Biblia Nĩ Nini

Ũhoro Mũnini

Ũyũ nĩ ũthuurio wa maandĩko ma kĩgiriki kĩa tene ũrĩa ũthuurĩtwo na kĩyo nĩguo ũnyiite wega mũno ũrutani wa Jesũ na maandĩko arĩa aarutire, aaragia, na akĩhingia. Muoroto witũ nĩ gũkũhe ũndũ ũhakanĩte mũno na maandĩko ma mbere ma kĩgiriki o ta ũrĩa ũngĩhoteka mũhianĩre wa ũmũthĩ ũrĩa ũngĩthomeka.

Ũhoro wa Kũiyũra Moko

Ũtaũri ũyũ watuĩkire kuuma kũrĩ Kĩgiriki kĩa mbere kĩa Septuagint na marũgano ma Byzantine na tũheo tũnene twa rũthiomi. Nĩ ũndũ ũcio ũrĩ na indo nyingĩ cia mũthemba wa mũtũũrĩre na mũgĩro wa rũthiomi rũa mbere, no no ũkorwo na mahĩtia. Angĩkorwo kĩndũ kĩonekaga kĩgeni, ndagũthaitha rora Kĩgiriki kĩa mbere. Angĩkorwo wonete ihĩtia, ndagũthaitha ũrĩtũmĩre email kũrĩ jesusislord@joshuabible.com.

Ũhoro wa Rethithia

Ũrĩ na ũhoro wa kũgarũra na kũgayania ũtaũri ũyũ kana ũmwe kana wothe. Ndũrĩ na ũhoro wa kũũgarũra kana kũwendia. Angĩkorwo ũnyiita ihĩtia, tũma barua ya email kũrĩ jesusislord@joshuabible.com nĩguo tũhote kũmĩrũngĩria na tũkũhe ibuku rĩa mũno rĩerekeretie.

Kĩambĩrĩria

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Ũhoro Mwega wa Mathayo

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Thaamo

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Ũhoro Mwega wa Mariko

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Mũigana

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Ũhoro Mwega wa Johana

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Gũcookerithia Watho

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Marũa ma Johana

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Joshua

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Kĩambĩrĩria

1

Kĩambĩrĩria-inĩ Ngai nĩathondekire igũrũ na thĩ. No thĩ yarĩ ĩtoonekaga na ĩtarĩ na mũhiano, na nduma yarĩ igũrũ rĩa irima rĩrĩa rĩtarĩ gĩturi, nake Roho wa Ngai nĩwathiiagĩra igũrũ rĩa maaĩ. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Kũrogĩa ũtheri, naguo ũtheri ũkĩgĩa. Na Ngai onire ũtheri, atĩ nĩ mwega, na Ngai akũranĩria gatagatĩ wa ũtheri na gatagatĩ wa nduma. Nake Ngai agĩĩta ũtheri mũthenya, na nduma akĩmĩĩta ũtukũ. Nakuo gũgĩtuĩka hwaĩ-inĩ, na gũgĩtuĩka rũciinĩ, mũthenya wa ũmwe.

Nake Ngai akiuga atĩrĩ, nĩkũgĩe na igũrũ gatagatĩ ka maaĩ, narĩo nĩrĩgayũkanĩrie maaĩ na maaĩ, na gũkĩhaana o ũguo. Nake Ngai akĩũmba kĩrĩa kĩrũmu, nake Ngai akĩgayania maaĩ marĩa maarĩ mũhuro wa kĩrĩa kĩrũmu na maaĩ marĩa maarĩ igũrũ rĩa kĩrĩa kĩrũmu. Nake Ngai agĩĩta kĩrĩa kĩrũmu igũrũ, nake Ngai akĩona atĩ nĩ kĩega, na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa keerĩ.

Na akiuga Ngai, Maaĩ marĩa marĩ rungu rwa igũrũ nĩmacookanĩrio handũ hamwe, na thĩ nyũmũ ĩoneke, na gũkĩhaana ũguo. Namo maaĩ marĩa marĩ rungu rwa igũrũ makĩũngana kũrĩa kwao, na thĩ nyũmũ ĩkĩoneka. Nake Ngai agĩĩta kĩrĩa kĩũmũ thĩ, nacio iria cia maaĩ agĩciĩta maria, nake Ngai akĩona atĩ nĩ kĩega. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, thĩ nĩĩrute nyeki na ũrĩithĩ ĩciaraga mbegũ kũringana na mũthemba wayo na kũringana na ũhaana wayo, na mũtĩ wa matunda ũciaraga matunda ũrĩa mbegũ yaguo ĩrĩ thĩinĩ waguo kũringana na mũthemba waguo igũrũ rĩa thĩ, na gũkĩhaana ũguo. Nayo thĩ ĩkĩruta nyeki ya nyeki ĩrĩa ĩhuraga mbegũ kũringana na mũhĩrĩga wayo na ũhaana wayo, na mĩtĩ ya maciaro ĩrĩa ĩrutaga maciaro marĩa mbegũ yamo ĩrĩ thĩinĩ wamo kũringana na mĩhĩrĩga yamo igũrũ rĩa thĩ. Nake Ngai akĩona atĩ nĩ njega. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa gatatũ.

Nake Ngai akiuga atĩrĩ, nĩikagĩe itheri thĩinĩ wa kĩgamba kĩa igũrũ nĩguo itũme gũthererwo thĩ igũrũ, nĩguo igayũkanie gatagatĩ ga mũthenya na gatagatĩ ga ũtukũ, na nĩikage imenyithia, na mahinda, na matukũ, na mĩaka. Nao irekwo irĩ ũtheri thĩinĩ wa kĩgamba kĩa igũrũ, nĩguo itũme ũtheri ũikare igũrũ rĩa thĩ, na gũkĩhaana ũguo. Nake Ngai akĩũmba icio igiri nene cia ũtheri, kĩmũrũ kĩrĩa kĩnene kĩa ũtheri gĩa gwatha mũthenya, na kĩmũrũ kĩa ũtheri kĩrĩa kĩnini gĩa gwatha ũtukũ, na njata. Nake Ngai akĩmaiga thĩinĩ wa rũgano rwa igũrũ, nĩguo macangarare igũrũ rĩa thĩ, na gwatha mũthenya na ũtukũ, na kũgayania gatagatĩ ka ũtheri na nduma, nake Ngai akĩona atĩ nĩ kwega. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa

ĩna.

Nake Ngai akiuga atĩrĩ, maaĩ marutage ciũmbe cia kũnyunyũka irĩ na roho wa muoyo, na nyoni iria ciũmbũkaga igũrũ wa thĩ kũringana na rũthingo rwa igũrũ, nakĩo gĩkĩhaana ũguo. Nake Ngai athondekire ciũmbe iria nene cia iria, na roho ciothe cia nyamũ iria itambaga, iria maaĩ maarutire kũringana na mĩthemba yacio, na nyoni ciothe cia mathagu kũringana na mũthemba wacio, nake Ngai akĩona atĩ nĩ njega. Nake Ngai akĩmarathima, akiuga atĩrĩ, Mũingĩhe na mwongerereke, na mũiyũrie maaĩ marĩa marĩ maria-inĩ, nacio nyoni ciongerekere igũrũ wa thĩ. Na gũkĩgĩa hwaĩ-inĩ, na gũkĩgĩa rũciinĩ, mũthenya wa ĩtano.

Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Thĩ nĩĩrute roho ĩrĩ muoyo kũringana na mũhĩrĩga wayo: nyamũ iria irĩ na magũrũ mana, na indo iria ithambagĩra, na nyamũ cia gĩthaka cia thĩ kũringana na mĩhĩrĩga yacio. Nayo gũkĩhaana o ũguo. Nake Ngai agĩthondeka nyamũ cia gĩthaka kũringana na mĩhĩrĩga yacio, na mahiũ kũringana na mĩhĩrĩga yamo, na indo ciothe iria ithambagĩra thĩ kũringana na mĩhĩrĩga yacio, nake Ngai akĩona atĩ nĩ njega.

Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Rekei tũũmbe mũndũ kũringana na mũhianĩro witũ na ũhaana witũ, nao maathane thĩ ya thamaki cia iria, na nyoni cia igũrũ, na mahiũ, na thĩ yothe, na indo ciothe iria ithambaga igũrũ rĩa thĩ. Nake Ngai akĩũmba mũndũ, kũringana na mũhianano wa Ngai akĩmũũmba, mũndũ mũrũme na mũndũ mũka akĩmaũmba. Nake Ngai akĩmarathima, akiuga

atĩrĩ, Ongetherai na mũingĩhe, na mũiyũre thĩ, na mũmĩtoorie, na mũathage thamaki cia iria, na nyoni cia igũrũ, na mahiũ mothe, na thĩ yothe, na ciũmbe ciothe cia kũrũgarũga iria irũgarũgaga thĩ igũrũ. Na Ngai akiuga atĩrĩ, Onai, nĩndĩmũheete nyeki ciothe cia kũhaandwo iria ikũhaanda mbegũ, iria irĩ igũrũ wa thĩ yothe, na mũtĩ wothe ũrĩa ũrĩ na maciaro ma mbegũ cia kũhaandwo thĩinĩ wao; icio igaatuĩka irio cianyu. Na kũrĩ nyamũ ciothe cia gĩthaka kĩa thĩ, na kũrĩ nyoni ciothe cia igũrũ, na kũrĩ kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩhambataga igũrũ rĩa thĩ, kĩrĩa kĩrĩ na roho wa muoyo thĩinĩ wakĩo, na nyeki ciothe cia kĩruru-rũ cia gũtuĩka irio, na gũkĩhaana ũguo. Nake Ngai onire indo ciothe iria eekĩte, na atĩrĩrĩ nĩ njega mũno, nakuo gũgĩtuĩka hwaĩ-inĩ, na gũgĩtuĩka rũciinĩ, mũthenya wa ĩtandatũ.

2

Nĩmarĩkĩirio igũrũ na thĩ, na ũthĩnjĩro wao wothe.

Nake Ngai akĩrĩkia mĩrimo yake mũthenya wa gatandatũ, ĩrĩa eekĩte, na akĩhurũka mũthenya wa mũgwanja kuuma mĩrimo yake yothe ĩrĩa eekĩte. Nake Ngai akĩrathima mũthenya wa mũgwanja, na akĩwamũre, tondũ thĩinĩ waguo nĩehurũkirie kuuma mĩrimo-inĩ yake yothe ĩrĩa ambĩrĩirie gwĩka.

Ĩno nĩyo ibuku rĩa kũgĩa kwa igũrũ na thĩ, rĩrĩa kwahaanire, mũthenya ũrĩa Mwathani Ngai eekire igũrũ na thĩ, Na kĩrĩa gĩothe kĩruru kĩa mũgũnda mbere ya gũtuĩka igũrũ rĩa thĩ, na

nyeki ciothe cia mũgũnda mbere ya kũmera, nĩgũkorwo Ngai ndoiririe igũrũ rĩa thĩ, na mũndũ ndaarĩ kũmĩrĩma. Gĩthima no nĩkĩambataga kuuma thĩ, na nĩkĩmiitagia ũthiũ wothe wa thĩ. Na Ngai akĩumbire mũndũ rũkũngũ kuuma thĩ, na akĩmũhuhĩra mĩhũmũ ya muoyo ũthiũ-inĩ wake, nake mũndũ ũcio agĩtuĩka roho ũrĩa ũrĩ muoyo.

Nake Ngai akĩhaanda mũgũnda wa ihenya kũu Edeni mwena wa irathĩro, na akĩiga kũu mũndũ ũrĩa aathondekete. Nake Ngai akĩmerera mĩtĩ yothe mĩthaka ya kuona na mĩega ya kũrĩa kuuma thĩ, na mũtĩ wa muoyo gatagatĩ-inĩ ka paradiso, na mũtĩ wa ũmenyo wa wega na ũũru. Rũũĩ no nĩrũkuuma Edeni gũthambĩria paradaiso, na kuuma kũu nĩrũgayũkanio thĩinĩ wa tũrũũĩ tũna. Rĩĩtwa rĩa ũmwe nĩ Pishon, ũyũ ũthiũrũrũkagĩra bũrũri wothe wa Havilah, kũrĩa kũrĩ thahabu. Thahabu ya thĩ ĩyo nĩ njega, na kũu kũrĩ makara, na ihiga rĩa kĩruru-ruru. Na rĩĩtwa rwa rũũĩ rwa keerĩ nĩ Gihoni, ũrĩa ũthiũrũrũkaga bũrũri wothe wa Aithiopia. Na rũũĩ rũa gatatũ nĩ Tigirisi, ũrĩa ũthiiaga mũrĩmo wa Aasuria, nayo rũũĩ rũa kana nĩ Ufurati. Nake Mwathani Ngai akĩoya mũndũ ũrĩa aathondekete, akamũiga thĩinĩ wa mũgũnda wa ũkenio nĩguo amĩrutĩre wĩra na aũmenyerere. Nake Mwathani Ngai agĩathana Adamu, akiuga atĩrĩ, kuuma mĩtĩ yothe ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ wa paradiso nĩũkarĩa ũrĩĩage. No kuuma kũrĩ mũtĩ wa ũmenyo wa wega na ũũru, mũtikaarĩa kuuma kũrĩo, mũthenya ũrĩa mũkaarĩa kuuma kũrĩo, ti-itherũ nĩmũgaakua.

Nake Mwathani Ngai akiuga atĩrĩ, ti wega mũndũ gũikara wiki,

nĩtũmũthondekere mũteithia ũmũhaanaine. Nake Ngai akĩũmba rĩngĩ kuuma thĩ nyamũ ciothe cia gĩthaka, na nyoni ciothe cia igũrũ, na agĩcirehera Adamu, nĩguo one kĩrĩa angĩcĩĩta, na kĩndũ gĩothe Adamu eetire roho ũrĩa ũrĩ muoyo, kĩu nĩkĩo rĩĩtwa rĩakĩo. Nake Adamu akĩhe marĩĩtwa mahiũ mothe, na nyoni ciothe cia igũrũ, na nyamũ ciothe cia gĩthaka, no Adamu ndaonekire mũteithia ũmũhaanaine. Nake Ngai akĩiga ũgegania igũrũ rĩa Adamu, nake akĩkoma, nake akĩoya ĩmwe ya mbaru ciake, nake akĩiyũria nyama handũ hayo. Nake Ngai akĩaka kĩhande kĩrĩa oire kuuma kũrĩ Adamu gĩtuĩke mũndũ-wa-njamba, nake akĩmũrehe kũrĩ Adamu. Nake Adamu akiuga atĩrĩ, Ici rĩu nĩ ihĩndĩ kuuma ihĩndĩ-inĩ ciakwa, na nyama kuuma nyama-inĩ yakwa; ũyũ egwĩtwo mũndũ-wa-nja, tondũ arutirwo harĩ mũndũ-mũrũme. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, mũndũ mũrũme nĩagatiga ithe wake na nyina, na nĩakanyiitanio harĩ mũtumia wake, na nĩmagatuĩka eerĩ mwĩrĩ ũmwe. Nao eerĩ maarĩ njaga, Adamu na mũtumia wake, na maticonokaga.

3

Nayo nyoka yarĩ na ũũgĩ mũingĩ mũno gũkĩra nyamũ ciothe cia gĩthaka iria ciarĩ thĩ igũrũ, iria ciathondeketwo nĩ Mwathani Ngai, nayo nyoka ĩkĩĩra mũndũ-wa-nja atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire Ngai oige atĩrĩ mũtikanarĩe kuuma mĩtĩ-inĩ yothe ya Paradaiso? Nake mũndũ-wa-nja akĩĩra nyoka atĩrĩ, Kuuma maciaro ma mũtĩ wa paradaiso nĩtũkũrĩa, No kuuma kũrĩ maciaro ma mũtĩ ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka paradiso, Ngai oigire atĩrĩ, mũtikaarĩa kuuma

kuo, kana mũtikahutia kuo, nĩguo mũtikue. Nayo nyoka ĩkĩĩra mũndũ-wa-nja atĩrĩ, Mũtigaakua o na hanini, Ngai nĩamenyire atĩ mũthenya ũrĩa mũkaarĩa kuuma harĩ guo, maitho manyu nĩmakahingũka, na mũtuĩke ta ngai, mũkĩmenya wega na ũũru. Nake mũndũ-wa-nja onire atĩ mũtĩ ũcio nĩ mwega wa kũrĩĩo, na atĩ nĩ mwega maitho-inĩ wa kuonwo, na atĩ nĩ mũthaka wa gũtaũkĩrwo, nake akĩoya maciaro ma mũtĩ ũcio, akĩrĩa, na akĩhe mũthuuriwe ũrĩa aarĩ hamwe nake, nao makĩrĩa. Nao makĩhingũrwo maitho mao eerĩ, na makĩmenya atĩ maarĩ njaga, na makĩtuma mathangũ ma mũkũyũ, na makĩĩthondekera ibandĩ. Nao maiguire mũgambo wa Mwathani Ngai akĩgerera paradaiso hwaĩ-inĩ, nao mehithire Adamu na mũtũmia wake mehere ũthiũ-inĩ wa Mwathani Ngai gatagatĩ-inĩ ka mĩtĩ ya paradaiso. Nake Mwathani Ngai agĩĩta Adamu, akĩmũũria atĩrĩ, Adamu, ũrĩ kũ? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndaiguire mũgambo waku ũkĩhĩtũka Paradaiso-inĩ, na ngĩĩtigĩra tondũ ndĩ njaga, na ngĩĩhitha. Nake Ngai akĩmũũria atĩrĩ, Nũũ wagũtaaririe atĩ ũrĩ njaga? Kaĩ ndũrarĩire mũtĩ ũrĩa ndagwathire ndũkanarĩe? Nake Adamu akiuga atĩrĩ, mũndũ-wa-nja ũrĩa waheire hamwe na niĩ, we nĩaheire maciaro ma mũtĩ ũcio, na niĩ ngĩrĩa. Nake Mwathani Ngai akĩũria mũndũ-wa-nja atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ wĩkĩte? Nake mũndũ-wa-nja akiuga atĩrĩ, Nyoka nĩyaheenirie, na ngĩrĩa.

Nake Mwathani Ngai akĩĩra nyoka atĩrĩ, tondũ wĩkire ũndũ ũyũ, ũrumĩtwo wee gũkĩra mahiũ mothe, na gũkĩra nyamũ ciothe cia gĩthaka cia igũrũ rĩa thĩ, ũgaathiĩ na gĩthũri gĩaku na nda yaku, na ũkarĩĩaga tĩrĩ matukũ mothe ma muoyo waku. Na nĩngaiga

thũ gatagatĩ gaku na gatagatĩ ka mũndũ-wa-nja, na gatagatĩ ka mbegũ yaku na gatagatĩ ka mbegũ yake. We nĩakarangĩra mũtwe waku, na wee nĩũkarangĩra kĩgũrũ gĩake. Nake kũrĩ mũndũ-wa-nja akĩmwĩra atĩrĩ, kũingĩhia nĩngũingĩhia irumi ciaku na kĩnyariirĩko gĩaku, thĩinĩ wa irumi ũgaaciaraga ciana, na kũrĩ mũthuri waku nĩkuo kũgarũrũka gwaku kũrĩ, nake we nĩagaagwatha. Kũrĩ Adamu oigire atĩrĩ, nĩ ũndũ waiguire mũgambo wa mũtũmia waku, na warĩire kuuma mũtĩ-inĩ ũrĩa ndagwathire ndũkarĩe wĩkĩka, kuuma harĩo warĩire, thĩ nĩkũrumĩtwo nĩ ũndũ wa mawĩra maku, ũkarĩa na mathĩĩna mĩthenya yothe ya muoyo waku. Mĩigua na cong'e nĩikũmera harĩ wee, na ũrĩe nyeki ya mũgũnda. Thĩinĩ wa thukũ wa ũthiũ waku nĩũkaarĩa mũgate waku, nginya rĩrĩa ũgaacooka thĩinĩ kũrĩa wendirwo, tondũ ũrĩ thĩ, na thĩinĩ nĩũgacooka. Nake Adamu agĩĩta rĩĩtwa rĩa mũtumia wake Muoyo, tondũ nĩwe nyina wa arĩa othe marĩ muoyo. Nake Mwathani Ngai agĩthondekera Adamu na mũtumia wake kanjũ cia rũũa, akĩmahumba.

Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Ona, Adamu nĩatuĩkĩte ta ũmwe witũ, nĩkũmenya wega na ũũru, na rĩu ndakae hĩndĩ o yothe atambũrũkia guoko gwake, aoe mũtĩ wa muoyo arĩe, atũũre nginya tene. Nake Mwathani Ngai akĩmũtũma kuuma mũgũnda-inĩ wa ũkenio, nĩguo arĩme thĩ ĩrĩa aarutirwo kuuma kũrĩo. Nake akĩingata Adamu, na akĩmũtũũria mbere ya mũgũnda wa Edeni wa ikeno, na akĩiga cherubim, na rũhiũ rwa mwaki rũrĩa rwerũthaga, nĩguo kũrangĩre njĩra ya mũtĩ wa muoyo.

4

Adam nĩamenyire Eva mũtumia wake, na arĩ na nda, akĩciara Kaini, nake akiuga atĩrĩ, Nĩnjĩgĩĩrire mũndũ nĩ ũndũ wa Ngai. Nake akĩongerera kũciara mũrũ wa nyina ũcio Abeli, nake Abeli agĩtuĩka mũrĩithi wa ng'ondu, no Kaini aarĩ akĩruta wĩra mũgũnda. Na thuutha wa matukũ Kaini akĩrehe maciaro ma thĩ marĩ igongona kũrĩ Mwathani, Na Abeli nake akĩrehe kuuma kũrĩ marigithathi ma ng'ondu ciake, na kuuma kũrĩ maguta macio. Nake Ngai akĩrora Abeli na iheo ciake. No harĩ Kaini, na harĩ magongona make, ndaigana gũtũrũmbũiya, nake Kaini akĩigua kĩeha mũno, naguo ũthiũ wake ũkĩgwa. Nake Mwathani Ngai akĩĩra Kaini atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũnyamarĩke mũno, na nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũthiũ waku ũgwe? Tiguo angĩkorwo wega ũrutire, no wega ndũgayũranirie, nĩwĩhĩtie? Kira, harĩ wee kũgarũrũka gwake, na wee nĩũgathamakia gwake.

Nake Kaini akĩĩra Abeli mũrũ wa nyina atĩrĩ, Rekei tũthiĩ werũ-inĩ. Rĩrĩa maarĩ werũ-inĩ, Kaini akĩarahũka, akĩgĩa igũrũ rĩa Abeli mũrũ wa nyina, akĩmũũraga. Nake Mwathani Ngai akĩĩra Kaini atĩrĩ, Abeli mũrũ wa nyũkwa arĩ kũ? Nake akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩũĩ. Kaĩ niĩ ndĩ mũrangĩri wa mũrũ wa Maitũ? Nake Mwathani akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ wĩkĩte? Mũgambo wa thakame ya mũrũ wa nyũkwa ũrangaĩra kũrĩ niĩ ũkiuma thĩ. Na rĩu ũrumĩtwo wee kuuma thĩ ĩrĩa ĩathamĩirie kanua kayo kũrĩa thakame ya mũrũ wa nyũkwa kuuma guoko-inĩ gwaku. Rĩrĩa ũrĩruta wĩra thĩ, ndĩgakuongerera hinya wayo wa gũkũhe, ũgaatuĩka mũcaayo na

ũinainaga igũrũ rĩa thĩ. Nake Kaini akiuga kũrĩ Mwathani Ngai atĩrĩ, Ũũru wakwa nĩ mũnene mũno gũkĩra ũrĩa ũngĩrekwo. Angĩkorwo ũrandingata ũmũthĩ kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ, na kuuma ũthiũ-inĩ waku nĩngahitha, na nĩngũtuĩka ndĩcaayaga na ndĩinainaga igũrũ wa thĩ, na mũndũ wothe ũrĩa ũkanyona akanjoragĩra. Nake akĩmwĩra Mwathani Ngai atĩrĩ, Ti ũguo, mũndũ wothe ũrĩa ũkooraga Kaini, nĩakarĩhĩrio maita mũgwanja. Nake Mwathani Ngai akĩiga kĩmenyithia harĩ Kaini, nĩguo mũndũ wothe ũngĩmuona ndakamũũrage. Kaini nĩoimire kuuma ũthiũ-inĩ wa Ngai, na agĩtũũra bũrũri wa Naidi mbaĩ na Edeni.

Nake Kaini nĩamenyire mũtumia wake, nake kũgwatio nda akĩciara Enoku. Nake aarĩ akĩaka itũũra inene, nake agĩtua itũũra rĩu inene rĩĩtwa kũringana na rĩĩtwa rĩa mũriũ wake Enoku. Enoku akĩgĩĩrwo Gaiadadi, nake Gaiadadi akĩgĩa Maleleli, nake Maleleli akĩgĩa Methusela, nake Methusela akĩgĩa Lameku.

Nake Lamech akĩĩyoera atumia eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe aarĩ Adah, na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ aarĩ Zillah. Na Ada akĩciara Jobeli, ũrĩa warĩ ithe wa arĩa maatũũraga hema-inĩ marĩithagia mahiũ. Na rĩĩtwa rĩa mũrũ wa nyina aarĩ Jubali; ũyũ nĩwe watonirie kĩnanda kĩa mũgeeto na kĩnanda kĩa kĩnũbi. Zillah nake aciarire Tubal, nake aarĩ mũgũthi wa kĩgera, mũturi wa gĩcango na kĩgera. Mwarĩ wa nyina na Tubal aarĩ Noema. Lameki oigire atumia ake ene, Ada na Sella, Thikĩrĩriai mũgambo wakwa, inyuĩ atumia a Lameki, iguai ciugo ciakwa, tondũ nĩndĩraũraga

mũndũ mũrũme nĩ ũndũ wa kĩronda gĩakwa, na mwanake nĩ ũndũ wa ihũha rĩakwa. Atĩ maita mũgwanja nĩkũrĩhĩrio kuuma kũrĩ Kaini, no kuuma kũrĩ Lameku, maita mĩrongo mũgwanja maita mũgwanja.

Adamu nĩamenyire Hawa mũtumia wake, nake akĩgĩa nda, agĩciara kahĩĩ, nake akĩmũtua rĩĩtwa Sethi, akiuga atĩrĩ, Ngai nĩanjũkĩirie rũciaro rũngĩ handũ ha Abeli, ũrĩa ooragirwo nĩ Kaini. Na kũrĩ Seth kũgĩtuĩka mũriũ, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Enos. Ũyũ akĩĩhoka gwĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai.

5

Ũyũ nĩguo ibuku rĩa kũgĩa kwa andũ, mũthenya ũrĩa Ngai ombire Adamu, kũringana na mũhianano wa Ngai aamũmbire. Mũndũ-mũrũme na mũndũ-mũka nĩamaumbire, na nĩamarathimire, na nĩamatuire rĩĩtwa rĩake Adamu, mũthenya ũrĩa aamaumbire. Adamu atũũrire mĩaka mĩrongo ĩtatũ na magana meerĩ, na akĩgĩa kũringana na mũhianĩre wake na kũringana na mũhianano wake, nake akĩmũtua rĩĩtwa Sethi. Nĩgũtuĩka matukũ ma Adamu, marĩa aatũũrire thuutha wa kũciarithia Sethi, maarĩ mĩaka magana mũgwanja, nake akĩciarithia aanake na airĩtu. Namo matukũ mothe ma Adamu marĩa aatũũrire muoyo matuĩkire mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtatũ, nake agĩkua. Sethi atũũrire mĩaka magana meerĩ na ĩtano, na akĩgĩa Enosi. Na Sethi atũũrire thuutha wa kũgĩa Enosi, mĩaka mũgwanja na magana mũgwanja, na nĩaciarire

aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Sethu ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na ikũmi na ĩĩrĩ, nake agĩkua. Na Enos aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo kenda, na agĩciara Kainani. Nake Enosi atũũrire thuutha wa kũgĩa Kainani mĩaka magana mũgwanja na ikũmi na ĩtano, na agĩciara aanake na airĩtu. Namo matukũ mothe ma Enos magĩtuĩka mĩaka ĩtano na magana kenda, nake agĩkua. Nake Kainani aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo mũgwanja, na agĩciara Malaleli. Nake Kainani atũũrire thuutha wa kũciarithia Mahalaleli mĩaka magana mũgwanja na mĩrongo ĩna, nake akĩgĩa aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Kainani ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na ikũmi, nake agĩkua.

Nake Mahalaleli aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano, na agĩciara Jaredi. Nake Mahalaleli aatũũrire thuutha wa kũciarithia Jaredi mĩaka magana mũgwanja na mĩrongo ĩtatũ, nake agĩciara aanake na airĩtu. Namo matukũ mothe ma Maleleli magĩtuĩka mĩaka magana manana na mĩrongo kenda na ĩtano, nake agĩkua. Nake Jared aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na ĩĩrĩ, na agĩciara Enoch. Nake Jared atũũrire thuutha wa gũciara Enoch mĩaka magana manana, nake agĩciara aanake na airĩtu. Nacio mĩthenya yothe ya Jared ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtandatũ na ĩĩrĩ, nake agĩkua. Nake Enoku aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano, na agĩciara Methusela. Enoku nĩathiiire na Ngai thuutha wa gũciara Methusela mĩaka magana meerĩ, nake nĩaciarire aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Enoku ĩkĩgĩa mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano. Nake Enoch nĩakenagia Ngai, na ndaonekire, tondũ Ngai nĩamũgarũrire.

Nake Methusela atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtandatũ na mũgwanja, na agĩciara Lameki. Nake Methusela aatũũrire thuutha wa kũciarithia Lameki mĩaka magana manana na ĩĩrĩ, na agĩciara aanake na airĩtu. Namo mĩthenya yothe ya Methusala ĩrĩa aatũũrire ĩkĩgĩa mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtandatũ na kenda, nake agĩkua. Nake Lamech atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩnana na ĩnana, nake akĩgĩa na mũriũ. Nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Nuhu, akiuga atĩrĩ, Ũyũ nĩagatũhurũkia kuuma wĩra-inĩ witũ, na kuuma ruo-inĩ cia moko maitũ, na kuuma thĩ-inĩ ĩrĩa Mwathani Ngai aarumire. Nake Lameki aatũũrire thuutha wa kũciarithia Nuhu mĩaka magana matano na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano, nake agĩciara aanake na airĩtu. Matukũ mothe ma Lameku magĩtuĩka mĩaka magana mũgwanja na mĩrongo ĩtano na ĩtatũ, nake agĩkua. Nake Nuhu aarĩ na mĩaka magana matano, nake akĩgĩa aanake atatũ: Shemu, Hamu, na Jafethu.

6

Na gũkĩhana rĩrĩa andũ mambĩrĩria kũingĩha igũrũ rĩa thĩ, nao airĩtu makĩmaciarĩra. Rĩrĩa ariũ a Ngai moonire airĩtu a andũ atĩ nĩ athaka, makĩĩyoera atumia kuuma kũrĩ othe arĩa maathuurire. Nake akiuga Mwathani Ngai, Roho wakwa ndũgũtũũra thĩinĩ wa andũ aya nginya tene, tondũ nĩ nyama, no matukũ mao magaatuĩka mĩaka igana na mĩrongo ĩĩrĩ. Acio nĩ njamba ciarĩ igũrũ rĩa thĩ matukũ-inĩ macio, na thuutha wa ũndũ ũcio, rĩrĩa ariũ a Ngai maatoonyaga kũrĩ airĩtu a andũ, nao

makĩmaciarĩra ciana, acio nĩo maarĩ njamba cia tene, andũ arĩa maarĩ igweta.

Kuona-rĩ, Mwathani Ngai, atĩ mĩtugo mĩũru ya andũ nĩyaingĩhire gũkũ thĩ, na mũndũ o wothe nĩeciiragia thĩinĩ wa ngoro yake na kĩyo ũhoro wa maũndũ mooru matukũ mothe, Nake Ngai akĩrĩrĩria atĩ nĩombire mũndũ igũrũ rĩa thĩ, nake akĩrĩrĩria. Nake Ngai akiuga atĩrĩ, Nĩngatharia mũndũ ũrĩa ndombire kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ, kuuma harĩ mũndũ nginya nyamũ, na kuuma harĩ ciũmbe iria ithambaga nginya nyoni cia igũrũ, nĩgũkorwo nĩndĩ na kĩeha atĩ nĩndamombire.

Nuhu nĩonire wega mbere ya Mwathani Ngai. Ici nĩcio nacio cia Nuhu. Nuhu aarĩ mũndũ mũthingu, mũthingu ũrĩ ithiĩ rĩa njiaro yake, nake Nuhu akenagia Ngai. Nuhu aaciarire aanake atatũ, nao nĩ Shemu, Hamu, na Jafethu. Thĩ nĩyanangirwo mbere ya Ngai, na thĩ ĩkĩiyũra ũtarĩ kĩhooto. Nake Mwathani Ngai onire thĩ, na yarĩ mĩthũkie, tondũ nyama ciothe nĩciathũkĩtie njĩra ciacio igũrũ wa thĩ. Na Mwathani Ngai akĩĩra Nuhu atĩrĩ, Ihinda rĩa andũ othe nĩrĩkinyĩte mbere yakwa, tondũ thĩ nĩĩiyũrĩtwo nĩ waganu wao, na rora, niĩ nĩngamananga hamwe na thĩ.

Thondeka nĩ ũndũ ũcio wee mwene ithandũkũ kuuma mĩtĩ mĩkoine, itara ũthondeke ithandũkũ, na ũmĩhumbĩre thĩinĩ na nja na rami. Na ũguo nĩũgathondeka ithandũkũ, mĩkono magana matatũ ũraihu wa ithandũkũ, na mĩkono mĩrongo ĩtano wariĩ, na mĩkono mĩrongo ĩtatũ kĩrĩa kĩraihu kĩayo. Gũcookanĩrĩria ũgaaka ithandũkũ, na ũndũ wa mũkono ũmwe

ũkahingia rĩo kuuma igũrũ. Nayo mũrango wa ithandũkũ ũkaaka kuuma mĩena-inĩ. Cia thĩ, cia igũrũ keerĩ, na cia igũrũ ithatũ ũkaaka rĩo. No niĩ-rĩ, ta rorai, nĩngũrehera mũiyũro wa maaĩ, maaĩ igũrũ rĩa thĩ, nĩguo niine mwĩrĩ wothe, ũrĩa ũrĩ na roho wa muoyo rungu rwa igũrũ, na indo ciothe iria irĩ igũrũ rĩa thĩ, nĩigakua.

Nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa nawe, no wee ũtoonye thĩinĩ wa ithandũkũ, na ariũ aku, na mũtumia waku, na atumia a ariũ aku hamwe nawe. Na kuuma kũrĩ mahiũ mothe, na kuuma kũrĩ indo ciothe iria ithambaga, na kuuma kũrĩ nyamũ ciothe cia gĩthaka, na kuuma kũrĩ mĩĩrĩ yothe, igĩrĩ igĩrĩ kuuma kũrĩ ciothe ũkaingĩria thĩinĩ wa ithandũkũ, nĩguo ũcitũũrie hamwe nawe; igaatuĩka njamba na nga. Kuuma kũrĩ nyoni ciothe iria ciũmbũkaga kũringana na mĩhĩrĩga yacio, na kuuma kũrĩ mahiũ mothe kũringana na mĩhĩrĩga yamo, na kuuma kũrĩ indo ciothe iria itambaga thĩ kũringana na mĩhĩrĩga yacio, igĩrĩ igĩrĩ kuuma kũrĩ ciothe nĩigatoonya kũrĩ wee nĩguo iheagwo irio hamwe nawe, njamba na nga. Wee no nĩũkoya harĩ wee mwene kuuma harĩ irio ciothe iria mũrĩrĩa, na nĩũkongania kũrĩ wee mwene, na nĩĩgaatuĩka ya kũrĩa kwaku na kũrĩ o. Na Nuhu ekire mothe uria Mwathani Ngai aamwathire, noguo ekire.

7

Nake Mwathani Ngai akĩĩra Nuhu atĩrĩ, Toonya wee hamwe na andũ a nyũmba yaku othe thĩinĩ wa thabina, tondũ nĩnyonete

ũrĩ mũthingu mbere yakwa rũciaro-inĩ rũrũ. No kuuma kũrĩ mahiũ marĩa matheru, ingĩra harĩ wee mũgwanja mũgwanja, njamba na nga, na kuuma kũrĩ mahiũ marĩa matarĩ matheru, igĩrĩ igĩrĩ, njamba na nga. Ningĩ kuuma kũrĩ nyoni cia igũrũ iria theru mũgwanja mũgwanja njamba na nga, na kuuma kũrĩ nyoni ciothe iria itarĩ theru igĩrĩ igĩrĩ njamba na nga, nĩguo kũrere rũciaro igũrũ rĩa thĩ yothe. Tondũ thuutha wa matukũ mũgwanja niĩ nĩngũrehere mbura igũrũ rĩa thĩ, matukũ mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna ũtukũ, na nĩngatharia indo ciothe iria irĩ muoyo iria ndathondekire kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ yothe. Nake Nuhu ekire mothe, o ta ũrĩa Mwathani Ngai aamwathire. Noah aarĩ na mĩaka magana matandatũ, na mũiyũro wa maaĩ ũkĩgĩa thĩ igũrũ. Nake Nuhu agĩtoonya hamwe na ariũ ake, na mũtumia wake, na atumia a ariũ ake marĩ hamwe nake thĩinĩ wa thabina, nĩ ũndũ wa maaĩ ma mũiyũro. Na kuuma kũrĩ nyoni iria theru, na kuuma kũrĩ nyoni iria itarĩ theru, na kuuma kũrĩ mahiũ marĩa matheru, na kuuma kũrĩ mahiũ marĩa matarĩ matheru, na kuuma kũrĩ ciũmbe ciothe iria itambaga thĩ, Igĩrĩ igĩrĩ maatoonya kũrĩ Nuhu thĩinĩ wa ithandũkũ, njamba na nga, o ta ũrĩa Ngai aathire Nuhu. Na gũkĩhaana thuutha wa mĩthenya ĩrĩa mũgwanja, namo maaĩ ma mũiyũro wa maaĩ makĩhaana igũrũ rĩa thĩ. Mwaka-inĩ wa magana matandatũ wa muoyo wa Nuhu, mweri wa keerĩ, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ na mũgwanja wa mweri, mũthenya ũcio ithima ciothe cia irima rĩrĩa rĩtarĩ gĩturi nĩciatũkanirie, na ihingo cia igũrũ ikĩhingũrwo. Nayo mbura ĩkiura thĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna. Mũthenya ũcio Nuhu, Shemu, Hamu, Jafethu (aanake a Nuhu), na mũtumia wa Nuhu,

na atumia atatũ a aanake ake nĩmatoonyire thabina hamwe nake. Na nyamũ ciothe cia gĩthaka kũringana na mũhĩrĩga wacio, na mahiũ mothe kũringana na mũhĩrĩga wamo, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩambataga kĩĩthiiaga igũrũ rĩa thĩ kũringana na mũhĩrĩga wakĩo, na nyoni ciothe cia rĩera kũringana na mũhĩrĩga wacio, Maatoonyire kũrĩ Nuhu thĩinĩ wa thabokĩ, igĩrĩ igĩrĩ njamba na nga kuuma nyama ciothe, iria thĩinĩ wacio kũrĩ roho wa muoyo. Nacio iria ciatoonya, njamba na nga kuuma nyama ciothe, ciathiire thĩinĩ o ta ũrĩa Ngai aathire Nuhu, nake Mwathani Ngai akĩhinga ithandũkũ kuuma nja yake.

Na gũgĩtuĩka mũhũũro wa maaĩ matuku mĩrongo ĩna na ũtukũ mĩrongo ĩna igũrũ wa thĩ, namo maaĩ makĩongerereka, na makĩoya ithandũkũ, nayo ĩkĩambarario kuuma thĩ. Na maaĩ makĩgitĩra, na makĩongerera mũno igũrũ rĩa thĩ, na ithandũkũ rĩkĩoyagwo igũrũ rĩa maaĩ. Maaĩ macio matũire mũno mũno igũrũ rĩa thĩ, na makĩhumbĩra irĩma ciothe iria ndaaya iria ciarĩ rungu rwa igũrũ. Mĩkono ikũmi na ĩtano igũrũ nĩkuo maaĩ maambatire, na makĩhumbĩra irĩma ciothe iria nene. Nacio ikĩkua nyama ciothe iria ciathiiaga igũrũ rĩa thĩ cia nyoni, na cia mahiũ, na cia nyamũ cia gĩthaka, na kĩũmbe gĩothe kĩrĩa gĩtambaga kĩerũthaga igũrũ rĩa thĩ, na andũ othe. Na indo ciothe iria ciarĩ na mĩhũmũ ya muoyo, na indo ciothe iria ciarĩ igũrũ rĩa thĩ nyũmũ, ikua. Nake akĩniina indo ciothe iria irĩ muoyo iria ciarĩ igũrũ rĩa thĩ, kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ, na tũnyamũ tũrĩa tũtambaga, na nyoni cia matu-inĩ, nacio ikĩniinwo kuuma thĩ, nake Nuhu wiki agĩtigwo, na arĩa maarĩ nake thĩinĩ wa thabina. Namo maaĩ makĩambata igũrũ wa thĩ

mĩthenya igana na mĩrongo ĩtano.

8

Nake Ngai akĩririkana Nuhu, na nyamũ ciothe cia gĩthaka, na mahiũ mothe, na nyoni ciothe, na ciũmbe ciothe iria ithambaga, iria ciothe ciarĩ hamwe nake thĩinĩ wa thabina, nake Ngai akĩrehera rũhuho thĩ, namo maaĩ makĩhora. Nacio ithima cia irima rĩa kũrĩa kũriku mũno ikĩhumbĩrwo, na ihingo cia maaĩ cia igũrũ, nayo mbura ĩkĩgirĩrĩrio kuuma igũrũ. Nayo maaĩ nĩmahũahũaga mathiĩaga kuuma thĩ, namo maaĩ nĩmanyiihagia thuutha wa mĩthenya igana na mĩrongo ĩtano. Nayo ithandũkũ ĩkĩikara igũrũ wa irĩma cia Ararati mweri-inĩ wa mũgwanja, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ na mũgwanja wa mweri. Maaĩ nĩmathiiaga makĩhũthĩra nginya mweri wa ikũmi. Na thĩinĩ wa mweri wa ikũmi, mũthenya wa mbere wa mweri, ciongo cia irĩma cionekire. Nayo gũkĩoneka thuutha wa mĩthenya mĩrongo ĩna Nuhu akĩhingũra ndirica ya ithandũkũ ĩrĩa aathondekete. Na atũmire ndiara, na yarĩkia kuuma nja, ndiacookire nginya maaĩ maahũire kuuma thĩ. Nake agĩtũma ndirahũgĩ thuutha wake, nĩguo one kana maaĩ nĩmahũahũte kuuma thĩ. Na tondũ ndirahota kũgĩa na ũhurũko magũrũ mayo, ndirahũgũka ĩgĩcooka kũrĩ we thĩinĩ wa thabokĩ, nĩ ũndũ maaĩ maarĩ igũrũ rĩa ũthiũ wothe wa thĩ, nake atambũrũkĩtie guoko akĩmĩoya, na akĩmĩtoonyia kũrĩ we mwene thĩinĩ wa thabokĩ. Na aarĩ etereire o na mĩthenya mũgwanja ĩngĩ, rĩngĩ atũmire ndirahũgĩ kuuma thĩinĩ wa ithandũkũ. Na ndutura ĩyo ĩgĩcooka kũrĩ we hwaĩ-inĩ,

na yarĩ na ithangũ rĩa mũtamaiyũ kanua-inĩ kayo, na Nuhu akĩmenya atĩ maaĩ nĩmahũahũte kuuma thĩ. Na aarĩ etereire o na mĩthenya mũgwanja ĩngĩ, rĩngĩ atũmire ndirahũgĩ, na ndĩongeire gũcooka harĩ we rĩngĩ. Na gũkĩhana mwaka-inĩ wa magana matandatũ na ũmwe wa muoyo wa Nuhu, mweri-inĩ wa mbere, mũthenya wa mbere wa mweri, maaĩ nĩmathirire kuuma thĩ. Nake Nuhu akĩũra mũtumbĩ wa thabina ĩrĩa eekĩte, na akĩona atĩ maaĩ nĩmathirire kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ. Thĩinĩ na mweri wa keerĩ, thĩ nĩyũmithio, mũthenya wa mũgwanja na mĩrongo ĩĩrĩ wa mweri.

Nake Mwathani Ngai akĩĩra Nuhu, akĩmwĩra atĩrĩ, Uma ithandũkũ-inĩ wee, na mũtumia waku, na ariũ aku, na atumia a ariũ aku hamwe nawe. Na nyamũ ciothe iria irĩ hamwe nawe, na mwĩrĩ wothe kuuma kũrĩ nyoni nginya mahiũ, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩtambaga thĩ, ũciume hamwe nawe. Mũingĩhe na mũciarane igũrũ rĩa thĩ. Nake Nuhu akiuma, na muka wake, na ariũ ake, na atumia a ariũ ake hamwe nake. Nacio nyamũ ciothe cia gĩthaka, na ng'ombe ciothe, na nyoni ciothe, na indo ciothe iria ithambaga ikĩĩnyororokaga thĩ kũringana na mĩthemba yacio, ikiumire thabina-inĩ.

Nake Nuhu aakire kĩgongona kũrĩ Mwathani, na akĩoya kuuma kũrĩ mahiũ mothe marĩa matheru, na kuuma kũrĩ nyoni ciothe iria theru, na akĩrutĩra igongona rĩa gũcinwo rĩothe igũrũ wa kĩgongona. Na Mwathani Ngai nĩanũngĩrĩire mũtararĩko wa ũnungi. Nake Mwathani Ngai akiuga atuĩte meciiria-inĩ atĩrĩ, Ndigũcooka rĩngĩ kũruma thĩ nĩ ũndũ wa mawĩra ma andũ,

tondũ meciiria ma mũndũ makomete na kĩyo igũrũ wa ũũru kuuma ũnini-inĩ wake. Nĩ ũndũ ũcio ndigũcooka rĩngĩ gũhũũra mwĩrĩ wothe ũrĩa ũrĩ muoyo, o ta ũrĩa ndekire. Matukũ mothe ma thĩ, mbegũ na magetha, heho na ũrugarĩ, kĩmera na kĩmera kĩa mbura, mũthenya na ũtukũ, itigathira.

9

Nake Ngai akĩrathima Nuhu, na ariũ ake, na akĩmeera atĩrĩ, Ongerai na mũingĩhe, na mũiyũrie thĩ, na mũmĩathe. Na ithithimio, na guoya gwanyu, gũgaakorwo igũrũ rĩa nyamũ ciothe cia thĩ, igũrũ rĩa nyoni ciothe cia igũrũ, na igũrũ rĩa indo ciothe iria ithiiagĩra igũrũ rĩa thĩ, na igũrũ rĩa thamaki ciothe cia iria; rungu rwa moko kũrĩ inyuĩ nĩheete. Na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩambataga na kĩrĩ muoyo, gĩgaatuĩka irio cianyu, o ta ũrĩa ndĩmũheete mboga cia nyeki, ũguo noguo ndĩmũheete indo ciothe. Tiga nyama ĩrĩ na thakame ya roho, mũtikarĩe. Na nĩgũkorwo thakame yanyu ya mĩoyo yanyu kuuma guoko-inĩ kwa nyamũ ciothe cia gĩthaka nĩngaũria, na kuuma guoko-inĩ kwa mũndũ mũrũ wa nyina nĩngaũria mũoyo wa mũndũ. Ũrĩa ũitaga thakame ya mũndũ, handũ ha thakame yake nĩagaitwo, tondũ thĩinĩ wa mũhianano wa Ngai ndombire mũndũ. Inyuĩ no ongerera, na mũingĩhe, na mũiyũrie thĩ, na mũmĩthamie.

Nake Ngai akĩĩra Nuhu na ariũ ake marĩ hamwe nake, akiuga atĩrĩ, Na onai, niĩ nĩndĩrahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa na inyuĩ, na na rũciaro rwanyu hamwe na inyuĩ. na ciothe cionthe cia muoyo

iria murio hamwe na inyui, kuuma kuri nyoni, na kuuma kuri mahiu, na ciothe nyamu cia bururi, iria iriko hamwe na inyui kuuma kuri ciothe iria cioimire kuuma thaboboko. Nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa na inyuĩ, na mwĩrĩ wothe ndũgaacooka gũkua rĩngĩ nĩ ũndũ wa maaĩ ma mũiyũro, na gũtikagĩa rĩngĩ mũiyũro wa maaĩ wa kũniina thĩ yothe. Nake akiuga Mwathani Ngai kũrĩ Nuhu, Ũyũ nĩguo kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro kĩrĩa niĩ ndĩraheana gatagatĩ wakwa na inyuĩ, na gatagatĩ wa roho ciothe iria irĩ muoyo, iria irĩ hamwe na inyuĩ, thĩinĩ wa njiaro cia tene na tene. Ũta wakwa nĩndĩwĩkĩra thĩinĩ wa itu, na ũgaatuĩka kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro gatagatĩ gakwa na thĩ. Nayo nĩgũkorwo rĩrĩa ngũũmbanĩria matu igũrũ rĩa thĩ, ũta nĩũkonwo thĩinĩ wa itu. Na nĩngaririkana kĩrĩkanĩro gĩakwa, kĩrĩa kĩrĩ gatagatĩ gakwa na inyuĩ, na gatagatĩ ga roho ciothe irĩ muoyo thĩinĩ wa mĩĩrĩ yothe, na maaĩ matigacooka gũtuĩka mũiyũro rĩngĩ wa kũniina mĩĩrĩ yothe. Nake ũta wakwa ũgaakorwo thĩinĩ wa itu, na nĩngona nĩguo ndirikane kĩrĩkanĩro gĩa tene gatagatĩ gakwa na thĩ, na gatagatĩ ga roho ĩrĩa ĩrĩ muoyo thĩinĩ wa mwĩrĩ wothe ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa thĩ. Nake Ngai akĩĩra Nuhu atĩrĩ, Ĩno nĩyo kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro kĩrĩa ndĩkĩte gatagatĩ gakwa na gatagatĩ ga mĩĩrĩ yothe ĩrĩa ĩrĩ gũkũ thĩ.

Ariũ a Nuhu arĩa moimire thĩinĩ wa thabina maarĩ Shemu, Hamu, na Jafethu. Hamu aarĩ ithe wa Kanaani. Atatũ aya nĩo ariũ a Nuhu, na kuuma kũrĩ o mahurunjirwo thĩ yothe. Nake Nuhu mũndũ mũrĩmi wa thĩ ambĩrĩirie, na akĩhaanda mũgũnda wa mĩthabibũ. Nake akĩnyua ndibei, na akĩrĩĩo nĩ ũrĩĩu, na akĩguũrwo nguo thĩinĩ wa nyũmba yake. Nake Hamu ithe wa

Kanaani onire ũtheri wa ithe wake, na athiĩte nja akĩĩra ariũ a ithe acio eerĩ nja. Nao Shemu na Jafethu makĩoya nguo, makĩmĩigĩrĩra ciande-inĩ ciao igĩrĩ, na magĩthiĩ na thutha, na makĩhumbĩra ũtheri wa ithe wao, na mothiũ mao marĩ na thutha, na ũtheri wa ithe wao mationire. Nĩokĩrire no Nuhu kuuma kũrĩ ndibei, na nĩamenyire ũrĩa wothe mũriũ wake ũrĩa mũnini ekĩte kũrĩ we. Na akiuga, mũrumĩtwo Kanaani ndungata, ndungata ya nyũmba ĩgaatuĩka kũrĩ ariũ a ithe. Na akiuga, kũrathimwo Mwathani Ngai wa Shemu, na agaatuĩka Kanaani ndungata ya nyũmba yake. Ngai arorekerie Jafethu, na atũũre nyũmba cia Shemu, na Kanaani atuĩke ndungata yake.

Nuhu aatũũrire mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtano thuutha wa mũiyũro wa maaĩ. Na matukũ mothe ma Nuhu magĩtuĩka mĩaka magana kenda na mĩrongo ĩtano, nake agĩkua.

10

Ici nĩcio nacio cia ariũ a Nuhu, Shemu, Hamu, Jafethu, na nĩmaciaragĩrwo ariũ thutha wa mũiyũro.

Ariũ a Japheth nĩ Gomer, na Magog, na Madai, na Javan, na Elisha, na Tubal, na Meshech, na Tiras. Nao ariũ a Gomer maarĩ Ashkenazi, na Riphath, na Togarmah. Nao ariũ a Jovan maarĩ Elisha, na Tharseis, Kittim, na Rhodians. Kuuma kũrĩ aya maagayanĩirio icigĩrĩra cia ndũrĩrĩ thĩ-inĩ wa bũrũri wao, o mũndũ kũringana na rũrĩmĩ thĩ-inĩ wa mĩhĩrĩga yao, na thĩ-inĩ

wa ndũrĩrĩ ciao.

Ariũ a Ham maarĩ Kush, na Miziraimu, na Putu, na Kanaani. Ariũ a Cush maarĩ Sheba, na Havilah, na Sabatha, na Raamah, na Sabathaka; nao ariũ a Raamah maarĩ Sheba na Dedan. Cush nake akĩciarithia Nimrod, ũrĩa wambĩrĩirie gũtuĩka njamba nene gũkũ thĩ. Ũcio aarĩ njamba mũguĩmi mbere ya Mwathani Ngai, nĩ ũndũ ũcio nĩmakoiga atĩrĩ, ta Nimrod njamba mũguĩmi mbere ya Mwathani. Nayo gũkĩhana kĩambĩrĩria kĩa ũthamaki wake kwarĩ Babũloni, na Oreki, na Arikadi, na Kalanĩ, thĩinĩ wa bũrũri wa Senaari. Kuuma bũrũri ũcio nĩkuuma Ashuri, nake agĩaka Nineve, na itũũra rĩa Roobothu, na Kalahu, na Dasah gatagatĩ-inĩ wa Nineveh, na gatagatĩ-inĩ wa Calah; ĩno nĩyo itũũra inene. Nake Mesraim aciarire Aludim, na Anaphtali, na Aenemetim, na Alabim, Na Apathrusim, na Acasluhim, kũrĩa kuuma kũrĩa mookire Afilisti, na Acaphtorim. Canaan nake aciarire Sidon, irigithathi rĩake, na Mũhiti, na ũrĩa Mũjebusi, na ũrĩa Mũamori, na ũrĩa Mũgirigashi, na Mũhivi, na Mũaroukaioni, na Mũasennaioni, Na Mũaradian, na Mũsamaritan, na Mũamathi. Na thuutha wa ũndũ ũcio mĩhĩrĩga ya Akanani ĩkĩhurunjwo. Namo mĩhaka ya Akanaani yarĩ kuuma Sidoni nginya ũgũũka Gerara na Gaza, nginya ũgũũka Sodoma na Gomora, Adama na Seboimu nginya Lasha. Aya nĩo ariũ a Hamu, kũringana na mĩhĩrĩga yao, na ndeto ciao, na mabũrũri mao, na ndũrĩrĩ ciao.

Nake Shemu nĩaciarĩirwo ciana, we ũrĩa warĩ ithe wa ariũ othe a Eberi, mũrũ wa nyina na Jafethu ũrĩa mũkũrũ. Ariũ a Shem nĩ

Elam, na Assyria, na Arphaxad, na Lud, na Aram, na Cainan. Nao ariũ a Aramu maarĩ Uzu, na Ulu, na Gateri, na Mesheki. Na Arphaxad aciarire Cainan, na Cainan aciarire Sala, nake Sala aciarire Eber. Nake Eberi aaciarĩirwo ariũ eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe aarĩ Falegi, tondũ matukũ-inĩ make thĩ nĩyagayanĩirio, na rĩĩtwa rĩa mũrũ wa nyina Jekitani. Joktan nake akĩgĩa Elmodad, na Saleth, na Sarmoth, na Jerach, na Hadoram, na Abimael, na Diklah, na Obal, na Abimael, na Sheba, na Ofiri, na Euila, na Jobabu; othe aya maarĩ ariũ a Jokitani. Nayo gũtuĩka gũikarania kwao kuuma Masse nginya gũũka Saphera, kĩrĩma kĩa irathĩro. Aya nĩ ariũ a Shemu, thĩinĩ wa mĩhĩrĩga yao, kũringana na ndeto ciao, thĩinĩ wa mabũrũri mao, na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciao. Ici nĩcio mĩhĩrĩga ya ariũ a Nuhu kũringana na njiaro ciao, kũringana na ndũrĩrĩ ciao. Kuuma kũrĩ acio mahũgũranirio icigĩrĩra cia ndũrĩrĩ igũrũ rĩa thĩ thuutha wa mũiyũro ũcio.

11

Na kwarĩ bũrũri wothe na mũromo ũmwe, na mũgambo ũmwe kũrĩ andũ othe. Na gũkĩoneka rĩrĩa maahĩngithaga kuuma irathĩro, moona werũ bũrũri-inĩ wa Senaari, nao magĩikara kũu. Na akiuga mũndũ kũrĩ mũndũ wa itũũra rĩake atĩrĩ, Ũkai rekei tũthondeke maturubarĩ, na tũmacine na mwaki, na maturubarĩ macio makĩmatuĩka mahiga kũrĩ o, na rami ĩkĩmatuĩka rĩũmba kũrĩ o. Nao makiuga atĩrĩ, ũkai tũĩakĩre itũũra na mũthiringo, ũrĩa mũtwe waguo ũkakinya igũrũ, na tũĩthondekere rĩĩtwa, tũtanahurunjwo thĩ yothe. Nake Mwathani agĩikũrũka kuona

itũũra na mũthiringo ũrĩa ariũ a andũ maakire. Nake Mwathani akiuga atĩrĩ, ona rũrĩrĩ rũmwe, na rũthiomi rũmwe kũrĩ andũ othe, na ũndũ ũyũ nĩmambĩrĩirie gwĩka, na rĩu gũtirĩ ũndũ ũngĩmaremera harĩ ũrĩa wothe mangĩgeria gwĩka. Ũkai, na tũrĩkia gũikũrũka tũrũnganie rũrĩmĩ rwao kũu, nĩguo matikaigue o mũndũ mũgambo wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake. Nake Mwathani akĩmahurunjĩra kuuma kũu thĩ yothe, nao magĩtiga gwaka itũũra inene na mũthiringo. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ĩĩtirwo rĩĩtwa rĩayo Ngũngano, tondũ kũu Mwathani aagũnganiirie mĩromo ya thĩ yothe, na kuuma kũu Mwathani aamahurunjirie igũrũ rĩa ũthiũ wa thĩ yothe.

Na ici nĩ njiaro cia Shemu, nake Shemu aarĩ na mĩaka igana rĩrĩa aaciarire Arafakasadi, mwaka wa keerĩ thuutha wa mũiyũro. Nake Shemu aatũũrire thuutha wa gũciara Arafasadi mĩaka magana matano, na nĩaciarire aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Arphaxad atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na ĩtano, na agĩciara Kainani. Nake Arufakasadi aatũũrire mĩaka magana mana thuutha wa gũciara Kainani, na nĩaciarire aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Kainani aatũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na nĩaciara Sala, na Kainani aatũũrire mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ thuutha wa gũciara Sala, na nĩaciarire aanake na airĩtu, na agĩkua. Na Sala atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na agĩciara Eberi. Nake Sala atũũrire thuutha wa kũgĩa Eberi mĩaka magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ, na agĩciara aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Eberi atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na ĩna, na agĩciara Pelegi. Nake Eberi atũũrire thuutha wa kũgĩa Pelegi mĩaka magana meerĩ na

mĩrongo mũgwanja, nake agĩciara aanake na airĩtu, nake agĩkua. Nake Phaleg atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na agĩciara Ragau. Nake Phalegu atũũrire thuutha wa kũgĩa Ragau mĩaka magana meerĩ na kenda, nake agĩciara aanake na airĩtu, nake agĩkua. Na Ragau atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na ĩĩrĩ, na akĩgĩa Seruku. Nake Ragau aatũũrire thuutha wa kũgĩa Seruku mĩaka magana meerĩ na mũgwanja, na agĩciara aanake na airĩtu, na agĩkua. Na Seruku atũũrire mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ, na akĩgĩa Nahoru. Nake Seruku atũũrire thuutha wa kũciarithia Nahoru mĩaka igana igĩrĩ, na akĩgĩa aanake na airĩtu, na agĩkua. Na Nahoru atũũrire mĩaka igana mĩrongo mũgwanja na kenda, nake akĩgĩa Tera. Nake Nahoru atũũrire thuutha wa kũgĩa Tera mĩaka igana rĩmwe na mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano, na agĩciara aanake na airĩtu, na agĩkua. Nake Thara atũũrire mĩaka mĩrongo mũgwanja, na akĩgĩa na Aburamu, na Nahoru, na Harani.

Ici nĩcio njiaro cia Thara. Thara nĩaciarire Abramu, na Nahoru, na Harani; nake Harani nĩaciarire Loti. Nake Harani agĩkua mbere ya Tera ithe wake bũrũri-inĩ ũrĩa aaciarĩirwo, bũrũri-inĩ wa Akaldayo. Nao makĩoya Aburamu na Nahoru atumia ao ene, rĩĩtwa rĩa mũtumia wa Aburamu rĩarĩ Sara, na rĩĩtwa rĩa mũtumia wa Nahoru rĩarĩ Melika, mwarĩ wa Harani, na ithe wa Melika, na ithe wa Isika. Na Sarai aarĩ thaata, na ndaciaraga ciana. Nake Tera akĩoya Aburamu mũriũ wake, na Loti mũriũ wa Harani, mũriũ wa mũriũ wake, na Sarai mũhiki wake, mũtumia wa Aburamu mũriũ wake, nao akĩmarutia kuuma bũrũri wa Akaldayo nĩguo mathiĩ bũrũri wa Kanaani, nao

magĩkinya Harani, nake agĩtũũra kũu. Namo matukũ mothe ma Thara kũu bũrũri wa Harani maakinyire mĩaka magana meerĩ na ĩtano, nake Thara agĩkua kũu Harani.

12

Nake Mwathani akĩĩra Aburamu atĩrĩ, uma thĩ yaku, na uma kũrĩ andũ a rũciaro rwaku, na uma nyũmba ya thoguo, ũũke bũrũri-inĩ ũrĩa ngũkuonia. Na nĩngagũtua rũrĩrĩ inene, na nĩngakũrathima, na nĩngatũma rĩĩtwa rĩaku rĩnene, na ũgaatuĩka mũrathime. Nĩndarathima arĩa marakũrathima wee, na arĩa marakũruma wee nĩndaruma, na mĩhĩrĩga yothe ya thĩ nĩĩkarathimwo thĩinĩ waku. Nake Aburamu agĩthiĩ o ta ũrĩa Mwathani aamwĩrire, nake Loti agĩthiĩ hamwe nake. Aburamu aarĩ wa mĩaka mĩrongo mũgwanja na ĩtano rĩrĩa oimire Harani. Nake Aburamu akuoya Sarai mũtumia wake, na Loti mũriũ wa mũrũ wa nyina, na indo ciothe iria maagĩire, na roho ciothe iria maagĩire kuuma Harani, nao makiuma gũthiĩ bũrũri wa Kanaani. Na agereire Aburamu bũrũri ũcio ũraihu wakuo nginya handũ ha Shekemu, harĩa mũtĩ wa mũgandi mũraihu warĩ, nao Akaanani hĩndĩ ĩyo maikaraga bũrũri ũcio. Nake Mwathani akĩonekana kũrĩ Aburamu, akĩmwĩra atĩrĩ, Rũciaro rwaku nĩngahe bũrũri ũyũ. Nake Aburamu agĩaka kĩgongona kũu kũrĩ Mwathani ũrĩa wamũkuĩrĩire. Nake akĩgarũrũka kuuma kũu agĩthiĩ kĩrĩma-inĩ mwena wa irathĩro wa Betheli, na akĩamba hema yake kũu Betheli mwena wa ithũĩro, na Ai mwena wa irathĩro, na agĩaka kĩgongona kũu kũrĩ Mwathani, na

agĩkaĩra rĩĩtwa rĩa Mwathani. Nake Aburamu akiuma, na aaathiĩte agĩaka hema werũ-inĩ.

Nayo ng'aragu ĩkĩgĩa bũrũri-inĩ, nake Aburamu agĩikũrũka athiĩ Misiri gũtũũra kuo, tondũ ng'aragu nĩyakũrĩte mũno bũrũri-inĩ. Nakĩo gĩkĩhitũka rĩrĩa Aburamu aakuhĩrĩria gũtoonya Misiri, Aburamu akĩĩra Sarai mũtumia wake atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ ũrĩ mũndũ-wa-nja mũthaka. Gũgaakorwo nĩ ũndũ ũcio, rĩrĩa Aigupto acio maangĩkuona, nĩmakoiga atĩ mũtumia wake nĩ ũyũ, na nĩmakanooraga, no wee nĩmagakũhonokia. Ndoiga nĩ ũndũ ũcio atĩ nĩ mwarĩ wa nyina, nĩguo kũngĩtuĩka wega harĩa niĩ nĩ ũndũ waku, na roho wakwa ĩtũũre muoyo nĩ ũndũ waku. Kĩagĩtĩkire rĩrĩa Aburamu atoonyire Misiri, andũ a Misiri moonire mũtumia wake, atĩ aarĩ mũthaka mũno. Nao atongoria a Firauni makĩmĩona, na makĩmĩgooca kũrĩ Firauni, na makĩmĩtoonyia thĩinĩ wa nyũmba ya Firauni. Na Aburamu nĩmatũmĩire wega nĩ ũndũ wayo, na magĩtuĩka kũrĩ we ng'ondu, na njaũ, na ndigiri, na ndungata, na ndungata cia airĩtu, na nyũmbũ, na ngamĩĩra. Nake Ngai akĩnyariira Firauni na mathĩĩna manene na mooru, na nyũmba yake, nĩ ũndũ wa Sara mũtumia wa Aburamu. Etĩtie no Firaũni Aburamu, akiuga, Nĩ kĩĩ kĩu wanjĩkĩire, atĩ ndwamenyithĩtie atĩ mũtumia waku nĩwe? Nĩ kĩĩ watũmire uuge atĩ nĩ mwarĩ wa maitũ waku; na ndamũkuuire atuĩke mũtumia wakwa, na rĩu ona mũtumia waku arĩ haha mbere yaku, mũkuue ũthiĩ. Nake Firauni agathana andũ ũhoro wa Aburamu nĩguo mamũikĩre njĩra we, na mũtumia wake, na indo ciothe iria aarĩ nacio.

13

Aburamu nĩambatire kuuma Misiri we mwene, na mũtumia wake, na indo ciothe ciake, na Loti hamwe nake, magĩthiĩ werũ-inĩ. Abram aarĩ mũtongi mũno mũno na mahiũ, na betha, na thahabu. Nake agĩthiĩ kuuma kũrĩa ookire, agĩthiĩ werũ-inĩ nginya Betheli, nginya handũ harĩa hema yake yarĩ mbere, gatagatĩ ka Betheli na gatagatĩ ka Angai, Thĩinĩ wa handũ ha kĩgongona, kũrĩa aakire kuo kĩambĩrĩrĩria, na Aburamu akĩĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani kuo. Nake Loti ũrĩa wathiiaga na Aburamu aarĩ na ng'ondu, na ng'ombe, na hema. Na bũrũri ndwahota kũmatũũria hamwe, tondũ cioneki ciao ciarĩ nyingĩ, na bũrũri ndwahota kũmatũũria hamwe. Nake kũgĩtuĩka mbaara gatagatĩ ka arĩithi a mahiũ ma Aburamu, na gatagatĩ ka arĩithi a mahiũ ma Loti, no Akanani na Aperizi hĩndĩ ĩyo matũũraga bũrũri ũcio. Aburamu akĩĩra Loti atĩrĩ, Tigakagĩe mbaara gatagatĩ gakwa na gaku, na gatagatĩ ga arĩithi akwa na arĩithi aku, tondũ ithuĩ tũrĩ andũ a ithe ũmwe. Aca ti-ona bũrũri wothe ũrĩ mbere yaku? Ĩhũkanĩria na niĩ, korwo wee ũthiĩ mwena wa ũmotho, niĩ nĩngũthiĩ mwena wa ũrĩo, na korwo wee ũthiĩ mwena wa ũrĩo, niĩ nĩngũthiĩ mwena wa ũmotho. Nake atũmĩrĩte Loti maitho make igũrũ, onire bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria wa Jorodani, atĩ wothe warĩ ũnyuĩtwo maaĩ wega, mbere ya Ngai kũananga Sodoma na Gomora, ta mũgũnda wa Ngai, na ta bũrũri wa Misiri, nginya gũkinya Zogora. Nake Loti agĩĩthuurĩra we mwene bũrũri wothe wa gũthiũrũrĩria wa Jorodani, nake Loti akiuma kuuma mwena wa irathĩro, nao makĩamũranio o mũndũ kuuma

kũrĩ mũrũ wa nyina. Abram nake atũũrire bũrũri wa Kanaan, nake Lot atũũrire itũũra rĩa mĩthiũrũrũ, na ambire hema yake Sodomu. Andũ acio a kũu Sodomu maarĩ aaganu na ehia mbere ya Ngai mũno. Ngai akĩĩra Aburamu thuutha wa kwĩhũkanĩria na Loti, atĩrĩ, Tiira maitho maku, ũrore kuuma handũ harĩa ũrĩ rĩu ũrorete mwena wa gathigathini na gũthini na mwena wa irathĩro na iria. Tondũ bũrũri wothe ũrĩa ũrona, nĩngakũhe wee hamwe na rũciaro rwaku nginya tene. Na nĩngatũma njiaro ciaku cingĩhe ta mũthanga wa thĩ, angĩkorwo mũndũ o wothe no ahote gũtara mũthanga wa thĩ, na njiaro ciaku nĩigatarwo. Ũkĩra ũtuĩkanie bũrũri ũcio ũraihu waguo na wariĩ waguo, tondũ nĩngakũhe guo na rũciaro rwaku nginya tene. Nake Aburamu aaruta hema yake, agĩũka agĩtũũra hakuhĩ na mũtĩ wa mũgandi wa Mamure, ũrĩa warĩ kũu Heburoni, nake agĩaka hau kĩgongona kũrĩ Mwathani.

14

Kĩagĩkire na thĩinĩ wa ũthamaki wa Amarafali mũthamaki wa Shinari, na Arioku mũthamaki wa Elasari, Kedolaomeri mũthamaki wa Elamu, na Tidali mũthamaki wa ndũrĩrĩ, Mekire mbaara na Balla mũthamaki wa Sodomu, na Barsa mũthamaki wa Gomora, na Sennaar mũthamaki wa Adama, na Symobor mũthamaki wa Seboimu, na mũthamaki wa Balak; ũcio nĩ Segor. Othe aya mothe nĩmekwĩrĩrĩirie igũrũ rĩa mũkuru ũrĩa ũrĩ na cumbĩ, ũyũ nĩguo iria rĩa cumbĩ. Mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ o ene maatungatĩire Khedolaomeri, no mwaka-inĩ wa ikũmi na ĩtatũ

makĩregera. Thĩinĩ na mwaka wa ikũmi na ĩna, Chedorlaomer na athamaki hamwe nake nĩmookire, na maatemire njamba iria ciarĩ Ashtaroth, na Karnaim, na ndũrĩrĩ nũmu hamwe nao, na Aommaeans arĩa maarĩ itũũra-inĩ rĩa Saue. Na Ahorite arĩa maarĩ kũu irĩma-inĩ cia Seiri, nginya mũtĩ wa terebinthu wa Parani, ũrĩa ũrĩ werũ-inĩ. Na thuutha wa gũcooka, magĩũka kũrĩ gĩthima kĩa ciira, kĩrĩa kĩrĩ Kadeshi, na makĩũraga atongoria othe a Amaleki, na Aamori arĩa maatũũraga Hazazoni-tamari Nĩgũthiire mũthamaki wa Sodomu, na mũthamaki wa Gomora, na mũthamaki wa Adama, na mũthamaki wa Seboimu, na mũthamaki wa Balaki (ũyũ nĩ Sigori), nao makĩĩhaarĩria mbaara nao kũu kĩanda-inĩ kĩa cumbĩ. kũrĩ Chedorlaomer mũthamaki wa Elam, na Tidal mũthamaki wa ndũrĩrĩ, na Amraphel mũthamaki wa Shinar, na Arioch mũthamaki wa Ellasar, athamaki acio ana kũrĩ acio atano. Kĩanda kĩa cumbĩ kĩarĩ na ithima cia birimende, nake mũthamaki wa Sodomu na mũthamaki wa Gomora makĩũra, nao makĩgũa kũu, nao arĩa maatigĩtio makĩũrĩra kũrĩma-inĩ. Nĩmakuuire mbarathi ciothe cia Sodoma na Gomora, na irio ciao ciothe, magĩcooka magĩthiĩ. Makĩoya Loti mũrũ wa mũrũ wa nyina na Aburamu, na indo ciake, nao magĩthiĩ, nĩgũkorwo aarĩ atũũraga Sodomu.

Gũkinya no wa ũmwe wa arĩa mahonokete akĩhe ũhoro Aburamu Mũhibiru, nake we mwene atũũraga harĩa mũtĩ wa mũgandi wa Mamure Mũamori wa mũrũ wa nyina Eshikoli, na wa mũrũ wa nyina Aunani, arĩa maarĩ agĩĩkanĩri a Aburamu. Rĩrĩa Aburamu aiguire atĩ Loti mũrũ wa nyina nĩatahetwo, akĩtara andũ ake a nyũmba magana matatũ na ikũmi na anana,

na akĩmarũmĩrĩra nginya Dani. Na agũgũire igũrũ rĩao ũtukũ ũcio we mwene, na ndungata ciake, na akĩmahũũra, na akĩmaingatithia nginya Hoba, ĩrĩa ĩrĩ mwena wa ũmotho wa Dameski. Nake akĩgarũra indo ciothe cia Sodoma, na Loti mũrũ wa mũrũ wa nyina akĩgarũra, na indo ciothe ciake, na atumia, na andũ. Mũthamaki wa Sodomu nĩathiire nja kũmũtũngana thuutha wa kũgarũrũka gwake kuuma kũhoota Khedolaomeri na athamaki arĩa maarĩ nake, magĩtũngana kĩanda-inĩ kĩa Shabehe, kĩrĩa kĩarĩ werũ wa athamaki.

Na Melkizedeki mũthamaki wa Salemu nĩarutire mĩgate na ndibei, nake aarĩ mũthĩnjĩri-Ngai wa Ngai ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno. Na akĩrathima Aburamu, na akiuga atĩrĩ, arathimwo Aburamu nĩ Ngai ũrĩa Mũũgũ Mũno, ũrĩa wombire igũrũ na thĩ. Na arathimwo nĩ Ngai ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno ũrĩa aaneanire thũ ciaku moko-inĩ maku, nake Aburamu akĩmũhe gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa indo ciothe. Mũthamaki wa Sodomu akĩĩra Aburamu atĩrĩ, He niĩ andũ acio, no mbarathi ũmĩĩyoere wee mwene. Aburamu akĩĩra mũthamaki wa Sodomu atĩrĩ, nĩngũtambũrũkia guoko gwakwa kũrĩ Mwathani Ngai ũrĩa Mũũgũ Mũno, ũrĩa wombire igũrũ na thĩ, Akorwo kuuma kũ mũkanda nginya kũ rũrigi rwa kĩratu ndĩkuoya kuuma harĩ indo ciaku ciothe, nĩguo ndũkoige atĩ niĩ nĩndĩtonirie Aburamu ũtonga. Tiga ũrĩa andũ ethĩ marĩire, na gĩcunjĩ kĩa andũ arĩa mathiire hamwe na niĩ Eshcol, Onan, na Mamre, acio nĩmakooya gĩcunjĩ.

15

Thuutha wa ciugo icio, kwahaana kiugo kia Mwathani kũrĩ Aburamu thĩinĩ wa kĩoneki, akiuga, Ndũgetigĩre Aburamu, niĩ nĩngũkũgitĩra, irĩhi rĩaku nĩrĩkaingĩha mũno. Aburamu akiuga atĩrĩ, Mwathi Mwathani, nĩ kĩĩ ũkũũhe? Niĩ ndĩ gũthiĩ itarĩ na mwana, nake mũriũ wa Maseki wa nyũmba yakwa, ũyũ nĩ Damasiko Eliezeri. Nake Aburamu akiuga atĩrĩ, tondũ wee ndũũheete rũciaro, ũrĩa ũciarĩirwo nyũmba-inĩ yakwa nĩwe ũkaagaya indo ciakwa. Nao o rĩrĩa mũgambo wa Mwathani ũgĩkinyĩra harĩ we, ũkiuga atĩrĩ, Ti ũyũ ũgaakũgaya, no ũrĩa ũkoima thĩinĩ waku, ũyũ nĩwe ũgaakũgaya. Amũrutire nja, na akĩmwĩra atĩrĩ, Rora igũrũ, ũtare njata, angĩkorwo ũngĩhota gũcitara, na akĩmwĩra atĩrĩ, Ũguo nĩguo mbeu yaku ĩgaatuĩka. Nake Aburamu etĩkirie Ngai, na gĩatarirwo harĩ we ũthingu. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, niĩ nĩ niĩ Ngai ũrĩa wakũrutire bũrũri wa Akaldayo, nĩguo ngũhe bũrũri ũyũ ũwĩgayĩre. Nake akiuga atĩrĩ, Mwathi Mwathani, nĩ ũndũ wa atĩa ngũmenya atĩ nĩngakĩgaya? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndeheera moori wa mĩaka ĩtatũ, na mbũri ya mĩaka ĩtatũ, na ndũrũme ya mĩaka ĩtatũ, na ndirahũgĩ, na ndutura. Nĩoete harĩ we indo ciothe ici, na agaciagayania gatagatĩ, na agaciiga ciang'ethanĩire cia mwena ũmwe na ũrĩa ũngĩ, no nyoni ndaciagayanirie. Nyoni ikĩharũrũka igũrũ wa mĩĩrĩ, igũrũ wa icunjĩ-igĩrĩ ciao, nake Aburamu agĩikara hamwe nacio. Hĩndĩ ya riũa gũthũa, kĩgĩtĩro kĩagwĩrĩra Aburamu, na ona gwĩtigĩra kũrĩ nduma mũno kĩamũgwĩrĩra. Na kwerirwo kũrĩ Aburamu, ũkĩmenya nĩũkamenya atĩ mbeu yaku ĩgaatuĩka mũgeni thĩinĩ wa bũrũri ũtarĩ wao, na nĩmakamatua ngombo, na nĩmakamathĩĩnia, na nĩmakamanyiihia, mĩaka magana mana. No rũrĩrĩ rũrĩa, o ũrĩa angĩkorwo nĩmagatungata,

nĩngũrũtuĩra ciira niĩ, na thuutha wa maũndũ macio, nĩmakoima hau marĩ na indo nyingĩ. Wee no ũgaathiĩ kũrĩ maithe maku na thayũ, ũrĩkĩtie kũrerwo ũkũrũ-inĩ mwega. Rũciaro-inĩ rwa kana nĩmakagarũrũka haha, tondũ mehia ma Aamori matikaiyũrĩrio nginya rĩu. Tondũ rĩũa rĩagĩire mũthia-inĩ, rũrĩrĩmbĩ rũagĩire, na rora, riiko rĩa mwaki rĩrutaga ndogo na tũrũrĩrĩmbĩ twa mwaki, iria ciahĩtũkĩire gatagatĩ ka icunjĩ icio ciagayanĩtio. Mũthenya ũcio Mwathani akĩgĩra Aburamu kĩrĩkanĩro, akiuga atĩrĩ, Njiaro yaku nĩngaheana bũrũri ũyũ, kuuma rũũĩ rwa Misiri nginya rũũĩ rũrĩa rũnene Efurate, Andũ a Kena, na andũ a Keneza, na andũ a Kadimona. na Ahiti, na Aperizi, na Arefaimu, na Aamori, na Akaanani, na Ahivi, na Agirigashi, na Ajebusi.

16

Sarai mũndũ-wa-nja wa Abram ndaamũciarĩra, nake aarĩ na ndungata ya mũirĩtu wa Misiri, rĩĩtwa rĩake Hagar. Sarai akiuga kũrĩ Abram atĩrĩ, Ona, Mwathani nĩahingĩrĩirie ndikanaciare. Toonya rĩu kũrĩ ndungata yakwa ya mũirĩtu, nĩguo nyiitwo nĩ ciana kuuma harĩ we. Nake Abram akĩigua mũgambo wa Sarai. Nake Sarai, mũka wa Abram, akuua Hagari Mũmisiri, ndungata yake mwene, thutha wa mĩaka ikũmi ya gũtũũra kwa Abram bũrũri wa Kanaani, akĩmũhe Abram mũthuri wake atuĩke mũka wake. Na atoonya kũrĩ Hagari, na akĩgwata nda, na onire atĩ arĩ na nda, na mwĩnyangi akĩagithio gĩtĩĩo mbere yake. Sarai oigire kũrĩ Abramu atĩrĩ, Nĩndĩkĩtwo ũũru nĩ ũndũ waku. Niĩ

nĩndaheire mũirĩtu wakwa thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, no rĩrĩa onire atĩ arĩ na nda, ndanyararĩtio mbere yake. Ngai arotuĩra ciira gatagatĩ wakwa na wee. Aburamu akĩĩra Sara atĩrĩ, Ona, ndungata yaku ya mũirĩtu ĩrĩ moko-inĩ maku; mĩtungatĩre o ũrĩa ũngĩkenia. Nake Sara akĩmĩnyariira, nayo ĩkĩũra kuuma harĩ we.

Nake ũmũtũmwo wa Mwathani akĩmũona hau gĩthima-inĩ kĩa maaĩ kũu werũ-inĩ, o hau gĩthima-inĩ kĩrĩa kĩarĩ njĩra-inĩ ya Shuru. Nake mũraika wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Hagari, ndungata ya mũirĩtu ya Sarai, woimĩte kũ? na ũgũthiĩ kũ? Nake akiuga atĩrĩ, Ndĩrorĩra kuuma ũthiũ-inĩ wa Sarai mwathi wakwa. Mũtũmwo wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, cooka kũrĩ mwathi waku, na wĩnyiihie rungu rwa moko make. Nake mũraika wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-itherũ nĩngũingĩhia njiaro ciaku, na itigatarika nĩ ũndũ wa ũingĩ wacio. Nake mũraika wa Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, ona wee ũrĩ na nda, na nĩũgaciara kahĩĩ, na ũgeetha rĩĩtwa rĩake Ishumaeli, tondũ Mwathani nĩaiguĩte kũnyiihio gwaku. Ũyũ agaatuĩka mũndũ wa gĩthaka, moko make marĩkoragwo igũrũ rĩa andũ othe, na moko ma andũ othe marĩkoragwo igũrũ rĩake, na mbere ya ariũ a ithe othe ake nĩagatũũra. Nake agĩĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani ũrĩa wamwarĩirie atĩrĩ, Wee nĩwe Ngai ũrĩa ũnyonaga, tondũ oigire, Na nĩgũkorwo mbere nĩndonire ũrĩa wonekire kũrĩ niĩ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ etire gĩthima kĩu, Gĩthima kĩrĩa mbere ndĩronire; ona kĩrĩ gatagatĩ ka Kadeshi na Baradi. Nake Hagari akĩciarĩra Aburamu kahĩĩ, nake Aburamu agĩĩta rĩĩtwa rĩa kahĩĩ gake, karĩa Hagari aamũciarĩire, Ishumaeli. Abram aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtandatũ rĩrĩa Hagari aamũciarĩire Ishumaeli.

17

Nĩkwagĩtuĩka rĩrĩa Aburamu aarĩ na mĩaka mĩrongo kenda na kenda. Nake Mwathani akĩonekera Aburamu, na akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Ngai waku, kenagia mbere yakwa, na ũtuĩke ũtarĩ na ũcuuke. Na nĩngekĩra kĩrĩkanĩro gĩakwa gatagatĩ wakwa na gatagatĩ waku, na nĩngũkũingĩhia wee mũno. Nake Aburamu akĩgũa ũthiũ-inĩ wake. Nake Ngai akĩarĩria we, akiuga, Na niĩ, ona kĩrĩkanĩro gĩakwa kĩrĩ na wee, na ũgaatuĩka ithe wa ũingĩ wa ndũrĩrĩ. Na ndũgeetagwo rĩngĩ rĩĩtwa rĩaku Aburamu, no rĩĩtwa rĩaku nĩrĩgaatuĩka Aburahamu, nĩgũkorwo nĩndagũtua ithe wa ndũrĩrĩ nyingĩ. Nĩngũkũingĩhia mũno mũno, na nĩngũtũma ũtuĩke ndũrĩrĩ, na athamaki kuuma harĩ wee nĩmakoima. Nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa gatagatĩ gaku na gatagatĩ ga mbegũ yaku thutha waku thĩinĩ wa njiaro ciao, ũtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa tene nĩguo nduĩke Ngai waku na wa mbegũ yaku thutha waku. Nĩngũkũhe wee na rũciaro rwaku thutha waku bũrũri ũrĩa ũtũũraga kuo, bũrũri wothe wa Kanaani, ũtuĩke igai rĩa tene na tene, na nĩngũtuĩka Ngai wao. Nake Ngai akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, No rĩrĩ, wee nĩũkamenyerera kĩrĩkanĩro gĩakwa, wee hamwe na njiaro ciaku thuutha waku, njiarwa-inĩ ciao ciothe. Na ũyũ nĩ kĩrĩkanĩro kĩrĩa ũkaamenyerera gatagatĩ gakwa na inyuĩ, na gatagatĩ wa rũciaro rwaku thuutha waku njiarwa-inĩ ciao, arũme anyu othe nĩmakaruithio. Na inyuĩ nĩmũkarua nyama ya gĩkonde kĩanyu, na nĩĩgaatuĩka kĩmenyithia kĩa kĩrĩkanĩro gatagatĩ gakwa na inyuĩ. Nayo kaana ka mĩthenya ĩnana nĩkakaruithio harĩ inyuĩ, o wothe mũndũ

mũrũme njiarwa-inĩ cianyu, na ũrĩa ũciarĩirwo nyũmba, na ũrĩa ũgũrĩtwo na betha kuuma kũrĩ mũriũ o wothe wa mũndũ ũngĩ, ũrĩa ũtarĩ wa mbegũ yaku. Ũrĩa mũciarĩirwo nyũmba-inĩ yaku na ũrĩa mũgũrĩtwo na betha no nginya maruithio, nayo kĩrĩkanĩro gĩakwa nĩgĩgaatuĩka kĩmenyithania igũrũ rĩa nyama cianyu, gĩtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa tene na tene. Na mũndũ mũrũme ũtarĩ mũruu, ũrĩa ũtakaarua nyama ya gĩkonde kĩa mwĩrĩ wake mũthenya wa kanana, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma kũrĩ andũ ao, tondũ nĩathũkĩtie kĩrĩkanĩro gĩakwa. Nake Ngai akĩĩra Iburahimu atĩrĩ, Sarai mũtumia waku ndageetwo rĩĩtwa rĩake Sarai, no Sara nĩrĩo rĩgaatuĩka rĩĩtwa rĩake. Nĩngarathima no ĩyo, na nĩngakũhe mwana kuuma harĩ ĩyo, na nĩngarathima ũcio, na ũgaatuĩka ndũrĩrĩ, na athamaki a ndũrĩrĩ nĩmakoima harĩ we. Nake Iburahimu akĩgũa ũthiũ-inĩ wake, na akĩinũra, na akiuga meciiria-inĩ make, akiuga, Mũndũ wa mĩaka igana no aciare kahĩĩ? Nake Sara wa mĩaka mĩrongo kenda no aciare? Nake Iburahimu akĩĩra Ngai atĩrĩ, Ishumaeli ũyũ arotũũra mbere yaku. Nake Ngai akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, ĩĩ, ona Sara mũtumia waku nĩagagũciarĩra kahĩĩ, na nĩũgatua rĩĩtwa rĩake Isaaka, na nĩngahaanda kĩrĩkanĩro gĩakwa nake, gĩtuĩke kĩrĩkanĩro gĩa tene na tene, nduĩke Ngai wake na wa rũciaro rwake thuutha wake. No ha ũhoro wa Ismaeli, ona, nĩnjiguĩte waku, na ona, nĩndamũrathima, na nĩngũmũingĩhia, na nĩngũmũingĩhia mũno. Nĩagaciara ndũrĩrĩ ikũmi na igĩrĩ, na nĩngũmũtua rũrĩrĩ rũnene. Kĩrĩkanĩro gĩakwa no nĩngakĩhaanda na Isaaka, ũrĩa Sara agaagũciarĩra ihinda-inĩ rĩĩrĩ mwaka-inĩ ũrĩa ũngĩ. Nĩarĩkirie kwarĩria harĩ we, nake Ngai akĩambata kuuma kũrĩ Iburahĩmu.

Nake Iburahimu akĩoya Ishumaeli mũriũ wake mwene, na andũ othe a nyũmba yake, na arĩa othe magũrĩtwo na betha, na arũme othe arĩa maarĩ nyũmba-inĩ yake, akĩmaruithia nyondo, mũthenya o ro ũcio, o ta ũrĩa Ngai aamwĩrire. Abraham aarĩ na mĩaka mĩrongo kenda na kenda rĩrĩa eruire nyama ya gĩkonde kĩa mbere gĩake. Ishmael mũriũ wake aarĩ na mĩaka ikũmi na ĩtatũ rĩrĩa aruithirio nyama ya gĩkonde kĩa gĩthũri gĩake. Thĩinĩ wa ihinda rĩa mũthenya ũcio, Iburahĩmu nĩaruithirio, na Ishumaeli mũriũ wake, Na andũ othe a nyũmba yake, na arĩa ciarĩirwo nyũmba yake, na arĩa magũrĩtwo na betha kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ cia kũngĩ.

18

Ngai wonekana harĩ we hakuhĩ na mũtĩ wa mũgandi wa Mamre, rĩrĩa aikarĩte mũrango-inĩ wa hema yake mũthenya wa gĩthĩ. Rĩrĩa aarorire igũrũ na maitho make, akĩona, na rora, andũ atatũ maarũgamĩte hakuhĩ nake, na rĩrĩa aamonire, akĩhanyũka kuuma mũrango-inĩ wa hema yake gũthiĩ kũmacemania, na akĩinamĩrĩra thĩ. Nake akiuga, Mwathani, angĩkorwo nĩndoonete wega mbere yaku, ndũkahĩtũke ndungata yaku. Maaĩ mareke kũrehwo ti-itherũ, na magũrũ manyu mathambe, na mwĩhoorererie rungu rwa mũtĩ. Na nĩngoya mũgate, na mũrĩe. Na thuutha wa ũndũ ũyũ mũgaathiĩ njĩra-inĩ yanyu, nĩ ũndũ wa ũcio mwĩhũrĩire kũrĩ ndungata yanyu. Na akiuga, ũguo ĩka, o ta ũrĩa warĩtie. Nake Iburahimu akĩhiũha igũrũ hema kũrĩ Sara, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Hĩũha, na ũkande ithembe ithatũ cia mũtu

mũhinyu, na ũthondeke mĩgate ya kũhakwo mũhu-inĩ. Na thĩinĩ wa ng'ombe Abrahamu aateng'erete, na akĩoya njaũ nyoro na njega, na akĩmĩhe ndungata, na akĩhiũha kũmĩthondeka. Nĩoete thiagĩ, na iria, na njaũ ĩrĩa ekĩte, na akĩmaigĩra mbere yao, nao makĩrĩa, nake we mwene akĩrũgama harĩao rungu rwa mũtĩ.

Akĩmwĩra atĩrĩ, Saara mũtumia waku arĩ kũ? Nake akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, arĩ thĩinĩ wa hema. Oigire atĩrĩ, ndĩracookera ngooka kũrĩ we kũringana na ihinda rĩrĩ thĩinĩ wa ihinda, na Sara mũtumia waku nĩakorwo na mũriũ. Sara nake aiguire hau mũrango-inĩ wa hema arĩ thuutha wake. Abraham na Sarati maarĩ athuri nĩmakũrĩte mũno, na Sarati nĩatigĩte kũgĩa na maũndũ ma ũndũ-wa-mũka. Saara akĩtheka thĩinĩ wake mwene akiuga atĩrĩ, Ũndũ ũcio ndũrĩ wanjĩkĩra nginya rĩu, nake mwathi wakwa nĩ mũkũrũ. Nake Mwathani akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte Sara atheke na ngoro yake, akiuga atĩrĩ, Ti-itherũ nĩngaciara? Niĩ na nĩndĩ mũkũrũ. Gũtirĩ ũndũ ũtangĩhota harĩ Ngai; ihinda-inĩ rĩĩrĩ nĩngũcooka harĩ wee hĩndĩ ĩrĩa yagĩrĩire, na Sara nĩakaagĩa na kahĩĩ. Sara nĩakaanire, akiuga atĩrĩ, Ndiathekire, nĩgũkorwo nĩetigĩrĩte. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Aca, no wathekire.

Kũrũgama na kũũkĩra kũu, arũme acio nĩmarorire thĩ igũrũ rĩa ũthiũ wa Sodomu na Gomora. Iburahĩmu nĩathiire hamwe nao, akĩmatwarerekeria. No Mwathani akiuga, ti ndĩkũhitha niĩ kuuma kũrĩ Iburahĩmu ndungata yakwa iria niĩ ndĩreka. Abraham na gũtuĩka agaatuĩka rũrĩrĩ inene na mũingĩ, na ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ nĩikarathimwo thĩinĩ wake. Nĩndamenyete

nĩgũkorwo nĩekũathana ciana ciake cia aanake, na nyũmba yake thuutha wake, na nĩmakamenyerera njĩra cia Mwathani, gwĩka ũthingu na ciira, nĩguo Mwathani arehithie igũrũ rĩa Iburahĩmu maũndũ mothe marĩa aaragirie harĩ we. Mwathani akiuga atĩrĩ, kĩrĩro kĩa Sodomu na Gomora nĩkĩingĩhĩte kũrĩ niĩ, na mehia mao nĩ manene mũno. Ngĩikũrũka nĩ ũndũ ũcio nĩngona, kana kũringana na kĩrĩro kĩao kĩrĩa kĩũkĩte kũrĩ niĩ, nĩmahingia maũndũ macio, no kana ti ũguo, nĩguo menye. Nao magarũrĩte kuuma kũu andũ acio, magĩthiĩ Sodoma, no Iburahĩmu akarĩ o arũngiĩ mbere ya Mwathani. Nake akuhĩrĩria Iburahĩmu, akiuga atĩrĩ, Ndũkananiine mũthingu hamwe na ũrĩa ũtarĩ mũthingu, nake mũthingu atuĩke ta ũrĩa ũtarĩ mũthingu. Angĩkorwo kũrĩ andũ mĩrongo ĩtano athingu thĩinĩ wa itũũra rĩu, ũkaamaniina? Ti ũkaarekera handũ hau hothe nĩ ũndũ wa andũ acio mĩrongo ĩtano athingu, angĩkorwo marĩ thĩinĩ warĩo? Gũtirĩ njĩra wee ũgwĩka ta kiugo kĩu kĩa kũũraga mũndũ mũthingu hamwe na mũndũ ũtarĩ mũthingu, na mũndũ mũthingu atuĩke ta mũndũ ũtarĩ mũthingu, gũtirĩ njĩra. Wee ũrĩa ũtuanagĩra ciira bũrũri wothe, ndũkwĩka ciira? Mwathani akiuga atĩrĩ, angĩkorwo kũrĩ na andũ mĩrongo ĩtano athingu thĩinĩ wa Sodomu, thĩinĩ wa itũũra rĩu, nĩngahonokanĩria itũũra rĩu rĩothe, na handũ hau hothe nĩ ũndũ wao. Na ũcookia Iburahĩmu akiuga atĩrĩ, rĩu nĩndambĩrĩria kwaria na Mwathani wakwa, no niĩ ndĩ rũkũngũ na mũhu. Akorwo no makonye andũ mĩrongo ĩtano arĩa athingu nginya mĩrongo ĩna na ĩtano, ũkaniina nĩ ũndũ wa acio ĩtano itũũra rĩothe? Nake akiuga, Ti ndĩkaniina, akorwo ndĩone kũu mĩrongo ĩna na ĩtano. Nake akĩongerera o rĩngĩ kwaria nake, akiuga atĩrĩ, no rĩrĩa mangĩkorwo kũu mĩrongo ĩna, nake akiuga

atĩrĩ, ndikaniina nĩ ũndũ wa acio mĩrongo ĩna. Na akiuga, Tiguo Mwathani, korwo njarĩria? Korwo magonekwo kũu mĩrongo ĩtatũ? Na akiuga, Ndikaniina nĩ ũndũ wa acio mĩrongo ĩtatũ. Nake akiuga, tondũ ndĩ na kwaria kũrĩ Mwathani, angĩkorwo nĩmakooneka kũu mĩrongo ĩĩrĩ? Nake akiuga, Ndikaniina, angĩkorwo nyona kũu mĩrongo ĩĩrĩ. Nake akiuga, Mwathani-rĩ, ndĩgwĩtĩkĩrio kwaria o rĩngĩ rĩmwe? Angĩkorwo nĩmakooneka kũu ikũmi-rĩ? Nake akiuga, Ndikaniina nĩ ũndũ wa icio ikũmi. Mwathani nĩathiire, rĩrĩa atigirie kwaria na Iburahimu, nake Iburahimu agĩcooka handũ gwake.

19

Matamanĩo meerĩ macio maakinyire Sodomu hwaĩ-inĩ. Loti aaikirite hau kĩhingo-inĩ kĩa Sodomu, na rĩrĩa oonire matamanĩo macio, Loti akĩrũgama nĩguo amacemanie, na akĩinamĩrĩra ũthiũ thĩ-inĩ. Nake akiuga, onai, Athuuri, garukai mũingĩre nyũmba ya ndungata yanyu, na mũraare, na mũthambie magũrũ manyu, na mũrooka rũciinĩ mũthiĩ njĩra yanyu. Nao makiuga, aca, no thĩinĩ wa barabara tũkũraara. Nake akĩmaringĩrĩria, nao makĩgarũrũka kũrĩ we, na magĩtoonya thĩinĩ wa nyũmba yake, nake akĩmaathondekera kĩnyunyũ, na mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia akĩmaigĩra, nao makĩrĩa. Mbere ya gũkoma toro, andũ a itũũra, Asodomi, mathiũrũrũkĩirie nyũmba, kuuma mwanake nginya mũthuuri, andũ othe hamwe. Nao meetire Loti, na makĩmwĩra atĩrĩ, kũrĩ kũ arĩa andũ arĩa matoonyire harĩ wee ũtukũ? Ruta

ũmatũrehere, nĩguo tũhote gũthiĩ nao. Loti nĩathiire nja kũrĩ o kũrĩ kĩhingo, nake akĩhinga mũrango thuutha wake. Nake akĩmeera atĩrĩ, gũtirĩ njĩra, ariũ a baba, mũtikeeke ũũru. Nĩ kũrĩ na airĩtu akwa eerĩ, arĩa matooĩ mũndũ mũrũme, nĩngũmaruta kũrĩ inyuĩ, na mũmahũthĩre o ũrĩa ũngĩmũkenia, no andũ aya mũtikameke ũũru, nĩ ũndũ nĩmainũkire rungu rwa kĩĩruru kĩa mĩgamba yakwa. Moigire nao kũrĩ we, Ehera kũu, ũtoonyire gũtũũra mũgeni, ti na gũtuĩra ciira? Rĩu nĩ ũndũ ũcio wee tũkũherithie mũno gũkĩra acio. Na maahatĩrĩirie mũndũ ũcio Loti mũno, na makĩhĩrĩria kũhehenja mũrango. Gũtambũrũkia no andũ acio moko, makĩguucũrũria Loti kũrĩ o ene thĩinĩ wa nyũmba, na makĩhinga mũrango wa nyũmba. Andũ acio maarĩ mũrango-inĩ wa nyũmba makĩhũũrwo na ũtumumu, kuuma ũrĩa mũnini nginya ũrĩa mũnene, nao makĩnoga makĩgeria gũcaria mũrango. Nao andũ acio makĩĩra Loti atĩrĩ, Ũrĩ na athoni-a-mũhiki gũkũ, kana aanake, kana airĩtu? Kana nĩ harĩ mũndũ ũngĩ waku thĩinĩ wa itũũra-inĩ, maruta kuuma handũ haha, Tondũ ithuĩ tũrathũkia handũ haha, tondũ kĩrĩro kĩao nĩkwambatithirio mbere ya Mwathani, nake Mwathani nĩatũtũmire kũmĩananga. Loti nĩoimire, na akĩaria kũrĩ aanake a mũhiki wake arĩa meehokete airĩtu ake, na akĩmeera atĩrĩ, Ũkĩrai, na muume handũ haha, nĩgũkorwo Mwathani nĩkũniina itũũra rĩĩrĩ inene. No rĩrĩ, nĩonekire ta ũndũ wa gũthekererĩria mbere ya aanake a mũhiki wake. Rĩrĩa rũciinĩ rũkĩgĩa, aheani-ndũmĩrĩ nĩmahiũhaga gũthiĩthia Loti, makiuga atĩrĩ, ũkĩra woe mũtumia waku, na airĩtu aku eerĩ arĩa ũrĩ nao, na ũthiĩ nja, nĩguo ndũkanathire hamwe na waganu wa itũũra rĩu. Nao nĩmathĩĩnĩkire, nao atũmwo makĩnyiita guoko gwake, na guoko

kwa mũtumia wake, na moko ma airĩtu ake eerĩ, tondũ Mwathani nĩamũhonokirie.

Nayo gũkĩhana rĩrĩa maamarutire nja, nao makiuga, Ũkĩhonokagia, honokia roho waku mwene. Ndũkarore na thuutha, o na ndũkarũgame thĩinĩ wa bũrũri wothe wa gũthiũrũrũkĩria. Kũrĩma-inĩ wĩhonokie, ndũkanatahwo. Lot akiuga kũrĩ o atĩrĩ, Nĩndamũthaitha Mwathani, tondũ ndungata yaku nĩyonete ũtugi mbere yaku, na nĩũneneheretie ũthingu waku, ũrĩa wĩkaga igũrũ rĩakwa, wa kũtũma roho wakwa ũtũũre muoyo, no niĩ ndigĩhota kũhonokio nginye kĩrĩma-inĩ, ndagakinyĩrĩrwo nĩ maũndũ mooru, na ngue. Ona itũũra rĩĩrĩ rĩrĩ hakuhĩ wa kũũrĩra niĩ kũu, ĩrĩa nĩ nini, na kũu nĩngahonokio. Githĩ ti nini? Nayo roho wakwa nĩũgatũũra muoyo nĩ ũndũ waku. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, ona nĩndĩgegete ũthiũ waku na nĩ ũndũ wa kiugo kĩu, ndikwananga itũũra rĩrĩa waririe ũhoro warĩo. Hanyia nĩ ũndũ ũcio nĩguo ũhonokio kũu, tondũ ndingĩhota gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ, nginya ũkinye kũu. Nĩ ũndũ ũcio nĩetire itũũra rĩu inene rĩĩtwa rĩa Zoara. Riũa nĩrĩarathire igũrũ rĩa thĩ, nake Loti atoonire Zoari. Na Mwathani akiuria igũrũ rĩa Sodomu na Gomora kĩbira kĩa ngai na mwaki kuuma kũrĩ Mwathani kuuma igũrũ. Nake akĩananga matũũra macio, na bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria, na andũ othe arĩa maatũũraga thĩinĩ wa matũũra macio, na indo iria ciarũthũkaga kuuma thĩ. Nake mũtumia wake akĩrora na thuutha, nake akĩgĩa gĩtugĩ kĩa cumbĩ. Iburahĩmu okire rũciinĩ, agĩthiĩ handũ harĩa aarũgamĩte mbere ya Mwathani. Nĩarorire igũrũ rĩa Sodomu na Gomora, na igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie, na akĩona, na

atĩrĩrĩ nĩkwambataga rũrĩrĩmbĩ kuuma thĩ, ta mũrurumo wa icua. Na gũkĩhana rĩrĩa Ngai aaniinaga matũũra mothe ma kũrĩa gũthiũrũrũkĩirie, Ngai akĩririkana Iburahĩmu, na akĩtũma Loti oimwo gatagatĩ ka mwanangĩko, rĩrĩa Mwathani aaharaganiaga matũũra marĩa Loti atũũraga thĩinĩ wamo.

Loti akĩambata kuuma Zoari, na agĩikara kĩrĩma-inĩ we mwene, na airĩtu ake eerĩ marĩ hamwe nake, nĩgũkorwo nĩetigĩrĩte gũtũũra Zoari, na agĩtũũra ngurunga-inĩ we mwene, na airĩtu ake eerĩ marĩ hamwe nake. Mũtumia ũrĩa mũkũrũ akĩĩra ũrĩa mũnini atĩrĩ, Ithe witũ nĩ mũkũrũ, na gũtirĩ mũndũ thĩ ĩno ũngĩtoonya kũrĩ ithuĩ, o ta ũrĩa kũagĩrĩire thĩ yothe. Ũka na tũnyuithie ithe witũ ndibei, na tũkome nake, na tũrũgamie mbegũ kuuma kũrĩ ithe witũ. Nĩmaheire ithe wao ndibei akanyue ũtukũ ũcio, nake mwarĩ ũrĩa mũkũrũ agĩtoonya akĩkoma na ithe wake ũtukũ ũcio, nake ithe ndaamenyire rĩrĩa mwarĩ aakoma, kana rĩrĩa ookĩra. Kwahaanire mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, nake mũirĩtu ũrĩa mũkũrũ akĩĩra ũrĩa mũnini atĩrĩ, Ona, nĩndakomire ira hamwe na baba witũ. Nĩtũmũnyuithie ndibei ũtukũ ũyũ, nawe ũtoonye ũkome hamwe na we, nĩguo tũrahũkie mbegũ kuuma kũrĩ baba witũ. Nao maaheire ithe wao ndibei kũnyua ũtukũ ũcio, nake mwarĩ ũrĩa mũnini agĩtoonya akĩkoma na ithe wake, nake ithe ndaamenyire rĩrĩa akoma kana rĩrĩa ookĩra. Nao airĩtu eerĩ a Loti makĩgĩa nda kuuma kũrĩ ithe wao. Nake mũndũ-wa-nja ũrĩa mũkũrũ agĩciara kahĩĩ, na agĩĩta rĩĩtwa rĩake Moabu, akiuga atĩrĩ, Kuuma kũrĩ baba wakwa, ũyũ nĩwe ithe wa Amoabi nginya ũmũthĩ. Mũirĩtu ũrĩa mũnini o nake nĩaciarire kahĩĩ, na agĩĩta rĩĩtwa rĩake Amoni, akiuga atĩrĩ,

Kahĩĩ ka rũciaro rwakwa, ũyũ nĩ ithe wa Aamoni nginya ũmũthĩ.

20

Na Abrahamu akiuma kũrĩa, agĩthiĩ bũrũri-inĩ kũrĩa kũrĩ mwena wa Gũthini, na agĩtũũra gatagatĩ ka Kadeshi na gatagatĩ ka Shuri, na agĩikara arĩ mũgeni kũu Gerara. Iburahimu oigire ũhoro wa Sarai mũka wake atĩrĩ mwarĩ wa maitũ nĩwe, tondũ nĩetigĩire kuuga atĩrĩ mũka wakwa nĩwe, ndagakorwo arũme a itũũra nĩmamũũrage nĩ ũndũ wake, nake Abimeleki mũthamaki wa Gerari agĩtũma, na akĩoya Sarai. Na Ngai agĩtoonya kũrĩ Abimeleki thĩinĩ wa toro ũtukũ ũcio, na akiuga, Ona wee nĩũgũkua nĩ ũndũ wa mũndũ-wa-nja ũrĩa woire, tondũ ũcio nĩ aikaranagia na mũndũ mũrũme. Abimelech na ndaahutĩtie mũndũ-wa-nja ũcio, nake akiuga atĩrĩ, Mwathani, rũrĩrĩ rũtooĩ na rũrĩa rũthingu-nĩũkarũniina? Githĩ we mwene ndanjĩĩrire atĩrĩ, mwarĩ wa baba nĩ? na o nake anjĩĩrire atĩrĩ, mũrũ wa maitũ nĩ? na ngoro ĩrĩ theru na moko marĩ ũthingu-inĩ nĩndekire ũndũ ũyũ. Ngai akĩmwĩra kũringana na toro, na niĩ nĩndamenyire atĩ thĩinĩ wa ngoro theru wekire ũndũ ũyũ, na nĩndakũhonokirie nĩguo ndũkehie harĩ niĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndikũrekire ũmũhutie. Rĩu no cokia mũndũ-wa-nja ũcio harĩ mũndũ ũcio, nĩgũkorwo nĩ mũnabii, na nĩakahoera ũhoro waku, na nĩũgatũũra muoyo. No angĩkorwo ndũracookia, nĩũkamenya atĩ nĩũgakua wee na indo ciaku ciothe. Nake Abimeleki akĩokĩra rũciinĩ tene, na agĩĩta ndungata ciake ciothe,

na akĩaria ciugo ici ciothe matũ-inĩ mao, nao andũ acio othe makĩĩtigĩra mũno. Nake agĩĩta Abimeleku ũrĩa Abrahamu, na akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩkĩ wĩkĩte ithuĩ? Kaĩ ti-ithuĩ twĩhĩtie harĩ wee, atĩ ũrehete igũrũ rĩakwa na igũrũ rĩa ũthamaki wakwa wĩhia mũnene? Wĩra ũrĩa gũtirĩ mũndũ ũngĩĩka, nĩũnjĩkĩte. Nake Abimeleki akĩũria Iburahĩmu atĩrĩ, Nĩ kĩĩ wonire ũgĩĩka ũndũ ũyũ? Nake Iburahĩmu akiuga atĩrĩ, Ndoigire atĩrĩ, nĩ ũndũ ũcio gũtirĩ ũhooi-Ngai handũ haha, na nĩmakanooraga nĩ ũndũ wa mũtumia wakwa. Na nĩgũkorwo ti-itherũ, nĩ mwarĩ wa baba wakwa kuuma kũrĩ ithe, no ti kuuma kũrĩ nyina, nake agĩtuĩka mũtumia wakwa. Kĩagĩikire rĩrĩa Ngai aandutire nyũmba-inĩ ya ithe wakwa, na ndĩramwĩra atĩrĩ, ũthingu ũyũ nĩũgwĩka harĩ niĩ: kũrĩ handũ hothe harĩa tũngĩtoonya kũu, ũnjĩĩre atĩ mũrũ wa maitũ nĩwe. Nĩoete na rĩrĩ Abimeleki ngiri cia didrachma igĩrĩ, na ng'ondu, na njaũ, na ndungata, na airĩtu, na akĩheana kũrĩ Iburahĩmu, na akĩmũcookeria Sara mũtumia wake. Nake Abimeleki akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, ona bũrũri wakwa ũrĩ mbere yaku, kũrĩa kũngĩkũkenia, ikara. Kũrĩ Sarah akiuga atĩrĩ, ona nĩheete mũrũ wa nyũkwa ngiri igana rĩa didrachma, ici igaatuĩka gĩtĩĩo kĩa ũthiũ waku, na arĩa othe marĩ hamwe nawe, na ũhoro wothe ũrie ma. Iburahĩmu nĩahooire kũrĩ Ngai, nake Ngai akĩhonia Abimeleki, na mũtumia wake, na ndungata ciake cia andũ-a-nja, nao magĩciara. Nĩgũkorwo Mwathani nĩahingĩrĩirie nda ciothe thĩinĩ wa nyũmba ya Abimeleki kuuma nja, nĩ ũndũ wa Sara mũtumia wa Iburahĩmu.

21

Nake Mwathani nĩatemberirie Sara o ta ũrĩa oigire, na Mwathani nĩekĩire Sara o ta ũrĩa aaririe. Na gũciarithia, akĩciarĩra Iburahimu mũriũ ũkũrũ-inĩ wake, ihinda-inĩ o ta ũrĩa Mwathani aamwĩrire. Nake Iburahĩmu agĩĩta rĩĩtwa rĩa mũriũ wake ũrĩa wamũciarĩirwo, ũrĩa Sara aamũciarĩire, Isaaka. Nake Iburahĩmu akĩruithia Isaaka mũthenya wa kanana, o ta ũrĩa Ngai aamwathĩte. Na Abraham aarĩ na mĩaka igana rĩrĩa aagĩĩrwo nĩ Isaaka mũriũ wake. Sarah akiuga atĩrĩ, Mwathani nĩandekĩire gĩtheko, nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũkaigua nĩakagĩkena hamwe na niĩ. Na akiuga nũũ ũkũheana kũrĩ Iburahimu atĩ Sara anyoithia mwana? Atĩ ndaciarire mũriũ ũkũrũ-inĩ wakwa. Nake mwana akĩkũra, na akĩnyunyithio, nake Iburahimu akĩruga iruga inene mũthenya ũrĩa Isaaka mũrũ wake aanyunyithirio. Kuona no Sara mũriũ wa Hagari Mũmisiri, ũrĩa watuĩkire wa Iburahimu, akĩhũũrana na Isaaka mũriũ wake, Nake akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, Ingata ndungata ĩno ya mũirĩtu, na mũriũ wayo, tondũ mũriũ wa ndungata ĩno ya mũirĩtu ndakagaya igai hamwe na mũriũ wakwa Isaaka. Kiugo kĩu gĩkonekire kĩrĩ kĩũru mũno harĩ Iburahĩmu nĩ ũndũ wa mũriũ wake. Ngai akĩĩra Iburahĩmu atĩrĩ, ndĩkagikorwo ĩrĩ ũũru maitho-inĩ maku igũrũ rĩa kaana kau, na igũrũ rĩa ndungata ĩyo ya mũirĩtu, maũndũ mothe marĩa Sara angĩkwĩra, thikĩrĩria mũgambo wake, tondũ nĩ thĩinĩ wa Isaaka nĩgũgwĩtwo rũciaro rwaku. Na mũriũ wa ndungata ĩno mũirĩtu nĩngamũtua rũrĩrĩ rũnene, tondũ nĩ mbegũ yaku. Iburahĩmu okĩrĩte rũciinĩ, na akĩoya mĩgate na mondo wa maaĩ, na akĩhe Hagari, na akĩigĩrĩra kaana igũrũ rĩa kĩande gĩake, na akĩmũtũma. Athiĩte, nake akĩororagĩra werũ-inĩ, hakuhĩ na gĩthima kĩa Mwĩhĩtwa. Maaĩ nĩmathirire kuuma

thĩinĩ wa kiragu kĩa rũũa, nake akĩikia kaana rungu wa mũtĩ ũmwe wa mũbĩrũ, Athiĩte nĩaikire thĩ mbaara yake kũraya, ta ũta ũikĩtio, nĩgũkorwo oigire, Niĩ ndigũkĩona gĩkuũ kĩa mwana wakwa. Nake nĩaikire thĩ mbaara yake, mwana ũcio akaanĩrĩra, nake akĩrĩra. Ngai nĩaiguire mũrurũ wa kaana kuuma handũ harĩa kaarĩ, nake mũraika wa Ngai agĩĩta Hagari arĩ igũrũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ Hagari? Ndũgetigĩre, tondũ Ngai nĩaiguire mũrurũ wa kaana kuuma handũ harĩa karĩ. Ũkĩra na oya mwana, na ũmũnyiite na guoko gwaku, nĩgũkorwo nĩngamũtua rũrĩrĩ rũnene. Na Ngai akĩhingũra maitho mao, nake akĩona gĩthima kĩa maaĩ ma muoyo, agĩthiĩ, akĩiyũria hako ya maaĩ, na akĩnyuithia mwana. Nake Ngai aarĩ hamwe na kamwana, nako kagĩkũra, na gakĩtũũra werũ-inĩ, na gagĩtuĩka mũikia mĩguĩ. Nake agĩtũũra werũ-inĩ, nake nyina akĩmũgũrĩra mũtumia kuuma Parani kũu bũrũri wa Misiri.

Kwahaanire hĩndĩ ĩyo, nake Abimeleki, na Ahuzathi mũheani wake, na Fikoli mũnene wa mbara ya hinya wake, makĩaria na Iburahĩmu, makiuga atĩrĩ, Ngai arĩ hamwe nawe thĩinĩ wa maũndũ mothe marĩa wĩkaga. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ĩhĩta harĩ niĩ na Ngai atĩ ndũkananjĩke ũũru, kana mbegũ yakwa, kana rĩĩtwa rĩakwa, no kũringana na ũthingu ũrĩa ndekire hamwe na wee, nĩũgwĩka ũguo hamwe na niĩ, na bũrũri ũrĩa watũũrire thĩinĩ waguo. Nake Iburahimu akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩngwĩhĩta. Na Iburahimu nĩatetire Abimeleki kũhũthĩra cia ithima cia maaĩ, iria ndungata cia Abimeleki ciatunyĩte. Nake akĩmwĩra Abimelek atĩrĩ, Ndingĩmenyire nũũ ekĩire wee ũndũ ũyũ, na wee ndũnjĩĩrire, na niĩ ndĩiguire, tiga o ũmũthĩ. Nake Iburahĩmu

akĩoya ng'ondu na njaũ, akĩhe Abimeleki, nao eerĩ magĩthondeka kĩrĩkanĩro. Nake Iburahĩmu akĩhaanda tũtũrũme mũgwanja twa ng'ondu cio irĩ itũ. Nake Abimeleki akĩũria Iburahimu atĩrĩ, Nĩ atĩa tũtũrũme mũgwanja twa ng'ondu ici, iria wekĩrire theri? Nake Iburahimu akiuga atĩrĩ, Tũtũrũme mũgwanja cia aka ũkaamũkĩra kuuma kũrĩ niĩ, nĩguo ituĩke ũira kũrĩ niĩ atĩ niĩ nĩ niĩ njenire gĩthima kĩu. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio nĩatuire rĩĩtwa rĩa handũ hau Gĩthima kĩa Mwĩhĩtwa, tondũ kũu nĩkuo mehĩtire eerĩ. Na magĩthondeka kĩrĩkanĩro gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, nake Abimeleki akĩarahũka, hamwe na Okozathu mũheani-ũtaaro wake, na Fikoli mũnene-mũrũgamĩrĩri wa mbũtũ ciake cia ita, nao magĩcooka bũrũri-inĩ wa Afilisti. Nake Abraham akĩhaanda mũgũnda gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, na agĩĩta kũu rĩĩtwa rĩa Mwathani, Ngai wa tene na tene. Nake Abraham agĩtũũra bũrũri-inĩ wa Afilisti mĩthenya mĩingĩ.

22

Nayo gũkĩhana thuutha wa ciugo ici, Ngai nĩageretie Iburahĩmu, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Iburahĩmu, Iburahĩmu, nake akiuga atĩrĩ, Ona niĩ. Nake akiuga, oya mũrũ waku ũrĩa wendete, ũrĩa wendire, ũcio Isaaka, na ũthiĩ bũrũri-inĩ ũrĩa mũraihu na igũrũ, na ũmũrutĩre kũu igongona rĩa njino igũrũ wa kĩrĩma kĩmwe kĩa irĩma iria ngũkwĩra. Kũrũgama Iburahĩmu rũciinĩ, nĩathamirie ndigiri yake, akĩoya hamwe na we ndungata igĩrĩ, na Isaaka mũriũ wake, na atuuanĩtie ngũ nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo, kũrũgama nĩathiire, na agĩkinya handũ ũrĩa Ngai

aamwĩrire, mũthenya wa gatatũ. Na rĩrĩa Iburahĩmu aarorire igũrũ na maitho make, onire handũ kũraya. Nake akĩĩra Iburahimu ndungata ciake atĩrĩ, Ikaragiai haha hamwe na ndigiri, niĩ na mwana tũgũthiĩ nginya kũu, na tũhooe tũcooke kũrĩ inyuĩ. Iburahimu nĩoete ngũ cia iruta rĩa gũcinwo biũ, na akĩigĩrĩra Isaaka mũriũ wake. Nake akĩoya mwaki na rũhiũ rwa njora na moko make, nao eerĩ magĩthiĩ hamwe. Nake Isaaka akĩĩra Iburahimu ithe wake atĩrĩ, Baba, nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ, mũrũ wakwa? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, mwaki ũrĩ haha na ngũ nĩ haha, no ng'ondu ya igongona rĩa gũcinwo biũ ĩrĩ kũ? Oigire Iburahimu atĩrĩ, Ngai nĩakoona we mwene ng'ondu ya igongona rĩa gũcinwo biũ, mwana wakwa. Nao eerĩ magĩthiĩ hamwe, Nĩmookire handũ harĩa Ngai eerĩte, nake Iburahĩmu agĩaka kĩgongona kũu, na akĩigĩrĩra ngũ, na aarĩkia kuoha Isaaka mũriũ wake, akĩmũigĩrĩra igũrũ rĩa kĩgongona igũrũ rĩa ngũ. Nake Iburahĩmu akĩtambũrũkia guoko gwake kũoya rũhiũ rwa njora, athĩnje mũriũ wake. Nake mũtũmwo wa Mwathani akĩmwĩta arĩ kũu igũrũ, akiuga atĩrĩ, Iburahĩmu, Iburahĩmu, nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Ĩĩ niĩ ũyũ. Na akiuga atĩrĩ, ndũkae guoko gwaku igũrũ rĩa kaana, kana ũkamwĩke ũndũ o na ũrĩkũ, nĩgũkorwo rĩu nĩndamenya atĩ nĩwĩtigagĩra Ngai, na ndũigana kũhonokia mũrũguo ũrĩa wendete nĩ ũndũ wakwa. Na kũrora igũrũ Iburahimu na maitho make, onire ndũrũme ĩmwe ĩnyiitĩtwo thĩinĩ wa mũmera na hĩa ciayo. Nake Iburahimu agĩthiĩ, akĩoya ndũrũme ĩyo, na akĩmĩrutĩra igongona rĩa gũcinwo handũ ha Isaaka mũriũ wake.

Nake Iburahĩmu agĩĩta handũ hau rĩĩtwa atĩ, Mwathani nĩonire,

nĩguo ũmũthĩ moige atĩ, Kĩrĩma-inĩ kĩa Mwathani nĩonekire. Nake Mũtũmwo wa Mwathani akĩĩta Iburahĩmu wa keerĩ arĩ kũu igũrũ, Akiuga atĩrĩ, Kũringana na niĩ mwene nĩndehĩtire, ekuuga Mwathani, tondũ nĩwĩkĩte ũndũ ũyũ, na ndũigĩte mũrũguo ũrĩa wendete nĩ ũndũ wakwa, Ti ti kũrathima nĩngũkũrathima wee, na kũingĩhia nĩngũingĩhia mbegũ yaku, ta njata cia igũrũ, na ta mũthanga ũrĩa ũrĩ hũgũrũrũ-inĩ rĩa iria, na mbegũ yaku nĩĩkagaya matũũra ma thũ. Nacio ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ nĩikarathimwo nĩ ũndũ wa rũciaro rwaku, tondũ nĩwathĩkĩire mũgambo wakwa. Iburahĩmu agĩcooka kũrĩ ndungata ciake, na maarĩkia kũrũgama magĩthiĩ hamwe igĩma-inĩ rĩa mwĩhĩtwa. Nake Iburahĩmu agĩtũũra igĩma-inĩ rĩa mwĩhĩtwa.

Kũgĩtuĩka gũkĩhana thuutha wa ciugo ici, na kũrehirwo kũrĩ Iburahĩmu, makiuga, ona Milika nake nĩaciarĩte aanake kũrĩ Nahoru mũrũ wa nyũkwa. ũrĩa Uzu wa irigithathi, na ũrĩa Buzu mũrũ wa nyina naguo, na ũrĩa Kamueli ithe wa Asiriani, na Hazad, na Azau, na Phaldes, na Jeldaph, na Bethuel. Bethuel nĩaciarire Rebeka. Anana ĩnana acio nĩo aanake arĩa Melcha aaciarĩire Nahoru, mũrũ wa nyina na Abrahamu. Nake thuriya yake, ũrĩa rĩĩtwa rĩake rĩarĩ Reuma, aciarire o nake Tabeki, na Gaham, na Tahash, na Maaka.

23

Mũtũũrĩre wa Sarah wagĩtuĩka mĩaka igana mĩrongo ĩĩrĩ na

mũgwanja. Nake Sara agĩkua thĩinĩ wa itũũra rĩa Arbok, ũrĩa ũrĩ gĩtuamba-inĩ, ũyũ nĩ Hebironi thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani. Nake Iburahimu agĩũka kũrĩra Sara, na kũmũcakaya. Nake Iburahĩmu akĩrũgama kuuma harĩ kĩimba gĩake, nake Iburahĩmu akĩĩra ariũ a Hethi, akiuga, Mũtũũrania na mũgeni nĩ niĩ ndĩ hamwe na inyuĩ, nĩ ũndũ ũcio heai ũgaĩ wa mbĩrĩra hamwe na inyuĩ, na nĩngũthika kĩimba gĩakwa kuuma harĩ niĩ. Nĩmacookirie no ariũ a Hethi kũrĩ Iburahĩmu makiuga atĩrĩ, Aca, mwathi. Thikĩrĩria no ithuĩ, mũthamaki kuuma kũrĩ Ngai wee ũrĩ gatagatĩ-inĩ witũ, thika mũndũ ũrĩa ũkuĩte waku mbĩrĩra-inĩ iria njega mũno cia ithuĩ, nĩgũkorwo gũtirĩ o na ũmwe witũ ũgaagĩria mbĩrĩra yake nĩguo ndũkathike mũndũ ũrĩa ũkuĩte waku kũu. Kũrũgama-rĩ, Iburahimu ainamĩrĩire andũ a bũrũri ũcio, ariũ a Hethi. Na Iburahĩmu akĩmaarĩria, akiuga atĩrĩ, Angĩkorwo mũrĩ na ngoro yanyu nĩguo gũthika kĩimba gĩakwa kuuma ũthiũ-inĩ wakwa, thikĩrĩriai, na mwarie Efironi mũrũ wa Zohari ũhoro wakwa. Na areke anjĩhe ngurunga ĩrĩa ĩrĩ igĩrĩ, ĩrĩa ĩrĩ yake, ĩrĩa ĩrĩ gĩcunjĩ-inĩ kĩa mũgũnda wake; betha ĩrĩa ĩagĩrĩire njĩhe rĩo thĩinĩ wanyu nĩ ũndũ wa kwĩgwatĩra mbĩrĩra. Ephron nĩaikarĩte gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Heth, no akĩĩhokia Ephron ũrĩa Mũhiti kũrĩ Abraham akiuga, akĩiguagwo nĩ ariũ a Heth, na arĩa maatoonya itũũra-inĩ othe, akiuga, Ũka harĩa ndĩ, mwathi, na ũthikĩrĩrie. Mũgũnda ũcio na ngurunga ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ waguo, nĩngũkũhe. Mbere ya atũũri akwa othe nĩndĩrakũhe, thika mũndũ waku ũrĩa ũkuĩte. Nake Iburahimu akĩinamĩra mbere ya andũ a bũrũri ũcio. Nake akĩĩra Efironi matũ-inĩ mbere ya andũ a bũrũri atĩrĩ, Tondũ ũrĩ harĩ niĩ, thikĩrĩria: oya betha ya mũgũnda ũcio kuuma harĩ niĩ, na nĩngũthika mũndũ

wakwa ũrĩa ũkuũ kũu. Nĩacookirie no Efironi kũrĩ Iburahĩmu akiuga, Aca, mwathi, nĩgũkorwo nĩnjiguĩte, bũrũri wa cekeri magana mana ma betha, no nĩ kĩĩ kĩu kĩngĩkorwo gatagatĩ gakwa na gaku? Nawe-rĩ, mũndũ waku ũkuũ mũthike. Nake Iburahimu nĩaiguire Efuroni, nake Iburahimu akĩcookeria Efuroni betha ĩrĩa aaririe matũ-inĩ ma ariũ a Hethi, magana mana ma didrakima cia betha ĩrĩa yetĩkĩrĩtwo nĩ onjoria. Na ĩkĩrũgama mũgũnda wa Efironi ũrĩa warĩ thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa mũigana, ĩrĩa ĩrĩ mwena wa Mamure, mũgũnda na ngurunga ĩrĩa yarĩ thĩinĩ waguo, na mĩtĩ yothe ĩrĩa yarĩ thĩinĩ wa mũgũnda, na kĩrĩa gĩothe kĩrĩ thĩinĩ wa mĩhaka yake mĩthiũrũrũ. kũrĩ Iburahĩmu, ũtuĩke igai mbere ya ariũ a Hethi, na arĩa othe matoonyaga itũũra-inĩ. Thuutha wa maũndũ maya, Abrahamu aathikire Sarai mũtumia wake thĩinĩ wa ngurunga ya mũgũnda ũrĩa mũigana, ũrĩa ũrĩ mbere ya Mamure; ũcio nĩ Heburoni thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani. Na nĩ ũndũ ũcio gĩthaka na ngurunga ĩrĩa yarĩ thĩinĩ wakĩo gĩkĩĩkĩrĩrio kũrĩ Iburahĩmu gũtuĩka ũgwatĩre wa mbĩrĩra, kuuma kũrĩ ariũ a Hethi.

24

Nake Abrahamu aarĩ mũkũrũ, athiĩte mbere na matukũ, nake Mwathani nĩarathimire Abrahamu maũndũ-inĩ mothe.

Nake akiuga Iburahimu kũrĩ ndungata yake mũkũrũ wa nyũmba yake, mwathi wa indo ciothe ciake, Iga guoko gwaku rungu rũa kĩero gĩakwa. Nĩndakwĩhĩta wee na Mwathani Ngai

wa igũrũ na Ngai wa thĩ, nĩguo ndũkoe mũndũ-wa-nja kũrĩ mũriũ wakwa Isaaka kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani, arĩa niĩ ndũũranagia nao. No ũgaathiĩ bũrũri wakwa, kũrĩa ndaciarĩirwo, na ũthiĩ mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na ũkuoe mũndũ-wa-nja ti mũrũ wakwa Isaaka kũu. Ndungata ĩkĩmwĩra atĩrĩ, Kũngĩkorwo mũndũ-wa-nja ndangĩenda gũthiĩ na niĩ thĩ ĩno, nĩngacookia mũriũ waku bũrũri ũrĩa woimire? Nowe Iburahĩmu akĩmwĩra atĩrĩ, Wĩmenyerere ndũkanacokie mũriũ wakwa kũu. Mwathani Ngai wa iguru na Ngai wa thĩ, ũrĩa wandutire kuuma nyũmba-inĩ ya baba wakwa, na kuuma bũrũri-inĩ ũrĩa ndaciarĩirwo, ũrĩa wanjaragĩria, na ũrĩa wanjĩhĩtĩire, akiuga, Wee nĩngũkũhe bũrũri ũyũ na njiaro ciaku, we mwene nĩagatũma Mũraika wake mbere yaku, nawe ũkuoire mũtumia kũrĩ mũrũ wakwa kuuma kũu. Angĩkorwo no rĩrĩ mũndũ-wa-nja ndangĩenda gũthiĩ hamwe na wee thĩinĩ wa bũrũri ũyũ, ũgaatuĩka mũtheru kuuma kũrĩ mwĩhĩtwa wakwa, no mũriũ wakwa ndũkamũcookie kũu. Na ndungata ĩyo ĩkĩiga guoko gwayo rungu rwa kĩero kĩa Abraham mwathi wayo, na ĩkĩmwĩhĩtithia ũhoro-inĩ wa ũndũ ũcio. Na ndungata ĩyo yoete ngamĩĩra ikũmi kuuma kũrĩ ngamĩĩra cia mwathi wayo, na kuuma indo ciothe njega cia mwathi wayo hamwe nacio mwene, na yarĩkia gũũkĩra ĩgĩthiĩ Mesopotamia itũũra-inĩ rĩa Nahoru. Nake akomeithia ngamia nja ya itũũra hakuhi na gĩthima kĩa maaĩ hwaĩ-inĩ, rĩrĩa andũ-a-aka marumagĩra kũruta maaĩ.

Nake akiuga atĩrĩ, Mwathani Ngai wa mwathani wakwa Iburahimu, njathiithia mbere yakwa ũmũthĩ, na wĩke ũtugi harĩ mwathani wakwa Iburahimu. Taarĩ niĩ ndĩrũgamĩte hau

gĩthima-inĩ kĩa maaĩ, nao airĩtu a andũ arĩa matũũraga itũũra rĩu inene nĩmoimaga gũtaha maaĩ. Nake nĩgũkorwo mũirĩtu ũrĩa ũtarĩ mũthaka ũrĩa niĩ ngoiga, inamĩrĩria ndigithũ yaku ya maaĩ nĩguo nyue, na oige kũrĩ niĩ, nyua wee, na ngaaĩ ciaku nĩngũcinyuithia nginya cikae kũnyua, ũcio nĩũhaarĩirie ndungata yaku Isaaka, na thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩngamenya atĩ nĩwĩkĩte ũtugi na mwathi wakwa Iburahĩmu.

Na gũkĩoneka mbere ya kũrĩkia we kwaria thĩinĩ wa meciiria make, na ona Rebeka nĩoimaga, ũrĩa aciarĩtwo nĩ Bethueli mũriũ wa Melka mũtumia wa Nahoru, mũrũ wa nyina na Iburahĩmu, arĩ na ndigithũ igũrũ rĩa ciande ciake. Mũirĩtu ũcio aarĩ mũthaka mũno kũrora, aarĩ mũirĩtu, na gũtirĩ mũndũ mũrũme wamũmenyire. Nake aikũrũka agĩthiĩ gĩthima-inĩ, akĩiyũria ndigithũ yake ya maaĩ, agĩcooka akĩambata. Ndungata ĩyo ĩgĩteng'era kũmũtũnga, na ĩkiuga, Njĩhe maaĩ manini kuuma ndigithũ yaku. Nake akiuga atĩrĩ, nyua, mwathi wakwa, na akĩhiũha na akĩharũrũra ndigithũ yake igũrũ rĩa gĩcoka kĩake, na akĩmũnyuithia, nginya rĩrĩa aarĩkirie kũnyua. Nake akiuga, Na ngamĩĩra ciaku nĩngũcirutĩra maaĩ, nginya ciothe inyue. Nake akĩhiũha na akĩitura ndigithũ ya maaĩ thĩinĩ wa gĩtarũrũ, na akĩhanyũka agĩthiĩ gĩthima-inĩ gũtaha maaĩ rĩngĩ, na akĩtahĩra ngamĩĩra ciothe maaĩ. Mũndũ ũcio nĩamwĩroragĩra wega, na nĩakiraga ki nĩguo amenye kana Mwathani nĩatũmĩte njĩra yake ĩgaacĩre, kana aca. Gũkĩhana no rĩrĩa ngamĩĩra ciothe ikĩrĩkia kũnyua, mũndũ ũcio akĩoya mathaga ma thahabu ma ũritũ wa daraki ĩmwe, na mĩrĩnga ĩĩrĩ moko-inĩ make, ũritũ wamo warĩ wa thahabu ikũmi. Na akĩmũũria, akiuga atĩrĩ, Ũrĩ

mwarĩ wa ũ? Njĩĩra, nĩ kũrĩ handũ kwa thoguo harĩa tũngĩraara? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndĩ mwarĩ wa Bathueli wa Melka, ũrĩa aciarĩire Nahoru. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nyeki na irio cia mahiũ nĩ nyingĩ kũrĩ ithuĩ, na handũ ha gũikara. Na ũkenio, mũndũ nĩainamĩrĩire Mwathani. Na akiuga, arathimwo Mwathani Ngai wa mwathani wakwa Iburahimu, ũrĩa ũtatiganĩirie ũthingu wake na ma kuuma kũrĩ mwathani wakwa. Mwathani nĩagaacĩirie njĩra-inĩ nginya nyũmba-inĩ ya mũrũ wa ithe wa mwathani wakwa. Na ndungata ĩyo ĩtũmĩte ĩhanyũke ĩkĩheana ũhoro kũrĩ nyũmba ya nyina wayo, kũringana na ciugo icio. Rebeka aarĩ na mũrũ wa nyina wetagwo Labani, nake Labani akĩhanyũkĩra mũndũ ũcio nja hau gĩthima-inĩ. Na gũkĩoneka rĩrĩa onire icũhĩ cia matũ, na mĩrĩnga thĩinĩ wa moko ma mwarĩ wa nyina, na rĩrĩa aiguire ciugo cia Rebeka mwarĩ wa nyina akiuga atĩrĩ, Ũguo nĩguo mũndũ ũcio arĩtie kũnjĩĩra, nake agĩũka kũrĩ mũndũ ũcio, ũrĩa warũgamĩte harĩ ngamĩĩra gĩthima-inĩ. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ũka ũtoonye, wee ũrathimĩtwo nĩ Mwathani. Ũrũgamĩte nja nĩkĩ? Niĩ nĩhaarĩirie nyũmba na handũ ha ngamĩĩra. Mũndũ ũcio agĩtoonya nyũmba, na akĩrũra ngamĩĩra, na akĩhe ngamĩĩra nyeki na irio, na maaĩ ma gũthamba magũrũ make, na magũrũ ma andũ arĩa maarĩ hamwe nake. Nake akĩmaigĩra mĩgate ya kũrĩa, nake akiuga, Ndikũrĩa nginya njarie ciugo ciakwa, nake akiuga, Aria.

Na akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ ndungata ya Iburahimu. Mwathani nĩarathimire mwathi wakwa mũno, na akĩambarario igũrũ, na akĩmũhe ng'ondu, na njaũ, na betha, na thahabu, ndungata, na ndungata cia airĩtu, ngamĩĩra, na ndigiri. Nake Sarra mũtumia

wa bwana wakwa akĩciara kahĩĩ kamwe kũrĩ bwana wakwa thuutha wa kũgĩkũra gwake, nake akĩmũhe kĩrĩa gĩothe aarĩ nakĩo. Nake mwathi wakwa aandehithirie, akiuga, Ndũkoe mũndũ-wa-nja harĩ mũriũ wakwa kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani, arĩa niĩ ndũũraga gatagatĩ-inĩ kao thĩ-inĩ yao. No ũgaathiĩ nyũmba-inĩ ya baba wakwa, na mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na ũkuoe mũtumia kũrĩ mũrũ wakwa kuuma kũu. Nĩndarĩirie mwathi wakwa atĩrĩ, Kũrĩ mũndũ-wa-nja ndagathiĩ hamwe na niĩ. Nake akĩnjĩĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai ũrĩa ndĩmũkenagĩria mbere yake, we mwene nĩagatũma Mũtũmwo wake hamwe nawe, na nĩagatũma njĩra yaku ĩgaacĩre, na nĩũkoya mũndũ wa nja kũrĩ mũriũ wakwa kuuma mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na kuuma nyũmba-inĩ ya baba wakwa. Hĩndĩ ũgaatuĩka ũtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ irumi ciakwa, rĩrĩa nĩgũkorwo ũngĩũka mũhĩrĩga-inĩ wakwa, na matikaheane kũrĩ wee, na ũgaatuĩka ũtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ mwĩhĩtwa wakwa. Na ndoka ũmũthĩ gĩthima-inĩ, ngĩĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai wa mwathani wakwa Iburahĩmu, angĩkorwo wee nĩũragaacĩra njĩra yakwa ĩrĩa rĩu niĩ ndĩ thĩinĩ wayo, Atĩrĩrĩ, niĩ njarũgama igũrũ rĩa gĩthima kĩa maaĩ, nao airĩtu a andũ a itũũra nĩmoimaga gũtaha maaĩ, na nĩgũkorwo mũirĩtu ũrĩa niĩ ngeera atĩrĩ, he maaĩ manini kuuma ndigithũ yaku, Na anjĩĩre harĩ niĩ, na wee nyua, na nguo cia ngamĩĩra ciaku nĩngũkũmĩra maaĩ, ũyũ nĩwe mũndũ-wa-nja ũrĩa Mwathani ahaarĩirie ndungata yake mwene Isaaka, na ũndũ-inĩ ũyũ nĩngũmenya atĩ nĩwĩkĩte ũtugi kũrĩ mwathi wakwa Iburahĩmu. Na gũkĩgĩa mbere ya kũrĩkia niĩ kwaria thĩinĩ wa meciiria makwa, o rĩmwe Rebeka nĩoimire arĩ na ndigithũ igũrũ rĩa ciande, na agĩikũrũka gĩthima-inĩ, na akĩruta maaĩ.

Ngĩmwĩra atĩrĩ, He maaĩ ma kũnyua. Nake akĩhiũha, akĩharũrũra ndigithũ ya maaĩ igũrũ rĩa guoko gwake kuuma harĩ we mwene, na akiuga, Nyua wee, na ngamĩĩra ciaku nĩngũciheera kũnyua, nao makĩnyua, nake akĩheera ngamĩĩra maaĩ. Nĩndamũũria, na ngĩmwĩra atĩrĩ, Ũrĩ mwarĩ wa ũ? Njĩĩre, nake akiuga atĩrĩ, Ndĩ mwarĩ wa Bethueli mũrũ wa Nahoru, ũrĩa Melika aamũciarĩire, na ngĩmwĩkĩra mathũngũ, na mĩrĩnga mĩguoko-inĩ make. Na ndĩ mũkenu nĩndainamĩrĩire Mwathani, na nĩndarathimire Mwathani Ngai wa mwathi wakwa Iburahĩmu, ũrĩa wandũmĩrĩirie njĩra-inĩ ya ma nĩguo njoe mwarĩ wa mũrũ wa nyina na mwathi wakwa nĩ ũndũ wa mũriũ wake. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mwĩkaga ũtugi na kĩhooto harĩ mwathi wakwa, no angĩkorwo ti ũguo, njĩĩrai, nĩguo ndĩcooke mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho.

Gũcookia no Labani na Bethueli moigire, Kuuma kũrĩ Mwathani nĩkwoimire ũndũ ũyũ; tũtingĩhota kũrĩ wee kwaria gũũkĩrĩra ũũru kana wega. Taarĩra, Rebeka arĩ mbere yaku; mũoe ũthiĩ nake, na atuĩke mũtumia wa mũriũ wa mwathi waku, o ta ũrĩa Mwathani oigire. Nĩkwahaana rĩrĩa ndungata ya Iburahĩmu yaiguire ciugo ciao, ĩkĩinamĩrĩra thĩ kũrĩ Mwathani. Na arĩkia kũruta, ndungata indo cia betha na cia thahabu na nguo ĩkĩhe Rebecca, na iheo ĩkĩhe mũrũ wa nyina na nyina wake. Na marĩire na manyuire, we mwene na arũme arĩa maarĩ hamwe nake, na makomire. Rũciinĩ aarokire, akiuga, Ndumanai nĩguo thiĩ kũrĩ mwathi wakwa. Ariũ a nyina na nyina maarĩirie atĩrĩ, mũirĩtu ũcio aikare na ithuĩ matukũ ta ikũmi, na thutha wa ũguo nĩakoima. No rĩrĩ, akĩmeera atĩrĩ, Mũtigĩĩkie, na Mwathani

nĩagaacĩirie njĩra yakwa thĩinĩ wakwa. Ndumai nĩguo ndĩthiĩ kũrĩ mwathi wakwa. Nao makiuga atĩrĩ, Reke twĩte mũirĩtu ũcio, na tũmũũrie kanua gake. Na magĩĩta Rebeka, na makĩmũũria atĩrĩ, ũgũthiĩ na mũndũ ũyũ? nake akiuga, nĩngũthiĩ. Na magĩtũma Rebeka mwarĩ wa nyina wao, na indo ciake, na ndungata ya Iburahĩmu, na arĩa maarĩ hamwe nake. Nao makĩrathima Rebeka na makĩmwĩra atĩrĩ, Mwarĩ wa ithe witũ, tuĩka ngiri ngiri nyingĩ, na njiaro ciaku ikaagaya matũũra ma thũ ciaku. Rebeka na andũ a wĩra wake a atumia makĩrũgama, makĩhaica igũrũ rĩa ngamĩĩra, na magĩthiĩ na mũndũ ũcio, na ndungata ĩkĩoya Rebeka ĩgĩthiĩ.

Isaaka nĩageraga kũgera werũ-inĩ kũringana na gĩthima kĩa kĩoneki, nake we mwene nĩatũũraga bũrũri-inĩ ũrĩa werekeire Gũthini. Nake Isaaka akiuma gũthiĩ kwarĩria werũ-inĩ hwaĩ-inĩ, na aarorire na maitho make akĩona ngamĩĩra igĩũka. Nake Rebeka aarĩkia kwĩrora na maitho, akĩona Isaaka, nake akĩharũrũka kuuma ngamĩĩra-inĩ. Na akĩĩra ndungata, Nũũ nĩ mũndũ ũcio ũrathiĩ gĩthaka-inĩ atũtũnge? Nayo ndungata ĩkiuga, Ũyũ nĩ mwathi wakwa. Nake mũndũ-wa-nja ũcio atuĩra nguo ya riũa, akĩĩhumba. Nake ndungata ĩyo ĩkĩĩra Isaaka maũndũ mothe marĩa ĩĩkĩte. Isaaka agĩtoonya nyũmba ya nyina wake, na akĩoya Rebeka, nake agĩtuĩka mũtumia wake, nake akĩmwenda. Isaaka akĩhoorererio nĩ ũndũ wa Sara nyina.

25

Kũrũmĩrĩra rĩngĩ, Iburahĩmu nĩoyire mũtumia ũrĩa wĩtagwo rĩĩtwa rĩake Ketura. Nake akĩmũciarĩra Zombran, na Iezan, na Madal, na Midian, na Iesbok, na Soie. Iezan nowe aciarire Sheba na Dedan, nao ariũ a Dedan maarĩ Asshurim, na Letushim, na Leummim. Ariũ a Midian maarĩ Gepher, na Apher, na Enoch, na Abida, na Eldaag; othe acio maarĩ ariũ a Keturah. Nowe Iburahimu aheire Isaaka mũriũ wake indo ciothe iria aarĩ nacio. Nao ariũ a thuraria ciake Iburahĩmu nĩamaheire iheo, na akĩmatũma mehere kũrĩ Isaaka mũriũ wake rĩrĩa aarĩ o muoyo, merekeire mwena wa irathĩro, bũrũri wa irathĩro. Ici nĩ mĩaka ya matukũ ma muoyo wa Iburahĩmu ũrĩa othe aatũũrire, mĩaka igana rĩmwe mĩrongo mũgwanja na ĩtano. Iburahimu akua arĩ mũthuuri mũkũrũ thĩinĩ wa ũkũrũ mwega, mũiyũru matukũ, na ongeretwo kũrĩ andũ ake. Nao makĩmũthika, Isaaka na Ishumaeli ariũ ake, thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ igĩrĩ, thĩinĩ wa mũgũnda wa Efironi mũrũ wa Zohari Mũhiti, ũrĩa ũrĩ mbere ya Mamure, Mũgũnda na ngurunga ĩrĩa Iburahĩmu agũrire kuuma kũrĩ ariũ a Hethi—kũu nĩkuo maathikire Iburahĩmu na Sara mũtumia wake. Kũgĩtuĩka gũkĩhana thuutha wa gũkua kwa Iburahĩmu, Ngai akĩrathima Isaaka mũriũ wake, nake Isaaka agĩtũũra hakuhĩ na gĩthima kĩa kĩoneki. Ici nĩcio njiaro cia Ismaeli mũrũ wa Iburahimu, ũrĩa Hagari Mũmisiri, ndungata ya mũirĩtu ya Sara, aaciarĩire Iburahimu. Nacio ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Ishmael, kũringana na marĩĩtwa ma njiaro ciake: Irigithathi rĩa Ishmael nĩ Nebaioth, na Kedar, na Nabdeel, na Massam. na Masma, na Duma, na Masse, na Choddan, na Thaiman, na Ietur, na Naphes, na Kedma. Aya nĩo ariũ a Ishmael, na ici nĩ marĩĩtwa mao thĩinĩ wa hema ciao, na thĩinĩ wa kambĩ

ciao, aathani ikũmi na eerĩ kũringana na ndũrĩrĩ ciao. Nacio ici nĩcio mĩaka ya muoyo wa Ishmael, mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ na mũgwanja, nake akĩaga hinya agĩkua, na akĩongerekwo kũrĩ rũciaro rwake. Aikarire kuuma Havila nginya Shuri, iria ĩrĩ mbaara-inĩ ya Misiri nginya ũgakinya kũrĩ Aashuri, mbaara-inĩ ya ariũ a ithe othe ake aikarire.

Nacio ici nĩcio nacio cia Isaaka mũrũ wa Iburahimu, Iburahimu nĩaciarire Isaaka. Nĩ kwarĩ na Isaaka arĩ na mĩaka mĩrongo ĩna rĩrĩa ooire Rebeka mwarĩ wa Bethueli Mũsuriata kuuma Mesopotamia ya Suria, mwarĩ wa nyina na Labani Mũsuriata, atuĩke mũtumia wake. Isaaka nĩathooyaga Mwathani nĩ ũndũ wa Rebeka mũtumia wake, tondũ aarĩ thaata, nake Ngai akĩmũigua, nake Rebeka mũtumia wake akĩgĩa nda. Ciana icio nĩciarũgĩte thĩinĩ wayo, nake akiuga atĩrĩ, angĩkorwo ũguo nĩguo kũrĩ hakuhĩ gũtuĩka harĩ niĩ, nĩ ũndũ wa atĩa harĩ niĩ ũndũ ũyũ? Nake agĩthiĩ kũmenya kuuma kũrĩ Mwathani. Nake Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũrĩrĩ igĩrĩ irĩ nda yaku thĩinĩ, na andũ eerĩ nĩmagayanio kuuma nda yaku thĩinĩ, na andũ amwe nĩmakaihĩria andũ arĩa angĩ, na ũrĩa mũnene nĩagatungata ũrĩa mũnini. Namo matukũ ma kũciara gwake makĩhinga, na haha kwarĩ mahaica thĩinĩ wa nda yake. Nĩoimire ũrĩa wa mbere mũtune, wothe, ta nguo ya rũũa mũkĩrĩrĩ, nake athuire rĩĩtwa rĩake Esau. Na thutha wa ũndũ ũcio nĩoimire mũrũ wa nyina, na guoko gwake kũnyiitĩte kĩgũthũ kĩa Esaũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Jakubu. Isaaka aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩtandatũ rĩrĩa Rebeka aaciarire o. Aanake nĩmakũrire, nake Esau aarĩ mũndũ ũũĩ gũthiĩ gũthima, mũndũ wa gĩthaka, no Jakubu aarĩ mũndũ

ũtarĩ na ũhinga, aikaraga nyũmba. Nĩendete no Isaaka Esau, tondũ ũguĩma wake warĩ irio kũrĩ we, no Rebeka endete Jakubu.

Jakubu nĩarugire mũthethũ, nake Esau agĩũka kuuma mũgũnda arĩ mũnoga. Nake Esau akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Hea irio cia gũthereketio itune icio, tondũ nĩndĩrahĩnja. Nĩ ũndũ wa ũguo egwĩtirwo rĩĩtwa rĩake Edomu. Jakubu akĩĩra Esau atĩrĩ, Njenderia ũrũguo waku ũmũthĩ. Nake akiuga Esau, ona niĩ nĩ ngũthiĩ gũkua, na nĩ ũndũ wa atĩa kũrĩ niĩ ũrũguo ũyũ wa irigithathi? Nake Jakubu akĩmwĩra atĩrĩ, Ĩhĩtia kũrĩ niĩ ũmũthĩ, nake akĩmwĩhĩtĩra. Esau akĩendia irigithathi rĩake kũrĩ Jakubu. Jacob nake akĩhe Esau mũgate, na ithambio rĩa njahĩ, nake akĩrĩa na akĩnyua, na aarokire agĩthiĩ, nake Esau akĩnyaraarira ũrĩa wa irigithathi.

26

Nĩ kwarĩ ng'aragu bũrũri-inĩ, tiga ng'aragu ya mbere ĩrĩa yarĩ hĩndĩ ya Iburahĩmu, nake Isaaka agĩthiĩ kũrĩ Abimeleki mũthamaki wa Afilisti kũu Gerari. Mwathani akĩonekana harĩ we, na akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũgaikũrũke ũthiĩ Misiri, no tũũra bũrũri-inĩ ũrĩa ngũkwĩra. Na ũtũũre bũrũri-inĩ ũyũ, na nĩngũkorwo hamwe nawe, na nĩngũkũrathima, nĩgũkorwo wee na rũciaro rwaku nĩngũhe bũrũri ũyũ wothe, na nĩngũhaanda mwĩhĩtwa wakwa, ũrĩa ndehĩtire kũrĩ Iburahĩmu thoguo. Na nĩngaingĩhia rũciaro rwaku ta njata cia igũrũ, na nĩngahe rũciaro rwaku bũrũri ũyũ wothe, na ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ

nĩikarathimwo nĩ ũndũ wa rũciaro rwaku. Tondũ wa ũrĩa Iburahĩmu baba waku aathĩkĩire mũgambo wakwa, na akĩmenyerera maathani makwa, na maathani makwa, na mawatho makwa, na mĩtugo yakwa. Isaaka nĩaikarire kũu Gerara. Maarĩtirie no andũ a handũ ha ũhoro wa Rebeka mũtumia wake, nake akiuga, Nĩ mwarĩ wa maitũ, nĩgũkorwo nĩetigĩrire kuuga atĩ, Nĩ mũtumia wakwa, ndakae andũ a handũ ha mamũũrage nĩ ũndũ wa Rebeka, tondũ aarĩ mũthaka ũthaka-inĩ. Gũkĩgĩtuĩka ihinda rĩraihu kũu, na Abimeleki mũthamaki wa Gerari atunyĩrĩria ndirica-inĩ, akĩona Isaaka akĩhũũrana na Rebeka mũtumia wake. Nowe Abimeleki agĩĩta Isaaka, na akĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ mũndũ-wa-nja waku nĩ? Nĩ kĩĩ gĩatũmire woige atĩ, Mwarĩ wa maitũ wakwa nĩ? Nake Isaaka akĩmwĩra atĩrĩ, Njoigire ũguo, nĩgũkorwo ndĩkaage gũkua nĩ ũndũ wake. Nake Abimeleki akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ atĩa ũndũ ũyũ wĩkĩte harĩ ithuĩ? Mũndũ ũmwe wa rũrĩrĩ rwakwa nĩangĩakomire na mũtumia waku o hanini, na ũngĩatũreheire ũtooĩ. Abimelech nĩathire andũ othe ake, akiuga atĩrĩ, Mũndũ wothe ũrĩa ũkũhutia mũndũ ũyũ na mũtumia wake, nĩekũhĩtia gĩkuũ. Isaaka nĩahaandire thĩinĩ wa bũrũri ũcio, na akĩona thĩinĩ wa mwaka ũcio magetha ma mũtũũra igana, nake Mwathani akĩmũrathima. Na mũndũ ũcio nĩatwĩkĩrĩtio igũrũ, na akĩambĩrĩria gũthiĩ na mbere akĩneneha, nginya akĩneneha mũno. Nake akĩgĩa na ũhiũ wa ng'ondu, na ũhiũ wa ng'ombe, na mĩgũnda mĩingĩ. Nao Afilisti makĩmũiguĩra ũiru. Na ithima ciothe iria ndundu cia ithe wake maenjire ihiga thĩ ĩna ya ithe wake, Afilisti makĩahinga, na makĩiyũria tĩĩri. Nake Abimeleki akĩĩra Isaaka atĩrĩ, Thiĩ ũtigane na ithuĩ, tondũ nĩũtuĩkĩte ũrĩ

hinya gũtũkĩra mũno. Nake Isaaka akiuma kũu, agĩthiĩ agĩikara kĩanda-inĩ kĩa Gerari, na agĩtũũra ho.

Na rĩngĩ Isaaka nĩenjire ithima cia maaĩ iria cienjirwo nĩ ndungata cia Iburahimu ithe wake, na ikĩhingwo nĩ Afilisti thuutha wa gũkua kwa Iburahimu ithe wake, nake akĩmahe marĩĩtwa kũringana na marĩĩtwa marĩa maaheetwo nĩ ithe wake. Na ndungata cia Isaaka ikĩenja kĩanda-inĩ kĩa Gerari, na ikĩona gĩthima kĩa maaĩ marĩ muoyo kũu. Nao arĩithi a Gerari makĩrũa na arĩithi a Isaaka, makiuga atĩ maaĩ macio nĩ mao, nao magĩĩta gĩthima kĩu rĩĩtwa Waganu, nĩgũkorwo nĩmamwĩkire ũũru. Kũruta kũu no kuuma kũu, aakenja gĩthima kĩngĩ, no makĩrũa ũhoro wa kĩu, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩakĩo Thũ. Kũruta kuo na kuuma kũu aathenjire gĩthima kĩngĩ, na ti makarũire ũhoro wakĩo, na agĩĩta rĩĩtwa rĩakĩo, Handũ-harĩ-hanene, akiuga atĩrĩ, tondũ rĩu nĩatũramũrĩirie Mwathani, na nĩatuongeretie thĩ-inĩ.

Nĩambatire kuuma kũu agĩthiĩ gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa. Nake Mwathani akĩonekana harĩ we ũtukũ ũcio, akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu thoguo. Ndũgetigĩre, nĩgũkorwo ndĩ hamwe nawe, na nĩngũkũrathima, na nĩngũingĩhia rũciaro rwaku nĩ ũndũ wa Iburahĩmu thoguo. Na aakire ho kĩgongona, na agĩĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani, na ambire ho hema yake, nao ndungata cia Isaaka ikenja gĩthima ho mũkuru-inĩ wa Gerari. Nake Abimeleki athiire kũrĩ we kuuma Gerari, na Ahuzathu mũheani wake, na Fikoli mũnene wa mbũtũ cia ita ciake. Na Isaaka akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũma mũũke kũrĩ niĩ? Inyuĩ nĩmwathũire niĩ, na

mũkĩndingata mwehere kũrĩ inyuĩ. Nao makiuga atĩrĩ, nĩtuonete atĩ Mwathani arĩ hamwe nawe, na tũkiuga atĩrĩ, nĩkũgĩe kĩĩranĩro gatagatĩ witũ na gatagatĩ waku, na nĩtũgaandika kĩrĩkanĩro hamwe nawe. Tiga gwĩka ũũru hamwe na ithuĩ, tondũ ithuĩ ti tũkũnyarĩire, na o ta ũrĩa tũgũthũngĩire wega, na tũgũtũmire na thayũ, na rĩu ũrathimwo nĩ Mwathani. Na akĩmathondekera iruga, nao makĩrĩa na makĩnyua. Na kũrũgama rũciinĩ, o mũndũ akĩĩhĩtĩra mũndũ wa itũũra rĩake, nake Isaaka akĩmatũma mathiĩ, nao makiuma harĩ we marĩ na thayũ. Kĩagĩkire mũthenya ũcio, na ndungata cia Isaaka maarĩkia gũkinya, ikĩmwĩra ũhoro wa gĩthima kĩrĩa maathimĩte, na ikĩuga, Tũtioneire maaĩ. Nake akĩĩta kĩo Mwĩhĩtwa, nĩ ũndũ ũcio akĩĩta rĩĩtwa rĩa itũũra rĩu inene Gĩthima kĩa Mwĩhĩtwa, nginya ũmũthĩ.

Esau aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩna, nake akĩoya mũtumia Judithi mwarĩ wa Beeri Mũhiti, na Basemathi mwarĩ wa Eloni Mũhiti. Na maarĩ makiraragania na Isaaka na Rebeka.

27

Gũkĩgĩtuĩka thuutha wa Isaaka gũkũra, namo maitho make makĩhũthio ma kuona, nake agĩĩta Esau mũriũ wake ũrĩa mũkũrũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Mũriũ wakwa, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Atĩrĩrĩ niĩ ũyũ. Nake akiuga atĩrĩ, Ona nĩthukũrĩte, na ndiũĩ mũthenya wa gĩkuũ gĩakwa. Rĩu nĩ ũndũ ũcio oya indo ciaku, mũtego wa mĩguĩ na ũta, ũthiĩ werũ-inĩ, ũnguĩmĩre gũthĩĩnja. Nĩ

ũthondekere irio njega, o ta ũrĩa niĩ nyendete, na ũndehere, nĩguo ndĩe, nĩgeetha roho wakwa ũkũrathime mbere ndakue. Rebecca nake aiguire akiigua Isaac akiaria na Esau mũriũ wake, nake Esau agĩthiĩ werũ-inĩ gũthia ũguĩmi kũrĩ ithe wake. Rebecca nake akĩĩra Jacob mũrũ wake ũrĩa mũnini atĩrĩ, Ona, nĩndaiguire thoguo akĩaria na Esau mũrũ wa nyũkwa, akiuga, Ndeherera gũthima, na ũnjĩkĩre irio njega, nĩguo ndĩrĩa ngũrathime mbere ya Mwathani ndakue. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, mũriũ wakwa, thikĩrĩria o ta ũrĩa niĩ ngũgwatha. Na ũthiĩte kũrĩ ng'ondu, oya kũrĩ niĩ kuuma kũu mbũri igĩrĩ njohĩ na njega, na nĩngũciũma irio irĩ mũrĩo harĩ ithe waku, o ta ũrĩa endete. Nĩũkũrehera ithe waku, nake arĩe, nĩguo ithe waku akũrathime mbere ya gũkua gwake. Jakubu akĩĩra Rebeka nyina atĩrĩ, Esau mũrũ wa maitũ wakwa nĩ mũndũ mũrũ wa njuĩrĩ, no niĩ ndĩ mũndũ mũhũthũ. Ndagakae hũthio nĩ baba, na nĩngũtuĩka mbere yake ta mũnyarari, na nĩngerehe kĩrumi igũrũ rĩakwa, na ti kĩrathimo. Nyina akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrumi gĩaku kĩrogwa igũrũ rĩakwa, mwana wakwa. Thikĩrĩria o mũgambo wakwa, ũthiĩ ũkandehera. Gũthiĩ na akĩoya, na akĩrehe nyina, na nyina wake akĩruta irio, o ta ũrĩa ithe wake endete.

Na rĩrĩa Rebeka oire nguo ya Esau mwana wake wa mukuru ĩrĩa njega, ĩrĩa yarĩ harĩ yake thĩinĩ wa nyũmba, akĩhumba nayo Jakubu mwana wake wa mũnini. Nake aigire nguo cia mbũri njohi moko-inĩ make, na harĩa hatarĩ kĩndũ kĩa ngingo yake. Nake akĩheana irio iria njega na mĩgate ĩrĩa athondekete moko-inĩ ma Jakubu mũriũ wake. Nake akĩrehera ithe wake, akĩmwĩra atĩrĩ, baba, nake akĩmũcookeria atĩrĩ, ĩĩ niĩ ũyũ, wee ũrĩ ũũ,

mwana wakwa? Nake Jakubu akĩĩra ithe atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Esau irigithathi rĩaku. Nĩnjĩkĩte o ta ũrĩa wanjĩĩrire. Ũkĩra ũikare thĩ, na ũrĩe nyama cia ũguĩma wakwa, nĩguo roho rĩaku rĩndathime. Nake Isaaka akĩũria mũriũ wake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ kĩrĩa wonire narua, mũrũ wakwa? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩ kĩrĩa Mwathani Ngai waku aaneanire mbere yakwa. Nake Isaaka akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Ũka hakuhĩ na niĩ, nĩguo ngũhutie, mwana wakwa, nĩguo menye kana wee nĩwe mũrũ wakwa Esau, kana ti ũguo. Jakubu akuhĩrĩria Isaaka ithe wake, nake akĩmũhutia, nake akiuga atĩrĩ, Mũgambo ti-itherũ nĩ mũgambo wa Jakubu, no moko nĩ moko ma Esau. Na ndaamũmenyire, nĩgũkorwo moko make maarĩ ta moko ma Esau mũrũ wa nyina mahĩnju, nake akĩmũrathima. Na akĩũria atĩrĩ, Wee nĩwe mũrũ wakwa Esau? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩ niĩ. Nake akiuga, Ndeherera, na nĩngarĩa kuuma ũguĩmi waku, mwana wakwa, nĩguo roho wakwa ũkũrathime. Nake akĩmũrehera, na akĩrĩa, na akĩmũrehera ndibei, nake akĩnyua. Nake Isaaka ithe wake akĩmwĩra atĩrĩ, Ũka hakuhĩ na niĩ, na ũnumie, mwana wakwa. Nake akuhĩrĩria amũmumunya, na akĩnunga mũtĩko wa nguo ciake, na akĩmũrathima, na akiuga, atĩrĩ, ona mũtĩko wa mũriũ wakwa, ũhaana ta mũtĩko wa mũgũnda ũrĩa ũiyũrĩte, ũrĩa Mwathani arathimire. Nake Ngai aheane ime rĩa igũrũ, na ũnoru wa thĩ, na ũingĩ wa ngano na ndibei. Nacio ndũrĩrĩ irekũtungatĩra, na aathani marekũinamĩra, na ũtuĩke mwathi wa mũrũ wa nyũkwa, na ariũ a thoguo nĩmarakũinamĩra, ũrĩa ũrakũruma arumĩtwo, no ũrĩa ũrakũrathima arathimwo.

Nĩkwagĩtĩka thuutha wa Isaaka kũreka kũrathima Jakubu mũrũ

wake, na rĩrĩa Jakubu oimire hau mbere ya Isaaka ithe wake, Esau mũrũ wa nyina ookire kuuma ũguĩmi-inĩ. Na akĩhĩka na we mwene irio, na agĩcirehera ithe wake, na akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Ithe wakwa arahũke, na arĩe kuuma kũrĩ ũguĩma wa mũriũ wake, nĩguo roho yaku ĩndathime. Nake Isaaka ithe wake akĩmũũria atĩrĩ, Wee nĩ ũ? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũriũ waku wa irigithathi Esau. Isaaka nĩagegire mũno mũno, na akiuga atĩrĩ, Nũũ kĩu ũrĩa wathiire kũndegera ũthigi na ũkandehera, na nĩndarĩire indo ciothe mbere ya ũgũũka gwaku? Nĩndamũrathimire, na nĩakarathimwo. Kĩagĩkire rĩrĩa Esau aiguire ciugo cia ithe wake Isaaka, anĩrĩire na mũgambo mũnene na mũrũrũ mũno, na akiuga, Rathima o na niĩ, baba. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, mũrũ wa nyũkwa ookire na ũhinga, akĩoya kĩrathimo gĩaku. Nake akiuga, Nĩ na kĩhooto rĩĩtanĩtio rĩĩtwa rĩake Jakubu, nĩgũkorwo nĩanjĩkĩrĩirie, ona rĩĩrĩ rĩa keerĩ ũyũ. Ũrĩa wa irigithathi rĩakwa nĩoete, na rĩu nĩoete kĩrathimo gĩakwa. Nake Esau akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Kaĩ ndũndigĩtĩirie kĩrathimo, baba? Gũcookia no Isaaka akĩĩra Esau, Angĩkorwo mũthamaki mũrũ wa nyũkwa nĩndĩmũtuĩte waku, na ariũ othe a ithe ake nĩndĩmatuĩte ndungata ciake, na ngano na ndibei nĩndĩmũtiirĩrĩirie, no wee-rĩ, kĩĩ nĩngwĩka, mwana wakwa? Esau akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Kaĩ ũtarĩ na kĩrathimo o na kĩmwe, baba? Njathime o na niĩ, baba. Rĩrĩa Isaac aanyiihĩtio mũno, Esau akĩanĩrĩra na mũgambo mũnene, na akĩrĩra. Gũcookia no Isaaka ithe wake akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, kuuma ũnoru-inĩ wa thĩ nĩkuo gĩikaro gĩaku gĩgaatuĩka, na kuuma ime-inĩ rĩa igũrũ rĩrĩa rĩumaga igũrũ. Na igũrũ rĩa rũhiũ rwaku rwa njora nĩũgatũũra muoyo, na mũrũ wa nyũkwa ũkaamũtungatĩra, no nĩgũkorwo

hĩndĩ ĩrĩa ũngĩananga na ũkũũre icooki rĩake kuuma ngingo yaku.

Nake Esau akĩiguĩra Jakubu ũiru nĩ ũndũ wa kĩrathimo kĩrĩa ithe wao aamũrathimire, nake Esau akiuga meciiria-inĩ make atĩrĩ, Matukũ ma gũcakayĩra baba nĩmakuhĩrĩrie, nĩguo njũrage Jakubu mũrũ wa maitũ. Rebeka nĩaheire ũhoro wa ciugo cia Esau mũriũ wake ũrĩa mũkũrũ, nake atũmĩte agĩĩta Jakubu mũriũ wake ũrĩa mũnini, akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, Esau mũrũ wa thoguo nĩarakũhĩtia nĩguo akũũrage. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, mwana wakwa, thikĩrĩria mũgambo wakwa, na ũkĩra ũũre ũthiĩ Mesopotamia kũrĩ Labani mũrũ wa maitũ ũrĩa ũrĩ Harani. Na ũikaranie nake mĩthenya ĩmwe, nginya rĩrĩa ũrakara wake ũgaagarũrũka, Na marakara ma mũrũ wa nyũkwa waku kuuma harĩ wee, nake ariganĩrwo ũrĩa wĩkĩte harĩ we, na ndĩtũmĩte nĩngũgwĩta kuuma kũu, ndĩkanatharwo ciana kuuma harĩ inyuĩ eerĩ mũthenya ũmwe. Rebeka akĩĩra Isaaka atĩrĩ, Nĩndanogio nĩ muoyo wakwa nĩ ũndũ wa airĩtu a ariũ a Hethi. Jakubu angĩkorwo nĩakoya mũtumia kuuma kũrĩ airĩtu a thĩ ĩno, nĩ kĩĩ kũrĩ niĩ gũtũũra muoyo?

28

Etĩtie kũĩta, Isaaka arĩtire Jakubu, akĩmũrathima, na akĩmũatha, akiuga, Ndũkoe mũtumia kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani. Ũkĩrũgama ũthiĩ Mesopotamia, thĩinĩ wa nyũmba ya Bethueli ithe wa nyina waku, na woe wee mwene kũu mũtumia kuuma

kũrĩ airĩtu a Labani mũrũ wa nyina waku. No Ngai wakwa nĩakũrathime, na akũingĩhie, na akũingĩhithie, nawe ũtuĩke mĩcemanio ya ndũrĩrĩ. Nake amĩhe kĩrathimo kĩa Iburahĩmu baba wakwa, wee na rũciaro rwaku thuutha waku, nĩguo wĩgaye bũrũri wa ũtũũri waku, ũrĩa Ngai aaheanire Iburahĩmu. Nake Isaaka agĩtũma Jakubu, nake agĩthiĩ Mesopotamia kũrĩ Labani mũrũ wa Bethueli ũrĩa Mũsuriata, mũrũ wa nyina na Rebeka ũrĩa warĩ nyina wa Jakubu na Esau.

Ona no Esau atĩ Isaaka nĩarathimire Jakubu, na nĩamũtũmire Mesopotamia ya Syria, nĩguo eyoere mũndũ-wa-nja kuuma kũu, hĩndĩ ĩrĩa aamũrathimaga, na nĩamwathire, akiuga atĩrĩ, ndũkeyoere mũndũ-wa-nja kuuma kũrĩ airĩtu a Akaanani. Nake Jakubu akĩigua ithe na nyina wake, agĩthiĩ Mesopotamia ya Siria. Rĩrĩa Esau onire atĩ airĩtu a Kanani maarĩ njũru maitho-inĩ ma Isaaka ithe wake, Esau nĩathiire kũrĩ Ishmael, na akĩoya Maeleth, mwarĩ wa Ishmael mũrũ wa Abraham, mwarĩ wa nyina na Nebaioth, agatuĩka mũtumia wake hamwe na atumia arĩa angĩ.

Nake Jakubu akiuma gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, agĩthiĩ Harani. Nake atũngire handũ, na akoma hau, nĩgũkorwo riũa nĩrĩathũire, na akuua kuuma kũrĩ mahiga ma handũ, na aigire mũtwe-inĩ wake, na akoma handũ-inĩ ũcio. Nake nĩarootire kĩroto, na rora, ngĩtĩ nĩ harĩ na ngazi ĩhaandĩtwo thĩ, ĩrĩa mũtwe wayo wakinya igũrũ, na atwari a Ngai nĩmaambataga na magaikũrũka igũrũ rĩayo. No na Mwathani aarũgamĩte igũrũ rĩayo, na akiuga, nĩ niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu baba waku, na

Ngai wa Isaaka, ndũgetigĩre, thĩ ĩrĩa ũrakomete igũrũ rĩayo, nĩngakũhe ĩyo, na rũciaro rwaku. Nayo mbegũ yaku ĩgaatuĩka ta mũthanga wa thĩ, na nĩĩkũgũthambũka mwena wa iria, na Gũthini, na Gathigathini, na mwena wa Irathĩro, na mĩhĩrĩga yothe ya thĩ nĩĩkarathimwo thĩinĩ waku, na thĩinĩ wa mbegũ yaku. Na rora niĩ ndĩ hamwe nawe, ngũgitĩra njĩra-inĩ yothe kũrĩa ũngĩthiĩ, na nĩngũgũcookia bũrũri-inĩ ũyũ, tondũ ndikũtiganĩria, nginya rĩrĩa ngwĩka maũndũ mothe marĩa ndakwarĩirie. Nake Jakubu akĩrahũka kuuma toro-inĩ wake, na akiuga atĩrĩ, Mwathani arĩ handũ haha, no niĩ ndina kũmenya. Nake nĩetigĩrire, na akiuga atĩrĩ, Kaĩ handũ haha nĩ ha kũmakania-ĩ! Hatirĩ kĩndũ kĩngĩ tiga nyũmba ya Ngai, na gĩkĩ nĩkĩo kĩhingo kĩa igũrũ. Nake Jakubu akĩrũgama rũciinĩ, akĩoya ihiga rĩrĩa aĩkĩte kũu mũtwe wake, akĩrĩrũgamia rĩtuĩke gĩtugĩ, na agĩitĩrĩria maguta igũrũ wa mũthia warĩo. Nake agĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau, nyũmba ya Ngai, na Luzu nĩrĩo rĩarĩ rĩĩtwa rĩa itũũra rĩu mbere. Nake akĩhooya Jakubu mwĩhĩtwa, akiuga atĩrĩ, Mwathani Ngai angĩkorwo arĩ hamwe na niĩ, na anjĩre rũgendo-inĩ rũrũ ndĩrathiĩ, na ahe mũgate wa kũrĩa, na nguo cia kwĩhumba, Na angĩnjookereria na ũhonokio mũciĩ kwa ithe wakwa, nake Jehova nĩagatuĩka Ngai wakwa. Nayo ihiga rĩĩrĩ rĩrĩa ndahaandire gĩtugĩ, nĩrĩgaatuĩka nyũmba ya Ngai harĩ niĩ, na indo ciothe iria ũngĩhe, gĩcunjĩ kĩa ikũmi nĩngagũcookeria harĩ wee.

29

Na kuoya Jakubu magũrũ-rĩ, athiire bũrũri wa irathĩro, kũrĩ Labani mũrũ wa Bethueli Mũsuriata, mũrũ wa nyina na Rebeka, nyina wa Jakubu na Esau. Nĩonaga, na atĩrĩrĩ gĩthima kĩarĩ werũ-inĩ, na ciarĩ kũu ndũũru ithatũ cia ng'ondu ikĩhurũka igũrũ rĩakĩo, nĩgũkorwo kuuma gĩthima-inĩ kĩu nĩmanyuithanagia ndũũru, na ihiga inene rĩarĩ igũrũ wa kanua ka gĩthima. Na nĩmacookanagĩrĩrio kũu ndũũru ciothe cia mbũri, na nĩmagutuuragia ihiga kuuma kanua ka gĩthima kĩa maaĩ, na nĩmanyuithanagia mbũri, na nĩmacookanagia ihiga igũrũ wa kanua ka gĩthima kĩa maaĩ handũ-inĩ hakĩo. Nake Jakubu akĩmeera atĩrĩ, Ariũ a baba, mũrĩ a kũ inyuĩ? Nao makiuga atĩrĩ, Tũrĩ a kuuma Harani. Nake akĩmooria atĩrĩ, mũũĩ Labani mũrũ wa Nahoru? Nao makĩmũcookeria atĩrĩ, nĩtũmũũĩ, Akĩmooria atĩrĩ, Nĩarĩ mũgima? Nao makiuga atĩrĩ, Nĩarĩ mũgima, na rora Rakeli mwarĩ wake oka na ng'ondu. Nake Jakubu akiuga atĩrĩ, o rĩu nĩ mũthenya mũnene, ti ihinda rĩa gũcookanĩrĩrio mahiũ, mũrĩkia kũnyuithia ng'ondu, mũthiĩ mũcirĩithie. Acio moigire atĩrĩ, tũtingĩhota, nginya rĩrĩa arĩithi othe makoonganio, na nĩmakagutuura ihiga kuuma kanua ka gĩthima, na tũnyuithie ng'ondu maaĩ. Rĩrĩa aamaaragia, na atĩrĩrĩ Rakeli mwarĩ wa Labani nĩokaga arĩ na ng'ondu cia ithe wake, nĩgũkorwo we arĩithaga ng'ondu cia ithe wake. Kũgĩikara rĩrĩa Jakubu onire Rakeli mwarĩ wa Labani, mũrũ wa nyina wake, na ng'ondu cia Labani mũrũ wa nyina wake, Jakubu agĩkuhĩrĩria na akĩgarũra ihiga kuuma kanua ka gĩthima, na akĩnyuithia ng'ondu cia Labani mũrũ wa nyina wake. Nake Jakubu akĩmumunya Rakeli, na akĩanĩrĩra na mũgambo wake akĩrĩra. Nake akĩĩra Rakeli atĩ nĩ mũrũ wa nyina wa ithe wake, na atĩ nĩ mũriũ wa Rebeka,

nake ateng'eretie akĩĩra ithe wake kũringana na ciugo icio. Nĩkwahaanire rĩrĩa Labani aiguire rĩĩtwa rĩa Jakubu mũriũ wa mwarĩ wa nyina wake, akĩhanyũka gũthiĩ gũtũngana nake, na aamũnyiitĩte akĩmũmumunya, na akĩmũtoonyia thĩinĩ wa nyũmba yake, na akĩhe Labani ciugo icio ciothe. Nake Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Wee ũrĩ wa mahĩndĩ makwa na nyama yakwa, nake agĩikara hamwe nake mweri ũmwe.

Labani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Tondũ ũrĩ mũrũ wa maitũ wakwa, ndũkandũthĩra hatarĩ mũcaara. Njĩĩra mũcaara waku nĩ ũrĩkũ? No Laban aarĩ na airĩtu eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũrĩa mũkũrũ rĩarĩ Lea, na rĩĩtwa rĩa ũrĩa mũnini rĩarĩ Rakeli. Acio mathaitho ma Lea maarĩ matiirĩ, no Rakeli aarĩ mwega mũhianĩro-inĩ, na mũthaka ũthakani-inĩ mũno. Jakubu nĩendete Rakeli, nake akiuga atĩrĩ, nĩngũgũtungatĩra mĩaka mũgwanja nĩ ũndũ wa Rakeli mwarĩ waku ũrĩa mũnini. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kwega kũmũhe wee, gũkĩra kũmũhe mũndũ ũngĩ. Ikara hamwe na niĩ. Nake Jakubu atungatire Rakeli mĩaka mũgwanja, nayo yatuĩkire mbere yake ta matukũ manini, nĩ ũndũ wa kũmwenda. Jakubu akĩĩra Labani atĩrĩ, Heana mũka wakwa, nĩgũkorwo mĩthenya nĩmĩhingĩire nĩguo ndoonye harĩ we. Akĩũngania no Labani andũ othe arũme a handũ hau, na akĩruta ũhiki. Na gũkĩhana hwaĩ-inĩ, na aatuĩra Lea mwarĩ wake, akĩmũrehe kũrĩ Jakubu, na Jakubu agĩtoonya harĩ we. Nake Labani akĩhe Lea mwarĩ wake Zilipa ndungata yake ya mũirĩtu ĩtuĩke ndungata yake. Kũgĩtuĩka no rũciinĩ, na ona aarĩ Lea. Jakubu akĩĩra Labani atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ wanjĩkĩire? Githĩ ti ũhoro wa Rakeli ndagũtungatĩire? Nĩ kĩĩ ũnheenetie? Labani nĩacookirie atĩrĩ, Ti

kũrĩ ũguo thĩinĩ wa kũndũ gwitũ, kũhe mũirĩtu ũrĩa mũnini mbere ya ũrĩa mũkũrũ. Rĩkia nĩ ũndũ ũcio kiumia kĩa mũgwanja kĩa ũyũ, na nĩngũkũhe wee o na ũyũ handũ ha wĩra ũrĩa ũrutaga harĩ niĩ rĩngĩ mĩaka mũgwanja ĩngĩ. Jakubu eekire ũguo, na akĩhingia kiumia kĩa mũgwanja kĩa ũcio, nake Labani akĩmũhe Rakeli mwarĩ wake atuĩke mũtumia wake. Labani nĩaheire mwarĩ wake Bilaha ndungata yake ya mũirĩtu, kũrĩ we ndungata ya mũirĩtu. Nake agĩtoonya kũrĩ Rakeli, na nĩendete Rakeli gũkĩra Lea, na akĩmũtungatĩra mĩaka mũgwanja ĩngĩ.

Onete no Mwathani Ngai atĩ Lea amenete, akĩhingũra nda yake, no Rakeli aarĩ thaata. Nake Lea agĩciara, na agĩciarĩra Jakubu mũriũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Rubeni, akiuga atĩrĩ, Tondũ Mwathani nĩonire ũnyiihio wakwa, na akaheana mũriũ, rĩu nĩ ũndũ ũcio mũthuuriwa wakwa nĩakendete. Nake agĩciara rĩngĩ, na akĩciara mũriũ wa keerĩ kũrĩ Jakubu, nake akiuga atĩ Mwathani nĩaiguire atĩ nĩndathũirwo, na akaheana kũrĩ niĩ o na ũyũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Simeoni. Na agĩciara rĩngĩ, na akĩciara mũriũ, na akiuga, Rĩu ihinda-inĩ rĩĩrĩ mũthuuri wakwa nĩagatuĩka wakwa, nĩgũkorwo nĩndĩmũciarĩire ariũ atatũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio akĩmwĩta rĩĩtwa rĩake Lawi. Na aaciara rĩngĩ, akĩciara mwana wa kahĩĩ, na akiuga, rĩu nĩngũcookeria Mwathani ngaatho, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ etire rĩĩtwa rĩake Juda, na akĩrũgama gũciara.

30

Onete no Rakeli, atĩ ndaaciarĩire Jakubu, na nĩagĩĩiguĩra Rakeli mwarĩ wa nyina, na akĩĩra Jakubu, He ciana, angĩkorwo ti ũguo, nĩngũkua niĩ. Arĩ na marakara, Jakubu akĩĩra Rakeli atĩrĩ, Kaĩ niĩ ndĩ handũ ha Ngai, ũrĩa ũkũimĩte maciaro ma nda? Rakeli akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Ona ndungata yakwa ya mũirĩtu Bila, toonya kũrĩ yake, nake nĩakaciara igũrũ rĩa maru makwa, na niĩ nĩngeyakĩra ciana kuuma harĩ yake. Nake akĩmũhe Bilhah ndungata yake ya mũirĩtu atuĩke mũtumia wake, nake Jakubu agĩkoma nake. Nake Bala, ndungata ya mũirĩtu ya Rakeli, akĩgĩa nda, nake akĩciarĩra Jakubu mũriũ. Nake Rakeli akiuga atĩrĩ, Ngai nĩatuĩrĩire ciira, na nĩaiguire mũgambo wakwa, na nĩaheire mũriũ. Nĩ ũndũ ũcio nĩetire rĩĩtwa rĩake Dani. Nake Biliha ndungata ya Rakeli ĩgĩciara rĩngĩ, na ĩgĩciarĩra Jakubu kahĩĩ ga keerĩ. Nake akiuga Rakeli, Ngai nĩarutithĩtie wakwa, na nĩnjarũithĩtie na mwarĩ wa maitũ wakwa, na nĩndĩhotete, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Nafutali. Onire no Lea atĩ arũgamĩte kũgĩa ciana, na akĩoya Zilipa ndungata yake ya mũirĩtu, na akĩmũhe Jakubu ta mũtumia, nake agĩtoonya harĩ we. Nake agĩciara Zelpha ndungata ya mũirĩtu ya Lea, nake akĩciarĩra Jakubu mũriũ. Nake Lea akiuga, Thĩinĩ wa kĩgũna, nake akĩhe rĩĩtwa rĩake Gadi. Na Zelpha, mũirĩtu wa Lea, agĩciara rĩngĩ, na agĩciarĩra Jakubu mũriũ wa keerĩ. Nake Lea akiuga atĩrĩ, Ndĩ mũrathime, tondũ atumia nĩmakanjiita mũrathime, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Asheri. Nake Rubeni nĩathiire matukũ-inĩ ma kũgetha ngano, na akĩona matunda ma mandragora mũgũnda-inĩ, na akĩmatwara kũrĩ Lea nyina wake. Nake Rakeli akĩĩra Lea mwarĩ wa nyina atĩrĩ, He mandragora imwe cia mũriũ waku. Leah oigire atĩrĩ, Ti gũkũringana kũrĩ we atĩ nĩwoire mũthuri wakwa? Kaĩ ti na mandragora cia mũriũ

wakwa ũkuoya? Rachel oigire atĩrĩ, Ti ũguo, nĩakome hamwe nawe ũtukũ ũyũ handũ ha mandragora cia mũriũ waku. Jakubu nĩatoonyire kuuma mũgũnda hwaĩ-inĩ, nake Lea akiuma gũtũngana nake, akiuga atĩrĩ, Ũgũtoonya harĩ niĩ ũmũthĩ, nĩgũkorwo nĩngũkũhũũrĩte handũ ha mandragora cia mũrũ wakwa, nake akĩkoma nake ũtukũ ũcio. Nake Ngai aiguire Lea, na aarĩkia kũgwata nda akĩciarĩra Jakubu mwana wa gatano. Nake akiuga Lea, Ngai nĩaheete kĩheo gĩakwa, nĩ ũndũ wa ũrĩa ndaaheete mũirĩtu wakwa kũrĩ mũthuuriwa wakwa, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Isakaru, ũrĩa ũrĩ kĩheo. Na Lea agĩĩciara rĩngĩ, na agĩciara mũriũ wa gatandatũ kũrĩ Jakubu. Na akiuga Lea, Ngai nĩaheete kĩheo kĩega kũrĩ niĩ ihinda-inĩ rĩĩrĩ rĩa rĩu, mũthuuri wakwa nĩagathura niĩ, nĩgũkorwo nĩndĩmũciarĩire aanake atandatũ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Zebuluni. Na thutha wa ũndũ ũcio nĩaciarire mwarĩ, nake akĩmũhe rĩĩtwa rĩa Deina. Ngai akĩririkana Rakeli, nake Ngai akĩmũigua, na akĩhingũra nda yake. Na gũciara ĩciarire Jakubu mũriũ, nake Rakeli akiuga atĩrĩ, Ngai wakwa nĩweheririe thoni yakwa. Nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Jusufu, akiuga atĩrĩ, Ngai arongerera niĩ mũriũ ũngĩ.

Kĩarĩkĩtie gũthii ũguo Rakeli aaciara Jusufu, Jakubu akĩĩra Labani, Ndũma thiĩ, nĩguo thiĩ kũrĩa gwakwa, na bũrũri wakwa. Njookeria atumia akwa, na ciana ciakwa, iria nĩndakũrutĩire wĩra nĩ ũndũ wacio, nĩguo thiĩ, tondũ wee nĩũũĩ wĩra ũrĩa ndakũrutĩire. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo nĩnyonete wega maitho-inĩ maku, nĩndĩragũrĩte, nĩgũkorwo Ngai nĩarathimĩte nĩ ũndũ wa ũgoka gwaku. Taarĩra mũcaara waku kũrĩ niĩ, na nĩngakũhe. Jakubu akiuga atĩrĩ, wee nĩũũĩ ũrĩa

ndĩragũtungatĩra, na mahiũ maku mothe marĩa maarĩ hamwe na niĩ. Nini ĩrĩa yarĩ yaku mbere yakwa yarĩ nini, na ĩkĩongerereka ĩgĩtuĩka kĩrĩndĩ kĩingĩ, na Mwathani Ngai akũrathima nĩ ũndũ wa magũrũ makwa, rĩu nĩ ũndũ ũcio-rĩ, nĩ rĩ ngwĩkĩra nyũmba yakwa kĩĩ? Nake akĩmwĩra Labani, Kĩĩ kũrĩ wee nĩngũkũhe? Nake akĩmwĩra Jakubu, Ndũkũũhe kĩndũ o na kĩmwe, angĩkorwo ũnjĩkĩra ũhoro ũyũ, rĩngĩ nĩngarĩithia ng'ondu ciaku, na nĩngacigiria. Reke ng'ondu ciaku ciothe ihĩtũke ũmũthĩ, na ũgayũranie kũu ng'ondu o yothe nduru thĩinĩ wa tũtũrũme, na o yothe ya mĩtararĩ na ya maara thĩinĩ wa mbũri, nayo ĩgaatuĩka mũcaara wakwa. Nake ũthingu wakwa nĩũkaathikĩrĩria harĩ niĩ mũthenya wa rũciũ, tondũ ũcio nĩguo mũcaara wakwa mbere yaku, kĩrĩa gĩothe gĩtarĩ kĩmenetie na kĩa mĩtararĩ mĩerũ thĩinĩ wa mbũri, na kĩa nduru thĩinĩ wa tũtũrũme, nĩgĩkatuĩka kĩiyĩtwo harĩ niĩ. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩgũtuĩke kũringana na kiugo gĩaku. Na nĩamũranirie mũthenga ũcio thenge cia njamba iria ciarĩ na maroro na iria ciarĩ na maara, na mbũri ciothe cia nga iria ciarĩ na maroro na iria ciarĩ na maara, na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ kĩirũ gatagatĩ-inĩ ka tũtũrũme, na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ kĩerũ gatagatĩ-inĩ wacio, na akĩmaheana na guoko kwa ariũ ake. Nake akĩeheria njĩra ya mĩthenya ĩtatũ gatagatĩ kao na Jakubu, nake Jakubu arĩithaga ng'ondu cia Labani iria ciatigarĩte. Jakubu nĩeyoete rũthanju rwa mũtĩ wa storax rũrĩa rwerũ, na rwa njũgũ, na rwa mũtĩ wa plane, nake Jakubu nĩaruunire, akĩruta makunũrio merũ, na rĩrĩa aarutaga kĩrĩa kĩerũ, kĩrĩa kĩerũ kĩrĩa aakunũrire kĩonekire igũrũ rĩa mathanju kĩagemethanio. Nake aigire mĩtĩ ĩrĩa aakunũrĩte thĩinĩ wa mĩharatĩ ya kũnyuithia ya maaĩ, nĩgeetha rĩrĩa ng'ondu

cigooka kũnyua mbere ya mĩtĩ, igĩthiĩ kũnyua, ng'ondu iciarithie irore mĩtĩ. Na rĩrĩa ndũrũme ciaciaraga harĩa haarĩ na mĩthĩgi, ndũrũme ikĩciara ciana njerũ, na cia mĩthemba mĩingĩ, na cia rangi wa mũhu irĩ na tũtara. Tũtũ-rĩ, Jakubu nĩamũranirie tũtũ, na akĩhaanda mbere ya ng'ondu ndũrũme ĩrĩa yarĩ na mĩtararĩko mĩerũ, na kĩrĩa gĩothe kĩarĩ na mĩthemba thĩinĩ wa tũtũ, na akĩĩgayũrĩria ũthĩnjĩri wake mwene, na ndaiganainie nacio thĩinĩ wa ng'ondu cia Labani. Kĩagĩtũĩka na thĩinĩ wa ihinda rĩrĩa ng'ondu ciarĩ ikĩgwatia nda ikĩoya, Jakubu akĩiga mĩthĩgi mbere ya ng'ondu thĩinĩ wa mĩharatĩ, nĩguo cigwatie nda kũringana na mĩthĩgi. Rĩrĩa ng'ondu ciaciaraga, ndaigaga mĩtĩ, nacio icio itarĩ na mĩara igĩtuĩka cia Labani, na icio irĩ na mĩara igĩtuĩka cia Jakubu. Nake mũndũ ũcio agĩtonga mũno mũno, na akĩgĩa na mahiũ maingĩ, na ng'ombe, na ndungata, na ndungata cia airĩtu, na ngamĩĩra, na ndigiri.

31

Jakubu nĩaiguire ciugo cia aanake a Labani, makiuga atĩrĩ, Jakubu nĩoire indo ciothe cia ithe witũ, na kuuma kũrĩ indo cia ithe witũ nĩekĩte ũtonga wothe ũyũ. Nake Jakubu onire ũthiũ wa Labani, na ona ti warĩ harĩ we o ta ira na mũthenya wa gatatũ. Mwathani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Cooka bũrũri wa thoguo, na kũrĩ andũ anyu, na nĩngũkorwo hamwe nawe. Gũtũma, Jakubu nĩetire Lea na Rakeli werũ-inĩ kũrĩa ndũũru ciarĩ. Na akĩmeera atĩrĩ, nĩndĩrona ũthiũ wa ithe wanyu, atĩ ti kũrĩ niĩ ta ira na mũthenya wa gatatũ, no Ngai wa baba wakwa aarĩ hamwe na

niĩ. Nacio inyuĩ nĩmũũĩ, atĩ thĩinĩ wa hinya wakwa wothe nĩndatungatĩra ithe wanyu. No baba wanyu nĩandheithirie, na akĩgarũra mũcaara wakwa wa amnon ikũmi, na Ngai ndaamũheanire ũhoti wa kũnjĩka ũũru. Angĩkorwo ũguo oige, iria irĩ na mĩrangarĩro igaatuĩka mũcaara waku, nacio ng'ondu ciothe nĩigaciara iria irĩ na mĩrangarĩro; no angĩkorwo oige, iria njerũ igaatuĩka mũcaara waku, nacio ng'ondu ciothe nĩigaciara iria njerũ. Nake Ngai akuoya mahiũ mothe ma ithe wanyu, na akĩmahe niĩ. Nĩgũkĩhana rĩrĩa ng'ondu ciarĩ igĩa nda, na nĩndonire na maitho makwa kũrota-inĩ, na atĩrĩrĩ thenge na ndũrũme ikahaica ng'ondu na mbũri, nacio ciarĩ njerũ na irĩ na maroro na cia rangi wa mũhu irĩ na tũmara. Nake Mũtũmwo wa Ngai akĩnjĩĩra kũringana na toro, Jakubu, na niĩ ngĩũria, Nĩ kĩĩ? Nake akiuga atĩrĩ, rora na maitho maku wone thenge cia ndigwa na ndũrũme ikĩambata igũrũ rĩa ng'ondu na mbũri iria njerũ mũno na cia mĩthemba mĩingĩ na cia rangi wa mũhu iria irĩ na maroro, nĩgũkorwo nĩnyonete ũrĩa wothe Labani agũĩkaga. Niĩ ndĩ Ngai ũrĩa wonekire kũrĩ wee handũ-inĩ ha Ngai, kũrĩa wahakire gĩtugĩ kũrĩ niĩ hau, na ũkĩĩhĩta mwĩhĩtwa kũrĩ niĩ hau, rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩra, na uume thĩ ĩno, na ũthiĩ bũrũri-inĩ wa ciarwa yaku, na nĩngũkorwo hamwe nawe. Na gũcookia Rakeli na Lea makĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ ti kũrĩ ithuĩ o na rĩngĩ gĩcunjĩ kana igai thĩinĩ wa nyũmba ya ithe witũ? Githĩ ti ta ageni itũ tũtarĩtwo nĩwe? Nĩgũkorwo nĩatwendirie, na nĩameriire betha iitũ. Ũtonga wothe na riiri ũrĩa Ngai wa ithe witũ oeheretie, ũgaatuĩka witũ na wa ciana ciitũ. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, ũrĩa wothe Ngai akwĩrire, ĩka. Kũrũgama, Jakubu akĩoya atumia ake na ciana ciake, akĩmaigĩrĩra igũrũ rĩa ngamĩĩra, Na akuua indo ciothe iria ciarĩ

ciake, na mĩrigo yothe yake ĩrĩa onire kũu Mesopotamia, na indo ciothe ciake, nĩguo athiĩ kũrĩ Isaaka ithe wake bũrũri wa Kaanani. Laban nĩathiire kuenja ng'ondu ciake, nake Rachel akĩiya mĩhianano ya ithe wayo. Jakubu nĩahithire Labani Musuriata ndakamwĩre atĩ nĩkũũra aroora. Nake akĩũra we mwene, na indo ciake ciothe, na akĩringa rũũĩ, na agĩthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Gileadi. Labani ũrĩa Mũsuriata nĩaheanĩrio ũhoro mũthenya wa gatatũ, atĩ Jakubu nĩorĩire. Na aarĩkia kuoya ariũ a ithe wake hamwe nake, akĩmũingatithia njĩra ya mĩthenya mũgwanja, nake akĩmũkinyĩra kĩrĩma-inĩ kĩa Gileadi. No Ngai agĩũka kũrĩ Labani ũrĩa Mũsuriata kũringana na kĩroto kĩa ũtukũ, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Wĩmenyerere ndũkaarie na Jakubu ũndũ mũũru. Nake Labani akĩnyiita Jakubu, nake Jakubu akĩamba hema yake kĩrĩma-inĩ, nake Labani akĩhaanda ariũ a ithe kĩrĩma-inĩ kĩa Gileadi. Nake Labani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Nĩ kĩĩ wĩkĩte? Nĩ kĩĩ watũũrire na hitho, ũkĩnjia, na ũgĩtwara airĩtu akwa ta andũ maatahĩtwo na rũhiũ rwa njora? Na angĩkorwo nĩwanjĩĩrire, nĩngũkorwo ndagũtũmire na gĩkeno, na arĩa a mũgambo, na tũhembe, na kĩnanda. Na ndionire ũhoro wa kũmumunya ciana ciakwa na airĩtu akwa, no rĩu wĩkĩte ũrimũ. Na rĩu guoko gwakwa nĩ kũrĩ na hinya wa gũkũ ũũru, no Ngai wa thoguo ira akĩnjĩĩra, akiuga atĩrĩ, Wĩmenyerere ndũkaarie na Jakubu ũndũ mũũru. Rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩũthiĩte, tondũ werirĩirie mũno gũthiĩ mũciĩ kwa thoguo, nĩ kĩĩ gĩtũmire ũiye ngai ciakwa? Gũcookia no Jakubu akĩĩra Labani atĩ, Ndĩrorĩtie, nĩgũkorwo ndoigire atĩ ndũkae ũndute airĩtu aku kuuma harĩ niĩ, na indo ciothe ciakwa. Nake akiuga Jakubu, harĩa o wothe ũngĩona ngai ciaku, ndagĩtũũra muoyo mbere ya ariũ a ithe witũ, menya kĩrĩa

kĩrĩ harĩ niĩ kĩa ciaku, na ũkĩoe, na ndaamenire harĩ we kĩndũ o na kĩmwe, no Jakubu ndaamenyire atĩ Rakeli mũtumia wake nĩaciĩbĩte. Gũtoonya-rĩ, Labani nĩacuthirie thĩinĩ wa nyũmba ya Lea, na ndaonire kĩndũ, na akiuma nyũmba-inĩ ya Lea, na agĩcuthia nyũmba ya Jakubu, na thĩinĩ wa nyũmba ya ndungata icio igĩrĩ cia andũ-a-nja, na ndaonire kĩndũ, no agĩcooka agĩtoonya nyũmba ya Rakeli. Rachel nowe oire mĩhianano, na akĩmĩikia thĩinĩ wa mĩkũnia ya ngamĩĩra, na agĩikara igũrũ rĩao. Nake akĩĩra ithe wake atĩrĩ, tiga kũrema na ũhoro ũyũ, mwathi wakwa, niĩ ndingĩhota kũrũgama mbere yaku, tondũ ũrĩa kũringana na mũtugo wa andũ-a-nja ũrĩ harĩ niĩ. Labani nĩathuurithirie nyũmba yothe, na ndaonire mĩhianano. Jakubu nĩarakarire, na nĩarũire na Labani, nake Jakubu akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩhĩtia gĩakwa? Na nĩ kĩĩ mehia makwa, atĩ nĩwanũmĩrĩirie thuutha wakwa, na tondũ nĩwacũthirie indo ciothe cia nyũmba yakwa; nĩ kĩĩ wonire kuuma indo-inĩ ciothe cia nyũmba yaku? iga haha mbere ya ariũ a thoguo na ariũ a maitũguo, nao nĩmatuĩre ciira gatagatĩ gaitũ ithuĩ eerĩ. Ici nĩ harĩ na wee mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ. Ng'ondu ciaku na mbũri ciaku itiigana gũtuĩka itarĩ ciana. Ndũrũme cia ng'ondu ciaku ndirĩire. Kĩndũ kĩrĩa kĩatambuurirwo nĩ nyamũ cia gĩthaka ndikũrehagĩra, niĩ ndaarĩhaga kuuma kũrĩ niĩ mwene ũici wa mũthenya na ũici wa ũtukũ. Ndatuĩkire wa mũthenya ndĩcinagwo nĩ ũrugarĩ, na wa kĩrimũ kĩa ũtukũ, na toro wakwa nĩwehereire maitho-inĩ makwa. Ici nĩ mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ niĩ ndĩ thĩinĩ wa nyũmba yaku, ndagũtungatĩra mĩaka ikũmi na ĩna handũ ha airĩtu aku eerĩ, na mĩaka ĩtandatũ ndĩ na ng'ondu ciaku, na ũheenanagia mũcaara wakwa maita ikũmi.

Kũngĩkorwo ti Ngai wa baba wakwa Iburahĩmu, na guoya kwa Isaaka, warĩ harĩ niĩ, rĩu ũngĩkorwo nĩũndũmĩte ndĩ mũtheri. Kũnyiihio gwakwa, na wĩra wa moko makwa, wonire nĩ Ngai, nake agũkaania ira.

Gũcookia no Labani akĩĩra Jakubu, Airĩtu, nĩ airĩtu akwa, na aanake, nĩ aanake akwa, na mahiũ, nĩ mahiũ makwa, na indo ciothe iria wĩ ũrona, nĩ ciakwa, na cia airĩtu akwa. Nĩ atĩa ngwĩka ici ũmũthĩ kana ciana ciao, iria maaciarire? Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũka tũthondeke kĩrĩkanĩro niĩ na nawe, na nĩgũtuĩka ũira gatagatĩ gakwa na gaku. No akĩmwĩra atĩrĩ, Ona gũtirĩ mũndũ hamwe na ithuĩ arĩ, ona Ngai nĩwe mũira gatagatĩ gakwa na gaku. Jakubu akĩoya ihiga, na akĩrĩhaanda gĩtuĩke gĩtugĩ. Jakubu akĩĩra ariũ a ithe wake atĩrĩ, Cookaniai mahiga, nao makĩcookanĩrĩria mahiga, na magĩthondeka kĩrĩma, na makĩrĩa kũu igũrũ rĩa kĩrĩma. Labani akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrĩma gĩkĩ nĩkĩrutaga ũira gatagatĩ gakwa na waku ũmũthĩ. Na Labani akĩgweta kĩrĩma kĩu kĩrĩma kĩa ũira, nake Jakubu akĩgweta kĩrĩma kĩu kĩrĩma mũira. Labani akĩĩra Jakubu atĩrĩ, Ona kĩhumbu gĩkĩ na gĩtugĩ kĩrĩa ndahaandire gatagatĩ gakwa na gaku, kĩhumbu gĩkĩ nĩkĩrarutia ũira, na gĩtugĩ gĩkĩ nĩkĩrarutia ũira, nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio gwĩtirwo rĩĩtwa rĩakĩo, Kĩhumbu kĩa Ũira. Na kĩoneki kĩu kĩarĩtio atĩrĩ Ngai aroona gatagatĩ gakwa na gaku, nĩgũkorwo tũkwehera ũmwe kuuma ũrĩa ũngĩ. Akorwo nĩũkanyiihia airĩtu akwa, akorwo nĩũkoya atumia kũrĩ airĩtu akwa, ona, gũtirĩ mũndũ hamwe na ithuĩ arĩ kuona, Ngai nĩwe mũira gatagatĩ wakwa na waku. Angĩkorwo niĩ ndikaringa ngũkinyĩre, kana wee ndũkaringe ũnkinyĩre kĩrĩma gĩkĩ na

gĩtugĩ kĩĩ nĩ ũndũ wa ũũru. Ngai wa Iburahĩmu na Ngai wa Nahoru matuanĩre gatagatĩ witũ, nake Jakubu akĩĩhĩta na guoya kwa ithe wake Isaaka. Nake akĩrutire igongona kĩrĩma-inĩ, na agĩĩta ariũ a ithe wake, nao makĩrĩa na makĩnyua, na magĩkoma kĩrĩma-inĩ.

32

Kũrũgama no Labani rũciinĩ, nĩamumunire ariũ na airĩtu ake, na akĩmarathima, nake Labani akĩgarũrũka agĩthiĩ kũrĩ handũ hake.

Na Jakubu agĩthiĩ njĩra-inĩ yake mwene, na aarĩkia kwĩrora igũrũ onire kambĩ ya Ngai ĩrĩ hau, na Atũmwo a Ngai makĩmũcemania. Jakubu akiuga rĩrĩa oonire atĩrĩ, Kambĩ ĩno nĩ ya Ngai, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau Kambĩ.

Jakubu nĩatũmire andũ-a-njĩra mbere yake kũrĩ Esau mũrũ wa nyina bũrũri wa Seiri, bũrũri wa Edomu. Na akĩmaatha, akiuga, ũguo nĩmũkoiga kũrĩ mwathi wakwa Esau, ũguo aroiga ndungata yaku Jakubu, hamwe na Labani ndatũũrire, na ngĩikara nginya rĩu. Na nĩnjĩkĩrire ndegwa, na ndigiri, na ng’ondu, na ndungata, na ndungata cia andũ-a-nja, na ndetũmire kũmenyithia mwathi wakwa Esau, nĩguo ndungata yaku ĩone wega mbere yaku. Nao andũ acio maatũmĩtwo magĩcooka kũrĩ Jakubu, makiuga atĩrĩ, Nĩtwathiire kũrĩ mũrũ wa nyũkwa Esau, na atĩrĩrĩ we mwene nĩarooka gũtũngana

nawe, na andũ magana mana marĩ hamwe nake. Jakubu nĩetigĩrĩte mũno, na nĩathĩĩnĩkire, na nĩagayũkanirie andũ arĩa maarĩ hamwe nake, na ndegwa, na ngamĩĩra, na ng'ondu, thĩinĩ wa kambĩ igĩrĩ. Nake Jakubu akiuga atĩrĩ, angĩkorwo Esau oke kambĩ-inĩ ĩmwe na amĩthũkangie, kambĩ ya keerĩ ĩgaatigara nĩguo ĩhonoke. Jakubu akiuga atĩrĩ, Ngai wa baba wakwa Iburahimu, na Ngai wa baba wakwa Isaaka, Mwathani wee ũrĩa wanjĩĩrire atĩrĩ, cooka ũthiĩ bũrũri-inĩ wa kũciarĩrwo gwaku, na nĩngũgwĩkĩra wega, Nĩkĩrekwo kũnjigana kuuma kĩhooto-inĩ gĩothe na kuuma ma-inĩ mothe marĩa wekĩire ndungata yaku, nĩgũkorwo na rũthanju rwakwa rũrũ ndaaringire Jorodani ũyũ, no rĩu nduĩkĩte mbĩra igĩrĩ. Ndeithũra kuuma guoko-inĩ kwa mũrũ wa baba wakwa, kuuma guoko-inĩ kwa Esau, tondũ nĩndĩmwĩtigagĩra, ndagoke aahũũre niĩ na nyina hamwe na ciana. Wee no woigire atĩrĩ, wega nĩngwĩka wega, na nĩngathondeka rũciaro rwaku ta mũthanga wa iria, ũrĩa ũtangĩtarwo nĩ ũndũ wa ũingĩ. Nake akoma ho kũrĩa ũtukũ ũcio, na akĩoya iria arehete iheo, na agĩtũmĩra Esau mũrũ wa nyina. Mbũri magana meerĩ, thenge mĩrongo ĩĩrĩ, ng'ondu magana meerĩ, ndũrũme mĩrongo ĩĩrĩ. Ngamĩĩra iria cionjaga na ciana ciacio mĩrongo ĩtatũ, ng'ombe mĩrongo ĩna, ndegwa ikũmi, ndigiri mĩrongo ĩĩrĩ, na njaũ ikũmi. Na akĩmahe ndungata ciake rũũru o rũmwe rũrĩ rwega, na akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ, Thiĩi mbere yakwa, na mwĩkage ithĩĩna gatagatĩ ka rũũru na rũũru. Nake agĩatha wa mbere akiuga, Esau mũrũ wa maitũ angĩgũtũnga na akũũrie atĩrĩ, Ũrĩ wa ũ? Na ũrathiĩ kũ? Na ici iria igũtongoretie nĩ cia ũ? Nĩũkoiga, Cia ndungata yaku Jakubu, iheo nĩatũmĩte kũrĩ mwathi wakwa Esau, na ona we mwene arĩ

thuutha witũ. Nake agĩatha wa mbere, na wa keerĩ, na wa gatatũ, na othe arĩa maathiiaga mbere thuutha wa ndũũru icio, akiuga, Kũringana na kiugo gĩkĩ mwarĩrie Esau rĩrĩa akaamũona, Na inyuĩ mũkoiga, ona ndungata yaku Jakubu nĩarooka thuutha witũ. Oigire nĩgũkorwo nĩngũhooreria ũthiũ wake na iheo iria irathiĩ mbere yake, na thuutha wa ũndũ ũcio nĩngũona ũthiũ wake, hihi nĩgũkorwo nĩagetĩkĩra ũthiũ wakwa. Na iheo icio nĩciathiire mbere kũringana ũthiũ wake, nowe mwene nĩakomire ũtukũ ũcio kambĩ-inĩ. Kũrũgama ũtukũ ũcio, nĩoire atumia eerĩ, na ndungata igĩrĩ cia airĩtu, na ciana ikũmi na ĩmwe ciake, na akĩringa kũringa kwa Jabbok. Nake akĩmatunyana, akĩringa rũũĩ rũrĩa rwaiyũraga, na akĩringania indo ciake ciothe.

Jakubu nĩatigarire we mwiki, nake akĩgianana na mũndũ o nginya rũciinĩ. Onire atĩ ndangĩhota kũmũtooria, na akĩhutia kĩama kĩa kĩero gĩake, na gĩkĩhĩnja kĩama kĩa kĩero kĩa Jakubu rĩrĩa maarĩ gũkũhũũrana. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Tũma niĩ, nĩgũkorwo kĩroko nĩkĩambatĩte. Nake akiuga atĩrĩ, Ndikũrekia ũthiĩ angĩkorwo ndũkũndathima. Akĩmũũria atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩaku nĩ rĩrĩkũ? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Jakubu. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩaku rĩtigacooka gwĩtwo Jakubu, no Isiraeli nĩrĩo rĩgaatuĩka rĩĩtwa rĩaku, tondũ nĩũhotete kũgiana na Ngai, na kũgiana na andũ ũgaatuĩka na hinya. Jakubu akĩũria, na akiuga atĩrĩ, Njĩĩra rĩĩtwa rĩaku, nake akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũũria rĩĩtwa rĩakwa? Nake akĩmũrathima kũu. Nake Jakubu agĩĩta handũ hau rĩĩtwa rĩa Mũhianĩre wa Ngai, tondũ nĩndonire Ngai ũthiũ kwa ũthiũ, na roho wakwa ũkĩhonokio. Riũa

nĩrĩamũrathĩrĩire rĩrĩa aahĩtũkĩire mũhianĩre wa Ngai, nake we mwene aathuaga kũgũrũ gwake. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ariũ a Isiraeli matirĩe rũrigi ũrĩa wakua kĩbaba, ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa wariĩ wa kĩero, nginya ũmũthĩ, tondũ nĩahutirie wariĩ wa kĩero kĩa Jakubu rũrigi rũrĩa rwakua kĩbaba.

33

Jakubu akĩrora igũrũ na maitho make, akĩona Esau mũrũ wa nyina agĩũka na andũ magana mana marĩ hamwe nake, nake Jakubu akĩgayania ciana kũrĩ Lea, na kũrĩ Rakeli, na ndungata icio igĩrĩ cia andũ-a-nja. Nake akĩiga andũ-a-nja eerĩ arĩa anini na ariũ ao mbere, na Lea na ciana ciake thuutha, na Rakeli na Jusufu mũthia. Nowe mwene athiire mbere yao, na akĩinamĩrĩra thĩ maita mũgwanja, nginya rĩrĩa aakuhĩrĩirie mũrũ wa nyina. Nake Esau akĩhanyũka gũtũnga kũmũtũnga, na aamũhĩmbĩrĩria, akĩagũa igũrũ rĩa ngingo yake, na akĩmũmumunya, nao makĩrĩra eerĩ. Na arĩa oorire igũrũ Esau onire atumia na ciana, na akiuga, Nĩ atĩa ici kũrĩ wee irĩ? Nowe akiuga, Ciana iria Ngai aiguĩrĩire tha ndungata yaku. Na andũ-a-nja arĩa ethĩ makĩhĩngĩrĩria hamwe na ciana ciao, nao makĩinamĩrĩra. Na Lea akuhĩrĩria hamwe na ciana ciake, nao makĩinamĩrĩra, na thuutha wa ũguo Rakeli na Jusufu makĩhuhĩrĩria, nao makĩinamĩrĩra. Na akiuga, Nĩ atĩa ici kũrĩ we, kambi ici ciothe iria ndatuhanĩte? Nake akiuga, Nĩguo ndungata yaku ĩkorwo na wega mbere yaku, mwathi wakwa. Esau akiuga atĩrĩ, Ndĩ na indo nyingĩ, mũrũ wa maitũ; iria ciaku ikorwo ciaku. Jakubu

akiuga atĩrĩ, angĩkorwo nĩnyonete wega maitho-inĩ maku, ĩtĩkĩra iheo cia kuuma moko-inĩ makwa, tondũ nĩnyonete ũthiũ waku ta ũrĩa mũndũ angĩona ũthiũ wa Ngai, na nĩũkenete na niĩ. Oya irathimo ciakwa iria ndakurehera, tondũ Ngai nĩanjiguĩrĩire tha, na ndĩ na indo ciothe, nake akĩmũringĩrĩria, nake akĩoya. Nake akiuga atĩrĩ, tũrĩkia kũhũka, tũthiĩ na njĩra nũngĩrĩru. Akiuga kũrĩ we atĩrĩ, mwathi wakwa nĩamenyete atĩ ciana nĩ nyororo, na ng'ondu na ng'ombe nĩ kũnyuuithia ciana ikunyuuithia igũrũ rĩakwa. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio nĩngũmateng'eria mũthenya ũmwe, mahiũ mothe nĩmagakua. Mwathi wakwa nĩarekwo athiĩ mbere wa ndungata yake, no niĩ nĩngũthiĩ na bũrũri njĩra-inĩ kũringana na ũhoro wa rũgendo rũrĩa rũrĩ mbere yakwa, na kũringana na magũrũ ma aanake, nginya ngakinya kũrĩ mwathi wakwa Seiri. Esau akiuga atĩrĩ, nĩngatigia andũ amwe arĩa marĩ hamwe na niĩ hamwe nawe, nake akiuga atĩrĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmi? Nĩ kũigana tondũ nĩnyonete wega maitho-inĩ maku, mwathi wakwa. No rĩrĩ, Esau akĩgarũrũka mũthenya ũcio, agĩthiĩ njĩra yake ya gũthiĩ Seiri. Nake Jakubu athiire hema-inĩ, na eeyakĩire nyũmba kũu, na akĩgĩĩra mahiũ make hema, nĩ ũndũ ũcio agĩĩta handũ hau rĩĩtwa rĩa Hema.

Nake Jakubu agĩũka Salemu, itũũra rĩa Shekemu, rĩrĩa rĩrĩ bũrũri wa Kanaani, rĩrĩa aacookire kuuma Mesopotamia ya Siria, nake akĩamba mbere ya itũũra rĩu. Nake agũra gĩcunjĩ kĩa mũgũnda kũrĩa aambarĩirie hema yake, kuuma kũrĩ Hamoru ithe wa Shekemu, na thogora wa igana. Na akĩhaanda kĩgongona hau, na agĩĩta Ngai wa Isiraeli.

34

Dinah mwarĩ wa Lea, ũrĩa aaciarĩire Jakubu, nĩathiire nja nĩguo onane na airĩtu a andũ a bũrũri ũcio. Nake Shekemu mũrũ wa Hamoru Mũhivi, mũthamaki wa bũrũri, akĩmuona, na akĩmũoya, akĩkoma nake, na akĩmũnyiihia. Na nĩarutire ũmenyo harĩ roho wa Dina mwarĩ wa Jakubu, na nĩamwendete mũirĩtu ũcio mũtheru, na nĩaririe na ũhoro ũrĩa waringaine na meciiria make. Shekemu oigire Hamoru ithe wake, akiuga, Njiyarie mwiritu uyu nduike mutumia. Jakubu nĩaiguire atĩ mũriũ wa Hamori nĩathaahĩtie Dina mwarĩ wake, nao ariũ ake maarĩ hamwe na mahiũ make kũu werũ-inĩ, nake Jakubu akĩra nginya rĩrĩa magooka. Nĩathiire nja no Emori ithe wa Shekemu kũrĩ Jakubu, nĩguo amwarĩrie. Ariũ a Jakubu nĩmookire kuuma mũgũnda-inĩ, na rĩrĩa maaiguire, andũ acio nĩmatheecirwo ngoro, na kwarĩ na kĩeha kũrĩ o mũno harĩ o, tondũ nĩekĩte ũndũ wa thoni thĩinĩ wa Isiraeli, akoma na mwarĩ wa Jakubu, na ndũgaatuĩka ũguo. Nake akĩaria Hamoru kũrĩ o, akiuga atĩrĩ, Shekemu mũriũ wakwa nĩathuurĩte na ngoro yake mwarĩ wanyu, nĩ ũndũ ũcio mũheei we atuĩke mũtumia wake, Na mũhikananie na ithuĩ, airĩtu anyu mũtũhe, na airĩtu aitũ mwoe kũrĩ ariũ anyu. Na thĩinĩ witũ mũtũũrage, na bũrũri ũcio, atĩrĩrĩ, nĩ mwarĩ mbere yanyu; tũũrai, na mwonjoriai kuo, na mwĩgĩĩre indo kuo. Shekemu akĩaria na ithe wa mũirĩtu ũcio, na ariũ a ithe wa mũirĩtu ũcio, akiuga atĩrĩ, Nĩnyonage wega maitho-inĩ manyu, na kĩrĩa mũngĩnjĩĩra, nĩtũkũmĩhe. Ongerai rũracio mũno mũno, na nĩngũheana o ũrĩa mũngwĩra, na mũheage mũirĩtu

ũyũ atuĩke mũtumia.

No ariũ a Jakubu magĩcookia Shekemu, na Hamoru ithe wake, marĩ na ũhinga, na makĩaria nao, tondũ nĩmathaairie Dina mwarĩ wa nyina wao. Nao makĩmeera Simeoni na Lawi, ariũ a ndemwa Dina, atĩrĩ, Tũtingĩhota gwĩka ũndũ ũyũ, kũheana mwarĩ wa ithe witũ kũrĩ mũndũ ũrĩa ũtarĩ mũruu, nĩgũkorwo ũndũ ũcio nĩ thoni harĩ ithuĩ. No ũndũ-inĩ ũyũ wiki tũgaatuĩka ta inyuĩ, na tũgaatũũra gatagatĩ kanyu, angĩkorwo mũgaatuĩka ta ithuĩ, thĩinĩ wa kũruithio kwa arũme anyu othe. Na nĩtũkũmĩhe airĩtu aitũ kũrĩ inyuĩ, na kuuma kũrĩ airĩtu anyu nĩtũkwoya atumia aitũ, na nĩtũgũtũũra hamwe na inyuĩ, na nĩtũgũtuĩka ta rũrĩrĩ rũmwe. No kũngĩkorwo mũtigatũthikĩrĩria ithuĩ wa kũruithio, tũkuoya mwarĩ witũ tũthiĩ. Nacio ciugo ikĩrĩkana mbere ya Hamori, na mbere ya Shekemu mũrũ wa Hamori. Na mwanake ũcio ndatigire gwĩka ũhoro ũyũ, nĩgũkorwo nĩaringĩrĩirio nĩ mwarĩ wa Jakubu, nake we mwene aarĩ wa gĩtĩĩo mũno gatagatĩ ka andũ othe a nyũmba ya ithe wake. Okire no Emmor na Shekemu mũrũ wake kũrĩ kĩhingo kĩa itũũra rĩao, nao makĩaria na andũ a itũũra rĩao, makiuga, Andũ aya marĩ na thayũ, nĩmatũũrage hamwe na ithuĩ bũrũri-inĩ ũyũ, na nĩmendagie kuo, thĩ ĩyo ona nĩ nene mbere yao, airĩtu ao nĩtũkamoya ithuĩ atumia, na airĩtu aitũ nĩtũkamahe o. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ wiki nĩo magatuĩkana na ithuĩ andũ acio a gũtũũra hamwe na ithuĩ, nĩguo tũtuĩke andũ ũmwe, nĩ ũndũ wa kũruithio gwĩtũ andũ othe a arũme, o ta ũrĩa o ene maruĩtwo. Na mahiũ mao, na nyamũ iria irĩ magũrũ mana, na indo ciao, githĩ ti ithuĩ tũgaatuĩka nacio? Reke tũhaane nao thĩinĩ wa ũndũ

ũyũ tu, nao nĩmagatũũrania na ithuĩ. Nao nĩmathikĩrĩirie Hamori na Shekemu mũrũ wake, othe arĩa meendagia kĩhingo kĩa itũũra rĩao, na makĩruithio nyama ya gĩkonde kĩao, o mũndũ mũrũme wothe.

Kũgĩikara mũthenya wa gatatũ, rĩrĩa maarĩ na ruo, ariũ eerĩ a Jakubu, Simeoni na Lawi, ariũ a nyina na Dina, o mũndũ akĩoya rũhiũ rwake rwa njora, na magĩtoonya itũũra inene na thayũ, na makĩũraga arũme othe. Emmor na Shechem mũrũ wake mooragire na kanua ka rũhiũ rwa njora, nao makĩoya Dinah kuuma nyũmba ya Shechem, magĩcooka makiuma. No ariũ a Jakubu nĩmatoonyire kũrĩ arĩa magurarĩtio, na makĩnyiita itũũra inene kũrĩa mathaahirie Dina mwarĩ wa nyina nao. Na ng'ondu ciao, na ng'ombe ciao, na ndigiri ciao, iria ciothe ciarĩ itũũra-inĩ, na iria ciothe ciarĩ werũ-inĩ, makĩoya. Nao makĩtaha mĩĩrĩ yao yothe, na mĩrigo yao yothe, na atumia ao, na makĩtahũra indo ciothe iria ciarĩ itũũra-inĩ inene, na indo ciothe iria ciarĩ nyũmba-inĩ. Jakubu oigire kũrĩ Simeoni na Lawi atĩrĩ, Mũtũmĩte ndĩ wa kũthũũrwo, nĩguo nduĩke mũũru harĩ andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũyũ, harĩ Akaanani na Aperizi. Niĩ ndĩ mũnini mũno mũigana-inĩ, na mangĩcookanĩrĩra nĩmakanjinangia, na nĩnganiinwo niĩ hamwe na nyũmba yakwa. No acio moirie atĩ, No ta mũmaraya nĩmagatũmĩra mwarĩ wa ithe witũ?

35

Ngai akĩĩra Jakubu atĩrĩ, ũkĩra ũthiĩ Betheli, na ũtũũre kũu, na ũthondeke kĩgongona kũu kũrĩ Ngai ũrĩa wakuonekera rĩrĩa wooraga ũthiũ-inĩ wa Esau mũrũ wa nyũkwa. Jakubu akĩĩra andũ a nyũmba yake, na arĩa othe maarĩ hamwe nake atĩrĩ, Eheriai ngai cia kũngĩ iria mũrĩ nacio kuuma gatagatĩ kanyu, na mwĩthererie, na mũgarũre nguo cianyu. Na tũkĩrũka tũambate tũthiĩ Betheli, na tũthondeke kũu kĩgongona kũrĩ Ngai ũrĩa aathikĩrĩirie wakwa mũthenya wa thĩĩna, ũrĩa aarĩ hamwe na niĩ, na aahonokirie niĩ njĩra-inĩ ĩrĩa ndathiire. Nao makĩhe Jakubu ngai icio cia kũngĩ iria ciarĩ moko-inĩ mao, na mathũngũ marĩa maarĩ matũ-inĩ mao, nake Jakubu agĩcihitha rungu rwa mũtĩ wa terebinthu ũrĩa warĩ Shekemu, na agĩciananga nginya ũmũthĩ. Nao akĩehera Isiraeli kuuma Shekemu, na gũkĩgĩa wĩtigĩri wa Ngai igũrũ rĩa matũũra marĩa maarĩ mũthiũrũrũ wao, na matiigana kũrũmĩrĩra ariũ a Isiraeli. Jakubu agĩũka Luza ĩrĩa ĩrĩ bũrũri wa Kaanani, na nĩyo Betheli, we mwene, hamwe na andũ othe arĩa maarĩ nake. Nake akĩaka kĩgongona kũu, na agĩĩta handũ hau rĩĩtwa Betheli, tondũ kũu nĩkuo Ngai aamũkuĩrĩire rĩrĩa ooraga kuuma ũthiũ-inĩ wa Esau mũrũ wa nyina.

Debora, ũrĩa warĩ murereri wa Rebeka, nĩakuire, na agĩthikwo mũhuro wa Betheli rungu rwa mũtĩ wa mũgandi, nake Jakubu agĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau mũgandi wa gĩcakaya. Ngai onekanirio nĩ Jakubu o ringi kũu Luza, rĩrĩa ookire kuuma Mesopotamia ya Siria, nake Ngai akĩmũrathima. Nake Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩaku ti rĩgeetagwo rĩngĩ Jakubu, no Isiraeli nĩrĩo rĩgaatuĩka rĩĩtwa rĩaku, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake

Isiraeli. Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Ngai waku, ongerereka na ũingĩhe, ndũrĩrĩ na ciũngano cia ndũrĩrĩ igaatuĩka kuuma harĩ wee, na athamaki magathiĩ nja kuuma njohero-inĩ yaku. Na thĩ ĩrĩa ndaaheire Iburahĩmu na Isaaka, wee nĩngũkũhe ĩyo, ĩgaatuĩka yaku, na rũciaro rwaku thuutha waku nĩngahe thĩ ĩno. Nake Ngai akĩambata kuuma harĩ we, akiuma handũ harĩa aaririe nake. Nake akĩhaanda Jakubu gĩtugĩ handũ harĩa Ngai aaririe nake, gĩtugĩ kĩa ihiga, na akĩmĩitĩrĩra iruta rĩa kũnyuuo, na akĩmĩitĩrĩra maguta. Nake Jakubu akĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ harĩa Ngai aaririe nake kũu Betheli. Kũruta no Jakubu kuuma Betheli, akĩamba hema yake kũu mwena ũrĩa ũngĩ wa mũthiringo wa Gaderi. Gũkĩgĩa no rĩrĩa akuhĩrĩirie kũu Chabratha nĩguo oke kũu Ephrataha, akĩciara Rakeli, na akĩgĩa na ũthĩĩna thĩĩnĩ wa kũciara. Nakĩo gĩakinyire rĩrĩa aaciaragia na mathĩĩna, mũmũtarithia wa ciana akĩmwĩra atĩrĩ, Ũmĩrĩria, tondũ ũyũ o naguo nĩ mwana wa kahĩĩ. Kĩagĩtuĩka rĩrĩa roho yake yoimaga, nĩgũkorwo aarakua, etire rĩĩtwa rĩake, mũriũ wa rũmenyũ rwakwa, no ithe etire rĩĩtwa rĩake Benjamini. Rakeli akuire, na akĩthikwo njĩra-inĩ ya hippodrome ya Efiratha, ĩrĩa ĩrĩ Bethelehemu. Nake akĩhaanda Jakubu gĩtugĩ igũrũ rĩa mbĩrĩra yake, ĩno nĩyo gĩtugĩ igũrũ rĩa mbĩrĩra Rakeli nginya ũmũthĩ. Kĩagĩkĩka rĩrĩa Isiraeli aatũũrire bũrũri-inĩ ũcio, atĩ Rubeni agĩthiĩ, na akoma na Bala, thuriya ya ithe wake Jakubu, na Isiraeli aiguire, na ũndũ ũcio wonekire ta ũũru maitho-inĩ make. Ariũ a Jakubu maarĩ ikũmi na eerĩ.

Ariũ a Leah, irigithathi rĩa Jakubu, nĩ Rubeni, Simeoni, Lawi, Juda, Isakaru, na Zebuluni. Ariũ a Rakeli maarĩ Josephu na

Benjamini. Ariũ a Ballas, ndungata ya mũirĩtu ya Rachel, maarĩ Dan na Naphtali. Ariũ a Zelpha ndungata ya mũirĩtu ya Leah maarĩ Gad na Asher. Aya nĩo ariũ a Jacob arĩa maaciarĩirwo kũu Mesopotamia ya Syria. Jakubu agĩũka kũrĩ Isaaka ithe wake kũrĩ Mamuree, itũũra rĩa werũ, ũrĩa ũrĩ Heburoni thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani, kũrĩa Iburahimu na Isaaka maatũũraga. Matukũ ma Isaaka marĩa aatũũrire magĩkĩra mĩaka igana na mĩrongo ĩnana. Nake athiraga Isaaka agĩkua, na ongeretwo kũrĩ rũruka rwake arĩ mũkũrũ na mũiyũru wa matukũ, nao makĩmũthika Esau na Jakubu ariũ ake.

36

Ici nĩcio njiarwa cia Esau, nake we mwene nĩwe Edomu. Esau nake akĩoya atumia ake kuuma kũrĩ airĩtu a Akanani, nĩo Ada mwarĩ wa Ailom Mũhiti, na Olibema mwarĩ wa Ana mũriũ wa Sebegon Mũhivi. Na Basemathi mwarĩ wa Ishumaeli, mwarĩ wa nyina na Nebaioti. Ada nĩaciarĩire Elifazi, nake Basemathi akĩciara Ragueli. Nake Olibema aciarire Ieous, na Ieglom, na Kore; aya nĩo ariũ a Esau arĩa maaciarĩirwo nĩwe bũrũri wa Kanani. Nĩoete na rĩrĩ Esau atumia ake, na ariũ ake, na airĩtu ake, na andũ othe a nyũmba yake, na indo ciothe cia ake, na mahiũ mothe, na indo ciothe iria aigĩire, na indo ciothe iria onire thĩ-inĩ ya Kaanani, nake athiire Esau kuuma thĩ-inĩ ya Kaanani, oimĩte ũthiũ-inĩ wa Jakubu mũrũ wa nyina. Nĩgũkorwo indo ciao ciarĩ nyingĩ mũno nĩguo matũũranie hamwe, na thĩ ya ũtũũri wao ndĩangĩahotire kũmakuua nĩ ũndũ wa ũingĩ wa indo

ciao. Esau nĩaikarire kĩrĩma-inĩ kĩa Seiri, nake Esau we mwene nĩwe Edomu. Ici nĩcio nacio cia Esau ithe wa Edom kũrĩma-inĩ kĩa Seiri. Nacio ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Esau, Elifazi mũriũ wa Ada mũtumia wa Esau, na Ragueli mũriũ wa Basemathi mũtumia wa Esau. Nao ariũ a Elifazi magĩtuĩka Taimani, Omari, Sofari, Gothomu, na Kenazi. Thamna aarĩ thuriya ya Elifazi mũrũ wa Esau, nake akĩciarĩra Elifazi Amaleki; aya nĩo aanake a Ada mũtumia wa Esau. Aya nĩo maarĩ ariũ a Ragueli: Nahothu, Zare, Some, na Moze. Aya nĩo maarĩ ariũ a Basematha mũtumia wa Esau. Aya nĩo ariũ a Olibemas mwarĩ wa Ana mũrũ wa Sebegon, mũtumia wa Esau. Nake akĩciarĩra Esau Ieous, na Ieglom, na Kore. Aya nĩo atongoria a ariũ a Esau, ariũ a Eliphaz irigithathi rĩa Esau: mũtongoria Teman, mũtongoria Omar, mũtongoria Zophar, mũtongoria Kenaz, Mũtongoria Kora, mũtongoria Gothom, mũtongoria Amaleki, aya nĩo atongoria a Elifazi thĩinĩ wa bũrũri wa Idumea, aya nĩo ariũ a Ada. Na aya nĩ ariũ a Ragueli mũrũ wa Esau: mũtongoria Nahothi, mũtongoria Zare, mũtongoria Some, mũtongoria Moze. Aya nĩ atongoria a Ragueli bũrũri-inĩ wa Edomu; aya nĩ ariũ a Basemathi mũtumia wa Esau. Aya nĩo ariũ a Olibemas mũtumia wa Esau: mũtongoria Ieous, mũtongoria Ieglom, mũtongoria Kore. Aya nĩo atongoria a Olibemas mwarĩ wa Ana, mũtumia wa Esau. Aya nĩo ariũ a Esau, na aya nĩo atongoria ao; aya nĩo ariũ a Edomu. Aya nĩo ciana cia Seiri Mũhoriti, ũrĩa watũũraga bũrũri ũcio, Lotani, Shobali, Zibeoni, Ana, Na Dishoni, na Asari, na Risoni, aya nĩo atongoria a Mũhori, wa mũrũ Seiri bũrũri-inĩ wa Edomu. Ariũ a Lotani maatuĩkire Chorri na Hemani, nake mwarĩ wa nyina wa Lotani aarĩ Thamna. Aya nĩo ariũ a Shobali: Golamu, na

Manahathi, na Gaibeli, na Zofari, na Omari. Na aya nĩ ciana cia Sebegoni, Aiah, na Ana, ũyũ nĩ Ana, ũrĩa onire Jamini thĩinĩ wa werũ, rĩrĩa arĩithagĩria nyamũ cia mĩrigo cia Sebegoni ithe wake, Aya nĩo ciana cia Ana, Dishoni, na Oholibama mwarĩ wa Ana. Aya nĩo ariũ a Desoni: Amadaha, na Asabani, na Itharani, na Harani. Aya no maarĩ ciana cia Asaru, Balaamu, na Zoukamu, na Ioukamu. Aya nĩo ciana cia Rison, As na Curse. Aya nĩo atongoria a Chorri, mũtongoria Lotani, mũtongoria Shobali, mũtongoria Zibeoni, mũtongoria Ana, Mũtongoria Dishon, mũtongoria Asar, mũtongoria Rison, acio nĩo atongoria a Chorri kũringana na ũtongoria wao bũrũri-inĩ wa Edom.

Na aya nĩo athamaki arĩa maathamakire Edomu, mbere ya mũthamaki gũthamaka Isiraeli. Na nĩathamakire kũu Edom Balak mũrũ wa Beor, na rĩĩtwa rĩa itũũra rĩake inene rĩarĩ Dennaba. Akuire no Balaki, nake Jobabu mũrũ wa Zara kuuma Bosora agĩthamaka ithenya rĩake. Jobabu akuire, nake Asomu kuuma bũrũri wa Thaimani agĩthamaka handũ hake. Asom nĩakuire, nake Adad mũrũ wa Barad ũrĩa wahũũrire Midian kũu werũ-inĩ wa Moab agĩthamaka ithenya rĩake, narĩo rĩĩtwa rĩa itũũra rĩake inene rĩarĩ Gethaim. Hadadi agĩkua, nake Samala wa kuuma Maserekahi agĩthamaka ithenya rĩake. Samada akuire, nake Saũli wa kuuma Roobothu ya hau rũũĩ-inĩ agĩthamaka ithenya rĩake. Akuire no Saũ, nake Ballenoni mũrũ wa Achobori agĩthamaka handũ hake. Nĩgũkuire Ballenon mũrũ wa Achobor, nake Arad mũrũ wa Barad agĩthamaka handũ hake, narĩo rĩĩtwa rĩa itũũra rĩake rĩarĩ Peor, na rĩĩtwa rĩa mũtumia wake rĩarĩ Metebeel, mwarĩ wa Matraith, mũrũ wa Maizoob. Ici

nĩ marĩĩtwa ma atongoria a Esau, thĩinĩ wa mĩhĩrĩga yao, kũringana na handũ hao, thĩinĩ wa mabũrũri mao, na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciao: mũtongoria Thamna, mũtongoria Gola, mũtongoria Jether, Mũtongoria Oholibamah, mũtongoria Helas, mũtongoria Finon, Mũtongoria Kenaz, mũtongoria Thaiman, mũtongoria Mazar. Mũtongoria Magedieli, mũtongoria Zaphoini, aya nĩo atongoria a Edomu, kũndũ kũrĩa gwakĩtwo thĩinĩ wa bũrũri wa ũgwati wao, ũyũ nĩ Esau ithe wa Edomu.

37

Jakubu nĩatũũrire bũrũri-inĩ ũrĩa ithe wake aatũũraga arĩ mũgeni bũrũri-inĩ wa Kanani, na ici nĩ njiaro cia Jakubu. Joseph aarĩ na mĩaka ikũmi na mũgwanja, akĩrĩithia ng'ondu cia ithe wake hamwe na ariũ a ithe, arĩ mwanake, hamwe na ariũ a Ballas na ariũ a Zelphas, atumia a ithe wake. Nake Joseph akĩrehera Isiraeli ithe wao ũhoro mũũru ũmakoniĩ. Jacob nĩendete Joseph gũkĩra ariũ ake othe, tondũ aarĩ mũriũ wa ũkũrũ wake, nake akĩmũthondekera kanjũ ya mĩthemba mĩingĩ. Rĩrĩa ariũ a ithe ake moonire atĩ ithe nĩendete gũkĩra ariũ ake othe, nĩmamũthũire, na matingĩahotire kwaria nake ũndũ o na ũrĩkũ wa thayũ. Jusufu aarota kĩroto, nake akĩmenya ariũ a ithe. Nake akĩmeera atĩrĩ thikĩrĩriai kĩroto gĩkĩ kĩrĩa ndĩrotete. Ndeciiria atĩ inyuĩ nĩmũraoha itĩĩa gatagatĩ-inĩ ka werũ, nayo itĩĩa rĩakwa rĩkĩrũgama na rĩkĩrũgamio, no itĩĩa cianyu, ciarĩkia kwĩgarũra, ikĩinamĩrĩra itĩĩa rĩakwa. Nao ariũ a ithe wake makĩmwĩra atĩrĩ, Kaĩ nĩũgũtũũra ũtwathaga ithuĩ, kana

nĩũgũtũũra ũrĩ mwathi witũ? Nao makĩongerera kũmũthũũra nĩ ũndũ wa irooto ciake na nĩ ũndũ wa ciugo ciake. Onire irooto ringi, na akĩĩra ithe wake na ariũ a ithe wake, akiuga, Ona, nderooteire irooto ringi, o ta riũa, na mweri, na njata ikũmi na imwe ciinamiinamĩra harĩa ndĩ. Nake akamũkaania ithe wake, na akamwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩroto kĩu kĩrĩa ũrotete? Nĩ ũndũ gũtũũka tũgooka niĩ na nyina waku na ariũ a thoguo magũinamĩrĩre thĩ? Nao ariũ ake nĩmaiguĩire ũiru, no ithe wake nĩaigire kiugo kĩu. Nao ariũ a nyina nao magĩthiĩ kũrĩithia ng'ondu cia ithe wao kũu Shekemu. Nake akiuga Isiraeli kũrĩ Jusufu, Githĩ ariũ a thoguo ti marĩthaga Shekemu? Ũka nĩngũgũtũma kũrĩ o. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ ũrĩa ndĩ. Isiraeli akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ wone kana ariũ a thoguo na ng'ondu ciao nĩmarĩ agima, ũcooke ũnjĩĩre. Nake akĩmũtũma kuuma kĩanda-inĩ kĩa Hebironi, nake agĩkinya Shekemu. Na mũndũ akĩmuona akĩhĩtũka werũ-inĩ, nake mũndũ ũcio akĩmũũria, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũracaria? Nake akiuga atĩrĩ, nĩndĩracaria ariũ a baba, njĩĩra kũrĩa marĩithaga. Mũndũ ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, nĩmoimĩte kuuma haha, nĩgũkorwo ndamaiguire makiuga atĩrĩ, nĩtũthiĩ Dothaim, nake Jusufu agĩthiĩ arũmĩrĩire ariũ a ithe, na akĩmona kũu Dothaim.

Nĩmoonire mbere we arĩ kũraya mbere ya kũmũkuhĩrĩria kũrĩ o, na nĩmathugundire ũũru wa kũmũũraga. Nao makĩĩrana atĩrĩ, Onai, mũroti ũcio nĩarooka. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkai tũmũũrage, na tũmũikie thĩinĩ wa irima rĩmwe, na tũkoiga atĩ nyamũ njũru nĩĩmũrĩĩte, na nĩtũkoona kĩrĩa irooto ciake igaatuĩka. Kũigua no Rubeni, nĩamũteithũririe kuuma moko-inĩ mao, na akiuga,

Tũtikamũgũthe thĩinĩ wa ngoro. Nowe Rubeni akĩmeera atĩrĩ, Mũtiitĩrĩrie thakame, mũikĩrie we thĩinĩ wa ũmwe wa marima maya marĩa marĩ werũ-inĩ, no mũtikamũhutĩrie guoko, nĩguo amũhonokie kuuma moko-inĩ mao, na amũcookie ithe wake. Nĩkwagĩtuĩka rĩrĩa Jusufu aakinyire kũrĩ ariũ a ithe, makĩmũruta kanjũ ĩrĩa yarĩ na mĩthemba mĩingĩ ĩrĩa eehumbĩte. Na maarĩkia kũmũoya, makĩmũikia thĩinĩ wa irima, no irima rĩu rĩarĩ kĩhũ, rĩtiarĩ na maaĩ. Maikarire no kũrĩa mũgate, na maarĩkia kwĩrora na maitho mao makĩona, na atĩrĩrĩ agendi a njĩra Aishumaeli mookaga kuuma Gileadi, nacio ngamĩĩra ciao ciacuukĩtwo ũbumba na rũganu na manemane. Nao mathiiaga kũrehe thĩ kũrĩ Misiri.

Judah akĩĩra ariũ a ithe ake atĩrĩ, Nĩ uumithio ũrĩkũ tũngĩgĩa naguo tũngĩũraga mũrũ wa ithe witũ na tũhithe thakame yake? Ũkai twendie mwendia we kũrĩ Aishmaeeli aya, no moko maitũ matikagie igũrũ rĩake, tondũ mũrũ wa ithe witũ na nyama yaitũ nĩwe. Nao makĩigua ariũ a ithe wake. Nao maarĩ makĩhĩtũka andũ arĩa Amidiani ooria, nao makĩgutha na makĩambatia Jusufu kuuma irima-inĩ, nao makĩendia Jusufu kũrĩ Aishmaeli na betha mĩrongo ĩĩrĩ ya thahabu. Nao makĩikũrũkia Jusufu thĩinĩ wa Misiri. Rubeni acookire igĩrĩra irima, na ndoonire Jusufu thĩinĩ wa irima, na akĩtembũranga nguo ciake. Na akĩhũndũka kũrĩ athiritũ ake, na akiuga, Kahĩĩ ti kĩrĩ ho, niĩ no kũ ngũthiĩ o na kĩ? Kuoya kanjũ ya Jusufu, mathĩnjire koori ka mbũri, na mathaahirie kanjũ na thakame. Nao magĩtũma kanjũ ĩrĩa yarĩ na magetha maingĩ, na makĩmĩrehere ithe wao, na makiuga, Ĩno nĩtũmĩonete, menya angĩkorwo nĩ kanjũ ya

mũrũguo, kana ti yo. Nake akĩmũmenya, akiuga atĩrĩ, Kanjũ ya mũriũ wakwa nĩyo ĩno, nyamũ njũru nĩĩmũrĩĩte, nyamũ ĩnyiitire Jusufu. Jakubu akĩtembũra nguo ciake, na akĩĩhumbĩra nguo ya ikũnia njohero-inĩ, na akĩgirĩka mũriũ wake matukũ maingĩ. Nĩmacookanĩrĩirie no anene othe ariũ ake na airĩtu, na mokire kũmũhooreria, na ndeetikĩrire kũhoorererio, akiuga atĩ nĩngũikũrũka kũrĩ mũriũ wakwa ngĩcakaya thĩinĩ wa mbĩrĩra, na ithe wake akĩmũrĩrĩra. Andũ a Midiani nĩmendirie Jusufu kũu bũrũri wa Misiri kũrĩ Potifara, ũrĩa warĩ ndungata ya Firaũni na mũrũgamĩrĩri wa arugĩ.

38

Kĩagĩkĩire hĩndĩ ĩyo, Juda nĩaikũrũkire kuuma kũrĩ ariũ a ithe, na agĩkinya kũrĩ mũndũ ũmwe Mũadulamu ũrĩa eetagwo Hira. Nake Juda onire kũu mwarĩ wa mũndũ Mũkaanani, ũrĩa rĩĩtwa rĩake rĩarĩ Shua, nake akĩmũoya, nake agĩthiĩ harĩ we. Na thuutha wa gũciara aciarire kahĩĩ, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Er. Na aarĩkia kũgũra nda, agĩciara kahĩĩ rĩngĩ, nake akĩĩta rĩĩtwa rĩake Onani. Na kũongerera aciarire mũriũ, na agĩĩta rĩĩtwa rĩake Shiloh, nake aarĩ kũu Chasbi rĩrĩa aamaciarire. Na Judah akĩgũrĩra Eri, irigithathi rĩake, mũtumia wetagwo Tamari. Kĩagĩtuĩka atĩ Er, mũrũ wa irigithathi wa Juda, aarĩ mũũru mbere ya Mwathani, nake Ngai akĩmũũraga. Judah akĩĩra Onani atĩrĩ, Toonya kũrĩ mũtumia wa mũrũ wa thoguo, ũmũhikie, na ũkĩre mũrũ wa thoguo rũciaro. Onani aamenyete atĩ mbegũ ndĩgaatuĩka yake, nĩ ũndũ ũcio rĩrĩa o rĩothe atoonyaga kũrĩ

mũtumia wa mũrũ wa nyina, aaitaga thĩ igũrũ, nĩguo ndakaneane mbegũ kũrĩ mũrũ wa nyina. Ũũru no kwarĩ mbere ya Ngai tondũ eekire ũndũ ũyũ, nake akĩũraga o na ũyũ.

Judah akĩĩra Tamar mũhiki wake atĩrĩ, Ikara ũrĩ mũtumia wa ndigwa kwa nyũmba ya thoguo, nginya Shiloh mũrũ wakwa akũre. Nĩgũkorwo eeciiririe atĩrĩ, Ndakae gũkua o nake, o ta ũrĩa ariũ a ithe maakuire. Nĩ ũndũ ũcio Tamar agĩthiĩ agĩikara kwa nyũmba ya ithe. Matukũ makĩingĩha, na Shua mũtumia wa Juda agĩkua. Juda aarĩkia kũhoorwo, akĩambata kũrĩ arĩa maamuraga ng'ondu ciake, we mwene hamwe na Hira mũrĩithi wake Mũadulamu, magĩthiĩ Timna. Na akĩĩrire Thamaru mũhiki wake, akĩmwĩra atĩrĩ, ona thoguo nĩaraambata athiĩ Thamuna kũenja ng'ondu ciake. Naaruta nguo cia ũhoti kuuma harĩ we mwene, akĩĩhumba nguo ya riũa, na akĩĩthaka, na agĩikara hau ihingo-inĩ cia Ainani, ĩrĩa ĩrĩ njĩra-inĩ ya kũhĩtũkĩra Thamna, ona nĩgũkorwo Shiloh nĩatuĩkĩte mũnene, nowe ndaamũheire mũtumia. Na rĩrĩa onire Judah-rĩ, akĩĩciiria atĩ aarĩ mũmaraya, tondũ nĩahumbĩrĩte ũthiũ wake na ndaamũmenyire. Nĩagarũrũkire njĩra agĩthiĩ kũrĩ we, na akĩmwĩra atĩrĩ, reke ndoonye kũrĩ wee, nĩgũkorwo ndaamenyire atĩ nĩ mũhiki wake, nake akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ kĩĩ ũkaahe angĩkorwo ũtoonye kũrĩ niĩ? Nowe akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩngũgũtũmĩra kaana ka mbũri kuuma rũũru-inĩ rwakwa, nake akiuga atĩrĩ, Angĩkorwo ũkaahe kĩndũ gĩa kũrũgamĩrĩra nginya rĩrĩa ũgaatũma. Nowe akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩa kũrũgamĩrĩra ingĩkũhe? Nake akiuga atĩrĩ, Gĩcũhĩ gĩaku, na mũgathĩ waku, na rũthanju rwaku rũrĩa ũrĩ na ruo guoko-inĩ gwaku. Nake akĩmũhe, na agĩtoonya harĩ we, nake akĩgĩa nda

kuuma harĩ we. Na aarĩkia kũrũgama akĩũra, akĩruta nguo ya riũa yake, na akĩĩhumba nguo cia ũtumia wake. Juda nĩatũmire koori kĩa mbũri na guoko kwa mũrĩithi wake Mũadulamu nĩguo agũre kĩheo kuuma kũrĩ mũndũ-wa-nja ũcio, no ndaamũonire. Nĩoririe andũ acio a handũ hau atĩrĩ, Mũmaraya ũrĩa warĩ kũu Ainani njĩra-inĩ arĩ kũ? Nao makiuga atĩrĩ, Gũtiarĩ mũmaraya haha. Nake akĩgarũrũka kũrĩ Juda, akiuga atĩrĩ, Ndionire, na andũ a kũu maroiga atĩ gũtirĩ mũmaraya kũu. Judah akiuga atĩrĩ, reke aigĩe nacio, no ndũgakorwo tũthekagĩrĩrio; niĩ ti-itherũ nĩndatũmire koori ĩno, no wee ndwamĩona. Gũkĩhaana thutha wa mĩeri ĩtatũ, Juda akĩmenyithio, makĩmwĩra atĩrĩ, Tamaru mũhiki waku nĩatũire mũmaraya, na rora, arĩ na nda kuuma ũmaraya. Nake Juda akiuga atĩrĩ, mũmũrute, na nĩacinwo. Ũyũ no gũtwarwo atũmire kũrĩ ithe wa mũthuuriwe wake, akiuga, Kuuma kũrĩ mũndũ ũrĩa indo ici irĩ ciake, nĩwe ndĩ na nda yake. Na akiuga, menya wa ũ gĩcũhĩ kĩu, na mũgathĩ ũcio, na rũthanju rũrũ. Nĩamenyire no Judah, na akiuga, Atũire mũthingu Tamar gũkĩra niĩ, tondũ ndiamũheire Shiloh mũrũ wakwa. Na ndaigana rĩngĩ kũmũmenya. Gũkĩgĩtuĩka hĩndĩ ĩrĩa aaciaragia, na haha kwarĩ mahaana thĩinĩ wa nda yake. Kũgĩtuĩka nĩkũgĩtuĩka rĩrĩa aaciaraga, ũmwe akĩrutia guoko, nake mũciarithia akĩnyiita, akĩoha kĩndũ kĩa rangi mũtune igũrũ rĩa guoko gwake, akiuga, Ũyũ nĩwe ũgaathiĩ nja wa mbere. Rĩrĩa acookirie guoko, o rĩmwe mũrũ wa nyina akiuma, nake akiuga, Nĩ kĩĩ kĩagayũkanĩtio nĩ ũndũ waku rũgiri? Nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Faresi. Na thutha wa ũndũ ũcio nĩwoimire mũrũ wa nyina, ũrĩa warĩ na kĩndũ kĩa rangi mũtune guoko-inĩ gwake, nake akĩmwĩta rĩĩtwa rĩake Zara.

39

Joseph nĩatwararirwo thĩ agĩthiĩ Misiri, nake Petepheresi ũrĩa warĩ harungi wa Firaũni, ũrĩa warĩ mũrũgamĩrĩri wa arugĩ, mũndũ Mũmisiri, akĩmũgũra kuuma moko-inĩ ma Aishumaeli, arĩa maamũtwarire kũu. Nake Mwathani aarĩ hamwe na Jusufu, nake aarĩ mũndũ wagaacagĩra, nake agĩtuĩka arĩ thĩinĩ wa nyũmba ya mwathi wake Mũmisiri. Nĩamenyete no mwene wake atĩ Mwathani aarĩ hamwe nake, na indo ciothe angĩka, Mwathani nĩacigerithagĩria moko-inĩ make. Nake Jusufu onire wega mbere ya mwathi wake, na akamũkenia. Nake akamũtua mũrori wa nyũmba yake, na indo ciothe iria aarĩ nacio, agĩciheana guokorwo nĩ Jusufu. Kũgĩikara no thuutha wa gũtuĩka we igũrũ rĩa nyũmba yake, na igũrũ rĩa indo ciothe iria ciarĩ kũrĩ we, nake Mwathani akĩrathima nyũmba ya Mũmisiri nĩ ũndũ wa Jusufu, nakĩo kĩrathimo kĩa Mwathani gĩgĩtuĩka thĩinĩ wa indo ciothe iria ciarĩ kũrĩ we thĩinĩ wa nyũmba, na thĩinĩ wa mũgũnda wake. Nake akĩrekeria indo ciothe iria ciarĩ kũrĩ we moko-inĩ ma Jusufu, na ndaamenyaga ũndũ o na ũrĩkũ wa kũrĩa we mwene tiga o mũgate ũrĩa arĩĩaga we mwene. Nake Jusufu aarĩ mwega mũhianĩro, na mũthaka mũonekania mũno. Nayo gũkĩhana thuutha wa ciugo ici, mũtumia wa mwathi wake akĩiga maitho make igũrũ rĩa Jusufu, nake akiuga atĩrĩ, Koma na niĩ. Ũcio no ndeetikĩrire, nake akĩĩra mũndũ-wa-nja wa mwathi wake atĩrĩ, Angĩkorwo mwathi wakwa ndamenyaga ũndũ o na ũrĩkũ nĩ ũndũ wakwa thĩinĩ wa nyũmba yake, na indo ciothe iria irĩ kũrĩ we nĩaheete moko-inĩ makwa, Na gũtirĩ kĩndũ gĩkĩrĩte niĩ

thĩinĩ wa nyũmba ĩno, na gũtirĩ kĩndũ kĩhithĩtwo kuuma harĩ niĩ, tiga wee, tondũ wee ũrĩ mũtumia wake, na ndĩngĩĩka atĩa ũndũ ũũrũ mũũru, na nĩngehie mbere ya Ngai? Rĩrĩa no aarĩirie Jusufu mũthenya o mũthenya, na ndaamwathĩkĩire gũkoma hamwe nake, kana gũthiĩ nake. Gũkĩgĩa mũthenya ta ũcio, nake Jusufu agĩtoonya nyũmba gwĩka wĩra wake, na gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe warĩ thĩinĩ wa nyũmba. Nake akĩmũnyiita nguo, akiuga, koma na niĩ, na atigĩte nguo ciake moko-inĩ make akĩũra, na agĩthiĩ nja. Nake rĩrĩa onire atĩ atigĩte nguo ciake moko-inĩ make na akĩũra, agĩthiĩ nja, Na akĩĩta arĩa maarĩ thĩinĩ wa nyũmba, na akĩmeera, akiuga, Onai, aatũrehereire ndungata ya Kĩhibirania gũtũthekagĩrĩria. Atoonya kũrĩ niĩ akiuga, Koma na niĩ, na ngĩanĩrĩra na mũgambo mũnene. No rĩrĩa aiguire atĩ nĩndainĩrĩirie mũgambo wakwa na ngĩanĩrĩra, atigĩte nguo ciake harĩ niĩ, akĩũra na agĩthiĩ nja. Nake akĩiga nguo icio handũ hakuhĩ nake, nginya mwene wa nyũmba acio aakinyire gwake mũciĩ. Na akĩmwarĩria kũringana na ciugo ici, akiuga, Ndungata ĩrĩa ya Kĩhibirania ĩrĩa warehire kũrĩ ithuĩ ĩgĩũka kũrĩ niĩ kũnyũrũria, na ĩkĩnjĩra, Nĩngũkoma hamwe na wee. Rĩrĩa aiguire atĩ nĩndambaririe mũgambo wakwa na ngĩanĩrĩra, atigĩte nguo ciake harĩ niĩ, akĩũra na agĩthiĩ nja. Kĩagĩtuĩka no, rĩrĩa mwathi aiguire ciugo cia mũtumia wake iria ciothe aaragirie kũrĩ we akiuga, ũguo nĩguo anjĩkĩire ndungata yaku, nake akĩrakara marakara.

Na kuoya mwene Josephu, akĩmũikia thĩinĩ wa kĩĩhitho, thĩinĩ wa handũ kũrĩa ohe a mũthamaki maahingĩrĩirio kũu thĩinĩ wa kĩĩhitho. Nake Mwathani aarĩ hamwe na Joseph, na

akamũitĩrĩria ũtugi wake, na akamũhe ũtugi mbere ya mũnene wa njeera. Nake mũnene wa arangĩri akĩheana njeera moko-inĩ ma Jusufu, na arĩa othe mohetwo arĩa maarĩ njeera-inĩ, na maũndũ mothe marĩa meekagwo kũu, we mwene nĩwe wekaga. Mũnene wa arangĩri a njeera ya kũhingĩrwo ndaarĩ akũmenya kĩndũ o na kĩmwe nĩ ũndũ wake, nĩgũkorwo indo ciothe ciarĩ guoko-inĩ kwa Jusufu, tondũ Mwathani aarĩ hamwe nake, na kĩrĩa gĩothe eekaga, Mwathani nĩagĩtũmaga kĩgaacĩre moko-inĩ make.

40

Kĩagĩkire thutha wa ciugo icio, mũnene wa arĩa makunagĩra ndibei wa mũthamaki wa Misiri na mũnene wa arĩa mathondekaga mĩgate nĩmehĩirie mwathi wao mũthamaki wa Misiri. Na Firauni akĩrakara harĩ atungata ake eerĩ, harĩ mũnene wa arĩa manyuuagĩra ndibei, na harĩ mũnene wa arugĩri, Nake akĩmaiga njeera thĩinĩ wa kĩrĩndĩro, handũ harĩa Jusufu aigĩtwo. Nake mũrũgamĩrĩri mũnene wa njeera akĩmaiga Jusufu, nake akĩmarũgamĩrĩra, nao maarĩ matukũ thĩinĩ wa njeera. Nao eerĩ nĩmonire kĩroto ũtukũ o ro ũmwe, na ũmenyo wa kĩroto kĩa mũnene wa arĩa matwaragĩra ndibei na mũnene wa athondeki a mĩgate, arĩa maarĩ a mũthamaki wa Misiri, arĩa maarĩ njeera-inĩ, warĩ ũyũ. Jusufu atoonire kũrĩ o rũciũ kĩroko, na akĩmona, nao maarĩ anyariire. Nake akĩũria anene a Firauni, arĩa maarĩ hamwe nake kũu njeera kwa mũthamaki wake, akiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mothiũ cianyu irĩ cia kĩeha ũmũthĩ? Nao makĩmwĩra

atĩrĩ, kĩroto nĩtuonete, na mũtaũri ndagĩ kuo, nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, githĩ ti kũgera kwa Ngai ũtaũri wacio ũrĩ kuo? Njĩĩrai nĩ ũndũ ũcio. Nake mũnene wa arĩa maheaga ndibei akĩĩra Jusufu kĩroto gĩake, akiuga atĩrĩ, Thĩinĩ wa toro wakwa kwarĩ na mũthabibũ mbere yakwa. Thĩinĩ wa mũthabibũ kwarĩ na mĩri ĩtatũ, na ũcio nĩwarĩ ũkũraga, ũkaruta mathangũ, nacio ithĩnjũ cia thabibũ ikĩrĩ njĩru. Na gĩkombe kĩa Firaũni kĩarĩ guoko-inĩ gwakwa, na ngĩoya thabibũ, na ngĩmĩhiha thĩinĩ wa gĩkombe kĩu, na ngĩneana gĩkombe kĩu guoko-inĩ kwa Firaũni. Nake Jusufu akĩmwĩra atĩrĩ, Ũndũ ũyũ nĩguo ũtaũri waguo: mĩri ĩrĩa ĩtatũ nĩ mĩthenya ĩtatũ. Bado mĩthenya ĩtatũ, nake Firaũni nĩakaririkanĩra wĩra waku, na nĩagagũcookia wĩra-inĩ waku wa mũnene wa arĩa maheaga ndibei, na nĩũkaheana gĩkombe kĩa Firaũni guoko-inĩ gwake o ta ũrĩa watũire mbere rĩrĩa warĩ mũheani ndibei. No ririkana ũhoro wakwa nĩ ũndũ waku mwene, rĩrĩa maũndũ magaagũthĩrĩra wega, na nĩũkanjĩka ũtugi, na nĩũkaririkana ũhoro wakwa kũrĩ Firaũni, na nĩũkanduta kuuma njeera ĩno. Nĩgũkorwo na ũici ndaiyirwo kuuma bũrũri wa Ahibirania, na gũkũ ndiigana gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ, no mandikirie irima-inĩ rĩĩrĩ. Nake mũthondeki ũrĩa mũnene akĩona atĩ nĩataũrire wega, nake akĩĩra Jusufu atĩrĩ, O na niĩ nĩndonire kĩroto, na ngĩĩciiria itarũ cia mĩgate mĩega ndĩkuuĩte igũrũ rĩa mũtwe wakwa. Thĩinĩ wa kĩondo kĩrĩa kĩarĩ igũrũ kwarĩ na mĩthemba yothe ĩrĩa Firaũni arĩĩaga, wĩra wa mũthondeki wa mĩgate, nacio nyoni cia igũrũ ciarĩĩaga indo icio kuuma kĩondo-inĩ kĩrĩa kĩarĩ igũrũ wa mũtwe wakwa. Gũcookia no Jusufu akĩmwĩra, Ĩno nĩyo ũtaũri waguo: iondo ithatu nĩ mĩthenya ĩtatũ. Thuutha wa matukũ matatũ, Firaũni nĩakaũrũra

mũtwe waku, na agũcuuria mũtĩ-inĩ, nacio nyoni cia matu-inĩ nĩikarĩa nyama ciaku. Kwahaanire mũthenya wa gatatũ, mũthenya wa kũciarwo kwarĩ Firaũni, na aathondekire kĩnyuithio kũrĩ ndungata ciake ciothe, na akĩririkana kĩambĩrĩria kĩa mũheani wa ndibei na kĩambĩrĩria kĩa mũthondeki wa mĩgate gatagatĩ ka ndungata ciake. Nake akĩcookia mũnene wa arĩa maheaga ndibei wĩra-inĩ wake, nake akĩnengera gĩkombe guoko-inĩ kwa Firauni. Mũthĩnji ũrĩa mũnene no aacuuragia, o ta ũrĩa Jusufu aataarĩirie. Na mũnene wa anyui a ndibei ndakĩririkana Jusufu, no akĩmũriganĩrwo.

41

Kwahaanire na thutha wa miaka igiri ya matuku, Firauni onire kirooto, eeciiragia arumagire hau ruui-ini. Na rora, o ta kuuma rũũĩ-inĩ kwarĩ ng'ombe mũgwanja ikĩambata, nĩciarĩ njega mũhianĩro-inĩ, na ithuurĩtwo nyama-inĩ, na nĩciarĩ ikĩrĩithia kũu Achei. Ingĩ mũgwanja ng'ombe ciaambataga thuutha wa icio kuuma rũũĩ-inĩ, njũru mũhianĩro-inĩ, na njũhũ nyama-inĩ, na ciarĩithaga hakuhĩ na ng'ombe hũgũrũ-inĩ wa mũhuro wa rũũĩ. Na ng'ombe mũgwanja iria njũru na hĩnju mwĩrĩ ikĩrĩa ng'ombe mũgwanja iria njega mũhianĩre na iria njega mwĩrĩ, nake Firaũni akĩarahũka. Na akĩrota rĩa keerĩ, na ona magira mũgwanja ma ngano maarĩ makĩambata mũtĩ-inĩ ũmwe mathuurĩtwo na mega. Na rora, mĩtĩ mũgwanja mĩhĩnju na ĩrĩa yarĩtwo nĩ rũhuho yarĩ ĩkũmera hamwe nacio. Namo magira mũgwanja marĩa mahĩnju na maanangĩtwo nĩ rũhuho

makĩmeria magira mũgwanja marĩa mathuurĩtwo na marĩa maiyũru, nake Firaũni akĩarahũka, na kwarĩ kĩroto. Kũgĩikara rũciinĩ, na ngoro yake ĩkĩnyariirĩka, na atũmĩte agĩĩta othe ataarĩri a Misiri, na othe arĩa oogĩ a kuo, na Firaũni akĩmeera kĩroto gĩake, na gũtiarĩ ũrĩa wamwĩraga kĩo Firaũni. Na mũnene wa ikombe aaragia kũrĩ Firaũni, akiuga, Mehia makwa nĩndĩrarikana ũmũthĩ. Pharaoh arakaririo nĩ ndungata ciake, na atuikire ithanĩ-inĩ thĩinĩ wa nyũmba ya mũrũgĩ mũnene, niĩ na mũthondeki mũnene. Na tũonire kĩroto ithuĩ eerĩ ũtukũ ũmwe, niĩ na we, o ũmwe kũringana na kĩroto gĩake tũonire. Kwarĩ na kũu hamwe na ithuĩ mwanake ndungata Mũhibirania wa mũrugamĩrĩri mũrugĩ, na twamwĩrire, na aatũtaũrĩire. Kĩagĩkire na, o ta ũrĩa aatũtaũrĩire, ũguo noguo kĩagĩkire, niĩ ngĩcookio wĩra-inĩ wakwa, nake ũcio agĩcuurio. Atũma atũmĩte, Firaũni nĩetire Jusufu, nao makĩmũruta njeera-inĩ, makĩmũenja, makĩgarũra nguo yake, nake agĩthiĩ kũrĩ Firaũni. Firaũni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Nĩnyonete kĩroto, na gũtirĩ mũndũ ũngĩkĩtaura. No rĩrĩ, nĩnjiguĩte ũhoro waku atĩ rĩrĩa ũiguaga kĩroto, nĩũngĩkĩtaura. Gũcookia no Jusufu kũrĩ Firaũni akiuga, Hatarĩ wa Ngai ndikũhota gũcookia ũhoro wa ũhonokio wa Firaũni. Firauni nĩaririe Jusufu, akiuga atĩrĩ, Thĩinĩ wa toro wakwa ndeciiragia atĩ nĩndarũgamĩte hũgũrũrũ-inĩ wa rũũĩ. Na o ta ũrĩa kuuma rũũĩ-inĩ ciaambataga ngombe mũgwanja njega mũhianĩro na nyamũre nyama-inĩ, na nĩ ciarĩithaga Achei. Na rora, ng'ombe mũgwanja ingĩ nĩciambataga thutha wao kuuma rũũĩ-inĩ, njũru na irĩ ũũru mũhianĩro-inĩ, na ihĩnju nyama-inĩ, iria itarĩ ndonete ta icio bũrũri wothe wa Misiri irĩ njũru mũno. Nacio ngombe mũgwanja iria njũru na nyiihia ikĩrĩa ngombe

mũgwanja cia mbere iria njega na iria thuurĩtwo. Na magĩtoonya thĩinĩ wa nda ciao, na matiamenyekana, tondũ magĩtoonya thĩinĩ wa nda ciao, na maitho mao maarĩ mooru, o ta kĩambĩrĩria-rĩ, no rĩrĩa ndokĩrire ngĩcooka ngĩkoma. Na nĩndonire rĩngĩ kũrota gwakwa, na o ta mĩtĩ mũgwanja ya ngano yarambataga rũhonge-inĩ rũmwe ĩiyũrĩte na njega. No mĩgũnda ĩngĩ mũgwanja mĩhĩnju na ĩrĩa yahehenjwo nĩ rũhuho yarĩ ĩkĩmera hakuhĩ nacio. Namo magira mũgwanja marĩa mahĩnju na marĩa maanangĩtwo nĩ rũhuho makĩmeria magira mũgwanja marĩa mega na marĩa maiyũru. Ndoiga nĩ ũndũ ũcio kũrĩ ataarĩri, na gũtiarĩ ũrĩa wanjĩĩraga ũhoro ũcio.

Nake Jusufu akĩĩra Firauni atĩrĩ, Kĩroto gĩa Firauni nĩ kĩmwe; maũndũ marĩa mothe Ngai ekaga, nĩonanie Firauni. Ng'ombe mũgwanja iria njega nĩ mĩaka mũgwanja, na magira mũgwanja macio mega nĩ mĩaka mũgwanja, kĩroto kĩa Firauni nĩ kĩmwe. Nacio ng'ombe mũgwanja iria nũhũ, iria ciambatire thuutha wacio, nĩ mĩaka mũgwanja, na magira mũgwanja marĩa mahĩnju na maanangĩtwo nĩ rũhuho, nĩ mĩaka mũgwanja, gũgaatuĩka mĩaka mũgwanja ya ng'aragu. No kĩrĩa kiugo kĩrĩa ndoiga Firauni, indo ciothe Ngai ekaga, nĩonirie Firauni. Ona, mĩaka mũgwanja ya ũgaacĩru mũingĩ nĩĩroka bũrũri wothe wa Misiri. Nĩgũgooka mĩaka mũgwanja ya ng'aragu thutha wa maũndũ macio, na nĩmakaariganĩrwo ũiyũru ũrĩa ũgaakorwo Misiri yothe, na ng'aragu nĩĩkananga bũrũri. Na ti ũgaamenyo nĩũkamenyeka thĩ nĩ ũndũ wa ng'aragu ĩrĩa ĩgooka thuutha wa maũndũ macio, nĩgũkorwo nĩĩkaagĩa na hinya mũno. Nĩ ũndũ wa kũgĩa keerĩ kwa kĩroto kĩa Firauni maita meerĩ, ũhoro ũcio

ũrĩa uumĩte kũrĩ Ngai nĩũgaatuĩka wa ma, na Ngai nĩakahiũha gwĩka ũguo. Rĩu nĩ ũndũ ũcio rora mũndũ mũũgĩ na ũrĩ na ũmenyo, na ũmũtue igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri. Nake areke Firauni eke ũguo, na athuurie aathani igũrũ rĩa bũrũri, na macookanĩrĩrie maciaro mothe ma bũrũri wa Misiri ma mĩaka mũgwanja ya bũingĩ. Nao nĩmacookanĩrĩrie irio ciothe cia mĩaka mũgwanja ĩrĩa ĩrooka ĩrĩa njega ĩno, na ngano nĩĩcookanĩrĩrio nĩ guoko kwa Firauni, irio thĩinĩ wa matũũra nĩĩigwo. Nacio irio iria ikaigwo bũrũri-inĩ nĩ ũndũ wa mĩaka mũgwanja ya ng'aragu, ĩrĩa ĩgaakorwo bũrũri wa Misiri, na bũrũri ndũkanangwo nĩ ng'aragu. Kiugo kĩu gĩakenia Firauni na ndungata ciake ciothe.

Nake akiuga Firauni kũrĩ ndungata ciake ciothe, Kaĩ tũngĩona mũndũ ta ũyũ, ũrĩa arĩ na roho wa Ngai thĩinĩ wake? Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Tondũ Ngai nĩakuonetie maũndũ maya mothe, gũtirĩ mũndũ mũũgĩ na mũmenyi gũgũkĩra. Wee ũgaatuĩka igũrũ rĩa nyũmba yakwa, na igũrũ rĩa kanua gaku nĩgũgaathĩkĩra andũ akwa othe, no gĩtĩ kĩa ũnene nĩngakĩra waku niĩ. Nake Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ona, nĩngũgũtua wee ũmũthĩ igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri. Nake Firauni aruta mũrĩnga kuuma guoko-inĩ gwake, akĩũigĩrĩra guoko-inĩ kwa Jusufu, na akĩmũhumba nguo ya gatani njega, na akĩmũigĩrĩra mũgathĩ wa thahabu ngingo-inĩ yake. Nake akĩmũambatia igũrũ wa ngaari ya ita ya keerĩ yake, na mũhunjia akĩanĩrĩra mbere yake, nake akĩmũtua igũrũ wa bũrũri wothe wa Misiri. Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Niĩ Firauni, hatarĩ wee gũtirĩ mũndũ ũgaaoya guoko gwake igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri. Nake Firaũni

agĩĩta Jusufu rĩĩtwa rĩa Psontomfaneku, na akĩmũhe Asenathu mwarĩ wa Petefera mũthĩnjĩri-Ngai wa Heliopolisi atuĩke mũtumia wake. Joseph aarĩ na mĩaka mĩrongo ĩtatũ rĩrĩa arũgamire mbere ya Firaũni mũthamaki wa Misiri, nake Joseph akiuma mbere ya ũthiũ wa Firaũni, na agĩtuĩkanĩria bũrũri wothe wa Misiri. Nake thĩ ĩkĩruta itĩĩa mĩaka-inĩ mũgwanja ya ũingĩ. Na acookanĩrĩirie irio ciothe cia mĩaka mũgwanja, kũrĩa kwarĩ na ũingĩ thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri, na aigire irio thĩinĩ wa matũũra, irio cia werũ wa itũũra cia mĩthiũrũrũ-inĩ yacio aigire thĩinĩ wacio. Nake Jusufu nĩacookanĩrĩirie ngano ta mũthanga wa iria mũingĩ mũno, o nginya ndangĩahotire gũtarwo, nĩgũkorwo gũtiarĩ mũigana.

Nowe Josephu akĩgĩa na ariũ eerĩ mbere ya mĩaka mũgwanja ya ng'aragu gũkinya, arĩa Asenethu mwarĩ wa Petefera mũthĩnjĩri-Ngai wa Heliopolisi aaciarĩire. Nowe Jusufu etire ritwa rĩa irigithathi Manase, tondũ Ngai nĩatũmire ndĩriganĩrwo nĩ mathĩĩna makwa mothe, na mothe ma baba wakwa. No rĩĩtwa rĩa wa keerĩ eetire Efiraimu, tondũ Ngai anĩngĩhĩtie bũrũri-inĩ wa thĩĩna wakwa. Mĩaka mũgwanja ya ũgaacĩru ĩrĩa yagĩire bũrũri wa Misiri nĩyahĩtũire. Na kĩambĩrĩirie mĩaka mũgwanja ya ng'aragu gũũka, o ta ũrĩa oigire Jusufu, na gũkĩgĩa ng'aragu thĩ yothe, no thĩ yothe ya Misiri kwarĩ na mĩgate. Nayo bũrũri wothe wa Misiri ũkĩgĩa ng'aragu, nao andũ makĩanĩrĩra kũrĩ Firauni nĩ ũndũ wa mĩgate, nake Firauni akĩĩra Amĩsiri othe atĩrĩ, Thiĩi kũrĩ Jusufu, na kĩrĩa gĩothe ekũmwĩra, mwĩkei. Nayo ng'aragu yarĩ igũrũ rĩa ũthiũ wa thĩ yothe, nake Jusufu akĩhingũra ikũmbĩ ciothe cia ngano, na akĩendia andũ othe a

Misiri. Na mabũrũri mothe marokire Misiri kũgũra kũrĩ Jusufu, nĩgũkorwo ng'aragu nĩyatoirĩte bũrũri wothe.

42

Jakubu onete atĩ nĩ kũrĩ wendio kũu Misiri, akĩĩra ariũ ake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũma mũrora ta mũtarĩ na wĩra? Atĩrĩrĩ, nĩnjiguĩte atĩ kũrĩ ngano kũu Misiri; ikũrũkai kũu, na mũtũgũrĩre irio nini, nĩguo tũtũũre muoyo na tũtikue.

Ariũ a ithe na Jusufu arĩa ikũmi nĩmaikũrũkire Misiri kũgũra ngano. No Benjamini, mũrũ wa nyina Josephu, ndaatũmire hamwe na ariũ a ithe, nĩgũkorwo oigire atĩrĩ, Ndagĩrĩirwo nĩ ũndũ mũũru ũmũkore. Ariũ a Isiraeli nĩmookire kũgũra irio hamwe na andũ arĩa angĩ mookaga, tondũ kwarĩ na ng'aragu bũrũri wa Kaanani. Joseph nĩ aarĩ mwathi wa thĩ, ũyũ aendekagia andũ othe a thĩ. Nao ariũ a ithe wa Joseph maakinya, makĩmũinamĩrĩra, mothiũ mao ũkĩhutia thĩ. Rĩrĩa Jusufu onire ariũ a nyina, nĩamenyire, na akĩĩgwatania nao, na akĩmaarĩria na njũgũma, akĩmooria atĩrĩ, Mũũkĩte kuuma kũ? Nao makĩmũcookeria atĩrĩ, Tũũkĩte kuuma bũrũri wa Kanaani tũũke kũgũra irio. Nĩamenyire Jusufu ariũ a ithe wake, no o matiamenyire. Nake Jusufu akĩririkana irooto ciake iria onire we mwene, nake akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ mũrĩ athigaani, mũũkĩte gũtaũkĩrwo mahĩndĩ ma bũrũri. Aca, mwathi, ithuĩ ndungata ciaku tuokire kuguura irio. Ithuothe tũrĩ ariũ a mũndũ ũmwe, tũrĩ a thayũ, ndungata ciaku ti athigaani. Akĩmeera no akĩmeera

atĩrĩ, Aca, no nĩ makinya ma thĩ mwokire kuona. Nao makiuga atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ ikumi na igiri, ithuĩ ndungata ciaku ariũ a ithe ũmwe thĩ-inĩ wa Kanani, na ona mũnini arĩ hamwe na baba witũ ũmũthĩ, no ũrĩa ũngĩ ti arĩ ho. Nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, Ũndũ ũyũ nĩguo ndamwĩrire, ngĩmwĩra atĩrĩ, mũrĩ athigaani. Ũndũ ũyũ nĩguo ũkoonania atĩrĩ, nĩ ũndũ wa ũgima wa Firaũni, mũtikuuma haha, tiga mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini oke haha. Tũmai kuuma harĩ inyuĩ ũmwe, na mwoe mũrũ wa nyũkwa wanyu; inyuĩ na mũtwarwo nginya ciugo cianyu cioneke atĩ nĩ cia ma, kana mũraaria ma kĩhooto kana ti. No kana ti, nĩ ũgima wa Firaũni, ti-itherũ mũrĩ athigaani. Nake akĩmaiga njeera mĩthenya ĩtatũ. Akĩmeera no mũthenya wa gatatũ, Ĩkai ũndũ ũyũ, na nĩmũgũtũũra muoyo, nĩgũkorwo niĩ nĩndĩtigagĩra Ngai. Angĩkorwo mũrĩ na thayũ, mũrũ wa nyũkwa ũmwe nĩatigwo njeera-inĩ, no inyuĩ thiĩi mũrehe irio iria mũgũrĩte cia ngano yanyu. Na mũrũ wa nyũkwa wanyu ũrĩa mũnini mũmũrehe kũrĩ niĩ, na ciugo cianyu nĩikeetĩkio; no angĩkorwo ti ũguo, nĩmũgaakua. Nao magĩĩka ũguo. Nao mũndũ o wothe akĩĩra mũrũ wa nyina, ĩĩ, tũrĩ na mehia nĩ ũndũ wa mũrũ wa ithe witũ, nĩgũkorwo tũtirikĩrĩirie mĩnyamaro ya ngoro yake, rĩrĩa aatũthaithaga, na tũtiigana kũmũthikĩrĩria, na nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio mĩnyamaro ĩno ĩũkĩte igũrũ riitũ. Gũcookia no Rubeni akĩmeera atĩrĩ, Githĩ ndimwarĩirie inyuĩ, ndoiga, mũtikanahĩtie kamwana, na mũtiigire kũnjigua? Na rĩu atĩrĩrĩ thakame yake nĩĩrabatario. O nao matiamenyire atĩ Jusufu nĩaiguaga, tondũ mũtaũri aarĩ gatagatĩ kao. Ehĩrĩirie thutha kuuma kũrĩ o, Jusufu akĩrĩra, na rĩngĩ agĩcooka kũmakuhĩrĩria, na akĩmaarĩria, na akĩoya Simeoni kuuma kũrĩ o, na akĩmuoha mbere yao.

Jusufu nĩathire atĩ maiyũrie indo ciao cia ngano, na betha yao ĩhũthĩrwo o mũndũ thĩinĩ wa ikũnia rĩake, na mahe irio cia rũgendo, na gũkĩgĩtuĩka kũrĩ o ũguo. Na maigĩrĩra ngano igũrũ rĩa ndigiri ciao, makiuma kũu. Mũndũ ũmwe athuura ihũndĩ rĩake nĩguo ahe ndigiri ciake irio, harĩa maaraikarire, nake akĩona mũhĩndo wa betha yake ũrĩ kanua-inĩ ka ihũndĩ rĩu. Nake akĩĩra ariũ a ithe wake atĩrĩ, Betha yakwa nĩnjookeretio, na ta, ĩrĩ haha mũhuko-inĩ wakwa. Ngoro ciao ikĩgega, nao makĩinainwo harĩ ũmwe na ũrĩa ũngĩ, makiuga atĩrĩ, Nĩ atĩa ũndũ ũyũ Ngai ekĩte ithuĩ? Nao magĩũka kũrĩ Jakubu ithe wao bũrũri wa Kanaani, na makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa mekĩkire kũrĩ o, makiuga, Mũndũ ũcio mwathi wa bũrũri nĩatuĩrĩirie ũndũ mũũru, na nĩatuĩkĩrĩirie njeera, ta andũ maracũthĩrĩria bũrũri. Twoigire no harĩ atĩrĩ, Ithuĩ nĩ tũrĩ a thayũ, tũtirĩ athigaani. Ithuĩ tũrĩ ariũ a ithe ikũmi na eerĩ, ariũ a ithe witũ; ũmwe ndarĩ ho, nake ũrĩa mũnini arĩ hamwe na ithe witũ ũmũthĩ bũrũri wa Kanani. Mũndũ ũcio mwathi wa bũrũri nĩatwĩrire atĩrĩ, Ũũ nĩguo ngũmenya atĩ mũrĩ na thayũ: tigai mũrũ-wa-nyina ũmwe haha na niĩ, na inyuĩ mwoe ũgũri wa ngano ya nyũmba yanyu mũthiĩ. Na mũreherei harĩ niĩ mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini, na nĩngamenya atĩ ti athigaani mũrĩ, no atĩ mũrĩ andũ a thayũ, na mũrũ wa nyũkwa nĩngamũcookeria inyuĩ, na nĩmũgwendia bũrũri-inĩ ũcio. Gũkĩhana rĩrĩa maaitithagia ikũnia ciao, na mũoho wa betha wa o ũmwe warĩ thĩinĩ wa ikũnia yake, nao makĩona mĩoho ya betha yao o ene, na ithe wao, nao makĩĩtigĩra. Nake Jakubu ithe wao akĩmeera atĩrĩ, Nĩmũnduĩte ndĩage ciana, Jusufu ndarĩ ho, Simeoni ndarĩ ho, na rĩu nĩmũkuoya Benjamini; maũndũ macio mothe

mangorete. Rubeni akĩĩra ithe wao atĩrĩ, Ũraga ariũ akwa eerĩ akorwo ndikamũrehere kũrĩ wee. Mũnengere moko-inĩ makwa, na niĩ nĩngamũcookia kũrĩ wee. Ũcio akiuga atĩrĩ, Ti mũriũ wakwa agatharũka hamwe na inyuĩ, tondũ mũrũ wa nyina nĩakuire, na we mwene nĩatigarĩtio arĩ wiki. Gũgaakoreka ahinyĩrĩrio njĩra-inĩ ĩrĩa mũngĩthiĩ, na mũkaharũria ũkũrũ wakwa hamwe na kĩeha gũthiĩ kũrĩ Kuzimu.

43

No ng'aragu ĩkĩongerereka thĩ-inĩ. Kĩagĩkĩka rĩrĩa maarĩkirie kũrĩa ngano ĩrĩa marehete kuuma Misiri, nake ithe wao akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi rĩngĩ mũgatũgũrĩre irio nini. Juda akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ ũcio mwathi wa bũrũri nĩatũkaanĩrĩire na kĩĩranĩro kĩnene, akiuga atĩrĩ, Mũtigũkĩona ũthiũ wakwa angĩkorwo mũrũ-wa-nyũkwa wanyu ũrĩa mũnini ndagũkorwo hamwe na inyuĩ. Kĩguo ti-nĩ ũratũma mũrũ wa ithe witũ hamwe na ithuĩ, nĩtũkũikũrũka, na nĩtũkũgũgũrĩra irio. Angĩkorwo ndũgũtũma mũrũ wa ithe witũ hamwe na ithuĩ, tũtigũthiĩ, nĩgũkorwo mũndũ ũcio aatwĩrire, akiuga atĩrĩ, mũtigũkĩona ũthiũ wakwa, angĩkorwo mũrũ wa ithe wanyu ũrĩa mũnini ndagũkorwo hamwe na inyuĩ. Isiraeli akiuga atĩrĩ, Mwanjĩkire ũũru nĩkĩ, kũmwĩra mũndũ ũcio atĩ mũrĩ na mũrũ wa nyũkwa? Nao makiuga atĩrĩ, mũndũ ũcio nĩatũũririe mũno ithuĩ na rũciaro rwitũ, akiuga atĩrĩ, baba wanyu nĩ o muoyo, na mũrĩ na mũrũ wa nyũkwa? Nĩtũkĩmwĩra kũringana na kũũria gwake kũu. Tũtingĩamenyire atĩ nĩakoiga atĩrĩ, rehei mũrũ wa nyũkwa

wanyu? Juda akiuga harĩ Isiraeli ithe wake, Tũma kaana hamwe na niĩ, na tũrĩkia kũrũgama tũgaathiĩ, nĩguo tũtũũre muoyo na tũtikaue, ithuĩ, na wee, na mĩrigo iitũ. Niĩ no ngwetereire we, ũmũcarie kuuma moko-inĩ makwa. Angĩkorwo ndikamũrehere harĩ wee, na ndĩmũrũgamie mbere yaku, nĩngũkorwo ndĩhĩtĩirie harĩ wee matukũ mothe. Kũngĩkorwo ti tondũ twathiĩte bũrũri, nĩtũngĩkorwo nĩtũcoketie maita meerĩ. Isiraeli ithe wao akĩmeera atĩrĩ, angĩkorwo ũguo nĩguo kũrĩ, ĩkai ũũ: oyai kuuma kũrĩ maciaro ma thĩ mũciĩkĩre indo-inĩ cianyu, na mũrehithie mũndũ ũcio iheo cia mũtĩ wa rũtĩna, na ũũkĩ, na ũbumba, na manemane, na mũtĩ wa terebinthu, na njũgũ. Na mũkuue betha maita meerĩ moko-inĩ manyu, betha ĩrĩa yacookithirio thĩinĩ wa ikũnia cianyu mũmĩcookie mũrĩ nayo, kũrĩ ũguo ndĩkahaana ta ihĩtia rĩa kwaga ũmenyo. Nao mũrũ wa nyũkwa wanyu mũmũoe, na mũkĩrĩte mũikũrũke kũrĩ mũndũ ũcio. Ngai wakwa aheane inyuĩ wega mbere ya mũndũ ũcio na arekererie mũrũ wa thoguo ũrĩa ũmwe, na Benjamini, niĩ-rĩ, tondũ o ta ũrĩa ndĩ mũtheri wa ciana, ndĩ mũtheri wa ciana.

Rĩrĩa andũ acio maarĩkĩtie kũoya iheo icio na betha ĩrĩa mĩigana ĩĩrĩ na moko-inĩ mao, hamwe na Benjamini, na kũruta, magĩikũrũka magĩthiĩ Misiri, na makĩrũgama mbere ya Jusufu. Onire no Jusufu moone, na Benjamini muriũ wa nyina ũrĩa ũmwe, na akĩĩra ũrĩa warĩ igũrũ rĩa nyũmba yake, Toonyia andũ acio thĩinĩ wa nyũmba, na ũthĩnje magongona, na ũhaarĩrie, nĩgũkorwo hamwe na niĩ nĩmakarĩa andũ acio mĩgate mũthenya wa mũthenya. Mũndũ ũcio eekire o ta ũrĩa Jusufu oigire, na akĩrehithia andũ acio thĩinĩ wa nyũmba ya Jusufu. Kũona no

andũ acio arũme atĩ maatoonyeretio thĩinĩ wa nyũmba ya Jusufu, moigire, Nĩ ũndũ wa betha ĩrĩa yacookio thĩinĩ wa ikũnia ciitũ kĩambĩrĩria, ithuĩ nĩtũratoonyanio, nĩguo matũthitange na matũtharĩkĩre, nĩguo matũoe tũtuĩke ndungata, na ndigiri ciitũ. Magĩkuhĩrĩria mũndũ ũrĩa warĩ igũrũ wa nyũmba ya Jusufu, na makĩmwarĩria hau kĩhingo-inĩ kĩa nyũmba, Tũkiuga atĩrĩ, Mwathani, tũrĩ na wendo, nĩaikũrũkire kĩambĩrĩria kũgũra irio. Nĩkwagĩrĩire rĩrĩa tũokire kũrĩa gũtharia, na tũatumũra mĩhuko iitũ, na rĩĩrĩ betha ya o mũndũ yarĩ thĩinĩ wa mũhuko wake, betha iitũ na ũritũ tũmĩcookerie rĩu moko-inĩ maitũ. Na betha ĩngĩ tũrehire hamwe na ithuĩ ene, nĩguo tũgũre irio, tũtimenyete nũũ ũikĩrire betha thĩinĩ wa ikũnia ciitũ. Akĩmeera atĩrĩ, ũtugi kũrĩ inyuĩ, mũtigetigĩre, Ngai wanyu, na Ngai wa maithe manyu, nĩamũheire igĩĩna thĩinĩ wa ikũnia cianyu, na betha yanyu ĩrĩ na gĩtĩĩo nĩnyitĩte, nake akiumĩria Simeoni kũrĩ o. Nake akĩrehe maaĩ ma gũthamba magũrũ mao, na akĩhe irio cia kũrĩithia ndigiri ciao. Nĩmahaarĩirie iheo kũrũgama rĩa ũka wa Jusufu wa mũthenya barigici, nĩgũkorwo nĩmaiguire atĩ kũu nĩarĩ hakuhĩ kũrĩa irio. Nake Josephu agĩtoonya thĩinĩ wa nyũmba, nao makĩmũrehera iheo iria maarĩ nacio moko-inĩ mao thĩinĩ wa nyũmba, nao makĩmũinamĩrĩra ũthiũ-inĩ nginya thĩ. Nao akĩmooria atĩrĩ, mũrĩ atĩa? Nake akĩmeera atĩrĩ, ithe wanyu ũrĩa mũkũrũ ũrĩa mwaaririe ũhoro wake-rĩ, nĩarĩ mũgima? Nĩatũũraga muoyo? Nao makiuga, Nĩ mũgima ndungata yaku ithe witũ, nĩ o muoyo. Nake akiuga, Nĩ arathimwo mũndũ ũcio nĩ Ngai, na maitũramĩrĩria makĩmũinamĩrĩra. Kũrora igũrũ na maitho make, Jusufu onire Benjamini mũrũ wa nyina ũrĩa ũmwe, nake akiuga, Ũyũ nĩwe mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini,

ũrĩa mwanjĩĩrire atĩ nĩmũkamũrehe? Nake akiuga, Ngai arogũiguĩra tha, mwana wakwa. Jusufu nĩatũũrĩtwo, nĩgũkorwo nda yake nĩyagarũrũkaga nĩ ũndũ wa mũrũ wa nyina, na nĩacarĩtie kũrĩra, no aatoonyire nyũmba ya thĩinĩ, akĩrĩra kũu.

Na thuutha wa gwĩthamba ũthiũ, athiĩte nja akĩĩgitĩria, na akiuga, igai mĩgate. Nao makĩigĩra mbere yake we wiki, na o ene o ene, na Amĩsiri arĩa maarĩĩanagĩra hamwe nake o ene, tondũ Amĩsiri matingĩahotire kũrĩĩanĩra hamwe na Ahibirania mĩgate, nĩgũkorwo nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Amĩsiri. Nao magĩikara mbere yake, ũrĩa wa irigithathi kũringana na ũhoro wa irigithathi wake, na ũrĩa mũnini kũringana na ũnini wake, nao andũ makĩgega o mũndũ kũrĩ mũrũ wa nyina. Maarutire igai kuma harĩ wake kũrĩ o ene, nayo igai rĩa Benjamini rĩanenehetio gũkĩra igai ciothe cia arĩa angĩ maita matano gũkĩra icio ciao, nao makĩnyua na makĩrĩĩo hamwe nake.

44

Nake Jusufu nĩathanire ũrĩa warĩ igũrũ rĩa nyũmba yake, akiuga atĩrĩ, Iyũriai mĩhuko ya andũ irio kũringana na ũrĩa mangĩhota gũkuua, na mũikie betha ya o ũmwe kanua-inĩ ka mũhuko wake. Na ikombe rĩakwa rĩa betha mwĩkĩre mũhuko-inĩ wa ũrĩa mũnini, na thogora wa ngano yake, nakĩo gĩkĩhinga kũringana na kiugo kĩa Jusufu, o ta ũrĩa oigire.

Rũciinĩ gũtuka, nao andũ makĩrehwo mathiĩ o ene hamwe na

ndigiri ciao. Rĩrĩa maathiire nja moimĩte itũũra-inĩ rĩu, matiarĩ maraihĩrĩirie kũraya, nake Jusufu akĩĩra ũrĩa warĩ mũrori wa nyũmba yake atĩrĩ, Ũkĩra ũmarũmĩrĩre andũ acio, na rĩrĩa ũkaamakinyĩra, ũmeere atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũrĩhe ũũru handũ ha wega? Nĩ kĩĩ mweibire gĩkombe gĩakwa kĩa betha? Githĩ ti kĩo mwathi wakwa anyuagĩra? Nake we mwene aragũraga na ũragũri ũhũthagĩrĩte kĩo. Mwĩkĩte ũũru ũrĩa mwĩkĩte. Ona o nĩ aamonire, akĩmeera kũringana na ciugo icio. No-o maarĩirie kũrĩ we, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mwathi aaragia kũringana na ciugo ici? Ndĩkahaana kũrĩ ndungata ciaku gwĩka kũringana na kiugo gĩkĩ. Akorwo betha ũrĩa twonire thĩinĩ wa ihũũra ciitũ tũgũcookeria harĩ wee kuuma bũrũri wa Kaanani, tũngĩhota atĩa kũiya betha kana thahabu kuuma nyũmba ya mwathi waku? Kuuma kũrĩ ũrĩa ũngĩona gĩkombe kĩa ndungata ciaku, nĩakue, na ithuĩ no tũtuĩke ndungata kũrĩ mwathi witũ. Nake akiuga, na rĩu, ta ũrĩa mũroiga, ũguo nĩguo gũgaatuĩka, harĩ ũrĩa ũngĩonekwo na gĩkombe, agaatuĩka ndungata yakwa, no inyuĩ mũgaatuĩka atheru. Na makĩhiũha, na makĩharũrũra o mũndũ ikũnia rĩake thĩ, na makĩhingũra o mũndũ ikũnia rĩake. Aathuthirie ambĩrĩirie na ũrĩa mũkũrũ, nginya agĩkinya harĩa mũnini mũno. Nake agĩkora gĩkombe kĩrĩ thĩinĩ wa mũhuko wa Benjamini. Nao magĩtembũranga nguo ciao, na o mũndũ akĩigĩrĩra ikũnia rĩake igũrũ wa ndigiri yake, nao magĩcooka itũũra-inĩ inene.

Judah na ariũ a ithe wake nĩmatoonyire kũrĩ Joseph rĩrĩa aarĩ o ho, nao makĩĩgũithia thĩ mbere yake. Nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, nĩ kĩĩ kĩndũ kĩu mwĩkire? Kaĩ mũtiũĩ atĩ mũndũ ta niĩ

nĩaaragũraga na ũragũri? Akiuga na Judah, Kĩ tũkwĩra mwathi, kana kĩ tũkaaria, kana kĩ tũgĩtũme tũtuĩke athingu? Ngai na onire waganu wa ndungata ciaku. Ona ithuĩ tũrĩ ndungata kũrĩ mwathi witũ, na ithuĩ, na harĩ o onirwo gĩkombe. Oigire no Jusufu, ti kuri niĩ gũtuĩka gwĩka ũhoro ũyũ. Mũndũ harĩa kũrĩa kwaonekire gĩkombe, we mwene agaatuĩka ndungata yakwa. Inyuĩ no ambatai na ũhonokio kũrĩ ithe wanyu. Gũkuhĩrĩria harĩ we, Judah akiuga, Ndĩrahooya mwathi, reke ndungata yaku yarĩrie kiugo mbere yaku, na ndũgakarĩre ndungata yaku, tondũ wee ũrĩ hamwe na Firauni. Mwathani, wee waroria ndungata ciaku, ũkiuga, Mũrĩ na ithe kana mũrũ wa nyina? Na ithuĩ tũkĩĩra mwathi ũcio, Nĩ kũrĩ na ithuĩ ithe mũkũrũ, na kaana ka ũkũrũ kanini kũrĩ we, na mũrũ wa nyina ũcio nĩakuire, nake mwene atigĩirwo arĩ wiki kũrĩ nyina wake, nake ithe akĩmwendete. Wee woiga kũrĩ ndungata ciaku, mũrehe mũthĩ harĩ niĩ, na nĩngamũmenyerera. Nĩtweerire mwathi atĩrĩ, kĩhĩĩ kĩu gĩtingĩhota gũtigithia ithe wakĩo, no angĩkorwo nĩgĩgatigithia ithe, nĩgĩgakua. Wee no woigire ndungata ciaku, angĩkorwo mũrũ wa nyũkwa ũrĩa mũnini ndagĩikũrũka hamwe na inyuĩ, mũtigacooka kuona ũthiũ wakwa. Kwarĩ hĩndĩ rĩrĩa twambatire kũrĩ ithe witũ, ndungata yaku, twamwĩrire ciugo cia mwathi witũ. Ithe witũ akiuga atĩrĩ, thiĩi rĩngĩ mũgatũgũrĩre irio nini. Ithuĩ na tũkiuga atĩrĩ, ti tũkũhota gũikũrũka, no angĩkorwo mũrũ wa ithe witũ ũrĩa mũnini nĩaikũrũka hamwe na ithuĩ, nĩtũgaikũrũka, nĩgũkorwo ti tũkũhota kuona ũthiũ wa mũndũ ũcio, mũrũ wa ithe witũ ũrĩa mũnini atarĩ hamwe na ithuĩ. Oigire no ndungata yaku ithe witũ kũrĩ ithuĩ, inyuĩ nĩmũũĩ atĩ eerĩ nĩanjiarĩire mũndũ-wa-nja. Nake ũmwe akiuma harĩ niĩ, na

mũkiuga atĩ nĩarĩĩtwo nĩ nyamũ cia gĩthaka, na ndirĩ ndamuona nginya rĩu. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mwoe na ũyũ kuuma ũthiũ-inĩ wakwa, na kũmũkore ũhoro mũũru njĩra-inĩ, nĩmũkũharũrũkia ũkũrũ wakwa na kĩeha thĩinĩ wa mbĩrĩra. Rĩu nĩ ũndũ ũcio angĩkorwo nĩngũtoonya kũrĩ ndungata yaku mũtumia, ithe witũ, na kaana gatikorwo hamwe na ithuĩ, roho yake nĩĩnyiitanĩtie na roho ya ũyũ, Na nĩgũkorwo rĩrĩa akuona mwana ndaarĩ hamwe na ithuĩ, nĩagakua, na ndungata ciaku nĩigaikũrũkia ũkũrũ wa ndungata yaku ithe witũ na kĩeha thĩinĩ wa mbĩrĩra. Nĩgũkorwo ndungata yaku kuuma kũrĩ ithe ĩkĩamũkĩra mwana, ĩkiuga, Angĩkorwo ndikamũrehe harĩ wee, na ndĩmũrũgamie mbere yaku, ndĩrĩ njĩhĩtie harĩ ithe matukũ mothe. Rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩngũikara harĩ wee ndungata handũ ha mwana, ndungata ya mwathi, no mwana nĩambate hamwe na ariũ a ithe. Nĩ atĩa tondĩrĩambata thiĩ kũrĩ ithe wa kamwana, kamwana gatatarĩ hamwe na ithuĩ? Nĩguo ndikone maũndũ mooru marĩa makoona ithe wakwa.

45

Nake Jusufu ndaahotire gwĩtiiria andũ othe arĩa maarũgamĩte harĩ we, no oigire, umaniai andũ othe kuuma harĩ niĩ, na gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe warũgamĩte harĩ Jusufu, rĩrĩa eemenyithanagia kũrĩ ariũ a ithe. Na akĩrekereria mũgambo akĩrĩra, nao andũ othe a Misiri makĩigua, na ũhoro ũcio ũkĩiguuo nyũmba-inĩ ya Firaũni. Jusufu akĩĩra ariũ a ithe wake atĩrĩ, Nĩ niĩ Jusufu, baba witũ nĩ aratũũra o na rĩu? Nao ariũ a

ithe ake matiahota kũmũcookeria, tondũ nĩmanyiitirwo nĩ kĩrigiicano. Oigire no Jusufu kũrĩ ariũ a ithe wake, Mũkuhĩrĩrie kũrĩ niĩ, nao makĩmũkuhĩrĩria, nake akiuga, Niĩ ndĩ Jusufu mũrũ wa ithe wanyu, ũrĩa mwendirie Misiri. Rĩu nĩ ũndũ ũcio mũtikaigue kĩeha, kana ũndũ mũritũ ũmũiguĩke kũrĩ inyuĩ, atĩ mwandendirie kũu, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa muoyo Ngai aatũmire mbere yanyu. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ mwaka wa keerĩ wa ng'aragu igũrũ rĩa thĩ, na o na ningĩ kũrĩ mĩaka ĩtano ĩtigaire, ĩrĩa thĩinĩ wayo gũtikagĩa kũrĩma kana kũgetha. Ngai nĩatũmire mbere yanyu, nĩguo atige matigari manyu gũkũ thĩ, na nĩguo arere njiaro nene yanyu. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ti inyuĩ mwandũmire haha, no nĩ Ngai, nake akanjĩka ta ithe wa Firaũni, na mwathi wa nyũmba yake yothe, na mũthamaki wa bũrũri wothe wa Misiri. Mũhiũhĩte nĩ ũndũ ũcio mwambate kũrĩ ithe wakwa, na mwĩre atĩrĩ, ũũ nĩguo mũriũ waku Jusufu aroiga, Ngai anduĩte mwathi wa thĩ yothe ya Misiri, ikũrũka nĩ ũndũ ũcio ũũke kũrĩ niĩ, na ndũgatikare, Na ũgaatũũra bũrũri wa Gosheni wa Arabia, na ũgaakorwo hakuhĩ na niĩ, wee na ariũ aku, na ariũ a ariũ aku, na ng'ondu ciaku, na ng'ombe ciaku, na indo ciothe iria ũrĩ nacio. Nĩngũkũrera kũu, nĩgũkorwo kũrĩ na mĩaka ĩngĩ ĩtano ya ng'aragu, nĩguo wee na ariũ aku na indo ciaku ciothe mũtikananiinwo. Taarĩ, maitho manyu nĩmoonaga, na maitho ma Benjamini mũrũ wa maitũ wakwa, atĩ nĩ kanua gakwa kĩrĩa kĩramwarĩria. Menyai ithe wakwa riiri wakwa wothe ũrĩa ũrĩ kũu Misiri, na indo ciothe iria mũrona, na mũhiũhe mũmũrehe gũkũ. Nake akĩgwa ngingo-inĩ ya Benjamini mũrũ wa nyina, akĩmũrĩrĩra, nake Benjamini akĩmũrĩrĩra arĩ ngingo-inĩ yake. Na aarĩkia kũmumunya ariũ a ithe othe, akĩrĩra igũrũ rĩao, na

thuutha wa maũndũ macio, ariũ a ithe makĩaria nake.

Na mũgambo ũcio nĩwaiguirwo mũno ũgĩkinya nyũmba-inĩ ya Firauni, makiuga atĩrĩ, ariũ a ithe wa Jusufu nĩmokĩte, nake Firauni akĩkena hamwe na ndungata yake. Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ĩra ariũ a thoguo ũũ: Ĩkai ũũ, iyũriai mĩrigo yanyu, na mũthiĩ bũrũri wa Kaanani. Na mũkuoya baba wanyu na indo cianyu, mũũke kũrĩ niĩ, na nĩngamũhe indo ciothe cia ega cia Misiri, na mũkaarĩa mũthiũ wa thĩ. Wee no atha ici: oe ngari kuuma buru wa Misiri kuri ciana cianyu na kuri atumia anyu, na mwoete ithe wanyu muke. Nacio mũtikahonokie maitho-inĩ ma indo cianyu, nĩgũkorwo indo ciothe njega cia Misiri igaatuĩka cianyu. Nao meekirire ũguo ariũ a Isiraeli, nake Jusufu akĩmahe ngaari kũringana na ũrĩa kwaririo nĩ Farao mũthamaki, na akĩmahe irio cia rũgendo. Nake andũ othe amaheire nguo igĩrĩ igĩrĩ, no Benjamini amaheire betha magana matatũ, na nguo ithano cia kũgarũrania. Nake kũrĩ ithe wake atũmire o ta ũguo, na ndigiri ikũmi ikuuaga indo ciothe njega cia Misiri, na nyũmbũ ikũmi ikuuaga mĩgate ya ithe wake nĩ ũndũ wa rũgendo. Atũmire nja ariũ a ithe, nao nĩmathiire, nake akĩmeera atĩrĩ, Mũtikarakare mũrĩ njĩra-inĩ. Nao makĩambata kuuma Misiri, na magĩũka bũrũri-inĩ wa Kaanani kũrĩ Jakubu ithe wao. Nao makĩmwĩra makiuga atĩ, Mũriũ waku Jusufu nĩ muoyo, na we nĩwe wathanaga bũrũri wothe wa Misiri. Nake Jakubu akĩgega meciiria-inĩ make, nĩgũkorwo ndaametĩkirie. Nao makĩmwarĩria maũndũ mothe marĩa maarĩtio nĩ Josephu, o ta ũrĩa aameerire. No rĩrĩa onire ngaari iria Josephu atũmĩte nĩguo cimũoe, roho rĩa Jakubu ithe wao rĩkĩriũka. Isiraeli akiuga

atĩrĩ, ũndũ ũyũ nĩ mũnene harĩ niĩ, angĩkorwo Jusufu mũrũ wakwa arĩ o muoyo, nĩngũthiĩ ndĩmuone ndaanakua.

46

Kũruta gũthiĩ, Isiraeli we mwene na indo ciothe ciake, okire gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, na arutire igongona kũrĩ Ngai wa ithe wake Isaaka. Ngai akĩaria na Isiraeli thĩinĩ wa kĩoneki kĩa ũtukũ, akiuga atĩrĩ, Jakubu, Jakubu, nake akĩũria atĩrĩ, Nĩ atĩa? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, nĩ niĩ ndĩ Ngai wa maithe maku, ndũgetigĩre gũikũrũka Misiri, nĩgũkorwo nĩngagũtua rũrĩrĩ inene kũu. Na nĩngũikũrũka hamwe nawe Misiri, na nĩngũkũrehe kũu mũthia-inĩ, na Jusufu nĩakahumbĩra moko make igũrũ rĩa maitho maku. Jakubu akĩrũka kuuma gĩthima-inĩ kĩa mwĩhĩtwa, nao ariũ a Isiraeli makĩoya ithe wao, na mĩrigo, na atumia ao, makĩmaigĩrĩra igũrũ wa ngaari iria Jusufu aatũmĩte nĩguo imũkuue. Nao mekuoya indo ciao na indo ciothe iria meegwatirie kuuma bũrũ wa Kanana, matonyire Misiri, Jakubu na rũciaro rwake ruothe hamwe nake. Ariũ, na ariũ a ariũ ake hamwe nake, airĩtu, na airĩtu a airĩtu ake, na rũciaro rwake ruothe, amatongoretie thĩinĩ wa Misiri. Ici nĩmo marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli arĩa matoonyire Misiri hamwe na Jakubu ithe wao. Jakubu na ariũ ake, irigithathi rĩa Jakubu, Rubeni. Ariũ a Rubeni maarĩ Enoku, na Palu, na Asironi, na Karimi. Ariũ a Simeoni maarĩ Jemueli, na Jamini, na Ehudi, na Jakini, na Zohara, na Sauli mũriũ wa mũndũ-wa-nja Mukaanani. Ariũ a Levi maarĩ Gerishoni, Kathu, na Merari. Ariũ a Judah maarĩ Er,

na Onan, na Shiloh, na Phares, na Zara, no Er na Onan maakuire bũrũri wa Canaan, nao ariũ a Phares maarĩ Hezron na Hamul. Ariũ a Issachar maarĩ Tola, na Phua, na Hashum, na Shimron. Ariũ a Zebuluni maarĩ Seredi, na Angĩ, na Akoeli. Aya nĩ ariũ a Lea, arĩa aamũciarĩire Jakubu kũu Mesopotamia ya Syria, na Dina mwarĩ wake. Othe mĩoyo, ariũ na airĩtu, maarĩ mĩrongo ĩtatũ na atatũ. Ariũ a Gadi maarĩ Saphoni, na Angisi, na Sannisi, na Thasobani, na Aedeis, na Aroedeis, na Areeleis. Ariũ a Asheri maarĩ Iemna, Iessoua, na Ieoul, na Baria, na Sara mwarĩ wa nyina nao. Ariũ a Baria maarĩ Chobor na Melchiil. Aya nĩo ariũ a Zilpah, ũrĩa Laban aaheanire Leah mwarĩ wake, ũrĩa aciarĩire aya kũrĩ Jakubu, mĩoyo ikũmi na itandatũ. Ariũ a Rakeli mũtumia wa Jakubu maarĩ Jusufu na Benjamini. Nĩmagĩtuĩka ariũ a Jusufu thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri, arĩa aamũciarĩire Asenethi mwarĩ wa Potifera mũthĩnjĩri-Ngai wa Heliopolisi, nĩo Manase na Efiraimu. Nĩmagĩtuĩka ariũ a Manase, arĩa aamũciarĩire thuriya yake ĩrĩa Suriata, nĩwe Makiri. Makiri nĩaciarire Gileadi. Ariũ a Efiraimu mũrũ wa nyina na Manase maarĩ Suthelaha na Tahani. Ariũ a Suthelaha maarĩ Edomu. Ariũ a Benjamin maarĩ Bala na Bechor, na Asbel. Ariũ a Bala maarĩ Gĩkũrũ, na Noeman, na Ahijah, na Rosh, na Muppim. Gĩkũrũ nĩaciarire Arad. Aya nĩo ariũ a Rakeli, arĩa aaciarĩire Jakubu, othe mĩoyo ikũmi na inyanya. Ariũ ma Dan maarĩ Asom. Nao ariũ a Naphtali maarĩ Asiel, na Guni, na Izhar, na Shillem. Aya nĩ ariũ a Ballas, ũrĩa Labani aaheanire Rakeli mwarĩ wake, ũrĩa aaciarĩire aya kũrĩ Jakobo, roho ciothe mũgwanja. Ngoro ciothe iria ciathiire hamwe na Jakubu kũrĩa bũrũri wa Misiri, arĩa moimire kuuma njohero-inĩ ciake, tiga atumia a ariũ a Jakubu,

ngoro ciothe, mĩrongo ĩtandatũ na ĩtandatũ, Ariũ a Jusufu arĩa maamũciarĩirwo kũrĩ we bũrũri wa Misiri, maarĩ ngoro kenda. Ngoro ciothe cia nyũmba ya Jakubu, arĩa matoonyire Misiri na Jakubu, maarĩ ngoro mĩrongo mũgwanja na ithano.

Nowe Judah nĩatũmire mbere yake kũrĩ Joseph, nĩguo atũngane nake kũu itũũra-inĩ rĩa Ng'aragu, bũrũri-inĩ wa Ramesese. Jusufu aarĩkia kũoha ngaari ciake cia ita, akĩambata athiĩ gũtũngana na Isiraeli ithe wake kũu itũũra-inĩ rĩa Heroni, na aarĩkia kuonekana harĩ we, akĩmũgũithĩra ngingo-inĩ, na akĩrĩra mũno. Nake Isiraeli akĩĩra Josephu atĩrĩ, Rĩu no hote gũkua, tondũ nĩnyonete ũthiũ waku, na wee ũrĩ o muoyo. Nake Jusufu akĩĩra ariũ a ithe atĩrĩ, Nĩngwambata njĩĩre Firaũni, na nĩngũmwĩra atĩrĩ, Ariũ a ithe na nyũmba ya baba, arĩa maarĩ bũrũri wa Kaanani, nĩmokĩte kũrĩ niĩ. Andũ acio nĩ arĩithi, nĩgũkorwo maarĩ arĩithi a mahiũ, na nĩmarehete mahiũ mao, na ng'ombe, na indo ciao ciothe. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Firauni amwĩta inyuĩ, na oige kũrĩ inyuĩ, Wĩra wanyu nĩ ũrĩkũ? Mũkiuga atĩrĩ, ithuĩ tũrĩ andũ arĩithi a mahiũ, ndungata ciaku, kuuma ũndũ wa ndungata nginya rĩu, na ithuĩ, na maithe maitũ, nĩguo mũtũũre bũrũri wa Gosheni wa Arabia, nĩgũkorwo mũrĩithi wothe wa ng'ondu nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi kũrĩ Aamisiri.

47

Aakorwo Jusufu akĩmenyithia Farao, akiuga, Baba wakwa, na ariũ a baba wakwa, na mahiũ mao, na ng'ombe ciao, na indo

ciao ciothe, mookire kuuma bũrũri wa Kanaani, na ta, marĩ bũrũri wa Gosheni. Kuuma kũrĩ ariũ a ithe ake akĩoya andũ atano, na akĩmarũgamia mbere ya Firaũni. Nake Firauni akĩĩra ariũ a ithe na Jusufu atĩrĩ, Wĩra wanyu nĩ ũrĩkũ? Nao makĩĩra Firauni atĩrĩ, Arĩithi a ng'ondu ndungata ciaku, ithuĩ na maithe maitũ. Moigire no makĩĩra Firauni, gũtũũra bũrũri-inĩ nĩtũũkĩte, tondũ gũtirĩ ũrĩithio harĩ mahiũ ma ndungata ciaku, nĩgũkorwo nĩkũgĩire hinya ng'aragu bũrũri-inĩ wa Kaanani, rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩtũgatũũra bũrũri-inĩ wa Gosheni. Akiuga no Firauni kũrĩ Jusufu, Marotũũra bũrũri-inĩ wa Gosheni, angĩkorwo no ũmenyaga, atĩ nĩ kũrĩ thĩinĩ wao andũ marĩ hinya, thuurithia o ene aathi a mahiũ makwa. Mookire no Misiri kũrĩ Jusufu Jakubu, na ariũ ake, na akĩigua Firauni mũthamaki wa Misiri. Nake Firauni akĩĩra Jusufu, akiuga atĩrĩ, Thoguo na ariũ a thoguo nĩmokĩte kũrĩ we. Taarĩra, bũrũri wa Misiri ũrĩ mbere yaku. Iga baba waku na ariũ a thoguo thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa mwega mũno. Nake Josephu akĩrehithia Jakubu ithe wake, na akĩmũrũgamia mbere ya Farao, nake Jakubu akĩrathima Farao. Firaũni akĩũria Jakubu atĩrĩ, Nĩ mĩaka ĩngĩ ya matukũ ma mũtũũrĩre waku? Nake Jakubu akĩĩra Firaũni atĩrĩ, Mĩthenya ya mĩaka ya mũtũũrĩre wakwa, ĩrĩa ndũũraga ta mũgeni, nĩ mĩaka igana na mĩrongo ĩtatũ. Mĩthenya ya mĩaka ya mũtũũrĩre wakwa nĩmĩtuĩkĩte mĩnini na mĩũru. Ndĩkinyĩte mĩthenya ya mĩaka ya mũtũũrĩre wa maithe makwa, ĩrĩa mĩthenya maatũũraga ta ageni. Na aarĩkia Jakubu kũrathima Firaũni, akiuma harĩ we.

Nake Jusufu nĩatũmire ithe wake na ariũ a ithe wake maikarage,

na akĩmahe ũtunyani bũrũri-inĩ wa Misiri, bũrũri-inĩ ũrĩa mwega mũno, bũrũri-inĩ wa Ramesese, o ta ũrĩa Farao aathĩte. Nake Jusufu nĩagayagĩra ithe ngano, na ariũ a ithe, na andũ othe a nyũmba ya ithe, ngano kũringana na mĩĩrĩ yao.

Ngano ndĩarĩ thĩ-inĩ yothe, nĩgũkorwo ng'aragu nĩyakĩrĩte mũno, na bũrũri wa Misiri na bũrũri wa Kaanani nĩmathirire nĩ ũndũ wa ng'aragu. Jusufu nĩakĩũngania betha yothe ĩrĩa yonekire bũrũri wa Misiri na bũrũri wa Kaanani, ya ngano ĩrĩa maagũraga, na akĩmagayagĩra, nake Jusufu akĩrehe betha yothe nyũmba-inĩ ya Firauni. Na betha yothe nĩyathirire kuuma bũrũri wa Misiri na kuuma bũrũri wa Kanaani, nao Amisiri othe magĩũka kũrĩ Jusufu, makiuga atĩrĩ, Tũhe mĩgate, na nĩ kĩĩ gĩtũma tũkue mbere yaku? Nĩgũkorwo betha iitũ nĩĩthirĩte. Nake Jusufu akĩmeera atĩrĩ, Rehei mahiũ manyu, na nĩngamũhe mĩgate handũ ha mahiũ manyu, angĩkorwo betha yanyu nĩĩthirĩte. Maarehire mahiũ mao kũrĩ Jusufu, nake Jusufu akĩmahe mĩgate handũ ha mbarathi, na handũ ha ng'ondu, na handũ ha ng'ombe, na handũ ha ndigiri, nake akĩmarĩithia na mĩgate handũ ha mahiũ mao mothe mwaka-inĩ ũcio. Mwaka ũcio ũgĩthira, nao magĩũka kũrĩ we mwaka-inĩ wa keerĩ, makĩmwĩra atĩrĩ, Tũtikanathira mbere ya mwathi witũ; nĩgũkorwo betha witũ nĩĩthirĩte, na indo ciitũ na mahiũ nĩ ciaku wee mwathi, na gũtirĩ kĩndũ gĩtigaire kũrĩ ithuĩ mbere ya mwathi witũ, tiga o mĩĩrĩ iitũ na bũrũri witũ. Nĩguo tondũ ũcio tũtikue mbere yaku, na bũrũri ũkire ihooru, gũra ithuĩ na bũrũri witũ handũ ha mĩgate, na tũgaatuĩka ithuĩ na bũrũri witũ ndungata kũrĩ Firaũni, he mbegũ, nĩguo tũhaande, na tũtũũre

muoyo na tũtikue, na bũrũri ndũgakira ihooru. Nake Jusufu agũra thĩ yothe ya Amisiri kũrĩ Firauni, nĩgũkorwo Amisiri mendirie thĩ yao kũrĩ Firauni, nĩgũkorwo ng'aragu ĩkĩmahootana, na thĩ ĩgĩtuĩka ya Firauni. Na andũ nĩagĩtua ndungata kũrĩ we, kuuma mĩhaka ya mũthia wa Misiri nginya mĩhaka ya mũthia, Tiga thĩ ya athĩnjĩri-Ngai tu, Jusufu ndegũrire ĩyo, nĩgũkorwo Firaũni aheire athĩnjĩri-Ngai iheo, nao maarĩire iheo ĩrĩa Firaũni amaheire, nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio matiendirie thĩ yao. Nake Jusufu akĩĩra andũ othe a Misiri atĩrĩ, Onai, nĩndĩmũgũrĩte inyuĩ na thĩ yanyu ũmũthĩ nĩ ũndũ wa Firaũni. Oyai mbegũ cia kwĩhaandĩra, na mũhaande thĩ. Nacio maciaro mayo nĩmũkũheana gĩcunjĩ kĩa ithano kũrĩ Firaũni, no inya cia inya igũtuĩka cianyu ene nĩ ũndũ wa mbegũ ya thĩ, na nĩ ũndũ wa irio cianyu, na andũ othe arĩa marĩ thĩinĩ wa nyũmba cianyu. Na makiuga, nĩũtũhonoketie ithuĩ, nĩtwonete wega mbere ya mwathi witũ, na tũgũtuĩka ndungata kũrĩ Firaũni. Nake Jusufu akĩmaigĩra watho nginya ũmũthĩ, bũrũri-inĩ wa Misiri, atĩ Firaũni nĩwe ũkũrutanĩria, tiga bũrũri wa athĩnjĩri-Ngai wiki, ũrĩa ũtaarĩ wa Firaũni.

Isiraeli nĩaikarire bũrũri wa Misiri kũu bũrũri wa Gosheni, na makĩgaya kuo, na makĩũra na makĩingĩha mũno. Jakubu aatũũrire bũrũri wa Misiri mĩaka ikũmi na mũgwanja, namo matukũ ma muoyo wake maakinyire mĩaka igana mĩrongo ĩna na mũgwanja. Matukũ ma Isiraeli ma gũkua nĩmakuhĩrĩirie, nake agĩĩta mũriũ wake Jusufu, akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo nĩnyonete wega maitho-inĩ maku, iga guoko gwaku rungu rwa kĩero gĩakwa, na ũnjĩkĩre ũtugi na ma, ndũkanjike thĩinĩ wa

Misiri. No ngomĩrĩra hamwe na maithe makwa, na nĩũkandoya kuuma Misiri, na nĩũkanthika mbĩrĩra-inĩ yao. Nake akiuga, Niĩ nĩngwĩka kũringana na kiugo gĩaku. Oigire atĩrĩ, Njĩhĩtĩra, nake akĩmwĩhĩtĩra, nake Isiraeli akĩinamĩrĩra igũrũ rĩa mũthia wa rũthanju rwake.

48

Gũgĩikara nĩkwagĩikire thuutha wa ciugo icio, na gũkĩmenyithio Jusufu atĩ ithe waku nĩarĩ mũrũaru, nake aarĩkia kuoya ariũ ake eerĩ, Manase na Efiraimu, agĩũka kũrĩ Jakubu. Kwerirwo no kuri Jakubu, makiuga atĩrĩ, ona mũrũ waku Jusufu nĩarooka kũrĩ wee, nake Isiraeli agĩĩkĩra hinya, agĩikara igũrũ wa ũrĩrĩ. Nake Jakubu akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ngai wakwa nĩonekire kũrĩ niĩ kũu Luza bũrũri wa Kanani, na akĩndathima, Na akĩnjĩĩra, Ona nĩngũkũingĩhia, na nĩngũkũingĩhia, na nĩngũtũma ũtuĩke ciũngano cia ndũrĩrĩ, na nĩngũkũhe bũrũri ũyũ, na mbegũ yaku thutha waku, ũtuĩke ũtunyani wa tene na tene. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, ariũ aku eerĩ arĩa magũciarĩirwo bũrũri wa Misiri mbere ya niĩ gũũka kũrĩ we Misiri, nĩ akwa. Efiraimu na Manase magatuĩka akwa o ta Rubeni na Simeoni. No ciana iria, iria angĩkorwo nĩũgaciara thuutha wa icio, igaatuĩka igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩa ariũ a ithe wao, nĩigetuuo igũrũ rĩa igai cia acio. No niĩ rĩrĩa ndathiaga kuuma Mesopotamia ya Siria, Rakeli nyina waku agĩkua bũrũri wa Kaanani, rĩrĩa ndĩrakuhĩrĩria kũringana na hippodrome ya Kabaratha ya bũrũri ũcio, gũthiĩ Efiratha, na ndĩramũthika njĩra-inĩ ya hippodrome; ũcio nĩ Bethelehem.

Onete no Israel ciana cia Joseph, akiuga, Nuu aku ici? Jusufu akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Ariũ akwa nĩo aya, arĩa Ngai aheire niĩ gũkũ. Nake Jakubu akiuga atĩrĩ, Mandehere kũrĩ niĩ, nĩguo ndĩmarathime. Maitho ma Isiraeli nĩmatuĩkĩte matikuona wega nĩ ũndũ wa ũkũrũ, na ndangĩahotire kuona, nake akamakuhĩrĩria harĩ we, na akamamumunya, na akamahĩmbĩria. Nake akiuga Isiraeli kũrĩ Josephu, ona ũthiũ waku ti ndaagithio, na ona Ngai nĩaonirie niĩ o na rũciaro rwaku. Na Jusufu akĩmarutithia kuuma maru-ini make, nao makĩmũinamĩrĩra ũthiũ wao ũgũthũire thĩ. Jusufu akĩoya ariũ ake eerĩ, Efiraimu ũrĩa moko-inĩ wa ũrĩo wake, kuuma mwena wa ũmotho wa Isiraeli, na Manase kuuma mwena wa ũmotho wake, moko-inĩ wa ũrĩo wa Isiraeli, akĩmakuhĩrĩria harĩ we. Gũtambũrũkia no Isiraeli guoko gwake kwa ũrĩo, akĩũigĩrĩra igũrũ wa mũtwe wa Efiraimu, ũrĩa aarĩ mũnini, na guoko kwa ũmotho akĩũigĩrĩra igũrũ wa mũtwe wa Manase, akĩgarũrania moko.

Nake akĩmarathima, na akiuga, Ngai ũrĩa maithe makwa maakenirie mbere yake, Iburahimu na Isaaka, Ngai ũrĩa ũkoragwo akĩndũithia kuuma ũnini nginya mũthenya ũyũ, Mũraika ũrĩa ũũhonokagia kuuma kũrĩ ũũru wothe, arathimagĩre ciana ici, na rĩĩtwa rĩakwa nĩrĩkeetwo thĩinĩ wao, na rĩĩtwa rĩa maithe makwa Iburahĩmu na Isaaka, na maingĩhe magĩtuĩke kĩrĩndĩ kĩnene mũno gũkũ thĩ. Rĩrĩa Jusufu onire atĩ ithe wake aigĩrĩire guoko gwake kwa ũrĩo igũrũ rĩa mũtwe wa Efiraimu, ũndũ ũcio ũkĩmuuma ũritũ, nake Jusufu akĩnyiita guoko kwa ithe wake nĩguo akũrute kuuma mũtwe-inĩ wa

Efiraimu akũigĩrĩre igũrũ rĩa mũtwe wa Manase. Jusufu akĩĩra ithe wake atĩrĩ, Ti ũguo, baba, tondũ ũyũ nĩwe wa irigithathi; iga guoko gwaku kwa ũrĩo igũrũ rĩa mũtwe wake. Na ti endire, no oigire, Nĩnjũũĩ, mwana, nĩnjũũĩ, na ũyũ agaatuĩka andũ, na ũyũ nĩagatũũgĩrio, no mũrũ wa nyina ũrĩa mũnini nĩagatũũra mũnene wake, na mbegũ yake ĩgatuĩka kĩrĩndĩ kĩnene kĩa ndũrĩrĩ. Nake aamarathimire mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, Thĩinĩ wanyu Isiraeli nĩakarathimwo, makiuga atĩrĩ, Ngai arogũtua ta Efiraimu na ta Manase. Nake aigire Efiraimu mbere ya Manase. Isiraeli akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩrakua, na Ngai akorwo hamwe na inyuĩ, nake nĩakamũcookia bũrũri-inĩ wa maithe manyu. No niĩ ndĩrakũhe wee Shekemu ĩrĩa nĩ ya mwanya igũrũ rĩa ariũ a thoguo, ĩrĩa ndooire kuuma moko-inĩ ma Aamori na rũhiũ rwakwa rwa njora na ũta.

49

Jakubu etire ariũ ake, na akĩmeera atĩrĩ, Cookanĩriai nĩguo ndĩmwĩre ũrĩa ũkaamũkora matukũ-inĩ ma kũrigĩrĩria. Mũngananĩrei, na mũthikĩrĩrie wakwa, ariũ a Jakubu, thikĩrĩriai Isiraeli, thikĩrĩriai baba wanyu. Reuben irigithathi rĩakwa, wee ũrĩ hinya wakwa, na kĩambĩrĩria kĩa ciana ciakwa, mũũmu wa gũkuuo, na mũũmu mwĩtĩkĩrĩria. Wĩkĩte ũtũrĩka ta maaĩ, ndũkanarute, nĩgũkorwo nĩwahaicire ũrĩrĩ-inĩ wa thoguo; hĩndĩ ĩyo ũgĩthaahia gĩtanda kũrĩa wahaicire. Simeon na Levi ariũ a ithe maarĩkirie waganu wa ũthuurani wao. Roho wakwa ndũkanatoonye kĩama-inĩ kĩao, na ini yakwa ndĩkanarũithanie

na kĩũngano kĩao, tondũ nĩmooragire andũ marĩ na marakara, na makĩtinia ndegwa marĩ na mwĩrirĩria. Kĩrumi marakara mao, tondũ nĩ ma kwĩyendera, na mang'ũrĩ mao, tondũ nĩmakũmirie; nĩngamagayania thĩinĩ wa Jakubu, na ndĩmahurunjie thĩinĩ wa Isiraeli. Judah, wee nĩũgoocithio nĩ ariũ a thoguo, moko maku marĩ igũrũ rĩa mĩgongo ya thũ ciaku, ariũ a thoguo nĩmagakũinamĩrĩra. Cub wa mũrũthi Judah, kuuma kĩmera-inĩ, mũriũ wakwa, wambatire, ũkomete thĩ ũkoma ta mũrũthi na ta cub, nũũ akaamũrahũra? Mũthamaki ndagathira kuuma Juda, na mũtongoria kuuma njohero ciake, nginya rĩrĩa indo iria ihithĩtwo harĩ we igaakinyĩra, nake we mwene nĩ kĩĩrĩgĩrĩro kĩa ndũrĩrĩ. Nĩekũoha ndigiri yake ya kaana mũthabibũ-inĩ, na ndigiri ya kaana ya ndigiri yake rũhonge-inĩ, nĩagathamba nguo yake na ndibei, na nguo yake ya kũmũhumbĩra na thakame wa thabibũ. Maitho make nĩ marĩ na kũhenia gũkĩra ndibei, na magego make nĩ merũ gũkĩra iria. Zebuluni nĩagatũũra gĩcukĩro-inĩ kĩa iria, na we mwene harĩa marikabu ciĩhagĩraga, na nĩagatambũrũka nginya Sidoni. Issachar endire ũndũ ũrĩa mwega, akĩhurũka gatagatĩ ka mĩgũnda. Na onete ũhurũko atĩ nĩ mwega, na thĩ atĩ nĩ noru, aigire kĩande gĩake kũruta wĩra, na agĩtuĩka mũndũ mũrĩmi. Dan nĩagaatuĩra andũ ake, o ta mũhĩrĩga ũmwe thĩinĩ wa Isiraeli. Nake Dan atuĩke nyoka njĩra-inĩ, aikarĩte wĩhithĩte njĩra-inĩ nini, akĩrũma kĩgũndũ kĩa mbarathi, nake mũmĩathi-mbarathi akagũa thuutha. wĩhonokio ũkĩetereire wa Mwathani. Gadi, gĩkundi kĩa gũtharĩkĩra nĩkĩrĩmũtharĩkĩra, no we nĩarĩkĩtharĩkĩra kũringana na magũrũ. Asher, mũgate wake nĩ mũnoru, na we nĩakaheana ũtonga kũrĩ athamaki. Naphtali nĩ

mũtĩ ũrĩa ũtambũrũkĩte, ũkĩheana ũthaka thĩinĩ wa ciana ciake. Mũriũ ũkũrĩte Jusufu, mũriũ wakwa ũkũrĩte ũrĩa wendete, mũriũ wakwa ũrĩa mũnini mũno, cooka kũrĩ niĩ. Thĩinĩ wa ũrĩa maacookanagia ũhoro nĩmamũrumire, na nĩmamũiguĩire ũthũ aathi a mĩguĩ. Nayo mĩguĩ yao ĩkĩunangwo na hinya, na mĩkiha ya moko mao ĩkĩnogio, nĩ ũndũ wa guoko kwa mwathi wa Jakubu, kuuma kũu ũrĩa ũrĩ hinya wa Isiraeli kuuma kũrĩ Ngai wa thoguo. Nake Ngai wakwa nĩagũteithirie, na akũrathimire na kĩrathimo kĩa igũrũ kuuma igũrũ, na kĩrathimo kĩa thĩ ĩrĩ na indo ciothe, nĩ ũndũ wa kĩrathimo kĩa nyondo na nda. Irathimo cia ithe waku na nyina waku nĩciagĩtĩirie igũrũ rĩa irathimo cia irĩma iria itũũraga tene, na igũrũ rĩa irathimo cia tũrĩma tũrĩa tũtheraga tene, igaakorwo igũrũ rĩa mũtwe wa Jusufu, na igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ ga ũrĩa aatuĩirwo ariũ a ithe. Benjamin nĩ njũũri ya kũhĩĩnja, rũciinĩ arĩrĩĩaga o na rĩngĩ, na hwaĩ-inĩ aheaga irio. Aya othe nĩo ariũ a Jakubu ikũmi na eerĩ, na maũndũ maya nĩmo ithe wao aaririe nao, na akĩmarathima, o mũndũ kũringana na kĩrathimo gĩake akĩmarathima. Nake akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩranyiitanĩrio na andũ akwa. Mũnthike hamwe na maithe makwa thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ mũgũnda-inĩ wa Efironi Mũhiti, Thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ igĩrĩ, ĩrĩa ĩrĩ mbaĩ na Mamre, thĩinĩ wa bũrũri wa Kanani, ĩrĩa Iburahĩmu agũrire ngurunga ĩyo kuuma kũrĩ Efironi wa Mũhiti thĩinĩ wa ũgũri wa mbĩrĩra. Kũu maathikire Iburahimu na Sara mũtumia wake, kũu maathikire Isaaka na Rebeka mũtumia wake, kũu maathikire Lea, Thĩinĩ wa kũgũra kwa mũgũnda na wa ngurunga ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wake, kuuma kũrĩ ariũ a Heth. Nake Jakubu aarĩkia kũatha ariũ ake, na aacooka kũoya magũrũ make igũrũ wa ũrĩrĩ,

akĩaga, na akĩonganĩrio kũrĩ andũ ake.

50

Nake Jusufu agũa igũrũ rĩa ũthiũ wa ithe wake, akĩmũrĩrĩra, na akĩmũmumunya. Nake agĩathana Jusufu ndungata ciake arĩa maathikaga, mathike ithe wake, nao makĩathika arĩa maathikaga Isiraeli. Nao makĩhingia mĩthenya yake mĩrongo ĩna, nĩgũkorwo ũguo nĩguo mĩthenya ya mbĩra ĩtaragwo, na Misiri ĩkĩmũcakayĩra mĩthenya mĩrongo mũgwanja. Tondũ mahinda ma kĩrĩro maahĩtũkĩire, Jusufu nĩaririe anene a Firaũni, akiuga, angĩkorwo nĩnyonete wendo mbere yanyu, arĩriai ũhoro wakwa matũ-inĩ ma Firaũni, mũkiuga, Baba wakwa nĩandehĩtithirie, akiuga atĩrĩ, thĩinĩ wa mbĩrĩra ũrĩa ndenjire nĩ ũndũ wakwa thĩinĩ wa bũrũri wa Kaanani, kũu nĩkuo ũkaathika, rĩu nĩ ũndũ ũcio ndambũkĩte, nĩngathika baba wakwa, na nĩngacooka. Nake Firauni akĩĩra Jusufu atĩrĩ, Ambata ũthike thoguo, o ta ũrĩa agũrutithirie mwĩhĩtwa. Na Jusufu ambire gũthika ithe wake, na maambatire hamwe nake ndungata ciothe cia Firauni, na athuuri a nyũmba yake, na athuuri othe a bũrũri wa Misiri. Nao andũ othe a nyũmba ya Josephu, na ariũ a ithe wake, na andũ othe a nyũmba ya ithe wake, na andũ a rũciaro rwake, na ng'ondu, na ndegwa matigire bũrũri-inĩ wa Gosheni. Nao maambatire hamwe nake na ngaari cia ita na andũ a mbarathi, nakĩo kambĩ gĩkĩgĩa nene mũno. Nao magĩkinya kĩhuhĩro-inĩ kĩa ngano kĩa Atadi, kĩrĩa kĩrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na makĩmũcakaĩra kĩcakwa kĩnene na

kĩrũmu mũno, nake agĩĩka kĩcakwa kĩa ithe wake mĩthenya mũgwanja. Nao atũũri a bũrũri wa Kanaani makĩona kĩrĩro kĩu kĩhuhĩro-inĩ kĩa Atadi, na makiuga atĩrĩ, kĩrĩro gĩkĩ nĩ kĩnene harĩ Amĩsiri, nĩ ũndũ ũcio akĩĩta rĩĩtwa rĩakĩo Kĩrĩro kĩa Mĩsiri, kĩrĩa kĩrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani. Nao ariũ ake makĩmwĩkĩra ũguo. Nao makuoya we ariũ ake thĩinĩ wa bũrũri wa Kanani, na makamũthika thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩĩrĩ, ĩrĩa Iburahimu agũrire ngurunga thĩinĩ wa kũgũra mbĩrĩra kuuma kũrĩ Efironi Mũhiti, mbaĩ-inĩ ya Mamure. Nake Jusufu agĩcooka Misiri, we mwene na ariũ a ithe wake, na arĩa maambatĩte hamwe nao gũthika ithe wake.

Ariũ a ithe a Jusufu mona atĩ ithe wao nĩakuĩte, makiuga atĩrĩ, Hihi Jusufu no atũiguĩre ũũru, na atũrĩhie maũndũ mothe mooru marĩa twamwĩkire. Na maakinya kũrĩ Jusufu makiuga, Ithe waku nĩatũmire twĩhĩte mbere ya gũkua gwake, akiuga, Ũguo mwĩre Jusufu, rekereria mahĩtia na mehia mao, nĩgũkorwo nĩmonirie ũũru harĩ wee, na rĩu ĩtĩkĩra mahĩtia ma ndungata cia Ngai wa thoguo, nake Jusufu akĩrĩra rĩrĩa maamwarĩria. Na maakinya harĩa aarĩ makiuga atĩrĩ, Nĩtũũĩ atĩ ithuĩ tũrĩ ndungata ciaku. Na Jusufu akĩmeera atĩrĩ, Mũtigĩĩtigĩre, nĩgũkorwo niĩ ndĩ wa Ngai. Inyuĩ mwabangire kũringana na niĩ thĩinĩ wa ũũru, no Ngai abangire ũhoro wakwa thĩinĩ wa maũndũ mega, nĩguo ũndũ ũngĩikĩka o ta ũmũthĩ, na andũ aingĩ marerwo. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũtigetigĩre, niĩ nĩngamũrera inyuĩ na nyũmba cianyu, nake akĩmahooreria, na akĩaria ũhoro ũrĩa wamakinĩirie ngoro ciao. Nake Jusufu agĩtũũra kũu Misiri, we mwene na ariũ a ithe, na andũ othe a

nyũmba ya ithe, nake Jusufu agĩtũũra mĩaka igana na ikũmi. Nake onire Josephu ciana cia Efraimu, nginya rũciaro rwa gatatũ, nao ariũ a Makiri mũriũ wa Manase maciarirwo igũrũ wa magũrũ ma Josephu. Nake akiuga Jusufu kũrĩ ariũ a ithe, akiuga atĩrĩ, niĩ ndĩ gũkua, no Ngai nĩekũmũcaria, na nĩekũmũruta kuuma bũrũri ũyũ amũtware bũrũri-inĩ ũrĩa Ngai eehĩtĩire maithe maitũ, Iburahimu, na Isaaka, na Jakubu. Nake Jusufu akĩehĩtithia ariũ a Isiraeli, akiuga atĩrĩ, Rĩrĩa Ngai akaamũcũngĩrĩra, nĩmũkoya mahĩndĩ makwa kuuma haha mũthiĩ namo. Nake Jusufu agĩkua arĩ na mĩaka igana na ikũmi, nao makĩmũthika, na makĩmũiga thĩinĩ wa ithandũkũ kũu Misiri.

Ũhoro Mwega wa Mathayo

1

Ibuku rĩa kũciarwo kwa Jesũ Kristũ, mũrũ wa Daudi, mũrũ wa Iburahĩmu. Abraham nĩaciarire Isaac, nake Isaac nĩaciarire Jacob, nake Jacob nĩaciarire Judah na ariũ a nyina nao. Judah nake nĩaciarire Phares na Zerah kuuma kũrĩ Tamar, nake Phares nĩaciarire Hezron, nake Hezron nĩaciarire Aram, Aramu nake akĩgĩa Aminadabu, nake Aminadabu akĩgĩa Naashoni, nake Naashoni akĩgĩa Salimoni, Salmoni nĩaciarire Boazi kuuma kũrĩ Rahabu, nake Boazi nĩaciarire Obedi kuuma kũrĩ Ruthu, nake Obedi nĩaciarire Jese, Jesse nake nĩaciarire Daudi ũrĩa mũthamaki. Daudi nake ũrĩa mũthamaki nĩaciarire Solomoni kuuma kũrĩ mũtumia wa Uria, Solomoni nake aciarire Rehoboamu, nake Rehoboamu aciarire Abija, nake Abija aciarire Asa, Asa nake akĩgĩa Jehoshaphat, nake Jehoshaphat akĩgĩa Joram, nake Joram akĩgĩa Uzziah, Uzziah nĩaciarire

Jotham, nake Jotham agĩciara Ahaz, nake Ahaz agĩciara Hezekiah, Hezekiah nake akĩciara Manasseh, nake Manasseh akĩciara Amon, nake Amon akĩciara Josiah, Josiah nake nĩaciarire Jeconiah na ariũ a ithe wake hĩndĩ ya gũtwarwo bũrũri wa Babuloni.

Thuutha wa ũndũ wa gũtwarwo bũrũri wa Babuloni, Jekonia nĩaciarire Shealitieli, nake Shealitieli nĩaciarire Zerubabeli. Zerubbabel nake akĩgĩa Abiud, nake Abiud akĩgĩa Eliakim, nake Eliakim akĩgĩa Azor, Azur nake akĩgĩa Zadok, nake Zadok akĩgĩa Achim, nake Achim akĩgĩa Eliud, Eliud nake akĩgĩa Eleazar, nake Eleazar akĩgĩa Matthan, nake Matthan akĩgĩa Jacob, Jacob nake akĩciara Joseph mũthuri wa Mariamu, na kuuma harĩ we Jesũ akĩciarwo ũrĩa wĩtagwo Kristũ. Njiaro ciothe nĩ ũndũ ũcio kuuma Iburahĩmu nginya Daudi nĩ njiaro ikũmi na inya, na kuuma Daudi nginya ũtahwo wa Babuloni nĩ njiaro ikũmi na inya, na kuuma ũtahwo wa Babuloni nginya Kristũ nĩ njiaro ikũmi na inya.

Ũciarwo wa Jesu Kristo warĩ ũguo. Nĩgũkorwo nyina wake Mariamu aahikĩtio Jusufu, mbere ya kũũngana, onekire arĩ na nda kuuma Roho Mũtheru. Joseph na mũndũ wake, mũthingu ũrĩa na ti kwenda kũmĩconorithia mbere ya andũ, endire hitho kũmĩrekia. Maũndũ macio rĩrĩa eciiragia ũguo, ona, mũraika wa Mwathani onekire harĩ we kũringana na kĩroto, akiuga, Jusufu mũrũ wa Daudi, ndũgetigĩre kuoya Mariamu mũtumia waku, nĩgũkorwo kĩrĩa kĩrĩ thĩinĩ wake kĩciarĩtwo nĩ kuuma Roho Mũtheru. Nĩakaciaraga kahĩĩ mwana wa kahĩĩ, na ũkamwĩta

rĩĩtwa rĩake Jesũ, nĩgũkorwo we mwene nĩakahonokanĩria andũ ake kuuma mehia-inĩ mao. Ũndũ ũyũ wothe nĩwekĩkire nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Mwathani na kanua ka mũnabii kĩhingĩrio. Taarĩra, mũirĩtu ũtarĩ ahikĩtie nĩekũgĩa na nda, na nĩakaciara kahĩĩ, nao nĩmakamwĩta rĩĩtwa rĩake Emmanuela, ũrĩa ũtaũrĩtwo atĩrĩ, Ngai arĩ hamwe na ithuĩ.

Jusufu aarahũka kuuma toro-inĩ, agĩĩka o ta ũrĩa mũtũmwo wa Mwathani aamwathire, na akĩoya mũtumia wake, Nake ndaamenyire nginya rĩrĩa aaciarire mũriũ wake wa irigithathi, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Jesũ.

2

Rĩrĩa Jesũ aaciarirwo Bethlehem kũu Judea matukũ-inĩ ma Mũthamaki Herode, ona andũ arogi kuuma mwena wa irathĩro magĩkinya Jerusalemu Tũkũũria atĩrĩ, Mũthamaki wa Ayahudi ũrĩa ũciarĩtwo arĩ kũ? Nĩgũkorwo nĩtuonire njata yake mambũrũko-inĩ, na tũũkire kũmũhooya. Kũigua ũhoro-rĩ, Herode ũrĩa mũthamaki nĩathĩĩnĩkire, na Jerusalemu yothe hamwe nake. Na arĩ ooire athĩnjĩri-Ngai othe arĩa anene na andĩki a watho wa andũ, nĩmoragĩria kũrĩ o kũrĩ kũ Kristũ aciarĩtwo. No nao makĩmwĩra atĩrĩ, kũu Bethlehem ya Judea, nĩgũkorwo nĩ kwandĩkĩtwo nĩ ũndũ wa mũnabii, Na wee Bethlehem, bũrũri wa Judah, ti ũrĩ mũnini o na hanini thĩinĩ wa atongoria a Judah, nĩgũkorwo kuuma harĩ wee nĩakoima mũtongoria ũrĩa ũkaarĩithia andũ akwa a Israeli.

Hĩndĩ Herode na hitho etĩte arogi a ũhoro, nĩamenyire harĩ o ihinda rĩa rĩonekana rĩa njata. Na aarĩkia kũmatũma mathiĩ Bethelehem, akiuga atĩrĩ, Thiĩi mũkatuĩrie wega ũhoro wa kaana kau, na rĩrĩa mũgaakona, mũnjĩĩre, nĩguo o na niĩ ndoke ndĩmũinamĩrĩre. Nao maiguĩte ũhoro wa mũthamaki, magĩthiĩ, na rĩu-rĩ, njata ĩrĩa moonire Irathĩro nĩyamatongoragia, o nginya ĩgĩkinya ĩkĩrũgama igũrũ wa harĩa kaana kaarĩ. Rĩrĩa moonire njata ĩyo, makĩiyũrwo nĩ gĩkeno kĩnene mũno. Na maaoka magĩthiĩ nyũmba-inĩ, makĩona mwana hamwe na Mariamu nyina wake, na makĩĩgũa thĩ makĩmũhooya, na makĩatũra mĩthiithũ yao makĩmũrehere iheo, thahabu na ũbani na manemane. Na maarĩ maataarie kũringana na kĩroto ti gũcooka kũrĩ Herode, nĩ nja ĩngĩ njĩra maathiire thĩinĩ bũrũri wao.

Rĩrĩa meeherire-rĩ, ĩĩ mũraika wa Mwathani akĩonekana kũrĩ Jusufu kĩroto-inĩ akiuga atĩrĩ, Ũkĩra woe kaana na nyina wako, ũũre Misiri, na ũikare kũu nginya rĩrĩa ngaakwĩra, nĩgũkorwo Herode nĩekwenda gũcaria kaana nĩguo akĩũrage. No rĩrĩa aarahũka, akĩoya kĩmwana na nyina wake ũtukũ, na akĩũra gũthiĩ Misiri, Nake aarĩ kũu nginya gĩkuũ kĩa Herode, nĩguo kĩhingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Mwathani na kanua ka mũnabii ũkiuga atĩrĩ, Kuuma bũrũri wa Misiri ndetire mũriũ wakwa.

Hĩndĩ ĩyo Herode onete atĩ nĩaheenetio nĩ magi, arakaririo mũno, na atũmĩte ooragire ciana ciothe iria ciarĩ Bethelehem na mĩhaka yayo yothe kuuma mĩaka ĩĩrĩ na thĩ, kũringana na ihinda rĩrĩa amenye wega kuuma kũrĩ magi. Hĩndĩ ĩkĩhingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ mũnabii Jeremia akiuga, Mũgambo thĩinĩ wa

Rama waiguirwo, kĩrĩro na kĩrĩro na macakaya maingĩ, Rakeli akĩrĩra ciana ciake, na ndeetikĩrire kũhoorererio, tondũ matirĩ ho.

Herode aarĩkia gũkua-rĩ, ona, mũtũmwo wa Mwathani akĩonekera Jusufu kũringana na kĩroto arĩ kũu Misiri Akiuga atĩrĩ, Ũkĩra ũoe kaana na nyina wake, ũthiĩ bũrũri wa Isiraeli, tondũ arĩa macaragia roho wa kaana nĩmakuĩte. No aarokire, akĩoya kĩmwana na nyina wake, na agĩũka bũrũri wa Isiraeli.

Kũigua atĩ Archelaus nĩathamakaga igũrũ rĩa Judea handũ ha Herode baba wake, nĩetigĩrire kũthiĩ kũu, no aarĩkia kũmenyithio kũringana na kĩroto, nĩehererire thĩinĩ wa mĩena ya Galilee, Na rĩrĩa ookire agĩtũũra itũũra-inĩ rĩrĩa rĩĩtagwo Nazarethi, nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa anabii atĩ nĩegwĩtwo Munazarene kĩhinge.

3

Thĩinĩ wa matukũ macio nĩgũokire Johana Mũbatithania akĩhunjia werũ-inĩ wa Judea na akiuga atĩrĩ, Mũgarũrũke, nĩgũkorwo Ũthamaki wa Igũrũ nĩũkuhĩrĩirie. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ ũrĩa warĩtio nĩ Isaia ũrĩa mũnabii akiuga, Mũgambo wa ũrĩa aranĩrĩra thĩinĩ wa werũ, Haarĩriai njĩra ya Mwathani, nũngĩ ĩkĩrĩrĩ mĩkandara yake.

Mwene we Johana akorwo na nguo yake kuuma njuĩrĩ cia

ngamĩĩra, na mũcibi wa rũũa gũthiũrũrũ njohero yake, nayo irio ciake ciarĩ ngigĩ na ũũkĩ wa gĩthaka. Hĩndĩ ĩkiumagara kũrĩ we Jerusalemu, na Judea yothe, na bũrũri wothe ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie Jorodani, Nao maabatithirio thĩinĩ wa Rũũĩ rwa Jorodani nĩ we, makĩumbũra mehia mao.

No rĩrĩa onire Afarisai na Asadukai aingĩ magĩũka nĩguo mabatithio nĩwe, akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ ciana cia nduĩra, nũũ wamwonirie ũrĩa mũngĩũra marakara marĩa marooka? Ĩkai nĩ ũndũ ũcio maciaro marĩa magĩrĩire ma kwerira. Na mũtikanĩĩciirie kũria thĩinĩ wanyu, atĩ tũrĩ na ithe witũ Iburahĩmu. Nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩ Ngai nĩahotaga kuuma mahiga-inĩ maya kũrũũra ciana cia Iburahĩmu. Ithanwa rĩa mũtĩ nĩrĩigĩtwo taarĩ kũrĩ mĩri ya mĩtĩ, nĩ ũndũ ũcio mũtĩ o wothe ũtarĩ kũruta maciaro mega nĩũtemwo na ũikio mwaki-inĩ.

Niĩ ti-itherũ ndĩramũbatithia inyuĩ thĩinĩ wa maaĩ nĩ ũndũ wa kwĩrira, no ũrĩa ũgooka thuutha wakwa arĩ na hinya gũkĩra niĩ, na ti ndĩ mũiganu wa gũkuua iraatũ ciake. We mwene nĩakamũbatithia thĩinĩ wa Roho Mũtheru na mwaki. Ũrĩa arĩ na ithanwa rĩa kũhurutha guoko-inĩ gwake, na nĩakatheria kĩhuhĩro kĩa ngano gĩake kĩega, na nĩakongania ngano yake thĩinĩ kĩgĩĩna, no magira akaacinĩra na mwaki ũtangĩhorio.

Hĩndĩ ũcio Jesũ akiuma Galilaya agĩũka Jorodani kũrĩ Johana nĩguo abatithio nĩwe. Ũrĩa na Johana nĩagiririe we akiuga, Niĩ ndĩ na bata wa kubatithio nĩwe, na wee ũũka kũrĩ niĩ? Gũcookia no Jesũ akĩĩra kũrĩ we, Reka rĩu, ũguo nĩgũkorwo kwagĩrĩire nĩ

ithuĩ kũhingia ũthingu wothe. Hĩndĩ ĩyo akĩmwĩtĩkĩria. Na Jesũ aarĩkia kubatithio, ambũkire o rĩmwe kuuma maaĩ-inĩ, na ta, igũrũ nĩhingũrirwo harĩ we, nake akĩona Roho wa Ngai agĩikũrũka ta ndutura na agĩũka igũrũ rĩake. Na rĩrĩ, ona mũgambo kuuma igũrũ ũkiuga atĩrĩ, Ũyũ nĩ Mũriũ wakwa ũrĩa nyendete, ũrĩa ndĩkenagĩra mũno.

4

Hĩndĩ ĩyo Jeso atongoretio thĩinĩ wa werũ nĩ Roho nĩguo agerio nĩ thaitani. Na aarĩkia kwĩhinga kũrĩa mĩthenya mĩrongo ĩna na ũtukũ mĩrongo ĩna, thuutha ũcio nĩahũtirio. Na ũrĩa wageria akĩmũkuhĩrĩria, akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo ũrĩ Mũriũ wa Ngai, uga nĩguo mahiga maya matuĩke mĩgate. Nowe acookirie akiuga atĩrĩ, nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, ti na mũgate wiki mũndũ agaatũũra muoyo, no nĩ na kiugo gĩothe kĩrĩa kĩumagĩra kanua-inĩ ka Ngai. Hĩndĩ mũrogi akĩmũtwara thĩinĩ wa itũũra rĩrĩa itheru, na akĩmũrũgamia igũrũ wa karũthingo ka hekarũ Nake akĩmwĩra atĩrĩ, angĩkorwo ũrĩ Mũrũ wa Ngai, wĩikie thĩ, nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo atĩ nĩakaatha andũ ake arĩa matũmaga ũhoro waku, na nĩmakaoya na moko mao, ndagakore ũhũũre kĩgũrũ gĩaku ihiga-inĩ.

Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩngĩ nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, ndũkanagerie Mwathani Ngai waku.

Rĩngĩ ngoma ĩkĩoya we kũrĩ kĩrĩma kĩraihu mũno, na ĩkĩmuonia

mothamaki mothe ma thĩ na riiri wamo. Na akĩmwĩra atĩrĩ, Ici ciothe nĩngakũhe ũngĩgũa ũnjookerere. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ thutha wakwa, Shetani, nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, Mwathani Ngai waku nĩwe ũkahooya, na we wiki nĩwe ũgatungatĩra. Hĩndĩ ĩyo mũũru nĩamũrekeririe, na rora, atũmwo nĩmokire na makĩmũtungatĩra.

Rĩrĩa Jesũ aiguire atĩ Johana nĩaneanĩtwo, akĩehera athiĩ Galili, Na atĩgĩte Nazarethi, agooka agĩtũũra Kaperinaumu ĩrĩa yarĩ hũgũrũrũ-inĩ ria iria, thĩinĩ wa mĩhaka ya Zebuluni na Nafutali. nĩguo kĩhingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Isaia mũnabii akiuga, Bũrũri wa Zebuluni na bũrũri wa Nafutali, njĩra ya iria, mũrĩmo wa Jorodani, Galili ya ndũrĩrĩ, Andũ arĩa maikarĩte nduma-inĩ moonire ũtheri mũnene, na arĩa maikarĩte bũrũri-inĩ na kĩĩruru-inĩ kĩa gĩkuũ, ũtheri ũrarahũkĩire o.

Kuuma hĩndĩ ĩyo Jesũ ambĩrĩirie kũhunjia na kũrĩa atĩrĩ, Mwĩrirei, nĩgũkorwo ũthamaki wa igũrũ nĩũkuhĩrĩirie.

Agĩthiĩ hau hakuhĩ na iria rĩa Galili, akĩona ariũ a nyina eerĩ, Simoni ũrĩa wetagwo Petero na Andreya mũrũ wa nyina, makĩhikia wabu iria-inĩ, tondũ maarĩ ategani a thamaki. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũkai mũnrũmĩrĩre, na nĩngamũtua ategani a andũ. No nao o mahinda matigire wabu ũrĩa, makĩmũrũmĩrĩra. Na athiĩ na mbere kuuma kũu, onire angĩ eerĩ ariũ a nyina ũmwe, Jakubu ũrĩa wa Zebedayo na Johana ũrĩa mũrũ wa nyina, marĩ thĩinĩ wa gatarũ hamwe na Zebedayo ithe wao, makĩgayania mĩtego yao, nake akĩmeeta. No nao o hĩndĩ ĩyo

maatiganĩirie gatarũ na ithe wao, makĩmũrũmĩrĩra.

Nake Jesũ agĩthiũrũrũka Galilaya yothe akĩrutana thĩinĩ wa maũngano mao, na akĩhunjia ũhoro mwega wa ũthamaki, na akĩhonia mĩrimũ yothe na ũrũaru wothe thĩinĩ wa andũ. Nake ũhoro wake ũgĩthiĩ Siria yothe, nao makĩmũrehera andũ othe arĩa maarĩ na ũũru, arĩa maarĩ na mĩrimũ mĩthemba na mathĩĩna manyariirĩtwo, na arĩa maarĩ na ndaimoni, na arĩa maarĩ na kĩmũthĩ, na arĩa mataarĩ na hinya, nake akĩmahonia. Nao andũ aingĩ makĩmũrũmĩrĩra kuuma Galilaia na Dekapoli na Jerusalemu na Judea na mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani.

5

Rĩrĩa onire kĩrĩndĩ, ambire kĩrĩma-inĩ, na aarĩkia gũikara thĩ, arutwo ake makĩmũkuhĩrĩria, Na aatuhuĩre kanua gake, nĩamarutaga akiuga, Kũrathimwo nĩ arĩa athĩĩni wa roho, tondũ ũthamaki wa igũrũ nĩ wao. Kenyũ arĩa macakaya, tondũ o ene nĩmakahoorererio. Kũrathimwo nĩ arĩa ahooreri, tondũ nĩo makagaya thĩ. Kĩrathimo nĩ arĩa mahũũtaga na manyootaga ũthingu, tondũ o acio nĩmakahũũnia. Kũrathimwo nĩ arĩa marĩ tha, tondũ o nao nĩmakonwo tha. Kũrathimwo nĩ arĩa atheru ngoro, tondũ nĩmakona Ngai. Kũrathimwo nĩ arĩa marehaga thayũ, tondũ nĩmagetuĩo ciana cia Ngai. Kĩrathimo arĩa mahinyĩrĩrie nĩ ũndũ wa ũthingu, tondũ ũthamaki wa igũrũ nĩ wao. Mũrathime rĩrĩa makamarũrũra na makaamaingatithia, na moige ciugo ciothe njũru igũrũ rĩanyu makĩheenania nĩ ũndũ

wakwa. Kenaai na mũkenage, nĩgũkorwo kĩheo kĩanyu kĩ kĩnene kũu igũrũ, tondũ ũguo nĩguo maahinyĩrĩirie anabii arĩa maarĩ mbere yanyu.

Inyuĩ mũrĩ cumbĩ ya thĩ, no rĩrĩa cumbĩ ĩngĩaga mũcamo, nĩ kĩĩ ĩgaatuĩka cumbĩ rĩngĩ? Ndĩrĩ hinya o na hanini tiga gũikio nja na gũrangĩrĩrio nĩ andũ. Inyuĩ mũrĩ ũtheri wa thĩ. Itũũra rĩtingĩhota gwĩhitha rĩrĩ igũrũ wa kĩrĩma. Kana matiakĩaga tawa na makamĩiga rungu rwa gikabũ, no igũrũ rwa mũtĩ wa tawa, na nĩgũtherera andũ othe arĩa marĩ thĩinĩ wa nyũmba. Ũguo nĩ ũndũ ũtheri wanyu ũhenie mbere ya andũ, nĩguo mone mĩbataro yanyu mĩega na matĩĩe Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ.

Mũtigecirie atĩ ndokire kũananga watho kana anabii; ndiokire kũananga, no nĩguo ndĩhingie. Truly, nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ, o nginya igũrũ na thĩ cihĩtũke, iota ĩmwe kana mũkano ũmwe ndũkahĩtũka kuuma watho-inĩ o nginya maũndũ mothe mahingio. Ũrĩa ũngĩ angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio arekerie ĩmwe ya maathani maya manini na arute ũguo andũ, nini ageetwo thĩinĩ wa ũthamaki wa igũrũ; ũrĩa no angĩkorwo eke na arute, ũyũ mũnene ageetwo thĩinĩ wa ũthamaki wa igũrũ. Ndĩramwĩra nĩgũkorwo angĩkorwo ũthingu wanyu ndũngĩingĩha gũkĩra wa aandĩki-marũa na Afarisai, mũtigatonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ. Mũiguire atĩ kwarĩirio andũ a tene atĩ, Ndũkoorage, na ũrĩa ũkooraga nĩagacookererwo nĩ ũtuanĩri ciira. No niĩ nĩnjĩĩra atĩrĩ inyuĩ atĩ mũndũ wothe ũrĩa ũrakaragia mũrũ wa nyina wake hatarĩ gĩtũmi nĩekũtuĩka mũhĩtia kũrĩ ũtuanĩri ciira, nake ũrĩa ereire mũrũ wa nyina wake raka nĩekũtuĩka mũhĩtia kũrĩ

kĩama, nake ũrĩa ereire mũrimũ nĩekũtuĩka mũhĩtia wa gũikio gehena-inĩ ya mwaki. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio ũruta kĩheo gĩaku kĩgongona-inĩ, na ũririkane kũu atĩ mũrũ wa nyũkwa waku arĩ na ũndũ wa gũgũthitanga, Tiga kĩheo gĩaku hau mbere ya kĩgongona, na thiĩ mbere ũiguane na mũrũ wa nyũkwa, na hĩndĩ ĩyo ũcooke ũrute kĩheo gĩaku. Menya ũrĩ na ũndũ mwega kũrĩ thũ yaku narua rĩrĩa ũrĩ njĩra-inĩ hamwe nake, nĩguo thũ ndĩkaneane wee kũrĩ mũtuanĩri ciira, na mũtuanĩri ciira aneane wee kũrĩ mũteithia, na ũikio njeera. Ngaathĩ ndĩrakwĩra atĩrĩ, ti ti ũkoima kũu nginya rĩrĩa ũkarĩhia irĩma rĩa mũthia.

Nĩmũiguire atĩ kĩarĩirio kũrĩ arĩa a tene atĩ, Ndũgatharia. No niĩ ndĩramwĩra atĩrĩ mũndũ wothe ũrĩa wonaga mũndũ wa nja nĩguo amwĩrirĩrie, nĩatharĩtie nake thĩinĩ wa ngoro yake. Kana no riitho rĩaku rĩa mwena wa ũrĩo nĩrĩkũrehithagĩria wĩhia, rĩunure na ũrĩikie kuuma harĩ wee, tondũ nĩ wega harĩ wee atĩ kĩbere kĩmwe kĩa mwĩrĩ waku kĩanange na ti mwĩrĩ waku wothe ũikio Gehena. Na angĩkorwo guoko gwaku kwa ũrĩo gũgũtũmaga wĩhie, gũtinie na ũgũikie kũraya na wee, nĩgũkorwo nĩ kaba harĩ wee kĩĩga kĩmwe kĩa mwĩrĩ waku kĩũrage na ti mwĩrĩ waku wothe ũikio Jehanamu.

Kwarĩtio atĩrĩ, ũrĩa ũngĩtigana na mũtumia wake, nĩaheane waraka wa gũtigana. No niĩ ndĩramwĩra atĩrĩ ũrĩa wothe atiganĩria mũtumia wake tiga nĩ ũndũ wa ũtharia, nĩatũmaga we ũhũũre ũtharia, na ũrĩa wothe ahikie mũndũ-wa-nja ũrĩa atiganĩirio, nĩahũũraga ũtharia.

Rĩngĩ nĩmwaiguire atĩ kwĩrirwo andũ a tene atĩ, Ndũkaehĩte na maheeni, no ũcookerie Mwathani mĩĩhĩtwa yaku. No niĩ ndĩramwĩra inyuĩ mũtikanehĩte o na hanini, kana thĩinĩ wa igũrũ, tondũ nĩ gĩtĩ kĩa ũnene kĩa Ngai, Kana thĩinĩ wa thĩ, tondũ nĩ gĩturwa kĩa magũrũ make, kana thĩinĩ wa Jerusalemu, tondũ nĩ itũũra inene rĩa mũthamaki ũrĩa mũnene. Ndũkehĩte na mũtwe waku, tondũ ndũngĩhota gwĩka njuĩrĩ ĩmwe ĩtuĩke njerũ kana njirũ. Kiugo kĩanyu kĩrotuĩka ĩĩ ĩĩ, aca aca, no kĩrĩa kĩingĩ gĩa icio kuuma harĩ ũũru nĩkĩo.

Mwaiguire atĩ kwĩrirwo, riitho handũ ha riitho, na igego handũ ha igego. Niĩ no ndĩramwĩra atĩ mũtikanakararie ũũru, no ũrĩa wothe ũgaakũgũtha kĩama-inĩ kĩa ũrĩo, mũmũgarũrĩre o na kĩrĩa kĩngĩ. Na ũrĩa ũkwenda gũtuĩrwo ciira nawe na kuoya kanjũ yaku, mũreke o na nguo. Na ũrĩa wothe ũgaakũhatĩrĩria maili ĩmwe, thiĩ nake igĩrĩ. Mũndũ ũrĩa ũgũkũhooya heana, na ũrĩa ũkwenda kũgwata kuuma harĩ wee ndũkanagarũrũke.

Nĩmwaiguire atĩ kwarĩirio, Wendaga mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, na ũthũũre thũ yaku. Niĩ no ndĩramwĩra atĩrĩ, endai thũ cianyu, rathimai arĩa maramũruma, ĩkai wega kũrĩ arĩa marathũũra, na mũhooyagĩre arĩa maramũnyariira na arĩa maramũingatithia. Nĩguo mũtuĩke ariũ a Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ, tondũ riũa rĩake rĩrathaga igũrũ rĩa andũ aaganu na andũ ega, na nĩaroirithia igũrũ rĩa andũ athingu na andũ matarĩ athingu. Nĩgũkorwo mũngĩenda arĩa mendete inyuĩ, mũrĩ na kĩheo kĩrĩkũ? Ti-itherũ na etia ũthuru nĩmekaga ũguo? Na ũngĩkorwo mũramũkĩra arata anyu o wiki, nĩ kĩĩ kĩa mũno

mũreka? Githĩ ti-itherũ na etia ũcuru nĩmarekaga ũguo? Mũgaatuĩka athĩrĩri nĩ ũndũ ũcio, o ta ũrĩa Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ arĩ mũthĩrĩru.

6

Mwĩmenyererei ũhoro wa ũhei wanyu mũtikaũhinge mbere ya andũ nĩguo muonwo nĩo, no angĩkorwo ti ũguo, mũcaara mũtirĩ naguo kuuma kũrĩ Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ. Rĩrĩa ũgaakorwo ũkĩheana ũhoro wa kũheana andũ arĩa abatari, ndũkahuhe karumbeta mbere yaku, o ta ũrĩa andũ arĩa maiguaga maũndũ meerĩ mekaga thĩinĩ wa ciũngano na thĩinĩ wa njĩra, nĩguo matũũgĩrio nĩ andũ. Ti-itherũ ndĩramwĩra, nĩmaheanĩtwo mũcaara wao. No rĩrĩa wee ũkũheana ũtaana, ndũkareke guoko gwaku kwa ũmotho kũmenye ũrĩa guoko gwaku kwa ũrĩo gwĩkaga. Nĩguo tha yaku ĩkorwo ĩrĩ hitho-inĩ, na Ithe waku ũrĩa wonaga hitho-inĩ nĩarĩkũrĩhagĩria kũu kũonekana.

Na rĩrĩa ũkũhooya, ndũgaatuĩka ta arĩa aheani, nĩgũkorwo nĩmendete kũhooya marũgamĩte thĩinĩ wa ciũngano na koine-inĩ cia njĩra, nĩguo moneke kũrĩ andũ. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩmaheirwo mũcaara wao. Wee no rĩrĩa ũkũhooya, toonya thĩinĩ wa kanyũmba kanyu ka thĩinĩ, na ũhingĩte mũrango waku, ũhooe Ithe waku ũrĩa ũrĩ hitho-inĩ, na Ithe waku ũrĩa onaga hitho-inĩ nĩagakũrĩha ũhoro-inĩ ũrĩa wonekaga.

Rĩrĩa mũkũhooya-rĩ, mũtikanararie ciugo itarĩ na bata o ta ũrĩa

andũ a ndũrĩrĩ meekaga, tondũ meciiragia atĩ nĩ ũndũ wa ciugo ciao nyingĩ nĩmakaaiguuo. Mũtigatuĩke ta o, nĩgũkorwo Ithe wanyu nĩamenyaga ũrĩa mũbatairio mbere ya inyuĩ kũmũhooya. Ũguo nĩ ũndũ ũcio, hooyai inyuĩ atĩrĩ, Ithe witũ ũrĩa ũrĩ kũu igũrũ, rĩĩtwa rĩaku nĩrĩtherwo. Ũthamaki waku ũreke woke, ũndũ ũrĩa ũkwenda ũreke wĩkĩke, o ta ũrĩa kũrĩ igũrũ, na gũkũ thĩ. Irio rĩitũ rĩa o mũthenya ũtũhe ũmũthĩ. Na ũtũrekererie mathaa maitũ, o ta na ithuĩ tũrekanagĩra arĩa matũkombete Na ndũgatũtongoorie geria-inĩ, no ũtũhonokie kuuma kũrĩ ũũru. Tondũ waku nĩ ũthamaki, na hinya, na riiri nginya tene, ti-itherũ.

Angĩkorwo mũrekereria andũ mahĩtia mao, Ithe wanyu wa igũrũ o nake nĩakamurekeria. No rĩrĩa mũtangĩrekeria andũ mahĩtia mao, o na Ithe wanyu ndangĩmũrekeria mahĩtia manyu.

Rĩrĩa inyuĩ mwĩhinga kũrĩa irio, mũtigatuĩke ta acio aheani a maheeni arĩa marĩ na mothiũ, nĩgũkorwo nĩmathũkagia mothiũ mao nĩguo moneke kũrĩ andũ atĩ nĩ mekũhinga kũrĩa irio. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩmanyiitĩte mũcaara wao. No rĩrĩa ũkũhiũhaga, paka mũtwe waku na ũthambie ũthiũ waku, Nĩguo ndũkooneke kũrĩ andũ ũkĩĩhinga kũrĩa irio, no kũrĩ Ithe waku ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa hitho, nake Ithe waku ũrĩa onaga thĩinĩ wa hitho nĩagagũcookeria ũhoro-inĩ ũrĩa wonekaga.

Mũtikage ũtonga wanyu gũkũ thĩ, kũrĩa memenyi na kũbuukĩ kũniinaga, na kũrĩa aici matũraga na maiyaga. Igai inyuĩ ũthiũ kũu igũrũ, kũrĩa gũtarĩ memenyi kana kũbutha kũrĩa

kũnangaga, na kũrĩa aici matitheecaga kana matiiyaga, Kũrĩa tondũ igĩĩna rĩanyu rĩrĩ, hau nĩho ngoro yanyu ĩgaakorwo.

Tawa ya mwĩrĩ nĩ riitho. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio riitho rĩaku nĩ theru, mwĩrĩ waku wothe ũgaatuĩka ũrĩ ũtheri. No rĩrĩa riitho rĩaku rĩngĩkorwo rĩrĩ rĩũru, mwĩrĩ waku wothe ũgaatuĩka wa nduma. Kana nĩ ũndũ ũcio ũtheri ũrĩa ũrĩ thĩinĩ waku ũngĩkorwo ũrĩ nduma, nduma ĩyo nĩ mĩingĩ atĩa!

Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũtungatĩra aathi eerĩ, nĩgũkorwo nĩakathũũra ũmwe na endete ũrĩa ũngĩ, kana nĩakegwatĩrĩra ũmwe na anyarare ũrĩa ũngĩ. Mũtingĩhota gũtungatĩra Ngai na ũtonga.

Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndĩmwĩra inyuĩ, mũtikamuoye roho cianyu kĩrĩa mũrĩrĩa na kĩrĩa mũrĩnyua, o na kana mwĩrĩ wanyu kĩrĩa mũrĩhumba. Githĩ roho ti nyingĩ gũkĩra irio, na mwĩrĩ gũkĩra nguo? Rorai nyoni cia iguru, tondũ itihaandaga kana igethaga kana ikonganagĩria makũmbũra-inĩ, na Ithe wanyu wa iguru nĩaraciiheaga. Githĩ inyuĩ mũtirĩ a bata kũmakĩra? Nũũ thĩinĩ wanyu ũngĩhota kuongerera mĩaka yake mũkono ũmwe nĩ ũndũ wa kũrĩ na mathina? Na ũhoro-inĩ wa nguo nĩ kĩĩ kĩratũma mũrĩ na kĩeha? Tuĩriai mahũa ma mũgũnda ũrĩa makũraga, matirutaga wĩra o na matitwekaga. No ndĩramwĩra atĩ o na Solomoni thĩinĩ wa riiri wake wothe ndehumbire ta ũmwe wa ici. Angĩkorwo no nyeki ya mũgũnda, ĩrĩ ho ũmũthĩ na rũciũ ĩgĩikio thĩinĩ wa riiko, Ngai nĩahumbage ũguo, githĩ ti mũno makĩria inyuĩ, inyuĩ a wĩtĩkio mũnini? Nĩ ũndũ ũcio mũtigĩtue

na kĩyo mũkiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ tũrĩe, kana nĩ kĩĩ tũnyue, kana nĩ kĩĩ twĩhumbe? Nĩgũkorwo ndũrĩrĩ ciothe nĩcio icaragia maũndũ macio, nĩgũkorwo Ithe wanyu wa igũrũ nĩamenyaga atĩ nĩmũbatairio nĩ maũndũ macio mothe. Cariai mbere ũthamaki wa Ngai na ũthingu wake, na indo ici ciothe nĩikongerera kũrĩ inyuĩ. Tiga nĩ ũndũ ũcio mũtigĩe na kĩyo nĩ ũndũ wa rũciũ, nĩgũkorwo rũciũ nĩrũkagĩa na kĩyo kĩa ene warĩo; kũigana mũthenya ũũru warĩo.

7

Tiga gũtuanĩra, nĩguo mũtikanaatuĩrwo. Nĩgũkorwo thĩinĩ wa gĩtuĩro kĩrĩa mũtuaga ciira nĩkĩo mũkatuĩrwo ciira, na thĩinĩ wa gĩthimo kĩrĩa mũthimaga nĩkĩo gĩkaathimĩrwo kũrĩ inyuĩ. Nĩ kĩĩ gĩtũmi wone kĩhengere kĩrĩa kĩrĩ riitho-inĩ rĩa mũrũ wa nyũkwa, no mũgamba ũrĩa ũrĩ riitho-inĩ rĩaku ndũkũũmenya? Kana ũngĩĩra atĩa mũrũ wa nyũkwa, Reke ndĩkũrute kĩhurũta kĩa riitho rĩaku, na rĩrĩa mũtĩ ũrĩ riitho-inĩ rĩaku? Mũhinga, rutũra mbere mũtĩ mũnene kuuma riitho-inĩ rĩaku, na hĩndĩ ĩyo nĩũkona wega nĩguo ũrutũre kamũcutha kuuma riitho-inĩ rĩa mũrũ wa nyũkwa.

Mũtikaneane kĩndũ kĩamũre kũrĩ ngui, kana mũikie ithaga cianyu mbere ya ngũrwe, nĩguo itikamarangĩrĩrie na magũrũ macio, na icookerere imũtambũrangie.

Ũriai, na nĩmũkaheo; cariai, na nĩmũkona; hũũrai, na

nĩmũkahingũrĩrwo. Wothe nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũhooyaga nĩamũkagĩra, na ũrĩa ũrongoriagia nĩonaga, na ũrĩa ũhoohagia nĩakahingũrĩrwo. Kana nũũ thĩinĩ wanyu mũndũ, ũrĩa mũriũ wake angĩmũhooya mũgate, no amũhe ihiga? Na angĩkorwo enda thamaki, ti nĩekũmũhe nyoka? Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio inyuĩ, o na mũrĩ ũũru, nĩmũũĩ kũhe ciana cianyu iheo njega, githĩ ti ũingĩ ũrĩa Baba wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ akaahe indo njega arĩa mamũhooya?

Maũndũ mothe marĩa mũngĩenda atĩ andũ mamwĩkĩre-rĩ, noguo o na inyuĩ mũrĩagĩrĩirwo nĩkũmeeka, tondũ ũcio nĩguo watho na anabii maigĩte.

Toonyanai kũgera kĩhingo-inĩ kĩa nyarĩĩri, tondũ kĩhingo nĩ kĩnene na njĩra nĩ nene ĩrĩa ĩtongoria kũrĩ mwanangĩko, na nĩ aingĩ arĩa maratoonya kũgera kũrĩo. Kaĩ kĩhingo nĩ kĩhũthũ mũno, na njĩra ĩrĩa ĩnyariirĩtwo ĩrĩa ĩtongoragia mũndũ muoyo-inĩ, na anini nĩo arĩa maronaga yo.

Mwĩmenyererei anabii a maheeni, arĩa mookaga kũrĩ inyuĩ mehumbĩte nguo cia ng'ondu, no thĩinĩ nĩ mbĩa cia kũhuria. Kuuma kũrĩ maciaro mao nĩmũkamenya o. Kaĩ nĩmacookanagĩrĩria thabibũ kuuma mĩigua, kana ngũyũ kuuma cong'e? Ũguo o mũtĩ wothe mwega ũmbaga maciaro mega, no mũtĩ ũrĩa mũbuthĩ ũmbaga maciaro mooru. Mũtĩ mwega ndũngĩhota gũciara matunda mooru, kana mũtĩ mũbuthũ gũciara matunda mega. Mũtĩ o wothe ũtarĩ ũgĩciara maciaro mega nĩũtemwo na ũgaikio mwaki-inĩ. Nĩ ũndũ ũcio kuuma kũrĩ

maciaro mao nĩmũkamenya.

Ti ũrĩa wothe ũranjĩĩra Mwathani Mwathani, nĩagatoonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ, no ũrĩa wĩkaga ũrĩa Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ endaga. Andũ aingĩ nĩmakoiga kũrĩ niĩ mũthenya ũcio atĩrĩ, Mwathani Mwathani, githĩ ti rĩĩtwa rĩaku twarathire ũrathi, na rĩĩtwa rĩaku twaingatire ndaimono, na rĩĩtwa rĩaku twekire ciama nyingĩ? Na hĩndĩ ĩyo nĩngumbũra kũrĩ o atĩrĩ, ndirĩ ndamũmenyire inyuĩ; eherai harĩ niĩ, inyuĩ arĩa mũrutaga wĩra wa ũtarĩ watho.

Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, mũndũ wothe ũrĩa aiguaga ciugo ciakwa ici na agaciĩka, nĩngamũgereria na mũndũ mũũgĩ ũrĩa aakire nyũmba yake igũrũ rĩa ihiga, Na mbura ĩkiura, nacio njũũĩ igĩũka, naruo rũhuho rũkĩhurutana, igĩgũtha nyũmba ĩyo, no ndĩagũire, nĩgũkorwo yaakĩtwo igũrũ rĩa ihiga. Na mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga ciugo ciakwa ici na ndekaga o-rĩ, ũgaahaanio na mũndũ mũkĩĩgu ũrĩa aakire nyũmba yake igũrũ rĩa mũthanga. Na mbura ĩkiura, nacio njũũĩ igĩũka, naruo rũhuho rũkĩhurutana, igĩgũtha nyũmba ĩyo, nayo ĩkĩgũa, nakuo kũgũa kwayo kwarĩ kũnene.

Na gũkĩhana rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ciugo ici, ikundi cia andũ ikĩgega nĩ ũndũ wa ũrutani wake. Nĩgũkorwo aarĩ kũmarutana ta mũndũ ũrĩ na wathani, na ti ta andĩki a watho.

8

Rĩrĩa aikũrũkire kuuma kĩrĩma-inĩ, kĩrĩndĩ kĩingĩ gĩa andũ nĩkĩamũrũmĩrĩire. Nake rora, mũndũ warĩ na mangũ okĩte akĩmũinamĩrĩra akiuga, Mwathani, ũngĩenda, no ũhote kũntheria. Na aarĩkia gũtambũrũkia guoko, Jesũ akĩmũhutia akiuga, Nĩndĩrenda, therio. Na o rĩmwe mangũ make makĩthera. Nake akĩmwĩra Jesũ atĩrĩ, Ona mũndũ o na ũrĩkũ ndũkamwĩre, no thiĩ wĩonanie kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, na ũrutĩre kĩheo kĩrĩa Musa aathanire nĩ ũira kũrĩ o.

Rĩrĩa aatoonyire thĩinĩ wa Kaperanaumu, mũnene wa thigari igana akĩmũkuhĩrĩria akĩmũthaitha na akĩmwĩra, Mwathani, ndungata yakwa ĩkomete nyũmba ĩtarĩ na ũhoti wa kwĩthũgũra, ĩkĩnyariirwo mũno. Na Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩngoka ndĩmũhonie. Na gũcookia, mũnene wa thigari igana oigire, Mwathani, ti ndĩ mũiganu nĩguo ũtoonye rungu ya mũrigo wakwa, no wiki aria na kiugo, na ndungata yakwa nĩĩkahonio. Nĩgũkorwo o na niĩ ndĩ mũndũ ũrĩ rungu rĩa wathani, na ndĩ na thigari rungu rwakwa, na ndĩĩraga ũyũ, Thiĩ, nake athiaga, na ndĩĩraga ũrĩa ũngĩ, Ũka, nake okaga, na ndĩĩraga ngombo yakwa, Ĩka ũndũ ũyũ, nayo ĩĩkaga. Kũigua ũguo-rĩ, Jesũ nĩagegire na akĩĩra arĩa maarũmĩrĩire atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra, o na thĩinĩ wa Isiraeli ndionete wĩtĩkio ũnene ũguo. Ndĩramwĩra atĩ andũ aingĩ kuuma mwena wa irathĩro na mwena wa ithũĩro nĩmagooka na nĩmakaikarĩra thĩ hamwe na Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu thĩinĩ wa ũthamaki wa igũrũ. Acio no ariũ a ũthamaki makaikio thĩinĩ wa nduma ya nja, kũu gũkaagĩa kĩrĩro na kũharata magego. Na Jesũ akĩĩra mũnene wa thigari igana atĩrĩ, Thiĩ, na o ta ũrĩa wĩtĩkĩtie-rĩ, nĩgũtuĩke kũrĩ wee. Na

ndungata yake ĩkĩhonio ihinda-inĩ rĩu.

Na rĩrĩa Jesũ ookire thĩinĩ wa nyũmba ya Petero, onire nyina wa mũtumia wake akomete na arĩ na mbiriti. Na akĩhutia guoko wake, nayo ira ĩkĩmũtigĩria, nake agĩũkĩra na akĩmũtungatĩra. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa gũtuĩkĩte, nĩmarehire kũrĩ we andũ aingĩ arĩa manyiitĩtwo nĩ ndaimoni, nake akĩrutia ngoma icio na kiugo, na arĩa othe maarĩ na ũrũaru akĩmahonia, Nĩguo kũhingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Isaia mũnabii akiuga atĩrĩ, We mwene nĩoete ũhoro witũ, na akuua mĩrimũ iitũ.

Rĩrĩa Jesũ onire kĩrĩndĩ kĩingĩ kĩmũthiũrũrũkĩirie, aathana mathiĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ. Nake mũandĩki ũmwe akĩmũkuhĩrĩria, akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, nĩngũkũrũmĩrĩra kũrĩa guothe ũngĩthiĩ. Na Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mbĩa cia gĩthaka irĩ na marima, na nyoni cia igũrũ irĩ na itara, no Mũrũ wa Mũndũ ndagĩ na handũ ha kũigĩrĩra mũtwe wake. Ũmwe wa arutwo ake akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, njĩtĩkĩria mbere thiĩ nthike baba. No Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Nũmĩrĩra, na ũreke arĩa akuũ mathike arĩa akuũ ao ene.

Nake rĩrĩa aatoonyire marikabu-inĩ, arutwo ake makĩmũrũmĩrĩra. Na rora, kũinaina kũnene gũkĩgĩka iria-inĩ, nĩ ũndũ ũcio marikabu ĩkĩhumbĩrwo nĩ makũmbĩ, no we mwene akomete. Na rĩrĩa maarĩ maakuhĩrĩria, arutwo ake maamũũkĩirie makiuga atĩrĩ, Mwathani, tũhonokie, nĩtũrakua. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga mũtuĩke ũgwati, inyuĩ a wĩtĩkio mũnini? Hĩndĩ ĩyo okĩra akĩkaania rũhuho na iria, naguo

ũhoro mũnene ũkĩgĩa. Andũ acio nao makĩgega makiuga atĩrĩ, Mũndũ ũyũ nĩ wa mũthemba ũrĩkũ, tondũ o na rũhuho na iria nĩimwathĩkagĩra?

Na rĩrĩa ookire mũrĩmo ũrĩa ũngĩ bũrũri-inĩ wa Agergesene, andũ eerĩ arĩa maarĩ na ndaimoni makiuma mbĩrĩra-inĩ makĩmũtũnga. Maarĩ oogĩ mũno, nĩ ũndũ ũcio gũtiarĩ mũndũ ũngĩhota kũgera njĩra-inĩ ĩyo. Na rora, maanĩire makiuga atĩrĩ, Nĩ atĩa ũhoro witũ na waku, Jesũ Mũrũ wa Ngai? Ũũkĩte gũkũ mbere ya ihinda rĩa gũtũnyariira? Kwarĩ na rũũru rwa ngũrwe nyingĩ ikĩrĩithio kũraya kuuma kũrĩ o. No marimũ macio nĩmaramũthaitha makiuga atĩrĩ, angĩkorwo nĩũratũingata, ũtũreke tũthiĩ thĩinĩ wa rũũru rwa ngũrwe. Na akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi. Nao maarĩkia kuuma, magĩthiĩ thĩinĩ wa rũũru rwa ngũrwe, na ta ũrĩa, rũũru ruothe rwa ngũrwe rũgĩteng'era kũringana na gĩthambara gĩa iria, na magĩkua thĩinĩ wa maaĩ. Arĩa maarĩithaga makĩũra, na maathiĩte itũũra-inĩ inene makĩheana ũhoro wa maũndũ mothe na wa arĩa maarĩ na ndaimona. Na rora, itũũra rĩothe rĩkiuma gũthiĩ gũtũngana na Jesũ, na maamuona, makĩmũthaitha nĩguo ehere kuuma mĩhaka-inĩ yao.

9

Na atoonya marikabu-inĩ, akĩringa, na agĩũka itũũra-inĩ rĩake mwene. Na rora, nĩmarehaga harĩ we mũndũ mũregũ igũrũ rĩa ũrĩrĩ akomete, na Jesũ ona wĩtĩkio wao akĩĩra mũndũ ũcio

mũregũ atĩrĩ, ũmĩrĩrie, mwana wakwa, mehia maku nĩmarekerwo. Na ona etĩ amwe a andũ-a-maandĩko moigire thĩinĩ wao ene atĩrĩ, Ũyũ nĩaracambia Ngai. Na onete Jesũ meciiria mao, akiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũrĩkũ inyuĩ mũciiragia ũũru thĩinĩ wa ngoro cianyu? Nĩ kĩĩ nĩgũkorwo kĩrĩ hĩndĩ ũhoro mũhũthũ, kũuga, Mehia maku nĩmarekeirwo, kana kũuga, Ũkĩra ũthiĩ? Nĩguo no mũmenye atĩ ũhoti ũrĩ kuo Mũrũ wa Mũndũ gũkũ thĩ kũrekera mehia, hĩndĩ ĩyo akĩĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiĩra atĩrĩ, Ũkĩra, oya gĩtanda gĩaku, na ũthiĩ mũciĩ waku. Na aarokire agĩthiĩ gwake mũciĩ. Rĩrĩa mona-rĩ, icio andũ aingĩ makĩgega na makĩgooca Ngai ũrĩa aheete wathani ta ũcio kũrĩ andũ.

Nake Jesũ akĩhĩtũka kũu, akĩona mũndũ aikarĩte handũ ha gũcookanĩrĩria mbeeca cia ũthoni, ũrĩa wetagwo Mathayo, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nũmĩrĩra. Nake agĩũkĩra, akĩmũrũmĩrĩra. Na gũkĩgĩikara we mũkomio nyũmba-inĩ, na ona aĩ, akorwo aingĩ a kũũngania igooti na ehia maoka, magĩkomio hamwe na Jesũ na arutwo ake. Na rĩrĩa Afarisai moonire ũguo, makĩũria arutwo ake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũrutani wanyu arĩĩanagĩra hamwe na etia mbeeca na ehia? No Jesũ aiguire akĩmeera atĩrĩ, Arĩa marĩ na hinya matiagĩrĩirwo nĩ mũthondekani, no arĩa marĩ na ũũru nĩo maagĩrĩirwo. Thiĩi mwĩrute nĩ kĩĩ kĩrĩ tha ndenda na ti igongona. Nĩgũkorwo ndiokire gwĩta andũ athingu, no nĩ ehia nĩguo merire.

Hĩndĩ ĩyo arutwo a Johana makĩmũkuhĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũma ithuĩ na Afarisai tũhiũhaga maita maingĩ, no arutwo

aku matiĩhiũhaga? Na akĩmeera Jesũ atĩrĩ, Kaĩ aanake a nyũmba ya ũhiki no mathĩ kũgirĩka hĩndĩ ĩrĩa yothe mũhiki arĩ hamwe nao? No rĩrĩ, nĩmagooka matukũ rĩrĩa mũhiki akeeherio kuuma kũrĩ o, na hĩndĩ ĩyo nĩmakehinga kũrĩa. Gũtirĩ mũndũ ũigaga kĩraka kĩa nguo ĩtarĩ thũkũmie igũrũ rĩa nguo ya tene, nĩgũkorwo ũiyũri wayo ũrutaga kuuma kũrĩ nguo ĩyo, na mũtaranyĩko mũũru ũgĩtuĩka. Ndio matikaitaga divai njerũ thĩinĩ wa mondo ma ngũũ nũgũ, angĩkorwo no ti ũguo, mondo nĩmatũrĩkaga, na divai nĩĩitĩkaga, na mondo nĩmakaniinaga. No matikaitaga divai njerũ thĩinĩ wa mondo merũ, na icio cierĩ nĩikũũragwo.

Rĩrĩa aamaarĩirie ũguo-rĩ, ona mũtongoria ũmwe akĩmũkuhĩrĩria, akĩmũinamĩrĩra, akiuga atĩrĩ, Mwarĩ wakwa o rĩu nĩakuĩte, no ũka ũige guoko gwaku igũrũ rĩake, na nĩagatũũra muoyo. Na rĩrĩa ookĩrĩte, Jesũ akĩmũrũmĩrĩra hamwe na arũmĩrĩri ake. Na rora, mũndũ-wa-nja ũrĩa warĩ na ũrũaru wa thakame mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ, akĩmũkuhĩrĩria na thutha, akĩhutia gĩcũnji kĩa nguo yake. Oigire nĩgũkorwo thĩinĩ wa mwĩrĩ wake atĩrĩ, Angĩkorwo no nyũke nguo yake, nĩngũhonokio. No Jesũ aagarũrũka na akuona mũndũ-wa-nja ũcio, akiuga atĩrĩ, Ũgĩe na ũcamba, mwarĩ; wĩtĩkio waku nĩũkũhonokie. Nake mũndũ-wa-nja ũcio akĩhonio kuuma ihinda rĩu rĩa. Nake Jesũ aakinya nyũmba ya mũtongoria na ona arĩa ahũũri a mĩtũrirũ na kĩrĩndĩ kĩa andũ kĩrĩa kĩarĩ na inegene, akĩmeera atĩrĩ Eherai, tondũ mũirĩtu ndakuire, no nĩ arakomete. Nao nĩmamũthekeire. Rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩarutirwo nja, atoonya akĩnyiita guoko gwayo, na kĩhĩĩ kĩarũgamire. Nayo ngũũrani ĩno

ĩkĩhunjũka bũrũri ũcio wothe.

Na rĩrĩa Jesũ aahĩtũkagĩra kũu kuuma kũu, andũ eerĩ atumumu makĩmũrũmĩrĩra makĩanagĩrĩra na makiuga atĩrĩ, tũiguĩre tha, wee Mũriũ wa Daudi. Rĩrĩa ookire nyũmba-inĩ, atumumu makĩmũkuhĩrĩria, nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Mwĩtĩkia atĩ no hote gwĩka ũndũ ũyũ? Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani. Hĩndĩ ĩyo akĩhutia maitho mao akiuga, Kũringana na wĩtĩkio wanyu, nĩgũtuĩke kũrĩ inyuĩ. Na maitho mao makĩhingũrwo, nake Jesũ akĩmakaania akĩmeera atĩrĩ, Onai atĩ gũtikagĩe mũndũ ũmenye. No acio maathiire moima, makĩanĩrĩra ũhoro wake bũrũri-inĩ wothe ũcio.

Rĩrĩa moimaga-rĩ, ona, makĩmũrehera mũndũ kĩmumu ũrĩa warĩ na ndaimoni. Na rĩrĩa kĩrĩa kĩũmbe kĩa ngai kĩarutirwo nja, mũndũ ũrĩa ũtarĩ na mĩario nĩaririe, na ciũmbe cia andũ nĩciagegirio ikĩaria atĩrĩ, Gũtirĩ hĩndĩ kũrĩ kuonekana ũguo thĩinĩ wa Isiraeli. No Afarisai moigaga atĩrĩ, Thĩinĩ wa mũthamaki wa ndaimonio nĩarutaga ndaimonio.

Nake Jesũ agĩthiũrũrũka matũũra mothe na tũtũũra tũrĩa tũnini akĩrutana thĩinĩ wa ciũngano ciao, na akĩhunjia Ũhoro-ũrĩa-Mwega wa Ũthamaki, na akĩhonia mĩrimũ yothe na mĩrimũ yothe gatagatĩ-inĩ ka andũ.

Rĩrĩa oonire ciũmbe icio, nĩamaiguĩrĩire tha, tondũ maarĩ anogete na makahurunjũka ta ng'ondu itarĩ na mũrĩithi. Hĩndĩ auga kũrĩ arutwo ake atĩrĩ, Magetha nĩ maingĩ, no aruti a wĩra nĩ

anini. Hooya nĩ ũndũ ũcio Mwathani wa ũgetha nĩguo atũme aruti a wĩra mũgũnda-inĩ wake wa ũgetha.

10

Na aarĩkia gwĩta arutwo ake ikũmi na ĩĩrĩ, amahe ũhoti wa maroho marĩa matarĩ matheru nĩguo mamaingatie, na kũhonia mĩrimũ yothe na ũrũaru wothe. Wa atũmwo acio ikũmi na igĩrĩ marĩĩtwa nĩ maya, wa mbere Simoni ũrĩa wĩtagwo Petero na Anderea mũrũ wa nyina nake, Jakubo wa Zebedayo na Johana mũrũ wa nyina nake. Philip na Bartholomew, Thomas na Matthew ũrĩa mũcigĩrĩri wa igooti, James ũrĩa wa Alphaeus na Lebbaeus ũrĩa wĩtanĩirio Thaddaeus, Simon ũrĩa Mũkanani na Juda ũrĩa Mũiskariot, ũrĩa nake aamũneanire.

Aya arĩa ikũmi na eerĩ Jesũ nĩatũmire, amaathĩte akĩmeera atĩrĩ, Njĩra ya ndũrĩrĩ mũtikaagere, na itũũra inene rĩa Asamaria mũtikanatoonye, Thiĩi no rĩrĩa kũrĩ ũingĩ kũrĩ ng'ondu iria ciũrĩire cia nyũmba ya Isiraeli. Mũthiĩ-rĩ, mũhunjie mũkiuga atĩrĩ, Ũthamaki wa igũrũ nĩũkuhĩrĩirie. Arĩa marũaru mũhonagia, arĩa ang'ethia mũtheragia, arĩa akuũ mũriũkagia, ndaimoni mũingataga. Iheo mwamũkĩrire, iheo heagai. Mũtikeegĩre thahabu, kana betha, kana gĩcango mĩcibi-inĩ yanyu. Ti mũhuko ũthiĩ-inĩ, na ti kanjũ igĩrĩ, na ti iraatũ, na ti rũthanju, nĩgũkorwo mũruti-wĩra agĩrĩire irio ciake. Itũũra kana mũciĩ ũrĩa ũngĩtoonya, tuĩria nũũ thĩinĩ waguo ũrĩ wa gũtĩĩka, na ũikare ho nginya rĩrĩa ũkoima. Rĩrĩa mũgũtoonya thĩinĩ wa

nyũmba ĩyo, mũmĩgeithie mũkiuga atĩrĩ, Thayũ ũrogĩa nyũmba ĩno. Na angĩkorwo ti-etĩ nyũmba ĩyo nĩ ĩrĩa ĩagĩrĩirwo, thayũ wanyu nĩĩũke igũrũ rĩayo; no angĩkorwo ti ĩrĩa ĩagĩrĩirwo, thayũ wanyu kũrĩ inyuĩ nĩĩcookie. Na ũrĩa ũtangĩmwĩtĩkĩra inyuĩ kana aigue ciugo cianyu, rĩrĩa mũkiuma nja ya nyũmba kana itũũra rĩu, ribaribai rũkũngũ rwa magũrũ manyu. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, nĩgũgakorwo kũrĩ kũhooreria bũrũri wa Sodom na Gomorrah mũthenya wa ũtuanĩri ciira gũkĩra itũũra rĩu.

Onai, niĩ nĩndĩramũtũma inyuĩ ta ng'ondu gatagatĩ-inĩ wa mbĩa; tuĩkai nĩ ũndũ ũcio oogĩ ta nyoka, na atheru ta ndutura. Mwĩmenyererei kuuma kũrĩ andũ, nĩgũkorwo nĩmakamũneana thĩinĩ wa ciama, na thĩinĩ wa ciũngano ciao nĩmakamũhũũra. Na igũrũ wa atongoria na athamaki mũkarehwo nĩ ũndũ wakwa ũtuĩke ũira kũrĩ o na kũrĩ andũ a ndũrĩrĩ. Rĩrĩa no maramũneana inyuĩ, mũtigatangĩka ũrĩa kana kĩrĩa mũkaaria, nĩgũkorwo nĩmũkaheo thĩinĩ wa thaa ĩyo kĩrĩa mũkaaria. Tĩ inyuĩ mũrĩ arĩa maaragia, no nĩ Roho wa Ithe wanyu ũrĩa ũraaria thĩinĩ wanyu. Mũrũ wa nyina nĩakanengera mũrũ wa nyina kũrĩ gĩkuũ, na ithe mwana, na ciana nĩikarahũkĩra aciari na nĩikamooraga. Nĩmũgaatuĩka athũũri nĩ andũ othe nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, no ũrĩa ũgĩĩkirĩria nginya mũthia, ũcio nĩakahonokagio. Rĩrĩa mangĩmũingatithia itũũra-inĩ rĩĩrĩ, ũrai mũthiĩ itũũra rĩrĩa rĩngĩ, ti-itherũ nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ, mũtigaathira matũũra ma Isiraeli nginya rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ agooka. Mũrutwo ndangĩkĩra mũrutani, na ngombo ndangĩkĩra mwathi wake. Nĩkũigana harĩ mũrutwo atuĩke ta mũrutani

wake, na harĩ ndungata atuĩke ta mwathi wake. Angĩkorwo mwene nyũmba meetirwo Beelzebuli, githĩ ti andũ a nyũmba yake makĩrĩte? Mũtigetigĩre nĩ ũndũ ũcio, gũtirĩ kĩndũ kĩhumbĩrĩtwo kĩrĩa gĩtagaguũrio, na gũtirĩ kĩndũ kĩhithe kĩrĩa gĩtagamenyeka. Ũrĩa ndĩramwĩra thĩinĩ wa nduma, mwariei ũhoro ũcio thĩinĩ wa ũtheri, na ũrĩa mũiguaga na matũ, mũhunjagie igũrũ wa nyũmba. Na mũtigetigĩre arĩa mooragaga mwĩrĩ, no matingĩhota kũũraga roho, no mwĩtigĩrei gũkĩra ũrĩa ũngĩhota kũniina roho na mwĩrĩ thĩinĩ wa jehanamu. Githĩ ti tũtũũ igĩrĩ cia assarion irendethagio? Na ĩmwe kuuma harĩ cio ti ĩkaagũa thĩ hatarĩ wa Ithe wanyu. No inyuĩ-rĩ, o na njuĩrĩ cia mĩtwe yanyu ciothe nĩitarĩtwo. Nĩ ũndũ ũcio mũtigĩtigĩre, inyuĩ mũrĩ a bata kũrĩra tũthũngũ tũingĩ.

Mũndũ wothe ũrĩa ũkwĩtĩkĩra thĩinĩ wakwa mbere ya andũ, nĩngwĩtĩkĩra nake thĩinĩ wake mbere ya Ithe wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ, Mũndũ ũrĩa ũngĩkaana niĩ mbere ya andũ, nĩngũmũkaana o nake mbere ya Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ.

Mũtigecirie atĩ ndokire gũikia thayũ igũrũ rĩa thĩ; ndiokire gũikia thayũ, no ndokire na rũhiũ rwa njora. Nĩgũkorwo ndokire kũgayania mũndũ na ithe wake, na mwarĩ na nyina wake, na mũhiki na nyina wa mũthoni wake. na thũ cia mũndũ nĩ andũ a nyũmba yake.

Ũrĩa wendete ithe kana nyina gũkĩra niĩ ndagĩrĩire kũnyana, na ũrĩa wendete mũriũ kana mwarĩ gũkĩra niĩ ndagĩrĩire kũnyana, Na ũrĩa ũtoyaga mũtharaba wake na akarũmĩrĩra thuutha

wakwa, ti wa kũnjagĩrĩra. Mũndũ ũrĩa woona roho wake nĩakamĩũra, na mũndũ ũrĩa woorire roho wake nĩ ũndũ wakwa nĩakamĩona.

Ũrĩa ũramũkĩra inyuĩ nĩ niĩ aramũkĩra, na ũrĩa ũramũkĩra niĩ nĩ aramũkĩra ũrĩa wandũmire. Mũndũ ũrĩa wamũkagĩra mũnabii nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩa mũnabii nĩakamũkĩra mũcaara wa mũnabii, na mũndũ ũrĩa wamũkagĩra mũndũ mũthingu nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩa mũthingu nĩakamũkĩra mũcaara wa mũthingu. Nake ũrĩa ũngĩheana ũmwe wa anini aya gĩkombe kĩa maaĩ marĩa marĩ hiũ o guo thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa mũrutwo, ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, ndangĩaga kũũra mũcaara wake.

11

Nayo gũkĩgĩkĩra rĩrĩa Jesũ aarĩkirie kũruta arutani ake ikũmi na eerĩ, akiuma kũu nĩguo athiĩ kũrutana na kũhunjia thĩinĩ wa matũũra mao.

No rĩrĩ, Johana aiguire arĩ njeera ũhoro wa mawĩra ma Kristũ, nake agĩtũma eerĩ a arutwo ake Akĩmwĩra atĩrĩ, Wee nĩwe ũrĩa ũroka, kana tũrĩ gũtererera ũngĩ? Nake Jesũ akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, thiĩi mwĩre Johana ũrĩa mũraigua na mũrona, Atumumu nĩmoonaga rĩngĩ, na ithua nĩmathiiaga, andũ a mangũ nĩmatheragio, na matiigũ nĩmaiguaga, akuũ nĩmariũkĩtio, na athĩĩni nĩmahunjĩrio ũhoro mwega. Na mũrathime nĩ ũrĩa angĩkorwo ndagũa thĩ nĩ ũndũ wakwa.

Rĩrĩa acio maathiiaga-rĩ, Jesũ nĩambĩrĩirie kwĩra ikundi cia andũ ũhoro wa Johana, atĩrĩ: Nĩ kĩĩ mwoimire mũgathiĩ werũ-inĩ kũrora? Mũrangi ũkĩinainwo nĩ rũhuho? No nĩ kĩĩ mwoimire kuona? Mũndũ wĩhumbĩte nguo njororo? Onai, arĩa mehumba nguo njororo marĩ thĩinĩ wa nyũmba cia athamaki. No nĩ kĩĩ mwoimire kuona? Mũnabii? Ĩĩ, ndĩramwĩra, na kĩndũ kĩnene gũkĩra mũnabii. Ũyũ nĩgũkorwo nĩ ũrĩa ũhoro wake wandĩkĩtwo atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩratũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, ũrĩa ũgaathondeka njĩra yaku mbere yaku.

Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, gatagatĩ-inĩ ka arĩa othe maciarĩtwo nĩ andũ-a-aka gũtirĩ mũndũ mũnene gũkĩra Johana Mũbatithania, no rĩrĩ, ũrĩa mũnini mũno thĩinĩ wa Ũthamaki wa Igũrũ nĩ mũnene gũkĩra we. Kuuma matukũ-inĩ ma Johana Mũbatithania nginya rĩu, ũthamaki wa igũrũ nĩũhinyagĩrĩrio na hinya, na andũ a hinya nĩmawĩgwatĩire. Nĩgũkorwo anabii othe na watho nginya hĩndĩ ya Johana nĩmarathire ũhoro wa maũndũ marĩa magooka. Na angĩkorwo mwendaga kwamũkĩra, we nĩwe Elija ũrĩa ũrĩ hakuhĩ gũũka. Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua nĩaigue.

Nĩ kũrĩkũ ndĩngĩgererania rũciaro rũrũ? Nĩ ta ciana ikarĩte ndũnyũ-inĩ cia wonjoria, iria ciĩtaga arata ao ciugaga, Nĩtwahuurire mũtũrirũ kũrĩ inyuĩ, no mũtiinire; nĩtwainire rwĩmbo rwa macakaya kũrĩ inyuĩ, no mũtiigirĩkire. Nĩgũkorwo Johana okire atarĩ kũrĩa kana kũnyua, nao moigaga atĩ arĩ na ngoma. Mũrũ wa mũndũ nĩokire akĩrĩa na akĩnyua, nao makiuga atĩrĩ, ta rorai mũndũ mũrĩĩani na mũnyui wa ndibei,

mũrata wa etia ũhoro na ehia. No ũũgĩ nĩwatũmirwo kĩhooto nĩ ciana ciaguo.

Hĩndĩ ĩyo ambĩrĩirie kũrũithia matũũra marĩa thĩinĩ wamo mekĩkire hinya ciake nyingĩ mũno, tondũ matiigana kwĩrira. Kaĩ kũrĩ wee, Chorazin, kaĩ kũrĩ wee, Bethsaida, tondũ angĩkorwo thĩinĩ wa Tyre na Sidon nĩkwagĩire hinya iria ciagĩire thĩinĩ wanyu, tene mũno nĩmangĩaikarire na nguo cia makũnia na mũhu, magĩcookia meciiria. No tiga ndĩramwĩra atĩrĩ, Turo na Sidoni nĩgũkaagĩa na ũhooreri mũthenya wa ciira gũkĩra inyuĩ. Na wee Kaperinaumu, ũrĩa watũũgĩrio nginya igũrũ, nĩũkaharũrũkio nginya Kuzimu, tondũ korwo kũu Sodomu kwaringirwo ciama iria ciringirwo thĩinĩ waku, nĩingĩaikarire nginya ũmũthĩ. No ng'eria inyuĩ atĩrĩ bũrũri wa Sodomu gũgaakorwo kũrĩ ũhoro mũhũthũ mũthenya wa ũtuanĩro ciira gũkĩra wee.

Thĩinĩ wa ihinda rĩu, Jesũ agĩcookia akiuga atĩrĩ, nĩndakũgooca Wee, Ithe, Mwathani wa igũrũ na thĩ, tondũ nĩũhithĩte maũndũ maya kuuma kũrĩ arĩa oogĩ na arĩa marĩ na ũmenyo, na ũkĩmaguũrĩria ciana nini. Ĩĩ, Baba, tondũ ũguo nĩkuo kwagĩire ũkenio waku. Maũndũ mothe nĩmaneanĩtwo kũrĩ niĩ nĩ baba wakwa, na gũtirĩ mũndũ ũũĩ mũriũ tiga baba, kana gũtirĩ mũndũ ũũĩ baba tiga mũriũ na ũrĩa mũriũ endaga kũguũrĩria. Ũkai kũrĩ niĩ inyuothe arĩa mũrutaga wĩra na mũkuuĩte mĩrigo mĩritũ, na niĩ nĩngamũhurũkia. Oyai icooki rĩakwa igũrũ rĩanyu na mwĩrute kuuma kũrĩ niĩ, tondũ ndĩ mũhooreri na ndĩ mwĩnyiihia ngoro, na nĩmũkona ũhurũko ngoro-inĩ cianyu,

Nĩgũkorwo icooki rĩakwa nĩ rĩega na mũrigo wakwa nĩ mũhũthũ.

12

Ihinda-inĩ rĩu, Jesũ nĩathiire mũthenya wa Thabatũ akĩgera mĩgũnda-inĩ ya ngano, nao arutwo ake maarĩ ahũtu, na makĩambĩrĩria kũũnania masĩka ma ngano na kũmarĩa. Acio no Afarisai mona, makĩmwĩra atĩrĩ, ona arutwo aku nĩmarekaga gwĩka kĩrĩa gĩtarĩ kĩagĩrĩire gwĩkwo mũthenya wa Thabatũ. Ũcio no akĩmeera atĩrĩ, Kaĩ mũtiathoma ũrĩa Daudi eekire rĩrĩa ahũtirio nĩ ng'aragu we mwene hamwe na arĩa maarĩ nake? Atĩa atoonya thĩinĩ wa nyũmba ya Ngai na akĩrĩa mĩgate ya kũigĩrĩrwo, ĩrĩa ĩtarĩ ya kũhoteka kũrĩĩo nĩ we kana arĩa maarĩ nake, no nĩ athĩnjĩri-Ngai oiki? Kana mũtiathomete watho-inĩ atĩ mĩthenya ya Thabatũ athĩnjĩri-Ngai thĩinĩ wa hekarũ mathaahia Thabatũ, na matirĩ na ũũru? No ngũmwĩra atĩ kũrĩ na kĩndũ kĩnene gũkĩra hekarũ haha. Korwo nĩmwamenyete ũrĩa kũrĩ nĩ tha ndenda na ti igongona, mũtiakoniire arĩa matarĩ na mahĩtia. Mwathi nĩgũkorwo nĩ Mũrũ wa Mũndũ na wa Thabatũ.

Na aarĩkia gũthiĩ kuuma kũu, agĩũka kĩũngano-inĩ kĩao. Na rora, mũndũ aarĩ kũu arĩ na guoko kũmũ, nao makĩmũũria makiuga atĩrĩ, Nĩ kwagĩrĩire kũhonia mũthenya wa Thabatũ? nĩguo mamũthitange. Ũrĩa na akĩmeera, nũũ agaakorwo kuuma inyuĩ mũndũ ũrĩa ũgaakorwo na ng'ondu ĩmwe, na angĩkorwo Nĩ ũrĩkũ mũndũ atofautiana na ng'ondu? Nĩ ũndũ ũcio, nĩ

kwagĩrĩire mĩthenya ya Thabatũ gwĩka wega. Hĩndĩ ĩyo akĩĩra mũndũ ũcio atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku, nake akĩtambũrũkia, naguo gũkĩhonio gũkĩgĩa na ũgima o ta karĩa kangĩ. Moimĩte nja, Afarisai nĩmoire kĩama kũringana na we, nĩguo mamũniine. No Jesu amenyitie nĩehereire kũu, na ikundi nyingi ikĩmũrũmĩrĩra, nake akĩmahonia othe. na akĩmakaania nĩguo matigatũma amenyeke, nĩguo kĩhingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Isaia ũrĩa mũrathi akiuga, Taarĩra ndungata yakwa ĩrĩa ndathuurire, mwendwa wakwa ũrĩa roho wakwa ũkenereire, nĩngaiga roho wakwa igũrũ rĩake, na nĩakahunjia ciira kũrĩ ndũrĩrĩ. Ndagathiithanĩria kana ndakaanĩra, na gũtirĩ mũndũ ũkaigua mũgambo wake njĩra-inĩ cia mũingĩ. Mũrangi ũrĩa ũtuĩkĩtwo ndakawũnanga, na gatani karĩa karaakana ndakakahoria, nginya arĩkia kũruta ciira ũhootani-inĩ. na thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩake ndũrĩrĩ nĩikwĩhoka.

Hĩndĩ ĩyo nĩareheirwo harĩ we mũndũ warĩa na ndaimoni, mũtumumu na mũtumia, nake akĩmũhonia, nĩguo mũtumumu na mũtumia aarie na one. Nao andũ othe makĩgega mũno, makĩũria atĩrĩ, Kaĩ ũyũ ti we Kristũ mũrũ wa Daudi? Acio no Afarisai maiguĩte moigire atĩrĩ, Ũyũ ndaingatagia ndaimonio tiga na ũhoti wa Beelzebuli, mũthamaki wa ndaimonio. Kũmenya no Jesũ meciiria mao, akĩmeera atĩrĩ, ũthamaki wothe ũgayanĩtio kũringana na wene nĩũkira ihooru, na itũũra inene rĩothe kana nyũmba ĩgayanĩtio kũringana na yene ndĩkarũgama. Na angĩkorwo Shetani nĩarutaga Shetani, nĩegayanĩirie we mwene, atĩa ũthamaki wake ũgĩkĩrũgama? Na angĩkorwo niĩ njrutaga ngoma cia ndaimoni na hinya wa

Beelzebuli, ariũ anyu macirutaga na hinya wa ũ? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio, o ene nĩmagatuĩka atuithania anyu. Angĩkorwo no niĩ thĩinĩ wa Roho wa Ngai nĩndĩrutaga ndaimona, hĩndĩ ĩyo ũthamaki wa Ngai nĩũkinyĩire kũrĩ inyuĩ. Kana atĩa mũndũ angĩhota gũtoonya thĩinĩ wa nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hinya na kũnyiita indo ciake, angĩkorwo ndangĩamba mbere ohe mũndũ ũcio ũrĩ hinya? Nake hĩndĩ ĩyo nĩagaataha nyũmba yake. Ũrĩa ũtarĩ mwena wakwa nĩ mũthũ wakwa, na ũrĩa ũtacookanagĩrĩria hamwe na niĩ nĩ kũhurunjagĩra arĩ.

Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndĩramwĩra atĩrĩ, mehia mothe na kũruma nĩgũkarekerwo kũrĩ andũ, no kũruma kwa Roho gũtigaarekerwo kũrĩ andũ, Na ũrĩa ũngĩaria kiugo gĩa gũũkĩrĩra Mũrũ wa Mũndũ, nĩakarekererwo, no ũrĩa ũngĩaria gĩa gũũkĩrĩra Roho Mũtheru, ndakarekererwo, kana hĩndĩ ĩno kana hĩndĩ ĩrĩa ĩgooka.

Kana ĩkai mũtĩ mwega na maciaro maguo mega, kana ĩkai mũtĩ mũũru na maciaro maguo mũũru, nĩgũkorwo kuuma kũrĩ maciaro mũtĩ nĩũmenyekaga. Ciana cia nduĩra, mũngĩhota atĩa kwaria maũndũ mega mũrĩ aaganu? Nĩgũkorwo kuuma ũingĩ wa ngoro, kanua karaaria. Mũndũ ũrĩa mwega arutaga maũndũ mega kuuma igĩĩna-inĩ rĩake rĩrĩa rĩega, na mũndũ ũrĩa mũũru arutaga maũndũ mooru kuuma igĩĩna-inĩ rĩake rĩrĩa rĩũru. No nĩndĩmwĩra inyuĩ atĩ o kiugo gĩothe kĩa tũhũ kĩrĩa angĩkorwo andũ maaria, nĩmakaheana ũhoro wa gĩakĩo mũthenya wa ũtuanĩri ciira. Nĩgũkorwo kuuma harĩ ciugo ciaku nĩũgatuĩrwo mũthingu, na kuuma harĩ ciugo ciaku nĩũgatuĩrwo mũhĩtia.

Hĩndĩ ĩyo amwe a andĩki na Afarisai makĩmũcookeria makiuga, Mũrutani, nĩtwendaga kuona kĩmenyithia kuuma harĩ wee. Nowe akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, Rũciaro rũũru na rũa ũtharia nĩrũracaria kĩmenyithia, na gũtirĩ kĩmenyithia gĩkaaheo rũciaro rũrũ tiga kĩmenyithia kĩa Jona ũrĩa mũnabii. O ta ũrĩa Jona ũrĩa mũnabii aakorire arĩ thĩinĩ wa nda ya thamaki ĩrĩa nene mĩthenya ĩtatũ na matukũ matatũ, ũguo noguo Mũriũ wa Mũndũ agaatuĩka arĩ thĩinĩ wa ngoro ya thĩ mĩthenya ĩtatũ na matukũ matatũ. Andũ a Nineve nĩmakarahũka thĩinĩ wa ũtuanĩri-ciira hamwe na rũciaro rũrũ, na nĩmakarũtuĩra ciira, tondũ nĩmerirĩire ũhoro ũrĩa wahunjĩtio nĩ Jona, na atĩrĩrĩ, kũrĩ kĩndũ kĩnene gũkĩra Jona haha. Mũthamaki-mũka wa gũthini nĩakarahũka thĩinĩ wa ũtuanĩri-ciira hamwe na rũciaro rũrũ, na nĩakamĩtuĩra ciira, tondũ ookire kuuma mĩthia-inĩ ya thĩ kũigua ũũgĩ wa Solomoni, na ta rora, kĩndũ kĩnene gũkĩra Solomoni kĩrĩ haha.

Rĩrĩa roho rĩrĩa rĩtarĩ theru rĩthiĩ kuuma kũrĩ mũndũ, rĩhĩtũkagĩra kũringana kũndũ kũrĩa gũtarĩ maaĩ gĩcaragia ũhurũko, na ti rĩonaga. Hĩndĩ ĩyo ĩrugaga atĩrĩ, Nĩngacooka nyũmba yakwa kuuma kũrĩa ndoimire, na rĩrĩa ĩgĩũka ĩkĩona nyũmba ĩtarĩ na wĩra, na ĩharaganirio, na ĩthondeketio. Hĩndĩ ĩthiaga na ĩkuuaga hamwe nayo mwene ngoma mũgwanja ingĩ cia maroho njũru gũkĩra yayo mwene, na ciatoonya igaikaraga kũu, na maũndũ ma kũrigĩrĩria ma mũndũ ũcio matuĩkaga mooru gũkĩra ma mbere. Ũguo nĩguo gũgaatuĩka o na kũrĩ rũciaro rũrũ rwaganu rũrũ.

Rĩrĩa aaraaria kĩrĩndĩ kĩa andũ-rĩ, ona, nyina na ariũ a ithe maarũgamĩte nja, makĩenda kwaria nake. Mũndũ ũmwe akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, nyina waku na ariũ a thoguo marũgamĩte nja makũrongoragia nĩguo makuone. No rĩrĩa aacookirie, akĩĩra ũrĩa warĩ kũmwĩra atĩrĩ, Nũũ nĩ nyina wakwa, na nũũ nĩ ariũ a baba wakwa? Na atambũrũkia guoko gwake igũrũ rĩa arutwo ake, akiuga, Onai nyina wakwa na ariũ a baba wakwa, Ũrĩa wothe angĩka ũrĩa Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ endaga, we nĩwe mũrũ wa maitũ, na mwarĩ wa maitũ, na nyina.

13

Mũthenya-inĩ ũcio, Jesũ aarĩkia kuuma nyũmba-inĩ, agĩikara hĩndĩ-inĩ ya iria. Na kĩrĩndĩ kĩingĩ gĩacookanĩrĩirio harĩ we, nĩguo we atoonye thĩinĩ wa gatarũ agaikara, na kĩrĩndĩ gĩothe gĩkarũgama hũgũrũrũ-inĩ rĩa iria. Nake akĩmaarĩria maũndũ maingĩ na ngerekano, akiuga atĩrĩ, onai mũhaandi nĩoimire gũthiĩ kũhaanda. Na rĩrĩa ahaandaga, imwe igwĩire hau njĩra-inĩ, nacio nyoni igĩũka ikĩmeria. Ingĩ no igũire igũrũ rĩa mahiga, kũrĩa itiarĩ na tĩĩri mũingĩ, na o rĩmwe ĩkĩmera nĩ ũndũ wa kwaga ũtiku wa tĩĩri, Riũa rĩa mũthenya no rĩaroka, rĩgĩcinwo, na tondũ rĩtiarĩ na mũri, rĩkĩũma. No ingĩ nĩciagũire mĩigua-inĩ, nayo mĩigua ĩkĩmera na ĩkĩmĩhinyĩrĩria, No tũngĩ tũkĩgũa igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa njega, na tũkĩruta maciaro: tũmwe igana, tũngĩ mĩrongo ĩtandatũ, na tũngĩ mĩrongo ĩtatũ. Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua nĩaigue.

Na rĩrĩa arutwo maamũkuhĩrĩirie, makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũmaaragĩria na ngerekano? Ũcio acookirie akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ nĩmũheetwo kũmenya ũhoro wa hitho wa ũthamaki wa igũrũ, no acio matiaheetwo. Ũrĩa wothe ũrĩ na kĩndũ, nĩakaheo na aingĩhe, no ũrĩa ũtarĩ na kĩndũ, o na kĩrĩa arĩ nakĩo nĩgĩkeeherio. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ thĩinĩ wa ngerekano kũrĩ o njaragia, nĩguo kũonaga matikoona, na kũigua matikoigua, kana matikamenya. Nĩguo matikanagarũrũke, na hĩndĩ ĩyo ũrathi wa Isaia ũrĩa ũkuuga nĩũkahingĩrio harĩo: na gũthikĩrĩria nĩmũgaathikĩrĩria na mũtikaamenya, na mũkĩona nĩmũkoona na mũtikaone. Nĩgũkorwo ngoro ya andũ aya ĩtuĩkĩte noru, na matũ-inĩ mao maiguire na ũritũ, na maitho mao makĩhinga, nĩguo matikone na maitho, na matũ-inĩ maigue, na ngoro-inĩ mamenye, na magarũrũke, na nĩngũmahonia.

Maitho manyu no marathimwo, tondũ nĩmonaga, na matũ manyu, tondũ nĩmaiguaga. Tiga, nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ anabii aingĩ na andũ athingu nĩmerirĩirie kuona ũrĩa mũrona, no mationire, na kũigua ũrĩa mũraigua, no matiiguire.

Inyuĩ nĩ ũndũ ũcio thikĩrĩriai ngooro ya ũrĩa wahaandire. Mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga kiugo kĩa ũthamaki na ndataũkĩrwo, ũũkaga ũrĩa mũũru na akooya kĩrĩa kĩhaandĩtwo thĩinĩ wa ngoro yake; ũyũ nĩwe ũrĩa wahaandirwo mũkĩra-inĩ wa njĩra. Ũrĩa ũhaandĩtwo harĩa harĩ mahiga-rĩ, ũyũ nĩwe ũiguaga kiugo na o rĩmwe akagĩamũkĩra na gĩkeno na akagĩoya, Ndagĩ na mũri thĩinĩ wake mwene, no nĩ wa ihinda. Gũkĩa thĩĩna kana kũingatwo nĩ ũndũ wa kiugo, o rĩmwe nĩahĩngagwo. Ũrĩa

ũhaandĩtwo thĩinĩ wa mĩigua, ũyũ nĩwe ũrĩa ũiguaga kiugo, no ũrũmbũyũ wa rĩũ rĩa rĩĩrĩ na ũhinga wa ũtonga nĩikũnyiita kiugo, naguo ũgatuĩka ũtarĩ maciaro. Ũrĩa ũhaandĩtwo igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa njega, ũyũ nĩwe ũrĩa aiguaga kiugo na akamenya, ũrĩa ti-itherũ aciaragia maciaro na akaruta ũmwe igana, ũngĩ mĩrongo ĩtandatũ, na ũngĩ mĩrongo ĩtatũ.

Ngooro ĩngĩ aigĩrĩire mbere yao akiuga atĩrĩ, ũthamaki wa igũrũ ũhaananĩtio na mũndũ ũrĩa wahaandire mbegũ njega mũgũnda-inĩ wake, No thĩinĩ wa kũkomaga kwa andũ, thũ wake ũgĩũka na akĩhaanda magira gatagatĩ wa ngano, na agĩthiĩ. Rĩrĩa nyeki ĩkĩmera na ĩgĩthondeka maciaro, hĩndĩ ĩyo magira makĩoneka o namo. Ndungata cia mwene nyũmba igĩkuhĩrĩria ikĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, githĩ ti mbegũ njega wahaandire mũgũnda-inĩ waku? Nĩ kũ magira moimĩte? ũcio no akĩmeera atĩrĩ, mũndũ thũ nĩwe ekire ũndũ ũyũ. nao ndungata ikĩmwĩra atĩrĩ, nĩũkwenda nĩ ũguo tũthiĩte tũcicookanĩrĩrie? No atĩ oigire, aca, nĩguo mũtikae rĩrĩa mũkũũngania magira mũmunye hamwe namo ngano. Reke ikũre hamwe cierĩ o cierĩ nginya magetha, na hĩndĩ ya magetha nĩngeera arĩa magetha atĩrĩ: Cookanĩrĩriai mbere nyeki na mũciohithanie mĩsĩĩta nĩguo mũcicine, no ngano mĩmĩcookanĩrĩrie thĩinĩ wa kĩhũrĩro gĩakwa.

Ngooro ĩngĩ akĩmaigĩra mbere yao akiuga atĩrĩ, ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta mbegũ ya sinapi, ĩrĩa mũndũ akuuire akĩmĩhaanda mũgũnda-inĩ wake, Ĩrĩa nĩnĩnĩ mũno gũkĩra mbegũ ciothe, no rĩrĩa ĩkũraga, ĩgatuĩka nene gũkĩra mĩmera yothe ya mũgũnda na ĩgatuĩka mũtĩ, nĩgeetha nyoni cia matu-inĩ ciũke na

itũũre honge-inĩ ciayo.

Ngooro ĩngĩ akĩmaarĩria, ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta ndawa, ĩrĩa mũndũ-wa-nja aaoire akĩmĩhitha thĩinĩ wa ibaba ithatũ cia mũtu, nginya rĩothe rĩakinyĩtio ndawa.

Maũndũ macio mothe nĩmarĩtio nĩ Jesũ na ngerekano kũrĩ kĩrĩndĩ kĩu, na hatarĩ ngerekano gũtirĩ kĩndũ aarĩtirie kũrĩ o. Nĩguo kĩhingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa mũnabii ũrĩa oigaga, atĩrĩ, Nĩngahingũra kanua gakwa na ngerekano, nĩngoiga maũndũ mahithe kuuma kũrĩa thĩ yambĩrĩirio.

Hĩndĩ atigĩte kĩrĩndĩ, ookire thĩinĩ wa nyũmba yake. Nao arutwo ake magĩũka harĩ we makiuga atĩrĩ, Twĩre ngerekano ya magira ma mũgũnda. No ũcookia akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa ũhaandaga mbegũ njega nĩ Mũrũ wa Mũndũ, Mũgũnda nĩ thĩ, nayo mbegũ njega, aya nĩ ciana cia ũthamaki, nacio nyeki njũrũ nĩ ciana cia ũũru. Thũ ũrĩa ahaandire cio nĩ mũũrani, nayo magetha nĩ kũrĩkia kwa hĩndĩ, nao agethani nĩ atũmwo. O ta ũrĩa magegania macookanagĩrĩrio na maacinwo na mwaki, ũguo noguo gũgaatuĩka hĩndĩ ya kũrĩkĩra kwa rĩũ rĩĩrĩ. Mũrũ wa mũndũ nĩagatũma atũmwo ake, nao nĩmakongania kuuma ũthamaki-inĩ wake indo ciothe cia kũhĩngithia na arĩa mekaga ũtarĩ wa watho, Nao nĩmakamaita thĩinĩ wa icua rĩa mwaki, kũu gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Hĩndĩ ĩyo andũ arĩa athingu nĩmakaara ta riũa thĩinĩ wa ũthamaki wa Ithe wao. Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua nĩaigue.

Rĩngĩ ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta kĩgĩĩna kĩhithe thĩinĩ wa mũgũnda, kĩrĩa mũndũ onete akĩhitha, na nĩ ũndũ wa gĩkeno gĩake agĩthiĩ akĩendia indo ciothe iria arĩ nacio, na agĩgũra mũgũnda ũcio.

Rĩngĩ ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta mũndũ wonjoria ũracaria ruru njega, Ũrĩa onete ruru ũmwe wa goro mũno aathiire, akĩendia indo ciothe iria aarĩ nacio, na akĩũgũra.

Rĩngĩ ũthamaki wa igũrũ ũhaana ta wabu ũrĩa ũikĩtio iria-inĩ na ũkĩonganĩrĩria mĩthemba yothe hamwe, Yarĩ, rĩrĩa yaiyũrire, maatũmĩte yambate igũrũ hau hũgũrũrũ-inĩ, na maikarĩte macookanĩrĩirie iria njega makĩciĩkĩra thĩinĩ wa indo cia kũiga indo, no iria njũrũ makĩikia nja. Ũguo nĩguo gũgaatuĩka hĩndĩ ya ĩrĩkĩro rĩa ihinda rĩu. Andũ arĩa matũmwo nĩmagathiĩ na maamũranie arĩa aaganu kuuma gatagatĩ ka arĩa athingu, Nao nĩmakamaita thĩinĩ wa icua rĩa mwaki, kũu gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Jesũ akĩmooria atĩrĩ, Nĩmũtaũkĩrwo nĩ maũndũ macio mothe? Nao makĩmũcookeria atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani. nowe akĩmeera atĩrĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mwandĩki-marũa wothe ũrĩa ũrutĩtwo ũhoro wa ũthamaki wa igũrũ ahaana ta mwene-nyũmba, ũrĩa ũrutaga kuuma kĩgĩĩna-kĩa-indo ciake indo cia njerũ na cia tene.

Na gĩakĩoneka atĩ rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ngerekano icio, akiuma kũu. Na rĩrĩa ookire bũrũri wake mwene, nĩamarutaga thĩinĩ wa kĩũngano kĩao, nĩ ũndũ ũcio makĩgega mũno na makiuga atĩrĩ, Mũndũ ũyũ onire kũ ũũgĩ ũyũ na hinya ici? Githĩ ũyũ ti mũrũ

wa mũbundi? Githĩ nyina wake ndeetagwo Mariamu, na ariũ a nyina mao ti Jakubu, na Josese, na Simoni, na Juda? Nacio aarĩ a ake-rĩ, ti othe marĩ harĩ ithuĩ? Nĩ ũndũ ũcio-rĩ, ũyũ nĩakuonire kũ maũndũ maya mothe? Na nĩmathũũragwo nĩwe. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, gũtirĩ mũnabii ũtarĩ gĩtĩĩo tiga thĩinĩ wa bũrũri wake mwene na thĩinĩ wa nyũmba yake mwene. Nake ndaigire kũruta ciama nyingĩ kũu nĩ ũndũ wa kwaga kwĩtĩkia kwao.

14

Ihinda-inĩ rĩu, Herode ũrĩa mwathi wa robo aiguire ũhoro wa Jesũ Na akiuga kũrĩ ndungata ciake, Ũyũ nĩ Johana ũrĩa Mũbatithania, we ararahũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ hinya nĩ marutaga wĩra thĩinĩ wake. Nĩgũkorwo Herode aakorwo anyiitĩte Johana, akĩmuoha na akĩmũiga njeera nĩ ũndũ wa Herodia, mũtumia wa Filipu mũrũ wa ithe. Oigaga nĩgũkorwo Johana aamwĩraga atĩrĩ, ti kwagĩrĩire wee kũmĩgwatĩra. Na o na gũtuĩka nĩendaga kũmũũraga, nĩetigĩrire kĩrĩndĩ kĩu, tondũ nĩmamũtuaga ta mũnabii. No rĩrĩa mĩthenya ya kũrĩkanwo gũciarwo kwa Herode yakĩgwatwo, mwarĩ wa Herodia akĩina gatagatĩ, nake akĩkenia Herode Nĩ ũndũ ũcio na mwĩhĩtwa nĩetĩkĩrire kũmũhe kĩrĩa o gĩothe angĩmũhooya. Nake ũcio, atũmwo nĩ nyina wake, akiuga atĩrĩ, Nengera haha igũrũ rĩa mbakũra mũtwe wa Johana Mũbatithania. Na mũthamaki akĩiguĩrwo kĩeha, no nĩ ũndũ wa mĩĩhĩtwa na ageni arĩa maarĩĩanagĩra nake, agĩathana atĩ ahewo. Na atũmĩte, nĩatinirie mũtwe Johana thĩinĩ wa njeera.

Nayo mũtwe wake ũkĩrehwo igũrũ rĩa sahani, na ũkĩheo kĩhĩĩ kĩu, nake agĩũtwara kũrĩ nyina. Na rĩrĩa arutwo ake maakuhĩrĩria, nĩmakuuire mwĩrĩ na makĩũthika, na magĩũka makĩhe Jesũ ũhoro.

Kũigua ũguo-rĩ, Jesũ eherire kũu thĩinĩ wa gatarũ agĩthiĩ handũ ha werũ arĩ wiki mwene, na rĩrĩa ciũmbe ciaiguire ũguo, ikĩmũrũmĩrĩra na magũrũ kuuma matũũra-inĩ. Nake akiuma, Jesũ onire kĩrĩndĩ kĩingĩ, na akĩmaiguĩra tha, na akĩhonia arĩa maarĩ arũaru ao. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa gũtuĩkire, arutwo ake nĩmamũkuhĩrĩirie makiuga atĩrĩ, Kũndũ gũkũ nĩ gĩthaka, na thaa nĩĩhĩtũkĩte. Rekereria ikundi cia andũ mathiĩ, nĩguo mathiĩte tũtũũra-inĩ megũrĩre o ene irio. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, matiagĩrĩirwo nĩ gũthiĩ; maheei inyuĩ kĩndũ gĩa kũrĩa. No acio makĩmwĩra atĩrĩ, Tũtirĩ na kĩndũ gũkũ tiga mĩgate ĩtano na thamaki igĩrĩ. Ũcio no akiuga atĩrĩ, Nreherei o haha. Nake aarĩkia kwatha kĩrĩndĩ kĩa andũ gũikara thĩ igũrũ rĩa nyeki, akĩoya mĩgate ĩrĩa ĩtano na thamaki igĩrĩ, akĩrora igũrũ matu-inĩ, akĩrathima, na aarĩkia kũmĩuna akĩhe arutwo mĩgate, nao arutwo makĩhe kĩrĩndĩ kĩa andũ. Na marĩire othe, na makĩhũũna, na makĩoya kĩrĩa kĩatigaire kĩa tũcunjĩ, ikũnia ikũmi na igĩrĩ ciyũrĩte. Acio maarĩĩaga maarĩ aanake ta ngiri ithano, hatarĩ atumia na ciana.

Nake o rĩrĩa Jesũ ahatĩrĩirie arutwo ake kwĩhikia thĩinĩ wa marikabu na gũthiĩ mbere yake mũrĩmo ũrĩa ũngĩ, nginya ndaarekie ikundi cia andũ. Na aarĩkia kũrekia kĩrĩndĩ, ambatire kĩrĩma-inĩ we mwene nĩguo ahooe. Hwaĩ-inĩ ũcio aakorirwo arĩ

kũu we mwene. No rĩrĩ, marikabu yarĩ gatagatĩ-inĩ ga iria, ĩkĩnyariirwo nĩ mĩthemba, nĩgũkorwo rũhuho rwarĩ rũmũgambanie. No rĩrĩa rĩa kana rĩa ũtukũ, Jesũ nĩamathiĩire akĩgerera igũrũ rĩa iria. Na mona we arutani agĩthiĩ igũrũ rĩa iria, nĩmathĩĩnĩkire makiuga atĩ nĩ kĩoneki, na nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra makĩanĩrĩra. No rĩrĩ, Jesũ akĩmaarĩria o rĩmwe, akiuga atĩrĩ, Gĩai na ũcamba, nĩ niĩ, mũtigĩĩtigĩre. Gũcookia-rĩ, Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, angĩkorwo nĩwe, njatha njũke kũrĩ we igũrũ rĩa maaĩ. Nake akiuga atĩrĩ, Ũka. Na Petero aarĩkia kũharũrũka kuuma marikabu-inĩ, agĩthiĩ igũrũ rĩa maaĩ nĩguo oke kũrĩ Jesũ. Rĩrĩa onire rũhuho rũrũ rũrĩ hinya, akĩĩtigĩra, na rĩrĩa aambĩrĩirie kũtoonyerera, akĩanĩrĩra akiuga, Mwathani, honokia. O hĩndĩ ĩyo Jesũ atambũrũkĩtie guoko gwake, akĩmũnyiita na akĩmwĩra, Wee ũrĩ na wĩtĩkio mũnini, nĩ kĩĩ gĩatũmire ũgĩe na nganja? Na rĩrĩa maatoonyire marikabu-inĩ, rũhuho rũgĩtiga. No arĩa maarĩ thĩinĩ wa gatarũ maoka makĩmũhooya makiuga, Ti ma ti mũrũ wa Ngai ũrĩ.

Na maarĩkia kũringa, magĩkinya bũrũri wa Genesareti. Na rĩrĩa maamũmenyire, andũ a handũ hau magĩtũma kũndũ guothe kwa bũrũri ũcio ũthiũrũrũkĩirie, na makĩmũrehere arĩa othe maarĩ arũaru. Nao nĩmaramũthaitha nĩguo o na angĩkorwo no mahutie gĩcũnji kĩa nguo yake, na arĩa othe maahutirie makĩhonokio.

15

Hĩndĩ ĩyo andĩki na Afarisai kuuma Jerusalemu magĩkuhĩrĩria Jesũ makiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga arutwo aku maregage mũtugo wa athuuri? Nĩgũkorwo matithambaga moko mao rĩrĩa marĩĩaga mũgate. Nowe acookia akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga o na inyuĩ mũtharagie rĩathani rĩa Ngai nĩ ũndũ wa mĩtugo yanyu? Nĩgũkorwo Ngai nĩathanire akiuga, tĩĩa thoguo na maitũguo, na ũrĩa ũrumaga ithe kana nyina nĩakue na gĩkuũ. Inyuĩ no mũroiga atĩrĩ, ũrĩa ũngĩĩra ithe kana nyina atĩrĩ, kĩheo kĩrĩa ũngĩguna kuuma harĩ niĩ, na ndangĩtĩĩa ithe wake kana nyina wake, Na inyuĩ nĩmwatũmire watho wa Ngai ũthire hinya nĩ ũndũ wa mĩtugo yanyu. Anyongi, kaĩ wega Isaia arathire ũhoro wanyu akiuga, Andũ aya nĩmakuhĩrĩria harĩ niĩ na kanua kao, na mĩromo yao nĩmatĩĩaga niĩ, no ngoro yao ĩrĩ kũraya mũno kuuma kũrĩ niĩ. Tũhũ no mahooyaga, makĩrutanaga mĩrutani mĩathani ya andũ.

Na eetĩte kĩrĩndĩ, akĩmeera atĩrĩ, Thikĩrĩriai na mũmenye, Ti kĩrĩa kĩratoonya kanua-inĩ kĩrĩa kĩthaahaga mũndũ, no kĩrĩa kĩroimagara kuuma kanua-inĩ-rĩ, kĩu nĩkĩo kĩthaahaga mũndũ. Hĩndĩ ĩyo, arutwo ake maamũkuhĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũũĩ atĩ Afarisai nĩmarakaririo rĩrĩa maaiguire kiugo kĩu? Nowe acookire akiuga atĩrĩ, mĩmera yothe ĩrĩa ĩtahandĩtwo nĩ Baba wakwa wa igũrũ nĩĩkamurwo. Rekiai o, atongoragia nĩ atumia a atumia. Mũtumia angĩkorwo atongoragia mũtumia, eerĩ magũa thĩinĩ wa irima. Gũcookia-rĩ, Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Tũtaarĩrie ngooro ĩno. No Jesũ akiuga atĩrĩ, O na rĩu inyuĩ mũtarĩ na ũtaũku? Mũtiigũtaũkĩrwo atĩ indo ciothe iria citoonyaga kanua igathiĩ nda na igaikio handũ ha gũikia mai? No icio ikiumaga

kuuma kanua iumaga kuuma ngoro-ini, na icio nĩcio ithaahĩaga mũndũ. Nĩgũkorwo kuuma ngoro-inĩ nĩkuo kuumaga meciiria mooru, ũragani, ũtharia, ũmaraya, ũici, ũira wa maheeni, na kũruma Ngai. Ici nĩcio iria ithaahiagia mũndũ, no kũrĩa na moko matathambĩtio ti ithaahiagia mũndũ.

Nake Jesũ athuĩte kuuma kũu, akĩehera agĩthiĩ mĩena-inĩ ya Turo na Sidoni. Na rĩu ona, mũndũ-wa-nja Mũkaanani kuuma mĩhaka-inĩ ĩyo ũrĩa woimĩte akĩanĩrĩra harĩ we akiuga, Njiguĩra tha niĩ, Mwathani, mũriũ wa Daudi; mwarĩ wakwa nĩ kũgĩa mũno na ndaimoni. No ũcio ndaacookirie ũhoro o na ũmwe. Nao arutwo ake maakuhĩrĩria, makĩmũũria makiuga, Mũrekerie, tondũ nĩaranĩrĩra thuutha witũ. Nowe acookia akiuga, Niĩ ndĩratũmwo tiga kũrĩ ng'ondu iria ciũrĩte cia nyũmba ya Isiraeli. Nowe akĩũka, akĩmũinamĩra akiuga, Mwathani, ndeithia. Nowe akĩhĩtũkĩra akiuga atĩrĩ, ti wega kũoya irio cia ciana ũciikĩre ngui iria nini. Mũndũ-wa-nja ũcio akiuga atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani, nĩgũkorwo ngui nacio irĩĩaga tũhenyũ tũrĩa tũgũũaga kuuma metha-inĩ ya athani ao. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Ĩĩ mũndũ-wa-nja, nene wĩtĩkio waku! Ũrekwo kũrĩ wee ta ũrĩa wendaga. Nake mwarĩ wake akĩhonio kuuma thaa ĩyo.

Na thuutha wa gũthiĩ kuuma kũu, Jesũ okire hakuhĩ na iria rĩa Galili, na aahaica kĩrĩma-inĩ, aikarire kũu. Na kĩrĩndĩ kĩingĩ gĩgĩũka harĩ we marĩ na andũ arĩa ene ithua, atumumu, ene matũ matarĩ na kĩiguĩro, ene ciĩma, na angĩ aingĩ hamwe nao, nao makĩmaikia magũrũ-inĩ ma Jesũ, nake akĩmahonia. Nĩguo andũ aingĩ magegaara monaga atumumu maiguaga, arĩa matarĩ

na mĩario makĩaria, arĩa maarĩ na ciũngũ marĩ agima, arĩa ithua magereire, na arĩa atumumu monaga, nao makĩgooca Ngai wa Isiraeli.

No Jesũ eetĩte arutwo ake, akiuga atĩrĩ, Nĩndĩ na tha ya kĩrĩndĩ kĩu, tondũ nĩmaikarĩte na niĩ mĩthenya ĩtatũ na matirĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa, na ndikwenda kũmarekeria mehĩtie irio, nĩguo matikanore njĩra-inĩ. Nao arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, Tũngĩgĩa na mĩgate mĩingĩ ũguo kũ werũ-inĩ ũũ nĩguo tũhũũnie kĩrĩndĩ kĩnene kĩũ? Nake Jesũ akĩmooria atĩrĩ, Mũrĩ na mĩgate mĩigana? Nao makiuga atĩrĩ, Mũgwanja, na thamaki nini. Na aathire ikundi cia andũ kwĩgũithia thĩ. Na rĩrĩa oire mĩgate mũgwanja na thamaki, na aarĩkia kũheanĩte ngaatho, akĩmĩunanga na akĩmĩhe arutwo ake, nao arutwo makĩhe kĩrĩndĩ. Na marĩrĩire othe na makĩhũũna, na makĩoya ũrĩa watigaire wa tũcunjĩ, ciondo mũgwanja ciyũrĩte. Arĩa maarĩĩaga maarĩ arũme ngiri inya, hatarĩ atumia na ciana. Na aarĩkia kũingata ikundi cia andũ, ahaica marikabu-inĩ, na agĩũka mĩhaka-inĩ ya Magdala.

16

Na rĩrĩa Afarisai na Asadukai maakuhĩrĩirie makĩmũgeria, makĩmũũria amoonie kĩmenyithia kuuma igũrũ. Ũrĩa ũcookirie akĩmeera atĩrĩ, hwaĩ-inĩ ĩgĩkorwo ĩkĩnyanĩka mũroiga atĩrĩ, kũrĩ na kĩrĩa kĩega, nĩgũkorwo igũrũ nĩ mũtune. Na rũciinĩ, ũmũthĩ nĩ kĩhũũmũ, nĩgũkorwo igũrũ nĩrĩtunĩte rĩrĩ kĩmũũru. Inyuĩ aheani, ũthiũ wa igũrũ nĩmũũĩ gũkũũrana, no imenyithia cia

mahinda mũtingĩhota kũmenya? Rũciaro rũũru na rwa ũtharia rũrenda kĩmenyithia, na kĩmenyithia gĩtikaheanwo ĩno tiga o kĩmenyithia kĩa Jona mũnabii. Nake aarĩkia kũmatiga, agĩthiĩ.

Na arutwo ake maarĩkia gũũka mũrĩmo ũrĩa ũngĩ, nĩmariganĩirwo nĩ kũoya mĩgate. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Onai na mwĩmenyererei ndawa ya Afarisai na Asadukai. Acio nao maaciiragĩrĩria thĩinĩ wao ene makiuga atĩrĩ, Mĩgate tũtioyete. Kũmenya ũguo-rĩ, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũraranĩria thĩinĩ wanyu ene, inyuĩ a wĩtĩkio mũnini, atĩ mũtiamũkĩra mĩgate? Mũtiigũ mũtanamenya, kana mũtiririkanaga mĩgate ĩtano ya andũ ngiri ithano, na itarũrũ iigana mwoire? Kana mũtiririkanaga mĩgate mũgwanja ya andũ ngiri inya, na ciondo cia mũigana mwamũkĩrire? Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũtamenya atĩ ti ũhoro wa mũgate ndamwĩrire mwĩhũũge kuuma kũrĩ ndawa ya Afarisai na Asadukai? Hĩndĩ ĩyo nĩmataũkĩirie atĩ ndoigire kũrũmbũiya kuuma ndawa-ĩrĩa-ĩimbagia ya mũgate, no kuuma ũrutani wa Afarisai na Asadukai.

Rĩrĩa Jesũ ookire icunjĩ-inĩ cia Kaisaria ya Filipu, oorĩtie arutwo ake akĩũria atĩrĩ, Andũ maroiga atĩ niĩ ndĩ ũ, Mũrũ wa Mũndũ? Nao makiuga atiriri, Amwe moigaga ni Johana Mubatithania, angi moigaga ni Elija, nao angi moigaga ni Jeremia kana umwe wa anabii. Arameeraga atĩrĩ, No inyuĩ-rĩ, mũnjĩĩraga atĩ ndĩ ũ? Gũcookia-rĩ, Simoni Petero akiuga atĩrĩ, Wee nĩwe Kristũ, Mũrũ wa Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo. Na gũcookia, Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ũrathimĩtwo nĩwe, Simoni Barijonaa, tondũ nyama na thakame ti ĩkũguũranĩirie, no nĩ Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Na niĩ

nĩngwĩra atĩrĩ wee ũrĩ Petero, na igũrũ rĩa ihiga rĩrĩ nĩngaka kanitha wakwa, na ihingo cia gĩkuũ itikaahota kũmĩtooria. Na nĩngakũhe cabi cia ũthamaki wa igũrũ, na kĩrĩa gĩothe ũngĩoha gũkũ thĩ, nĩgĩkorwo kĩohetwo kũu igũrũ, na kĩrĩa gĩothe ũngĩohora gũkũ thĩ, nĩgĩkorwo kĩohoretwo kũu igũrũ. Hĩndĩ ĩyo aathire arutani ake nĩguo matikeere mũndũ o na ũrĩkũ atĩ we nĩwe Jesũ Kristũ.

Kuuma hĩndĩ ĩyo, Jesũ ambĩrĩirie kuonia arutwo ake atĩ nĩ kĩagĩrĩire we kũũma athiĩ Jerusalemu, na anyariirĩke maũndũ maingĩ kuuma kũrĩ athuuri, na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, na aandĩki-marũa, na ooragwo, na mũthenya wa gatatũ ariũkio. Na Petero aarĩkia kũmũoya mwena-inĩ, ambĩrĩria kũmũkaania akiuga atĩrĩ, Ũtugi ũrogĩkorwo harĩ wee, Mwathani! Ũndũ ũyũ ndũgaakorwo harĩ wee. Ũcio no aagarũrũka akĩĩra Petero atĩrĩ, Thiĩ thuutha wakwa, Shetani, ũrĩ kĩhĩnga gĩa kũhĩngwo harĩ niĩ, tondũ ndũreciiria maũndũ ma Ngai, no maũndũ ma andũ.

Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, Angĩkorwo mũndũ endaga kũnũmĩrĩra, nĩaĩkaane we mwene, na oe mũtharaba wake, na anũmĩrĩre. Ũrĩa ũngĩenda kũhonokia roho wake nĩakamĩũra, no ũrĩa ũngĩũra roho wake nĩ ũndũ wakwa, nĩakamĩona. Nĩ kĩĩ nĩgũkorwo ategũrĩirwo mũndũ angĩkorwo thĩ yothe agĩĩtie, no roho wake amĩte? Kana nĩ kĩĩ akaheana mũndũ gũkũũrania roho wake? Nĩgũkorwo Mũriũ wa Mũndũ nĩegũũka arĩ na riiri wa Ithe wake hamwe na aũmĩrĩri ake, na hĩndĩ ĩyo nĩakarĩha o mũndũ kũringana na ciĩko ciake. Ti-nguo, nĩndĩmwĩra atĩrĩ, kũrĩ amwe a arĩa marũgamĩte haha, arĩa

matagacama gĩkuũ nginya marĩona Mũriũ wa Mũndũ agĩũka thĩinĩ wa ũthamaki wake.

17

Thutha wa mĩthenya ĩtandatũ, Jesũ nĩatwarire Petero na Jakobũ na Johana mũrũ wa nyina, na akĩmaambatithia kĩrĩma kĩraihu igũrũ marĩ oiki. Nake agarũrirwo mbere yao, naguo ũthiũ wake ũkĩhenia ta riũa, nacio nguo ciake ikĩgĩa njerũ ta ũtheri. Na rora, nĩmoonirwo nĩo Musa na Elija marĩ hamwe nake makĩaranĩria. Gũcookia no Petero oigire Jesũ, Mwathani, nĩ njega ithuĩ gũkorwo haha. Angĩkorwo ũkwenda, nĩtwĩke haha ihema ithatũ: kũrĩ wee ĩmwe, na kũrĩ Musa ĩmwe, na ĩmwe kũrĩ Elija. Hĩndĩ akĩaragia-rĩ, ĩtĩkĩra itu rĩerũ nĩrĩamaiyũrĩirie, na ĩtĩkĩra, mũgambo kuuma itu-inĩ rĩu ũkiuga atĩrĩ, Ũyũ nĩwe Mũriũ wakwa ũrĩa wendete, ũrĩa ndakenera nake; mũiguei. Na rĩrĩa arutwo maaiguire ũguo, makĩgũa mothiũ-inĩ mao na makĩĩtigĩra mũno. Nake Jesũ agĩkuhĩrĩria, akĩmahutia, akiuga atĩrĩ, Mwĩrarahũkei na mũtigetigĩre. Rĩrĩa maareririe maitho mao-rĩ, mationeire mũndũ o na ũmwe tiga Jesũ wiki. Na rĩrĩa maikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, Jesũ akĩmaatha akiuga atĩrĩ, mũtikanerere mũndũ o na ũrĩkũ ũhoro wa kĩoneki kĩu nginya rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ akariũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nao makĩmũũria, arutwo ake makiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmi aandĩki-marũa maroiga atĩ Elija nĩagĩrĩirwo gũũka mbere? No Jesũ acookirie akĩmeera atĩrĩ, Elija ti-itherũ nĩagooka mbere, na nĩakacookia maũndũ mothe, Nĩndĩmwĩra inyuĩ atĩ Elijah nĩokĩte kũrĩ, na

matiamũmenyire, no maamwĩkire maũndũ marĩa mothe maamendire. Ũguo o na Mũriũ wa Mũndũ nĩekũrathĩĩnĩka nĩo. Hĩndĩ ĩyo arutwo nĩmataũkĩrwo atĩ aarĩtie ũhoro wa Johana Mũbatithania.

Na rĩrĩa mookire kũrĩ kĩrĩndĩ kĩu, mũndũ akĩmũkuhĩrĩria akĩmũturamĩrĩra ndu, na akĩmwĩra Mwathani, ĩgua tha mũrũ wakwa, tondũ nĩ moonstruck na nĩathĩĩnaga mũno, nĩgũkorwo mahinda maingĩ agũaga mwaki-inĩ, na mahinda maingĩ agũaga maaĩ-inĩ. Na ndamũrehire kũrĩ arutwo aku, na matiahota kũmũhonia. Gũcookia no Jesũ akiuga, Ĩĩ rũciaro rũtarĩ na wĩtĩkio na rũogometie, o nginya rĩ nĩngũkorwo hamwe na inyuĩ? O nginya rĩ nĩngũmwĩkirĩria inyuĩ? Mũmũreherei kũrĩ niĩ haha. Nake Jesũ akĩmũkaania, na ngoma ĩkiuma kuuma harĩ we, na ndungata ĩyo ĩkĩhonio kuuma thaa ĩyo. Hĩndĩ arutwo magĩkuhĩrĩria Jesũ marĩ oiki, makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire ithuĩ tũtiahote kũmĩrutũrũra? No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa kwaga kwĩtĩkia kwanyu. Ti-itherũ nĩgũkorwo ndĩramwĩra inyuĩ, angĩkorwo mũrĩ na wĩtĩkio ta mbegũ ĩmwe ya sinapi, nĩmũkeera kĩrĩma gĩkĩ atĩrĩ, Ũma haha ũthiĩ kũu, na nĩgĩkũma, na gũtirĩ ũndũ ũkaagĩra hinya harĩ inyuĩ. No rĩrĩ, mũhĩrĩga ũyũ ndũumaga tiga ũngĩkorwo ũrĩ na ihooya na kwĩhinga kũrĩa.

Rĩrĩa maathiũrũrũkaga kũu Galili, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Mũriũ wa Mũndũ nĩegũthiĩ kũneanwo moko-inĩ ma andũ. Na nĩmakamuũraga, na mũthenya wa gatatũ nĩakaariũkio. Nao makĩiguithio kĩeha mũno.

Rĩrĩa mookire Kaperanaumu, arĩa meeyaga didrakima makĩhĩrĩria Petero na makĩmũũria atĩrĩ, Mũrutani wanyu ndarutaga didrakima? Aroiga, Ĩĩ. Na rĩrĩa aatoonyire thĩinĩ wa nyũmba, Jesũ aamũkinyĩrĩirie akiuga, Nĩ atĩa ũreciiria, Simoni? Athamaki a thĩ nĩmoyaga mahĩtia kana ũthimi kuuma kũrĩ ũ? Kuuma kũrĩ ariũ ao kana kuuma kũrĩ andũ angĩ? Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Kuuma kũrĩ andũ angĩ. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũcio, ariũ nĩ a ithaka. Nĩguo tũtikamathũkie, thiĩ iria-inĩ ũikie ndwano, na thamaki ĩrĩa ĩkwambata mbere ũmĩoe. Ũhingũra kanua kayo ũkuona stater, ũcio woe ũmahe handũ hakwa na haku.

18

Thaa ya ihinda rĩu arutwo nĩmokire kũrĩ Jesũ makiuga atĩrĩ, nũũ ũrĩa mũnene ũthamaki-inĩ wa igũrũ? Na aarĩkia gwĩta mwana, Jesũ akĩhaanda gatagatĩ-inĩ wao na akiuga, Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, mũngĩaga kũgarũrũka na mũtuĩke ta ciana, mũtigatonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ. Mũndũ ũrĩa ũgaakorwo nĩegwĩnyiihia o ta kaana aka, ũcio nĩwe mũnene kũu ũthamakĩ-inĩ wa igũrũ. na ũrĩa ũngĩtĩkĩra kaana ta kau kamwe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩ niĩ atĩkĩraga. Ũrĩa ũngĩhĩngithia ũmwe wa anini aya metĩkĩtie thĩinĩ wakwa, nĩ kaba kũrĩ we atĩ ahingwo ihiga rĩa gĩthĩĩro rĩa ndigiri ngingo-inĩ yake na atoonyio iria-inĩ rĩrĩa inene. Kaĩ kũrĩ thĩ kuuma kũrĩ ciũmbo cia kũhĩngĩcania, nĩgũkorwo nĩ bata ciũmbo cia kũhĩngĩcania ciũke, no kaĩ kũrĩ mũndũ ũcio ũrĩa ũtuĩkanĩirie kĩũmbo kĩa kũhĩngĩcania kĩũkaga. No angĩkorwo

guoko gwaku kana kũgũrũ gwaku nĩgũgũtũma wĩhie, temia icio na ũciikĩrie harĩ wee. Nĩ wega harĩ wee gũtoonya muoyo ũrĩ mwonju kana ũrĩ mũthuthĩ, gũkĩra ũrĩ na moko meerĩ kana magũrũ meerĩ ũikio mwaki-inĩ wa tene na tene. Na angĩkorwo riitho rĩaku nĩrĩgũtũma wĩhie, rĩunye na ũrĩikie kuuma harĩwe, nĩ wega harĩwe ũtoonye muoyo-inĩ ũrĩ na riitho rĩmwe, gũkĩra ũrĩ na maitho meerĩ ũikio gehena-inĩ ya mwaki. Menyererai mũtikarege ũmwe wa anini aya, nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩ aheani-ndũmĩrĩri ao kũu igũrũ hĩndĩ ciothe monaga ũthiũ wa Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Nĩgũkorwo Mũrũ wa Mũndũ okire kũhonokia kĩrĩa kĩũrĩte.

Mũĩciiria wanyu nĩ ũrĩkũ? Mũndũ angĩkorwo arĩ na ng'ondu igana, nayo ĩmwe yacio ĩhĩtie, githĩ ndangĩtiga iria mĩrongo kenda na kenda irĩma-inĩ, athiĩ arongoragie ĩrĩa ĩhĩtĩte? Na angĩtuĩka kũrĩona, ti-itherũ ndĩramwĩra inyuĩ atĩ nĩĩkenaga nĩ ũndũ warĩo gũkĩra cia mĩrongo kenda na kenda iria itiorĩte. Ũguo ti wendo mbere ya Baba wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ-inĩ atĩ o na ũmwe wa tũtũ tũnini tũtũ oore.

Kana angĩkorwo mũrũ wa nyũkwa akwĩhĩrie, thiĩ ũmũcoke mũrĩ inyuĩ ene, angĩkorwo akũigue, nĩũhootete mũrũ wa nyũkwa. Angĩkorwo no ndaigua, oya hamwe nawe o rĩngĩ ũmwe kana eerĩ, nĩguo igũrũ rĩa kanua ka aira eerĩ kana atatũ gĩikare kĩhaandĩtwo kĩrĩa gĩothe kiugo. Angĩkorwo no arega kũigua ũhoro wao, ĩra kanitha; angĩkorwo no arega kũigua o na kanitha, atuĩke harĩ we o ta mũndũ wa Kĩndũ-Inĩ na mũtongoria wa igooti. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, indo ciothe mũngĩoha

gũkũ thĩ, nĩigaakorwo ĩohĩtwo kũu igũrũ, na indo ciothe mũngĩrekeria gũkũ thĩ, nĩigaakorwo ĩrekereirio kũu igũrũ. Rĩngĩ ti-nĩ nĩndĩmwĩra atĩrĩ, angĩkorwo eerĩ anyu mwĩtĩkĩrĩrie igũrũ rĩa thĩ ũhoro wa ũndũ wothe ũrĩa angĩkorwo mahooe, nĩũkamekĩrwo nĩ Baba wakwa ũrĩa ũrĩ igũrũ. Tondũ kũrĩa andũ eerĩ kana atatũ monganĩte thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, kũu ndĩ gatagatĩ-inĩ wao.

Hĩndĩ ĩyo Petero aamũkuhĩrĩirie, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩ maita maigana mũrũ wa maitũ akanjĩhĩria na niĩ ndĩmũrekere? Nĩ o nginya maita mũgwanja? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ndikwĩra nginya mahinda mũgwanja, no nginya mahinda mĩrongo mũgwanja mũgwanja.

Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, ũthamaki wa igũrũ wahaananirio na mũndũ mũthamaki ũrĩa endire kũrĩkanĩra kiugo na ndungata ciake. Rĩrĩa aambĩrĩirie kũrĩkanĩria mĩrigo, areheirwo harĩ we mũndũ ũmwe mũrĩhĩri wa taranda itarĩ na igana. Tondũ ndaarĩ na kĩa kũrĩha, mwathi wake akĩathana endio hamwe na mũtumia wake na ciana ciake na indo ciothe iria aarĩ nacio, nĩguo thiirĩ ĩrĩhwo. Nĩ ũndũ ũcio ndungata ĩyo yagũire, ĩkĩmũinamĩrĩra ĩkiuga atĩrĩ, Mwathi, njĩtĩkĩria, na nĩngũkũrĩha indo ciothe. Kũgĩa na tha-rĩ, mwathi wa ndungata ĩyo akĩmũrekeria na akĩmũrekereria thiirĩ ũcio. Kuuma nja-rĩ, ndungata ĩyo ĩkĩona ũmwe wa andungata a thiritũ yake, ũrĩa aamũkombaga denarii igana rĩmwe, na akĩmũnyiita, akĩmũhĩnya, akiuga, Njookeria angĩkorwo ũrĩ na kĩndũ ũũkombete. Nĩ ũndũ ũcio mũndũ-wa-wĩra-ũmwe wake akĩgũa

magũrũ-inĩ make, akĩmũthaitha akĩmwĩra atĩrĩ, Ĩkĩra ũkirĩrĩria igũrũ rĩakwa, na nĩngũkũrĩha. No we ndeetĩkĩrire, no arĩ athiĩte, akĩmũikia njeera nginya arĩhĩrie kĩrĩa kĩkomboketwo.

Ndungata iria ingĩ cia mũndũ ũcio ciona maũndũ marĩa meekĩkire, ikĩigua kĩeha kĩnene mũno, na igĩũka ikĩhe mwathi wacio ũhoro wa maũndũ mothe marĩa meekĩkire. Hĩndĩ ĩyo aarĩkia kũmwĩta, mwene wake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndungata njũru, thiirĩ ĩrĩa yothe ĩyo ndakũrekereirie, tondũ wanjenjeretie. Ti kwagĩrĩire o na wee kũiguĩra tha ndungata ĩrĩa ĩhaana nawe yaku, o ta ũrĩa o na niĩ ndakũiguĩire tha? Nake kũrĩa kũrakara, mwathi wake neanire we kũrĩ anyariiri nginya arĩhie wothe ũrĩa ũkomboketwo kũrĩ we. Ũguo o na guo Baba wakwa wa igũrũ ekũmwĩka inyuĩ, mũngĩaga kũrekera o mũndũ mũrũ wa nyina kuuma ngoro-inĩ cianyu mahĩtia mao.

19

Na gũkĩgĩa rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ciugo icio, nĩoimire kuuma Galili na agĩũka mĩhaka-inĩ ya Judea mũrĩmo wa Rũũĩ rwa Jorodani. Nao makĩmũrũmĩrĩria ĩrĩa nyingĩ, nake akĩmahonia kũu. Nao Afarisai magĩũka harĩ we makĩmũgeria, makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kũhotekana mũndũ mũrũme kũrekia mũtumia wake nĩ ũndũ wa gĩtũmi o gĩothe? No ũcio ũcookia akĩmeera atĩrĩ, Kaĩ mũtathomete atĩ ũrĩa wambire kuuma o kĩambĩrĩria nĩatuire mũndũ mũrũme na mũndũ-wa-nja, na akiuga, Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, mũndũ mũrũme nĩagatiga ithe wake na nyina, na

nĩakanyiitana na mũtumia wake, na eerĩ nĩmagatuĩka mwĩrĩ ũmwe. Nĩ ũndũ ũcio matikoragwo marĩ eerĩ, no nĩ mwĩrĩ ũmwe. Kĩrĩa Ngai anyiitanĩrĩirie hamwe, mũndũ ndakanatũranĩrie. Maarĩ kũrĩ we atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire Musa athanĩre kũhe ibuku rĩa gũtigana na kũrekereria mũtumia? Arameeraga atĩrĩ, Musa nĩamwetĩkĩrirrie kũrekia atumia anyu nĩ ũndũ wa ũũmũ wa ngoro cianyu, no kuuma kĩambĩrĩria gũtiigana gũtuĩkĩte ũguo. No njugaga atĩrĩrĩ inyuĩ atĩ ũrĩa wothe ũngĩtigana na mũtumia wake ti nĩ ũndũ wa ũtharia na ahikie ũngĩ, nĩahũũraga ũtharia, na ũrĩa ũhikĩtie mũndũ-wa-nja ũrĩa ũtiganĩirio nĩahũũraga ũtharia. Arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, angĩkorwo ũguo nĩguo gĩtũmi kĩa mũndũ mũrũme kĩhaana na mũndũ-wa-nja, ti kũrĩ bata kũhikia. Nowe akĩmeera atĩrĩ, Ti andũ othe maamũkagĩra kiugo kĩu, no o arĩa maaheirwo, Nĩ ũndũ kũrĩ eunuchs arĩa maciarirwo ũguo kuuma nda ya nyina. Na kũrĩ eunuchs arĩa matuirwo eunuchs nĩ andũ, na kũrĩ eunuchs arĩa metuire ene nĩ ũndũ wa ũthamaki wa igũrũ. Ũrĩa ũngĩhota kwĩtĩkĩra nĩ etĩkĩre.

Hĩndĩ ciana ikĩrehwo harĩ we, nĩguo aigĩrĩre moko igũrũ rĩao na ahooe, no arutwo nĩmamakaria. No Jesũ akiuga atĩrĩ, Rekei ciana, na mũtikagiria kuũka kũrĩ niĩ, nĩgũkorwo ũthamaki wa igũrũ nĩ wa andũ ta acio. Nake aarĩkia kũigĩrĩra moko igũrũ rĩao, agĩthiĩ kuuma kũu.

Na rora, ũmwe akĩmũkuhĩrĩria akĩmwĩra, Mũrutani mwega, nĩ kĩĩ kĩega ingĩĩka nĩguo ndĩ na muoyo wa tene na tene? Nowe akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga ũnjĩte mwega? Gũtirĩ mũndũ mwega tiga o Ngai wiki. No rĩrĩ, ũngĩenda gũtoonya muoyo-inĩ,

rũmia maathani. Arambia kũrĩ we, Cia mũthemba ũrĩkũ? Nake Jesũ akiuga, Kĩrĩa kĩa ndũkanoragane, ndũkanatharanie, ndũkanaibie, ndũkanaheane ũira wa maheeni, Tĩĩa ithe na nyina, na nĩũgwendete mũndũ wa hakuhĩ naku o ta wee mwene. Mwanake ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Maũndũ macio mothe nĩndĩmenyereire kuuma ũnini wakwa. Nĩ kĩĩ kĩngĩ ndĩrĩ gĩtheri? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo nĩũkwenda kũgĩa mũkinyanĩru, thiĩ wendie indo ciaku ciothe na ũhe athĩĩni, na nĩũgakorwo na kĩgima igũrũ, na ũcooke ũnrũmĩrĩre. Kũigua no mwanake ũcio kiugo, agĩthiĩ akĩrĩ na kĩeha, nĩgũkorwo aarĩ na indo nyingĩ. Nake Jesũ akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩ na ũthĩĩni mũndũ mũtongu agatoonya ũthamaki-inĩ wa igũrũ. Rĩngĩ no ndĩramwĩra atĩrĩ, nĩ hũthũ ngamĩĩra ĩtuĩkanĩrie riiko-inĩ rĩa mũcongoro gũkĩra mũndũ mũtongu atoonye ũthamaki-inĩ wa Ngai. Rĩrĩa maaiguire ũguo, arutwo ake makĩgega mũno, makiuga atĩrĩ, Nũũ rĩu ũngĩhota kũhonokio? Kũrora-rĩ, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, harĩ andũ ũndũ ũyũ ndũngĩhoteka, no harĩ Ngai maũndũ mothe no mangĩhoteka. Hĩndĩ ĩyo Petero akĩmũcookeria, akiuga atĩrĩ, Ona ithuĩ nĩtũtigĩte indo ciothe na tũkũrũmĩrĩra; nĩ kĩĩ kĩrĩa gĩgaatuĩkĩra? No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ inyuĩ arĩa mũnũmĩte, thĩinĩ wa ũciarwo rĩngĩ, rĩrĩa Mũriũ wa Mũndũ agaikara igũrũ rĩa gĩtĩ gĩake kĩa ũnene kĩa riiri, mũgaikara o na inyuĩ igũrũ rĩa itĩ ikũmi na igĩrĩ cia ũnene, mũtuanagĩra ciũrũ ikũmi na igĩrĩ cia Isiraeli. Na mũndũ wothe ũrĩa ũtigĩte nyũmba kana ariũ a ithe kana acio a nyina kana ithe kana nyina kana mũka kana ciana kana mĩgũnda nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩakamũkĩra maita igana, na agae ũmuothe wa tene na tene. Aingĩ no magaatuĩka a mbere

matuĩke a mũthia, na a mũthia matuĩke a mbere.

20

Ũhaana nĩgũkorwo nĩ ũthamaki wa igũrũ na mũndũ mwene nyũmba, ũrĩa woimire rũciinĩ tene gũcaria aruti-wĩra nĩguo mathiĩ mũgũnda-inĩ wake wa mĩthabibũ. Na aarĩkia gwĩkĩra kĩrĩkanĩro na aruti-wĩra nĩ ũndũ wa thenari mũthenya ũmwe, akĩmatũma mũgũnda-inĩ wake wa mĩthabibũ. Na rĩrĩa oimire thaa ya ĩtatũ, onire andũ angĩ marũgamĩte kũu ndũnyũ-inĩ ya wonjoria matarĩ na wĩra. Na acio oigire atĩrĩ, Thiĩi o na inyuĩ mũgũnda-inĩ wa mĩthabibũ, na kĩrĩa kĩngĩkorwo kĩrĩ kĩagĩrĩire nĩngũmĩhe. Nao magĩthiĩ. Rĩngĩ akiuma nja thaa thathathũ na thaa kenda, agĩĩka o ro ũguo. Gũkoniĩ na thaa ya ikũmi na ĩmwe, ũthiĩte nja onire angĩ marũgamĩte matarĩ wĩra, nake akameera, Nĩ kĩĩ mũrũgamĩte haha mũthenya wothe matarĩ wĩra? Makĩmwĩra atĩrĩ, Gũtirĩ mũndũ ũtũandĩkĩte wĩra. Nake akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi o na inyuĩ mũtoonye mũgũnda-inĩ wa mĩthabibũ, na kĩrĩa gĩothe kĩngĩtuĩka kĩagĩrĩire nĩmũkaamũkĩra. Hwaĩ-inĩ no rĩrĩa kwarĩ kĩarĩkĩtie kũgĩa, mwene wa mũgũnda wa mĩthabibũ akĩĩra mũrori wake atĩrĩ, Ĩta aruti a wĩra na ũmahe mũcaara wao, ũambĩrĩrie kuuma kũrĩ a mũthia nginya kũrĩ a mbere. Na rĩrĩa arĩa maokire thaa ya ikũmi na ĩmwe, makĩamũkĩra o mũndũ denarius. Rĩrĩa mookire-rĩ, arĩa a mbere meciiririe atĩ nĩmakaagwata maingĩ, no o nao makĩoya denarius ĩmwe. Rĩrĩa maamĩrĩire, nĩmatetire magĩũkĩrĩra mwene nyũmba Gũkiuga atĩ aya arĩa a kũrigĩrĩria maarutire wĩra wa thaa ĩmwe, na

ũmatuananĩtie na ithuĩ arĩa twakuuĩte ũritũ wa mũthenya na ũrugarĩ. No ũcio akĩĩra ũmwe wao atĩrĩ, Mũrata, ndikũhĩtia, githĩ ndũndĩkĩrĩire wĩtĩkĩra thĩrĩ ũmwe? Oya kĩrĩa gĩaku ũthiĩ, no ndĩrenda kũhe ũyũ wa kũrigĩrĩria o ta wee, Kana ti kũrĩ ũhoro wa kwendeka harĩ niĩ gwĩka ũrĩa ndĩrenda na indo ciakwa? Riitho rĩaku nĩ rĩũru tondũ niĩ ndĩ mwega? Ũguo nĩguo arĩa a mũthia magaatuĩka a mbere, na arĩa a mbere matuĩke a mũthia, nĩgũkorwo aingĩ nĩ etĩtwo, no anini nĩ athuurĩtwo.

Na rĩrĩa Jesũ aambataga athiĩ Jerusalemu, akĩoya arutwo acio ikũmi na eerĩ mwena-inĩ njĩra-inĩ, na akĩmeera atĩrĩ, Taarĩ, tũrambata tũthiĩ Jerusalemu, na Mũriũ wa Mũndũ akaneano kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa, nao nĩmakamuua gĩkuũ. Nao nĩmakamũneana kũrĩ ndũrĩrĩ nĩguo mamũthekagĩrĩre, na mamũhũũre, na mamũcuurie mũtĩ-igũrũ, na mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka.

Hĩndĩ ĩyo nyina wa ariũ a Zebedee akĩmũkuhĩrĩria marĩ hamwe na ariũ ake, akĩmũinamĩrĩra na akĩmũhooya kĩndũ. Nowe akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũrenda? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Uga atĩ ariũ akwa eerĩ aya maikarage ũmwe mwena waku wa ũrĩo na ũmwe mwena waku wa ũmotho thĩinĩ wa ũthamaki waku. Gũcookia no Jesũ akiuga, Mũtiũĩ kĩrĩa mũrahooya. Mũrahotĩra kũnyua gĩkombe kĩrĩa niĩ ndĩ hakuhĩ kũnyua, kana ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio kũbatithio? Nao maramwĩra, Tũrahotĩra. Na akameera atĩrĩ, Gĩkombe kĩa me nĩmũkanyua, na ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio nĩmũkabatithio, no gũikara mwena wa ũrĩo wakwa na mwena wa ũmotho wakwa ti wakwa kũheana, no nĩ

arĩa wahaarĩrĩirwo nĩ Ithe wakwa. Na rĩrĩa acio ikũmi maaiguire ũguo, nĩmarakarire nĩ ũndũ wa acio eerĩ a nyina nao. No Jesũ aarĩkia kũmeeta othe, akĩmeera atĩrĩ, nĩmũũĩ atĩ athamaki a ndũrĩrĩ nĩmathagaga andũ ao, na arĩa anene nĩmathagaga andũ ao. Ti ũguo gũtigakorwo thĩinĩ wanyu, no ũrĩa ũngĩenda thĩinĩ wanyu gũtuĩka mũnene, agatuĩka ndungata yanyu. Na ũrĩa ũngĩenda gatagatĩ-inĩ wanyu kũgĩa wa mbere, agaatuĩka ngombo yanyu, O ta ũrĩa Mũrũ wa Mũndũ ti okire gũtungatĩrwo, no nĩ gũtungata na kũheana roho wake ũtuĩke gĩkombora handũ ha andũ aingĩ.

Na rĩrĩa maathiiaga kuuma Jeriko, kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩmũrũmĩrĩra. Na rĩrĩ, andũ eerĩ atumumu maikarĩte mũkĩra-inĩ wa njĩra, maiguire atĩ Jesũ nĩarahĩtũkĩra, makĩanĩrĩra makiuga atĩrĩ, tũiguĩre tha, Mwathani, Mũrũ wa Daudi. No kĩrĩndĩ kĩu gĩkĩmakũũma nĩguo makirĩrie, no o makĩanĩrĩra makĩria makiuga atĩrĩ, tũiguĩre tha, Mwathani, Mũrũ wa Daudi. Na arũgamĩte, Jesũ akĩmeeta na akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mwenda njĩkĩre inyuĩ? Mamwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩguo maitho maitũ mahingũrwo. Kũgĩa na tha-rĩ, Jesũ akĩhutia maitho mao, na o rĩmwe maitho mao makĩona, nao makĩmũrũmĩrĩra.

21

Na rĩrĩa maakuhĩrĩria Jerusalemu na magĩkinya Bethphage hakuhĩ na Kĩrĩma kĩa Mĩtamaiyũ, hĩndĩ ĩyo Jesũ agĩtũma arutwo eerĩ Akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi mũtoonye itũũra rĩrĩa rĩrĩ mbere

yanyu, na o rĩmwe nĩmũkona ndigiri ĩohetwo na njaũ hamwe nayo, mĩohore mũndehereire. Na angĩkorwo mũndũ amwĩre inyuĩ kĩndũ, mũkouga atĩrĩ Mwathani nĩabataire, nake o rĩmwe nĩakamacooka. Ũndũ ũyũ wothe wekĩkire nĩguo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa mũnabii ũrĩa oigaga kĩhingĩrio, Ĩrai mwarĩ wa Sioni, ona mũthamaki waku nĩarooka kũrĩ we arĩ mũhooreri, na ahaicĩte igũrũ rĩa ndigiri na njaũ mũriũ wa nyamũ ya mũrigo.

No rĩrĩa arutwo mathiire na magĩĩka o ta ũrĩa Jesũ aamaathĩte, Marehire ndigiri na njaũ, na makĩigĩrĩra nguo ciao igũrũ rĩacio, nake agĩikara igũrũ rĩacio. Kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩnene mũno nĩkĩaratire nguo ciao njĩra-inĩ, nao angĩ nĩmatemaga honge kuuma mĩtĩ-inĩ na magaciara njĩra-inĩ. No kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩathiiaga mbere na kĩrĩa kĩarũmĩrĩire maanĩrĩire makiuga atĩrĩ, Hosana kũrĩ Mũriũ wa Daudi, arathime ũrĩa ũgooka na rĩĩtwa rĩa Mwathani, hosana kũrĩ arĩa marĩ igũrũ mũno.

Na rĩrĩa aatoonyire Jerusalemu, itũũra rĩothe rĩkĩinainĩra, rĩkĩũria atĩrĩ, Ũyũ nĩ ũ? Nao kĩrĩndĩ kĩoigaga atĩrĩ, ũyũ nĩwe Jesũ mũnabii wa kuuma Nazarethi ya Galili.

Nake Jesũ agĩtoonya thĩinĩ wa hekarũ theru ya Ngai, na akĩingata andũ othe arĩa maendekagia na kũgũra thĩinĩ wa hekarũ, na akĩharagania metha cia arĩa magarũraga mbeeca, na itĩ cia arĩa mendagia ndutura. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, Nyũmba yakwa ĩgeetagwo nyũmba ya mahooya, no inyuĩ mũmĩtuĩte ũrima wa aici.

Nao andũ arĩa mathuaga na arĩa atumumu makĩmũkuhĩrĩria kũu hekarũ-inĩ, nake akĩmahonia. Kũonete no athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa maũndũ ma kũgegania marĩa eekire, na ciana igĩanĩrĩra thĩinĩ wa hekarũ ikĩuga, Hosana kũrĩ mũriũ wa Daudi, makĩrakara. Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũiguaga kĩrĩa aya maroiga? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ĩĩ. Kaĩ mũtirĩ mũthoma atĩ kuuma kanua ka ciana na iria ikongaga nĩndahaarĩirie goocwo? Na aatigire o, akiuma nja ya itũũra, agĩthiĩ Bethania, nake araara kũu.

Rũciinĩ-rĩ, rĩrĩa aacookaga itũũra-inĩ inene, nĩahũtirio nĩ ng'aragu. Na ona mũtĩ wa ngũyũ ũmwe njĩra-inĩ, agĩũka harĩ guo, na ndaonire kĩndũ thĩinĩ waguo tiga mathangũ o moka, nake akĩĩra guo, Gũtikagĩe maciaro kuuma harĩ wee nginya tene. Namo mũtĩ wa ngũyũ ũkĩũma o rĩmwe. Na rĩrĩa moonetie, arutwo nĩmagegire makiuga atĩrĩĩ, Nĩ ũrĩkũ mũtĩ wa ngũyũ waũmire o rĩmwe? Gũcookia, no Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra, angĩkorwo mũrĩ na wĩtĩkio na mũtikaagĩe na nganja, ti ũndũ wa mũtĩ wa ngũyũ tu mũgeeka, no o na angĩkorwo kĩrĩma-inĩ gĩkĩ mũkĩĩre, Oywo ũikie na ũikio iria-inĩ, nĩgũgekĩka. Na indo ciothe iria mũngĩenda angĩkorwo mũrenda thĩinĩ wa ihooya mũkĩetĩkia, nĩmũkacirũmĩrĩra.

Rĩrĩa ookire thĩinĩ wa hekarũ-inĩ kũruta, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri a andũ nĩmamũkuhĩrĩirie makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ ũhoti ũrĩkũ wĩkaga maũndũ maya, na nũũ ũgũheete ũhoti ũyũ? Gũcookia no Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩngũmũũria inyuĩ o na niĩ kiugo kĩmwe, kĩrĩa mũngĩnjĩĩra, na niĩ inyuĩ nĩngũmwĩra

wathani ũrĩkũ ndekaga maũndũ maya. Ũbatithio wa Johana watumire kũ, kuuma igũrũ kana kuuma kũrĩ andũ? No-o meeciiragia thĩinĩ wao moigaga, Angĩkorwo twoiga kuuma igũrũ, agatwĩra, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũtamwĩtĩkirie? Angĩkorwo no tũgaciira atĩ nĩ kuuma kũrĩ andũ, nĩtũtigagĩra kĩrĩndĩ kĩu, nĩgũkorwo othe nĩmanyiitaga Johana ta mũnabii. Na maacookia Jesũ makiuga, Tũtiũĩ. Nake akĩmeera o nake, O na niĩ ndiramwĩra ũhoro-inĩ wa ũhoti ũrĩkũ nĩkuo njĩkaga maũndũ maya.

Mũndũ ũmwe aarĩ na ciana igĩrĩ, nake aathiire harĩ wa mbere akĩmwĩra atĩrĩ, Mwana wakwa, thiĩ ũmũthĩ ũrute wĩra mũgũnda-inĩ wakwa wa mĩthabibũ. Ũrĩa na ũcookia akiuga atĩrĩ, Ti ndenda, no thuutha ũcio akĩigua kĩeha, agĩthiĩ. Na aakorire kũrĩ wa keerĩ, akiuga o ta ũguo. No we acookirie, akiuga, Niĩ, Mwathani, no ndathiire. Nũũ kuuma kũrĩ acio eerĩ ekire wendo wa ithe? Makamwĩra, Ũrĩa wa mbere. Jesũ akameera atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ etia ũtheri na maraya maramũtongoragia mũtonyage ũthamaki-inĩ wa Ngai. Nĩokire nĩgũkorwo kũrĩ inyuĩ Johana arĩ na njĩra ya ũthingu, na mũtiamwĩtĩkirie, no etia mbeeca na itharia maamwĩtĩkirie, inyuĩ no mũrĩona mũtiigana thuutha nĩguo mũmwĩtĩkie.

Thikĩrĩriai ngerekano ĩngĩ. Mũndũ ũmwe aarĩ mwene nyũmba, ũrĩa ahaandire mũgũnda wa mĩthabibũ, na akĩũthiũrũrũkĩria rũgiri, na akĩenja thĩinĩ waguo kĩhihĩro kĩa ndibei, na agĩaka mũthiringo, na akĩũheanithia kũrĩ arĩmi, na agĩthiĩ bũrũri ũngĩ. Rĩrĩa ihinda rĩa matunda rĩakuhĩrĩirie, atũmire ndungata ciake

kũrĩ arĩmi nĩguo cioe matunda make. Nao arĩmi maarĩkia kwoya ndungata ciake, ũmwe nĩmamũhũũrire, ũrĩa ũngĩ nĩmamũũragire, na ũrĩa ũngĩ nĩmamũhooire na mahiga. Rĩngĩ nĩatũmire ndungata ingĩ nyingĩ gũkĩra cia mbere, na nĩmamekire o ũguo o ro ũguo. Thuutha-inĩ no atũmire kũrĩ o mũriũ wake akiuga, Nĩmagatĩĩa mũriũ wakwa. No arĩmi acio maamuona mũriũ ũcio, makiuga thĩinĩ wao ene atĩrĩ, Ũyũ nĩwe mũgai. Ũkai tũmũũrage na tũnyiite igai rĩake. Na maarĩkia kũmũnyiita, makĩmũingata nja ya mũgũnda wa mĩthabibũ na makĩmũũraga. Rĩrĩa mwene wa mũgũnda wa mĩthabibũ agookarĩ, nĩ kĩĩ ekwĩka arĩmi acio? Mamwĩra atĩrĩ, Andũ acio aaganu nĩakamaniina nĩ ũũru, na mũgũnda wa mĩthabibũ nĩakawĩkĩra arĩmi angĩ, arĩa makaarehere maciaro mahinda-inĩ macio. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Kaĩ mũtirĩ mwatoma maandĩko-inĩ atĩrĩ, Ihiga rĩrĩa aaki maregire, nĩrĩo rĩatuĩkire ihiga rĩa koine rĩa mũtwe, ũndũ ũyũ woimire kũrĩ Mwathani, na nĩ wa kũgegania maitho-inĩ maitũ?

Nĩ ũndũ ũcio ndĩramwĩra atĩrĩ ũthamaki wa Ngai nĩũkuoya kuuma kũrĩ inyuĩ, na ũheo rũrĩrĩ rũrĩa rũraciaraga maciaro maruo. Na ũrĩa ũgwĩte igũrũ rĩa ihiga rĩrĩ nĩakoinangwo tũcunjĩ, no ũrĩa rĩkaagwĩra igũrũ rĩake, rĩkamũharagania. Na rĩrĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai maiguire ngerekano ciake, maamenyire atĩ nĩ ũhoro wao araaria, na magĩcaria kũmũnyiita no nĩmetigĩrire ciũmbe, tondũ maamũtuire ta mũnabii

22

Na Jesũ akĩmacookeria, rĩngĩ akĩmeera na ngerekano, akiuga, Ũthamaki wa igũrũ nĩwahaananĩtio na mũndũ mũthamaki, ũrĩa ekire ũhiki wa mũriũ wake. Nake agĩtũma ndungata ciake gwĩta arĩa meetĩtwo harĩ ũhiki, no matiigana gũũka. Rĩngĩ atũmire ndungata ingĩ akiuga atĩrĩ, Ĩrai arĩa metĩtwo atĩrĩ, Onai, kĩrĩa kĩega gĩakwa nĩhaarĩirie, ndegwa ciakwa na nyamũ iria noru nĩithĩnjĩtwo, na indo ciothe nĩihaarĩrie. Ũkai mũũke ũhiki-inĩ. No acio makirĩte ũndũ ũcio magĩthiĩ, ũmwe agĩthiĩ mũgũnda wake mwene, na ũrĩa ũngĩ agĩthiĩ wĩra-inĩ wake wa wonjoria. No acio angĩ matigari, maarĩkia kũgwatĩra ngombo ciake, makĩciirira na makĩciũraga. Kũigua ũguo-rĩ, mũthamaki ũcio arakaririo, na aarekia mbũtũ cia ita ciake, ikĩananga oragani acio na igĩcina itũũra rĩao. Hĩndĩ ĩyo akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ, Ũrĩa mũhikano nĩ ũhaarĩrie, no arĩa meetĩtwo matiagĩrĩire, Thiĩi nĩ ũndũ ũcio igũrũ rĩa njĩra cia kũgereria cia njĩra, na andũ othe angĩkorwo mũmone, mwĩtei ũhikini. na mathiĩ acio maathiire njĩra-inĩ makĩũngania andũ othe arĩa moonire, andũ aaganu na andũ ega, na iruga rĩa ũhiki rĩkĩiyũra andũ arĩa maikarĩte metha-inĩ Rĩrĩa aatoonyire thĩinĩ gũcũthĩrĩria arĩa meikarĩte metha-inĩ, mũthamaki akĩona kũu mũndũ ũtehumbĩte nguo ya ũhiki, Na akĩmwĩra, Mũrata, atĩa ũtoonyire haha ũtarĩ na nguo ya ũhiki? Nake akĩkirio. Hĩndĩ ĩyo mũthamaki akĩĩra ndungata ciake atĩrĩ, Mũohe magũrũ make na moko make, mũmũoe na mũmũikie nduma-inĩ ya nja; kũu nĩkuo gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego. Aingĩ nĩgũkorwo nĩ etĩtwo, no anini nĩo mathuurĩtwo.

Hĩndĩ Afarisai mathiĩte, makĩruta kĩama nĩguo mamĩtege na kiugo. Na matũmaga harĩ we arutwo ao hamwe na Aherodiani

makiuga, Mũrutani, nĩtũĩ atĩ ũrĩ wa ma, na njĩra ya Ngai ũrutaga na ma, na gũtĩ ũndũ ũgũtũũra harĩ wee, tondũ ndũronaga ũthiũ wa andũ, Twĩra nĩ ũndũ ũcio, nĩ atĩa ũrona? Nĩ kwagĩrĩire kũhe ũthimi Kaisari kana ti kwagĩrĩire? Amenya no Jesũ ũrĩa ũũru wao, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũrandageria, inyuĩ ene maheeni? Onyesiai kũrĩ niĩ mbeca cia igooti. Nao makĩmũrehera denarius. nake akĩmeera atĩrĩ, mũhianano ũyũ na wandĩko ũyũ nĩ wa ũ? Makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ cia Kaisara. Hĩndĩ ĩyo akĩmeera atĩrĩ, Cookiai o hĩndĩ ĩrĩa cia Kaisara kũrĩ Kaisara, na iria cia Ngai kũrĩ Ngai. Na rĩrĩa maaiguire, makĩgega, na maatigana nake, magĩthiĩ.

Mũthenya ũcio, Asadukai arĩa moigaga atĩ gũtirĩ kũriũka makĩmũkora na makĩmũũria Makiuga atĩrĩ, mũrutani, Musa oigire atĩrĩ, angĩkorwo mũndũ akua atarĩ na ciana, mũrũ wa nyina nĩakahikia mũtumia wake, na nĩakarahũria mbeu kũrĩ mũrũ wa nyina wake. Kwarĩ na thĩinĩ witũ ariũ a ithe mũgwanja, na wa mbere arĩa ahikĩtie akua, na tondũ ndaarĩ na mbeu, atigĩra mũtumia wake mũrũ wa nyina. O ta ũguo na wa keerĩ na wa gatatũ, nginya arĩa mũgwanja. Thuutha-inĩ no kũrĩa kũngĩ othe, nĩgũkuire o na mũndũ-wa-nja ũcio. Kũringana na kĩriũko, mũndũ-wa-mũirĩtu ũcio agaatuĩka wa ũrĩkũ harĩ arĩa mũgwanja? Nĩgũkorwo othe maarĩ nake. Gũcookia no Jesũ akĩmeera atĩrĩ, mũrahĩtio tondũ mũtooĩ Maandĩko kana ũhoti wa Ngai. Nĩgũkorwo kũu ũriũkiinĩ ndmahikaga kana ndmahikanagio, no mahaana ta atũmwo a Ngai arĩa marĩ igũrũ. No gũkoniĩ na ũhoro wa kũriũka kwa arĩa akuũ-rĩ, mũtiathomete kĩrĩa kĩarĩirio kũrĩ inyuĩ nĩ Ngai akiuga, Niĩ ndĩ

Ngai wa Abraham, na Ngai wa Isaac, na Ngai wa Jacob; Ngai ti Ngai wa arĩa akuũ, no wa arĩa marĩ muoyo. Na rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩaiguire ũhoro ũcio, nĩkĩagegire mũno nĩ ũndũ wa ũrutani wake.

Acio Afarisai maiguĩte atĩ nĩakirĩtie Asadukai, monganire hamwe. Na ũmwe wao, mũrutani wa watho, akĩmũũria akĩmũgeria, akiuga, Mwalimu, nĩ rĩathani rĩrĩkũ inene thĩinĩ wa watho? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ũgaathĩĩna Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na roho yaku yothe, na meciiria maku mothe. Ĩno nĩyo rĩathani rĩa mbere na rĩnene. Ya keerĩ nayo ĩhaana na ĩyo, nĩũkenda mũndũ wa hakuhĩ nawe o ta ũrĩa wĩendete wee mwene. Thĩinĩ wa maathani macio meerĩ, watho wothe na anabii nĩmacunjuurĩtio.

Rĩrĩa Afarisai maatumanĩte-rĩ, Jesũ akĩmooria Akiuga, nĩ atĩa ũndũ ũrĩa mũonaga ũhoro wa Kristũ? Nĩ mũriũ wa ũ? Makĩmwĩra, wa Daudi. Ameeraga atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũcio Daudi akĩmwĩta atĩa Mwathani arĩ thĩinĩ wa Roho akiuga, Mwathani oigire Mwathani wakwa atĩrĩ, Ikara mwena wakwa wa ũrĩo nginya ndĩtue thũ ciaku gĩturwa kĩa magũrũ maku.

Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Daudi aramwĩta Mwathani, aakĩhota atĩa gũtuĩka mũriũ wake?

Na gũtirĩ mũndũ wahotire kũmũcookeria kiugo, kana gũtirĩ mũndũ o na ũmwe werĩ hinya kuuma mũthenya ũcio kũmũũria rĩngĩ.

23

Hĩndĩ ĩyo Jesũ aririe kĩrĩndĩ na arutwo ake. Akiuga atĩrĩ, Igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa Musa nĩmaikarire andũ arũgamĩrĩri a ibuku na Afarisai. Ciothe nĩ ũndũ ũrĩa wothe ũingĩ angĩkorwo meere inyuĩ kũiga, igai na mwĩkai, no kũringana na mĩrimo yao mũtigekai, nĩgũkorwo meragia, na matiĩkaga. Nĩgũkorwo nĩmoohanaga mĩrigo mĩritũ na mĩrĩa mĩritũ kũoya, na nĩmaigaga igũrũ cia ciande cia andũ, no rĩrĩ, na kĩara kĩao matikwenda kũnyiita cio. Mabasa mao mothe matwika nĩguo monwo nĩ andũ. Nĩgũkorwo maramia tũhũ twao twa kũgitĩra na makanenia mĩthia ya nguo ciao. Nao maendaga handũ ha gĩtĩĩo thĩinĩ wa iruga, na itĩ cia mbere thĩinĩ wa ciũngano. na ithaamio thĩinĩ wa ndũnyũ cia wonjoria, na gwĩtwo nĩ andũ Rabi, Rabi. Inyuĩ no mũtikanetwo rabi, nĩgũkorwo ũmwe nĩ mũrutani wanyu, ũcio nĩ Kristũ, na inyuĩ othe mũrĩ ariũ a ithe ũmwe. Na mũtikanetage mũndũ o na ũrĩkũ gũkũ thĩ ithe, nĩgũkorwo mũrĩ na Ithe ũmwe, ũrĩa ũrĩ igũrũ. Kana mũtikeetwo arutani, nĩgũkorwo mũrutani wanyu nĩ ũmwe, nĩwe Kristũ. Ũrĩa mũnene wanyu agaatuĩka ndungata yanyu. Ũrĩa ũgaatuĩria we mwene igũrũ nĩagaconorithio, na ũrĩa ũgaconorithia we mwene nĩagatuĩrio igũrũ.

Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai cia ũhinga, tondũ mũrĩĩaga nyũmba cia atumia a ndigwa, na mũkĩĩyumĩrĩria mũhooyaga mahooya maraaya, nĩ ũndũ ũcio nĩmũkamũkĩra ituĩro inene gũkĩra. Kaĩ inyuĩ andĩki na Afarisai cia ũhinga-ĩ, nĩ ũndũ mũhingaga

ũthamaki wa igũrũ mbere ya andũ; inyuĩ nĩgũkorwo ti mũratoonya, kana arĩa maratoonya ti mũrarekereria gũtoonya. Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai cia maheeni, tondũ mũthiũrũrũkaga iria na thĩ nyũmũ nĩguo mwĩkĩre mũndũ ũmwe mũgeni, na rĩrĩa atuĩka mũgeni, mũmũtuaga mũriũ wa jehanamu maita meerĩ gũkĩra inyuĩ ene. Kaĩ inyuĩ mũrĩ na haaro, inyuĩ athongoria atumumu, arĩa mũroiga atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũngĩhĩta thĩinĩ wa hekarũ, ti ũndũ, no mũndũ ũrĩa ũngĩhĩta na thahabu ya hekarũ, nĩagĩrĩirwo. Andũ akĩĩgu na atumumu, nũũ nĩ mũnene, thahabu kana hekarũ ĩrĩa ĩtherehagia thahabu? Nao, ũrĩa ũngĩehĩta na kĩgongona, ti ũndũ, no ũrĩa ũngĩehĩta na kĩheo kĩrĩa kĩrĩ igũrũ wa kĩgongona, nĩagĩrĩirwo. Andũ akĩĩgu na atumumu, nĩ kĩĩ kĩnene gũkĩra kĩrĩa kĩngĩ, kĩheo kana kĩgongona kĩrĩa kĩamũraga kĩheo? Ũrĩa ũhĩtĩte na kĩgongona-rĩ, nĩehĩtaga na kĩo na na indo ciothe iria irĩ igũrũ rĩakĩo. nake ũrĩa ũhĩtĩte thĩinĩ wa hekarũ nĩahĩtaga thĩinĩ wayo na thĩinĩ wa ũrĩa ũtũũraga kuo Nake ũrĩa ũhĩtaga na igũrũ ahĩtaga na gĩtĩ kĩa ũnene kĩa Ngai, na na ũrĩa ũikarĩte igũrũ wakĩo. Kaĩ inyuĩ, andĩki na Afarisai cia maheeni, tondũ mũrutaga gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa minti na dili na cumini, na nĩmũtiganĩirie maũndũ marĩa marĩ hinya mũno ma watho, ũtuanĩri ciira na tha na wĩtĩkio. Maya nĩmagĩrĩirwo nĩ gwĩkwo, na macio mũtikanareke. Aongi atumia, arĩa marathagĩra ngi, no makameria ngamĩĩra. Kaĩ inyuĩ mũrĩ na haaro, andũ-a-marũa na Afarisai cia-maheeni, tondũ mũthambagia mwena wa nja wa gĩkombe na mbakũra, no thĩinĩ ciyũrĩte na ũtunyani na waganu. Mũfarisai ũtumĩ, theria mbere thĩinĩ wa gĩkombe na wa mbakũra, nĩguo nja yacio ĩtuĩke ĩtheru o nayo. Kaĩ kũrĩ inyuĩ, andũ-a-marũa na Afarisai

cia maheeni, tondũ mũhaana mbĩrĩra iria ihakĩtwo na macokio, iria nja cionekaga irĩ thaka, no thĩinĩ iyũrĩte mahĩndĩ ma arĩa akuũ na thaahu yothe. Ũguo o na inyuĩ nja mũkoneka kũrĩ andũ mũrĩ athingu, no thĩinĩ mũiyũrĩte ũhinga na waganu. Kaĩ inyuĩ andĩki na Afarisai agĩcũhĩ, tondũ mwakaga mbĩrĩra cia anabii na mũgathagĩria mbĩrĩra cia andũ arĩa athingu, Na mũroiga atĩrĩ, Korwo twarĩ thĩinĩ wa matukũ ma maithe maitũ, ti twarĩ anyamwĩrĩri ao thĩinĩ wa thakame ya anabii. Nĩ ũndũ ũcio inyuĩ nĩmwĩrutanagĩra ũira ene atĩ mũrĩ ariũ a acio mooragire anabii. Na inyuĩ kũiyũria gĩthimo kĩa maithe anyu. Inyuĩ nyoka, ciana cia nduĩra, mũkũũra atĩa kuuma itua-ciira-inĩ rĩa jehanamu? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ta, niĩ ndĩratũma kũrĩ inyuĩ anabii na arĩa oogĩ na aandĩki-marũa, na amwe ao nĩmũkamooraga na mũmambatithia, na amwe ao nĩmũkamahũũra thĩinĩ wa ciũngano cianyu na mũmaingatithie kuuma itũũra-inĩ nginya itũũra. Nĩguo ũũke igũrũ rĩanyu thakame yothe ya ũthingu ĩrĩa ĩraitĩtwo igũrũ rĩa thĩ, kuuma thakame ya Abeli ũrĩa mũthingu nginya thakame ya Zakaria mũrũ wa Barakia, ũrĩa mwooragire gatagatĩ ka hekarũ na kĩgongona. Ti-itherũ, nĩngiuga kũrĩ inyuĩ atĩ maũndũ maya mothe nĩmagoka igũrũ rĩa rũciaro rũrũ. Jerusalem Jerusalem, ĩrĩa ĩrooragaga anabii na ĩkahũũraga na mahiga arĩa matũmĩtwo harĩ yo, kaĩ mahinda maigana nĩndendete gũcookanĩrĩria ciana ciaku o ta ũrĩa ngũkũ ĩcookanagĩrĩria tũcui twayo rungu rwa mathagu mayo, no inyuĩ mũtiendire. Onai, nyũmba yanyu nĩĩtigĩtio ĩrĩ ĩtarĩ andũ kũrĩ inyuĩ. Ndĩramwĩra nĩgũkorwo inyuĩ, mũtigacooka kũnyona kuuma rĩu nginya rĩrĩa mũkoiga atĩrĩ, arathimwo ũrĩa ũgũũka na rĩĩtwa rĩa Mwathani.

24

Nake Jesũ aarĩkia kuuma hekarũ-inĩ agĩthiĩ, nao arutwo ake magĩũka kũmũonia mĩako ya hekarũ. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Kaĩ mũtirona maũndũ maya mothe? Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ, gũtirĩ ihiga rĩgaatigwo haha igũrũ rĩa ihiga rĩngĩ, rĩrĩa rĩtagamomorwo. Rĩrĩa aikarĩte kĩrĩma-inĩ kĩa Mĩtamaiyũ, arutwo ake makĩmũkuhĩrĩria o ene, makĩmũũria atĩrĩ, Twĩre rĩrĩa maũndũ maya magaatuĩka, na nĩ kĩĩ kĩmenyithia kĩa ũũka waku na kĩa kũhingio kwa hĩndĩ? Nake acookia Jesũ akĩmeera, onai mũtikanarĩ mũndũ amũhĩtithie. Aingĩ nĩgũkorwo nĩmagooka na rĩĩtwa rĩakwa makiuga atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Kristũ, na nĩmakahĩtithia andũ aingĩ. Mũgũikara hakuhĩ kũigua mbaara na matũ ma mbaara, onai mũtigathakarĩka, nĩgũkorwo nĩ bata indo ciothe gũtuĩka, no ti ũguo nĩ ũthia. Nĩgũkorwo rũrĩrĩ nĩrũkarahũka rũũkĩrĩre rũrĩrĩ rũrĩa rũngĩ, na ũthamaki ũũkĩrĩre ũthamaki ũrĩa ũngĩ, na nĩgũkaagĩa ng'aragu na mĩrimũ na kũinaina kũndũ na kũndũ. No indo ciothe ici nĩ kĩambĩrĩria kĩa ruo cia gũciara. Hĩndĩ nĩmakaneana inyuĩ thĩĩna-inĩ na nĩmakamũraga inyuĩ, na nĩmũgaatuĩka mũthũũrwo nĩ ndũrĩrĩ ciothe nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa. Na hĩndĩ ĩyo andũ aingĩ nĩmakaagĩrĩrwo, na nĩmakaneanana o ene, na nĩmakathũũrana o ene. Na anabii aingĩ a maheeni nĩmakarahũka na mahĩtithie andũ aingĩ Na tondũ wa kũingĩha kwa ũhoro wa kwaga watho, wendani wa andũ aingĩ nĩũkahaara. Ũrĩa ũgaakirĩrĩria nginya mũthia-rĩ, ũcio nĩakahonokagio. Nayo ũhoro ũyũ mwega wa ũthamaki nĩũkahunjio thĩ yothe ĩrĩa ĩtũũrĩtwo ũtuĩke ũira kũrĩ ndũrĩrĩ

ciothe, na hĩndĩ ĩyo nĩgũkinya ũthia. Rĩrĩa mũkoona kĩndũ kĩrĩ magigi kĩa ũkũũ kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Danieli ũrĩa mũnabii kĩrũgamĩte handũ hatheru, ũrĩa ũrathoma nĩataũkĩrwo nĩ ũhoro. Hĩndĩ ĩyo arĩa marĩ kũu Judea nĩmorĩre kũrĩma-inĩ, Ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa nyũmba ndakaharũrũke kuoya indo kuuma thĩinĩ wa nyũmba yake. Nake ũrĩa ũrĩ mũgũnda-inĩ ndakanagarũrũke thuutha kũoya nguo ciake. Kaĩ no atumia arĩa marĩ na nda na arĩa makongia ciana thũkũ matukũ-inĩ macio. Hooyai nĩguo kũũra kwanyu gũtikanagĩe hĩndĩ ya heho kana mũthenya wa Thabatũ. Gũgaakorwo nĩgũkorwo hĩndĩ ĩyo thĩĩna mũnene, ta ũrĩa ũtarĩ gũtuĩka kuuma kĩambĩrĩria kĩa thĩ nginya rĩu, kana ti gũtuĩka. Na korwo matũũrĩ macio matingĩatuĩtwo mahiũ, gũtirĩ mũndũ o na ũmwe ũngĩahonoketio, no nĩ ũndũ wa andũ arĩa athuure, matũũrĩ macio nĩmagatuuo mahiũ. Hĩndĩ ĩyo ĩngĩkorwo mũndũ amwĩre inyuĩ atĩrĩ, onai haha nĩ Kristũ kana haha, mũtigetĩkie, Nĩgũkorwo nĩmakarahũka a-Kristũ a maheeni na anabii a maheeni, na nĩmakaheana imenyithia nene na ciama, nĩguo maheenie, angĩkorwo no gũtuĩka, o na athuure. Atĩrĩrĩ, nĩndamwĩrire mbere. Akorwo nĩ ũndũ ũcio mamwĩre atĩrĩ, onai arĩ werũ-inĩ, mũtikoime; onai arĩ nyũmba-inĩ cia kũiga indo, mũtikanetĩkie, O ta ũrĩa rũheni rũumaga kuuma irathĩro na rũkoneka nginya ithũĩro-rĩ, ũguo noguo gũgaatuĩka kuoneka kwa Mũrũ wa Mũndũ. Kũrĩa kũrĩ mwĩrĩ, hau nĩho nderi ikoonganĩrĩra.

O hĩndĩ ĩyo thuutha wa mathĩĩna ma matukũ macio, riũa nĩrĩgũtuĩka nduma na mweri ndũgũtũma ũtheri wayo, na njata igũgwa kuuma igũrũ, na hinya cia igũrũ nĩikainainwo.

Na hĩndĩ ĩyo nĩgũkoneka kĩmenyithia kĩa Mũriũ wa Mũndũ thĩinĩ wa igũrũ, na hĩndĩ ĩyo mĩhĩrĩga yothe ya thĩ nĩĩkacakaya, na nĩmakoona Mũriũ wa Mũndũ agĩũka igũrũ rĩa matu ma igũrũ arĩ na hinya na riiri mũingĩ. Nĩagatũma atũmwo ake na mũgambo mũnene wa coro, nao nĩmagacookanĩrĩria athuurĩtwo ake kuuma kũrĩ ihenya inya, kuuma mĩthia ya igũrũ nginya mĩthia yacio. Kuuma no kũrĩ mũgumo ithii thii ndarathimo. Rĩrĩa rũhonge rwayo rũtuĩka mũhũthũ na mathangũ maruta, mũmenyaga atĩ hĩndĩ ya riua ĩrĩ hakuhĩ. Ũguo o na inyuĩ, rĩrĩa mũkuona maũndũ macio mothe, menyai atĩ arĩ hakuhĩ, arĩ mũrango-inĩ. Ti-itherũ ngũmwĩra atĩrĩ, rũciaro rũrũ rũtigathira nginya maũndũ maya mothe magaatuĩka. Igũrũ na thĩ nĩigathira, no ciugo ciakwa itikaathira. No ũhoro wa mũthenya ũcio na thaa, gũtirĩ mũndũ ũmenyaga, o na atũmwo a igũrũ matimenyaga, tiga o Baba wakwa wiki. O ta ũrĩa matukũ ma Nuhu maatariĩ-rĩ, ũguo noguo gũgaatuĩka kũonekana kwa Mũriũ wa Mũndũ. O ta ũrĩa nĩgũkorwo maarĩ thĩinĩ wa matukũ marĩa mbere ya mũiyũro wa maaĩ, makĩrĩĩaga na makanyua, makahikania na makaheanaga ũhiki, nginya mũthenya ũrĩa Nuhu atoonyire thĩinĩ wa thabokĩ, Na matiamenyire nginya rĩrĩa mũiyũro ũkĩũka na ũkĩoya andũ othe; ũguo noguo gũgaatuĩka rĩrĩa mũriũ wa mũndũ agooka. Hĩndĩ ĩrĩ igaakorwo mũgũnda-inĩ, ũmwe nĩakoywo na ũmwe nĩatigwo. Andũ eerĩ a atumia marĩa mathagaga ene thĩinĩ wa kĩhuhĩro, ũmwe nĩoywo na ũmwe nĩatigio. Menyai nĩ ũndũ ũcio, tondũ mũtiũĩ thaa ĩrĩkũ Mwathani wanyu agooka. Ĩno no mũmenyi atĩrĩ angĩkorwo mwene nyũmba nĩamenyete nĩ ihinda rĩrĩkũ mũici ũũkaga, nĩarangĩire na ndangĩetĩkĩririe nyũmba yake ĩtuĩkanio. Nĩ ũndũ

wa ũndũ ũyũ, o na inyuĩ mwĩtuĩkei ehaarĩria, tondũ thaa ĩrĩa mũteciiria, Mũrũ wa Mũndũ nĩarooka.

Nũũ hĩndĩ nĩ ndungata ĩrĩa mwĩhokeku na mũũgĩ, ĩrĩa mwathi wayo aathuurĩire igũrũ rĩa wĩra wayo wa kũhe andũ acio irio ihinda-inĩ rĩrĩa rĩagĩrĩire? Kũrathimwo ndungata ĩyo ĩrĩa mwathi wake aakinya nĩakamĩona ĩgĩĩka ũguo. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩakamũtua mwathi wa indo ciake ciothe. No rĩrĩa ndungata ĩyo njũru ĩkoiga ngoro-inĩ yayo atĩrĩ, Mũthamaki wakwa nĩatuĩkĩte gũũka, Na ambĩrĩrie kũhũũra ndungata iria ingĩ cia mwathi wake, nake arĩĩage na anyuage hamwe na arĩa marĩĩtwo nĩ njoohi Mwene wa ngombo ĩyo nĩagooka mũthenya ũrĩa ataheagĩra na thaa ĩrĩa atamenyaga, Nĩakamũtemenga igĩrĩ, na gĩcunjĩ gĩake hamwe na aciĩ nĩakekĩra kũu; kũu nĩgũkaagĩa kĩrĩro na kũhagarania kwa magego.

25

Hĩndĩ ũthamaki wa igũrũ ũgahaana ta airĩtu ikũmi athiũ, arĩa maatuĩte matawa mao magĩthiĩ gũtũnga mũhiki. Ithano ciarĩ oogĩ na ithano ciarĩ irimũ. acio nĩo arĩa njinga, rĩrĩa meerete matawa mao, matiigana kuoya maguta hamwe nao. No acio arĩa njũgĩ nĩmakuuire maguta thĩinĩ wa indo ciao cia kũiga hamwe na matawa mao. Rĩrĩa mũhiki-wa-mũirĩtu aatũũrire, othe magĩkoma na magĩkoma. Gatagatĩ ga ũtukũ kĩrĩro nĩkĩũmĩte, onai mũhiki nĩarooka, umai mũthiĩ kũmũtũnga. Hĩndĩ cio makĩarahũka othe airĩtu acio, na makĩgemia matawa mao. Nao

acio akĩĩgu matarĩ na ũũgĩ makĩĩra acio arĩa maarĩ na ũũgĩ atĩrĩ, Tũheei maguta manyu, tondũ matawa maitũ nĩmarahora. Macookirie no acio oogĩ makiuga atĩrĩ, nĩguo ndĩkaigana ithuĩ na inyuĩ, thiĩi no handũ kũrĩ acio mendanagia na mwĩgũrĩre ene. Rĩrĩa maathiiaga kũgũra, mũhiki agĩũka, nao arĩa mehaarĩirie maatoonya hamwe nake thĩinĩ wa iruga rĩa ũhiki, nakĩo kĩhingo gĩkĩhingwo. Thuutha ũcio nĩmaũka o na airĩtu arĩa angĩ matigaru makiuga, Mwathani, mwathani, tũhingũrĩre. No ũcookia akiuga atĩrĩ, ti-ĩ, nĩngwĩra inyuĩ, ti ndĩmũũĩ inyuĩ. Mwĩhagĩrei nĩ ũndũ ũcio, tondũ mũtiũĩ mũthenya kana ihinda rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ agooka.

O ta ũrĩa mũndũ ũrĩa werĩ rũgendo etire ndungata ciake mwene na akĩneana kũrĩ o indo ciake, Na ũmwe aheire itaranda ithano, na ũngĩ aheire igĩrĩ, na ũngĩ aheire ĩmwe, o mũndũ kũringana na hinya wake mwene, nake agĩthiĩ bũrũri ũngĩ o rĩmwe. Gũthiĩ na ũrĩa taranda ithano atuĩrĩte aruta wĩra na cio na akĩruta taranda ingĩ ithano. O na ũguo o na ũrĩa ũrĩa ĩrĩa igĩrĩ akĩgũra nake mwene ĩngĩ igĩrĩ. No rĩrĩ, ũrĩa werĩtwo ũmwe, aarĩkia kwoya, agĩthiĩ, akenja thĩ, na akĩhitha betha ya mwathi wake. Thutha wa ihinda inene, mwene wa ndungata icio nĩokire na akĩmatuanĩria ciira. Nake ũrĩa atuĩrĩire taranda ithano agĩkuhĩrĩria, akĩrehe taranda ingĩ ithano, akiuga atĩrĩ, Mwathi, taranda ithano nĩwandĩhokire, ona taranda ingĩ ithano nĩnjĩgĩĩire igũrũ rĩacio. Mwathi wake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ wega, ndungata njega na mwĩhokeku. Warĩ mwĩhokeku igũrũ rĩa tũndũ tũnini, nĩngagũtua mũrũgamĩrĩri wa tũndũ tũingĩ. Toonya thĩinĩ wa gĩkeno kĩa mwathi waku. Kũrĩ njĩrĩra na o na ũrĩa

taranda igĩrĩ kũrĩ njĩrĩra akiuga, Mwathi, taranda igĩrĩ nĩwandũhĩire, ona ingĩ taranda igĩrĩ nĩndĩonire igũrũ rĩao. Mwathi wake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ wega, ngombo njega na mwĩhokeku. Warĩ mwĩhokeku igũrũ rĩa tũndũ tũnini, nĩngũgũtua igũrũ rĩa tũndũ tũingĩ. Toonya thĩinĩ wa gĩkeno kĩa mwathi waku. Mũndũ ũrĩa waheete taranda ĩmwe agĩkuhĩrĩria, akiuga atĩrĩ, Mwathi, nĩndamenyire atĩ ũrĩ mũndũ mũũmũ, ũkũgetha kũrĩa ũtahaandete na ũgacookanĩrĩria kuuma kũrĩa ũtahurunjĩte, Na ndĩ na guoya, ngĩthiĩ ngĩhitha taranda yaku thĩ; ona, ũrĩ na yaku. Gũcookia no mwathi wake akĩmwĩra, Wee ndungata mũũru na kĩgũũta, nĩwamenyete atĩ nĩndĩgetha harĩa itahaandire, na nganania harĩa itahurunjire. Nĩkwagĩrĩirwo nĩ ũndũ ũcio wee gũikia betha yakwa kũrĩ andũ a bengi, na ndoka niĩ, nĩngĩakorire kĩrĩa kĩa niĩ hamwe na uumithio. Nĩ ũndũ ũcio, mwoyei taranda yake mũmĩhe ũrĩa ũrĩ na taranda ikũmi. Nĩgũkorwo ũrĩa wothe ũrĩ na indo nĩakaaheo na nĩakaagĩa na ũingĩ, no ũrĩa ũtarĩ na indo, o na kĩrĩa arĩ nakĩo nĩgĩkeeherio harĩ we. Nake ndungata ĩyo ĩtarĩ bata mũmĩikie nja nduma-inĩ ĩrĩa ĩrĩ nja, kũu nĩkũo gũgaakorwo kĩrĩro na kũhagarania magego.

Rĩrĩa mũriũ wa mũndũ agooka na riiri wake hamwe na andũ-njĩra othe arĩa atheru, hĩndĩ ĩyo nĩagaikara gĩtĩ-inĩ kĩa ũnene kĩa riiri wake Na andũ othe a ndũrĩrĩ nĩmakacookanĩrĩrio mbere yake, nake nĩakamaamũra o ta ũrĩa mũrĩithi aamũranagia ng'ondu na mbũri, Na nĩakahaanda ng'ondu mwena wake wa ũrĩo, no mbũri mwena wa ũmotho. Hĩndĩ ĩyo mũthamaki akiuga kũrĩ arĩa a mwena wa ũrĩo wake, Ũkai inyuĩ arĩa mũrathimĩtwo

nĩ Baba wakwa, mwĩgwatĩre ũthamaki ũrĩa mũhaarĩirwo kuuma rĩrĩa thĩ yambĩrĩirie. Nĩgũkorwo ndaarĩ na ng'aragu, na mũũheire kũrĩa; ndaarĩ na nyoota, na mũũnyuithirie; ndaarĩ mũgeni, na mũũcookanĩrĩirie. Ndaarĩ nguo, na mũkĩĩndambĩra. Ndaarĩ mũthĩĩni, na mũkĩĩndoora. Ndaarĩ njeera, na mũkĩũka kũrĩ niĩ. Hĩndĩ ĩyo andũ arĩa athingu nĩmakamũcookeria atĩrĩ, Mwathani, nĩ rĩ twakuonire ũrĩ na ng'aragu na tũgũkũhe irio, kana ũrĩ na nyoota na tũgũkũhe kĩndũ gĩa kũnyua? Nĩ rĩ tũrakuonire ũrĩ mũgeni na tũgũcookanĩrĩria, kana ũrĩ njaga na tũgũhumba? Nĩ rĩrĩa tũkuonire ũrĩ mũhĩnju kana ũrĩ njeera, na tũgĩũka kũrĩ wee? Nake mũthamaki akĩmacookeria, akiuga atĩrĩ, Ngũmwĩra na ma: Ũrĩa wothe mwekire ũmwe wa ariũ a ithe witũ akwa arĩa anini mũno, nĩ niĩ mwekire. Hĩndĩ ĩyo nĩakoiga kũrĩ arĩa marĩ mwena wa ũmotho atĩrĩ, eherai harĩ niĩ inyuĩ arĩa mũrumĩtwo, mũtoonye mwaki-inĩ ũrĩa wa tene na tene ũrĩa wahaarĩirio ngoma na atũmwo ake. Ndaarĩ na ng'aragu, na mũtiandehire kũrĩa, ndaarĩ na nyoota, na mũtiandehire kũnyua, Ndaarĩ mũgeni, na inyuĩ mũtianjookanĩrĩirie, ndaarĩ njaga, na mũtiandĩkĩirie nguo, ndaarĩ mũhĩnju na ndĩ njeera-inĩ, na mũtiandũũrire. Hĩndĩ ĩyo nĩmakaamũcookeria, o ene makiuga atĩrĩ, Mwathani, nĩ rĩ twakuonire ũrĩ na ng'aragu kana ũrĩ na nyoota, kana ũrĩ mũgeni kana ũtarĩ nguo, kana ũrĩ mũhinyaru kana ũrĩ njeera, na tũtiakũtungatĩra? Hĩndĩ ĩyo nĩakamacookeria akĩmeera atĩrĩ, ti-ma ndĩramwĩra inyuĩ, kũringana na ũrĩa mũtiigire ũmwe wa aya anini mũno, o na niĩ mũtiigire. Nao nĩmagaathiĩ aya thĩinĩ wa iherithia rĩa tene, no arĩa athingu thĩinĩ wa muoyo wa tene.

26

Na gũkĩgĩa hĩndĩ rĩrĩa Jesũ aarĩkirie ciugo ici ciothe, akĩaria na arutwo ake, Mũũĩ atĩ thuutha wa mĩthenya ĩĩrĩ Bathaka ĩgĩĩkĩka, na Mũrũ wa Mũndũ aneanagwo nĩguo ambanĩrio mũtharaba-inĩ. Hĩndĩ ĩyo athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na andĩki na athuuri a andũ nĩmacookanĩrĩirie nja-inĩ ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene wetagwo Kayafa, Nao magĩĩrĩire hamwe nĩguo Jesũ na ũhinga manyiite na mamũũrage. No maarĩ moigaga atĩrĩ, Ti hĩndĩ ya iruga rĩu, nĩguo gũtikagĩe na ngũĩ thĩinĩ wa andũ.

Rĩrĩa Jesu aarĩ Bethania thĩinĩ wa nyũmba ya Simoni mũthũa, Mũndũ-wa-nja nĩamũkuhĩrĩirie arĩ na ndigithũ ya maguta marĩ a goro mũno, nake akĩmĩita igũrũ rĩa mũtwe wake o akomeete. Rĩrĩa arutwo ake moonire ũguo, makĩrakara makiuga atĩrĩ, Mwanangĩko ũyũ nĩ wa kĩ? Nĩgũkorwo maguta maya ma gũthakaria maahota kwendio thĩinĩ wa mbeeca nyingĩ na mbeeca icio ikaheo athĩĩni. Kũmenya no Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũrehagĩra mũndũ-wa-nja ũyũ mathĩĩna? Nĩgũkorwo nĩarutĩte wĩra mwega harĩ niĩ. Athĩĩni nĩgũkorwo hĩndĩ ciothe mũrĩ nao hamwe na inyuĩ ene, no niĩ ti hĩndĩ ciothe mũrĩ na niĩ. Mũndũ-wa-nja ũyũ, nĩgũkorwo aita maguta maya igũrũ rĩa mwĩrĩ wakwa, nĩguo kũũthika niĩ eekire. Ti-itherũ nĩndĩmwĩra atĩrĩ, kũrĩa guothe ũhoro ũyũ mwega ũkaahunjio thĩ yothe, nĩgũkaarĩrio o na ũrĩa eekire ũyũ nĩ ũndũ wa kũmũririkana.

Hĩndĩ ũmwe wa acio ikũmi na eerĩ, ũrĩa wĩtagwo Judah Iscariot,

aathiire kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, akiuga, Nĩ kĩĩ mũkwenda kũhe, na niĩ nĩngamũneana we? Nao makĩmũhe betha mĩrongo ĩtatũ. Na kuuma hau tene aacaragia ihinda nĩguo amũneane.

Mũthenya-inĩ wa mbere wa mĩgate ĩrĩa ĩtarĩ na ndawa, arutwo magĩũka kũrĩ Jesũ makĩmwĩra atĩrĩ, Ũkwenda tũgũthondekere kũ nĩguo ũrĩe Bathaka? Nowe akiuga atĩrĩ, thiĩi itũũra-inĩ inene kũrĩ mũndũ ũcio na mwĩre atĩrĩ, Mũrutani aroiga atĩrĩ, Ihinda rĩakwa nĩrĩkuhĩrĩirie, gwaku nĩkuo ngũkũngũĩra Bathaka hamwe na arutwo akwa. Nao arutani magĩĩka o ta ũrĩa Jesũ aamaathire, na makĩhaarĩria Pasaka. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa kwakinya ũtukũ, nĩakomire hamwe na arĩa ikũmi na eerĩ. Na rĩrĩa maarĩĩaga, akiuga atĩrĩ, ti-ngĩ ndĩramwĩra atĩ ũmwe wanyu nĩakandeana. Na makĩrĩra mũno mũno, makĩambĩrĩria kwĩra we o ũmwe wao, Ti niĩ ndĩ, Mwathani? No rĩrĩa aacookirie, akiuga atĩrĩ, Ũrĩa ũtoboketie guoko hamwe na niĩ thĩinĩ wa mbakũra, ũcio nĩwe ũkũũneana. Mũrũ wa mũndũ athiĩ o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo ũhoro wake, no kaĩ mũndũ ũcio ũrĩa Mũrũ wa mũndũ aneanagwo nĩ ũndũ wake, nĩ kwagĩrĩire kũrĩ we angĩkorwo ti aciarirwo mũndũ ũcio. Gũcookia no Judah ũrĩa aamũneanaga akiuga, Ti niĩ ndĩ, Rabi? Nake akĩmwĩra, Wee nĩwoiga. Rĩrĩa maarĩĩaga-rĩ, Jesũ akĩoya mũgate, na aarĩkia kũheanĩria ngaatho, akĩũunanga na akĩheaga arutwo acio, na akiuga atĩrĩ, Oyai mũrĩe, ũyũ nĩguo mwĩrĩ wakwa. Na aarĩkia kuoya gĩkombe na gũcookia ngaatho, akĩmahe akiuga atĩrĩ, Nyuai kuuma harĩ rĩo inyuothe. Ĩno nĩgũkorwo nĩ thakame yakwa ya kĩrĩkanĩro kĩerũ, ĩrĩa ĩraitwo nĩ ũndũ wa andũ aingĩ nĩguo kũgĩe na kũrekerwo mehia. No ũguo ndĩramwĩra atĩ

ndikanyua kuuma rĩu kuuma kũrĩ maciaro maya ma mũthabibũ nginya mũthenya ũcio rĩrĩa ngaanyua hamwe na inyuĩ marĩ merũ thĩinĩ wa ũthamaki wa Baba wakwa.

Nao maarĩkia kũina rwĩmbo, magĩthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa mĩtamaiyũ. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Inyuothe nĩmũkathigwo nĩ niĩ ũtukũ-inĩ ũyũ, nĩgũkorwo nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, Nĩngũgũtha mũrĩithi, nacio ng'ondu cia rũũru nĩikahurunjwo.

No rĩrĩa ngaarahũka-rĩ, nĩngamũtongoria mũthiĩ Galili. Gũcookia no Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo andũ othe nĩmakahĩngwo nĩ ũndũ waku, niĩ ndikahĩngwo o na rĩ. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-itherũ ndakwĩra atĩ ũtukũ ũyũ, ngũkũ ĩtanagaakĩra, nĩũkandaana maita matatũ. Petero akĩmwĩra atĩrĩ, O na angĩkorwo nĩ bata ndĩkue hamwe nawe, ndikũkaana. Arutwo othe nao makiuga o ro ũguo.

Hĩndĩ ũcio Jesũ agĩũka hamwe nao handũ heetwo Gethsemane, na akĩĩra arutwo atĩrĩ, Ikarai haha nginya ndĩthiĩ nĩguo ndĩhooe kũu. Na aarĩkia kuoya Petero na ariũ eerĩ a Zebedayo, ambĩrĩirie kũigua kĩeha na gũthĩĩnĩka. Hĩndĩ Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Roho wakwa ũrĩ na kĩeha kĩnene mũno nginya gĩkuũ, ikarai haha na mũthiĩ ũhoro na niĩ. Na athiĩte mbere hanini, agũa ũthiũ-inĩ wake akĩhooya na akiuga, Baba wakwa, angĩkorwo no gũtuĩka, gĩkombe kĩĩrĩ kĩnjehere, no ti o ta ũrĩa niĩ njendaga, no ta ũrĩa wee wendaga. Nake agĩũka kũrĩ arutwo, akĩmakoraga makoma, akĩĩra Petero atĩrĩ, Ũguo mũtihotire kũikarĩra thaa ĩmwe hamwe na niĩ? Menyai na mũhooe, nĩguo mũtikae mũtoonye mũgerio-

inĩ; roho ti-ĩ nĩ ĩrĩ na kĩyo, no mwĩrĩ nĩ ũhinyaru. Rĩngĩ kuuma wa keerĩ athiĩte, nĩahooire akiuga, Baba wakwa, korwo gĩkombe kĩĩrĩ kĩngĩhota gũthiĩ harĩ niĩ korwo ti ndakĩnyue, rekwo wendo waku wĩkwo. Na rĩrĩa ookire akĩmakora rĩngĩ makoma, nĩgũkorwo maitho mao maarĩ maritũ. Nake atĩgĩte o, agĩthiĩ rĩngĩ, akĩhooya ihinda rĩa gatatũ, akiuga ciugo o icio. Hĩndĩ ĩyo nĩokire kũrĩ arutwo ake na akĩmeera atĩrĩ, mũrakomete ũrĩa ũtigaru na mũhurũke? Onei, thaa nĩĩkuhĩrĩirie, na Mũrũ wa Mũndũ nĩakuneanwo moko-inĩ ma ehia. Ũkĩrai, tũthiĩ; onai, ũrĩa ũrandeanaga nĩakuhĩrĩirie.

Na rĩrĩa aarĩ o akĩaria-rĩ, ona Judah ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ agĩũka, na hamwe nake kĩrĩndĩ kĩnene marĩ na hiũ cia njora na mĩtĩ kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri a andũ. Ũrĩa wamũneanaga aheire o kĩmenyithia akiuga atĩrĩ, Ũrĩa ngaamumunya, nĩwe ũcio, mũmũnyiite. Na o rĩmwe aakorire kũrĩ Jesũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Kena, Mũrutani, na akĩmũmumunya. No Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrata, ũũkĩte nĩ ũndũ wa ũrĩa. Hĩndĩ ĩyo maamũkuhĩrĩria, makĩmũigĩrĩra moko, na makĩmũnyiita. Na rora, ũmwe wa arĩa maarĩ hamwe na Jeso atambũrũkĩtie guoko gwake, akũũra rũhiũ rwake rwa njora, na aringa ndungata ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, akenja gũtũ rĩake. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Cookia rũhiũ rwaku handũ haruo, nĩgũkorwo arĩa othe manyiitaga rũhiũ nĩmakũũaga na rũhiũ. Kana ũgwĩciria atĩ ndingĩhota rĩu gweeta Ithe wakwa, nake nĩakaheana harĩ niĩ mathigari maingĩ gũkĩra ikũmi na igĩrĩ ma atũmwo? Atĩa nĩ ũndũ ũcio maandĩko mahingĩrio atĩ ũguo nĩ kwagĩrĩire gũtuĩka? Thĩinĩ wa thaa ĩyo, Jesũ arĩirie ikundi icio,

atĩrĩ: Ta mũũkĩte kũrĩ mũici na hiũ cia njora na mĩtĩ kũnyiita? O mũthenya ndaikaraga ndĩmũrutanagĩria thĩinĩ wa hekarũ, na mũtiigana kũnyiita. Ũndũ ũyũ wothe nĩwatuĩkĩte nĩguo maandĩko ma anabii mahingĩrio. Hĩndĩ ĩyo arutwo othe maatigĩte we, makĩũra.

Nao arĩa maanyiitire Jesũ makĩmũtwara kũrĩ Kaiapha ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, kũrĩa aandĩki-a-watho na athuuri maacookanĩrĩire. Petero nĩamuumĩte arĩ haraaya nginya kũrĩa kwa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na aatoonyete thĩinĩ, agĩikara hamwe na ateithi nĩguo one ũrĩa gũgũthira. No athĩnjĩri arĩa anene na athuuri na kĩama kĩothe maarĩ makĩrongooria ũira wa maheeni wa gũũkĩrĩra Jesũ nĩguo mamũũrage, Na matiigana kũona kĩndũ, na o na gũtuĩka andũ aingĩ a kũruta ũira wa maheeni nĩmokire, matiigana kũona kĩndũ. No thuutha ũcio nĩmokire andũ eerĩ a kũruta ũira wa maheeni. Ndoigire, ũyũ oigire, nĩndĩhota kũananga hekarũ ya Ngai na thuutha wa mĩthenya ĩtatũ ndĩmĩake rĩngĩ. Na kũrũgama, mũthĩnjĩri-Ngai mũnene akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũracookia kĩndũ? Nĩ kĩĩ aya marakuumĩrĩra? No Jesũ aarĩ kĩrĩrĩ. Nake mũthĩnjĩri-Ngai mũnene akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩngũkwĩhĩta thĩinĩ wa Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo nĩguo ũtwĩre kana wee nĩwe Kristũ, Mũrũ wa Ngai. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ, Wee nĩwoiga ũguo, no ngũmwĩra atĩrĩ, kuuma rĩu nĩmũkoona Mũrũ wa Mũndũ aikarĩte mwena wa ũrĩo wa Hinya na agĩũka arĩ igũrũ rĩa matu ma igũrũ. Hĩndĩ ĩyo mũthĩnjĩri-Ngai mũnene atembũrangire nguo ciake akiuga atĩrĩ nĩarumĩte Ngai, nĩ kĩĩ gĩtũtũmaga tũgĩe na bata wa aira? Onai rĩu nĩmũiguĩte kũruma Ngai gwake. Kĩ kĩrĩa kĩonekaga harĩ

inyuĩ? Nao makĩcookia makiuga atĩrĩ, Nĩ mũhĩtia wa gĩkuũ. Hĩndĩ ĩyo maatemire ũthiũ-inĩ wake na makĩmũgũtha, nao andũ acio makĩmũhũũra. moigĩte, tuĩra ithuĩ ũhoro ũrĩa ũgooka, Kristũ, nũũ ũrĩa ũgũgũthĩte?

No Petero aikarĩte nja thĩinĩ wa nyũmba, nake mũirĩtu ũmwe wa ndungata akĩmũkuhĩrĩria akiuga atĩrĩ, O nawe warĩ hamwe na Jesũ wa Galili. Ũcio nake akarega mbere yao othe akiuga atĩrĩ, Ndiũĩ ũrĩa ũroiga. Rĩrĩa ooimire agĩthiĩ kĩhingo-inĩ, mũndũ-wa-nja ũngĩ akĩmuona na akĩĩra andũ arĩa maarĩ kũu atĩrĩ, Mũndũ ũyũ o nake aarĩ hamwe na Jesũ wa Nazarethi. Nake rĩngĩ akĩkaana na mwĩhĩtwa atĩ ndimenyete mũndũ ũcio. Thuutha wa kanini no arĩa maarũgamĩte magĩkuhĩrĩria makĩĩra Petero, Ti-itherũ o nawe ũrĩ ũmwe wao, nĩgũkorwo mĩario yaku nĩĩkũguũrania wega. Hĩndĩ ĩyo ambĩrĩirie kũruma na kwĩhĩta atĩ ndimenyaga mũndũ ũcio. Na o rĩmwe ngũkũ ĩkĩanĩrĩra. Nake Petero akĩririkana kiugo kĩa Jesũ ũrĩa aamwĩrire atĩrĩ, Mbere ya ngũkũ kwĩra maita matatũ, nĩũkũũkaana. Nake athiĩte nja, akĩrĩra na ũrũrũ mũingĩ.

27

Rũciinĩ-inĩ rĩrĩa rũgĩkinya, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene othe na athuuri a andũ nĩmanyiitire kĩama igũrũ rĩa Jesũ nĩguo mamũũrage, Na maarĩkia kũmuoha, makĩmũtwara na makĩmũneana kũrĩ Pontio Pilato ũrĩa warĩ mũtongoria.

Hĩndĩ Judah ũrĩa aamũneanaga onire atĩ nĩatuĩrirwo ciira, akĩigua kĩeha, akĩcookia betha icio mĩrongo ĩtatũ kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na kũrĩ athuuri. Akiuga atĩrĩ, Nĩnjĩhĩtie nĩ ũndũ wa kũneana thakame ĩtarĩ na mahĩtia. No o makiuga atĩrĩ, Ũguo ũtũkoniĩ atĩa? Wee nĩũkoona. Na aarĩkia gũikia betha thĩinĩ wa hekarũ, akĩehera, na aarĩkia gũthiĩ, akĩĩtua. Athĩnjĩri arĩa anene maarĩkia kuoya betha icio, makiuga atĩrĩ, Ti kwagĩrĩire gũciikia thĩinĩ wa kĩgĩĩna, tondũ nĩ thogora wa thakame. Kĩrĩra na kũruta ũtaaro, magũra mũgũnda wa mũũmbi kuuma harĩ o nĩguo ũthikwo wa ageni. Nĩ ũndũ ũcio, gĩthaka kĩu gĩetirwo Gĩthaka kĩa Thakame nginya ũmũthĩ. Hĩndĩ ĩyo kĩahingĩrio kĩrĩa kĩarĩtio nĩ ũndũ wa Jeremiah ũrĩa mũnabii akiuga, na makĩoya betha mĩrongo ĩtatũ, gĩtĩĩo kĩa ũrĩa watĩĩtwo ũrĩa maarĩ matĩĩte kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, Nao makĩheana icio kũrĩ mũgũnda wa mũũmbi, o ta ũrĩa Mwathani aanjathire.

No Jesũ arũgamire mbere ya mũtongoria, nake mũtongoria ũcio akĩmũũria akiuga atĩrĩ, wee nĩwe mũthamaki wa Ayahudi? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, wee nĩũroiga ũguo. Na rĩrĩa aatuĩrĩirio mahĩtia nĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na athuuri, ndaacookirie ũndũ o na ũrĩkũ. Hĩndĩ ĩyo Pilato akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũraigua ũrĩa maũndũ maingĩ magũtuĩrĩire ũira? Na ndaamũcookerie kũrĩ o na kiugo kĩmwe, nĩ ũndũ ũcio mũtongoria akĩgega mũno. Kũringana na gĩathĩ-rĩ, mũtongoria nĩamenyerete kũrekeria kĩrĩndĩ mũohe ũmwe ũrĩa mendaga. Nao hĩndĩ ĩyo maarĩ na mũndũ mũohetwo ũrĩa mũũmenyekanĩte wĩtagwo Barabaa. Tondũ nĩmonganĩte, Pilato akĩmooria atĩrĩ, Nĩ ũrĩkũ mwendaga ndĩmũrekerie? Barabaa kana Jesũ ũrĩa wĩtagwo Kristũ?

Nĩamenyete atĩ nĩ ũndũ wa ũiru maamũneanire. Hĩndĩ ĩrĩa aikarĩte igũrũ rĩa kĩhurũko, mũtumia wake nĩatũmire kũrĩ we akiuga atĩrĩ, Tiga gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ harĩ mũndũ ũcio mũthingu, tondũ nĩnyariirwo mũno ũmũthĩ thĩinĩ wa kĩroto nĩ ũndũ wake. Athĩnjĩri arĩa anene na athuuri nĩmakĩringĩrĩria kĩrĩndĩ nĩguo mahooe Baraba, no Jesũ mamũniine. Gũcookia-rĩ, mũtongoria akĩmeera atĩrĩ, Nĩ ũrĩkũ mwendaga kuuma kũrĩ acio eerĩ ndĩmũrekerie? Nao makiuga atĩrĩ, Baraba. Pilato arameerĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ingĩĩka Jesũ ũrĩa wĩtagwo Kristũ? Nao othe makĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩambanio mũtĩ-igũrũ. Mũtongoria ũcio akiuga, Nĩ ũũru ũrĩkũ ekĩte? No-o makĩanĩrĩra makĩria makiuga, Nĩambanĩrio mũtĩ-igũrũ. Pilato ona atĩ hatirĩ kĩndũ kĩguna, no gũkĩra mbeũ ĩkĩongerereka, akĩoya maaĩ akĩĩthambĩria moko mbere ya kĩrĩndĩ akiuga, Ndĩ mũtheru kuuma thakame ya mũndũ ũyũ mũthingu, inyuĩ nĩmũkoona. Nao magĩcookia, andũ othe makiuga atĩrĩ, Thakame yake ĩkorwo igũrũ rĩitũ na igũrũ rĩa ciana ciitũ. Hĩndĩ ĩyo akĩmarekeria Barabaa, no Jesũ aarĩkia kũmũhũũra, akĩmũneana nĩguo ambanio mũtharaba-inĩ.

Hĩndĩ ĩyo thigari cia mũtongoria, ciarĩkia kũoya Jesũ magĩthiĩ nake nyũmba-inĩ ya ũtongoria, magĩcookanĩrĩria harĩ we mbũtũ yothe ya thigari. Na maarĩkia kũmũũnyĩta nguo ciake, makĩmwĩkĩra nguo ya rangi mũtune wa gakarakũ, Nao marĩa mathondekete thũmbĩ kuuma mĩigua-inĩ makĩmĩigĩrĩra igũrũ rĩa mũtwe wake, na mũrangi igũrũ rĩa guoko gwake kwa ũrĩo, na marĩa matũrĩte ndu mbere yake makĩmũthekagĩrĩria makiuga, Hail, mũthamaki wa Ayahudi. Na maatuĩte mata harĩa kũrĩ we, nĩmakuuire kĩbara na makamũgũtha mũtwe-inĩ wake. Na rĩrĩa

maamũthekagĩrĩria, makĩmũruta nguo ya kanjũ na makĩmũhumba nguo ciake mwene, na makĩmũtwara nĩguo mamũcuure mũtĩ-igũrũ.

Magĩthiĩ nja-rĩ, makĩona mũndũ Mũkirene wetagwo Simoni, nake makĩmũhatĩrĩria nĩguo akuue mũtharaba wake. Na maakinya handũ ũrĩa wĩtagwo Gologotha, ũrĩa ũgĩtwo handũ ha ihĩndĩ rĩa mũtwe, Nĩmaheire kũrĩ we kũnyua thiki ĩrĩ na nyongo ĩtukanĩtio, na aarĩkia kũcama, ndeetikĩrire kũnyua. Maarĩkia kũmũmambithia mũtĩ-igũrũ, makĩgayania nguo ciake makĩikia mĩtĩ. Na maikarĩte thĩ nĩmaramũrangagĩra kũu. Na makĩiga igũrũ wa mũtwe wake gĩtũmi gĩake kĩandĩkĩtwo, Ũyũ nĩwe Jesũ Mũthamaki wa Ayahudi. Hĩndĩ ĩyo nĩmaambatithio mũtĩ-igũrũ hamwe nake atunyani eerĩ, ũmwe mwena wa ũrĩo na ũmwe mwena wa ũmotho. No arĩa maahĩtũkagĩra hau maamũrumaga makĩinainagĩria mĩtwe yao Na makiuga atĩrĩ, Wee ũrĩa ũrathũranga hekarũ na ũkamĩaka mĩthenya ĩtatũ, wĩhonokie wee mwene, angĩkorwo ũrĩ Mũrũ wa Ngai, ikũrũka kuuma mũtharaba-inĩ. O na ũguo o na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene makĩnyũrũria hamwe na aandĩki-marũa, na athuuri, na Afarisai moigaga, Andũ angĩ aahonokirie, no we mwene ndangĩhota kwĩhonokia. Angĩkorwo nĩ mũthamaki wa Isiraeli, nĩaikũrũke rĩu kuuma mũtĩ-igũrũ, na nĩtũkamwĩtĩkia. Nĩehokete igũrũ rĩa Ngai, nĩamũteithũrie rĩu, angĩkorwo nĩamwenda, nĩgũkorwo oigire atĩ nĩ mũrũ wa Ngai. Ũndũ ũcio o na acio atunyani arĩa maambanĩirio mũtĩ hamwe nake nĩmamũrumaga.

Kuuma thaa ya gatandatu-rĩ, nduma ĩkĩgĩa igũrũ rĩa bũrũri

wothe nginya thaa ya kenda. Kũhũgũra thaa ya kenda, Jesũ anĩrĩire na mũgambo mũnene akiuga, Eli Eli, lama sabachthani? Ũndũ ũyũ nĩ kuuga atĩrĩ, Ngai wakwa, Ngai wakwa, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũndiganĩrie? No amwe a arĩa maarũgamĩte kũu maiguĩte makiuga atĩ, Ũyũ aretaga Elijah. Na o rĩmwe ũmwe wao ateng'erete, akĩoya kĩbũi gĩa kũhũthĩra, agĩkĩiyũria thiki, agĩkĩĩkĩra mũrangi, na akĩmũhe kũnyua. No arĩa angĩ matigari moigaga, reka tuone kana Elija nĩagooka kũmũhonokia. No Jesũ rĩngĩ aarĩkia kwanĩrĩra na mũgambo mũnene, akĩrekeria roho. Na rora, gĩtambaya kĩa hekarũ kĩagayũkanio igĩrĩ kuuma igũrũ nginya thĩ, na thĩ ĩkĩinainio, na mahiga makĩgayũkana. Namo mbĩrĩra cia andũ arĩa akuũ ikĩhingũrwo, na mĩĩrĩ mĩingĩ ya andũ arĩa atheru arĩa maakomete ĩgĩarahũrio, Na arĩa moimire kuuma mbĩrĩra-inĩ, thuutha wa kũriũka gwake, maatoonya itũũra-inĩ rĩrĩa itheru, na makĩonekana kũrĩ andũ aingĩ. Mũnene wa thigari na arĩa maarĩ hamwe nake makiagĩra Jesũ, maaona gĩkuũkuũ kĩa thĩ na maũndũ marĩa meekĩkire, makĩĩtigĩra mũno, makiuga atĩrĩ, ti-itherũ mũndũ ũyũ aarĩ Mũrũ wa Ngai. Kwarĩ na hau atumia aingĩ kuuma haraaya makĩonaga, arĩa maarũmĩrĩire Jesũ kuuma Galilaya makĩmũtungatagĩra. Thĩinĩ wacio ciarĩ Mariamu Mũmagidali, na Mariamu nyina wa Jakubu na Jose, na nyina wa ariũ a Zebedayo.

Hwaĩ-inĩ rĩrĩa gũtuka ũthiku ũkĩgĩa, ũkĩũka mũndũ mũtongu kuuma Arimathea, rĩĩtwa rĩake Jusufu, ũrĩa o nake mwene atuĩkĩte mũrutwo wa Jesũ, Ũyũ aarĩ gũkuhĩrĩria Pilato, endire mwĩrĩ wa Jesũ. Hĩndĩ ĩyo Pilato athire mwĩrĩ ũcio ũheane. Na aarĩkia kuoya mwĩrĩ ũcio, Jusufu akĩũkunga na gatani gatheru

Nake akĩiga kuo thĩinĩ wa mbĩrĩra yake njerũ ĩrĩa aatemete rwaro-inĩ rwa ihiga, na aakorokuithia ihiga inene mũrango-inĩ wa mbĩrĩra, agĩthiĩ. Kwarĩ na kũu Mariamu Magadalene na Mariamu ũrĩa ũngĩ, maikarĩte mbere ya mbĩrĩra.

Mũthenya ũrĩa ũngĩ, ũrĩa warĩ thutha wa ũhaarĩria, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai nĩmonganire kũrĩ Pilato. Makiuga atĩrĩ, Mwathi, nĩtũririkanire atĩ mũheenania ũcio oigire akĩrĩ muoyo atĩ, Thuutha wa mĩthenya ĩtatũ nĩngũriũka. Atha nĩ ũndũ ũcio mbica ĩrĩa ĩgĩrĩru ĩgĩe na thitimo nginya mũthenya wa gatatũ, nĩguo arutwo ake matikoke ũtukũ maiye kũmĩiya na meere andũ atĩrĩ, nĩarahũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na ũhoro wa kũhĩtia wa mũthia ũgaakorwo mũũru gũkĩra wa mbere. Pilato akĩmeera atĩrĩ, Mũrĩ na arangĩri, thiĩi mũgĩe na ũgitĩri o ta ũrĩa mũũĩ. Nao mathiĩte, makĩgitĩra mbĩrĩra mekĩhũũra ihiga hamwe na arangĩri.

28

Thuutha wa Thabatũ, rĩrĩa rĩaraarĩirie gũthiĩ mũthenya wa mbere wa kiumia, Mariamu Magadalene na Mariamu ũrĩa ũngĩ mokire kuona mbĩrĩra. Na rora, mũthingithia mũnene ũkĩgĩa, nĩgũkorwo mũraika wa Mwathani aaharũrũkĩte kuuma igũrũ, agĩũka na akĩgarũra ihiga kuuma mũrango, na agĩikara igũrũ rĩarĩo. Kwarĩ na ũrĩa oonekaga wake ta rũheni, na nguo yake njerũ ta tharunji. Kuuma kũu guoya-inĩ gwake, arĩa marangagĩra nĩmainainirwo na magĩtuĩka ta andũ akuũ.

Mũraika akĩmacookeria akĩĩra atumia acio atĩrĩ, Inyuĩ mũtigetigĩre, nĩgũkorwo nĩnjũũĩ atĩ nĩ Jesũ ũrĩa wambanĩirio mũthiĩ kũmũcaria. Ti arĩ haha, nĩgũkorwo nĩarahũkĩtio o ta ũrĩa oigire. Ũkai mũone handũ harĩa Mwathani akomete. Nao narua mũthiĩ mwĩre arutwo ake atĩ nĩarahũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na onai nĩarĩmũtongoragia mũthiĩ Galili, kũu nĩmũkamũona, onai nĩndĩmwĩrire. Nao mathiire na kuuma narua mbĩrĩra-inĩ marĩ na wĩtigĩru na gĩkeno kĩnene, makĩhanyũka magaathiĩ kũhe arutwo ake ũhoro. Ta ũrĩa maathiiaga kũmenyithia arutwo ake, na rĩrĩ, Jesũ akamacemania akiuga atĩrĩ, Kenai. Nao magĩkuhĩrĩria, makĩnyiita magũrũ make, na makĩmũinamĩrĩra. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Mũtigetigĩre, thiĩi mũmeere ariũ a baba akwa nĩguo mathiĩ Galili, na kũu nĩmakonana na niĩ.

Hĩndĩ ĩrĩa maathiiaga-rĩ, ta kĩone, amwe a arangĩri magĩũka itũũra-inĩ inene na makĩrehere athĩnjĩri-Ngai arĩa anene ũhoro wa maũndũ mothe marĩa meekĩkire. Na maarĩkia gũcookanĩrĩra hamwe na athuuri, na maarĩkia gũtuĩkanĩra ũhoro, makĩhe thigari betha nyingĩ, makĩmeera atĩrĩ, Ĩriai atĩ arutwo ake moka ũtukũ makĩiya we rĩrĩa ithuĩ tũkomete. Na ũngĩkorwo kũiguuo ũndũ ũyũ harĩ mũtongoria, ithuĩ nĩtũkamũringĩrĩria we, na inyuĩ mũtikae na ũru tũmĩke. Nao marĩkia kwoya beega icio cia cũmbĩ, magĩĩka o ta ũrĩa maarutĩtwo. Nake ũhoro ũcio ũgĩthambũrũkio gatagatĩ-inĩ wa Ayahudi nginya ũmũthĩ.

Arutwo acio ikũmi na ũmwe nao magĩthiĩ Galili, kũrĩma kĩrĩma kĩrĩa Jesũ aamatuĩrĩire. Na rĩrĩa moonire we, nĩmamũhooire, no amwe nĩmekũũ nganja. Na Jesũ aakorire, nĩamaariirie akiuga

atĩrĩ, Nĩndaheetwo wathani wothe igũrũ na gũkũ thĩ. Mũthiĩte mũtue arutani ndũrĩrĩ ciothe, mũkĩmabatithia thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Ithe na rĩa Mũriũ na rĩa Roho Mũtheru, Mũkĩmarutanaga kũmenyerera maũndũ mothe marĩa ndĩmwathire, na atĩrĩrĩ niĩ ndĩ hamwe na inyuĩ matukũ mothe nginya rĩrĩa thĩ ĩgaathira. Ameni.

Thaamo

1

Ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli arĩa matoonyire Misiri hamwe na Jakubu ithe wao, o mũndũ na nyũmba yake yothe matoonyire. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan, na Naphtali, Gad, na Asher. Joseph nake aarĩ kũu Misiri, nao andũ othe a rũciaro rwa Jakubu maarĩ mĩrongo mũgwanja na ĩtano. Jusufu nĩakuire, na ariũ a ithe othe, na rũciaro rũu ruothe. No rĩrĩ, ariũ a Isiraeli nĩmakũrire na makĩingĩha, na magĩtuĩka aingĩ, na makĩgĩa na hinya mũno mũno, nayo bũrũri ũkĩmaingĩhia. Mũthamaki ũngĩ akĩarahũka igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, ũrĩa ndaamenyaga Jusufu. Akĩĩra rũrĩrĩ rwake atĩrĩ, Onai, rũciaro rwa ariũ a Isiraeli nĩ kĩrĩndĩ kĩnene, na nĩ kĩrĩ na hinya gũtũkĩra. Ũkai nĩ ũndũ ũcio tũmaheene na ũũgĩ, kana nĩguo maingĩhe, na rĩrĩa ĩngĩtuĩkĩra ithuĩ mbaara, nĩmakanyiitanio na acio thũ, na maarĩkia gũtũrũithĩria mbaara, nĩmakoima kuuma bũrũri-inĩ. Na akĩmaigĩra arũgamĩrĩri a mawĩra, nĩguo mathĩĩnĩkie o ũndũ wa mawĩra. Na makĩaka matũũra marĩa mairigĩre Firaũni, ũrĩa na

Peitho, na Ramesese, na Ũrĩa ũrĩ itũũra rĩa Riũa. Tondũ no maarĩ makĩmaathĩĩnia, ũguo noguo maingĩhire mũno, na makĩgĩa na hinya mũno mũno, nao Amĩsiri makĩmathũũra kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli. Nao Amĩigipito maahinyĩrĩirie ariũ a Isiraeli na hinya. Nao magĩtũma muoyo wao ũkorwo na thĩĩna nĩ ũndũ wa wĩra ũrĩa ũũmũ, wa ndoro na ũthondeki wa maturubarĩ, na mawĩra mothe marĩa maarĩ mĩgũnda-inĩ, kũringana na mawĩra mothe marĩa maatũmĩire kũmagarũrũra ndungata na hinya.

Nake akiuga mũthamaki wa Aigupito kũrĩ aciarithia a Ahibirania, ũmwe wao rĩĩtwa Sepphora, na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ Phua, Nake akiuga atĩrĩ, Rĩrĩa mũgaaciarithia andũ-a-nja a Ehibirania, na magĩkorwo marĩ hakuhĩ na gũciara, angĩkorwo nĩ kaana ga kahĩĩ, ũragei, no angĩkorwo nĩ kaana ga kĩgĩĩ, mũikarei muoyo. Nĩmatigĩrĩte no aciarithia acio Ngai, na matiigana gũĩka o ta ũrĩa mũthamaki wa Misiri aamaathĩte, na nĩmatũũragia ciana cia arũme. Mũthamaki wa Misiri akĩĩta aciarithia, na akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mwĩke ũndũ ũyũ, na mũkatigithia twana twa arũme muoyo? Moogi acio maauga makĩĩra Firaũni atĩrĩ, Ti o ta andũ-a-aka a Misiri andũ-a-aka a Eburania, nĩgũkorwo maciaragia mbere ya ithuĩ maauga gũkinya kũrĩ o, na makĩciara. Wega-rĩ, Ngai nĩekire wega kũrĩ aciarithia, nao andũ makĩingĩhia, na makĩgĩa na hinya mũno. Tondũ acio aciarithia meetigĩrĩte Ngai, makĩĩakĩra nyũmba. Firauni nĩathire andũ ake othe, akiuga atĩrĩ, Mwana o wothe wa kahĩĩ ũrĩa ũngĩciarwo nĩ Ahibirania, mũmũikie rũũĩ-inĩ, no mwana o wothe wa kĩhĩĩ mũmũtũũrie muoyo.

2

Kwarĩ na mũndũ kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Lawi, ũrĩa wehĩtire mwarĩ wa Lawi. Nake nda-inĩ akĩoya mimba, na agĩciara kahĩĩ, na rĩrĩa maamuonire atĩ nĩ mwega, makĩmũhitha mĩeri ĩtatũ. Tondũ na ti maahotaga kũmũhitha rĩngĩ, nyina wake akĩoya gĩkabũ, na akĩmĩhaka na rami rĩa asifato, na akĩĩkĩra kaana thĩinĩ wakĩo, na akĩĩkĩra kĩo thĩinĩ wa rũimba hau hakuhĩ na rũũĩ. Nake mwarĩ wa nyina nĩacũthagĩrĩria arĩ haraaya, nĩguo amenye kĩrĩa kĩngĩmũkora.

Mwarĩ wa Firauni nĩaikũrũkire gwĩthamba rũũĩ-inĩ, na ndungata ciake cia andũ-a-nja nĩciagerire hau rũũĩ-inĩ, na onete gĩkabũ kĩu thĩinĩ wa rũimba, atũmire ndungata ĩyo ya mũndũ-wa-nja, nake akĩoya kĩo. Kũhingũra-rĩ, onaga mwana akĩrĩra thĩinĩ wa gĩkabũ, nake mwarĩ wa Firaũni akĩmũhonokia, akiuga atĩrĩ, Ũyũ nĩ wa ciana cia Ahibirania. Na mwarĩ wa nyina wake akĩĩra mwarĩ wa Firaũni atĩrĩ, Nĩũkwenda ndĩgwĩtĩre mũndũ-wa-nja wa kũongithia kuuma kũrĩ Ahibirania, nake nĩakaongithia mwana ũcio? Mwarĩ wa Firauni akiuga atĩrĩ, Thiĩ. Mũirĩtu ũcio aathiĩte akĩĩta nyina wa kaana kau. Mwarĩ wa Firauni akĩmwĩra atĩrĩ, Iga kaana gaka nĩ niĩ, na ũkakonithie, na niĩ nĩngakũhe mũcaara. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩoya kaana, na agĩkakonithia. Kaana gaakũra-rĩ, nĩakarehire kũrĩ mwarĩ wa Firaũni, na gĩgĩtuĩka mũriũ wake, nake agĩĩta rĩĩtwa rĩake Musa, akiuga atĩrĩ, Kuuma maaĩ-inĩ nĩndamũrutire.

Kwahaanire na thĩinĩ wa matukũ macio maingĩ, Musa aatuĩkĩte mũnene, akiuma athiĩ kũrĩ ariũ a ithe wake ariũ a Isiraeli. Na aatuĩrĩirie wĩra wao wa hinya, onire mũndũ Mũmisiri akĩhũũra Mũhibirania ũmwe wa ariũ a ithe wake ariũ a Isiraeli. Aarora gũthiũrũrũka haha na haha no ndoonire mũndũ o na ũmwe, na aarĩkia kũgũtha Mũmisiri ũcio, akĩmũhitha thĩinĩ wa mũthanga. Athiĩte nja mũthenya wa keerĩ, akĩona andũ eerĩ Ahibirania makĩrũaga, nake akĩĩra ũrĩa wekaga ũũru atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga wee ũgũthe mũndũ wa itũũra? Ũcio akiuga, Nũũ wagũtuire mũthamaki na mũtuithania igũrũ riitũ? Kaĩ ti kũnjũraga niĩ wee ũkwenda, o ta ũrĩa woragire ira Mũmisiri? Nake Musa akĩĩtigĩra, na akiuga, Angĩkorwo ũguo-rĩ, kiugo kĩu nĩkĩonekete. Firauni nĩaiguire kiugo kĩu, na akĩrongooria kũũraga Musa. Musa nĩeherire kuuma ũthiũ-inĩ wa Firauni, na agĩtũũra bũrũri-inĩ wa Midiani, na aakinya bũrũri-inĩ wa Midiani, agĩikara igũrũ rĩa gĩthima. Mũthĩnjĩri-Ngai wa Midiani aarĩ na airĩtu mũgwanja arĩa maarĩithaga ng'ondu cia ithe wao Jethro. Maakinya na maatahire maaĩ nginya maiyũririe mĩharatĩ nĩguo manyuithie ng'ondu cia ithe wao Jethro. Rĩrĩa arĩithi a ng'ondu mookire, nĩmamaingatagia, no Musa akĩrũgama akĩmahonokia, na akĩmatahĩra maaĩ, na akĩnyuithia ng'ondu ciao. Maakinya kũrĩ Ragueli baba wao, nake akĩmeera, Nĩ kĩĩ gĩatũmire mũhiũhe gũũka ũmũthĩ? Nao makiuga atĩrĩ, Mũndũ Mũmisiri nĩatũhonokie kuuma kũrĩ arĩithi, na nĩatũtahĩire maaĩ, na akĩnyuithia ng'ondu ciitũ. Nowe akĩĩra airĩtu ake atĩrĩ, Arĩ kũ? Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũtige mũndũ ũcio? Mwĩtei nĩguo arĩe irio. Musa nĩatũũrire harĩ mũndũ ũcio, nake akĩmũhe mwarĩ wake Zippora atuĩke mũtumia wake. Mũtumia ũcio aarĩ na nda, na aciarire

mũriũ, nake Musa akĩmũtua rĩĩtwa Gerishomu, akiuga atĩrĩ, Ndĩ mũgeni bũrũri-inĩ wa kũngĩ. Thutha wa matukũ macio maingĩ, mũthamaki wa Misiri agĩkua, na ariũ a Isiraeli makĩcaaya nĩ ũndũ wa wĩra ũcio, na makĩanĩrĩra, nako kĩanĩrĩro kĩao gĩkĩambata kũrĩ Ngai kuuma wĩra-inĩ ũcio. Nake Ngai aiguire kĩnegene kĩao, nake Ngai akĩririkana kĩrĩkanĩro gĩake na Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu. Na Ngai onire ciana cia Isiraeli, nake akĩmenyekana kũrĩ o.

3

Na Musa aarĩ arĩithia ng'ondu cia Jethro mũthoni-we, mũthĩnjĩri-Ngai wa Midiani, nake akĩhĩtũkia ng'ondu werũ-inĩ, agĩkinya kĩrĩma-inĩ kĩa Horebu. Mũtũmwo wa Mwathani onekanirio harĩa kũrĩ we thĩinĩ wa rũrĩmbĩ rwa mwaki kuuma ihinga-inĩ, nake akĩona atĩ ihinga nĩrĩakana na mwaki, no ihinga rĩu rĩtianiinwo. Musa akiuga atĩrĩ, njũkĩte nĩngona kĩoneki kĩu kĩnene, tondũ kĩhinga gĩtirĩ gũcinwo. Rĩrĩa Mwathani onire atĩ nĩarehaga kuona, Mwathani akĩmwĩta kuuma ihinga-inĩ, akiuga, Musa, Musa, nake akiuga, Nĩ kĩĩ kĩrĩ? Nowe akiuga atĩrĩ, Ndũgakuhĩrĩrie haha, ruta kĩratu kĩa magũrũ maku, nĩgũkorwo handũ harĩa ũrũgamĩte nĩ thĩ theru. Na akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ Ngai wa thoguo, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu. Nake Musa akĩgarũra ũthiũ wake, nĩgũkorwo nĩetigĩrĩte kũrora mbere ya Ngai. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩnyonete wega ũũru wa andũ akwa arĩa marĩ Misiri, na nĩnjiguĩte kĩrĩro kĩao nĩ ũndũ wa arũgamĩrĩri a wĩra, nĩgũkorwo nĩnjũũĩ ruo

rwao, Na ndikarũrũkire kũmahonokie kuuma guoko-inĩ kwa Amisiri, na kũmatongoria kuuma bũrũri ũcio, na kũmatoonyia thĩ njega na nene, thĩ ĩrĩa ĩtherũkaga iria na ũũkĩ, handũ ha Akanani, na Ahiti, na Aamori, na Aperizi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi. Na rĩu ona kĩrĩro kĩa ariũ a Isiraeli nĩkĩũkĩte kũrĩ niĩ, na niĩ nĩnyonete ũnyariirĩko ũrĩa Aigupito maanyariiraga o. Na rĩu ũka, nĩngũgũtũma kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, na nĩũkaruta andũ akwa, ariũ a Isiraeli, kuuma bũrũri wa Misiri.

Nake Musa akĩĩra Ngai atĩrĩ, Niĩ ndĩ ũũ, atĩ nĩngũthiĩ kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, na atĩ nĩngũruta ciana cia Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri? Ngai akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, Nĩngũkorwo hamwe nawe, na ũndũ ũyũ nĩguo kĩmenyithia gĩaku atĩ nĩ niĩ ngũgũtũma: rĩrĩa ũkaaruta andũ akwa kuuma Misiri, nĩmũgatungatĩra Ngai kĩrĩma-inĩ kĩĩrĩ. Nake akiuga Musa kũrĩ Ngai, Ona niĩ nĩngathiĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli, na nĩngoiga kũrĩ o atĩrĩ, Ngai wa maithe maitũ nĩatũmĩte niĩ kũrĩ inyuĩ, nĩmakanjũũria niĩ atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩake nĩ kĩĩ? Nĩ kĩĩ nĩngoiga kũrĩ o? Nake Ngai akĩĩra Musa akiuga, Niĩ ndĩ Ũrĩa Ũrĩ, nake akiuga, Ũguo nĩguo ũkwĩra ariũ a Isiraeli, Ũrĩa Ũrĩ nĩandũmĩte kũrĩ inyuĩ. Nake Ngai akĩĩra Musa rĩngĩ, atĩrĩ: Ũguo nĩũkoiga kũrĩ ariũ a Isiraeli, Mwathani Ngai wa maithe maitũ, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu, nĩandũmĩte kũrĩ inyuĩ. Rĩĩtwa rĩakwa nĩ rĩa tene, na nĩ kĩrirĩkano kĩa njiarwa njiarwa. Ũkorwo ũũkĩte, nĩ ũndũ ũcio congania kĩama kĩa athuuri a ariũ a Isiraeli, na nĩũkoiga kũrĩ o atĩrĩ, Mwathani Ngai wa maithe witũ nĩonekete kũrĩ niĩ, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka,

na Ngai wa Jakubu, akiuga atĩrĩ, na ũrorania nĩndĩmũrorire inyuĩ, na maũndũ mothe marĩa mekĩkĩte kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa Misiri. Nake akiuga atĩrĩ, nĩngamwambatia inyuĩ mwehere ũthĩĩni-inĩ wa bũrũri wa Aigupito, mũthiĩ bũrũri-inĩ wa Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Aperizzi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi, bũrũri-inĩ ũrĩa ũtherekaga iria na ũũkĩ. Nĩmakaigua mũgambo waku, na nĩũgatoonya wee hamwe na kĩama kĩa athuuri a Isiraeli kũrĩ Farao mũthamaki wa Misiri, na nĩũkamwĩra atĩrĩ, Ngai wa Ahibirania nĩatũĩtĩte ithuĩ. Nĩ ũndũ ũcio, nĩtũgathiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, nĩguo tũrutĩre Ngai witũ igongona. No niĩ nĩnjũũĩ atĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri ndangĩmũrekereria mũthiĩ, tiga no na guoko kwa hinya. Na ndambatĩtie guoko, nĩngahũũra Amĩsiri na ciama ciothe cia magegania ciakwa iria ngeeka harĩ o, na thuutha wa maũndũ macio nĩakamuingata inyuĩ. Nĩngatũma andũ aya monwo na ũtugi nĩ andũ a Misiri, na rĩrĩa mũkoimagara, mũtikoima mũtheri. No mũndũ-wa-nja nĩakahooya kuuma kũrĩ mũndũ-wa-itũũra-rĩake na mũndũ-wa-gũtũũrania-nake indo cia betha, na cia thahabu, na nguo, na nĩmũkahumbĩra aanake anyu, na nĩmũkahumbĩra airĩtu anyu, na nĩmũgataha andũ a Misiri.

4

Nĩacookirie no Musa, na akiuga, angĩkorwo matigetĩkia niĩ, kana matiigue mũgambo wakwa, nĩgũkorwo makoiga atĩrĩ ti Ngai onekete harĩ wee, nĩ atĩa ngoiga kũrĩ o? Mwathani akĩmwĩra

atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩkĩ kĩrĩ guoko-inĩ gwaku? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩ rũthanju. Nake akiuga atĩrĩ, Ĩkia kuo thĩ, nake akĩmĩikia thĩ, na ĩgĩtuĩka nyoka, nake Musa akĩũra akĩĩhera. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku, ũnyiite mũting'oe, nake Musa akĩtambũrũkia guoko gwake akĩnyiita mũting'oe, naguo ũkĩgĩa rũthanju guoko-inĩ gwake. Nĩguo metĩkie wee, atĩ nĩonekete harĩ wee Ngai wa maithe mao, Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu. Mwathani akĩmwĩra rĩngĩ atĩrĩ, ĩkĩra guoko gwaku thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, nake akĩĩkĩra guoko gwake thĩinĩ wa gĩthũri gĩake, na akĩruta guoko gwake kuuma gĩthũri-inĩ gĩake, nako guoko gwake gũkĩhaana ta tharunji. Nake akiuga rĩngĩ, ĩkĩra guoko gwaku thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, nake akĩĩkĩra guoko thĩinĩ wa gĩthũri gĩake, na akĩruta kuo kuuma thĩinĩ wa gĩthũri gĩake, na rĩngĩ gũgĩcookera rangi ya nyama yako. Akorwo no matikwĩtĩkia wee, kana matigathikĩrĩria mũgambo wa kĩmenyithia kĩa mbere, nĩmakwĩtĩkia wee mũgambo wa kĩmenyithia kĩa keerĩ. Na gũgaakorwo angĩkorwo matigetĩkia wee imenyithia igĩrĩ ici, o na matikaigua mũgambo waku, ũkuoya kuuma maaĩ-inĩ ma rũũĩ, na ũmaitĩrĩrie igũrũ wa thĩ nyũmũ, na gũgaakorwo maaĩ marĩa ũngĩoya kuuma rũũĩ-inĩ magaatuĩka thakame igũrũ wa thĩ nyũmũ. Musa akĩĩra Mwathani atĩrĩ, ndĩrakũhooya, Mwathani, ndirĩ na ũhoti kuuma ira rĩa ngororo kana kuuma mũthenya wa gatatũ, o na kuuma rĩrĩa wambĩrĩirie kwaria na ndungata yaku, niĩ ndĩ na mũgambo mũhinyaru na rũrĩmĩ rũtũthũ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nũũ waheanire mũndũ kanua? Nũũ ũmbaga mũndũ ũtaiguaga wega na mũtumumu, kana ũrĩa wonaga na mũtumumu? Githĩ ti niĩ Ngai? Na rĩu thiĩ, na nĩngahingũra kanua gaku, na nĩngũkũruta

ũrĩa ũgũkwaria. Na Musa akiuga, ndagũthaitha Mwathani, thua mũndũ ũngĩ ũrĩa ũngĩhota, ũrĩa ũkũtũma. Na kũrakara na marakara Mwathani igũrũ rĩa Musa, akiuga, Ti ona Harũni mũrũ wa nyũkwa Mũlawi? Nĩnjũũĩ atĩ kwaria nĩakaaria we nawe, na ona we nĩakoima gũthiĩ gũtũngana nawe, na kuona wee nĩagakena thĩinĩ wake mwene. Na nĩũkoiga kũrĩ we, na nĩũkaahe ciugo ciakwa thĩinĩ wa kanua gake, na niĩ nĩngahingũra kanua gaku na kanua gake, na nĩngamũruta ũrĩa mũgeeka. Nake nĩakaaria kũrĩ andũ handũ haku, nake nĩagatuĩka kanua gaku, no wee ũgatuĩkĩra we ũrĩa ũkoniĩ Ngai. Narĩo rũthanju rũrũ rũrĩa rũgarũrũkire rũgĩtuĩka nyoka, ũkuoya na guoko gwaku, na nĩ ruo ũgaathondeka nacio ciama.

Musa nĩathiire, na akĩgarũrũka kũrĩ Jethero mũthoni-we wake, na akĩmwĩra atĩrĩ, nĩngũthiĩ ndĩgarũrũke kũrĩ ariũ a baba akwa arĩa marĩ Misiri, na ndĩone kana o nĩ marĩ muoyo, nake Jethero akĩĩra Musa atĩrĩ, thiĩ ũrĩ na ũgima. Thuutha wa matukũ macio maingĩ, mũthamaki wa Misiri agĩkua. Mwathani akĩĩra Musa arĩ Midiani atĩrĩ: Thiĩ, ũinũke bũrũri wa Misiri, nĩgũkorwo andũ othe arĩa maacaragia roho waku nĩmakuĩte. Kũoya rĩrĩa Musa mũtumia na ciana, amahaicĩtie igũrũ rĩa nyamũ cia gũkuua mĩrigo, na akĩhũndũka Misiri, nake Musa akĩoya rũthanju rũrĩa rwa Ngai guoko-inĩ gwake. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, rĩrĩa ũgũthiĩ ũgũcooka Misiri, ona maũndũ mothe ma kũgegania marĩa ndĩkũheete moko-inĩ maku, ũkameeka mbere ya Firaũni, no niĩ nĩngũũmia ngoro yake, na ndakarekereria andũ mathiĩ. Wee no ũgacooka ũĩre Firaũni, ũndũ ũyũ ekuuga Mwathani, mũriũ wakwa wa irigithathi nĩ Isiraeli. Ndakwĩrire na

ndakũgĩra atĩrĩ, rekereria andũ akwa nĩguo mandungatagĩre. Angĩkorwo ti-itherũ nĩ ũndũ ũcio ndũkwenda kũmarekereria, ona nĩ ũndũ ũcio, niĩ nĩngooraga mũriũ waku ũrĩa wa irigithathi. Kĩagĩkire thĩinĩ wa rũgendo handũ ha gũikara Mũthuuri akĩmũcemania Mũtũmwo wa Mwathani, nake nĩerongoragia kũmũũraga. Na Zipporah akuoya ihiga inini, akaruithia gikonde kĩa mũriũ wake, na akĩgũa mbere ya magũrũ make, na akiuga, thakame ya uruithio wa mwana wakwa nĩĩrũgamĩte. Nake akĩmweherera, tondũ oigire, Thakame ya ruoro rwa mwana wakwa nĩĩrũgamĩte. Mwathani akĩĩra Harũni atĩrĩ, thiĩ ũtũnge na Musa kũu werũ-inĩ, nake agĩthiĩ, na akĩmũtũnga kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai, nao makĩmumunya. Nake Musa akĩreportera Harũni ciugo ciothe cia Mwathani iria watũmire nacio, na ciugo ciothe iria aathire kũrĩ we. Nĩathiire no Musa na Harũni, na makĩonganĩrĩria kĩama kĩa athuuri a ariũ a Isiraeli. Nake Harũni akĩaria ciugo ici ciothe iria Ngai aaririe kũrĩ Musa, na akĩruta imenyithia mbere ya andũ. Nao andũ makĩĩtĩkia na magĩkena, tondũ Ngai nĩatembereirwo ciana cia Isiraeli, na tondũ nĩonire mathĩĩna mao, nao andũ makĩinamĩrĩra na makĩhooya.

5

Na thutha wa maũndũ macio, Musa na Aroni nĩmatoonire kũrĩ Firauni, na makĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Isiraeli aroiga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa mathiĩ, nĩguo mandungatĩre kũu werũ-inĩ. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, Nũũ arĩ ũrĩa ndĩkaigua

mũgambo wake, nĩguo ndĩtũme ariũ a Isiraeli? Ndiũĩ Mwathani, na Isiraeli ndiratũma. Nao maramũrĩria kũrĩ we atĩrĩ, Ngai wa Ahibirania nĩatũĩtĩte ithuĩ. Tũgũthiĩ nĩ ũndũ ũcio rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, nĩguo tũrutĩre Mwathani Ngai witũ igongona, ndakae gũtũcemanie na gĩkuũ kana ũragani. Nake mũthamaki wa Misiri akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi Musa na Aroni mũhĩthagia andũ metige mawĩra mao? Thiĩi o mũndũ wanyu kũrĩ mawĩra make. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, ta rorai rĩu andũ nĩmaingĩhĩte, tũtikanatiga kũmarutithia wĩra. Firauni nĩathire arĩa anangĩrĩria wĩra wa andũ, na andĩki, akiuga, Gũtirĩ hĩndĩ ĩngĩ inyuĩ mũgaakongerera kũheana nyeki kũrĩ andũ nĩ ũndũ wa ũmbi wa maturubarĩ, o ta ira na mũthenya wa gatatũ, no nĩmathiĩ o ene na mecarĩrĩrie ene nyeki. Na ũrĩa wa gũthondeka maturubarĩ, ũrĩa o ene mekaga kũringana na mũthenya o wothe, ũkamaigĩrĩra, ndũkeheria kĩndũ o na kĩmwe, nĩgũkorwo nĩ marĩ na ihinda rĩa kwĩhurũra, nĩ ũndũ ũcio nĩmanĩrĩire makiuga, Nĩtũũkĩre na tũrutĩre Ngai witũ igongona. Mĩrimo ya andũ aya nĩĩroimĩrĩrio, na nĩmakĩhũũrage maũndũ maya, na ndũkae makĩhũũrage ciugo cia tũhũ.

Arĩa maathaga wĩra na arĩa andĩki nĩmaahaahia o, na makĩĩra andũ atĩrĩ, Firaũni ekuuga atĩrĩ, ndikũmũhe nyeki rĩngĩ. Inyuĩ ene mũthiĩ mũcookanĩrĩre ene nyeki, kũrĩa ũngĩona, tondũ gũtirĩ kĩndũ kĩrutwo kuuma wĩra-inĩ wanyu. Nao andũ makĩhurunjwo bũrũri wothe wa Misiri nĩguo macookanĩrĩrie maragara ma gũtuĩka nyeki. No atongoria a wĩra nĩmamahinĩrĩirie, makiuga atĩrĩ, Rĩkiai mĩrimo ĩrĩa mĩagĩrĩire o mũthenya, o ta ũrĩa mwekaga rĩrĩa nyeki ĩheanagwo kũrĩ inyuĩ.

Nao maahũũrirwo andĩki a rũrĩrĩ rwa ariũ a Isiraeli, arĩa maathuurĩtwo igũrũ rĩao nĩ arori a Firaũni, makiuga, Nĩ kĩĩ mũtiaheanirie mĩrigo yanyu ya gwaka maturubarĩ o ta ira na mũthenya wa gatatũ, na ũrĩa wa ũmũthĩ? Thuutha wa gũtoonya, andĩki a ariũ a Isiraeli makĩanĩrĩra kũrĩ Firaũni, makiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga wee wĩke ũguo kũrĩ ndungata ciaku? Nyeki ndĩheanagwo ndungata ciaku, na itina rĩa maturubarĩ matwĩraga tũthondeke, na ta, ndungata ciaku nĩihũũrĩtwo na iboko, nĩũgwĩka ũũru kũrĩ andũ aku. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũrĩ agĩĩkũ, mũrĩ andũ a gĩĩkũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũroiga atĩrĩ, Nĩtũthiĩ tũrutĩre Ngai witũ igongona. Rĩu nĩ ũndũ ũcio, mũthiĩte, ruthai wĩra, nĩgũkorwo nyeki ndĩkamũheagwo, na no nginya mũrutithie maturubarĩ marĩa mwagĩrĩirwo nĩ gũthondeka. Nĩmoonaga no andĩki a ciana cia Isiraeli o ene thĩĩna-inĩ, makiuga, Mũtigatiganĩria wa gũthondeka maturubarĩ kĩrĩa kĩagĩrĩire mũthenya. Nĩmatũnganire na Musa na Aroni arĩa mookaga kũmatũngana rĩrĩa moimaga harĩ Firaũni. Nao moigire atĩrĩ, Ngai aromuona na atuĩre ciira, tondũ mũtũmĩte mũtararĩko witũ ũthũũre mbere ya Firaũni, na mbere ya ndungata ciake, kũmũhe rũhiũ rwa njora moko-inĩ make, atũũrage. Musa nĩacookire kũrĩ Mwathani, na akiuga, Ndĩrakũhooya, Mwathani, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũthĩĩnĩtie andũ aya? Na nĩ kĩĩ ũndũmĩte? Na kuuma rĩrĩa ndathiire kũrĩ Firaũni kwaria thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩaku, nĩahinyĩrĩirie andũ aya, na ndũũkĩire andũ aku.

6

Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, rĩu nĩũkoona ũrĩa nĩngwĩka Firaũni, nĩgũkorwo na guoko kwa hinya nĩakamarekereria, na na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu nĩakamaikia nja kuuma bũrũri wake. Nake Ngai akĩaria na Musa, na akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ Mwathani. Nĩndonekire kũrĩ Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu ndĩ Ngai wao, no rĩĩtwa rĩakwa Mwathani ndina ndĩmaiguũrĩirie. Nayo ndahaandire kĩrĩkanĩro gĩakwa harĩ o, nĩguo ndĩmahe bũrũri wa Akaanani, bũrũri ũrĩa maatũũrĩte thĩinĩ waguo, na magatũũra igũrũ rĩaguo. Nĩndaiguire kĩnegene kĩa ariũ a Isiraeli, ũrĩa Amĩgĩtĩ maramatua ngombo, na nĩndaririkana kĩrĩkanĩro kĩanyu. Thiĩ, ndoigire ariũ a Isiraeli, ndĩroiga atĩrĩ, nĩ niĩ Mwathani, na nĩngamũruta inyuĩ kuuma wathani-inĩ wa Amĩsiri, na nĩngamũhonokia inyuĩ kuuma ũkombo-inĩ, na nĩngamũkũũra inyuĩ na guoko kũrĩa igũrũ na ciira inene. Nĩngwĩyoera inyuĩ andũ akwa, na nĩngatuĩka Ngai wanyu, na nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wanyu, ũrĩa wamũrutire kuuma thĩĩna-inĩ wa Aigupito.
Nĩngamũtoonyia inyuĩ thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ndatambũrũkirie guoko gwakwa kũheana kũrĩ Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu, na nĩngamũhe inyuĩ ũguo ũtuĩke igai rĩanyu, niĩ Mwathani.
Naaririe no Musa ũguo kũrĩ ariũ a Isiraeli, na matiathikĩrĩirie Musa nĩ ũndũ wa ũũru wa ngoro, na nĩ ũndũ wa mawĩra marĩa marũ. Mwathani akĩĩra Musa akiuga atĩrĩ, Toonya, aria na Firauni mũthamaki wa Misiri, nĩguo atũme ariĩ a Isiraeli moime bũrũri-inĩ wake. Musa naaririe mbere ya Mwathani, akiuga atĩrĩ, Ona ariũ a Isiraeli matiathikĩrĩirie, nake Firaũni angĩthikĩrĩria atĩa? Niĩ ndirĩ na ũhoro. Mwathani akĩaria na Musa na Aroni, na akĩmaatha mathiĩ kũrĩ Firaũni mũthamaki

wa Misiri, nĩguo arekerie ariũ a Isiraeli moime bũrũri wa Misiri.

Na aya nĩo atongoria a nyũmba cia maithe mao, ariũ a Rubeni, irigithathi rĩa Isiraeli: Enoku, na Palu, Asironi, na Karimi. Ĩno nĩyo mbarĩ ya Rubeni. Na ariũ a Simeoni, Jemueli, na Jamini, na Ehudi, na Jakini, na Zoharu, na Sauli ũrĩa woimire harĩ mũndũ-wa-nja Mũkaanani, ici nĩcio mbarĩ cia ariũ a Simeoni. Na maya nĩmo marĩĩtwa ma ariũ a Levi kũringana na ũrũmwe wao, Gershon, Kohath, na Merari, na mĩaka ya mũtũũrĩre wa Levi yarĩ igana rĩmwe mĩrongo ĩtatũ na mũgwanja. Na aya nĩo ariũ a Gershon, Libni na Shimei, mĩciĩ ya mĩrĩgo yao. Na ariũ a Kaathu maarĩ Amuramu, na Isaaru, na Heburoni, na Uzieli, namo mĩaka ya mũtũũrĩre wa Kaathu maarĩ igana rĩmwe na mĩrongo ĩtatũ na ĩtatũ. Na ariũ a Merari, Mahli, na Mushi. Aya nĩo nyũmba cia maithe ma Levi kũringana na ũrĩa maarĩ a rũrĩra rwao. Nake Amramu akĩoya Jokabedi, mwarĩ wa mũrũ wa nyina wa ithe wake, agatua mũtumia wake, nake akĩmũciarĩra Aroni na Musa, na Miriamu mwarĩ wa nyina wao. Mĩaka ya muoyo wa Amramu yarĩ igana rĩmwe na mĩrongo ĩtatũ na mĩaka ĩĩrĩ. Na ariũ a Isaaari maarĩ Kore, na Napheki, na Zekiri. Nao ariũ a Uzieli maarĩ Mishaeli, na Elizafani, na Segrei. Harũni nĩahikirie Elizabethi mwarĩ wa Aminadabu, mwarĩ wa nyina na Nahashoni, nake akĩmũciarĩra Nadabu, na Abiudi, na Eleazari, na Ithamari. Ariũ a Kora maarĩ Asiri, na Elekana, na Abiasari; ici nĩcio njiaro cia Kora. Nake Eleazari mũrũ wa Aroni akĩoya ũmwe wa airĩtu a Phutieli atuĩke mũtumia wake, nake akĩmũciarĩra Phineasi. Ici nĩcio mĩtwe ya nyũmba cia Alawii kũringana na njiaro ciao. Ũyũ nĩ Harũni na Musa, arĩa Ngai

eerire atĩ marutie ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri marĩ na hinya wao. Aya nĩo arĩa maaragia na Firaũni mũthamaki wa Misiri, na nĩmarutire ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, we mwene Harũni na Musa. Mũthenya ũrĩa Mwathani aaririe Musa bũrũri-inĩ wa Misiri. Nake akĩaria Mwathani kũrĩ Musa, akiuga, Niĩ nĩ Mwathani, aria kũrĩ Firauni mũthamaki wa Misiri maũndũ mothe niĩ njuga kũrĩ wee. Nake Musa akiuga mbere ya Mwathani, Ona niĩ ndĩ wa mũgambo mũhinyaru, na Firaũni angĩthikĩrĩria atĩa?

7

Nake Mwathani akĩĩra Musa akiuga atĩrĩ, Ona, nĩngũtuĩte wee ngai harĩ Firaũni, na Harũni mũrũ wa nyũkwa ũgaatuĩka mũnabii waku. Wee no nĩũkamwĩra we maũndũ mothe marĩa ngũgwatha, na Harũni mũrũ wa nyũkwa nĩakaria na Firaũni, nĩguo atũme ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri-inĩ wake. No niĩ nĩngũũmia ngoro ya Firaũni, na nĩngũingĩhia imenyithia ciakwa na ciama kũu bũrũri wa Misiri. Na Firauni ndagathikĩrĩria inyuĩ, na nĩngaikĩrĩria guoko gwakwa igũrũ rĩa Misiri, na nĩngarutia na hinya wakwa andũ akwa, ariũ a Isiraeli, kuuma bũrũri wa Misiri na kĩhooto kĩnene. Nao nĩmakamenya othe Aigupto atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani, hĩndĩ ĩrĩa ngũtambũrũkia guoko gwakwa igũrũ rĩa Aigupto, na nĩngaruta ariũ a Isiraeli kuuma gatagatĩ-inĩ kao. Nĩekire no Musa na Aroni o ta ũrĩa amaathire Mwathani, ũguo nĩekire. Musa aarĩ wa mĩaka mĩrongo ĩnana, nake Harũni mũrũ wa nyina aarĩ wa mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtatũ, rĩrĩa maaririe

Firauni. Nake Mwathani akĩĩra Musa na Aroni, akiuga, Na angĩkorwo Firauni aaria kũrĩ inyuĩ akiuga, Heei ithuĩ kĩmenyithia kana kĩama, nawe ũkeerĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa, Oya rũthanju, na ũikie thĩ mbere ya Firauni na mbere ya ndungata ciake, na nĩrĩgatuĩka nyoka. Musa na Harũni nĩmatoonyire mbere ya Firaũni, hamwe na atungata ake, nao magĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aamaathĩte, nake Harũni akĩikia rũthanju mbere ya Firaũni, na mbere ya atungata ake, naruo rũgĩtuĩka nduĩra. Nĩetire hamwe no Firauni andũ arĩa oogĩ a Misiri, na arogi, na nĩmekire o na arathi a Amisiri na ũrogi wao o ũguo. Nao magĩikia o mũndũ rũthanju rwake, na magĩtuĩka nyoka, na rũthanju rwa Aroni rũkĩmeria marũthanju mao. Na ngoro ya Firauni ĩkĩgĩa hinya, na ndaiguire ciao, o ta ũrĩa Mwathani amaathĩte.

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ngoro ya Firauni nĩĩkũmĩtie, nĩguo ndakareke andũ mathiĩ. Thiĩ kũrĩ Firaũni rũciinĩ, ona we nĩoimagara igũrũ rĩa maaĩ, na ũgaakorwo ũkĩmũtũnga hau mũhuro-inĩ wa rũũĩ, na rũthanju rũrĩa rũgarũrũkire rũgĩtuĩka nyoka ũkuoe na guoko gwaku. Na ũkaamwĩra atĩrĩ, Mwathani ũrĩa Ngai wa Ahibirania nĩandũmĩte kũrĩ wee, akiuga atĩrĩ, tũma andũ akwa mathiĩ, nĩguo maandungatagĩre werũ-inĩ, na ona wĩrore ti wĩiguĩte nginya rĩu. Maũndũ maya moigaga Mwathani, ũndũ ũyũ nĩũkamenya atĩ niĩ nĩ Mwathani, ona niĩ ngũgũtha na rũthanju rũrĩa rũrĩ guoko-inĩ gwakwa igũrũ rĩa maaĩ marĩa marĩ rũũĩ-inĩ, namo nĩmakagarũrũka matuĩke thakame. Nacio thamaki iria irĩ thĩinĩ wa rũũĩ nĩikũkua, naruo rũũĩ nĩrũkũnunga, nao andũ a Mĩĩgipto matigacooka kũhota kũnyua

maaĩ kuuma rũũĩ-inĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa, oya rũthanju rwaku na guoko gwaku, na tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa maaĩ ma Misiri, na igũrũ rĩa njũũĩ ciao, na igũrũ rĩa mĩtaro yao, na igũrũ rĩa itomboya ciao, na igũrũ rĩa maaĩ mothe manyanĩte mao, namo magatuĩka thakame. Nayo thakame ĩkĩgĩa bũrũri wothe wa Misiri, o na thĩinĩ wa mĩtĩ na thĩinĩ wa mahiga. Na magĩĩka ũguo Musa na Aroni, o ta ũrĩa Mwathani amaathĩte, nake aaroretie na rũthanju rwake akĩhũũra maaĩ marĩa maarĩ rũũĩ-inĩ mbere ya Firaũni na mbere ya ndungata ciake, nake akĩgarũra maaĩ mothe marĩa maarĩ rũũĩ-inĩ magĩtuĩka thakame. Nacio thamaki iria ciarĩ thĩinĩ wa rũũĩ rũu ikua, naruo rũũĩ rũu rũkĩnunka, nao andũ a Mĩgipto matingĩahotire kũnyua maaĩ kuuma rũũĩ-inĩ rũu, nayo thakame yarĩ bũrũri-inĩ wothe wa Mĩgipto. Nao maarutire o noguo o ta ũguo na arogi a Amisiri na ũrogi wao, na ngoro ya Farao ĩkĩũmia, na ndamaiguire, o ta ũrĩa Mwathani oigire. Kũgarũrũka no Firaũni nĩatoonya thĩinĩ wa nyũmba yake, na ndaigire ũmenyo wake o na igũrũ rĩa ũndũ ũyũ. Andũ othe a Misiri maathimire matherũ kũrigiicĩria rũũĩ, nĩguo manyue maaĩ, no matiahota kũnyua maaĩ kuuma rũũĩ-inĩ. Nacio ikĩhingĩrio mĩthenya mũgwanja, thuutha wa Mwathani kũgũtha rũũĩ.

Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Toonya kũrĩ Firaũni, ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani ekuuga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa mathiĩ, nĩguo mandungatĩre. Angĩkorwo ti ũkwenda wee kũrekereria kũraya, ona niĩ ndahũũra mĩhaka yaku yothe na ciũra. Na rũũĩ nĩrũgatahĩka ciũra, na maarĩkia kwambata nĩmagacooka thĩinĩ

wa nyũmba ciaku, na thĩinĩ wa nyũmba cia kũiga indo cia tũnyũmba twa gũkoma ciaku, na igũrũ wa itanda ciaku, na igũrũ wa nyũmba cia ndungata ciaku, na cia andũ aku, na thĩinĩ wa indo ciaku cia gũkandĩra mũtu, na thĩinĩ wa mariiko maku. Na igũrũ rĩaku wee, na igũrũ rĩa atungata aku, na igũrũ rĩa andũ aku, nĩmakahaica ciũra.

8

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ĩra Harũni mũrũ wa nyũkwa, tambũrũkia rũthanju rwaku na guoko igũrũ rĩa njũũĩ, na igũrũ rĩa mĩtaro, na igũrũ rĩa mathangĩ, ũcooke ũrehe ciũra. Nake Aroni agĩtambũrũkia guoko gwake igũrũ rĩa maaĩ ma Misiri, na akĩrehe ciũra, nacio ciũra ikĩambata, na ĩkĩhumbĩra bũrũri wa Misiri. Nao maarutire o ũguo o, arogi a Amisiri na ũrogi wao, na makĩambatia ciũra igũrũ wa bũrũri wa Misiri. Nake agĩĩta Firaũni Musa na Aroni, akiuga atĩrĩ, mũhooyere ũhoro wakwa kũrĩ Mwathani, nake nĩeherie ciũra kuuma harĩ niĩ na kuuma kũrĩ andũ akwa, na nĩngũmatũma mathiĩ, nao marutĩre Mwathani igongona. Musa akĩĩra Firaũni atĩrĩ, Njĩĩra rĩrĩa nĩngũhooya ũhoro waku, na ũhoro wa andũ arĩa magũtungatagĩra, na wa andũ aku, nĩguo ciũra iniinwo kuuma kũrĩ wee, na kuuma kũrĩ andũ aku, na kuuma nyũmba-inĩ cianyu, no thĩinĩ wa rũũĩ nĩikũtigara. Nowe akiuga, Rũciũ. Akiuga nĩ ũndũ ũcio, Ta ũrĩa warie, nĩguo ũmenye atĩ gũtirĩ ũngĩ tiga Mwathani. Nacio cioguo nĩikeherio kuuma kũrĩ wee, na kuuma mĩciĩ-inĩ yanyu, na kuuma nja-inĩ, na kuuma kũrĩ

ndungata ciaku, na kuuma kũrĩ andũ aku, tiga thĩinĩ wa rũũĩ nĩikatigio. Kũũma nja no Musa na Harũni kuuma kũrĩ Firaũni, nake Musa akaya kũrĩ Mwathani ũhoro wa kĩrĩkanĩro kĩa ciũra, o ta ũrĩa Firaũni aathanĩte. Mwathani nĩekire o ta ũrĩa Musa oigire, nacio ciũra ikua kuuma nyũmba-inĩ, na kuuma nja-inĩ, na kuuma mĩgũnda-inĩ. Na makĩmacookanĩrĩria irũmbi irũmbi, nayo thĩ ĩkĩnunga. Rĩrĩa Firauni onire atĩ nĩkũgĩte kũhoorererwo, ngoro yake ĩkĩũma, na ndaiguire ciao, o ta ũrĩa Mwathani aaririe. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ĩra Harũni, tambũrũkia rũthanju rwaku na guoko, ũgũthe kĩhumbu kĩa thĩ, nacio igaatuĩka ngi kũrĩ andũ, na kũrĩ nyamũ iria irĩ magũrũ mana, na bũrũri wothe wa Misiri. Nĩ ũndũ ũcio Harũni akĩtambũrũkia guoko gwake rũthanju, na akĩhũũra kĩhumbu kĩa thĩ, nacio ngi ikĩgĩa kũrĩ andũ, na kũrĩ nyamũ iria irĩ magũrũ mana, na rũkũngũ-inĩ ruothe rwa thĩ ngi ikĩgĩa. Nao maarutire o ũguo o na arogi a ũrogi na ũrogi wao, kuumia ngi, no matiahota, na ngi ikĩgĩa harĩ andũ, na harĩ nyamũ cia magũrũ mana. Nĩ ũndũ ũcio arogi makĩĩra Firaũni atĩrĩ, Kĩara kĩa Ngai nĩ gĩkĩ, na ngoro ya Firaũni ĩkĩũma, na ndaigua ũhoro wao, o ta ũrĩa Mwathani oigĩte. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ũkĩra rũciinĩ kĩroko, ũrũgame mbere ya Firaũni, na rĩrĩa akoima athiĩ maaĩ-inĩ, ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani aroiga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa nĩguo mandungatĩre kũu werũ-inĩ. Angĩkorwo ndũkwenda kũrekeria andũ akwa, ona niĩ nĩngũtũma ngi cia ngui igũrũ rĩaku, na igũrũ rĩa ndungata ciaku, na igũrũ rĩa andũ aku, na igũrũ rĩa nyũmba cianyu. Nyũmba cia Amisiri nĩikũiyũra ngi cia ngui, o na bũrũri ũrĩa marĩ kuo. Na nĩngatũma maũndũ ma kũgegania mũthenya ũcio bũrũri wa Gosheni, kũrĩa andũ akwa

matũũraga, kũrĩa gũtakagĩa na ngi cia mbwa, nĩguo ũmenye atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wa thĩ yothe. Na nĩngatũma kũgĩe na ũtheri gatagatĩ ka andũ akwa na gatagatĩ ka andũ aku, na rũciũ ũndũ ũyũ nĩũgaakorwo thĩ igũrũ. Mwathani nĩekire ũguo, na kĩrĩndĩ kĩa ngi cia ngui gĩgĩũka thĩinĩ wa nyũmba cia Firaũni, na thĩinĩ wa nyũmba cia ndungata ciake, na thĩinĩ wa bũrũri wothe wa Misiri, na bũrũri ũkĩanangwo nĩ ngi icio cia ngui.

Agĩĩtire no Firaũni Musa na Aroni, akiuga, mũũkĩte mũrutĩre Mwathani Ngai wanyu thĩinĩ wa bũrũri. Nake akiuga Musa, ti kwagĩrĩre gũthiĩ ũguo, nĩgũkorwo marũũru ma Aigupito nĩtũkũrutĩra Mwathani Ngai witũ, angĩkorwo nĩgũkorwo tũrutĩre marũũru ma Aigupito mbere yao, tũkahũũrwo na mahiga. Tũgũthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, na tũrutĩre Ngai witũ igongona, o ta ũrĩa Mwathani atwĩrire. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, niĩ nĩndĩramũtũma inyuĩ, na mũrutĩre Ngai wanyu kũu werũ-inĩ, no mũtikathiĩ kũraya mũno, nĩ ũndũ ũcio hooyerai Mwathani nĩ ũndũ wakwa. Musa akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩngiumĩra kuuma harĩ wee, na nĩngathooya kũrĩ Ngai, nayo ngororo nĩĩkehera harĩ wee na ndungata ciaku na andũ aku rũciũ. No rĩrĩ, Firaũni ndũgacooke rĩngĩ kũheenia, ũkarega gũtũma andũ mathiĩ marutĩre Mwathani igongona. Nake Musa akiuma harĩ Firauni, na akĩhooya Ngai. Nĩekire Mwathani o ta ũrĩa oigire Musa, na nĩeheririe ngi ĩyo kuuma kũrĩ Firaũni, na kuuma kũrĩ ndungata ciake, na kuuma kũrĩ andũ ake, na ti ĩgatigio o na ĩmwe. Na Firaũni agĩtũma ngoro yake ĩrĩ ũritũ o na ihinda-inĩ rĩu, na ndendire kũrekereria andũ acio.

9

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Toonya kũrĩ Firaũni, na ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Ahibirania ekuuga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa, nĩguo mandungatagĩre. Angĩkorwo ti-nĩ ũkwenda kũrekia andũ akwa mathiĩ, no ũracoka ũrĩ mwathi wao, Ona, guoko kwa Mwathani nĩgũkakorwo thĩinĩ wa mahiũ maku marĩa marĩ mĩgũnda-inĩ, thĩinĩ wa mbarathi, na thĩinĩ wa nyamũ cia mĩrigo, na ngamĩĩra, na ng'ombe, na ng'ondu, gĩkuũ kĩnene mũno. Na nĩngwĩka maũndũ ma kũgegania thĩinĩ wa ihinda rĩu gatagatĩ ka mahiũ ma Aamisiri na gatagatĩ ka mahiũ ma ariũ a Isiraeli; gũtikagĩa kĩndũ o na kĩmwe kĩa ariũ a Isiraeli gĩgaakua. Nake Ngai akĩheana mũhaka, akiuga atĩrĩ, rũciũ Mwathani nĩekũhinga ũhoro ũyũ gũkũ thĩ. Nake Mwathani ekire kiugo giki mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, nake gũkua mahiũ mothe ma Aamisiri, no kuuma kũrĩ mahiũ ma ariũ a Isiraeli gũtikuire kĩndũ. Rĩrĩa Firauni onire atĩ gũtirĩ o na kĩmwe kĩa mahiũ ma ariũ a Isiraeli kĩakuire, ngoro yake ĩkĩũma, na ndaatũmire andũ mathiĩ. Mwathani akĩĩra Musa na Harũni, akiuga atĩrĩ, Oyai moko manyu maiyũre mũhu wa icua, nake Musa ũminjĩrie matu-inĩ mbere ya Firaũni na mbere ya ndungata ciake. Na reke kũgĩe rũkũngũ igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri, narĩo nĩrĩgakorwo igũrũ rĩa andũ na igũrũ rĩa nyamũ iria irĩ magũrũ mana, mahũha na matũũra marĩa maratũrũka igũrũ rĩa andũ na thĩinĩ wa nyamũ iria irĩ magũrũ mana, bũrũri wothe wa Misiri. Na akĩoya magĩra ma icua mbere ya Firaũni, nake Musa akĩmahurunja matu-inĩ, namo makĩgĩa mahũha,

mahũha marĩa matuthũkaga, thĩinĩ wa andũ, na thĩinĩ wa nyamũ iria irĩ magũrũ mana. Na ti-maahoti arogi acio kũrũgama mbere ya Musa nĩ ũndũ wa maheni macio, nĩgũkorwo maheni macio maagĩire arogi acio, na bũrũri-inĩ wothe wa Misiri. No Mwathani akĩũmia ngoro ya Firauni, na ndaigua ũhoro wao, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ũkĩra rũciinĩ tene, ũrũgame mbere ya Firaũni, ũmwĩre atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Ahibirania aroiga atĩrĩ: Rekereria andũ akwa nĩguo mandungatagĩre. Thĩinĩ wa ihinda rĩĩrĩ rĩa rĩu nĩgũkorwo niĩ ndĩratũma mathĩĩna makwa mothe thĩinĩ wa ngoro yaku, na wa ndungata ciaku, na wa andũ aku, nĩguo ũmenye atĩ gũtirĩ ũngĩ ta niĩ thĩinĩ wa bũrũri wothe. Rĩu nĩgũkorwo ndĩratũma guoko, ngũgũthe wee na andũ aku ndĩmooraga, na nĩũkaniinwo kuuma thĩ. Na nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ wamenyererio, nĩguo nyonie harĩwe hinya wakwa, na nĩguo rĩĩtwa rĩakwa rĩhunjio thĩ yothe. Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio wee ũratũma andũ akwa matigatũmwo mehere? Ona niĩ nĩngũroirĩria mbura ya mbembe ĩno thaa rũciũ, mbura ya mbembe nyingĩ mũno, ĩrĩa ta ĩyo ĩtarĩ yoneka thĩinĩ wa Misiri kuuma mũthenya ũrĩa yombirwo nginya mũthenya ũyũ. Rĩu nĩ ũndũ ũcio hĩndĩra kũũngania mahiũ maku, na mothe marĩa ũrĩ namo kũu werũ-inĩ, nĩgũkorwo andũ othe na mahiũ, marĩa mothe marĩ kũu werũ-inĩ, nĩgũkorwo andũ othe na mahiũ, marĩa mothe mangĩoneka kũu mĩgũnda-inĩ, na matigatoonya nyũmba, no mbura ya mbembe ĩmagwĩre, nĩmagakua. Ũrĩa wĩtigĩrĩte kiugo kĩa Mwathani harĩ ndungata cia Firauni, nĩacookanĩrĩirie mahiũ make thĩinĩ wa nyũmba. Ũrĩa ũtarĩ ekĩrĩrĩirie ũhoro wa kiugo kĩa Mwathani, nĩatiganĩirie mahiũ make kũu mĩgũnda-inĩ.

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku werekeire matu-inĩ, nayo mbura ya mbembe nĩĩkagũa bũrũri wothe wa Aiguputo, ĩgũe andũ-inĩ, na mahiũ-inĩ, na nyeki-inĩ ciothe iria irĩ thĩ-inĩ. Atambũrũkirie no Musa guoko kũrĩa igũrũ, na Mwathani aheire mĩgambo na mbura ya mbembe, na mwaki ũgĩteng'era igũrũ rĩa thĩ, na Mwathani akiuria mbura ya mbembe igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri. Kwarĩ na mbura ya mbembe na mwaki ũrĩa warĩ na rũrĩrĩmbĩ thĩinĩ wa mbura ya mbembe, nayo mbura ya mbembe yarĩ nyingĩ mũno, ĩrĩa ta ĩyo ndĩonekete Misiri, kuuma mũthenya ũrĩa rũrĩrĩ rwagĩire kuo. Mbura ya mbembe ĩkĩgũtha thĩ yothe ya Misiri, kuuma kũrĩ mũndũ nginya kũrĩ nyamũ, na mbura ya mbembe ĩkĩgũtha nyeki yothe ĩrĩa yarĩ werũ-inĩ, na mbura ya mbembe ĩkĩhehenja mĩtĩ yothe ĩrĩa yarĩ werũ-inĩ. Tiga thĩinĩ wa bũrũri Geshemu, kũrĩa ariũ a Isiraeli maarĩ, mbura ya mbembe ndĩagĩire. Firaũni aarĩkia gũtũma, agĩĩta Musa na Aroni, na akĩmeera atĩrĩ, Nĩnjĩhĩtie rĩu, Mwathani nĩ mũthingu, no niĩ na andũ akwa tũrĩ athĩĩni-Ngai. Hoyai nĩ ũndũ ũcio ũhoro wakwa kũrĩ Mwathani, na nĩtigĩe kũgĩa mĩgambo ya Ngai, na mbura ya mbembe, na mwaki, na nĩngũmũtũma mũthiĩ, na mũtigacooka kwongererwo gũikara. Nake Musa akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩrĩa ngaathiĩ nja ya itũũra, nĩngũtambũrũkia moko makwa kũrĩ Mwathani, namo mĩgambo nĩĩgakiria, nayo mbura ya mbembe na mbura itigacooka kũgĩa rĩngĩ, nĩguo ũmenye atĩ thĩ nĩ ya Mwathani. Na wee na athĩnjĩri aku, nĩnjũũĩ atĩ mũtiigana gwĩtigĩra Mwathani. Ũguta na cairi nĩciahũũrirwo, tondũ cairi yarũgamĩte, nacio ũguta warĩ na mbeu. No ngano ya spelt na ĩrĩa rĩa mwaki itiahũũrirwo, tondũ ciarĩ cia thutha. Musa nĩaumire kuuma kũrĩ Firauni nja ya

itũũra, na akĩtambũrũkia moko make kũrĩ Mwathani, namo mĩgambo ĩkĩtiga, na mbura ya mbembe na mbura ikĩaga gũtoonya rĩngĩ igũrũ rĩa bũrũri. Rĩrĩa Firauni onire atĩ mbura na mbura ya mbembe na mĩgambo nĩkũigĩte, agĩcooka kwĩhia, na akĩũmia ngoro yake, na cia ndungata ciake. Nayo ngoro ya Firauni ĩkĩũmia, na ndaigana kũrekereria ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Mwathani eerĩire Musa.

10

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Toonya kũrĩ Firaũni, nĩgũkorwo niĩ nĩnyũmĩtie ngoro yake na ya ndungata ciake, nĩguo ciama ici igooke igũrũ rĩao. Nĩguo mũheane ũhoro matũ-inĩ ma ciana cianyu, na ciana cia ciana cianyu, ũhoro wa maũndũ mothe marĩa ndĩnyũrũrĩtie Amĩsiri namo, na ciama ciakwa iria ndekire harĩ o, na nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani. Musa na Aroni nĩmatoonyire mbere ya Firauni, nao makĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Ahibirania ekuuga atĩrĩ: Nĩ nginya rĩ ũtegũkwenda kũconorithio nĩ niĩ? Rekereria andũ akwa mathiĩ nĩguo mandungatagĩre. Angĩkorwo ndũngĩenda kũrekereria andũ akwa, ona ĩĩ nĩngũrehe rũciũ ihinda rĩĩrĩ ngigĩ nyingĩ igũrũ rĩa mĩhaka yaku yothe. Na nĩgahumbĩra ũrĩa thĩ ĩonekaga, na ndũkaahota kuona thĩ, na nĩgakaarĩa kĩrĩa gĩothe kĩa kũigana kĩa thĩ kĩrĩa gĩtigĩtio, kĩrĩa mbura ya mbembe yatigĩire inyuĩ, na nĩgakaarĩa mũtĩ wothe ũrĩa ũrakũra inyuĩ igũrũ rĩa thĩ. Nacio nĩikũiyũrio nyũmba ciaku, na nyũmba cia andũ arĩa magũtungatagĩra, na nyũmba ciothe kũu bũrũri wothe wa

Amisiri, iria itarĩ hĩndĩ cionirwo nĩ maithe maku, kana nĩ maithe ma maithe mao, kuuma mũthenya ũrĩa maagĩire gũkũ thĩ, nginya mũthenya ũyũ. Nake Musa akĩgarũrũka, akiuma harĩ Firaũni. Nao andũ a Firauni makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ nginya rĩ ũndũ ũyũ ũgũtũtuĩka mũtego? Rekereria andũ acio mathiĩ nĩguo matungatĩre Ngai wao, kana nĩũkwenda kũmenya atĩ bũrũri wa Misiri nĩmwanange? Nao magĩcookia Musa na Harũni kũrĩ Firaũni, nake akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi mũgatungatĩre Mwathani Ngai wanyu, no nĩ amwe na amwe arĩa marathiĩ? Nake Musa akiuga atĩrĩ, hamwe na aanake na athuuri nĩtũgũthiĩ, hamwe na ariũ na airĩtu, na ng'ondu, na ng'ombe ciitũ, nĩgũkorwo nĩ gĩathĩ kĩa Mwathani. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩgũtuĩke ũguo Mwathani arĩ hamwe na inyuĩ, o ta ũrĩa ndĩramũtũma inyuĩ, ti na mĩrigo yanyu? Onai atĩ ũũru nĩwongerekeirio kũrĩ inyuĩ. Tiguo ũguo, no arũme nĩmarekwo mathiĩ, na matungatĩre Ngai, nĩgũkorwo ũndũ ũyũ nĩguo inyuĩ ene mũracaria; no makĩmaingata kuuma mbere ya Firaũni. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, nĩguo ndigiri ciambate igũrũ rĩa bũrũri, na irĩe nyeki yothe ya bũrũri, na maciaro mothe ma mĩtĩ marĩa maatigarĩtio nĩ mbura ya mbembe. Nake Musa akĩoya rũthanju akĩrũtwara igũrũ, nake Mwathani akĩrehere rũhuho rwa gũthini bũrũri-inĩ, mũthenya ũcio wothe, na ũtukũ ũcio wothe. Rũciinĩ gũkĩa, nake rũhuho rũu rwa gũthini rũkĩoya ngigĩ. Na akĩmĩambatia igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Igĩpito, na ĩkĩhurũka igũrũ rĩa mĩhaka yothe ya Igĩpito ĩrĩ nyingĩ mũno. Mbere yayo ti gũkorwo kũrĩ ngigĩ ta ĩyo, na thuutha wa maũndũ macio ti gũkorwo ũguo. Na gĩahumbĩire kĩoneki kĩa thĩ, na thĩ nĩyanangirwo, na gĩkarĩa mĩmera yothe ya

thĩ, na maciaro mothe ma mĩtĩ ĩrĩa yatigarĩtio kuuma kũrĩ mbura ya mbembe. Gũtiarĩ kĩndũ kĩruru kĩrĩa gĩatigarĩtio thĩinĩ wa mĩtĩ, na thĩinĩ wa mĩmera yothe ya werũ, thĩinĩ wa bũrũri wothe wa Misiri.

Firaũni nĩahiũhire gwĩta Musa na Aroni, akiuga, Nĩnjĩhĩirie mbere ya Mwathani Ngai wanyu, na harĩ inyuĩ. Ĩtĩkĩrai nĩ ũndũ ũcio rĩĩhia rĩakwa o na rĩu, na mũhooe kũrĩ Mwathani Ngai wanyu, nake nĩareherie gĩkuũ kĩĩrĩ kuuma harĩ niĩ. Nake Musa akiuma harĩ Firauni, akĩhooya Ngai. Nake Mwathani akĩgarũra rũhuho rũrĩ na hinya kuuma iria-inĩ, na akĩoya ngigĩ, na agĩciikia iria-inĩ rĩrĩa Itune, na gũtiaciarire ngigĩ o na ĩmwe bũrũri-inĩ wothe wa Misiri. Nake Mwathani akĩũmia ngoro ya Firauni, na ndaarekereria ariũ a Isiraeli mathiĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũria guoko gwaku werekeire igũrũ, na kũgĩe na nduma igũrũ rĩa bũrũri wa Misiri, nduma ĩrĩa ĩngĩhumbwo. Musa akĩtambũrũkia guoko gwake kũrĩ igũrũ, na gũkĩgĩa nduma, nduma ndumanu, na kĩhuhũkanio igũrũ rĩa bũrũri wothe wa Misiri mĩthenya ĩtatũ, Na gũtiarĩ mũndũ wonire mũrũ wa nyina matukũ matatũ, na gũtiarĩ mũndũ okĩrire kuuma ũrĩrĩ-inĩ wake matukũ matatũ, no ariũ othe a Isiraeli ũtheri warĩ thĩinĩ wa indo ciothe iria maatũũraga. Nake agĩĩta Firaũni Musa na Aroni, akiuga atĩrĩ, Thiĩi mũgatungatĩre Mwathani Ngai wanyu, no tiga ng'ondu na ng'ombe mũcitige, na ciana cianyu nĩciũmagane hamwe na inyuĩ. Na Musa akiuga atĩrĩ, no rĩrĩ, o nawe nĩũgũtũhe magongona ma gũcinwo biũ na magongona, marĩa tũgwĩka Mwathani Ngai witũ. Namo mahiũ maitũ nĩmagathiĩ hamwe na ithuĩ, na ti tũgatigia o na kĩhũngũ,

nĩgũkorwo kuuma harĩ mo nĩtũkuoya cia kũhooya Mwathani Ngai witũ, na ithuĩ ti tũũĩ kĩrĩa tũkũhooya Mwathani Ngai witũ, nginya rĩrĩa tũgaakinya kũu. No rĩrĩ, Mwathani nĩatũmire ngoro ya Firauni ĩkĩũma, na ndeetikĩrire kũmatũma mathiĩ. Nake Firauni akiuga atĩrĩ, thiĩ wehere harĩ niĩ, wĩmenyerere ndũgacooke kuona ũthiũ wakwa, tondũ mũthenya ũrĩa wothe ũkooneka harĩ niĩ, nĩũgaakua. Musa akiuga atĩrĩ, Nĩwoiga atĩrĩ, ndigũcooka kuoneka harĩ wee ũthiũ-inĩ.

11

Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, nĩngũrehe ihũũra rĩmwe igũrũ rĩa Firaũni na igũrũ rĩa Misiri, na thuutha wa maũndũ macio nĩekũmũingata mũthiĩ kuuma gũkũ, na rĩrĩa ekũmũingata inyuĩ hamwe na indo ciothe, nĩekũmũrutũrũra mũthiĩ biũ. Aria nĩ ũndũ ũcio na hitho matũ-inĩ ma andũ, na mũndũ o wothe ahooe kuuma kũrĩ mũndũ wa hakuhĩ nake indo cia betha na cia thahabu na nguo. Mwathani nake akĩheana wega kũrĩ andũ ake mbere ya Aigupito, nao makĩmaheithia, na mũndũ Musa agĩtuĩka mũnene mũno mbere ya Aigupito, na mbere ya Firaũni, na mbere ya ndungata ciake. Nake Musa akiuga atĩrĩ, Mwathani ekuuga atĩrĩ, gatagatĩ ga ũtukũ nĩngũtoonya thĩinĩ wa Misiri, Na nĩgũkua ciana cia irigithathi ciothe bũrũri-inĩ wa Misiri, kuuma kũrĩ mwana wa irigithathi wa Firaũni ũrĩa aikarĩte igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa ũnene, nginya mwana wa irigithathi wa ndungata ĩrĩ hakuhĩ na ihiga rĩa gĩthĩo, na nginya ciana cia irigithathi cia nyamũ ciothe. Na nĩgũkorwo na kĩrĩro kĩnene bũrũri wothe wa Misiri,

kĩrĩa gĩtarĩ kĩhaana taũ, na gĩtirĩ o na rĩngĩ gĩgaacooka kwongerera. Na thĩinĩ wa ciana ciothe cia Isiraeli gũtirĩ ngui ĩkaahũũra na rũrĩmĩ rwayo, kuuma kũrĩ mũndũ nginya kũrĩ nyamũ, nĩguo ũmenye ũrĩa Mwathani akaagĩra ũtiganu gatagatĩ ka Aamĩsiri na Isiraeli. Nao nĩmakaharũrũka othe andũ aku aya kũrĩ niĩ, na nĩmakanamĩinamĩra, makiuga, Uma wee, na andũ aku othe, arĩa wee ũtongoragia, na thuutha wa maũndũ macio nĩngũũma. Akiuma no Musa kuuma kũrĩ Firaũni arĩ na marakara. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Firaũni ndagathikĩrĩria inyuĩ, nĩguo ndĩingĩhie ciama ciakwa na ciama cia magegania bũrũri-inĩ wa Misiri. Moses na Harũni nĩmekire ciama ciothe na maũndũ ma kũgegania macio bũrũri-inĩ wa Misiri mbere ya Firaũni, na Mwathani nĩatũmire ngoro ya Firaũni ĩkĩũma, na ndaiguire gũtũma ariũ a Isiraeli mehere bũrũri-inĩ wa Misiri.

12

Mwathani akĩĩra Musa na Harũni marĩ bũrũri wa Misiri, akiuga atĩrĩ, Mweri ũyũ ti-itherũ nĩ kĩambĩrĩria kĩa mĩeri kũrĩ inyuĩ, nĩ wa mbere kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa mĩeri ya mwaka. Aria kũrĩ mũcemanio wothe wa ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ, mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ nĩmoe o mũndũ ng'ondu kũringana na nyũmba cia maithe mao, o mũndũ ng'ondu kũringana na nyũmba yake. Angĩkorwo no anini makorwo thĩinĩ wa nyũmba, nĩguo matikaigana kũringana na ng'ondu, nĩakanyiita hamwe na we mũndũ wa itũũra rĩake mũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake, kũringana

na mũigana wa ngoro. O mũndũ kũringana na kĩrĩa kĩmũiganu nĩagatarwo kũringana na ng'ondu. Ng'ondu thayũ, ya njamba, ya mwaka ũmwe ĩgaatuĩka kũrĩ inyuĩ; kuuma kũrĩ tũtũrũme na mbũri cia nini nĩmũkaamĩoya. Na nĩrĩkorwo kũrĩ inyuĩ gĩikare kĩhiũhĩtwo nginya mũthenya wa ikũmi na inya wa mweri ũyũ, nao nĩmakarathĩma rĩo kĩrĩndĩ gĩothe kĩa kĩũngano kĩa ariũ a Isiraeli hwaĩ-inĩ. Na nĩmakooya kuuma thakame-inĩ, na nĩmakaiga igũrũ rĩa mĩrango ĩĩrĩ na igũrũ rĩa mwena wa igũrũ wa mũrango, thĩinĩ wa nyũmba iria thĩinĩ wacio mangĩrĩa cio. Na nĩmakarĩa nyama ũtukũ ũcio ihĩhie na mwaki, na mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia igũrũ rĩa nyeni ndũrũ nĩmakarĩa. Mũtikaarĩe kuuma kũrĩ o ũrĩa mũthiũ, kana ũrugĩtwo thĩinĩ wa maaĩ, no ũhĩhie na mwaki, mũtwe hamwe na magũrũ na mara ma thĩinĩ. Mũtigatige kĩndũ kuuma harĩ yake nginya rũciinĩ, na ihĩndĩ mũtikauna kuuma harĩ yake, no indo iria igaatigara kuuma harĩ yake nginya rũciinĩ nĩmũgaacina na mwaki. Ũguo no mũrĩrĩĩaga kĩo, njohero cianyu ikohwo, na iraatũ magũrũ-inĩ manyu, na mĩthĩgi moko-inĩ manyu, na mũrĩĩage kĩo na ihenya, Bathaka nĩ ya Mwathani. Nĩngũhĩtũkĩra bũrũri wa Misiri ũtukũ ũyũ, na nĩngũhũũra ciana ciothe cia irigithathi kũu bũrũri wa Misiri kuuma kũrĩ andũ nginya nyamũ, na ngai ciothe cia Amisiri nĩngacirĩhĩria, niĩ Mwathani. Nayo thakame ĩgaatuĩka kũrĩ inyuĩ kĩmenyithia igũrũ rĩa nyũmba iria mũrĩ thĩinĩ wacio kũu, na nĩngona thakame ĩyo, na nĩngamũhumbĩra, na gũtikagĩa na mũthiro wa kũniinwo thĩinĩ wanyu rĩrĩa ngũgũtha bũrũri wa Misiri.

Nayo mũthenya ũyũ ũgaatuĩka kĩririkano kũrĩ inyuĩ, na

nĩmũgaũkũngũĩra ũtuĩke gĩathĩ kũrĩ Mwathani njiarwa-inĩ cianyu ciothe; ũtuĩke watho wa tene, nĩmũgaũkũngũĩra. Mĩthenya mũgwanja mũrĩrĩĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa. Kuuma no mũthenya wa mbere, mũkaaeheria ndawa kuuma nyũmba cianyu. Wothe ũrĩa ũngĩrĩa ndawa, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma Isiraeli, kuuma mũthenya wa mbere nginya mũthenya wa mũgwanja. Na mũthenya wa mbere ũgeetwo mũtheru, na mũthenya wa mũgwanja ũgaatuĩka mũtheru kũrĩ inyuĩ, mũtikwĩka wĩra o wothe wa ũndũ thĩinĩ wamo, tiga o ũrĩa ũgeekwo roho ciothe, ũyũ wiki nĩguo ũgeekwo kũrĩ inyuĩ. Nĩmũkamenyerera rĩathani rĩĩrĩ, nĩgũkorwo mũthenya ũyũ nĩngarutia hinya wanyu kuuma bũrũri wa Misiri, na inyuĩ nĩmũgatũma mũthenya ũyũ ũtuĩke watho wa tene harĩ njiaro cianyu. Mwambĩrĩrie mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere, kuuma hwaĩ-inĩ mũrĩrĩĩage mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, nginya mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ na ũmwe wa mweri, nginya hwaĩ-inĩ. Mĩthenya mũgwanja ndawa ndĩkoneka nyũmba-inĩ cianyu. Wothe ũrĩa ũrĩrĩĩaga mũgate wa kũimbia, roho ũcio ũkaniinwo kuuma kĩũngano-inĩ kĩa Isiraeli, harĩ ageni na aciarĩirwo bũrũri. Mũtikanarĩe kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩa mũgate ũrĩ na ndawa, no thĩinĩ wa ciikaro cianyu ciothe mũrĩĩage mĩgate ĩtarĩ na ndawa.

Nake Musa agĩĩta kanitha kothe ka athuuri a ariũ a Isiraeli, na akĩmeera atĩrĩ, thiĩi mwĩyoere ng'ondu kũringana na nyũmba cianyu, na mũrutire igongona rĩa Bathaka. Mũkaamũkĩra mũrũndo wa hisopo, na mũrĩkia kũũtobokia thakame-inĩ ĩrĩa ĩrĩ hakuhĩ na mũrango, mũkaaiga itugĩ-inĩ rĩa mũrango, na igũrũ

rĩa itugĩ cierĩ, kuuma thakame-inĩ ĩrĩa ĩrĩ hakuhĩ na mũrango. Inyuĩ mũtigathiĩ nja, o mũndũ mũrango-inĩ wa nyũmba yake, nginya rũciinĩ. Nake Mwathani nĩakahĩtũkĩra kũgũtha andũ a Mĩĩthiopi, na nĩakoona thakame ĩrĩ igũrũ rĩa mũrango, na igũrũ rĩa mĩrango ĩrĩa ĩĩrĩ, nake Mwathani nĩakahĩtũkĩra mũrango ũcio, na ndakarekereria mũniinani atoonye thĩinĩ wa nyũmba cianyu kũmũgũtha. Mũrũngĩrĩrei kiugo kĩu gĩa watho wee mwene, na ciana ciaku cia aanake, nginya tene. Angĩkorwo no mũtoonye bũrũri ũrĩa Mwathani ekũmũhe o ta ũrĩa aaririe, menyererai ũtungata ũyũ. Na nĩgũkorwo ariũ anyu mangĩmwĩra atĩrĩ, nĩ ũtungata ũrĩkũ ũyũ? Nĩmũkameera atĩrĩ, Rĩĩrĩ nĩ igongona rĩa Bathaka rĩa Mwathani, tondũ nĩahumbĩire nyũmba cia ariũ a Isiraeli kũu Misiri, rĩrĩa ahũũrire andũ a Misiri, no nyũmba ciitũ akĩhonokia. Nao andũ acio makĩinamĩrĩra, makĩhooya. Nao mathiĩte, ariũ a Isiraeli nĩmekire o ta ũrĩa Mwathani aathanire Musa na Harũni, ũguo nĩo mekire.

Kũgĩikara rĩo gũkorwo kũrĩ gatagatĩ wa ũtukũ, nake Mwathani akĩhũũra irigithathi ciothe thĩ inĩ ya Misiri, kuuma irigithathi rĩa Firaũni ũrĩa waikarĩte igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa ũnene, nginya irigithathi rĩa mũndũ-wa-njera ũrĩa aarĩ thĩinĩ wa irima, na nginya irigithathi rĩa nyamũ ciothe. Na Firauni aarũgamire ũtukũ, na andũ arĩa mamũtungatagĩra ake, na Aamisiri othe, na gũkĩgĩa kĩrĩro kĩnene bũrũri wothe wa Misiri, tondũ gũtiarĩ nyũmba ĩtaarĩ na mũndũ mũkuũ thĩinĩ wayo. Nake agĩĩta Firaũni Musa na Aroni ũtukũ, akĩmeera atĩrĩ, Ũkĩrai, mũũme kuuma kũrĩ andũ akwa, inyuĩ na ciana cia Isiraeli, thiĩi mũgatungatĩre Mwathani Ngai wanyu, o ta ũrĩa mũroiga. Na ng’ondu na ndegwa cianyu

mũkuuĩte mũthiĩ, na mũndathime o na niĩ. Na Amĩgĩpito nĩmahatĩrĩirie andũ na kĩyo gũikia nja kuuma bũrũri-inĩ, tondũ moigire atĩ, Ithuĩ othe nĩtũrakua. Andũ acio nĩmakuuire mũthĩ wao mbere ya kũimba, irio icio cia mũthĩ ciao ciohererwo thĩinĩ wa nguo ciao igũrũ wa ciande ciao. Nao ariũ a Isiraeli meekire o ta ũrĩa Musa aamaathĩte, na meetirie kuuma kũrĩ Amisiri indo cia betha na cia thahabu na nguo. Nake Mwathani akĩhe andũ ake ũtugi mbere ya Aigupito, nao makĩmakombanĩria, nao makĩnyiita indo cia Aigupito.

Ariũ a Isiraeli mathiire kuuma Ramesese magĩthiĩ Sukothu, marĩ andũ magana matandatũ ngiri arĩa maathiiaga na magũrũ, arũme, tiga mĩrigo. Na kĩrĩndĩ kĩnene kĩa andũ matarĩ a mũthemba ũmwe gĩkĩambata hamwe nao, na ng'ondu, na ng'ombe, na mahiũ maingĩ mũno. Na magĩthondeka mũtu ũrĩa maarutire kuuma Misiri, mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, tondũ ndĩarĩ na ndawa ya kũimbia, nĩgũkorwo andũ a Misiri nĩmamaingatire, na matingĩahotire gũikara, o na kana mekĩra irio cia rũgendo. Gũtũũra kwa ariũ a Isiraeli, kũrĩa maatũũrire bũrũri wa Misiri na bũrũri wa Kanaani, kwarĩ mĩaka magana mana na mĩrongo ĩtatũ. Na gũkĩhana thuutha wa mĩaka magana mana na mĩrongo ĩtatũ, hinya yothe ya Mwathani ĩkiuma bũrũri wa Misiri ũtukũ. Mũrangĩri nĩ wa Mwathani, nĩguo amaruthe kuuma bũrũri wa Misiri. Ũtukũ ũcio nĩ mũrangĩri wa Mwathani, nĩguo ariũ othe a Isiraeli ũtuĩke njiarwa-inĩ ciao. Mwathani akĩĩra Musa na Aroni atĩrĩ, Ũyũ nĩguo watho wa Pasaka: Mũndũ wothe wa kũngĩ ndakanarĩe kuuma harĩo. Na ndungata ciothe kana iria ciguretwo na betha ũcirũithie, na hĩndĩ ĩyo nĩikarĩa

kuuma harĩ yake. Mũndũ ũrĩa ũtũũraga kuo kana mũruti wa wĩra ndakaarĩa kĩrĩa kĩrĩ gĩake. Thĩinĩ wa nyũmba ĩmwe nĩkuo gũkarĩĩo, na mũtikanarute nyama nja ya nyũmba, na ihĩndĩ rĩayo mũtikanarĩũnange. Kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli nĩgĩgwĩka ũguo. Angĩkorwo no mũndũ ũmwe ũgũũka kũrĩ inyuĩ arĩ mũgeni nĩguo athondeke Bathaka kũrĩ Mwathani, ũkaaruithia arũme ake othe, na hĩndĩ ĩyo nĩagaakuhĩrĩria gũthondeka ũndũ ũcio, na agaatuĩka o ta mũciarĩirwo bũrũri, mũndũ wothe ũtarĩ mũruithie ndakaarĩa kuuma harĩo. Watho ũmwe ũgaatuĩka kũrĩ mũndũ wa bũrũri, na kũrĩ mũgeni ũrĩa ũgooka gatagatĩ kanyu. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa na Aroni kũrĩ o; ũguo nĩguo mekire. Na gũkĩhana mũthenya ũcio, Mwathani nĩarutire ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri hamwe na hinya wao.

13

Mwathani akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, Amũra harĩ niĩ ciana ciothe cia irigithathi iria ihingũraga nda thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli, kuuma kũrĩ andũ nginya kũrĩ nyamũ, nĩ ciakwa. Musa oigire kũrĩ andũ atĩrĩ, ririkanai mũthenya ũyũ ũrĩa mwoimire bũrũri wa Aiguputo, kuuma nyũmba ya ũkombo, nĩgũkorwo na guoko kũrũ na hinya Mwathani aamũrutire kuuma kũu, na ndawa ya kũimbia ndĩkarĩĩo. Nĩgũkorwo ũmũthĩ inyuĩ nĩmũroimagara mweri-inĩ wa a ethĩ. Na nĩgũkorwo hĩndĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku angĩkũrehe thĩinĩ wa bũrũri wa Akaanani, na Ahiti, na Aamori, na Ahivi, na Ajebusi, na Agerigashi, na Aperizi, ũrĩa

ehĩtire maithe maku kũhe wee bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, nĩũgeka ũtungata ũyũ thĩinĩ wa mweri ũyũ. Mĩthenya ĩtandatũ mũkaarĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa, no mũthenya wa mũgwanja nĩ gĩathĩ kĩa Mwathani. Mĩgate ĩtarĩ na ndawa mũrĩrĩe mĩthenya mũgwanja, ndĩkoona harĩwe mĩgate ĩrĩ na ndawa, o na ndĩgakorwo harĩwe ndawa thĩinĩ wa mĩhaka yaku yothe. Na nĩũkamenyithia mũrũ waku mũthenya ũcio, ũkiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Mwathani Ngai eekire harĩa niĩ rĩrĩa ndoimaga kuuma bũrũri wa Misiri. Nĩgũkorwo kũrĩ we kĩmenyithia igũrũ rĩa guoko gwaku, na kĩririkano mbere ma maitho maku, nĩguo watho wa Mwathani ũtuĩke kanua-inĩ gaku, tondũ na guoko kũrĩ hinya Mwathani Ngai nĩakũrutire kuuma bũrũri wa Aiguputo. Na mũgĩtũũrie watho ũyũ kũringana na mahinda ma ciero, kuuma mũthenya nginya mũthenya.

Nĩgũkorwo rĩrĩa Jehova Ngai waku agaakũrehe bũrũri-inĩ wa Akaanani, o ta ũrĩa eehĩtire kũrĩ maithe maku, nake nĩagakũhe bũrũri ũcio. Na nĩũkeheria o wothe ũrĩa ũhingũraga nda, arũme kũrĩ Mwathani, o wothe ũrĩa ũhingũraga nda kuuma ndũũru-inĩ kana thĩinĩ wa mahiũ maku, o ũrĩa wothe ũngĩgĩa waku, arũme nĩũkamũra kũrĩ Mwathani. Kĩndũ gĩothe kĩa kũhingũra nda ya ndigiri, ũgaakũũrania na ng'ondu, no angĩkorwo ndũgakũũrania, ũgaakũũra kĩo. Kĩndũ gĩothe kĩa irigithathi kĩa mũndũ kĩa ariũ aku ũgaakũũra. Angĩkorwo mũriũ waku akũũrie thuutha wa maũndũ maya, akiuga, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ? Nawe nĩũkamwĩra atĩrĩ, Mwathani nĩatũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo, na guoko kũrĩ hinya. Rĩrĩa Firaũni aaũmirie gũtũma atũrekerie, ooragire ciana ciothe cia

maambere bũrũri wa Misiri, kuuma ciana cia maambere cia andũ nginya ciana cia maambere cia mahiũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, niĩ ndĩrutaga igongona kĩrĩa gĩothe kĩhingũraga nda, arũme, kũrĩ Mwathani, na kĩrĩa gĩothe kĩa maambere kĩa ariũ akwa nĩngakũũra. Nakĩo gĩgaatuĩka kĩmenyithia kĩrĩ guoko-inĩ gwaku, na kĩndũ kĩrĩa gĩtangĩenyenyeka mbere ma maitho maku, nĩgũkorwo na guoko kũrĩ hinya Mwathani nĩakũrutire kuuma Misiri.

Rĩrĩa Firaũni atũmire andũ, Ngai ndaamatongoretie njĩra ya bũrũri wa Afilisti, tondũ yarĩ hakuhĩ, nĩgũkorwo Ngai oigire atĩrĩ, Nĩguo andũ matikae kwĩrira mona mbaara, macooke Misiri. Nake Ngai akĩthiũrũrũkĩria andũ njĩra ya werũ-inĩ, ya Iria Rĩtune, na rũciaro-inĩ rwa gatano ariũ a Isiraeli makĩambata kuuma bũrũri wa Misiri. Nake Musa akĩoya mahĩndĩ ma Jusufu hamwe nake, nĩgũkorwo nĩehĩtithĩtie ariũ a Isiraeli na mwĩhĩtwa, akiuga atĩrĩ, Mwathani nĩakamũrora na kũmenyerera, na inyuĩ nĩmũkoya mahĩndĩ makwa kuuma gũkũ hamwe na inyuĩ.

Ariũ a Isiraeli maarĩkia kuoya kuuma Sukothu, magĩaka hema kũu Ethamu hakuhĩ na werũ. No ũngĩ Ngai amatongoragia, mũthenya thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu, kũmaonania njĩra, no ũtukũ thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki. Gĩtugĩ kĩa itu mũthenya na gĩtugĩ kĩa mwaki ũtukũ itiatigarũrũkire mbere ya andũ othe.

14

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria ciana cia Isiraeli, na maagarũrũka nĩmagĩe hema mbere ya kambĩ, gatagatĩ ka Magidolo na gatagatĩ ka iria, mbarani na Baali-zefoni; mbere yao nĩmũkagĩa hema hũgũrũnga-inĩ rĩa iria. Nake Firauni akoiga kũrĩ andũ ake atĩrĩ, Ariũ a Isiraeli nĩmorũũraga thĩinĩ wa bũrũri, nĩgũkorwo werũ nĩũmahingĩrĩirie. Niĩ no nĩngũũma ngoro ya Firaũni, nake nĩakarũmĩrĩra thuutha wao, na nĩngatuĩka wa riiri thĩinĩ wa Firaũni, na thĩinĩ wa mbũtũ yake yothe ya ita, nao othe Aamĩsiri nĩmakamenya atĩ niĩ ndĩ Mwathani, nao magĩĩka ũguo. Nake kwerirwo mũthamaki wa Amisiri atĩ andũ nĩmorĩte, na ngoro ya Firaũni, na ya ndungata ciake, ĩkĩgarũrũka igũrũ rĩa andũ, na makiuga, Nĩ kĩĩ gĩkĩ twĩkĩte, kwa kũrekereria ariũ a Isiraeli, nĩguo matige gũtũtungatĩra? Pharaoh nĩ ũndũ ũcio akĩoha ngaari ciake cia ita, na akĩrehe andũ ake othe marĩ hamwe nake. Na akĩruta magana matandatũ ma ngaari cia ita iria thuurĩtwo, na mbarathi ciothe cia Amisiri, na anene a gĩkundi kĩa gatatũ igũrũ rĩa ciothe. Nake Mwathani akĩũmia ngoro ya Firaũni mũthamaki wa Misiri, na cia ndungata ciake, nake akĩrũmĩrĩra ariũ a Isiraeli, no ariũ a Isiraeli moimire marĩ na guoko kũrĩa igũrũ. Nao Amĩsiri makĩrũmĩrĩria thuutha wao, na makĩmona mambĩte hema hau hakuhĩ na iria, na mbarathi ciothe na ngaari cia ita cia Firaũni, na andũ a mbarathi, na mbũtũ yake ya ita mbere ya kambĩ, mũrĩmo wa Beelsephon. Na rĩrĩa Firauni ookuhĩrĩria, ariũ a Isiraeli maarĩkia kwĩrora na maitho mao makĩona atĩ Aimisiri nĩmambĩte hema thuutha wao, nao makĩĩtigĩra mũno, nao ariũ a Isiraeli makĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani. Nao makĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa gũtikũrĩ na mbĩrĩra bũrũri wa Misiri, watũrutire ũtũũrage werũ-inĩ? Nĩ kĩĩ

gĩkĩ wĩkĩte ithuĩ, ũtũrutĩte kuuma Misiri? Githĩ ũyũ ndwarĩ kiugo kĩrĩa ithuĩ twaragia nawe kũu Misiri tũkiuga atĩrĩ, tiga ithuĩ nĩguo tũtungatĩre Amĩsiri? Nĩgũkorwo nĩ kwagĩrĩire ithuĩ gũtungatĩra Amĩsiri gũkĩra gũkua werũ-inĩ ũyũ.

Musa akĩĩra andũ atĩrĩ, Gĩai na ũcamba, rũgamai na mwone ũhonokio wa kuuma kũrĩ Mwathani, ũrĩa ekũtwĩkĩra ũmũthĩ, nĩgũkorwo o ta ũrĩa mwonete Aigupito ũmũthĩ, mũtigacooka rĩngĩ kuona o nginya tene. Mwathani nĩakarũĩra inyuĩ, na inyuĩ nĩmũgakiria ki. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, nĩ kĩĩ ũrangaĩra harĩ niĩ? Arĩria ariũ a Isiraeli, nao moime mathiĩ. Nawe oya na rũthanju rwaku, na tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa iria, na ũmĩgayanie, nao ariũ a Isiraeli matoonyage gatagatĩ ka iria kũringana na thĩ nyũmũ. Na rora, niĩ nĩngũũmia ngoro ya Firauni na ya Amĩĩsiri othe, na nĩmagatoonya thuutha wao, na nĩngoocio thĩinĩ wa Firauni, na thĩinĩ wa mbũtũ yake yothe ya ita, na thĩinĩ wa ngaari, na thĩinĩ wa mbarathi ciake. Nao nĩmakamenya andũ othe a Misiri atĩ niĩ ndĩ Mwathani, rĩrĩa ngaagoocithio thĩinĩ wa Firaũni, na thĩinĩ wa ngaari ciake cia ita, na mbarathi ciake. Mũtũmwo wa Ngai ũrĩa watongoreire kambĩ ya ariũ a Isiraeli nĩeheretie, na agĩthiĩ thuutha wao, na gĩtugĩ kĩa itu gĩkĩeherera kuuma mbere yao, na gĩkĩrũgama thuutha wao. Nayo ĩgĩtoonya gatagatĩ ka kambĩ ya andũ a Misiri, na gatagatĩ ka kambĩ ya andũ a Misiri, na gatagatĩ ka kambĩ ya Isiraeli, na ĩkĩrũgama, na gũkĩgĩa nduma na nduma nene, na ũtukũ ũgĩhĩtũkĩra, na matiigana kuonana ũmwe na ũrĩa ũngĩ ũtukũ ũcio wothe. Musa nĩatambũrũkirie guoko igũrũ ya iria, nake Mwathani akuuithirie iria na rũhuho rwa gũthini rũrĩa rũrĩ

hinya ũtukũ wothe, na agĩtũma iria ĩkĩũma, namo maaĩ makĩgayũkana. Nacio ciana cia Isiraeli igatoonyera gatagatĩ ka iria handũ haarĩ hũmũ, namo maaĩ magĩtuĩka rũthingo mwena wao wa ũrĩo, na rũthingo mwena wao wa ũmotho.

Na Amĩĩthiopia maarũmĩrĩirie, na maatoonya thuutha wao, na mbarathi ciothe cia Firaũni, na ngaari, na ahaici, magĩtoonya gatagatĩ-inĩ ka iria. Kũgĩikara rĩu kwarĩ thĩinĩ wa kĩrangĩro kĩa rũciinĩ, nake Mwathani akĩrora kambĩ ya Amĩsiri arĩ thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki na itu, nake akĩhĩngithia kambĩ ya Amĩsiri. Nake akĩoha magũrũ ma ngaari ciao cia ita, na akĩmatongooria na hinya, nao andũ a Misiri makiuga atĩrĩ, nĩtũũre kuuma mbere ya Isiraeli, tondũ Mwathani nĩamarũagĩra andũ a Misiri. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku igũrũ rĩa iria, namo maaĩ nĩmacookie, mahumbĩre Aamisiri, ngaari ciao cia ita na andũ arĩa macihaicaga. Musa akĩtambũrũkia guoko igũrũ ya iria, namo maaĩ makĩgarũrũka mũthenya igũrũ ya bũrũri. Amĩgĩti makĩũra rungu rwa maaĩ, nake Mwathani akĩribarĩbia Amĩgĩti gatagatĩ ka iria. Na maaĩ marĩa maacookire makĩhumbĩra ngaari cia ita na andũ arĩa macihaicaga, na hinya wothe wa Firaũni, arĩa maatoonire thutha wao iria-inĩ, na gũtirĩ o na ũmwe wao watigirwo. No ariũ a Isiraeli nĩmagerire kũndũ kũmũ gatagatĩ ka iria, namo maaĩ magĩtuĩka rũthingo mwena wao wa ũrĩo, na rũthingo mwena wao wa ũmotho. Nake Mwathani akĩhonokia Isiraeli mũthenya ũcio kuuma guoko-inĩ kwa Aamisiri, nao andũ a Isiraeli makĩona Aamisiri makuĩte hũgũrũrũ-inĩ wa iria. Nao Israeli moonire guoko kiu kinene kia Mwathani kiu ekire Amisiiri, nao anduuru magĩtigĩra Mwathani,

na magĩĩtĩkia Ngai, na Musa ndungata yake.

15

Hĩndĩ ĩyo Musa na ariũ a Isiraeli maainire rwĩmbo rũu kũrĩ Ngai, na makiuga atĩrĩ, nĩtũinĩre Mwathani, nĩgũkorwo nĩatũmĩtwo mũgooci, mbarathi na mũmĩhaici nĩamaikirie iria-inĩ. Mũteithia na mũgitĩri nĩegũtuĩkire kũrĩ niĩ ũhonokio, ũyũ nĩ Ngai wakwa, na nĩngũmũtĩĩithia, Ngai wa baba wakwa, na nĩngũmũtũũgĩria. Mwathani nĩwe ũhehenjaga mbaara, Mwathani nĩrĩo rĩĩtwa rĩake. Ngaari cia mbaara cia Firauni, na hinya wake, aikirie iria-inĩ, athuurie ahaici a gĩkundi gĩa gatatũ, mameretio Iria-inĩ Rĩtune. Iria rĩamahumbĩra, nao magĩtoonyera kũrĩa kũriku mũno ta ihiga. Guoko gwaku kwa ũrĩo, Mwathani, nĩkũgĩĩirwo riiri thĩinĩ wa hinya; guoko gwaku kwa ũrĩo, Mwathani, nĩkwoinangire thũ. Na ũingĩ-inĩ wa riiri waku wee ũũragire arĩa maagũthũire, watũmire marakara maku marĩire o ta nyeki nyũmũ. Nĩ ũndũ wa roho wa marakara maku maaĩ nĩmagayanĩirio, maaĩ makĩũmba ta rũthingo, namo makũmbĩ makĩũmba gatagatĩ ka iria. Thũ oigire atĩrĩ, Nĩngũrũmĩrĩra, nĩngũkinyĩra, nĩngũgayania indo cia mbaara, nĩngũiyũria ngoro yakwa, nĩngũũraga na rũhiũ rwakwa rwa njora, guoko gwakwa nĩgũgwatha. Watũmire roho waku, iria rĩkĩmahumbĩra, nao makĩrĩka ta rũgari thĩinĩ wa maaĩ marĩ hinya. Nũũ ũhaana tawe thĩinĩ wa ngai, Mwathani? Nũũ ũhaana tawe? Ũgoocithio thĩinĩ wa atheru, wa kũgegania thĩinĩ wa meciiria, ũgeekaga ciama. Watambũrũkirie guoko gwaku kwa

ũrĩo, nayo thĩ ĩkĩmameria. Wongoreirie andũ aku aya na ũthingu waku, o acio wakũũrire, ũkĩmahooreirie na hinya waku nginya gĩikaro-inĩ gĩaku kĩamũre. Ndũrĩrĩ nĩciaiguire, na ikĩrakara, ruo rũkĩnyiita arĩa maatũũraga Afilisti. Hĩndĩ ĩyo atongoria a Edomu makĩhiũha, na aathani a Amoabi, kũinaina kũmamakinyĩra, nao othe arĩa maatũũraga Kanaani makĩenyerera. Kũinaina na gwĩtigĩra nĩikũmagũĩre, nĩ ũndũ wa ũnene wa guoko gwaku matuĩke ta mahiga, nginya andũ aku mahĩtũke, Mwathani, nginya andũ aku aya mahĩtũke, arĩa wegayire. Ũrĩa ũmatongoretie thĩinĩ, haanda o kĩrĩma-inĩ kĩa igai rĩaku, thĩinĩ wa gĩikaro kĩrĩa kĩhaarĩrie gĩaku, kĩrĩa wehaarĩirie, Mwathani, handũ-harĩa-haamũre, Mwathani, kĩrĩa moko maku mahaarĩirie. Mwathani nĩwe ũrathamaka ihinda rĩothe, na igũrũ rĩa ihinda rĩothe, na o na kĩu. Tondũ mbarathi cia Firaũni hamwe na ngaari cia ita na andũ a kũhaica maatoonyire iria-inĩ, nake Mwathani akĩmarehithĩria maaĩ ma iria igũrũ rĩao, no ariũ a Isiraeli nĩmathiire kũgera kũndũ kũmũ gatagatĩ ka iria.

Miriamu ũrĩa mũnabii, mwarĩ wa nyina na Harũni, akĩoya kĩhembe na guoko gwake, nao atumia othe makiumagara mamũrũmĩrĩire marĩ na ihembe na nyĩmbo. Nĩambĩrĩirie no ao Miriamu, akiuga, Nĩtũinĩre Mwathani, nĩgũkorwo nĩatũmĩtwo riiri, njaũ na mũmĩhaici nĩacikirie iria-inĩ. Musa nĩarutire ciana cia Isiraeli kuuma Iria-inĩ Itune, na akĩmatwara werũ-inĩ wa Shur, nao magĩthiĩ mĩthenya ĩtatũ werũ-inĩ, na matiigana kuona maaĩ ma kũnyua. Nĩmookire Mera, na matiahota kũnyua maaĩ ma Mera, tondũ maarĩ marũrũ. Nĩ ũndũ ũcio agĩtua rĩĩtwa rĩa handũ hau Ũrũrũ. Nao andũ makĩnuguna Musa, makiuga atĩrĩ,

Tũkũnyua atĩa? Musa akĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani, nake Mwathani akĩmuonia mũtĩ, nake akĩũikia thĩinĩ wa maaĩ, namo maaĩ makĩrĩo. Kũu akĩmũigĩra mawatho na matuĩro, na kũu akĩmũgeria. Na akiuga atĩrĩ, ũngĩthikĩrĩria wega mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na wĩke maũndũ marĩa mendwo maithoinĩ make, na ũthikagĩrĩre maathani make, na ũmenyagĩrĩre mawatho make mothe, mũrimũ o wothe ũrĩa ndaarehithĩirie Amĩsiri, ndigũkũrehithĩria, nĩgũkorwo niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa ũgũhonagia. Na magĩũka Elimu, na kũu kwarĩ na ithima ikũmi na igĩrĩ cia maaĩ, na mĩgĩĩ mĩrongo mũgwanja ya mĩkĩndũ, nao makĩamba hau hakuhĩ na maaĩ.

16

Moimire kuuma Elimu, na kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli magĩũka werũ-inĩ wa Sini, ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka Elimu na Sinai. Mũthenya wa ikũmi na ĩtano, mweri wa keerĩ thuutha wa kuuma bũrũri wa Misiri, Kĩũngano gĩothe kĩa ciana cia Isiraeli gĩateta igũrũ rĩa Musa na Harũni. Na ciana cia Isiraeli makiuga kũrĩ o, Nĩkorwo tũakuire tũgũthwo nĩ Mwathani bũrũri wa Igĩpito, hĩndĩ ĩrĩa twaikaraga igũrũ rĩa nyũngũ cia nyama, na tũkarĩa mĩgate nginya tũkahũũna, nĩgũkorwo mũtũrutĩte mũgatũrehe werũ-inĩ ũyũ, kũũraga kĩũngano gĩkĩ gĩothe na ng'aragu. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ona, niĩ nĩngũmũitĩria mĩgate kuuma igũrũ, nao andũ nĩmagathiĩ nja, macookanĩrĩrie kĩa mũthenya o mũthenya, nĩguo ndĩmagerie kana nĩmagathiĩ na watho wakwa, kana aca. Nayo gũgaakorwo mũthenya-inĩ wa

gatandatũ, nao nĩmakahaarĩria kĩrĩa mangĩrehe thĩinĩ, na gũgaakorwo kĩrĩ maita meerĩ kĩrĩa mangĩcookanĩrĩria o mũthenya. Nake Musa na Aroni makĩĩra kĩũngano gĩothe kĩa ciana cia Isiraeli atĩrĩ, Hwaĩ-inĩ nĩmũkamenya atĩ Mwathani nĩwe wamũrutire bũrũri wa Misiri, Na rũciinĩ nĩmũkoona riiri wa Mwathani rĩrĩa akaaigua mũrurumo wanyu kũrĩ Ngai, no ithuĩ tũrĩ kĩĩ, atĩ nĩmũrateta igũrũ riitũ? Nake akiuga Musa, rĩrĩa Mwathani ekũmũhe nyama cia kũrĩa hwaĩ-inĩ, na mĩgate rũciinĩ mũhingĩrie, nĩ ũndũ wa Mwathani kũigua mũnuguno wanyu, ũrĩa mũranuguna tũhũũranĩtie na ithuĩ, ithuĩ no tũrĩ atĩa? Tondũ mũnuguno wanyu ti wa gũtũũkĩrĩra ithuĩ, no nĩ wa gũũkĩrĩra Ngai.

Musa akĩĩra Harũni atĩrĩ, ĩra kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, mũkuhĩrĩrie mbere ya Ngai, nĩgũkorwo nĩaiguĩte mũnuguno wanyu. Rĩrĩa Harũni aaraaragia kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, nao makĩgarũrũka werũ-inĩ, nayo riiri wa Mwathani ũkĩonekana itu-inĩ. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Nĩnjiguĩte mũnuguno wa ariũ a Isiraeli. Aria kũrĩ o, ũkiuga, Hwaĩ-inĩ mũkaarĩa nyama, na rũciinĩ mũkaiyũrwo mĩgate, na nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wanyu. Kwahaanire no hwaĩ-inĩ, na kwarambata nyoni cia ngware, nacio ikĩhumbĩra kambĩ ĩyo. Rũciinĩ, kwahaanire rĩrĩa ime rĩatigire gũthererũka mũthiũrũrũ wa kambĩ ĩyo. Nacio rora, igũrũ rĩa werũ kwarĩ na kĩndũ kĩhũthũ ta mbegu ya coriander kĩerũ, o ta mbaa igũrũ rĩa thĩ. Rĩrĩa ciana cia Isiraeli cĩonire ũndũ ũcio, moigire ũmwe harĩ ũrĩa ũngĩ atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩkĩ? Tondũ matiamenyire kĩarĩ kĩĩ. Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Ũyũ nĩ mũgate ũrĩa Mwathani amũheete

mũrĩe. Ũyũ nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani aathanire: Cookanĩrĩrĩriai kuuma harĩ rĩo, o mũndũ kũringana na gomori ĩrĩa ĩagĩrĩire, kũringana na mũtwe, kũringana na mũigana wa ngoro cianyu; o mũndũ hamwe na arĩa mũtũũranagia hema cianyu, cookanĩrĩrĩriai. Nĩmekire ũguo ariũ a Isiraeli, na nĩmonganirie ũrĩa kĩingĩ na ũrĩa kĩnini. Na rĩrĩa maathimire na gomoro, ũrĩa aũnganiirie mũingĩ ndaarĩ na mũingĩ, na ũrĩa aũnganiirie mũnini ndaarĩ na ũnini, o mũndũ kũringana na arĩa maagĩrĩirwo nĩ we mwene nĩmonganiirie. Musa nĩoigire kũrĩ o atĩrĩ, gũtikanagĩe mũndũ o na ũmwe atige kĩndũ kĩa wake gĩgakinya rũciinĩ.

Na ti maathikĩrĩirie Musa, no andũ amwe nĩmatigire kĩmwe gĩa kĩo nginya rũciinĩ, na kĩarurire igunyũ, na kĩanunka, nake Musa akĩmakarĩria. Nao makĩũngania kĩo rũciinĩ o rũciinĩ, o mũndũ kĩrĩa kĩamwagĩrĩire, no rĩrĩa riua rĩahiũhaga, nĩkĩatwekaga. Kũgĩikara no mũthenya wa gatandatũ, nĩmacookanĩrĩirie indo iria cĩabatarĩtio maita meerĩ, ihomeri igĩrĩ harĩ o ũmwe, nao atongoria othe a kĩũngano magĩtoonya, na makĩhe Musa ũhoro. Oigire na Musa kũrĩ o, Githĩ ti ũndũ ũyũ kiugo kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Mwathani? Thabatũ nĩ ũhurũko mũtheru kũrĩ Mwathani rũciũ. Indo ciothe mũngĩruga, rugai, na indo ciothe mũngĩruge, rugai, na kĩndũ gĩothe kĩa kũingĩha tigai kĩo thĩinĩ wa kĩhũ nginya rũciinĩ. Na magĩtigĩra kuuma kũrĩ we nginya rũciinĩ, o ta ũrĩa Musa amaathire, na ndĩanungire, kana kĩgunyũ gĩkĩgĩa thĩinĩ wake. Musa akiuga atĩrĩ, Rĩĩai ũmũthĩ, nĩgũkorwo nĩ Thabatũ ya Jehova ũmũthĩ; mũtigaakĩona werũ-inĩ. Mĩthenya ĩtandatũ nĩmũkũcookanĩrĩria, no mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ,

nĩgũkorwo gũtikagĩa kĩndũ thĩinĩ waguo. Mũthenya wa mũgwanja-rĩ, andũ amwe a gĩkundi kĩu magĩthiĩ gũcookanĩrĩria, no matiigana kuona kĩndũ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ nginya rĩ mũtikwenda gwathĩkĩra maathani makwa na watho wakwa? Onai, nĩgũkorwo Mwathani nĩamũheire Thabatũ mũthenya ũyũ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ we mwene nĩamũheire mũthenya wa gatandatũ mĩgate ĩĩrĩ ya matukũ, mũgaikara o mũndũ thĩinĩ wa nyũmba cianyu, gũtikanagĩe mũndũ akiuma kuuma handũ hake mũthenya wa mũgwanja. Nao andũ makĩhũũria mũthenya wa mũgwanja. Nao ariũ a Isiraeli magĩĩta rĩĩtwa rĩake Mana, narĩo rĩahaanaga ta mbegũ ya korianderi njerũ, naguo mũcamo waguo wahaanaga ta keki ya ũũkĩ. Musa akiuga atĩrĩ, ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa Mwathani aathanire: Iyũriai gomoro ya mana mũmĩige nĩguo njiaro cianyu cionage irio iria mwarĩire mũrĩ werũ-inĩ rĩrĩa Mwathani aamũrutire bũrũri wa Misiri. Nake Musa akĩĩra Harũni atĩrĩ, Oya ndigithũ ya thahabu ĩmwe, na ũikie thĩinĩ wayo homeri ĩiyũrĩte ya mana, na ũmĩige mbere ya Ngai, nĩguo ĩigwo nĩ ũndũ wa njiaro cianyu, Ũguo Mwathani aathire Musa, na Harũni akĩiga mbere ya ũira nĩ ũndũ wa kũiga. Nao ariũ a Isiraeli maarĩire mana mĩaka mĩrongo ĩna, nginya maakinyire bũrũri ũrĩa ũtũũragwo maarĩire mana, nginya maakinyire mũhaka wa Foinike. No gomoro yarĩ gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa ithimo ithatũ.

17

Nao gũthiĩ kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli kuuma werũ-inĩ wa

Sini kũringana na kambi ciao, nĩ ũndũ wa kiugo kĩa Mwathani, na magĩamba hema Rafideini, no ti kwarĩ maaĩ ma kĩrĩndĩ kĩa andũ kũnyua. Nao andũ makĩnugũnĩka kũrĩ Musa, makiuga atĩrĩ, He ithuĩ maaĩ nĩguo tũnyue, nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũranugũnĩka na niĩ, na nĩ kĩĩ mũrageria Mwathani? Andũ nĩmanyootire maaĩ kũu, nao andũ makĩtetia kũrĩ Musa, makiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩkĩ? Watũrutire Misiri nĩguo ũtũũrage ithuĩ na ciana ciitũ na mahiũ maitũ na nyoota? Musa akĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani, akiuga atĩrĩ, nĩ atĩa ngwĩka andũ aya? O hanini, nao nĩmakaahũũra na mahiga. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, Thiĩ mbere ya andũ aya, oya no wĩ kuuma kũrĩ athuuri a andũ, na rũthanju rũrĩa wahũũrire rũũĩ naruo, oya na guoko gwaku, na ũthiĩ. Ũyũ niĩ nĩngarũgama kũu mbere yaku igũrũ rĩa ihiga kũu Horebu, na nĩũgũtha ihiga rĩu, na maaĩ nĩmakoima kuuma harĩo, nao andũ nĩmakanyua. Nake Musa nĩekire ũguo mbere ya ariũ a Isiraeli. Nake akĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau Mũgeria na Irumi, nĩ ũndũ wa irumi rĩa ariũ a Isiraeli, na nĩ ũndũ wa kũgeria Mwathani, makiuga atĩrĩ, Mwathani arĩ thĩinĩ witũ, kana aca?

Okire no Amaleki, nake akĩrũa na Isiraeli kũu Refidimu. Musa akĩĩra Joshua atĩrĩ, Wĩthuurĩre andũ marĩ hinya, na ũthiĩ ũkarũe na Amaleki rũciũ, na ona niĩ ngarũgama igũrũ wa gacũmbĩrĩ wa kĩrĩma, na rũthanju rwa Ngai ũrĩ guoko-inĩ gwakwa. Nake Joshua agĩĩka o ta ũrĩa Moses aamwĩrire, na athiĩte nja akĩrũgamĩrĩra mbaara na Amaleki, nao Moses na Aaroni na Huri makĩambata igũrũ wa gacũmbĩrĩ ga kĩrĩma. Nayo gũkĩhana atĩ rĩrĩa rĩothe Musa aamagia moko make, Isiraeli nĩagĩtooria, no

rĩrĩa aikũrũkia moko make, Amaleki nĩagĩtooria. No maboko ma Musa maarĩ marĩtu, nao maarĩkia kuoya ihiga makĩmwĩkĩra rungu rwake, nake agĩikara igũrũ rĩarĩo, nake Harũni na Huri makĩtiirĩrĩra maboko make mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ, namo maboko ma Musa magĩtuĩka marũmu nginya riũa rĩgĩthũa. Nake Joshua akĩhootithia Amaleki, na andũ ake othe na rũhiũ rwa njora. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Andĩka ũndũ ũyũ ũtuĩke kĩririkano thĩinĩ wa ibuku, na ũhe Joshua matũ-inĩ, tondũ nĩngatharia biũ kĩririkano kĩa Amaleki kuuma gũkũ thĩ kwa igũrũ. Nake Musa agĩaka kĩgongona kĩa Mwathani, na agĩtua rĩĩtwa rĩakĩo atĩrĩ, Mwathani nĩwe rĩũrĩro rĩakwa. Tondũ na guoko kwa hitho Mwathani arũaga na Amaleki kuuma kĩruka-inĩ kĩmwe nginya kĩruka kĩngĩ.

18

Jethro mũthĩnjĩri-Ngai wa Midian, ũrĩa warĩ mũthoni-we wa Moses, nĩaiguire maũndũ mothe marĩa Mwathani eekĩire Isiraeli, andũ ake ene, nĩgũkorwo Mwathani nĩarutĩte Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri. Jethro ũrĩa mũthoni-we wa Moses nĩoete Zipporah mũtumia wa Moses thuutha wa kũrekerwo gwake. na ariũ ake eerĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe wao Gerishomu, akiuga atĩrĩ, Ndaarĩ mũgeni bũrũri-inĩ wa kũngĩ, Na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ rĩarĩ Eliezeri, akiuga atĩrĩ, Nĩgũkorwo Ngai wa baba nĩwe mũteithia wakwa, na nĩandeithũrire kuuma guoko-inĩ kwa Farao. Nake Jethro mũthoni-wa-mũirĩtu wa Moses akiuma hamwe na ariũ na mũtumia, magĩthiĩ kũrĩ Moses werũ-inĩ, kũrĩa

aambĩte hema kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai. Kũmenyithio no Musa, makiuga atĩrĩ, Ona mũthoni-waku Jethro nĩarooka kũrĩ we, na mũtumia waku na ariũ aku eerĩ marĩ hamwe nake. Musa nĩathiire nja gũtũngana na mũthoni-we, nake akĩmũinamĩrĩra, na akĩmũmumunya, nao makĩgeithania, nake akĩmatoonyia thĩinĩ wa hema. Nake Musa akĩĩra mũthoni-we maũndũ mothe marĩa Mwathani eekĩire Firaũni na Amĩsiri othe nĩ ũndũ wa Isiraeli, na mĩnoga yothe ĩrĩa yamamakĩire njĩra-inĩ, na ũrĩa Mwathani aamahonoketie kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni, na kuuma guoko-inĩ kwa Amĩsiri. Jethro nĩageganirio nĩ maũndũ mothe mega marĩa Mwathani aamarutĩire, tondũ nĩamakũũrire kuuma guoko-inĩ kwa Amĩgĩpito na kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni. Na Jethro akiuga atĩrĩ, Mwathani nĩarathimwo, tondũ nĩamahonokie kuuma guoko-inĩ kwa Amĩsiri na kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni. Rĩu nĩndamenyire atĩ Mwathani nĩ mũnene gũkĩra ngai ciothe nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, atĩ nĩmamatharĩkĩire. Nake Jethro, mũthoni-we wa Moses, akuoya maruta ma gũcinwo biũ na magongona kũrĩ Ngai, nake Harũni na athuuri othe a Isiraeli magĩũka kũrĩa mũgate hamwe na mũthoni-we wa Moses mbere ya Ngai.

Nayo gũkĩhana thuutha wa mũthenya ũrĩa ũngĩ, Musa nĩaikire thĩ gũtuĩra andũ ciira, nao andũ othe nĩmarũgamire harĩ Musa kuuma rũciinĩ nginya hwaĩ-inĩ. Na ona Jethro maũndũ mothe marĩa ekaga kũrĩ andũ, akiuga, Nĩ kĩĩ kĩndũ gĩkĩ ũreka kũrĩ andũ? Nĩ kĩĩ gĩtũmaga wee ũikare wĩki, no andũ othe marũgamĩte harĩwe kuuma rũciinĩ nginya hwaĩ-inĩ? Na Musa akĩĩra mũthoni-we atĩrĩ, Andũ nĩmokaga kũrĩ niĩ gũcaria

ũtuanĩri kuuma kũrĩ Ngai. Rĩrĩa gũkagĩa ngarari gatagatĩ kao, na moke kũrĩ niĩ, nĩngatuithania o ũmwe, na ndĩmamenyithie maathani ma Ngai na watho wake. Mũthoni-we wa Musa akĩmwĩra atĩrĩ, ti wega ũreka ũndũ ũyũ. Mwanangĩko nĩũkanangwo na ũtarĩ na ũkirĩrĩria, o na wee, na andũ aya othe arĩa marĩ hamwe nawe. Nĩ ũritũ harĩ wee kiugo gĩkĩ, ndũngĩhota gwĩka wee wiki. Rĩu nĩ ũndũ ũcio thikĩrĩria niĩ, na nĩngũkuhe kĩrĩra, nake Ngai nĩagatuĩka hamwe nawe. Tuĩka wee harĩ andũ ũrĩa ũkoniĩ Ngai, na nĩũkarehera ciugo ciao kũrĩ Ngai. Na ũkamaumbũra maathani ma Ngai na watho wake, na ũkamaoonia njĩra iria magaathiĩra thĩinĩ wacio, na mawĩra marĩa magaaka. Na wee mwene ĩcũũria nĩ ũndũ waku kuuma kũrĩ andũ othe a kĩrĩndĩ andũ arũme marĩ hinya, metigĩrĩte Ngai, andũ arũme athingu, mathũire mwĩtĩĩo, na nĩũkamĩhaanda igũrũ rĩao atongoria a ngiri, na atongoria a igana, na atongoria a mĩrongo ĩtano, na atongoria a ikũmi. Nao nĩmagatuĩra andũ ihinda rĩothe, no ũhoro ũrĩa ũritũ nĩmakaũrehere harĩ wee, no maũndũ manini ma ciira nĩo ene magatuĩra, na nĩmakahũthia kuuma harĩ wee, na nĩmagagũteithia. Angĩkorwo ũndũ ũyũ ũgwĩka, Ngai nĩagakũhootithia, na nĩũkaahota kũrũgama, na andũ othe aya nĩmagooka handũ hao marĩ na thayũ. Moses nĩaiguire mũgambo wa mũthoni-we, na agĩĩka ũrĩa wothe aamwĩrire. Nake Musa agĩthuura andũ marĩ hinya kuuma Isiraeli guothe, na akĩmatua atongoria a ngiri, na atongoria a igana, na atongoria a mĩrongo ĩtano, na atongoria a ikũmi. Nao matuire andũ hĩndĩ ciothe, no ũhoro wothe mũritũ marehire kũrĩ Musa, no ũhoro wothe mũhũthũ matuire o ene. Musa nĩatũmire mũthoni-we, nake

agĩthiĩ bũrũri-inĩ wake.

19

Mweri-inĩ wa gatatu wa kuuma kwa ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, mũthenya ũcio, magĩkinya werũ-inĩ wa Sinai. Na mathiire kuuma Raphidin, na magĩũka werũ-inĩ wa Sinai, nake Isiraeli akĩamba hau mbere ya kĩrĩma. Nake Musa ambire kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai, nake Ngai akĩmwĩta arĩ kĩrĩma-inĩ, akiuga atĩrĩ, Maũndũ maya nĩmo ũkwĩra nyũmba ya Jakubu, na ũheanĩrie ariũ a Isiraeli. Inyuĩ ene nĩmwonete maũndũ mothe marĩa njĩkĩte kũrĩ Amĩsiri, na ndamũoya ta igũrũ rĩa mathagu ma nderi, na ndamũrehe kũrĩ niĩ mwene. Na rĩu angĩkorwo mũkĩigua mũgambo wakwa wega, na mũmenyerere kĩrĩkanĩro gĩakwa, mũgaatuĩka andũ akwa a mwanya kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe, nĩgũkorwo thĩ yothe nĩ yakwa. Inyuĩ no mũgaatuĩka kũrĩ niĩ ũthamaki wa athĩnjĩri-Ngai na rũrĩrĩ rũtheru, ũguo nĩ ciugo ici ũkwĩra ariũ a Isiraeli. Nake Musa agĩũka, na agĩĩta athuuri a andũ, na akĩmaigĩra mbere ciugo ici ciothe, iria Ngai amaathire. Nĩmacookirie na andũ othe marĩ na ũrũmwe, nao makiuga atĩrĩ, maũndũ mothe marĩa moigire Ngai, nĩtũkameka na nĩtũkaigua, nake Musa akĩrutĩra Ngai ciugo icio. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩ gũũka kũrĩ wee thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu, nĩguo andũ maigue rĩrĩa ngũkwarĩria, na nĩguo magwĩtĩkie nginya tene. Nake Musa akĩhe Mwathani ciugo cia andũ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ikũrũka ũkaanie andũ, na ũmatherie ũmũthĩ na rũciũ, na nĩmathambie nguo ciao. na makorwo mehaarĩirie

mũthenya wa gatatũ, nĩgũkorwo mũthenya wa gatatũ Mwathani nĩagaikũrũka kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, mbere ya andũ othe. Na nĩũgaathũra andũ mĩthiũrũrũ, ũkiuga atĩrĩ, mwĩmenyererei ene nĩ gũthiĩ igũrũ thĩinĩ wa kĩrĩma, na kũhutia kĩndũ o na kĩrĩkũ gĩakĩo; mũndũ wothe ũrĩa ũkahutia kĩrĩma kĩu, nĩagakua gĩkuũ. Guoko gwake gũtigamũhutia, nĩgũkorwo nĩakahũũrwo na mahiga, kana akahũũrwo na mũguĩ, kana nĩ nyamũ kana nĩ mũndũ, ndagĩtũũra muoyo. Rĩrĩa mĩgambo na tũrumbeta na itu rĩehere kuuma kĩrĩma-inĩ, acio nĩmakahaica igũrũ wa kĩrĩma.

Musa nĩaikũrũkire kuuma kĩrĩma-inĩ athiĩ kũrĩ andũ, na akĩmatheria, na makĩthamba nguo ciao. Nake akĩĩra andũ atĩrĩ, Mwĩhaarĩriei, mĩthenya ĩtatũ mũtikanakuhĩrĩrie mũndũ-wa-nja. Kĩagĩkire mũthenya wa gatatũ kũgĩkĩra hwaĩ-inĩ, na kũgĩkire mĩgambo na rũheni na itu rĩa nduma igũrũ rĩa Kĩrĩma kĩa Sinai. Mũgambo wa karumbeta ũkĩamba mũnene, na andũ othe arĩa maarĩ kambĩ-inĩ makĩmaka. Nake Musa akiumia andũ kuuma kambini nĩguo matũngane na Ngai, nao makĩrũgama rungu rwa kĩrĩma. Kĩrĩma kĩa Sinai kĩarĩ kĩrutaga ndogo gĩothe, tondũ Ngai aikũrũkĩte igũrũ rĩakĩo thĩinĩ wa mwaki, na ndogo ĩkĩambata ta ndogo ya icua, nao andũ othe makĩgega mũno. Mĩgambo ya karumbeta ĩgĩtuĩka nene mũno ĩgĩthiĩ na mbere. Musa akĩaria, nake Ngai akĩmũcookeria na mũgambo. Mwathani nĩaikũrũkire kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, o kũu gacũmbĩrĩ-inĩ ka kĩrĩma, nake Mwathani agĩĩta Musa gacũmbĩrĩ-inĩ ka kĩrĩma, nake Musa akĩambata. Nake Ngai akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, Ikũrũka ũkaanie andũ acio, ndũgakorwo rĩ hĩndĩ o na ĩrĩkũ makuhĩrĩria kũrĩ Ngai nĩguo mamenye, nao kĩrĩndĩ kĩnene kĩao kĩgwe. Nao

athĩnjĩri-Ngai arĩa megũkuhĩrĩria Mwathani Ngai nĩmetherie, nĩguo Mwathani ndakananiine kuuma kũrĩ o.

Nake Musa akĩĩra Ngai atĩrĩ, Andũ matingĩhota kwambata kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, tondũ wee nĩwatũkaania, ũkiuga atĩrĩ, Rũra kĩrĩma, na ũkĩamũre. Mwathani akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ, ikũrũka, na ũcooke wambate wee na Aaroni hamwe nawe, no athĩnjĩri-Ngai na andũ matigethagie kwambata kũrĩ Ngai, ndakae hĩndĩ ĩrĩkũ amanĩine. Musa aikũrũka kũrĩ andũ, nake akĩmeera.

20

Nake Mwathani akĩaria ciugo ici ciothe, akiuga, Niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai waku, ũrĩa ndaakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Ndũgakorwo na ngai ingĩ tiga niĩ. Ndũkaĩthondekere mũhianano waku mwene, kana ũhaananie wa indo ciothe iria irĩ igũrũ matu-inĩ, na iria irĩ thĩ rungu, na iria irĩ maaĩ-inĩ rungu wa thĩ. Ndũkamahooya, kana ndũkamatungatĩre, nĩgũkorwo niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku, Ngai ũrĩa ũiguaga ũiru, ndĩcookagĩria mehia ma maithe igũrũ rĩa ciana, nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana, kũrĩ arĩa maathũire niĩ, Na ndĩka tha kũrĩ ngiri kũrĩ arĩa mendete niĩ, na kũrĩ arĩa marũmagia maathani makwa. Ndũkoe rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku ũhoro-inĩ wa tũhũ, tondũ Mwathani Ngai waku ndagatheria mũndũ ũrĩa ũkoaga rĩĩtwa rĩake ũhoro-inĩ wa tũhũ. Ririkana mũthenya wa Thabatũ ũwamũre. Mĩthenya ĩtandatũ nĩũkaruta wĩra, na nĩũgwĩka mĩrimo yaku yothe.

Mũthenya ũcio wa mũgwanja, Thabatũ kũrĩ Mwathani Ngai waku, ndũgwĩka thĩinĩ waguo wĩra wothe wee, na mũriũ waku, na mwarĩ waku, ndungata yaku, na mũirĩtu waku, ndegwa yaku, na nyamũ ya kũruta mĩrigo yaku, na nyamũ ciothe ciaku, na mũgeni ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ waku. Nĩgũkorwo thĩinĩ wa mĩthenya ĩtandatũ Mwathani nĩombire igũrũ na thĩ na iria na indo ciothe iria ciarĩ thĩinĩ wacio, na akĩhurũka mũthenya wa mũgwanja. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio Mwathani nĩarathimire mũthenya wa mũgwanja, na akĩwamũre. Tĩĩa baba waku na nyina waku, nĩguo ũgaacĩre, na nĩguo ũtũũre matukũ maingĩ bũrũri-inĩ ũrĩa mwega, ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga. Ndũkaahũũre ũtharia. Ndũkaiye. Ndũkaũrage. Ndũkaarie ũira wa maheeni igũrũ rĩa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe. Ndũkanerirĩrie mũtumia wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, ndũkanerirĩrie nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, kana mũgũnda wake, kana ndungata yake, kana mũirĩtu wake, kana ndegwa yake, kana nyamũ ya kũruta wĩra yake, kana nyamũ yake yothe, kana indo ciothe cia mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe.

Na andũ othe nĩmonire mũgambo, na matawa, na mũgambo wa karumbeta, na kĩrĩma kĩrĩa kĩarutaga ndogo, no rĩrĩa metigĩrire, andũ othe makĩrũgama haraaya. Nao makiuga harĩ Musa, Aria wĩ ithuĩ, na Ngai ndakaarie na ithuĩ, tondũ tũngĩkua. Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Ĩkĩrai ngoro, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa kũmũgeria Ngai nĩokire kũrĩ inyuĩ, nĩguo gwĩtigĩra gwake gũtuĩke thĩinĩ wanyu, nĩguo mũtikehie. Andũ nĩmarũgamire marĩ kũraya, no Musa agĩtoonya thĩinĩ wa nduma kũrĩa Ngai aarĩ. Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ũgaathiĩ wĩre nyũmba ya Jakubu maũndũ

maya, na ũheanĩrie ariũ a Isiraeli atĩrĩ, inyuĩ nĩmũronete atĩ nĩndaririe na inyuĩ ndĩ kũu igũrũ. Mũtikeyĩre inyuĩ ene ngai cia betha, na ngai cia thahabu mũtikeyĩre inyuĩ ene. Kĩgongona kuuma tĩĩri-inĩ mũgeeka kũrĩ niĩ, na mũrutage igongona rĩa gũcinwo biũ igũrũ rĩa rĩo maruta manyu ma gũcinwo biũ, na mahonokio manyu, na ng'ondu cianyu, na njaũ cianyu thĩinĩ wa handũ hothe, hatarĩ korwo nĩngatũma rĩĩtwa rĩakwa rĩĩtanĩtwo kũu, na nĩngooka kũrĩ wee, na nĩngũkũrathima. Akorwo no ũngĩaka kĩgongona kĩa mahiga kũrĩ niĩ, ndũgaaka na mahiga matemetie, tondũ rũhiũ rwaku nĩũrũhũthĩire igũrũ rĩamo, na nĩmathaahĩtio. Ndũkambate na ngathĩ igũrũ rĩa kĩgongona gĩakwa, nĩguo ndũkaguũranie ũtheri waku igũrũ rĩakĩo.

21

Nacio ici nĩ mawatho marĩa ũkaiga mbere yao. Angĩkorwo ũgũra ndungata Mũhibirania, mĩaka ĩtandatũ nĩĩgũgũtungatĩra, no mwaka-inĩ wa mũgwanja nĩĩkoima ĩtarĩ ngombo ĩheo ithirĩ. Angĩkorwo we mwene wiki atoonye, na wiki mwene akoima, no angĩkorwo mũndũ-wa-nja atoonye hamwe nake, akoima na mũndũ-wa-nja wake. Na angĩkorwo no mwathi aheane mũndũ ũcio mũtumia, nake amũciarĩre aanake kana airĩtu, mũtumia na ciana igaatuĩka cia mwathi wake, nake we mwene oiki akuume. Angĩkorwo no ũcookia akiuga ndungata, Nĩndendete mwathi wakwa, na mũtumia, na ciana. Ndigathiĩ ndĩ mũtheri, Mwathi wake nĩakamurehera harĩ ũtuanĩri wa Ngai, na hĩndĩ ĩyo nĩakamurehera igũrũ rĩa mũrango kana kĩhingo, na mwathi

wake nĩakamũtũrĩkania gũtũ na karũũ, nake nĩakamũtungatĩra nginya tene.

Angĩkorwo mũndũ endagia mwarĩ wake atuĩke ndungata ya mũciĩ, ndakoima o ta ũrĩa ngombo cia andũ-a-nja ciũragaga. Angĩkorwo ndakenagia mwathi wake, ũrĩa we aiguanĩire nake, nĩakamũkũũra. Rũrĩrĩ rwa kũngĩ ti mwathi arĩ na ũhoti wa kũmwendia, tondũ nĩathire kĩrĩkanĩro thĩinĩ wayo. Kana no kũrĩ mũriũ akaahikia yake, kũringana na kĩhooto kĩa airĩtu, nĩekamwĩkĩra. Angĩkorwo no nĩakoya mũndũ-wa-nja ũngĩ we mwene, indo iria cia bata, na nguo, na ũthiritũ wake ndakamũima. Angĩkorwo no ĩrĩa ithatũ ici ndangĩmĩĩka harĩ we, nĩakoima ĩtarĩ na irĩhi, hatarĩ na betha. Angĩkorwo mũndũ agũtha mũndũ ũngĩ, nake akue, no raid ooragwo. No rĩrĩ, ũrĩa ũtekwenda, no Ngai nĩaneanire moko-inĩ make, nĩngakũhe handũ harĩa akoorĩra kuo ũrĩa ũragĩte. Angĩkorwo no mũndũ athiĩ njĩra ya gũtharĩkĩra mũndũ wa itũũra rĩake nĩguo amũũrage na wara, na oore kĩĩhitho, nĩũkamũoya kuuma kĩgongona-inĩ gĩakwa nĩguo amũũrage. Ũrĩa ũgũthaga ithe wake kana nyina wake, nĩoragwo. Mũndũ ũrĩa ũraarĩria ũũru ithe wake kana nyina wake nĩagaakua gĩkuũ. Mũndũ ũrĩa ũngĩiya ũmwe wa ariũ a Isiraeli, na amuhinyanĩrĩrie amuenderie, na akorwo arĩ nake, nĩakue gĩkuũ. Angĩkorwo andũ eerĩ maathiĩ na mahũũre mũndũ wa hakuhĩ na ihiga kana ngundi, na mũndũ ũcio ndakue no akomwo ũrĩrĩ-inĩ, Angĩkorwo mũndũ ũcio aarahũka athiĩ nja ehokete rũthanju, ũrĩa wamũhũũra nĩagatuĩka ũtarĩ na ihĩtia, no rĩrĩ, nĩakarĩha thogora wa ũgũũta wake, na thogora wa kũhonio. Akorwo no mũndũ angĩgũtha

ndungata yake kana mũirĩtu wake wa ũndũ ũrĩa ũrutaga wĩra na rũthanju, na akue nĩ moko make, nĩ ũndũ wa kĩhooto nĩakaherithio. Angĩkorwo no atũũre mũthenya ũmwe kana meerĩ, ndakanaherithio, nĩgũkorwo betha nĩ yake. Akorwo no makarũana andũ eerĩ arũme, na mahũũre mũndũ-wa-nja ũrĩa ũrĩ na nda, na gĩthiĩ kĩa mwana wake gĩtarĩ kĩũmbĩtwo, ũrĩa ũgwĩkĩte ũũru nĩakaherithio, o ta ũrĩa mũndũ mũrũme wa mũndũ-wa-nja ũcio akaigĩrĩra, nĩakaheanithia na ũtuanĩri. Angĩkorwo no nĩ ũthondeketwo, nĩakaheanithia ngoro handũ ha ngoro. Riitho handũ ha riitho, igego handũ ha igego, guoko handũ ha guoko, kũgũrũ handũ ha kũgũrũ. Kũhĩa handũ ha kũhĩa, kũgurario handũ ha kũgurario, ihũha handũ ha ihũha. Angĩkorwo mũndũ agũtha riiso rĩa ndungata yake ya mũciĩ, kana riiso rĩa mũtumia wake wa kũmũtungatĩra, na agatũma ĩtuĩke ndumumu, nĩakamatũma mathiĩ mehoro handũ ha riiso rĩao. Akorwo no igego rĩa ndungata, kana igego rĩa mũndũ-wa-kũmũtungatĩra wake amũrute, nĩakamarekereria meheri handũ ha igego rĩao. Akorwo no ndegwa ĩtheeca mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja nake akue, ndegwa ĩyo ĩkahũũrwo na mahiga, na nyama ciayo ndĩkarĩĩo, no mwene wa ndegwa ĩyo ndakorwo na mahĩtia. Kana no ndegwa nĩ ya kũtheeca mbere ya ira na mbere ya mũthenya wa gatatũ, na makaira mwene wayo ũhoro, na ndakamĩeheria, no ĩũrage mũndũ mũrũme kana mũndũ-wa-nja, ndegwa ĩyo nĩĩkahũũrwo na mahiga, na mwene wayo nĩakooragwo. Angĩkorwo no irĩhi rĩtuĩrwo kũrĩ we, nĩakaheana irĩhi rĩa roho wake o ũingĩ o wothe angĩkorwo matuĩre kũrĩ we. Akorwo no mwana wa kahii kana mũirĩtu ahaice na hĩa, kũringana na watho ũyũ nĩmekage harĩ we. Angĩkorwo no

ndungata kana ndungata-mũirĩtu ndegwa ĩngĩtheeca na hĩa, betha mĩrongo ĩtatũ ya didrakima nĩĩkaheanwo kũrĩ mwene wao, na ndegwa ĩyo nĩĩkahũũrwo na mahiga. Kũngĩkorwo mũndũ angĩhingũra irima kana aenje irima, na ndakahumbĩre, na njaũ kana ndigiri ĩgwe kuo, Mwene wa irima nĩakarĩha, nĩakahe betha kũrĩ mwene wao, na kĩrĩa gĩkuĩte gĩgaatuĩka gĩake. Angĩkorwo no ndegwa ya mũndũ ũmwe ĩgũtheca ndegwa ya mũndũ wa hakuhĩ, na ĩkue, nĩmakendia ndegwa ĩrĩa mĩrĩmu, na magayane betha yayo, na ndegwa ĩrĩa ĩkuĩte magayane. Kana no kũmenyeka atĩ ndegwa ũcio nĩ mũtheecani kuuma mbere ya ira na mbere ya mũthenya wa gatatũ, na nĩmamenyithĩtie mwene wayo, na ndangĩmĩeheria, nĩakarĩha ndegwa handũ ha ndegwa, no ũrĩa ũkuĩte ũgaatuĩka wake.

Akorwo mũndũ ũrĩa ũmbĩ njaũ kana ng'ondu, na amĩthĩnje kana amĩendie, nĩakarĩha njaũ ĩtano handũ ha njaũ ĩyo, na ng'ondu inya handũ ha ng'ondu ĩyo.

22

Angĩkorwo no mũici onekire thĩinĩ wa mwanya ũcio, na akĩhũũrwo agĩkua, ti ũiti harĩ we. Angĩkorwo riũa rĩrathaga igũrũ rĩake, nĩ mũhĩtia, nĩakooragwo. No angĩkorwo ndagĩa na kĩndũ, nĩaendio handũ ha ũici ũcio. Angĩkorwo no kĩndũ kĩiyĩtwo gĩgaatigwo na gĩoneke guoko-inĩ gwake, kuuma ndigiri nginya ng'ondu irĩ muoyo, nĩakarĩha maita meerĩ. Angĩkorwo mũndũ nĩarĩthie mũgũnda kana mũgũnda wa mĩthabibũ, na

arekererie nyamũ yake ĩrĩthie mũgũnda wa mũndũ ũngĩ, nĩarĩhie kuuma mũgũnda wake kũringana na maciaro make. No angĩkorwo nĩarĩthie mũgũnda wothe, indo iria njega mũno cia mũgũnda wake na indo iria njega mũno cia mũgũnda wake wa mĩthabibũ nĩarĩhie. Angĩkorwo no mwaki ũkĩuma ũgĩkora mĩigua, na ũgĩcina kũrĩa kũhũũrĩrwo ngano kana ngano kana werũ, nĩakarĩha ũrĩa mwaki akĩakia.

Angĩkorwo mũndũ aheana mũndũ wa hakuhĩ betha kana indo nĩguo amĩrangĩre, nacio ĩiywo kuuma nyũmba-inĩ yake, mũici angĩonekana, nĩakarĩha maita meerĩ. Angĩkorwo mũici ndoonekana, mwene wa nyũmba nĩagakuhĩrĩria mbere ya Ngai, na nĩakaĩhĩta atĩ ti we ekĩte ũũru harĩ kĩndũ gĩothe kĩa mũndũ wa itũũra rĩake kĩrĩa ehokeirwo. Kũringana na kĩrĩa gĩothe kĩarĩtio ũũru ũhoro wa njaũ, na nyamũ ya mũrigo, na ng'ondu, na nguo, na ũthiru wothe wa kũregwo, kĩrĩa kĩothe kĩngĩkorwo kĩrĩ, mbere ya Ngai gũkaũka ũtuanĩri wa eerĩ acio, na ũrĩa ũnyiitĩtwo nĩ ũndũ wa Ngai nĩakarĩha maita meerĩ kũrĩ mũndũ wa itũũra. Kana mũndũ aheana kũrĩ mũndũ wa hakuhĩ nyamũ ya kũruta mĩrigo kana njaũ kana ng'ondu kana nyamũ o yothe nĩguo amĩrangĩre, na ĩtuĩke ĩthuthĩtwo kana ĩkue kana ĩtahwo, na gũtikagĩe mũndũ ũkũmenya, Mwĩhĩtwa ũgaakorwo wa Ngai gatagatĩ ka eerĩ acio, atĩ ti-itherũ ndekĩte ũũru o na hanini harĩ kĩhithio kĩa mũndũ wa itũũra, na ũguo mwene wako nĩagetĩkĩra, na ndakarĩha. Angĩkorwo no ĩiywo kuuma harĩ wake, nĩakarĩha mwene. Angĩkorwo no kĩnyamu kĩũragwo nĩ nyamũ cia gĩthaka, nĩakamũtongoria harĩa kĩnyamu kĩũragĩirwo, na ndakamũrĩha. Kũngĩkorwo mũndũ akĩhooya kĩndũ kuuma kũrĩ mũndũ wa

itũũra rĩake, nakĩo kĩhehenjwo kana gĩkue kana gĩtuĩke mũtahe, na mwene ndagĩkorwo hamwe nakĩo, nĩakarĩha. Angĩkorwo no mwene akorwo arĩ hamwe na kĩndũ gĩake, ndakarĩha; angĩkorwo no mũndũ wa kũrĩhwo akorwo arĩ, ũgaatuĩka kũrĩ we handũ ha mũcaara wake.

Angĩkorwo no mũndũ ahĩtithie mũirĩtu mũthiũ ũtarĩ na mũhiki, na akome na we, nĩagatũma thogora kũmũgũra atuĩke mũka wake. Angĩkorwo no kũrega akĩrega, na ithe wa mwarĩ ndangĩenda kũmũhe mwarĩ wake atuĩke mũtumia wake, nĩakĩrĩha betha kũrĩ ithe kũringana na irĩhi rĩa airĩtu athirange. Arogi matikaigĩra muoyo. Mũndũ wothe ũrĩa ũkomaga na nyamũ, mũkaamũũragaga. Mũndũ ũrĩa ũrutaga igongona kũrĩ ngai nĩakaniinwo na gĩkuũ, tiga Mwathani wiki.

Na mũgeni ti mũkaahĩtia, kana mũtikamũhinyĩrĩria, nĩgũkorwo mwarĩ ageni bũrũri wa Misiri. Mũtumia wothe wa ndigwa na mwana wa ngoriai mũtikamaherithia. Angĩkorwo no ũũru-inĩ mũmaathĩĩnie o, na marĩĩtie maanĩrĩre kũrĩ niĩ, kũigua nĩngaigua mũgambo wao. Nĩngarakara na marakara, na nĩngamũũraga na rũhiũ rwa njora, na atumia anyu magaatuĩka a ndigwa, na ciana cianyu ituĩke cia ngoriai. Angĩkorwo no ũkombithia betha mũrũ-wa-nyina ũrĩa mũthĩĩni harĩ wee, ndũkanamũhinyĩrĩria, na ndũkanamũigĩrĩre uumithio. Angĩkorwo no ũngĩoya kĩndũ kĩa kũrũgamĩrĩra thiirĩ ũgĩe nguo ya mũndũ wa itũũra, mbere ya gũthũa kwa riũa ũkaamũcookeria. Nĩ gũkorwo ũyũ nĩ kĩhumbĩri gĩake, o ũyũ noguo nguo ya ũtheri wake, thĩinĩ wa kĩ nĩakakomera?

Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio akaĩra kũrĩ niĩ, nĩngamũthikĩrĩria, nĩgũkorwo ndĩ mũtugi. Ndũkaarie ũũru ũhoro wa Ngai, na ndũkaarie ũũru ũhoro wa mũtongoria wa andũ aku. Maciaro ma kĩhuhĩro kĩa ngano na kĩhihĩro kĩa ndibei yaku ndũkaigua gũtinda, ciana iria cia mbere cia ariũ aku ũkaahe niĩ. Ũguo nĩũgwĩka njaũ yaku na ng'ondu yaku na nyamũ yaku ya kũruta wĩra; mĩthenya mũgwanja ĩgaakorwo nĩ nyina, no mũthenya wa kanana ũkaamĩnengera kũrĩ niĩ. Na andũ atheru mũgaatuĩka kũrĩ niĩ, na nyama ĩrĩa ĩtunyĩtwo nĩ nyamũ cia gĩthaka mũtikaarĩe, mũmĩikie kũrĩ ngui.

23

Ndũkanamĩkĩra kĩiguano kĩa tũhũ, na ndũkanetĩkĩranĩre na mũndũ ũtarĩ mũthingu gũtuĩka mũira ũtarĩ mũthingu. Ndũkakorwo ũrĩ hamwe na andũ aingĩ igũrũ rĩa ũũru, na ndũkonganĩrwo hamwe na kĩrĩndĩ kũgarũrũka hamwe na arĩa aingĩ, nĩguo kũogomia ciira. Na mũndũ mũthĩĩni ndũkamuiguĩra tha ciira-inĩ. Angĩkorwo ũcemanie na ndegwa ya thũ waku, kana nyamũ ya mũrigo wake ĩkĩhĩtũka, ũmĩgarũrũkĩtie ũkaamĩcookeria kũrĩ we. Angĩkorwo no ũone nyamũ ya kũruta wĩra ya thũ yaku ĩgũĩte nĩ ũndũ wa mũrigo wayo, ndũkahĩtũka ũmĩtige, no ũmĩteithie kũmĩũkĩria hamwe nake.

Ndũkagarũre ciira wa mũthĩĩni ciira-inĩ wake. Kuuma kũrĩ kiugo gĩothe kĩa waganu nĩũkehera, ũrĩa ũtarĩ na mahĩtia na ũrĩa mũthingu ndũkamorage, na ndũkatuĩre mũndũ ũrĩa ũtarĩ

mwĩtigĩri-Ngai atĩ nĩ mũthingu nĩ ũndũ wa iheo. Na iheo ndũkoya, nĩgũkorwo iheo itumaga maitho ma arĩa monaga matuĩke atumumu, na nĩnyangagĩra ciugo cia kĩhooto. Na mũgeni mũtikaahinyĩrĩria, nĩgũkorwo inyuĩ nĩmũũĩ roho wa mũgeni, tondũ o inyuĩ ene mwarĩ ageni bũrũri wa Misiri. Mĩaka ĩtandatũ nĩũkahaanda thĩ yaku, na nĩũkongania maciaro mayo. Mwaka-inĩ wa mũgwanja nĩũgathondeka kũrekereria, na nĩũkamĩrekereria, nao athĩĩni a rũrĩrĩ rwaku nĩmakarĩa, no kĩrĩa gĩtigaru nĩgĩkarĩĩo nĩ nyamũ cia gĩthaka. Ũguo noguo ũgeeka mũgũnda waku wa mĩthabibũ na mũgũnda waku wa mĩtamaiyũ. Mĩthenya ĩtandatũ ũgeeka mĩrimo yaku, no mũthenya wa mũgwanja nĩ wa ũhurũko, nĩguo ndegwa yaku ĩhurũke, na nyamũ yaku ya mũrigo ĩhurũke, na nĩguo mũriũ wa mũndũ-wa-njata waku ahoorerwo hamwe na mũgeni. Maũndũ mothe marĩa ndĩmwĩrire menyererai, na rĩĩtwa rĩa ngai ingĩ mũtikanarĩririkane, kana ndũkaiguuo kuuma kanua kanyu.

Mahinda matatũ ma mwaka mũkũngũĩre niĩ. Gĩathĩ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa menyihie gwĩka, mĩthenya mũgwanja mũrĩrĩĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa, o ta ũrĩa ndakwathire wee kũringana na ihinda rĩa mweri wa arĩa ethĩ, nĩgũkorwo thĩinĩ warĩo woimire kuuma Misiri. Ndũkoneke mbere yakwa mũtheri. Na gĩathĩ kĩa kũgetha maciaro ma mbere ũgwĩka wa mawĩra maku, marĩa ũngĩhaanda mũgũnda-inĩ waku, na gĩathĩ kĩa kũrĩkia hĩndĩ ya kuuma kwa mwaka thĩinĩ wa gũcookanĩrĩria mawĩra maku ma kuuma mũgũnda-inĩ waku. Mahinda matatũ ma mwaka-rĩ, arũme othe aku nĩmakooneka mbere ya Mwathani Ngai waku. Rĩrĩa nĩgũkorwo nĩngaingata ndũrĩrĩ kuuma ũthiũ-inĩ waku, na

nĩngaramia mĩhaka yaku, ndũkarutĩra igũrũ rĩa ndawa ya kũimbia thakame ya ũbumba wakwa, kana maguta ma gĩathĩ gĩakwa makomage nginya rũciinĩ. Maciaro ma mbere ma irio cia mbere cia thĩ waku ũkamarehe thĩinĩ wa nyũmba ya Mwathani Ngai waku, ndũkaruga kaana ka ng'ondu thĩinĩ wa iria rĩa nyina wakĩo. Nĩ rora, niĩ ndĩratũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, nĩguo akũgitagĩre njĩra-inĩ, nĩguo akũrehithie bũrũri-inĩ ũrĩa ndakũhaarĩirie. Mwĩmenyerere wee mwene, na ũthikĩrĩrie, na ndũkamũremere, nĩgũkorwo ndangĩkũhitha, tondũ rĩĩtwa rĩakwa rĩrĩ igũrũ rĩake. Angĩkorwo kũigua mũigue mũgambo wakwa, na wĩke maũndũ mothe marĩa ingĩkwatha, na mũmenyerere kĩrĩkanĩro gĩakwa, mũgaatuĩka andũ akwa a mwanya kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe, nĩgũkorwo nĩ yakwa thĩ yothe. Na inyuĩ mũgaatuĩka kũrĩ niĩ ũthamaki wa athĩnjĩri-Ngai, na rũrĩrĩ rũtheru. Ũhoro ũyũ nĩũkwĩra ariũ a Isiraeli: Angĩkorwo kũigua mũigue mũgambo wakwa, na mũĩke maũndũ mothe marĩa ingĩkwĩra, nĩngũtuĩka thũ kũrĩ thũ ciaku, na nĩngũkararia arĩa magũkararia. Nĩgũkorwo mũtũmwo wakwa nĩagathiĩ arĩ mũtongooria waku, na nĩakarehithia wee kũrĩ Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Akaanani, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi, na nĩngamaniina. Ndũkahooya ngai ciao, kana ndũkamatungatĩre, ndũkeke o ta mĩĩra yao, no ũkaamomora na ũnange, na ũhehenje ũhehenje itugĩ ciao. Na ũgatungatĩra Mwathani Ngai waku, na nĩngarathima mũgate waku na ndibei yaku na maaĩ maku, na nĩngagarũra mũrimũ wehere kũrĩ inyuĩ. Gũtigakorwo na thaata, kana mũgumba igũrũ rĩa thĩ yaku, mũigana wa matukũ maku kũhingia nĩngũhingia. Na guoya nĩngatũma ũtongoragie wee, na nĩngamaka ndũrĩrĩ ciothe kũrĩa wee

ũratoonya, na nĩngatũma thũ ciaku ciothe ituĩke andũ a kũũra. Nĩngatũma njũkĩ cia mũtwe mbere yaku, nawe nĩũkaingatia Aamori, na Ahivi, na Akaanani, na Ahiti mehere harĩwe. Ndikũmaingata nja mwaka-inĩ ũmwe, nĩguo bũrũri ndũkatuĩke kĩhooru, na nyamũ nyingĩ cia gĩthaka itikũgũkore. Kũringana na kanini nĩngũmaingata kuuma harĩ wee, nginya rĩrĩa ũkaingĩha na ũgaĩ bũrũri. Nĩngaiga mĩhaka yaku kuuma iria-inĩ rĩa itune, nginya iria-inĩ rĩa Afilisti, na kuuma werũ-inĩ, nginya rũũĩ-inĩ rũrĩa rũnene rwa Ufurati, na nĩnganeana moko-inĩ manyu andũ arĩa matũũraga bũrũri-inĩ, na nĩngamaingata mehere harĩ wee. Ndũgathiĩ ũiguano nao kana ũthondeke kĩrĩkanĩro na ngai ciao. Na matigatũikara thĩinĩ wa bũrũri waku, nĩguo matigatũma wĩhie harĩ niĩ, tondũ ũngĩtungatĩra ngai ciao, icio nĩigatuĩka kĩhĩnga kũrĩ wee.

24

Nake Musa akĩĩrwo atĩrĩ, Ambata ũthiĩ kũrĩ Mwathani wee na Harũni, na Nadabu, na Abihu, na mĩrongo mũgwanja ya athuuri a Isiraeli, na nĩmakahooya marĩ kũraya kũrĩ Mwathani. Nake Musa nĩagakuhĩrĩria Ngai arĩ wiki, no-o matikakuhĩrĩria, nao andũ matikaambata hamwe nao. Musa nĩatoonya, na akĩheana kũrĩ andũ ciugo ciothe cia Ngai na mawatho, nao andũ othe makĩhũũra na mũgambo ũmwe, makiuga, ciugo ciothe iria ciarĩtio nĩ Mwathani, nĩtũgwĩka na nĩtũgũthikĩrĩria. Nake Musa akĩandĩka ciugo ciothe cia Mwathani, na aarokire rũciinĩ tene Musa agĩaka kĩgongona rungu rwa kĩrĩma, na mahiga ikũmi na

meerĩ kũringana na mĩhĩrĩga ikũmi na ĩĩrĩ ya Isiraeli. Nake agĩtũma aanake a ariũ a Isiraeli, nao makĩrutĩra Ngai maruta ma njino, na makĩrutĩra Ngai igongona rĩa ũhonokio na njaũ. Kũoya no Musa nusu ya thakame, aaitire thĩinĩ wa mbakũri, no nusu ya thakame aaitire kũrĩ kĩgongona. Na aarĩkia kuoya ibuku rĩa kĩrĩkanĩro, akĩrĩthomera andũ matũ-inĩ, nao makiuga atĩrĩ, Maũndũ mothe marĩa Mwathani aaragirie, nĩtũgwĩka na tũgũthikĩrĩria. Musa aarĩkia kũoya thakame, akĩmĩminjĩrĩria andũ, na akiuga atĩrĩ, Onai thakame ya kĩrĩkanĩro kĩrĩa Mwathani athondekete na inyuĩ ũhoro wa ciugo ici ciothe.

Nake Musa na Haruni, na Nadabu, na Abihu, na mĩrongo mũgwanja ya kĩama kĩa athuuri a Isiraeli makĩambata. Na nĩmoonire handũ harĩa Ngai wa Isiraeli aarũgamĩte, na indo iria ciarĩ rungu rwa magũrũ make ciarĩ ta wĩra wa maturubarĩ ma safiro, na ta mũhianĩre wa igũrũ rĩa igũrũ ũrĩ ũtheru. Na wa athuurĩtwo a Isiraeli gũtirĩ o na ũmwe wagĩire, na moonirwo handũ ha Ngai, na marĩire na makĩnyua. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ambata ũũke kũrĩ niĩ kĩrĩma-inĩ, na ũikare kũu, na nĩngakũhe ihengere cia mahiga, watho na maathani iria ndandĩkire nĩguo ndĩmahe watho. Nake Musa akĩrũgama hamwe na Joshua ũrĩa aarũgamĩte harĩ we, makĩambata kĩrĩma-inĩ kĩa Ngai. Na athuuri macio moigire atĩrĩ, ikarai kĩ haha, nginya tũcoke kũrĩ inyuĩ, na onai Haruni na Huri marĩ hamwe na inyuĩ, angĩkorwo mũndũ o wothe arĩ na ciira, nĩmoke kũrĩ o. Nake Musa na Joshua makĩambata kĩrĩma-inĩ, nayo itu ĩkĩhumbĩra kĩrĩma kĩu. Nake ikũrũka riiri rĩa Ngai igũrũ wa kĩrĩma kĩa Sinai, na ĩkĩhumbĩra kĩo itu mĩthenya ĩtandatũ, nake

Mwathani akĩĩta Musa mũthenya wa mũgwanja arĩ gatagatĩ ka itu. Mũhianĩre wa riiri wa Mwathani watariĩ ta mwaki ũrĩa ũrĩ gũcina igũrũ wa kĩrĩma mbere ya ciana cia Isiraeli. Nake Musa agĩtoonya gatagatĩ ka itu, na akĩambata kĩrĩma-inĩ, na aikarire kuo kĩrĩma-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna.

25

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Ndoiga kũrĩ ariũ a Isiraeli, na mwoe maciaro ma mbere kuuma kũrĩ andũ othe arĩa mangĩoneka ngoro-inĩ, na nĩmũkamũkĩra maciaro makwa ma mbere. Na ũyũ nĩguo maciaro ma mbere ũrĩa mũkaamũkĩra kuuma kũrĩ o: thahabu, na betha, na gĩcango. na hyacinth, na rangi wa purple, na rangi wa scarlet ũrĩa mũigana maita meerĩ, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo, na njuĩrĩ cia mbũri, Na nguo cia ndũrũme iria irangirio rangi mũtune, na nguo cia rangi wa bururu, na mbaũ iria itangĩora. Na mahiga ma Sardiyu, na mahiga ma gũtema mĩhiano thĩinĩ wa kĩndũ kĩa kĩande, na kanzu ndaaya. Nĩũkaanjĩra handũ hatheru, na nĩngonekana gatagatĩ-inĩ wanyu. Nĩũkandũthĩra kũringana na indo ciothe iria ngũkuonia kũu kĩrĩma-inĩ, mũhianĩre wa hema, na mũhianĩre wa indo ciothe cia yayo, ũguo nĩguo ũgeeka. Na nĩũgathondeka ithandũku rĩa ũira na mbaũ itangĩora, mĩkono ĩĩrĩ na nuthu ũraihu, na mũkono na nuthu wariĩ, na mũkono na nuthu mũraihu wa igũrũ. Na ũkahaanda na thahabu theru thĩinĩ na nja ũkahaanda, na ũkamĩthondekera mĩthiori ya thahabu mĩogothe mĩthiũrũrũkanĩria. Na ũgaathondeka kũrĩ ĩno mĩrĩnga

ĩna ya thahabu, na ũmĩige igũrũ rĩa mĩena ĩyo ĩna, mĩrĩnga ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena ũmwe, na mĩrĩnga ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena wa keerĩ. Nĩũgathondeka mĩtĩ ya kũoya itarĩ ya kũbuthĩra, na nĩũgacihumba na thahabu. Nĩũkũingĩria mĩtĩ mĩraihu thĩinĩ wa mĩrĩnga Thĩinĩ wa mĩkanda ya ithandũkũ, mĩtĩ ya gũkuua ĩgaakorwo ĩtarĩ na kũeherio. Na nĩũkaiga thĩinĩ wa ithandũkũ cia ũira iria ngũkũhe. Na nĩũgathondeka gĩtĩ kĩa tha kĩhumbĩre kĩa thahabu theru, mĩkono ĩĩrĩ na nuthu ũraihu, na mũkono ũmwe na nuthu wariĩ. Na nĩũgathondeka cherubim igĩrĩ cia thahabu ĩrĩa hũũrĩtwo, na ũciigĩrĩre mĩena-inĩ yeerĩ ya gĩtĩ kĩa tha. Nĩmagatuuo kerubu ũmwe mwena-inĩ ũyũ, na kerubu ũmwe mwena-inĩ wa keerĩ wa gĩtĩ kĩa tha, na nĩũgatua akerubi eerĩ igũrũ rĩa mĩena ĩĩrĩ. Makerubi magaakorwo makĩtambũrũkia mathagu mao igũrũ, makĩhumbĩra na mathagu mao igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa tha, na mothiũ mao marorete ũmwe na ũrĩa ũngĩ; kũrĩ gĩtĩ kĩa tha nĩkuo magaakorwo mothiũ ma makerubi. Na nĩũkaiga gĩtĩ kĩa tha igũrũ wa ithandũkũ kuuma igũrũ, na thĩinĩ wa ithandũkũ nĩũkaiga ũira ũrĩa ngũkũhe. Na nĩngamenyeka harĩ wee kũu, na nĩngarĩria nawe kuuma igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa tha gatagatĩ ka makerubi meerĩ marĩa marĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa ũira, na kũringana na maũndũ mothe marĩa ingĩgwatha harĩ wee ũhoro wa ariũ a Isiraeli. Nĩũgathondeka metha ya thahabu theru, mabati meerĩ ũraihu, na mũbati wariĩ, na mũbati na nuthu kĩrĩa kĩraihu kĩa igũrũ. Na nĩũgathondeka mĩthiori ya thahabu ĩrĩa ĩogoretwo mũthiũrũrũ wakĩo, na ũthondeke mũcibi wa ũtaana wa guoko mũthiũrũrũ wakĩo.

Na nĩũgathondeka kĩogothe kĩa kũgũrũkania kĩrĩa kĩrĩ mũhiano-

inĩ mũthiũrũrũko-inĩ. Na ũthondeke icũhĩ inya cia thahabu, na ũige icũhĩ icio inya igũrũ rĩa tũcunjĩ tũna twa magũrũ mayo rungu rwa mũcibi. Na maringĩ magaatuĩka thĩinĩ wa mbĩrĩra kũrĩ mĩtĩ ya gũkuua, nĩguo kũoya metha na thĩinĩ wamo. Nĩũgathondeka mĩtĩ ya kũoya na mĩtĩ ĩrĩa ĩtangĩora, na nĩũgamĩhumbĩra na thahabu ĩrĩa ĩtheru, na metha nĩĩkoywo nayo. Na nĩũgathondeka mbakũri ciayo, na tũhĩo, na mbakũri cia maruta ma kũnyuuo, na ikombe, iria ũgaita thĩinĩ wacio, kuuma thaabu theru ũgacithondeka. Nacio nĩũkaiga mĩgate ya ũthiũ igũrũ rĩa metha mbere yakwa hĩndĩ ciothe.

Nĩũgathondeka mũtĩ wa matawa wa thahabu theru, ũthondeke mũtĩ ũcio wa matawa ũhũũrĩtwo, mũtĩ waguo, na tũhonge twaguo, na mbakũri ciaguo, na tũmĩkũngũ twaguo, na mahũa ma itoka maguo igakorwo kuuma harĩo. Tũhonge ithathatũ tũkiumaga mĩena-inĩ, ithatũ tũhonge twa mũtĩ wa matawa kuuma mwena ũmwe wayo, na ithatũ tũhonge twa mũtĩ wa matawa kuuma mwena wa keerĩ. Na mbakũra ithatũ icenjetwo mĩhiano ya njũgũ, thĩinĩ wa rũhonge rũmwe kĩongo na thũngũ, ũguo kũrĩ honge ithathatũ iria ciumaga kuuma kũrĩ mũtĩ wa tawa. Na thĩinĩ wa mũtĩ wa matawa kũrĩ na mbakũ inya iria ciakururĩtwo ta njũgũ, thĩinĩ wa rũhonge rũmwe tũimba, na mahũa mayo. Kĩgĩa kĩrĩ rungu wa tũhĩndĩ twĩrĩ kuuma harĩ yo, na kĩgĩa kĩrĩ rungu wa tũhĩndĩ tũna kuuma harĩ yo, ũguo kũrĩ tũhĩndĩ tũtandatũ tũrĩa tũkuuma thĩinĩ wa mũtĩ wa matawa, na thĩinĩ wa mũtĩ wa matawa kũrĩ mbakũri inya ciagemetio ta njũgũ. Tũimba na mathangũ nĩikagĩa kuuma kũrĩ yo, yothe ĩthondeketwo kuuma kũrĩ thahabu ĩmwe theru. Na

ũgaathondeka tawa ciayo mũgwanja, na ũgaaiga tawa icio, nacio nĩigacangarara kuuma mũthiĩ ũmwe. Na rũgĩo rwayo, na itina ciayo cia thahabu theru nĩũgathondeka. Indo ici ciothe ciarĩ taranda ĩmwe ya thahabu ĩrĩa theru. Ona, ũgaathondeka kũringana na mũhianĩre ũrĩa wonithĩtio kĩrĩma-inĩ.

26

Nĩũgaaka hema na itambaya ikũmi cia gatani ĩrĩa njega ĩthambĩtwo, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ĩthambĩtwo, na makerubi ma wĩra wa mũtumi ũgaacithondeka. Ũraihu wa gĩtambaya kĩa ĩmwe nĩ mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ na ĩnana, na wariĩ nĩ mĩkono ĩna gĩtambaya kĩa ĩmwe nĩgĩgaatuĩka, gĩthimo kĩu kĩene nĩgĩgaatuĩka itambaya ciothe. Itambaya itano iria nene igaakorwo inyuĩte hamwe, ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ, na itambaya itano iria nene igaakorwo inyuĩte hamwe, ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ. Nĩũgathondeka cio tũcuurio twa bururu igũrũ rĩa mũhĩrĩga wa gĩtambaya kĩa ũmwe, kuuma mwena ũmwe ũgakinya kũrĩa gũtũmanagĩra, na ũguo noguo ũgathondeka igũrũ rĩa mũhĩrĩga wa gĩtambaya kĩa nja kũrĩa gũtũmanagĩra kwa keerĩ. Mĩrongo ĩtano ndwano ũgaathondeka gĩtambaya-inĩ kĩrĩa kĩmwe, na mĩrongo ĩtano ndwano ũgaathondeka kuuma rũgano-inĩ rwa gĩtambaya kũringana na ũnyiitanĩro wa ĩrĩa ya keerĩ, iria ing’ethanĩire ikũhũũranaga o ĩmwe na ĩrĩa ĩngĩ thĩinĩ wa o ĩmwe. Nĩũgathondeka mĩrĩnga mĩrongo ĩtano ya thahabu, na nĩũkanyiitithania itambaya rĩmwe na rĩrĩa rĩngĩ na mĩrĩnga ĩyo, na hema ĩyo ĩgaatuĩka ĩmwe. Na

nĩũgathondeka nguo cia njũũa irĩ na njuĩrĩ kĩhumbĩri igũrũ wa hema, ikũmi na ĩmwe nguo cia njũũa nĩũgacithondeka. Ũraihu wa gĩtambaya kĩa nguo ĩmwe nĩ mĩkono mĩrongo ĩtatũ, na wariĩ wa gĩtambaya kĩa nguo ĩmwe nĩ mĩkono ĩna, gĩthimo kĩu kĩrĩkorwo kĩrĩ itambaya ikũmi na ĩmwe cia nguo. Na ũkanyiitithania nguo ithano cia rũũa hamwe, na nguo ithathatũ cia rũũa hamwe, na ũkũnja nguo ya rũũa ya ithathatũ mwena wa mbere wa hema. Na nĩũgathondeka ndwano mĩrongo ĩtano igũrũ rĩa mũthia wa gĩtambaya kĩa ũmwe, kĩrĩa kĩrĩ gatagatĩ kũringana na ũnyiitanĩro, na ndwano mĩrongo ĩtano ũgathondeka igũrũ rĩa mũthia wa gĩtambaya kĩa kũnyiitanĩra kĩa keerĩ.

Na nĩũgathondeka mĩrĩnga ya gĩcango mĩrongo ĩtano, na ũcohanie mĩrĩnga kuuma kũrĩ cia ciana, na ũcohanie nguo cia rũũa, nayo ĩtuĩke ĩmwe. Na ũkaiga gĩa kũingĩha thĩ kũu ndigi-inĩ cia hema, nuthu ya ndigi ĩrĩa ĩtigĩtie ũkahumbĩra kũu gĩa kũingĩha kĩa ndigi cia hema, ũkahumbĩra thuutha wa hema. Mũkono kuuma kũrĩ ũyũ, na mũkono kuuma kũrĩ ũyũ, kuuma kũrĩ kĩrĩa kĩrahĩrĩirie kĩa itambaya, kuuma ũraihu wa itambaya cia hema, nĩgũgaatuĩka kĩhumbĩrĩrie igũrũ rĩa mĩena ya hema mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ, nĩguo kĩhumbĩre. Nĩũgathondeka kĩhumbĩri kĩa hema na nguo cia ndũrũme irangĩtwo rangi mũtune, na ihumbĩri cia nguo cia rangi wa bururu igũrũ.

Nĩũgathondeka itugĩ cia hema kuuma mbaũ-inĩ itangĩora. Ikumi mĩkono nĩũgathondeka gĩtugĩ kĩu kĩmwe, na mũkono ũmwe na

nuthu nĩguo wariĩ wa gĩtugĩ kĩu kĩmwe. Tenons igiri kũrĩ itugĩ rĩmwe, ikũngũĩrĩre rĩmwe na rĩrĩa rĩngĩ, ũguo nĩguo ũgwĩka itugĩ ciothe cia hema. Na nĩũgathondeka itugĩ harĩ hema, itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ kuuma mwena wa kũrora Gathigathini. Na mĩgongo mĩrongo ĩna ya mĩthingi ya betha ũgaathondeka kũrĩ itugĩ mĩrongo ĩĩrĩ, mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ o gĩtugĩ kĩmwe kũrĩ icunjĩ ciakĩo cierĩ, na mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ o gĩtugĩ kĩmwe kũrĩ icunjĩ ciakĩo cierĩ. Na mwena wa keerĩ ũrĩa ũngĩ kũrĩ Gũthini, mĩrĩmo mĩrongo ĩĩrĩ, Na mĩrongo ĩna itina ciao cia betha, itina igĩrĩ kũrĩ gĩtugĩ kĩrĩa kĩmwe thĩinĩ wa icunjĩ cierĩ cia kĩo, na itina igĩrĩ kũrĩ gĩtugĩ kĩrĩa kĩmwe thĩinĩ wa icunjĩ cierĩ cia kĩo. Na kuuma mwena wa thuutha wa hema kũringana na gĩcunjĩ kĩrĩa kĩng'etheire iria-inĩ, nĩũgathondeka itugĩ ithathatu. Na nĩũgathondeka itugĩ igiri igũrũ rĩa koine cia hema kuuma mwena wa thutha. Na nĩgũkorwo kuuma kũrĩa kũigana mũhuro, kũringana na ũguo nĩmakaigana kuuma mĩtwe-inĩ nginya kũngania kũmwe, ũguo nĩguo ũgeeka koine icio cierĩ, irekwo ikorwo iigana. Nacio nĩgũkorwo na itugĩ inana, na mĩthingi yacio ya betha ikũmi na itandatũ, mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ gĩtugĩ kĩmwe thĩinĩ wa tũmĩena tweerĩ twakĩo, na mĩthingi ĩĩrĩ kũrĩ gĩtugĩ kĩmwe. Nĩũgathondeka mĩgĩĩko kuuma mĩtĩ ĩrĩa ĩtangĩora, ĩtano harĩ gĩtugĩ kĩmwe kuuma mwena ũmwe wa hema. Na mĩgĩa ĩtano kũrĩ gĩtugĩ kĩa mwena ũmwe wa hema wa keerĩ, na mĩgĩa ĩtano kũrĩ gĩtugĩ kĩa mwena wa thuutha wa hema ũrĩa ũng'etheire iria. Na mũtĩ ũrĩa ũrĩ gatagatĩ ka itugĩ ũthiĩ kuuma mwena ũmwe nginya mwena ũrĩa ũngĩ. Na itugĩ ũcihumbĩre na thahabu, na mĩrĩnga ũmĩthondeke ya thahabu, ĩrĩa ũgaatoonyia mĩgĩĩko thĩinĩ wayo, na ũcihumbĩre mĩgĩĩko na

thahabu. Na nĩũkahaanda hema kũringana na mũhianĩre ũrĩa wonĩtio kĩrĩma-inĩ.

Na nĩũgathondeka gĩtambaya kĩa kũhakania kuuma harĩ rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi wa mũtune mũogothe, na gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo; wĩra wa gũtumwo nĩũgagĩthondeka na makerubi. Nawe nĩũkaũiga igũrũ rĩa itugĩ inya itarĩ cia kũbuthĩra igemie na thahabu, nacio mĩtwe yacio ĩkorwo ĩrĩ ya thahabu, nacio itina ciacio inya ikorwo irĩ cia betha. Na ũkaiga gĩtambaya kĩa gũcuurio igũrũ rĩa itugĩ, na ũkarehithia kũu thĩinĩ wa gĩtambaya kĩa gũcuurio ithandũkũ rĩa ũira, na gĩtambaya kĩa gũcuurio nĩgĩkamũgayania gatagatĩ ka handũ hatheru na gatagatĩ ka Handũ-harĩa-Hatheru-Mũno. Nĩũkahumbĩra ithandũkũ rĩa ũira na kĩhumbĩri thĩinĩ wa handũ harĩa hatheru mũno. Na nĩũkaiga metha nja ya gĩtambaya kĩa gũcuurio, na mũtĩ wa matawa ũngĩ wa metha igũrũ rĩa gĩcunjĩ kĩa hema kĩrĩa kĩrorete Gũthini, na metha ũmĩige igũrũ rĩa gĩcunjĩ kĩa hema kĩrĩa kĩrorete Gathigathini. Nĩũgathondeka kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema kuuma harĩ buru, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩtumĩtwo, wĩra wa mũtumi. Na nĩũgathondeka harĩ gĩtambaya kĩa kũhakania itugĩ ithano, na ũcihumbe na thahabu, nacio mĩtwe yacio ĩkorwo ĩrĩ ya thahabu, na ũcicũhĩrie itina ithano cia gĩcango.

27

Na ũgaaka kĩgongona kuuma mbaũ itangĩora, mĩkono ĩtano ũraihu, na mĩkono ĩtano wariĩ, kĩgongona kĩrĩtuĩkaga kĩiganaine, na mĩkono ĩtatũ ũraihu wakĩo. Nĩũgathondeka hĩa igũrũ rĩa koine inya, hĩa igĩkorwo ciumĩte harĩ we mwene, na nĩũgacihumbĩra na gĩcango. Na ũgaathondeka mũgathĩ wa kĩgongona, na kĩhumbĩri gĩakĩo, na mbakũri ciakĩo, na ndũũma cia nyama ciakĩo, na rũgĩo rwa mwaki rwakĩo, na indo ciothe ciakĩo ũciathondeke na gĩcango. Na nĩũgathondekera kũrĩ kĩgongona kĩu gĩthaku kĩa wĩra wa wabu wa gĩcango, na ũthondekere gĩthaku kĩu mĩrĩnga ĩna ya gĩcango rungu rwa mĩena yayo ĩna. Na ũkamaiga rungu rwa kĩgĩa kĩa kĩgongona kuuma rungu, no kĩgĩa kĩu gĩgaakorwo o nginya nuthu ya kĩgongona. Nĩũgathondeka mĩtĩ ya gũkuua kĩgongona kuuma mũtĩ ũrĩa ũtangĩora, na nĩũgamĩhumbĩra na gĩcango. Na nĩũgatoonyia mĩtĩ thĩinĩ wa mĩrĩnga, nayo ĩtuĩke mĩtĩ kũringana na mĩena ya kĩgongona rĩrĩa ũgaakĩoya. Kĩhũnga gĩtarĩ na mĩthũngo nĩũgagĩthondeka, kũringana na kĩrĩa kĩonanirio wee kũu kĩrĩma-inĩ, ũguo nĩũgagĩthondeka. Nĩũgathondeka nja ya hema, kũrĩ mwena ũrĩa ũng'etheire Gũthini, itambaya cia nja cia gatani ĩrĩa ĩthumanĩtwo, ũraihu wa mĩkono igana kũrĩ mwena ũmwe. Nacio itugĩ ciao ciarĩ mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciao ciarĩ mĩrongo ĩĩrĩ cia gĩcango, namo mĩrĩnga yao na nyũngĩ ciarĩ cia betha. Ũguo mwena-inĩ ũrĩa ũngĩ ũrĩa ũrorete rũhuho rwa mwena wa irathĩro itambaya igana rĩa mĩkono ũraihu, na itugĩ ciao mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciao mĩrongo ĩĩrĩ cia gĩcango, na mĩrĩnga na tũcuurio twa itugĩ, na itina ciao ihumbĩrĩtwo na betha. Ũraihu wa nja ũrĩa ũrĩ mwena wa iria nĩ itambaya cia mĩkono mĩrongo ĩtano, itugĩ ciacio ikũmi, na itina ciacio ikũmi.

Nacio wariĩ wa nja ĩrĩa ĩrorete mwena wa Gũthini itambaya mĩrongo ĩtano cia mĩkono, itugĩ ciacio ikũmi, na itina ciacio ikũmi. Na mĩkono ikumi na ithano nĩyo ũraihu wa itambaya mwena ũmwe, itugĩ ciao ithatũ, na itina ciao ithatũ. Na mwena wa keerĩ wa mĩkono ikũmi na ĩtano cia itambaya ũraihu, itugĩ ciao ithatũ, na mĩthingi yao ithatũ. Na kĩhingo-inĩ kĩa nja kĩarĩ na kĩhumbĩri kĩa mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ ũraihu, kĩrutĩtwo na ndigi cia rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune mũkunĩku, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩtumĩtwo na ũũgĩ wa mũtumi. Itugĩ ciacio ciarĩ inya, na itina ciacio ciarĩ inya. Itugĩ ciothe cia nja mĩthiũrũrũ nĩ ciahumbĩtwo na betha, na mĩtwe yacio nĩ ya betha, na itina ciacio nĩ cia gĩcango. Ũraihu wa nja ũrĩ mĩkono igana igũrũ wa igana, na wariĩ mĩkono mĩrongo ĩtano igũrũ wa mĩrongo ĩtano, na ũraihu wa igũrũ mĩkono ĩtano cia gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo, nacio itina ciacio ciarĩ cia gĩcango. Na thoguo yothe na indo ciothe cia wĩra na tũmĩgĩ twa nja ciarĩ cia gĩcango.

Nawe atha ariũ a Isiraeli, na mareehe kũrĩ wee maguta kuuma ndũmĩ itarĩ ihihĩtwo, ĩrĩ ĩtheru, ĩhũũrĩtwo, nĩguo ũtherie ũtheri, nĩguo tawa ĩkĩe ĩgĩakana horo yothe. Thĩinĩ wa hema ya ũira, nja ya gĩtambaya kĩa gĩcunjĩro kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa kĩrĩkanĩro, Harũni na ariũ ake nĩmakaũcina kuuma hwaĩ-inĩ nginya rũciinĩ mbere ya Mwathani, watho wa tene nginya njiarwa cianyu kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli.

28

Na wee ũrehe hakuhĩ na wee mwene Aroni mũrũ wa nyũkwa, na ariũ ake, kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, nĩguo mandungatĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai: Aroni, na Nadabu, na Abiudu, na Eleazaru, na Ithamaru, ariũ a Aroni. Nĩũgathondeka nguo theru ya Aaron mũrũ-wa-nyũkwa nĩ ũndũ wa gĩtĩĩo na riiri. Na wee aria andũ othe arĩa oogĩ ũmenyo-inĩ, arĩa ndaiyũririe roho wa ũũgĩ na ũtaũku, nao nĩmagatuma nguo ĩrĩa theru ya Harũni nĩ ũndũ wa handũ harĩa hatheru, kũrĩa agatungatĩra kũrĩ niĩ. Na ici nĩcio nguo iria makaahanda, gĩkũmbĩ kĩa gĩthũri, na kĩande kĩa ciande, na nguo ndaaya, na kanzu gatumĩtwo, na kĩremba, na mũcibi, na makaahanda nguo nyamũre cia Harũni na ariũ ake nĩguo mandungatagĩre. Na o nĩmakoya thahabu, na hyacinth, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune, na gatani ĩrĩa njega. Nao nĩmagatũma kĩndũ kĩa ciande kuuma gatani-inĩ ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo, wĩra wa gũtumwo wa mũtumi. Ciande igĩrĩ cia ciande kana tũnyũmba twa mwena iria inyiitanagĩria igaakorwo kũrĩ we, ĩmwe ĩnyiitanĩte na ĩrĩa ĩngĩ, igũrũ rĩa icunjĩ igĩrĩ iria ihaarĩrie. Na taama wa ciande cia kĩande ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩake, kũringana na ũthondeki wake nĩũgaakorwo ũthondeketwo na thahabu ĩrĩa theru, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi wa gakarakũ ũrĩa ũthĩnjĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩthĩnjĩtwo. Nĩũkoya mahiga meerĩ ma emerald, na ũkũrũre marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli thĩinĩ wamo. Mathuura ithathathu igũrũ rĩa ihiga rĩmwe, na mathuura ithathathu marĩa matigaru igũrũ rĩa ihiga rĩa keerĩ kũringana na njiaro ciao. Wĩra wa ũbundi wa mahiga, mũhiano wa mũhũũri-rĩ, nĩũgacũrũria mahiga macio meerĩ igũrũ rĩa marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli. Nĩũkĩiga mahiga meerĩ igũrũ rĩa ciande cia efodi, mahiga ma kĩririkano nĩ marĩ kũrĩ

ariũ a Isiraeli, na Harũni nĩakooya marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli mbere ya Mwathani igũrũ rĩa ciande ciake igĩrĩ, kĩririkano gĩkoniĩ o. Na nĩũgathondeka tũthĩĩti twa ciande kuuma thahabu theru. Nĩũgathondeka mĩnyororo ĩĩrĩ ĩrĩa ĩrĩ na tũcũcũ kuuma thahabu theru, ĩtumĩtwo ĩhakanĩtio thĩinĩ wa mahũa, wĩra wa gũtuma, na nĩũgaiga mĩnyororo ĩrĩa ĩrĩ na tũcũcũ ĩrĩa ĩtumĩtwo igũrũ rĩa indo cia kũigĩrĩra ciande, kũringana na indo cia ciande ciao kuuma mbere.

Na nĩũgathondeka gĩtĩĩo kĩa ciira, wĩra wa mũtumi, kũringana na mũigana wa efodi. Ũgaakĩthondeka kĩo kuuma thahabu, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi wa gakarakũ kahohothetwo, na gatani ĩrĩa njega ĩhohothetwo. Nĩũgathondeka kĩo kĩiganaine, nĩgĩgaatuĩka kĩa maita meerĩ, gĩthimo kĩa ũraihu wakĩo, na gĩthimo kĩa wariĩ wakĩo. Nĩũgaathondeka thĩinĩ wako nguo ĩrĩ na mahiga marĩ na mĩhari ĩna, mũhari wa mahiga ũgaatuĩka sardius, topaz, na emerald, mũhari ũrĩa ũmwe. Nacio mũhari wa keerĩ warĩ makara, na yakuti samawati, na yasipa. Namo mũhari wa gatatũ warĩ na ligurium, na agate, na amethyst. Na mũhari wa kana, chrysolite, na beryl, na onyx, kũhumbĩrĩtwo na thahabu, kũohanĩrĩrio na thahabu, nĩmatuĩke kũringana na mũhari wao. Namo mahiga macio matuĩke kuuma kũrĩ marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli ikũmi na igĩrĩ, kũringana na marĩĩtwa mao, mĩcoro ya mĩhũũri, o ũmwe kũringana na rĩĩtwa, matuĩke ma mĩhĩrĩga ikũmi na igĩrĩ. Na ũgaathondeka igũrũ rĩa mũraaro ũcio mĩkanda ĩrĩa ĩtumĩtwo hamwe, wĩra wa mũnyororo kuuma thahabu theru. Nake Harũni nĩakooya marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli igũrũ rĩa gĩtĩĩo kĩa ũtuanĩri igũrũ rĩa

gĩthũri, rĩrĩa agĩtoonya thĩinĩ wa handũ harĩa haamũre, marĩ ũririkano mbere ya Ngai. Na nĩũkĩiga igũrũ rĩa gĩthũa kĩa ũtuanĩri ciira ũguũranĩrio na ma, na nĩgĩkorwo igũrũ rĩa gĩthũri kĩa Harũni rĩrĩa egũtoonya thĩinĩ wa handũ hatheru mbere ya Mwathani, na nĩakooya Harũni matuanĩro ma ciira ma ariũ a Isiraeli igũrũ rĩa gĩthũri mbere ya Mwathani hĩndĩ ciothe. Na ũgaathondeka nguo ya thĩinĩ ya ũraihu wothe yothe ya rangi wa bururu. Na gũgaakorwo na kĩhingo kĩa maguta kuuma harĩ we gatagatĩ, kĩrĩ na mũhĩrĩga mũthiũrũrũru wa kĩhingo kĩu, wĩra wa thaama, kĩnyiitanĩro kĩthaamamĩtwo hamwe kuuma harĩ we, nĩguo kĩndĩgatarũke. Na ũgaathondeka rungu rwa mũthia wa kanzu kuuma rungu, ta kũhaana na komamanga kũrĩa kũruthanaga, makomamanga manini kuuma kũrĩ buru, na ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũohanĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩohanĩtwo, rungu rwa mũthia wa kanzu gũthiũrũrũka. Mũhianĩre o ũcio makomamanga manini ma thahabu, na ngengere gatagatĩ ka icio gũthiũrũrũka. Kuuma komamanga wa thahabu Dodona, na wa mahũa igũrũ rĩa mũthia wa kanjũ gũthiũrũrũka. Nake Harũni rĩrĩa egũtungata-rĩ, mũgambo wake nĩũkaiguuo agĩtoonya handũ-harĩa-hatheru mbere ya Mwathani, na akiuma, nĩguo ndakae gũkua. Na ũgaathondeka kĩhengere kĩa thahabu theru, na ũgaandĩka thĩinĩ wakĩo mũandĩko ta wa mũhũũri, Handũ-harĩa-Hatheru ha Mwathani. Na ũkaũiga guo igũrũ rĩa bururu ũrĩa ũthĩnjĩtwo, na gũgaakorwo igũrũ rĩa kĩremba, kũringana na ũthiũ wa kĩremba gũgaakorwo. Na ũgaakorwo igũrũ rĩa ithiithi rĩa Harũni, nake Harũni nĩakaoya mehia ma indo iria nyamũre, iria ciothe ariũ a Isiraeli mangĩamũra kĩheo gĩothe kĩa indo ciao iria nyamũre, na

ũgaakorwo igũrũ rĩa ithiithi rĩa Harũni hĩndĩ ciothe ũmetĩkĩrĩke kũrĩ o mbere ya Mwathani.

Na arĩa mathondeketwo ma kanjũ kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na nĩũgathondeka kiremba kĩa gatani ĩrĩa njega, na mũcibi ũgaũthondeka, wĩra wa mũtumi. Nĩũgathondekera ariũ a Harũni kanjũ na mĩcibi, na nĩũgamathondekera tũremba twa mĩtwe nĩ ũndũ wa gĩtĩĩo na riiri. Nĩũkũhumbia Harũni mũrũ-wa-nyũkwa, na ariũ ake hamwe nake, na nĩũkũmaitĩrĩria maguta, na nĩũkũiyũria moko mao, na nĩũkũmaamũra, nĩguo mandungatagĩre ta athĩnjĩri-Ngai. Na ũkamaathondekera iburu cia gatani cia kũhumbĩra ũtheri wa mĩĩrĩ yao, kuuma njohero nginya ciero. Nake nĩagakorwo Harũni icio na ariũ ake hĩndĩ ĩrĩa magatoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, kana hĩndĩ ĩrĩa magakuhĩrĩria gũtungata kĩgongona-inĩ kĩa ũtheru, na matikerehera mehia harĩ o ene, nĩguo matikaue. Ũyũ nĩ watho wa tene harĩ we, na harĩ rũciaro rwake thuutha wake.

29

Nacio ici nĩ iria ũgeeka kũrĩ o, ũtheerie o, nĩguo matungatĩre niĩ o. Oya no mwana-ndegwa kuuma ndegwa ũmwe, na ndũrũme itarĩ na kaũũgũ igĩrĩ, Na mĩgate ĩtarĩ na ndawa ĩrĩa ĩkandĩtwo na maguta, na tũmĩgate tũtarĩ na ndawa tũrĩa tũhakĩtwo maguta, ũgaatũma na mũtu mũhinyu wa ngano. Na ũkaiga o ĩrĩa igũrũ rĩa gĩkabũ kĩmwe, na ũkarehe o ĩrĩa igũrũ rĩa gĩkabũ kĩu, na njaũ ĩyo, na ndũrũme icio igĩrĩ. Na Aroni na ariũ ake

ũkamarehithia mũrango-inĩ wa hema ya ũira, na ũkamathamba na maaĩ. Na warĩkia kuoya nguo icio, nĩũkũhumba Harũni mũrũ-wa-nyũkwa kanzu karaihu, na kĩndũ kĩa ciande, na gĩtina kĩa gĩthũri, na nĩũkamũohania gĩtina kĩa gĩthũri na kĩndũ kĩa ciande. Na nĩũkĩiga kĩremba igũrũ wa mũtwe wake, na nĩũkĩiga kĩbao kĩa handũ-harĩa-hatheru igũrũ wa kĩremba. Na nĩũkuoya maguta ma ũitĩrĩrio, na ũmĩitĩrĩrie igũrũ rĩa mũtwe wake, na ũmũitĩrĩrie maguta. Nĩũkarehe ariũ ake, na ũmahumbithie kanjũ. Nĩũkamoha mĩcibi ĩyo, na ũmĩĩkĩre itambaya cia mĩtwe, na ũgaatuĩka kũrĩ o ũthĩnjĩri-Ngai kũrĩ niĩ nginya tene, na ũkaamĩra Harũni moko make, na moko ma ariũ ake. Nĩũkarehithia njaũ mũrango-inĩ wa hema ya Ũira, nao Harũni na ariũ ake nĩmakaigĩrĩra moko mao mũtwe-inĩ wa njaũ ĩyo mbere ya Mwathani, hakuhĩ na mũrango wa hema ya Ũira. Na ũthĩnjage njaũ mbere ya Mwathani, hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira. Na ũkoya thakame ĩmwe ya njaũ, ũmĩige igũrũ wa hĩa cia kĩgongona na kĩara gĩaku, no thakame ĩrĩa ĩngĩ yothe ĩtigaru ũmĩite hau mũhuro-inĩ wa kĩgongona. Na ũkuoya maguta mothe marĩa marĩ igũrũ rĩa nda, na kĩhuno kĩa ini, na higo igĩrĩ, na maguta marĩa marĩ igũrũ rĩacio, na ũciigĩrĩre igũrũ rĩa kĩgongona. Icio na nyama cia njaũ, na rũũa, na mahu ũgaacina na mwaki nja ya kambĩ, nĩgũkorwo nĩ mehia.

Nawe nĩũkoya ndũrũme ĩmwe, nao Harũni na ariũ ake nĩmakaigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndũrũme ĩyo. Na nĩũkamũthĩnja, na ũkorwo ũkuuĩte thakame, ũkaĩita kũrĩ kĩgongona mĩena yothe. Na ndũrũme ĩyo nĩũkamĩtema icunjĩ igĩrĩ kũringana na ciĩga ciayo, na nĩũgathambia matumbo na

magũrũ na maaĩ, na nĩũkamaiga igũrũ wa icunjĩ icio igĩrĩ hamwe na mũtwe. Na nĩũkũrehe ndũrũme yothe igũrũ wa kĩgongona, ĩrĩ iruta rĩa gũcinwo biũ kũrĩ Mwathani, ĩrĩ mũtararĩko mwega, ũbumba kũrĩ Mwathani. Na ũkuoya ndũrũme ya keerĩ, nake Harũni na ariũ ake nĩmakaiga moko mao igũrũ rĩa mũtwe wa ndũrũme. Na ũkaamũthĩnja, na ũkoe thakame yake, na ũmĩige igũrũ rĩa gĩtina kĩa gũtũ kĩa Harũni kĩa ũrĩo, na igũrũ rĩa kĩonyo kĩa guoko kũrĩa kũrĩo, na igũrũ rĩa kĩonyo kĩa kũgũrũ kũrĩa kũrĩo, na igũrũ rĩa itina cia matũ ma ariũ ake marĩa ma ũrĩo, na igũrũ rĩa ionyo cia moko mao marĩa ma ũrĩo, na igũrũ rĩa ionyo cia magũrũ mao marĩa ma ũrĩo. Nĩũkoya thakame kuuma kĩgongona-inĩ, na maguta ma ũitĩrĩrio, ũcooke ũminjaminjĩrie Harũni na nguo yake, o na ariũ ake na nguo ciao marĩ hamwe nake. Nake mwene nĩagathererwo hamwe na nguo yake, o na ariũ ake na nguo ciao marĩ hamwe nake. No thakame ya ndũrũme ĩyo nĩũkamĩita kĩgongona-inĩ mĩena yothe. Na ũkuoya kuuma kũrĩ ndũrũme maguta mayo, na maguta marĩa mahumbĩrĩte nda, na kĩhuno kĩa ini, na higo igĩrĩ, na maguta marĩa marĩ igũrũ rĩao, na guoko kwa ũrĩo, nĩgũkorwo ũyũ nĩ ũhingio. Na mũgate ũmwe wa maguta, na keki ĩmwe kuuma kĩondo-inĩ kĩa mĩgate ĩrĩa ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, ĩrĩa yaigĩtwo mbere ya Mwathani. Na nĩũkaiga indo ciothe igũrũ rĩa moko ma Harũni, na igũrũ rĩa moko ma ariũ ake, na ũkamaamũrania o acio marĩ kĩamũrania mbere ya Mwathani. Nĩũkoya icio kuuma moko-inĩ mao, na ũcirute igũrũ wa kĩgongona kĩa iruta rĩa gũcinwo rĩothe ituĩke mũtararĩko wa ũnungi mbere ya Mwathani; nĩ iruta kũrĩ Mwathani. Na nĩũkuoya gĩthũri kuuma kũrĩ ndũrũme ya ũhingio, ĩrĩa ĩrĩ ya

Harũni, na ũmĩamũre ĩyo kĩheo mbere ya Mwathani, na ĩgaatuĩka yaku thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩaku. Na nĩũgaatheria gĩthũri kĩa kĩrũgamo, na guoko kwa kĩndũ kĩa kũrutwo, kĩrĩa kĩamũrĩtwo, na kĩrĩa kĩrutĩtwo kuuma kũrĩ ndũrũme ya ũhingio kuuma kũrĩ Harũni, na kuuma kũrĩ ariũ ake. Na gũgaatuĩka kĩa Harũni na ciana ciake cia aanake watho wa tene kuuma kũrĩ ciana cia Isiraeli, nĩgũkorwo nĩ kĩamũre kĩu, na kĩrutĩro gĩgaatuĩka kuuma kũrĩ ciana cia Isiraeli kuuma kũrĩ magongona ma ũhonokio ma ciana cia Isiraeli, kĩrutĩro kũrĩ Mwathani.

Nayo nguo ya mũtheru, ĩrĩa ĩrĩ ya Harũni, ĩgaakorwo nĩ ariũ ake thuutha wake, nĩguo maitĩrĩrio maguta makĩĩhumbĩte nayo, na nĩguo moko mao mahingio. Mĩthenya mũgwanja nĩagaciumba cio mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũkaamũgaya kuuma kũrĩ ariũ ake, ũrĩa ũgaatoonya thĩinĩ wa hema ya ũira nĩguo atungate kũndũ kũrĩa gũtheru. Na ndũrũme ya kũhingia ũkaamĩoya, na ũkaruga nyama handũ hatheru. Nao nĩmarĩrĩa Harũni na ariũ ake nyama cia ndũrũme, na mĩgate ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ wa gĩkabũ, hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira. Nĩmakarĩa icio ũrĩa maamũrirwo nacio nĩguo kũhingia moko mao, kũmaamũra, na mũgeni ndakarĩa kuuma harĩ cio, nĩgũkorwo nĩ nyamũre. Angĩkorwo no gũtigario kuuma kũrĩ nyama cia magongona ma kũhingio na mĩgate nginya rũciinĩ, nĩũgacina iria itigaire na mwaki, itigaarĩĩo, nĩgũkorwo nĩ kĩndũ gĩtheru.

Nĩũgwĩka Harũni na ariũ ake ũguo kũringana na maũndũ mothe marĩa ndagwathire, mĩthenya mũgwanja ũkaamũra moko mao. Na njaũ ya mehia ũgaathondeka mũthenya wa ũtheru, na

nĩũgatheria kĩgongona rĩrĩa ũkĩamũrĩra igũrũ rĩakĩo, na nĩũgaitĩrĩria maguta nĩguo ũkĩamũrĩre. Mĩthenya mũgwanja ũgaatheria kĩgongona, na ũgaamũra kĩo, na kĩgongona gĩgaatuĩka gĩtheru kĩa ũrĩa mũtheru, mũndũ wothe ũrĩa ũkũhutia kĩgongona nĩagaathererwo. Nacio ici nĩ iria ũgwĩka igũrũ rĩa kĩgongona: tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ twĩrĩ o mũthenya igũrũ rĩa kĩgongona hĩndĩ ciothe, iruta rĩa gũtũũra hĩndĩ ciothe.

Gatũrũme ka mbere ũgaaka rũciinĩ, na gatũrũme ka keerĩ ũgaaka hwaĩ-inĩ. Na gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta marũrũtĩtio robo ya hini, na kĩndũ kĩa kũnyuuo robo ya hini ya ndibei harĩ mwatĩ ũrĩa ũmwe. Nĩũkaruta mwatũrũme wa keerĩ hwaĩ-inĩ, kũringana na igongona rĩa rũciinĩ, na kũringana na kĩnyunyuĩro kĩarĩo, ũkaaruta gĩtuĩke mũtararĩko mwega wa iruta kũrĩ Mwathani, Igongona rĩa gũtũũra rĩgĩĩkagwo nginya njiarwa cianyu, hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira mbere ya Mwathani, kũrĩa ngũmenyeka harĩwe kũu, nĩguo njarie nawe. Na nĩngathondeka kũu kũrĩ ariũ a Isiraeli, na nĩngatuĩka mũtheru thĩinĩ wa riiri wakwa. Nĩngamũra hema ya Ũira na kĩgongona, na nĩngamũra Aroni na ariũ ake nĩguo mandungatagĩre marĩ athĩnjĩri-Ngai. Nĩngwĩtwo thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli, na nĩngũtuĩka Ngai wao. Nao nĩmakamenya atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani Ngai wao, ũrĩa wamarutire kuuma bũrũri wa Misiri, nĩguo ndĩĩtwo nĩo, na nduĩke Ngai wao.

30

Nĩũgathondeka kĩgongona kĩa ũbumba kuuma mĩtĩ-inĩ ĩrĩa ĩtangĩora. Nĩũgathondeka kĩo kĩa mũkono ũraihu, na kĩa mũkono wariĩ, kĩa koine kĩgaatuĩka, na kĩa mĩkono ĩĩrĩ kĩrĩa kĩraihu igũrũ; kuuma harĩo kũgaatuĩka hĩa cio cia hĩa ciakĩo. Nĩũkahumbĩra na thahabu theru gĩthaku kĩa kĩo, na thingo cia kĩo mĩthiũrũrũ, na hĩa cia kĩo, na nĩũgathondekera kĩo tanji ya thahabu ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo mĩthiũrũrũ. Na mathĩnjĩro meerĩ ma thahabu matheru ũgaathondeka rungu rwa mũthia ũrĩa mũogothe wa kĩo, kũrĩ mĩena ĩĩrĩ ũgaathondeka kũu mĩena-inĩ ĩĩrĩ, na magaatuĩka anyiitani a mĩtĩ, nĩguo kũmĩoya nakĩo. Na nĩũgathondeka mĩtĩ kuuma mbaũ itangĩora, na ũmĩhumbĩre na thahabu. Na ũkaiga guo mbere ya gĩtambaya kĩa gũcuurio, kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa ũira, kũrĩa nĩngamenyeka harĩwe kuuma kũu. Na nĩagacina ũbani igũrũ rĩaguo Harũni ũbani mũthondeke mũhĩnju rũciinĩ rũciinĩ, rĩrĩa ekũmenyerera matawa, nĩagacina ũbani igũrũ rĩaguo. Na rĩrĩa Aroni akũhenia matawa hwaĩ-inĩ, nĩagacinĩra ũbumba igũrũ rĩaguo. Ũbumba wa gũtũũra hĩndĩ ciothe mbere ya Jehova nginya njiarwa-inĩ ciao. Na ndakareherera igũrũ rĩa rĩo ũbumba ũngĩ, kĩrutĩro, igongona, na kĩnyunyĩzio ndũgaita igũrũ rĩa rĩo. Na Harũni nĩakahoroheria hĩa igũrũ rĩa hĩa rĩmwe wa mwaka, kuuma thakame ya ũtheru nĩakaũtheria nginya njiarwa ciao, nĩ gĩtheru kĩa indo iria theru harĩ Mwathani.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Angĩkorwo woe kĩbalo

kĩa ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa ũthuuranĩri wao, na nĩmakaheana o mũndũ gĩkombora kĩa ngoro yake kũrĩ Mwathani, na gũtikagĩa na kũgũa thĩinĩ wao hĩndĩ ya ũthuuranĩri wao. Nayo ũndũ ũyũ nĩguo makaheana arĩa othe mangĩhĩtũka ũthuthuuria, nuthu ya didrakima ũrĩa ũkũringana na didrakima theru, mĩrongo ĩĩrĩ ya oboli nĩ didrakima, na nuthu ya didrakima nĩ mũhoro kũrĩ Mwathani. Andũ othe arĩa marathĩĩra ũthuurĩ kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, nĩmakarutĩra Mwathani mũhoro. Mũndũ ũrĩa ũrĩ na ũtonga ndakoongerera, na mũndũ ũrĩa ũthĩĩni ndakanyiihia kuuma kũrĩ nuthu ya didrakima rĩrĩa ekũheana mũhoro kũrĩ Mwathani, nĩguo athakarĩrie ngoro cianyu. Na nĩũkuoya betha wa mĩhothi kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, na ũũheane thĩinĩ wa wĩra wa hema ya ũira, na nĩũgaatuĩka kũrĩ ariũ a Isiraeli kĩririkano mbere ya Mwathani, nĩguo kũhoroheria ũhoro wa ngoro cianyu. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Thondeka karaibu ya gĩcango, na mũthingi wakĩo wa gĩcango, nĩguo gwĩthamba, na ũkaiga gatagatĩ ka hema ya ũira na gatagatĩ ka kĩgongona, na ũkaita maaĩ thĩinĩ wakĩo. Nake Aroni na ariũ ake nĩmakathamba moko mao na magũrũ mao na maaĩ kuuma harĩ guo. Rĩrĩa matoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, nĩmakwĩthamba na maaĩ, na matikaakua, rĩrĩa mathiĩ harĩ kĩgongona gũtungata na kũrutĩra Mwathani magongona ma njino. Nĩmagathambia moko na magũrũ na maaĩ, rĩrĩa magatoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, nĩmagathambia na maaĩ, nĩguo matigakue, na ĩgaatuĩka kũrĩ o watho wa tene, kũrĩ we na njiarwa ciake hamwe nake. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Na wee oya indo iria nũngi wega, kĩro kĩa manemane marĩa mathuurĩtwo cekeri magana matano, na mũdalasini ũrĩa

ũnũngi wega nusu ya ũcio cekeri magana meerĩ na mĩrongo ĩtano, na mũrangi ũrĩa ũnũngi wega cekeri magana meerĩ na mĩrongo ĩtano. na wa iris cekeri magana matano ma thekeri wa thaambu, na maguta kuuma kũrĩ ndũmĩ hini ĩmwe. Na ũgaathondeka maguta ma gũitĩrĩria matheru, maguta manungi ma wĩra wa mũthondeki wa maguta manungi, namo maguta macio ma gũitĩrĩria matheru nĩmagatuĩka. Na nĩũkahaaka kuuma harĩ yake hema ya ũira, na ithandũkũ rĩa hema ya ũira, na indo ciothe ciayo, na mũtĩ wa matawa na indo ciakĩo ciothe, na kĩgongona kĩa ũbumba, na kĩgongona kĩa maruta ma njino na indo ciakĩo ciothe, na metha na indo ciayo ciothe, na kĩraĩ. Na ũkaamatheria, na igaatuĩka itheru cia indo iria itheru; mũndũ wothe ũrĩa ũkaamahutia nĩagathererwo. Na Harũni na ariũ ake ũkaamithaaka maguta, na ũkaamamũra nĩguo mandungatagĩre ta athĩnjĩri-Ngai. Na ariũ a Isiraeli nĩũkamaarĩria, ũkiuga, Maguta ma gũitĩrĩria ma kũamũrania matheru nĩmagatuĩka maya kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa njiaro cianyu. Igũrũ rĩa mwĩrĩ wa mũndũ ndũkahakwo maguta, na kũringana na mũthemba ũyũ mũtikeyĩre inyuĩ ene o ta ũguo, nĩ mũtheru, na handũ hatheru nĩhagatuĩka harĩ inyuĩ. Ũrĩa ũngĩ ĩka o ũguo, na ũrĩa ũngĩ heana kuuma harĩ wake kũrĩ mũndũ wa kũngĩ, nĩagatinwo kuuma kũrĩ andũ ake.

Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Wĩyoere mahuti marĩa manungo wega, manemane, na kĩhaku, na galubanumu kĩa manungo wega, na ũbani ũrĩa ũtheru, indo icio ciothe ikorwo irĩ cia ũigana ũmwe. Na nĩmakamũthondekera ũbumba wa mananga wa mũthondeki wa mananga ũtukanĩtio, ũtheru, wĩra

mũtheru. Na nĩũkahũũra kuuma kũrĩ icio ũcithondeke wega mũno, na nĩũkamĩiga mbere ya ũira thĩinĩ wa hema ya ũira, kũrĩa ngaamenyeka harĩwe kuuma kuo, ũtuĩke ũbumba mũtheru wa indo iria theru harĩ inyuĩ. Kũringana na ũthondeki ũyũ, mũtikeeka kũrĩ inyuĩ ene; handũ hatheru nĩhakorwo kũrĩ inyuĩ kũrĩ Mwathani. Ũrĩa ũngĩeka o ũguo nĩguo anungĩre, nĩakaniinwo kuuma kũrĩ andũ ake.

31

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Atĩrĩrĩ, nĩndetĩte na rĩĩtwa Bezaleli mũrũ wa Uri, mũrũ wa Huru, wa mũhĩrĩga wa Juda. Nĩndamũhingĩirie roho wa Ngai wa ũũgĩ, na ũtaũku, na ũmenyo, thĩinĩ wa wĩra wothe wa gũciiraciira. na gũthondeka, kũruta wĩra thahabu, na betha, na gĩcango, na hyacinth, na ndathi, na rangi mũtune ũrĩa mũogothe, na ũruta mahiga, na thĩinĩ wa mĩrimo ya ũthaami wa mĩtĩ, gũtungata wĩra kũringana na mĩrimo yothe. Na nĩ nĩndamũheire we hamwe na Eliab mũrũ wa Ahisamach wa mũhĩrĩga wa Dan, na kũrĩ mũndũ wothe ũrĩ na ngoro ya ũmenyo-rĩ, nĩndamũhe ũũgĩ, Nao nĩmakahĩka indo ciothe iria ndaagwathire, hema ya ũira, na ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro, na gĩtĩ kĩa tha kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩakĩo, na indo cia hema. na ithabu cia magongona, na metha na indo ciothe ciayo, na mũtĩ wa matawa ũrĩa mũtheru na indo ciothe ciaguo na kĩrĩa gĩtarĩrio na kĩrĩa gĩtina kĩaguo, na nguo cia ũtungata cia Harũni, na nguo cia ariũ ake nĩguo matungatĩre niĩ ta athĩnjĩri-Ngai, Na maguta ma gũitĩrĩria, na ũbumba wa gũthondeka wa mũtheru,

kũringana na maũndũ mothe marĩa niĩ ndagwathire wee, nĩmakahinga.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Na wee atha ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ, Onai, na mũmenyagĩrĩre thabatũ ciakwa, nĩ kĩmenyithia kĩrĩ gatagatĩ gakwa na inyuĩ nginya njiarwa cianyu, nĩguo mũmenye atĩ niĩ nĩ niĩ Mwathani ũrĩa ũmũtheragia. Nĩmũkamenyerera Thabatũ, nĩgũkorwo ĩno nĩ theru kũrĩ Mwathani harĩ inyuĩ. Ũrĩa ũngĩthaahia Thabatũ, nĩagakua gĩkuũ; mũndũ wothe ũngĩruta wĩra mũthenya wa Thabatũ, roho ũcio nĩũkaniinwo kuuma gatagatĩ ka andũ akĩo. Mĩthenya ĩtandatũ ũgaathondeka mawĩra, no mũthenya wa mũgwanja nĩ thabatũ, ũhurũko mũtheru kũrĩ Mwathani, mũndũ wothe ũrĩa ũgaathondeka wĩra mũthenya wa mũgwanja nĩagooragwo. Nao nĩmakamenyerera ariũ a Isiraeli Thabatũ, kũciĩka njiarwa-inĩ ciao. Kĩrĩkanĩro gĩa tene gatagatĩ gakwa na ariũ a Isiraeli, kĩmenyithia nĩ kĩa tene gatagatĩ gakwa, tondũ mĩthenya ĩtandatũ Mwathani nĩombire igũrũ na thĩ, na mũthenya wa mũgwanja nĩahurũkire na atigire. Nake akĩhe Musa rĩrĩa aatigire kwaria nake kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, ihengere igĩrĩ cia ũira, ihengere cia mahiga iria ciandĩkĩtwo na kĩara kĩa Ngai.

32

Na kuona andũ atĩ nĩkũcherera Musa kũharũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, gũcookanĩrĩria andũ igũrũ rĩa Harũni, na maramwĩra, Ũkĩra, na ũtũthondekere ngai arĩa

magatũtongoragia ithuĩ, nĩgũkorwo Musa ũyũ mũndũ ũrĩa watũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, tũtiũĩ kĩrĩa kĩmũhaanĩire. Nake akĩmeera Harũni atĩrĩ, Rutai ithĩngĩ cia thahabu iria irĩ matũ-inĩ ma atumia anyu na airĩtu anyu, na mũcirehe kũrĩ niĩ. Nao andũ othe makĩruta icũhĩ cia thahabu iria ciarĩ matũ-inĩ mao, nao magĩcirehera Aroni. Nake akĩamũkĩra kuuma moko-inĩ mao, na akĩciũmba na rũthanju, na agĩciuma njaũ ya gĩcũhĩ, na akĩuga, Ici nĩcio ngai ciaku Isiraeli, iria ciakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri. Nake Haruni ona akĩaka kĩgongona mbere yakĩo, nake Haruni akĩanĩrĩra akiuga, Gĩathĩ kĩa Mwathani nĩ rũciũ. Na gũkĩra rũciinĩ tene mũthenya ũrĩa ũngĩ, akĩrehe maruta ma gũcinwo biũ, na akĩrehe igongona rĩa ũhonokio, nao andũ magĩikara thĩ kũrĩa na kũnyua, na magĩcooka makĩrũgama gũthaaka.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ na ihenya, ikũrũka kuuma haha, nĩgũkorwo andũ aku arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri nĩmehĩtie. Nĩmahĩtirie narua kuuma njĩra ĩrĩa ndĩmaathire, nĩmethondekeire njaũ, na nĩmamihooyete, na nĩmamirutĩire igongona, na makiuga, Aya nĩo ngai ciaku Isiraeli, iria ciakũambatirie kuuma bũrũri wa Misiri. Na rĩu reke, na ũndũ wa kũrakara marakara kũrĩ o, nĩngamananga o, na nĩngagũtua wee rũrĩrĩ inene. Nake Musa aathaithire mbere ya Mwathani Ngai, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi, Mwathani, ũrakarĩra na marakara andũ aku, arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri na hinya mũnene, na na guoko gwaku kũrĩa kũraihu igũrũ? Tiga rĩrĩa andũ a Aiguputo moige makiuga atĩ: Nĩ ũũru-inĩ aamarutire nĩguo amaũrage kũu irĩma-inĩ na amaniine kuuma

thĩ-inĩ. Tigithia marakara ma mang'ũrĩ maku, na ũtuĩke mũheani-tha igũrũ rĩa waganu wa andũ aku. Ũririkana Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu, ndungata ciaku, arĩa wĩhĩtĩire kũringana na wee mwene, na ũkĩaria nao ũkiuga atĩrĩ, nĩngũingĩhia rũciaro rwanyu ta njata cia igũrũ kũringana na ũingĩ wacio, na bũrũri wothe ũyũ ũrĩa woigire kũmahe, nao nĩmakaũgwatĩra nginya tene. Na Mwathani aiguĩrwo tha nĩguo agitĩre andũ ake.

Nake Musa aagarũrũka, agĩikũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na ihengere igĩrĩ cia ũira irĩ moko-inĩ make, ihengere cia mahiga ciandĩkĩtwo mĩena yeerĩ yacio, mwena ũmwe na mwena ũrĩa ũngĩ ciarĩ ciandĩkĩtwo. Nacio ihengere ciarĩ wĩra wa Ngai, na wandĩko ũcio warĩ wandĩko wa Ngai ũrĩa wakunũrĩtwo ihengere-inĩ. Nake Joshua aiguĩte mũgambo wa andũ makĩrĩra, akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ mũgambo wa mbaara kũu kambĩ-inĩ. Na akiuga atĩrĩ: Ti mũgambo wa arĩa matongoragia na hinya, kana mũgambo wa arĩa matongoragia kũũra, no nĩ mũgambo wa arĩa matongoragia ndibei ũrĩa ndĩraigua.

Na rĩrĩa aakuhĩrĩria kambĩ, onaga njaũ na mĩinũ, na arakara ndarakara, Musa aikĩria kuuma moko-inĩ make ihengere igĩrĩ, na akĩhehenja cio rungu rwa kĩrĩma. Na kũoya njaũ ĩrĩa maathondekete, aacina ĩyo thĩinĩ wa mwaki, na akamĩthĩa njĩhĩ, na akũmĩra ĩyo rungu rwa maaĩ, na akũnyuithia ariũ a Isiraeli. Nake akĩĩra Musa Aroni atĩrĩ, Nĩ kĩĩ andũ aya mekĩte harĩwe, atĩ ũmarehithĩtie mehia manene? Nake Aroni akĩĩra Musa atĩrĩ, Ndũkanarakare, mwathi wakwa, nĩgũkorwo wee nĩũũĩ ũrĩa

andũ aya mahaana gũtharĩka. Marauga nĩgũkorwo kũrĩ niĩ atĩrĩ, thondekera ithuĩ ngai iria igatũtongoragia, nĩgũkorwo Musa ũyũ mũndũ ũrĩa aatũrutire bũrũri wa Misiri, tũtimenyete kĩrĩa kĩmũkorete. Na ndoiga kũrĩ o atĩrĩ, angĩkorwo mũndũ o wothe arĩ na mathaga ma thahabu, mũmeherie, nao makĩĩhe, na ngĩmaikia thĩinĩ wa mwaki, na njaũ ĩno ĩkiumire. Nake onĩte Musa andũ atĩ nĩmahurunjũkĩte, nĩgũkorwo Harũni nĩamahurunjĩte matuĩke gĩkeno kũrĩ thũ ciao. Musa akĩrũgama kĩhingo-inĩ kĩa kambĩ, na akiuga, Nũũ ũrĩ mwena wa Mwathani? Nĩoke kũrĩ niĩ. Nĩ ũndũ ũcio ariũ othe a Lawi makĩũngana kũrĩ we. Nake akĩmeera atĩrĩ, ũũ nĩguo Mwathani Ngai wa Isiraeli ekuuga: Igai o mũndũ rũhiũ rwake igũrũ rĩa kĩero gĩake, na mũhĩtũke na mũcooke kuuma kĩhingo nginya kĩhingo mũtuĩkanĩirie kambĩ, na mũũrage o mũndũ mũrũ wa nyina, na o mũndũ mũndũ wa itũũra rĩake, na o mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake. Nao ariũ a Levi magĩĩka o ta ũrĩa Musa aameerire, na andũ ngiri ithatũ makĩgũa kuuma kũrĩ andũ mũthenya ũcio. Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Mũiyũrĩtie moko manyu ũmũthĩ kũrĩ Mwathani, o mũndũ na ũndũ wa mũriũ wake kana mũrũ wa nyina, nĩguo mũheo kĩrathimo.

Na gũkĩgĩa thutha wa rũciũ, Musa akĩĩra andũ atĩrĩ, Inyuĩ mwĩhĩtie mehia manene, na rĩu nĩngwambata kũrĩ Ngai nĩguo ndĩmũhoroherie mehia manyu. Musa nĩacookire kũrĩ Mwathani, na akiuga, Nĩndagũthaitha, Mwathani, andũ aya nĩmehĩtie mehia manene, na nĩmethondekeire ngai cia thahabu. Na rĩu angĩkorwo nĩũkũrekereria mehia mao, rekereria; no angĩkorwo ti ũguo, tharia rĩĩtwa rĩakwa kuuma ibuku-inĩ rĩaku

rĩrĩa wandĩkire. Na Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, angĩkorwo mũndũ nĩehĩtie mbere yakwa, nĩngamũtharia kuuma ibuku-inĩ rĩakwa. Rĩu no thiĩ, ikũrũka, na ũtongoragie andũ aya handũ harĩa ndakwĩrire. Ona mũraika wakwa nĩagathiiaga mbere ya ũthiũ waku. Mũthenya ũrĩa ngaacookera, nĩngarehere igũrũ rĩao mehia mao. Nake Mwathani akĩhũũra andũ nĩ ũndũ wa gũthondeka njaũ ĩrĩa Harũni aathondekete.

33

Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Thiĩ mbere, ambata kuuma haha wee na andũ aku, arĩa warutire kuuma bũrũri wa Aiguputo, ũthiĩ bũrũri ũrĩa ndehĩtire kũrĩ Iburahimu, na Isaaka, na Jakubu, ndoiga atĩrĩ, Rũciaro rwanyu nĩngaheana rĩo. Na nĩngatũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, nake nĩakaingata Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi, na Akaanani. Nĩngũkũrehe thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, no ti ndĩrĩambata hamwe nawe, nĩ ũndũ wa andũ arĩa marĩ ngingo-ĩrũmĩte wee kũgĩa, nĩguo ndĩkaage gũkũniina thĩinĩ wa njĩra. Rĩrĩa andũ maiguire ũhoro ũcio mũũru, makĩgirĩka na kĩeha. Na Mwathani akĩĩra ariũ a Isiraeli, inyuĩ mũrĩ andũ a ngingo ndũmu, onai, ndikamũrehera ihũũra rĩngĩ, na ndĩmũniine, rĩu nĩ ũndũ ũcio eherai nguo cianyu cia riiri, na ũthaka, na nĩngũkuonia ũrĩa ngũgwĩka. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩruta ũthaka wao na nguo kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Horebu. Nake Musa aarĩkia kuoya hema yake, akĩmĩamba nja ya kambĩ, haraaya kuuma kambĩ, nayo ĩgĩĩtwo Hema ya

Ũira, na gũkĩgĩa atĩ mũndũ wothe ũrĩa wacaragia Mwathani nĩoimaga athiĩ hema ĩrĩa yarĩ nja ya kambĩ. Rĩrĩa Musa atoonyaga hema ĩrĩa yarĩ nja ya kambĩ, andũ othe marũgamaga makĩroraga, o mũndũ arĩ mũrango-inĩ wa hema yake, na nĩmaroraga Musa akĩehera nginya rĩrĩa aatoonyaga hema. Rĩrĩa Musa aatoonyire hema-inĩ, gĩtugĩ kĩa itu gĩaikũrũkire na gĩkĩrũgama mũrango-inĩ wa hema, na akĩaria na Musa. Na aarĩ akĩaria na Musa. Nao andũ othe nĩmoonire gĩtugĩ kĩa itu rĩrũgamĩte mũrango-inĩ wa hema, na andũ othe makĩrũgama, na o mũndũ akĩhooya arĩ mũrango-inĩ wa hema yake. Nake Mwathani aaragirie Musa ũthiũ kwa ũthiũ, o ta ũrĩa mũndũ aaragia mũrata wake mwene, nake agacooka kambĩ-inĩ, no mũtungati Joshua mũrũ wa Nun, mwanake, ndoimaga kuuma hema-inĩ.

Nake akiuga Musa kũrĩ Mwathani, Ona wee ũranjĩĩra, rehe andũ aya igũrũ, no wee ndũnjonirie ũrĩa ũgaatũma hamwe na niĩ, no wee woiga kũrĩ niĩ, Nĩngũũĩ wee gũkĩra andũ othe, na ũgĩte na ũtugi kũrĩ niĩ. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio nĩnyonete wendo mbere yaku, nyonia wee mwene ũmenyo nĩguo ndĩkuone wee, nĩgeetha ndĩkorwo nyonete wendo mbere yaku, na nĩgeetha menye atĩ andũ aku nĩ rũrĩrĩ rũrũ inene. Nake akiuga atĩrĩ, Niĩ mwene nĩngũthiĩ mbere yaku, na nĩngũkũhurũkia. Nake akiuga harĩ we atĩrĩ, Angĩkorwo wee mwene ndũgũthiĩ hamwe na niĩ, ndũkandute kuuma gũkũ. Na atĩa ũngĩmenyeka ti ma atĩ nĩnyonete wega harĩ wee niĩ na andũ aku, tiga ũthiiaga nawe hamwe na ithuĩ? Na nĩngũtĩĩo niĩ na andũ aku gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe iria irĩ igũrũ rĩa thĩ. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ,

Nĩngwĩka ũndũ ũyũ ũrĩa ũnjĩĩrire, nĩgũkorwo nĩũnyiitĩte wega maitho-inĩ makwa, na nĩngũũĩ gũkĩra andũ othe. Nake akiuga, Nyonia kũrĩ niĩ wee mwene. Nake akiuga atĩrĩ, niĩ nĩngahĩtũkĩra mbere yaku na riiri wakwa, na nĩngetana na rĩĩtwa rĩakwa, Mwathani, mbere yaku, na nĩngaiguĩra tha ũrĩa ingĩiguĩra tha, na nĩngacaaĩra ũrĩa ingĩcaaĩra. Na akiuga atĩrĩ, ndũngĩhota kuona ũthiũ wakwa, nĩgũkorwo gũtirĩ mũndũ ũngĩona ũthiũ wakwa, na atũũre muoyo. Nake Mwathani akiuga atĩrĩ, Ona handũ harĩ hakuhĩ na niĩ, nawe ũrũgame igũrũ rĩa ihiga, Rĩrĩa ũgooci wakwa ũkĩhĩtũka, nĩngakũiga mwanya-inĩ wa ihiga, na nĩngakũhumbĩra na guoko gwakwa, nginya rĩrĩa ngaahĩtũka. Na nĩngwehereria guoko gwakwa, na hĩndĩ ĩyo nĩũkona thuutha wakwa, no ũthiũ wakwa ndũkonwo nĩwe.

34

Na Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Wĩthondekere ihengere igĩrĩ cia mahiga, o ta iria cia mbere, ũcooke wambate ũũke kũrĩ niĩ kĩrĩma-inĩ, na nĩngwandĩka igũrũ rĩa ihengere icio ciugo iria ciarĩ ihengere-inĩ cia mbere iria woinangire. Na ũtuĩke mwĩhaarĩrie rũciinĩ, na nĩũkambata kĩrĩma kĩa Sinai, na ũrũgame harĩa ndĩ kũu igũrũ wa gacũmbĩrĩ ka kĩrĩma. Na gũtikagĩe mũndũ ambate hamwe nawe kana onekane kĩrĩma-inĩ kĩu kĩothe, na ng’ondu na ng’ombe itikanarĩithio gũkuhĩ na kĩrĩma kĩu. Nake akĩhũũra ihengere igĩrĩ cia mahiga o ta ũrĩa cia mbere ciarĩ, nake Musa aarokire rũciinĩ tene, akĩambata kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai o ta ũrĩa Mwathani aamwathĩte, nake Musa akĩoya

ihengere icio igĩrĩ cia mahiga. Nake Mwathani agĩikũrũka arĩ thĩinĩ wa ĩtu, na akĩrũgama hakuhĩ nake kũu, na akĩĩta rĩĩtwa rĩa Mwathani. Nake Mwathani akĩhĩtũka mbere ya ũthiũ wake, nake akĩĩta Mwathani Ngai ũrĩa mũiguanĩri-tha na mũrĩ-tha, mũkirĩrĩria na mũingĩ-tha, na wa ma. na ũthingu kũigĩra na ũiguano kũrĩ ngiri, kũeheria waganu na waganu na mehia, na ti kũtheria mũhĩtia, kũrehe waganu wa maithe igũrũ rĩa ciana, na igũrũ rĩa ciana cia ciana, igũrũ rĩa rũciaro rwa gatatũ na rwa kana. Na kũhiũha, Musa akĩinamĩra igũrũ rĩa thĩ, akĩinamĩrĩra. Na akiuga, angĩkorwo nĩnyonete wega mbere yaku, Mwathani wakwa nĩathiĩ hamwe na ithuĩ, nĩgũkorwo andũ nĩ ngingo-ũmũ, na nĩũkehereria wee mehia maitũ, na ũũru wa gũthũkia watho waitũ, na tũgaatuĩka aku.

Na akiuga Mwathani kũrĩ Musa atĩrĩ, Ona, niĩ ndĩraiga harĩwe kĩrĩkanĩro mbere ya andũ aku othe, nĩngwĩka maũndũ ma riiri, marĩa matarĩ mekĩka thĩ yothe, na thĩinĩ wa rũrĩrĩ o ruothe, na andũ othe arĩa ũrĩ thĩinĩ wao wee nĩmakona mawĩra ma Mwathani, tondũ nĩ ma kũgegania marĩa niĩ nĩngwĩka harĩwe. Thikĩrĩria maũndũ mothe marĩa niĩ ndĩragwatha, ona niĩ nĩndĩraingata mbere ya ũthiũ wanyu Aamori, na Akaanani, na Aperizi, na Ahiti, na Ahivi, na Agirigashi, na Ajebusi. Menyerera wega, ndũkanarĩ hĩndĩ o na ĩrĩkũ ũthondeke kĩrĩkanĩro na andũ arĩa matũũraga igũrũ rĩa bũrũri ũrĩa ũratoonya thĩinĩ waguo, ndũkanarĩ harĩwe ũtuĩke kĩndũ gĩa gũhĩngwo thĩinĩ wanyu. Igongona ciao mũrĩmũrũrĩre, na itugĩ ciao mũrĩũraganie, na mĩtĩ yao mĩamũre mũrĩtemage, na mĩhianano mĩicũhie ya ngai ciao mũrĩcinĩre na mwaki. Tiga nĩgũkorwo mũtikahooe ngai

ingĩ, nĩgũkorwo Mwathani Ngai, rĩĩtwa rĩa kũiguĩrwo ũiru, nĩ Ngai wa kũiguĩrwo ũiru. Ndũkanareke ũthondeke kĩrĩkanĩro na andũ arĩa matũũraga bũrũri ũcio, nĩguo matikahũũre ũmaraya thuutha wa ngai ciao, na marutĩre ngai ciao magongona, na magwĩte, nawe ũrĩe irio cia magongona macio. Na ũoe airĩtu ao ũmahe ariũ aku, na ũhe airĩtu aku kũrĩ ariũ ao, nao airĩtu aku marũrũithie thuutha wa ngai ciao, nao ariũ aku marũrũithie thuutha wa ngai ciao. Na ngai cia gũtwekio na kĩgera ndũkeyumbĩra wee mwene. Na gĩathĩ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ũkaamenyerera, mĩthenya mũgwanja ũkaarĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa, o ta ũrĩa ngwathĩte, ihinda-inĩ rĩa mweri wa kĩambĩrĩrĩria, nĩgũkorwo mweri-inĩ wa kĩambĩrĩrĩria nĩwoimire bũrũri wa Misiri. Yothe kũhingũra nda, kũrĩ niĩ nĩ arũme, yothe irigithathi rĩa njaũ, na irigithathi rĩa ng'ondu. Nĩũgakũũra irigithathi rĩa nyamũ ya wĩra na ng'ondu, no ũngĩaga kũrĩkũũra, nĩũkaheana thogora. Nĩũgakũũra irigithathi rĩothe rĩa ariũ aku, ndũkanoneke mbere yakwa ũtarĩ kĩndũ.

Mĩthenya ĩtandatũ ũrutaga wĩra, no mũthenya wa mũgwanja ũkahurũka, kũrĩma na kũgetha nĩ kũhurũko. Na nĩũgathondeka gĩathĩ kĩa ciumia kũrĩ niĩ, kĩambĩrĩrĩria kĩa magetha ma ngano, na gĩathĩ kĩa kũũngana gatagatĩ ka mwaka. Mahinda matatũ ma mwaka-rĩ, arũme aku othe nĩmakooneka mbere ya Mwathani Ngai wa Isiraeli. Rĩrĩa nĩgũkorwo nĩngũingata ndũrĩrĩ mbere ya ũthiũ waku, na nĩngũkũũrania mĩhaka yaku, gũtirĩ mũndũ ũkwenda bũrũri waku hĩndĩ ĩrĩa ũngĩambata kuonwo mbere ya Mwathani Ngai waku, mahinda matatũ ma mwaka. Ndũkathĩnje igũrũ rĩa ndawa thakame ya ũbumba wakwa, na ndũkanareke

magongona ma gĩathĩ kĩa Bathaka makomage nginya rũciinĩ. Maciaro ma mbere ma thĩ waku nĩũkamĩiga nyũmba-inĩ ya Mwathani Ngai waku, ndũkanaruge kaana ka ng'ondu thĩinĩ wa iria rĩa nyina wako. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Wĩandĩkĩre ciugo ici, nĩgũkorwo kũringana na ciugo ici nĩnjĩkĩte kĩrĩkanĩro nawe na Isiraeli. Nake aarĩ kũu Musa mbere ya Mwathani mĩthenya mĩrongo ĩna, na ũtukũ mĩrongo ĩna, mũgate ndaarĩire, na maaĩ ndanyuire, na aandĩkire igũrũ rĩa ihengere ciugo icio cia kĩrĩkanĩro, ciugo ikũmi.

Rĩrĩa Musa aikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, na ihengere igĩrĩ irĩ moko-inĩ make, aikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, Musa ndaamenyaga atĩ wonekania wa rangi wa ũthiũ wake nĩwatũmĩtwo riiri hĩndĩ ĩrĩa aarairie nake. Nake onire Haruni na athuuri othe a Isiraeli Musa, na kĩonania kĩa rangi ya ũthiũ wake kwarĩ kĩagĩte riiri. Nao makĩĩtigĩra kũmũkuhĩrĩria. Nake akĩmeeta Musa, nao makĩgarũrũka kũrĩ we Harũni na atongoria othe a kĩũngano, nake Musa akĩmaarĩria.

Na thutha wa maũndũ macio, ariũ othe a Isiraeli magĩũka kũrĩ we. Nake akĩmaatha maũndũ mothe marĩa Mwathani aamwathĩte kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai. Nake rĩrĩa aatigire kwaria nao, akĩiga kĩhumbĩri igũrũ rĩa ũthiũ wake. Rĩrĩa Musa atoonyaga mbere ya Mwathani kũmwarĩria, nĩeheragio kĩhumbĩrĩ kĩu nginya oime, na oimĩte nĩaaragia ariũ othe a Isiraeli maũndũ mothe marĩa maathĩtwo nĩ Mwathani. Na ariũ a Isiraeli nĩmonire ũthiũ wa Musa, atĩ nĩũtũmĩtwo riiri, nake Musa akĩĩkĩra kĩhumbĩri igũrũ rĩa ũthiũ wake mwene, nginya

rĩrĩa angĩtoonya kũmwarĩria.

35

Nake Musa akĩũngania kĩrĩndĩ gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, na akiuga atĩrĩ, Ici nĩcio ciugo iria Mwathani oigire nĩguo mũciĩke. Mĩthenya ĩtandatũ nĩũgwĩka mĩrimo, no mũthenya wa mũgwanja nĩ ũhurũko, ũtheru, thabatũ, ũhurũko wa Mwathani; mũndũ wothe ũrĩa ũreka wĩra thĩinĩ wayo nĩakue. Mũtikaakia mwaki thĩinĩ wa nyũmba cianyu ciothe mũthenya wa Thabatũ, niĩ nĩ niĩ Mwathani. Nake Musa akĩĩra kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, akiuga atĩrĩ, Ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa Mwathani aathanire, akiuga atĩrĩ, Oyai kuuma kũrĩ inyuĩ ene iruta kũrĩ Mwathani, mũndũ wothe ũrĩa wĩtĩkĩrĩte na ngoro, nĩmakarehe maciaro ma mbere kũrĩ Mwathani, thahabu, betha, gĩcango. hyacinth, rangi wa zambarau, rangi mũtune ũrĩa ũthondekeirwo maita meerĩ na ũgatumwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩthondekeirwo, na njuĩrĩ cia mbũri, Na nguo cia ndũrũme irangĩtwo rangi mũtune, na nguo cia buru, na mbaũ itangĩora. na mahiga ma sardius, na mahiga ma gũthondekerwo thĩinĩ wa kĩgĩcũhĩ kĩa kĩande na kanzu ndaaya. Na mũndũ wothe ũrĩ na ũũgĩ ngoro-inĩ thĩinĩ wanyu, nĩoke arute wĩra wa indo ciothe iria Mwathani aathanire, Hema, na cia kũhumbĩra, na cia kũhitha, na cia kũringa, na mĩgĩĩko, na itugĩ, na ithandũkũ rĩa ũira, na mĩtĩ ya kũrĩkuua, na gĩtĩ gĩa tha kĩarĩo, na gĩtambaya gĩa kũhakania, na metha na indo ciothe cia wĩra ciayo na mũtĩ wa tawa wa ũtheri na indo ciothe ciaguo, na kĩgongona na indo

ciothe ciakĩo, Na nguo cia thakame cia theru cia Haruni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na nguo cia thakame iria magatungata nacio, na kanjũ cia ariũ a Haruni cia ũthĩnjĩri-Ngai, na maguta ma gũitĩrĩria, na ũbumba wa mũthemba.

Na thiritũ yothe ya ariũ a Isiraeli makiuma kũrĩ Musa. Na marehire o mũndũ, ũrĩa ngoro yao yarehaga, na arĩa othe yonekire roho-inĩ wao, kĩheo, na marehire kĩheo kũrĩ Mwathani nĩ ũndũ wa mawĩra mothe ma hema ya ũira, na nĩ ũndũ wa mawĩra mothe mayo, na nĩ ũndũ wa nguo ciothe cia ũtheru. Na arũme marehire kuuma kũrĩ andũ-a-nja, o mũndũ ũrĩa wonekire meciiria-inĩ make, marehire tũhũũri, na mathũngũ ma matũ, na mĩkanda ya ciara, na mĩnyororo mĩtumĩtũmĩ, na mĩkanda ya moko, kĩndũ gĩothe kĩa thahabu. Na andũ othe arĩa marehire maruta ma thahabu kũrĩ Mwathani, na harĩa hoonekire gatani ĩrĩa njega, na ikuo cia rangi wa bururu, na ikuo cia ndũrũme itoboketio rangi mũtune, marehire. Na andũ othe arĩa maarutaga kĩheo, marehire betha na gĩcango, iheo kũrĩ Mwathani, na harĩ arĩa moonirwo na mbaũ itangĩora, na nĩ ũndũ wa mawĩra mothe ma ũhaarĩria marehire. Na mũndũ-wa-nja wothe mũũgĩ na ũmenyo ũrĩa moko gũtuma, nĩmarehire indo iria itumĩtwo: ĩrĩa ndiuru, na ĩrĩa ndathi, na ĩrĩa itune, na gatani ĩrĩa njega. Na atumia othe arĩa kwarĩ onekire ũmenyo-inĩ wao thĩinĩ wa ũũgĩ, nĩmathondekire njuĩrĩ cia mbũri. Nao atongoria marehire mahiga ma smarago, na mahiga ma kũiyũria thĩinĩ wa kĩondo kĩa ciande, na gĩtina kĩa gĩthũri. na icio ciũmbe, na thĩinĩ wa maguta ma gũitĩrĩria, na kĩũmbe kĩa ũbumba. Na mũndũ mũrũme o wothe na mũndũ-wa-nja, arĩa

meciiria mao maamarehithirie matoonyete gwĩka mawĩra mothe marĩa Mwathani aathanire gwĩkwo nĩ ũndũ wa Musa, ariũ a Isiraeli marehire kĩheo harĩ Mwathani. Nake Musa akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Onai, Ngai nĩetĩte na rĩĩtwa Beseleheli mũrũ wa Uri, mũrũ wa Huru, wa mũhĩrĩga wa Juda, Nake akĩmũiyũria roho mũtheru wa ũũgĩ na wa ũtaũku, na wa ũmenyo wa maũndũ mothe, gũtuĩka mwaki wa mĩako kũringana na mĩrimo yothe ya ũaki wa mĩako, gwĩka thahabu na betha na gĩcango. na kũruta wĩra wa ihiga, na kũruta wĩra wa mĩtĩ, na gũthondeka wĩra wothe wa ũũgĩ. Na kũrutithia o na nĩaheire thĩinĩ wa meciiria harĩ we mwene, na harĩ Eliabu wa Ahisamaki, kuuma mũhĩrĩga wa Dani. Nake amaiyũririe ũũgĩ, ũmenyo, na meciiria, nĩguo mamenye gũthondeka mĩrimo yothe ya mũtheru, na indo iria itumĩtwo hamwe na indo iria cigemio, gũtuma na rangi mũtune na gatani ĩrĩa njega, gũthondeka wĩra wothe wa gwaka na wa mĩthemba.

36

Nake akĩruta Bezaleli na Eliabu, na mũndũ wothe mũũgĩ wa meciiria, ũrĩa aheetwo ũũgĩ na ũmenyo thĩinĩ wao, nĩguo mataũkĩrwo gwĩka mawĩra mothe, kũringana na mawĩra matheru marĩa magĩrĩire, kũringana na mothe marĩa maathire Mwathani. Nake agĩĩta Musa Bezaleli na Eliabu, na arĩa othe maarĩ na ũũgĩ ũrĩa Ngai aaheanire ũmenyo thĩinĩ wa ngoro yao, na arĩa othe na kwĩyendera meeririre gũũka kũrĩ mĩrimo ĩyo, nĩguo mamĩhingie. Nao nĩmakuuire kuuma kũrĩ Musa indo

ciothe cia mĩhothi iria aanake a Isiraeli marehire nĩ ũndũ wa mĩrimo yothe ya ũtheru nĩguo mamĩrute, na o ene nĩmakĩendaga o na gũcooka indo iria cirehagwo kuuma kũrĩ arĩa marehaga rũciinĩ. Na andũ othe arĩa oogĩ arĩa meekaga mĩrimo ya mũtheru magĩũka, o mũndũ kũringana na wĩra wake ũrĩa marutaga. Nake akĩĩra Musa atĩrĩ, andũ nĩmarehaga kĩrĩndĩ kũringana na mawĩra marĩa Mwathani aathire mekwo. Nake Musa agĩathana, na akĩhunjia kambĩ-inĩ, akiuga atĩrĩ, mũndũ mũrũme na mũndũ mũka matigacooka kũruta wĩra wa maciaro ma mbere ma handũ hatheru, nao andũ makĩgiria kũruta maruta. Namo mĩrimo yarĩ mĩiganu kũrĩ o nĩ ũndũ wa waki ũcio gwĩkwo, na makĩtigĩria. Nake akĩruta mũndũ wothe mũũgĩ gatagatĩ-inĩ ka arĩa marutaga wĩra nguo cia indo iria theru, iria ciarĩ cia Harũni mũthĩnjĩri-Ngai, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa. Nake akĩruta kĩande kĩa kĩbega kuuma harĩ thahabu, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa mũtumĩre, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa mĩogothe Na mathangũ ma thahabu matemirwo njuĩrĩ, nĩguo kũtumana hamwe na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na hamwe na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa ĩogotetwo, wĩra wa gũtumwo nĩmathondekire guo. Ciande cia kĩbega ikũnyiitanĩria kuuma mĩena yeerĩ, wĩra wa gũtumwo ũtumĩtwo ũgĩa thĩinĩ wa ũmwe na ũrĩa ũngĩ ũtumĩtwo hamwe kũringana na wĩra wako wene. Kuuma harĩ yake maarutire rĩo kũringana na ũrutani wake, kuuma thahabu-inĩ, na bururu-inĩ, na ndathi-inĩ, na rangi mũtune ũrĩa mũtumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩrĩa mũtumĩtwo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao magĩĩka mahiga meerĩ ma tũmaragadi manyiitanĩtio hamwe na mathiũrũrũkĩirio na

thahabu, makunũrĩtio na matembũrĩtio makunũro ma mũhũũri kuuma marĩĩtwa-inĩ ma ariũ a Isiraeli, Nake akĩigĩrĩra o ciande cia ephod, mahiga ma ũririkano wa ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

Nao maathondekire gĩtĩĩa kĩa gĩthũri, wĩra mũtume ũrĩa ũrĩ na mĩthemba kũringana na wĩra wa efodi, kuuma thahabu, na rangi wa bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani njega ĩrĩa ĩogotetwo. Maathondekire kĩcũnji kĩa gĩthũri kĩarĩ kĩrũgamo kĩa kana kĩerĩ, ũraihu wakĩo warĩ rũthimo, na wariĩ wakĩo warĩ rũthimo, kĩa kana kĩerĩ. Na gĩatumwo hamwe thĩinĩ kũrĩ we taama ĩrĩa ĩhakanĩtwo na mahiga mĩhari ĩna, mũhari wa mahiga, thurungi na thabazi na zumaradi, mũhari ũcio wa mbere, Na mũhari wa keerĩ, makara na yakuti ya bururu na yasipa, Na mũhari wa gatatũ warĩ na ligurium, na agate, na amethyst. Na mũhari wa kana warĩ na thahabu-ya-nuru, na berili, na onikisi, iria ciathiũrũrũkĩirio nĩ thahabu, na ikĩohanio hamwe nĩ thahabu. Namo mahiga maarĩ kuuma marĩĩtwa ma ariũ a Isiraeli ikũmi na igĩrĩ, kuuma marĩĩtwa mao macuruhetwo ta mĩhũũri, o ũmwe na rĩĩtwa rĩake mwene nĩ ũndũ wa mĩhĩrĩga ĩrĩa ikũmi na igĩrĩ. Na magĩthondeka igũrũ rĩa kĩgamba kĩa gĩthũri mĩtararĩko mĩtumĩkanĩtio hamwe, wĩra wa gũtuma, kuuma thahabu ĩrĩa theru. Nao magĩthondeka indo igĩrĩ cia kũigĩrĩra ciande cia thahabu, na mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu, na makĩohania mĩrĩnga ĩyo ĩĩrĩ ya thahabu mathĩĩnĩ-inĩ mothe ma kĩgamba kĩa gĩthũri. Nao makĩigĩrĩra mĩnyororo ya thahabu igũrũ rĩa mĩrĩnga mĩena-inĩ yeerĩ ya gĩtina kĩa gĩthũri. Na thĩinĩ wa icio igĩrĩ cia kũruta,

makĩiga icio igĩrĩ cia mĩnyororo ĩrĩa ĩtumĩtwo hamwe. Nao makĩiga igũrũ rĩa icio igĩrĩ cia ciande, na makĩmaiga igũrũ rĩa ciande cia ephod mbarani kũringana na ũthiũ. Na magĩthondeka mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu, na makĩmĩigĩrĩra igũrũ rĩa mathagu meerĩ mũthia-inĩ wa gĩthũa kĩa gĩthũri, na igũrũ rĩa mũthia wa mwena wa thutha wa efodi mwena wa thĩinĩ. Nao magĩthondeka mĩrĩnga ĩĩrĩ ya thahabu, na makĩmĩiga ciande-inĩ cierĩ cia ephod mũhuro-inĩ waguo, mwena wa mbere kũringana na handũ ha kũnyiitanĩra igũrũ rĩa mũcibi wa ephod. Nake akĩohanĩrĩria gĩtĩĩa kĩa gĩthũri kuuma mĩrĩnga-inĩ ya igũrũ rĩake nginya mĩrĩnga-inĩ ya efodi, ĩkĩnyiitanĩtio na rũrigi rwa bururu, ĩtumĩtwo hamwe na taama wa efodi, nĩguo gĩtĩĩa kĩa gĩthũri gĩtikehererwo kuuma efodi-inĩ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao magĩthondeka nguo ya thĩinĩ rungu rwa kĩndũ kĩa ciande, wĩra wa gũtuma, yothe ya buru, Kanua ka nguo ya thĩinĩ gatagatĩ-inĩ gatumĩtwo na ndigi ĩrĩa ĩthandũkanĩtio, karĩ na mũhĩndo mũthiũrũrũ-inĩ wa kanua karĩa gatangĩtuĩka. Nao magĩthondeka igũrũ rĩa mũthia wa kanjũ mwena wa thĩ ta makomamanga matunĩhĩte ma bururu, na wa ndathi, na wa rangi mũtune mũogothe, na gatani ĩrĩa njega ĩogothe. Nao magĩthondeka ngengere cia thahabu, na makĩiga ngengere icio igũrũ rĩa mũthia wa kanjũ mũthiũrũrũ-inĩ gatagatĩ ka makomamanga, Ngengere ya thahabu na komamanga igũrũ rĩa mũthia wa kanjũ gũthiũrũrũka, nĩ ũndũ wa gũtungata, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao magĩthondeka kanjũ cia gatani ĩrĩa njega, wĩra wa kũtumwo, cia Harũni na ariũ ake. na itambaya cia mĩtwe kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na itambaya rĩa mũtwe kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na indo cia magũrũ kuuma gatani-

inĩ ĩrĩa njega ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo, na mĩcibi yao kuuma gatani-inĩ ĩrĩa njega, na bururu, na ndathi, na rangi-wa-gakarakũ ĩrĩa ĩthĩnjĩtwo, wĩra wa mũtumi, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Na magĩthondeka kĩrapa kĩa thahabu, kĩheo kĩa ũtheru, kĩa thahabu theru, na akĩandĩka igũrũ rĩakĩo marũa macũhĩtio ta mũhũũra, Handũ-harĩa-Hatheru ha Mwathani. Nao makĩigĩrĩra mũcibi wa bururu igũrũ rĩa kĩremba, nĩguo ũikarĩre igũrũ rĩa kĩremba kuuma igũrũ, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa.

37

Nao mathiire hema ithanĩ cia gũcuurio ikũmi. Mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ na inana nĩyo yarĩ ũraihu wa itambaya rĩmwe, ũguo noguo gwarĩ ciothe, na mĩkono inya nĩyo yarĩ wariĩ wa itambaya rĩmwe. Na magĩthondeka gĩtambaya kĩa gũcuurio kuuma thaburao-inĩ, na rangi wa ndathi, na rangi wa gakarakũ gatumĩtwo, na gatani ĩrĩa njega ĩtumĩtwo, wĩra wa ũtumwo na mũtumi wa itambaya wa cherubim. Nao magĩikĩra kĩo igũrũ rĩa itugĩ inya itangĩthira iria igemie na thahabu, nacio mĩtwe yacio yarĩ ya thahabu, nacio itina ciacio inya ciarĩ cia betha. Na magĩĩka gĩtambaya kĩa kũhumbĩra kĩa mũrango wa hema ya ũira kuuma thĩ-ya-bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ĩrĩa ĩtumĩtwo, na gatani njega ĩrĩa ĩogotetwo, wĩra wa ũtumwo na mũtumi wa cherubim. Na itugĩ ciao ithano, na mĩrĩnga, na mĩtwe yacio, na tũcuurio twacio maahumbire na thahabu, nacio mĩthingi yacio ĩrĩ ithano yarĩ ya gĩcango.

Nao maathondekire nja ya hekarũ mwena wa Gũthini, itambaya cia nja ya hekarũ cia gatani ĩrĩa njega ĩthĩnjĩtwo mĩkono igana igũrũ rĩa igana. Na itugĩ ciao ciarĩ mĩrongo ĩĩrĩ, na mĩthingi yacio mĩrongo ĩĩrĩ. Na mwena ũrĩa ũrorete Gathigathini, igana igũrũ rĩa igana, na mwena ũrĩa ũrorete Gũthini, igana igũrũ rĩa igana, na itugĩ ciao mĩrongo ĩĩrĩ, na itina ciacio mĩrongo ĩĩrĩ. Na mwena ũrĩa ũngĩ ũrorete bahari, itambaya cia mĩkono mĩrongo ĩtano, itugĩ ciao ikũmi, na itina ciao ikũmi. Na mwena ũrĩa ũngĩ ũrorete mwena wa irathĩro mĩrongo ĩtano mĩkono itambaya, ikũmi na ĩtano mĩkono mwena wa thutha, na itugĩ ciao ciarĩ ithatũ, na mĩthingi yacio yarĩ ithatũ Na igũrũ rĩa mũgongo wa keerĩ kuuma mwena ũmwe na kuuma mwena ũrĩa ũngĩ kũringana na kĩhingo kĩa nja, itambaya cia mĩkono ikũmi na ĩtano, itugĩ ciao ithatũ, na itina ciao ithatũ. Itambaya ciothe cia hema ciumĩte gatani-inĩ ĩrĩa mĩthĩnjĩre. Nacio itina cia itugĩ ciao ciarĩ cia gĩcango, na tũcuurio twao twarĩ twa betha, na mĩtwe yao yahumbĩrĩtwo na betha, na itugĩ ihumbĩrĩtwo na betha, itugĩ ciothe cia nja. Na gĩtambaya gĩa kĩhingo kĩa nja nĩ wĩra wa mũtumi ũrĩa atumaga, kuuma bururu, na rangi wa ndathi, na rangi mũtune ũrĩa ũtumĩtwo, na gatani njega ĩrĩa ĩtumĩtwo, mĩkono mĩrongo ĩĩrĩ ũraihu, na kĩrĩa gĩtũũgĩru na kĩrĩa wariĩ mĩkono ĩtano ĩkĩringana na itambaya cia nja. Na itugĩ ciao ciarĩ inya, na mĩthingi yacio yarĩ inya ya gĩcango, na tũcuurio twacio twarĩ twa betha, na mĩtwe yacio yahumbĩrĩtwo na betha. Na icio ciothe cia nja mũthiũrũrũ-inĩ ciarĩ cia shaba, na o ene mahakanĩirio na betha. Nayo ĩno nĩyo mĩathĩre ya hema ya ũira, o ta ũrĩa kwathĩrĩirwo Musa, wĩra gũtuĩka wa Alawii nĩ ũndũ wa Ithamaru mũrũ wa Harũni mũthĩnjĩri-Ngai.

Nake Bezalel ũrĩa wa Uri, kuuma mũhĩrĩga wa Juda, eekire o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, Na Eliabu ũrĩa wa Ahisamaki kuuma mũhĩrĩga wa Dani, ũrĩa warĩ mũbundi mũnene wa indo iria ithanĩtwo na indo iria itumĩtwo na ndigi na mĩtũmĩre ya ũbundi, gũthana na rangi mũtune na gatani ĩrĩa njega.

38

Nake Bezaleli agĩthondeka ithandũku. Na akĩmĩhumbĩra na thahabu theru thĩinĩ na nja. Nake akĩmĩtwekera mĩrĩnga ĩna ya thahabu, ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena ũmwe, na ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena wa keerĩ. Nene kũrĩ mĩtĩ-inĩ ya gũkuua, nĩguo kũmĩoya na mĩtĩ ĩyo. Nake nĩathondekire kĩgĩtĩ kĩa tha igũrũ rĩa ithandũkũ kuuma thahabu theru. na icerubi icio igiri cia thahabu, Kerubu ũmwe igũrũ rĩa mũthia wa gĩtĩ kĩa tha kĩrĩa kĩmwe, na kerubu ũmwe igũrũ rĩa mũthia wa gĩtĩ kĩa tha kĩrĩa kĩa keerĩ, makĩhumbĩra na mathagu mao igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa ũhoro. Nake agĩthondeka metha ĩrĩa yarĩ mbere ya thahabu theru, Nake nĩatwekirie mĩrĩnga ĩna, ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena wa ũmwe, na ĩĩrĩ igũrũ rĩa mwena wa keerĩ, nene, nĩguo kũoya na mĩtĩ thĩinĩ wamo. Nake akĩthondeka itugĩ cia ithandũkũ na cia metha, na akĩmahumbĩra na thahabu. Nake akĩhinga indo cia metha, nacio nĩ thaani, na indo cia gũcinĩra ũbumba, na ikombe, na indo cia maruta ma kũnyuuo iria egũitĩrĩria nacio, cia thahabu. Nake agĩthondeka mũtĩ wa matawa ũrĩa ũtheragĩra ũtheri, wa thahabu, mũtĩ ũrĩa ũmũ, na tũhũngũ tũrĩa tũnini kuuma mĩena ĩĩrĩ ya kĩo, Kuuma thĩnjĩrĩ ciayo mathangũ, kuuma thĩnjĩrĩ ciayo

mathangũ matambũrũkĩte, atatũ kuuma ũyũ, na atatũ kuuma ũyũ, magĩthondekwo maringaine. Na matawa mao marĩa marĩ igũrũ rĩa mathia marĩ ta njũgũ kuuma harĩo, na tũhingo kuuma harĩo, nĩguo matawa makorwo igũrũ rĩao, na gĩhingo kĩa mũgwanja kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa gĩthia kĩa mũtĩ wa matawa, igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ kuuma igũrũ, kĩũmũ gĩothe gĩa thahabu. Na thabiti mũgwanja igũrũ rĩayo cia thahabu, na mĩcuucuuri yayo ya thahabu, na indo cia gũitithia ciao cia thahabu. Ũyũ nĩahumbire itugĩ na betha, na agĩtwekia itugĩ mĩrĩnga ya thahabu, na aahumbire mĩgĩĩko na thahabu, na aahumbire itugĩ cia gĩtambaya kĩa gĩcũhĩ na thahabu, na agĩthondeka tũcuurio twa thahabu. Ũyũ nĩathondekire mĩrĩnga ya hema ya thahabu, na mĩrĩnga ya nja, na mĩrĩnga ya gũtambũrũkia kĩhumbĩrĩ kuuma igũrũ ya gĩcango. Ũyũ nĩatwekirie mĩtwe ĩrĩa ya betha ya hema, na mĩtwe ĩrĩa ya gĩcango ya mũrango wa hema, na kĩhingo kĩa nja, na ndwano nĩekire itugĩ cia betha, igũrũ rĩa itugĩ ũyũ nĩaahumbĩrire na betha icio. Ũyũ nĩekire tũhocio twa hema, na tũhocio twa nja cia gĩcango. Ũyũ nĩwe wakĩte kĩgongona kĩa gĩcango kuuma thĩinĩ wa tũcinga twa mwaki twa gĩcango, iria ciarĩ cia andũ arĩa maaremete hamwe na kĩũngano kĩa Kora, Ũyũ nĩathondekire indo ciothe cia kĩgongona, na rũgĩo rwake rwa mwaki, na mũthingi, na mbakũri, na ndũũmo cia nyama cia gĩcango. Ũyũ eekire kĩgongona kĩhumbĩri, wĩra wa mũnyororo kuuma rungu rwa riiko rũnini kũrĩ rĩo nginya nuthu yako, na akĩĩkĩra mĩrĩnga ĩna kuuma harĩ icunjĩ inya cia kĩhumbĩri kĩa kĩgongona cia gĩcango, nene harĩ mĩtĩ, nĩguo kũoya nayo kĩgongona. Ũyũ nĩathondekire maguta ma ũitĩrĩrio marĩa matheru, na mũthondeke wa ũbumba ũrĩa mũtheru, wĩra wa

mũthondeki wa maguta manungi marĩa manungaga wega. Ũyũ nĩathondekire karĩa karai ka gĩcango, na mũthingi waguo wa gĩcango kuuma kũrĩ ndigi cia arĩa meheirie irio, arĩa meheirie irio hau mĩrango-inĩ ya hema ya ũira, mũthenya ũrĩa aamĩhaandire.

Nake akĩũmba kĩraĩ, nĩguo methambĩre kuuma kũrĩ kĩo Musa na Harũni na ariũ ake moko mao na magũrũ, rĩrĩa maatoonya hema ya ũira, kana rĩrĩa maakuhĩrĩria kĩgongona gũtungata, nao methambaga kuuma kũrĩ kĩo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

39

Thahabu yothe ĩrĩa yathondekeirwo mĩrimo-inĩ kũringana na wĩra wothe wa indo iria nyamũre, ĩkĩgĩa thahabu ya maciaro ma mbere, taranda mĩrongo ĩĩrĩ na kenda, na cekeri magana mũgwanja na mĩrongo ĩĩrĩ kũringana na cekeri ĩrĩa nyamũre. Na betha wa mũno kĩheo kuuma kũrĩ andũ arĩa maatharĩtio a kĩũngano igana itaranda, na ngiri mũgwanja igana mĩrongo mũgwanja na ĩtano cikeri, darakima ĩmwe kũrĩ mũtwe, nusu ya cikeri, kũringana na cikeri ĩrĩa theru, Andũ othe arĩa maahĩtũkĩire ũthuuranĩrio kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ maarĩ ikundi mĩrongo ĩtandatũ cia ikũmi ngiri, na ngiri ithatũ magana matano na mĩrongo ĩtano. Nayo taranda igana cia betha ikĩgĩa cia gũtwekio mĩtwe igana ya hema, na mĩtwe ya gĩtambaya kĩa gũcuurania, Mĩtwe igana thĩinĩ wa taranda igana, taranda ĩmwe kũrĩ mũtwe ũmwe, Nake cekeri ngiri ĩmwe na

magana mũgwanja na mĩrongo mũgwanja na ithano nĩathondekire tũcuurio twa itugĩ, na akĩhumbĩra mĩtwe yacio na thahabu, na akĩmathondeka.

Nayo gĩcango kĩa kĩruta kĩu kĩarutĩtwo kĩarĩ taranda mĩrongo mũgwanja, na cikeli ngiri ĩmwe na magana matano. Nao magĩthondeka itina cia mũrango wa hema ya ũira kuuma harĩ we. Na itina cia nja mĩthiũrũrũ, na itina cia kĩhingo kĩa nja, na higĩ cia hema, na higĩ cia nja mĩthiũrũrũ. na kĩhumbĩri kĩa gĩcango kĩa kĩgongona, na indo ciothe cia kĩgongona, na indo ciothe cia wĩra cia hema ya ũira, Nao magĩĩka ariũ a Isiraeli o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo magĩĩka Thahabu ĩrĩa ĩngĩ ya kĩrutho kĩu kĩamũre nĩmathondekire indo cia gũtungata nacio mbere ya Jehova. Na hyacinth ĩrĩa yatigĩtwo, na purple, na scarlet-rĩ, maathondekire Aroni nguo cia ũtungata, nĩguo atungate akĩhumbĩte icio thĩinĩ wa handũ harĩa hatheru. Nao makĩrehere nguo kũrĩ Musa, na hema, na indo ciayo, itina na mĩgĩĩko yayo, na itugĩ, na kĩgongona, na indo ciothe ciakĩo.

Nacio maguta ma gũitĩrĩria, na ũbumba wa gũthondekwo, na mũtĩ wa matawa ũrĩa mũtheru, na tawa matawa mayo, matawa ma gũcina, na maguta ma ũtheri, Na metha ya kũigwo mbere, na indo ciothe ciayo, na mĩgate ĩrĩa ĩigĩtwo mbere Na nguo cia mũtheru iria irĩ cia Aroni, na nguo cia ariũ ake, nĩ ũndũ wa ũthĩnjĩri-Ngai. Na itambaya cia nja, na itugĩ, na itambaya rĩa kĩhingo kĩa hema, na kĩa kĩhingo kĩa nja, Nĩ indo ciothe cia hema, na indo ciothe cia wĩra ciacio, na nguo cia rũũa rwa ndũrũme itoboketio rangi mũtune, na ciĩhumbĩri cia rangi wa

bururu, na ciĩhumbĩri cia iria ingĩ, na higĩ, na indo ciothe cia wĩra cia wĩra wa hema ya ũira. Ũrĩa wothe Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo ariũ a Isiraeli meekire mĩrigo yothe, Nake Musa akĩona mawĩra mothe, na maarĩ maciĩkĩte o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa, ũguo nĩguo meekire, nake Musa akĩmarathima.

40

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Thĩinĩ wa mũthenya wa mbere wa mweri wa mbere, mweri mwerũ, nĩũkahaanda hema ya ũira. Nĩũkĩiga ithandũkũ rĩa ũira, na nĩũkĩhumbĩra ithandũkũ na gĩtambaya kĩa gũcuurio. Na nĩũkaingĩria metha, na ũkaiga muoroto wayo, na ũkaingĩria mũtĩ wa matawa, na ũkaigĩrĩra matawa mayo. Nĩũkaiga kĩgongona kĩa thahabu kĩa gũcinĩra ũbumba mbere ya ithandũkũ, na ũkaiga kĩhumbĩri kĩa gĩtambaya kĩa gũcuurania igũrũ rĩa mũrango wa hema ya ũira. Na kĩgongona kĩa maruta ũkaaiga hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira, Na ũkaiga hema ĩrĩa mĩthiũrũrũ, na indo ciothe cia yo ũciamũre mĩthiũrũrũ. Na nĩũkuoya maguta ma kũitĩrĩria, na ũitĩrĩrie hema, na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wayo, na ũamũre, na indo ciayo ciothe, nayo ĩgaatuĩka theru. Nĩũgaitĩrĩria maguta kĩgongona kĩa maruta, na indo ciothe ciakĩo, na nĩũkaamũra kĩgongona, na kĩgongona kĩu gĩgaatuĩka kĩamũre mũno. Nawe ũgaarehera Harũni na ariũ ake mũrango-inĩ wa Hema ya Ũira, na ũmathambĩrie na maaĩ. Na nĩũkũhumba Aroni nguo icio theru, na ũmũitĩrĩrie maguta, na ũmũamũre, na nĩagatungatĩra

ũthĩnjĩri-Ngai. Nĩũkarehe ariũ ake, na ũmahumbithie kanjũ. Na ũkaamaitĩrĩria maguta o ũrĩa wamaitĩrĩria ithe wao maguta, nao nĩmagatungatĩra ũthĩnjĩri-Ngai, na gũgaatuĩka atĩ ũitĩrĩrio ũcio ũtuĩke wa ũthĩnjĩri-Ngai wa tene na tene kũrĩ o, nginya njiarwa-inĩ ciao. Nake Musa akĩruta maũndũ mothe marĩa Mwathani aamwathire, ũguo nĩguo ekire.

Na gũkĩhana mweri-inĩ wa mbere, mwaka-inĩ wa keerĩ, rĩrĩa moimaga kuuma Misiri, mũthenya wa mweri mwerũ hema ĩkĩhaandwo. Nake Musa akĩhaanda hema, na akĩiga itugĩ cia igũrũ, na akĩtoonyia mĩgĩĩko, na akĩhaanda itugĩ. Nake akĩtambũrũkia itambaya igũrũ wa hema, na akĩiga kĩhumbĩri kĩa hema igũrũ wakĩo kuuma igũrũ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Na aarĩkia kuoya ũira ũcio, akĩũikia thĩinĩ wa ithandũkũ, na akĩiga mĩtĩ ĩrĩa mĩraaya rungu rwa ithandũkũ, Na akĩrehithia ithandũku thĩinĩ wa hema, na akĩiga kĩhumbĩri kĩa gĩtambaya kĩa gũcuurania, na akĩhumbĩra ithandũku rĩa ũira, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa. Nake akĩiga metha thĩinĩ wa hema ya ũira, mwena wa gathigathini nja ya gĩtambaya kĩa hema. Nake akĩongerera igũrũ rĩayo mĩgate ya kũigwo mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aathire Musa. Nake akĩiga mũtĩ wa matawa thĩinĩ wa hema ya ũira, mwena-inĩ wa hema ũrĩa werekeire Gũthini. Nake aigire matawa mayo mbere ya Jehova, o ta ũrĩa Jehova aathire Musa. Nake akĩiga kĩgongona kĩa thahabu thĩinĩ wa hema ya Ũira mbere ya gĩtambaya kĩa kũhakania. Na akĩhĩa ũbumba thĩinĩ wake ũbumba wa mũthondekere, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nake akĩiga kĩgongona kĩa maruta hakuhĩ na mũrango wa hema. Na akĩhaanda nja

ĩthiũrũrũkĩirie hema na kĩgongona, nake Musa akĩrĩkia mawĩra mothe.

Nayo itu kĩahumbĩra hema ya Ũira, nayo hema ĩkĩiyũrwo nĩ riiri wa Mwathani. Nake ti-aahotire Musa gũtoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, tondũ ĩrĩ ĩkĩhumbĩrwo nĩ itu igũrũ rĩayo, na riiri wa Mwathani ũkĩiyũra hema ĩyo. Rĩrĩa rĩothe itu rĩambataga kuuma hema-inĩ, ariũ a Isiraeli nĩmagarũrũkaga marĩ na mĩrigo yao. Akorwo no itu ndyambatire, matioimagara nginya muthenya uria itu yaambatire. Nĩgũkorwo itu rĩarĩ igũrũ rĩa hema mũthenya, na mwaki warĩ igũrũ rĩayo ũtukũ mbere ya Isiraeli wothe, mahinda mothe moimagara.

Ũhoro Mwega wa Mariko

1

Kĩambĩrĩria kĩa ũhoro mwega wa Jesũ Kristũ, Mũriũ wa Ngai. Tondũ nĩkũandĩkĩtwo thĩinĩ wa anabii, ona niĩ ndĩratũma mũtũmwo wakwa mbere ya ũthiũ waku, ũrĩa ũkahaarĩria njĩra yaku mbere yaku. Mũgambo wa ũrĩa ũraanĩrĩra werũ-inĩ, haarĩriai njĩra ya Mwathani, rũngai njĩra ciake nũngĩrĩru.

Kũgĩtuĩka Johana akĩbatithia werũ-inĩ na akĩhunjia ũbatithio wa kwĩrira nĩ ũndũ wa kũrekerwo mehia. Nao nĩ mathiaga kũrĩ we bũrũri wothe wa Judea na andũ a Jerusalemu, na nĩ mabatithirio othe thĩinĩ wa rũũĩ rwa Jorodani nĩ we makĩumbũra mehia mao. Nake Johana aarĩ ehumbĩte njuĩrĩ cia ngamĩĩra na mũcibi wa rũũa njohero-inĩ yake, na aarĩĩaga ndigiri na ũũkĩ wa gĩthaka. Na nĩahunjagia akiuga atĩrĩ, Nĩarooka ũrĩa ũrĩ na hinya gũkĩra niĩ thuutha wakwa, ũrĩa niĩ

ndirĩ mũiganu wa kũinamĩrĩra kuohora rũhĩndo rwa iraatũ ciake. Niĩ ti-itherũ ndaamũbatithia na maaĩ, no we mwene nĩakamũbatithia na Roho Mũtheru.

Na gũkĩgĩa thĩinĩ wa matukũ macio, Jesũ akiuma Nazarethi ya Galili na akĩbatithio nĩ Johana thĩinĩ wa Jorodani. Na o rĩrĩa ambataga kuuma maaĩ-inĩ, onire igũrũ rĩkĩtarũkanwo, na Roho ĩkĩharũrũka igũrũ rĩake ta ndutura. Nayo mũgambo ũkĩgĩa kuuma igũrũ, wee nĩwe mũrũ wakwa mwendetwo, thĩinĩ waku nĩndakenio.

Nao o rĩmwe Roho ũmũikia nja thĩinĩ wa werũ. Na aarĩ kũu werũ-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna akĩgeririo nĩ Shaitani, na aarĩ hamwe na nyamũ cia gĩthaka, nao atũmwo nĩmaamũtungatagĩra.

Thuutha wa kũneano kwa Johana, Jesũ ookire Galili akĩhunjia ũhoro mwega wa ũthamaki wa Ngai na akiuga atĩrĩ ihinda nĩkũhingĩtio, na ũthamaki wa Ngai nĩũkuhĩrĩirie, mwĩrirai na mwĩtĩkie ũhoro ũrĩa mwega.

Agĩthiĩ hau hakuhĩ na iria rĩa Galili, akĩona Simoni na Andreya mũrũ wa nyina wa Simoni, makĩhikia wabu thĩinĩ wa iria, nĩgũkorwo maarĩ ategani. Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ũkai mũnrũmĩrĩre, na nĩngamũtũma mũtuĩke ategani a andũ. Na o rĩmwe matigĩte wabu ciao, makĩmũrũmĩrĩra. Na athiĩte na mbere kuuma kũu kanini, onire Jakubu wa Zebedayo na Johana mũrũ wa nyina, nao marĩ thĩinĩ wa gatarũ makĩgayania wabu.

Nake o rĩrĩa akĩmeeta. Nao matigĩte ithe wao Zebedayo thĩinĩ wa gatarũ hamwe na andũ arĩa maarĩhĩtwo, magĩthiĩ thuutha wake.

Nao magĩtoonya Kaperinaumu, na o rĩmwe mũthenya wa Thabatũ aarĩkia gũtoonya thĩinĩ wa kĩũngano nĩarutanaga. Nao makĩgega nĩ ũndũ wa ũrutani wake, nĩgũkorwo aarĩ akĩmarutana ta mũndũ ũrĩ na wathani, na ti ta aandĩki-marũa. Nake kwarĩ thĩinĩ wa gĩkundi kĩao kĩa kũũngana mũndũ ũrĩ na roho thaahu, nake akĩanĩrĩra Akiuga atĩrĩ, Tiga! Ũrĩ na ũhoro ũrĩkũ na ithuĩ, Jesũ wa Nazarethi? Ũũkĩte gwĩtũniina? Nĩnjũũĩ ũrĩa ũrĩ, ũrĩa Mũtheru wa Ngai. Nake Jesũ akamũkaania akiuga atĩrĩ, Kira, na ũume thĩinĩ wake. Nake roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru ũkĩmũthingiithia, na ũgĩkaya na mũgambo mũnene, ũkiuma thĩinĩ wake. Nao magegegania othe, nĩguo kũgegania harĩ ene mene makiuga, Nĩ atĩa ũndũ ũyũ? Nĩ ũrutani ũrĩkũ ũrĩa mwerũ ũyũ, atĩ kũringana na wathani, na kũrĩ maroho marĩa matarĩ matheru aathana, nao nĩmamwathĩkagĩra? Nake ũhoro wake ũkĩhunjũka o rĩmwe bũrũri-inĩ wothe ũrĩa ũthiũrũrũkĩirie wa Galili.

Na o rĩrĩa moimire kuuma kĩũngano-inĩ, magĩthiĩ nyũmba-inĩ ya Simoni na Anderea marĩ hamwe na Jakubu na Johana. No nyina wa mũtumia wa Simoni aarĩ akomete arĩ na mbiriti. Na o rĩmwe makĩmwĩra ũhoro wake. Nake aakorire akĩmũũkĩria nĩakuuĩte guoko gwake, nayo homa ĩkĩmũtiga o rĩmwe, nake akĩmatungatĩra. Hwaĩ-inĩ rĩrĩa riũa rĩathũire, nĩmarehire kũrĩ we andũ othe arĩa maarĩ arũaru na arĩa maarĩ na ngoma. na rĩrĩ itũũra rĩothe rĩarĩ rĩũnganaĩte hau mũrango-inĩ Na nĩahoniirie

andũ aingĩ arĩa maarĩ na mĩrimũ mĩingĩ ya mĩthemba mĩingĩ, na akĩingata ndaimoni nyingĩ, na ndaigana kũrekereria ndaimoni icio kwaria, tondũ nĩciamũmenyaga atĩ nĩwe Kristũ.

Na rũciinĩ kĩroko-inĩ mũno aarahũka, akiuma, na agĩthiĩ handũ werũ, na kũu nĩahooyaga. Nao makĩmũingatĩria, Simoni na arĩa maarĩ hamwe nake. Na rĩrĩa maamuonire, makĩmwĩra atĩrĩ, Andũ othe nĩwe maracaria. Nake akameera atĩrĩ, Rekei tũthiĩ matũũra-inĩ marĩa marĩ hakuhĩ, nĩguo o na kũu nĩhũnjĩrie, nĩgũkorwo ũndũ ũyũ nĩguo ndoimire. Na aarĩ akĩhunjia thĩinĩ wa ciũngano ciao kũu Galili yothe, na akĩingata ngoma.

Nake mũndũ mũrũaru wa mangũ agĩũka kũrĩ we, akĩmũthaitha na akĩmũturĩria ndu, akĩmwĩra atĩrĩ, Ũngĩenda-rĩ, no ũhote kũntheria. No rĩrĩ, Jesũ akĩgĩa na tha, agĩtambũrũkia guoko gwake, akĩmũhutia, na akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩndĩkwenda, therio. Na aarĩkia kuuga ũguo, o rĩmwe mangũ makiuma harĩ we, nake akĩthambio. Na aamukaania nĩ hinya kũrĩ we, o rĩmwe akĩmũingata, na akĩmwĩra we Ona mũndũ o na ũrĩkũ ndũkamwĩre ũndũ o na ũrĩkũ, no thiĩ wĩonanie harĩ mũthĩnjĩri-Ngai, na ũrutĩre igongona rĩa ũtheru waku ũrĩa Musa aathanire, nĩguo ũtuĩke ũira harĩ o. Ũrĩa no aauma nja ambĩrĩirie kũhunjia nyingĩ na kũharagania ũhoro ũcio, nĩ ũndũ ũcio ndacookire akĩhota gũtoonya itũũra inene atarĩ hitho-inĩ, no aarĩ nja thĩinĩ wa kũndũ kũrĩa gũtarĩ andũ, na nĩmokaga kũrĩ we kuuma mĩena yothe.

2

Nake agĩtoonya rĩngĩ Kaperinaumu thuutha wa mĩthenya, na gũkĩiguuo atĩ arĩ nyũmba. Na o rĩmwe nĩmonganire aingĩ, nĩ ũndũ ũcio gũtikũrĩ kũgeria kũingĩra o na kũrĩa kũrĩ mũrango-inĩ, nake nĩamaaragĩria kiugo. na magoka kũrĩ we makuuĩte mũndũ ũtangĩhota gwĩthiũrũra, ũrĩa akuuagwo nĩ andũ ana, Na tondũ matingĩahotire kũmũkuhĩrĩria nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ, makĩambũra mũrigo harĩa aarĩ, na maarĩkia kwenja makĩharũrũria gĩtanda kĩrĩa mũndũ ũrĩa waagĩte hinya akomete. Kuona no Jesũ wĩtĩkio wao, aragĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiũrũra, Mwana, nĩũrekeirwo mehia maku. No kwarĩ na amwe a andũ-a-maandĩko kũu maikarĩte na makĩĩciiria ngoro-inĩ ciao, Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũyũ mũndũ aarie ũguo ciirũ cia kũruma Ngai? Nũũ ũngĩhota kũrekereria mehia tiga o Ngai ũmwe? Na o hĩndĩ o ĩyo Jesũ amenya na roho wake atĩ ũguo o ene maraciira thĩinĩ wao ene, akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũraciira maũndũ macio thĩinĩ wa ngoro cianyu? Nĩ atĩa kĩrĩa kĩrĩ hĩndĩ gũkĩra, kũĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiĩra, Mehia maku nĩmarekeirwo, kana kũĩra, Ũkĩra na ũoe gĩtanda kĩa gũkoma gĩaku na ũthiĩ? nĩguo no mũmenye atĩ Mũrũ wa Mũndũ arĩ na ũhoti wa kũrekanĩra mehia gũkũ thĩ, aragĩra mũndũ ũrĩa ũtangĩhota gwĩthiũrũra, Ngũkwĩra atĩrĩ, ũkĩra, woe kĩbaranda gĩaku, na ũthiĩ gwaku mũciĩ. Na nĩarahũkire o rĩmwe, na akĩoya kĩrĩrĩ gĩa toro akiuma mbere ya andũ othe, nĩ ũndũ ũcio andũ othe makĩgega na makĩgooca Ngai makiuga atĩrĩ, Gũtirĩ hĩndĩ twonire ũndũ ta ũyũ.

Nake akiuma rĩngĩ hau hakuhĩ na iria, nakĩo kĩrĩndĩ gĩothe gĩgĩũka kũrĩ we, nake akĩmarutana. Na rĩrĩa aahĩtũkaga, onire Levi mũrũ wa Alfayo aikarĩte kĩhanda-inĩ kĩa ũthoni, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nũmĩrĩra. Nake agĩũkĩra, akĩmũrũmĩrĩra. Nayo gũkĩhana rĩrĩa aakomeire thĩ thĩinĩ wa nyũmba yake, nao aingĩ eeti cia ũthoni na ehia nĩmakomeire hamwe na Jesũ na arũmĩrĩri ake, nĩgũkorwo maarĩ aingĩ, nao nĩmarũmĩrĩire we. Na andĩki na Afarisai maamuona akĩrĩa hamwe na etia-ũtheri na ehia, makĩũria arutwo ake atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũma arĩĩaga na anyuuaga na etia-ũtheri na ehia? Na Jesũ aigua ũguo, akĩmeera atĩrĩ, Arĩa marĩ na hinya matiagĩrĩirwo nĩ muganga, no arĩa marĩ mũrimũ. Ndiokire gwĩta athingu, no ndokire gwĩta ehia nĩguo merire.

Nao maarĩ arutwo a Johana na a Afarisai mehinga irio. Nao magĩũka makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi arutwo a Johana na a Afarisai mehingaga irio, no arutwo aku matiĩhingaga irio? Nake akĩmeera Jesũ atĩrĩ, Kaĩ ariũ a nyũmba ya ũhiki, rĩrĩa mũhiki arĩ hamwe nao, nĩmahota kwĩhinga kũrĩa? Ihinda rĩothe marĩ na mũhiki hamwe nao ene, ti-kũ nĩmahota kwĩhinga kũrĩa. Nĩmagoka no matukũ rĩrĩa mũhiki-ngania akeeherio kuuma kũrĩ o, na hĩndĩ ĩyo nĩmakehinga kũrĩa thĩinĩ wa macio matukũ. Gũtirĩ mũndũ ũtumanagĩra kĩraka kĩa nguo ĩtarĩ yũmĩtio igũrũ rĩa nguo ya tene, angĩkorwo no tiga, ũiyũri wakĩo, kĩrĩa kĩerũ kĩa kĩrĩa kĩa tene, nĩkĩoyaga, na ũtarũkanĩrio mũũru ũgĩtuĩka. Na gũtirĩ mũndũ ũikaga ndibei njerũ thĩinĩ wa mondo ma tene, angĩkorwo no ti ũguo, ndibei ĩrĩa njerũ nĩĩtũranga mondo macio, na ndibei ĩrĩa nĩĩitĩkaga, na mondo macio

nĩmakaniinaga. No ndibei njerũ no nginya ĩikwo thĩinĩ wa mondo merũ.

Nayo gũkĩoneka atũũraga akĩhĩtũkĩra thĩinĩ wa thabatũ kũgera mĩgũnda-inĩ ya ngano, nao arutani ake makĩambĩrĩrĩria gwĩthondekera njĩra makĩuna magira ma ngano. Na Afarisai maarĩ makĩmwĩra atĩrĩ, Ona ũrĩa meeka mũthenya wa Thabatũ ũrĩa ũtarĩ wa kwĩtĩkĩrio. Nake we mwene aameera atĩrĩ, mũtirĩ mũthoma ũrĩa Daudi eekire rĩrĩa aarĩ na bata na akĩhũũta we mwene na arĩa maarĩ nake? Atĩa atoonya nyũmba ya Ngai hĩndĩ ya Abiatharu mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na akĩrĩa mĩgate ya kũigwo mbere, ĩrĩa ĩtakwagĩrĩire kũrĩĩo tiga nĩ athĩnjĩri-Ngai, na agĩcooka akĩhe arĩa maarĩ hamwe nake? Nake akĩmeera atĩrĩ, Itumia rĩa kũhurũka rĩagĩirwo nĩ ũndũ wa mũndũ, ti mũndũ nĩ ũndũ wa itumia rĩa kũhurũka, Nĩ ũndũ ũcio Mũrũ wa Mũndũ nĩ Mwathi o na wa Sabato.

3

Nake agĩtoonya rĩngĩ thĩinĩ wa kĩũngano, na kwarĩ ho mũndũ warĩ na guoko kũhooha. Nao nĩmaramũcũthagĩrĩria angĩkorwo mũthenya wa thabatũ nĩakamũhonia, nĩguo mamũthitange. Nake akĩĩra mũndũ ũrĩa warĩ na guoko kũhooha atĩrĩ, Ũkĩra ũrũgame gatagatĩ. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kwagĩrĩire mĩthenya ya Thabatũ gwĩka wega kana gwĩka ũũru? Roho kũhonokia kana kũũraga? No-o makĩira ki. Nake arĩa maroretio na maiguĩte na ũũru, akĩona ũũru nĩ ũndũ wa kũũmia kwa ngoro yao, akĩĩra

mũndũ ũcio atĩrĩ, Tambũrũkia guoko gwaku. Nake akĩtambũrũkia, na guoko gwake gũkĩhonio gĩkĩagĩra o ta karĩa kangĩ. Na mathiĩ Afarisai o rĩmwe hamwe na Aherodiani kĩama maathiire kũringana na we, nĩguo mamwanange.

Nake Jesũ nĩehereire hamwe na arutani ake kũrĩ iria, na kĩrĩndĩ kĩnene kuuma Galili gĩkĩmũrũmĩrĩra. Na kuuma Judea na kuuma Jerusalemu na kuuma Idumea na mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani na arĩa maarĩ gũkuhĩ na Tiro na Sidoni, kĩrĩndĩ kĩnene, maiguĩte maũndũ mothe marĩa ekaga, mokire kũrĩ we. Nake akĩĩra arutani ake atĩ gatarũ kanini gĩmweterere nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ, nĩguo matikamuhatĩrĩrie. Aingĩ nĩgũkorwo ahonirie, nĩ ũndũ ũcio kũmũgwĩra nĩguo mamũhutie arĩa othe maarĩ na mĩrimũ. Nacio roho iria thaahu, rĩrĩa ciamuonaga, nĩciagwĩraga harĩ we na ciakaya ikĩanĩrĩra atĩrĩ wee ũrĩ Mũrũ wa Ngai. na amakaania nyingĩ nĩguo matigatua we onekane

Nake akĩambata kĩrĩma-inĩ, na agĩĩta arĩa endaga we mwene, nao magĩthiĩ kũrĩ we. Nake akĩruta ikũmi na igĩrĩ, nĩguo makorwo hamwe nake, na nĩguo atũme o kũhunjia. na kũgĩa na wathani wa kũhonia mĩrimũ na kũingata ngoma icio. nake akĩiga rĩĩtwa kũrĩ Simoni Petero Na Jakubu ũrĩa wa Zebedayo, na Johana ũrĩa mũrũ wa nyina na Jakubu, nake akĩmahe marĩĩtwa Boanerege, ũrĩa ũgwetetwo ariũ a ngwa. na Anderea, na Filipo, na Baritholomayo, na Mathayo, na Thomasi, na Jakubo wa Alfayo, na Thadayo, na Simoni Mũkanani na Judah Iscariot, ũrĩa o nake aamũneanire.

Na nĩmokaga thĩinĩ wa nyũmba, na gĩkundi kĩonganaga rĩngĩ, nĩ ũndũ ũcio matiahota o na kũrĩa mũgate. Na rĩrĩa arĩa maarĩ a mũciĩ wake maaiguire ũhoro ũcio, makiuma nĩguo mamũnyiite, tondũ maarĩ maroiga atĩ nĩagegete. Nao andĩki arĩa moimĩte Jerusalemu marĩkĩtie gũikũrũka maarĩ makiuga atĩrĩ arĩ na Beelzebuli, na atĩrĩ nĩ na ũndũ wa mũthamaki wa ndaimoni nĩarutaga ndaimoni. Nake aarĩkia kũmeeta, akĩmaarĩria na thimo, akĩmooria atĩrĩ, Shaitani angĩhota atĩa kũingata Shaitani? Na angĩkorwo ũthamaki ũkĩgayũkana thĩinĩ wayo, ũthamaki ũcio ndũngĩhota kũrũgama, Na angĩkorwo nyũmba ĩgayanio igũrũ rĩayo kĩĩrĩ, ndĩngĩhota kũrũgama nyũmba ĩyo. Na angĩkorwo Shaitani okĩrire igũrũ rĩake mwene na nĩagayũkanĩtio, ndangĩhota kũrũgama, no arĩ na mũthia. Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũtaha indo cia mũndũ ũrĩ hinya atoonye nyũmba yake, tiga amuohe mbere, na hĩndĩ ĩyo nĩagataha nyũmba yake. Ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ mehia mothe na irumi cia Ngai iria ciana cia andũ ingĩruma nĩikarekererwo, Ũrĩa ũngĩruma Roho Mũtheru, ndangĩgĩa na ũrekero nginya tene, no nĩ mũhĩtia wa ũtuĩro wa tene, Tondũ maarugaga, arĩ na roho ĩrĩa thaahu.

Nĩmokaga nĩ ũndũ ũcio nyina wake na ariũ a ithe wake, na marũgamĩte nja, nĩmatũmire kũrĩ we makĩmwĩta. Na aikarĩte ũhoro wake kĩrĩndĩ, nao makĩmwĩra atĩrĩ, Ona nyina waku na ariũ a nyina waku marĩ nja magũcaria. Nake akĩmacookeria akiuga, Nũũ ũrĩ nyina wakwa kana ariũ a baba? Na kũrora gũthiũrũrũka mũthiũrũrũko acio maikarĩte igũrũ rĩake, aroiga, Onai nyina wakwa na ariũ a ithe wakwa, Mũndũ ũrĩa wothe

wĩkaga ũrĩa Ngai endaga, ũcio nĩ mũrũ wa maitũ wakwa, na mwarĩ wa maitũ wakwa, na nyina.

4

Na rĩngĩ ambĩrĩirie kũrutana hau hakuhĩ na iria, na kĩrĩndĩ kĩnene gĩacookanĩrĩrio harĩ we, nĩ ũndũ ũcio we atoonya thĩinĩ wa gatarũ gũikara iria-inĩ, nao andũ othe a kĩrĩndĩ kĩu maarĩ hau hakuhĩ na iria igũrũ wa thĩ. Nake nĩamarutaga na ngerekano nyingĩ, na akĩmeera ũrutanĩ-inĩ wake, Thikĩrĩriai. Onai nĩoimire ũrĩa ũrahaanda wa kũhaanda. Na gũkĩoneka rĩrĩa aahaandaga, ĩmwe ĩkĩgũa njĩra-inĩ, nacio nyoni ikĩũka ikĩmĩrĩa, Na ĩngĩ ĩkĩgũa igũrũ rĩa ihiga, kũrĩa ĩtiarĩ na tĩĩri mũingĩ, na o rĩmwe ĩkĩmera nĩ ũndũ wa kwaga ũriku wa tĩĩri, Riũa rĩa mũthenya no rĩaroka, rĩgĩcinwo, na tondũ wa gũtarĩ na mũri, rĩkĩũma. Nayo ĩngĩ ĩkĩgwĩra mĩigua-inĩ, nayo mĩigua ĩkĩmera, ĩkĩmĩhinyĩrĩria, na ndĩaciara maciaro. Na ĩngĩ ĩkĩgũa thĩ-inĩ ĩrĩa njega, na ĩkĩruta maciaro marĩa maakũraga na makĩneneha, na ĩkĩrehe maciaro ma mĩrongo ĩtatũ, na ma mĩrongo ĩtandatũ, na ma igana. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa ũrĩ na matũ ma kũigua, nĩaigue. Rĩrĩa rĩarĩ o we wiki, arĩa maarĩ hakuhĩ nake hamwe na acio ikũmi na ĩĩrĩ makĩmũũria ũhoro wa thimo ĩyo. Nake nĩ aamaheire atĩrĩ, Kũrĩ inyuĩ nĩmũheetwo kũmenya mahiũ ma ũthamaki wa Ngai, no kũrĩ acio a nja, maũndũ mothe matuĩkaga na ngerekano, Nĩguo makĩonaga mone na matikaone, na makĩiguaga maigue na matikaũmenye, nĩguo matikagarũrũke na mehia mao mĩrekerwo.

Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũtiũĩ ngerekano ĩno, na mũkamenya atĩa ngerekano ciothe? Ũrĩa ũrahaanda nĩahaandaga kiugo. Aya no nĩ acio a mũkĩra-inĩ wa njĩra kũrĩa kũhaandagwo kiugo, na rĩrĩa maigua, o rĩmwe Shaitani nĩagooka na akuoe kiugo kĩrĩa kĩhaandĩtwo ngoro-inĩ ciao. Na acio o ũguo nĩo arĩa igũrũ wa kũndũ kũrĩa kũrĩ mahiga kũhaandwo, arĩa rĩrĩa maiguaga kiugo, o rĩmwe na gĩkeno magatwara guo. Na matiĩ na mũri thĩinĩ wao ene, no nĩ a ihinda o rĩu. Hĩndĩ ĩyo gũkorwo kũrĩ na mathĩĩna kana kũingatwo nĩ ũndũ wa kiugo, o rĩmwe nĩmahĩngagwo. Na aya nĩo arĩa mahaandagwo thĩinĩ wa mĩigua, arĩa maiguaga kiugo. Na mathina ma riria rĩa hĩndĩ ĩno, na ũhinga wa ũtonga, na meririria cia indo iria ingĩ igĩtoonya thĩinĩ ikĩhinyĩrĩria kiugo, nakĩo gĩgatuĩka gĩtarĩ maciaro. Na acio nĩo arĩa mahandĩtwo thĩ-inĩ ĩrĩa njega, arĩa maiguaga kiugo na makamĩtĩkĩra, na makaciara maciaro ma mĩrongo ĩtatũ, na ma mĩrongo ĩtandatũ, na ma igana.

Nake nĩ aamaheire atĩrĩrĩ, Tawa gĩtaara kĩũkaga nĩguo kĩigwo rungu wa gĩkabũ kana rungu wa ũrĩrĩ? Githĩ ti nĩguo kĩigwo igũrũ wa mũtĩ wa gĩtaara? Ti nĩgũkorwo kũrĩ kĩndũ kĩhithe kĩrĩa kĩtangĩguũrĩrio, kana gũtikĩgĩire kĩndũ kĩhithe, no nĩguo kĩũke kĩonekanie. Angĩkorwo mũndũ arĩ na matũ ma kũigua, nĩaigue. Nake aarĩ akĩmeera atĩrĩ, onai ũrĩa mũiguaga. Gĩthimo kĩrĩa mũthimaga nĩkĩo gĩgaathimĩrwo inyuĩ, na nĩgũkongerwo kũrĩ inyuĩ arĩa mũiguaga. Ũrĩa ũngĩkorwo arĩ na kĩndũ, nĩakaaheo kĩndũ kĩngĩ, na ũrĩa ũtarĩ na kĩndũ, o na kĩrĩa arĩ nakĩo nĩgĩkeeherio harĩ we. Nake oigaga atĩrĩ, ũguo nĩguo ũthamaki wa Ngai ũhaana ta mũndũ angĩikia mbegũ thĩ, Na akomaga na

arahũkaga ũtukũ na mũthenya, na mbegũ ĩmerera na ĩkũra o ta ũrĩa atamenyaga we mwene. Nĩ ya mwene tondu thĩ ĩciaraga maciaro, mbere nyeki, hĩndĩ ĩyo mũtĩ wa ngano, hĩndĩ ĩyo ĩiyũrĩte ngano thĩinĩ wa mũtĩ wa ngano. Rĩrĩa maciaro maneana, o rĩmwe atũmaga mũgethia, tondũ ũgetha nĩũkinyĩte.

Nake akiuga atĩrĩ, tũngĩgererania ũthamaki wa Ngai atĩa? Kana nĩ thimo ĩrĩkũ tũngĩũgererania naguo? ta mbeũ ĩmwe ya haradali, ĩrĩa rĩrĩa ĩhaandwo thĩ, nĩ nini mũno gatagatĩ-inĩ ka mbeũ ciothe iria irĩ thĩ, Na rĩrĩa rĩhaandwo, rĩambataga na rĩtuĩkaga inene gũkĩra mboga ciothe, na rĩthondekaga honge nene, nĩguo nyoni cia igũrũ ihoteke gũtũũra kĩĩruru-inĩ kĩarĩo.

Nake na ciugo cia ngerekano nyingĩ ta icio aamaaragĩria kiugo, o ta ũrĩa maahotaga kũigua, Hatarĩ-rĩ na ngerekano ndaamaaragia kũrĩa kiugo, no kũringana na ene, arutani ake aataarũrĩria maũndũ mothe.

Na akĩmeera atĩrĩ, mũthenya ũcio hwaĩ-inĩ ũgĩkinya, Rekei tũringe mũrĩmo ũrĩa ũngĩ. Nao matigĩte kĩrĩndĩ, makĩmũkuua o ta ũrĩa aarĩ thĩinĩ wa gatarũ, na marikabu ingĩ ciarĩ hamwe nake. Nayo gũkĩgĩa kĩhuhũkanio kĩa rũhuho rũnene, namo makũmbĩ makĩhũũra thĩinĩ wa marikabu, nginya rĩu rĩo rĩkĩambĩrĩria kũiyũrwo. Nake aarĩ we mwene igũrũ rĩa mũthia igũrũ rĩa mũtaratara akĩkomete, nao makĩmũrahũra na makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ti ũndũ wa bata harĩ wee atĩ nĩtũrakua? Na aaroketio akĩrũithia rũhuho, na akĩĩra iria atĩrĩ, kira ki, hooreria. Na rũhuho rũkĩhooreria, na gũkĩgĩa ũhooreri

mũnene. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga mũtuĩke a-wĩtigĩri ũguo? Nĩ kĩĩ gĩtũma mũtirĩ na wĩtĩkio? Nao magĩtigĩra wĩtigĩru mũnene, na maarĩ makiuga ũmwe na ũrĩa ũngĩ atĩrĩ, Nũũ hĩndĩ ĩno ũyũ, atĩ o na rũhuho na iria nĩimwathĩkagĩra?

5

Nao magĩũka mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria, bũrũri-inĩ wa Agergesene. Na rĩrĩa oimire kuuma thĩinĩ wa gatarũ, o rĩmwe akiumĩrĩrwo nĩ mũndũ kuuma mbĩrĩra-inĩ ũrĩa warĩ na roho thaahu. ũrĩa gĩikaro aagĩire thĩinĩ wa mbĩrĩra, na o na mĩnyororo gũtirĩ mũndũ wahotaga kũmuoha, Tondũ wa ũrĩa we mĩhĩndo maingĩ mĩgĩĩko na mĩnyororo kũohwo, na mĩnyororo ĩgatuĩkangwo nĩ we na mĩgĩĩko ĩkahehenjwo, na gũtirĩ mũndũ wahotire kũmũhooya, Na tondũ wa ũtukũ wothe na mũthenya, thĩinĩ wa mbĩrĩra na thĩinĩ wa irĩma, aarĩ akĩanagĩrĩra na akĩĩtemaga na mahiga. Rĩrĩa onire Jesũ arĩ haraaya, akĩhanyũka na akĩmũinamĩra, Na aarĩkia kwanĩrĩra na mũgambo mũnene, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kũrĩ niĩ na wee, Jesũ, mũrũ wa Ngai ũrĩa ũrĩ igũrũ mũno? Nĩngũkwĩhĩtithia na Ngai, ndũkanyariire. Aarĩ kũmwĩra nĩgũkorwo harĩ kũmwĩra, Uma, wee roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru, kuuma harĩ mũndũ ũyũ. Nake akĩmũũria atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩaku nĩ kĩĩ? Nake agĩcookia akiuga atĩrĩ, Rĩĩtwa rĩakwa nĩ Legio, tondũ tũrĩ aingĩ. Nake nĩamũthaithire mũno nĩguo ndakamatũme nja ya bũrũri ũcio. Kwarĩ na kũu rũũru rũnene rwa ngũrwe ĩkĩrĩithaga gũkuhĩ na kĩrĩma. Na ngooma ciothe ikĩmũthaitha ikĩuga atĩrĩ, tũtũme kũrĩ ngurwe nĩguo tũcitoonye.

Nake akĩmarekeria o rĩmwe Jesũ. Nacio roho iria thaahu ikiumĩra, igĩtoonya thĩinĩ wa ngũrwe, naruo rũũru rũkĩguthũka kĩharũrũka-inĩ rũgĩtoonyera iria-inĩ, nao maarĩ ta ngiri igĩrĩ, makĩũrĩra iria-inĩ. Nao arĩa maarĩithaga ngũrwe makĩũra na makĩheana ũhoro itũũra-inĩ inene na mĩgũnda-inĩ, nao andũ makiumĩra kuona kĩrĩa kĩonekete. Nao magĩũka kũrĩ Jesũ, na makĩona ũrĩa warĩ na ndaimona aikarĩte na ehumbĩte nguo na arĩ na meciiria mega, ũrĩa warĩ na legio, nao makĩĩtigĩra. Nao arĩa moonire makĩmeera ũrĩa gwekĩkire mũndũ ũrĩa warĩ na ndaimona, na ũhoro wa ngũrwe. nao makĩambĩrĩria kũmũthaitha athiĩ kuuma mĩhaka-inĩ yao Na rĩrĩa aatoonyaga marikabu-inĩ, mũndũ ũrĩa warĩ na ndaimona nĩamũthaithaga nĩguo akorwo hamwe nake. Na ndaamwetikĩria, no aramwĩra atĩrĩ, Thiĩ mũciĩ waku kũrĩ andũ aku, na ũmeere maũndũ mothe marĩa Mwathani agwĩkĩire na ũrĩa akũiguĩra tha. Nake agĩthiĩ, na akĩambĩrĩria kũhunjia kũu Dekapoli maũndũ mothe marĩa Jesũ aamwĩkĩire, nao andũ othe makĩgega.

Na Jesũ aarĩkia kũringa na gatarũ rĩngĩ athiĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ-rĩ, kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩũngana harĩ we, nake aarĩ hau hũgũrũrũ-inĩ cia iria. Nake ũmwe wa atongoria a kĩũngano agĩũka, rĩĩtwa rĩake Jairu, na aamuona akĩgũa magũrũ-inĩ make Nake nĩamũthaithire mũno, akiuga atĩrĩ, Mwarĩ wakwa mũnini arĩ na ũgonjo mũnene mũno, nĩguo ũũke ũmũigĩrĩre moko, nĩguo ahonoke na atũũre muoyo. Nake agĩthiĩ hamwe nake, na kĩrĩndĩ kĩnene gĩkĩmũrũmĩrĩra, nao makĩmũhinyĩrĩria. Nake mũndũ-wa-nja ũmwe ũrĩa aarĩ na ũgonjoki wa thakame mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ, na aarĩ athĩĩnĩkĩte mũno nĩ aganga aingĩ, na nĩathambĩrĩirie

indo ciake ciothe, na ndaigua ũteithio o na ũmwe, no nĩatuĩkĩte mũũru gũkĩra ũrĩa aarĩ Kũigua ũhoro wa Jesũ, ũka thĩinĩ wa kĩrĩndĩ na thutha akũhutia nguo yake. Akoigaga nĩgũkorwo thĩinĩ wa mwĩrĩ wake atĩrĩ, Angĩkorwo ndĩhutia o na nguo ciake, nĩngũhonokio. Na o rĩmwe gĩthima kĩa thakame yake kĩahũa, nake akĩmenya na mwĩrĩ wake atĩ nĩahonete kuuma kũrĩ mũthiro ũcio. Na o hĩndĩ o ĩyo Jesũ amenya thĩinĩ wake hinya ũrĩa kuuma harĩ we ũthiĩte, akĩgarũrũka thĩinĩ wa kĩrĩndĩ akĩũria atĩrĩ, Nũũ ũhutĩtie nguo ciakwa? Nao arutani ake makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũrona kĩrĩndĩ kĩrakũhiha, na ũkiuga nũũ wahutia wakwa? Nake nĩarĩ akĩrora mĩena yothe nĩguo one mũndũ-wa-nja ũrĩa wekĩte ũndũ ũcio. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩĩtigĩra na akĩinaina, tondũ nĩamenyete kĩrĩa kĩamũkorete, nake agĩũka akĩmũgũa mbere, akĩmwĩra ũhoro wothe wa ma. Nowe akĩmwĩra atĩrĩ, mwarĩ wakwa, wĩtĩkio waku nĩũkũhonoketie, thiĩ na thayũ, na ũikare ũrĩ mũgima kuuma kũrĩ mũrimũ waku. O rĩ akĩaria, nĩmokire kuuma kũrĩ mũtongoria wa kĩũngano makiuga atĩrĩ, Mwarĩ waku nĩakuire, nĩ kĩĩ gĩtũmi ũthĩĩnie mũrutani? No rĩrĩ, Jesũ aaigua o rĩu kiugo kĩu kĩaragio, akĩĩra mũtongoria wa thunagogi atĩrĩ, Ndũgetigĩre, wĩtĩkie o wiki. Nake ndeetĩkĩririe mũndũ o na ũmwe kũmũrũmĩrĩra tiga Petero, na Jakubu, na Johana mũrũ wa nyina na Jakubu. Nake agaũka thĩinĩ wa nyũmba ya mũtongoria wa kĩũngano, nake akĩona ngũĩ, na arĩa marakĩra na arĩa maracakaya mũno. Na atoonya akameera kũu, Kĩ mũrathĩĩnĩka na mũrarĩra? Mwana ti akuire, no nĩ arakomete. Nao makamũthekerera. No rĩrĩa aarutire andũ othe nja, akĩoya ithe wa kaana na nyina na arĩa maarĩ nake, na agĩtoonya harĩa

kaana kaarĩ gakomete. Na aarĩkia kũnyiita guoko kwa mwana, akĩmwĩra atĩrĩ, Talitha koumi, ũrĩa ũtaũrĩtwo nĩ, Mũirĩtu, ngũkwĩra atĩrĩ, ũkĩra. Na o rĩmwe kĩhĩĩ kĩu gĩkĩrĩrĩka na gĩgĩthiĩ, nĩgũkorwo kĩarĩ kĩa mĩaka ikũmi na ĩĩrĩ. Nao makĩgega mũno. Na amaathire o muno nĩguo gũtikagĩe mũndũ ũngĩmenya ũndũ ũyũ, na akiuga atĩ nĩaheagwo kũrĩa.

6

Nake akiuma kũu, agĩũka bũrũri-inĩ wa mũciĩ wake mwene, nao arutwo ake makĩmũrũmĩrĩra. Na rĩrĩa Thabatũ yarĩkia gũtuĩka, ambĩrĩirie kũrutana thĩinĩ wa kĩũngano, nao aingĩ makĩigua makĩgega makiuga, Mũndũ ũyũ arutire kũ maũndũ maya? Nake nũũ ũrĩa ũũgĩ ũrĩa ũheetwo kũrĩ we, na hinya ta icio nĩ ũndũ wa moko make ikagĩtuĩka? Githĩ ũyũ ti mũbundi, mũriũ wa Mariamu, mũrũ wa nyina na Jakubu na Jose na Juda na Simoni? Na githĩ acio aarĩ a nyina matirĩ gũkũ harĩ ithuĩ? Nao makĩthũkio nĩwe. Jesũ nĩoigire atĩrĩ o: Gũtirĩ mũrathi ũtarĩ gĩtĩĩo tiga bũrũri-inĩ wake, na kũrĩ andũ a rũciaro rwake, na nyũmba-inĩ yake. Na ndahotire kũu gũthondeka hinya o na ũmwe, tiga arĩa anini arũaru aigĩrĩra moko aahonia. Nake akĩgega nĩ ũndũ wa kwaga kwĩtĩkia kwao. Nake akĩthiũrũrũka tũtũũra akĩrutana.

Nake agĩĩta acio ikũmi na eerĩ, na akĩambĩrĩria kũmatũma eerĩ eerĩ, na akĩmahe wathani wa maroho marĩa matarĩ matheru, Nake akĩmaatha atĩrĩ matikoe kĩndũ gĩa gũthiĩ nakĩo njĩra-inĩ tiga rũthanju rũmwe, matikoe mũhuko, kana mũgate, kana

mbembe mũcibi-inĩ wao No tũhumbĩrĩtwo iraatũ, na tũtikehumbwo kanjũ igĩrĩ. Nake akĩmeera atĩrĩ, Kũrĩa guothe mũngĩtoonya thĩinĩ wa nyũmba, ikarai kũu nginya rĩrĩa mũkoima kũu. Na arĩa othe mangĩaga kũmwĩtĩkĩra kana maigue ũhoro wanyu, rĩrĩa mũkuuma kũu-rĩ, mũribaribe rũkũngũ rũrĩa rũrĩ rungu rwa magũrũ manyu ũtuĩke ũira harĩ o. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, gũgaakorwo kũrĩ kũhota gwĩtĩkĩrĩka kũrĩ Sodomu na Gomora mũthenya wa ciira gũkĩra itũũra rĩu. Na moimĩ mathiĩ, makĩhunjia nĩguo andũ merire. Nao maaingatithia ngoma nyingĩ, na makahaka andũ arũaru aingĩ maguta, na makamahonia.

Nake mũthamaki Herode nĩaiguire, nĩgũkorwo rĩĩtwa rĩake nĩrĩonekete, nake oigaga atĩrĩ Johana ũrĩa ũbatithanagia nĩarahũkĩtio kuuma kũrĩ arĩa akuũ, na nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio hinya icio nĩirutaga wĩra thĩinĩ wake. Angĩ maarĩ makiuga atĩrĩ nĩ Elija, no angĩ maarĩ makiuga atĩrĩ nĩ mũnabii ta ũmwe wa anabii. Kũigua no Herode akiuga atĩ, Ũrĩa niĩ ndaatinire mũtwe Johana, ũyũ nĩwe; we mwene nĩarahũkire kuuma kũrĩ akuũ. We mwene nĩgũkorwo Herode atũmĩte, akĩnyiita Johana na akĩmuoha kĩrĩndĩ-inĩ nĩ ũndũ wa Herodia, mũtumia wa Filipu mũrũ wa nyina nake, tondũ nĩamũhikĩtie. Oigaga nĩgũkorwo Johana kũrĩ Herode atĩrĩ ti kwagĩrĩire kũrĩ wee kũgĩa na mũtumia wa mũrũ wa nyina waku. No Herodias aarĩ na rũmena harĩ we, na nĩendaga kũmũũraga, no ndangĩahotire. Nĩgũkorwo Herode nĩetigagĩra Johana, tondũ nĩamenyaga atĩ aarĩ mũndũ mũthingu na mũtheru, na nĩamũgitagĩra, na rĩrĩa aiguaga ciugo ciake, nĩekaga maũndũ maingĩ, na nĩaiguaga ciugo ciake na

gũkena. na rĩrĩa mũthenya wa kũgeria wagĩkinya, hĩndĩ ĩrĩa Herode aathondekeire anene ake na anene a ngiri na andũ a mbere a Galilaya irio cia hwaĩ-inĩ mũthenya wa gũciarwo gwake, Nake mwarĩ wa Herodias aatoonyire na akĩina, akĩkenia Herode na arĩa maaikarĩte hamwe nake. Mũthamaki akĩĩra kĩhĩĩ kĩu atĩrĩ, Ũndũitie kĩrĩa ũngĩenda, na nĩngakũhe. Nake akĩmwĩhĩta atĩrĩ, Kĩrĩa gĩothe ũngĩnjũũria, nĩngũkũhe, o na nginya nuthu ya ũthamaki wakwa. Nake arĩa thuumo ũrĩa oima akĩĩra nyina wake, Nĩ kĩĩ ngũhooya? Nake akiuga, Mũtwe wa Johana ũrĩa Mũbatithania. Nake atoonya o rĩmwe na ihenya kũrĩ mũthamaki, akĩmũhooya akiuga, Nĩndĩrenda ũhe o rĩu igũrũ rĩa thaani mũtwe wa Johana Mũbatithania. Na mũthamaki atuĩkĩte na kĩeha kĩnene, nĩ ũndũ wa mĩĩhĩtwa na ageni arĩa maaikarĩte hamwe nake, ndeetĩkĩrire kũmĩrega. Na o hĩndĩ ĩyo mũthamaki agĩtũma mũnini wa gũũraga, akĩmwatha arehwo mũtwe wake. Ũcio athiire agĩtinia mũtwe wake kũu njeera-inĩ, na akĩrehe mũtwe ũcio igũrũ wa sahani, akĩũhe mũirĩtu ũcio, nake mũirĩtu ũcio akĩũhe nyina. Na rĩrĩa arutwo ake maaiguire ũhoro, magĩũka na makĩoya kĩimba gĩake, na makĩiga thĩinĩ wa mbĩrĩra.

Nao atũmwo magĩcookanĩrĩra harĩ Jesũ, na makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa meekĩte na marĩa marutĩte. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũkai inyuĩ ene mwĩtheri handũ ha werũ, mũhurũke hanini, tondũ andũ arĩa mookaga na arĩa mathiiaga maarĩ aingĩ mũno, na o na gũtarĩ ihinda rĩa kũrĩa. Nao mathiire werũ-inĩ kũndũ na gatarũ o ene. Na nĩmoonire o mathiĩ, na makĩmenya o andũ aingĩ, na magũrũ kuuma matũũra-inĩ mothe makĩhanyũka kũu

na makĩmatongoria, na magĩcookanĩrĩra harĩ we. Nake Jesũ aarĩkia kuuma nja, akĩona kĩrĩndĩ kĩnene, na akĩmaiguĩra tha, tondũ maarĩ ta ng'ondu itarĩ na mũrĩithi, nake akĩambĩrĩria kũmarutana maũndũ maingĩ. Na rĩrĩa ihinda inene rĩakorirwo rĩkĩhĩtũka, arutwo ake makĩmũkuhĩrĩria makĩmwĩra atĩrĩ, Handũ haha nĩ werũ, na rĩu ihinda nĩ inene, Rekereria o, nĩguo mathiĩte mĩgũnda-inĩ ĩrĩa ĩrĩ gũthiũrũrũria na tũtũũra-inĩ magũrĩre ene mĩgate, nĩgũkorwo ti-marĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa. Nowe acookia akĩmeera atĩrĩ, Maheei inyuĩ kũrĩa. Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Tũthiĩ tũgũre mĩgate ya denarii magana meerĩ tũmahe kũrĩa? No rĩrĩ, akĩmeera atĩrĩ, Mũrĩ na mĩgate ĩngĩkĩ? Thiĩi mũkarore. Na rĩrĩa maamenyire, makiuga atĩrĩ, Ĩtano, na thamaki igĩrĩ. Nake akĩmaatha makomie othe marĩĩra marĩĩra igũrũ wa nyeki nduru. Nao magĩikara thĩ marĩ ikundi ikundi, amwe igana na angĩ mĩrongo ĩtano. Na aarĩkia kuoya mĩgate ĩrĩa ĩtano na thamaki igĩrĩ, akĩrora igũrũ, akĩrathima, na akĩunanga mĩgate, na akĩheaga arutwo nĩguo mamaigĩre mbere yao, na thamaki igĩrĩ akĩgayana andũ othe. nao nĩmarĩire othe, na makĩhũũna Na makĩoya ithandũkũ ikũmi na igĩrĩ cia cienyũ ciyũrĩte, na kuuma kũrĩ thamaki. Nao maarĩ arĩa maarĩire mĩgate andũ ngiri ithano a arũme.

Na o rĩu akĩhatĩrĩria arutwo ake matoonye thĩinĩ wa gatarũ na mathiĩ mbere kũrĩa kũngĩ kũrĩ Bethsaida, nginya we mwene arekererie kĩrĩndĩ. Na aarĩkia kũmaruga, nĩathiire kũrĩma-inĩ gũkahooya. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ yagĩtuĩka, marikabu yarĩ gatagatĩ ka iria, nake we mwene aarĩ thĩ. Na kuona o magĩthĩĩnia kũhinyĩrĩrio hĩndĩ ya kũtwara, nĩgũkorwo rũhuho rwarĩ rũũru

kũrĩ o, na hakuhĩ na mũrangĩri wa kana wa ũtukũ okaga kũrĩ o agĩthiĩ igũrũ rĩa iria, na endaga kũmahĩtũkĩra. No acio maamuonire agĩthiĩ igũrũ rĩa iria, magĩĩciiria atĩ nĩ kĩoneki, nao makĩanĩrĩra, Othe nĩgũkorwo nĩmamwonire na makĩmaka. Na o rĩmwe nĩaranirie nao, akĩmeera atĩrĩ, Gĩai na ũcamba, nĩ niĩ, mũtigaatĩĩke. Na ambire thĩinĩ wa marikabu kũrĩ o, na rũhuho rũgĩtiga, na mũno mũno thĩinĩ wao ene makĩgega na makĩgegeania. Tondũ mataamenyire ũhoro wa mĩgate, no ngoro yao yarĩ ĩkũmĩtie.

Maarĩkia kũringa, magĩthiĩ bũrũri wa Genesareti na makĩiga ndarua. Na rĩrĩa moimire marikabu-inĩ, makĩmũmenya o rĩmwe. Nĩmathiire mũthiũrũrũ-inĩ wothe wa bũrũri ũcio, na makĩambĩrĩria kũkuua arĩa maarĩ na ũũru na itanda ciao, makĩmakuuaga mathiũrũrũke harĩa maaiguaga atĩ kũu arĩ. Na kũrĩa o wothe angĩatoonyaga thĩinĩ wa tũtũũra kana matũũra manene kana mĩgũnda, thĩinĩ wa ndũnyũ cia wonjoria maigaga arĩa maarĩ arũaru, na makamũthaitha nĩguo o na angĩkorwo wa mũthia wa nguo yake mahutie, na arĩa othe angĩahutaga yake mahonagio.

7

Nao Afarisai na amwe a andĩki arĩa mookire kuuma Jerusalemu makĩũngana harĩ we, Na marĩonete amwe a arutwo ake makĩrĩa na moko ma thaahu, ũguo nĩ kuuga matarĩ mathambĩtio, makĩrĩa mĩgate, makĩnenia. Acio nĩgũkorwo Afarisai na othe

Ayahudi, angĩkorwo matiethamba moko na ngundi, ti marĩĩaga, makuuĩte kĩrĩra kĩa athuuri. Na kuuma ndũnyũ-inĩ, angĩkorwo matiethamba, matiĩrĩaga, na no kũrĩ maũndũ mangĩ maingĩ marĩa maamũkĩrire kũrũmia: ũthambo wa ikombe, na wa ndigithũ, na wa indo cia gĩcango, na wa itanda. Hĩndĩ ĩyo Afarisai na andĩki maramũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga arutwo aku matige gũthiĩ kũringana na mũtugo wa athuuri, no marĩĩage irio na moko matathambĩtio? Ũcio no kũhĩtũka akĩmeera atĩrĩ, Wega nĩ ũrĩa Isaia arathire ũhoro wanyu inyuĩ akinyi, ta ũrĩa kwandĩkĩtwo atĩrĩ, Andũ aya mandĩĩtĩĩaga na mĩromo, no ngoro ciao irĩ haraaya na niĩ, Tũhũ no mahooyaga, makĩrutanaga mĩrutani mĩathani ya andũ.

Mũtiganĩirie nĩgũkorwo ũrathi wa Ngai, mũnyiitĩte ũhoro wa kũheanwo wa andũ, mĩthambo ya ndigithũ na ikombe, na maũndũ mangĩ mahaana ta macio maingĩ mũrekaga. Nake akĩmeera atĩrĩ, Wega mũtiganagĩria rĩathani rĩa Ngai nĩguo mũtũũrie mũtugo wanyu. Moses nĩgũkorwo oigire atĩrĩ, Tĩĩa ithe waku na nyina waku, na Ũrĩa ũkuuma ithe kana nyina nĩakue na gĩkuũ, Inyuĩ no mũroiga atĩrĩ, angĩkorwo mũndũ eroiga kũrĩ ithe kana nyina, Korbani, ũrĩa nĩ kĩheo, kĩrĩa angĩkorwo ũngĩguna nakĩo kuuma kũrĩ niĩ, na mũtigetĩkĩria we gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ kũrĩ ithe wake kana nyina wake, Mũtũmaga kĩaganu kiugo kĩa Ngai na ũndũ wa kũneana kwanyu kũrĩa mwaneanire, na maũndũ maingĩ mahaana ta macio nĩmũrekaga. Na aarĩkia gwĩta kĩrĩndĩ kĩu gĩothe, aameera atĩrĩ, Thikĩrĩriai akwa othe na mũmenye. Gũtirĩ kĩndũ kĩrĩ kuuma nja ya mũndũ kĩrĩ gũtoonya thĩinĩ wake kĩrĩa kĩngĩhota kũmũthaahia, no icio irumanaga

thĩinĩ wake nĩcio ithaahanagia mũndũ. Na rĩrĩa aatoonyire nyũmba kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ, arutwo ake nĩmamũũragia ũhoro wa ngerekano ĩyo. Nake akĩmeera atĩrĩ, ũguo o na inyuĩ mũtarĩ na ũmenyo mũrĩ? Kaĩ mũtiigũkũmenya atĩ kĩrĩa gĩothe kĩumĩte nja gĩtoonya thĩinĩ wa mũndũ gĩtingĩhota kũmũthaahia? Tondũ ti gũtoonya gwake thĩinĩ wa ngoro, no thĩinĩ wa nda, na gũkuuma thĩinĩ wa kĩhũthĩro, gũkĩtheria irio ciothe. Oigire atĩ kĩrĩa kĩroima kuuma thĩinĩ wa mũndũ, kĩu nĩkĩo kĩthaahiagia mũndũ. Thĩinĩ nĩgũkorwo kuuma thĩ ya ngoro ya andũ, meciiria marĩa mooru nĩmoimaga, ũtharia, ũmaraya, ũũragani, Ũici, ũcuuke, ũũru, maheeni, ũtharia, riitho rĩũru, kũruma, mwĩtĩĩo, na ũrimũ. Maũndũ mothe maya mooru moimaga thĩinĩ na mathaahiagia mũndũ.

Na kuuma kũu aarahũka, agĩthiĩ kũrĩa mĩhaka ya Turo na Sidoni. Na aatoonya nyũmba, gũtirĩ mũndũ endaga kũmenya, na ndangĩhotire kũhitha. Nĩgũkorwo mũndũ-wa-nja ũmwe aiguire ũhoro wake, ũrĩa mwarĩ wake mũnini aarĩ na roho rĩrĩa rĩtarĩ rĩtheru, agĩũka akĩgũa magũrũ-inĩ make, Mũndũ-wa-nja ũcio aarĩ Mũgiriki, Mũsurofoinikia kũringana na rũrĩrĩ, nake nĩamũhooya nĩguo arutie ngoma kuuma kũrĩ mwarĩ wake. No rĩrĩ, Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Rekeria mbere ciana ihũũne, tondũ ti wega kuoya irio rĩa ciana ũrĩhe ngui nini. Nowe acookirie na akamwĩra atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani, na ngui iria nini irĩ rungu rwa metha irĩĩaga marũcũ ma ciana. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa kiugo gĩkĩ, thiĩ; ngoma nĩyumagara kũrĩ mwarĩ waku. Na athiĩte thĩinĩ wa nyũmba yake, akĩona mwana komete igũrũ rĩa ũrĩrĩ, na ngoma nĩyathiĩte.

Na rĩngĩ aarutĩte kuuma mĩhaka-inĩ ya Turo na Sidoni, agĩũka iria-inĩ rĩa Galili akagereria gatagatĩ ka mĩhaka ya Dekapoli. Na marehaga kũrĩ we mũndũ kĩĩgu na ũtaaria wega, na makamũthaitha nĩguo aige guoko gwake igũrũ rĩake. Na aarĩkia kũmũruta mwena-inĩ kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ kĩa andũ, akĩĩkĩra ciara ciake matũ-inĩ make, na aarĩkia gũtuha, akĩhutia rũrĩmĩ rwake, Na arĩa oorete igũrũ akĩcaaya, na akĩmwĩra, Efata, ũrĩa ũrĩ, Hinguuo. Na o rĩmwe matũ make makĩhingũrwo, na kĩhĩngo kĩa rũrĩmĩ rwake gĩkĩohorwo, nake akĩaria wega. Nake akĩmaatha nĩguo matikeere mũndũ o na ũrĩkũ, no rĩrĩa we amaathaga, makĩhunjia gũkĩria. Na mũno mũno magegaga makiuga atĩrĩ, Nĩekĩte maũndũ mothe wega, na atũmaga arĩa matumia maigue, na atũmaga arĩa matarĩ na mĩario maarĩrie.

8

Matukũ-inĩ macio rĩngĩ kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩ ho na matiarĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa, Jesũ etĩte arutwo ake, akĩmeera atĩrĩ, Nĩndĩ na tha igũrũ rĩa kĩrĩndĩ, tondũ nĩ matũũrĩte na niĩ mĩthenya ĩtatũ na matirĩ na kĩndũ gĩa kũrĩa. Na angĩkorwo nĩngũmarekeria mahũũtu makinye mĩciĩ yao, nĩmakaaga hinya njĩra-inĩ, nĩgũkorwo amwe ao mookĩte kũndũ kũraya. Na nao makĩmũcookeria atĩrĩ, Nĩ kũrĩ ũrĩa mũndũ akahota kũhũũnia andũ aya mĩgate gũkũ werũ-inĩ? Na aamooririe atĩrĩ, Mũrĩ na mĩgate ĩigana? Nao makiuga atĩrĩ, Mũgwanja. Nake akĩathana kĩrĩndĩ gĩikare thĩ igũrũ rĩa thĩ, na arĩkia kuoya mĩgate ĩrĩa mũgwanja, akĩgooca Ngai, akĩmĩuna, na akĩheana kũrĩ arutwo

ake nĩguo mamahe kĩrĩndĩ, nao makĩmahe kĩrĩndĩ. Nao maarĩ na thamaki nini njohi, nake aarathimire acio, akiuga atĩ maigwo mbere o nacio. Nĩmarĩire na magĩkũũra, na makĩoya matigari ma tũcunjĩ ciondo mũgwanja. Maarĩ ta andũ ngiri inya, nake akĩmarekeria. Nake atoonya o rĩmwe thĩinĩ wa gatarũ hamwe na arutwo ake, agĩũka kũndũ kwa Dalmanutha.

Nao Afarisai makiumire na makĩambĩrĩria kũmũhaania nake, makĩenda kuuma harĩ we kĩmenyithia kĩa kuuma igũrũ, makĩmũgeria. Na arĩ na acaayete nĩ roho wake akiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga rũciaro rũrũ rũcarie kĩmenyithia? Ti ndeciirithia inyuĩ, angĩkorwo rũciaro rũrũ nĩrĩkũheo kĩmenyithia. Na aarĩkia kũmatigĩra, agĩtoonya marikabu, agĩthiĩ rĩngĩ.

Nao nĩmariganĩirwo kuoya mĩgate, na angĩkorwo ti mũgate ũmwe, matiagĩire naguo hamwe nao thĩinĩ wa gatarũ. Na nĩamaathaga akiuga atĩrĩ, Onai, mwĩmenyererei ndawa ya kũimbia ya Afarisai na ndawa ya kũimbia ya Herode. Na maarĩ makĩaria harĩ ene kene makiuga atĩrĩ, Tũtirĩ na mĩgate. Na amenya Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũreciiria atĩ mũtirĩ na mĩgate? Kaĩ mũtaramenya kana mũtiiguĩ? Mũrĩ o na ngoro cianyu ikũmĩtie? Mũrĩ na maitho no mũtimuonaga, na mũrĩ na matũ no mũtimũiguaga; na mũtiririkanaga?

Rĩrĩa ndoinangire mĩgate ĩrĩa ĩtano thĩinĩ wa andũ ngiri ithano, mũkĩoya tũndigũ tũingĩ atĩa twa cienyũ cia mĩgate tũciyũrĩtie? Makĩmwĩra atĩrĩ, ikũmi na igĩrĩ. Rĩrĩa mũgayana ĩrĩa mũgwanja kũrĩ andũ ngiri inya-rĩ, mwoirie ciondo ingĩ cia tũcunjĩ? nao

makiuga atĩrĩ, mũgwanja. na aarameera atĩrĩ, mũtiigũtaũkĩrwo nĩ ũhoro ũyũ?

Nake agĩũka kũrĩ Bethsaida, nao makĩmũrehere mũndũ mũtumwa, na makĩmũthaitha nĩguo amũhutie. Nake anyiitĩte guoko kwa mũndũ ũrĩa mũtumumu, akĩmũruta nja ya itũũra, na athuire thũa maitho-inĩ make, aigĩrĩra moko make harĩ we, akĩmũũria kana nĩonaga kĩndũ. Na aarĩkia kwĩrora igũrũ, akiuga atĩrĩ, Nĩndĩrona andũ ta mĩtĩ ĩkĩgeragera. Hĩndĩ rĩngĩ akĩigĩrĩra moko igũrũ rĩa maitho make, na akĩmũtũma erore igũrũ, na akĩhonio, na akĩrora wega andũ othe. Nake akĩmũtũma mũciĩ wake akiuga atĩrĩ, Ndũkanatoonye itũũra-inĩ kana ũĩre mũndũ o na ũrĩkũ thĩinĩ wa itũũra.

Nake Jesũ na arutwo ake makiumagara magĩthiĩ matũũra-inĩ ma Kaisarea ya Filipu, na marĩ njĩra-inĩ akĩũria arutwo ake akĩmeera atĩrĩ, andũ moigaga atĩ niĩ ndĩ ũ? Nao magĩcookia atĩrĩ, Johana Mũbatithania, na angi makiuga atĩrĩ, Elija, nao angi makiuga atĩrĩ, Ũmwe wa anabii. Nake we mwene akĩmeera atĩrĩ, No inyuĩ-rĩ, mũnjĩĩaga atĩ ndĩ ũũ? Nake Petero akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Wee nĩwe Kristũ. Nake akĩmakaania nĩguo matikeerĩre mũndũ o na ũrĩkũ ũhoro wake.

Nake ambĩrĩirie kũmarutithia atĩ nĩ bata Mũrũ wa Mũndũ athĩĩne mũno, na aregwo nĩ athuuri na athĩnjĩri arĩa anene na aandĩki-marũa, na ooragwo, na thutha wa mĩthenya ĩtatũ ariũke, Nake aaragia kiugo na ũtheri. Nake Petero aarĩkia kũmũoya mwena, akĩambĩrĩria kũmũkaania. No rĩrĩa

egarũrũkire na akĩona arutwo ake, akĩrũithia Petero akiuga atĩrĩ, Thiĩ thutha wakwa, Saitani, tondũ ndũreciiria maũndũ ma Ngai, no ũreciiria maũndũ ma andũ.

Nake aarĩtie gwĩta kĩrĩndĩ hamwe na arutwo ake, akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa wothe ũkwenda kũnrũmĩrĩra, nĩaĩregane we mwene, na oe mũgega wake, na anjrũmĩrĩre. Ũrĩa ũngĩenda kũhonokia roho wake nĩakamĩũra, no ũrĩa ũngĩũra roho wake mwene nĩ ũndũ wakwa na wa Ũhoro-ũrĩa-Mwega, ũcio nĩakamĩhonokia. Nĩ kĩĩ gĩgũteithagia mũndũ angĩgaya thĩ yothe, no oore roho wake? Kana nĩ atĩa mũndũ akaaheana gũkũũrania na roho wake? Nũũ nĩgũkorwo angĩconoka nĩ niĩ na ciugo ciakwa thĩinĩ wa rũciaro rũrũ rũtharia na rũehia, nake Mũriũ wa Mũndũ nĩakaconoka nĩ we rĩrĩa agooka thĩinĩ wa riiri wa Ithe wake hamwe na atũmwo arĩa atheru.

9

Nake akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩ nĩ kũrĩ amwe a arĩa marũngiĩ haha, arĩa matagaacama gĩkuũ nginya marĩone Ũthamaki wa Ngai ũgĩũka na hinya.

Thutha wa mĩthenya ĩtandatũ, Jesũ nĩakuuire Petero na Jakobũ na Johana, na akĩmatwara kĩrĩma-inĩ kĩraihu nene marĩ oiki, nake akĩgarũrwo mbere yao, Nacio nguo ciake ikĩgĩa ikĩhenũka, njerũ mũno ta tharunji, ta ũrĩa mũthambia nguo gũkũ thĩ ndangĩhota gũthambia ũguo atũme njerũ. Nao makĩonekana

kũrĩ o Elija hamwe na Moses, na maarĩ makĩaria na Jesũ. Nake Petero akĩmũcookeria akĩmwĩra Jesũ, Rabbi, nĩ wega ithuĩ gũkorwo haha, na tũthondeke hema ithatũ, wee ũmwe, na Moses ũmwe, na Elijah ũmwe. Ti nĩgũkorwo aamenyete ũrĩa ekwaria, tondũ maarĩ matigĩrĩtwo nĩ guoya mũno. Na gũkĩhaana itu rĩa mbura rĩkĩmahubanĩria, na mũgambo ũkiuma thĩinĩ wa itu rĩu rĩa mbura ũkiuga, Ũyũ nĩwe Mũriũ wakwa ũrĩa wendete, wake thikĩrĩriai. Na o rĩmwe makĩrora mĩena yothe, matiigana kuona mũndũ o na ũrĩkũ, no Jesũ wiki marĩ nake. Rĩrĩa maaikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ, nĩamathire atĩ matikanerere mũndũ o na ũrĩkũ maũndũ marĩa moonete, tiga rĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ akariũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Na makĩnyiita kiugo kĩu, makĩaranĩria o ene atĩ nĩ atĩa kũriũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nao maamũũria makiuga atĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga aandĩki moige atĩ Elija no nginya oke mbere? Ũcio no ũcookio akĩmeera atĩrĩ, Elija ti-itherũ oka mbere acookereria indo ciothe, na atĩa nĩkwandĩkĩtwo igũrũ rĩa Mũriũ wa Mũndũ nĩguo athĩĩnĩke maũndũ maingĩ na aregwo? No nguga inyuĩ atĩrĩ Elijah nĩokĩte, na makĩmwĩka maũndũ mothe marĩa mendire, o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo igũrũ rĩake.

Na rĩrĩa ookire kũrĩ arũmĩrĩri acio, onire kĩrĩndĩ kĩnene gĩthiũrũrũkĩirie o, na aandĩki-Watho makĩhakanĩra nao. Na o rĩmwe kĩrĩndĩ gĩothe kĩa andũ maamuona, nĩmagegire, na magĩteng'era makĩmũgeithia. Nake akĩũria andũ-a-maandĩko atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũraciirania gatagatĩ kanyu ene? Nake acookia ũmwe kuuma kĩrĩndĩ-inĩ akiuga, Mũrutani, nĩndareehire mũriũ wakwa harĩwe, arĩ na roho ĩtarĩ na mĩario. Na kũrĩa guothe

ũngĩmũnyiita, nĩũmũgũithanagia thĩ, na nĩahurũraga mũhũũ, na nĩahagaranithanagia magego make, na nĩahoohaga, na ndeerire arutwo aku nĩguo maũingate, na matiahootire. Ũcio no acookia akĩmwĩra atĩrĩ, Ĩĩ rũciaro rũtarĩ na wĩtĩkio, nginya rĩ ngũkorwo na inyuĩ? Nginya rĩ ngũmũkirĩrĩria inyuĩ? Mũrehei we kũrĩ niĩ. Nao makĩmũrehere kũrĩ we. Na rĩrĩa roho rĩamuona, o rĩrĩa rĩamũtarũkania, nake akĩgũa thĩ akĩgarũrũka akĩhũraga mũhũra. Na akĩũria ithe wake, Nĩ ihinda rĩrĩkũ kuuma rĩrĩa ũndũ ũyũ wamũkinyĩrĩire? Nake akiuga, Kuuma ũhĩĩ. Na mahinda maingĩ ĩmũikĩte thĩinĩ wa mwaki na thĩinĩ wa maaĩ, nĩguo ĩmũniine, no angĩkorwo ũhota kĩndũ, ũteithie tũrĩ na tha igũrũ riitũ. No Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo ũhota kwĩtĩkia, maũndũ mothe nĩmahota kũrĩ ũrĩa wĩtĩkĩtie. Na o rĩrĩa ithe wa mwana akĩanĩrĩra arĩ na maithori akiuga, nĩndĩĩtĩkĩtie, Mwathani, teithia ũtarĩ wakwa wa gwĩtĩkia. Kuona no Jesũ atĩ kĩrĩndĩ nĩkĩrahiũngana, akĩrũithia roho ũrĩa ũtarĩ mũtheru akĩmwĩra, Roho ũrĩa ũtarĩ na mũgambo na ũtarĩ na kũigua, niĩ ndagwatha, uma harĩ we na ndũgacooke ũtoonye thĩinĩ wake. Na kũrĩa na kũmũtarũkania mũno, ũkiuma, na agĩtuĩka ta mũkuũ, nĩ ũndũ ũcio andũ aingĩ makiuga atĩ nĩakuĩte. No Jesũ akĩmũnyiita guoko, akĩmũrahũra, nake akĩrahũka. Na rĩrĩa aatoonyire nyũmba, arutwo ake nĩmamũũragia marĩ o ene atĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire ithuĩ tũtihotithie kũmĩrutũrũra? Nake akĩmeera atĩrĩ, Mũthemba ũyũ ndũngĩhota kuuma na njĩra o na ĩrĩkũ tiga na ũndũ wa mahooya na kwĩhinga kũrĩa.

Na kuuma hau mathiire maahĩtũkĩra njĩra-inĩ kũgera Galilaya, na ndendaga atĩ mũndũ amenye, Nĩarutaga tondũ arutani ake,

na akameera atĩrĩ ũrĩa Mũrũ wa Mũndũ nĩakunyanagĩrwo moko-inĩ ma andũ, na nĩmakamũũraga, na ooragĩtwo mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka. No acio matiaamenya kiugo kĩu, na nĩmetigagĩra kũmũũria.

Nake agĩũka Kaperanaumu, na aatuĩka thĩinĩ wa nyũmba, akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũraaragia njĩra-inĩ? No acio makirire, nĩgũkorwo nĩmacookanagia hamwe njĩra-inĩ atĩ nũũ mũnene. Na aikarĩte thĩ, etire arĩa ikũmi na igĩrĩ, na akĩmeera atĩrĩ, Angĩkorwo mũndũ o na ũrĩkũ endaga gũtuĩka wa mbere, agaatuĩka wa mũthia wa andũ othe na ndungata ya andũ othe. Na aarĩkia kũoya kaana, akĩrũgamia gatagatĩ-inĩ wao, na aarĩkia gũkahĩmbata, akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa ũngĩtambĩrĩria ĩmwe ya ciana icio ta icio thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩ niĩ atambĩrĩria, na ũrĩa ũngĩtambĩrĩria niĩ, ti niĩ atambĩrĩria, no ũrĩa wandũmire. Johana akĩmũcookeria akiuga atĩrĩ, Mũrutani, tuonire mũndũ ũmwe akĩrutaga ngoma na rĩĩtwa rĩaku, ũrĩa atatumagĩrĩra, na tũkĩmũgiria tondũ ndatumagĩrĩra. No Jesũ akiuga atĩrĩ, mũtikagiria we, nĩgũkorwo gũtirĩ mũndũ ũrĩa ũgaathondeka hinya na rĩĩtwa rĩakwa nake akahota o narua kwaria ũũru wakwa. Ũrĩa ũtarĩ mũthũ wanyu, nĩ mũrata wanyu. Nĩgũkorwo ũrĩa ũngĩmũhe kĩoho kĩa maaĩ thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, tondũ mũrĩ a Kristũ, ti-nĩ ndĩramwĩra, ndangĩhota kũhũthia kĩheo gĩake.

Na ũrĩa ũngĩhĩngithia ũmwe wa anini aya metĩkĩtie thĩinĩ wakwa, nĩ wega kũrĩ we gũkĩra angĩkorwo nĩ kũohererwo ihiga rĩa gĩthĩi ngingo-inĩ yake na aikio iria-inĩ. Na angĩkorwo guoko

gwaku nĩgũgũtũma ũhĩngwo, temenga kĩo, nĩ njega harĩ wee nĩ mũthũngũ gũtoonya muoyo, gũkĩra ũrĩ na moko meerĩ ũthiĩ Gehena, mwaki-inĩ ũrĩa ũtangĩhorio. Kũrĩa kĩgunyũ kĩao gĩtikuaga, na mwaki ndũhoragio. Na ũngĩkorwo kĩgũrũ gĩaku kĩgũtũma ũhĩngwo, temenga kĩo, nĩ wega harĩ wee ũtoonye muoyo-inĩ ũrĩ mũthua, gũkĩra ũrĩ na magũrũ meerĩ ũikio gehena-inĩ, mwaki-inĩ ũrĩa ũtangĩhorio. Kũrĩa kĩgunyũ kĩao gĩtikuaga, na mwaki ndũhoragio. Na angĩkorwo riitho rĩaku rĩgũtũma ũhĩngwo, rĩte; nĩ njega harĩ we ũtoonye Ũthamaki-inĩ wa Ngai ũrĩ na riitho rĩmwe, gũkĩra ũkorwo na maitho meerĩ ũthiĩ Jehanamu-inĩ ya mwaki. Kũrĩa kĩgunyũ kĩao gĩtikuaga, na mwaki ndũhoragio. Mũndũ wothe nĩgũkorwo mwaki-inĩ nĩakaigwo cumbĩ, na igongona rĩothe nĩrĩkaigwo cumbĩ. Cumbĩ nĩ njega, no angĩkorwo cumbĩ kĩagĩa gĩtarĩ na cumbĩ, nĩ ũndũ ũrĩkũ mũgaacumbithia nakĩo? Gĩai na cumbĩ thĩinĩ wanyu ene, na mũikarage na thayũ thĩinĩ wanyu ene.

10

Na kuuma hau arĩ okĩrĩte, aroka kũrĩ mĩhaka ya Judea kũgera mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na ikundi cia andũ ikĩũngana rĩngĩ harĩ we, na o ta ũrĩa aamenyerete, rĩngĩ akĩmarutana. Na rĩrĩa maakuhĩrĩria, Afarisai nĩmamũũririe kana nĩkwagĩrĩire mũndũ mũrũme kũrekia mũtumia wake, makĩmũgeria. No rĩrĩ, akĩmacookeria akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ Musa aamwathire? No acio makiuga atĩrĩ, Musa nĩetĩkĩrire kwandĩka ibuku rĩa gũtigana na kũrekia. Na ũcookia Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa

ũũmũ wa ngoro cianyu aandĩkire inyuĩ rĩathani rĩrĩ, Kuuma kĩambĩrĩria-inĩ kĩa ũmbĩ, mũndũ mũrũme na mũndũ-wa-nja nĩamatũmire Ngai. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, mũndũ mũrũme nĩagatiga ithe wake na nyina, na nĩakanyiitanio harĩ mũtumia wake, na nĩmagatuĩka eerĩ mwĩrĩ ũmwe. Nĩ ũndũ ũcio matikoragwo marĩ eerĩ rĩngĩ, no nĩ nyama ĩmwe, Kĩrĩa Ngai anyiitanĩrĩirie hamwe-rĩ, mũndũ ndakanaũranĩrie. Na thĩinĩ wa nyũmba rĩngĩ, arũmĩrĩri nĩmamuuria ũhoro wa ũndũ ũcio. Nake akĩmeera atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũngĩtiganĩria mũtumia wake na ahikie ũngĩ, nĩarĩhia ũtharia igũrũ rĩake, Na ũngĩkorwo mũndũ-wa-nja arĩkia kũruta mũthuri ũcio ahikie ũrĩa ũngĩ, nĩathaahia.

Na nĩmaarehaga harĩa ciana, nĩguo acihutie, no arutwo nĩmakaanĩrĩra arĩa maarehaga. Kuona-rĩ, Jesũ arakaririo na akĩmeera atĩrĩ, Rekei ciana ciũke kũrĩ niĩ, na mũtikagiria, nĩgũkorwo ũthamaki wa Ngai nĩ wa arĩa ta icio. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũtangĩamũkĩra ũthamaki wa Ngai ta kaana, ndangĩtoonya thĩinĩ wako. Na aarĩkia kũmahehanĩtia, akĩmarathima ekĩigĩrĩra moko igũrũ rĩao.

Na rĩrĩa oimaga njĩra-inĩ, mũndũ ũmwe akĩmũteng'eria na akĩmũinamĩrĩra ndu, akĩmũũria atĩrĩ, Mũrutani mwega, nĩ kĩĩ ingĩĩka nĩguo ngae muoyo wa tene? No Jesu akĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga ũnjĩte mwega? Gũtirĩ mũndũ mwega tiga Ngai ũmwe. Icio maathani nĩũũĩ: Ndũkanatharie, ndũkanorage, ndũkanaiye, ndũkanaruire ũira wa maheeni, ndũkanaihe, tĩĩa ithe waku na nyina. Nowe akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ici ciothe nĩnjigĩte kuuma ũnini-inĩ wakwa. No Jesũ

aarĩkia kũmũrora, akĩmwendera na akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩndũ kĩmwe nĩkĩo ũkagĩa. Angĩkorwo ũkwenda gũtuĩka mũkinyanĩru, thiĩ, endia indo ciothe ũrĩ nacio na ũhe athĩĩni, na nĩũgakorwo na kĩgĩĩna igũrũ, na ũcooke ũnũmĩrĩre, ũkuuĩte mũtharaba waku. No rĩrĩ, aatuĩkire mũthĩĩni nĩ ũndũ wa kiugo kĩu, agĩthiĩ akĩaga na kĩeha, tondũ aarĩ na indo nyingĩ.

Na aarĩkia kweroreria mĩena yothe, Jesũ akĩĩra arutani ake atĩrĩ, Kaĩ nĩ ũndũ wa kũrema-ĩ atĩ arĩa marĩ na ũtonga nĩmagatoonya ũthamaki-inĩ wa Ngai! Acio no arutwo magegeire nĩ ũndũ wa ciugo ciake. No Jesũ rĩngĩ akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, Ciana ciakwa, kaĩ nĩ ũndũ mũritũ atĩa acio mehokete ũtonga gũtoonya ũthamaki-inĩ wa Ngai! Nĩ hũthĩrũ ngamĩĩra gũtoonya irima-inĩ rĩa mũcũngĩ gũkĩra mũtongu gũtoonya ũthamaki-inĩ wa Ngai. No acio nĩmagegire mũno makiuga harĩ ene ene, Na nũũ ahotaga kũhonokanio? Nĩamaroorire Jesũ akĩmeera atĩrĩ, harĩ andũ nĩ hatarĩ ũhoti, no ti harĩ Ngai, nĩgũkorwo maũndũ mothe nĩ ma ũhoti harĩ Ngai. Petero ambĩrĩirie kwaria kũrĩ we, Ona ithuĩ nĩtũtiganĩirie indo ciothe na tũgũkũrũmĩrĩria. Gũcookia, no Jesũ akiuga, Ameni ndĩramwĩra inyuĩ, gũtirĩ mũndũ ũrĩa atiganĩirie nyũmba, kana ariũ a ithe, kana aarĩ a nyina, kana ithe, kana nyina, kana mũtumia, kana ciana, kana mĩgũnda nĩ ũndũ wakwa na nĩ ũndũ wa Ũhoro-ũrĩa-Mwega. Angĩkorwo ndakaamũkĩra maita igana rĩu ihinda-inĩ rĩĩrĩ nyũmba na ariũ a ithe na aarĩ a nyina na ithe na nyina na ciana na mĩgũnda hamwe na mathĩĩnĩko, na ihinda-inĩ rĩrĩa rĩgooka muoyo wa tene na tene. Aingĩ no magaatuĩka a mbere a mũthia, na a mũthia a mbere.

Maarĩ njĩra-inĩ makĩambata magĩthiĩ Jerusalemu, nake Jesũ aarĩ akĩmatongoria, nao makĩgega, na makĩrũmĩrĩra makĩĩtigĩra. Nake aatuire rĩngĩ arĩa ikũmi na eerĩ, akĩambĩrĩria kũmeera maũndũ marĩa maakuhĩrĩirie kũmũkora, Atĩ ona, ithuĩ tũrambata thĩinĩ wa Jerusalemu, na Mũrũ wa Mũndũ akaneanwo kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa, nao nĩmakamũtuĩra ciira wa gĩkuũ na nĩmakamũneana kũrĩ ndũrĩrĩ, Nao nĩmakamũthekerera, na nĩmakamũhũũra, na nĩmakamũtuĩra mata, na nĩmakamũũraga, na mũthenya wa gatatũ nĩakarahũka.

Nao nĩmamũkuhĩrĩria Jakubu na Johana ariũ a Zebedayo makiuga, Mũrutani, nĩtũkwenda atĩ ũrĩa tũngĩkũhooya ũtwĩkĩre. Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũrenda njĩkĩre inyuĩ? Nao makĩmwĩra atĩrĩ, tũhe nĩguo ũmwe aikarĩre mwena waku wa ũrĩo na ũmwe mwena waku wa ũmotho rĩrĩa ũgaakorwo na riiri waku. No Jesũ akĩmeera atĩrĩ, mũtiũĩ ũrĩa mũrahooya. Mũngĩhota kũnyua gĩkombe kĩrĩa niĩ nyuuaga, na kũbatithio ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio? Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Tũhota. Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Gĩkombe kĩrĩa niĩ ndĩnyuuaga nĩmũgakĩnyua, na ũbatithio ũrĩa niĩ ndĩrabatithio nĩmũkabatithio, No rĩrĩ, gũikara mwena wakwa wa ũrĩo na mwena wakwa wa ũmotho ti wakwa kũheana, no nĩ kwa arĩa wahaarĩrio.

Nao maiguĩte, ikũmi icio maambĩrĩirie kũrakara nĩ ũndũ wa Jakubu na Johana. No Jesũ aarĩkia kũmeeta, akĩmeera atĩrĩ, Nĩmũũĩ atĩ arĩa monekaga gwatha ndũrĩrĩ nĩmatuĩkaga aathi ao,

na arĩa anene ao nĩmaheanaga wathani igũrũ rĩao, Ti ũguo no nĩguo gũgaatuĩka thĩinĩ wanyu, no ũrĩa wothe ũngĩenda gũtuĩka mũnene thĩinĩ wanyu, nĩagaatuĩka ndungata yanyu. Na ũrĩa wothe wanyu angĩenda gũtuĩka wa mbere, agaatuĩka ngombo ya andũ othe. Nĩgũkorwo Mũrũ wa Mũndũ ndokire gũtungatĩrwo, no nĩ gũtungata, na kũheana roho wake ũtuĩke kĩndũ gĩa gũkũũra andũ aingĩ.

Na maũka thĩinĩ wa Jeriko. Na akiuma ake kuuma Jeriko na arutani ake na kĩrĩndĩ kĩnene kĩa andũ, mũrũ wa Timayo Bartimayo mũtumumu aikarĩte hau njĩra-inĩ akĩhooya. Na rĩrĩa aiguire atĩ Jesũ ũrĩa Mũnazareti nĩwe, ambĩrĩirie kwanĩrĩra akiuga atĩrĩ, Mũriũ wa Daudi, Jesũ, njiguĩra tha. Na andũ aingĩ nĩmamũkagĩrĩria nĩguo akire, no we akĩanĩrĩra makĩria mũno, Mũriũ wa Daudi, njiguĩra tha! Na arĩ rũgamĩte, Jesũ akiuga, Mũmwĩte. Nao makĩĩta mũtumumu, makĩmwĩra atĩrĩ, Gĩa na ũcamba, ũkĩra, nĩaregũĩta. Ũrĩa no aateitie nguo yake, aariũkĩte, agĩũka kũrĩ Jesũ. Na ũcookia aretha kũrĩ we Jesũ, Kĩ ũrĩa ũrenda nĩngwĩkĩre? Nake mũtumumu akĩmwĩra atĩrĩ, Rabũni, nĩguo nyonere rĩngĩ. Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ, wĩtĩkio waku nĩũkũhonokia. Na o rĩmwe akĩona, na akĩrũmĩrĩra Jesũ njĩra-inĩ.

11

Narĩo rĩrĩa maakuhĩrĩria Jerusalemu, magĩkinya Bethphage na Bethany hakuhĩ na Kĩrĩma kĩa Mĩtamaiyũ, agĩtũma arutwo ake eerĩ. Nake akameera atĩrĩ, Thiĩi itũũra-inĩ rĩrĩa rĩngĩ mũrĩ mbere

yanyu, na o rĩmwe mũtoonya thĩinĩ warĩo, nĩmũkuona njaũ ĩohetwo, ĩrĩa gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wa andũ aĩikarĩte; mũmĩohore mũmĩrehe. Na angĩkorwo mũndũ amwĩre inyuĩ atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũreka ũndũ ũyũ? Ũgai atĩrĩ Mwathani nĩarĩ na bata waguo, na o rĩmwe nĩaramũcookia haha rĩngĩ. Nao magĩthiĩ na makĩona njaũ ĩrĩa yohetwo harĩa haarĩ mũrango nja igũrũ rĩa barabara, na makĩmĩohora. na amwe a arĩa maarũgamĩte kũu maarameera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ mũreka mũkĩohora njaũ ĩyo? Nao makĩmeera ũrĩa Jesũ aathanĩte, nao makĩmarekereria. Nao makĩrehe ndigiri kũrĩ Jesũ, na makĩmĩigĩrĩra nguo ciao, nake agĩikara igũrũ rĩayo. Aingĩ no nguo ciao maatarire njĩra-inĩ, nao angĩ no mathangũ maatemaga kuuma mĩtĩ-inĩ na makamataara njĩra-inĩ. Nao arĩa maathiiaga mbere na arĩa maarũmĩrĩire maanĩrĩire makiuga atĩrĩ, Hosana! Arathimwo ũrĩa ũroka na rĩĩtwa rĩa Mwathani. Kũrathimwo nĩ ũthamaki ũrĩa ũroka na rĩĩtwa rĩa Mwathani, ithe witũ Daudi; hosana kũrĩa igũrũ mũno.

Nake Jesũ atoonyire Jerusalemu na thĩinĩ wa hekarũ, na aarĩkia kuona indo ciothe, hwaĩ-inĩ ĩrĩ o kuo ĩkorwo ĩrĩ ya thaa, akiuma agĩthiĩ Bethania hamwe na acio ikũmi na eerĩ.

Na mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, rĩrĩa moimire kuuma Bethania, nĩahũtiire, Na wonire mũtĩ wa ngũyũ kuuma haraaya ũrĩ na mathangũ, okire angĩkorwo nĩekũona kĩndũ thĩinĩ wake, na oka harĩ guo ndaonire kĩndũ tiga mathangũ, nĩgũkorwo ti kwarĩ ihinda rĩa ngũyũ. Nake agĩcookia akĩmwĩra atĩrĩ, gũtikagĩe rĩngĩ mũndũ o na ũrĩkũ arĩe maciaro kuuma harĩ wee nginya tene. Nao arutwo ake nĩmaiguire ũguo.

Na magoka rĩngĩ thĩinĩ wa Jerusalemu, na aatoonyire Jesũ thĩinĩ wa hekarũ, ambĩrĩirie kũingata arĩa mendagia na arĩa magũraga thĩinĩ wa hekarũ, na metha cia arĩa magarũranagia mbeeca na itĩ cia arĩa mendagia ndutura akĩmang'aũrania. na ndaakĩendaga atĩ mũndũ o na ũrĩkũ akuue indo atuĩkanĩrie hekarũ-inĩ Nake arutaga akiuga kũrĩ o, githĩ ti kwandĩkĩtwo atĩrĩ nyũmba yakwa nĩ nyũmba ya mahooya ĩgeetwo nĩ ndũrĩrĩ ciothe? No inyuĩ mũmĩtuĩte ngurunga ya aici.

Nao maiguire aandĩki na Afarisai na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, na meetha ũrĩa mangĩmũniina, nĩgũkorwo mamwĩtigagĩra, tondũ kĩrĩndĩ gĩothe kĩagegaga nĩ ũndũ wa ũrutani wake. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ gũkĩhinga, nĩoimaga nja ya itũũra.

Na rĩrĩa maahĩtũkaga rũciinĩ, makĩona mũtĩ wa ngũyũ ũhoohetie kuuma mĩri. Nake Petero aririkana akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ona mũkũyũ ũrĩa warumire nĩũhoohetie. Na acookia, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Gĩai na wĩtĩkio wa Ngai. Ti-itherũ nĩgũkorwo ndĩramwĩra atĩrĩ ũrĩa wothe ũngĩĩra kĩrĩma gĩkĩ atĩrĩ, Oywo na ũikio iria-inĩ, na ndakanagage ngoro-inĩ yake, no etĩkie atĩrĩ ũrĩa ekuuga nĩũrahingio, nĩakaagĩa nakĩo kĩrĩa angĩĩra. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndĩramwĩra inyuĩ, indo ciothe iria mũngĩhooya mũkĩhooya, ĩtĩkiai atĩ nĩmũramũkĩra, na nĩĩgaatuĩka yanyu. Na rĩrĩa mũrũgama mũkĩhooya, mũrekererie angĩkorwo nĩ mũrĩ na ũndũ wa gũthitanga mũndũ, nĩguo o na Ithe wanyu ũrĩa ũrĩ igũrũ amũrekererie mahĩtia manyu. No rĩrĩa inyuĩ mũtarekereria, o na Ithe wanyu ndakaarekereria mahĩtia manyu.

Nao magoka rĩngĩ Jerusalemu, na rĩrĩa ageraga thĩinĩ wa hekarũ, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa na athuuri magoka kũrĩ we. Na makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ ũhoti ũrĩkũ wĩkaga maũndũ maya? Kana nũũ agũkũheire ũhoti ũyũ nĩguo wĩke maũndũ maya? No Jesũ akĩmacookeria akĩmeera atĩrĩ, Nĩngamũũria kiugo kĩmwe, na mũnjookerie, na nĩngamwĩra nĩ wathani ũrĩkũ ndekaga maũndũ maya. Ũbatithio wa Johana warĩ kuuma igũrũ kana kuuma kũrĩ andũ? Njookiai. Nao meeciiragia harĩ o ene moigaga atĩrĩ, Angĩkorwo twoiga atĩ kuuma igũrũ, akoiga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũtekũmwĩtĩkia? No tũngĩuga atĩrĩ, kuuma kũrĩ andũ? Nĩmetigĩrire andũ, nĩgũkorwo othe nĩmanyiitĩte Johana atĩ aarĩ mũnabii. Nao magĩcookia makĩĩra Jesũ atĩrĩ, tũtimenyete. Nake Jesũ agĩcookia akĩmeera atĩrĩ, o na niĩ ndikũmwĩra thĩinĩ wa wathani ũrĩkũ njĩkaga maũndũ maya.

12

Nake ambĩrĩria kũmaarĩria na ngerekano, akiuga atĩrĩ, mũndũ ũmwe nĩahandire mũgũnda wa mĩthabibũ, na akĩũthiũrũrũkĩria rũgiri, na akĩenja kĩhihĩro kĩa ndibei, na agĩaka mũthiringo, na akĩũkomborithia arĩmi, agĩcooka agĩthiĩ bũrũri ũngĩ. Nake agĩtũma ndungata kũrĩ arĩmi hĩndĩ ĩrĩa yagĩrĩire, nĩguo ĩmũhe gĩcunjĩ kĩa maciaro ma mũgũnda wa mĩthabibũ. Na maarĩkia kũmũnyiita makĩmũhũũra na makĩmũtũma athiĩ moko matheri. Ningĩ rĩngĩ agĩtũma kũrĩ o ndungata ĩngĩ, nao makĩmũhũũra na mahiga, makĩmũguraria mũtwe, na makĩmũtũma anyararĩtio. Nake rĩngĩ agĩtũma ũngĩ, na ũcio makĩmũũraga, na aingĩ angĩ,

amwe makĩmahũũra, nao angĩ makĩmooraga. Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio arĩ na mũriũ ũmwe, ũrĩa mwendetwo wake, akĩmũtũma o nake wa kũrĩkĩrĩria kũrĩ o, akiuga atĩ nĩmagatĩĩa mũriũ wakwa. No rĩrĩ, arĩmi acio mona maamũonire agĩũka, makĩĩrana atĩ ũyũ nĩwe mũgai, ũkai tũmũũrage, nayo igai rĩtuĩke rĩitũ. Na maarĩkia kũmũoya, nĩmamũũragire na makĩmũikia nja ya mũgũnda wa mĩthabibũ. Nĩ atĩa rĩu ũrĩa mwene wa mũgũnda wa mĩthabibũ ekwĩka? Nĩagooka na anange arĩmi acio, na ahe mũgũnda wa mĩthabibũ kũrĩ andũ angĩ. Kana maandĩko maya mũtathomete, ihiga rĩrĩa aaki maregire, rĩu rĩtuĩkĩte mũtwe wa koine, Kuuma kũrĩ Mwathani ũndũ ũyũ wekĩkire, na nĩ wa kũgegania maitho-inĩ maitũ

Nao meerageria kũmũnyiita, no metigĩrire kĩrĩndĩ, nĩgũkorwo nĩmamenyire atĩ nĩ kũrĩ o arĩa aarĩtie ngerekano ĩyo. Nao maatigire we, magĩthiĩ.

Nao magĩtũma kũrĩ we andũ amwe a Afarisai na a Aherodiani nĩguo mamũtege na kiugo. Acio magooka makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, nĩtũũĩ atĩ ũrĩ wa ma, na ti ũndũ ũkũrũmbũyagia ũhoro wa mũndũ o na ũrĩkũ, tondũ ti ũroraga ũthiũ wa andũ, no ũrutanaga njĩra ya Ngai na ma. Twĩre nĩ ũndũ ũcio, nĩ kwagĩrĩire kũhe igooti Kaisari kana ti kwagĩrĩre? Tũhe kana tũtikahe? No rĩrĩ, nĩamenyire ũhinga wao, akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmaga mũngerie? Ndeherai denarius nĩguo ndĩmĩone. Nao makĩrehe. Nake akĩmooria atĩrĩ, mũhianano ũyũ na wandiko ũyũ nĩ wa ũ? Nao makĩmwĩra atĩrĩ, nĩ wa Kaisari. Nake akĩmacookeria, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Heanai cia Kaisari kũrĩ

Kaisari, na cia Ngai kũrĩ Ngai, nao makĩmũgegia.

Nao magoka Asadukai kũrĩ we, arĩa meragĩra atĩ kũriũka gũtirĩ kũgĩa, nao nĩmamũũragia makiuga, Mũrutani, Musa nĩatũandĩkĩire atĩ angĩkorwo mũrũ wa nyina wa mũndũ akua na atige mũtumia, na ndatige ciana, mũrũ wa nyina wake nĩaoe mũtumia ũcio na arahũre mbeu kũrĩ mũrũ wa nyina wake. Mũgwanja nĩ ũndũ ũcio ariũ a ithe ũmwe maarĩ. Nake ũrĩa wa mbere akĩoya mũtumia, na akĩkua ndaatigie mbeu. Nake wa keerĩ akĩmũoya, na agĩkua, na o nake ndaigire mbegũ. Nake wa gatatũ o ũguo. Nao makĩoya ĩyo arĩa mũgwanja, na matiigana mbegũ. Mũthia wa othe ĩgĩkua o nayo mũndũ-wa-nja ũcio. Thĩinĩ wa riũka rĩu, rĩrĩa marĩriũka, nĩ wa ũũ wao agatuĩka mũtumia? Nĩgũkorwo arĩa mũgwanja maarĩ nake mũtumia. Nake agĩcookia Jesũ akĩmeera atĩrĩ, githĩ ti nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũhĩtĩtie njĩra, mũtooĩ Maandĩko kana hinya wa Ngai? Rĩrĩa nĩgũkorwo makarahũka kuuma kũrĩ arĩa akuũ, matikaahikania kana matikaahikio, no makahaana ta atũmwo arĩa marĩ igũrũ. Ũhoro wa arĩa akuũ atĩ nĩmarahũkio, kaĩ mũtiathomete thĩinĩ wa ibuku rĩa Musa, igũrũ rĩa ihinga-inĩ, ũrĩa Ngai aamwĩrire akiuga atĩrĩ, Niĩ ndĩ Ngai wa Iburahĩmu, na Ngai wa Isaaka, na Ngai wa Jakubu? Ti Ngai wa arĩa akuũ, no nĩ wa arĩa marĩ muoyo; inyuĩ nĩ ũndũ ũcio mũhĩtĩtie mũno.

Na ũmwe wa andĩki aakoroka, aiguĩte ũrĩa maahakana, onete atĩ nĩamacookirie wega, akĩmũũria atĩrĩ, Nĩ ĩrĩkũ rĩathani rĩa mbere rĩa ciothe? Nake Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Rĩathani rĩa mbere rĩa ciothe nĩ rĩĩrĩ: Thikĩrĩria, Isiraeli, Mwathani Ngai witũ nĩ

Mwathani ũmwe. Na nĩũgaathĩĩna Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na roho yaku yothe, na meciiria maku mothe, na hinya waku wothe. Rĩĩrĩ nĩrĩo rĩathani rĩa mbere. Na ya keerĩ nĩ ĩhaana, ĩno, ũgaathĩrĩria mũndũ wa hakuhĩ naku ta mwene. Rĩathani rĩngĩ inene gũkĩra ici ti rĩrĩ. Nake mwandĩki akĩmwĩra atĩrĩ, wega, mũrutani, ũhoro-inĩ nĩwoiga atĩ nĩ ũmwe na gũtirĩ ũngĩ tiga we, Na kũmwendia kuuma ngoro yothe, na kuuma ũmenyo wothe, na kuuma roho yothe, na kuuma hinya wothe, na kũmwendia mũndũ wa hakuhi ta mwene, nĩ kũingĩha gũkĩra indo ciothe cia maruta ma gũcinwo na magongona. Nake Jesũ onete atĩ nĩacookirie na ũũgĩ, akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũrĩ kũraya na Ũthamaki wa Ngai. Na gũtirĩ mũndũ ũngĩ wagĩthuura kũmũũria.

Nake Jesũ akĩũria akĩrutana thĩinĩ wa hekarũ, akiuga atĩrĩ: Andũ-a-marũa maroiga atĩa atĩ Kristũ nĩ mũrũ wa Daudi? Nĩgũkorwo Daudi we mwene oigire thĩinĩ wa Roho Mũtheru, atĩrĩ, Mwathani ekuuga kũrĩ Mwathani wakwa, Ikara mwena wakwa wa ũrĩo nginya rĩrĩa ngaatũma thũ ciaku ituĩke gĩturwa kĩa magũrũ maku. Nake mwene Daudi oiga we nĩ Mwathani, na kuuma kũ mũriũ wake nĩ? Na kĩrĩndĩ kĩnene kĩamũiguaga na gĩkeno.

Nake aarĩ akĩmeera thĩinĩ wa ũrutani wake, Mwĩmenyererei kuuma kũrĩ aandĩki-marũa arĩa mendaga gũthiĩ mehumbĩte nguo nene, na mĩgeithio ndũnyũ-inĩ cia wonjoria. na itĩ cia mbere thĩinĩ wa makũngano, na itĩ cia mbere thĩinĩ wa iruga. Acio marĩa mekũrĩa nyũmba cia atumia a ndigwa, na ũndũ wa kwĩyumĩrĩria gũhooya mahinda maraaya, acio nĩmakamunyĩra

ituĩro inene.

Na Jesũ aikarĩte thĩ mbaĩ ya kĩgĩĩna kĩa mbeeca, nĩeroraga ũrĩa kĩrĩndĩ kĩikagĩra gĩcango kĩgĩĩna-inĩ kĩa mbeeca. Na aingĩ a itonga maaikiaga indo nyingĩ, na mũtumia wa ndigwa ũmwe mũthĩĩni oka akĩikia mbeca nini igĩrĩ, iria irĩ kodarante. Nake aarĩkia gwĩta arutwo ake, akĩmeera atĩrĩ, ti nĩ ngũmwĩra atĩ mũtumia wa ndigwa ũyũ mũthĩĩni nĩaikĩtie kũingĩra arĩa othe maaikagĩra thĩinĩ wa kĩgĩĩna kĩa mbeeca. Othe oonthe nĩgũkorwo kuuma kũrĩ ũingĩ wao maaikirie, no ũyũ kuuma kũrĩ ũthĩĩni wake aikirie indo ciothe iria aarĩ nacio, muoyo wake wothe.

13

Na rĩrĩa oimaga kuuma hekarũ-inĩ, ũmwe wa arutwo ake akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ona mahiga maya marĩ ma mũthemba ũrĩkũ na mĩako ĩno ĩrĩ ya mũthemba ũrĩkũ. Nake Jesũ akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũrona macio manyũmba manene? Gũtirĩ ihiga rĩgaatigwo haha igũrũ wa ihiga rĩrĩa rĩtagamomorwo. Nake aikarĩte kĩrĩma-inĩ kĩa mĩtamaiyũ mbaara ya hekarũ, Petero na Jakubu na Johana na Anderea nĩmamũũragia o mwene, Twĩra rĩrĩa maũndũ maya magaakorwo, na nĩ kĩĩ kĩmenyithia rĩrĩa maũndũ mothe maya magaakinyia kũrĩkio? No na Jesũ akĩmacookeria akĩambĩrĩria kwaria atĩrĩ, Mwĩmenyererei mũtikanahĩtithio nĩ mũndũ o na ũrĩkũ. Aingĩ nĩgũkorwo nĩmagooka na rĩĩtwa rĩakwa makiuga

atĩ nĩ niĩ ndĩ, na nĩmakahĩtithia andũ aingĩ. Rĩrĩa mũkaigua mbaara na maũndũ marĩa maiguagwo kũrĩa mbaara, mũtikamakie, tondũ nĩ kũbata gũtuĩka, no ti gũthire ũthirũ. Nĩgũkorwo rũrĩrĩ nĩrĩkarahũka igũrũ rĩa rũrĩrĩ, na ũthamaki igũrũ rĩa ũthamaki, na nĩgũkaagĩa mĩtingithio kũringana na kũndũ, na nĩgũkaagĩa ng'aragu na mĩhĩrĩga. Kĩambĩrĩria kĩa ruo rwa gũciara nĩ ici. No inyuĩ mwĩmenyererei. Nĩgũkorwo nĩmakamũneana thĩinĩ wa ciama, na thĩinĩ wa makũngano mao nĩmũkahũũrwo, na mbere ya atongoria na athamaki nĩmũkarũgama nĩ ũndũ wakwa ũtuĩke ũira kũrĩ o. Na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciothe, nĩ kũbata ũhoro mwega ũhunjio mbere. Rĩrĩa maarĩmũtongoria makĩmũneana-rĩ, mũtikaage na kĩyo mbere ũrĩa mũkwaria, kana mũthugunde, no ũrĩa ũngĩheo inyuĩ thĩinĩ wa thaa ĩyo, ũcio ariai, nĩgũkorwo ti inyuĩ mũrĩ arĩa maraaria, no nĩ Roho Mũtheru. Mũrũ wa nyina nĩakanengera mũrũ wa nyina gĩkuũ-inĩ, na ithe nĩakanengera mwana, nacio ciana nĩikarahũkĩra aciari mao na imoorage. Na mũgaatuĩka mũthũũre nĩ andũ othe nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, no ũrĩa ũgaakirĩrĩrĩria nginya mũthia, ũcio nĩakahonokio.

Rĩrĩa mũkuona kĩndũ kĩrĩ magigi kĩa ũtheri, kĩrĩa kĩarĩtio nĩ Danieli ũrĩa mũnabii, kĩrũgamĩte harĩa ti kũbata—ũrĩa athomaga nĩamenyage—hĩndĩ ĩyo arĩa marĩ Judea nĩmorĩre irĩma-inĩ. Ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa nyũmba ndakaharũrũke athiĩ thĩinĩ wa nyũmba, kana atoonye kuoya kĩndũ kuuma nyũmba-inĩ yake, Na ũrĩa ũrĩ kũu mũgũnda-inĩ ndakanacookerere thuutha nĩguo kuoya nguo yake. Kaĩ no atumia arĩa marĩ na nda na arĩa makongia ciana matukũ-inĩ macio matĩkagĩe na haaro. Hooyai

nĩguo ũrĩrĩ wanyu wa kũũra ndũkahaane hĩndĩ ya heho. Matukũ macio magaatuĩka ma mathĩĩna, nĩgũkorwo gũtirĩ mathĩĩna ta macio matuĩkĩte kuuma kĩambĩrĩria kĩa ũmbĩ ũrĩa Ngai oombire nginya rĩu, na matigatuĩka rĩngĩ. Na korwo ti Mwathani nĩanyiihirie matukũ, ti mwĩrĩ wothe ũngĩahonoketio, no nĩ ũndũ wa athuure arĩa aathuire, nĩanyiihirie matukũ. Na hĩndĩ ĩyo korwo mũndũ amwĩre atĩrĩ, Ona, Kristũ arĩ haha, ona arĩ kũu, mũtigetĩkie. Nĩgũkorwo nĩmagaarahũka a-Kristũ a maheeni na anabii a maheeni, na nĩmakaheana imenyithia na maũndũ ma kũgegania nĩguo mahĩtithie njĩra, angĩkorwo no kũhota, o na arĩa athuurĩtwo. Inyuĩ no onai, onai nĩndamwĩrire mbere ũhoro wothe. No matukũ-inĩ macio, thuutha wa mathĩĩna macio, riũa nĩrĩkaira nduma, na mweri ndũkaheana ũtheri wayo, Na njata nĩikagũa kuuma igũrũ, na hinya iria irĩ igũrũ nĩikainainwo. Na hĩndĩ ĩyo nĩmakoona Mũrũ wa Mũndũ agĩũka arĩ thĩinĩ wa matu na hinya mũingĩ na riiri. Na hĩndĩ ĩyo nĩagatũma andũ ake a njĩra na acookanĩrĩrie andũ ake arĩa athuurĩtwo kuuma mĩena ĩna ya rũhuho, kuuma mũthia wa thĩ nginya mũthia wa igũrũ.

Kuuma no kũrĩ mũgumo ithii mũthie ta paraboli. Rĩrĩa rũhonge rwayo rũgaatuĩka rũhũthũ na rũkurie mathangũ, mũmenyaga atĩ hĩndĩ ya riua nĩ hakuhĩ. Ũguo o na inyuĩ, rĩrĩa mũkuona maũndũ macio makĩhitũka, menyai atĩ nĩ hakuhĩ arĩ mũrango-inĩ. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ rũciaro rũrũ rũtigathira o na hanini nginya maũndũ maya mothe mekĩke. Igũrũ na thĩ nĩikahĩtũka, no ciugo ciakwa itigahĩtũka.

No ũhoro wa mũthenya ũcio kana thaa ĩyo, gũtirĩ mũndũ

ũmenyaga, o na andũ a njĩra kũu igũrũ, o na mũriũ, no ithe wiki. Onai, mwĩhũũgage na mũhooe, tondũ mũtimenyete rĩrĩa ihinda rĩrĩ. Ta mũndũ ũrĩa ũrathiĩ rũgendo, atigĩte nyũmba yake, na aheete ndungata ciake wathani, na o ũmwe wĩra wake, na mũrangĩri wa mũrango aathire nĩguo aikare aiguĩte. Menyerai nĩ ũndũ ũcio, mũtiũĩ rĩrĩa mwene wa nyũmba agooka, kĩroko kana ũtukũ gatagatĩ kana kũrũa kwa ngũkũ kana rũciinĩ, ti oka gũũka o rĩmwe amũkore mũkomete. Icio iria ndĩramwĩra inyuĩ, ndĩraaria andũ othe, mwĩhũũgage.

14

Kwarĩ na no Bathaka na mĩgate ĩtarĩ na ndawa thutha wa mĩthenya ĩĩrĩ. Nao athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marua nĩmarongoragia atĩa mangĩhota kũmũnyiita na ũhinga nĩguo mamũũrage. No moigaga atĩrĩ, Ti hĩndĩ ya gĩathĩ, nĩguo gĩthĩĩna kĩage gatagatĩ-inĩ ka andũ.

Na rĩrĩa aarĩ kũu Bethania thĩinĩ wa nyũmba ya Simoni wa mangũ, hĩndĩ ĩrĩa aarĩ komete, nĩgũokire mũndũ-wa-nja arĩ na ndigithũ ya maguta ma nardo ĩrĩa therie na ya goro mũno, na aarĩkia kũuna ndigithũ ĩyo, akĩmũitĩrĩria mũtwe. Nĩ kwarĩ na amwe marĩ na marakara thĩinĩ wao moigaga, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũniinani ũyũ wa maguta ũtuĩke? Nĩgũkorwo maguta macio maahota kwendio na thogora wa igũrũ rĩa dinari magana matatũ na kũheo athĩĩni, nao makĩmũkũũma. No Jesũ akiuga, mũrekei, nĩ kĩĩ mũramũrehera mathĩĩna? Wĩra mwega nĩarutĩte

harĩ niĩ. Hĩndĩ ciothe nĩgũkorwo mũrĩ na athĩĩni hamwe na inyuĩ ene, na rĩrĩa mwendaga no mũmekere wega, no niĩ ti hĩndĩ ciothe mũrĩ na niĩ. Kĩrĩa aarĩ nakĩo ekire, ambĩrĩirie kũhaka mwĩrĩ wakwa nĩ ũndũ wa mbĩra. Ti-itherũ ndĩramwĩra atĩrĩ, kũrĩa guothe ũhoro ũyũ mwega ũkaahunjio thĩ yothe, na ũrĩa ekĩte ũyũ nĩũkaaragio nĩ ũndũ wa kũmũririkana.

Na Judah Iscariot, ũmwe wa acio ikũmi na eerĩ, nĩathiire kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene nĩguo amũnengere kũrĩ o. Andũ acio maiguĩte makĩkena, na makĩmwĩhĩtĩra betha kũmũhe, na nĩarongoragia ũrĩa angĩmũneana na ihinda rĩagĩrĩire.

Mũthenya-inĩ wa mbere wa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, rĩrĩa Bathaka yaathĩnjagwo, arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, Ũkwenda tũthiĩ kũ tũgũthondekere nĩguo ũrĩe Bathaka? Nake agĩtũma eerĩ a arutwo ake, akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi itũũra-inĩ inene, na nĩmũgacooka mũtũngane na mũndũ akuuĩte ndigithũ ya maaĩ; mũmũrũmĩrĩrei. na kũrĩa guothe angĩtoonya, ĩrai mwene nyũmba atĩ mũrutani aroiga atĩrĩ, nĩ kũ kũrĩ handũ hakwa ha gũikara kũrĩa ngaarĩĩra Bathaka hamwe na arutwo akwa? Nake we mwene nĩakamuonia chumba kĩa iguru kĩnene kĩrĩa kĩhaarĩrie, kuo mũthondekere. Na arutwo ake makiumagara na magĩtoonya itũũra inene, na magĩkora o ta ũrĩa aameerire, na makĩhaarĩria Bathaka. Na rĩrĩa hwaĩ-inĩ wagĩa, ũka hamwe na acio ikũmi na eerĩ, Na rĩrĩa maakomete na makĩrĩa, Jesũ akiuga atĩrĩ, Ameni, ndĩramwĩra atĩ ũmwe wanyu nĩakandeanithia, ũrĩa arĩĩaga hamwe na niĩ. No acio makĩambĩrĩria kũigua kĩeha na makĩmwĩra ũmwe ũmwe, kaĩ nĩ niĩ? na ũngĩ, kaĩ nĩ niĩ? No

ũcookia akĩmeera atĩrĩ, nĩ ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, ũrĩa ũratobokia hamwe na niĩ thĩinĩ wa mbakũra. Mũriũ wa mũndũ athiaga o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo ũhoro wake, no kaĩ mũndũ ũcio ũrĩa Mũriũ wa mũndũ aneanagwo nĩ ũndũ wake, nĩ kwagĩrĩire kũrĩ we angĩkorwo ndaaciarirwo mũndũ ũcio. Na rĩrĩa maarĩĩaga, Jesũ akĩoya mũgate, akĩũrathima, akĩũunanga, na akĩmahe, na akiuga, Oyai mũrĩe, ũyũ nĩ mwĩrĩ wakwa. Na aarĩkia kuoya gĩkombe kĩu, akĩcookia ngaatho, akĩmahe, nao othe makĩnyua kuuma harĩo. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ũyũ nĩguo thakame yakwa ya kĩrĩkanĩro kĩerũ ĩrĩa ĩramĩtĩrwo nĩ ũndũ wa andũ aingĩ. Ti ngĩkũmwĩra atĩrĩ ndikanyua rĩngĩ maciaro ma mũthabibũ nginya mũthenya ũcio rĩrĩa ngaanyua marĩ matherũ thĩinĩ wa ũthamaki wa Ngai.

Na marĩkia kũina nyĩmbo, magĩthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Mĩtamaiyũ. Na Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Inyuothe nĩmũkagũa thĩ ũtukũ ũyũ nĩ ũndũ wakwa, tondũ nĩkwandĩkĩtwo atĩrĩ, Nĩngũgũtha mũrĩithi, nacio ng'ondu ikahurunjũka. No rĩrĩa thuutha wa kũriũka gwakwa nĩngamũtongoria mũthiĩ Galili. No Petero akĩmwĩra atĩrĩ, O na angĩkorwo andũ othe nĩmakahĩngwo, no ti niĩ. Nake akĩmwĩra Jesũ, Ameni, ndĩrakwĩra atĩ wee ũmũthĩ ũtukũ ũyũ, ngũkũ ĩtanacoka gwĩta maita meerĩ, nĩũkandaima maita matatũ. No Petero akiaria na hinya mũno akiuga atĩrĩ, o na angĩkorwo nĩ kũbata ndĩkue hamwe nawe, ndikũkaana. O ũguo o nao othe makiuga.

Nao magoka handũ harĩa rĩĩtagwo rĩĩtwa Gethsemane, nake akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, Ikaarai haha nginya ndĩhooe. Na akĩoya

Petero na Jakubu na Johana hamwe nake, na akĩambĩrĩria kũmaka mũno na kũnyariirwo. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ngoro yakwa ĩrĩ na kĩeha kĩnene o nginya gĩkuũ. Ikarai haha mũikarĩre. Na athiĩte mbere hanini, akĩgwa igũrũ rĩa ũthiũ wake thĩ, na akĩhooya atĩ angĩkorwo no gũtuĩka, thaa ĩyo ĩmweherere, Nake nĩoigaga, Ababa Ithe, indo ciothe nĩ cia ũhoti harĩ wee, eheria gĩkombe gĩkĩ kuuma kũrĩ niĩ, no ti ũrĩa niĩ nyendaga, no nĩ ũrĩa wee ũrendaga. Nake agĩũka akĩmakora makoma, nake akĩĩra Petero atĩrĩ, Simoni, ũrakoma? Mũtiahota kũrangĩra thaa ĩmwe? Menyai na mũhooe, nĩguo mũtikae mũtoonye mũgerio-inĩ; roho ti-ĩ ĩrĩ na kĩyo, no nyama nĩ njaganu. Na rĩngĩ athiĩte akĩhooya Ngai, akiuga kiugo kĩu kĩmwe. Na rĩrĩa aacookire akĩmona o makomete rĩngĩ, nĩgũkorwo maitho mao maarĩ makũritũhio, na matiamenyaga kĩrĩa mangĩmũcookeria. Na agũũka wa gatatũ, na akameera atĩrĩ, Mũrakomete rĩu na mũhurũke? Nĩkũraya. Thaa nĩĩkinyĩte. Onai, Mũrũ wa Mũndũ akunyanagĩrwo moko-inĩ ma ehia. Ũkĩrai, rekei tũthiĩ; onai, ũrĩa ũrandeanaga nĩakuhĩrĩirie.

Na rĩrĩa aarĩ o akĩaragia-rĩ, Judah ũrĩa Iskariot agĩũka o rĩmwe, ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, na hamwe nake kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩ na hiũ cia njora na mĩtĩ, matũmĩtwo nĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na aandĩki-marũa na athuuri. Nĩaheete no ũrĩa aamũneanaga kĩmenyithia kũrĩ o, akiuga, Ũrĩa ngaamumunya, nĩwe ũcio. Mũnyiite we na mũmũtware na ũgitĩri. Na aakinya, o rĩmwe akĩmũkuhĩrĩria, akĩmwĩra atĩrĩ, Mũkena, Mũrutani, na akĩmũmumunya. No acio maigire moko mao iguru riake na makimunyiita. Ũmwe wa arĩa maarũgamĩte hakuhĩ akĩcomora

rũhiũ rwa njora, akĩgũtha ngombo ya mũthĩnjĩri-Ngai mũnene, na akĩingatia gũtũ gwake. Na ũcookia, Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ta igũrũ wa ĩtunyani-rĩ, mwoimire na hiũ cia njora na mĩtĩ kũnyiita niĩ? O mũthenya kũringana ndaarĩ hamwe na inyuĩ hekarũ-inĩ ngĩrutana, na mũtiigana kũnyiita. No ũndũ ũcio nĩguo maandĩko mahinge. Na matiganĩria we, makĩũra othe. Na mwanake ũmwe nĩamũrũmĩrĩire, ehumbĩte nguo ya gatani igũrũ rĩa mwĩrĩ ũtarĩ kĩndũ, nao aanake makĩmũnyiita. No aatigire taama rĩa gatani, akĩũra njaga kuuma kũrĩ o.

Nao makĩtwara Jesũ kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, nao magĩcookanĩrĩra harĩ we othe athĩnjĩri-Ngai arĩa anene, na athuuri, na aandĩki-marũa. Nake Petero kuuma kũraya nĩamũrũmĩrĩire nginya thĩinĩ nja-inĩ ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, nake aarĩ aikarĩte hamwe na atungata, ekĩĩhothia harĩa haarĩ ũtheri. Acio athĩnjĩri arĩa anene na kĩama gĩothe nĩmarongoragia ũira wa gũũkĩrĩra Jesũ nĩguo mamũũrage, na matiigana kũwona. Nĩgũkorwo aingĩ maarĩ kũruta ũira wa maheeni igũrũ rĩake, na ũira ũcio ndwarĩ wa gũtariĩ. Na amwe maarũgamĩte nĩmaheaga ũira wa maheeni kũringana na wake, makiuga Tondũ ithuĩ twaiguire akiuga atĩ niĩ nĩngaananga hekarũ ĩno ĩrĩa thondeketwo na moko, na thutha wa mĩthenya ĩtatũ nĩngaaka ĩngĩ ĩtarĩ thondeketwo na moko. Na ti o ũguo kĩringana kĩarĩ ũira wao. Nake mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene aarũgamire gatagatĩ, akĩũria Jesũ akiuga atĩrĩ, Ndũracookia ũndũ o na ũmwe? Nĩ kĩĩ aya mararutĩra ũira igũrũ rĩaku? Ũcio no akirĩte kĩ na ndacookirie ũndũ o na ũrĩkũ. Rĩngĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene aamũũrĩirie na akamwĩra atĩrĩ, Wee ũrĩ

Kristũ, Mũriũ wa Ũrĩa Mũrathime? No Jesũ akiuga atĩrĩ, Nĩ niĩ ndĩ, na nĩmũkoona Mũriũ wa Mũndũ aikarĩte mwena wa ũrĩo wa Hinya, na agĩũka igũrũ rĩa matu ma igũrũ. Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene nake atarũrĩte nguo ciake cia thĩĩnĩ, akiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũtũmaga tũgĩe na bata wa aira? Mũiguire biũ cia ũrũmena, kĩrĩa kĩonekaga harĩ inyuĩ nĩ kĩĩ? No othe nĩmatuire ciira atĩ nĩ mũhĩtia wa gĩkuũ. Nao mathambirie amwe kũmũtuĩra mata, na kũhumbĩra ũthiũ wake, na kũmũhũũra, na kũmwĩra atĩrĩ, Twĩre ũrathi nũũ ũkũgũthire. Nao athũngi makĩmũhũũra na mahũũra.

Na rĩrĩa Petero aarĩ thĩ thĩĩnĩ wa nja, mũirĩtu ũmwe wa airĩtu a mũthĩnjĩri-Ngai mũnene nĩokire Na kũona Petero akĩĩhiũhaga, akĩmũrora, akiuga, O nawe warĩ hamwe na Jesũ wa Nazarene. No nĩakaanire akiuga atĩrĩ, Ndiũĩ kana ndiũmenya kĩrĩa ũroiga. Nake akiuma nja agĩthiĩ kĩhingo-inĩ, nayo ngũkũ ya njamba ĩkĩgamba. Na mũirĩtu ũcio aarĩkia kũmuona rĩngĩ ambĩrĩirie kwĩra arĩa maarũngiĩ hau atĩ ũyũ nĩ ũmwe wao. No rĩrĩ, nĩakaana rĩngĩ. Na thuutha wa kahinda kanini, andũ arĩa maarũgamĩte hau makĩĩra Petero atĩrĩ, Ti-itherũ ũrĩ ũmwe wao, nĩgũkorwo ũrĩ Mũgalili, na mĩario yaku nĩĩhaana. Ũcio nake ambĩrĩirie kũruma na kwĩhĩta atĩ, Ndiũĩ mũndũ ũyũ ũrĩa mũroiga. Na ngũkũ ya njamba ĩkĩanĩrĩra rĩa keerĩ. Nake Petero akĩririkana kiugo kĩrĩa Jesu aamwĩrire atĩ mbere ya ngũkũ kwĩra maita meerĩ, nĩũkũũkaana maita matatũ, nake akĩambĩrĩria kũrĩra.

15

Na o rĩrĩa kũrĩ igũrũ rĩa rũciinĩ, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene hamwe na athuuri na andĩki na kĩama gĩothe maarĩkia gũthondeka kĩama, makĩoha Jesũ, makĩmũkuua, na makĩmũneana kũrĩ Pilato. Na Pilato akĩmũũria atĩrĩ, Wee nĩwe mũthamaki wa Ayahudi? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Wee nĩwe ũroiga. Na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene maamũthitangĩra maũndũ maingĩ, no we mwene ndaacookirie ũndũ o na ũmwe. No Pilato rĩngĩ nĩamũũririe akiuga, Ndũracookia ũndũ o na ũmwe? Ona ũrĩa wothe mararutĩra ũira wa gũgũthitanga. No Jesũ ndaacookire acookia kĩndũ o na kĩmwe, nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩgega. Kũringana na gĩathĩ-rĩ, nĩarekeraga kũu mũndũ ũmwe mũohe, ũrĩa meetaga. Nĩ kwarĩ na ũrĩa wetagwo Baraba ohetwo hamwe na arĩa angĩ a remi, arĩa thĩinĩ wa ngũĩ mekĩte ũragani. Nake kĩrĩndĩ kĩanĩrĩra, gĩambĩrĩria kũhooya o ta ũrĩa hĩndĩ ciothe ekaga kũrĩ o. No Pilato akĩmacookeria akĩmooria atĩrĩ, nĩmwenda ndĩmũrekerie mũthamaki wa Ayahudi? Nĩamenyete nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa ũiru athĩnjĩri-Ngai arĩa anene nĩmamũneanĩte. No athĩnjĩri arĩa anene makĩarahũra kĩrĩndĩ nĩguo kũrĩ ũguo marekererie Baraba oirwo harĩ o. No ũrĩa Pilato acookirie rĩngĩ akĩmeera, Nĩ kĩĩ kĩrĩa mwendaga njĩke ũrĩa mũruga mũthamaki wa Ayahudi? No makĩanĩrĩra rĩngĩ, atĩrĩ, Mũmũthece mũtĩ-igũrũ! No Pilato aamaĩraga atĩrĩ, Nĩ atĩa ũũru ekĩte? No o makĩanĩrĩra makĩria, makiuga atĩrĩ, Mũmũthece mũtĩ-igũrũ! Nake Pilato, tondũ nĩendaga kũiguithia kĩrĩndĩ kĩa andũ, akĩoimũra Baraba kũrĩ o, na akĩneana Jesũ aarĩkia kũmũhũũra nĩguo ambanio mũtharaba-inĩ.

No thigari icio nĩmamũtwarire thĩinĩ wa nja, ũrĩa ũrĩ nyũmba ya

ciira, nao magĩĩta gĩkundi gĩothe kĩa thigari. Na makĩmũhumbia nguo ya rangi wa ndathi, na makĩmũigĩra thũmbĩ ya mĩigua marĩkia kũmĩthondeka. Na makĩambĩrĩria kũmũgeithia. Ũkena, Mũthamaki wa Ayahudi, Na maarĩ makĩgũtha mũtwe wake na mũrangi, na maarĩ makĩmũtuĩra mata, na makĩiga naru ciao, maarĩ makĩmũinamĩrĩra. Na rĩrĩa maamũthekagĩrĩria, makĩmũruta nguo ya rangi wa ndathi, na makĩmũhumba nguo ciake mwene, nao makĩmũruta nja nĩguo mamũcuure mũtĩ-igũrũ.

Nao makĩhatĩrĩria mũndũ ũmwe Simoni Mũkirene, ũrĩa aarehaga kuuma mũgũnda, ithe wa Alexanderu na Rufu, nĩguo oire mũtharaba wake.

Nao makĩmũtwara handũ harĩĩtagwo Gologotha, ũrĩa ũtaũrĩtwo nĩ handũ ha ihĩndĩ. Na nĩmaheaga kũrĩ we kũnyua ndibei ĩrĩa yahakanirio na manemane, no ndaakĩamũkĩra. Na maarĩkia kũmũmambithia mũtĩ-igũrũ, magayũkania nguo ciake makĩgũthaga mũtĩ nĩguo menye nũũ akuoe kĩĩ. Kwarĩ thaa ya ĩtatũ, nao makĩmũcuuria mũtĩ-igũrũ. Na kwarĩ wandĩko wa gĩtũmi kĩa we ũkĩandĩkwo atĩrĩ, Mũthamaki wa Ayahudi.

Nao hamwe nake mambathanĩria aĩci eerĩ, ũmwe mwena wa ũrĩo na ũmwe mwena wa ũmotho wake. na maandĩko marĩa moigaga makĩhingĩrio, nake atarirwo hamwe na andũ matarĩ na watho Nao arĩa maahĩtũkagĩra hau maamũrumaga makĩinainagĩria mĩtwe yao na makiuga, Haya, ũrĩa wanangaga hekarũ na ũmĩakaga thĩinĩ wa mĩthenya ĩtatũ Honia wee mwene

na ũikũrũke kuuma mũtĩ-inĩ wa gĩcunjĩ. Ũguo o nao athĩnjĩri-Ngai arĩa anene makĩnyũrũria marĩ hamwe na aandĩki-marũa, makĩaria o ene o ene, makiuga atĩrĩ, Andũ angĩ nĩahonokirie, we mwene ndangĩhota kwĩhonokia. Kristũ ũrĩa Mũthamaki wa Isiraeli nĩaikũrũke rĩu kuuma mũtĩ-igũrũ, nĩguo tuone na twĩtĩkie harĩ we. Nao arĩa maambĩtwo mũtĩ-igũrũ hamwe nake nĩmamũrumaga.

Rĩrĩa thaa ya gatandatũ yagĩkinya, nduma ĩkĩgĩa igũrũ rĩa bũrũri wothe kũgĩkinya thaa ya kenda, Na thaa ya kenda Jesũ anĩrĩire na mũgambo mũnene akiuga, Eloi Eloi, lama sabachthani, ũrĩa ũrĩ ũkĩtaũrwo atĩrĩ, Ngai wakwa, Ngai wakwa, nĩ kĩĩ ũndĩgĩte?

na amwe a arĩa maarũgamĩte hau maiguĩte maarĩ kũũga, Ona aretaga Elijah. Mũndũ ũmwe akĩhanyũka, akĩiyũria ibũũ thiki-inĩ, akĩrĩoha mũrangi-inĩ, akĩmũhe kũnyua, akiuga atĩrĩ, Rekei tuone kana Elija nĩagooka kũmũharũrũria. No Jesũ atigĩte mũgambo mũnene, akĩhũũra mũhũmũ wa kũrĩkĩrĩria. Nacio gĩtambaya kĩa hekarũ kĩagayanĩirio igĩrĩ kuuma igũrũ nginya thĩ. Rĩrĩa centurion ũrĩa warũgamĩte mbere yake onire atĩ nĩ ũguo anĩrĩte akĩhũhũka mũhũmũ wa kũrĩkĩrĩria, akiuga, Ti ma mũndũ ũyũ aarĩ Mũriũ wa Ngai. Kwarĩ na atumia kuuma kũraya makĩroraga, thĩinĩ wao kwarĩ na Mariamu Magadalene, na Mariamu nyina wa Jakubu ũrĩa mũnini na Jose, na Salome, Acio na rĩrĩa aarĩ kũu Galili nĩmamũrũmĩrĩire na makamũtungatagĩra, na angĩ aingĩ arĩa mambatire hamwe nake nginya Jerusalemu.

Na tondũ hwaĩ-inĩ kwarĩ kũhĩtũka o tene, tondũ kwarĩ mũthenya wa kũhaarĩria, ũrĩa ũrĩ mũthenya mbere ya Thabatũ, Josephu ũrĩa woimĩte Arimathea, mũndũ mũtĩĩku wa kĩama, ũrĩa o nake eetereire ũthamaki wa Ngai, agĩĩtĩkĩra agĩtoonya kũrĩ Pilato na akĩhooya mwĩrĩ wa Jesũ. No Pilato nĩagegire angĩkorwo nĩakuĩte o na rĩu, na aatuĩte mũnene wa thigari, akĩmũũria angĩkorwo nĩakuĩte tene. Na aarĩkia kũmenya kuuma kũrĩ mũnene wa thigari igana rĩmwe, akĩheana mwĩrĩ kũrĩ Jusufu. Nake aarĩkia kũgũra taũni ya gatani, na aarĩkia kũmũharũrũria thĩ, nĩamũohanirie na taũni ĩyo ya gatani, na nĩaigire we thĩinĩ wa mbĩrĩra ĩrĩa yarĩ ĩtemĩtwo kuuma ihiga-inĩ, na nĩakunũririe ihiga igũrũ rĩa mũrango wa mbĩrĩra ĩyo. Marĩa ũrĩa Mũmagidali na Marĩa wa Jose nĩmoonaga harĩa aĩkĩragwo.

16

Nake rĩrĩa Thabatũ yarĩkirie kũhĩtũka, Mariamu Magadalene na Mariamu wa Jakubu na Salome nĩmagũrire mananga nĩguo mathiĩ mamũitĩrĩrie maguta. Na rũciinĩ-inĩ mũno wa mũthenya wa mbere wa Thabatũ, nĩmokire mbĩrĩra-inĩ riũa rĩarĩkia kũratha. Nao maarĩ makiuga harĩ o ene, Nũũ akaatugarũrĩria ihiga kuuma mũrango-inĩ wa mbĩrĩra? Na rĩrĩa meerorire igũrũ, nĩmoonire atĩ ihiga nĩrĩagarũrũkĩtio, tondũ rĩarĩ inene mũno. Na rĩrĩa maatoonya thĩinĩ wa mbĩrĩra, makĩona mwanake ũikarĩte mwena wa ũrĩo, ehumbĩte nguo njerũ, nao makĩgega mũno. No rĩrĩ, akĩmeera atĩrĩ, Mũtigamake, mũracaria Jesũ ũrĩa Mũnazareti ũrĩa wambanĩirio mũtharaba, nĩarahũkĩtio, ndarĩ

gũkũ, onai handũ harĩa maamũigire. No thiĩ mũthiĩ mwĩre arutwo ake na Petero atĩ nĩamũtongoragia mũthiĩ Galili, kũu nĩkuo mũkamũona, o ta ũrĩa aamwĩrire. Na mathiĩ moima makĩũra kuuma mbĩrĩra-inĩ, nĩgũkorwo nĩmakuuĩtwo nĩ kũinaina na kũmaka, na matiigana mũndũ o na ũmwe ũndũ o na ũmwe, tondũ nĩmetigĩrĩte.

Aarĩkia kũrũgama rũciinĩ rwa mũthenya wa mbere wa Thabatũ, onekire mbere kũrĩ Mariamu Magadalene, ũrĩa aarutĩte ngoma mũgwanja. Mũndũ-wa-nja ũcio athiĩte akĩmenyithia arĩa maarĩ hamwe nake, arĩa maracakaya na kũrĩra. Nao acio maiguĩte atĩ nĩ arĩ muoyo na nĩonirwo nĩ we, matigetĩkirie. Thuutha wa maũndũ macio, oonekire kũrĩ eerĩ ao makĩgera, arĩ na mũhianĩre ũngĩ, o makĩgeraga magĩthiĩ mũgũnda. Na acio mathiĩte acio maathiire makĩheana ũhoro kũrĩ arĩa angĩ maatigarĩte, no o nao matiigana gwĩtĩkia. Thuutha ĩrĩa maarĩ makomete, o acio ikũmi na ũmwe, nĩonekire kũrĩ o, na akĩrũithia kwaga gwĩtĩkia kwao na ũũmũ wa ngoro, tondũ acio moonire we arĩkĩtie kũriũka matiamwĩtĩkirie. Nake akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi thĩ yothe mũhunjie Ũhoro-ũrĩa-Mwega kũrĩ ciũmbe ciothe. Ũrĩa ũgwĩtĩkia na akabatithio nĩakahonokagio, no ũrĩa ũtangĩĩtĩkia nĩagatuĩrwo ciira. Imenyithia no arĩa metĩkĩtie ici nĩikũmarumagĩrĩra: thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa nĩmakaingata ngoma, nĩmakaaria na ndeto njerũ, Nĩmakoya nyoka, na o na mangĩnyua kĩndũ kĩa gĩkuũ, ti-guo kĩrĩmahĩthagia, nĩmakaigĩrĩra moko igũrũ rĩa arĩa arũaru, na nĩmakorwo wega.

Mwathani thuokĩte na kũmaarĩria nĩambatithirio igũrũ na

agĩikara mwena wa ũrĩo wa Ngai. Acio no moimĩte makĩhunjia kũndũ guothe, Mwathani akĩrutithania wĩra nao na akĩrũmia kiugo kĩu na imenyithia iria ciarũmĩrĩire. Ameni.

Mũigana

1

Nake Mwathani akĩaria na Musa werũ-inĩ wa Sinai, thĩinĩ wa hema ya Ũira, mũthenya wa mbere wa mweri wa keerĩ, mwaka wa keerĩ kuuma rĩrĩa moimire bũrũri wa Misiri, akiuga, Oyai kĩambĩrĩria kĩa kĩũngano gĩothe kĩa Isiraeli kũringana na ũrũmwe, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana kuuma marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao. Arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mathiiaga mbaara-inĩ thĩinĩ wa Isiraeli, mũmatare hamwe na mbũtũ ciao cia ita, wee na Harũni mũmatare. Na hamwe na inyuĩ nĩgũkorwo na o ũmwe kũringana na mũhĩrĩga wa o ũmwe wa aathani, kũringana na nyũmba cia maithe-ma-tene.

Na ici nĩ marĩĩtwa ma andũ arĩa makarũgama hamwe na inyuĩ, wa Rubeni, Elizuru mũrũ wa Shedeuru, Kĩa Simeoni, Salamieli mũrũ wa Surisadai. Wa Juda, Naasoni mũrũ wa Aminadabu. Cia Isakari, Nathanaeli mũrũ wa Sogari, Wa Zebuluni, Eliabu mũrũ wa Heloni; wa ariũ a Josephu wa Efiraimu, Elishama mũrũ wa

Amihudu, wa Manasseh, Gamaliel mũrũ wa Pedahzur. Cia a Benjamin, Abidan mũrũ wa Gideoni. Cia Dan, Ahiezer mũrũ wa Ammishaddai. Kuuma kũrĩ Asheri: Phagaieli mũriũ wa Ekirani. Cia Gad, Elisaph mũrũ wa Ragueli. Cia Nafutali, Ahira mũrũ wa Ainani. Aya nĩo etĩtwo a kĩũngano, aathi a mĩhĩrĩga kũringana na nyũmba ciao, anene a ngiri a Isiraeli.

Nake Musa na Harũni makĩoya andũ acio meetirwo na marĩĩtwa. Nao makĩũngania kĩũngano gĩothe mũthenya wa mbere wa mweri wa keerĩ wa mwaka ũcio, nao makĩandĩkithio kũringana na njiaro ciao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kuuma arĩa maarĩ na mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, arũme othe kũringana na mĩtwe yao. Ũrĩa Mwathani aathire Musa, noguo maatarirwo kũu werũ-inĩ wa Sinai.

Nao magĩtuĩka ariũ a Rubeni irigithathi rĩa Isiraeli kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, othe arĩa mangĩoimire mbaara-inĩ. Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Rubeni warĩ ngiri mĩrongo ĩna na itandatũ, na magana matano. Ariũ a Simeoni kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa woimaga na hinya. Mũtaranĩro wao kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni, ngiri mĩrongo ĩtano na kenda na magana

matatũ.

Ariũ a Juda kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa wathiiaga mbaara-inĩ arĩ na hinya, Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Juda warĩ ngiri mĩrongo mũgwanja na inya, na magana matandatũ.

Ariũ a Isakaru kũringana na nyũmba ciao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa woimaga na hinya, Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Isakaru warĩ ngiri mĩrongo ĩtano na inya, na magana mana. Kũrĩ ariũ a Zebuluni kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, mũndũ wothe ũngĩathiire mbaara-inĩ, Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni, mũgwanja na mĩrongo ĩtano ngiri na magana mana.

Kũrĩ ariũ a Jusufu, ariũ a Efiraimu, kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa wathiiaga mbaara-inĩ ũrĩ na hinya. Mũtarano wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Efiraimu warĩ ngiri mĩrongo ĩna na

magana matano. Ariũ a Manase kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa woimaga na hinya. Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Manase, ngiri mĩrongo ĩtatũ na igĩrĩ, na magana meerĩ. Ariũ a Benjamini kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, othe arĩa mangĩathiire mbaara-inĩ, Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini warĩ ngiri mĩrongo ĩtatũ na ithano, na magana mana. Ariũ a Gadi kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa ũngĩthiĩ mbaara-inĩ, Mũtaratara wao, kuuma mũhĩrĩga wa Gadi, nĩ ngiri mĩrongo ĩna na ĩtano, na magana matandatũ na mĩrongo ĩtano.

Kũrĩ ariũ a Dani kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na makĩria, mũndũ wothe ũngĩathiire mbaara-inĩ, Mũhianĩro wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Dan warĩ ngiri mĩrongo ĩtandatũ na igĩrĩ, na magana mũgwanja. Ariũ a Asheri kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme

othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe mangĩhota gũthiĩ mbaara-inĩ, Mũtarano wao kuuma mũhĩrĩga wa Asheri, ngiri mĩrongo ĩna na ĩmwe na magana matano.

Kũrĩ ariũ a Nafutali kũringana na ũhiũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mũigana wa marĩĩtwa mao, kũringana na mĩtwe yao, arũme othe kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, mũndũ wothe ũrĩa ũkuuma thĩinĩ wa hinya. Ũtarĩ wao kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Nafutali, ngiri mĩrongo ĩtano na ithatũ na magana mana.

Ũyũ nĩguo ũtarĩ ũrĩa watarirwo nĩ Musa na Aroni na atongoria a Isiraeli, andũ ikũmi na eerĩ, mũndũ ũmwe kuuma mũhĩrĩga o ũmwe, kũringana na mĩhĩrĩga ya nyũmba cia mbarĩ ciao. Nayo gũkĩhana kũtara kwa aanake othe a Isiraeli hamwe na hinya wao kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, othe arĩa moimaga gũthiĩ mbaara-inĩ thĩinĩ wa Isiraeli. Ngiri magana matandatũ na ngiri ithatũ na magana matano na mĩrongo ĩtano.

No rĩrĩ, Alawii kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa nyũmba cia maithe mao matiataranĩirio hamwe na ariũ a Isiraeli. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Ona, mũhĩrĩga wa Lawi ndũkaũtare, na mũigana wao ndũkaũoe gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli. Na wee ũthuurie Alawii igũrũ rĩa hema ya ũira, na igũrũ rĩa indo ciothe ciayo, na igũrũ rĩa indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wayo. Nĩo makakuua hema ĩyo na indo ciayo ciothe, na nĩo magatungata thĩinĩ wayo, na nĩmakaamba hema mũthiũrũrũ-inĩ wa hema ĩyo. Na rĩrĩa hema ĩkũrutwo, Alawii nĩo makamĩharũra, na rĩrĩa hema

ĩkũhaandwo, nĩo makamĩhaanda, na mũgeni ũrĩa ũngĩkuhĩrĩria nĩakue. Nao nĩmagaamba ariũ a Isiraeli, o mũndũ thĩinĩ wa mũhari wake mwene, na o mũndũ kũringana na ũtongoria wake mwene, marĩ na hinya wao. No rĩrĩ, Alawii nĩmambe hema ciao magũthiũrũrũkĩria hema ya ũira, na gũtikagĩa na mehia thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Nao Alawii ene nĩo makarangĩra hema ya ũira. Nacio ciana cia Isiraeli igĩĩka kũringana na indo ciothe iria Mwathani aathire Musa na Aroni, ũguo noguo mekire.

2

Nake Mwathani akĩaria na Musa na Harũni, akiuga, Mũndũ akuuĩte wake kũringana na mũhari, kũringana na bendera, kũringana na nyũmba cia maithe mao, nĩmambe hema ciana cia Isiraeli mbarani, gũthiũrũrũka hema ya ũira nĩmakambe hema ciana cia Isiraeli. Nao arĩa maambaga hema mbere kũringana na mwena wa irathĩro, nĩ mũhari wa kambĩ ya Juda hamwe na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Juda nĩ Naashoni mũrũ wa Aminadabu. Hinya wake arĩa maatarĩtwo, nĩ ngiri mĩrongo mũgwanja na inya, na magana matandatũ. Na arĩa maambaga handu hakuhĩ na mũhĩrĩga wa Isakaru, na mũthamaki wa ariũ a Isakaru, Nathanaeli mũrũ wa Sogaru. Hinya wake arĩa maatharĩtio, mĩrongo ĩna na ĩtano ngiri na magana mana. Na arĩa maambaga hau hakuhĩ na mũhĩrĩga wa Zebuluni, na mũthamaki wa ariũ a Zebuluni, Eliabu mũrũ wa Heloni. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩtano na mũgwanja, na magana mana. Othe arĩa mathuurĩtwo kuuma kambĩ-inĩ ya

Juda, igana mĩrongo ĩnana ngiri na ngiri ithathatu na magana mana, hamwe na hinya wao, nĩmakoimagara mbere. Mbũtũ cia ita cia kambĩ ya Rubeni, mwena wa gũthini, na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Rubeni nĩ Elizuru mũrũ wa Shediuru. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩna na itandatũ, na magana matano. Na arĩa maambaga hĩndĩ makuhĩrĩirie wake wa mũhĩrĩga wa Simeoni, na mũthamaki wa ariũ a Simeoni, Salamieli mũrũ wa Sourisadai. Hinya wake arĩa maatharĩtio, kenda na mĩrongo ĩtano ngiri na magana matatũ. Na arĩa maambaga mũrũgamo-inĩ wake maarĩ mũhĩrĩga wa Gadi, na mũthamaki wa ariũ a Gadi aarĩ Elisafu mũrũ wa Ragueli. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩna na ithano, na magana matandatũ na mĩrongo ĩtano. Andũ othe arĩa maathuuritwo kambii-inĩ kwa Rubeni, igana mĩrongo ĩtano na ĩmwe ngiri na magana mana na mĩrongo ĩtano, hamwe na hinya wao, nĩo a keeri makoimagara.

Na hema ya ũira nĩĩkuuo, na kambĩ ya Alawii gatagatĩ wa kambĩ. O ta ũrĩa makamba, noguo makuuma, o mũndũ akĩnyiitĩte handũ hake kũringana na ũtongoria. Tágima ya kambí ya Efiraimu kũringana na iria hamwe na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Efiraimu, Elishama mũrũ wa Amihudu. Hinya yake arĩa maatharĩtio, mĩrongo ĩna ngiri na magana matano.

Na arĩa maambaga hau hakuhĩ na mũhĩrĩga wa Manase, na mũthamaki wa ariũ a Manase, Gamalieli mũrũ wa Phadassur. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩtatũ na igiri,

na magana meerĩ. Na arĩa maambaga hĩgũrũrũ-inĩ hariũ mũrũgamo wa Benjamini, na mũthamaki wa ariũ a Benjamini, Abidani mũrũ wa Gideoni. Hinya wake arĩa maatarĩtwo, mĩrongo ĩtatũ na ithano ngiri na magana mana. Andũ othe marĩ athimĩtwo a kambĩ ya Efiraimu, igana ngiri na ngiri inyanya na igana, hamwe na hinya wao, nĩo a gatatũ makoimagara.

Gĩkundi kĩa kambĩ ya Dani mwena wa gathigathini hamwe na hinya wao, na mũthamaki wa ariũ a Dani, Ahiezeri mũrũ wa Amishadai. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩtandatũ na igiri, na magana mũgwanja. Na arĩa maambaga mwena-inĩ wake nĩ mũhĩrĩga wa Asheri, na mũthamaki wa ariũ a Asheri nĩ Fagieli mũrũ wa Ekirani. Hinya wake arĩa maatarirwo maarĩ ngiri mĩrongo ĩna na ĩmwe, na magana matano. Na arĩa maambaga handu mariganĩtie na mũhĩrĩga wa Nafutali, na mũthamaki wa ariũ a Nafutali, Ahira mũrũ wa Enani. Hinya wake arĩa maatharĩirio, ngiri mĩrongo ĩtano na ithatũ na magana mana. Andũ othe arĩa maatarĩtwo a kambĩ ya Dani, igana na mĩrongo ĩtano na mũgwanja ngiri na magana matandatũ, nĩo magaakorwo a mũthia gũthiĩ kũringana na mũtaratara wao.

Ũyũ nĩguo ũtarĩ wa ariũ a Isiraeli kũringana na nyũmba cia maithe mao, ũtarĩ wothe wa kambĩ hamwe na hinya ciao, magana matandatũ ngiri na ngiri ithatũ magana matano na mĩrongo ĩtano. No Alawii matiataranĩirio hamwe na o, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Nao mekĩire ariũ a Isiraeli mothe marĩa maathĩtwo nĩ Mwathani kũrĩ Musa, ũguo makĩamba

kũringana na mĩhari yao, na ũguo makĩambĩrĩria rũgendo o mũndũ marĩ hakuhĩ kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao.

3

Na ici nĩ njiaro cia Aroni na Musa, mũthenya ũrĩa Mwathani aarĩirie Musa kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai. Nacio ici nĩ marĩĩtwa ma ariũ a Harũni, irigithathi Nadabu, na Abihu, Eleazaru, na Ithamaru. Ici nĩcio marĩĩtwa ma ariũ a Harũni, athĩnjĩri-Ngai arĩa mahakĩtwo maguta, arĩa maahingirio moko mao nĩguo matungate ta athĩnjĩri-Ngai. Nake akuire Nadabu na Abihu mbere ya Mwathani, rĩrĩa maarutaga maruta mao mwaki wa kũngĩ mbere ya Mwathani kũu werũ-inĩ wa Sinai, na ciana ti ciarĩ kũrĩ o, nake Eleazaru na Ithamaru maatungatire marĩ athĩnjĩri-Ngai hamwe na Harũni ithe wao.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Oya mũhĩrĩga wa Levi, na ũũmahaande mbere ya Aaroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nao nĩmagatungatĩra we. Nao nĩmakarangĩra arangĩri ake, na arangĩri a ariũ a Isiraeli mbere ya hema ya ũira, kũruta mĩrimo ya hema. Nao nĩmakamenyerera indo ciothe cia hema ya ũira, na arangĩri a ariũ a Isiraeli kũringana na mĩrimo yothe ya hema. Nawe nĩũkaheana Alawii kũrĩ Harũni, na kũrĩ ariũ ake athĩnjĩri-Ngai; nĩmaheanĩtwo marĩ kĩheo kũrĩ niĩ kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli. Na Aroni na ariũ ake ũkaamathuurĩra igũrũ rĩa hema ya ũira, na nĩmakarangĩra ũthĩnjĩri-Ngai wao, na indo ciothe iria

cia kĩgongona, na thĩinĩ wa gĩtambaya kĩa gũcuurania, na mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũkũhutia nĩagakua. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Na ona niĩ nĩnjoyete Alawii kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli handũ ha irigithathi ciothe iria ihingũraga nda kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli; nĩmagatuĩka gĩkombora kĩao, na Alawii nĩmagatuĩka akwa. Kũrĩ niĩ nĩgũkorwo irigithathi ciothe nĩ ciakwa, mũthenya ũrĩa ndahũũrire irigithathi ciothe bũrũri wa Misiri, ndaamũrire irigithathi ciothe thĩinĩ wa Isiraeli, kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ, nĩmagaatuĩka akwa, niĩ Mwathani.

Nake Mwathani akĩarĩria Musa kũu werũ-inĩ wa Sinai, akiuga, Tara ariũ a Lawi kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, mũmatare. Na makĩmathuura Musa na Aroni nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aamaathĩte.

Nao aya nĩo maarĩ ariũ a Levi kũringana na marĩĩtwa mao: Gerishoni, Kohathu, na Merari. Nacio ici nĩcio marĩĩtwa ma ariũ a Gedisoni kũringana na mĩhĩrĩga yao, Lobeni na Shimei. Nao ariũ a Kaathu kũringana na mĩhĩrĩga yao, nĩo Amuramu na Isahara, Heburoni na Uzieli. Na ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao, Mooli na Mushi, acio nĩo mĩhĩrĩga ya Alawii kũringana na nyũmba cia maithe mao. Harĩ Gershon kwarĩ na andũ a Lobeni, na andũ a Shimei; aya nĩo mĩhĩrĩga ya Gershon. Ũtarania wao kũringana na mũigana wa arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, ũtarania wao warĩ ngiri mũgwanja na magana matano. Nao ariũ a Gerishoni nĩmakaamba na thuutha

wa hema hakuhĩ na iria. Nake mũthamaki wa nyũmba ya mĩhĩrĩga ya andũ a Gershon aarĩ Elisaph mũrũ wa Dael. Na ũrangĩri wa ariũ a Gershon thĩinĩ wa hema ya ũira warĩ hema na kĩhumbĩri, na kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema ya ũira. na itambaya cia nja, na itambaya rĩa ihurũro rĩa kĩhingo kĩa nja ĩrĩa ĩrĩ igũrũ rĩa hema, na matigari mothe ma mawĩra make.

Harĩ Kaathu, andũ a Amuramu ũmwe, na andũ a Isahara ũmwe, na andũ a Heburoni ũmwe, na andũ a Uzieli ũmwe; aya nĩo andũ a Kaathu, kũringana na mũigana. Arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, ngiri inyanya na magana matandatũ, nĩmarangagĩra indo iria theru. Andũ a ariũ a Kaathu nĩmakamba hema mwena-inĩ wa gũthini. Na mũtongoria wa nyũmba ya maithe ma andũ a Kaathu aarĩ Elizafani mũrũ wa Uzieli.

Nao ũrangĩri wao nĩ ithandũkũ, na metha, na mũtĩ wa matawa, na igongona, na indo cia handũ-harĩa-hatheru iria ciothe marutaga wĩra nacio, na kĩhumbĩri, na mĩrimo yao yothe. Nake mũtongoria wa atongoria a Alawii, Eleazaru mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nĩathuurĩtwo kũrangĩra arangĩri a indo iria theru. Kũrĩ Merari kwarĩ na andũ a Mooli, na andũ a Mushi; aya nĩo mĩhĩrĩga ya Merari. Ũtarĩ wao kũringana na mũigana, arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, maarĩ ngiri ithathatũ na mĩrongo ĩtano. Nake mũtongoria wa nyũmba ya maithe ma andũ a Merari, Zurieli mũrũ wa Abihaili, nĩmakaamba hema mwena wa gathigathini. Ũtarania wa ũrangĩri wa ariũ a Merari: mĩtwe ya hema, na mĩgĩĩko yayo, na itugĩ ciayo, na itina ciayo,

na indo ciothe ciacio, na mĩrimo yacio, na itugĩ cia nja mĩthiũrũrũ, na mĩthingi yao, na higĩ, na mĩkanda yao mĩega.

Acio maigaga kũringana na ũthiũ wa hema ya ũira kuuma mwena wa irathĩro, Musa na Aroni na ariũ ake, marangĩra arangĩri a kĩrĩa kĩamũre nĩ ũndũ wa arangĩri a ariũ a Isiraeli, na mũgeni ũrĩa ũkũhutia, nĩagakua. Ũtarĩ wothe wa Alawii, arĩa Musa na Harũni mataranĩirie nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani kũringana na mĩhĩrĩga yao, arũme othe kuuma mweri ũmwe na igũrũ, nĩ ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na igĩrĩ.

Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, tara ciana ciothe cia irigithathi cia arũme cia ariũ a Isiraeli kuuma mweri ũmwe na igũrũ, na mũoe mũigana wacio na marĩĩtwa mao. Na nĩũkoya Alawii kũrĩ niĩ, niĩ Mwathani, handũ ha arĩa othe a irigithathi a ariũ a Isiraeli, na mahiũ ma Alawii handũ ha arĩa othe a irigithathi thĩinĩ wa mahiũ ma ariũ a Isiraeli. Na Musa nĩatembereirwo o ta ũrĩa Mwathani aathanire ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Na arume othe a irigithathi magĩtarwo na marĩĩtwa kuuma mweri ũmwe wa kũciarwo na makĩria, nao maarĩ ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na igĩrĩ, na magana meerĩ na mĩrongo mũgwanja na ithatũ. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Oya Alawii handũ ha ciana ciothe cia maambere cia ariũ a Isiraeli, na mahiũ ma Alawii handũ ha mahiũ mao, na Alawii makaagĩa akwa, niĩ Mwathani. Na mbeca cia gũkũũra cia andũ matatũ na mĩrongo mũgwanja na magana meerĩ arĩa maingĩhĩte gũkĩra Alawii kuuma harĩ marigithathi ma ariũ a Isiraeli, Na nĩũkoya cikeri ithano kũringana na mũtwe,

kũringana na didrakima ĩrĩa theru ũkoye, oboli mĩrongo ĩĩrĩ cia cikeri. Nawe nĩũkaheana betha kũrĩ Harũni na ariũ ake, ũkũũri wa arĩa maingĩhĩte gatagatĩ-inĩ kao. Nake Musa akĩoya betha ya ũkũũri wa arĩa maingĩhĩte gũkũũrwo nĩ Alawii. Kuuma kũrĩ marigithathi ma ariũ a Isiraeli, nĩooire betha, ngiri ĩmwe magana matatũ na mĩrongo ĩtandatũ na ĩtano cia cikera, kũringana na gĩkera kĩrĩa kĩamũre. Nake Musa akĩheana mbeeca cia gũkũũra cia arĩa maingĩhĩte kũrĩ Harũni na ariũ ake, kũringana na mũgambo wa Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa.

4

Nake Mwathani akĩaria na Musa na Harũni, akiuga, Oya mũigana wa ariũ a Kaathu kuuma gatagatĩ-inĩ wa ariũ a Lawi, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao. Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na makĩria nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya gũtungata, nĩguo ekĩre mawĩra mothe thĩinĩ wa hema ya Ũira.

Na ici nĩmo mawira ma ariũ a Koathi thĩinĩ wa hema ya ũira, kĩndũ kĩrĩa kĩamũre gĩa indo iria nyamũre. Nake Harũni na ariũ ake nĩmagatoonya rĩrĩa kambĩ ĩkuua, nao maharũrũrie gĩtambaya kĩa gũcuurio kĩrĩa kĩhumbagĩra, na mahumbĩre ithandũkũ rĩa ũira nakĩo. Nĩmakaiga igũrũ rĩakĩo kĩhumbĩri kĩa rũũa rwa bururu, na makaahumbĩra igũrũ rĩakĩo nguo yothe ya bururu kuuma igũrũ, na makatoonyia itugĩ.

Na igũrũ rĩa metha ĩrĩa ĩigĩtwo mbere, nĩmakaigĩrĩra igũrũ rĩayo nguo ya rangi wa ndathi mũtheri, na mbakũri, na indo cia gũcinĩra ũbumba, na ikombe, na mbakũri cia maruta ma kũnyuuo kũrĩa aita maruta, na mĩgate ĩrĩa hĩndĩ ciothe ĩrĩkoragwo igũrũ rĩayo. Na nĩmakaigĩrĩra igũrũ rĩayo nguo ya rangi wa gakarakũ, na nĩmakahuumbĩra na kĩhumbĩri kĩa rũũa rwa rangi wa bururu, na nĩmakatoonyia thĩinĩ wayo mĩtĩ ya gũkuua. Nao nĩmakoya nguo ya bururu, na mahumbĩre mũtĩ wa matawa ũrĩa ũheaga ũtheri, na matawa maguo, na ndibei ciaguo, na indo cia gũitithia ciaguo, na indo ciothe cia maguta iria marathondekagĩra nacio. Na nĩmagatĩkĩra kĩo, na indo ciothe ciakĩo, thĩinĩ wa kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmakaigĩrĩra kĩo igũrũ wa mĩtĩ ya gũkuua. Nao igũrũ rĩa kĩgongona kĩrĩa kĩa thahabu nĩmakahumbĩra nguo ya bururu, na nĩmakahumbĩra kĩo na kĩhumbĩri kĩa rũũa rwa bururu, na nĩmagatoonyia mĩtĩ ya gũkuua yakĩo.

Nao nĩmakooya indo ciothe cia wĩra cia ũtungata iria marutaga wĩra nacio thĩinĩ wao kũndũ-inĩ kũrĩa gũtheru, na nĩmaciikia thĩinĩ wa nguo ya bururu, na nĩmahumbĩra icio na kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmaciigĩrĩra igũrũ wa mĩtĩ ya gũkuua. Nake kĩhumbĩri nĩagaĩkĩra igũrũ rĩa kĩgongona, na nĩmakahumbĩra igũrũ rĩakĩo nguo ya rangi wa ndathi yothe. Na nĩmekĩra igũrũ rĩaguo indo ciothe iria itungagĩrwo nĩo igũrũ rĩake thĩinĩ wacio, na icua cia mwaki, na ndũrũme cia nyama, na mbakũri, na kĩhumbĩri, na indo ciothe cia kĩgongona, na nĩmahumbĩra igũrũ rĩaguo kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmatoonyia mĩtĩ ya gũkuua yaguo. Na nĩmakuua nguo ya

ndathi, na mahumbĩre karũa na gĩtina kĩaguo, na matoonyie kĩo thĩinĩ wa kĩhumbĩri kĩa rũũa kĩa bururu, na nĩmekĩra igũrũ rĩa mĩtĩ ya gũkuua. Na Harũni na ariũ ake marĩkia kũhumbĩra indo iria theru, na indo ciothe iria theru, rĩrĩa kambĩ ĩkĩeherio, na thuutha wa ũguo ariũ a Kohathu nĩmagatoonya makuoe, na matikanahutia indo iria theru, nĩguo matikaue. Icio nĩcio ariũ a Kohathu makuoya thĩinĩ wa hema ya Ũira.

Mũrori Eleazar mũriũ wa Aaron ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, maguta ma ũtheri, na ũbumba wa mũthemba, na igongona rĩa o mũthenya, na maguta ma gũitĩrĩria, ũrori wa hema yothe, na indo ciothe irĩ thĩinĩ wayo handũ-harĩa-hatheru, mawĩra-inĩ mothe.

Nake Mwathani akĩaria na Musa na Harũni, akiuga, Mũtiganange mũrũgamo wa mũhĩrĩga andũ a Kaathu kuuma gatagatĩ ka Alawii. Ũndũ ũyũ mwĩkĩre o, nao nĩmagatũũra muoyo na matikagie, rĩrĩa makuhĩrĩria indo iria theru mũno, Harũni na ariũ ake nĩmakuhĩrĩrie, na nĩmakamaiga o ũmwe kũringana na wĩra wake. na matikaae matonya gũtoonya kuona o rĩmwe indo iria theru, na nĩmagakua

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Oya kĩambĩrĩria kĩa ariũ a Gerishoni, na acio kũringana na nyũmba cia maithe mao, kũringana na mĩhĩrĩga yao. Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, rora o, mũndũ wothe ũratoonya gũtungata, gwĩka mawĩra make thĩinĩ wa hema ya Ũira. Ũyũ nĩguo wĩra wa andũ a Gerishoni, gũtungata na

gũkuua. Na nĩakooya nguo cia rũũa cia hema, na hema ya ũira, na kĩhumbĩri kĩayo, na kĩhumbĩri kĩa rangi wa bururu kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩayo, na kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema ya ũira. Na itambaya cia nja, iria ciothe irĩ igũrũ rĩa hema ya ũira, na iria ingĩ, na indo ciothe cia wĩra cia ũtungata iria matungataga nacio, nĩmageeka. Kũringana na kanua ka Haruni na ariũ ake nĩguo ũtungata wa ariũ a Gerishoni ũgaatuĩka kũringana na mĩtungata yao yothe, na kũringana na mawĩra mao mothe, na nĩũkamarora kuuma rĩĩtwa indo ciothe iria ihaarĩirio nĩo. Ũyũ nĩguo wĩra wa ariũ a Gerishoni thĩinĩ wa hema ya ũira, na ũrangĩri wao ũrĩ moko-inĩ ma Ithamaru mũrũ wa Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai.

Ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, matarĩrei. Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, mũmatare othe arĩa maratoonya gũtungata wĩra wa Hema ya Ũira. Na ici nĩcio indo cia kũrangĩrwo kĩa arĩa maoyagwo nĩo kũringana na mawĩra mao mothe thĩinĩ wa hema ya ũira: mĩtwe ya hema, na mĩgĩĩko, na itugĩ ciayo, na itina ciayo, na kĩhumbĩri, na itina ciao, na itugĩ ciao, na kĩhumbĩri kĩa mũrango wa hema. Na itugĩ cia nja mũthiũrũrũ, na mĩthingi yacio, na itugĩ cia gĩtambaya kĩa kĩhingo kĩa nja, na mĩthingi yacio, na higĩ ciao, na mĩkanda mĩega yacio, na indo ciao ciothe, na indo ciothe cia ũtungata wacio. Kuuma marĩĩtwa tarĩrai-o, na indo ciothe cia mũrangĩro wa arĩa makuuagwo nĩo. Ũyũ nĩguo wĩra wa andũ a ariũ a Merari mawĩra-inĩ mao mothe thĩinĩ wa hema ya ũira ũrĩa ũrĩ guoko-inĩ kwa Ithamar mũriũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai.

Nake agĩthiĩ Musa na Harũni na atongoria a Isiraeli ciana cia Kohathu kũringana na mĩhĩrĩga yao, o na kũringana na nyũmba cia maithe mao, Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, mũndũ wothe ũratoonya gũtungata na gwĩka wĩra thĩinĩ wa hema ya Ũira. Nayo ũtarĩ wao kũringana na mĩhĩrĩga yao warĩ ngiri igĩrĩ, magana mũgwanja na mĩrongo ĩtano. Ũyũ nĩguo ũtarĩ wa andũ a Kaathu, arĩa othe maratungataga thĩinĩ wa hema ya ũira, o ta ũrĩa Musa na Harũni mataranĩirie nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, na guoko-inĩ kwa Musa.

Nao maatarirwo ariũ a Gershon kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya gũtungata na gwĩka wĩra thĩinĩ wa hema ya Ũira. Na gũkĩhana kũrĩ tarĩ ya andũ wao, kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia mbarĩ yao, ngiri igĩrĩ magana matandatũ mĩrongo ĩtatũ. Ĩno nĩyo ũtarĩ wa andũ a ariũ a Gershon, othe arĩa maratungataga thĩinĩ wa hema ya ũira, arĩa Moses na Aaron maaratarire nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, na guoko kwa Moses.

Nao maabarirwo andũ a ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya gũtungata wĩra-inĩ wa hema ya ũira. Nayo itarĩ rĩao rĩkĩgĩa kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũringana na nyũmba cia maithe mao, ngiri ithatũ na magana

meerĩ. Ĩno nĩyo ũtarĩ wa andũ a ariũ a Merari, arĩa maatarirwo nĩ Musa na Aroni nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, guoko-inĩ kwa Musa. Othe arĩa maathuuririo, arĩa maathuuririo nĩ Musa na Harũni na atongoria a Isiraeli Alawii, kũringana na mĩhĩrĩga na kũringana na nyũmba cia maithe mao, Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ nginya mĩaka mĩrongo ĩtano, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya wĩra-inĩ wa mawĩra, na mawĩra marĩa makuuagwo thĩinĩ wa hema ya ũira. Nao magĩtuĩka arĩa matarĩtwo ngiri inyanya, magana matano na mirongo ĩnana. Nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani nĩathakaririe o ũmwe wao na guoko kwa Musa, mũndũ mũrũme kũringana na mũndũ mũrũme igũrũ rĩa mawĩra mao, na igũrũ rĩa ũrĩa maoya o ene, na nĩmatarirwo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

5

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Atha ariĩ ciana cia Isiraeli, na nĩmarutie kuuma kambĩ-inĩ arĩa othe marĩ na mangũ, na arĩa othe marĩ na ũtheru, na arĩa othe matarĩ atheru nĩ ũndũ wa roho. Kuuma harĩ mũndũ mũrũme nginya harĩ mũndũ-wa-nja, matũmei mathiĩ nja ya kambĩ, na matigathaahia kambĩ ciao, iria niĩ ndũũraga thĩinĩ wacio. Nao magĩĩka ũguo ariũ a Isiraeli, na makĩmatũma nja ya kambĩ, o ta ũrĩa Mwathani aarĩirie Musa, ũguo magĩĩka ariũ a Isiraeli.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria ciana na ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ: Mũndũ mũrũme kana mũndũ mũka ũrĩa

ũngĩĩka ũndũ wa mehia mothe ma andũ, na acooka acooke na ehie, roho ũcio nĩũkahĩtia. Nĩakoimbũra mehia marĩa ekire, na nĩakarĩha ũũru ũcio, mũigana wothe, na gĩcunjĩ kĩa ithano gĩake nĩakongerera igũrũ rĩaguo, na nĩakarĩha ũrĩa ehĩirie harĩ we. Kũngĩkorwo gũtirĩ mũndũ mũrĩhĩria harĩ mũndũ ũcio, nĩguo kũmũhe ihĩtia rĩake, ihĩtia rĩrĩa rĩkũheanwo kũrĩ Mwathani, gũgaatuĩka kwa mũthĩnjĩri-Ngai, tiga ndũrũme ya kũhoroheria, ĩrĩa akaahoroheria nayo harĩ we ũhoro wake.

Nayo maciaro mothe ma mbere kũringana na indo ciothe nyamũre thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli, iria ciothe mangĩrehe Mwathani, kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai igaatuĩka ciake. Na indo iria nyamũre cia o mũndũ igaatuĩka ciake, na mũndũ ũrĩa ũngĩhe mũthĩnjĩri-Ngai, igaatuĩka ciake.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria na ciana cia Isiraeli, na ũkameera atĩrĩ, mũndũ o wothe ũngĩkorwo mũtumia wake nĩagarũrũkĩte, na amũnyaririe amũtiganĩrie, Na mũndũ angĩkoma na mũndũ-wa-nja ũcio ũrĩrĩ wa mbegu, na ũndũ ũcio ũhithe maitho-inĩ ma mũthuri wake, na ehithe, nake mũndũ-wa-nja ũcio nĩathaahĩtio, na gũtiarĩ na mũira hamwe nake, na mũndũ-wa-nja ũcio ndaanyiitĩtwo, Na ũngĩgũũka kũrĩ we roho wa ũiru, na aigue ũiru harĩ mũtumia wake, nake nĩathaahĩtio, kana ũngĩgũũka kũrĩ we roho wa ũiru, na aigue ũiru harĩ mũtumia wake, nake ndathaahĩtio. Na mũndũ nĩagatongoria mũtumia wake kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, na nĩakarehera kĩheo gĩa ũhoro wake, kĩrĩa kĩrĩ gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa efa ya mũtu wa cairi. Ndakaitĩrĩria maguta igũrũ rĩakĩo, o na ndakĩigĩrĩra ũbani igũrũ

rĩakĩo, nĩ ũndũ nĩ igongona rĩa ũiru, igongona rĩa kĩririkano rĩrĩa rĩkĩririkanagia mehia.

Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarehe ĩyo, na nĩakamĩrũgamia mbere ya Mwathani. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya maaĩ matheru ma muoyo thĩinĩ wa ndigithũ ya rĩũmba, na rũkũngũ rwa thĩ ĩrĩa ĩrĩ igũrũ wa thĩ ya hema ya ũira, nake mũthĩnjĩri-Ngai aakorwo nĩakuuĩte, nĩagateo thĩinĩ wa maaĩ macio. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakarũgamia mũndũ-wa-nja mbere ya Mwathani, na nĩakaguũria mũtwe wa mũndũ-wa-nja, na nĩakahe igũrũ rĩa moko make igongona rĩa ũririkano, igongona rĩa ũiru, no guoko-inĩ kwa mũthĩnjĩri-Ngai gũgaakorwo na maaĩ ma kũrũithia ma kĩrumi kĩu. Na nĩagatũma ehĩte ĩyo mũthĩnjĩri-Ngai, na nĩakeerĩra mũndũ-wa-nja atĩrĩ, angĩkorwo gũtirĩ mũndũ akomete nawe, angĩkorwo ndũrĩ ũhĩtĩtie gũthaahio nĩ mũthuri waku mwene, ũkorwo ũtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ maaĩ ma kũrũithia ma kũrumwo maya. Angĩkorwo no wee ũrĩ mũhiki wa mũndũ ũkoretwo ũhĩtĩtie, kana ũgĩthaahio, na mũndũ ũmwe akĩheana ũrĩrĩ wake harĩ wee, tiga mũthuuri waku, Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakehĩtithia mũndũ-wa-nja na mĩĩhĩtwa ya irumi ici, nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoiga kũrĩ mũndũ-wa-nja atĩrĩ: Mwathani aroheana wee ũtuĩke kĩrumi na mwĩhĩtwa gatagatĩ-inĩ ka andũ aku, rĩrĩa Mwathani akaaheana kĩero gĩaku kĩgwe, na nda yaku ĩimbe. Na maaĩ maya marĩ na kĩrumi nĩmagaatoonya nda yaku nĩguo matũme nda yaku ĩimbe, na kĩero gĩaku kĩgwe, nake mũndũ-wa-nja nĩakoiga, kĩroikare ũguo, kĩroikare ũguo.

Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaandĩka irumi icio thĩinĩ wa ibuku, na nĩakamĩtharia thĩinĩ wa maaĩ ma ũthithangi wa kũrumwo. Nake nĩakaheana mũndũ-wa-nja maaĩ ma kũrũithia marĩa marumĩtwo, na maaĩ macio marumĩtwo ma kũrũithia nĩmagatoonya thĩinĩ wake.

Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakuoya igongona rĩa ũiru kuuma guoko-inĩ kwa mũndũ-wa-nja, na nĩakehia igongona rĩu mbere ya Mwathani, na nĩakarĩrehere kĩgongona-inĩ. Na mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya kuuma kũrĩ iruta rĩu kĩririkano kĩarĩo, na nĩakarĩrutĩra igũrũ kĩgongona-inĩ, na thuutha wa maũndũ macio nĩakahe mũndũ-wa-nja ũcio maaĩ manyuuo. Na gũgaatuĩka angĩkorwo nĩ thaahie, na ũriganĩrwo ũhithe mũthuuriwe wake, na maaĩ ma kũrũithia marĩa marumĩtwo nĩmagatoonya thĩinĩ wake, na nĩagatimba nda, na kĩero gĩake nĩgĩkaagũa, na mũndũ-mũka ũcio nĩagatuĩka kĩrumi kũrĩ andũ ake. Kana angĩkorwo mũndũ-wa-nja ũcio ndathaahĩtio, na nĩ mũtheru, na ndarĩ na ũũru, nĩagaciarithia mbegũ. Ũyũ nĩguo watho wa ũiru, rĩrĩa mũndũ-wa-nja ũrĩ na mũthuri akarema, na athaahio. Kana mũndũ ũrĩa roho wa ũiru ũngĩmũkora, na aiguĩre mũtumia wake ũiru, na arũgamie mũtumia wake mbere ya Mwathani, nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩekũmwĩkĩra watho ũcio wothe. Na mũndũ mũrũme ũcio nĩagatuĩka athĩri kuuma mehia-inĩ, na mũndũ-wa-nja ũcio nĩakamũkĩra mehia yake.

6

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akĩmwĩra atĩrĩ, Arĩria ciana cia Isiraeli, Na ũkameera kũrĩ o atĩrĩ, mũndũ mũrũme kana mũndũ mũka, ũrĩa ũngĩĩhĩta mũno mwĩhĩtwa wa kwĩtheria ũtheru kũrĩ Mwathani, Kuuma kũrĩ ndibei na kĩnyunyĩ kĩrĩ hinya nĩaketheria, na thiki kuuma kũrĩ ndibei na thiki kuuma kũrĩ kĩnyunyĩ kĩrĩ hinya ndakanyua, na indo ciothe irutĩtwo kuuma thabibũ ndakanyua, na thabibũ njeru na thabibũ nyũmũ ndakarĩa matukũ mothe ma mwĩhĩtwa wake. Kuuma kũrĩ indo ciothe iria ciũmaga mũthabibũ-inĩ, ndibei kuuma ngũa-inĩ cia thabibũ nginya mbegũ ya thabibũ, ti akaarĩa mĩthenya yothe ya gwĩtheria. Rwenji ti ũgooka igũrũ rĩa mũtwe wake, nginya rĩrĩa mĩthenya ĩrĩa oĩhĩtire Mwathani ĩkahingio, nĩagatuĩka mũtheru akĩrera njuĩrĩ ya mũtwe mĩthenya yothe ya mwĩhĩtwa kũrĩ Mwathani. Ndagatoonya kũrĩ ithe kana nyina nĩ ũndũ wa mũndũ o wothe ũkuĩte. Na igũrũ rĩa mũrũ wa nyina na igũrũ rĩa mwarĩ wa nyina, ndagathaahagio nĩ ũndũ wao makua, tondũ mwĩhĩtwa wa Ngai wake ũrĩ igũrũ rĩake igũrũ rĩa mũtwe wake.

Matukũ mothe ma mwĩhĩtwa wake nĩagatuĩka mũtheru kũrĩ Mwathani. Angĩkorwo mũndũ akua igũrũ rĩake o rĩmwe, o hĩndĩ ĩyo mũtwe wa mwĩhĩtwa wake nĩagathaahio, na nĩakenja mũtwe wake mũthenya ũrĩa akaatherio, mũthenya wa mũgwanja nĩakenjwo. Na mũthenya wa kanana nĩakarehe ndutura igĩrĩ, kana tũcui twĩrĩ twa ndutura kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, mũrango-inĩ wa hema ya Ũira.

Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩekũruta ĩmwe nĩ ũndũ wa mehia, na ĩmwe ya iruta rĩa njino, nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria

mehia make marĩa ehĩtie makoniĩ muoyo wake, na nĩakaamũra mũtwe wake mũthenya ũcio, ũrĩa wamũrĩirwo Jehova, matukũ ma mwĩhĩtwa wake, Na nĩakarehera kaana ka ng'ondu ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa ihĩtia, namo matukũ marĩa ma mbere matigaatarwo, tondũ mũtwe wa mwĩhĩtwa wake nĩwathaahirio.

Na ũyũ nĩ watho wa ũrĩa ũhoete, mũthenya ũrĩa akaahingia mĩthenya ya mwĩhĩtwa wake, nĩakarehe we mwene kũu mĩrango-inĩ ya hema ya ũira. Nĩakarehera kĩheo gĩake kũrĩ Mwathani gatũrũme ka mwaka ũmwe gatarĩ na kaũũgũ kĩmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ, na gatũrũme ka mwaka ũmwe kĩmwe gatarĩ na kaũũgũ nĩ ũndũ wa mehia, na ndũrũme ĩmwe ĩtarĩ na kaũũgũ nĩ ũndũ wa ũhonokio. Na gĩkabũ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia ĩrĩa thondeketwo na mũtu mũhinyu, mĩgate ĩrĩa ĩtukanĩirio na maguta, na tũmĩgate tũhũthũ tũtarĩ na ndawa ya kũimbia tũrĩa tũhakĩtwo maguta, na igongona rĩao, na kĩndũ kĩa kũnyuuo kĩao. Nake mũthĩnjĩri-Ngai akarehera Mwathani, na akahĩnga ũhoro wa mehia make, na igongona rĩake rĩa gũcinwo biũ. Na ndũrũme ũcio nĩakaruta igongona rĩa ũhonokio kũrĩ Mwathani igũrũ wa gĩkabũ kĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, na mũthĩnjĩri-Ngai nĩakaruta igongona rĩake na kĩheo gĩake kĩa kũnyuuo. Nake nĩakenja mũndũ ũrĩa wĩhĩtĩte hau mĩrango-inĩ ya hema ya ũira mũtwe wa mwĩhĩtwa wake, na nĩakaigĩrĩra njuĩrĩ icio igũrũ rĩa mwaki ũrĩa ũrĩ rungu rwa igongona rĩa ũhonokio.

Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakooya guoko kũrugĩtwo kuuma kũrĩ ndũrũme, na mũgate ũmwe ũtarĩ na ndawa ya kũimbia kuuma

kĩondo-inĩ, na keki ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia ĩmwe, na nĩakehitha igũrũ rĩa moko ma ũrĩa wĩhĩtĩte thuutha wa kwĩnjora mwĩhĩtwa wake. Nake nĩakamarehera mũthĩnjĩri-Ngai kĩhumbĩri mbere ya Mwathani, nakĩo gĩtheru nĩgĩgaatuĩka kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai igũrũ rĩa gĩthũri kĩa kĩhumbĩri, na igũrũ rĩa guoko kwa kĩrutĩro kĩa kũnehererwo, na thuutha wa maũndũ macio nĩakanyua ũrĩa wĩhĩtĩte ndibei. Ũyũ nĩ watho wa ũrĩa wĩhĩtĩte, ũrĩa angĩĩhĩta Mwathani kĩheo gĩake kũrĩ Mwathani ũhoro wa mwĩhĩtwa, tiga ũrĩa angĩona guoko gwake, kũringana na hinya wa mwĩhĩtwa wake, ũrĩa angĩĩhĩta kũringana na watho wa ũtheru.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Arĩria Harũni na ariũ ake, ũkiuga, ũguo nĩguo mũkarathima ariũ a Isiraeli, mũkĩmeera, Mwathani arokũrathima na akũrangĩre. Mwathani arathime ũthiũ wake igũrũ rĩaku, na akũiguĩre tha. Mwathani aroya gĩthiithi kĩake igũrũ rĩaku, na akũhe thayũ. Nao nĩmekĩra rĩĩtwa rĩakwa ariũ a Isiraeli, na niĩ Mwathani nĩngũmarathima.

7

Nayo gũkĩhana mũthenya ũrĩa Musa aarĩkirie, nĩguo kũrũgamia hema, akĩmĩitĩrĩria maguta, na akĩmĩamũra, na indo ciothe cia yo, na kĩgongona, na indo ciothe cia kĩo, na akĩcitĩrĩria maguta, na akĩciamũra. Nao marehire atongoria a Isiraeli, ikumi na eerĩ atongoria a nyũmba cia maithe mao, aya nĩo atongoria a mĩhĩrĩga, aya nĩo arũgamĩte igũrũ rĩa ũrorania. Na marehire

kĩheo kĩao mbere ya Mwathani, ngaari ithathatu cia kũhumbĩrwo, na ndegwa ikũmi na igĩrĩ, ngaari kuuma kũrĩ aathani eerĩ, na njaũ kuuma kũrĩ o ũmwe, na marehire mbere ya hema. Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga, Oya kuuma kũrĩ o, nao nĩmagaatuĩka ma mĩrimo ya ũtungata wa hema ya ũira, na ũkaamahe kũrĩ Alawii, o mũndũ kũringana na ũtungata wake. Nake Musa aarĩkia kwoya ngaari na ndegwa, agĩciheana kũrĩ Alawii. Nake akĩhe ariũ a Gerishoni ngaari igĩrĩ na ndegwa inya kũringana na wĩra wao. Nake ngaari icio inya na ndegwa icio inyanya aciheire ariũ a Merari kũringana na mawĩra mao, na ũndũ wa Ithamari mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Na ariũ a Kaathu ndaamaheire, tondũ indo cia wĩra wa ũtheru marĩ nacio, igũrũ rĩa ciande nĩmakacikuua.

Na atongoria marehete iheo ciao nĩ ũndũ wa kũamũrwo kwa kĩgongona mũthenya ũrĩa aakĩitĩrĩirie maguta, na atongoria marehete iheo ciao mbere ya kĩgongona. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, mũthamaki ũmwe o mũthenya, mũthamaki o mũthenya, nĩmakarehera iheo ciao nĩ ũndũ wa kwamũrwo kwa kĩgongona.

Na aarĩ ũrĩa warutaga kĩheo gĩake mũthenya wa mbere Nahashoni mũrũ wa Aminadabu, mũthamaki wa mũhĩrĩga wa Juda. Nake akĩrehe kĩheo gĩake, mbakũri ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũri ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũngwa kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi,

kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ, na mũũri ũmwe wa mbũri wa ũhoro wa mehia. Nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio: ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Naasoni mũrũ wa Aminadabu.

Mũthenya wa keerĩ, Nathanael mũrũ wa Sogar, mũthamaki wa mũhĩrĩga wa Issachar, arehire. Nake akĩrehe kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ndegwa, ndũrũme ĩmwe, gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio ndamathia igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũthano, kĩheo gĩkĩ kĩa Nathanaeli mũrũ wa Sogari.

Mũthenya wa ĩtatũ mũtongoria wa ariũ a Zebuluni, Eliabu mũrũ wa Heloni. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana, mbakũra ĩmwe ya betha, cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona, Gĩcembe kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ

ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri wa ũhoro wa mehia. Nake thĩinĩ wa igongona rĩa ũhonokio ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano, kĩheo gĩkĩ kĩa Eliabu mũrũ wa Heloni.

Mũthenya-inĩ wa kana, mũtongoria wa ariũ a Rubeni, Elizuru mũrũ wa Shedeuru. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nacio nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio ndegwa igĩrĩ cia mũirĩtu, ndũrũme ithano, thenge ithano cia njamba, tũtũrũme tũthano twa mwaka ũmwe. Kĩheo gĩkĩ kĩa Elizuru mũrũ wa Shediuru.

Mũthenya wa ĩtano, mũtongoria wa ariũ a Simeoni, Salamieli mũrũ wa Surisadai. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikera mĩrongo mũgwanja kũringana na cikera kĩrĩa kĩamũre, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩkombe kĩa gũcinĩra ũbumba kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba mũnene. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe

nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri ũhoro wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Gĩkĩ nĩkĩo kĩheo kĩa Salamieli mũrũ wa Surisadai.

Mũthenya wa gatandatũ, mũtongoria wa ariũ a Gadi, Eliasaph mũrũ wa Ragueli. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nacio igongona rĩa ũhonokanio nĩ ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, na tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũithano. Rĩu nĩrĩo kĩheo kĩa Elisafu mũrũ wa Ragueli.

Mũthenya wa mũgwanja mwathi wa ariũ a Efiraimu, Elishama mũrũ wa Amihudu. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ, na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ

ũndũ wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio: ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Elishama mũrũ wa Ammihud.

Mũthenya wa kanana, mũtongoria wa ariũ a Manase, Gamalieli mũrũ wa Phadasuri. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe gĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia, Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ngoima ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩarĩ kĩa Gamalielu mũrũ wa Phadassuru.

Mũthenya wa kenda mwathi wa ariũ a Benjamini, Abidani mũrũ wa Gideoni. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ

wa mehia. Na nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ndigwa ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Abidani mũrũ wa Gideoni.

Mũthenya wa ikũmi, mũtongoria wa ariũ a Dan, Ahiezer mũrũ wa Ammishaddai. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, ũritũ wayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ya ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nĩ ũndũ wa igongona rĩa ũhonokanio: ndamatha igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũithano. Kĩheo gĩkĩ kĩa Ahiezeri mũrũ wa Amishadai.

Mũthenya wa ikũmi na ũmwe, mũthamaki wa ariũ a Asheri, Phagieli mũrũ wa Ekirani. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cikeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cikeri ĩrĩa theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũmbĩ kĩmwe kĩa thahabu ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ngombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nake kũrĩ igongona rĩa ũhonokio ndegwa igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia njamba ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe tũthano, kĩheo gĩkĩ

kĩa Fagieli mũrũ wa Ekirani.

Mũthenya wa ikũmi na ĩĩrĩ, mũtongoria wa ariũ a Nafutali, Ahira mũrũ wa Enani. Kĩheo gĩake, mbakũra ĩmwe ya betha, mĩrigo yayo mĩrongo ĩtatũ na igana rĩmwe, mbakũra ĩmwe ya betha ya cekeri mĩrongo mũgwanja kũringana na cekeri theru, cierĩ ciyũrĩte mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta nĩ ũndũ wa igongona. Gĩcũhĩro kĩmwe kĩa thahabu kĩa cekeri ikũmi, kĩiyũrĩte ũbumba. Njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, na gatũrũme kamwe ka mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa igongona rĩa gũcinwo biũ. na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia. Nake thĩinĩ wa igongona rĩa ũhonokio: moori igĩrĩ, ndũrũme ithano, thenge cia ngoima ithano, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ithano. Kĩheo gĩkĩ kĩarĩ kĩa Ahira mũrũ wa Ainani.

Ũyũ nĩguo kwamũrwo kwa kĩgongona mũthenya ũrĩa aakĩhakire kĩo, kuuma kũrĩ atongoria a ariũ a Isiraeli: mbakũri cia betha ikũmi na igĩrĩ, mbakũri cia betha ikũmi na igĩrĩ, ivĩĩa cia ũbumba cia thahabu ikũmi na igĩrĩ. Mĩrongo ĩtatũ na igana cikeri, mbakũra ĩmwe, na mĩrongo mũgwanja cikeri thaani ĩmwe; betha yothe ya indo, ngiri igiri na magana mana cikeri, cikeri, kũringana na cikeri theru. Vyombo vya gũcinĩra ũbani vya thahabu ikũmi na igĩrĩ iyũrĩte ũbani, thahabu yothe ya vyombo vya gũcinĩra ũbani yarĩ shekeli igana na mĩrongo ĩĩrĩ cia thahabu. Ng'ombe ciothe cia igongona rĩa gũcinwo biũ, njaũ ikũmi na igĩrĩ, ndũrũme ikũmi na igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na igĩrĩ, na magongona mao, na maruta mao ma

kũnyuuo, na thenge cia mbũri ikũmi na igĩrĩ nĩ ũndũ wa mehia. Ng'ombe ciothe cia igongona rĩa kũhonokania, moori mĩrongo ĩĩrĩ na ĩna, ndũrũme mĩrongo ĩtandatũ, thenge cia njamba mĩrongo ĩtandatũ cia mwaka ũmwe, tũtũrũme mĩrongo ĩtandatũ twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ. Ũyũ nĩguo warĩ mwamũro wa kĩgongona, thuutha wa kũiyũria moko make, na thuutha wa kũmũitĩrĩria maguta.

Rĩrĩa Musa atoonyaga hema-inĩ ya Ũira nĩguo amwarĩrie, nĩaiguire mũgambo wa Mwathani ũkĩmwarĩria kuuma igũrũ rĩa gĩtĩ kĩa tha, kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa ithandũkũ rĩa Ũira, gatagatĩ ka cherubi icio igĩrĩ, nake akĩmwarĩria.

8

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, Aria Harũni, Na ũkaamwĩra atĩrĩ, rĩrĩa ũkaahaanda matawa kuuma mwena, kũringana na ũthiũ wa mũtĩ wa matawa, nĩmakaania matawa mũgwanja. Na aekire ũguo Aroni, kuuma mwena ũmwe mbere ya mũtĩ wa matawa, akĩohania matawa mayo, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa. Na ũyũ nĩguo mwako wa mũtĩ wa matawa, ũmũ, wa thahabu, mũgĩtĩ waguo, na mahũa maguo, ũmũ wothe, kũringana na mũhianĩre ũrĩa Mwathani onirie Musa, ũguo nĩguo aathondekire mũtĩ wa matawa.

Nake Mwathani akĩaria na Musa akiuga, Oya Alawii kuuma gatagatĩ-inĩ wa ariũ a Isiraeli, na ũmatherie. Na ũguo nĩguo

ũgaameekera theria ya ũtheru wao, ũmaminjaminjĩrie maaĩ ma ũtheru, na rũũa nĩrũgooka igũrũ rĩa mwĩrĩ wao wothe, na nĩmagathambia nguo ciao, na nĩmagatuĩka atheru.

Na nĩmakoya njaũ ĩmwe kuuma harĩ ng'ombe, na nĩ ũndũ wa ĩyo igongona rĩa mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, na njaũ ya mwaka ũmwe kuuma harĩ ng'ombe ũkoya nĩ ũndũ wa mehia. Na nĩũkareha Alawii mbere ya hema ya ũira, na ũcookanĩrĩrie kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, Nawe ũrĩrehaga Alawii mbere ya Mwathani, nao ariũ a Isiraeli nĩmakaigĩrĩra moko mao igũrũ rĩa Alawii. Na Harũni nĩakahamũra Alawii marĩ kĩheo mbere ya Mwathani kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, na nĩmagatuĩka nĩguo marutage mĩruti ya Mwathani. Acio na Alawii nĩmakaiganĩrĩra moko mao igũrũ wa mĩtwe ya njaũ icio, na nĩũgathondeka ĩmwe ĩtuĩke ya mehia, na ĩrĩa ĩngĩ ĩtuĩke iruta rĩa gũcinwo rĩothe kũrĩ Mwathani, nĩguo ũmahoroherie.

Na nĩũkahaanda Alawii mbere ya Mwathani, na mbere ya Harũni, na mbere ya ariũ ake, na ũkamacookia marĩ kĩheo mbere ya Mwathani. Na nĩũgaamũra Alawii kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli, nao magaatuĩka akwa. Na thutha wa maũndũ macio Alawii nĩmagatoonya kũruta wĩra mĩrimo ya hema ya ũira, na nĩũkamatheria, na ũkamaneana mbere ya Mwathani. Tondũ kĩheo kĩheanĩtwo aya nĩ kũrĩ niĩ marĩ kuuma gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli, handũ ha arĩa maahingũraga nda yothe, marigithathi mothe kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, nĩndĩmoyete kũrĩ niĩ. Tondũ harĩ niĩ ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli kuuma kũrĩ andũ nginya nyamũ, mũthenya ũrĩa

ndahũũrire ciana ciothe cia irigithathi thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri, ndamatheririe harĩ niĩ, na ndoire Alawii handũ ha ciana ciothe cia marigithathi thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli Na nĩndacookirie Alawii kĩheo kĩheanĩtwo Harũni na ariũ ake kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli, nĩguo marute mĩrimo ya ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa hema ya ũira, na mahoroherie ariũ a Isiraeli, na ndĩgakorwo thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli mũndũ ũkuhĩrĩria indo iria nyamũre.

Nake Musa na Aroni na kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli magĩĩka kũrĩ Alawii o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa ũhoro wa Alawii; ũguo nĩguo ariũ a Isiraeli meekire kũrĩ o. Nao magĩĩtheria o ene Alawii, na magĩthambia nguo ciao, na Harũni akĩmaheana ta kĩheo mbere ya Mwathani, na Harũni akĩmahoroheria nĩguo amatherie. Na thutha wa maũndũ macio, Alawii nĩmatoonyire kũrutithia ũtungata wao thĩinĩ wa hema ya ũira mbere ya Harũni, na mbere ya ariũ ake, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa ũhoro wa Alawii, ũguo nĩmekire kũrĩ o.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Ũyũ nĩ ũrĩa ũkoniĩ Alawii, kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtano na igũrũ, nĩmagatoonya kũruta wĩra thĩinĩ wa hema ya Ũira. Na kuuma mĩaka mĩrongo ĩtano nĩakoima ũtungata-inĩ, na ndakaruta wĩra rĩngĩ. Nake nĩagatungata mũrũ wa nyina kũu hema-inĩ ya ũira kũrangĩra arangĩri, no ndangĩruta wĩra, ũguo nĩguo ũgeeka Alawii thĩinĩ wa ũrangĩri wao.

9

Na Mwathani akĩaria na Musa kũu werũ-inĩ wa Sinai mwaka-inĩ wa keerĩ, thuutha wa kuuma kwao bũrũri wa Misiri, mweri-inĩ wa mbere, akiuga atĩrĩ, Ndoiga, na ariũ a Isiraeli nĩmarekwo gwĩka iruga rĩa Bathaka kũringana na ihinda rĩarĩo, Mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri wa mbere gũthiĩ hwaĩ-inĩ, nĩũgeka ũndũ ũcio kũringana na mahinda, kũringana na watho wake, na kũringana na ũtaũri wake nĩũgeka ũndũ ũcio. Nake Musa akĩĩra ciana cia Isiraeli mathĩĩne Bathaka mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri kũambĩrĩria, werũ-inĩ wa Sinai. O ta ũrĩa Mwathani aathani Musa, ũguo nĩguo ariũ a Isiraeli meekire.

Nao magĩũka andũ arĩa maarĩ matarĩ atheru nĩ ũndũ wa ngoro ya mũndũ, na matingĩahotire gwĩka Bathaka mũthenya ũcio, nao magĩũka mbere ya Musa na Harũni mũthenya ũcio. Nao andũ acio makĩmwĩra atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ thaahu nĩ ũndũ wa roho wa mũndũ, nĩ ũndũ ũcio tũtikae gũthũa kũrutĩra Mwathani kĩheo ihinda-inĩ rĩake gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli? Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Rũgamai haha, na nĩngũigua kĩrĩa Mwathani akaathanĩra ũhoro wanyu. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Arĩria ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ: Mũndũ o wothe ũrĩa angĩkorwo athaahie nĩ ũndũ wa roho wa mũndũ, kana arĩ rũgendo-inĩ kũraya kuuma kũrĩ inyuĩ, kana thĩinĩ wa njiaro cianyu, nĩekũruta Bathaka kũrĩ Mwathani mweri-inĩ wa keerĩ mũthenya-inĩ wa ikũmi na ĩna. Hwaĩ-inĩ nĩmakarĩka, na nĩmakarĩa hamwe na mĩgate ĩtarĩ na ndawa na nyeni ndũrũ. Matigatiga kĩndũ kuuma harĩ we nginya rũciinĩ, na ihĩndĩ matikauna kuuma harĩ we; kũringana na watho wa Bathaka nĩmakarĩruta. Nake mũndũ ũrĩa angĩkorwo arĩ mũtheru, na ti

arĩ njĩra-inĩ ya kũraya, na aremwo gwĩka Bathaka, roho ũcio nĩũkanangwo kuuma kũrĩ andũ akuo, tondũ kĩheo kĩa Mwathani ndaakĩrehire kũringana na ihinda rĩakĩo, mũndũ ũcio nĩakamũkĩra mehia make. Angĩkorwo no mũgeni agaathiĩ harĩ inyuĩ thĩinĩ wa bũrũri wanyu, na ekĩre Bathaka kũrĩ Mwathani, kũringana na watho wa Bathaka, na kũringana na mũtaratara waguo nĩekĩra guo, watho ũmwe ũgaatuĩka harĩ inyuĩ na harĩ mũgeni na harĩ mũciarĩirwo wa bũrũri.

Na mũthenya ũrĩa hema yarũgamĩtio, itu rĩahumbĩrire hema, nyũmba ya ũira, na hwaĩ-inĩ kwarĩ igũrũ rĩa hema ta mũhianĩre wa mwaki nginya rũciinĩ. Ũguo nĩkuo kwagĩire hĩndĩ ciothe, itu rĩahumbagĩra rĩo mũthenya, na mũhianĩre wa mwaki ũtukũ. Na rĩrĩa itu rĩambatire kuuma hema-inĩ, na thuutha wa ũguo ariũ a Isiraeli maathiire, na handũ harĩa itu rĩarũgamire, hau ariũ a Isiraeli maambire. Kũringana na watho wa Mwathani ciana cia Isiraeli nĩciambaga hema, na kũringana na watho wa Mwathani nĩcioimagaraga, matukũ mothe marĩa itu kĩĩruru gĩkahumbĩra hema, ciana cia Isiraeli nĩciambaga hema. Na rĩrĩa itu rĩgũtaambũrũkio igũrũ rĩa hema mĩthenya mĩingĩ, nĩmakarangĩra ariũ a Isiraeli mũrangĩro wa Ngai, na matikoima. Na gũgaakorwo rĩrĩa rĩothe itu rĩkahumbĩra mĩthenya mĩigana igũrũ rĩa hema, nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani nĩmakagĩa kambĩ, na nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani nĩmakoima. Nako gũgaakorwo rĩrĩa itu rĩtuĩke kuuma hwaĩ-inĩ nginya rũciinĩ, na itu rĩambate kĩrũciinĩ, nao nĩmakoimagara mũthenya kana ũtukũ. Mweri wa matuku ma kũingĩha kwa itu rĩa kĩĩruru rĩkĩhumbagĩra igũrũ rĩarĩo, ciana cia Isiraeli nĩmakaamba hema,

na matikoima o na atĩa. Tondũ nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani nĩmakoima, kĩrangĩro kĩa Mwathani nĩmakĩrangĩire nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani ũrĩa waheanĩtwo na guoko kwa Musa.

10

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, wĩthondekere tũrumbeta twĩrĩ twa betha Tũrumbeta tũhũũrĩtwo ũgaacithondeka, na igaatuĩka harĩ wee nĩ ũndũ wa gwĩta kĩũngano, na kuoya ihema. Na nĩũkahuhaga thĩinĩ wacio, nacio kĩũngano gĩothe nĩgĩkoonganio mũrango-inĩ wa hema ya ũira. Angĩkorwo no mahũũrage tarumbeta ĩmwe, atongoria othe a Isiraeli nĩmagoka harĩ wee. Na mũkahuhaga karumbeta ka rũũri, nao nĩmagathiĩ acio maambaga hema arĩa maambĩte hema mwena wa irathĩro. Na inyuĩ nĩmũkahuhia karumbeta rũimbo rwa keerĩ, na ikambi iria ciambĩte Mwena wa Gũthini nĩikoimagara, na mũkahuhia karumbeta rũimbo rwa gatatũ, na ikambi iria ciambĩte hau iria-inĩ nĩikoimagara, na mũkahuhia karumbeta rũimbo rwa kana, na ikambi iria ciambĩte mwena wa Gathigathini nĩikoimagara; na rũimbo nĩmakahuhia hĩndĩ ya kuoimagara kwao. Na rĩrĩa mũgaacookanĩrĩria kĩrĩndĩ, mũkaahuha karumbeta, no ti na rũũri. Nao ariũ a Harũni arĩa athĩnjĩri-Ngai nĩmakahuhaga tũrumbeta, na ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ watho wa tene nginya njiarwa cianyu. Angĩkorwo no inyuĩ mũkuuma mũthiĩ ita-inĩ thĩinĩ wa bũrũri wanyu kũrĩ thũ iria imũũkĩrĩire, na mũkahuha na tũrumbeta, nĩmũkaririkana mbere ya Mwathani, na nĩmũkahonokio kuuma kũrĩ thũ cianyu.

Na thĩinĩ wa matukũ ma gĩkeno kĩanyu, na thĩinĩ wa ciathĩ cianyu, na thĩinĩ wa mĩeri mĩerũ yanyu, mũkahuha tũrumbeta igũrũ rĩa maruta ma gũcinwo biũ, na igũrũ rĩa magongona ma ũhonokio wanyu, na nĩgũgatuĩka kũmũririkania mbere ya Ngai wanyu, niĩ Mwathani Ngai wanyu.

Na gũkĩgĩa thĩinĩ wa mwaka wa keerĩ, thĩinĩ wa mweri wa keerĩ, mũthenya wa mĩrongo ĩĩrĩ wa mweri, itu rĩambatire kuuma hema-inĩ ya ũira. Nao ariũ a Isiraeli makiumagara marĩ na irio ciao kũu werũ-inĩ wa Sinai, nayo itu ĩkĩrũgama kũu werũ-inĩ wa Parani. Nao maambĩrĩria gũthiĩ mbere nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani ũrĩa warĩ guoko-inĩ kwa Musa.

Nao magĩthiĩ matũgĩra mũhari wa kambĩ ya ariũ a Juda mbere hamwe na hinya wao, na igũrũ rĩa hinya wao nĩ Naasoni mũrũ wa Aminadabu. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Isakaru, Nathanaeli mũrũ wa Sogaru. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Zebuluni, Eliabu mũriũ wa Heloni. Na nĩmakeheria hema thĩ, na nĩmakuuma ariũ a Gershon, na ariũ a Merari, arĩa makuuaga hema.

Nao makĩoya tágima ya kambí ya Rubeni hamwe na hinya wao, na igũrũ rĩa hinya wao, Elizuru mũrũ wa Shedeur, Na iguru wa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni, Salamieli mũrũ wa Surisadai. Nake igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Gadi, Elisapha mũrũ wa Ragueli. Na ariũ a Kaathu nĩmagathiĩ makuuĩte indo iria theru, na nĩmakahaanda hema nginya moke. Nao nĩmagathiĩ thirikari ya kambĩ ya Efiraimu marĩ na hinya

wao, na igũrũ rĩa hinya wao nĩ Elishama mũrũ wa Amihudu.

Nake igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Manase, Gamalieli mũrũ wa Fadasuri. Na igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Benjamini, Abidani wa Gideoni. Nao nĩmagathiĩ mũhari wa kambĩ ya ariũ a Dani, a mũthia wa kambĩ ciothe, hamwe na hinya wao, na igũrũ rĩa hinya wao, Ahiezeri mũrũ wa Amisadai. Nake igũrũ rĩa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Asheri, Fagiela mũrũ wa Ekirani. Nake iguru wa hinya wa mũhĩrĩga wa ariũ a Nafutali, Ahira mũrũ wa Enani. Ici nĩcio mbũtũ cia ita cia ariũ a Isiraeli, nao makĩoya marĩ na hinya wao.

Nake Musa akĩĩra Obabi mũriũ wa Ragueli ũrĩa Mũmidiani, mũhiki wa Musa, atĩrĩ: Ithuĩ nĩtũroimagara tũthiĩ handũ harĩa Mwathani oigire atĩrĩ, ũyũ nĩngamũhe inyuĩ. Ũka ũthiĩ hamwe na ithuĩ, na nĩtũgũgwĩkĩra wega, tondũ Mwathani arĩtie maũndũ mega ũhoro wa Isiraeli. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ndikũthiĩ, no nĩngũthiĩ bũrũri wakwa, kũrĩ andũ a rũciaro rwakwa. Nake akiuga atĩrĩ, Tiga gũtũtiganĩria, nĩ ũndũ warĩ hamwe na ithuĩ werũ-inĩ, na ũgaatuĩka mũthuuri mũkũrũ thĩinĩ witũ. Nako gũgaakorwo ũngĩthiĩ hamwe na ithuĩ, na gũgaakorwo indo njega icio ciothe iria Mwathani angĩtwĩkĩra wega, na wega tũgũkwĩkĩra.

Nao makiumagara kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Mwathani rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ, nayo ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani rĩgĩthiiaga mbere yao rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ gũcaragia handũ ha kũhurũka. Nayo gũkĩhana rĩrĩa ithandũkũ rĩarutwo,

Musa akiuga atĩrĩ, Ũkĩra Mwathani, nacio thũ ciaku nĩihurunjwo, nao arĩa othe magũthũire nĩmorĩre. Na rĩrĩa aahurũkaga akiuga, cookereria Mwathani, ngiri cia ngiri thĩinĩ wa Isiraeli. Na itu rĩa kĩĩruru rĩkĩgĩa rĩkĩmahumbagĩra mĩthenya, rĩrĩa maarutĩtwo kuuma kambĩ-inĩ.

11

Nao andũ maarĩ marateta maũndũ mooru mbere ya Mwathani, nake Mwathani akĩigua, na akĩrakara na marakara, na mwaki ũkĩakana thĩinĩ wao uumĩte kũrĩ Mwathani, na ũkĩrĩa gĩcunjĩ kĩmwe kĩa kambĩ. Nao andũ makĩanĩrĩra kũrĩ Musa, nake Musa akĩhooya kũrĩ Mwathani, naguo mwaki ũkĩhora. Nake rĩĩtwa rĩa handũ hau rĩetirwo Mwaki wa Kũhĩa, tondũ mwaki waakĩtio gatagatĩ kao kuuma kũrĩ Mwathani. Nacio andũ arĩa mathangaine arĩa maarĩ gatagatĩ kao makĩerirĩria mũno, na maaikara thĩ makĩrĩra hamwe na ariũ a Isiraeli, nao makiuga atĩrĩ, Nũũ ũgaatũhe nyama? Tũkũririkana thamaki iria twarĩire kũu Misiri hatarĩ na thogora, na makũũmba, na marenge, na nyeni, na itungũ, na tũmbatũ. Rĩu no roho witũ nĩ mũũmũ biũ, gũtirĩ kĩndũ tiga mana maitho-inĩ maitũ. Manna ũcio wahaanaga ta mbegũ ya korianda, na mũhianĩre waguo wahaanaga ta kibiriti. Nao andũ nĩmathiaga makĩũngania, na makamatheerera thĩinĩ wa thĩgĩrĩ, na makamahũũra thĩinĩ wa kĩhũũrio, na makamaruga thĩinĩ wa nyũngũ, na makamatuĩka tũkeki, nayo mĩcamo yakĩo yarĩ ta mũcamo wa keki ya maguta. Na rĩrĩa ime rĩaikũrũkire igũrũ rĩa kambĩ ũtukũ, mana

nĩyaikũrũkaga igũrũ rĩayo.

Nake Musa akĩigua kĩrĩro kĩao kũringana na mĩhĩrĩga yao, o mũndũ arĩ mũrango-inĩ wake, nake Mwathani akĩrakara marakara mũno, na ũndũ ũcio warĩ mũũru maitho-inĩ ma Musa. Nake Musa akĩĩra Mwathani atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũthĩĩnie ndungata yaku, na nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ndione ũtugi maitho-inĩ maku, ũkĩigĩrĩra mũrigo wa andũ aya igũrũ rĩakwa? Tiguo niĩ thĩinĩ wa nda ndakuuire andũ othe aya, kana niĩ ndamaciarie? Nĩ ũndũ ũranjĩĩra atĩrĩ, Oya we thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, ta ũrĩa mũreri akuuaga mwana ũrĩa akonithanagia, ũthiĩ nao bũrũri-inĩ ũrĩa wĩhĩtire maithe mao? Nyama ingĩuma kũ kũrĩ niĩ, nĩguo ndĩhe andũ aya othe? Nĩgũkorwo nĩmarĩraga harĩ niĩ, makiuga atĩrĩ, tũhe nyama nĩguo tũrĩe. Ndingĩhota niĩ nyiki kũrũgamĩrĩra andũ aya, tondũ ũhoro ũyũ nĩ ũritũ mũnene harĩ niĩ. No ũngĩkorwo ũguo nĩguo wee ũranjĩka, njũraga ũnjũrage, angĩkorwo nĩnyonete tha harĩ wee, nĩguo ndikone mĩnyamaro yakwa.

Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, Nganĩra kũrĩ niĩ andũ mĩrongo mũgwanja kuuma kũrĩ athuuri a Isiraeli, arĩa wee mwene ũũĩ, atĩ aya nĩo athuuri a andũ na andĩki o ũguo, na ũkamarehe kũrĩ hema ya Ũira, nao makarũgama kũu hamwe na wee. Nĩngaikũrũka, na nĩngarĩrie kũu hamwe nawe, na nĩngehererie kuuma kũrĩ roho ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩaku, na nĩngaũiga igũrũ rĩao, na nĩmagateithanĩrie hamwe nawe mũrigo wa andũ, na ndũgaakuua wee wiki. Na andũ ũkameera atĩrĩ, Mwĩthererie rũciũ, na nĩmũkaarĩa nyama, tondũ mwarĩrire mbere ya Mwathani, mũkiuga atĩrĩ, Nũũ agatũhe nyama? Tondũ

nĩ kwagĩrĩire kũrĩ ithuĩ kũu Aiguputo. Na Mwathani nĩakahe inyuĩ nyama mũrĩe, na nĩmũkaarĩa nyama. Tiguo mũthenya ũmwe mũkaarĩa, tiguo mĩthenya ĩĩrĩ, tiguo mĩthenya ĩtano, tiguo mĩthenya ikũmi, tiguo mĩthenya mĩrongo ĩĩrĩ, Nginya mweri wa matukũ mũrĩrĩa, nginya rĩrĩa ũgaathiĩ kuuma maniũrũ-inĩ manyu, na ũgaatuĩka kĩmũũmũũ kũrĩ inyuĩ, tondũ mwagire gwathĩkĩra Mwathani ũrĩa arĩ thĩinĩ wanyu, na mũkĩrĩra mbere yake, mũkiuga, Nĩ kĩĩ gĩatũmire tuume Misiri? Na akiuga Musa, Andũ nĩ magana matandatũ ngiri a athigari a magũrũ, na niĩ ndĩ gatagatĩ-inĩ wao, na wee woigire atĩrĩ, Nyama nĩngamahe marĩe, na nĩmakarĩa mweri wa matukũ, Tiguo ng'ondu na ng'ombe ikathĩnjwo kũrĩ o, na ikamaigana? Kana thamaki ciothe cia iria nĩikacookanĩrio kũrĩ o, na ikamaigana? Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Kaĩ guoko kwa Mwathani gũtigaigana? Rĩu nĩũkamenya kana kiugo gĩakwa nĩgĩgakũhĩtũkĩra kana ti nĩkĩo.

Nake Musa akiuma, na akĩaria kũrĩ andũ ciugo cia Mwathani, na akĩcookanĩrĩria andũ mĩrongo mũgwanja kuuma kũrĩ athuuri a andũ, nake akĩmahaanda mathiũrũrũ-inĩ wa hema. Na aikũrũka Mwathani thĩinĩ wa itu, na aaria harĩ we, na akuoya kuuma kũrĩ roho ũrĩa warĩ igũrũ rĩake, na aũigĩrĩra igũrũ wa andũ mĩrongo mũgwanja arũme athuuri, na rĩrĩa roho ĩahurũkire igũrũ wao, nao marathaga ũhoro, na matiigana gũcooka gwĩka ũguo rĩngĩ. Nao matigari aanake eerĩ kambĩ-inĩ, rĩĩtwa rĩa ũmwe Eldad, na rĩĩtwa rĩa wa keerĩ Medad, na Roho ĩkĩhurũka igũrũ rĩao, na acio maarĩ a andĩkĩtwo, na matiokire hema-inĩ, na maarathire kambĩ-inĩ. Na mwanake ũcio ateng'erete, akĩhe Musa ũhoro, na akiuga atĩrĩ, Elidadi na Medadi nĩmarathaga ũhoro kũu kambini.

Nake agĩcookia Joshua mũrũ wa Nun, ũrĩa warũgamĩte hakuhĩ na Musa, ũrĩa mũthuure, akiuga, Mwathi Musa, magiria. Nake Musa akĩmwĩra atĩrĩ, Ũranjiguĩra ũiru nĩkĩ? Naarĩ korwo andũ othe a Mwathani mangĩtuĩka anabii, rĩrĩa Mwathani ekũmahe Roho wake! Nake Musa agĩthiĩ kambĩ-inĩ we mwene hamwe na athuuri a Isiraeli.

Nayo roho ĩkiuma harĩ Mwathani, na ĩkĩrehe tũtũngũrũ kuuma iria-inĩ, na ĩgĩikia igũrũ rĩa kambĩ njĩra ya mũthenya kuuma haha, na njĩra ya mũthenya kuuma haha, gũthiũrũrũka kambĩ, ta mĩkono ĩĩrĩ kuuma thĩ. Na gũũkĩra andũ mũthenya wothe, na ũtukũ wothe, na mũthenya wothe ũrĩa ũngĩ, magĩcookanĩrĩria tũtuĩ. Ũrĩa mũnini acookanĩrĩrie ikũmi cia ibaba, na makĩhoria meyũmĩrĩrie kũhoria gũthiũrũrũka kambĩ. Nyama ĩyo yarĩ o kũu magego-inĩ mao mbere ya kũaga, nake Mwathani arakaririo kũrĩ andũ acio, nake Mwathani akĩhũũra andũ acio ihũũra inene mũno. Narĩo rĩĩtwa rĩa handũ hau rĩetirwo Mbĩrĩra cia Merirĩria, tondũ kũu maathikire andũ arĩa meeririe. Kuuma Mbĩrĩra-inĩ cia Merirĩria, nĩarutire andũ magĩthiĩ Aseroth, nao andũ magĩikara Aseroth.

12

Nake Miriamu na Aroni makĩaria magĩũkĩrĩra Musa nĩ ũndũ wa mũtumia wake Mũethiopia ũrĩa aarĩ oete, tondũ nĩoete mũtumia Mũethiopia. Nao makiuga atĩrĩ, Kaĩ ti Musa wiki nowe Mwathani aranĩirie? Kaĩ ti o na ithuĩ aranĩirie? Nake Mwathani akĩigua. Na

mũndũ Musa aarĩ mũhooreri mũno gũkĩra andũ othe arĩa maarĩ igũrũ rĩa thĩ. Nake Mwathani akiuga o rĩmwe kũrĩ Musa na Aroni na Miriamu, Umai inyuĩ atatũ mũthiĩ hema-inĩ ya Ũira. Nao magĩthiĩ acio atatũ thĩinĩ wa hema ya ũira, nake Mwathani agĩikũrũka arĩ thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu, na akĩrũgama mũrango-inĩ wa hema ya ũira, nao Harũni na Miriamu makĩĩtwo, nao eerĩ makiumĩra. Nake akiuga kũrĩ o atĩrĩ, Thikĩrĩriai ciugo ciakwa. Mũnabii wanyu angĩtuĩka wa Mwathani, nĩngamenyeka harĩ we na kĩoneki, na ngarĩrie nake thĩinĩ wa toro. Ti ũguo mũndũ-wĩra wakwa Musa; thĩinĩ wa nyũmba yakwa yothe nĩ mwĩhokeku. Kanua kũringana na kanua nĩngarĩria harĩ we thĩinĩ wa mũhianĩre, na ti ũndũ wa ndaĩ, na riiri wa Mwathani onire, na nĩ kĩĩ mũtiigire kwaria gũũkĩrĩra ndungata yakwa Musa? Na marakara ma mang'ũrĩ ma Mwathani makĩgwa igũrũ rĩao, nake akĩũra. Nayo itu rĩeherire kuuma hema-inĩ, na rĩrĩ, Miriamu aarĩ na mangũ ta thua, nake Harũni akĩrora Miriamu, na rĩrĩ, aarĩ na mangũ. Nake Aroni akĩĩra Musa atĩrĩ, Ndagũthaitha mwathi, ndũgatũigĩrĩre mehia, tondũ twekire ũndũ ũcio tũtekũmenya kũringana na ũrĩa twehĩirie, Tiga gũtuĩka ta ũrĩa ũhaana gĩkuũ, ta kĩhuno kĩrĩa kĩroima kuuma nda ya nyina, na kĩrĩĩaga nuthu ya nyama ciake. Nake Musa akĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani, akiuga, Wee Ngai, nĩngũthaitha, mĩhonie. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Korwo ithe wake nĩatuĩrire ũthiũ-inĩ wake-rĩ, githĩ ndangĩconokire mĩthenya mũgwanja? Nĩamũrwo mĩthenya mũgwanja nja ya kambĩ, na thuutha wa ũguo nĩagatoonya.

Nake Miriamu nĩagayanĩirio nja ya kambĩ mĩthenya mũgwanja, nake andũ matioimire, nginya Miriamu aatherio.

Na thutha wa maũndũ macio, andũ makiuma Aseroth, na makĩamba hema werũ-inĩ wa Parani.

13

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, tũma andũ aku, na nĩmathigaane bũrũri wa Akanani, ũrĩa niĩ ndĩraheana kũrĩ ariũ a Isiraeli ũtuĩke ũgwati wao, mũndũ ũmwe kũringana na mũhĩrĩga, kũringana na mĩhĩrĩga ya maithe mao ũkamatũma, othe marĩ atongoria kuuma kũrĩ o.

Nake Musa akĩmatũma kuuma werũ-inĩ wa Parani nĩ ũndũ wa mũgambo wa Mwathani, othe maarĩ andũ atongoria a ariũ a Isiraeli. Nacio ici nĩ marĩĩtwa mao, wa mũhĩrĩga wa Rubeni, Samueli mũrũ wa Zakuri. Wa mũhĩrĩga wa Simeoni, Shafati mũrũ wa Zeri. Wa mũhĩrĩga wa Juda, Kalebu mũrũ wa Jefune. Wa mũhĩrĩga wa Isakaru, Igali mũrũ wa Josephu. Wa mũhĩrĩga wa Efiraimu, Hoshea mũrũ wa Nuni. Wa mũhĩrĩga wa Benjamini, Palti mũrũ wa Raphu. Wa mũhĩrĩga wa Zebuluni, Gadieli mũrũ wa Sudi. Wa mũhĩrĩga wa Joseph wa ariũ a Manasseh, Gaddi mũrũ wa Susi. Wa mũhĩrĩga wa Dan, Amieli mũrũ wa Gemali. Wa mũhĩrĩga wa Asheri, Sathouri mũrũ wa Mikaeli. Wa mũhĩrĩga wa Nafutali, Nabi mũrũ wa Sabi. Wa mũhĩrĩga wa Gadi, Gudieli mũrũ wa Maki. Macio nĩmo marĩĩtwa ma andũ arĩa Musa aatũmire gũthigaana bũrũri, nake Musa agĩĩta Hoshea mũrũ wa Nun, Joshua.

Nake Musa akĩmatũma nĩguo mathigane bũrũri wa Kanana, nake akĩmeera atĩrĩ, Ambatai werũ-inĩ ũyũ, na nĩmũkwambata kĩrĩma-inĩ, Na nĩmũkona bũrũri ũrĩa ũrĩ, na andũ arĩa matũũraga kuo, kana nĩ marĩ hinya kana nĩ ahinyaru, kana nĩ anini kana nĩ aingĩ. Nĩ bũrũri ũrĩkũ ũrĩa andũ aya maikarĩte thĩinĩ waguo igũrũ rĩaguo, kana nĩ mwega kana nĩ mũũru, na nĩ matũũra marĩkũ marĩa andũ aya matũũraga thĩinĩ wamo, angĩkorwo thĩinĩ wa kambĩ cia thingo kana thĩinĩ wa kũndũ gũtarĩ thingo? Na nũũ bũrũri ũcio, kana nĩ mũnoru kana nĩ mũhinyaru, angĩkorwo kũrĩ na mĩtĩ thĩinĩ wakuo kana aca, na mũkĩĩrutĩra mũkaamũkĩra kuuma kũrĩ maciaro ma bũrũri ũcio. Na matukũ macio, matukũ ma kĩmera, matongoragia thabibũ.

Na maarĩkia kwambata makĩroreria bũrũri kuuma werũ-inĩ wa Sini nginya Rehobu, kũrĩa andũ matoonyaga Hamathu. Nao maambatire kũringana na werũ, nao mathiire nginya Hebironi, na kũu Ahimani, na Sheshai, na Talmai, njiaro cia Anaki, na Hebironi yakĩtwo mĩaka mũgwanja mbere ya Tanisi kũu Misiri. Nao magĩũka nginya mũkuru wa ithabibũ, na makĩrorathima kuo, na magatema kuuma kũu rũhonge na ithabibũ ĩmwe igũrũ rĩaguo, na makĩoya rĩo igũrũ mĩgĩĩo, na kuuma kũrĩ makomamanga, na kuuma kũrĩ ngũyũ. Nao magĩĩta handũ hau rĩĩtwa Mũkuru wa Kĩmanjĩka kĩa Thabibũ, nĩ ũndũ wa kĩmanjĩka kĩrĩa ariũ a Isiraeli maatuire kuo. Na magĩcooka kũrĩa maarĩ matuĩte bũrũri thuutha wa mĩthenya mĩrongo ĩna.

Na mathiĩte magĩũka makĩngĩ kũrĩ Musa na Harũni na kũrĩ kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli werũ-inĩ wa Parani Kadeshi,

nao makĩmacookeria kiugo na kĩũngano gĩothe, na makĩmoonia maciaro ma bũrũri. Nao makĩmũhe ũhoro, makiuga atĩrĩ, Nĩtwathiire bũrũri ũrĩa watũtũmire, bũrũri ũtherũkaga iria na ũũkĩ, na ũyũ nĩguo maciaro maguo. No tondũ rũrĩrĩ rũrĩa rũtũũraga kuo nĩ rũrĩ na ũcamba, na matũũra marĩa mairigĩre na thingo nĩ manene mũno, na rũciaro rwa Anaki nĩtũronire kuo. Na Amaleki atũũraga bũrũri-inĩ wa mwena wa Gũthini, nao Ahiti, na Ahivi, na Ajebusi, na Aamori matũũraga bũrũri wa irĩma, nao Akaanani matũũraga hakuhĩ na iria, na hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani. Nake Kalebu akiragia andũ kũrĩ Musa, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Aca, no tũambate tũthiĩ, na nĩtũkegwatĩra bũrũri ũcio, tondũ nĩtũkũhota kũmatooria. Na andũ arĩa maambatire hamwe na wake makiuga, Tũtiambata, nĩ ũndũ tũtingĩhota kwambata kũrĩ rũrĩrĩ rũu, nĩ ũndũ nĩ rũrĩ hinya gũtũkĩra mũno. Na makĩrehe ũhoro wa kũmakania ũkoniĩ bũrũri ũrĩa maathigaanĩte kũrĩ ariũ a Isiraeli, makiuga atĩrĩ, Bũrũri ũrĩa twahĩtũkĩire tũkĩũthigaana nĩ bũrũri ũrĩa ũrĩĩaga arĩa matũũraga kuo, na andũ othe arĩa tuonire kuo nĩ andũ arũme a ũraihu mũnene. Na kũu tũonete njamba icio, na tũrĩ mbere yao ta ngigĩ, no na ũguo tũrĩ mbere yao.

14

Nacio kĩrĩndĩ gĩothe gĩkĩoya igũrũ, gĩgĩtũma mũgambo, nao andũ makĩrĩra ũtukũ wothe ũcio. Nao maarĩ makĩnuguna igũrũ rĩa Musa na Aroni othe ariũ a Isiraeli, nao makiuga kũrĩ o ũngano wothe, Naarĩ twakuire bũrũri wa Misiri, kana bũrũri ũyũ wa

werũ, naarĩ twakuire! Na nĩ kĩĩ gĩtũma Mwathani aratũtwara bũrũri-inĩ ũyũ tũgũe mbaara-inĩ? Atumia aitũ na ciana ciitũ ikaatuĩka cia gũtahwo. Rĩu nĩ ũndũ ũcio nĩ kwagĩrĩire kũgarũrũka Misiri. Nao makiuga ũmwe kũrĩ ũrĩa ũngĩ atĩrĩ, Nĩtwĩyoe mũtongoria, na tũcooke Misiri. Nake Musa na Aroni makĩgwa ũthiũ-inĩ mbere ya kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli.

Joshua na ũrĩa wa Nun, na Caleb ũrĩa wa Jephunneh, a acio maathuthuurĩte bũrũri, makĩtarũra nguo ciao. Nao maarĩirie kũrĩ mũingĩ wothe wa ariũ a Isiraeli, makiuga atĩrĩ, Bũrũri ũrĩa twathuthuurĩirie guo nĩ mwega mũno mũno. Angĩkorwo Mwathani nĩathuuraga ithuĩ, nĩagatũtwara bũrũri-inĩ ũyũ, na aũhe ithuĩ, bũrũri ũrĩa ũthereraga iria na ũũkĩ. No kuma kuuma kwa Mwathani mũtigatuĩke aremi, inyuĩ no mũtigetigĩre andũ a thĩ, tondũ nĩ irio kũrĩ inyuĩ, nĩgũkorwo ihinda nĩrĩehereire kuuma kũrĩ o, no Mwathani arĩ thĩinĩ witũ, mũtigetigĩre o.

Nayo kĩũngano gĩothe gĩkiuga atĩ nĩmamahũũre na mahiga, nayo riiri wa Mwathani ũkĩoneka thĩinĩ wa itu igũrũ wa hema ya Ũira harĩ ariũ othe a Isiraeli. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩ nginya rĩ andũ aya makaathiĩ na mbere kũndakaria? Ningĩ nĩ nginya rĩ matagaathiĩ na mbere kwĩtĩkia harĩ niĩ igũrũ wa ciama ciothe iria ndĩmekĩire gatagatĩ kao? Nĩngũmahũũra na gĩkuũ, na nĩngũmaniina, na nĩngũtũma wee na nyũmba ya thoguo ũtuĩke rũrĩrĩ inene, na kũnene gũkĩra ũyũ. Nake akiuga Musa kũrĩ Mwathani, na nĩgũthikĩrĩrio nĩ Misiri, atĩ wambatithirie na hinya waku andũ aya kuuma harĩo. No andũ othe matũũraga igũrũ rĩa thĩ ĩno nĩmaiguĩte, atĩ wee ũrĩ

Mwathani thĩinĩ wa andũ aya, ũrĩa maitho kũringana na maitho ũronekaga Mwathani, na itu rĩaku rĩrũgamĩte igũrũ rĩao, na thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa itu wee ũthiiaga mbere yao mũthenya, na thĩinĩ wa gĩtugĩ kĩa mwaki ũtukũ. Na ũkaaniina andũ aya ta mũndũ ũmwe, na ndũrĩrĩ iria ciothe ciiguĩte rĩĩtwa rĩaku nĩikoiga ikĩaria, Tondũ wa ti gũtahotire Mwathani kũrehe andũ aya thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa eehĩtire kũo, amaniinire o werũ-inĩ. Na rĩu hinya waku ũrotũũgĩrio Mwathani, o ta ũrĩa woigire ũkiuga atĩrĩ, Mwathani nĩ mũkirĩrĩria, na aiyũrĩte ũtugi, na nĩ wa ma, nĩweheragia waganu na waganu na mehia, na ndangĩtheria mũhĩtia na ũtheru, nĩacookagĩria mehia ma maithe igũrũ rĩa ciana nginya rũciaro rwa gatatũ na rwa kana. Rekera mehia andũ aya kũringana na ũtugi waku mũnene, o ta ũrĩa wamaiguĩire tha kuuma Misiri nginya rĩu.

Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Nĩndĩmaiguĩra tha kũringana na kiugo gĩaku. No niĩ ndĩ muoyo na rĩĩtwa rĩakwa nĩ rĩtũũraga muoyo, na riiri wa Mwathani nĩũkaiyũria thĩ yothe. Atĩ andũ arũme othe arĩa moonaga riiri wakwa, na imenyithia iria ndekire kũu Aiguputo, na kũu werũ-inĩ, na nĩmageririe niĩ mahinda ikũmi, na matiigana gũthikĩrĩria mũgambo wakwa, Ti ti-ti matikoona bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe mao, no ciana ciao iria irĩ hamwe na niĩ haha, iria itooĩ wega kana ũũru, othe anini matarĩ na ũũĩ, icio nĩngacihe bũrũri. No othe arĩa maandakariirie, matikoona bũrũri ũcio. No ndungata yakwa Kalebu, tondũ arĩ na roho rĩngĩ thĩinĩ wake, na nĩanũmĩrĩire niĩ, nĩngamũtoonyia bũrũri ũrĩa atoonyire kuo, na rũciaro rwake nĩrũkagaya kuo. Mũamaleki na Mũkaanani maikaraga kĩanda-

inĩ, rũciũ mwĩgarũre na mũthiĩ inyuĩ mũthiĩ werũ-inĩ, njĩra ya iria rĩrĩa rĩtune.

Nake Mwathani akĩĩra Musa na Aroni, akiuga, Nginya rĩ kĩrĩndĩ kĩu kĩaganu kĩu? Ũrĩa o ene manugũga mbere yakwa, kĩnugũgo kĩa ariũ a Isiraeli, kĩrĩa manuguire ũhoro wanyu, nĩnjiguĩte. Ndoiga kũo, ndĩ muoyo nĩ niĩ, eroiga Mwathani, ti-itherũ o ta ũrĩa mwaririe matũ-inĩ makwa, ũguo noguo ngaamwĩka. Thĩinĩ kũu werũ-inĩ ũyũ nĩgũkaagũa ciĩga cianyu, na ũthuuranĩri wothe wanyu, na arĩa othe mwatarĩtwo kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa othe manugũnĩire. Angĩkorwo inyuĩ mũgaatoonya thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ndatambũrũkirie guoko gwakwa igũrũ rĩaguo nĩguo ndĩmũtũũrie kuo, no Kalebu mũrũ wa Jefune, na Joshua mũrũ wa Nuni. Na ciana iria mwoigire atĩ nĩikagĩa thĩinĩ wa gũtahwo, nĩngũmarehe o kũu bũrũri-inĩ, na nĩmagagaya bũrũri ũrĩa inyuĩ mwatiganirie kuuma harĩ guo. Nacio ciugaga cianyu nĩikagwa werũ-inĩ ũyũ. No ariũ anyu magatuĩka morũũragĩra werũ-inĩ mĩaka mĩrongo ĩna, na nĩmakacookeria ũmaraya wanyu, nginya rĩrĩa ciĩga cianyu igaathira werũ-inĩ, Kũringana na mũigana wa matukũ marĩa mwathigaanire bũrũri ũcio, matukũ mĩrongo ĩna, mũthenya ũmwe wa mwaka, mũkaamũkĩra mehia manyu mĩaka mĩrongo ĩna, na nĩmũkamenya marakara ma mang'ũrĩ makwa. Niĩ Mwathani ndaririe, ti-ĩ ti kwĩ ũguo nĩngwĩka kĩũngano kĩrĩa kĩũru kĩu, kĩrĩa kĩũnganĩte igũrũ rĩakwa; thĩinĩ wa werũ ũyũ nĩmakaniinwo, na kũu nĩmagakua.

Nao andũ arĩa Musa aatũmire gũthigaana bũrũri, na maakinya,

makĩnuguna kũringana naguo kũrĩ kĩũngano, gũkuua ciugo njũru cia ũhoro wa bũrũri, Nao andũ arĩa maaragia ũũru kũringana na bũrũri makuire nĩ mũthiro mbere ya Mwathani. Na Joshua mũrũ wa Nun na Caleb mũrũ wa Jephunneh nĩmatũũrire kuuma kũrĩ andũ acio arĩa maathiĩte gũthigaana bũrũri ũcio. Nake Musa akĩaria ciugo icio kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, nao andũ makĩgirĩka mũno.

Na maaroka rũciinĩ tene, makĩambata igũrũ wa kĩrĩma, makiuga atĩrĩ, Ona, nĩtũũĩ ithuĩ tũkwambata igũrũ wa handũ ũrĩa Mwathani oigire, tondũ nĩtwĩhĩtie. Nake akiuga Musa, Nĩ kĩĩ inyuĩ mũrathĩra kiugo kĩa Mwathani? Gũtikũgaacĩra harĩ inyuĩ. Mũtiambate, nĩgũkorwo Mwathani ndaarĩ hamwe na inyuĩ, na nĩmũkagũa mbere ya thũ cianyu. Nĩgũkorwo Amaleki na Mũkaanani marĩ kũu mbere yanyu, na nĩmũkaagũa na rũhiũ rwa njora, tondũ mwĩgarũrire mũkĩrega Mwathani, na Mwathani ndagakorwo hamwe na inyuĩ. Na maatũmĩte hinya, makĩambata igũrũ wa kĩrĩma, no ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani na Musa matiigana kuuma kambĩ-inĩ. Na Amaleki akĩikũrũka na Mukanaani ũrĩa watũũraga kĩrĩma-inĩ kĩu, nao makĩmagarũra, na makĩmatema nginya Horima, nao magĩcooka kambĩ-inĩ.

15

Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga atĩrĩ, Arĩria ciana cia Isiraeli, Na ũkameera kũrĩ o rĩrĩa mũgaatoonya thĩinĩ wa bũrũri

wa gũtũũra kwanyu ũrĩa niĩ ndĩramũhe Na ũgaathondeka maruta ma njino kũrĩ Mwathani, kĩruta gĩothe kĩa njino kana igongona, kũnenehagia mwĩhĩtwa, kana kũringana na ũrĩa ũtarĩ wa kwĩhitithio, kana thĩinĩ wa ciathĩ cianyu gũthondeka mũtararĩko wa ũnungi kũrĩ Mwathani, angĩkorwo ti-itherũ kuuma kũrĩ ndegwa kana kuuma kũrĩ ng'ondu. Nake nĩakarehera ũrĩa ũrarutanĩria kĩheo gĩake kũrĩ Mwathani, igongona rĩa mũtu mũhinyu, gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa efa, rĩtukanĩtio na maguta thĩinĩ wa robo ya hini. Na ndibei thĩinĩ wa iruta rĩa kũnyuuo roana rĩa kana kĩrĩa kĩa ĩni nĩmũgeeka igũrũ rĩa iruta rĩa gũcinwo biũ, kana igũrũ rĩa magongona, harĩ gatũrũme kamwe ũgeeka ũingĩ ũcio, iruta mũtararĩko mwega harĩ Mwathani. Nĩ ũndũ wa ndũrũme, rĩrĩa mũgaaka ĩyo igongona rĩa gũcinwo kana igongona, nĩmũgaaka igongona rĩa mũtu mũhinyu icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi ĩtukanĩtio na maguta, gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa hini. Na divai ya iruta rĩa kũnyuuo, gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa hini, nĩmũkarehera mũnungo mwega kũrĩ Mwathani.

Angĩkorwo no mũgeke kuuma harĩ ng'ombe igongona rĩa gũcinwo biũ kana igongona rĩa kũnenehagia mwĩhĩtwa, kana igongona rĩa kũhonokania harĩ Mwathani, nake nĩakarehera igũrũ rĩa njaũ kĩrutani kĩa mũtu mũhinyu icunjĩ ithatũ cia ikũmi ĩtukanĩtio na maguta, nuthu ya hini. Na divai thĩinĩ kĩrutwo kĩa kũnyuuo nusu ya hini, kĩrutwo kĩa mũtararĩko wa mũnungo mwega kũrĩ Mwathani.

Ũguo nĩũgwĩka harĩ njaũ ĩmwe, kana harĩ ndũrũme ĩmwe, kana

harĩ gatũrũme kamwe kuuma ng'ondu kana kuuma mbũri, Kũringana na mũigana wa ũrĩa mũngĩeka, ũguo nĩguo mũgeeka harĩ o ũmwe, kũringana na mũigana wao.

Mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩirwo bũrũri ũcio nĩageeka ũguo, akĩrutĩra maruta ta macio nĩguo matuĩke mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani. Akorwo no mũndũ wa kũngĩ thĩinĩ wanyu onganĩrĩrwo bũrũri-inĩ wanyu, kana ũrĩa ũngĩtuĩka thĩinĩ wanyu njiaro-inĩ cianyu, na nĩekũruta kĩheo kĩa mũtararĩko wa ũnungi kũrĩ Mwathani, o ta ũrĩa inyuĩ mũrutaga, noguo kĩũngano gĩekũrutĩra Mwathani.

Watho ũmwe ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ na kũrĩ ageni arĩa matũũraga thĩinĩ wanyu, watho wa tene nginya njiarwa cianyu; ta inyuĩ, noguo mũgeni ũgaatuĩka mbere ya Mwathani. Watho ũmwe ũgaakorwo ũrĩ ho, na kĩhooto kĩmwe kĩgaakorwo kĩrĩ ho kũrĩ inyuĩ na kũrĩ mũgeni ũrĩa ũikaraga gatagatĩ kanyu.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria ciana cia Isiraeli, na ũkameera atĩrĩ, rĩrĩa mũgũtoonya bũrũri-inĩ ũrĩa niĩ ndĩramũtwara kuo, Na nĩgũkorwo rĩrĩa mũrĩrĩĩaga mĩgate ya bũrũri ũcio, mũkaamũra kĩheo kĩamũranĩrio kũrĩ Mwathani, maciaro ma mbere ma mũcũmbĩ wanyu. Mũgate mũkaamũra kĩrutani kĩu, ta kĩrutani kuuma kĩhuhĩro-inĩ, ũguo nĩguo mũkaamũrũra kĩo. Maciaro ma mbere ma uugithio wanyu, na nĩmũkaheana Mwathani kĩheo thĩinĩ wa njiarwa cianyu.

Rĩrĩa inyuĩ mũkaagĩra mahĩtia na mũtikaahinga maathani

mothe maya, marĩa Mwathani aaragirie kũrĩ Musa, O ta ũrĩa Mwathani aathire kũrĩ inyuĩ na guoko kwa Musa, kuuma mũthenya ũrĩa Mwathani aathire kũrĩ inyuĩ na kũraya nginya njiaro-inĩ cianyu, Na nĩgũkorwo angĩkorwo kũhĩtĩke kuuma maitho-inĩ ma kĩũngano hatarĩ na ũũĩ, hĩndĩ ĩyo kĩũngano gĩothe nĩgĩkaruta njaũ ĩmwe kuuma ndegwa-inĩ ĩtarĩ na kaũũgũ, ĩtuĩke igongona rĩa gũcinwo biũ, rĩtuĩke mũtararĩko wa ũnungi harĩ Mwathani, hamwe na igongona rĩayo na kĩnyunyũrio kĩayo kũringana na mũtaratara, na koori ĩmwe kuuma mbũri-inĩ nĩ ũndũ wa mehia. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, na nĩmakarekererwo, tondũ nĩ kĩndũ kĩtarĩ kĩa kwenda, na o ene nĩmarehire kĩheo kĩao ta igongona kũrĩ Mwathani nĩ ũndũ wa mehia mao mbere ya Mwathani, ũhoro wa maũndũ mao matarĩ ma kwenda. Na nĩgũkũrekerwo kũringana na kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, na mũgeni ũrĩa ũtũũraga harĩ inyuĩ, nĩgũkorwo andũ othe nĩ ũndũ ũtarĩ na ũkuũĩ.

Angĩkorwo roho ũmwe wĩhia hatarĩ na ũũĩ, nĩakarehe mbũri ĩmwe ya mwaka ũmwe nĩ ũndũ wa mehia. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakahoroheria ũhoro wa ngoro ya ũrĩa wehĩtie atekwenda, na akehia atekwenda mbere ya Mwathani, nĩguo amũhoroherie. Harĩ mũndũ wa gũciarĩirwo kũu thĩinĩ wa ciana cia Isiraeli, na harĩ mũgeni ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wao, watho ũmwe ũgaatuĩka kũrĩ o, ũrĩa angĩĩka atekwenda.

Na roho ĩrĩa ĩngĩĩka na guoko kwa mwĩtĩĩo kuuma kũrĩ ene bũrũri kana kuuma kũrĩ ageni, ũcio nĩarakarithia Ngai, roho

ũcio nĩũkaniinwo kuuma kũrĩ andũ akuo, Tondũ nĩamenete kiugo kĩa Mwathani, na nĩamoinangete maathani make, roho ũcio nĩũkaniinwo biũ, mehia mayo marĩ thĩinĩ wayo.

Nao ariũ a Isiraeli maarĩ werũ-inĩ, nao makĩona mũndũ mũrũme akĩũngania ngũ mũthenya wa Thabatũ. Nao makĩmũrehe kũrĩ Musa na Aroni arĩa maamuonire akĩũngania ngũ mũthenya wa Thabatũ, na kũrĩ kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli. Na makĩmũiga njeera, nĩgũkorwo matiathuurĩte kĩrĩa mangĩmwĩka. Nĩ ũndũ ũcio Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, Gĩkuũ nĩ gĩkuũ nĩ akuuo mũndũ ũcio, mũmũhũũre na mahiga, kĩũngano gĩothe. Nacio ndungata yothe ikĩmũruta nja ya kambĩ, nacio ndungata yothe ikĩmũhũũra na mahiga nja ya kambĩ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

Nake Mwathani akĩĩra Musa, akiuga, Aria ciana cia Isiraeli, na ũmeere harĩ o, na maciĩthondekere o ene mĩcuurũri igũrũ rĩa mathagu ma nguo ciao thĩinĩ wa njiaro ciao, na mũkaiga igũrũ rĩa mĩcuurũri ya mathagu rũrigi rwa bururu. Na nĩgũkorwo kũrĩ inyuĩ thĩinĩ wa mĩthia, na nĩmũkona, na nĩmũkaririkana maathani mothe ma Mwathani, na nĩmũkameka, na mũtikagarũrũkio thuutha wa meciiria manyu, na maitho marĩa mũtharagia thuutha wamo, nĩguo mũririkane na mwĩke maathani makwa mothe, Na mũgaatuĩka atheru kũrĩ Ngai wanyu. Niĩ nĩ Mwathani Ngai wanyu ũrĩa ndamũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, nĩguo nduĩke Ngai wanyu, niĩ Mwathani Ngai wanyu.

16

Na akĩaria Kora mũrũ wa Izhari mũrũ wa Kohathu mũrũ wa Lawi, na Dathani na Abiramu ariũ a Eliabu, na Oni mũrũ wa Pelethu mũrũ wa Rubeni, Nao makĩarahũka mbere ya Musa, na andũ a ariũ a Isiraeli mĩrongo ĩtano na igana igĩrĩ, atongoria a kĩũngano, arĩa meetĩtwo kĩama, na andũ marĩ igweta. Nĩmacookanĩrĩirie igũrũ rĩa Musa na Aroni, na makiuga atĩrĩ, Nĩkũgĩe kũrĩ inyuĩ, tondũ kĩũngano gĩothe nĩ atheru othe, na Mwathani arĩ thĩinĩ wao. Nĩ kĩĩ gĩtũmi mwĩtũũgagĩrie igũrũ rĩa kĩũngano kĩa Mwathani? Na rĩrĩa Musa aiguire, akĩgũa ũthiũ-inĩ. Nake akĩaria na Kora na kĩũngano gĩake gĩothe, akiuga atĩrĩ, nĩatembeeretie na nĩamenyete Ngai arĩa marĩ ake na arĩa atheru, na nĩamarehereirie harĩ we mwene, na arĩa aathuurire we mwene, nĩamarehereirie harĩ we mwene. Ĩkai ũndũ ũyũ, oyai icua cia mwaki kũrĩ inyuĩ ene, Kora na kĩrĩndĩ gĩake gĩothe, Na mũikie igũrũ rĩao mwaki, na mũikie igũrũ rĩao ũbumba mbere ya Mwathani rũciũ, na nĩgũkorwo mũndũ ũrĩa Mwathani athuurĩte, ũyũ nĩ mũtheru. Nĩĩkĩre inyuĩ ariũ a Lawi. Nake Musa akĩĩra Kora atĩrĩ, Thikĩrĩriai inyuĩ ariũ a Lawi. Kaĩ ti ũndũ mũnini ũyũ kũrĩ inyuĩ, atĩ Ngai wa Isiraeli nĩamũrire inyuĩ kuuma kĩũngano-inĩ kĩa Isiraeli, na akamũreherera kũrĩ we mwene nĩguo mũtungate wĩra wa ũtungata wa hema ya Mwathani, na mũrũgame mbere ya hema mũmatungatĩre? Na nĩarakurehithĩirie hakuhĩ, na ariũ othe a thoguo, ariũ a Lawi, hamwe nawe, na rĩu nĩmũracaria gũtungata ta athĩnjĩri-Ngai? Ũguo wee na kĩũngano gĩaku gĩothe kĩrĩa kĩũnganĩte harĩ Ngai,

nake Harũni nũũ arĩ, atĩ mũramũnugũnĩkĩra?

Nake Musa agĩtũma gwĩta Dathani na Abiramu ariũ a Eliabu, nao makiuga atĩrĩ, tũtiambata. Tiguo nini ũyũ, atĩ wee watũrehire bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, gũtũũraga thĩ ya werũ, atĩ wee ũratũthamakia? Mwathi ũngĩkorwo, na wee bũrũri-inĩ ũrĩa ũtherekaga iria na ũũkĩ ũtũtoonyirie ithuĩ, na ũtũheire igai rĩa mũgũnda na mĩgũnda ya mĩthabibũ? Maitho ma andũ acio ũngĩamunyire? Tũtiambata. Nake Musa akĩnyariirwo nĩ kĩeha mũno, nake akĩĩra Mwathani atĩrĩ, ndũkanarorere igongona rĩao, ndirĩ njoya kĩndũ kĩendeku kĩa o na ũmwe wao, o na ndirĩ njĩka ũũru o na ũmwe wao. Nake Musa akĩĩra Kora atĩrĩ, Theria kĩrĩndĩ gĩaku, na mũtuĩke ehaarĩrie mbere ya Mwathani, wee na Harũni na o, rũciũ. Na oya o mũndũ ũmwe kĩgĩo kĩa mwaki wake, na mũigĩrĩre igũrũ rĩacio ũbumba, na mũrehe mbere ya Mwathani o mũndũ ũmwe kĩgĩo kĩa mwaki wake, mĩrongo ĩtano na magana meerĩ ma igĩo cia mwaki, na wee na Harũni o mũndũ ũmwe kĩgĩo kĩa mwaki wake.

Nao o ũmwe akĩoya rũgĩo rwake rwa mwaki, na makĩigĩrĩra mwaki igũrũ rĩacio, na makĩigĩrĩra ũbumba igũrũ rĩacio, nao makĩrũgama hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira Musa na Harũni. Na Kora akĩũngania kĩrĩndĩ gĩake gĩothe igũrũ rĩao hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira, nake riiri wa Mwathani ũkĩonekana harĩ kĩrĩndĩ kĩu gĩothe. Nake Mwathani akĩaria na Musa na Harũni, akiuga, Mwĩyamũraniei kuuma gatagatĩ ka kĩũngano kĩĩrĩ, na nĩngamaniina o rĩmwe. Nao magĩgũa mothiũ-

inĩ mao, na makiuga, Ngai, Ngai wa maroho na nyama ciothe, angĩkorwo mũndũ ũmwe nĩehĩtie, kĩrĩndĩ gĩothe nĩ marakara ma Mwathani? Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria na kanitha ĩyo, ũkiuga atĩrĩ, eherai mũthiũrũrũkĩte kanitha ya Kora.

Na Musa akĩrũgama, na agĩthiĩ kũrĩ Dathani na Abiramu, nao athuuri othe a Isiraeli magĩthiĩ hamwe nake. Nake akĩaria na kĩũngano, akiuga atĩrĩ, Mwĩyamũraniei kuuma hema-inĩ cia andũ aya a ũũru, na mũtikahutie kĩndũ o na kĩmwe kĩa indo ciao, nĩguo mũtikananiinwo hamwe nao nĩ ũndũ wa mehia mao mothe. Nao makĩehera hema ya Kora mĩthiũrũrũ-inĩ, nake Dathani na Abiramu makiumire, na makĩrũgama mĩrango-inĩ ya hema ciao, hamwe na atumia ao, na ciana ciao, na mĩrigo yao.

Nake Musa akiuga atĩrĩ, ũndũ-inĩ ũyũ nĩmũkamenya atĩ Mwathani nĩandũmire nĩguo njĩke mawĩra maya mothe, na ti kuuma harĩ niĩ mwene. Angĩkorwo kũringana na gĩkuũ kĩa andũ othe makuage aya, na angĩkorwo kũringana na ũthuurio wa andũ othe ũthuurio ũgaakorwo wao, ti Mwathani andũmĩte. No rĩ kana thĩinĩ wa kĩoneki Mwathani nĩakoonia, na thĩ ĩhingũrĩte kanua kayo nĩĩkameria, na mĩciĩ yao, na hema ciao, na indo ciothe iria irĩ kũrĩ o, na nĩmakaharũrũka marĩ muoyo thĩinĩ wa mbĩrĩra, na nĩmũkamenya atĩ andũ aya nĩmarakariirie Mwathani.

Rĩrĩa aarĩkirie kwaria ciugo ici ciothe, thĩ ĩrĩa yarĩ rungu rwao ĩkĩatũka. Nayo thĩ ĩkĩhingũka na ĩkĩmameria, na nyũmba ciao,

na andũ othe arĩa maarĩ hamwe na Kora, na mahiũ mao. Nao magĩikũrũka o ene, na indo ciothe iria ciarĩ ciao irĩ muoyo thĩinĩ wa mbĩrĩra, nayo thĩ ĩkĩmahumbĩra, nao makĩniinwo kuuma gatagatĩ ka kĩũngano. Nao andũ othe a Isiraeli arĩa maarĩ gũthiũrũrũria kũo moorĩire kuuma harĩ mũgambo wao, tondũ moigaga atĩrĩ, thĩ ndĩkanatũmeria. Namo mwaki ũkiuma kũrĩ Mwathani, na ũgĩtambuurania andũ mĩrongo ĩtano na magana meerĩ arĩa maarehaga ũbani.

17

Nake Mwathani akĩĩra Musa, Na kũrĩ Eleazaru mũrũ wa Aaroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, oyai ivyũ cia gĩcango kuuma gatagatĩ ka arĩa macinĩtwo, na mwaki ũyũ wa kũngĩ ũhurunjie kũu, tondũ nĩmaamũrire ivyũ cia ehia acio na ngoro ciao. Na ũthondeke cio ibata cia kũhũũrwo gĩthii kĩa kũhumbĩra kĩgongona, nĩgũkorwo ciarutĩirwo mbere ya Mwathani na ikĩamũrwo, na igĩtuĩka kĩmenyithia kũrĩ ariũ a Isiraeli. Nake Eleazaro mũrũ wa Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩoya ihũthĩro cia gĩcango, iria nyingĩ o ta ũrĩa marehire arĩa macinĩtwo, nao makĩongerera cio kĩhumbĩrĩri kĩgongona-inĩ, Kĩririkano kũrĩ ariũ a Isiraeli, nĩguo mũndũ o wothe wa rũrĩrĩ rũngĩ, ũrĩa ũtarĩ wa rũciaro rwa Harũni, ndagakuhĩrĩrie kũigĩrĩra ũbumba mbere ya Mwathani, na ndagatuĩka ta Kora na kĩũngano gĩake, o ta ũrĩa Mwathani aaririe na guoko kwa Musa kũrĩ we.

Nao ariũ a Isiraeli makĩnuguna mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire

igũrũ rĩa Musa na Harũni, makiuga atĩrĩ, Inyuĩ nĩmũũragĩte andũ a Mwathani. Nayo gũkĩgĩa hĩndĩ ĩrĩa kĩrĩndĩ kĩarĩ gĩkũngana igũrũ rĩa Musa na Aroni, nao makĩguthũkĩra igũrũ rĩa hema ya ũira, nayo ĩkĩmĩhumbĩra itu, na riiri rĩa Mwathani rĩkĩoneka. Nake Musa na Aroni maatoonya mbere ya hema ya ũira. Nake Mwathani akĩaria na Musa na Harũni, akiuga, Eherai kuuma gatagatĩ-inĩ kĩa kĩũngano gĩkĩ, na nĩngamaniina o rĩmwe, nao makĩgũa mothiũ mao thĩ. Na akiuga Musa kũrĩ Aroni, oya kĩgĩa kĩa mwaki, na wĩkĩre mwaki igũrũ rĩakĩo kuuma kĩgongona-inĩ, na ũikie ũbumba igũrũ rĩakĩo, na ũkuue narua ũthiĩ kambĩ-inĩ, na ũmahoroherie, nĩgũkorwo marakara nĩmoimĩte kuuma ũthiũ-inĩ wa Mwathani, nĩambĩrĩirie kũniina andũ. Nake Harũni akĩoya o ta ũrĩa Musa aamwĩrire, nake akĩhanyũka agĩtoonya kĩũngano-inĩ, na kĩhĩĩ nĩkĩambĩrĩirie mũthiro ũcio thĩinĩ wa andũ, nake akĩiga ũbumba, na akĩhoroheria ũhoro wa andũ. Nake akĩrũgama gatagatĩ ka arĩa maakuĩte na arĩa marĩ muoyo, naguo mũthiro ũgĩthira. Na arĩa maakuire mũthiro-inĩ ũcio magĩtuĩka ngiri ikũmi na inya na magana mũgwanja, tiga arĩa maakuire nĩ ũndũ wa Kora. Nake Aroni agĩcooka kũrĩ Musa mũrango-inĩ wa hema ya ũira, nayo mĩthiro ĩgĩtiga.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria ciana na ariũ a Isiraeli, na woe kuuma kũrĩ o rũthanju, rũthanju kũringana na nyũmba cia maithe, kuuma kũrĩ othe a aathani ao, kũringana na nyũmba cia maithe ao, thanju ikũmi na igĩrĩ, na wa o mũndũ rĩĩtwa rĩake andĩke igũrũ rĩa rũthanju. Na rĩĩtwa rĩa Harũni andĩka igũrũ rĩa rũthanju rwa Lawi, nĩgũkorwo nĩ rũthanju

rũmwe, kũringana na mũhĩrĩga wa nyũmba ya maithe mao nĩmakaheana. Na nĩũkaiga o kũu thĩinĩ wa hema ya ũira, mbaĩ na ũira, kũrĩa ngamenyithania harĩwe kũu. Na nĩgũkorwo mũndũ ũrĩa ingĩthuura, rũthanju rwake nĩrũgakũra, na nĩngwehereria kuuma harĩ niĩ mũnuguno wa ariũ a Isiraeli, ũrĩa o ene manugũnaga igũrũ rĩanyu.

Nake Musa akĩaria na ciana cia Isiraeli, nao atongoria ao othe makĩmũhe thanju, o mũtongoria ũmwe rũthanju kũringana na mũtongoria, kũringana na nyũmba cia maithe mao, thanju ikũmi na igĩrĩ, naruo rũthanju rwa Harũni rwarĩ gatagatĩ ka thanju ciao. Nake Musa akĩiga ibati mbere ya Mwathani thĩinĩ wa hema ya ũira. Naguo gũkĩhana mũthenya ũrĩa ũngĩ, nake Musa na Aroni magĩtoonya thĩinĩ wa hema ya ũira, na rĩrĩ, rũthanju rwa Aroni rwa nyũmba ya Lawi nĩrwakũrĩte, na rũkĩruta kĩmera, na rũkĩruta mahũa, na rũgĩciarithia njũgũ. Nake Musa akiumia thanju ciothe kuuma mbere ya Mwathani kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, nao makĩona, nao makĩoya o mũndũ rũthanju rwake.

Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Iga rũthanju rwa Harũni mbere ya Ũira nĩguo rũikagio, rũtuĩke kĩmenyithia kũrĩ ariũ a arĩa matathĩkagĩra, nĩguo gũcuukanĩra kwao kũrĩ niĩ gũtigithie, na matikaagĩkua. Nake Musa na Haruni mekire o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo mekire. Nacio ciana cia Isiraeli ikĩĩra Musa, ikĩĩra atĩrĩ, ona tũraniinwo, tũũrĩte, tũranangwo. Mũndũ wothe ũrĩa ũhutanagia na hema ya Mwathani akuaga, nginya mũthia tũkue?

18

Nake Mwathani akĩĩra Harũni atĩrĩ, wee na ariũ aku na nyũmba ya thoguo nĩmũkaamũkĩra mehia ma indo iria theru, na wee na ariũ aku nĩmũkaamũkĩra mehia ma ũthĩnjĩri-Ngai wanyu. Na ariũ a thoguo, mũhĩrĩga wa Lawi, andũ a ithe waku, marehithie harĩ wee mwene, na nĩmanyiitanio nawe, na nĩmatungatagĩre wee, na wee na ariũ aku hamwe nawe mbere ya hema ya ũira. Nao nĩmagakũũria ũrangĩri waku, na ũrangĩri wa hema. No harĩ indo iria nyamũre, na harĩ kĩgongona matikaakuhĩrĩria, na matikaakua o acio na inyuĩ. Nao nĩmagekũnyiitanĩra, na nĩmakarangĩra arangĩri a hema ya ũira, kũringana na mĩtũũrĩre yothe ya hema, na mũndũ wa kũngĩ ndakamĩkuhĩrĩrie. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera arangĩri a indo iria nyamũre, na arangĩri a kĩgongona, na gũtikagĩa na marakara thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli. Na niĩ njoya ariũ a thoguo anyu Alawii kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli kĩheo kĩheanĩtwo Mwathani, nĩguo matungate mĩtungata ya hema ya ũira. Na wee na ariũ aku hamwe na wee mũkaaiga ũthĩnjĩri-Ngai wanyu, kũringana na njĩra ciothe cia kĩgongona, na kĩrĩa kĩrĩ thĩinĩ wa gĩtambaya gĩa gũcuurania, na mũkatungata wĩra wa ũtungata kĩheo kĩa ũthĩnjĩri-Ngai wanyu, na mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũgũkuhĩrĩria nĩagakua.

Nake Mwathani akĩaria na Harũni, akiuga atĩrĩ, Ona niĩ nĩndĩmũheete inyuĩ kũigĩra kwa maciaro ma mbere kuuma kũrĩ indo ciothe iria nyamũre kũrĩ niĩ kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli; kũrĩ wee nĩndĩmaheete mo ũtuĩke gĩtĩĩo, na kũrĩ ariũ aku hamwe

nawe, ũtuĩke watho wa tene. Nayo ũndũ ũyũ ũrekwo ũtuĩke wanyu kuuma kũrĩ indo iria nyamũre theru cia maruta, kuuma kũrĩ iheo ciao ciothe, na kuuma kũrĩ magongona mao mothe, na kuuma kũrĩ mahĩtia mao mothe, na kuuma kũrĩ mehia mao mothe, o ũrĩa wothe maanjookagĩra kuuma kũrĩ indo iria theru ciothe, ũgaatuĩka waku na wa ariũ aku. Handũ-harĩa-hatheru-mũno nĩho mũkaarĩĩra icio, mũndũ o wothe mũrũme nĩakarĩa icio, wee hamwe na ariũ aku, nĩigaatuĩka theru harĩwe.

Nayo ũndũ ũyũ ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ maciaro ma mbere ma iheo ciao, kuuma kũrĩ maruta mothe ma ariũ a Isiraeli, kũrĩ we nĩndakũhe mo na ariũ aku na airĩtu aku hamwe nawe, watho wa tene. Mũndũ wothe mũtheru thĩinĩ wa nyũmba yaku nĩakarĩa mo.

Maciaro mothe ma maguta, na maciaro mothe ma ndibei, maciaro ma ngano ciao, o cia ingi iria mangĩhota kũhe Mwathani, nĩwe ndakũhe cio. Maciaro ma mbere mothe marĩa marĩ thĩinĩ wa bũrũri wao, marĩa mangĩrehe Mwathani, nĩmagaatuĩka maku, mũndũ wothe mũtheru thĩinĩ wa nyũmba yaku nĩakarĩa mo.

Kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩamũrĩirwo gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli nĩgĩgaatuĩka gĩaku. Na kĩrĩa gĩothe kĩahingũraga nda kuuma mĩĩrĩ yothe, kũrĩa kũingĩ marehagĩra Mwathani kuuma harĩ mũndũ nginya nyamũ, gĩgaatuĩka gĩaku, no rĩrĩ, kana na ũkũũri nĩgũkũũrwo irigithathi cia andũ, na irigithathi cia nyamũ cia thaahu ũgaacikũũra. Na ũkũũrwo wake kuuma mweri ũmwe,

thogora nĩ cekeri ithano, kũringana na cekeri ĩrĩa theru ya oboli mĩrongo ĩĩrĩ. Tiga iria cia mbere cia njaũ na iria cia mbere cia ng'ondu, na iria cia mbere cia mbũri ndũkamĩkũũra, nĩ theru irĩ, na thakame yacio ũkamiitithia kĩgongona-inĩ, na maguta ũkamarutithia iruta rĩa mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani.

Na nyama icio igaatuĩka ciaku, o ta ũrĩa gĩthũri kĩa maruta ma kũinainwo kĩrĩ, na kũringana na guoko kwa ũrĩo, nĩigaatuĩka ciaku. Kĩruta gĩothe kĩa indo iria nyamũre, iria ciothe angĩkorwo nĩmagaatheria ariũ a Isiraeli kũrĩ Mwathani, nĩngũheete wee na ariũ aku na airĩtu aku hamwe nawe, watho wa tene na tene. Kĩrĩkanĩro kĩa cumbĩ kĩa tene na tene nĩkĩo kĩrĩ mbere ya Mwathani, kũrĩ wee na rũciaro rwaku hamwe nawe.

Nake Mwathani akĩaria na Harũni, atĩrĩ: Thĩinĩ wa bũrũri wao ndũkagaya igai, na gĩcunjĩ gĩtigakorwo harĩ wee thĩinĩ wao, tondũ niĩ ndĩ gĩcunjĩ gĩaku na igai rĩaku gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli.

Nacio ciana cia Levi, ona, nĩciheete gĩcunjĩ gĩa ikũmi gĩothe kũu Isiraeli ũrĩa ũrĩ igai rĩao handũ ha wĩra wao wa ũtungata, tondũ nĩo matungataga thĩinĩ wa hema ya Ũira. Nao matikacooka kũgera ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa hema ya ũira kũoya mehia marĩa marehaga gĩkuũ. Nake Mũlawii we mwene nĩagatungata wĩra wa hema ya ũira, nao nĩmagakuua mehia mao, watho wa tene nginya njiarwa-inĩ ciao, na gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli matikaagaya igai. Tondũ icunjĩ cia ikũmi cia ariũ a Isiraeli, iria ciothe mangĩamũra Mwathani kĩheo, nĩheete Alawii ũgai, nĩ

ũndũ ũcio nĩndameerire atĩrĩ, gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli matigagaya ũgai.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Na kũrĩ Alawii ũkaaria, na ũmeere kũrĩ o, angĩkorwo mwamũkĩra kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩrĩa ndĩmũheete kuuma kũrĩ o na ũgai, na mweherie inyuĩ kuuma kũrĩ kĩo kĩheo kũrĩ Mwathani, gĩcunjĩ kĩa ikũmi kuuma kũrĩ gĩcunjĩ kĩa ikũmi. Nacio iheo cianyu nĩigatarĩrwo kũrĩ inyuĩ ta ngano kuuma kĩhuhĩro, na kĩheo kuuma kĩhihĩro kĩa ndibei. Ũguo nĩguo mũkaamĩgĩra o na inyuĩ kuuma harĩ maruta mothe ma Mwathani, kuuma harĩ icunjĩ ciothe cia ikũmi cianyu, iria mũngĩkorwo mũkaamũkĩra kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, na mũkaheana kuuma harĩ cio iruta kũrĩ Mwathani, kũrĩ Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai. Kuuma kũrĩ iheo cianyu ciothe, nĩmũkaamũra kĩheo kĩa Mwathani, kana kuuma kũrĩ maciaro ma mbere mothe, kĩndũ kĩrĩa kĩamũre kuuma harĩo. Na ũkameera kũrĩ o rĩrĩa mũkwehereria maciaro ma mbere kuuma harĩ yake, na nĩgũgatarwo kũrĩ Alawii ta uumithio kuuma kĩhuhĩro-inĩ, na ta uumithio kuuma kĩhihĩro-inĩ kĩa ndibei. Nĩmũkaarĩa kĩo handũ o wothe inyuĩ na andũ a mĩciĩ yanyu, tondũ mũcaara ũyũ nĩ wanyu handũ ha wĩra wanyu wa thĩinĩ wa hema ya ũira. Na ti mũkaamũkĩra mehia nĩ ũndũ wa ũguo, tondũ mũngĩeheria maciaro ma mbere kuuma harĩo, na indo iria nyamũre cia ariũ a Isiraeli ti mũgacithaahia, nĩguo mũtikue.

19

Nake Mwathani akĩaria na Musa na Harũni, akiuga, Ĩno nĩyo ũthuurania wa watho, indo ciothe Mwathani aathanire, akiuga, arĩria ariũ a Isiraeli, na nĩmoe harĩ wee moori mũtune ũtarĩ na kaũũgũ, ĩrĩa ĩtarĩ na kaũũgũ thĩinĩ wayo, na ĩrĩa ĩtarĩ ĩkĩrwo icooki igũrũ rĩayo. Nawe ũkaamĩheana kũrĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nao nĩmakamiuma nayo nja ya kambĩ mathiĩ handũ hatheru, nao nĩmakamĩthĩnja mbere yake. Nake Eleazari nĩakooya thakame yayo, na nĩakaminjaminja mbere ya ũthiũ wa hema ya ũira thakame yayo maita mũgwanja. Nao nĩmagacina rĩo mbere yake, na rũũa na nyama ciarĩo na thakame yarĩo hamwe na mahu marĩo nĩrĩgacinwo. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakooya mũtĩ wa mũtarakwa, na hisopo, na rangi-mũtune, nao nĩmagateo gatagatĩ-inĩ kwa kũcinwo kwa moori.

Na mũthĩnjĩri-Ngai nĩagathambia nguo ciake, na athambie mwĩrĩ wake na maaĩ, na thuutha wa maũndũ macio nĩagatoonya kambĩ-inĩ, na mũthĩnjĩri-Ngai nĩagatuĩka mũthaahu nginya hwaĩ-inĩ. Na ũrĩa ũcina ĩyo nĩagathambia nguo ciake, na nĩagathamba mwĩrĩ wake, na nĩagatuĩka mũthaahu nginya hwaĩ-inĩ. Nake mũndũ mũtheru nĩakongania mũhu wa ndegwa ya mũirĩtu, na aũige nja ya kambĩ handũ hatheru, naguo ũtuĩke wa kĩũngano kĩa ariũ a Isiraeli nĩ ũndũ wa kũiga, maaĩ ma kũminjaminja ũtheru nĩguo. Nake ũrĩa ũngania mũhu wa moori nĩagathamba nguo ciake, na nĩagatuĩka thaahu nginya hwaĩ-inĩ, na ũndũ ũcio nĩũgatuĩka watho wa tene kũrĩ ariũ a Isiraeli na kũrĩ ageni arĩa matũũranagia nao.

Mũndũ ũrĩa ũhutia mũndũ ũkuĩte wa roho yothe ya mũndũ,

nĩagatuĩka thaahu mĩthenya mũgwanja. Ũyũ nĩagatheria mũthenya wa gatatũ na mũthenya wa mũgwanja, na nĩagatuĩka mũtheru. No angĩkorwo ndagatheria mũthenya wa gatatũ na mũthenya wa mũgwanja, ndagatuĩka mũtheru. Mũndũ wothe ũrĩa ũhutanagia na mũndũ ũkuĩte kuuma ngoro-inĩ ya mũndũ, angĩkua, na ndatherie, hema ya Mwathani nĩathaahĩtie, ngoro ĩyo nĩĩkaniinwo kuuma Isiraeli, tondũ maaĩ ma kũminjaminjĩria matiaminjaminjĩririo igũrũ rĩake, ndarĩ mũtheru, o na rĩu thaahu yake ĩrĩ thĩinĩ wake. Na ũyũ nĩ watho, mũndũ angĩkua thĩinĩ wa nyũmba, mũndũ wothe ũrĩa ũratoonya thĩinĩ wa nyũmba, na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wa nyũmba, igaatuĩka ithaahu mĩthenya mũgwanja. Na indo ciothe cia kũhingũrwo iria itarĩ na mũhĩngo ũhingĩrĩrie igũrũ rĩacio, nĩ itarĩ theru. Na mũndũ wothe ũrĩa ũngĩhutia igũrũ rĩa ũthiũ wa werũ mũndũ ũrĩa ũragĩtwo kana mũndũ ũkuũ kana ihĩndĩ rĩa mũndũ kana mbĩrĩra, mĩthenya mũgwanja nĩagathiĩ atarĩ mũtheru.

Nao nĩmakooya harĩ mũndũ ũrĩa ũtarĩ mũtheru kuuma mũhu-inĩ wa kĩndũ kĩrĩa kĩcinĩtwo kĩa gũtheria, na nĩmakaita maaĩ ma muoyo igũrũ rĩakĩo thĩinĩ wa ndigithũ. Nake nĩakoya hisopo, na atobokie thĩinĩ wa maaĩ mũndũ mũtheru, na nĩakaminjaminjĩria igũrũ rĩa nyũmba, na igũrũ rĩa indo, na igũrũ rĩa ngoro iria ciothe irĩ kũu, na igũrũ rĩa ũrĩa ũhutĩtie ihĩndĩ rĩa mũndũ, kana wa ũrĩa ũtiihĩtwo, kana wa ũrĩa ũkuĩte, kana wa mbĩrĩra. Nake ũrĩa mũtheru nĩakaminjĩrĩria ũrĩa mũtarĩ mũtheru mũthenya wa gatatũ na mũthenya wa mũgwanja, nake nĩagatherio mũthenya wa mũgwanja, na nĩagathamba nguo ciake, na nĩegethamba na maaĩ, na nĩagatuĩka mũtarĩ mũtheru nginya

hwaĩ-inĩ. Nake mũndũ ũrĩa angĩthaahio, na ndagĩtherie, roho ũcio nĩakanangwo kuuma gatagatĩ-inĩ ka kĩũngano, tondũ nĩathaahĩtie indo iria theru cia Mwathani, nĩ ũndũ maaĩ ma kũminjaminjĩria matiaminjaminjĩrĩtio igũrũ rĩake, ndatheru. Nĩgũkorwo watho wa tene na tene kũrĩ inyuĩ, na ũrĩa ũraminjagĩria maaĩ ma gũtheria nĩagathambia nguo ciake, na ũrĩa ũrahutia maaĩ ma gũtheria nĩagatuĩka mũgwati nginya hwaĩ-inĩ. Na kĩndũ gĩothe kana ũrĩa ũtarĩ mũtheru angĩhutia wake, nĩgĩgatuĩka kĩtarĩ kĩtheru, na roho ĩrĩa ĩrahutia, nĩĩgatuĩka ĩtarĩ mũtheru nginya hwaĩ-inĩ.

20

Nao ariũ a Isiraeli makĩũka, kĩrĩndĩ gĩothe, werũ-inĩ wa Sini, mweri-inĩ wa mbere, nao andũ magĩikara Kadeshi, nake Miriamu agĩkua kũu, na agĩthikwo kũu. Na gũtiarĩ na maaĩ kũrĩ kĩũngano kĩu, nao makĩũngana mokĩrĩre Musa na Harũni. Nao andũ makĩnuguna na Musa, makiuga atĩrĩ, Naarĩ korwo tũakuire hĩndĩ ĩrĩa ariũ a ithe witũ maaniinirwo mbere ya Mwathani. Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũrehe kĩrĩndĩ kĩa Mwathani werũ-inĩ ũyũ mũtũũrage hamwe na mahiũ maitũ? Na nĩ kĩĩ gĩtũmi kĩa ũndũ ũyũ? Mwatũrutire ithuĩ kuuma Misiri, gũũka handũ haha heru hĩndĩ ĩno, handũ harĩa hatĩhaandagwo, hatarĩ mĩkũyũ, hatarĩ mĩthabibũ, hatarĩ makomamanga, na hatarĩ maaĩ ma kũnyuuo.

Nake Musa na Aroni mokire kuuma mbere ya kĩũngano magĩthiĩ

mũrango-inĩ wa Hema ya Ũira, nao makĩgũa magĩturumithia mothiũ mao thĩ, nayo riiri wa Jehova ũkĩmoimĩrĩra. Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Oya rũthanju rwaku, ũcookanĩrĩrie kĩũngano wee na Harũni mũrũ wa nyũkwa, mwarie kũrĩ ihiga mbere yao, narĩo nĩrĩkũheana maaĩ marĩo, na mũrutĩre maaĩ kuuma ihiga-inĩ, mũnyuithie kĩũngano na mahiũ mao. Nake Musa akĩoya rũthanju rũrĩa rwarĩ mbere ya Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathanĩte. Nake Musa na Aroni nĩmacookanĩrĩirie kĩrĩndĩ mbere ya ihiga, nake akĩmeera atĩrĩ, Thikĩrĩriai inyuĩ aremi, kaĩ ti kuuma ihiga-inĩ rĩĩrĩ tũkũmũrutĩra maaĩ? Nake Musa aatuĩrĩria guoko gwake igũrũ, akĩhũũra ihiga na rũthanju maita meerĩ, namo maaĩ maingĩ makiuma, nakĩo kĩũngano gĩkĩnyua, na mahiũ mao. Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa na Aroni, atĩ tondũ mũtigetĩkirie kũntheria mbere ya ciana cia Isiraeli, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ mũtikatoonia kĩũngano kĩu thĩ ĩrĩa ndĩmaheete. Ĩno nĩyo maaĩ ma Ngarari, tondũ ariũ a Isiraeli nĩmarumanĩirio mbere ya Mwathani, nake akĩamũrwo gatagatĩ-inĩ kao.

Nake Musa agĩtũma andũ-njĩra kuuma Kadeshi kũrĩ mũthamaki wa Edomu, akiuga atĩrĩ, Ũũ nĩguo mũrũ-wa-nyũkwa Isiraeli ekuuga: Wee nĩũĩ ũhoro wothe ũrĩa ũtũnyariirĩte ithuĩ. Nao maithe maitũ makĩharũrũka magĩthiĩ bũrũri wa Misiri, na tũgĩtũũra bũrũri wa Misiri matukũ maingĩ, na andũ a Misiri makĩtũnyariira ithuĩ na maithe maitũ. Na ithuĩ tũkayagĩra Mwathani, nake Mwathani nĩaiguire mũgambo witũ, na atũmĩte mũraika, agĩtũruta Misiri, na rĩu tũrĩ itũũra-inĩ rĩa Kadeshi, mũhaka-inĩ waku. Tũkũhĩtũkĩra bũrũri waku, tũtigathiĩra

mĩgũnda, kana mĩgũnda ya mĩthabibũ, kana tũnyue maaĩ kuuma irima rĩaku. Tũgũthiĩra njĩra ya ũthamaki, tũtigagarũrũka mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nginya tũhĩtũkĩre mĩhaka yaku. Na Edomu akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũkahĩtũkĩra bũrũri wakwa, no ũngĩgeria, nĩngũkuuma na mbaara ngũtũngane. Nao makĩmwĩra ariũ a Isiraeli, Tũkũhĩtũkĩra hĩndĩ ya kĩrĩma. Angĩkorwo tũnyue maaĩ maku, niĩ na mahiũ makwa, nĩngũkũrĩha. No ũndũ ũcio ti ũndũ wa bata. Tũkũhĩtũkĩra hĩndĩ ya kĩrĩma. No aaririe atĩrĩ, Ndũkahĩtũkĩra ũhoro-inĩ wakwa. Nake Edomu akiuma gũtũnga nĩguo amũtũnge arĩ na kĩrĩndĩ kĩnene, na arĩ na guoko kwa hinya. Na Edomu ndaendire kũheana Isiraeli ũhoro wa kũhĩtũkĩra mĩhaka yake, nake Isiraeli akĩgarũrũka kuuma harĩ we. Nao makiuma Kadeshi, nao ariũ a Isiraeli, kĩũngano gĩothe, magĩkinya kĩrĩma-inĩ kĩa Horu.

Nake Mwathani akĩĩra Musa na Harũni kũu Horu, kĩrĩma-inĩ kĩrĩa kĩarĩ mĩhaka-inĩ ya bũrũri wa Edomu, akiuga atĩrĩ, Harũni nĩatuĩke wongerekere kũrĩ andũ ake, nĩgũkorwo mũtigatoonya bũrũri ũrĩa ndĩheete ariũ a Isiraeli, tondũ mũũrakariirie igũrũ rĩa maaĩ ma irumi. Oya Haruni, na Eleazaru mũrũ wake, na ũmaambatie kũrĩma kĩrĩma kĩa Horu, mbere ya kĩũngano gĩothe. Na ũrute Harũni kanjũ yake, na ũhumbe Eleazaru mũriũ wake, na Harũni ongeretwo akue kũu. Nake Musa ekire o ta Mwathani aathire, na akĩmũambatia kĩrĩma-inĩ kĩa Horu mbere ya kĩũngano gĩothe, Nake akĩruta Haruni nguo ciake, na agĩcihumba Eleazari mũriũ wake, nake Haruni agĩkua igũrũ wa gacũmbĩrĩ wa kĩrĩma, nake Musa na Eleazari makĩikũrũka

kuuma kĩrĩma-inĩ. Nacio kĩrĩndĩ gĩothe gĩkĩona atĩ Aroni nĩakuĩte, nao makĩrĩra Aroni mĩthenya mĩrongo ĩtatũ, nyũmba yothe ya Isiraeli.

21

Nake aiguire Mũthamaki wa Mukanaani Aradi ũrĩa watũũraga werũ-inĩ, atĩ Isiraeli nĩokĩte na njĩra ya Athareni, nake akĩrũa na Isiraeli, na akĩmataha amwe ao. Nake Isiraeli akĩhooya Mwathani kĩĩranĩro, akiuga atĩrĩ, Angĩkorwo nĩũkaneana andũ aya moko-inĩ makwa, nĩnganiina o biũ hamwe na matũũra mao. Nake Mwathani akĩigua mũgambo wa Isiraeli, na akĩneana Mũkaanani moko-inĩ make, nake akĩmũruta, hamwe na matũũra make, nao magĩĩta rĩĩtwa rĩa handũ hau Kĩrumi.

Na maathiire kuuma Horu ya kĩrĩma, makĩgera njĩra ya iria itune, makĩrigiicĩria bũrũri wa Edomu, nao andũ makĩaga na hinya marĩ njĩra-inĩ. Nao andũ makĩaria kũrĩ Ngai na kũringana na Musa, makiuga, Nĩ kĩĩ gĩtũma ũndũ ũyũ? Watũrutire kuuma bũrũri wa Misiri nĩguo ũtũũrage thĩinĩ wa werũ? Nĩ ũndũ gũtirĩ mũgate, o na gũtirĩ maaĩ, nayo roho iitũ nĩĩthũire mũgate ũyũ ũtarĩ bata. Nake Mwathani agĩtũma nyoka cia kũũraga kũrĩ andũ, nacio ikĩrũma andũ, nao andũ aingĩ a ciana cia Isiraeli magĩkua. Na rĩrĩa andũ maakinyire kũrĩ Musa, maarĩ makiuga atĩ, Nĩtwĩhĩtie, tondũ nĩtwaririe njũũru kũringana na Mwathani, na kũringana na wee. Hooya nĩ ũndũ ũcio kũrĩ Mwathani, na nĩahererie nyoka kuuma harĩ ithuĩ. Nake Musa akĩhooya

Mwathani ũhoro wa andũ, nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, thondeka wee mwene nyoka, na ũmĩige igũrũ wa rũũri, na nĩgũgatuĩka angĩkorwo nyoka ĩrũma mũndũ, mũndũ wothe ũrĩa arũmĩtwo ona amĩone nĩagatũũra muoyo. Nake Musa athondekire nyoka ya gĩcango, nake akĩmĩhaanda igũrũ rĩa kĩmenyithia, na gũkĩgĩa atĩ rĩrĩa rĩothe nyoka yarũmaga mũndũ, nake akĩrora nyoka ĩyo ya gĩcango, nake agĩtũũra muoyo.

Nao ariũ a Isiraeli makĩehera, na makĩamba hema kũu Obothu. Nao moima kuuma Obothu, na makĩamba hema kũu Achalga kuuma mwena ũrĩa ũngĩ thĩinĩ wa werũ, ũrĩa ũrĩ mbere ya Moabu, mwena wa irathĩro rĩa riũa. Na kuuma hau maathiire, na makĩamba hema mũkuru-inĩ wa Zaredi. Na kuuma kũu maathiire, magĩamba hema mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Arinoni werũ-inĩ, kĩrĩa kĩrathaga kuuma mĩhaka-inĩ ya Aamori, nĩgũkorwo Arinoni nĩ mĩhaka ya Moabi, gatagatĩ ka Moabi na Mũamori. Nĩ ũndũ ũcio kũgwetwo thĩinĩ wa ibuku, Mbaara ya Mwathani ĩgwatirie Zahab mwaki, na tũrũũĩ twa Arnon. Nake tũrũũĩ kũu athuurire gũtũma Er atũũre, na nĩkũonganĩirio mĩhaka-inĩ ya Moabi.

Na kuuma hau nĩ kĩo gĩthima, gĩthima kĩu kĩrĩa Mwathani eerire Musa atĩrĩ, Cookanĩrĩria andũ, na nĩngamahe maaĩ ma kũnyua. Hĩndĩ ĩyo Isiraeli nĩainire rwĩmbo rũrũ igũrũ rĩa gĩthima, ambĩrĩriai harĩ kĩo gĩthima, Nĩmacenjire kĩo atongoria, makĩruta kĩo athamaki a ndũrĩrĩ thĩinĩ wa ũthamaki wao, hĩndĩ ya gwatha kwao. Na kuuma gĩthima thĩinĩ wa Manthanaein, na kuuma Manthanaein thĩinĩ wa Naaliel, na kuuma Naaliel thĩinĩ wa

Bamoth, na kuuma Bamoth thĩinĩ wa Ianin, ĩrĩa ĩrĩ thĩinĩ wa werũ wa Moab, kuuma gacũmbĩrĩ ka kĩrĩa kĩenjwo, kĩrĩa kĩrorete kũringana na ũthiũ wa werũ.

Nake Musa atũmire athuuri kũrĩ Sihoni mũthamaki wa Aamori na ciugo cia thayũ, akiuga Tũkahĩtũkĩra bũrũri waku, tũgũthiĩ njĩra-inĩ, na tũtigagarũrũka kũrĩ mũgũnda kana kũrĩ mũgũnda wa mĩthabibũ, Tũtigaanyua maaĩ kuuma gĩthima-inĩ gĩaku, nĩtũgathiĩra njĩra-inĩ ya ũthamaki, nginya tũhĩtũkĩre mĩhaka yaku. Na ti akĩheo Sihoni Isiraeli kũhĩtũkĩra kũgera mĩhaka yake, na akĩũnganĩria Sihoni andũ othe ake, na akĩũma kũrũa na Isiraeli werũ-inĩ, na agĩũka Jahazi, na akĩrũgama kũrũa na Isiraeli. Nake Isiraeli akĩmũgũtha na ũũragani wa rũhiũ rwa njora, nao makĩgwatĩra bũrũri wake, kuuma Arinoni kũgĩkinya Jaboko, o kũgĩkinya ciana cia Amoni, tondũ Jazeri nĩyo mĩhaka ya ciana cia Amoni. Nake Isiraeli akĩoya matũũra mothe maya, nake Isiraeli agĩtũũra matũũra-inĩ mothe ma Aamori, kũu Heshiboni, na matũũra-inĩ mothe marĩa maahakane naguo. Nĩ kũrĩ nĩgũkorwo Hesiboni, itũũra inene rĩa Sihoni mũthamaki wa Aamori, na ũyũ akarũire mũthamaki wa Moabi mbere, nao makĩoya bũrũri wake wothe, kuuma Aroeri nginya Arinoni. Nĩ ũndũ ũcio arĩa maaragia na ndaĩ makoiga atĩrĩ, ũkai Heshiboni, nĩguo yakwo na ĩthondekerwo itũũra rĩa Sihoni. Tondũ mwaki woimire kuuma Heshiboni, rũrĩmbĩ kuuma itũũra-inĩ rĩa Sihoni, na ũkĩrĩa nginya Moabu, na ũkĩmeria itugĩ cia Arinoni. Kaĩ kũrĩ wee Moab, andũ a Chemosh nĩmaniinĩte, ariũ ao nĩmanengereirwo nĩguo mahonokio, na airĩtu ao magatuĩka atĩĩi a mũthamaki wa Aamori Sihoni. Namo mbegũ yao nĩĩkoorwo,

kuuma Heseboni kũgĩkinya Daiboni, nao andũ-a-nja o na kĩu nĩmakĩakia mwaki igũrũ rĩa Moabi.

Nake Isiraeli agĩtũũra matũũra-inĩ mothe ma Aamori. Nake Musa agĩtũma andũ mathiĩ kũrora Jazeri, nao makĩnyiita itũũra rĩu, na tũtũra twarĩo, na makĩingata Aamori arĩa maatũũraga kuo. Na maacooka ma gũcooka, maambatire njĩra ya gũthiĩ Bashani, nake akiuma Ogu mũthamaki wa Bashani gũtũngana nao, na andũ ake othe mbaara-inĩ kũu Ederei. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ndũkamwĩtigĩre, tondũ nĩndĩmũneanĩte moko-inĩ maku, hamwe na andũ ake othe, na bũrũri wake wothe, na nĩũkamwĩka o ta ũrĩa wekire Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa watũũraga Heshiboni. Nao makĩmũgũtha we na ariũ ake na andũ ake othe, nginya matiatigirie o na ũmwe mũrĩ muoyo, nao makĩgaya bũrũri wake.

22

Nao ariũ a Isiraeli maarĩkia kuuma, magĩikara mambĩ mwena wa ithũĩro wa Moabu hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani mũrĩmo-inĩ wa Jeriko. Nake Balaki mũrũ wa Zipori onete maũndũ mothe marĩa Isiraeli ekire Aamori, Nake Moabu nĩetigĩrĩte andũ mũno tondũ maarĩ aingĩ, nake Moabu nĩanyiitirwo nĩ kũmena kuuma ũthiũ wa ciana cia Isiraeli. Na akiuga Moabi kũrĩ kĩama kĩa athuuri a Midiani, Rĩu nĩĩkanaambĩrĩria kũrũmbũiya andũ othe arĩa matũthiũrũrũkĩirie, o ta ũrĩa njaũ ĩrũmbũiyaga indo iria njirũ kuuma mũgũnda-inĩ. Nake Balaki mũrũ wa Zipori

mũthamaki wa Moabi aarĩ kũringana na ihinda rĩu. Nake atũmire andũ kũrĩ Balaamu mũrũ wa Beori Fathura, ũrĩa ũrĩ igũrũ rĩa rũũĩ bũrũri-inĩ wa ciana cia andũ ake, nĩguo amwĩte, akiuga atĩrĩ, ona andũ nĩmoimĩte kuuma Aiguputo, na ona nĩmahumbĩrĩte ũthiũ wa thĩ, na ũyũ aikarĩte hakuhĩ na niĩ. Na rĩu ũka ũrume andũ aya nĩ ũndũ nĩ marĩ hinya gũtũkĩra ithuĩ, tũngĩhota kũmahũũra, na nĩngũmaingata moime bũrũri-inĩ, tondũ nĩnjũũĩ atĩ arĩa ũrathima nĩmarathimagwo, na arĩa ũruma nĩmarumĩtwo. Na kĩama kĩa athuuri a Moabi na kĩama kĩa athuuri a Midiani magĩthiĩ marĩ na ũragũri moko-inĩ mao, nao magĩũka kũrĩ Balamu, makĩmwĩra ciugo cia Balaki. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ikarai haha ũtukũ ũyũ, na nĩngamũcookeria ũhoro ũrĩa Mwathani angĩnjĩĩra, nao atongoria a Moabu magĩikara kũrĩ Balaamu.

Nake Ngai agĩũka kũrĩ Balaam, akĩmũũria atĩrĩ, Andũ aya marĩ harĩ we nĩ a? Nake akiuga Balaam kũrĩ Ngai, Balak mũrũ wa Zippor, mũthamaki wa Moab, nĩatũmĩte andũ kũrĩ niĩ, akiuga, Ona, andũ nĩmoimĩte kuuma Misiri, na nĩmahumbĩrĩte wonekano wa thĩ, na ũyũ aikarĩte anyiitĩte wakwa. Rĩu ũka ũmũrume kũrĩ niĩ, angĩkorwo nĩngũhota kũmũgũtha, na nĩngũmũingata kuuma thĩ. Nake Ngai akĩĩra Balaamu atĩrĩ, ndũgathiĩ nao, o na ndũkarume andũ acio, nĩgũkorwo nĩmarathimĩtwo. Na kũrũgama Balaamu rũciinĩ, akĩĩra atongoria a Balaki atĩrĩ, Cookai kũrĩ mwathi wanyu, Ngai ndangĩrekia thiĩ na inyuĩ. Nao maarũkĩte atongoria a Moabi, magĩũka kũrĩ Balaki, na makiuga, Balaamu ndendaga gũthiĩ hamwe na ithuĩ.

Nake Balaki ongeire o kwendia atongoria aingĩ, na arĩa maarĩ na gĩtĩĩo gũkĩra acio. Nao magĩũka kũrĩ Balaamu, na makĩmwĩra atĩrĩ, maũndũ maya nĩmo moigaga Balaki mũrũ wa Ziporu, nĩngũthaitha ndũgatikie gũũka kũrĩ niĩ. Nĩgũkorwo nĩngũgĩtĩĩa na gĩtĩĩo, na indo ciothe ũngĩnjĩĩra nĩngũciĩka harĩ wee, na ũka ũnumĩre andũ aya. Na Balamu akĩhĩtũkia, na akiuga kũrĩ atongoria a Balaki atĩrĩ, Angĩkorwo Balaki aheana kũrĩ niĩ nyũmba yake ĩiyũrĩte betha na thahabu, ndingĩhota kũgararĩria kiugo kĩa Mwathani Ngai, gwĩka kĩndũ kĩnini kana kĩnene thĩinĩ wa meciiria makwa. Na rĩu eterai hau na inyuĩ ũtukũ ũyũ, na nĩngamenya kĩrĩa Mwathani nĩekuongerera kwaria harĩ niĩ. Nake Ngai agĩũka kũrĩ Balaamu ũtukũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo andũ aya marĩ hau gũgwĩta, ũkĩra ũmatwarane, no kiugo kĩrĩa ngũkwĩra-rĩ, kĩo ũgwĩka.

Na kũrũgama Balaamu rũciinĩ, nĩathiire ndigiri yake, na agĩthiĩ hamwe na atongoria a Moabu. Nake Ngai akĩrakara nĩ marakara tondũ nĩathiire we, nake mũtũmwo wa Ngai akĩũkĩra kũmũthitanga, nake we ahaicĩte igũrũ rĩa ndigiri yake, na ndungata iria igĩrĩ ciake hamwe nake. Nayo rĩrĩa ndigiri yonire mũtũmwo wa Ngai arũgamĩte gũthingana njĩra-inĩ, na rũhiũ rwa njora rũcomoretwo guoko-inĩ gwake, ndigiri ĩkĩgarũrũka kuuma njĩra-inĩ, na ĩgĩthiĩ werũ-inĩ, nake akĩhũũra ndigiri na rũthanju rwake nĩguo amĩrũnge njĩra-inĩ.

Nake mũraika wa Ngai akĩrũgama thĩinĩ wa mĩtaro ya mũgũnda wa mĩthabibũ, rũgiri rũrĩ mwena ũmwe na rũgiri rũrĩ mwena ũrĩa ũngĩ, Nayo yonete ndigiri mũraika wa Ngai, ĩkĩĩhata yene

harĩ rũthingo, na ĩkĩhehenja kĩgũrũ kĩa Balaam harĩ rũthingo, nake akĩongerera o rĩngĩ kũmĩgũtha.

Na mũraika wa Ngai agĩcooka rĩngĩ, na aathiire akĩrũgama handũ hahĩnju, harĩa hataigana kũgarũrũka mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Rĩrĩa ndigiri yonire mũraika wa Ngai, ĩgĩikara thĩ Balamu arĩ igũrũ rĩayo, nake Balamu akĩrakara, akĩmĩhũũra na rũthanju. Na Ngai akĩhingũra kanua ka ndigiri, na ĩkĩĩra Balaam, Nĩ atĩa njĩkĩte kũrĩ wee, atĩ ũngũthĩte mahinda matatũ maya? Nake Balaam akĩĩra ndigiri atĩrĩ, Nĩũnthekagĩrĩria, na korwo ndaarĩ na rũhiũ rwa njora guoko-inĩ, nĩngĩkorwo nĩndakũtheeca. Nayo ndigiri ĩkĩĩra Balamu, Githĩ ti niĩ ndigiri yaku ĩrĩa ũkoragwo ũhaicaga igũrũ rĩayo kuuma ũnini waku nginya ũmũthĩ? Githĩ ndĩrĩ ndĩgũnyararia ndĩgwĩkĩire ũguo? Nake akiuga, Aca. Nĩaguũririe no Ngai maitho ma Balaamu, nake akĩona mũtũmwo wa Mwathani arũgamĩte akĩregete njĩra-inĩ, na rũhiũ rwa njora rũcomoretwo guoko-inĩ gwake, nake akĩinamĩrĩra, akĩturumithia ũthiũ wake thĩ. Nake mũraika wa Ngai akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte ũgũthe ndigiri yaku mahinda matatũ maya? Na rora, niĩ ndoimire nĩguo ngũthitange, tondũ njĩra yaku ndĩrĩ njega mbere yakwa, na ndigiri yonete niĩ, ĩkĩhũndũka kuuma harĩ niĩ mahinda matatũ maya. Na angĩkorwo ndĩagarũkire, rĩu nĩ ũndũ ũcio wee ti-itherũ nĩndakũũragire, no ĩyo nĩndamĩhonokirie. Nake Balaamu akĩĩra mũraika wa Mwathani atĩrĩ, Nĩnjĩhĩtie, nĩgũkorwo ndaamenyaga atĩ wee nĩwanjũkĩrĩire njĩra-inĩ gũtũngana, na rĩu angĩkorwo ndũkũhingĩrio, nĩngũcooka. Nake mũraika wa Ngai akĩĩra Balaamu atĩrĩ, thiĩ hamwe na andũ acio, no kiugo kĩrĩa

ngũkwĩra, kĩu nĩkĩo ũkaiga ũkĩaria. Nake Balaamu agĩthiĩ hamwe na anene a Balaki.

Rĩrĩa Balaki aiguire atĩ Balaamu nĩokĩte, akiumagara gũthiĩ kũmũtũnga, agĩthiĩ itũũra-inĩ rĩa Moabi, rĩrĩa rĩarĩ mĩhaka-inĩ ya Arinoni, kũrĩa kwarĩ mũhaka-inĩ wa bũrũri. Nake Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, Githĩ ndĩakũtũmĩire gũgwĩta? Nĩ kĩĩ ũtokire kũrĩ niĩ? Ti-itherũ ndingĩhota gũkũhe gĩtĩĩo? Na Balamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, Ona nĩnjũkĩte kũrĩ wee rĩu, ndĩrĩ na hinya wa kwaria kĩndũ? Kiugo kĩrĩa Ngai angĩkorwo nĩekũikia kanua-inĩ gakwa, kĩu nĩngwaria. Na Balaamu agĩthiĩ hamwe na Balaki, nao magĩkinya matũũra-inĩ ma mĩgũnda-inĩ. Nake Balaki akĩrutire ng'ondu na njaũ, na agĩtũmĩra Balaamu na anene arĩa maarĩ hamwe nake. Na gũkĩhana rũciinĩ, na ũndũ wa kũoya Balaki ũrĩa Balaamu, akĩmũambatia igũrũ kũrĩ gĩtugĩ kĩa Baali, na akĩmuonia kũu gĩcunjĩ kĩmwe kĩa andũ.

23

Nake Balaam akĩĩra Balaki atĩrĩ, Njakĩra haha igongona mũgwanja, na ũhaarĩrie haha njaũ mũgwanja, na ndũrũme mũgwanja. Nake Balaki agĩĩka o ta ũrĩa Balamu aamwĩrire, na akĩrutĩra njaũ na ndũrũme igongona-inĩ. Nake akiuga Balaamu kũrĩ Balaki, Rũgama igũrũ rĩa magongona maku, na nĩngũthiĩ kana Ngai akoneke kũrĩ niĩ thĩinĩ wa gũtũngana, na kiugo kĩrĩa akaanyonie, nĩngũkwĩra wee. Nake akĩrũgama Balaki igũrũ rĩa magongona make. Nake Balaamu athiire kũũria Ngai, na agĩthiĩ

narũnjo, nake Ngai akĩonekera Balaamu, nake akĩmwĩra atĩrĩ, Balaamu, igongona mũgwanja nĩhaarĩirie, na nĩndehereirie njaũ na ndũrũme igũrũ wa kĩgongona. Nake Ngai akĩikĩra kiugo kanua-inĩ ka Balaam, nake akiuga, aagarũrũkĩte kũrĩ Balaki, ũguo nĩguo ũkwaria. Nake akĩgarũrũka kũrĩ we, nake we nĩarũgamĩte igũrũ rĩa maruta make ma njino, na anene othe a Moabi marĩ hamwe nake, nayo roho ya Ngai ĩkĩmũkora. Nake aaruta thimo yake, akiuga atĩrĩ, Kuuma Mesopotamia nĩandũmĩire Balaki mũthamaki wa Moabi, kuuma irĩma-inĩ cia mwena wa irathĩro, akiuga atĩrĩ, Ũka ũnjũkĩre Jakubu, na ũka ũrumĩre Isiraeli. Nĩ kĩĩ ndĩrume ũrĩa Mwathani atarumĩte? Kana nĩ kĩĩ ndĩrume ũrĩa Ngai atarumĩte? Tondũ kuuma igũrũ rĩa irĩma nĩngamuona, na kuuma tũrĩma-inĩ nĩngamũrora, ona andũ oiki nĩmagatũũra marĩ oiki, na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ matigatarwo. Nũũ athimĩte mbegũ ya Jakubu, na nũũ agatara mĩhĩrĩga ya Isiraeli? Roho wakwa ũrokua thĩinĩ wa roho cia athingu, na mbegũ yakwa ĩtuĩke ta mbegũ ya acio.

Nake Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, Nĩ atĩa wanjĩkĩte? Ndagũĩtire nĩguo ũrume thũ ciakwa, no rĩrĩ, wee nĩũciathimĩte. Nake Balaamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, Githĩ ti ũrĩa wothe Ngai angĩikĩra kanua-inĩ gakwa, ũcio nĩngũmenyerera kwaria? Nake akĩĩra Balaki atĩrĩ, ũka rĩngĩ hamwe na niĩ handũ hangĩ harĩa ũtakamwona arĩ kũu, no ũkoona o gĩcunjĩ kĩmwe gĩake, no ndũkoona othe, na ũmũrume nĩ ũndĩ wakwa arĩ kũu.

Nake akĩmũtwara mũgũnda-inĩ wa kĩĩhũũra igũrũ wa gacũmbĩrĩ karĩa gaathemĩtwo, nake agĩaka hau igongona mũgwanja, na

akĩrutĩra gacaũ na ndũrũme igũrũ wa kĩgongona. Nake Balaamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, Rũgama hau igũrũ rĩa magongona maku, no niĩ nĩngũthiĩ kũũria Ngai. Nake Ngai akuonana na Balaamu, na akĩiga kiugo kanua-inĩ gake, na akĩmwĩra atĩrĩ, Cooka kũrĩ Balaki, na ũkaarie maũndũ maya. Nake akĩgarũrũka kũrĩ we, nake ũcio aarũgamĩte igũrũ rĩa iruta rĩake rĩa gũcinwo biũ, na anene othe a Moabi marĩ hamwe nake, nake Balaki akĩmũũria atĩrĩ, Mwathani oigire atĩa? Na aarĩkia kuoya thimo yake, akiuga, ũkĩra Balaki, na ũthikĩrĩrie, ĩgua na gũtũ mũira mũrũ wa Zipori. Ngai ti mũndũ nĩguo aheenanie, kana ti mũriũ wa mũndũ nĩguo ahĩtithio. We mwene oigĩte, tiguo ekũhinga? Nĩekwaria, na tiguo ekũikarĩra? Atĩrĩrĩ, nĩndĩrutĩte wĩra wa kũrathima, nĩngarathima, na ti-ti ndigagarũrũka. Gũtigakorwo wĩra wa hinya thĩinĩ wa Jakubu, kana gũtikooneka ruo thĩinĩ wa Isiraeli, Mwathani Ngai wake arĩ hamwe nake, indo cia riiri cia aathani irĩ thĩinĩ wake. Ngai ũrĩa wamurutire kuuma bũrũri wa Misiri arĩ ta riiri wa mbogo ĩrĩa ĩrĩ rũhĩa rũmwe kũrĩ we. Tihĩ nĩgũkorwo kũrĩ ũragũri thĩinĩ wa Jakubu, kana ũrathi thĩinĩ wa Isiraeli; kũringana na ihinda nĩrĩkeerwo Jakubu, na kũrĩ Isiraeli, atĩ kĩĩ Ngai arĩhingĩria? Ona andũ ta mwana wa mũrũũthi nĩmakarahũka, na ta mũrũũthi nĩmakagĩa na mwĩtĩĩo; matikakomaga nginya marĩe gĩthĩgio, na manyue thakame ya arĩa magurarĩtio.

Nake Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, ndũkanamũrume na irumi, o na ndũkanamũrathime na kĩrathimo. Na ũcookia Balaam, akĩĩra Balak atĩrĩ, githĩ ndiaakwĩrire ngĩkuuga atĩrĩ, kiugo kĩrĩa Ngai angĩaria, kĩu nĩkĩo ngwĩka? Nake Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ,

Ũka njoe wee kũrĩ handũ hangĩ, angĩkorwo nĩgũkenia Ngai, na ũmũrume kũu. Nake Balaki akĩoya Balaamu igũrũ wa gacũmbĩrĩ wa Peori, kĩrĩa kĩatambũrũkaga gũthiĩ werũ-inĩ. Nake Balamu akĩĩra Balaki atĩrĩ, njakĩra haha igongona mũgwanja, na ũnhaarĩrie haha njaũ mũgwanja na ndũrũme mũgwanja. Na Balaki eekire o ta ũrĩa Balamu aamwĩrire, na akĩrutĩra njaũ na ndũrũme igũrũ wa kĩgongona.

24

Na rĩrĩa Balamu onire atĩ nĩ wega mbere ya Mwathani kũrathima Isiraeli, ndathiire kũringana na ũrĩa aamenyerete kũrĩ we gũthiĩ gũtũngana na iratha, nake akĩgarũra ũthiũ wake werekeire werũ-inĩ. Nake Balaamu akĩoya maitho make, akĩona Isiraeli ĩrĩ kambĩ kũringana na mĩhĩrĩga, nake Roho wa Ngai ũkĩmũkora. Nake acooka kũoya igũrũ ũhoro wa ngorano yake, akiuga, aroiga Balaamu mũrũ wa Beori, aroiga mũndũ ũrĩa onaga na ma. Oigaga akĩiguaga ciugo cia hinya, ũrĩa kĩoneki kĩa Ngai onire thĩinĩ wa toro, maitho make mahumbũrĩtwo. Kaĩ nyũmba ciaku nĩ njega atĩa Jakubu, hema ciaku Isiraeli, Taarĩ ituamba iria irĩ na kĩĩruru, na taarĩ mĩgũnda ĩrĩ igũrũ rĩa rũũĩ, na taarĩ hema iria Mwathani ahaandire, na taarĩ mĩtarakwa hau maaĩ-inĩ. Mũndũ nĩakoima kuuma mbegũ-inĩ yake, na nĩagathamakia ndũrĩrĩ nyingĩ, na ũthamaki wa Gog nĩũgatũũgĩrio, na ũthamaki wake nĩũkongererwo. Ngai nĩamuongoreire kuuma Misiri, ta riiri wa nyamũ ya rũhĩa ĩmwe kũrĩ we, nĩakarĩa ndũrĩrĩ cia thũ ciake, na icunjĩ iria noru ciao

nĩakamunya maguta, na na mĩguĩ yake nĩakarehithia thũ. Gũkomio thĩ, ehurũkĩte ta mũrũũthi, na ta kaana ka mũrũũthi; nũũ ũkaamũarahũra? Arĩa makũrathimaga nĩmarathimwo, na arĩa makũrumaga nĩmarumĩtwo.

Na Balaki arakaririo nĩ ũndũ wa Balaamu, na akĩhũũrithania moko make, na Balaki akĩĩra Balaamu atĩrĩ, nĩndagwĩtire nĩguo ũrume thũ yakwa, na rora, ũrathima ũmĩrathimĩte ihinda rĩa gatatũ rĩĩrĩ. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũra gũthiĩ handũ haku. Ndoigire atĩ nĩngagũtĩĩithia, no rĩu Mwathani nĩakũimĩte riiri. Nake Balamu akĩĩra Balaki, githĩ ti na andũ arĩa watũmire harĩ niĩ ndarĩarĩirie, ngĩũga, Angĩkorwo Balaki aheana kũrĩ niĩ nyũmba yake ĩiyũrĩte betha na thahabu, ndingĩhota kũgarũrũka kiugo kĩa Mwathani nĩguo njĩke kĩndũ kĩega kana kĩũru kuuma harĩ niĩ mwene; indo iria ciothe Ngai angĩaria, icio nĩcio ngwaria. Na rĩu ona, nĩndĩrathiĩ thiĩ handũ hakwa. Ũka, nĩngũkuhe kĩrĩra kĩrĩa andũ aya megwĩka andũ aku matukũ-inĩ ma mũthia.

Na aarĩkia kũoya ngoigano yake, akiuga atĩrĩ,

Oiga Balamu mũrũ wa Beori, oiga mũndũ ũrĩa na ma onaga, ũrĩa ũiguaga ciugo cia Ngai, ũmenyaga ũmenyo kuuma kũrĩ ũrĩa Mũrĩa-Igũrũ-Mũno, na kĩoneki kĩa Ngai onete thĩinĩ wa toro, nĩmahingũrĩtwo maitho make. Nĩngamuonia, na ti rĩu, nĩngarathima, na ndĩrakuhĩrĩria, nĩĩkarahũka njata kuuma kũrĩ Jakubu, nĩakarahũka mũndũ kuuma kũrĩ Isiraeli, na nĩakoinanga atongoria a Moabi, na nĩagataha ariũ othe a Sethi. Na Edomu ĩgaatuĩka igai, na igai ĩgaatuĩka rĩa Esau thũ yake, na

Isiraeli nĩekire na hinya. Nake nĩakarahũka kuuma kũrĩ Jakubu, na nĩakaniina ũrĩa ũrahonokio kuuma itũũra-inĩ inene. Na onete Amaleki, na oya thimo yake, akiuga atĩrĩ, kĩambĩrĩria kĩa ndũrĩrĩ nĩ Amaleki, na mbegũ yao ĩkaananga. Na onete Mũkeni, na oete thimo yake, akiuga, Gĩikaro gĩaku nĩ kĩa hinya, na ũngĩiga gĩtara gĩaku ihiga-inĩ, Na angĩkorwo gũtuĩka kũrĩ Beori itara rĩa ũhinga, Aasuri nĩmagataha wee. Na onete Og, na oya njohi yake, akiuga atĩrĩ, ũi ũi, nũũ agatũũra rĩrĩa Ngai akaiga maũndũ macio? Nao nĩmakoima kuuma guoko-inĩ kwa Akitimu, na nĩmakahinyĩrĩria Ashuri, na nĩmakahinyĩrĩria Ahibirania, na o ene othe hamwe nĩmakaniinwo. Na aarĩkia gũũkĩra, Balaamu agĩthiĩ, akĩgarũrũka handũ gwake mwene, nake Balaki agĩthiĩ gwake mwene.

25

Na gũikara Isiraeli kũu Shittimu, na andũ makĩthaahio nĩ kũhũũra ũmaraya na airĩtu a Moabu. Na magĩĩta thĩinĩ wa magongona ma mĩhianano yao, na andũ makĩrĩa magongona mao, na makĩhooya mĩhianano yao. Nake Isiraeli nĩakinyirio kũrĩ Baali Peori, nake Mwathani akĩrakarĩra Isiraeli na marakara. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Oya atongoria othe a andũ, ũmaheane kũrĩ Mwathani mbere ya riũa, namo marakara ma mang'ũrĩ ma Mwathani nĩmakagarũrũka mehere kũrĩ Isiraeli. Nake Musa akĩĩra mĩhĩrĩga ya Isiraeli atĩrĩ, Ũragei o mũndũ mũndũ wake mwene ũrĩa wamenyereire Baali-Peori. Na rora, mũndũ ũmwe wa ariũ a Isiraeli agĩũka akĩrehe mũrũ wa

nyina kũrĩ mũndũ-wa-nja Mũmidiani mbere ya Musa, na mbere ya kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli, nao makĩrĩra hau mũrango-inĩ wa hema ya Ũira. Nake ona Finehasi mũrũ wa Eleazari mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, akĩrũgama kuuma gatagatĩ-inĩ ka kĩũngano, na akuua itimũ guoko-inĩ gwake, Atoonya thuutha wa mũndũ ũcio Mũisiraeli thĩinĩ wa riiko, na akĩtheeca eerĩ, mũndũ ũcio Mũisiraeli na mũndũ-wa-nja ũhĩtũkĩirie nda yake, nayo mũthiro ũkĩrũgama kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli. Nao arĩa maakuire thĩinĩ wa mũthiro maarĩ ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na ĩna.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Phinehas mũrũ wa Eleazar mũrũ wa Aaron ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai nĩahooreririe marakara makwa kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, tondũ nĩagĩire na kĩyo gĩakwa gatagatĩ kao, na ndina niinire ariũ a Isiraeli nĩ ũndũ wa kĩyo gĩakwa. Ũguo ndoiga, ona niĩ ndĩmũhe kĩrĩkanĩro kĩa thayũ, Nake nĩgũgaakorwo harĩ we na harĩ rũciaro rwake thuutha wake kĩrĩkanĩro kĩa ũthĩnjĩri-Ngai wa tene na tene, nĩ ũndũ wa ũrĩa aarĩ na kĩyo harĩ Ngai wake, na akĩhoroheria ciana cia Isiraeli. Rĩĩtwa rĩa mũndũ ũrĩa Mũisiraeli ũrĩa wagũthwo, ũrĩa wagũthwo hamwe na mũndũ-wa-nja wa Mũmidiani, rĩarĩ Zambri, mũriũ wa Salimoni, mũtongoria wa nyũmba ya mbarĩ cia Simeoni. Narĩo rĩĩtwa rĩa mũndũ-wa-nja ũrĩa Mũmidiani ũrĩa wahũũrirwo, Chasbi, mwarĩ wa Zur, mũtongoria wa rũrĩrĩ rwa Ommoth, nyũmba ya nyũmba cia maithe nĩ ya Amidiani.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga atĩrĩ, Aria kũrĩ ariũ a

Isiraeli, ũmeere atĩrĩ, Tuĩkai thũ kũrĩ Amidiani na mũmahũũre. Nĩgũkorwo nĩmagũthũire o ene inyuĩ na ũhinga, maingĩ o ta ũrĩa mamahingaga inyuĩ nĩ ũndũ wa Peor, na nĩ ũndũ wa Chasbi mwarĩ wa mũnene wa Midian, mwarĩ wa nyina wao, ũrĩa wahũũrirwo mũthenya wa kũhũũrwo nĩ ũndũ wa Peor.

26

Nayo gũkĩoneka thuutha wa ũgũtha ũcio, nake Mwathani akĩaria na Musa na Eleazari ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, akiuga, Oya kĩambĩrĩria kĩa kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ kũringana na nyũmba cia maithe mao, othe arĩa mathiiaga nja kũrũa thĩinĩ wa Isiraeli.

Na Musa na Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai makĩaria kũu Arabothi ya Moabi hau Jorodani kũng'eth Kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ ya ũkũrũ na igũrũ, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, na ariũ a Isiraeli arĩa moimire bũrũri wa Misiri. Reuben nĩwe irigithathi rĩa mbere rĩa Israel, nao ariũ a Reuben nĩ Enoch, na andũ a Enoch, harĩ Pallu, andũ a Pallu. Kũrĩ Asron, andũ a Asronei; kũrĩ Charmi, andũ a Charmi. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya Rubeni, na ũtarĩ wao ũkĩgĩa ngiri mĩrongo ĩna na ithatũ, na magana mũgwanja na mĩrongo ĩtatũ.

Nao ariũ a Pallu nĩ Eliabu. Na ariũ a Eliabu, Namueli, na Dathani, na Abironi, aya nĩo metĩtwo a kĩũngano, aya nĩo arĩa maokĩrĩire Musa na Aroni thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Kora, thĩinĩ wa

ũremi wa Mwathani. Na thutha wa kũhingũra thĩ kanua kayo, ĩkĩmameria o na Kora, thĩinĩ wa gĩkuũ kĩa kĩũngano gĩake, rĩrĩa mwaki wamarĩire andũ mĩrongo ĩtano na magana meerĩ, nao magĩtuĩka kĩmenyithia, Acio nao ariũ a Kora matiakuire.

Na ariũ a Simeoni, andũ a ariũ a Simeoni, kũrĩ Namueli, andũ a Namueli, kũrĩ Jamini, andũ a Jamini, kũrĩ Jakini, andũ a Jakini, Kũrĩ Zara nĩ andũ a Zarai, kũrĩ Sauli nĩ andũ a Sauli. Aya nĩ andũ a Simeoni kuuma kũrĩ ũtarĩ wao, ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na igĩrĩ na magana meerĩ.

Ariũ a Judah maarĩ Er na Onan, nao makuire bũrũri wa Kanani. Na ariũ a Juda magĩtuĩka kũringana na mĩhĩrĩga yao: Shiloh, andũ a Shelanite; Phares, andũ a Perezite; Zerah, andũ a Zerahite. Nao ariũ a Phares magĩtuĩka: kũrĩ Hezron, andũ a Aasroni; kũrĩ Iamun, andũ a Iamuni. Aya nĩo andũ a Juda kũringana na ũthimi wao, itandatũ na mĩrongo mũgwanja ngiri na magana matano.

Na ariũ a Issachar kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Tola, andũ a Tolaite; kũrĩ Puah, andũ a Punite, Kũrĩ Iasoub, andũ a Iasoubi; kũrĩ Samram, andũ a Samrami. Aya nĩo andũ a Isakaru kuuma itarania-inĩ rĩao, inya na mĩrongo ĩtandatũ ngiri na magana mana.

Ariũ a Zebuluni kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Sered, andũ a Seredite; kũrĩ Athĩngĩ, andũ a Allonite; kũrĩ Allel, andũ a Allelite. Aya nĩo andũ a Zebuluni kuuma kũrĩ ũtarĩ wao, mĩrongo

ĩtandatũ ngiri na magana matano.

Ariũ a Gadi kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Saphoni, andũ a Saphoni; kũrĩ Hagi, andũ a Hagi; kũrĩ Shuni, andũ a Shuni, Kũrĩ Azene, andũ a Azene, kũrĩ Addi, andũ a Addi. Kũrĩ Arodi, andũ a Aroadi, kũrĩ Arieli, andũ a Arieli. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya ariũ a Gadi kuuma itarania rĩao, ngiri mĩrongo ĩna na ĩna na magana matano.

Ariũ a Asher kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Jamin, mũhĩrĩga wa Ajamini; kũrĩ Jesou, mũhĩrĩga wa Ajesoui; kũrĩ Baria, mũhĩrĩga wa Abariai. Kũrĩ Kober, andũ a Koberi; kũrĩ Melchiel, andũ a Melchieli. Na rĩĩtwa rĩa mwarĩ wa Asheri rĩarĩ Sarai. Aya nĩo andũ a Asheri kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri mĩrongo ĩna na ithatũ, na magana mana.

Ariũ a Josephu kũringana na mĩhĩrĩga yao, Manase na Efiraimu.

Ariũ a Manasseh. Kũrĩ Machir, andũ a Machiri, na Machir nĩaciarire Gilead; kũrĩ Gilead, andũ a Gileadi. Nacio ici nĩ ciana cia Gileadi, Ahiezeri, andũ a Ahiezeri, kũrĩ Chelegi, andũ a Chelegi. Kũrĩ Esrieli, andũ a Esrieli; kũrĩ Shekemu, andũ a Sychemi. Kũrĩ Symaer, andũ a Symaeri, na kũrĩ Opher, andũ a Opheri. Na Salpaad, mũriũ wa Opher, ndaarĩ na aanake, no aarĩ na airĩtu, na maya nĩmo marĩĩtwa ma airĩtu a Salpaad: Mala, na Noua, na Egla, na Melcha, na Thersa. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya Manase kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri igĩrĩ na mĩrongo ĩtano na magana mũgwanja.

Nao aya nĩo ciana cia Efuraimu, kũrĩ Suthala, andũ a Shuthelahite, kũrĩ Taanach, andũ a Tahanite. Aya nĩo ariũ a Suthala, harĩ na Eden, andũ arĩa a Eden. Ĩno nĩyo mĩhĩrĩga ya Efiraimu kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri mĩrongo ĩtatũ na igĩrĩ na magana matano, ĩno nĩyo mĩhĩrĩga ya ariũ a Jusufu kũringana na mĩhĩrĩga yao.

Ariũ a Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Bale, mũhĩrĩga wa Abali; kũrĩ Ashbel, mũhĩrĩga wa Aashbeli; kũrĩ Ahiram, mũhĩrĩga wa Aahirami.

Kũrĩ Sophan, andũ a Sophanes. Na ariũ a Bale magĩtuĩka Adari na Noemani; kũrĩ Adari, mũhĩrĩga wa Aadari, na kũrĩ Noemani, mũhĩrĩga wa Anoemani. Aya nĩo ciana cia Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao kuuma itarania-inĩ rĩao, ngiri mĩrongo ĩtatũ na ithano na magana matano.

Nao ariũ a Dani kũringana na mĩhĩrĩga yao, kũrĩ Samei, andũ a Sameii; aya nĩo mĩhĩrĩga ya Dani kũringana na mĩhĩrĩga yao. Mĩhĩrĩga yothe ya Ashuhamiti kũringana na ũtarĩri wao, yarĩ ngiri mĩrongo ĩtandatũ na ĩna, na magana mana.

Ariũ a Nafutali kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Asieli, andũ a Asieli; kũrĩ Gauni, andũ a Gauni. Kũrĩ Jeseri, andũ a Ajeseri; kũrĩ Selemu, andũ a Aselemi. Aya nĩo andũ a Nafutali kuuma kũrĩ ũtarĩ wao, ngiri mĩrongo ĩna na magana matatũ.

Ũyũ nĩguo ũtarĩ wa ariũ a Isiraeli, magana matandatũ ngiri na

ngiri ĩmwe na magana mũgwanja na mĩrongo ĩtatũ.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Bũrũri ũkũgayanio kũrĩ aya, kũgaya kũringana na mũigana wa marĩĩtwa. Kũrĩ arĩa aingĩ ũkaaingĩria igai, na kũrĩ arĩa anini ũkaanyiihia igai rĩao, o mũndũ, o ta ũrĩa maatarirwo, nĩakaheo igai rĩake. Kũringana na mĩgũnda, bũrũri ũcio ũrĩgayanio kũringana na marĩĩtwa, kũringana na mĩhĩrĩga ya maithe mao nĩmakaagaya. Kuuma kũrĩ mũtĩ ũrĩa ũcuukagwo nĩũkagayania igai rĩao gatagatĩ ka aingĩ na anini.

Na ariũ a Levi kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ Gershon, andũ a Gershonite; kũrĩ Kohath, andũ a Kohathite; kũrĩ Merari, andũ a Merari. Aya nĩ mĩhĩrĩga ya ariũ a Levi: mũhĩrĩga wa Lobeni, mũhĩrĩga wa Hebroni, mũhĩrĩga wa Kora, na mũhĩrĩga wa Mushi, nake Kohathu nĩaciarire Amuramu. Rĩĩtwa rĩa mũtumia wake rĩarĩ Jochebed, mwarĩ wa Levi, ũrĩa aaciarĩire acio kũrĩ Levi kũu Misiri, nake akĩciarĩra Amram ciana cia Aaron na Moses, na Miriam mwarĩ wa nyina wao. Na magĩtuĩka kũrĩ Aroni, Nadabu, na Abihu, na Eleazaru, na Ithamaru. Nake akuire Nadabu na Abihu rĩrĩa maarutaga mwaki wa kũngĩ mbere ya Mwathani kũu werũ-inĩ wa Sinai. Na magĩtuĩka kuuma itarania-inĩ rĩao ngiri mĩrongo ĩĩrĩ na ithatũ, arũme othe kuuma mweri ũmwe wa kũciarwo na igũrũ, nĩ ũndũ matiataranĩirio hamwe na ariũ a Isiraeli, tondũ matiaheirwo mũgaĩ gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli.

Nayo ĩno nĩyo ũtarĩ wa andũ wa Musa na Eleazaru mũthĩnjĩri-

Ngai, arĩa maatarire ariũ a Isiraeli kũu Arabothu ya Moabu, hau rũũĩ-inĩ rwa Jorodani kũng'ethera Jeriko. Na thĩinĩ wao ti kwarĩ mũndũ wa arĩa maatarirwo nĩ Musa na Aroni, arĩa maatarire ariũ a Isiraeli kũu werũ-inĩ wa Sinai. Tondũ Mwathani oigire kũrĩ o atĩrĩ, gĩkuũ makuage thĩinĩ wa werũ, na gũtirĩ o na ũmwe watigĩirio kuuma kũrĩ o, tiga Kalebu mũrũ wa Jefune, na Joshua mũrũ wa Nuni.

27

Na rĩrĩa airĩtu a Salapadi mũrũ wa Oferi, mũrũ wa Galaadi, mũrũ wa Makiri, wa andũ a Manase, wa ariũ a Jusufu, mookire, na maya nĩmo marĩĩtwa mao: Maala, na Nua, na Egila, na Melika, na Therisa, na kũrũgama mbere ya Musa, na mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya aathani, na mbere ya kĩũngano gĩothe hau mũrango-inĩ wa hema ya ũira, makiuga, Ithe witũ akuire werũ-inĩ, na we mwene ndaarĩ gatagatĩ ka kĩũngano kĩa andũ arĩa meegomanirie mbere ya Mwathani thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Kora, tondũ nĩ ũndũ wa mehia make akuire, na ariũ matiagĩire kũrĩ we. Rĩĩtwa rĩa ithe witũ ndĩkarĩkanirio kuuma gatagatĩ ka andũ ake, tondũ ndaarĩ na mũriũ. Tũhe igai gatagatĩ ka ariũ a ithe witũ. Nake akĩrehe Musa ciira ciao mbere ya Jehova.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, Kũgĩra atĩrĩ, nĩ ũndũ wa ma airĩtu a Salpaadi nĩmaaragia, kĩheo ũkaahe o kũgĩra ũtunyani wa igai gatagatĩ-inĩ ka ariũ a ithe wao, na ũkaigĩrĩra igai rĩa ithe

wao o. Na nĩũkaarĩria ariũ a Isiraeli, Ũkiuga atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũngĩkua, na mũriũ ti ũrĩ kũrĩ we, mũkaamĩria ũgai wake kũrĩ mwarĩ wake, Angĩkorwo na ti arĩ na mwarĩ, mũkaahe ũgai ũcio mũrũ wa nyina. Angĩkorwo no ti-marĩ kũrĩ we ariũ a nyina na ithe, mũkaahe ũgai kũrĩ mũrũ wa ithe wa ithe wake. Angĩkorwo gũtarĩ na ariũ a ithe wake, mũkaahe igai kũrĩ mũndũ wake ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nake kuuma mũhĩrĩga-inĩ wake, nĩguo agaye indo ciake, na ũndũ ũyũ ũgaatuĩka kũrĩ ariũ a Isiraeli kĩrĩra kĩa ciira, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

Na Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ambata ũthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩrĩa kĩrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, kĩrĩma gĩkĩ kĩa Nabau, na wone bũrũri wa Kanaani, ũrĩa niĩ ndĩrahe ariũ a Isiraeli ũtuĩke igai rĩao. Na nĩũkona, na nĩũkonganio kũrĩ andũ aku o nawe, o ta ũrĩa Harũni mũrũ wa nyũkwa akonganĩirio kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Horu. Tondũ mwaremeire kiugo gĩakwa thĩinĩ wa werũ wa Sini, rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩaremeire, kũamũra niĩ, mũtiaamũrire niĩ igũrũ rĩa maaĩ mbere yao, ũyũ nĩguo maaĩ ma ngarari kũu Kadeshi thĩinĩ wa werũ wa Sini. Nake Musa akiuga kũrĩ Mwathani, Mwathani Ngai wa maroho na nyama yothe nĩatuĩre mũndũ igoti-inĩ rĩĩrĩ. Ũrĩa ũgaathiĩ nja mbere ya ũthiũ wao, na ũrĩa ũgatoonya mbere ya ũthiũ wao, na ũrĩa ũkamarutia, na ũrĩa ũkamatoonia thĩinĩ, nĩguo kĩũngano kĩa Mwathani gĩtikanahaana ta ng'ondu iria itarĩ na mũrĩithi. Na Mwathani nĩaririe na Musa, akiuga atĩrĩ, wĩyoere Joshua mũrũ wa Nun, mũndũ ũrĩa ũrĩ na roho thĩinĩ wake, na ũmũigĩrĩre moko maku igũrũ rĩake. Na ũmũrũgamie mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na ũmũathe mbere ya kĩũngano gĩothe, na ũathe ũhoro wake

mbere yao. Na nĩũkamũhe riiri waku igũrũ rĩake, nĩguo ariũ a Isiraeli mamwathĩkĩre. Nake arũgame mbere ya Eleazar ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, nao nĩmakaũria ũtuanĩro wa kũonania mbere ya Jehova, kũringana na kanua gake nĩmakoima, na kũringana na kanua gake nĩmagatoonya we mwene na ariũ a Isiraeli marĩ na ũrĩa ũmwe, na kĩũngano gĩothe.

Nake Musa nĩekire o ta ũrĩa Mwathani aamwathĩte, na aarĩkia kuoya Joshua, akĩmũrũgamia mbere ya Eleazari ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya kĩũngano gĩothe, Nake aigĩrĩire moko make igũrũ rĩake, na akĩmũthondeka o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

28

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Atha ciana cia Isiraeli, na ũmeere, ũkiuga, iheo ciakwa, iheo ciakwa, maruta makwa ma mũtararĩko mwega, mũkarangĩra kũmarutĩra kũrĩ niĩ ciathĩ-inĩ ciakwa. Nĩũkameera atĩrĩ, ici nĩcio maruta marĩa mũkarehera Mwathani, tũtũrũme twĩrĩ twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ o mũthenya, nĩ ũndũ wa iruta rĩa gũcinwo rĩothe hĩndĩ ciothe. Mwatũrũme wa mbere ũkaũruta rũciinĩ, na mwatũrũme wa keerĩ ũkaũruta hwaĩ-inĩ.

Na nĩũgaahinga gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa oihi ũgima mũhinyu ũtuĩke igongona rĩtukanĩtio na maguta thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa kana kĩa hini. Igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, rĩrĩa rĩagĩire

kĩrĩma-inĩ kĩa Sinai, nĩ ũndũ wa mũtararĩko mwega kũrĩ Mwathani. Na kĩnyunyũ gĩake kĩa kana kĩa ĩni harĩ gatũrũme kamwe, thĩinĩ wa handũ hatheru ũgaita kĩnyunyũ kĩa kĩnyunyũ kĩrũmu harĩ Mwathani. Nĩũgathondeka gatũrũme ka keerĩ hwaĩ-inĩ, kũringana na igongona rĩake na kĩndũ kĩa kũnyuuo kĩake, mũgeeka mũtararĩko wa ũnungi kũrĩ Mwathani. Na mũthenya wa Thabatũ mũkarehera tũtũrũme twĩrĩ twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi cia mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta thĩinĩ wa igongona na kĩndũ gĩa kũnyuuo. Iruta rĩa gũcinwo biũ rĩa Thabatũ thĩinĩ wa Thabatũ, igũrũ rĩa iruta rĩa gũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, na iruta rĩa kũnyuuo rĩake.

Na rĩrĩa rĩa mĩeri mĩerũ nĩmũkarutĩra Mwathani igongona rĩa njino: njaũ igĩrĩ cia ng'ombe, na ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ. Icunjũrũ ithatũ cia mũtu mũhinyu ũrĩa mũnoru ũtukanĩtio na maguta kũrĩ njaũ ĩrĩa ĩmwe, na icunjũrũ igĩrĩ cia mũtu mũhinyu ũrĩa mũnoru ũtukanĩtio na maguta kũrĩ ndũrũme ĩrĩa ĩmwe, Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta harĩ mwatĩ ũmwe, igongona rĩa mũtararĩko mwega, kĩrutĩro kũrĩ Mwathani. Kĩheo kĩao gĩa ndibei nusu ya hĩni nĩgĩkorwo nĩ njaũ ĩrĩa ĩmwe, na gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa hĩni nĩgĩkorwo nĩ ndũrũme ĩrĩa ĩmwe. Na gĩcunjĩ kĩa kana kĩa hĩni nĩgĩkorwo nĩ gatũrũme karĩa kamwe ka ndibei. Ũyũ nĩguo igongona rĩa njino mweri kuuma mweri ũthiĩ mĩeri-inĩ ya mwaka.

Na mũrĩ ũmwe wa mbũri kuuma mbũri-inĩ ũhoro wa mehia

kũrĩ Mwathani, igũrũ rĩa iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, nĩrĩkaheanwo, na kĩndũ gĩake kĩa kũnyuuo.

Na thĩinĩ wa mweri wa mbere, mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri, nĩ Bathaka ya Mwathani. Na mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri ũyũ nĩ gĩathĩ, matukũ mũgwanja mũkaarĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia. Namo mũthenya wa mbere ũrĩa wĩtanĩtio mũtheru ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ, mũtigwĩka wĩra o wothe wa ũkombo. Na mũkarehera maruta ma gũcinwo biũ kũrĩ Mwathani, njaũ igĩrĩ kuuma harĩ ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe, itarĩ na kaũũgũ kũrĩ inyuĩ. Na igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe. Gĩcunjĩ kĩa ikũmi, gĩcunjĩ kĩa ikũmi, nĩũgwĩka harĩ gatũrũme karĩa kĩmwe, harĩ tũtũrũme mũgwanja. Na mwatĩ ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia, kũmũhoroheria inyuĩ, Tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe rĩa rũciinĩ, rĩrĩa rĩrĩ igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe. Ici kũringana na ici mũgwĩka mũthenya ũcio thĩinĩ wa mĩthenya mũgwanja, kĩheo kĩrutĩro gĩa mũtararĩko mwega harĩ Mwathani; igũrũ rĩa iruta rĩa gũcinwo rĩothe rĩa hĩndĩ ciothe ũgaathondeka iruta rĩa kũnyuuo rĩake. Nayo mũthenya wa mũgwanja ũgeetuuo mũthenya mũtheru harĩ inyuĩ, mũtikaneeka wĩra o wothe wa ũndũ mũthenya-inĩ ũcio.

Na mũthenya wa arĩa ethĩ, rĩrĩa mũrĩrehaga igongona rĩerũ kũrĩ Mwathani wa ciumia, ĩtanĩtio ĩtheru ĩgaatuĩka kũrĩ inyuĩ, mũtigeka wĩra o wothe wa ũndũ. Nĩmũrĩrehagĩra maruta ma

gũcinwo biũ thĩinĩ wa mũtararĩko wa mũnungo kũrĩ Mwathani, njaũ kuuma ng'ombe igĩrĩ, ndũrũme ĩmwe, tũtũrũme twa mwaka ũmwe mũgwanja tũtarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, icunjĩ ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe. Gĩcunjĩ kĩa ikũmi harĩ mwatĩ ũmwe ũmwe, harĩ tũtĩ tũmwe na tũgwanja, na mũũri ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia, nĩguo mũhoroherio, tiga iruta rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, Na igongona rĩao mũkaaruta kũrĩ niĩ, itarĩ na kaũũgũ irĩtuĩkaga kũrĩ inyuĩ, na maruta mao ma kũnyuuo.

29

Na mweri-inĩ wa mũgwanja, mũthenya wa mbere wa mweri, gĩathĩ kĩamũre nĩgĩgaakorwo kũrĩ inyuĩ, wĩra wothe wa ũndũ mũtigeka, mũthenya wa rũũri nĩũgaakorwo kũrĩ inyuĩ. Nĩmũgwĩka maruta ma gũcinwo biũ nĩ ũndũ wa mũtararĩko mwega harĩ Mwathani, njaũ ĩmwe kuuma ndegwa-inĩ, ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, icunjĩ ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe, Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kũrĩ mwatĩ ũrĩa ũmwe, na kũrĩ mĩatĩ ĩrĩa mũgwanja, Na mwatĩ ũmwe wa mbũri nĩ ũndũ wa mehia, kũmũhoroheria inyuĩ, Tiga wa maruta ma gũcinwo ma mweri mwerũ, na maruta mao, na maruta ma kũnyuuo mao, na ruta rĩa gũcinwo rĩa hĩndĩ ciothe, na maruta mao, na maruta ma kũnyuuo mao kũringana na ũtaũri wao, thĩinĩ wa

mũtararĩko wa mũnungo mwega harĩ Mwathani.

Na mũthenya wa ikũmi wa mweri ũyũ ũgwĩtwo mũtheru ũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ, na mũkaanyariira ngoro cianyu, na mũtikarute wĩra o na ũrĩkũ. Nĩmũkarehera maruta ma kũcinwo biũ thĩinĩ wa mũtararĩko wa mũnungo mwega kũrĩ Mwathani, maruta kũrĩ Mwathani, njaũ ĩmwe kuuma ng'ombe, ndũrũme ĩmwe, tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe, matarĩ na kaũũgũ nĩmagatuĩka kũrĩ inyuĩ. Igongona rĩao nĩ mũtu mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, icunjĩ ithatũ cia ikũmi harĩ njaũ ĩmwe, na icunjĩ igĩrĩ cia ikũmi harĩ ndũrũme ĩmwe, Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kũrĩ o mwatĩ ũmwe, thĩinĩ wa mĩatĩ ĩrĩa mũgwanja. Na koori ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, nĩguo mũhoroherio, tiga kĩrĩa kĩa mehia ya ũhoroheria, na iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, iruta rĩa rĩo, na kĩnyunyuĩzo kĩa rĩo kũringana na watho ũrĩa ũtuĩtwo, nĩguo ĩtuĩke mũtararĩko mwega, iruta kũrĩ Mwathani.

Na mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa mũgwanja ũyũ, ĩtwo theru ĩgaakorwo ĩrĩ kũrĩ inyuĩ; mũtikanarute wĩra wothe wa ũndũ, na mũkũngũĩre gĩathĩ kĩu kũrĩ Mwathani mĩthenya mũgwanja. Na mũrĩrehage magongona ma rũhĩo, iruta rĩa kũrutĩrwo thĩinĩ wa mũtararĩko wa mũnungo kũrĩ Mwathani, mũthenya wa mbere, njaũ kuuma ndegwa ithatũ na ikũmi, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya, igatuĩka itarĩ na kaũũgũ. Maruta mao nĩ ma unga mũhinyu ũtukanĩtio na maguta, ithatũ cia ikũmi kũrĩ njaũ ĩmwe, kũrĩ njaũ ikũmi na ithatũ, na igĩrĩ cia ikũmi kũrĩ ndũrũme ĩmwe, kũrĩ ndũrũme igĩrĩ. Gĩcunjĩ kĩa ikũmi kũrĩ o gatũrũme kamwe,

harĩ tũtũrũme tũrĩa inya na ikũmi, Na mũũri ũmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Na mũthenya wa keerĩ njaũ ikũmi na igĩrĩ, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na ĩna itarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao na kĩndũ kĩao kĩa kĩnyunyĩzio kĩrĩ njaũ, na kĩrĩ ndũrũme, na kĩrĩ tũtũrũme, kũringana na mũigana wao, o na kũringana na ũtaũri wao. Na koori ũmwe kuuma harĩ mbũri ũrĩa ũkoniĩ mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo rĩothe rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Mũthenya wa gatatũ, njaũ ikũmi na ĩmwe, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na ĩna itarĩ na kaũũgũ. Igongona rĩao na kĩnyunyĩzio kĩao kĩa njaũ na ndũrũme na tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mbũri ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Mũthenya wa kana ndigiriri ikũmi, ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ tũnjaũ na kũrĩ ndũrũme cia njamba na kũrĩ tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mbũri ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga iruta rĩa njino rĩa hĩndĩ ciothe, maruta mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Mũthenya wa gatano, njaũ kenda, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na ĩna itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ tũnjaũ na kũrĩ ndũrũme cia njamba na kũrĩ tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mũũri ũmwe wa mbũri ũhoro wa mehia, tiga iruta rĩa kũcinwo rĩa hĩndĩ ciothe, maruta mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Mũthenya wa gatandatũ, njaũ inyanya, ndũrũme igĩrĩ, na tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ tũnjaũ na ndũrũme na tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mbũri ĩmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Mũthenya wa mũgwanja, njaũ mũgwanja, ndũrũme igĩrĩ, tũtũrũme twa mwaka ũmwe ikũmi na inya itarĩ na kaũũgũ. Magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo kũrĩ njaũ na ndũrũme cia njamba na tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na ũtaũri wao. Na mũũri ũmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo. Na mũthenya wa kanana nĩgũkorwo na kĩũngano kĩa kũrĩkia harĩ inyuĩ, mũtikaruta wĩra o wothe wa ndungata thĩinĩ wayo. Nĩmũkarehe maruta ma gũcinwo biũ marĩ mũtararĩko mwega wa ũnungi, maruta kũrĩ Mwathani: njaũ ĩmwe, ndũrũme ĩmwe, na tũtũrũme mũgwanja twa mwaka ũmwe tũtarĩ na kaũũgũ.

Magongona mao na indo cia kũnyuithio mao kũrĩ njaũ na kũrĩ ndũrũme na kũrĩ tũtũrũme kũringana na mũigana wao, kũringana na mũtaratara wao. Na mũũri ũmwe kuuma harĩ mbũri nĩ ũndũ wa mehia, tiga igongona rĩa kũcinwo biũ rĩa hĩndĩ ciothe, magongona mao na maruta mao ma kũnyuuo.

Ici mũgeeka Mwathani thĩinĩ wa ciathĩ cianyu, tiga mahooya manyu, na maruta ma kwĩyendera kwanyu, na maruta ma gũcinwo biũ manyu, na magongona manyu, na maitĩrĩrio manyu, na ũhonokio wanyu.

30

Nake Musa akĩaria ciana cia Isiraeli kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani aathire Musa. Na Musa akĩaria na atongoria a mĩhĩrĩga ya ariũ a Isiraeli, akiuga atĩrĩ, ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa Mwathani aathanire. Mũndũ mũndũ ũrĩa angĩĩhĩta mwĩhĩtwa kũrĩ Mwathani, kana ehĩte mwĩhĩtwa, kana eohe na kũoha kũngĩkoniĩ roho wake, ndakagĩthaahia kiugo gĩake, maũndũ mothe marĩa mangĩuma kuuma kanua gake, nĩekũhinga. Kana no mũndũ-wa-nja ehĩtĩte mwĩhĩtwa kũrĩ Mwathani, kana oige kĩrĩkanĩro thĩinĩ wa nyũmba ya ithe wake hĩndĩ ya ũnini wake, Na aigue ithe wake mahooya make, na mĩĩhĩtwa yake ĩrĩa eehĩtire kũringana na roho wake, na ithe wake akirĩre, na nĩikũrũgama ciothe mahooya make, na mĩĩhĩtwa yothe ĩrĩa eehĩtire kũringana na roho wake, nĩĩgatũũra harĩ ĩno. Angĩkorwo no gũkaana akĩĩna ithe wake mũthenya

ũrĩa wothe akaaigua mahooya mothe make na mĩĩhĩtwa ĩrĩa eehĩtĩte kũringana na ngoro yake, itigaikara, na Mwathani nĩakamũtheria tondũ ithe wake nĩakaanire.

Angĩkorwo no gũtuĩka atuĩkĩte wa mũndũ mũrũme, na mahooya make marĩ igũrũ rĩake kũringana na ũthingu wa mĩromo yake, iria oigire kũringana na ngoro yake, Na aigue mũthuri wake, na akirikirie kũu o mũthenya aigue, na ũguo nĩmakarũgama mothe mahooya make, na mĩrĩre yake ĩrĩa oigire kũringana na roho wake, nĩmakarũgama. Kũngĩkorwo no akĩrega akĩrega mũndũ mũrũme wake mũthenya ũrĩa ũrĩothe akũigua, mahooya mothe make na mĩrĩro yake ĩrĩa aamĩrĩire kũringana na ngoro yake itigũikara, nĩ ũndũ mũndũ mũrũme aregire kuuma harĩ we, na Mwathani nĩakamũtheria.

Na mwĩhĩtwa wa mũtumia wa ndigwa na wa ũrĩa mũingate, ũrĩa wothe angĩĩhĩta kũringana na roho wake, nĩmagaikara harĩ we. Kana no kũ nyũmba-inĩ ya mũthuri wake mwĩhĩtwa wake, kana kĩrĩa gĩtuĩre kũringana na ngoro yake na mwĩhĩtwa, Na aiguire mũthuri wake, na akirire kĩo, na ti aregire kĩo, na nĩigũrũ ciothe cia mĩhooya yake, na mothe ma mawatho make marĩa oigire kũringana na ngoro yake, nĩigũrũ kũringana nake. Angĩkorwo no ũndũ ũrĩa ũrĩ ũhoro wa kũruta kana kũruta, mũthuri wake o rĩrĩa mũthenya ũrĩa angĩigua, maũndũ mothe marĩa mangĩuma kuuma mĩromo yake kũringana na mahooya make, na kũringana na mĩĩhĩtwa ĩrĩa ya roho yake, ti-gũikara harĩ yake; mũthuri wake nĩarutĩte, na Mwathani nĩagamũtheria. Mwĩhĩtwa wothe na mwĩhĩtwa wothe wa kĩohe gĩa kũũraga

ngoro, mũndũ mũrũme wake nĩakamĩhaanda harĩ ĩyo, na mũndũ mũrũme wake nĩakamĩeheria. No kũngĩkorwo akĩra kĩhooto mũthenya o mũthenya, nĩakahaanda mĩhooya yake yothe, na mĩrĩre ĩrĩa ĩrĩ igũrũ rĩake nĩakahaanda, tondũ nĩakĩrire kĩhooto mũthenya ũcio aiguire. Angĩkorwo no rĩrĩa mũthuri wake eherithĩtie eherithia thutha wa mũthenya ũrĩa aiguire, nĩakoya wĩhia wake. Ici nĩ mawatho marĩa mothe Mwathani aathire Musa, gatagatĩ ga mũndũ mũrũme na mũtumia wake, na gatagatĩ ga ithe na mwarĩ hĩndĩ ya ũnini thĩinĩ wa nyũmba ya ithe.

31

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Rĩhĩria kĩrĩhĩrio kĩa ariũ a Isiraeli kuuma kũrĩ Amidiani, na thuutha ũcio nĩũkongerwo kũrĩ andũ aku. Nake Musa akĩaria na andũ, akiuga atĩrĩ, Ehei kuuma kũrĩ inyuĩ andũ arũme, na mwĩhaarĩrie mbaara mbere ya Mwathani igũrũ rĩa Midiani, nĩguo mũheane ũrĩhĩria wa Mwathani kũrĩ Midiani. Tũmai andũ ngiri kuuma o mũhĩrĩga, ngiri kuuma o mũhĩrĩga, kuuma mĩhĩrĩga yothe ya ariũ a Isiraeli, nĩguo mathiĩ kũrũa. Nao maatarire kuuma kũrĩ ngiri cia Isiraeli ngiri kuuma kũrĩ mũhĩrĩga, ikũmi na igĩrĩ ngiri mehĩhĩte nĩ ũndũ wa mbaara. Nake Musa akĩmatũma, ngiri kuuma mũhĩrĩga-inĩ, ngiri kuuma mũhĩrĩga-inĩ hamwe na hinya wao, na Finehasi mũrũ wa Eleazaru mũrũ wa Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na indo iria theru, na tũrumbeta twa imenyithia marĩ moko-inĩ mao.

Nao makĩĩhaarĩria mbaara kũrĩ Midiani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, na makĩũraga arũme othe. Nao athamaki a Midiani mooragire hamwe na arĩa magurarĩtio ao, na Evi, na Rekemu, na Suru, na Huru, na Reba, athamaki atano a Midiani, na Balaamu mũrũ wa Beori mooragire na rũhiũ rwa njora hamwe na arĩa magurarĩtio ao. Nao maatahire atumia a Midiani, na mĩrigo yao, na mahiũ mao, na indo ciao ciothe, na hinya wao maatahire. Nao magĩcina matũũra mao mothe marĩa maarĩ kũndũ kũrĩa matũũraga, na mĩgũnda yao, na mwaki. Nao makĩoya ũtahĩ wothe wao, na indo ciothe cia ndaho ciao kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ. Nao marehire kũrĩ Musa na kũrĩ Eleazaro mũthĩnjĩri-Ngai, na kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, andũ arĩa maatahĩtwo, na indo iria maatahire, na indo iria maatunyanire kambĩ-inĩ kũu Arabothu ya Moabi, ĩrĩa ĩrĩ hũgũrũrũ-inĩ cia Rũũĩ rwa Jorodani mũrĩmo wa Jeriko. Nake Musa na Eleazare mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria othe a kĩũngano makiumagara gũtũngana nao nja ya kambĩ. Nake Musa arakaririo nĩ atongoria a mbũtũ ya ita, atongoria a ngiri na atongoria a igana arĩa mookaga kuuma mbaara-inĩ. Nake Musa akĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmĩte mũhonokĩrie andũ-a-nja othe? Ici nĩ cio ciarĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli kũringana na kiugo kĩa Balaamu gĩa kũgarũra na gũtharia kiugo kĩa Mwathani, nĩ ũndũ wa Peori, na gũkĩgĩa mũthiro thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Mwathani. Na rĩu ũragei kĩla kĩa mũndũ mũrũme thĩinĩ wa indo ciothe cia ndaho, na mũndũ-wa-nja wothe ũrĩa ũmenyete ũrĩrĩ wa mũndũ mũrũme, mũũragei. Na ũtahĩ wothe wa andũ-a-nja arĩa matooĩ ũrĩrĩ wa mũndũ mũrũme, mũmatige muoyo. Nacio inyuĩ mũikare nja ya kambĩ mĩthenya mũgwanja, mũndũ wothe ũrĩa

ũraganĩte na ũrĩa ũhutĩtie ũrĩa ũragĩtwo nĩagathirwo mũthenya wa gatatũ, na mũthenya wa mũgwanja, inyuĩ na ũtahe wanyu. Na kĩndũ gĩothe kĩa kũhumbĩra, na kĩndũ gĩothe kĩa rũũa, na wĩra wothe wa rũũa rwa mbũri, na kĩndũ gĩothe kĩa mbaũ, mũkatheria.

Nake Eleazari ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩĩra andũ a hinya arĩa mookaga kuuma mbaara-inĩ atĩrĩ, ũyũ nĩguo watho wa muoyo ũrĩa Mwathani aathire Musa. Tiga thaabu na betha na gĩcango na kĩgera na risasi na tini, Kĩndũ gĩothe kĩrĩa gĩgaatuĩkanĩria thĩinĩ wa mwaki, na nĩgĩgathera, no kana maaĩ-inĩ ma ũtheru ũgaathera, na indo ciothe iria ingĩkorwo ndituĩkanĩria thĩinĩ wa mwaki, nĩigaatuĩkanĩria thĩinĩ wa maaĩ. Na thambia nguo mũthenya wa mũgwanja, na nĩmũgathera, na thuutha wa maũndũ macio nĩmũgatoonya kambĩ-inĩ.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Oya mũigana wa indo cia ũtahwo kuuma harĩ mũndũ nginya harĩ nyamũ, wee na Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na atongoria a nyũmba cia maithe ma kĩũngano. Na inyuĩ nĩmũkagayania indo cia ndaho gatagatĩ kĩa arũi arĩa mathiĩte mbaara-inĩ, na gatagatĩ kĩa mũingĩ wothe. Na inyuĩ nĩmũkaamũra gĩcunjĩ kĩa mũthia kũrĩ Mwathani kuuma kũrĩ andũ arĩa njamba cia mbaara arĩa mathiĩte mbaara-inĩ, roho ĩmwe kuuma magana matano, kuuma kũrĩ andũ, na kuuma kũrĩ mahiũ, na kuuma kũrĩ ng'ombe, na kuuma kũrĩ ng'ondu, na kuuma kũrĩ ndigiri, Nĩmũkoya kuuma nuthu yao. Nĩũkahe Eleazare ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai maciaro ma mbere ma Mwathani. Na kuuma kũrĩ nusu ya ciana cia Isiraeli, ũkuoya

ũmwe kuuma mĩrongo ĩtano kuuma kũrĩ andũ, na kuuma kũrĩ ng'ombe, na kuuma kũrĩ ng'ondu, na kuuma kũrĩ ndigiri, na kuuma kũrĩ mahiũ mothe, na ũmahe Alawii arĩa marangagĩra arangĩri thĩinĩ wa hema ya Mwathani.

Nake Musa na Eleazara ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai magĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aathĩte Musa. Nako gũkĩgĩa kũrĩ na ũingĩ wa indo iria ciatahirwo ũrĩa andũ arũme arĩa njamba maatahire kuuma kũrĩ ng'ondu, magana matandatũ ngiri na mĩrongo mũgwanja na ĩtano ngiri. Nacio ng'ombe, igiri na mĩrongo mũgwanja ngiri, Na ndigiri, ngiri mĩrongo ĩtandatũ na ĩmwe. Na mĩoyo ya andũ kuuma kũrĩ atumia arĩa matooĩ ũrĩrĩ wa mũndũ mũrũme, mĩoyo yothe, maarĩ igĩrĩ na mĩrongo ĩtatũ ngiri. Na gĩcunjĩ kĩa nuthu kĩa arĩa maathiĩte mbaara-inĩ kuuma mũigana wa ng'ondu kĩarĩ magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ ngiri, na mũgwanja ngiri, na magana matano. Na kĩrĩko kĩa Mwathani kuuma kũrĩ ng'ondu kĩarĩ magana matandatũ na mĩrongo mũgwanja na ithano, Na ng'ombe, mĩrongo ĩtatũ na thathatu ngiri, na kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, mĩrongo mũgwanja na igĩrĩ, Na ndigiri, ngiri mĩrongo ĩtatũ na magana matano, na ũthia wa Mwathani, mĩrongo ĩtandatũ na ĩmwe, Na ngoro cia andũ, ikũmi na itandatũ ngiri, na mũthia wao kũrĩ Mwathani, igiri na mĩrongo ĩtatũ ngoro.

Nake Musa akĩheana kĩrĩa gĩthirĩro kũrĩ Mwathani, kĩrĩa kĩrutĩro kĩa Ngai, kũrĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, o ta ũrĩa Mwathani aathĩrĩire Musa, Kuuma kĩa nuthu kĩa ariũ a Isiraeli, arĩa Musa aagayanirie kuuma kũrĩ andũ a njamba cia mbaara.

Nayo nusu kuuma kĩũngananĩ-inĩ kĩa ng'ondu yarĩ magana matatũ na mĩrongo ĩtatũ ngiri, na ngiri mũgwanja, na magana matano. Na ng'ombe, mĩrongo ĩtatũ na ithathatũ ngiri, Ndigiri, ngiri mirongo ithatu na magana matano, Na mĩoyo ya andũ, ikũmi na ithathatũ ngiri. Nake Musa akuoya kuuma gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli kĩmwe kuuma mĩrongo ĩtano, kuuma kũrĩ andũ na kuuma kũrĩ mahiũ, na akĩmahe Alawii arĩa marangagĩra irangĩro cia hema ya Mwathani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa.

Nao magĩũka kũrĩ Musa othe arĩa maathuurĩtwo thĩinĩ wa ikundi cia ngiri cia mbara, anene a ngiri na anene a igana. Na makiuga harĩ Musa, Ndungata ciaku nĩciamũkĩrĩte mũigana wa andũ a arũme a ita arĩa marĩ hamwe na ithuĩ, na gũtirĩ o na ũmwe wao ũtarĩ ho. Nĩtũrehete kĩheo harĩ Mwathani, o mũndũ mũrũme ũrĩa onire kĩndũ kĩa thahabu na mũrĩnga, na kĩrengerengo kĩa kũgũrũ, na mũhũũro, na kĩrengerengo kĩa guoko, na mũgathĩ, nĩguo tũhoroherie ũhoro witũ mbere ya Mwathani. Nake Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai makĩoya thahabu kuuma kũrĩ o indo ciothe iria ciathondeketwo. Nayo thahabu yothe ya kĩheo kĩrĩa maarutire Mwathani yarĩ ngiri ikũmi na itandatũ na magana mũgwanja na mĩrongo ĩtano cia cikeri kuuma kũrĩ anene a ngiri na kuuma kũrĩ anene a magana. Nao arume acio ita maatahire o mũndũ we mwene. Nake akuoya Musa na Eleazaro ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai thahabu kuuma kũrĩ anene a ngiri na kuuma kũrĩ anene a igana, nake akĩrehe cio thĩinĩ wa hema ya ũira, kĩririkano kĩa ariũ a Isiraeli mbere ya Mwathani.

32

Nao mahiũ maingĩ maarĩ kũrĩ ariũ a Rubeni na kũrĩ ariũ a Gadi, maingĩ mũno, nao makĩona bũrũri wa Jazeri, na bũrũri wa Gileadi, nakuo kwarĩ handũ hau, handũ ha mahiũ. Nao ariũ a Reubeni na ariũ a Gadi maarĩkia gũkuhĩrĩria, makĩĩra Musa na Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria a kĩũngano, makiuga atĩrĩ, Ataroth, na Daibon, na Jazer, na Nimrah, na Heshbon, na Elealeh, na Sebama, na Nebo, na Baian, Bũrũri ũrĩa Mwathani aheanĩte mbere ya ariũ a Isiraeli nĩ bũrũri wa arĩithi, na ndungata ciaku irĩ na mahiũ. Nao moigire atĩrĩ, angĩkorwo nĩtwonete ũtugi maitho-inĩ maku, bũrũri ũyũ ũroheagwo ndungata ciaku ũtuĩke igai rĩao, na ndũgatũringe tũringe Rũũĩ rwa Jorodani.

Nake Musa akĩĩra ariũ a Gadi na ariũ a Rubeni atĩrĩ, Ariũ a thoguo anyu nĩmathiĩ mbaara-inĩ, na inyuĩ mũgaikara haha? Nĩ kĩĩ gĩtũmi mũhĩthagie meciiria ma ariũ a Isiraeli matikaringe mathiĩ bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani amaheaga? Aca ũguo nĩmekire maithe manyu rĩrĩa ndaamatũmire kuuma Kadeshi Barinea gũtaũkĩrwo bũrũri? Na magĩthiĩ igũrũ mũkuru wa thabibũ, na makĩrora bũrũri ũcio, na makĩgarũra ngoro ya ariũ a Isiraeli, nĩguo matigatoonya bũrũri ũcio ũrĩa Mwathani aamaheete. Nake Mwathani akĩrakarĩra mũno mũthenya ũcio, na akĩĩhĩta, akiuga, Kana nĩmakona andũ aya arĩa maambatire kuuma Misiri kuuma mĩaka mĩrongo ĩĩrĩ na igũrũ, arĩa mamenyi wega na ũũru, bũrũri ũrĩa ndehĩtire Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu,

nĩgũkorwo matiathiire thuutha wakwa.

Tiga Kalebu mũrũ wa Jefune ũrĩa wamũranĩirio, na Joshua mũrũ wa Nuni, tondũ nĩmarũmĩrĩire Mwathani. Nake Mwathani nĩarakarire mũno nĩ ũndũ wa Isiraeli, na akĩmahurunjĩra werũ-inĩ mĩaka mĩrongo ĩna, nginya rĩrĩa rũciaro ruothe rũathirire, o acio meekaga maũndũ mooru mbere ya Mwathani. Onai, mũrarahũka handũ ha maithe manyu, mwanangĩko wa andũ ehia, nĩguo mwongerere marakara ma mang'ũrĩ ma Mwathani igũrũ rĩa Isiraeli. Nĩgũkorwo mũkũgarũrũka kuuma harĩ we, mũgĩthiĩ na mbere kũmũtiga werũ-inĩ, na nĩmũkwĩka ũũru wa gũtharia watho kũrĩ kĩũngano gĩkĩ gĩothe.

Nao magĩũka harĩ we, na makĩmwĩra atĩrĩ, nĩtũgaaka cia ng'ondu gũkũ cia mahiũ maitũ, na matũũra ma indo ciitũ. Na ithuĩ twĩohete indo cia mbaara tũtuĩke arangĩri mbere ya ariũ a Isiraeli, nginya rĩrĩa tũkamatwara mathiĩ handũ hao ene, nacio indo ciitũ nĩigaikara matũũra-inĩ marĩa mairigĩirwo nĩ thingo nĩ ũndũ wa arĩa matũũraga bũrũri ũcio. Tũtigacooka mĩciĩ-inĩ iitũ nginya ariũ a Isiraeli magayanio, o mũndũ igai-inĩ rĩake. Na tũtigacooka kũgaya igai hamwe nao kuuma mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani na kũrĩa gũthiĩ na mbere, tondũ nĩtwamũkĩrire mĩgũnda iitũ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro.

Nake Musa akĩmeera atĩrĩ, Mũngĩĩka kũringana na kiugo gĩkĩ, mũngĩĩoha mbaara-inĩ mbere ya Jehova, na andũ anyu othe arĩa meeohete indo cia mbaara nĩmakaringa Jorodani mbere ya Mwathani, nginya rĩrĩa thũ yake ĩkaaniinwo metha-inĩ make, Na

bũrũri ũtoorio mbere ya Mwathani, na thuutha wa maũndũ macio nĩmũgacooka, na nĩmũgaatuĩka atheru mbere ya Mwathani, na kuuma Isiraeli, na bũrũri ũcio nĩũgaatuĩka wanyu ũrĩ igai mbere ya Mwathani. Kana mũtigeeka ũguo-rĩ, nĩmũkeehia mbere ya Mwathani, na nĩmũkamenya mehia manyu rĩrĩa maũndũ mooru makaamũkora. Na inyuĩ nĩmũgaaka matũũra ma indo cianyu ene, na ciugũ cia ng'ombe cianyu, na kĩrĩa kĩroimagara kuuma kanua kanyu nĩmũgeeka.

Nao makĩuga ariũ a Reuben na ariũ a Gad kũrĩ Moses, makiuga atĩrĩ, ndungata ciaku nĩigeka o ta ũrĩa Mwathani witũ arathanĩte. Mĩrigo iitũ, na atumia aitũ, na mahiũ maitũ mothe nĩmagatũũra matũũra-inĩ ma Gileadi. No ndungata ciaku ikaahĩtũkĩra ciothe irĩ na indo cia mbaara na ikahaarĩrio mbere ya Mwathani nginya mbaara-inĩ, o ta ũrĩa Mwathani ekuuga.

Nake Musa akĩmaathondekera Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua mũrũ wa Nuni, na atongoria a nyũmba cia maithe ma mĩhĩrĩga ya Isiraeli. Nake akiuga kũrĩ o Musa atĩrĩ, Angĩkorwo ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi maringa Jorodani hamwe na inyuĩ, othe mehĩhĩte mbaara mbere ya Mwathani, na mũtoorie bũrũri ũrĩa ũrĩ mbere yanyu, mũkahe o bũrũri wa Gileadi ũtuĩke wao. No angĩkorwo matikaringa mehĩte indo cia mbaara hamwe na inyuĩ mbaara-inĩ mbere ya Mwathani, na mũkaringia indo ciao, na atumia ao, na mahiũ mao mbere yanyu thĩinĩ wa bũrũri wa Kaanani, nao makagaĩrwo igai hamwe na inyuĩ thĩinĩ wa bũrũri wa Kaanani. Nao ariũ a Reuben na ariũ a Gad makĩhĩtũka makiuga atĩrĩ, Ũrĩa wothe Mwathani ekwĩra ndungata ciake,

ũguo nĩguo tũgwĩka ithuĩ. Tũkũringa tũrĩ na indo cia mbaara mbere ya Mwathani thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani, na inyuĩ nĩmũkũhe ũtunyani kũrĩ ithuĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani.

Nake Musa akĩhe ariũ a Gadi, na ariũ a Rubeni, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase ariũ a Josephu, ũthamaki wa Sihoni mũthamaki wa Aamori, na ũthamaki wa Ogu mũthamaki wa Bashani, bũrũri na matũũra hamwe na mĩhaka yayo, matũũra ma bũrũri ũcio mĩthiũrũrũ-inĩ. Nao ariũ a Gadi maakire Daiboni, na Atarota, na Aroera, na Sophar, na Jazeri, na makĩambararia, na Namram, na Baitharan, matũũra marĩa mairigĩre hinya, na mĩgũnda ya ng'ondu. Nao ariũ a Reuben nĩmakire Heshbon, na Elealeh, na Kiriathaim. na Beelmeon, ĩrĩa yathiũrũrũkĩirio, na Sebama, nao magĩtua marĩĩtwa kũringana na marĩĩtwa mao ma matũũra marĩa maakire. Na agĩthiĩ mũrũ wa Makiri mũrũ wa Manase Gileadi, na akĩoya kuo, na akĩniina Mũamori ũrĩa watũũraga kuo. Nake Musa akĩhe Makiri mũrũ wa Manase bũrũri wa Gileadi, nake agĩtũũra kuo. Nake Jair wa Manase nĩathiire, na akĩoya mĩciĩ ya mĩgũnda yao, na akĩmĩtua mĩciĩ ya mĩgũnda cia Jair. Nake Nabau nĩathiire, na akĩoya Kaathu na tũtũũra twakuo, na agĩcĩĩta Nabothu kuuma rĩĩtwa-inĩ rĩake.

33

Nacio ici nĩ rũgendo rwa ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa moimire bũrũri wa Misiri marĩ na hinya wao rungu rwa guoko kwa Musa na

Harũni. Nake Musa nĩandĩkire kũũma kwao, na mahinda mao, nĩ ũndũ wa kiugo kĩa Mwathani, na maya nĩ mahinda ma rũgendo rwao. Moimire kuuma Ramesese mweri-ini wa mbere, mũthenya wa ikũmi na ĩtano wa mweri wa mbere, mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire Bathaka. Ariũ a Isiraeli moimire na guoko igũrũ mbere ya andũ othe a Aiguputo. Nao andũ a Aigupito maathikaga kuuma kũrĩ o arĩa akuũ othe arĩa Mwathani ahũũrire, ciana ciothe cia irigithathi bũrũri wa Aigupito, na harĩ ngai ciao ene Mwathani ekire ũrĩhĩria. Nao thuutha wa kuuma Ramesese, ariũ a Isiraeli makĩamba hema kũu Sukothu. Na maarĩkia kuuma Sukothu, makĩamba hema kũu Buthani, kũrĩa kũrĩ gĩcunjĩ kĩmwe kĩa werũ. Nao mooimire kuuma Buthan, na makiamba kanua-ini ka Eiroth, karĩa karĩ mbere ya Beelsephon, na makiamba mbere ya Magdolou. Na makiumĩra mbere ya Eiroth, na makĩringa gatagatĩ ka iria magĩtoonya werũ-inĩ, na magĩthiĩ rũgendo rwa mĩthenya ĩtatũ kũgera werũ-inĩ, na makĩamba hema ciao kũu Pikriais. Nao maoimire kuuma kũrĩa Maaĩ ma Maruru, magĩũka Elimu, na kũu Elimu kwarĩ na ithima ikũmi na igĩrĩ cia maaĩ, na mĩtĩ mĩrongo mũgwanja ya mĩkĩndũ, nao makĩamba hema kũu hakuhĩ na maaĩ. Na makiuma Elimu, magĩaka hema hũgũrũ-inĩ rĩa Iria Itune. Nao makiuma iria-inĩ rĩrĩa rĩtune, na magĩaka hema werũ-inĩ wa Sini.

Nao magĩthiĩ kuuma werũ-inĩ wa Sini, na magĩamba hema kũu Rephaka. Na mathiire kuuma Rephaka, na makĩamba hema kũu Ailous. Nao makiuma Ailous, magĩaka kambĩ Raphidin, na gũtiarĩ maaĩ kũu ma andũ kũnyua. Nao makiuma Raphidin, na makiamba hema werũ-inĩ wa Sinai. Nao maathiire kuuma werũ-

inĩ wa Sinai, nao makĩamba hema mbĩrĩra-inĩ cia mwĩrirĩria. Nao mooimire kuuma mbĩrĩra-inĩ cia meririria, nao makĩamba hema Aseroth. Nao makiuma Aseroth, na magĩaka kambi kũu Rathamah.

Nao makiuma Rathamah, na magĩthiĩ makĩamba hema kũu Remmoni Pharesi. Na magĩthiĩ kuuma Remmon Phares, na magĩamba hema kũu Lebona. Na magĩthiĩ kuuma Lebona, na magĩamba hema kũu Ressan. Na mathiire kuuma Ressan, na makĩamba hema kũu Makelathi. Nao moimagara kuuma Makelathi, na makĩamba hema kũu Shafari. Nao moimire kuuma Shaferi, na makiamba hema kũ Karadathi. Na mathiire kuuma Charadath, na makĩamba hema Makeloth. Nao makiuma Makelothi, na magĩthiĩ makĩamba hema kũu Kataathi. Nao mooimire kuuma Kataath, na magĩamba hema kũu Tarath. Nao moimagara kuuma Tarath, na makiamba hema kuu Mathekka. Nao makiuma Mathekka, na magĩamba hema kũu Selmonah. Na makiumĩra kuuma Selimona, na magĩamba hema kũu Masouruthu. Nao moimagara kuuma Masuruth, na makiamba hema kũu Banaia. Nao mathiire kuuma Banaia, na makĩamba hema kĩrĩma-inĩ kĩa Gadgadi.

Nao makiuma kĩrĩma-inĩ kĩa Gadgadi, na magĩamba hema ciao Etebatha. Na nĩmoimagara kuuma Etebatha, na magĩamba hema ciao Ebronah. Na makiuma Ebirona, na makĩamba hema kũu Ezioni Gaberi. Nao moimagara kuuma Ezion Gaber, na makĩamba hema werũ-inĩ wa Sini, na moimagara kuuma werũ-inĩ wa Sini, na makĩamba hema werũ-inĩ wa Parani, ũyũ nĩ

Kadeshi. Na mathiire kuuma Kadeshi, na makĩamba hema kĩrĩma-inĩ kĩa Horu kĩrĩa kĩarĩ gũkuhĩ na bũrũri wa Edomu.

Nake Harũni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai akĩambata nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani, na agĩkua kũu mwaka-inĩ wa mĩrongo ĩna wa kuuma kwa ariũ a Isiraeli kuuma bũrũri wa Misiri, mweri-inĩ wa gatano mũthenya wa ũmwe wa mweri. Nake Harũni aarĩ na mĩaka igana rĩmwe na mĩrongo ĩĩrĩ na ĩtatũ rĩrĩa aakuaga kĩrĩma-inĩ kĩa Horu. Na rĩrĩa mũthamaki wa Kanaani Aradi ũrĩa watũũraga bũrũri wa Kanaani aiguire atĩ ariũ a Isiraeli nĩmaratoonya, Nao makiuma Hur ya kĩrĩma, na makĩamba hema Selmona. Na makiuma Selmona, magĩaka hema kũu Phinon. Nao makiuma Phinon, na magĩaka hema kũu Oboth.

Nao mooimire kuuma Oboth, na magĩthiĩ gũikara Ai, kũu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ mĩhaka-inĩ ya Moabi. Nao makiuma Ai, na magĩaka kambi kũu Diboni-Gadi. Nao makiuma Daibon Gadi, na makĩamba hema Gelmon Deblathaim. Nao mathiire kuuma Gelmon Deblathaim, na makĩamba hema igũrũ rĩa irĩma cia Abarim, mbere ya Nebo. Nao maathiire kuuma irĩma-inĩ cia Abarimu, na makĩamba hema mwena wa ithũĩro wa Moabu, hau rũũĩ-inĩ rwa Jorodani gũkuhĩrĩria Jeriko. Nao maambire handu hakuhĩ na Jorodani gatagatĩ ka Aesimotha nginya Belesa mwena wa ithũĩro wa Moabi.

Nake Mwathani akĩaria na Musa kũu mwena wa ithũĩro wa Moabi hakuhĩ na Rũũĩ rwa Jorodani mũrĩmo wa Jeriko, akiuga, Aria kũrĩ ciana cia Isiraeli, na ũmeere atĩrĩ, inyuĩ nĩmũraringa

Jorodani mũtoonye bũrũri wa Kaanani. Na nĩmũkaananga arĩa othe matũũraga bũrũri-inĩ ũcio mbere ya ũthiũ wanyu, na nĩmũkeheria handũ hao ha kũroraga, na mĩhianano yao yothe ya gũtwekio nĩmũkaananga, na itugĩ ciao ciothe nĩmũkeheria. Na inyuĩ nĩmũkananga arĩa othe matũũraga bũrũri ũcio, na nĩmũgatũũra kuo, nĩgũkorwo nĩndĩmũheete bũrũri wao ũtuĩke igai rĩanyu. Nĩmũkagaya bũrũri wao na mũtonyithio kũringana na mĩhĩrĩga yanyu, arĩa aingĩ mũkamahe igai inene, na arĩa anini mũkamahe igai inini, harĩa rĩĩtwa rĩake rĩkoimĩra, ho nĩho rĩgaakorwo, kũringana na mĩhĩrĩga ya maithe manyu nĩmũkagaya. Kana no mũtikaananga arĩa matũũraga igũrũ rĩa thĩ kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, na nĩgũkorwo arĩa mũngĩtiga kuuma harĩo magaatuĩka mĩigua thĩinĩ wa maitho manyu, na mĩguĩ thĩinĩ wa mbaru cianyu, na nĩmagatuĩka thũ cianyu igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa mũgatũũra. Na nĩgũkorwo o ta ũrĩa nĩmathugundire gwĩka o, noguo ngaamwĩka inyuĩ.

34

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Atha ariũ a Isiraeli, na ũmeere kũrĩ o atĩrĩ, inyuĩ nĩmũratoonya bũrũri wa Kanaani, naguo ũgaatuĩka igai rĩanyu, bũrũri wa Kanaani hamwe na mĩhaka yaguo. Na nĩgũkorwo harĩ inyuĩ mwena ũrĩa ũngĩ ũrĩa ũringana na Gũthini kuuma werũ-inĩ wa Sini nginya gũkuhĩrĩria Edomu, na nĩgũkorwo harĩ inyuĩ mĩhaka ĩrĩa ĩringana na gũthini kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa iria rĩa cumbĩ kuuma mwena wa irathĩro. Na nĩĩkũmũthiũrũrũkĩria mĩhaka kuuma Gũthini kũrĩ

kwambata kwa Akrabini, na ĩhĩtũkĩre Enaki, na njĩra yayo ya kuuma ĩkorwo Gũthini kwa Kadeshi ya Barane, na ĩume ĩkinye gĩikaro-inĩ kĩa Aradi, na ĩhĩtũkĩre Asemona. Na nĩgũgathiũrũrũka mĩhaka kuuma Asemona nginya rũũĩ rwa kĩhuhũko rwa Misiri, na njĩra ya kuuma ĩgaakorwo ĩrĩ iria. Na mĩhaka ya iria ĩgaatuĩka yanyu, iria rĩrĩa inene nĩrĩo rĩgaahaka, ũndũ ũyũ nĩguo ũgaatuĩka mĩhaka yanyu ya iria.

Na ũndũ ũyũ nĩũgaatuĩka kũrĩ inyuĩ mĩhaka mĩena ya gathigathini, kuuma iria-inĩ rĩrĩa inene mũkaigera kũrĩ inyuĩ ene hĩndĩ ya kĩrĩma kĩrĩma. Na kuuma kĩrĩma-inĩ mũkaagĩthima kũrĩ o, o magĩtoonya Hamath, na njĩra ya kuuma gwake ĩgaatuĩka mĩhaka ya Saradak. Na mĩhaka nĩĩkuuma Dephrona, na mũthia waguo nĩũgaakorwo Arsenain; ũyũ nĩũgaakorwo kũrĩ inyuĩ mĩhaka kuuma Gathigathini. Na mĩhaka nĩĩgaikũrũka kuuma Sephephamar nginya Bela mwena wa irathĩro igakinya ithima, na mĩhaka ĩgaikũrũka Bela igakinya mũgongo wa iria rĩa Chinnereth kuuma mwena wa irathĩro. Namo mĩhaka ĩgaikũrũka kuuma Sephamar nginya Bela mwena wa irathĩro igakinya ithima, na mĩhaka ĩgaikũrũka Bela igakinya mũgongo wa iria rĩa Chinereth mwena wa irathĩro. Na mĩhaka nĩĩgaikũrũka igũrũ rĩa Jorodani, na njĩra ya kuuma ĩkorwo nĩ iria rĩa cumbĩ. Ũyũ nĩguo ũgaatuĩka bũrũri wanyu hamwe na mĩhaka yaguo mĩthiũrũrũ.

Na Musa akĩathana ciana cia Isiraeli, akiuga atĩrĩ, ũyũ nĩguo bũrũri ũrĩa mũkũgaya na mĩtĩ, o ta ũrĩa Mwathani aathire atĩ ũheanwo kũrĩ mĩhĩrĩga kenda na nuthu ya mũhĩrĩga wa

Manase. Tondũ mũhĩrĩga wa ariũ a Rubeni nĩwamũkĩrire, na mũhĩrĩga wa ariũ a Gadi kũringana na nyũmba cia maithe mao, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmamũkĩrire mĩgũnda yao. Mĩhĩrĩga ĩĩrĩ na nuthu ya mũhĩrĩga nĩmakuuire mĩgũnda yao mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũringana na Jeriko kuuma Gũthini kwerekera mwena wa irathĩro.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Ici nĩcio marĩĩtwa ma andũ arũme arĩa makaagayania inyuĩ bũrũri: Eleazaru mũthĩnjĩri-Ngai na Jeshua mũrũ wa Nunu. Na mũtongoria ũmwe kuuma mũhĩrĩga-inĩ nĩmũkamwamũkĩra nĩguo amũgayĩre bũrũri ũrĩa mũkũgaya.

Na maya nĩmo marĩĩtwa ma andũ a mũhĩrĩga wa Juda, Kalebu mũrũ wa Jefune. Wa mũhĩrĩga wa Simeoni, Salamieli mũrũ wa Semiudi. Wa mũhĩrĩga wa Benjamini, Eldadi mũrũ wa Chasiloni. Wa mũhĩrĩga wa Dan, mũthamaki Bakchir mũrũ wa Egli. Kuuma kũrĩ ariũ a Joseph, mũhĩrĩga wa ariũ a Manasseh, mũtongoria aarĩ Aniel mũrũ wa Souphi. Wa mũhĩrĩga wa ariũ a Efiraimu, mũthamaki Kamueli mũrũ wa Sabathani. Wa mũhĩrĩga wa Zebuluni, mwathi Elizafani mũrũ wa Parinaki. Wa mũhĩrĩga wa ariũ a Isakaru, mũthamaki Falitieli mũrũ wa Oza. Wa mũhĩrĩga wa ariũ a Asheri, mũthamaki Akiori mũrũ wa Salami. Wa mũhĩrĩga wa Nafutali, mũthamaki Fadaeli mũrũ wa Iamiudi.

Aya nĩo Mwathani aathire magayanĩrio ariũ a Isiraeli thĩ-inĩ ya Kaanani.

35

Nake Mwathani akĩaria na Musa kũu mwena wa ithũĩro wa Moabi hakuhĩ na Jorodani mũrĩmo wa Jeriko, akiuga atĩrĩ, Atha ariĩ ciana cia Isiraeli, nao nĩmakaheana Alawii kuuma igai-inĩ cia ũgwati wao matũũra ma gũtũũra, na mĩgũnda ya matũũra kũrigiicĩria wao nĩmakaheana Alawii. Nacio matũũra macio magaatuĩka mao ma gũtũũrania, nacio ithimo ciao igaatuĩka cia mahiũ mao, na nyamũ ciao ciothe iria irĩ na magũrũ mana. Na ithaka iria ihakuhĩrĩirie cia matũũra marĩa mũkaahe Alawii, kuuma rũthingo-inĩ rwa itũũra na nja ndimiti ngiri igĩrĩ mũthiũrũrũ. Na nĩmũgathima nja ya itũũra mwena wa mũrathĩmo mĩkono ngiri igĩrĩ, na mwena wa Gũthini mĩkono ngiri igĩrĩ, na mwena wa iria mĩkono ngiri igĩrĩ, na mwena wa Gathigathini mĩkono ngiri igĩrĩ, na itũũra rĩrĩ gatagatĩ ka ũndũ ũcio kũrĩ inyuĩ, na mĩhaka ya matũũra. Na matũũra mũkaaheana Alawii, nĩ matũũra marĩa matandatũ ma kũũrĩra marĩa mũkaaheana kũũrĩra kũu mũũragani, na hamwe na macio matũũra mĩrongo ĩna na meerĩ. Matũũra mothe nĩmũkaahe Alawii matũũra mĩrongo ĩna na manana, macio, hamwe na mĩgũnda ĩrĩa ĩmathiũrũrũkĩirie. Na matũũra marĩa mũkaaheana kuuma ũgai wa ariũ a Isiraeli, kuuma kũrĩ arĩa marĩ na maingĩ, maingĩ, na kuuma kũrĩ arĩa marĩ na manini, manini, o mũndũ kũringana na igai rĩake rĩrĩa makaaĩgaya, nĩmakaaheana matũũra kũrĩ Alawii.

Nake Mwathani akĩaria na Musa, akiuga, Aria ciana kũrĩ ana a

Isiraeli, na ũmeere kũrĩ o atĩrĩ, inyuĩ nĩmũraringa Jorodani mũtoonye bũrũri wa Kanaani. Na inyuĩ nĩmũkeyamũrĩra inyuĩ ene matũũra, mahitũko magaatuĩka kũrĩ inyuĩ kũũrĩra kũu mũũragani, wothe ũrĩa ũgũtha roho hatarĩ na ũrĩa ekwenda. Na matũũra macio magaatuĩka harĩ inyuĩ mahĩtũko kuuma kũrĩ mũrĩhĩria thakame, na mũũragani ndagakua nginya arũgame mbere ya kĩũngano nĩ ũndũ wa ciira. Na matũũra marĩa mũkaaheana, matũũra macio matandatũ, magaatuĩka handũ ha kũũrĩra harĩ inyuĩ. Matũũra matatũ mũkaaheana mũrĩmo wa Jorodani, na matũũra matatũ mũkaaheana thĩinĩ wa bũrũri wa Kanaani.

Kĩhitho kĩgaatuĩka kũrĩ ariũ a Isiraeli, na kũrĩ mũgeni, na kũrĩ mũndũ ũrĩa ũtũũranagia na inyuĩ; matũũra macio magaatuĩka ma kũũrĩra, kũũrĩra kũu mũndũ wothe ũrĩa ũgũthĩ roho atekwenda.

Angĩkorwo no thĩinĩ wa indo cia kĩgera kĩa igera amũgũtha, na akue, nĩ mũũragani, gĩkuũ nĩoorĩkwo gĩkuũ mũũragani ũcio. Kana angĩkorwo na ihiga kuuma guoko-inĩ kũrĩa mũndũ angĩkua nakĩo, amũgũthe nakĩo, nake akue, mũũragani nĩ; mũũragani ũcio nĩakuragwo na gĩkuũ. Angĩkorwo mũndũ ahũũra ũngĩ na kĩndũ kĩa mbaũ na guoko, kĩndũ kĩrĩa kĩngĩũraga mũndũ, nake akua, mũũragani nĩ, mũũragani ũcio nĩaũragwo.

Mũrĩhĩria wa thakame nĩwe ũkooraga mũũragani; rĩrĩa agatũngana nake, nĩakamũũraga. Angĩkorwo no nĩ ũndũ wa thũ

amũhũũra, na amũikĩrie kĩndũ o gĩothe kĩrĩ mũoherio-inĩ, nake akue, Kana nĩ ũndũ wa marakara amũgũthire na guoko, na akue, gĩkuũ nĩakooragwo ũrĩa wagũtha, mũũragani nĩwe, gĩkuũ nĩakooragwo ũrĩa ũrooragaga, ũrĩa mũrĩhĩria wa thakame nĩakooraga ũrĩa ũragĩte rĩrĩa akamũtũnga.

Angĩkorwo no rĩrĩ o rĩmwe, ti nĩ ũndũ wa ũthũ amũhĩtie we, kana amũikĩrie igũrũ we kĩndũ gĩothe, ti kuuma mũthiĩro, Kana na ihiga o riothe, rĩrĩa mũndũ angĩkua narĩo, atamenyete, narĩo rĩgwe igũrũ rĩake, nake akue, nowe mwene ndaarĩ thũ yake, kana ndaageriaga gwĩka ũũru harĩ we, Na kanitha nĩĩgatuĩra gatagatĩ wa ũrĩa wahũũrire na gatagatĩ wa mũrĩhĩria wa thakame kũringana na matuĩro maya. Nake kĩũngano nĩgĩkũũra mũũragani kuuma kũrĩ mũrĩhĩria wa thakame, na kĩũngano nĩgĩcookia we itũũra-inĩ rĩa kũũrĩra gwake, kũrĩa oorĩire, nake nĩagaikaraga kuo nginya akua mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, ũrĩa maamũitĩrĩirie maguta marĩa matheru.

Angĩkorwo no hĩndĩ ya ũthiĩ mũũragani athiĩ nja ya mĩhaka ya itũũra kũrĩa aathĩire kuo, Na amuone we mũrĩhĩria wa thakame nja ya mĩhaka ya itũũra inene rĩa kũũrĩra gwake, na oorage mũrĩhĩria wa thakame ũrĩa ũragĩte, ti mũhĩtia arĩ. Thĩinĩ kwa nĩgũkorwo itũũra-inĩ rĩa kũũrĩrĩra a-ikarage nginya rĩrĩa gũkua mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, na thuutha wa gũkua mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, nĩagacooka ũrĩa ũragĩte mũndũ thĩinĩ wa bũrũri wa igai rĩake.

Na ici nĩigũtuĩka kĩhooto gĩa ciira kũrĩ inyuĩ njiaro-inĩ cianyu

ciothe, kũndũ guothe mũtũũraga. Mũndũ wothe ũrĩa ũgũtha roho, nĩ ũndũ wa aira ũkooraga ũrĩa ũragĩte, na mũira ũmwe ndakaheanaga ũira igũrũ rĩa roho gũkua. Na mũtikaamũkĩra ũtuithio wa kũhonokia muoyo kuuma kũrĩ mũũragani ũrĩa ũrĩ na mahĩtia wa kũũragwo, nĩgũkorwo nĩakooragwo na gĩkuũ. Mũtikoya mbeeca cia gũkũũra mũndũ nĩguo orĩre matũũra-inĩ ma kũũrĩrwo, nĩguo acooke gũtũũra bũrũri-inĩ, nginya rĩrĩa mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene agaakua. Na mũtikanathũkia thĩ ĩrĩa mũtũũraga thĩinĩ wayo, nĩgũkorwo thakame ĩno nĩĩthũkagia thĩ, na thĩ ndĩkahorohio kuuma thakame-inĩ ĩrĩa ĩitĩtwo igũrũ rĩayo, no igũrũ rĩa thakame ya ũrĩa ũraitaga. Na mũtigathaahia bũrũri ũrĩa mũtũũraga kuo, kũrĩa niĩ ndĩikaraga thĩinĩ wanyu, nĩgũkorwo niĩ ndĩ Mwathani ũrĩa ũikaraga gatagatĩ ka ariũ a Isiraeli.

36

Na magĩũka atongoria a mũhĩrĩga wa ariũ a Gileadi mũrũ wa Makiri mũrũ wa Manase kuuma mũhĩrĩga wa ariũ a Josephu, nao makĩaria mbere ya Musa, na mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya atongoria a nyũmba cia maithe ma ariũ a Isiraeli. Nao moigire, kũrĩ mwathi witũ nĩathire Mwathani kũheana bũrũri wa igai na mũtĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli, na kũrĩ mwathi nĩathire Mwathani kũheana igai rĩa Salupaadi mũrũ wa nyina na itũ kũrĩ airĩtu ake. Na nĩmagĩtuĩka atumia a ũmwe wa mĩhĩrĩga ya ariũ a Isiraeli, na kũgaywo kwao nĩkũrutwo kuuma igai-inĩ rĩa maithe maitũ, na nĩkũongekerwo igai-inĩ rĩa

mũhĩrĩga ũrĩa mangĩtuĩka atumia ao, na kuuma kũgaywo-inĩ kwa igai rĩitũ nĩkũrutwo. Angĩkorwo no gũtuĩke kũrekerwo kwa ariũ a Isiraeli, nĩgũkongererwo igai rĩao igũrũ wa igai rĩa mũhĩrĩga ũrĩa magatuĩkĩra atumia, na kuuma igai-inĩ rĩa mũhĩrĩga wa nyũmba cia maithe maitũ nĩrĩkeherio igai rĩao.

Nake Musa aathanire ciana cia Isiraeli nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani, akiuga atĩrĩ, ũguo mũhĩrĩga wa ciana cia Jusufu maroiga. Ũyũ nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani aathire airĩtu a Salpaad, akiuga, kũrĩa gũtakenagia mbere yao, matuĩke atumia, no kuuma kũrĩ andũ a ithe wao matuĩke atumia. Na tigũtuĩka kũgarũrwo igai kũrĩ ariũ a Isiraeli kuuma mũhĩrĩga ũthiĩ mũhĩrĩga-inĩ ũngĩ, tondũ o mũndũ thĩinĩ wa igai rĩa mũhĩrĩga wa nyũmba ya ithe wake nĩmakanyiitĩrĩra ariũ a Isiraeli. Namo mwarĩ wothe ũrĩa ũgaĩ igai kuuma kũrĩ mĩhĩrĩga ya ariũ a Isiraeli, nĩagatuĩka mũtumia wa mũndũ ũmwe wa kuuma kũrĩ andũ a ithe wake, nĩguo ariũ a Isiraeli maĩ o ũmwe igai rĩa maithe make. Na mũgũnda ndũkaagarũrwo kuuma mũhĩrĩga ũthiĩ mũhĩrĩga-inĩ ũngĩ, no o mũndũ nĩakanyiitĩrĩra igai rĩake, ariũ a Isiraeli.

Ũrĩa Mwathani aathire Musa, ũguo nĩguo airĩtu a Salapadi meekire. Nao magĩtuĩka Tiriza na Egila na Milika na Noa na Malaa airĩtu a Zelofehadi, kũrĩ ariũ a ithe wao. Kuuma kwa andũ a Manase ariũ a Jusufu maagĩtuĩka atumia, na igai rĩao rĩgĩtuĩka rĩa mũhĩrĩga wa andũ a ithe wao. Ici nĩ maathani na mawatho na matuĩro, iria Mwathani aathire na guoko kwa Musa mwena wa ithũĩro wa Moabi hau Jorodani gũkuhĩ na Jeriko.

Ũhoro Mwega wa Johana

1

Kũrĩ kĩambĩrĩria kwarĩ Kiugo, na Kiugo kwarĩ kũrĩ Ngai, na Ngai kwarĩ Kiugo. Ũyũ aarĩ thĩinĩ wa kĩambĩrĩria harĩ Ngai. Ciothe nĩciekĩirwo na ũndũ wake, na hatarĩ we gũtirĩ o na kĩndũ kĩmwe kĩrĩa kĩekĩirwo. Thĩinĩ wake nĩ kwarĩ na muoyo, na muoyo ũcio warĩ ũtheri wa andũ. Ũtheri ũrathereraga thĩinĩ wa nduma, na nduma ndĩigana kũũtooria.

Kwarĩ mũndũ watũmĩtwo nĩ Ngai, rĩĩtwa rĩake Johana, Ũyũ okire nĩ ũndũ wa ũira, nĩguo aarie ũhoro wa ũtheri, nĩguo andũ othe metĩkie na ũndũ wake. Ndaarĩ ũcio ũtheri, no nĩguo arutithie ũira ũhoro wa ũtheri ũcio. Kwarĩ ũtheri ũrĩa wa ma, ũrĩa ũtheragĩra mũndũ wothe ũgĩũka gũkũ thĩ. Aarĩ thĩ-inĩ, na thĩ nĩwagĩirwo nĩ ũndũ wake, na thĩ ndĩamũmenyire. Ookire kũrĩa gwake mwene, na andũ ake ene matiamwamũkĩra. Aingĩ o

ta acio maamũkĩrire we, amaheire ũhoti wa gũtuĩka ciana cia Ngai, kũrĩ arĩa meetĩkĩtie rĩĩtwa rĩake, acio matiaciarirwo ti kuuma thakame-ini, kana kuuma wendo wa mwiri, kana kuuma wendo wa mundu, no kuuma kuri Ngai maciarirwo. Na Kiugo kĩgĩtuĩka nyama na gĩtũũra thĩinĩ witũ, na nĩtwonire riiri wake, riiri ta wa mũriũ wa mũmwe kuuma kũrĩ ithe, kĩiyũrĩte wega na ma. Johana nĩarutanĩirie ũhoro wake, na nĩanĩrĩire akiuga, Ũyũ nĩwe ũrĩa ndoigire, ũrĩa ũgooka thuutha wakwa nĩatuĩkĩte mbere yakwa, tondũ aarĩ wa mbere yakwa. Nake kuuma ũiyũru-inĩ wake ithuĩ ithuothe nĩtwamũkĩrire, na ũtugi handũ ha ũtugi, Tondũ watho waheanirwo na ũndũ wa Musa, no ũtugi na ma-kĩa ciokire na ũndũ wa Jesũ Kristũ. Ngai gũtirĩ mũndũ ũmwonete o na rĩ, no mwana ũrĩa wa mũmwe ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ kĩa Ithe, ũcio nĩwe ũmũheanĩte.

Naguo ũyũ nĩguo ũira wa Johana, rĩrĩa Ayahudi maatũmire athĩnjĩri-Ngai na Alawii kuuma Jerusalemu nĩguo mamũũrie atĩrĩ, Wee ũrĩ ũũ? Na nĩoimbũrire, na ti akarega, na nĩoimbũrire atĩ ti niĩ ndĩ Kristũ. Nao makĩmũũria atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũrĩkũ? Wee nĩwe Elija? Nake akiuga atĩrĩ, Aca, ti niĩ. Wee nĩwe mũnabii ũcio? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Aca. Nĩtwarĩirie nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we, Wee ũrĩ ũ? Nĩguo tũheanage macookio kũrĩ arĩa maatũtũmire ithuĩ, ũroiga atĩa ũhoro waku wee mwene? Oigire atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũgambo wa ũrĩa aranĩrĩra werũ-inĩ, rũngiai njĩra ya Mwathani, o ta ũrĩa Isaia mũnabii oigire.

na arĩa matũmĩtwo maarĩ kuuma kũrĩ Afarisai, Nao makĩmũũria na makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmi ũrabatithia,

angĩkorwo wee ti Kristũ kana Elija kana ũrĩa mũnabii? Johana nĩacookirie o akiuga atĩrĩ, niĩ ndĩrabatithia na maaĩ, no gatagatĩ kanyu nĩ kũrũgamĩte ũrĩa mũtamũũĩ. Mwene nĩwe ũrĩa ũroka thutha wakwa, ũrĩa atuĩkĩte mbere yakwa, ũrĩa niĩ ndiagĩrĩire nĩguo ndohore rũkwa rwa kĩratu gĩake. Maũndũ maya mekĩkire Bethania mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Rũũĩ rwa Jorodani, harĩa Johana aarĩ akĩbatithia.

Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, Johana onire Jesũ agĩũka harĩ we, nake akiuga, Onai Gatũrũme ka Ngai karĩa gakuuaga mehia ma thĩ. ũyũ nĩ ũhoro wa ũrĩa niĩ ndoigire, thuutha wakwa ũũka mũndũ mũrũme ũrĩa mbere yakwa atuĩkĩte, tondũ wa mbere wakwa aarĩ. Nayo ndiamũmenyire, no nĩguo onanie kũrĩ Isiraeli, nĩkĩo ndokire niĩ ngĩbatithia na maaĩ. Na Johana nĩarutire ũira akiuga atĩ, Nĩnyonete Roho ĩikũrũkaga ta ndutura kuuma igũrũ, na ĩgĩikara igũrũ rĩake. Na niĩ ndiamuumenyire, no ũrĩa wandũmire ndĩbatithie na maaĩ, ũcio anjĩĩrire atĩrĩ, Ũrĩa ũkoona Roho agĩikũrũka na agĩikara igũrũ rĩake, ũyũ nĩwe ũbatithagia na Roho Mũtheru. Na niĩ nĩnyonete na nĩndĩrutĩte ũira atĩ ũyũ nĩwe Mũriũ wa Ngai.

Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, rĩngĩ Johana arũgamire hamwe na eerĩ a arutwo ake, Na kũrora Jesũ akĩhĩtũka, aroiga, Ona mwatĩ wa Ngai. Nao arutwo acio eerĩ makĩigua akĩaria, na makĩrũmĩrĩra Jesũ. Jehova aagarũrũkire na akĩona atĩ nĩmaramũrũmĩrĩra, akĩmeera atĩrĩ Nĩ kĩĩ mũracaria? No-o makĩmwĩra, Rabi, ũrĩa wetagwo ũkĩtaũrwo mũrutani, ũratũũra kũ? Ameerire atĩrĩ, Ũkai muone. Nĩ ũndũ ũcio magĩthiĩ na

makĩona harĩa aikaraga, na magĩikara hamwe nake mũthenya ũcio, nayo thaa yarĩ ta ya ikũmi. Anderea aarĩ mũrũ wa nyina na Simoni Petero, ũmwe wa arĩa eerĩ arĩa maiguĩte kuuma kũrĩ Johana na makĩmũrũmĩrĩra. Onaga ũyũ wa mbere mũrũ wa nyina wake mwene Simoni, na akamwĩra, Tũonete Mesia, ũrĩa ũrĩ gũtaũrwo Kristũ. Nake akĩmũrehe kũrĩ Jesũ. Jesũ akĩmũrora, akiuga atĩrĩ, Wee ũrĩ Simoni mũrũ wa Jona; wee ũgeetwo Kefa, ũrĩa ũtaũrĩtwo Petero.

Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, Jesũ nĩendire gũthiĩ Galilaya, na akĩona Filipu, akĩmwĩra atĩrĩ, Nũmĩrĩra. Filipu aarĩ kuuma Bethsaida, itũũra rĩa Anderea na Petero. Philip nĩonire Nathanael na akĩmwĩra atĩrĩ, ũrĩa Musa aandĩkire thĩinĩ wa watho na anabii, nĩtũmũonete, Jesũ mũrũ wa Jusufu ũrĩa wa kuuma Nazarethi. Nake akĩmwĩra Nathanaeli, Kuuma Nazarethi kũngĩhota gũkorwo kĩndũ kĩega? Philipo akĩmwĩra atĩrĩ, Ũka ũkĩone. Jesũ onire Nathanaeli oka harĩ we, na akiuga ũhoro wake, Ona ti-itherũ Mũisiraeli ũrĩa thĩinĩ wake gũtirĩ maheeni. Nathanaeli akĩmũũria atĩrĩ, Wanyũũire kũ? Jesu akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Mbere ya Filipi gũgwĩta, rĩrĩa warĩ rungu rwa mũkũyũ, nĩndonire. Nathanael akĩmũcookeria na akĩmwĩra atĩrĩ, Rabi, wee nĩwe Mũrũ wa Ngai, wee nĩwe Mũthamaki wa Isiraeli. Jesũ akĩmũcookeria na akĩmwĩra atĩrĩ, Tondũ ndakwĩrire atĩ ndakuonire rungu rwa mũtĩ wa mũkũyũ-rĩ, nĩwĩtĩkia? Nĩũkoona maũndũ manene gũkĩra macio. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-ĩ, ti-ĩ, ndĩramwĩra inyuĩ, kuuma rĩu nĩmũkuona igũrũ rĩhingũrĩtwo, na arehani a Ngai makĩambata na magĩikũrũka igũrũ rĩa Mũriũ wa Mũndũ.

2

Mũthenya wa gatatũ nĩkwarĩ na ũhiki kũu Kana ya Galili, na nyina wa Jesũ aarĩ kũu, Nake Jesũ na arũtani ake nĩmetirwo ũhiki-inĩ. Na rĩrĩa ndibei yarĩkire, nyina wa Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Matirĩ na ndibei. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ ũhoro ũrĩkũ ũrĩ gatagatĩ gakwa na gaku, mũtumia? Thaa yakwa ndĩrĩ yũkĩte. Nyina wake akĩĩra ndungata atĩrĩ, Kĩrĩa kĩothe angĩmwĩra, ĩkai. Kwarĩ na kũu ndigithũ ithathatũ cia ihiga cia maaĩ irĩ hau kũringana na ũtheru wa Ayahudi, o ĩmwe ĩkuuaga ithimi igĩrĩ kana ithatũ. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Iyũriai ithangi cia maaĩ na maaĩ. Nao makĩiyũria nginya igũrũ. Nake akĩmeera atĩrĩ, Thahai rĩu na mũtware ũrĩa mũrũgamĩrĩri wa iruga. Nao makĩtwara. Rĩrĩa mũrũgamĩri wa iruga acamire maaĩ marĩa matuĩkĩte ndibei na ndaamenyire kũrĩa moimĩte, no ndungata iria ciatahanĩte maaĩ macio nĩciamenyete, mũrũgamĩri wa iruga akĩĩta mũhiki. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, mũndũ wothe mbere aĩkaga divai njega, na rĩrĩa andũ marĩĩtwo nĩ ũrĩĩu, hĩndĩ ĩyo akaiga ĩrĩa njũru, no wee ũigĩte divai njega nginya rĩu. Ũyũ nĩguo warĩ kĩambĩrĩria kĩa ciama iria Jesũ eekire kũu Kana kwa Galili, na nĩaguũrĩirie riiri wake, nao arutwo ake makĩmwĩtĩkia.

Thuutha wa ũndũ ũcio aikũrũka agĩthiĩ Kaperinaumu we mwene na nyina wake na ariũ a ithe wake na arutwo ake, na kũu maikarire mĩthenya mĩtarĩ mĩingĩ.

Nayo Bathaka ya Ayahudi yarĩ hakuhĩ, nake Jesũ akĩambata

agĩthiĩ Jerusalemu. Nake onire thĩinĩ wa hekarũ arĩa mendagia ng'ombe na ng'ondu na ndutura, na arĩa magarũraga mbeeca maikarĩte. Na aarĩkia gwĩka iboko kuuma mĩkanda, akĩmaingata othe kuuma hekarũ-inĩ, ng'ondu na ndegwa, na akĩmaitĩrĩria mbeeca cia andũ a kũgarũrania mbeeca, na akĩmacookereria metha. Nake kũrĩ arĩa mendagia ndutura akĩmeera atĩrĩ, Oyai ici kuuma haha, mũtigatue nyũmba ya Baba wakwa nyũmba ya wonjoria. Nao arutani ake nĩmaririkana atĩ nĩkwandĩkĩtwo nĩ, Kĩyo kĩa nyũmba yaku nĩgĩkandĩa. Ayahudi nĩmacookirie nĩ ũndũ ũcio na makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩmenyithia kĩrĩkũ ũratuonia tondũ ũreka maũndũ maya? Jesũ nĩacookirie na akĩmeera atĩrĩ, Anangai hekarũ ĩno, na thĩinĩ wa mĩthenya ĩtatũ nĩngamĩarahũra. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makiuga atĩrĩ, mĩaka mĩrongo ĩna na ĩtandatũ hekarũ ĩno yaakĩtwo, na wee thĩinĩ wa mĩthenya ĩtatũ nĩũkamĩarahũra? Ũcio no aaroirie ũhoro wa hekarũ ya mwĩrĩ wake. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio aariũkire kuuma kũrĩ arĩa akuũ, arutwo ake nĩmaririkana atĩ nĩoigaga ũndũ ũyũ, na makĩĩtĩkia maandĩko na kiugo kĩrĩa Jesũ oigire.

Rĩrĩa aarĩ Jerusalemu hĩndĩ ya Bathaka thĩinĩ wa gĩathĩ kĩu, andũ aingĩ nĩmetĩkĩirie rĩĩtwa rĩake, tondũ nĩmonaga ciama iria ekaga. no we mwene Jesũ ndaigana kwĩhoka kũrĩ o nĩ ũndũ wa we mwene kũmenya andũ othe, Na tondũ ndaarĩ na bata nĩguo mũndũ o na ũrĩkũ arutage ũira ũkoniĩ mũndũ, nĩgũkorwo we mwene nĩamenyaga kĩrĩa kĩarĩ thĩinĩ wa mũndũ.

3

Nĩ kwarĩ na mũndũ kuuma kũrĩ Afarisai, rĩĩtwa rĩake aarĩ Nikodemo, mũthamaki wa Ayahudi. Ũyũ okire kũrĩ we ũtukũ na akĩmwĩra, Mũrutani, nĩtũũĩ atĩ kuuma kũrĩ Ngai ũũkĩte ũrĩ mũrutani, tondũ gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gwĩka ici ciama ũrĩa wee wĩkaga, angĩkorwo ti Ngai arĩ hamwe nake. Jesũ acookire na akĩmwĩra atĩrĩ, Ti-ma, ti-ma, ndĩrakwĩra, mũndũ angĩaga aciarwo kuuma igũrũ, ndangĩhota kuona ũthamaki wa Ngai. Nikodemo akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ angĩhota atĩa kũciarwo arĩ mũkũrũ? Ndangĩhota gũtoonya nda ya nyina rĩa keerĩ nĩguo aciarwo? Jesũ acookire, atĩrĩ, Ti-ma, ti-ma, ndĩrakwĩra, mũndũ angĩaga kũciarwo kuuma maaĩ-inĩ na Roho-inĩ, ndangĩhota gũtoonya ũthamaki-inĩ wa Ngai. Kĩrĩa kĩciarĩtwo kuuma harĩ mwĩrĩ nĩ mwĩrĩ, na kĩrĩa kĩciarĩtwo kuuma harĩ Roho nĩ roho. Tiga gwĩgega nĩ ũndũ ndakwĩrire atĩ nĩ bata inyuĩ mũciarwo rĩngĩ kuuma igũrũ. Roho ĩhurutanaga kũrĩa ĩrenda, na ũiguaga mũgambo wayo, no ndũũĩ kũrĩa ĩumaga kana kũrĩa ĩthiiaga; ũguo noguo atariĩ mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩtwo kuuma Roho-inĩ. Nicodemus akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Maũndũ maya mangĩhota atĩa gũtuĩka? Jesũ nĩacookirie na akĩmwĩra, Wee ũrĩ mũrutani wa Isiraeli, na maũndũ maya ndũũĩ? Ti-itherũ ti-itherũ ndakwĩra atĩ ũrĩa tũũĩ nĩkuo tũraaria, na ũrĩa tũonete nĩkuo tũrarutira ũira, no ũira witũ mũtiũamũkĩra. Angĩkorwo ndamwĩrire ũhoro wa indo cia gũkũ thĩ na mũtigetĩkia, mũngĩhota atĩa gwĩtĩkia ingĩkorwo ndĩmwĩre ũhoro wa indo cia igũrũ? Na gũtirĩ mũndũ ambatĩte igũrũ angĩkorwo ti ũrĩa woimire igũrũ aikarĩte, Mũriũ wa Mũndũ ũrĩa ũrĩ igũrũ. Na o ta ũrĩa Musa aaninĩire nyoka kũu werũ-inĩ, ũguo no ta guo nĩ kũbata Mũrũ wa Mũndũ atũũgĩrio, nĩguo mũndũ wothe ũrĩa

wĩtĩkĩtie thĩinĩ wake ndakanathira, no arĩ na muoyo wa tene na tene. Nĩgũkorwo Ngai endete thĩ mũno, nginya akĩhe Mũriũ wake wa mũmwe, nĩguo mũndũ wothe ũrĩa ũmwĩtĩkĩtie ndagathire, no arĩ na muoyo wa tene. Tiga, nĩgũkorwo Ngai ndatũmire Mũriũ wake thĩ nĩguo atuĩre thĩ ciira, no nĩguo thĩ ĩhonokie nĩ ũndũ wake. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wake ndatuĩrwo ciira, no ũrĩa ũtekwĩtĩkia nĩatuĩrĩtwo ciira o rĩu, tondũ ndekwĩtĩkia thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Mũriũ ũrĩa wa tene mũno wa Ngai. Ĩno na nĩ ũtuanĩro, atĩ ũtheri nĩũũkĩte thĩinĩ wa thĩ, na andũ nĩmendete nduma gũkĩra ũtheri, nĩgũkorwo ciĩko ciao ciarĩ njũru. Mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga maũndũ matarĩ bata nĩathũire ũtheri na ndokaga harĩ ũtheri, nĩguo ciĩko ciake itikaguũrĩrio. Ũrĩa wĩkaga ũhoro wa ma ũũkaga kũrĩ ũtheri, nĩguo mĩĩrũ yake ĩguũrĩrio, tondũ thĩinĩ wa Ngai nĩyo ĩrutĩtwo.

Thutha wa maũndũ macio, Jesu na arutani ake magĩthiĩ bũrũri wa Judea, na kũu aikara hamwe nao na akabatithia. Kwarĩ na o Johana akĩbatithia kũu Ainoni hakuhĩ na Salimu, nĩ ũndũ maaĩ maingĩ kwarĩ kũu, nao andũ nĩmokaga na makabatithio. Ndirĩ tondũ Johana ndaaikĩtio njeera. Nĩ kwarĩ na ũtuĩria gatagatĩ ka arutwo a Johana na Mũyahudi ũhoro wa gũthera. Nao magĩũka kũrĩ Johana, makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, ũrĩa warĩ hamwe na wee mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, ũrĩa wee warutire ũira wake—ona, ũyũ nĩarabatithia, na andũ othe nĩmarooka kũrĩ we. Johana akĩũria na akiuga, Mũndũ ndangĩhota kwamũkĩra kĩndũ o na kĩ, tiga ũngĩkorwo nĩ kĩndũ kĩaheirwo kuuma igũrũ. Inyuĩ ene nĩmũndutagĩra ũira atĩ ndoigire, ti niĩ ndĩ Kristũ, no atĩ ndĩ mũtũmĩtwo mbere yake. Ũrĩa ũrĩ na mũhiki nĩ mũhikania, no

mũrata wa mũhikania, ũrĩa ũrũgamĩte na akĩiguaga wake, akenaga na gĩkeno nĩ ũndũ wa mũgambo wa mũhikania. Nĩ ũndũ ũcio gĩkeno gĩakwa kĩu nĩkĩhingĩrĩirio. Ũcio nĩ kũbataire kũingĩha, no niĩ kũnyiihio. Ũrĩa ũrokaga kuuma igũrũ arĩ igũrũ wa andũ othe. Ũrĩa ũrĩ wa thĩ nĩ wa thĩ, na nĩaaragia ũhoro wa thĩ. Ũrĩa ũrokaga kuuma igũrũ arĩ igũrũ wa andũ othe. Na ũrĩa onete na aiguire, ũyũ nĩarutaga ũira, na gũtirĩ mũndũ ũwamũkagĩra ũira wake. Ũrĩa wamũkĩrire ũira wake nĩaigĩte mũhũũri atĩ Ngai nĩ wa ma. Ũrĩa Ngai atũmire, araaria ciugo cia Ngai, nĩgũkorwo Ngai ndaheaga Roho na gĩthimo. Ithe nĩendete Mũriũ, na nĩamũheanĩte indo ciothe moko-inĩ make. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wa Mũriũ arĩ na mũtũũrĩre wa tene na tene, no ũrĩa ũtathĩkĩra Mũriũ ndakona mũtũũrĩre, no marakara ma Ngai maikaraga igũrũ rĩake.

4

Rĩrĩa Mwathani aamenyire atĩ Afarisai nĩmaiguire atĩ Jesũ nĩarutaga na agabatithia arutwo aingĩ gũkĩra Johana O na gũtuĩka Jesũ we mwene ndaabatithanagia, no arũmĩrĩri ake nĩo maabatithanagia. Nĩatigire Judea na agĩthiĩ Galili. Kwarĩ bata nowe ahĩtũkĩre agere thĩinĩ wa Samaria. Aroka nĩ ũndũ ũcio athiĩ itũũra-inĩ rĩa Samaria rĩrĩa rĩĩtagwo Sukari, hakuhĩ na handũ harĩa Jakubu aaheire Jusufu mũriũ wake, Kwarĩ na kũu gĩthima kĩa Jakubu. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ, aanogetwo nĩ rũgendo, aikarire hau gĩthima-inĩ, na thaa yarĩ ta ĩtandatũ. Mũndũ-wa-nja nĩokire kuuma Samaria nĩguo atahĩre maaĩ. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ,

he niĩ maaĩ ma kũnyua. Nĩgũkorwo arutwo ake nĩmathiĩte itũũra-inĩ nĩguo magũre irio. Mũndũ-wa-nja ũrĩa Mũsamaria akĩmwĩra nĩ ũndũ ũcio atĩrĩ, Wee ũrĩ Mũyahudi-rĩ, ũkĩhooya atĩa kuuma kũrĩ niĩ kĩndũ gĩa kũnyua, o niĩ ndĩ mũndũ-wa-nja Mũsamaria? Nĩgũkorwo Ayahudi matiĩganaga na Asamaria. Jesũ akĩmũcookeria akĩmwĩra atĩrĩ, Korwo nĩwamenyete kĩheo kĩa Ngai kĩa tũhũ, na nũũ arĩ ũrĩa ũgũkwĩra atĩrĩ, He niĩ ndĩnyue, wee nĩũngĩmũhooire, nake nĩangĩkũheete maaĩ ma muoyo. Mũndũ-wa-nja akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, wee ndũrĩ na ndoo, na gĩthima nĩ kĩriku. Kũrĩa ũkuuma atĩa ũrĩ na maaĩ marĩa matũũraga muoyo? Ti wee ũrĩ mũnene gũkĩra ithe witũ Jakubu, ũrĩa watũheire gĩthima kĩu, nake we mwene akĩnyua kuuma kũrĩo, na ariũ ake, na mahiũ make? Jesũ nĩacookirie na akiuga ũndũ ũyũ, Mũndũ wothe ũrĩa ũkũnyua kuuma maaĩ-inĩ maya nĩakanyoota rĩngĩ, Ũrĩa ũkanyua maaĩ marĩa ngũmũhe ndakanyota rĩngĩ nginya tene, no maaĩ marĩa ngũmũhe magaatuĩka thĩinĩ wake gĩthima kĩa maaĩ marĩa matherũkaga nginya muoyo wa tene. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, he niĩ maaĩ macio, nĩguo ndikanyoote kana ndikoke haha kũruta maaĩ. Jesu akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ wĩte mũthuri waku ũcooke haha. Mũndũ-wa-nja nĩacookirie na akiuga, Ndirĩ na mũthuri. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Wega ũugĩte atĩ ndirĩ na mũthuri, Nĩgũkorwo ũkoretwo na andũ atano, na rĩu ũrĩa ũrĩ naguo ti mũthuuriwa waku, ũndũ ũyũ nĩwarĩtie kwaria ma. Mũndũ-wa-nja ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩndĩrona atĩ ũrĩ mũrathi. Maithe maitũ nĩmahooire kĩrĩma-inĩ gĩkĩ, na inyuĩ mũroiga atĩ Jerusalemu nĩkuo kũrĩ handũ harĩa hagĩrĩire kũhooyagĩrwo. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ-wa-nja, njĩtĩkia ũrĩa ngũkwĩra atĩ

nĩgũũka thaa rĩrĩa mũtakaahooya Ithe kũu kĩrĩma-inĩ gĩkĩ kana kũu Jerusalemu. Inyuĩ mũhooyaga kĩrĩa mũtamenyete, ithuĩ tũhooyaga kĩrĩa tũũĩ, tondũ ũhonokio uumaga kũrĩ Ayahudi. No ithaa nĩrĩũka, na rĩu nĩyo, rĩrĩa ahooi arĩa ma makahooya Ithe thĩinĩ wa roho na ma, nĩgũkorwo Ithe arongoragia andũ ta acio arĩa maramũhooya. Ngai nĩ roho, na arĩa mamũhooyaga no nginya mamũhooe na roho na ũhoro wa ma. Mũndũ-wa-nja akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ Mesĩa nĩarooka, ũrĩa wĩtagwo Kristũ; rĩrĩa ũcio agooka, nĩagatwĩra maũndũ mothe. Jisasi akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ nĩ niĩ ũrĩa ndĩrakwaria nawe. Na igũrũ rĩa ũndũ ũcio magĩũka arutwo ake, na makĩgega tondũ aarĩ ekwaria na mũndũ-wa-nja, no gũtirĩ o na ũmwe woigire atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũracaria? kana Nĩ kĩĩ ũramwarĩria nake? Nĩ ũndũ ũcio mũndũ-wa-nja nĩatiganirie ndigithũ yake ya maaĩ na athiire itũũra-inene, na akĩĩra andũ, Ũkai mwone mũndũ ũrĩa wanjĩĩrire maũndũ mothe marĩa ndekire, kaĩ ũyũ ti we Kristũ? Nĩmoimire nĩ ũndũ ũcio kuuma itũũra-inĩ inene, na magĩũka kũrĩ we.

Gatagatĩ-inĩ, arutwo nĩmamũũragia makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, rĩa. Ũcio akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩ na irio cia kũrĩa iria inyuĩ mũtooĩ. Arutwo nĩ ũndũ ũcio maarĩirie marĩ hamwe atĩrĩ, Kaĩ gũtirĩ mũndũ ũmũreheire irio? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, irio ciakwa nĩ gwĩka wendi wa ũrĩa wandũmire na kũrĩkia wĩra wake. Inyuĩ mũtiugaga atĩ no mĩeri ĩna ĩngĩ na magetha nĩmagooka? Atĩrĩrĩ, ndĩramwĩra atĩ, tiirarai maitho manyu na mũrore mĩgũnda, tondũ nĩmĩerũ nĩ ũndũ wa magetha o rĩu. Nake ũrĩa ũragethaga nĩamũkagĩra uumithio, na nĩacookanagĩrĩria maciaro ma muoyo wa tene na tene, nĩgeetha ũrĩa ũhaandaga na ũrĩa ũragethaga

makenage hamwe. Nĩgũkorwo thĩinĩ wa ũndũ ũyũ kiugo kĩu kĩa ma kĩrĩ kĩa ma, atĩ mũndũ ũmwe nĩwe ũhaandaga na mũndũ ũngĩ nĩwe ũgetheaga. Nĩndamũtũmire mũgethage kĩrĩa mũtirũthĩte, andũ angĩ nĩmarũthĩte, na inyuĩ nĩmũtoonyire wĩra-inĩ wao. Kuuma itũũra-inĩ rĩu inene, Asamaria aingĩ nĩmetĩkirie thĩinĩ wake nĩ ũndũ wa kiugo kĩa mũndũ-wa-nja, ũrĩa waheaga ũira atĩ, Anjĩĩrire maũndũ mothe marĩa ndekire. Rĩrĩa Asamaria mookire kũrĩ we-rĩ, makĩmũthaitha aikare hamwe nao, nake agĩikara kũu mĩthenya ĩĩrĩ. Na andũ aingĩ makĩria makĩĩtĩkia nĩ ũndũ wa kiugo gĩake. Kũrĩ mũndũ-wa-nja ũcio maarĩ makĩmwĩra atĩrĩ ti-guo tũtĩkĩtie nĩ ũndũ wa kwaria gwaku rĩngĩ, nĩgũkorwo ithuĩ ene nĩtũiguĩte, na nĩtũũĩ atĩrĩ ũyũ nĩwe mũhonokia wa thĩ ũrĩa Kristũ.

Thutha wa mĩthenya ĩĩrĩ akiuma kũu na agĩthiĩ Galilaya. Mwene nĩgũkorwo Jesũ nĩarutire ũira atĩ mũnabii thĩinĩ wa bũrũri wake mwene ndagĩ na gĩtĩĩo. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio ookire Galili, andũ a Galili nĩmamwamũkĩrire, tondũ nĩmonete maũndũ mothe marĩa eekire Jerusalemu hĩndĩ ya gĩathĩ, nĩgũkorwo o nao mookĩte gĩathĩ-inĩ kĩu.

Nĩ ũndũ ũcio Jesũ agĩcooka rĩngĩ Kana kũu Galili, kũrĩa aagarũrire maaĩ makĩgĩa ndibei. Na kwarĩ mũndũ ũmwe wa nyũmba ya ũthamaki, ũrĩa mũriũ wake aarĩ mũrũaru kũu Kaperinaumu, Ũyũ aiguire atĩ Jesũ nĩokĩte kuuma Judea athiĩ Galilaya, agĩthiĩ kũrĩ we na akĩmũhooya nĩguo aikũrũke ahonie mũriũ wake, tondũ aarĩ hakuhĩ gũkua. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Angĩkorwo mũtirona ciama na maũndũ ma

kũgegania, mũtirĩĩtĩkia. Mũnene wa ũthamaki akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ikũrũka mbere kaana gakwa gĩkue. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ, mũriũ waku nĩ muoyo. Nake mũndũ ũcio akĩĩtĩkia kiugo kĩrĩa Jesũ aamwĩrire, akĩinũka agĩthiĩ. Taarĩ na wake gũikũrũka, ndungata ciake ikĩmũtũnga na ikĩmwĩra ikĩuga atĩ ndungata yaku nĩĩtũũraga muoyo. Nĩatuĩririe kũrĩ o thĩinĩ wa thaa ĩrĩa akorire arĩ mwega. Nao makĩmwĩra atĩ ĩra thaa ya mũgwanja nĩyo nyarĩ ĩmũtigire. Nĩamenyire nĩ ũndũ ũcio ithe atĩ thaa ĩyo Jesũ aamwĩrire atĩ mũriũ waku nĩ muoyo, na nĩetĩkirie we mwene na nyũmba yake yothe. Ĩno nĩ kĩmenyithia kĩa keerĩ kĩrĩa Jesũ eekire rĩngĩ aakinya kuuma Judea athiĩ Galili.

5

Thutha wa maũndũ macio kwarĩ na iruga rĩa Ayahudi, nake Jesũ akĩambata agĩthiĩ Jerusalemu. Kũrĩ na karia ka kũogera ka ng'ondu thĩinĩ wa Jerusalemu, karĩa geetwo na Kĩheberu Bethesda, na karĩ na ithanju ithano. Thĩinĩ ĩno kwarĩ komete kĩrĩndĩ kĩnene kĩa andũ arĩa maarĩ arũaru, atumumu, ithua, na ahĩnju, meterera rĩĩrĩa maaĩ makaambĩrĩria gwĩthikũka. Mũtũmwo nĩgũkorwo kũringana na ihinda nĩaikũrũkaga thĩinĩ wa kĩria kĩa kũogera, na maaĩ makainainwo, nake ũrĩa wa mbere watoonyaga thuutha wa kũinainĩka kwa maaĩ atuĩkaga mũgima o mũrimũ ũrĩa wothe aamenyeretwo nĩguo. Kwarĩ na mũndũ ũmwe kũu ũrĩ na ũkomari wake mĩaka mĩrongo ĩtatũ na inyanya. Jesũ onete mũndũ ũcio akomete, na tondũ nĩamenyete atĩ nĩarĩkĩtie kũgĩa na ihinda inene, akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩũkwenda

gũtuĩka mũgima? Mũndũ ũcio mũrũaru akĩmũcookeria atĩrĩ, Mwathani, ndirĩ na mũndũ wa kũnjĩkia karia-inĩ rĩrĩa maaĩ mekũinainĩka, no rĩrĩa ndoka niĩ, mũndũ ũngĩ aikũrũkaga mbere yakwa. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Ũkĩra, oya gĩtanda gĩaku kĩa gĩtarĩ ũthiĩ. Na o rĩu mũndũ ũcio akĩhona, na akuoya gĩtanda kĩa ũrĩrĩ wake na agĩthiĩ. Nayo yarĩ mũthenya wa Thabatũ. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi moigire kũrĩ ũrĩa wahonirio atĩrĩ, Nĩ Thabatũ, ndũmetĩkĩrĩtio kuoya gĩtanda gĩaku. Nĩamacookirie atĩrĩ, ũrĩa wanjĩkire mũgima, ũcio nĩanjĩĩrire atĩrĩ, oya gĩtanda gĩaku na ũthiĩ. Nĩmamũũririe nĩ ũndũ ũcio atĩrĩ, Nũũ nĩ mũndũ ũrĩa wakwĩrire atĩ, Oya gĩtanda kĩaku na ũthiĩ? Mũndũ ũrĩa wahonirio ndaamenyaga nũũ aarĩ, nĩgũkorwo Jesũ nĩeherire rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩarĩ handũ hau. Thuutha wa maũndũ macio, Jesũ nĩonire we hekarũ-inĩ na akĩmwĩra atĩrĩ, Ona, nĩũhoro ũrĩa ũrĩ mũgima. Ndũgacooke kwĩhia rĩngĩ, nĩguo ũndũ mũũru gũtikone harĩwe. Mũndũ ũcio nĩathiire, akĩĩra Ayahudi atĩ Jesũ nĩwe wamũhonetie.

Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Ayahudi maiingatithirie Jesũ na marongoragia kũmũũraga, tondũ ekire maũndũ maya mũthenya wa Thabatũ. No Jesu akĩmacookeria atĩrĩ, Baba wakwa nĩarutaga wĩra o nginya rĩu, na niĩ nĩndĩrarutaga wĩra. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩ ũndũ ũcio, makĩria maacaragia kũmũũraga Ayahudi, tondũ ti o gũtinya aatinaga Thabatũ, no na Ithe wake mwene oigaga Ngai, akĩĩringania mwene na Ngai.

Nĩacookirie nĩ ũndũ ũcio Jesũ na akĩmeera, Ti-itherũ, ti-itherũ ndĩramwĩra, ti-hota mũriũ gwĩka kĩndũ kuuma harĩ we mwene,

angĩkorwo ti kĩndũ onaga ithe ekaga. Kũrĩa nĩgũkorwo ũcio ekaga, icio na mũriũ o ta ũguo ekaga. Nĩgũkorwo ithe nĩendete mũriũ na nĩamuonanagia maũndũ mothe marĩa we mwene ekaga, na nĩakamuonania mĩrimo mĩnene gũkĩra ĩyo, nĩguo inyuĩ mũgege. O ta ũguo tondũ Baba ararahũria arĩa akuũ na akamahe muoyo, ũguo o na Mũriũ aheaga muoyo arĩa endaga. Kana tondũ Ithe ndatuanĩra mũndũ o na ũmwe, no nĩaheete Mũriũ ũtuanĩri wothe. Nĩguo andũ othe matĩĩage Mũriũ o ta ũrĩa matĩĩaga Ithe. Ũrĩa ũtarĩ gũtĩĩa Mũriũ ndatĩĩaga Ithe ũrĩa wamũtũmire. Ti ma ti ma ndĩramwĩra atĩrĩ ũrĩa ũiguaga kiugo gĩakwa na akeetĩkia ũrĩa wandũmire arĩ na muoyo wa tene na tene, na ndagooka ũtuĩrĩro-inĩ wa ciira, no nĩahĩtũkĩte kuuma gĩkuũ-inĩ athiĩ muoyo-inĩ. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ nĩgũgũka thaa, na rĩu nĩ, rĩrĩa arĩa akuũ makaigua mũgambo wa Mũrũ wa Ngai, na arĩa maiguĩte nĩmagatũũra muoyo. O ta ũguo, nĩgũkorwo Ithe arĩ na muoyo thĩinĩ wake mwene, ũguo noguo aheire Mũriũ muoyo wa gũkorwo naguo thĩinĩ wake mwene. Nake aamũheire ũhoti na ũtuanĩri wa gũtuĩra ciira, tondũ nĩ Mũrũ wa Mũndũ. Mũtigagĩrĩre ũndũ ũyũ, tondũ nĩgũũka thaa ĩrĩa arĩa othe marĩ mbĩrĩra-inĩ makaigua mũgambo wake, Na nĩmagũũka arĩa meekĩte maũndũ mega thĩinĩ wa kũriũka kwa muoyo, no arĩa meekĩte maũndũ matarĩ kĩene thĩinĩ wa kũriũka kwa ũtuanĩri ciira.

Ndingĩhota niĩ gwĩka kuuma harĩ niĩ mwene gũtirĩ kĩndũ. O ta ũrĩa njiguaga nĩguo nduaga ciira, na ciira ũrĩa wakwa nĩ wa kĩhooto, nĩ ũndũ ndicaragia wendo ũrĩa wakwa, no nĩ wendo ũrĩa wa Ithe ũrĩa wandũmire. Kĩngĩkorwo niĩ ndĩrarutĩra ũira

ũhoro wakwa mwene, ũira wakwa ti wa ma. Kũrĩ ũngĩ ũrĩa ũraheana ũira wa ũhoro wakwa, na nĩnjũũĩ atĩ ũira wa ũhoro ũrĩa aheana ũhoro wakwa nĩ wa ma. Inyuĩ mwatũmire kũrĩ Johana, nake nĩarutĩte ũira wa ma. Niĩ na ti kuuma kũrĩ mũndũ ũira wa ũhoro njoya, no maũndũ maya ndugaga nĩguo inyuĩ mũhonokio. Ũcio aarĩ tawa ĩrĩa ĩgwakaga na ĩkaara, no inyuĩ mwendire gũkena kwa ihinda thĩinĩ wa ũtheri wake. Niĩ na ndĩ na ũira ũrĩa mũnene gũkĩra wa Johana, nĩgũkorwo mĩrimo ĩrĩa Ithe aaheire niĩ nĩguo ndĩmĩhingie, ĩyo mĩrimo ĩrĩa niĩ ndĩreka nĩĩrarutaga ũira ũkoniĩ niĩ atĩ Ithe nĩandũmĩte. Na ũrĩa watũmire niĩ Ithe, we mwene nĩarutĩte ũira ũhoro wakwa. Mũtirĩ mũigua mũgambo wake o na rĩ rĩngĩ, kana mũkĩona mũhianĩre wake, Na kiugo gĩake mũtikoragwo na kĩo gĩikara thĩinĩ wanyu, tondũ ũrĩa aatũmire ũcio, ũyũ inyuĩ mũtiamwĩtĩkia. Tuĩriai maandĩko, tondũ inyuĩ mwĩciiragia atĩ thĩinĩ wamo mũrĩ na mũtũũrĩre wa tene na tene, na macio nĩmo marutaga ũira ũkoniĩ niĩ, Na mũtiendete gũũka kũrĩ niĩ nĩguo mũgĩe na muoyo. Ndĩamũkagĩra ũgooci kuuma kũrĩ andũ. No nĩndamenyete inyuĩ atĩ mũtirĩ na wendani wa Ngai thĩinĩ wanyu. Niĩ nĩnjũkĩte na rĩĩtwa rĩa Baba, na inyuĩ mũtiramũnyiita; no mũndũ ũngĩ angĩũka na rĩĩtwa rĩake we mwene, ũcio nĩmũkamũnyiita. Mũngĩhota atĩa kwĩtĩkia, o inyuĩ mũkĩamũkĩra gĩtĩĩo kuuma harĩ inyuĩ ene, na mũticariagia gĩtĩĩo kĩrĩa kuuma harĩ Ngai ũrĩa wiki? Mũtikanĩĩrie atĩ niĩ nĩngamũthitanga kũrĩ Ithe. Kũrĩ ũrĩa amũthitanaga nĩ Musa, ũrĩa mwĩhokete thĩinĩ wake. Angĩkorwo mwetĩkirie Musa, mwangĩetĩkirie niĩ, nĩgũkorwo ũhoro wakwa nĩwe ũcio andĩkire. Kana angĩkorwo mũtietĩkia maandĩko make,

mũgaatĩkia atĩa ciugo ciakwa?

6

Thutha wa maũndũ macio, Jesu nĩathiire mwena ũrĩa ũngĩ wa iria rĩa Galili rĩa Tiberia, Nake aarĩ akĩrũmĩrĩrwo nĩ kĩrĩndĩ kĩnene, tondũ nĩmoonaga ciama ciake iria ekaga harĩ arĩa arũaru. Jesũ nĩambatire kĩrĩma-inĩ, na kũu aikarire hamwe na arutwo ake. No kwarĩ hakuhĩ na Pasaka, iruga rĩa Ayahudi. Jesũ akĩoya maitho make igũrũ, na rĩrĩa onire atĩ kĩrĩndĩ kĩnene kĩroka kũrĩ we, akĩũria Filipu atĩrĩ, Tũkũgũra mĩgate kũ nĩguo andũ aya marĩe? No ũndũ ũyũ aaragia kũmũgeria, nĩgũkorwo we mwene nĩamenyaga kĩrĩa aatuĩte gwĩka. Filipu akĩmũcookeria atĩrĩ, Mĩgate ya denarii magana meerĩ ti ĩkũmaigana kũrĩ o, nĩguo o ũmwe wao oe kĩndũ kĩnini. Ũmwe wa arutwo ake, Anderea mũrũ wa nyina na Simoni Petero, akĩmwĩra atĩrĩ, Kũrĩ na kaana kamwe haha, ũrĩa ũrĩ na mĩgate ĩtano ya cairi na thamaki igĩrĩ, no ici nĩ kĩĩ harĩ andũ aingĩ ũguo? Jesũ akiuga atĩrĩ, Ĩkai andũ makae thĩ, nĩ kwarĩ nyeki nyingĩ handũ hau. Nao andũ a arũme makĩikara thĩ, mũigana wao wahaanaga ta ngiri ithano. Jesũ nĩakuuire mĩgate ĩyo, na aarĩkia gũcookia ngaatho, akĩmĩgaĩra arutwo, nao arutwo makĩmĩgaĩra arĩa maikarĩte thĩ, o ũguo o na thamaki, o ũrĩa mendaga. Rĩrĩa maarĩkirie kũhũũna, akĩĩra arutwo ake atĩrĩ, Cookanĩrĩriai tũcunjĩ tũrĩa tũtigarĩte, nĩguo gũtikagĩe kĩndũ kĩngĩthira. Nĩmakonganirie nĩ ũndũ ũcio, na makĩiyũria ciondo ikũmi na igĩrĩ cia tũcunjĩ kuuma kũrĩ mĩgate ĩtano ya cairi ĩrĩa yatigarire

kũrĩ arĩa maarĩĩte. Andũ acio nĩ ũndũ ũcio, moonetie kĩmenyithia kĩrĩa Jesũ eekire, maaragia atĩrĩ, Ũyũ nĩwe ti-itherũ mũnabii ũrĩa ũroka thĩ-inĩ. Jesũ nĩ ũndũ ũcio amenya atĩ nĩmatuĩte gũũka na kũmũnyiita nĩguo mamũtue mũthamaki, akĩehera rĩngĩ athiĩ kĩrĩma-inĩ we mwene wiki.

Rĩrĩa hwaĩ-inĩ kĩagĩtuĩka, arutwo ake magĩikũrũka mathiĩ iria-inĩ. Na matoonya thĩinĩ wa marikabu, nĩmarokire mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria nginya Kaperinaumu. Na nduma ĩrĩkĩtie gũtuĩka, na Jesũ ndaokire kũrĩ o. Iria rĩarahũrĩtwo nĩ rũhuho rũnene rũkĩhurutana. Maakorwo nĩmaathiĩte ta stadia mĩrongo ĩĩrĩ na ithano kana mĩrongo ĩtatũ, nĩmonire Jesũ akĩgerera igũrũ rĩa iria na akĩhĩngĩrĩria gatarũ, nao makĩĩtigĩra. Nowe hĩndĩ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ niĩ; mũtigetigĩre. Nĩmendaga nĩ ũndũ ũcio kũmũoya thĩinĩ wa gatarũ, na o rĩmwe gatarũ kĩagĩtuĩka igũrũ rĩa thĩ kũrĩa maathiiaga.

Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarũgamĩte mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa iria kĩonire atĩ gũtiarĩ na gatarũ kangĩ ho tiga kamwe kau arutwo ake maatoonire, na atĩ Jesũ ndaatoonire hamwe na arutwo ake thĩinĩ wa gatarũ, no arutwo ake oiki nĩo maathiire. No rĩrĩ, tũtarũ tũkĩũka kuuma Tiberiadi hakuhĩ na handũ harĩa maarĩire mũgate Mwathani aarikia gũcookia ngaatho, Rĩrĩa kĩrĩndĩ kĩonire atĩ Jesũ ndaarĩ kũu na arutwo ake o nao matiarĩ ho, makĩingĩra marikabu na magĩthiĩ Kaperinaumu makĩrongooria Jesũ. Na rĩrĩa maamuonire mũrĩmo wa iria, makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, wokire gũkũ rĩ? Jesũ akĩmacookeria atĩrĩ, Ti-ngai, ti-ngai, ndĩramwĩra inyuĩ,

mũrathii nĩ niĩ, ti tondũ mwonire imenyithia, no tondũ mwarĩire mĩgate na mũkahũũna. Ruthai ti irio kĩrĩa kĩrĩanangwo, no irio kĩrĩa kĩrĩikaraga thĩinĩ wa muoyo wa tene na tene, kĩrĩa Mũrũ wa Mũndũ ekũmũhe, nĩgũkorwo ũyũ nĩwe Ithe amĩirĩte kĩhũũra Ngai. Nĩndoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we, Nĩ atĩa tũreke twĩke nĩguo tũrutage mawĩra ma Ngai? Jesũ akĩmacookeria na akĩmeera atĩrĩ, Ũyũ nĩguo wĩra wa Ngai, nĩguo mwĩtĩkie ũrĩa atũmire.

Nĩ makĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũreka wee gĩa kũringa nĩguo tuone na tũgwĩtĩkie? Nĩ wĩra ũrĩkũ ũrutaga? Maithe maitũ marĩire mana kũu werũ-inĩ, o ta ũrĩa kwandĩkĩtwo, mũgate kuuma igũrũ aamaheire marĩe. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩrĩ, ti Musa waheire inyuĩ mũgate wa kuuma igũrũ, no Baba wakwa nĩwe ũmũheaga mũgate wa ma wa kuuma igũrũ. Mũgate wa Ngai nĩ ũrĩa ũikũrũkaga kuuma igũrũ, na ũkaheanaga muoyo kũrĩ thĩ. Nĩndoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we, Mwathani, tũhe mũgate ũyũ hĩndĩ ciothe. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũgate wa muoyo. Ũrĩa ũgooka kũrĩ niĩ ndakahũũta o na rĩ, na ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ndakanyoota o na rĩ.

No ndaamwĩrire atĩ o na mũnyonete, mũtiĩtĩkia. Kĩrĩa gĩothe baba aheanaga kũrĩ niĩ nĩgĩgooka kũrĩ niĩ, na ũrĩa ũgũũka kũrĩ niĩ ndikamũingata nja. Tondũ nĩ niĩ nĩ nyikũrũkĩte kuuma igũrũ ti nĩguo njĩke ũrĩa ũndenda wakwa, no nĩguo njĩke ũrĩa ũndenda wa ũrĩa wandũmire. Ũyũ nĩ wendo wa Ithe ũrĩa wandũmire, atĩ kĩrĩa gĩothe aanjĩkĩte ndikanabukie o na kĩmwe, no ndĩkĩriũkie

mũthenya wa kĩrĩkanĩro. ũyũ na nĩ ũrĩa wendero wa ũrĩa wandũmire, nĩguo o wothe ũrĩa wonaga Mũriũ na etĩkĩaga thĩinĩ wake agĩe na muoyo wa tene na tene, na nĩngamũrahũra niĩ mũthenya wa kũrĩkĩrĩria. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi nĩmatetire ũhoro wake tondũ oigire atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũgate ũrĩa waikũrũkire kuuma igũrũ, Na maarĩ makiuga, Githĩ ũyũ ti Jesũ mũrũ wa Jusufu, ũrĩa ithuĩ tũũĩ ithe na nyina? Nĩ ũndũ ũrĩkũ ũyũ ekuuga atĩ nĩndikarĩte kuuma igũrũ? Jesũ akĩmacookeria nĩ ũndũ ũcio, akĩmeera atĩrĩ, Mũtiganuganĩre inyuĩ ene. Gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũũka kũrĩ niĩ, angĩkorwo ti Baba ũrĩa wandũmire amũguucĩrĩria, na niĩ nĩngamũriũkia mũthenya wa kũrigĩrĩria. Nĩ kĩandĩkĩtwo thĩinĩ wa anabii atĩrĩ, na magaatuĩka othe arutwo nĩ Ngai. Mũndũ wothe ũrĩa ũiguaga kuuma kũrĩ Ithe na arute okaga kũrĩ niĩ, Ti atĩ mũndũ o na ũrĩkũ nĩonete Ithe, tiga ũrĩa ũrĩ kuuma kũrĩ Ngai; ũcio nĩwe wonete Ithe. Ti-ma ti-ma ndĩramwĩra atĩrĩ, ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa arĩ na muoyo wa tene na tene. Niĩ ndĩ mũgate wa muoyo. Maithe manyu nĩmarĩire manna kũu werũ-inĩ na magĩkua. Ũyũ nĩ mũgate ũrĩa ũikũrũkaga kuuma igũrũ, nĩguo mũndũ arĩe kuuma harĩ guo na ndakue. Niĩ ndĩ mũgate ũrĩa mũrĩ muoyo ũrĩa woimire igũrũ, korwo mũndũ arĩe mũgate ũyũ, nĩagatũũra nginya tene. Na mũgate ũrĩa niĩ ngaaheana nĩ nyama yakwa, ĩrĩa niĩ ngaaheana nĩ ũndũ wa muoyo wa thĩ. Nĩmakarũanaga nĩ ũndũ ũcio kũrĩ mũndũ ũrĩa ũngĩ Ayahudi makiuga atĩrĩ, Atĩa ahotaga ũyũ gũtũhe nyama yake tũrĩe? Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ angĩkorwo mũtikarĩa nyama ya Mũriũ wa Mũndũ na mũnyue thakame yake, mũtirĩ na muoyo thĩinĩ wanyu. Ũrĩa ũrĩĩaga nyama yakwa na akanyua thakame

yakwa arĩ na muoyo wa tene na tene, na niĩ nĩngamũriũkia mũthenya wa mũthia. Nĩgũkorwo nyama yakwa nĩ irio cia ma, na thakame yakwa nĩ kĩnyunyũ kĩa ma. Ũrĩa ũrĩĩaga nyama yakwa na akanyua thakame yakwa aikaraga thĩinĩ wakwa, na niĩ thĩinĩ wake. O ta ũrĩa Ithe ũrĩa ũrĩ muoyo aandũmire, na niĩ ndĩratũũra nĩ ũndũ wa Ithe, ũguo noguo ũrĩa ũrĩĩaga niĩ nake nĩagatũũra nĩ ũndũ wakwa. Ũyũ nĩ mũgate ũrĩa waikũrũkire kuuma igũrũ, ti o ta ũrĩa maithe anyu maarĩire mana na magĩkua; ũrĩa ũrĩĩaga mũgate ũyũ nĩagatũũra muoyo nginya tene. Ici nĩcio oigire arĩ thĩinĩ wa kĩũngano akĩrutana kũu Kaperinaumu.

Aingĩ nĩ ũndũ ũcio maiguĩte kuuma kũrĩ arutwo ake moigire, Ũhoro ũyũ nĩ mũritũ, nũũ ũngĩhota kũũigua? Nowe Jesũ amenyete thĩinĩ wake atĩ arutwo ake nĩmaranũrũrũka ũhoro-inĩ ũcio, akĩmeera atĩrĩ, ũndũ ũyũ nĩũramũhĩngithia? Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio mũkuona Mũriũ wa Mũndũ akĩambata harĩa aarĩ mbere? Roho nĩyo ĩrehaga muoyo, no mwĩrĩ ndũgaathagĩra kĩndũ o na kĩmwe. Ciugo iria niĩ njaragia kũrĩ inyuĩ nĩ roho na nĩ muoyo. No kũrĩ kuuma thĩinĩ wanyu amwe arĩa matigetĩkia. Nĩgũkorwo nĩamenyaga kuuma kĩambĩrĩria Jesũ nĩ amwe marĩ arĩa matigetĩkia, na nũũ arĩ ũrĩa ũkũmũneana. Nake akiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩndamwĩra atĩ gũtirĩ mũndũ ũngĩhota gũũka kũrĩ niĩ, angĩkorwo ndekũheo nĩwe kuuma kũrĩ Baba wakwa. Kuuma ũndũ-inĩ ũcio, aingĩ a arutwo ake mathiire na thuutha, na matigeire gũthiĩ hamwe nake. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩũria arĩa ikũmi na eerĩ atĩrĩ, Kaĩ o na inyuĩ nĩmũkwenda gũthiĩ? Simoni Petero nĩamũcookirie atĩrĩ, Mwathani, tũgũthiĩ

kũrĩ ũ? Wee ũrĩ na ciugo cia muoyo wa tene na tene, Na ithuĩ nĩtũmwĩtĩkĩtie na tũkamenya atĩ wee nĩwe Kristũ, Mũriũ wa Ngai ũrĩa ũrĩ muoyo. Nĩamacookirie, Jesũ ti, Githĩ ti niĩ ndamũthuurire inyuĩ arĩa ikũmi na eerĩ? Na kuuma harĩ inyuĩ ũmwe nĩ ngoma. Nĩoigaga no Judah wa Simoni Iskariot, nĩgũkorwo ũcio nĩekũaga kũmũneana, arĩ ũmwe wa acio ikũmi na eerĩ.

7

Nake Jesũ aceraga thutha wa maũndũ macio kũu Galilaya, nĩgũkorwo ndendaga gũceera kũu Judea, tondũ Ayahudi maamũcarĩtie nĩguo mamũũrage. Gĩathĩ kĩa Ayahudi kĩa Hema kĩarĩ hakuhĩ. Nĩmoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we ariũ a ithe, Uma gũkũ na ũthiĩ thĩinĩ wa Judea, nĩguo o na arutwo aku maone mawĩra maku marĩa wĩkaga. Gũtirĩ mũndũ ũngĩ tondũ wa ũrĩa ũrekaga kĩndũ na hitho na akarongooria kũonekana ũtheri-inĩ. Akorwo nĩũreka maũndũ maya, ĩonanie wee mwene kũrĩ thĩ yothe. Tondũ o na ariũ a ithe wake matiamwĩtĩkirie. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ihinda rĩakwa ti rĩkinyu, no ihinda rĩanyu rĩkoragwo rĩhĩahĩte horo yothe. Thĩ ndĩngĩhota kũmũthũũra inyuĩ, no nĩĩnathũũra niĩ, tondũ niĩ nĩndĩrutaga ũira ũkoniĩ wayo atĩ mĩrũtho yayo nĩ mĩũru. Inyuĩ ambai mũthiĩ gĩathĩ-inĩ kĩu, niĩ ndirĩ o na rĩ ndĩrambata gĩathĩ-inĩ kĩu, tondũ ihinda rĩakwa rĩtirĩ o na rĩ rĩhingĩrie. No thutha wa kuuga maũndũ macio kũrĩ o, agĩikara Galilaya. Rĩrĩa ariũ a ithe mambire, hĩndĩ ĩyo nake mwene ambire gũthiĩ gĩathĩ-inĩ kĩu, ti ũmũtũũru, no ta

thĩinĩ wa hitho. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi maarĩ makĩmũcaria thĩinĩ wa gĩathĩ na makiuga atĩrĩ, Ũcio arĩ kũ? Na mũngunĩko mũingĩ ũkoniĩ wake warĩ thĩinĩ wa kĩrĩndĩ. Amwe maroigaga atĩrĩ nĩ mwega, no angĩ maroigaga, Aca, no nĩ ahĩtithagia kĩrĩndĩ. Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe waaragia ũhoro wake na ũhoro wa kũhingũra nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra Ayahudi.

Rĩrĩa gĩathĩ kĩarĩ gatagatĩ-inĩ, Jesũ nĩambatire hekarũ-inĩ na akĩruta. Nao Ayahudi makĩgega makiuga atĩrĩ, Mũndũ ũyũ nĩamenyete atĩa marũa atarĩ oonete? Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmacookeria na akiuga atĩrĩ, Ũrutani wakwa ti wakwa, no nĩ wa ũrĩa wandũmire, Angĩkorwo mũndũ enda gwĩka wendo wake, nĩakamenya ũhoro wa ũrutani ũcio, kana nĩ wa kuuma kũrĩ Ngai kana nĩ niĩ ndĩraaria ndĩ o niĩ mwene. Ũrĩa kwarĩria kuuma harĩ we mwene arongoragia riiri wake mwene, no ũrĩa ũrongoragia riiri wa ũrĩa wamũtũmire, ũyũ nĩ wa ma, na waganu ti ũrĩ thĩinĩ wake. Ti Musa nĩaheete inyuĩ watho? Na gũtirĩ mũndũ wanyu ũrĩa wĩkaga watho. Nĩ kĩĩ mũranjaria kũnjũraga? Gĩkũyũ gĩacookirie na gĩkiuga, Ũrĩ na ngoma; nũũ ũragũcaria gũkũũraga? Jesũ acookire akĩmeera atĩrĩ, Wĩra ũmwe ndeekire, na inyuothe nĩmũragega nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio. Moses nĩaheete inyuĩ rũruithio, ti tondũ kuuma kũrĩ Moses nĩ, no kuuma kũrĩ maithe, na mũthenya wa Thabatũ mũrũithanagia mũndũ. Angĩkorwo rũruithio nĩrwamũkagĩrwo nĩ mũndũ mũthenya wa Thabatũ nĩguo watho wa Musa ndũkaanangwo, nĩ kĩĩ gĩtũmaga mũnjakarie tondũ ndahonirie mũndũ wothe mũthenya wa Thabatũ? Mũtigatuanĩre kũringana na ũrĩa mũronaga, no tuanĩrai ciira wa kĩhooto. Andũ amwe a

Jerusalemu maarĩ makiuga atĩrĩ, Githĩ ũyũ ti we ũrĩa mendaga kũũraga? Na ona, araaria na ũtheri wa kwaria, na matiramwĩra kĩndũ o na kĩmwe. Kana ti-atĩrĩrĩ atongoria nĩmamenyire atĩ ũyũ nĩwe ti-atĩrĩrĩ Kristũ? No tũũĩ kũrĩa ũyũ oimĩte, no Kristũ rĩrĩa agooka, gũtirĩ mũndũ ũmenyaga kũrĩa oimĩte. Nĩanĩrĩire nĩ ũndũ ũcio thĩinĩ wa hekarũ akĩrutana Jesũ, na akiuga atĩrĩ, Niĩ nĩmũũĩ, na mũũĩ kuuma kũ ndĩ, na ti kuuma harĩ niĩ mwene ndokĩte, no nĩ kũrĩ na ũrĩa wa ma ũrĩa wandũmire, ũrĩa inyuĩ mũtamũũĩ. Niĩ nĩnjũũĩ we, tondũ ndĩ kuuma harĩ we, na nĩwe wandũmire. Nĩmarongoragia nĩ ũndũ ũcio kũmũnyiita, na gũtirĩ mũndũ waigĩrĩire guoko igũrũ rĩake, tondũ thaa yake ndĩarĩ ĩkinyu. Aingĩ no kuuma kũrĩ kĩrĩndĩ nĩmetĩkirie thĩinĩ wake, na maarĩ makiuga atĩrĩ, Kristũ rĩrĩa agooka, ti-itherũ ndangĩĩka imenyithia nyingĩ gũkĩra ici iria ũyũ eekire? Afarisai nĩmaiguire kĩrĩndĩ kĩa andũ gĩkĩnugũnũga ũhoro wake maũndũ macio, nao Afarisai na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene magĩtũma atungata nĩguo mamũnyiite. Jesũ nĩoigire atĩrĩ, O rĩu kĩhinda kĩnini ndĩ hamwe na inyuĩ, na nĩngũthiĩ kũrĩ ũrĩa wandũmire. Nĩmũkanjaria na mũtikonjona, na kũrĩa ndĩ niĩ, inyuĩ mũtingĩhota gũũka. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makĩĩrania atĩrĩ, Ũyũ mũndũ endaga gũthiĩ kũ atĩ ithuĩ tũtikamũona? Kaĩ endaga gũthiĩ kũrĩ andũ a Ayahudi arĩa mahurunjĩtwo gatagatĩ ka Ayunani nĩguo arutane Ayunani? Nĩ kiugo kĩrĩkũ kĩu aaririe, atĩ, Nĩmũkũũndorongooria na mũtikoona, na kũrĩa ndĩ niĩ, inyuĩ mũtingĩhota gũũka?

Thĩinĩ wa mũthenya wa kũrigĩrĩria ũrĩa mũnene wa gĩathĩ, Jesũ arũgamire na anĩrĩire akiuga atĩrĩ, Mũndũ o wothe angĩkorwo nĩanyootete, nĩoke kũrĩ niĩ anyue. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, o

ta ũrĩa Maandĩko moigire, njũũĩ cia maaĩ ma muoyo nĩikatherera kuuma nda yake. Ũndũ ũyũ no oigire ũhoro wa Roho ũrĩa andũ arĩa meetĩkĩtie thĩinĩ wake maarĩ hakuhĩ kũwamũkĩra, tondũ Roho Mũtheru ndaarĩ o na rĩ, nĩ ũndũ Jesũ ndaagoocithio o na rĩ. Aingĩ nĩ ũndũ ũcio kuuma kĩrĩndĩ-inĩ, maiguĩte kiugo kĩu, maarĩ maroiga atĩrĩ, Ũyũ nĩ mũnabii na ma. Angĩ maarĩ makiuga, Ũyũ nĩwe Kristũ, angĩ maarĩ makiuga, Ti nĩgũkorwo kuuma Galili Kristũ aroka? Githĩ andiko matiugĩte atĩ Kristũ nĩagooka kuuma mbegũ-inĩ ya Daudi na kuuma Bethlehem, itũũra-inĩ kũrĩa Daudi aatũũraga? Kũgayũkana nĩ ũndũ ũcio gũkĩgĩa thĩinĩ wa kĩrĩndĩ nĩ ũndũ wake. Amwe nao nĩmendaga kuuma harĩo kũmũnyiita, no gũtirĩ mũndũ waigĩrĩire moko igũrũ rĩake. Nĩmookire nĩ ũndũ ũcio ateithi kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai, nao macio makĩmooria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire mũtikarehe? Acio ateithia nĩmacookirie atĩrĩ, Gũtirĩ hĩndĩ mũndũ aaragia ũguo, ta mũndũ ũyũ. Nĩmacookirie nĩ ũndũ ũcio Afarisai, Kaĩ o na inyuĩ nĩmũhĩtithĩtio? Tiguo mũndũ kuuma kũrĩ atongoria etĩkirie thĩinĩ wake, kana kuuma kũrĩ Afarisai? no kĩrĩndĩ kĩu kĩrĩa gĩtooĩ watho nĩ arume Nikodemo aroiga kũrĩ o, ũrĩa ookire kũrĩ we ũtukũ, arĩ ũmwe wao, Kaĩ watho witũ nĩũtuanagĩra mũndũ, angĩkorwo ndũiguĩte kuuma harĩ we mbere na ũmenye kĩrĩa ekaga? Nĩmacookirie na makĩmwĩra atĩrĩ, Kaĩ o nawe ũrĩ wa kuuma Galili? Tuĩria na wone atĩ mũnabii kuuma Galili ndaigĩte ararahũka. Nao magĩthiĩ o mũndũ gwake mũciĩ.

8

Jesus nake nĩathiire kĩrĩma-inĩ kĩa Mĩtamaiyũ. Rũciinĩ-inĩ na rĩngĩ okire thĩinĩ wa hekarũ, nao andũ othe mookaga kũrĩ we, nake aikarĩte amarutaga. Matongoragia na Afarisai maarehaga mũndũ-wa-nja ũrĩa waanyiitwo akĩhĩtia ũtharia, na makĩmũrũgamia gatagatĩ Nĩmamwĩraga atĩrĩ, Mũrutani, mũndũ-wa-nja ũyũ nĩanyiitĩtwo akĩhũũra ũtharia. Na thĩinĩ wa watho witũ, Musa aathanire atĩ andũ ta acio mahũũrwo na mahiga. Wee nĩ ũndũ ũcio ũroiga atĩa? Ũndũ ũyũ maarĩirie makĩmũgeria, nĩguo makorwo na thitango kũringana na wake. No Jesũ akĩinamĩrĩra thĩ, akĩandĩka na kĩara thĩ. Rĩrĩa no maathiire na mbere kũmũũria ciũria, akĩrũgama na akĩmeera atĩrĩ, Ũrĩa ũtarĩ na mehia thĩinĩ wanyu nĩaikĩrie ihiga rĩa mbere. Na rĩngĩ, ainamĩte thĩ, nĩandĩkaga thĩ. Nao maiguĩte makiuma ũmwe kũringana na ũmwe, ambĩrĩirie kuuma kũrĩ athuuri, nake Jesũ akĩtigwo hamwe na mũndũ-wa-nja ũrĩa warĩ gatagatĩ. Aarĩkia kwĩrora igũrũ, Jesũ akĩĩra mũndũ-wa-nja ũcio atĩrĩ, Mũndũ-wa-nja, marĩ kũ? Gũtirĩ mũndũ ũgũtuĩrĩire ciira? Nake akiuga atĩrĩ, Gũtirĩ mũndũ, Mwathani. Nake Jesũ akiuga atĩrĩ, O na niĩ ndikũtuĩra ciira; thiĩ, na kuuma rĩu ndũgacooke gwĩhia.

Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio Jesũ aaria nao akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndĩ ũtheri wa thĩ; ũrĩa ũndũmĩrĩire ndagathiĩ nduma-inĩ, no nĩekũgĩa na ũtheri wa mũtũũrĩre. Nĩ ũndũ ũcio Afarisai makĩmwĩra atĩrĩ, Wee nĩũrutaga ũira ũhoro waku mwene; ũira waku ti wa ma. Jesũ nĩacookirie na akĩmeera atĩrĩ, O na angĩkorwo niĩ nĩndĩrutaga ũira ũhoro wakwa mwene, ũira wakwa nĩ wa ma, tondũ nĩnjũũĩ kũrĩa ndoimire na kũrĩa ndeethiĩra. No inyuĩ mũtiũĩ kũrĩa ndiumaga kana kũrĩa ndeethiĩra. Inyuĩ

mũtuanagĩra ciira kũringana na nyama, no niĩ ndiĩ ndĩratuĩra mũndũ o na ũrĩkũ ciira. Na angĩkorwo nĩngũtuĩra ciira-rĩ, ituĩro rĩakwa nĩ rĩa ma, tondũ ndirĩ nyiki, no nĩ niĩ na Ithe ũrĩa wandũmire. Na thĩinĩ wa watho wanyu nĩkũandĩkĩtwo atĩ ũira wa andũ eerĩ nĩ wa ma. Niĩ ndĩ ũrĩa ũrarutanĩria ũhoro wakwa mwene, na Ithe ũrĩa wandũmire nĩarutanĩria ũhoro wakwa. Nao makĩmũũria atĩrĩ, Ithe waku arĩ kũ? Jesũ akĩmacookeria atĩrĩ, Mũtiũĩ niĩ kana mũtiũĩ Ithe wakwa. Korwo nĩmwamenyire niĩ, o na Ithe wakwa nĩmũngĩamenyire. Ciugo ici Jesu aaragia kũu kĩgĩĩna-inĩ kĩa mbeeca, akĩrutana thĩinĩ wa hekarũ, na gũtirĩ mũndũ wamũnyiitire, tondũ thaa yake ndĩarĩ yũkĩte.

Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera rĩngĩ atĩrĩ, Niĩ nĩndĩrathiĩ, na inyuĩ nĩmũkanjaria, na nĩmũgakua thĩinĩ wa mehia manyu. Harĩa niĩ ngũthiĩ, inyuĩ mũtihotaga gũũka. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi acio mekwĩraga atĩrĩ, Kaĩ ti-itherũ nĩegũkũũraga we mwene, nĩ ũndũ ekwĩraga atĩrĩ, Harĩa niĩ nĩthiaga, inyuĩ mũtingĩhota gũũka? Na akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ mũrĩ a kuuma kwa cia thĩ, niĩ ndĩ wa kuuma kwa cia igũrũ; inyuĩ mũrĩ a thĩ ĩno, niĩ ndirĩ wa thĩ ĩno. Nĩndamwĩrire atĩ mũgaakua thĩinĩ wa mehia manyu, tondũ angĩkorwo mũtigetĩkia atĩ nĩ niĩ ndĩ, mũgaakua thĩinĩ wa mehia manyu. Nĩmamwĩraga nĩ ũndũ ũcio atĩrĩ, Wee ũrĩ ũ? Nake Jesũ akĩmeera atĩrĩ, O kĩrĩa kĩambĩrĩria kĩrĩa ndĩramwĩra. Ndĩ na maũndũ maingĩ ma kwarĩria na gũtuĩra ũhoro wanyu, no ũrĩa wandũmire nĩ wa ma, na niĩ iria ndaiguire kuuma harĩ we, icio njarĩria thĩ yothe. Matiamenyire atĩ nĩ Baba aameeraga. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Rĩrĩa mũkahaanda Mũriũ wa Mũndũ, hĩndĩ ĩyo nĩmũkamenya atĩ niĩ nĩ niĩ, na atĩ ndiĩkaga kĩndũ

kuuma harĩ niĩ mwene, no njarĩria maũndũ macio o ta ũrĩa Baba andũtĩire. Nake ũrĩa wandũmire arĩ hamwe na niĩ, Ithe ndandĩgĩte nyiki, tondũ niĩ nĩnjĩkaga maũndũ marĩa mamũkenagia hĩndĩ ciothe. Rĩrĩa aarĩa kwaria maũndũ macio, aandũ aingĩ nĩmamwĩtĩkirie.

Jesũ nĩ kwarĩ akĩĩra Ayahudi arĩa maamwĩtĩkĩtie atĩrĩ, Angĩkorwo inyuĩ nĩmũgũikara thĩinĩ wa kiugo gĩakwa, na ma nĩ mũrĩ arutwo akwa, Na nĩmũkamenya ũhoro wa ma, na ũhoro wa ma nĩũkamũrekereria. Nĩmamũcookirie atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ rũciaro rwa Iburahĩmu, na gũtirĩ mũndũ o na ũrĩkũ tũrĩ tũtungata hĩndĩ o yothe. Ũkuuga atĩa wee ũroiga atĩ nĩmũgaatuĩka a ithaka? Jesũ akĩmacookeria atĩrĩ, Ameni, ameni, ndĩramwĩra atĩ mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga rĩĩhia nĩ ngombo wa rĩĩhia. No ngombo ndatũũraga thĩinĩ wa nyũmba nginya tene, no mũriũ atũũraga nginya tene. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Mũriũ amũrekereria-thĩ, ti-thayu mũgaatuĩka a-eri-thĩ na ma. Nĩnjũũĩ atĩ mũrĩ rũciaro rwa Iburahĩmu, no mũrageria kũnjũraga, tondũ kiugo gĩakwa gĩtitwaranaga thĩinĩ wanyu. Niĩ nĩndaragia ũrĩa ndĩronete harĩ Ithe wakwa, na inyuĩ nĩmwĩkaga ũrĩa mũronete harĩ ithe wanyu. Maacookirie na makĩmwĩra atĩrĩ, Ithe witũ nĩ Iburahĩmu. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Korwo mwarĩ ciana cia Iburahĩmu, nĩmwekaga mĩruti ya Iburahĩmu. Rĩu no mũracaria kũnjũraga, mũndũ ũrĩa ũhoro wa ma nĩndamwarĩirie, ũrĩa ndaiguire kuuma kũrĩ Ngai; ũndũ ũyũ Iburahĩmu ndekire. Inyuĩ mũreka mĩrimo ya ithe wanyu. Nĩ ũndũ ũcio tũkĩmwĩra atĩrĩ, ithuĩ tũticiarĩtwo kuuma ũmaraya-inĩ, tũrĩ na ithe ũmwe, nĩwe Ngai. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Korwo Ngai aarĩ Ithe

wanyu, nĩmwandendete, tondũ niĩ ndoimire kũrĩ Ngai na ndoka. Ndiokagia ndĩ o niĩ mwene, no ũcio nĩwe wandũmire. Nĩ kĩĩ mũtamenyaga mwarĩria wakwa? Nĩ tondũ mũtingĩhota gũthikĩrĩria kiugo gĩakwa. Inyuĩ mũrĩ a kuuma kũrĩ baba wanyu ũrĩa mũcukani, na nĩmũkwenda gwĩka merirĩria ma baba wanyu. We aarĩ mũũragani kuuma o kĩambĩrĩria, na ndangĩrũgama ũhoro-inĩ wa ma, tondũ gũtirĩ ũhoro wa ma thĩinĩ wake. Rĩrĩa ekwaria maheeni, ekwaria kuuma kũrĩ indo ciake mwene, tondũ nĩ mũheenania, o na baba wake nĩ mũheenania. Niĩ no tondũ ndĩraaria ma, mũtiĩtĩkia. Nũũ kuuma harĩ inyuĩ ũngĩndonania mehia? Angĩkorwo ndĩrauga ũhoro wa ma-rĩ, nĩ kĩĩ gĩtũmaga inyuĩ mũtigetĩkie? Ũrĩa ũrĩ wa Ngai nĩaiguaga ciugo cia Ngai, nĩ ũndũ ũcio inyuĩ mũtiiguaga, tondũ mũtirĩ a Ngai. Nao Ayahudi makĩmũcookeria, makĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ ithuĩ tũtiugaga wega atĩ wee ũrĩ Mũsamaria na ũrĩ na ndaimoni? Jesũ nĩacookirie atĩrĩ, Niĩ ndirĩ na ndaimoni, no nĩndĩtĩĩaga Ithe wakwa, nao inyuĩ nĩmũũnyararaga. Niĩ no ti ndĩrongoragia riiri wakwa; nĩ kũrĩ ũrĩa ũrongoragia na agaciirithia. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ, mũndũ ũrĩa ũngĩiga kiugo gĩakwa, gĩkuũ ndakona nginya tene. Nĩmoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we Ayahudi acio, Rĩu nĩtũmenyete atĩ ũrĩ na ndaimoni. Iburahĩmu nĩakuire na anabii acio, na wee ũroiga atĩ angĩkorwo mũndũ nĩagĩtũũria kiugo gĩakwa, ndagacama gĩkuũ nginya tene. Ndũrĩ mũnene gũkĩra ithe witũ Iburahĩmu, ũrĩa ũkuire? Nao anabii nĩmakuire. Wĩtuaga atĩa wee mwene? Jeso aacookirie atĩrĩ, Angĩkorwo nĩ niĩ ndĩĩgoocaga, riiri wakwa ti ũndũ. Nĩ Ithe wakwa ũrĩa ũrandĩgoocaga, ũrĩa inyuĩ mũroiga atĩ nĩ Ngai wanyu. Na mũtiamũmenye we, no niĩ nĩndĩmũũĩ we. Na

angĩkorwo njoiga atĩ ndimũũĩ we, nĩngũtuĩka ta inyuĩ mũheenania, no nĩndĩmũũĩ we, na kiugo gĩake nĩndĩkĩmenyagĩrĩra. Iburahĩmu baba wanyu nĩakenire nĩguo one mũthenya wakwa, na onire na agĩkena. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makĩmwĩra atĩrĩ, Ũtarĩ na mĩaka mĩrongo ĩtano, na nĩwonire Iburahĩmu? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ti-nĩ, ti-nĩ, ndĩramwĩra atĩ mbere ya Iburahĩmu gũtuĩka, nĩ ndĩ. Nĩmakuuire nĩ ũndũ ũcio mahiga nĩguo mamũikĩrie. Jesũ no ehithire, na akiuma hekarũ-inĩ arĩkĩtie gũtuĩkanĩria gatagatĩ-inĩ kao, na agĩthiĩ ũguo.

9

Na rĩrĩa aahĩtũkagĩra hau, onire mũndũ warĩ mũtumumu kuuma rĩrĩa aaciarirwo. Nao arutani ake mamũũria makiuga atĩrĩ, Rabi, nũũ wehĩtie, ũyũ kana aciari ake, nĩguo aciarwo arĩ mũtumumu? Jesũ nĩacookirie atĩrĩ, ti ũyũ nĩehĩtie kana aciari ake, no nĩguo mĩrimo ya Ngai ĩonekanie thĩinĩ wake. Niĩ kũrĩ bata ndute mĩruti ya ũrĩa ũndũmĩte nginya mũthenya ũrĩ, nĩgũkorwo ũtukũ nĩũroka rĩrĩa gũtirĩ mũndũ ũngĩhota kũruta wĩra. Rĩrĩa ndĩ gũkũ thĩ, niĩ ndĩ ũtheri wa thĩ. Aarĩkia kwaria ũguo, agatua thĩ na agĩthondeka rĩũmba na thũa, nake akĩhaka rĩũmba rĩu maitho-inĩ ma mũndũ ũrĩa mũtumumu. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, Thiĩ wĩthambe kĩria-inĩ kĩa maaĩ kĩa Siloam, kĩrĩa gĩtaũrĩtwo atĩ nĩ Gũtũmwo. Nĩ ũndũ ũcio agĩthiĩ akĩĩthamba, na agĩũka akĩonaga.

Andũ a hakuhi na arĩa maamuonaga mbere tondũ aarĩ mũtumumu, maarĩ maroiga atĩrĩ, Githĩ ũyũ ti ũrĩa waikaraga akĩhooya? Angĩ maarĩ makiuga atĩrĩ ũyũ nĩwe, no angĩ maarĩ makiuga atĩrĩ nĩ ta we. Ũcio nĩarĩ akiuga atĩrĩ nĩ niĩ. Nĩmaramwĩraga nĩ ũndũ ũcio atĩrĩ, maitho maku maahingũrirwo atĩa? Ũcio akĩhokia na akiuga atĩrĩ, Mũndũ wĩtagwo Jesũ nĩathondekire rĩũmbu na akahaka maitho makwa, na akĩnjĩra atĩrĩ, Thiĩ kũrĩ karia ka Siloamu ũgĩĩthambe. Na niĩ ngĩthiĩ na ngĩĩthamba, ngĩkĩona. Nĩndoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ we, Ũcio arĩ kũ? Akiuga, Ndiũĩ.

Maramũtongoria we kũrĩ Afarisai, ũrĩa warĩ mũtumumu. Kwarĩ Thabatũ rĩrĩa Jesũ athondekire ndoro na akĩhingũra maitho make. Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio Afarisai nĩmaramũũria ũrĩa oonire. Nowe akĩmeera atĩrĩ, Nĩanjigĩrĩra rĩũmba maitho-inĩ makwa, na ngĩĩthamba, na rĩu nĩndĩrona. Amwe a Afarisai maarĩ makoiga atĩrĩ, Mũndũ ũyũ ti kuuma kũrĩ Ngai, tondũ ndamenyagĩrĩra Thabatũ. Angĩ maarĩ makoiga atĩrĩ, Mũndũ mwĩhia angĩhota atĩa gwĩka imenyithia ta icio? Na nĩ kwarĩ na ũgayanũkĩre gatagatĩ kao. Maarĩria mũndũ ũrĩa mũtumia rĩngĩ, Wee ũkuuga atĩa ũhoro wake, tondũ nĩahingũrire maitho maku? Nake akiuga atĩa, Nĩ mũnabii. Ayahudi matigetĩkĩirie ũhoro wake atĩ aarĩ mũtumumu na nĩonire, nginya rĩrĩa meetire aciari ake wa ũrĩa wonire. Na makĩmooria makiuga, Ũyũ nĩ mũriũ wanyu, ũrĩa inyuĩ mũroiga atĩ aaciarirwo arĩ mũtumwa? Atĩrĩrĩ rĩu onaga atĩa? Nao aciari ake makĩmacookeria atĩrĩ, Nĩtũũĩ atĩ ũyũ nĩ mũriũ witũ na atĩ aaciarirwo arĩ mũtumumu, No atĩa ũrĩa rĩu onaga ithuĩ tũtiũĩ, kana nũũ wahingũrire maitho make ithuĩ

tũtiũĩ, we mwene arĩ na ũkũrũ, mũmũũrie, we mwene nĩakaaria ũhoro wake mwene. Maũndũ macio moigire aciari ake tondũ nĩmetigagĩra Ayahudi, nĩgũkorwo Ayahudi nĩmekĩrĩkanĩire atĩ mũndũ o wothe angĩmwĩtĩkĩra Kristũ, nĩagatuĩka mũndũ wa kũingatwo kuuma kĩũngano-inĩ. Nĩ ũndũ ũcio aciari ake moigire atĩrĩ arĩ na ĩkũrũ, mũmũũrie we mwene. Nĩmeetire rĩngĩ mũndũ ũrĩa warĩ mũtumumu, nao makĩmwĩra atĩrĩ, heana riiri kũrĩ Ngai, ithuĩ nĩtũũĩ atĩ mũndũ ũyũ nĩ mwĩhia. Nĩacookirie nĩ ũndũ ũcio ũcio na akiuga, Angĩkorwo nĩ mwĩhia-rĩ, ti nĩnjũũĩ; ũndũ ũmwe nĩnjũũĩ, atĩ ndĩ mũtumumu, no rĩu nĩndĩrona. Njoiga magĩcooka kũmũũria rĩngĩ atĩrĩ, Nĩ atĩa agwĩkĩire? Ahingũrire maitho maku atĩa? Nĩamacookirie atĩrĩ, ndaamwĩrire inyuĩ kĩhĩndĩ, na mũtiigire, nĩ kĩĩ rĩngĩ mwendete kũigua? Kaĩ o na inyuĩ mwendete gũtuĩka arutwo ake? Nĩmamũrumire na makiuga, Wee ũrĩ mũrutwo wa ũcio, no ithuĩ tũrĩ arutwo a Musa. Ithuĩ nĩtũũĩ atĩ Ngai nĩarĩtie na Musa, no ũyũ mũndũ tũtiũĩ kũrĩa oimĩte. Mũndũ ũcio akĩmacookeria na akĩmeera atĩrĩ, Ũndũ ũyũ nĩ wa kũgegania, atĩ inyuĩ mũtiũĩ kũrĩa oimĩte, no nĩahingũrire maitho makwa. Ithuĩ nĩtũũĩ atĩ ehia Ngai ndathikagĩrĩria, no mũndũ angĩkorwo nĩ mwĩtigĩri-Ngai na ekaga ũndũ ũrĩa Ngai endaga, ũcio nĩwe athikagĩrĩria. Kuuma rĩrĩa thĩ yombirwo ti kwaiguuo atĩ mũndũ ahingũrire maitho ma mũtumumu wa kũciarwo. Korwo ti aarĩ ũyũ kuuma kũrĩ Ngai, ndangĩahotire gwĩka kĩndũ o na kĩmwe. Makĩmũcookeria na makĩmwĩra atĩrĩ, Wee waciarĩirwo thĩinĩ wa mehia wothe, na wee nĩwe ũratũrutana ithuĩ? Nao makĩmũingata nja. Jesũ nĩaiguire atĩ nĩmarutire nja, na aamuona akĩmũũria atĩrĩ, Wee nĩwĩtĩkĩtie Mũrũ wa Ngai? Nĩacookirie ũcio akiuga, Na nũũ arĩ,

Mwathani, nĩguo ndĩmwĩtĩkie? Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, na nĩũmũonete, na ũrĩa araaria nawe ũcio nĩwe. Nake akiuga atĩrĩ, Nĩndĩtĩkĩtie, Mwathani, na akĩmũinamĩrĩra. Nake Jesũ akiuga atĩrĩ, Nĩndokire thĩ ĩno nĩ ũndũ wa ũtuanĩri ciira, nĩguo arĩa matarona marone, na arĩa marona matuĩke atumumu. Nao maiguire kuuma kwa Afarisai maũndũ macio arĩa maarĩ hamwe nake, nao makĩmwĩra atĩrĩ, kaĩ o na ithuĩ tũrĩ atumumu? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Korwo mwarĩ atumumu, mũtingĩkorwo na wĩhia; no rĩu mũroiga atĩ nĩtũrona, nĩ ũndũ ũcio wĩhia wanyu ũikaraga.

10

Ti nĩ ngwĩra atĩrĩ, ũrĩa ũtatoonyaga na mũrango thĩinĩ wa cia ũrĩa wa ng'ondu, no ahaicaga handũ hangĩ, ũcio nĩ mũici na njangiri. No ũrĩa ũratoonya na mũrango nĩwe mũrĩithi wa ng'ondu. Kũrĩ ũyũ, mũrangĩri wa mũrango nĩahingũraga, na ng'ondu nĩiguaga mũgambo wake, na ng'ondu ciake mwene nĩetaga o ĩmwe na rĩĩtwa rĩayo, na nĩacirutaga. Narĩo rĩrĩa aruta ng'ondu ciake mwene, athiiaga mbere yao, nacio ng'ondu ikamũrũmĩrĩra tondũ nĩcimenyaga mũgambo wake Mũndũ wa kũngĩ-rĩ, ti-ti matikamũrũmĩrĩre, no nĩmakoora kuuma harĩ we, tondũ ti mamenye mũgambo wa andũ a kũngĩ. Thimo ĩno Jesũ aameerire, no matiamenyire ũrĩa aamaarĩirie. Oigire nĩ ũndũ ũcio rĩngĩ kũrĩ o Jesũ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ niĩ ndĩ mũrango wa ng'ondu. Andũ othe arĩa mookire mbere yakwa nĩ aici na atunyani, no ng'ondu itiaciguire. Niĩ ndĩ mũrango;

mũndũ o wothe angĩtoonya na ũndũ wakwa, nĩakahonokio, na nĩagatoonya na akoima, na nĩakona ũrĩithio. Mũici ndokaga tiga nĩguo aiye na athũre na oorage na anange, niĩ ndokire nĩguo magie muoyo na maũingĩhie. Niĩ ndĩ mũrĩithi ũrĩa mwega. Mũrĩithi ũrĩa mwega aigaga roho yake nĩ ũndũ wa ng'ondu. Mũndũ ũrĩa ũrutĩtwo wĩra no ti mũrĩithi, ũrĩa ng'ondu ti ciake mwene, onaga njũũi ĩgĩũka na arekereria ng'ondu na oraga, nayo njũũi ĩnyiitaga cio na ĩgahurunjaga ng'ondu. Mũruti ũcio nĩoraga tondũ nĩ mũruti, na ndamũmakagĩra ng'ondu. Niĩ ndĩ mũrĩithi ũrĩa mwega, na nĩnjũũĩ akwa, na nĩmenyagwo nĩ akwa, O ta ũrĩa Baba amenye, na niĩ nĩnjũũĩ Baba, na roho wakwa nĩndĩraiga nĩ ũndũ wa ng'ondu. Ningĩ ndĩ na ng'ondu ingĩ, iria itarĩ cia thirikari ĩno, na icio o nacio nĩ nginya ndĩrehe, na nĩigathikĩrĩria mũgambo wakwa, na gũtuĩka rũũru rũmwe, mũrĩithi ũmwe. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Baba nĩendete, tondũ niĩ ndĩigaga roho wakwa nĩguo rĩngĩ ndĩwoe. Gũtirĩ mũndũ ũmĩrutaga kuuma harĩ niĩ, no niĩ ndĩmĩigaga na kwenda gwakwa, ũhoti ndĩ naguo wa kũmĩiga, na ũhoti ndĩ naguo wa kũmĩoya rĩngĩ, rĩathani rĩrĩ ndĩrĩamũkĩrire kuuma kũrĩ Baba wakwa. Kũgayũkana rĩngĩ gũkĩgĩa gatagatĩ ka Ayahudi nĩ ũndũ wa ciugo ici. No aingĩ ao maarĩ makiuga atĩrĩ, Arĩ na ndaimoni na nĩ mũgũrũki; nĩ kĩĩ gĩtũma mũramũthikĩrĩria? Angĩ maarĩ kũgweta, Ciugo ici ti cia mũndũ ũnyiitĩtwo nĩ ngoma. Kaĩ ngoma no ĩhote kũhingũra maitho ma atumumu?

Kũgĩikara kwarĩ ũhoro wa kwamũrwo kũu Jerusalemu, na kwarĩ hĩndĩ ya heho. Nake Jesũ aarĩ egera hekarũ-inĩ thĩinĩ wa gĩthaku kĩa Solomoni. Nĩmamũthiũrũrũkĩirie nĩ ũndũ ũcio we

Ayahudi, na makĩmwĩra atĩrĩ, Nginya rĩ ũgũtũhinyagĩrĩria ngoro ciitũ? Angĩkorwo wee nĩwe Kristũ, twĩre na ũhoro ũrĩa mũhiũ. Jesũ nĩamacookirie atĩrĩ, Ndamwĩrire, na mũtigetĩkia, mĩrimo ĩrĩa niĩ ndeka thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Baba wakwa, ĩyo nĩyumbũraga ũhoro wakwa, no inyuĩ mũtiĩtĩkia, nĩ ũndũ mũtirĩ a ng'ondu ciakwa, o ta ũrĩa ndaamwĩrire. Ng'ondu ciakwa nĩciiguaga mũgambo wakwa, na niĩ nĩnjũũĩaga cio, na nĩcinumĩrĩraga, Na niĩ nĩndĩmaheaga muoyo wa tene, na matikaathira o nginya tene, na gũtirĩ mũndũ ũkamoya kuuma guoko-inĩ gwakwa. Baba wakwa, ũrĩa aheete niĩ, nĩ mũnene wa othe, na gũtirĩ mũndũ ũngĩhota kũnyiita kuuma guoko-inĩ kwa baba wakwa. Niĩ na Ithe tũrĩ ũmwe. Ayahudi nĩmakuuire mahiga rĩngĩ nĩguo mamũhũũre na mo. Jesũ nĩamacookirie atĩrĩ, Mĩrimo mĩingĩ mĩega nĩndamũonirie kuuma kũrĩ Baba wakwa; nĩ mĩrimo ĩrĩkũ thĩinĩ wayo mũrandahũũra na mahiga? Ayahudi makĩmũcookeria makiuga atĩrĩ, Ti nĩ ũndũ wa wĩra mwega tũrakũhũũra na mahiga, no nĩ ũndũ wa kũruma Ngai, na tondũ wee ũrĩ mũndũ no wĩtuaga Ngai. Jesũ akĩmacookeria atĩrĩ, Githĩ ti kwandĩkĩtwo thĩinĩ wa watho wanyu atĩrĩ, Nĩ njoigire, mũrĩ ngai? Angĩkorwo acio oigire atĩ nĩ ngai, kũrĩ arĩa kiugo kĩa Ngai kĩakinyĩire, na maandĩko matingĩhota kuunangwo, Ũrĩa Ithe atherie na akĩmũtũma thĩinĩ wa thĩ, inyuĩ mũroiga atĩ nĩũraruma, tondũ ndoigire, nĩ ndĩ Mũrũ wa Ngai? Kana ndikaeka mĩrimo ya Baba wakwa, mũtigetĩkie. Angĩkorwo no nĩnjĩkaga, o na angĩkorwo mũtikwĩtĩkia harĩ niĩ, ĩtĩkiai mawĩra-inĩ, nĩguo mũmenye na mũĩtĩkie atĩ Ithe arĩ thĩinĩ wakwa na niĩ ndĩ thĩinĩ wake. Nĩ ũndũ ũcio maarongoragia rĩngĩ kũmũnyiita, no akiuma guoko-inĩ gwao.

Nake agĩthiĩ rĩngĩ mũrĩmo wa Jorodani, handũ harĩa Johana aabatithagĩria mbere, na agĩikara kũu. Na andũ aingĩ nĩmokire harĩ we, na moigaga atĩrĩ, Johana ti-itherũ ndekire kĩmenyithia o na kĩmwe, no maũndũ mothe marĩa oigire Johana ũhoro wa mũndũ ũyũ, maarĩ ma. Na aingĩ kũu nĩmetĩkirie.

11

Kwarĩ na mũndũ ũmwe mũrũaru wetagwo Lazaro kuuma Bethania, kuuma itũũra rĩa Maria na Martha mwarĩ wa nyina. Nĩ aarĩ Mariamu ũrĩa wahakĩte Mwathani maguta na akahũũra magũrũ make na njuĩrĩ ciake, ũrĩa mũrũ wa nyina Lazaro aarĩ mũrũaru. Nĩ ũndũ ũcio acio aarĩ a nyina makĩmũtũmĩra ũhoro makiuga atĩrĩ, Mwathani, ona, ũrĩa wendete nĩ mũrũaru. Kũigua no Jesu akiuga atĩrĩ, ũũ mũrimũ ti wa gĩkuũ, no nĩ ũndũ wa riiri wa Ngai, nĩguo Mũriũ wa Ngai agoocithio nĩ ũndũ wayo. No Jesũ nĩendete Martha na mwarĩ wa nyina na Lazaro. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio aiguire atĩ nĩ mũrũaru, hĩndĩ ĩyo ti-itherũ aikarire handũ harĩa aarĩ mĩthenya ĩĩrĩ. Hĩndĩ thuutha wa ũndũ ũyũ, aragĩra arutwo atĩrĩ, Nĩtũthiĩ Judea rĩngĩ. Arutwo makĩmwĩra atĩrĩ, Mũrutani, rĩu Ayahudi nĩmakuonaga gũkũhũũra na mahiga, na rĩngĩ nĩũgũthiĩ kũu? Jesũ acookirie atĩrĩ, Githĩ mũthenya ũtirĩ na mahinda ikũmi na maarĩ? Mũndũ angĩthiĩ mũthenya, ndahĩngagwo tondũ nĩonaga ũtheri wa thĩ ĩno, No rĩrĩa mũndũ athiiaga ũtukũ-inĩ, nĩahĩngagwo tondũ ũtheri ndũrĩ thĩinĩ wake. Ici ekuuga, na thutha wa ũndũ ũcio akĩmeera atĩrĩ, Lazaro mũrata witũ nĩakomete, no nĩngũthiĩ nĩguo ndĩmũhũũre. Nĩ

ũndũ ũcio arutwo ake makiuga atĩrĩ, Mwathani, angĩkorwo nĩakomete toro, nĩakahonokio. Nĩoigĩte no Jesũ ũhoro wa gĩkuũ gĩake, no o macio macionire atĩ aragĩa ũhoro wa toro. Hĩndĩ ĩyo Jesũ akĩmeera na kwĩyagĩra atĩrĩ, Lazaro nĩakuire. Na nĩndakenaga nĩ ũndũ wanyu, nĩguo mwĩtĩkie, tondũ ndiarĩ kũu, no reke tũthiĩ kũrĩ we. Nĩ ũndũ ũcio Thomasi ũrĩa wĩtagwo Maitha akĩĩra athigani a thiritũ atĩrĩ, Nĩtwĩthiĩre o na ithuĩ nĩguo tũkue hamwe nake.

Jesũ aakinya-rĩ, akĩona atĩ aarĩ na mĩthenya ĩna tayari arĩ thĩinĩ wa mbĩrĩra. Nayo Bethania yarĩ hakuhĩ na Jerusalemu ta thimita igĩrĩ na ithano. Na andũ aingĩ kuuma kũrĩ Ayahudi nĩmokĩte kũrĩ Matha na Maria nĩguo mamahoorerie ũhoro wa mũrũ wa nyina wao. Nake rĩu Martha rĩrĩa aiguire atĩ Jesũ nĩarooka, akĩmũtũnga, no Mariamu aarĩ thĩinĩ wa nyũmba aikarĩte. Nĩ ũndũ ũcio Mũratha akĩĩra Jesũ atĩrĩ, Mwathani, ũngĩkorwo warĩ haha, mũrũ wa maitũ ndangĩakuire. No o na rĩu nĩnjũũĩ atĩ indo ciothe ũngĩhooya Ngai, Ngai nĩagakũhe. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũrũ wa nyũkwa waku nĩakarahũka. Martha akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ nĩakarahũka hĩndĩ ya kũrahũka mũthenya wa kũrigĩrĩria. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ ndĩ kĩriũko na muoyo. Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, o na angĩkua, nĩagacooka muoyo, na mũndũ wothe ũrĩa ũrĩ muoyo na wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ndagakua o na rĩ thĩinĩ wa rĩĩra rĩu. Nĩwĩtĩkĩtie ũndũ ũyũ? Amwĩra atĩrĩ, Ĩĩ, Mwathani, niĩ nĩndĩ wĩtĩkĩtie atĩ wee nĩwe Kristũ, Mũrũ wa Ngai, ũrĩa ũgooka gũkũ thĩ. Na aarĩkia kwaria ũguo, agĩthiĩ na agĩĩta Mariamu mwarĩ wa nyina na hitho, akiuga atĩrĩ, Mũrutani arĩ haha na nĩaregũĩta. Ũcio rĩrĩa aiguire,

ararahũka narua na agoka kũrĩ we. Jesu ndaakinyĩte itũũra-inĩ, no aarĩ handũ harĩa Martha aatumanĩire nake. Ayahudi acio nĩ ũndũ ũcio arĩa maatũũraga na ake thĩinĩ wa nyũmba na makĩmũhooreria ake, mona Mariamu atĩ narua okĩra na akiuma, makĩmũrũmĩrĩra ake, makiuga atĩ nĩ ũndũ athiiaga thĩinĩ wa mbĩrĩra nĩguo arĩre kũu. Nĩ ũndũ ũcio Mariamu rĩrĩa ookire harĩa Jesũ aarĩ, aamuona akĩgũa magũrũ-inĩ make, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ũngĩkorwo warĩ gũkũ, mũrũ wa maitũ ndangĩkuire. Jesus nĩ ũndũ ũcio rĩrĩa onire ĩyo akĩrĩra na arĩa Ayahudi marĩ hamwe nayo makĩrĩra, nĩakarĩrĩirie roho-inĩ na akĩthĩĩnia we mwene. Na akiuga, Kũ mũmũigĩte? Nao makĩmwĩra, Mwathani, ũka ũone. Jesus nĩarĩrire. Nĩ ũndũ ũcio Ayahudi makiuga atĩrĩ, Onai ũrĩa aamwendete. Amwe no kuuma thĩinĩ wao moigire, Githĩ ũyũ, ũrĩa ahingũrire maitho ma mũtumumu, ndahotire gwĩka nĩguo o na ũyũ ndakae gũkua? Jesus nĩ ũndũ ũcio, rĩngĩ akĩhũũrwo nda thĩinĩ wake mwene, agĩũka mbĩrĩra-inĩ. Kwarĩ ngurunga, na ihiga rĩaikarĩte igũrũ rĩayo. Jesũ aroiga atĩrĩ, Ehererai ihiga rĩu. Matha, mwarĩ wa nyina na ũrĩa ũkuĩte, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩarĩ na mũnungo, nĩgũkorwo nĩ mũthenya wa kana. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Githĩ ndĩakwĩrire atĩ ũngĩĩtĩkia, nĩũkoona riiri wa Ngai? Nĩmehereire nĩ ũndũ ũcio ihiga harĩa mũndũ ũrĩa mũkuũ aakomete. Nake Jesũ akĩoya maitho make na akĩmarora igũrũ, akiuga atĩrĩ, Baba, nĩngũcookeria ngaatho nĩ ũndũ nĩwaiguire wakwa. Niĩ no nĩndamenyaga atĩ hĩndĩ ciothe nĩũiguaga wakwa, no nĩ ũndũ wa kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarũgamĩte gĩthiũrũrũkĩirie ndaririe, nĩguo metĩkie atĩ wee nĩwandũmire. Na aarĩkia kwaria ũguo, akĩanĩrĩra na mũgambo mũnene, Lazaro, ũka nja. Na

akiuma ũrĩa mũkuũ oheetwo magũrũ na moko na taama, na ũthiũ wake wakunĩkĩtwo na taama. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Muohorei, na mũmũrekererie athiĩ.

Aingĩ nĩ ũndũ ũcio kuuma kũrĩ Ayahudi, arĩa mookire kũrĩ Mariamu na makĩona ũrĩa Jesũ eekire, nĩmetĩkirie thĩinĩ wake. Amwe ao no mathiire kũrĩ Afarisai na makĩmeera ũrĩa Jesũ eekĩte. Nĩmacookanĩrĩirie nĩ ũndũ ũcio athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai kĩama, na maarĩ moiga atĩrĩ, Nĩ atĩa tũreka, tondũ mũndũ ũyũ arekaga ciama nyingĩ? Akorwo tũmũrekia atĩkĩtie ũguo, andũ othe nĩmagetĩkia thĩinĩ wake, nao Aroma nĩmagooka na mooe handũ haitũ na rũrĩrĩ rwitũ. Ũmwe wao, Kaiapha, ũrĩa warĩ mũthĩnjĩri-Ngai mũnene wa mwaka ũcio, akĩmeera atĩrĩ, Inyuĩ mũtiũĩ ũndũ o na ũrĩkũ, Kana mũtirĩ kũrĩa atĩ nĩ wega harĩ ithuĩ nĩguo mũndũ ũmwe akue nĩ ũndũ wa andũ, na rũrĩrĩ ruothe rũtikaniine. Ũndũ ũyũ no kuuma harĩ we mwene ndoigire, no mũthĩnjĩri-Ngai mũnene arĩ wa mwaka ũcio arathire ũhoro atĩ nĩekwenda Jesũ akue nĩ ũndũ wa rũrĩrĩ. Na ti nĩ ũndũ wa rũrĩrĩ o wiki, no nĩguo o na ciana cia Ngai iria ihurunjĩtwo acookanĩrĩrie hamwe. Kuuma mũthenya ũcio nĩ ũndũ ũcio magĩtuĩrĩra hamwe nĩguo mamũũrage. Jesus nĩ ũndũ ũcio ndacookire gũthiĩ na ũhoro wa ũtheri thĩinĩ wa Ayahudi, no nĩoimire kũu agĩthiĩ bũrũri-inĩ hakuhĩ na werũ, itũũra-inĩ rĩĩtagwo Efiraimu, na kũu nĩkuo aikarire hamwe na arutwo ake. Kwarĩ hakuhĩ na Bathaka ya Ayahudi, na andũ aingĩ maambatire Jerusalemu kuuma bũrũri-inĩ mbere ya Bathaka nĩguo metherie o ene. Nĩ ũndũ ũcio nĩmarongoragia Jesũ na makĩaria ene kene marũgamĩte thĩinĩ wa hekarũ, atĩrĩ, Nĩ kĩĩ

kĩonekaga kũrĩ inyuĩ, atĩ ndagooka gĩathĩ-inĩ? Nĩmaheete no na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai watho, nĩguo angĩkorwo mũndũ nĩamenyete harĩa arĩ, aarie, nĩguo mamũnyiite.

12

Nĩ ũndũ ũcio Jesũ mbere ya mĩthenya ĩtandatũ ya Bathaka okire Bethania, kũrĩa Lazaro ũrĩa mũkuũ aarĩ, ũrĩa aarahũrire kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nĩmamũthondekereire kĩrĩa kĩa hwaĩ-inĩ kũu, na Matha nĩatungataga, no Lazaro aarĩ ũmwe wa arĩa meikarĩte thĩ hamwe nake. Nĩ ũndũ ũcio Mariamu, aarĩkia kuoya paundi ya maguta ma nardo theru ma thogora mũno, akĩhaka magũrũ ma Jesũ maguta na akĩmahũũra na njuĩrĩ ciake magũrũ make, nayo nyũmba ĩkĩiyũra mũtararĩko wa maguta. Nĩ ũndũ ũcio ũmwe wa arutwo ake, Juda mũrũ wa Simoni Isikariota, ũrĩa wendaga kũmũneana, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ maguta maya matiendeirio dinari magana matatũ na makaheano athĩĩni? Oigire ũguo ti tondũ athĩĩni maarĩ ũndũ wa kũmũthĩĩnia, no tondũ aarĩ mũici, na aarĩ na ithandũkũ rĩa mbeeca, na indo iria ciaikagwo thĩinĩ acioyaga. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akiuga atĩrĩ, Mũrekei, nĩaigĩte kĩndũ kĩu nĩ ũndũ wa mũthenya wa ũthikwo wakwa. Athĩĩni nĩgũkorwo hĩndĩ ciothe mũrĩ nao hamwe na inyuĩ ene, no niĩ ti hĩndĩ ciothe mũrĩ na niĩ. Nĩ ũndũ ũcio kĩrĩndĩ kĩnene kĩa Ayahudi nĩkĩamenyire atĩ arĩ kũu, na magĩũka ti nĩ ũndũ wa Jesũ wiki, no nĩguo monage o na Lazaro ũrĩa aarahũrire kuuma kũrĩ arĩa akuũ. No rĩrĩ, athĩnjĩri-Ngai arĩa anene maathani nĩguo o na Lazaro moorage. Tondũ Ayahudi aingĩ nĩ ũndũ wake

nĩmathiaga na magĩĩtĩkia Jesũ.

Mũthenya ũrĩa warũmĩrĩire, kĩrĩndĩ kĩnene kĩrĩa kĩokĩte gĩathĩ-inĩ, maiguĩte atĩ Jesũ nĩarooka Jerusalemu, Nĩmakuuire mathanwa ma mĩkĩndũ na magĩthiĩ kũmũtũnga, na makĩanĩrĩra, Hosana, kũrathimwo ũrĩa ũroka na rĩĩtwa rĩa Mwathani, mũthamaki wa Isiraeli. No rĩrĩa Jesũ onire ndigiri nini, aikarire igũrũ rĩayo, o ta ũrĩa kũandĩkĩtwo, Ndũkamakĩe, mwarĩ wa Sayuni; ona, mũthamaki waku nĩarooka aikarĩte igũrũ rĩa njaũ ya ndigiri.

Ici no ti mamenyi nĩ arutwo ake kwa mbere, no rĩrĩa Jesũ agoocithirio, hĩndĩ ĩyo makĩririkana atĩ ici ciarĩ igũrũ rĩake ciandĩkĩtwo, na ici maamwĩkĩire. Kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarĩ hamwe nake nĩkĩarutire ũira rĩrĩa eetire Lazaro kuuma mbĩrĩra-inĩ na akĩmũriũkia kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, ĩkĩtũnga ĩyo nĩyamũtũnganire, tondũ nĩmaiguire atĩ nĩekĩte kĩmenyithia kĩu. Afarisai nĩ ũndũ ũcio moigire harĩ o ene atĩrĩ, nĩmũrona atĩ mũtiĩguna kĩndũ o na kĩmwe? Ta onai thĩ yothe nĩĩthiĩte thuutha wake.

Kwarĩ na Ayunani amwe kuuma kũrĩ arĩa maambataga nĩguo mahooe gĩathĩ-inĩ. Aya nĩ ũndũ ũcio makĩũka kũrĩ Filipu ũrĩa kuuma Bethsaida ya Galili, na makĩmũũria makiuga, Mwathani, twendaga kuona Jesũ. Filipu agĩũka akĩĩra Anderea, nake Anderea hamwe na Filipu makĩĩra Jesũ, No rĩrĩ, Jesũ akĩmacookeria akiuga atĩrĩ, Thaa nĩĩkinyĩte nĩguo Mũriũ wa Mũndũ agoocithio. Ngai ngai, ndamwĩra inyuĩ, kĩmere kĩa ngano

kĩngĩaga gũkua kĩgwĩte thĩ, gĩtigaga kĩrĩ kĩo wiki; no kĩngĩkua, nĩkĩrehaga maciaro maingĩ. Ũrĩa wendete roho wake nĩakaũrooreria, na ũrĩa ũthũire roho wake thĩ ĩno, nĩakaũgitĩra muoyo-inĩ wa tene na tene. Akorwo mũndũ angĩtungatĩra niĩ, nĩandũmagĩrĩre, na kũrĩa ndĩ niĩ, kũu o na mũtungata wakwa akorwo, na akorwo mũndũ angĩtungatĩra niĩ, Ithe nĩakamũtĩĩa. Rĩu roho wakwa nĩũthĩĩnĩtwo, na nĩ atĩa njuge? Baba, honokia niĩ kuuma thaa-inĩ ĩno. No nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ ndokire thaa-inĩ ĩno. Baba, gooca rĩĩtwa rĩaku. Mũgambo ũkiuma igũrũ, ũkiuga atĩrĩ, Nĩndĩrĩgoocĩte, na nĩngarĩgooca rĩngĩ. Kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩarũgamĩte na gĩkaigua, gĩkiuga atĩ nĩ marurumĩ, no angĩ makiuga atĩ mũtũmwo nĩaranĩirie nake. Jesũ acookire akiuga atĩrĩ, Mũgambo ũyũ ndwagambirwo nĩ ũndũ wakwa, no nĩ ũndũ wanyu. Rĩu nĩ ituĩro rĩa thĩ ĩno, rĩu mwathi wa thĩ ĩno nĩagateo nja, Na niĩ akorwo nĩngaambatithio kuuma thĩ, nĩngakururia andũ othe kũrĩ niĩ mwene. Ũndũ ũyũ no aaroirie akĩheanania gĩkuũ kĩrĩa ekwenda gũkua nakĩo. Kĩrĩndĩ kĩamũcookeria, Ithuĩ nĩtwaiguire kuuma kũrĩ watho atĩ Kristũ aikaraga nginya tene, na ũkuuga atĩa atĩ nĩ wega mũriũ wa mũndũ nĩaambatithio igũrũ? Nũũ ũyũ mũriũ wa mũndũ? Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ũtheri ũrĩ hamwe na inyuĩ o ihinda inini. Thiĩi rĩrĩa mũrĩ na ũtheri, nĩguo nduma ndĩkamũnyiite, nĩgũkorwo ũrĩa ũthiiaga nduma-inĩ ndamenyaga kũrĩa athiiaga. Hĩndĩ ĩrĩa mũrĩ na ũtheri, ĩtĩkiai ũtheri ũcio, nĩguo mũtuĩke ciana cia ũtheri. Maũndũ macio nĩmarĩtio nĩ Jesũ, na aarĩkia kwaria, akĩmeherera na akĩĩhitha.

Nĩ ũndũ-rĩ, o na gũtuĩka nĩekĩte imenyithia nyingĩ ũguo mbere yao, matiigana gwĩtĩkia thĩinĩ wake. nĩguo kiugo kĩa Isaia

mũrathi kĩhingĩrio kĩrĩa oigire, Mwathani, nũũ wetĩkĩtie ũhoro witũ? na gĩcoka kĩa Mwathani kĩguũrĩirio harĩ ũ? Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ matingĩahotire kwĩtĩkia, tondũ rĩngĩ Isaia oigire, Nĩatuĩte maitho mao na nĩatũmĩte ngoro yao ĩkome, nĩguo matikone na maitho, na mamenye na ngoro, na magarũrũke, na niĩ nĩngamahonia.

Isaka oigire maũndũ macio hĩndĩ ona riiri wake na akĩaria ũhoro wake. No gũtuĩka ũguo-rĩ, aathani aingĩ nĩmetĩkirie harĩ we, no nĩ ũndũ wa Afarisai matiigana kwĩtĩkĩra, nĩguo matigatuĩke a kũrutwo kĩũngano-inĩ. Nĩgũkorwo nĩmendete riiri wa andũ gũkĩra riiri wa Ngai.

Jesũ akĩanĩrĩra, akiuga atĩrĩ, Ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ti wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, no nĩ wĩtĩkĩtie thĩinĩ wa ũrĩa wandũmire. Na ũrĩa ũranyona nĩonaga ũrĩa wandũmire. Niĩ ũtheri, nĩnokĩte thĩ-inĩ nĩguo mũndũ wothe ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa ndagaikare nduma-inĩ. Na mũndũ angĩigua ciugo ciakwa na ndagetĩkie, niĩ ndigamũtuĩra ciira, nĩgũkorwo ndiokire nĩguo nduĩre thĩ ciira, no nĩguo nhonokie thĩ. Mũndũ ũrĩa ũregaga niĩ na ndekwamũkĩra ciugo ciakwa arĩ na ũrĩa ũkũmũtuĩra ciira; kiugo kĩrĩa ndaaririe nĩkĩo gĩkaamũtuĩra ciira mũthenya wa kũrĩkĩrĩria. Nĩgũkorwo niĩ ndiaririe ndĩ o niĩ mwene, no Ithe ũrĩa wandũmire we mwene nĩaheire wathanĩro wa ũrĩa njoige na ũrĩa ngarĩria. Na nĩnjũũĩ atĩ rĩathani rĩake nĩ muoyo wa tene. Ũrĩa nĩ ũndũ ũcio njaragia niĩ, o ta ũrĩa ithe anjĩĩrire, ũguo njaragia.

13

Mbere ya iruga rĩa Bathaka, Jesũ nĩamenyete atĩ thaa yake nĩyakinyĩte nĩguo athiĩ kuuma thĩ ĩno athiĩ kũrĩ Ithe, na tondũ nĩendete andũ ake arĩa maarĩ gũkũ thĩ, akĩmenda nginya mũthia. Na rĩrĩa iruga rĩatuĩkĩte, ngoma yarĩ ĩtũmĩte ngoro-inĩ ya Judah mũrũ wa Simoni Mũisikariota nĩguo amũneane. Jesũ akĩmenya atĩ Ithe nĩaheanĩte indo ciothe moko-inĩ make, na atĩ nĩoimire kũrĩ Ngai na nĩaracookera kũrĩ Ngai, Nĩokĩrire kuuma kũrĩa kwa hwaĩ-inĩ, na aigire nguo, na aarĩkia kuoya taũra, akĩĩoha. Hĩndĩ ĩyo agĩikia maaĩ thĩinĩ wa karaiũ, na akĩambĩrĩria gwatha magũrũ ma arutwo na kũmahooria na taũra ũrĩa aarĩ ohetwo naguo. Nĩ ũndũ ũcio nĩokire kũrĩ Simoni Petero, nake ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, wee nĩwe ũrathambia magũrũ makwa? Jesũ nĩacookirie na akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrĩa niĩ ndĩreka, wee ndũũĩ rĩu, no nĩũkamenya thuutha wa maũndũ macio. Petero akĩmwĩra atĩrĩ, ndũkanathambia magũrũ makwa nginya tene. Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, angĩkorwo ndikũgũthamba, ndũrĩ na gĩcunjĩ hamwe na niĩ. Simoni Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ti magũrũ makwa wiki, no na moko na mũtwe. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ ũrĩa ũthambĩtio ndabataga gwĩthamba o magũrũ make, no nĩ mũtheru mwĩrĩ wothe, na inyuĩ mũrĩ atheru, no ti inyuothe. Nĩamenyete nĩgũkorwo ũrĩa kũmũneana we, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ oigire, Ti othe atheru mũrĩ.

Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio athambie magũrũ mao na akuua nguo ciake, arĩkia gũikara thĩ rĩngĩ akĩmeera atĩrĩ, mũũĩ kĩrĩa njĩkĩte kũrĩ

inyuĩ? Inyuĩ mwĩtaga niĩ Mũrutani na Mwathi, na mũrauga wega, nĩgũkorwo ndĩ o ũguo. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio niĩ ndathambia magũrũ manyu, o niĩ Mwathani na Mũrutani, na inyuĩ no mũrĩagĩrĩirwo gũthambania magũrũ. Mũhianĩre nĩgũkorwo nĩndĩmũheete inyuĩ, nĩguo o ta ũrĩa niĩ ndekĩire inyuĩ, na inyuĩ mwĩke. Ti nĩ ngwĩra atĩrĩ, ndungata ti nene gũkĩra mwene wayo, kana mũtũmwo ti mũnene gũkĩra ũrĩa wamũtũmire. Akorwo mũũĩ maũndũ maya, mũrathimwo nĩ mũngĩmeka. Ti ũhoro wa inyuothe ndirauga; niĩ nĩnjũũĩ arĩa ndathuurire, no nĩguo maandĩko mahingĩrio: ũrĩa arĩĩaga mũgate hamwe na niĩ nĩainũkĩtie kĩgũthũ gĩake igũrũ rĩakwa. Kuuma rĩu ndĩramwĩra inyuĩ mbere ya gũtuĩka, nĩguo rĩrĩa gũgaatuĩka mwĩtĩkie atĩ nĩ niĩ ndĩ. Ti-itherũ, ti-itherũ, nĩngũmwĩra atĩrĩ: ũrĩa ũkwamũkĩra mũndũ o wothe ingĩtũma, nĩwe ũũkwamũkĩra; na ũrĩa ũũkwamũkĩra, nĩakwamũkĩra ũrĩa wandũmire.

Thuutha wa kuuga maũndũ macio, Jesũ nĩathĩĩnĩkire roho-inĩ, na akĩruta ũira, akiuga atĩrĩ, Ti-itherũ, ti-itherũ, ndĩramwĩra atĩ ũmwe wanyu nĩakandeana. Nĩ ũndũ ũcio acio arutwo nĩmeeroraga o ũmwe ũrĩa ũngĩ, maagĩte ũmenyo ũhoro wa ũrĩa ekwaga. Kwarĩ na akomete ũmwe kuuma kũrĩ arutwo ake thĩinĩ wa gĩthũri kĩa Jesũ, ũrĩa Jesũ endete, Simoni Petero akĩinamĩrĩra harĩ ũcio nĩguo amenye nũũ ũngĩkorwo arĩ ũrĩa araaria ũhoro wake. Kũgũa igũrũ rĩa ũcio no ũcio igũrũ wa gĩthũri kĩa Jesũ, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nũũ? Jesũ acookia atĩrĩ, Ũcio nĩwe ũrĩa niĩ ngaatobokia kĩenyũ kĩa mũgate ndĩmũhe. Nake aarĩkia gũtobokia kĩenyũ kĩa mũgate, akĩhe Juda wa Simoni Isikariota.

Na thutha wa kĩenyũ kĩu, hĩndĩ ĩyo Shetani agĩtoonya thĩinĩ wake. Nake Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Kĩrĩa ũreka, ĩka narua. no gũtirĩ o na ũmwe wa arĩa maarĩ maikarĩte metha-inĩ wamenyire ũndũ ũrĩa aamwĩrire, Amwe nĩgũkorwo nĩmeciiritie, tondũ Judah aarĩ na ithandũkũ rĩa mbeeca, atĩ Jesus aramwĩra atĩrĩ, Gũra indo iria tũbataire nĩ ũndũ wa gĩathĩ, kana ũhe andũ arĩa athĩĩni kĩndũ. Thuutha wa kũgwata kĩrĩa kĩenyũ, akiuma o rĩmwe, na kwarĩ ũtukũ.

Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio oimire, Jesũ akiuga atĩrĩ, rĩu Mũriũ wa Mũndũ nĩatũmĩtwo riiri, na Ngai nĩatũmĩtwo riiri thĩinĩ wake. Angĩkorwo Ngai atũmirwo gũkena thĩinĩ wake, na Ngai nĩagatũma we gũkena thĩinĩ wake mwene, na o rĩmwe nĩagatũma we gũkena. Ciana, ndĩ o hanini hamwe na inyuĩ. Nĩmũkaanjaria, na o ta ũrĩa ndeerire Ayahudi atĩ kũrĩa niĩ ngũthiĩ, inyuĩ mũtingĩhota gũũka, na kũrĩ inyuĩ ndeera rĩu. Ndĩramũhe watho mwerũ nĩguo mwendane, o ta ũrĩa ndamwendete, nĩguo o na inyuĩ mwendane. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩmakamenya andũ othe atĩ inyuĩ mũrĩ arutwo akwa, angĩkorwo mũrĩ na wendani thĩinĩ wanyu ene. Simoni Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ũrathiĩ kũ? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Kũrĩa niĩ nĩndĩrathiĩ, ndũngĩhota kũnrũmĩrĩra rĩu, no thuutha-inĩ nĩũkũnrũmĩrĩra. Petero akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩ kĩĩ gĩtũmaga ndikone gũkũrũmĩrĩra rĩu? Roho wakwa nĩngaũneana nĩ ũndũ waku. Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Roho waku nĩ ũndũ wakwa ũkaiga? Ameni, ameni ndĩrakwĩra atĩ ngũkũ ndĩkaana o nginya ũkoraga ũnduĩte maita matatũ.

14

Ngoro cianyu tigai ĩthĩĩnĩke; mwĩtĩkia Ngai, na mwĩtĩkia niĩ o nakuo. Thĩinĩ wa nyũmba ya baba wakwa kũrĩ na monaĩ nyingĩ. Korwo ti ũguo, nĩndamwĩrire. Nĩndĩrathiĩ kũmũhaarĩria handũ. Na ũngĩkorwo nĩngũthiĩ ngũmũhaarĩria handũ, nĩngooka rĩngĩ ndĩmũoe ndĩmũrehe harĩa ndĩ, nĩguo kũrĩa niĩ ndĩ, o na inyuĩ mũkorwo mũrĩ ho. Na kũrĩa niĩ ndĩrathiĩ mũũĩ, na njĩra mũũĩ. Thomasi akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ithuĩ tũtimenyete kũrĩa ũrathiĩ, na atĩa tũngĩhota kũmenya njĩra? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ ndĩ njĩra, na ũhoro wa ma, na muoyo. Gũtirĩ mũndũ ũngĩkinya kũrĩ Ithe angĩkorwo ti ũgereire niĩ. Kĩguo mwamenyete niĩ, mwamenyete baba wakwa korwo. Na kuuma o rĩu mũmũmenyi we, na mũmũonete we. Filipu akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, tuonie Ithe na nĩgũtũigana. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ, Ndĩkoretwo na inyuĩ ihinda rĩrĩa inene, na ndũrĩ ũũmenyete, Filipu? Ũrĩa woona niĩ nĩonete Ithe, na ũkĩĩra atĩa atĩrĩ, Tũonie Ithe? Ndũ ũĩtĩkia atĩ niĩ ndĩ thĩinĩ wa Ithe, na Ithe arĩ thĩinĩ wakwa? Ciugo iria niĩ njaragia kũrĩ inyuĩ, ndinjaragia ndĩ niĩ mwene, no Ithe ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wakwa, we mwene nĩwe wĩkaga mawĩra. Mwĩtĩkiei niĩ atĩ ndĩ thĩinĩ wa Ithe, na Ithe arĩ thĩinĩ wakwa; no angĩkorwo ti ũguo, mwĩtĩkiei niĩ nĩ ũndũ wa mawĩra macio menyene. Ti nĩ ngũmwĩra atĩrĩ, ũrĩa wĩtĩkĩtie thĩinĩ wakwa, mawĩra marĩa niĩ njĩkaga o nake nĩekwĩka, na nĩekwĩka manene gũkĩra macio, tondũ niĩ ngũthiĩ kũrĩ Baba wakwa. Na kĩrĩa gĩothe mũngĩhooya thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, ũndũ ũcio nĩngwĩka, nĩguo Ithe atĩĩo thĩinĩ wa Mũriũ.

Angĩkorwo mũkahooya kĩndũ o na kĩrĩkũ thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, niĩ nĩngwĩka.

Angĩkorwo mwendete niĩ, menyererei maathani makwa. na niĩ nĩngũhooya Ithe, nake nĩakamũhe mũteithia ũngĩ, nĩguo aikare hamwe na inyuĩ nginya tene, Roho wa ma, ũrĩa thĩ ndĩngĩhota kwamũkĩra tondũ ndĩrĩ ĩraũona kana ĩraũmenya, no inyuĩ nĩmũraũmenya tondũ ũratũũranagia na inyuĩ na ũgaakorwo thĩinĩ wanyu. Ndikamũtiga mũtuĩke ciana cia ngoriai; ndĩrooka kũrĩ inyuĩ. Kahinda kanini na thĩ ndĩrĩ kũnyona rĩngĩ, no inyuĩ nĩmũkũnyona, tondũ nĩndĩ muoyo na inyuĩ nĩmũgũtũũra muoyo. Mũthenya ũcio nĩmũkamenya atĩ niĩ ndĩ thĩinĩ wa Baba wakwa, na inyuĩ mũrĩ thĩinĩ wakwa, na niĩ ndĩ thĩinĩ wanyu. Ũrĩa ũrĩ na maathani makwa na akĩmaiga, ũcio nĩwe ũndendaga, nake ũrĩa ũndendaga nĩakendwo nĩ Baba wakwa, na niĩ nĩngamwenda na nĩngeyonania harĩ we niĩ mwene. Judah, ti ũrĩa Iscariot, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, nĩ kĩĩ gĩtuĩkĩte atĩ nĩũrenda kwĩguũrĩria ithuĩ na ti thĩ yothe? Jesũ akĩmũcookeria na akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ angĩkorwo nĩendete, nĩakaiga kiugo gĩakwa, na Baba wakwa nĩakamwenda, na tũgooka kũrĩ we, na tũtũũre hamwe nake. Ũrĩa ũtarĩ wendaga niĩ ciugo ciakwa ti aiguaga, na kiugo kĩrĩa mũiguaga ti kĩa niĩ, no nĩ kĩa Baba ũrĩa wandũmire.

Ici njaria njarĩtie kũrĩ inyuĩ rĩrĩa ndĩikaraga hamwe na inyuĩ. No ũcio mũteithia, Roho Ũrĩa Mũtheru ũrĩa Ithe akaatũma na rĩĩtwa rĩakwa, nĩwe ũkaamũrutana maũndũ mothe na amũririkanie maũndũ mothe marĩa ndamwĩrire. Thayũ ndĩmũtigĩria inyuĩ,

thayũ wakwa ndĩmũheaga inyuĩ, ti o ta ũrĩa thĩ ĩheaga, niĩ ndĩmũheaga inyuĩ. Ngoro cianyu itigathakarĩke kana mwĩtigĩre. Mwaiguire atĩ niĩ ndamwĩrire, nĩngũthiĩ na nĩngooka kũrĩ inyuĩ. Angĩkorwo mwandendete, mwagĩkena nĩ ũndũ ndoigire, nĩngũthiĩ kũrĩ Ithe, tondũ Ithe wakwa nĩ mũnene gũkĩra niĩ. Na rĩu nĩndamwĩrire mbere ya ũndũ ũcio gũthĩka, nĩguo rĩrĩa ũgaathĩka mwĩtĩkie. Ndikwaria tena nyingĩ ndĩmwarĩrie na inyuĩ, nĩgũkorwo nĩarooka mwathi wa thĩ, na thĩinĩ wakwa ndwe na kĩndũ. No nĩguo thĩ ĩmenye atĩ nĩndendete Baba, na o ta ũrĩa Baba aanjathire, ũguo nĩguo njĩkaga. Ũkĩrai, twĩthiĩre kũu.

15

Niĩ ndĩ mũthabibũ wa ma, na ithe wakwa nĩ mũrĩmi. Rũhonge o ruothe thĩinĩ wakwa rũtarĩ rũkũrutaga maciaro, nĩarũeheragia; na rũhonge o ruothe rũrĩa rũkũrutaga maciaro, nĩarũtheragia nĩguo rũciare maciaro maingĩ. Inyuĩ mũrĩ atheru o na rĩu nĩ ũndũ wa kiugo kĩrĩa ndĩmwarĩirie. Ikarai thĩinĩ wakwa, na niĩ thĩinĩ wanyu. O ta ũrĩa rũhonge rũtingĩhota kũruta maciaro kuuma harĩ ruo mwene angĩkorwo ndũikaraga thĩinĩ wa mũthabibũ, ũguo no taguo na inyuĩ, angĩkorwo mũtiikara thĩinĩ wakwa. Niĩ ndĩ mũthabibũ, inyuĩ mũrĩ honge. Ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wakwa na niĩ thĩinĩ wake, ũcio arehaga maciaro maingĩ, tondũ hatarĩ niĩ mũtingĩhota gwĩka ũndũ o na ũrĩkũ. Angĩkorwo mũndũ ndaikaraga thĩinĩ wakwa, nĩaikagwo nja ta rũhonge na nĩaũmaga, nao nĩmacookanagĩrĩria icio na nĩmaciikaga mwaki-

inĩ, nacio nĩicinagwo. Angĩkorwo mũtũũra thĩinĩ wakwa na ciugo ciakwa itũũra thĩinĩ wanyu, kĩrĩa gĩothe mwenda hooyai, na nĩmũkaheo. Thĩinĩ ũyũ Baba wakwa nĩagoocanio, nĩguo mũciarithie matunda maingĩ, na mũtuĩke arutwo akwa. O ta Baba endete anendetie, na niĩ nĩndamwendete inyuĩ, ikarai thĩinĩ wa wendo wakwa. Angĩkorwo mũrũmagia maathani makwa, nĩmũgũtũũra thĩinĩ wa wendani wakwa, o ta ũrĩa niĩ njarũmĩtie maathani ma Baba wakwa na ndĩratũũra thĩinĩ wa wendani wake. Ici njaria inyuĩ nĩguo gĩkeno gĩakwa kĩikare thĩinĩ wanyu, na gĩkeno kĩanyu kĩhingĩrio. Ĩno nĩyo rĩathani rĩakwa, nĩguo mwendanage o ta ũrĩa ndamwendete. Gũtirĩ mũndũ ũrĩ na wendani mũnene gũkĩra ũyũ, nĩguo mũndũ aige roho yake nĩ ũndũ wa arata ake. Inyuĩ mũrĩ arata akwa angĩkorwo mwĩkaga maũndũ mothe marĩa niĩ ndĩramwatha. Ndikũmwĩta ngombo rĩngĩ, tondũ ngombo ndĩmenyaga ũrĩa mwathi wayo ekaga, no inyuĩ ndĩmwĩtĩte arata, tondũ maũndũ mothe marĩa ndaiguire kuuma kũrĩ Baba wakwa nĩndĩmamenyithĩtie. Ti inyuĩ mwathuurire niĩ, no nĩ niĩ ndathuurire inyuĩ, na ndamũigire nĩguo mũthiĩ na mũciare maciaro, na maciaro manyu matũũre, nĩguo kĩrĩa gĩothe mũkaahooya Ithe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, amũhe. Ici nĩcio ndĩramwatha inyuĩ, nĩguo mwendanage inyuĩ ene.

Angĩkorwo thĩ ĩmũthũire, menyai atĩ nĩĩanthũire mbere yanyu. Akorwo mwarĩ a thĩ, thĩ nĩĩngĩendete kĩrĩa kĩayo kĩene, no tondũ mũtirĩ a thĩ, no nĩ niĩ ndamũthuurire kuuma thĩ-inĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio thĩ ĩmũthũire. Ririkana kiugo kĩrĩa ndamwĩrire, ti ngombo ĩrĩ nene gũkĩra mwene wayo. Angĩkorwo

nĩmanyariirire, o na inyuĩ nĩmakamũnyariira; angĩkorwo nĩmakũũrire kiugo gĩakwa, o na kĩanyu nĩmakakĩũra. No ici indo ciothe nĩmakamuĩka kũrĩ inyuĩ nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩakwa, tondũ matiũĩ ũrĩa wandũmire. Korwo ndĩagĩire gũũka na njarie nao, matingĩagĩire na mehia, no rĩu matirĩ na gĩtũmi kĩa kũmagirithagia mehia mao. Mũndũ ũrĩa ũthũire nĩathũire o na Baba wakwa. Korwo ndingĩekire mawĩra marĩa gũtirĩ mũndũ ũngĩ wanaeka gatagatĩ-inĩ kao, matingĩagĩire na mehia, no rĩu nĩmoonete na nĩmathũire o na niĩ o na ithe wakwa. No nĩguo kiugo kĩrĩa kĩandĩkĩtwo thĩinĩ wa watho wao kĩhingĩrio, atĩ nĩmathũire hatarĩ gĩtũmi. Rĩrĩa no rĩooke ũũke ũrĩa ũteithanagia ũrĩa niĩ ngaatũma kũrĩ inyuĩ kuuma kũrĩ Ithe, Roho wa ma ũrĩa ũthiiaga kuuma kũrĩ Ithe, ũcio nĩakarutithania ũhoro ũkoniĩ. Nao inyuĩ nĩmũrutaga ũira, tondũ kuuma kĩambĩrĩria mũkoretwo hamwe na niĩ.

16

Ici ndũme njarie kũrĩ inyuĩ nĩguo mũtikagĩe na kĩhĩtia. Nĩmagatũma mũikario nja ya thunagogi, no nĩgũgoka thaa ĩrĩa mũndũ wothe ũrĩa ũkaamũũraga inyuĩ eciirie atĩ nĩarutaga wĩra wa gũtungatĩra Ngai. Nao maũndũ macio makaameka, tondũ matiamenyire Ithe kana niĩ. No ũndũ ici nĩnjaragia kũrĩ inyuĩ nĩguo rĩrĩa thaa ĩgaakinyĩra, mũririkanage icio atĩ niĩ ndamwĩrire. Icio no kũrĩ inyuĩ kuuma kĩambĩrĩria ndiamwĩrire, tondũ ndarĩ hamwe na inyuĩ. Rĩu no nĩndĩrathiĩ kũrĩ ũrĩa wandũmire, na gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wanyu ũrandoria atĩrĩ,

Ũrathiĩ kũ? No tondũ wa atĩ nĩndamwarĩirie maũndũ maya, kĩeha nĩkĩiyũrĩtie ngoro cianyu. No niĩ ndĩramwĩra ũhoro wa ma, nĩ wega kũrĩ inyuĩ nĩguo niĩ nĩthiĩ. Angĩkorwo niĩ ndiĩthiĩ, Mũteithia ndagooka kũrĩ inyuĩ, no angĩkorwo nĩngũthiĩ, nĩngũmũtũmĩra kũrĩ inyuĩ. Na rĩrĩa ũcio agooka, nĩakahorithia thĩ ũhoro wa mehia, na ũhoro wa ũthingu, na ũhoro wa ciira. kũhũ mehia ti-guo, tondũ matigetĩkia thĩinĩ wakwa, Igũrũ rĩa ũthingu-rĩ, nĩ ũndũ nĩndĩrathiĩ kũrĩ Baba wakwa na mũtigacooka kũnyona, Ũhoro-inĩ wa ũtuanĩri ciira, tondũ mwathi wa thĩ ĩno nĩatuĩrĩirwo ciira. Nĩndĩ na maũndũ maingĩ ma kũmwĩra, no mũtingĩhota kũmakirĩrĩria rĩu. Rĩrĩa no ũcio ũgaakorwo ũũkĩte, Roho wa ma, nĩagakamuongoragia inyuĩ thĩinĩ wa ma yothe, nĩgũkorwo ti nĩagakaria kuuma harĩ we mwene, no maũndũ mothe marĩa angĩigua nĩagakaria, na maũndũ marĩa maroka nĩagakamenyithia inyuĩ. Ũcio nĩwe ũkaahe riiri, tondũ nĩakooya kuuma kũrĩ niĩ na aanamwĩre inyuĩ. Indo ciothe iria baba arĩ nacio nĩ ciakwa, nĩ ũndũ ũcio ndoigire atĩ nĩekuoya kuuma kũrĩ niĩ na amuhe inyuĩ. Kahinda kanini mũtikonaga niĩ, na rĩngĩ kahinda kanini nĩmũkuonaga niĩ, tondũ niĩ nĩngũthiĩ kũrĩ Ithe. Arutwo amwe ake makĩũrania atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũndũ ũyũ atwĩraga atĩ, Kahinda kanini mũtigacooka kũnyona, na rĩngĩ kahinda kanini mũcooke mũnyone, na atĩ, Niĩ nĩ ndethe kũrĩ Baba? Maarĩ makiuga nĩ ũndũ ũcio, Ũndũ ũyũ nĩ atĩa ũrĩa erauga kĩndũ kĩnini? Tũtimenyaga ũrĩa araaria. Nĩamenyire nĩ ũndũ ũcio Jesũ atĩ nĩmendaga kũmũũria, na akĩmeera, Ũhoro wa ũndũ ũyũ mũracaria na inyuĩ ene atĩ ndoigire, Hanini na mũtikuona niĩ, na rĩngĩ hanini na nĩmũkuona niĩ? Ti nĩ ma, ti nĩ ma, ndĩramwĩra atĩ nĩmũkarĩra

na mũcakae inyuĩ, no thĩ nĩĩgakena, no inyuĩ nĩmũkaiguithio kĩeha, no kĩeha kĩanyu nĩgĩkagarũrũka gĩtuĩke gĩkeno. Mũndũ-wa-nja rĩrĩa aciaraga arĩ na ruo, tondũ ihinda rĩake nĩrĩokire, no rĩrĩa aciarĩte kaana, ndacookaga kũririkana ruo rĩu nĩ ũndũ wa gĩkeno tondũ mũndũ nĩaciarĩtwo thĩinĩ wa thĩ. Na inyuĩ nĩ ũndũ ũcio mũrĩ na ruo rĩu ti-itherũ, no rĩngĩ nĩngũmuona inyuĩ, na ngoro cianyu nĩigakena, na gĩkeno kĩanyu gũtirĩ mũndũ ũngĩkĩeheria kũrĩ inyuĩ. Na thĩinĩ wa mũthenya ũcio mũtikaanjũria ũndũ o na ũrĩkũ. Tĩ-nĩ, tĩ-nĩ, ndĩramwĩra atĩrĩ indo ciothe iria mũngĩhooya Ithe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa, nĩekũmũhe. Nginya rĩu mũtihoete kĩndũ o na kĩmwe thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩakwa; hoyai na nĩmũkaheo, nĩguo gĩkeno kĩanyu kĩiyũre. Maũndũ maya thĩinĩ wa thimo nĩndamwarĩirie, no thaa nĩĩroka rĩrĩa itikũmwarĩria rĩngĩ thĩinĩ wa thimo, no nĩngũmwĩra ũhoro wa Ithe na ũhingĩrĩrie. Mũthenya ũcio-rĩ, nĩmũkũhooya na rĩĩtwa rĩakwa, na ti ndĩramwĩra atĩ niĩ nĩngũhooya Ithe ũhoro wanyu, Nĩgũkorwo we mwene Ithe nĩamwendete inyuĩ, tondũ inyuĩ nĩmwendete niĩ, na nĩmwĩtĩkĩtie atĩ niĩ ndoimire kũrĩ Ngai. Ndoimire harĩ Ithe na nĩndokĩte gũkũ thĩ; rĩngĩ nĩndĩrekereria thĩ na nĩndĩthiĩ kũrĩ Ithe. Arutwo ake makĩmwĩra atĩrĩ, Ona rĩu ũraaria na ũhoro ũtarĩ hitho, na ndũroiga thimo o na ĩmwe. Rĩu nĩtũũĩ atĩ ũũĩ indo ciothe, na ndũrĩ bata nĩguo mũndũ akũũrie. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩtwĩtĩkia atĩ woimire kũrĩ Ngai. Jesũ nĩamacookirie atĩrĩ, Rĩu nĩmwĩtĩkia? Ona, thaa nĩĩrokaga, na rĩu nĩĩkinyĩte, nĩguo mũhurunje o mũndũ athiĩ gwake mwene na mũndigie ndĩ nyiki, na ndirĩ nyiki, nĩgũkorwo Ithe arĩ hamwe na niĩ. Maũndũ maya nĩnjaragia kũrĩ inyuĩ nĩguo thĩinĩ wakwa mũgĩe na thayũ. Thĩinĩ

wa thĩ nĩmũkagĩa na mĩnyamaro, no gĩai na ũcamba, niĩ nĩngatooririe thĩ.

17

Maũndũ macio nĩmaarĩtio nĩ Jesũ, nake akĩoya maitho make igũrũ na akiuga, Baba, thaa nĩĩkinyĩte, goocithia Mũrũ waku, nĩguo o nake Mũrũ waku agũgoocithie wee, O ta ũrĩa waheire we wathani wa mwĩrĩ wothe, nĩguo kĩrĩa gĩothe ũmũheire we, akahe o muoyo wa tene na tene. Ĩno nayo nĩyo mũtũũrĩre wa tene na tene, nĩguo mamenye wee Ngai ũmwe wa ma, na ũrĩa ũtũmire Jesũ Kristũ. Niĩ ndakũgooceire gũkũ thĩ, ndĩrĩkirie wĩra ũrĩa wandeheire nĩguo ndĩke. Na rĩu ũngooce, Wee Baba, harĩa Wee mwene na riiri ũrĩa ndaarĩ naguo mbere ya thĩ gũtuĩka kũrĩ harĩa Wee. Nĩndonirie rĩĩtwa rĩaku kũrĩ andũ arĩa ũũheete kuuma thĩ. Maarĩ aku, na ũkĩmahe niĩ, nao nĩmaikĩrĩtie kiugo gĩaku. Rĩu nĩmamenyete atĩ indo ciothe iria ũũheete nĩ kuuma kũrĩ wee. Tondũ ciugo iria wandeire nĩndamaheire, nao nĩmacĩrĩire, na nĩmamenyire na ma atĩ kuuma harĩ wee nĩndoimire, na nĩmetĩkirie atĩ wee nĩwandũmire. Niĩ ndĩrahooya ũhoro wao, ti ũhoro wa thĩ ndĩrahooya, no ndĩrahooya ũhoro wa arĩa ũũheete, tondũ nĩ aku. Na icio ciothe ciakwa nĩ ciaku, na icio ciaku nĩ ciakwa, na nĩngoocithio thĩinĩ wao. Na ti hĩndĩ ĩngĩ ndĩ thĩinĩ wa thĩ, na aya marĩ thĩinĩ wa thĩ, na niĩ ndĩrooka kũrĩ wee. Ithe Mũtheru, magie thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩaku ũrĩa wandeire, nĩguo matuĩke ũmwe o ta ithuĩ. Rĩrĩa ndaarĩ hamwe nao thĩ-inĩ, niĩ ndaamataagĩra thĩinĩ wa rĩĩtwa

rĩaku; arĩa wandeheire ndaamarangĩire, na gũtirĩ o na ũmwe wao wanangĩire tiga mũriũ wa ũniinani, nĩguo maandĩko mahingĩrio. Rĩu no harĩa kũrĩ wee nĩndoka, na maũndũ maya nĩnjarĩria gũkũ thĩ nĩguo magĩe na gĩkeno gĩakwa kĩiyũrĩtio thĩinĩ wao. Niĩ nĩndĩmaheete kiugo gĩaku, na thĩ ĩkĩmathũũra tondũ matiĩ a thĩ, o ta ũrĩa niĩ ndiĩ wa thĩ. Ndirenda ti nĩguo ũmarute kuuma thĩ-inĩ, no nĩguo ũmagitĩre kuuma kũrĩ ũũru. Matiĩrĩ a thĩ, o ta niĩ ndĩrĩ wa thĩ. Amũre atheru thĩinĩ wa ma-thĩ maku; kiugo gĩaku nĩkĩo ma-thĩ. O ta ũrĩa wee wandũmire thĩ, ũguo o na niĩ nĩndamotũmire thĩ. Nĩ ũndũ wao niĩ ndĩĩtheria mwene, nĩguo o nao matuĩke atheru thĩinĩ wa ma. Ndikũhooya ũhoro wa aya tu ti, no na ũhoro wa arĩa metĩkĩtie nĩ ũndũ wa kiugo kĩao thĩinĩ wakwa. Nĩguo othe matuĩke ũmwe, o ta ũrĩa wee Baba ũrĩ thĩinĩ wakwa na niĩ ndĩ thĩinĩ waku, nĩguo o nao matuĩke ũmwe thĩinĩ witũ, nĩguo thĩ yĩtĩkie atĩ wee nĩwandũmire. Na niĩ riiri ũrĩa ũũheete kũrĩ niĩ nĩndĩmaheete kũrĩ o, nĩguo matuĩke ũmwe o ta ithuĩ tũrĩ ũmwe. Niĩ thĩinĩ wao na wee thĩinĩ wakwa, nĩguo matuĩke marĩkĩru thĩinĩ wa ũmwe, na nĩguo thĩ ĩmenye atĩ wee wandũmire na ũkamenda o ta ũrĩa wendete niĩ. Baba, arĩa ũũheete, nĩndĩrenda nĩguo harĩa ndĩ niĩ, nao makorwo hamwe na niĩ, nĩguo maone riiri wakwa ũrĩa ũũheete, tondũ wendete mbere ya gũtũma thĩ. Baba mũthingu, nayo thĩ ndĩrakũmenya, no niĩ nĩndakũmenya, na aya nĩmamenyete atĩ wee nĩwandũmire, Na nĩndamenyithĩtie o rĩĩtwa rĩaku, na nĩngũmenyithia, nĩguo wendani ũrĩa wendete niĩ nauo ũkorwo thĩinĩ wao, na niĩ ndĩ thĩinĩ wao.

18

Ici ũndũ aauga, Jesũ akiuma hamwe na arutani ake mũrĩmo wa rũũĩ rwa Kidroni, harĩa haarĩ mũgũnda, ũrĩa aatoonya we mwene na arutani ake. Nowe Judah ũrĩa aamũneanaga nĩamenyete handũ hau, tondũ mahinda maingĩ Jesũ akoomanagĩra kũu hamwe na arutwo ake. Nĩ ũndũ ũcio Judah, aarĩkia kwoya gĩkundi kĩa thigari na ateithi kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na Afarisai, agĩũka kũu arĩ na matarĩ na tawa na indo cia mbaara. Jesũ nĩ ũndũ ũcio amenya maũndũ mothe marĩa moka igũrũ rĩake, athiĩte nja akĩmeera atĩrĩ, Nũũ mũracaria? Nĩmamũcookirie, atĩrĩ, Jesũ ũrĩa Mũnazarene. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Nĩ niĩ. Nake Judah ũrĩa aamũneanaga aarũgamĩte hamwe nao. Rĩrĩa oigire kũrĩ o atĩ nĩ niĩ ndĩ, makĩinũka na thuutha na makĩgũa thĩ. Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio akĩmooria, nĩ ũũ mũracaria? No makiuga, Jesũ ũrĩa Mũnazareti. Jesũ nĩacookirie, atĩrĩ, Ndamwĩrire atĩ nĩ niĩ ndĩ. Angĩkorwo nĩ niĩ mũracaria-rĩ, rekei aya mathiĩ, Nĩguo kiugo kĩrĩa oigire kĩhingĩrio, atĩ arĩa ũũheete kũrĩ niĩ, ndiahũũrire o na ũmwe wao. Simoni nĩ ũndũ ũcio Petero arĩ na rũhiũ rwa njora akĩrũguuthũra, na akĩgũtha ndungata ya mũthĩnjĩri-Ngai mũnene na akĩtinia gũtũ gwake kwa ũrĩo. Rĩĩtwa rĩa ndungata ĩyo rĩarĩ Maliko. Jesũ akĩĩra Petero atĩrĩ, Ikia rũhiũ rwa njora thĩinĩ wa mbica. Gĩkombe kĩrĩa Ithe aheete, githĩ ndikanyua?

Nĩ ũndũ ũcio, gĩkundi kĩa thigari na mũnene wa thigari na athuri a Ayahudi makĩnyiita Jesũ na makĩmuoha. Na

makĩmũtwara kũrĩ Anna mbere, nĩgũkorwo aarĩ ithe wa mũtumia wa Kaiapha, ũrĩa aarĩ Mũthĩnjĩri-Ngai Mũnene wa mwaka ũcio. Kaiapha nĩwe wataheire Ayahudi atĩ nĩ wega mũndũ ũmwe kũũraga nĩ ũndũ wa andũ. Simoni Petero na mũrutwo ũrĩa ũngĩ nĩmarũmĩrĩire Jesũ. Mũrutwo ũcio nĩamenyekaga nĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, na nĩatoonyanire hamwe na Jesũ thĩinĩ wa nja ya mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, No Petero arũgamĩte harĩa mũrango kũu nja. Nĩ ũndũ ũcio mũrutwo ũrĩa ũngĩ, ũrĩa aamenyekaga nĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, akiuma, na akĩaria na mũrangĩri-mũrango, na akĩrehe Petero thĩinĩ. Nĩ ũndũ ũcio mũirĩtu ũrĩa mũrangĩri wa mũrango akĩĩra Petero atĩrĩ, Githĩ o na wee ndũrĩ ũmwe wa arutwo a mũndũ ũyũ? Nake akiuga atĩrĩ, Ndirĩ. No ngombo na ateithi maarũgamĩte marĩa maathondekete mwaki wa makara, tondũ kwarĩ na heho, na nĩmeyumanagia, nake Petero aarĩ hamwe nao arũgamĩte na akĩĩyumania. Mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene nĩ ũndũ ũcio akĩũria Jesũ ũhoro wa arutwo ake na ũhoro wa ũrutani wake. Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Niĩ ndaririe thĩ yothe na ũhoro mũhiũ. Niĩ hĩndĩ ciothe ndarutaga ũrutani thĩinĩ wa kĩũngano na thĩinĩ wa hekarũ, harĩa Ayahudi monganaga hamwe hĩndĩ ciothe, na thĩinĩ wa hitho ndiaririe o na kĩndũ. Nĩ kĩĩ ũrandoria? Oria arĩa maiguĩte ũhoro wa kĩrĩa ndaririe. Ona aya nĩmamenyaga kĩrĩa ndoigire. Ici no ũndũ ũcio wake woiga, ũmwe wa athũnyi arũgamĩte hakuhĩ aheanire Jesũ ihũũra akiuga, Ũũguo nĩguo ũcookagĩria mũthĩnjĩri-Ngai mũnene? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Angĩkorwo nĩndaririe ũũru, ruta ũira wa ũũru ũcio, no angĩkorwo nĩ wega-rĩ, ũrangũtha nĩkĩ? Annas atũmire we arĩ muohetwo kũrĩ Kayafa mũthĩnjĩri-

Ngai mũnene. Simoni Petero aarĩ arũgamĩte akĩĩhothania. Nĩ ũndũ ũcio makĩmũũria atĩrĩ, Githĩ wee ti ũmwe wa arutwo ake? Nĩaregire nĩ ũndũ ũcio ũrĩa na akiuga, Ti niĩ. Ũmwe wa ndungata cia mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa mũnene, ũrĩa warĩ wa rũgongo na ũrĩa Petero aatinire gũtũ, akiuga, Githĩ ti niĩ ndakuonire mũgũnda-inĩ hamwe nake? Rĩngĩ nĩ ũndũ ũcio Petero nĩaregire, na o rĩmwe ngũkũ ĩkĩgamba.

Nĩmatongoririe Jesũ kuuma kũrĩ Kayafa magĩthiĩ nake nyũmba-inĩ ya mũnene wa barũthi, na yarĩ rũciinĩ, nao ene matiathiire thĩinĩ wa nyũmba ĩyo ya mũnene wa barũthi, nĩguo matigathaahio, no nĩguo marĩe Bathaka. Nĩoimire kũu nĩ ũndũ ũcio Pilato kũrĩ o, na akiuga, Nĩ ũthitangi ũrĩkũ mũrehaga igũrũ rĩa mũndũ ũyũ? Nĩmacookirie na makĩmwĩra atĩrĩ, Korwo ti ũndũ ũyũ nĩ mwĩki wa ũũru, tũtingĩakũneanire we. Pilato akĩmeera atĩrĩ, Mwĩyoerei inyuĩ ene, na mũmũtuĩre ciira kũringana na watho wanyu. Ayahudi makĩmwĩra atĩrĩ, Ithuĩ tũtĩkĩrĩtwo kũũraga mũndũ o na ũmwe, Nĩguo kiugo kĩa Jesũ kĩhingĩrio, kĩrĩa oigire akĩonania mũthemba wa gĩkuũ kĩrĩa akĩrĩ hakuhĩ gũkua nakĩo. Pilato agĩcooka gũtoonya thĩinĩ wa nyũmba ya ũthamaki rĩngĩ, na akĩĩta Jesũ, na akĩmũũria atĩrĩ, Wee nĩwe mũthamaki wa Ayahudi? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Wee ũroiga ũndũ ũyũ ũrutĩte wĩciiragia mwene, kana nĩ andũ angĩ makwĩrire ũhoro wakwa? Pilato nĩacookirie atĩrĩ, Kaĩ niĩ ndĩ Mũyahudi? Rũrĩrĩ rwaku na athĩnjĩri-Ngai arĩa anene nĩo makũneanire kũrĩ niĩ. Nĩ atĩa wĩkire? Jesũ acookirie atĩrĩ, Ũthamaki wakwa ti wa thĩ ĩno. Korwo ũthamaki wakwa warĩ wa thĩ ĩno, atungata akwa nĩmakorwo marũĩte nĩguo ndikaneane

kũrĩ Ayahudi. No rĩu ũthamaki wakwa ti wa gũkũ. Pilato akĩmwĩra atĩrĩ, Nĩ ũndũ ũcio wee ũrĩ mũthamaki? Jesũ akĩmũcookeria atĩrĩ, Wee nĩũroiga atĩ niĩ ndĩ mũthamaki. Niĩ nĩndaciarĩirwo nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, na nĩndokĩte thĩ nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, nĩguo ndĩrute ũira wa ma. Mũndũ wothe ũrĩa wĩ wa ma nĩaiguaga mũgambo wakwa. Pilato aramwĩra atĩrĩ, Ũhoro wa ma nĩ ũrĩkũ? Na aarĩkia kuuga ũguo, akiuma rĩngĩ agĩthiĩ kũrĩ Ayahudi, akĩmeera atĩrĩ, Niĩ ndirona gĩtũmi o na kĩmwe thĩinĩ wake, Nĩ kũrĩ na mũtugo kũrĩ inyuĩ nĩguo ndĩmũrekerie ũmwe thĩinĩ wa Bathaka. Mũrendaga nĩ ũndũ ũcio ndĩmũrekerie mũthamaki wa Ayahudi? Nĩmakĩanĩrĩra rĩngĩ othe makiuga atĩrĩ, Ti ũyũ, no Barabaa. Nake Barabaa aarĩ mũici.

19

Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩoya Jesũ na akĩmũhũũra na iboko. Nao athigari marĩa mathondeke thũmbĩ kuuma mĩigua makĩmĩigĩrĩra mũtwe wake, na nguo ya rangi wa ndathi makĩmũhumba. Nao maarĩ makiuga atĩrĩ, Ũgĩrĩire mũthamaki wa Ayahudi, na makamũhũũra mahũũra. Nĩoimire nĩ ũndũ ũcio rĩngĩ nja Pilato, na akĩmeera atĩrĩ, Onai, ndĩramũrehere nja, nĩguo mũmenye atĩ thĩinĩ wake gĩtũmi o na kĩmwe ndĩronire. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akiuma nja ekĩrĩte thũmbĩ ya mĩigua na nguo ya rangi wa ndathi. Nake akĩmeera atĩrĩ, Onai mũndũ ũcio. Rĩrĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa anene na atungata maamuonire, makĩanĩrĩra makiuga atĩrĩ, Mũmũthece! Mũmũthece! Pilato akĩmeera atĩrĩ, Mwĩtĩkĩrei inyuĩ ene mũmũthece, nĩgũkorwo niĩ ndionaga

gĩtũmi thĩinĩ wake. Ayahudi nĩmamũcookirie atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ na watho, na kũringana na watho witũ agĩrĩirwo nĩ gũkua, tondũ eyũmbĩte mũriũ wa Ngai. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio Pilato aiguire kiugo kĩu, akĩĩtigĩra mũno. Nake agĩtoonya praetorium rĩngĩ, akĩũria Jesũ atĩrĩ, Wee uumĩte kũ? No Jesũ ndaamũheire macookio. Nĩ ũndũ ũcio Pilato akĩmwĩra atĩrĩ, Wee ndũraaria na niĩ? Kaĩ ndũũĩ atĩ ndĩ na ũhoti wa gũkũmambithia mũtĩ-igũrũ na ndĩ na ũhoti wa gũkũrekereria? Jeso acookirie atĩrĩ, Ndwaarĩ na wathani o na ũmwe igũrũ rĩakwa, angĩkorwo ndwarĩ ũheanĩtwo kuuma igũrũ; nĩ ũndũ ũcio ũrĩa ũrandeanaga harĩ wee arĩ na mehia manene. Kuuma ũndũ-inĩ ũyũ Pilato nĩeragĩria kũmũrekereria. No Ayahudi nĩmaanĩrĩire makiuga, Angĩkorwo ũmũrekereria ũyũ, ndũrĩ mũrata wa Kaisari. Mũndũ wothe ũrĩa wĩtuaga mũthamaki nĩakararagia Kaisari. Pilate nĩ ũndũ ũcio aiguĩte ũhoro ũcio, akĩruta Jesũ nja, na agĩikara thĩ igũrũ rĩa kĩhurũko handũ hetagwo Rĩthagara rĩa Mahiga, na thĩinĩ wa Kĩhibirania Gabatha. Kwarĩ ũhaarĩria wa Pasaka, thaa ta ya gatandatũ, nake akĩĩra Ayahudi atĩrĩ, Onai mũthamaki wanyu. No nao makĩanĩrĩra, atĩrĩ, Mweherie! Mweherie! Mwambe mũtĩ-igũrũ! Pilato akĩmooria atĩrĩ, Mũthamaki wanyu nĩngũmwamba mũtĩ-igũrũ? Athĩnjĩri-Ngai arĩa anene makĩmũcookeria atĩrĩ, Tũtirĩ na mũthamaki tiga Kaisara. Hĩndĩ nĩ ũndũ ũcio, nĩamũneanire kũrĩ o nĩguo ambanĩrio mũtĩ-igũrũ.

Nĩmaamũkĩrire Jesũ na makĩmũtwara, nake akuuĩte mũtharaba wake, akiuma agĩthiĩ handũ hĩtwagio ha ihiga rĩa mũtwe, ũrĩa ũrĩĩtagwo na Kĩhibirania Gologotha. Kũrĩa maambatithirie, na hamwe nake angĩ eerĩ kuuma mwena ũmwe na kuuma mwena

ũrĩa ũngĩ, no Jesũ aarĩ gatagatĩ. Pilato nĩandĩkire mũtwe na akĩũiga igũrũ rĩa mũtĩ wa mũrũgamo, na warĩ wandĩkĩtwo atĩrĩ, Jesũ Mũnazareti Mũthamaki wa Ayahudi. Nĩ ũndũ ũcio, Ayahudi aingĩ nĩmathomire mũtwe ũcio, tondũ handũ harĩa Jesũ aambatithirio warĩ hakuhĩ na itũũra, na warĩ wandĩkĩtwo na Kĩhibirania, na Kĩgiriki, na Kĩrũmi. Nĩ ũndũ ũcio athĩnjĩri-Ngai arĩa anene a Ayahudi maarĩ makiuga kũrĩ Pilato, tiga kwandĩka, mũthamaki wa Ayahudi, no andĩka atĩ ũcio ooigire, niĩ ndĩ mũthamaki wa Ayahudi. Pilato nĩacookirie atĩrĩ, Ũrĩa ndĩandĩkĩte, nĩndĩandĩkĩte.

Nĩ ũndũ ũcio thigari, rĩrĩa maambaratirie Jesũ, moire nguo ciake na magĩciũra icunjĩ inya, o mũthigari akĩgaya gĩcunjĩ, na kanzu. No kanzu ĩyo yatiarĩ na mĩthũngo, yatumĩtwo kuuma igũrũ ĩgathiĩ ũguo wothe. Nĩmoigire nĩ ũndũ ũcio kũrĩ ene atĩrĩ, tũtikanatuaranie, no tũgũcuuke ũhoro wake nĩguo tũmenye ũrĩa ũgaatuĩka wake, nĩgeetha maandĩko mahingĩrio marĩa moigaga atĩrĩ, nĩmagayanire nguo ciakwa harĩ o ene, na igũrũ rĩa nguo yakwa makĩgũcũkĩra mũtĩ.

Nĩ ũndũ ũcio thigari icio nĩciĩkire maũndũ macio. Nao maarũgamĩte hau hakuhĩ na mũtharaba wa Jesũ nyina wake na mwarĩ wa nyina nyina wake, Mariamu wa Kolopa na Mariamu wa Magadalena. Jesũ nĩ ũndũ ũcio onete nyina na mũrutwa ũrĩa arũgamĩte ũrĩa endete, akĩĩra nyina wake, Mũndũ-wa-nja, ona mũriũ waku. Hĩndĩ agĩcooka akĩĩra mũrutwo ũcio, ona nyũkwa. Na kuuma thaa ĩyo, mũrutwo ũcio akĩmũoya akĩmũtwara gwake mwene. Thuutha wa ũndũ ũcio, Jesũ aamenyete atĩ indo ciothe

nĩikinyĩte kũhingio, nĩguo maandĩko mahinge, akiuga, Nĩndanyootire. Nĩ ũndũ ũcio nĩ kwarĩ na indo ĩiyũrĩtwo thakame ya mũthabibũ ĩrĩa ĩrĩ mũrũrũ ĩiyũrĩte biũ, nao maiyũrĩtie kĩbũũ thakame ya mũthabibũ ĩrĩa ĩrĩ mũrũrũ na magĩĩkĩra hisopo, makĩmĩrehera kanua gake. Rĩrĩa Jesũ aamĩrĩire ndawa ĩrĩa ĩrũrũ, akiuga atĩrĩ, Nĩkũrĩkĩra, na ainamĩrĩria mũtwe, akĩneana roho.

Ayahudi acio, nĩguo mĩĩrĩ ndĩkare mĩtharaba-inĩ mũthenya wa Thabatũ, tondũ warĩ mũthenya wa ũhaarĩria, na mũthenya ũcio wa Thabatũ warĩ mũnene, mooririe Pilato nĩguo magũrũ mao matuunjwo, na mĩĩrĩ ĩeherio. Nĩ ũndũ ũcio thigari magĩũka, na makĩinanga magũrũ ma wa mbere na ma ũrĩa ũngĩ wambanĩirio mũtĩ-igũrũ hamwe nake, No rĩrĩa maakinyire harĩ Jesũ, rĩrĩa maamuonire atĩ nĩakuĩte, matiaunangire magũrũ make. No ũmwe wa thigari na itimũ rĩake mwena wake atoonyirie, na o rĩmwe gũkiuma thakame na maaĩ. Na ũrĩa wonete nĩarutĩte ũira, na ũira wake nĩ wa ma, na ũcio nĩamenyete atĩ nĩaraaria ma, nĩguo o na inyuĩ mwĩtĩkie. Ũndũ ũyũ wegĩkĩra nĩguo maandĩko mahingĩrio, atĩrĩ, Ihĩndĩ rĩake rĩtikoinangwo. Na rĩngĩ rũandĩko rũngĩ rũroiga atĩrĩ, nĩmakoona ũrĩa maathũrire.

Thuutha wa maũndũ macio, Jusufu ũrĩa woimĩte Arimathea ooririe Pilato, ũrĩa warĩ mũrutwo wa Jesũ, no ehithĩte nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra Ayahudi, nĩguo oe mwĩrĩ wa Jesũ, nake Pilato akĩreka. Nĩ ũndũ ũcio agĩũka na akĩoya mwĩrĩ wa Jesũ. Nĩokire na o Nikodemo ũrĩa okire kũrĩ Jesũ ũtukũ wa mbere, akuuĩte

mũtharanie wa manemane na thubiri ta mahũndũ igana. Nĩmakuoire nĩ ũndũ ũcio mwĩrĩ wa Jesũ, na makĩoha guo thĩinĩ wa taama hamwe na manukato, o ta ũrĩa mũtugo ũrĩ kũrĩ Ayahudi gũthika. Kwarĩ na thĩinĩ wa handũ harĩa ambataambithirio mũtĩ-igũrũ mũgũnda, na thĩinĩ wa mũgũnda kwarĩ na mbĩrĩra njerũ, thĩinĩ wayo gũtirĩ mũndũ waigĩtwo, Kũu nĩ ũndũ ũcio, tondũ wa ũhaarĩria wa Ayahudi, na tondũ mbĩrĩra yarĩ hakuhĩ, maigire Jesũ.

20

Mũthenya wa ũmwe wa Thabatũ, Mariamu Magadalene okire rũciinĩ kũrĩ o nduma, agĩthiĩ mbũthũ-inĩ, na akĩona ihiga rĩeheretio kuuma mbũthũ-inĩ. Ateng'eria nĩ ũndũ ũcio na agoka kũrĩ Simoni Petero na kũrĩ ũrĩa ũngĩ mũrutwo ũrĩa Jesũ endete, na akĩmeera atĩrĩ, Mooire Mwathani kuuma mbĩrĩra-inĩ, na tũtiũĩ kũrĩa maamũigire. Nĩ ũndũ ũcio Petero na mũrutwo ũrĩa ũngĩ makiuma na magĩthiĩ mbĩrĩra-inĩ. Maatrengete eerĩ hamwe, na mũrutwo ũrĩa ũngĩ aatengete na ihenya gũkĩra Petero, na aakinyire wa mbere mbĩrĩra-inĩ. Na rĩrĩa ainamĩte akĩrora, akĩona taama cia gatani ikomete ho, no ndatoonyire. Nĩ ũndũ ũcio Simoni Petero akiuma akĩmũrũmĩrĩra, na atoonya thĩinĩ wa mbĩrĩra, na onire taama cia gatani cikomete. Na taũra wa ũthiũ, ũrĩa warĩ igũrũ rĩa mũtwe wake, ndwarĩ hamwe na taũra cia gatani ĩkomete, no warĩ theri ũkunĩkĩtwo handũ hamwe. Hĩndĩ ĩyo nĩ ũndũ ũcio mũrutwo ũrĩa ũngĩ ũrĩa ookĩte wa mbere agĩtoonya thĩinĩ wa mbĩrĩra, na akĩona na agĩĩtĩkia.

Nĩgũkorwo matiarĩ manamenyithia maandĩko marĩa moigaga atĩ nĩ bata we ariũke kuuma kũrĩ arĩa akuũ. Nĩ ũndũ ũcio arutwoacio magĩcooka gũthiĩ kwao. Mary naarũgamĩte hau mbĩrĩra-inĩ akĩrĩra nja. Tondũ nĩ ararĩra, nĩainamĩrĩire thĩinĩ wa mbĩrĩra, na akĩona atũmwo eerĩ mehumbĩte nguo njerũ maikarĩte, ũmwe mũtwe-inĩ na ũmwe magũrũ-inĩ, harĩa mwĩrĩ wa Jesũ wakomete. Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Mũtumia, nĩ kĩĩ gĩtũmi ũrarĩra? Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩ tondũ nĩmoire Mwathani wakwa, na ndiũĩ harĩa maamũigire. Na thuutha wa kwoiga maũndũ macio, agarũrũka na thuutha, na onaga Jesũ arũgamĩte, na ndaamenyire atĩ nĩ Jesũ. Jisũ akĩmwĩra atĩrĩ, Mũndũ-wa-nja, nĩ kĩĩ gĩtũmaga ũrĩre? Nĩ ũ ũracaria? Mũndũ-wa-nja ũcio, egwĩciiria atĩ nĩ mũrĩmi wa mũgũnda, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani, ũngĩkorwo nĩwe ũmũkuuĩte, njĩĩra kũrĩa ũmũigĩte, na niĩ nĩngũmũkuua. Jisasi akĩmwĩra atĩrĩ, Mariamu. Nake akĩgarũrũka, akĩmwĩra atĩrĩ, Raboni, ũguo nĩ kuuga, Mũrutani. Jeso akĩmwĩra atĩrĩ, Ndũkahutie, nĩgũkorwo ndĩrĩ ndambata kũrĩ Baba wakwa, no thiĩ kũrĩ ariũ a ithe witũ ũmeere atĩrĩ, nĩndĩrambata kũrĩ Baba wakwa na Baba wanyu, na kũrĩ Ngai wakwa na Ngai wanyu. Mariamu Magdalene aroka akĩmenyithia arutwo atĩ nĩonete Mwathani, na atĩ nĩamwĩrire maũndũ macio.

Kũrĩ hwaĩ-inĩ mũthenya ũcio ũmwe wa Thabatũ, na mĩrango ĩrĩa yahingĩrĩtwo kũrĩa arutwo maarĩ monganĩte nĩ ũndũ wa gwĩtigĩra Ayahudi, Jesũ okire na akĩrũgama gatagatĩ-inĩ, na akĩmeera atĩrĩ, Thayũ kũrĩ inyuĩ. Nake ũndũ ũyũ kwaria, akĩmaoneria moko na mbaru yake. Nĩ ũndũ ũcio arutwo

makĩkena mona Mwathani. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ akĩmeera rĩngĩ atĩrĩ, Thayũ ũrogĩa na inyuĩ. O ta ũrĩa Baba atũmĩte niĩ-rĩ, ũguo no guo niĩ ndĩramũtũma inyuĩ. Na aarĩkia kuuga ũguo, akĩmĩtĩra thĩĩnĩ na akĩmeera atĩrĩ, Oyai Roho Mũtheru, Mũngĩrekeria andũ amwe mehia mao-rĩ, nĩmarekeirwo, na mũngĩnyiita mehia ma andũ amwe-rĩ, nĩmanyiitĩtwo.

Thomasi na ũmwe wa arĩa ikũmi na eerĩ, ũrĩa wĩtagwo Didymus, ndaarĩ hamwe nao rĩrĩa Jesũ ookire. Maarĩ makĩmwĩra arutwo arĩa angĩ, Nĩtuonete Mwathani. No we akĩmeera atĩrĩ, Angĩkorwo ndikoona mũhianĩre wa mĩcumarĩ moko-inĩ make, na njĩkĩre kĩara gĩakwa thĩĩnĩ wa mũhianĩre ũcio wa mĩcumarĩ, na njĩkĩre guoko gwakwa mwena-inĩ wake, ndikeetĩkia. Na thutha wa mĩthenya ĩnana, rĩngĩ maarĩ thĩĩnĩ arutwo ake, na Thomasi aarĩ hamwe nao. Jesũ agĩũka mĩrango ĩrĩa yarĩ ĩhingĩtwo, na akĩrũgama gatagatĩ, akiuga, Thayũ kũrĩ inyuĩ. Hĩndĩ akĩĩra Thomaa atĩrĩ, Rehe kĩara gĩaku haha na wone moko makwa, na rehe guoko gwaku ũũikie mwĩrĩ-inĩ wakwa, na ndũgĩtuĩke ũtarĩ na wĩtĩkio, no ũgĩe na wĩtĩkio. Na Thomasi akĩmũcookeria, akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathani wakwa na Ngai wakwa. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Tondũ nĩwonete niĩ, nĩwĩtĩkĩtie. Kũrathimwo-rĩ, nĩ arĩa mataonete no magetĩkia.

Jesũ nĩekire imenyithia nyingĩ ingĩ mbere ya arutwo ake, iria itaandĩkĩtwo thĩĩnĩ wa ibuku rĩĩrĩ. Ici nĩciandĩkĩtwo nĩguo mwĩtĩkie atĩ Jesũ nĩwe Kristũ, Mũrũ wa Ngai, na nĩguo mũgĩĩtĩkia mũgĩe na mũtũũrĩre thĩĩnĩ wa rĩĩtwa rĩake.

21

Thutha wa maũndũ macio, Jesũ onirie we mwene rĩngĩ kũrĩ arutwo igũrũ rĩa iria rĩa Tiberiadi, na onirie ũguo. Maarĩ hamwe Simoni Petero, na Thomasi ũrĩa wĩtagwo Didimo, na Nathanaeli ũrĩa wauma Kana kũu Galilaya, na ariũ a Zebedayo, na angĩ eerĩ a arutwo ake. Simoni Petero arameerire atĩrĩ, Nĩthiĩ kũguĩma thamaki. Makĩmwĩra atĩrĩ, Ithuĩ o na tũroka hamwe nawe. Makiuma, magĩtoonya marikabu o rĩmwe, na ũtukũ ũcio matiaguĩmire kĩndũ o na kĩmwe. Rũciinĩ rĩrĩa kwarĩ kũgĩa, Jesũ akĩrũgama hũgũrũrũ-inĩ, no arutwo matiamũmenyire atĩ nĩ Jesũ. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ciana, kaĩ mũtirĩ na thamaki? Nao makĩmũcookeria atĩrĩ, Tũtirĩ. Nowe oigire o atĩrĩ, Ikiai wabu mwena wa ũrĩo wa marikabu, na nĩmũkona. Makĩikia nĩ ũndũ ũcio, na matiakĩhota kũũkururia rĩngĩ nĩ ũndũ wa ũingĩ wa thamaki. Nĩ ũndũ ũcio mũrutwo ũcio ũrĩa Jesũ endete akĩĩra Petero atĩrĩ, Nĩ Mwathani. Simoni Petero aigua atĩ nĩ Mwathani, akĩĩoha nguo ya igũrũ, nĩgũkorwo aarĩ njaga, na akĩĩikia iria-inĩ. No arutani acio angi maakĩũka na gatarũ, tondũ matiarĩ haraaya na thĩ, no maarĩ ta mĩkono magana meerĩ, makĩkururia wabu wa thamaki. Rĩrĩa nĩ ũndũ ũcio moimire thĩinĩ wa bũrũri, monire mwaki wa makara ũkomete na thamaki ĩigĩrĩirwo igũrũ rĩaguo na mũgate. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Rehei thamaki imwe cia iria mwagwatire rĩu. Simoni Petero nĩambatire na akĩguucũrũria wabu igũrũ rĩa thĩ, ũiyũrĩte thamaki nene igana rĩmwe na mĩrongo ĩtano na ithatũ, na o na gũkorwo ciarĩ nyingĩ ũguo, wabu ndwatembũkanire. Jesũ akĩmeera atĩrĩ, Ũkai mũrĩe

kĩrĩa kĩa rũciinĩ. Gũtirĩ o na ũmwe wa arutwo acio wetĩkĩrire kũmũtuĩria atĩrĩ, Wee ũrĩ ũũ? tondũ nĩmamenyete atĩ nĩwe Mwathani. Nĩ ũndũ ũcio Jesũ nĩokaga na nĩoyaga mũgate, akĩmahe, na thamaki o ta ũguo. Ũyũ nĩguo wa gatatũ Jesũ oonekire arutwo ake ariũkĩte kuuma kũrĩ arĩa akuũ.

Rĩrĩa therefore maarĩkia kũrĩa kĩrĩa kĩa rũciinĩ, Jesũ akĩĩra Simoni Petero atĩrĩ, Simoni wa Jona, nĩũnyendete gũkĩra aya? Nake akĩmwĩra atĩrĩ, ĩĩ, Mwathani, wee nĩũũĩ atĩ nĩngwendete. Nake akĩmwĩra atĩrĩ, rĩithia tũtũrũme twakwa. Anamwĩra rĩngĩ rĩa keerĩ, Simoni wa Jona, nĩũnyendete? Nake anamwĩra, Ĩĩ, Mwathani, wee nĩũũĩ atĩ nĩngwendete. Anamwĩra, Rĩithia ngondu ciakwa. Akĩmwĩra ihinda rĩa ĩtatũ, Simoni mũrũ wa Jona, nĩũndendete? Petero akĩigua kĩeha nĩ ũndũ aamũũririe ihinda rĩa ĩtatũ atĩrĩ, Nĩũndendete? Nake akĩmũcookeria atĩrĩ, Mwathani, wee nĩũũĩ maũndũ mothe; wee nĩũũĩ atĩ nĩngwendete. Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Rĩithia ngondu ciakwa. Ti-itherũ ti-itherũ ngũkwĩra atĩrĩ, rĩrĩa warĩ mũnini, weyohaga wee mwene na ũgathiĩ kũrĩa wendaga, no rĩrĩa ũgaakũra, nĩũgatambũrũkia moko maku, na mũndũ ũngĩ nĩagakuoha, na akuoe kũrĩa ũtendaga. Ũndũ ũyũ no oigire kũnyiita gĩkuũ kĩrĩkũ nĩakagoocia Ngai. Na aarĩkia kwaria ũndũ ũyũ, aameera atĩrĩ, Nũmĩrĩre. Ehindũkĩte nake Petero onaga mũrutwo ũrĩa Jesũ endete akĩmũrũmĩrĩra, ũrĩa o na aakomete iruga-inĩ igũrũ rĩa gĩthũri gĩake na akiuga, Mwathani, nũũ ũrakũneana? Petero ona ũcio, akĩĩra Jesũ atĩrĩ, Mwathani, ũyũ-rĩ, nake nĩ atĩa? Jesũ akĩmwĩra atĩrĩ, Korwo niĩ ndĩrenda we aikare nginya ndoka, ũguo nĩ kĩĩ harĩ wee? Wee nũmĩrĩre. Nĩgũkorwo kiugo kĩu

nĩkwoimire gĩgĩthiĩ kũrĩ ariũ a ithe atĩ mũrutwo ũcio ti akua, na ti Jesũ oigire kũrĩ we atĩ ti akua, no angĩkorwo nĩnjendaga we aikare nginya ngooka, ũhoro ũcio ũkoniĩ atĩa?

Ũyũ nĩ mũrutwo ũrĩa ũraruthagia ũhoro wa maũndũ maya na aandĩkire maũndũ maya, na nĩtũũĩ atĩ ũruthagio wake nĩ wa ma. Kũrĩ na maũndũ mangĩ maingĩ marĩa mothe eekire Jesũ, marĩa mangĩandĩkwo o ũmwe kũringana na ũmwe, o na ndĩĩciiragia thĩ ĩngĩgĩa ibuku iria ciandĩkwo. Ameni.

Gũcookerithia Watho

1

Ici nĩcio ciugo iria Musa aaragirie Isiraeli wothe mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũu werũ-inĩ mwena wa ithũĩro hakuhĩ na iria rĩa itune gatagatĩ ka Parani, Tofeli, na Loboni, na Auloni, na katagĩthũre na thahabu. Nĩ rũgendo rwa mĩthenya ikũmi na ũmwe kuuma Horebu ũgereire kĩrĩma kĩa Seiri nginya Kadeshi Barinea. Na gũkĩgĩa mwaka-inĩ wa mĩrongo ĩna, mweri-inĩ wa ikũmi na ũmwe, mũthenya wa mbere wa mweri, Musa nĩarĩirie ariũ othe a Isiraeli, kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani aamwathĩte ameerĩre, thuutha wa kũgũtha Sihon mũthamaki wa Aamori ũrĩa atũũraga Heshbon, na Og mũthamaki wa Bashani ũrĩa atũũraga Ashitarothu na Ederei, Kũu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani thĩinĩ wa bũrũri wa Moabi, Musa ambĩrĩirie gũtaarĩria watho ũyũ, akiuga, Mwathani Ngai witũ aaragirie ithuĩ kũu Horebu, akiuga, Nĩ kũiganu harĩ inyuĩ gũtũũra kũu kĩrĩma-inĩ kĩu. Garũrũkai na mwĩhũke inyuĩ, na mũtoonye kĩrĩma-inĩ kĩa Aamori, na kũrĩ andũ othe arĩa matũũraga hakuhĩ Araba, kĩrĩma-inĩ na werũ-inĩ, na kũrĩ

Mwena wa Gũthini, na hũgũrũrũ-inĩ rĩa iria bũrũri wa Akaanani, na Anti-lebanoni, nginya rũũĩ rũrĩa rũnene, rũũĩ Efurate. Onai, nĩaheete mbere yanyu bũrũri, mũtonyĩte mwĩgwatĩre bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe manyu Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu, kũmahe o na rũciaro rwao hamwe nao.

Na ndoiga kũrĩ inyuĩ ihinda-inĩ rĩu, ndoiga atĩrĩ, ti ngũhota nyiki gũkuua inyuĩ. Mwathani Ngai wanyu nĩamũingĩhĩtie, na onai ũmũthĩ mũrĩ ta njata cia igũrũ ũingĩ-inĩ. Mwathani Ngai wa maithe manyu aromongeria maita ngiri ta uria muri, na akuruathime ta uria aamwirire. Atĩa ndĩngĩhota nyiki ndĩ nyiki kũkuua wĩra wanyu na mũthingi wanyu na ngarari cia wanyu? Heanai ene anake andũ arũme oogĩ na amanyi na akũũrani kuuma mĩhĩrĩga-inĩ yanyu, na nĩngamũiga igũrũ rĩanyu atongoria anyu. Nĩmwanjĩtĩirie, na mũkiuga atĩrĩ, Nĩ njega kiugo kĩrĩa warĩtie gwĩka. Nĩndoire kuuma kũrĩ inyuĩ andũ arũme oogĩ na arĩa maamenyete na arĩa marĩ na ũmenyo, na ngĩmatua atongoria igũrũ rĩanyu a ngiri, na a igana, na a mĩrongo ĩtano, na a ikũmi, na anandĩki kũrĩ aciirithania anyu. Nĩndathire aciirithania anyu ihinda-inĩ rĩu, ngĩmeera atĩrĩ: Thikĩrĩriai gatagatĩ ka ariũ a ithe wanyu, na mũtuanĩre na kĩhooto gatagatĩ ka mũndũ mũrũme, na gatagatĩ ka mũrũ wa ithe, na gatagatĩ ka mũgeni wake. Ndũkamenya ũthiũ thĩinĩ wa ciira, kũringana na ũrĩa mũnini na kũringana na ũrĩa mũnene ũgaatuĩra ciira, ndũkahaana ũthiũ wa mũndũ, tondũ ciira nĩ ya Ngai, na kiugo kĩrĩa kĩngĩkorwo kĩrĩ kĩũru kuuma harĩ inyuĩ, mũgaakĩrehe kũrĩ niĩ, na nĩngakĩigua. Nacio ndaamwathire inyuĩ ihinda-inĩ rĩu rĩothe ciugo iria mũgeeka.

Na tũrĩkia kuuma Horebu, tũthiire werũ wothe ũrĩa mũnene na wa gwĩtigĩrwo ũcio ũrĩa mwonire, njĩra ya kĩrĩma kĩa Aamori, o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ aatũathire, na tũgĩkinya o nginya Kadeshi Barinea. Na ndoiga harĩa inyuĩ, mũũkĩte nginya kĩrĩma-inĩ kĩa Aamori, kĩrĩa Mwathani Ngai witũ aheaga inyuĩ. Onai, Mwathani Ngai wanyu nĩamũnengere bũrũri ũcio mbere yanyu. Ambatai mũwĩgaĩre o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu aamwĩrire. Mũtigetigĩre, na mũtikae na guoya. Na inyuothe mũũkire kũrĩ niĩ, na mũkiuga atĩrĩ, Rekei tũtũme andũ a mbere aitũ, nao nĩmatuĩrie bũrũri ũcio, na matũhe ũhoro wa njĩra ĩrĩa tũkaambata nayo, na matũũra marĩa tũgaatoonya. Naguo ũhoro ũcio ũgĩkenia mbere yakwa, na ngĩoya kuuma kũrĩ inyuĩ andũ ikũmi na eerĩ, mũndũ ũmwe o mũhĩrĩga. Na maacookete magĩcooka, makĩambata kĩrĩma-inĩ, na magĩkinya o nginya mũkuru wa thabibũ, na makĩũthigaania. Nao makĩoya na moko-inĩ mao kuuma kũrĩ maciaro ma thĩ, na makĩmũrehere, nao makiuga atĩrĩ, Thĩ ĩyo nĩ njega, ĩrĩa Mwathani Ngai witũ aratũhe.

Na mũtiendire kwambata, no mũraregire kiugo kĩa Mwathani Ngai witũ. Na inyuĩ mwateta thĩinĩ wa hema cianyu, na mwoiga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa gũtũthũũra nĩkĩo Mwathani aatũrutire bũrũri wa Misiri nĩguo atũneane moko-inĩ ma Aamori, nĩguo matũniine. Kũ ithuĩ tũrambata? No ariũ a ithe wanyu nĩmagarũrire ngoro cianyu, makiuga, Rũrĩrĩ inene na nyingĩ na rũrĩ hinya kũrĩa ithuĩ, na matũũra manene na marĩ na thingo nginya igũrũ, no na ciana cia njamba tuonete kũu. Na ndaamwĩrire atĩrĩ, mũtigetigĩre, o na mũtikamake nĩ ũndũ wao. Mwathani Ngai wanyu, ũrĩa ũthiiaga mbere ya ũthiũ wanyu, we

mwene nĩakarũa hamwe nao hamwe na inyuĩ, kũringana na maũndũ mothe marĩa ekĩire inyuĩ thĩ-inĩ ya Misiri, na werũ-inĩ ũyũ ũrĩa muonire, njĩra ya kĩrĩma kĩa Aamori, o ta ũrĩa Mwathani ũrĩa akuuire wee. Ngai waku, o ta ũrĩa mũndũ arũgamĩrĩra mũriũ wake, kũringana na njĩra yothe ĩrĩa mwagerire nginya mũgĩkinya handũ haha.

Na thĩinĩ wa ũhoro ũcio mũtiigana gwĩtĩkia Mwathani Ngai witũ, Ũrĩa athiiaga mbere yanyu njĩra-inĩ gũthuurĩra inyuĩ handũ, akĩmũongoragia na mwaki ũtukũ, akĩmũonagia njĩra ĩrĩa mũthiiaga igũrũ rĩayo, na itu mũthenya.

Nake Mwathani aiguire mũgambo wa ciugo cianyu, na aarakaririo, akĩĩhĩta akiuga, Angĩkorwo mũndũ wa andũ aya arũme onei bũrũri mwega ũyũ ũrĩa ndehĩtire maithe mao, tiga Caleb mũrũ wa Jephunneh, ũyũ nĩakoona bũrũri ũcio, na ũyũ nĩngamũhe bũrũri ũrĩa arangĩrĩirie, na ariũ ake, nĩ ũndũ wa kũnyiitanĩra nake maũndũ ma Mwathani. Nayo niĩ Mwathani nĩarakarĩire nĩ ũndũ wanyu, akiuga, O na wee ndũgatoonya kũu. Joshua mũrũ wa Nun ũrĩa arũgamĩte harĩ wee, ũyũ nĩagaatoonya kũu; mũgĩĩre hinya, nĩgũkorwo we mwene nĩagagaya ũgai wayo kũrĩ Isiraeli. Nacio ciana ciothe cia nini iria itooĩ ũmũthĩ wega kana ũũru, icio nĩikotoonya kũu, na icio nĩngũcihe kĩo, na cio nĩikagaya kĩo. Na inyuĩ mwarĩkia kũgarũrũka, mwambire hema kũu werũ-inĩ, njĩra-inĩ ĩrĩa ĩrorete Iria Rĩtune.

Nĩmwacookirie, na mũkiuga, Nĩtwĩhĩtie mbere ya Mwathani

Ngai witũ. Ithuĩ tũkĩambata tũkahũũrane kũringana na maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ aatũathire. Na tũkĩoya o mũndũ indo ciake cia mbaara, na tũgĩcookanĩrĩrio, mwambate kĩrĩma-inĩ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, meere atĩrĩ, mũtikaambate na mũtikanarũe, nĩgũkorwo ndirĩ hamwe na inyuĩ, na mũtikooragwo mbere ya thũ cianyu. Nĩndamwarĩirie, no mũtiigana kũnjigua, na mũkĩgarũrũka kiugo kĩa Mwathani, na mũkĩĩhia na hinya mũkĩambata kĩrĩma-inĩ. Nake Muamori ũrĩa watũũraga kĩrĩma-inĩ kĩu akiumire gũtũngana na inyuĩ, na akĩmũingathanĩria ta ũrĩa njũkĩ ciĩkaga, na makĩmũguraria kuuma Seiri nginya Horima. Na mũikarĩte thĩ mũkĩrĩra mbere ya Mwathani Ngai witũ, nake Mwathani ndaiguire mũgambo wanyu, kana akĩmũrũmbũĩria.

Na mwaikarire Kadeshi mĩthenya mĩingĩ, o ta mĩthenya ĩrĩa mwaikarire.

2

Na rĩrĩa twagarũrũkire tũkĩehera werũ-inĩ, tũgereire njĩra ya iria rĩa kĩrimũ kĩrĩa kĩhũthũ, o ta ũrĩa Mwathani aaririe harĩ niĩ, na tũgĩthiũrũrũkania kĩrĩma kĩa Seiri mĩthenya mĩingĩ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra, Nĩ kũigane kũrĩ inyuĩ gũthiũrũrũka kĩrĩma kĩĩrĩ, nĩ ũndũ ũcio garũkai mwerekerie Gathigathini. Nake andũ acio amaatha ciira, akiuga atĩrĩ, inyuĩ nĩmũrahĩtũkĩra mĩhaka-inĩ ya ariũ a ithe wanyu ariũ a Esau, arĩa matũũraga Seiri, nao nĩmakamwĩtigĩra, na nĩmakamwĩhũũgĩra mũno. Tigai

gũtharĩkĩra mbaara nao, nĩgũkorwo ndikũmũhe kĩndũ o na kĩmwe kuuma bũrũri wao, o na handũ ha kũgũrũ, tondũ nĩheete ariũ a Esau kĩrĩma kĩa Seiri ũrĩa ũrĩ igai rĩao. Gurai irio na betha kuuma kuri o na murie, na nĩmwoe maaĩ na ithimi kuuma kuri o na betha na munyue. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai witũ nĩakũrathimire wĩra-inĩ wothe wa moko maku, menyerera ũrĩa watuĩkanĩirie werũ ũrĩa mũnene na wa gwĩtigĩrwo ũcio, ona, mĩaka mĩrongo ĩna Mwathani Ngai waku arĩ hamwe nawe, ndwagĩte kĩndũ o na kĩmwe.

Na tũhĩtũkĩire ariũ a ithe witũ, ariũ a Esau, arĩa maatũũraga Seiri, tũgereire njĩra ya Araba kuuma Ailoni na kuuma Ezioni Gaberi, na tũgarũrũka tũhĩtũkĩire njĩra ya werũ wa Moabi. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ: Mũtikanakararie Amoabi, na mũtikanarũe nao mbaara, nĩgũkorwo ndikũmũhe gĩcunjĩ kĩa bũrũri wao, tondũ nĩndaheire ariũ a Loti Aroeri ĩtuĩke igai rĩao. Andũ a Ommin a mbere maatũũrĩte kũu, rũrĩrĩ inene na rũingĩ na rũrĩ hinya, o ta Anakim. Rephaim nĩmagatuuo o na acio, o ta Anakim, na Amoabi nĩmeetaga o Emim. Na thĩinĩ wa Seiri nĩkwaikarire Mũhorite mbere, nao ariũ a Esau nĩmaniinire, na makĩmaniina kuuma mbere-inĩ yao. Nao magĩtũũra handũ hao, o ta ũrĩa Isiraeli eekire bũrũri wa igai rĩake, ũrĩa Mwathani aamaheete. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩrai na mwĩhĩtũke inyuĩ, na mũtuĩkanĩrie mũrĩma wa Zaret.

Namo matukũ marĩa twagereire kuuma Kadeshi Barinea nginya rĩrĩa twaringire mũkuru wa Zareti maarĩ mĩaka mĩrongo ĩtatũ na ĩnana, nginya rĩrĩa rũciaro ruothe rwa andũ arũme a ita

rũkĩaga kuuma kambĩ-inĩ, o ta ũrĩa Mwathani ehĩtire Ngai o. Na guoko kwa Ngai kwarĩ igũrũ rĩao kũmaniina kuuma gatagatĩ kwa kambĩ nginya hĩndĩ ĩrĩa maakuire.

Nacio gũkĩhana rĩrĩa magũa othe arũme arũa ita makua kuuma gatagatĩ ka andũ, nake akĩaria Mwathani nĩanjĩĩrire atĩrĩ, Wee nĩũkahĩtũkĩra mĩhaka ũmũthĩ. Moab kĩrĩa Aroer, Na rĩrĩa mũgaakuhĩrĩria ariũ a Amoni, mũtikamaiguĩre ũthũ, na mũtikanyiitane nao mbaara-inĩ, nĩgũkorwo ndikũmũhe bũrũri wa ariũ a Amoni ũtuĩke igai rĩanyu, tondũ nĩndĩmaheete ariũ a Loti ũtuĩke igai rĩao. Bũrũri ũcio ũgaatarwo ta bũrũri wa Rephaim, nĩgũkorwo igũrũ rĩaguo nĩkuo Rephaim maatũũraga mbere, na Aamoni nĩmametagia Zamzummim. Rũrĩrĩ inene na nyingĩ na rĩrĩ na hinya mũno gũkĩra inyuĩ, o ta Enakeim, nake Mwathani akĩmaniina mbere yao, nao makĩgaya igai na magĩikara handũ hao nginya ũmũthĩ. O ta ũrĩa meekire ciana cia Esau iria ciatũũraga Seiri, ũrĩa njĩra maaniinire Ahorite mehere mbere yao, na makĩgaya ũgai wao, na magĩikara handũ hao nginya ũmũthĩ. Na Aeuaioi arĩa maatũũraga Asedothi nginya Gaza, na Akapadokia arĩa moimire Kapadokia, nĩmamaniinire, nao magĩikara handũ hao.

Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩrai na mũthiĩ, na mũringe mũrĩma wa Arinoni, ona nĩndeana thĩinĩ wa moko maku Sihoni mũthamaki wa Heshiboni Mũamori na bũrũri wake, ambĩrĩria kũgaya, gĩĩkĩre harĩ we mbaara mũthenya ũyũ. Ambĩrĩria kũheana kũinaina gwaku na gwĩtigĩra gwaku igũrũ rĩa ũthiũ wa ndũrĩrĩ ciothe cia rungu rwa igũrũ, iria ciguĩte rĩĩtwa rĩaku nĩikainaina,

na nĩikagĩa na ruo kuuma ũthiũ-inĩ waku.

Nayo ndatũmire athuuri kuuma werũ-inĩ wa Kedemothi kũrĩ Sihoni mũthamaki wa Heshiboni na ciugo cia thayũ, ngĩuga, Nĩngũhĩtũkĩra bũrũri waku, njĩra-inĩ nĩngũthiĩ, ndikũgarũrũka mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Irio cia betha ũkaahe kũrĩ niĩ, na nĩngũrĩa, na maaĩ ma betha ũkaahe kũrĩ niĩ, na nĩngũnyua, tiga atĩ nĩngũhĩtũka na magũrũ. O ta ũrĩa maneekire kũrĩ niĩ ariũ a Esau arĩa matũũraga Seiri, na Amoabi arĩa matũũraga Aroeri, nginya ndahĩtũkĩre Rũũĩ rwa Jorodani ndoonye bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ aratũhe. Na ti etendire Sihoni mũthamaki wa Heshiboni gũtũrekereria ithuĩ kũgera kũrĩ we, nĩgũkorwo ũmĩte Mwathani Ngai witũ roho wake, na akĩũmia ngoro yake, nĩguo anengerwo moko-inĩ maku ta ũrĩa kũrĩ mũthenya-inĩ ũyũ.

Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ona, nĩambĩrĩirie kũneana mbere yaku Sihoni mũthamaki wa Heshboni ũrĩa Mũamori, hamwe na bũrũri wake, na ambĩrĩria kwĩgaya bũrũri wake. Nake Sihoni mũthamaki wa Heshboni akiuma gũtũtũnga ithuĩ, we mwene hamwe na andũ ake othe, nĩguo matũrũe mbaara kũu Jahazi. Nake Mwathani Ngai witũ akĩmũneana mbere yaitũ, na tũkĩmũhũũra hamwe na ariũ ake na andũ ake othe. Na ithuĩ tũgĩtaha matũũra make mothe hĩndĩ ĩyo, na tũkananga itũũra o rĩothe rĩarũmanĩrĩire, na atumia ao na ciana ciao; tũtiigire mũndũ o na ũmwe arĩ muoyo. Tiga o mahiũ tũmatahire, na indo cia kũhithwo cia matũũra tũmoire Kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ hũgũrũrũ-inĩ wa rũũĩ rwa Arinoni, na itũũra rĩrĩa rĩrĩ thĩinĩ wa

mũkuru, na nginya kĩrĩma kĩa Gileadi, gũtirĩ itũũra rĩatũũrire. Icio ciothe Mwathani Ngai witũ aaneanire moko-inĩ maitũ. Tiga hakuhĩ na ariũ a Amoni tũtiakuhĩrĩirie othe kũrĩa kwanyiitanĩte na rũũĩ rwa Jaboki, na matũũra marĩa marĩ bũrũri wa irĩma, o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ aatũathire.

3

Na tũgarũrũkĩte, tũkĩambata njĩra ya gũthiĩ Bashani, nake akiuma Ogu mũthamaki wa Bashani gũtũtũnga, we mwene na andũ ake othe, nĩ ũndũ wa mbaara kũu Ediraimu. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ndũkamwĩtigĩre, nĩgũkorwo nĩndĩmũneanĩte moko-inĩ maku, hamwe na andũ ake othe, na bũrũri wake wothe. Nawe nĩũkamwĩka o ta ũrĩa wekire Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa watũũraga Heshiboni. Nake Mwathani Ngai witũ nĩaneanire we moko-inĩ maitũ, na Og mũthamaki wa Bashani, na andũ othe ake, na tũkĩmũhũũra nginya tũtiatigirie mbeu yake.

Na tũkĩnyiita matũũra mothe make ihinda-inĩ rĩu, gũtiarĩ itũũra rĩrĩa tũtionire kuuma kũrĩ o, matũũra mĩrongo ĩtandatũ, mabũrũri mothe marĩa mariganĩtie Arigobu mũthamaki Ogu kũu Bashani. Matũũra mothe maarĩ marĩ hinya, na thingo nene, ihingo na mĩgĩĩko, tiga matũũra ma Aperizai marĩa maingĩ mũno. Nĩtwanangire biũ, o ta ũrĩa twekire Sihoni mũthamaki wa Heshiboni, na nĩtwanangire matũũra manene mothe marũmanĩrĩire, na atumia, na ciana. Na mahiũ mothe, na indo

cia ndaho cia matũũra tũgĩĩtahĩra ithuĩ ene.

Na tũgĩkuua bũrũri ũcio ihinda-inĩ rĩu kuuma moko-inĩ ma athamaki eerĩ a Aamori, arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kuuma rũũĩ-inĩ rwa Arinoni nginya Herimoni, Andũ a mĩtĩ ya mĩkĩndũ metagwo kĩrĩma kĩa Herimoni Saniori, na Mũamori nĩetuire kĩo Saniri. Matũũra mothe ma Misori, na Gileadi yothe, na Basani yothe nginya Elika na Ediraimu, matũũra ma ũthamaki wa Ogi kũu Basani, Atĩ tiga Og mũthamaki wa Bashani nĩwe watigĩtwo kuuma kũrĩ Arefaimu, ona ũrĩrĩ wake ũrĩ wa kĩgera, ona ũyũ ũrĩ kũu mĩthia-inĩ ya ariũ a Amoni, mĩkono kenda ũraihu waguo, na mĩkono inya wariĩ waguo na mũkono wa mũndũ mũrũme. Na bũrũri ũcio tũgaĩ gũtuĩka igai thĩinĩ wa ihinda rĩu rĩrĩa kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ hũgũrũrũ wa mũthia wa rũũĩ rwa Arinoni, na nusu ya kĩrĩma kĩa Gileadi, na matũũra makĩo ndaheire Reubeni na Gadi. Na tiguo kiatigi kia Gileadi, na Bashani yothe ũthamaki wa Ogi ndaheire nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na kĩhanda gĩothe kĩa Arigobu, Bashani yothe ĩyo, bũrũri wa Refaimu nĩũgataranĩrwo. Nake Jairi mũrũ wa Manase nĩoyire bũrũri wothe wa gũthiũrũrũria Arogobu nginya mĩhaka ya Garagasi na Makathi, nake akĩĩta kũu na rĩĩtwa rĩake Bashani Thauothi Jaeiri nginya ũmũthĩ. Na nĩndaheire Makiri Gileadi. Nĩndĩheete Rubeni na Gadi bũrũri kuuma Gileadi nginya rũũĩ rwa Arinoni, gatagatĩ ka rũũĩ ũcio ũrĩ mũhaka, na nginya Jaboki, rũũĩ rũrĩa rũrĩ mũhaka wa ariũ a Amoni. Nayo Arabah na Jorodani nĩ mũhaka wa Mahanareti, na nginya iria rĩa Arabah, iria rĩa cumbĩ kũu rungu rwa Asedothi ya Fasiga mwena wa irathĩro.

Nĩndamwathire ihinda-inĩ rĩu, ngĩuga atĩrĩ, Mwathani Ngai wanyu nĩamũheete bũrũri ũyũ ũrĩ igai, mwĩohete indo cia mbaara thiĩi mbere ya ariũ a ithe wanyu, ariũ a Isiraeli, inyuothe arĩa marĩ hinya. Tiga atumia anyu na ciana cianyu na mahiũ manyu, nĩnjũũĩ atĩ mahiũ maingĩ kũrĩ inyuĩ, nĩmatũũre matũũra-inĩ manyu, marĩa ndaamũheire inyuĩ, nginya rĩrĩa Mwathani ũcio Ngai wanyu ariũ a ithe wanyu, o ta inyuĩ, na magaĩ igai na acio bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ aheaga o mũrĩmo wa Jorodani, na mũgacooka o mũndũ igai-inĩ rĩake ũrĩa ndamũheire.

Nĩ ndaamwathire Joshua ihinda-inĩ rĩu rĩrĩa, ngĩmwĩra atĩrĩ: Maitho manyu nĩmonete maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ ekĩire athamaki acio eerĩ; ũguo noguo Mwathani Ngai witũ ageeka mothamaki mothe marĩa ũraringa ũgaathiĩ kũu. Mũtigwĩtigĩre kuuma kũrĩ o, nĩgũkorwo Mwathani Ngai witũ we mwene nĩakarũĩra ũhoro wanyu.

Na ndĩrahooya Mwathani ihinda-inĩ rĩu, ngĩũga atĩrĩ, Mwathani Ngai, wee wambĩrĩirie kuonia ndungata yaku hinya waku, na ũhoti waku, na guoko kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩa kĩrĩ igũrũ. Nũũ nĩgũkorwo nĩ Ngai kũu igũrũ kana gũkũ thĩ, ũrĩa ũngĩĩka o ta ũrĩa wekire wee, na kũringana na hinya waku? Ndaaria, nĩ ũndũ ũcio, nĩngona bũrũri ũcio mwega ũrĩa ũrĩ mũrĩmo wa Jorodani, kĩrĩma kĩu kĩega na Antilebano.

Na Mwathani nĩandikire nĩ ũndũ wanyu, na ndaiguire ũhoro wakwa, na Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ũhoro ũcio nĩũkũigana;

ndũgacooke kũaria ũhoro ũyũ rĩngĩ. Ambata igũrũ ũkinye gacũmbĩrĩ ga kĩrĩma kĩrĩa kĩenjwo, na wĩrore na maitho maku ũrorete mwena wa iria, na gathigathini, na gũthini, na irathĩro, na wone na maitho maku, tondũ ndũkaringa Rũũĩ rwa Jorodani ũyũ. Na atha Joshua, na ũmũgĩkĩrie hinya, na ũmũũmĩrĩrie, tondũ ũyũ nĩwe ũgakoroka mbere ya andũ aya, na ũyũ nĩwe ũkaamagayithia igai bũrũri wothe ũrĩa wonete. Na tũikara thĩ kĩanda-inĩ hakuhĩ na nyũmba ya Peori.

4

Na rĩu Isiraeli, thikĩrĩria mawatho na matuĩro marĩa mothe ndĩramũrutaga ũmũthĩ nĩguo mwĩke, nĩgeetha mũtũũre muoyo, na mũingĩhe, na mũtoonye mũgae bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu aramũheaga. Mũtikongerera harĩ kiugo kĩrĩa niĩ ndĩramwatha, na mũtikeheria kĩndũ kuuma harĩ kĩo. Menyagĩrĩrai maathani ma Mwathani Ngai witũ, o ta ũrĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ. Maitho manyu nĩmoonete maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai witũ ekire kũrĩ Baali Peori, tondũ mũndũ wothe ũrĩa warũmĩrĩire Baali Peori, Mwathani Ngai wanyu nĩamũniinire akĩmũruta gatagatĩ-inĩ kanyu. Inyuĩ no arĩa manyiitanĩte Mwathani Ngai wanyu mũratũũra othe ũmũthĩ.

Onai, nĩndĩmwonetie mawatho na matuĩro o ta ũrĩa Mwathani aathire, nĩguo mwĩke ũguo thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa mũratoonya kũgaya. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera na nĩmũkeka, nĩgũkorwo ĩno nĩyo ũũgĩ wanyu na ũmenyo wanyu mbere ya ndũrĩrĩ ciothe,

arĩa othe mangĩigua mawatho mothe maya, na nĩmakoiga, Ta rorai andũ arĩa oogĩ na arĩa marĩ na ũmenyo, rũrĩrĩ rũrũ inene rũrũ. Nĩgũkorwo nĩ rũrĩrĩ rũrĩkũ inene, rũrĩa rũrĩ na Ngai ũkuhĩrĩria o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ arĩ hakuhĩ na ithuĩ thĩinĩ wa maũndũ mothe marĩa tũngĩmwĩta? Nĩ rũrĩrĩ rũrĩkũ inene rũrĩ na mawatho na matuĩro ma kĩhooto kũringana na watho ũyũ wothe ũrĩa niĩ ndĩramũhe ũmũthĩ?

Wĩthikĩrĩrie wee mwene, na rangĩra roho waku mũno. Ndũkariganĩrwo nĩ ciugo ciothe iria maitho maku monete, na ndĩkaehererwo kuuma ngoro-inĩ yaku matukũ mothe ma muoyo waku. Nĩũkamenyithia ariũ aku na ariũ a ariũ aku ũhoro wa mũthenya ũrĩa mwarũgamire mbere ya Mwathani Ngai witũ kũu Horebu mũthenya wa kĩũngano, rĩrĩa oigire Mwathani kũrĩ niĩ, cokania kũrĩ niĩ andũ, na nĩmaigue ciugo ciakwa, nĩguo methĩĩre kũnjĩtigĩra mĩthenya yothe ĩrĩa o ene matũũraga igũrũ rĩa thĩ, na ariũ ao nĩmakarutana. Nĩmwakuhĩrĩria na mũkĩrũgama hau kĩrĩma-inĩ, na kĩrĩma kĩu kĩacinaga na mwaki nginya igũrũ, nduma, nduma, kĩhuhũkanio. Nake Mwathani aaragirie kũrĩ inyuĩ arĩ gatagatĩ-inĩ ka mwaki na mũgambo wa ciugo, ũrĩa inyuĩ mwaiguire, na mũhianĩre mũtioneire, no mũgambo. Nake akĩmwambĩrĩria kĩrĩkanĩro gĩake, kĩrĩa aamwathire gwĩka, ciugo ikũmi, na agĩciandĩka igũrũ rĩa ihengere igĩrĩ cia mahiga.

Nake Mwathani aathire ihinda-inĩ rĩu, kũmũrutithia mawatho na matuĩro, nĩguo mũmeke mo bũrũri-inĩ ũrĩa mũratoonya kuo kũwĩgayĩra. Na mũkamenyerera mũno mĩoyo yanyu, nĩgũkorwo

mũtionire mũhianĩre mũthenya ũrĩa Mwathani aaririe kũrĩ inyuĩ kũu Horebu kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki. Mũtikeeke ũũru wa gũthũkia watho na mwĩthondekere mũhianano wa kũicũhio, mũhianano o wothe wa kĩĩra kĩa mũndũ mũrũme kana mũndũ mũka, ũhaana wa kĩũmbe gĩothe kĩrĩa kĩrĩ igũrũ rĩa thĩ, ũhaana wa nyoni yothe ĩrĩa ĩrĩ na mathagu ĩrĩa ĩmbũkaga rungu rĩa igũrũ, Mũhianĩre wa kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩtambaga igũrũ rĩa thĩ, mũhianĩre wa thamaki ciothe iria irĩ thĩinĩ wa maaĩ rungu rĩa thĩ. Na ndũkanarore igũrũ, na ũone riũa na mweri na njata, na thĩ yothe ya igũrũ, ũhĩtithio ũcihooe, na ũcitungatĩre, iria Mwathani Ngai waku acigaĩire ndũrĩrĩ ciothe iria irĩ rungu rwa igũrũ. No inyuĩ-rĩ, Ngai nĩamũoire, na akĩmũruta bũrũri wa Misiri, kuuma icua-inĩ rĩa kĩgera, kuuma Misiri, nĩguo mũtuĩke andũ ake a igai, o ta ũrĩa kũrĩ ũmũthĩ ũyũ.

Nake Mwathani Ngai nĩarakaririo nĩ niĩ nĩ ũndũ wa maũndũ marĩa mwaririe, na akĩĩhĩta atĩ ndigaakĩringa Rũũĩ rũrũ rwa Jorodani, na atĩ ndigaatoonya bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee ũrĩ igai. Niĩ nĩgũkorwo ndĩrakua bũrũri-inĩ ũyũ, na ndikaringia Rũũĩ rwa Jorodani, no inyuĩ nĩmũkũringia, na nĩmũkagaya bũrũri ũrĩa mwega ũyũ. Mwĩmenyererei inyuĩ, mũtikanariganĩrwo kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa Ngai witũ, kĩrĩa aarĩkanĩire na inyuĩ, na mwĩke ũũru wa watho, na mwĩthondekere inyuĩ ene mũhianano wa kĩcũhio wa indo ciothe iria Mwathani Ngai waku agwathire. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku nĩ mwaki ũrĩa ũcinaga kĩndũ gĩothe, Ngai ũrĩa ũiguaga ũiru.

Angĩkorwo no ũciarithie aanake na aanake a aanake aku, na mũikare igũrũ rĩa thĩ, na mwĩke ũtarĩ wa watho, na mwĩke mũhianano wa gĩcũhĩ wa ũhaana wa indo ciothe, na mwĩke ũũru mbere ya Mwathani wa Ngai wanyu kũmũrakaria, nĩndĩmũira ũira ũmũthĩ igũrũ na thĩ, atĩ nĩmũkaniinwo na mwanangĩko kuuma bũrũri-inĩ ũrĩa mũraringa Jorodani mũgĩthiĩ kuo kũwĩgaya, mũtigatũũra matukũ maingĩ kuo, no nĩmũkaniinwo biũ. Nake Mwathani nĩakamũhurunja ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, na nĩmũgatigwo mũrĩ anini kũringana na mũigana ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, kũrĩa Mwathani akaamũtwara kuo. Na nĩmũgatungata kũu ngai ingĩ, mĩrimo ya moko ma andũ, mĩtĩ na mahiga, iria itikoona, kana itikuigua, kana itikarĩa, kana itikanunga. Na inyuĩ nĩmũgaacaria kũu Mwathani Ngai wanyu, na nĩmũkamũona rĩrĩa mũkaamũcaria na ngoro yaku yothe, na na roho yaku yothe thĩĩna-inĩ waku. Na ciugo ici ciothe nĩigakũkora matukũ-inĩ ma kũrĩkĩrĩria, na nĩũgacooka kũrĩ Mwathani Ngai waku, na ũthikĩrĩrie mũgambo wake, Tondũ Ngai mũiguanĩri-rũo nĩ Mwathani Ngai waku, ndagagũtiganĩria, kana ndagakũniina, ndagariganĩrwo kĩrĩkanĩro kĩa maithe maku, kĩrĩa Mwathani eehĩtire kũrĩ o.

Ũria ũhoro wa matukũ ma tene marĩa maakĩnĩka mbere yaku kuuma mũthenya ũrĩa Ngai ombire mũndũ igũrũ rĩa thĩ, na kuuma gĩcũmbĩrĩ kĩmwe kĩa igũrũ nginya gĩcũmbĩrĩ kĩrĩa kĩngĩ kĩa igũrũ, kana nĩkũhĩkĩte ũndũ kũringana na kiugo kĩrĩa kĩnene gĩkĩ, kana nĩkũiguĩtwo ũndũ ta ũcio, kana rũrĩrĩ nĩrũiguĩte mũgambo. Ngai ũrĩa mũrĩ muoyo akĩaria arĩ gatagatĩ-inĩ ka mwaki, o ta ũrĩa wee waiguire na ũgĩtũũra muoyo, Angĩkorwo

Ngai ageriirie atoonye kuoya harĩ we rũrĩrĩ kuuma gatagatĩ ka rũrĩrĩ na mũgero, na imenyithia, na magegania, na mbaara, na guoko kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩ igũrũ, na cioneki nene, kũringana na maũndũ mothe marĩa ekire Mwathani Ngai witũ kũu Misiri mbere yaku ũkĩona? nĩguo ũmenye atĩ Jehova Ngai waku ũyũ nĩwe Ngai, na gũtirĩ ũngĩ tiga we. Kuuma igũrũ mũgambo wake ũiguĩkire nĩguo akũrute, na thĩ igũrũ akuonirie mwaki wake ũrĩa mũnene, na ciugo ciake waiguire kuuma gatagatĩ ka mwaki.

Tondũ wa kwendana gwake maithe maku, na nĩathuurire rũciaro rwao thuutha wao inyuĩ, na nĩamũrutire we mwene na hinya wake mũnene kuuma Misiri, Kũniina ndũrĩrĩ nene na irĩ na hinya kũrĩ wee mbere ya ũthiũ waku, nĩguo akũrehe, akũhe bũrũri wao ũwĩgayĩre, o ta ũrĩa ũrĩ naguo ũmũthĩ.

Nawe nĩũkamenya ũmũthĩ, na ũgarũrũke na meciiria maku, atĩ Mwathani Ngai waku ũyũ nĩwe Ngai kũu igũrũ matu-inĩ, na gũkũ thĩ thĩ, na gũtirĩ ũngĩ tiga we. Na mũrũige maathani make, na mawatho make, marĩa niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ, nĩguo wega ũgĩtuĩkĩre wee na ciana ciaku thuutha waku, nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga mĩthenya yothe. Hĩndĩ ĩyo Musa nĩamũrire matũũra matatũ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kuuma mwena wa irathĩro rĩa riũa. kũũra kũu mũũragani ũrĩa angĩũraga mũndũ wa hakuhĩ atekũmenya, na ũyũ atamũthũire mbere ya ira na ya mũthenya wa gatatũ, na nĩakoorĩra thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra macio, na nĩagatũũra muoyo. Bosor werũ-inĩ thĩ-inĩ ya

kĩanda kũrĩ Reubeni, na Ramothi Gileadi-inĩ kũrĩ Gadi, na Gauloni Bashani-inĩ kũrĩ Manase.

Ũyũ nĩguo watho ũrĩa Musa aigire mbere ya ariũ a Isiraeli. Ici nĩcio ũira, na mawatho, na matuĩro marĩa mothe Musa aririe ariũ a Isiraeli, moimĩte bũrũri wa Misiri. Mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, thĩinĩ wa mũkuru, hakuhĩ na nyũmba ya Peori, thĩinĩ wa bũrũri wa Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa atũũraga Heshiboni, ũrĩa Musa na ariũ a Isiraeli mahũũrire rĩrĩa moimire bũrũri wa Misiri. Na magĩgaya bũrũri wake, na bũrũri wa Ogu mũthamaki wa Bashani, athamaki eerĩ a Aamori, arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro rĩa riũa. Kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ hũgũrũ wa mũthia wa rũũĩ rwa Arinoni, na igũrũ rĩa kĩrĩma kĩa Sihoni, kĩrĩa kĩrĩ Herimoni, Arabah yothe mwena ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũringana na mwena wa irathĩro rĩa riũa rundu rwa Asedothi ĩrĩa yatemwo.

5

Nake agĩĩta Musa Isiraeli wothe, akĩmeera atĩrĩ, Thikĩrĩria Isiraeli mawatho na matuĩro marĩa mothe niĩ ndĩraaria matũ-inĩ manyu ũmũthĩ, na nĩmũkamenya, na nĩmũkamenyerera gwĩka mo. Mwathani Ngai wanyu athondekire kĩrĩkanĩro na inyuĩ kũu Horebu. Ti Mwathani ndathondekire maithe manyu kĩrĩkanĩro kĩu, no inyuĩ, inyuĩ othe mũrĩ haha muoyo ũmũthĩ. Ũthiũ kũringana na ũthiũ, Mwathani aririe kũrĩ inyuĩ kũu kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki. Na niĩ ndarũgamire gatagatĩ ka

Mwathani na inyuĩ ihinda-inĩ rĩu nĩguo ndĩmwĩre ciugo cia Mwathani, tondũ mwetigĩrire ũthiũ wa mwaki, na mũtiambatire kĩrĩma-inĩ, akiuga Niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku, ũrĩa ndakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo.

Tigũkorwo na ngai ingĩ mbere ya ũthiũ wakwa.

Ndũkaĩthondekere mũhianano waku mwene, kana ũhaananie wa indo ciothe iria irĩ igũrũ matu-inĩ, na iria irĩ thĩ rungu, na iria irĩ maaĩ-inĩ rungu wa thĩ. Ndũkamahooya, kana ndũkamatungatĩre, tondũ nĩ niĩ ndĩ Mwathani Ngai waku, Ngai ũrĩa ũrũmagia, ndĩcookagĩria mehia ma maithe igũrũ rĩa ciana igũrũ rĩa rũciaro rwa gatatũ na rwa kana arĩa maathũire niĩ. Na ndĩka tha kũrĩ ngiri kũrĩ arĩa mendete niĩ, na kũrĩ arĩa marũmagia maathani makwa. Ndũkoe ũkuoe rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku na tũhũ, nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku ndangĩtheria mũndũ ũrĩa ũkuaga rĩĩtwa rĩake na tũhũ.

Rangĩra mũthenya wa Thabatũ ũũtherie, o ta ũrĩa Jehova Ngai waku aagwathire. Mĩthenya ĩtandatũ nĩũkaruta wĩra na ũthondeke mawĩra maku mothe, Mũthenya ũcio na mũthenya wa mũgwanja nĩ Thabatũ kũrĩ Mwathani Ngai waku. Ndũgwĩka thĩinĩ waguo wĩra wothe, wee na mũrũ waku na mwarĩ waku, ndungata yaku na mũirĩtu waku, ndegwa yaku na nyamũ ya mũrigo yaku, na nyamũ ciothe ciaku cia ũhiũ, na mũgeni ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ waku, nĩguo ndungata yaku ĩhurũke, na mũirĩtu waku, na nyamũ ya mũrigo yaku, o ta ũrĩa wee ũhurũkaga. Na

nĩũgaaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Aigupito, na Mwathani Ngai waku akũrutire kuuma kũu na guoko kũrĩ hinya, na kĩgoko kĩrĩa kĩraihu, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Mwathani Ngai waku agwathire nĩguo ũmenyagĩrĩre mũthenya wa Thabatũ na ũũthererie. Tĩĩa ithe waku na nyina waku, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku aagwathire, nĩguo ũgaacĩre wega, na nĩguo ũtũũre mũrĩ muoyo matukũ maingĩ bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe. Ndũkaũrage. Ndũkanahũũre ũtharia. Ndũkaiye. Ndũkaarie ũira wa maheeni igũrũ rĩa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe. Ndũkanerirĩrie mũtumia wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, ndũkanerirĩrie nyũmba ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, kana mũgũnda wake, kana ndungata yake, kana mũirĩtu wake, kana ndegwa yake, kana nyamũ ya kũruta wĩra yake, kana nyamũ ciothe ciake, kana indo ciothe iria irĩ kũrĩ mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe.

Macio nĩmo ciugo Mwathani aaragia kũrĩ kĩũngano kĩanyu gĩothe kũu kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki, nduma, nduma, kĩhuhũkanio, mũgambo mũnene, na ndiongeretie, na aciandĩkire igũrũ rĩa ihengere igĩrĩ cia mahiga, na aheire niĩ. Nĩkwahana rĩrĩa mwaiguire mũgambo kuuma gatagatĩ-inĩ ka mwaki, na kĩrĩma kĩarĩ gĩgĩakana na mwaki, na mũgĩũka kũrĩ niĩ othe arĩa matongoragia mĩhĩrĩga yanyu, na kĩama kĩa athuuri anyu. Na inyuĩ mũraarĩa, onai Mwathani Ngai witũ nĩatuonetie riiri wake, na mũgambo wake tũũiguire kuuma gatagatĩ ka mwaki. Mũthenya ũyũ tuonire atĩ Ngai nĩakaaria na mũndũ, nake nĩagatũũra muoyo. Na rĩu tũtikanakue, tondũ mwaki ũyũ mũnene nĩũgatũniina, tũngĩongerera kũigua mũgambo wa

Mwathani Ngai witũ rĩngĩ, na nĩtũgakua Nĩ mwĩrĩ ũrĩkũ ũiguĩte mũgambo wa Ngai ũrĩa mũrĩ muoyo akĩaria arĩ gatagatĩ-inĩ ka mwaki, ta ithuĩ, na agatũũra muoyo? Ũkuhĩrĩria wee, na ũthikĩrĩrie ũrĩa wothe ũrĩa ũngĩaria Mwathani Ngai witũ, na wee ũkaaria kũrĩ ithuĩ ũrĩa wothe ũrĩa ũkaaria Mwathani Ngai witũ kũrĩ wee, na nĩtũgũthikĩrĩria, na nĩtũgeeka.

Nake Mwathani aiguire mũgambo wa ciugo cianyu rĩrĩa mwarĩirie na niĩ, nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, nĩndaiguire mũgambo wa ciugo cia andũ aya marĩa mothe maakwarĩirie, wega maaragia ũhoro wothe ũrĩa maaragia. Nũũ ũgaaheana kũgĩa ũguo ngoro yao thĩinĩ wao, nĩguo manjĩtigĩre na kũmenyerera maathani makwa mothe matukũ mothe, nĩguo kũgĩe wega kũrĩ o, na kũrĩ ariũ ao gũtũũre tene? Thiĩi, ndoiga kũrĩ o, Cookai inyuĩ mũcooke nyũmba-inĩ cianyu, No wee rũgama haha hamwe na niĩ, na nĩngwaria nawe maathani na mawatho na matuĩro marĩa wothe ũkaamarutana, na nĩmeke ũguo thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa niĩ ndĩramahe ũrĩ igai. Nĩmũrĩmenyagĩrĩra gwĩka o ta ũrĩa Mwathani Ngai wanyu aamwathire, mũtikahũgũke mwena wa ũrĩo kana mwena wa ũmotho, Kũringana na njĩra yothe ĩrĩa Mwathani Ngai waku aathĩte wee gũthiĩ thĩinĩ wayo, nĩguo akũhoorerie, na ũgaacĩre, na mũtũũre matukũ maingĩ igũrũ wa thĩ ĩrĩa mũkagaya.

6

Nacio ici nĩ maathani na mawatho na matuĩro marĩa mothe

Mwathani Ngai witũ enyire kũmũruta nĩguo mwĩke ũguo bũrũri-inĩ ũrĩa mũratoonya kuo kũwĩgayĩra. Nĩguo mwĩtigĩre Mwathani Ngai wanyu, mũmenyagĩrĩre mothe mawatho make na maathani make marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, wee na ariũ aku na ariũ a ariũ aku, matukũ mothe ma muoyo waku, nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ.

Nawe thikĩrĩria Isiraeli, na menyerera gwĩka, nĩguo ũgaacĩre, na nĩguo mũingĩhe mũno, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe maku aaririe atĩ nĩegũkũhe bũrũri ũtherũkaga iria na ũũkĩ. Na ici nĩcio mawatho na matuĩro, marĩa mothe Mwathani aathire ciana cia Isiraeli kũu werũ-inĩ, rĩrĩa moimire bũrũri wa Aigupito. Thikĩrĩria Isiraeli, Mwathani Ngai witũ, Mwathani nĩ ũmwe. Na nĩũgathĩĩna Mwathani Ngai waku na ũmenyo waku wothe, na roho yaku yothe, na hinya waku wothe. Nacio nĩgũkorwo ciugo ici, iria ciothe niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ, thĩinĩ wa ngoro yaku, na thĩinĩ wa roho yaku. Na nĩũkarutana ciana ciaku cia aanake, na ũkaaria nacio ũikarĩte mũciĩ, na ũgĩthiĩ njĩra-inĩ, na ũkomete, na ũkĩrahũka. Na ũrĩoha cio irĩ kĩmenyithia guoko-inĩ gwaku, na ikorwo itangĩenyenyeka mbere ma maitho maku. Na mũkaamandĩka mo igũrũ rĩa mĩgĩĩko ya mĩrango ya nyũmba cianyu, na ya ihingo cianyu.

Nako gũgaakorwo rĩrĩa Jehova Ngai waku akaarehe wee thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ehĩtire maithe maku, kũrĩ Iburahĩmu, na kũrĩ Isaaka, na kũrĩ Jakubu, kũhe wee matũũra manene na mega marĩa ũtaakire, Nyũmba irĩ njũru cia indo ciothe njega iria ndwaiyũririe, marima marĩa maenjĩtwo iria ndwamaenja,

mĩgũnda ya mĩthabibũ na mĩgũnda ya mĩtamaiyũ iria ndwahaandire, na ũrĩkia kũrĩa na ũhũũnie, wĩmenyerere ndũkariganĩrwo. Mwathani Ngai waku ũrĩa wakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Mwathani Ngai waku nĩũkamwĩtigĩra, na we wiki nĩũkamũtungatĩra, na harĩ we nĩũkamũnyiitanĩra, na igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩake nĩũkehĩta.

Mũtigatuĩke thutha wa ngai ingĩ kuuma kũrĩ ngai cia ndũrĩrĩ iria imũthiũrũrũkĩirie. Nĩgũkorwo Ngai nĩ mũiguĩte ũiru, Mwathani Ngai waku arĩ thĩinĩ waku, ndakanarakare ndaraka Mwathani Ngai waku kũrĩ we, akũniine kuuma ũthiũ-inĩ wa thĩ.

Ndũkaagerie Mwathani Ngai waku, o ta ũrĩa mwamũgeririe hĩndĩ ya mũgeria. Kũgitĩra ũgitĩre maathani ma Mwathani Ngai waku, ũira, na mawatho, marĩa mothe aagwathire. Na ũgeeka ũrĩa ũkenagia na ũrĩa mwega mbere ya Mwathani Ngai waku, nĩguo gũgũtuĩkĩre wega, na ũtoonye na ũgae bũrũri ũrĩa mwega, ũrĩa Mwathani eehĩtire maithe manyu, Kũingata thũ ciaku ciothe mbere ya ũthiũ waku, o ta ũrĩa Mwathani aririe.

Na nĩgũkorwo rĩrĩa mũriũ waku akũũria rũciũ, akiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũira, na mawatho, na matuĩro marĩa mothe Mwathani Ngai witũ aatũathire? Nawe ũkwĩra mũrũ waku atĩrĩ, ithuĩ twarĩ ndungata cia Firaũni bũrũri wa Misiri, nake Mwathani aatũrutire kuuma kũu na guoko kwa hinya, na na guoko kwa igũrũ. Nake Mwathani aheanire imenyithia na maũndũ ma kũgegania manene na mooru kũu Misiri kũrĩ Firaũni na nyũmba-inĩ yake mbere iitũ. Na ithuĩ atũrutire kũu nĩguo atũhe

bũrũri ũyũ, ũrĩa ehĩtire kũheana maithe maitũ. Nake Mwathani atwathire gwĩka mawatho maya mothe, tũmwĩtigĩre Mwathani Ngai witũ, nĩguo gũtuĩke wega harĩ ithuĩ matukũ mothe, nĩguo tũtũũre muoyo o ta ũmũthĩ. Na tha-ũrĩrĩria ĩgaatuĩka ithuĩ, angĩkorwo nĩtũkamenyerera gwĩka maathani mothe maya mbere ya Mwathani Ngai witũ, o ta ũrĩa aatũathire.

7

Angĩkorwo no arakũrehe wee Mwathani ũrĩa Ngai waku thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa, thĩinĩ wa ũrĩa ũratoonya kũu kũgaya ũndũ ũcio, na arute ndũrĩrĩ nene kuuma mbere yaku, ũrĩa Mũhiti na Mũgirigashi na Mũamori na Mũkaanani na Mũperizi na Mũhivi na Mũjebusi, mũgwanja ndũrĩrĩ nyingĩ na irĩ hinya kũmũkĩra inyuĩ, Nake nĩakaneanaga o Mwathani Ngai waku moko-inĩ maku, na nĩũkamahũũra, na maniinana nĩũkamaniina, ndũkagĩa nao kĩrĩkanĩro, na mũtikanamaiguĩre tha. Kana mũtikahikania nao, mwarĩ waku ndũkaheane kũrĩ mũriũ wake, na mwarĩ wake ndũkoe kũrĩ mũriũ waku. Nĩgũgarũra mũriũ waku kuuma harĩ niĩ, na nĩagatungatĩra ngai ingĩ, na Mwathani nĩakarakara ndarakano kũrĩ inyuĩ, na nĩakamũniina narua. No ũguo nĩguo mũgeeka kũrĩ o: igongona ciao cia mĩhianano mũkamomora, na itugĩ ciao mũkahehenja, na mĩtĩ yao ya mahooero mũkatemaga, na mĩhianano ya kũicũhio ya ngai ciao mũkacinĩra na mwaki. Tondũ ũrĩ andũ atheru harĩ Mwathani Ngai waku, na Mwathani Ngai waku nĩagũthuurire ũtuĩke andũ ake a goro gũkĩra andũ othe arĩa marĩ igũrũ wa thĩ.

Ti tondũ wa ũingĩ wanyu gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe, Mwathani nĩamũthuurire, na Mwathani akĩmũthuura, nĩgũkorwo inyuĩ mũrĩ anini gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe. No tondũ nĩ ũndũ wa kwendana Mwathani na inyuĩ, na kũrũmia mwĩhĩtwa ũrĩa ehĩtire maithe manyu, nĩarutire inyuĩ Mwathani na guoko kũrĩ hinya, na nĩakũũrire wee Mwathani kuuma nyũmba ya ũkombo, kuuma guoko-inĩ kwa Firaũni mũthamaki wa Misiri. Na nĩũkamenya atĩ Mwathani Ngai waku, ũyũ nĩwe Ngai, Ngai mwĩhokeku, ũrĩa ũrangagĩra kĩrĩkanĩro na ũtugi kũrĩ arĩa mawendete we na kũrĩ arĩa marangagĩra maathani make nginya njiaro ngiri. na akĩheanaga kũrĩ arĩa mamũthũire kũringana na ũthiũ wao nĩguo amaniine, na ndagaikagia kũrĩ arĩa mamũthũire, kũringana na ũthiũ wao nĩakamĩrĩhia.

Na nĩũkaiga maathani, na mawatho, na matuĩro maya, maingĩ o ta niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ gwĩka. Na gũgaakorwo hĩndĩ ĩrĩa mũkaigua mawatho maya, na mũmamenyerere na mũmeke, nake Mwathani Ngai waku nĩagakũgitĩra kĩrĩkanĩro na tha ĩrĩa eehĩtire kũrĩ maithe manyu. Na nĩegũkwenda, na nĩegũkũrathima, na nĩegũkũingĩhia, na nĩegũrathima ciana cia nda yaku, na maciaro ma thĩ yaku, ngano yaku, na ndibei yaku, na maguta maku, ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani ehĩtire maithe maku atĩ nĩegũkũhe. Nĩũkarathimwo gũkĩra ndũrĩrĩ ciothe, gũtikagĩa na mũndũ thaata thĩinĩ wanyu kana mũgumba, o na thĩinĩ wa mahiũ manyu. Nake nĩakeheria Mwathani Ngai waku kuuma harĩ wee mĩrimũ yothe, na mĩrimũ yothe mĩũru ya Misiri iria wonete, na iria wothe ũmenyete, ndakamĩigĩrĩra igũrũ rĩaku, no

nĩakamĩigĩrĩra igũrũ rĩa arĩa othe magũthũire.

Nĩũkarĩa indo ciothe cia ndaho cia ndũrĩrĩ iria Mwathani Ngai waku ekũheana kũrĩ we, riitho rĩaku rĩtigamaiguĩra tha igũrũ rĩao, na ndũkanatungatĩre ngai ciao, tondũ ũndũ ũyũ nĩ mũtego harĩ we.

Kana no ũrauga thĩinĩ wa meciiria maku atĩrĩ, Nĩ nene rũrĩrĩ rũrũ kũngĩra niĩ, ndĩngĩhota atĩa kũmaniina? Ndũkamagĩtĩre; ũkaaririkana na ũririkanagĩrĩria maũndũ mothe marĩa Mwathani Ngai waku ekire Firaũni na andũ othe a Misiri, Magerio marĩa manene, marĩa maitho maku moonire, imenyithia na maũndũ ma kũgegania manene macio, guoko kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩa kĩrĩ igũrũ, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku aakũrutire, ũguo noguo Mwathani Ngai wanyu ageeka kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe iria wĩtigagĩra kuuma ũthiũ-inĩ wacio. Nake njũkĩ cia mũtĩ nĩigatũmwo nĩ Mwathani Ngai waku kũrĩ o, nginya rĩrĩa arĩa matigaire na arĩa mehithĩte kuuma harĩwe maaniinwo. Ndũkagurario nĩ ũthiũ wao, tondũ Jehova Ngai waku arĩ thĩinĩ waku, Ngai mũnene na wa hinya. Nake Mwathani Ngai waku nĩakananiina ndũrĩrĩ icio ciothe kuuma mbere yaku kũringana na kanini kanini, ndũkaahota kũmaniina o ta ũguo narua, nĩguo thĩ ndĩkatuĩke kĩhooru, na inyamũ cia gĩthaka iingĩhe igũkore. Nake akaaneana o Mwathani Ngai waku moko-inĩ maku, na ũkaananga o na mwanangĩko mũnene, nginya rĩrĩa ũkaaniina o biũ. Na nĩakaneanaga athamaki ao moko-inĩ manyu, na nĩmũkananga rĩĩtwa rĩao kuuma handũ harĩa. Gũtirĩ mũndũ ũkarũgama mbere yaku, nginya rĩrĩa

ũkaaniina o biũ.

Mĩhianano ĩrĩa mĩicũhie ya Ngai ciao nĩmũgaacina na mwaki, ndũkeerirĩrie betha, kana thahabu kuuma harĩ cio ndũkeyoe nĩ ũndũ waku mwene, ndũkanahĩngwo nĩ ũndũ wacio, tondũ nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku. Na ndũkanarehe kĩndũ kĩrĩ magigi gwaku mũciĩ, na ũtuĩke kĩndũ kĩrumĩte o ta kĩu, ũgaathũũra kĩndũ kĩrĩ magigi, na ũthũũre kĩndũ kĩrĩ magigi, tondũ nĩ kĩndũ kĩrumĩte.

8

Maathani mothe marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, nĩmũkamenyerera gwĩka, nĩguo mũtũũre na mũingĩhe, na mũtoonye mũgae bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wanyu ehĩtire maithe manyu. Na nĩũkaririkana njĩra yothe ĩrĩa Mwathani Ngai waku aagũtongoretie werũ-inĩ, nĩguo akũnyiihie na akũgerie, na nĩguo kũmenyeke ũrĩa ũrĩ ngoro-inĩ yaku, kana nĩũkamenyerera maathani make kana ndũkamenyerera. Na akũnyariira wee, na akũhũũtia ng'aragu wee, na akũheaga irio mana ĩrĩa maithe maku mataamenyete, nĩguo amenyithie wee atĩ ti igũrũ rĩa mũgate wiki mũndũ agatũũra muoyo, no igũrũ rĩa kiugo gĩothe kĩrĩa kĩumagara kanua-inĩ ka Ngai agatũũra muoyo mũndũ. Nguo ciaku ti ciakũrire kuuma harĩ wee, iraatũ ciaku ti ciahĩnjĩkire kuuma harĩ wee, magũrũ maku ti matuĩkire marĩ na mahũha, mĩaka mĩrongo ĩna.

Nawe ũmenye na ngoro yaku, atĩ o ta ũrĩa mũndũ arutaga mũriũ wake, noguo Mwathani Ngai waku agaakũruta. Nawe nĩũkamenyerera maathani ma Mwathani Ngai waku, ũthiiage na njĩra ciake, na ũmwĩtigĩre.

Nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku nĩakaakũrehe thĩinĩ wa bũrũri mwega na mũingĩ, kũrĩa kũrĩ mĩrĩmo ya maaĩ, na ithima cia kũrĩa kũriku ikiumaga werũ-inĩ na irĩma-inĩ, Bũrũri wa ngano na cairi, mĩthabibũ, mĩkũyũ, makomamanga, bũrũri wa mĩtamaiyũ ya maguta na ũũkĩ, Bũrũri igũrũ rĩa ũrĩa ũtarĩa na ũthĩĩni mũgate waku, na ndũkaaga kĩndũ o na kĩmwe igũrũ rĩaguo, bũrũri ũrĩa mahiga maguo nĩ kĩgera, na kuuma irĩma-inĩ ciaguo ũkaenja gĩcango.

Na ũkarĩa na ũkahũũna, na ũkarathima Mwathani Ngai waku igũrũ rĩa bũrũri mwega ũrĩa akũheete. Menyerera wee mwene ndũkariganĩrwo nĩ Mwathani Ngai waku, ndũkaage kũmenyerera maathani make, na matuĩro, na mawatho make, marĩa mothe nĩndĩragwatha ũmũthĩ. Ndũkarĩe na ũhũũnie, na waake nyũmba njega na ũtũũre thĩinĩ wacio, na ng'ombe ciaku na ng'ondu ciaku ikĩongerereka, na betha na thahabu ikĩongerereka, na indo ciothe iria ũgaakorwo nacio ikĩongerereka, Ũtũũgĩrio ngoro-inĩ, na ũriganĩrwo nĩ Mwathani Ngai waku, ũrĩa wakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. wa ũrĩa wakũrutire wee ũgereire werũ-inĩ ũrĩa mũnene na wa kũmakania ũcio, kũrĩa nyoka ĩrũmaga, na thagaria, na nyoota, kũrĩa gũtiarĩ maaĩ, wa ũrĩa wakũrutĩire wee kuuma ihiga-inĩ rĩa mũthia mũũgĩ gĩthima kĩa maaĩ, wa ũrĩa

wakũheaga irio mana kũu werũ-inĩ, ũrĩa ndwamenyaga wee, na matiamenyaga maithe maku, nĩguo akũnyiihie wee, na akũgerie wee, na ekage wega harĩ wee matukũ-inĩ maku ma kũrĩkĩrĩria. Tiga kwĩĩra thĩinĩ wa ngoro yaku atĩrĩ, hinya wakwa na ũhoti wa guoko gwakwa nĩcio ciandũire hinya ũyũ mũnene. Nawe nĩũkaririkana Mwathani Ngai waku, tondũ nĩwe mwene akũheaga hinya wa gwĩka ũhoti, na nĩguo arũgamie kĩrĩkanĩro gĩake kĩrĩa Mwathani ehĩtire maithe maku, o ta ũmũthĩ.

Na nĩgũkorwo ũngĩriganĩrwo biũ nĩ kũriganĩrwo Mwathani Ngai waku, na ũthiĩ thuutha wa ngai ingĩ, na ũcitungatĩre, na ũcinamĩrĩre, nĩndĩmwĩra ũira ũmũthĩ igũrũ na thĩ, atĩ na mwanangĩko nĩmũkanangwo. O ta ũrĩa ndũrĩrĩ iria ingĩ ciothe iria Mwathani Ngai aniinaga mbere ya ũthiũ wanyu, ũguo noguo mũkaaniinwo, nĩ ũndũ mũtiathikĩrĩirie mũgambo wa Mwathani Ngai wanyu.

9

Thikĩrĩria Isiraeli, wee ũraringa ũmũthĩ Jorodani nĩguo ũtoonye ũgaye ndũrĩrĩ nene na irĩ hinya gũkĩra wee, matũũra manene na marĩ thingo o nginya igũrũ. Andũ anene na aingĩ na araĩ, ariũ a Anaki, arĩa wee ũũĩ, na wee nĩũiguĩte, nũũ ũngĩrũgama mbere ya ariũ a Anaki? Nawe nĩũkamenya ũmũthĩ, atĩ Mwathani Ngai waku ũyũ nĩagathiĩ mbere ya ũthiũ waku, mwaki ũrĩa ũniinaga nĩwe, ũyũ nĩakamaniina, na ũyũ nĩakamacookia kuuma ũthiũ-inĩ waku, na nĩakamaniina na ihenya, o ta ũrĩa oigire kũrĩ we

Mwathani. Tiga kwĩĩra thĩinĩ wa ngoro yaku rĩrĩa Mwathani Ngai waku ekũniina ndũrĩrĩ ici mbere yaku, ũkiuga atĩrĩ, Nĩ ũndũ wa ũthingu wakwa Mwathani aandwarire thĩ njega ĩno nĩguo ndĩmĩgaye. Ti nĩ nĩ ũndũ wa ũthingu waku, kana nĩ ũndũ wa ũtheru wa ngoro yaku wee ũratoonya kũgaya bũrũri wao, no nĩ ũndũ wa waganu wa ndũrĩrĩ icio Mwathani nĩakamaniina mehere mbere yaku, na nĩguo ahaande kĩrĩkanĩro kĩrĩa Mwathani eehĩtire maithe maitũ, Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu.

Na nĩũkamenya ũmũthĩ, atĩ ti nĩ ũndũ wa ũthingu waku Mwathani Ngai waku ekũhe bũrũri ũrĩa mwega kũwĩgaya, tondũ ũrĩ andũ a ngingo njũmu. Ririkana, ndũkariganĩrwo ũrĩa wothe warakaririe Mwathani Ngai waku kũu werũ-inĩ, kuuma mũthenya ũrĩa mwoima Misiri, na mũgĩũka handũ haha, mũregete mũgĩthiĩ na mbere ũhoro wa Mwathani.

Na kũu Horebu inyuĩ mũrakariria Mwathani, nake Mwathani akĩrakara nĩ ũndũ wanyu nĩguo amwanange, Rĩrĩa ndaambataga kĩrĩma-inĩ gũkuoya ihengere cia mahiga, ihengere cia kĩrĩkanĩro iria Mwathani aagĩire na inyuĩ, ndikarire kĩrĩma-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na ũtukũ mĩrongo ĩna, ndirarĩire mũgate na ndianyuire maaĩ. Nake Mwathani nĩaheire ihengere igĩrĩ cia ihiga iria ciandĩkĩtwo na kĩara kĩa Ngai, na igũrũ rĩacio nĩciandĩkĩtwo ciugo ciothe iria Mwathani aaragirie kũrĩ inyuĩ kĩrĩma-inĩ mũthenya wa kĩũngano. Na gũkĩoneka nĩkwarĩkire kũgera mĩthenya mĩrongo ĩna na kũgera matukũ mĩrongo ĩna, Mwathani aheire niĩ ihengere igĩrĩ cia mahiga, ihengere cia

kĩrĩkanĩro. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Ũkĩra, ũikũrũke narua kuuma haha, nĩgũkorwo andũ aku arĩa warutire bũrũri wa Misiri nĩmekĩte ũũru; nĩmagarũrũkire narua kuuma njĩra ĩrĩa ndamaathire, na nĩmethondekeire mũhianano wa gĩcũhĩ.

Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, nĩndarĩirie nawe rĩmwe na mĩrĩ, ngĩkwĩra atĩrĩ, nĩnyonete andũ aya, na rora, nĩ andũ a ngingo ndũmu. Na rĩu rekeria niĩ kũmaniina o, na nĩngatharia rĩĩtwa rĩao kuuma rungu wa igũrũ, na nĩngagũtua ũtuĩke rũrĩrĩ inene, na rũrĩ na hinya, na mũingĩ gũkĩra ũyũ. Na rĩrĩa ndagarũrũka thuutha, ngĩikũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na kĩrĩma kĩarĩ gĩgĩaka na mwaki nginya igũrũ, na ibao igĩrĩ cia ũira ciarĩ moko-inĩ makwa meerĩ. Na kuona atĩ mwehĩtie mbere ya Mwathani wa Ngai wanyu, na mwĩthondekeire mũhianano wa gĩcũhĩ, na mũkĩgarũrũka kuuma njĩra ĩrĩa Mwathani aamwathire mwĩke, Na rĩrĩa ndanyiita ihengere icio igĩrĩ, ndĩracikia kuuma moko-inĩ makwa meerĩ, na ndĩraciũranga mbere yanyu. Nacio ndahooya mbere ya Mwathani wa keerĩ o ta ũrĩa na mbere, matukũ mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna ũtukũ, mũgate ndirarĩire na maaĩ ndianyuire, ũhoro wa mehia mothe manyu marĩa mwehirie gwĩka ũũru mbere ya Mwathani wa Ngai kũmũrakaria. Nĩndĩ mũmakĩte nĩ ũndũ wa marakara na mang'ũrĩ, tondũ Mwathani nĩarakaririo nĩ ũndũ wanyu nĩguo amũniine, na Mwathani nĩaiguire mahooya makwa ihinda-inĩ rĩu. Na igũrũ rĩa Aroni nĩarakaririo nĩguo amũniine, na nĩndahooire nĩ ũndũ wa Aroni ihinda-inĩ rĩu. Na rĩĩhia rĩanyu rĩrĩa mwekire, njaũ ĩyo, ndamĩoire na ngĩmĩcina thĩinĩ wa mwaki, na ngĩmĩthĩa ndĩmĩhehenjete mũno nginya ĩgĩtuĩka

njohoro, na ĩgĩtuĩka ta rũkũngũ, na ngĩikia rũkũngũ ũcio thĩinĩ wa rũũĩ rũrĩa rũikũrũkaga kuuma kĩrĩma-inĩ.

Na thĩinĩ wa kũcina, na thĩinĩ wa kũgeria, na thĩinĩ wa mbĩrĩra cia merirĩria, mũrakaria mwarĩ Mwathani. Na rĩrĩa Mwathani aatũmire inyuĩ kuuma Kadeshi Barinea, akiuga atĩrĩ, Ambatai mwĩgwatĩre bũrũri ũrĩa ndĩramũhe, inyuĩ mũkĩremera kiugo kĩa Mwathani Ngai wanyu, na mũtiigana kũmwĩtĩkia, na mũtiigana gũthikĩrĩria mũgambo wake. Mwarĩ mũregaga maũndũ ma Mwathani kuuma mũthenya ũrĩa mwamenyire. Na ndĩrahooya mbere ya Mwathani mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna, o ta ũrĩa ndahooya, nĩgũkorwo Mwathani oigire atĩ nĩekũmũniina inyuĩ. Nacio ndahooya kũrĩ Ngai, na ngĩuga, Mwathani mũthamaki wa ngai, ndũkananiine andũ aku na gĩcunjĩ gĩaku kĩrĩa wakũũrire, arĩa warutire kuuma thĩ ya Misiri na hinya waku mũnene, na guoko gwaku kũrĩ hinya, na gĩcoka gĩaku kĩrĩa kĩraihu. Ririkana Aburahamu na Isaaka na Jakubu a ndungata ciaku, arĩa wereire kũringana na wee mwene, ndũkarore ũũmũ wa andũ aya, na ciĩko cia kũaga gwĩtigĩra Ngai, na mehia mao. Tiga andũ arĩa matũũraga bũrũri kũrĩa watũrutire kuo moige atĩrĩ, nĩ ũndũ Mwathani ndangĩahotire kũmatoonyia bũrũri ũrĩa aameerire, na nĩ ũndũ wa kũmathũũra, nĩkĩo aamarutire werũ-inĩ nĩguo amoorage. Nao aya nĩ andũ aku na igai rĩaku, arĩa warutire kuuma bũrũri wa Misiri na hinya waku ũrĩa mũnene, na guoko gwaku kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩaku kĩrĩa kĩraihu na igũrũ.

10

Ihinda-inĩ rĩu Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, wĩicũhĩre ibao igĩrĩ cia mahiga ta iria cia mbere, na ũmbate ũũke kũrĩ niĩ kĩrĩma-inĩ, na wĩthondekere ithandũkũ ya mbaũ. Nawe nĩũkaandĩka igũrũ rĩa ihengere icio ciugo iria ciarĩ thĩinĩ wa ihengere icio cia mbere iria woinangire, na ũciĩkĩre thĩinĩ wa ithandũkũ. Na nĩndathondekire ithandũkũ kuuma mĩtĩ-inĩ ĩtangĩbuthĩka, na nĩndacembiire ihengere cia mahiga o ta cia mbere, na nĩndambatire kĩrĩma-inĩ na ihengere igĩrĩ irĩ moko-inĩ makwa. Nake nĩandĩkire igũrũ rĩa ihengere kũringana na mwandĩko wa mbere ciugo ikũmi, iria Mwathani aaririe kũrĩ inyuĩ kĩrĩma-inĩ kuuma gatagatĩ ka mwaki, nake Mwathani akĩnengera. Na rĩrĩa ndaacookete, ngĩikũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na ngĩĩkĩra ihengere icio thĩinĩ wa ithandũkũ ĩrĩa ndathondekete, nacio ikĩrĩ kũu, o ta ũrĩa Mwathani aanjathĩte. Nacio ciana cia Isiraeli ikiumagara kuuma Beerothi ya ciana cia Jakani Moserah, kuo gukuire Aroni, na agithikwo kuo, na Eleazari muru wake arutire wira wa muthinjiri-Ngai ithenya riake. Kuuma hau maathiire thĩinĩ wa Gadgadi, na kuuma Gadgadi magĩthiĩ thĩinĩ wa Etebatha, bũrũri wa mĩtaro ya maaĩ.

Ihinda-inĩ rĩu, Mwathani nĩagayũrire mũhĩrĩga wa Lawi nĩguo woe ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, arũgame mbere ya Mwathani, atungate na ahooe rĩĩtwa rĩake, nginya ũmũthĩ. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ Alawii matirĩ na gĩcunjĩ kana mũgũnda gatagatĩ-inĩ ka ariũ a ithe wao, Mwathani we mwene nĩwe

mũgũnda wao, o ta ũrĩa aameerire. Na niĩ ndarũgamĩte kĩrĩma-inĩ mĩthenya mĩrongo ĩna na matukũ mĩrongo ĩna. Nake Mwathani aiguire niĩ o na ihinda-inĩ rĩu, na Mwathani ndendire kũmwananga inyuĩ. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, Thiĩ, ũmatongorie andũ aya, nao matoonyage na magĩe a ene bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe mao atĩ nĩngũmahe.

Na rĩu, Isiraeli, nĩ kĩĩ Mwathani Ngai waku endaga kuuma harĩ wee, tiga o gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku, na gũthiĩ thĩinĩ wa njĩra ciake ciothe, na kũmwenda, na gũtungatĩra Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na na roho yaku yothe, Kũiga maathani ma Mwathani wa Ngai waku, na kĩrĩra kĩa ũrĩa wothe nĩ ndĩragwatha ũmũth Ona, Mwathani Ngai waku nĩwe ũrĩ na igũrũ na igũrũ rĩa igũrũ, thĩ na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wayo. Tiga maithe anyu Mwathani nĩathuurire kwendana nao, na akĩthuura mbeu yao thuutha wao, inyuĩ, kuuma ndũrĩrĩ-inĩ ciothe, kũringana na mũthenya ũyũ. Na nĩmũkaaruithia ũũmũ wa ngoro cianyu, na mũtikaumia ngingo cianyu. Nĩgũkorwo Mwathani Ngai wanyu, ũyũ nĩwe Ngai wa ngai, na Mwathani wa athani, Ngai ũrĩa mũnene, na ũrĩ hinya, na wa gwĩtigĩrwo, ũrĩa ũtarũmbũyagia ũthiũ, kana ndangĩoya kĩheo, Ekaga ciira kũrĩ mũgeni na mwana wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa, na nĩendete mũgeni nĩguo amũhe irio na nguo. Na mũgwendete mũgeni, nĩgũkorwo mwarĩ ageni kũu bũrũri wa Misiri.

Mwathani Ngai waku nĩũkamwĩtigĩra, na nĩũkamũtungatĩra, na nĩũkamũnyiitanĩria, na nĩũkehĩta na rĩĩtwa rĩake. Ũyũ nĩwe mwĩtĩĩo waku, na ũyũ nĩwe Ngai waku, ũrĩa wekire thĩinĩ waku

maũndũ macio manene na macio ma riiri, marĩa maitho maku moonire. Maithe maku maikũrũka Misiri marĩ na mĩoyo mĩrongo mũgwanja, no rĩu Jehova Ngai waku nĩatũmĩte ũingĩhe ta njata cia igũrũ kĩrĩndĩ-inĩ.

11

Nĩũkenda Mwathani Ngai waku, na ũmenyagĩrĩre kĩrĩa gĩake gĩa kũmenyagĩrĩrwo, na mawatho make, na maathani make, na matuĩro make mothe matukũ. Na inyuĩ nĩmũkamenya ũmũthĩ, atĩ ti ciana cianyu, arĩa othe matiũĩ kana mationire ũrutani wa Mwathani Ngai waku, na maũndũ make manene, na guoko kũrĩa kũrĩ hinya, na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu igũrũ, na imenyithia ciake, na maũndũ make ma kũgegania, marĩa mothe eekire gatagatĩ-inĩ wa Misiri kũrĩ Firaũni mũthamaki wa Misiri, na bũrũri-inĩ wothe wake, Na indo ciothe iria ekire hinya wa Amisirii, na ngaari ciao cia ita, na mbarathi ciao, na hinya wao, ta maaĩ ma iria rĩa itune maahumbĩrire ithiũ-inĩ rĩao makĩmũingatithia kuuma thuutha-inĩ wanyu, na Mwathani akĩmaniina nginya ũmũthĩ mũthenya. na maũndũ mothe marĩa ekire ithuĩ kũu werũ-inĩ nginya mwoka handũ haha, Na indo ciothe iria ekire kũrĩ Dathani na Abiramu, ariũ a Eliabu mũrũ wa Reubeni, arĩa thĩ yatumũrire kanua kayo ĩkĩmameria, na nyũmba ciao, na hema ciao, na indo ciao ciothe iria ciarĩ nao gatagatĩ ka Isiraeli wothe, Tondũ maitho manyu monete mawĩra mothe manene ma Mwathani marĩa eekire thĩinĩ wanyu ũmũthĩ.

Nĩmũkamenyerera maathani make mothe marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, nĩguo mũtũũre muoyo, na mũingĩhe, na mũtoonya mũgae bũrũri ũrĩa mũraringa Rũũĩ rwa Jorodani kũu mũgae. Nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani ehĩtire maithe manyu kũmahe o na rũciaro rwao hamwe nao, bũrũri ũrĩ na iria na ũũkĩ. Nĩ kũrĩ nĩgũkorwo bũrũri ũrĩa ũratoonya kũu kũwĩgaya ti o ta bũrũri wa Misiri, kũrĩa mwoimire, rĩrĩa mahaandaga mbegũ na maithambiagia na magũrũ mao, ta mũgũnda wa mboga. Bũrũri ũrĩa ũngĩ ũrĩa ũratoonya kuo kũgaya, nĩ bũrũri wa irĩma na werũ, ũkanyuuaga maaĩ kuuma mbura ya igũrũ. Bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku arorũthagĩrĩra hĩndĩ ciothe, maitho ma Mwathani Ngai waku marĩ igũrũ rĩaguo kuuma kĩambĩrĩria kĩa mwaka nginya ũthirĩro wa mwaka.

Angĩkorwo no ũiguire na gũthikĩrĩria ũigue maathani mothe marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ, wendaga Mwathani Ngai waku, na gũtungatĩra we kuuma ngoro yaku yothe, na kuuma roho yaku yothe, nake nĩakaheana mbura kũrĩ thĩ waku kũringana na ihinda, ya mbere na ya thutha, na nĩũkarehithia ngano yaku, na ndibei yaku, na maguta maku, Nĩakaheana irio cia mahiũ mĩgũnda-inĩ yaku kũrĩ mahiũ maku, na warĩkia kũrĩa, na ũhũũnie. Wĩmenyerere ndũkanareke ngoro yaku ĩnore, na mũgarũrũke, na mũtungatĩre ngai ingĩ, na mũcinamĩrĩre. Na kũrakarĩra na marakara Mwathani igũrũ rĩanyu, na ahinge igũrũ, na gũtigakorwo mbura, na thĩ ndĩkaheana maciaro mayo, na mũkaniinwo na ihenya kuuma thĩ-inĩ njega ĩrĩa Mwathani aamũheire.

Nĩmũkaikia ciugo ici thĩinĩ wa ngoro yanyu na thĩinĩ wa roho yanyu, na mũkaoha icio thĩinĩ wa kĩmenyithia igũrũ rĩa guoko kwanyu, na ĩgaatuĩka ĩtangĩenyenyeka mbere ma maitho manyu. Nĩmũkaarutana ciana cianyu kwaria ũhoro ũcio rĩrĩa mũikarĩte mĩciĩ kwanyu, na rĩrĩa mũrathiĩ njĩra-inĩ, na rĩrĩa mũrakomete, na rĩrĩa mũrokĩra. Na mũkaamandĩka mo igũrũ rĩa mĩrango ya mĩciĩ yanyu, na ya ihingo cianyu. Nĩguo mũtũũre matukũ maingĩ, na matukũ ma ariũ anyu igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani ehĩtire maithe manyu kũmahe o, o ta matukũ ma igũrũ igũrũ rĩa thĩ. Na gũgaatuĩka angĩkorwo kũigua mũigue maathani mothe maya marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ gwĩka, wendaga Mwathani Ngai witũ, na gũthiĩ njĩra-inĩ ciothe ciake, na kũnyiitanĩra harĩ we, Nake Mwathani nĩakaingata ndũrĩrĩ ciothe ici mehere mbere yanyu, na nĩmũkagaya ndũrĩrĩ nene na irĩ hinya gũkĩra inyuĩ. Handũ hothe harĩa kĩgũrũ kĩa kĩgũrũ kĩa ũgũrũ wanyu kĩkarangĩrĩria, nĩhakorwo harĩ hanyu, kuuma werũ-inĩ na Antilibanus, na kuuma rũũĩ-inĩ rũa melas, rũũĩ Euphrates, na nginya iria-inĩ rĩa mwena wa ithũĩro, nĩhakorwo mĩhaka yaku. Gũtirĩ mũndũ ũkaarũgama mbere yanyu, na Mwathani Ngai wanyu nĩakĩiga guoya wanyu na kũinaina kwanyu igũrũ rĩa ũthiũ wa thĩ yothe ĩrĩa mũkaahiata igũrũ rĩayo, o ta ũrĩa aamwĩrire.

Onai, niĩ nĩndĩraheana mbere yanyu ũmũthĩ kĩrathimo na kĩrumi, Kĩrathimo, angĩkorwo nĩmũkaigua maathani ma Mwathani Ngai wanyu, marĩa mothe niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ. na kĩrumi, angĩkorwo mũtikaigua maathani ma Mwathani Ngai wanyu, ta maingĩ o ta niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, na mũhĩtio

kuuma njĩra ĩrĩa ndĩramwatha, mũthiĩte gũtungatĩra ngai ingĩ, iria mũtooĩ. Nako gũgaakorwo rĩrĩa Mwathani Ngai waku akaarehe wee thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa ũraringa kuo kũgaya gũtuĩka igai rĩaku, na nĩũkaheana kĩrathimo kĩrĩma-inĩ kĩa Gerizimu, na kĩrumi kĩrĩma-inĩ kĩa Ebali. Tiguo ona ici irĩ mwena ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, thuutha wa njĩra ya ithũĩro rĩa riũa bũrũri-inĩ wa Kaanani, kũrĩa gũtũũraga mwena wa ithũĩro gũkuhĩrĩria na Gologolo hakuhĩ na mũtĩ wa mũgandi ũrĩa mũraihu? Inyuĩ nĩgũkorwo nĩmũraringa Jorodani, mũtoonya gũkagaya bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ aheaga inyuĩ ũrĩ igai matukũ mothe, na nĩmũgatũũra kuo.

Nacio inyuĩ nĩmũkagĩra cia gwĩka maathani make mothe, na ciira ici, iria ciothe niĩ ndĩramũhe mbere yanyu ũmũthĩ.

12

Na ici nĩcio maathani na ciira, iria mũkaamenyerera kũrũta thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu aheana kũrĩ inyuĩ ũrĩ igai, mĩthenya yothe ĩrĩa mũtũũra igũrũ wa thĩ. Mwanangĩko nĩmũkananga handũ hothe harĩa maatungatagĩra kũu ngai ciao, iria inyuĩ mũkũgaya, igũrũ rĩa irĩma iria ndaaya, na igũrũ rĩa tũrĩma, na rungu rwa mũtĩ ũrĩa mũnene. Nĩmũkananga igongona ciao, na mũkoinange itugĩ ciao, na mũtemage mĩtĩ ya mahooero mao, na mũcinange mĩhianano ya kũicũhio ya ngai ciao na mwaki, na mũniinange rĩĩtwa rĩao kuuma handũ hau. Mũtigeeka ũguo kũrĩ Mwathani Ngai wanyu.

No kana nĩ handũ harĩa Jehova Ngai waku akaatuura thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra manyu nĩguo aige rĩĩtwa rĩake kuo na aĩtwo, na nĩmũkarongooria na mũthiĩ kuo. Na nĩmũkarehera kũu maruta manyu ma gũcinwo biũ, na magongona manyu, na maciaro manyu ma mbere, na mahooya manyu, na ma kwĩyendera manyu, na ciĩranĩro cianyu, irigithathi cia ng'ombe cianyu na cia ng'ondu cianyu. Nĩmũkaarĩa kũu mbere ya Mwathani Ngai wanyu, na nĩmũgakena igũrũ rĩa indo ciothe iria mũkaaigĩrĩra guoko, inyuĩ na andũ a mĩciĩ yanyu, tondũ Mwathani Ngai waku nĩamũrathimĩte.

Mũtigeeka wothe ũrĩa ithuĩ tũreeka gũkũ ũmũthĩ, o mũndũ kĩrĩa gĩkenagia mbere yake. Tiguo, nĩgũkorwo mũtiũkĩte nginya rĩu thĩinĩ wa ũhurũko na thĩinĩ wa igai rĩrĩa Mwathani Ngai witũ aheaga inyuĩ. Nĩmũkaaringa Jorodani, na mũgaatũũra bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai witũ aramũhe ta igai, nake nĩakamũhurũkia kuuma kũrĩ thũ cianyu ciothe iria imũthiũrũrũkĩirie, na mũgaatũũra na thayũ. Na nĩgũkorwo handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura kũgwetwo rĩĩtwa rĩake kuo, kuo nĩmũkarehe indo ciothe iria niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ: maruta manyu ma njino, na magongona manyu, na icunjĩ cianyu cia ikũmi, na maciaro ma mbere ma moko manyu, na kĩndũ gĩothe kĩa gũthuurwo kĩa iheo cianyu iria mũngĩĩhĩta Mwathani Ngai wanyu. Na inyuĩ nĩmũgakena mbere ya Mwathani Ngai wanyu, inyuĩ na ariũ anyu, na airĩtu anyu, na ndungata cianyu, na ndungata cia airĩtu cianyu, na Mũlawii ũrĩa ũrĩ ihingo-inĩ cianyu, tondũ ndwe na gĩcunjĩ kana mũgai hamwe na inyuĩ. Wĩmenyerere wee mwene, ndũkanarehe maruta maku

ma gũcinwo biũ handũ o hothe harĩa ũngĩona. No kana kũrĩa handũ ũrĩa Mwathani Ngai waku nĩagathura, thĩinĩ wa ũmwe wa mĩhĩrĩga yaku, kũu nĩmũkarehera maruta manyu ma njino, na kũu nĩũgeka maũndũ mothe marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ. No rĩrĩ, kana thĩinĩ wa merirĩria yaku yothe nĩũkũrutĩra igongona, na ũrĩe nyama kũringana na kĩrathimo kĩa Mwathani Ngai waku kĩrĩa aakũheire itũũra-inĩ rĩothe; mũndũ ũrĩa ũtarĩ mũtheru na ũrĩa mũtheru nĩmarĩrĩĩaga hamwe, o ta thiiya kana thwariga. Tiga thakame mũtikarĩe, mũkaamĩita thĩ ta maaĩ.

Ndũngĩhota kũrĩa thĩinĩ wa matũũra maku gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa ngano yaku, na ndibei yaku, na maguta maku, irigithathi cia ng'ombe ciaku na cia ng'ondu ciaku, na mahooya mothe marĩa ũngĩĩhĩta, na ciĩranĩro cianyu, na maciaro ma mbere ma moko maku. No ũrĩe kuo mbere ya Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa handũ o hau Mwathani Ngai waku angĩthuura, wee na mũriũ waku, na mwarĩ waku, ndungata yaku, na ndungata ya mũirĩtu yaku, na mũgeni ũrĩa arĩ thĩinĩ wa matũũra manyu, na ũkene mbere ya Mwathani Ngai waku igũrũ rĩa mothe ũrĩa ũngĩigĩrĩra guoko gwaku.

Mwĩmenyerere ndũgatige Mũlawi hĩndĩ ciothe ũrĩa ũgũtũũra muoyo gũkũ thĩ.

Angĩkorwo Mwathani Ngai waku akaramia mĩhaka yaku, o ta ũrĩa aaririe nawe, nawe ũkoiga atĩrĩ, nĩngũrĩa nyama, roho waku ũngĩenda kũrĩa nyama, ũrĩe nyama kũringana na wendi wothe wa roho waku. Angĩkorwo no kũraya kũrĩ kũraya handũ

haku, ũrĩa ũngĩthuura Mwathani Ngai waku kũu gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kũu, na ũrutĩre igongona kuuma ng'ombe ciaku, na kuuma ng'ondu ciaku iria ũngĩheana Ngai kũrĩ we, ũrĩa njĩra ndagwatha we, na ũrĩe thĩinĩ wa matũũra maku kũringana na kwenda kwa ngoro yaku. O ta ũrĩa thiaka ya gazelle na thiaka ya deer irĩĩagwo, ũguo noguo ũkarĩa kĩo; ũrĩa ũtarĩ mũtheru thĩinĩ waku na ũrĩa mũtheru marĩrĩĩage o ro ũguo. Menyerera na hinya ndũkanarĩe thakame, tondũ thakame yake nĩ muoyo, muoyo ndũkarĩĩo hamwe na nyama. Mũtikaarĩa; igũrũ rĩa thĩ mũkaamĩita ta maaĩ. Ndũkarĩrĩe kĩo, nĩguo kũgĩe wega harĩ wee na ciana ciaku thuutha waku, ũngĩeka ũrĩa mwega na ũrĩa ũkenagia mbere ya Mwathani Ngai waku. Tiga indo iria theru ciaku ingĩkorwo igũtuĩka harĩ wee, na mahooya maku ũkuoya, ũgooka kũndũ kũrĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kuo. Nĩũgathondeka maruta maku ma njino, nyama ũcirutithie igũrũ rĩa kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku, no thakame ya magongona maku ũmĩite kũrĩ mũthingi wa kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku, nacio nyama ũcirĩe. Menyerera na ũthikĩrĩrie, na nĩũgwĩka ciugo ciothe iria niĩ ndĩragwatha, nĩguo ũgaacĩre wega hamwe na ciana ciaku cia aanake nginya tene, ũngĩgwĩka ũrĩa ũkenagia na ũrĩa mwega mbere ya Mwathani Ngai waku.

Angĩkorwo no Mwathani Ngai waku aniine ndũrĩrĩ kũrĩa ũratoonya kuo kũgaya bũrũri wao kuuma mbere yaku, na wĩgaye bũrũri ũcio, na ũtũũre bũrũri-inĩ wao, Mwĩmenyerere wee mwene ndũkanatuĩrie na kĩyo gũthingatana nao thuutha wa kũniinwo kwao o biũ mbere yaku, ũkiuga atĩrĩ, Ndũrĩrĩ ici

irekaga atĩa kũrĩ ngai ciao? Nĩngwĩka o na niĩ. Ndũkaeke ũguo kũrĩ Ngai waku, nĩgũkorwo maũndũ marĩa marĩ magigi ma Mwathani marĩa aathũire, meekire harĩ ngai ciao, tondũ ariũ ao na airĩtu ao macina na mwaki kũrĩ ngai ciao.

13

Kĩrĩa gĩothe kĩrĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ, kĩu nĩũkamenyerera gwĩka; ndũkongerera igũrũ rĩakĩo, kana ũkĩeherie kuuma harĩo.

Angĩkorwo no kũrĩũke thĩinĩ waku mũnabii kana mũroti wa kĩroto, nake akũhe kĩmenyithia kana kĩama, na gũũke kĩmenyithia kana kĩmenyithia kĩrĩa aaririe kũrĩ wee akiuga atĩrĩ, Nĩtũthiĩ tũgatungatĩre ngai ingĩ iria mũtooĩ, Mũtikaigua ciugo cia mũrathi ũcio kana ũrĩa ũrooraga kĩroto kĩu, nĩgũkorwo Mwathani Ngai wanyu nĩamũgeragia, nĩguo amenye kana mwendete Ngai wanyu na ngoro yothe yanyu, na na roho yothe yanyu. Thiĩi thuutha wa Mwathani Ngai wanyu, na mũmwĩtigĩre, na mũigue mũgambo wake, na mũmũnyiitĩrĩre. Na mũnabii ũcio kana ũrĩa ũrĩ kĩroto kĩrĩ ũkũrota ũcio, nĩagakua, nĩgũkorwo aaririe kũhĩtithia wee kuuma kũrĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa wakũrutire kuuma bũrũri wa Aiguputo, ũrĩa wakũkũũrire kuuma ũkombo-inĩ, kũingata wee kuuma njĩra-inĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku agwathire ũthiĩ thĩinĩ wayo, na nĩũkaniina ũrĩa mũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene.

Angĩkorwo no ũtaarĩrie wee mũrũ wa nyũkwa waku kuuma

kũrĩ ithe waku kana kuuma kũrĩ nyina waku, kana mũrũ waku, kana mwarĩ waku, kana mũtumia waku ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa gĩthũri gĩaku, kana mũrata ũhaana muoyo waku na hitho, akiuga, Nĩtwĩthiĩre tũgatungatĩre ngai ingĩ, iria wee na maithe maku mũtamenyire, Kuuma kũrĩ ngai cia ndũrĩrĩ iria irĩ mũthiũrũrũ-inĩ wanyu, cia iria ikuhĩrĩria wee kana cia iria irĩ haraaya kuuma harĩwe, kuuma mũthia wa thĩ nginya mũthia wa thĩ, Ndũkagetĩkĩra kũmũiguithania, na ndũkaigua wake, na riitho rĩaku ndĩrĩmũhonokera harĩ we, ndũkamwĩrirĩrie harĩ we, na ndũkamũhumbĩre. Ũheanaga nĩũkamenyithia ũhoro wake, na moko maku magaakorwo igũrũ rĩake mbere kũmũũraga, na moko ma andũ othe igũrũ thuutha. Nao nĩmakamũhũũra na mahiga, nake nĩagakua, tondũ nĩacaririe kũgarũra wee kuuma kũrĩ Mwathani Ngai waku ũrĩa wakũrutire kuuma bũrũri wa Misiri, kuuma nyũmba ya ũkombo. Na Isiraeli wothe aaigua nĩmakamaka, na matikongerera gwĩka rĩngĩ kũringana na kiugo kĩu kĩũru gĩkĩ thĩinĩ wanyu.

Angĩkorwo no ũigue thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra maku, marĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee gũtũũra kuo, makiuga, Andũ a ũthingu moimire kuuma thĩinĩ wanyu, na makĩgarũra arĩa othe matũũraga bũrũri wao, makiuga atĩrĩ, Nĩtwĩthiĩre tũtungatĩre ngai ingĩ, iria mũtamenyete. na ũtumanio na ciũria, na nĩũkũroria mũno, na ta, nĩ ya ma wega ũhoro, kĩndũ kĩu kĩrĩ magigi nĩkĩĩkĩkĩte thĩinĩ wanyu, Wĩheria ũkaaniina andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio na ũragani wa rũhiũ rwa njora, mũkaamĩamũra na kĩrumi, hamwe na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ

wayo. Nacio indo ciothe cia kuo ũciũnganĩrĩrie thĩinĩ wa njĩra ciakuo, na ũcine itũũra rĩu na mwaki, na indo ciothe cia kuo na andũ othe mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩrĩgatuĩka itarĩ andũ nginya tene, ti rĩgaakwo rĩngĩ. Na ti gũtirĩ kĩndũ kĩa kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩirwo kĩrĩnyiitanagĩra moko-inĩ maku, nĩguo Mwathani agarũrũke kuuma kũrĩ marakara ma mang'ũrĩ make, na akũhe tha, na akũiguĩre tha, na akũingĩhie, o ta ũrĩa eehĩtire maithe maku, Angĩkorwo ũiguaga mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera maathani make mothe marĩa ndĩragwatha ũmũthĩ, gwĩka kĩrĩa kĩagĩrĩire na kĩrĩa gĩkenagia mbere ya Mwathani Ngai waku.

14

Inyuĩ mũrĩ ciana cia Mwathani Ngai wanyu, mũtikaige ũtaratara gatagatĩ ka maitho manyu nĩ ũndũ wa mũndũ ũkuũ. Tondũ ũrĩ andũ atheru harĩ Mwathani Ngai waku, na Mwathani Ngai waku nĩagũthuurire ũtuĩke andũ ake a igai kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe iria irĩ igũrũ wa thĩ. Mũtikaarĩe kĩndũ gĩothe kĩrĩ magigi. Ici nĩ nyamũ iria mũkaarĩa: njaũ kuuma harĩ ndegwa, na gatũrũme kuuma harĩ ng'ondu, na koori kuuma harĩ mbũri. Thwariga, na thiiya, na pygarg, oryx, na ndũgũ. Nyamũ ciothe iria igayanĩtie mahiũ na irĩ na njara igĩrĩ cia mahiũ, na irehaga rũcano-rĩ, icio nĩcio mũkaarĩa. Na ici mũtikarĩa kuuma kũrĩ acio marehaga igũrũ kũrũma, na kuuma kũrĩ acio magayũkania mahũngũ, na acio marĩ na njara, ngamĩĩra, na kĩrĩa kĩrĩ mahũngũ magayũku, na kĩhurũme kĩa ihiga, tondũ marehaga igũrũ kũrũma, na

mahũngũ matimagayũkania, ici irĩ thaahu kũrĩ inyuĩ. Nayo ngũrwe, tondũ nĩĩgayũranagia mahũngũ mayo, na nĩĩgayũranagĩria njara cia mahũngũ, no ũcũcũmithio ndĩcũcũmithaga, ĩno nĩ thaahu kũrĩ inyuĩ. Kuuma kũrĩ nyama ciacio mũtigacirĩa, na ciimba ciacio mũtigacihutia.

Na ici nĩmũrĩrĩe kuuma harĩ ciothe iria irĩ thĩinĩ wa maaĩ: ciothe iria irĩ na mathagu na magamba, mũrĩrĩe. Na ciothe iria itarĩ na mathagu na magamba, mũtikarĩe, nĩ thaahu kũrĩ inyuĩ. Nyoni ciothe iria theru no mũcirĩe. Na ici mũtikũrĩa kuuma harĩ cio: nderi, na griffin, na nderi ya iria, na nderi, na mwenya, na iria cihaana nacio, na nyoni-nini, na ndundu, na nyoni ya iria, na nyamĩrĩra, na thwanji, na ibisi, na karatakiteni, na hiaka, na icio ihaanaine nake, na epopa, na nyukitikoraka, Na pelican, na plover, na iria ihaanaine nake, na purple water hen, na bat. Ciothe cia thaaka cia nyoni ti theru kũrĩ inyui, mũtikarĩe kuuma kũrĩ cio. Nyoni ciothe iria theru no mũcirĩe. Mwĩrĩ wothe ũkuũ mũtigakũrĩa, mũndũ ũrĩa ũtũũranagia na inyuĩ ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa matũũra manyu nĩakaheo na arĩe, kana mũmĩnengeire mũndũ wa kũngĩ, tondũ mũrĩ andũ atheru harĩ Mwathani Ngai wanyu. Ndũkanaruge kaana ka ng'ondu thĩinĩ wa iria rĩa nyina.

Gĩcunjĩ kĩa ikũmi nĩũkaruta gĩcunjĩ kĩa ikũmi kĩa maciaro mothe ma mbegũ yaku, maciaro ma mũgũnda waku, mwaka kũringana na mwaka. Na ũrĩrĩe guo thĩinĩ wa handũ ũrĩa angĩthuura Mwathani Ngai waku gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kuo, mũkarehera icunjĩ cia ikũmi cia ngano yaku, na cia ndibei yaku, na cia maguta maku, irigithathi cia ng'ombe ciaku, na cia ng'ondu

ciaku, nĩguo wĩrute gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku matukũ mothe. Akorwo njĩra ĩtuĩke ya kũraya kuuma harĩ wee, na ndũkaahota kũruta indo icio, nĩ ũndũ handũ harĩa Mwathani Ngai waku akaarĩthuura rĩĩtanĩrwo rĩĩtwa rĩake kuo harĩ kũraya kuuma harĩ wee, nĩ ũndũ Mwathani Ngai waku nĩagakũrathima, na ũkuoria cio betha, na woe betha moko-inĩ maku, na ũthiĩ handũ ũrĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura. Na ũkaheana betha nĩ ũndũ wa kĩrĩa gĩothe roho waku ũngĩenda, kana nĩ ng'ombe, kana nĩ ng'ondu, kana nĩ ndibei, kana nĩ kĩnyunyũ kĩrĩ hinya, kana nĩ kĩndũ kĩrĩa gĩothe roho waku ũngĩenda, na ũrĩe kũu mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩũgakena wee hamwe na nyũmba yaku. na ũrĩa Mũlawii ũrĩa ũrĩ kũu thĩinĩ wa matũũra maku, tondũ ti kũrĩ harĩ we gĩcunjĩ kana mũgũnda hamwe nawe.

Thuutha wa mĩaka ĩtatũ, nĩũkuumia nja gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa indo ciothe iria ũkũũrĩte, na mwaka-inĩ ũcio nĩũkĩiga kĩo thĩinĩ wa matũũra maku. Na nĩagooka Mũlawi, nĩgũkorwo ndarĩ na gĩcunjĩ kana igai hamwe nawe, na mũgeni na mũtumia wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa matũũra maku, nao marĩe na mahũũne, nĩguo Mwathani Ngai waku akũrathime thĩinĩ wa mawĩra mothe marĩa ũngĩka.

15

Thuutha wa mĩaka mũgwanja ũkaarekereria. Na ũguo watho wa kũrekia, nĩũkarekereria thiirĩ o yothe ya mwene ĩrĩa mũndũ wa

itũũra rĩaku ekũgwĩtĩra, na mũrũ wa thoguo ndũkamũũria, nĩgũkorwo kũrekia nĩkwĩtĩtwo nĩ Mwathani Ngai waku. Mũndũ wa kũngĩ nĩũkamũũria indo ciothe iria angĩkorwo arĩ nacio ciaku harĩ we, no mũrũ wa nyũkwa nĩũkamũrekereria thiirĩ waku. Tondũ ti gũgaakorwo thĩinĩ waku mũndũ ũtarĩ kĩndũ, tondũ kũrathima nĩakarathima wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku aheaga wee ũrĩ mũgũnda wa kũgaya wee guo.

Angĩkorwo no ũgũthikĩrĩria na gũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai wanyu, kũmenyerera na gwĩka maathani mothe maya marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ, Tondũ Mwathani Ngai waku nĩakũrathimire o ta ũrĩa aarĩtie kũrĩ we, na nĩũkombithia ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee ndũkombithio, na nĩũgathamakia ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee matigathamakia.

Angĩkorwo no gũtuĩke thĩinĩ waku mũndũ ũtarĩ na kĩndũ kuuma kũrĩ ariũ a ithe waku thĩinĩ wa ĩmwe ya matũũra maku thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku aheaga wee, ndũkaũmia ngoro yaku, na ndũkahinye guoko gwaku kuuma kũrĩ mũrũ wa ithe waku ũrĩa ũbataire. Kũhingũra nĩũkahingũra moko maku kũrĩ we, na ũkamũkombithia kĩndũ kĩrĩa gĩothe abataire, o ta ũrĩa abatarĩtio nĩkĩo. Menyerera wee mwene ndũkanareke kiugo kĩhithe thĩinĩ wa ngoro yaku kĩrĩ waganu, ũkiuga atĩrĩ, Mwaka wa mũgwanja, mwaka wa kũrekereria, nĩũrakuhĩrĩria, na riitho rĩaku rĩtuĩke rĩũru kũrĩ mũrũ wa nyũkwa waku ũrĩa ũbataire, na ndũkamũhe, nake anĩrĩre igũrũ rĩaku kũrĩ Mwathani, na gũtuĩke thĩinĩ waku mehia manene. Kũheana ũkaamũhe, na

kĩthiirũ ũkaamũthiirũria kĩrĩa gĩothe abataire, o ta ũrĩa arĩ na wendo, na ndũkaagĩa na kĩeha ngoro-inĩ yaku rĩrĩa ũkũmũhe, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa kiugo gĩkĩ Mwathani Ngai waku nĩagakũrathima mawĩra-inĩ maku mothe na maũndũ-inĩ mothe marĩa ũkaaigĩrĩra guoko gwaku. Tiga nĩgũkorwo ti-gũtigĩa mũndũ ũtarĩ na kĩndũ kuuma thĩ-inĩ yaku, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ niĩ ndĩragwatha wĩke ũhoro ũyũ, ndĩroiga atĩrĩ: Ũhingũraga nĩũkahingũra moko maku harĩ mũrũ-wa-nyũkwa waku ũrĩa mũthĩĩni na harĩ ũrĩa ũrĩ na bata ũrĩa ũrĩ thĩ-inĩ yaku.

Angĩkorwo mũrũ wa thoguo Mũhibirania kana Mũhibirania mũndũ-wa-nja akendirio kũrĩ we, nĩagagũtungatĩra mĩaka ĩtandatũ, na mwaka-inĩ wa mũgwanja nĩũkamũrekeria athiĩ mũtheri. Rĩrĩa ũkaamũrekeria athiĩ mũtheru kuuma harĩ wee, ndũkamũrekeria athiĩ mũtheri. Nĩũkamũhe kĩheo kuuma harĩ ng'ondu ciaku, na kuuma harĩ ngano yaku, na kuuma harĩ ndibei yaku, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku akũrathimire, ũkamũhe.

Nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, na Jehova Ngai waku nĩagũkũũrire kuuma kũu. Nĩkĩo niĩ ngũgwatha wĩke ũndũ ũyũ. Kana no angĩkwĩra atĩrĩ, Ndigũthiĩ kuuma kũrĩ wee, tondũ nĩakwendete wee na nyũmba yaku, tondũ nĩ wega kũrĩ we gũikara hamwe nawe. Na ũkuoya kĩndũ kĩa gũtobora, na ũgatobora gũtũ rĩake kũrĩ mũrango, na agaatuĩka ndungata yaku nginya tene, na mũirĩtu waku ũgwĩka o ta ũguo. Tiguo njũru gũtuĩka kũrĩ hinya mbere yaku rĩrĩa marekio mathiĩ mehoro kuuma harĩ wee, tondũ mũcaara wa mwaka wa mũndũ

ũrĩa ũndũhĩrwo nĩagũtungatĩire mĩaka ĩtandatũ, na Mwathani Ngai waku nĩarĩkũrathimaga maũndũ-inĩ mothe marĩa ũngĩka.

Ciothe iria ciambĩrĩrĩria gũciarwo iria ingĩciarwo thĩinĩ wa ng'ombe ciaku, na thĩinĩ wa ng'ondu ciaku, iria njogothe ũciamũrĩre Mwathani Ngai waku. Ndũkarute wĩra na njaũ yaku ya irigithathi, na ndũkaniine irigithathi cia ng'ondu ciaku. Mbere ya Mwathani ũrĩrĩaga kĩo mwaka kuuma mwaka thĩinĩ wa handũ harĩa angĩthuura Mwathani Ngai waku, wee na nyũmba yaku. Angĩkorwo no kũrĩ na mũũmũ thĩinĩ wako, kĩrĩa kĩthua kana kĩhumu, mũũmũ mũũru, ndũkarute rĩo kũrĩ Mwathani Ngai waku.

Thĩinĩ wa matũũra maku nĩũkarĩa kĩo, ũrĩa ũtarĩ mũtheru thĩinĩ waku na ũrĩa mũtheru o ũguo no ũndũ ũmwe nĩmakarĩa ta thiiya kana thwariga. No thakame mũtikarĩe; mũkaamĩita thĩ ta maaĩ.

16

Rangĩra mweri wa arĩa ethĩ, na nĩũgathondeka Bathaka kũrĩ Mwathani Ngai waku, nĩgũkorwo mweri-inĩ wa arĩa ethĩ nĩwoimire kuuma Misiri ũtukũ. Na ũrutanĩrie igongona rĩa Bathaka kũrĩ Mwathani Ngai waku ng'ondu na ng'ombe handũ harĩa Jehova Ngai waku angĩthuura, nĩguo rĩĩtwa rĩake rĩĩtanwo kuo. Ndũkarĩe igũrũ rĩako ndawa, mĩthenya mũgwanja ũrĩe igũrũ rĩako mĩgate ĩtarĩ ndawa, mũgate wa mathĩĩna, tondũ na

kĩyo mwoimire kuuma Misiri, nĩguo mũririkane mũthenya wa kuuma kwanyu kuuma bũrũri wa Misiri mĩthenya yothe ya muoyo wanyu. Ndawa ĩrĩa ĩimbagia ndĩkoneka harĩ we thĩinĩ wa mĩhaka yaku yothe mĩthenya mũgwanja, na nyama iria ũkaarutĩra igongona hwaĩ-inĩ wa mũthenya wa mbere itikaraara nginya rũciinĩ. Ndũngĩhota kũrutĩra igongona rĩa Bathaka thĩinĩ wa itũũra o na rĩmwe rĩa matũũra maku marĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee. No kũrĩ handũ harĩa Jehova Ngai waku angĩthuura gwĩtwo rĩĩtwa rĩake kuo, ũkaathĩnjĩra Bathaka hwaĩ-inĩ kũrĩa riũa rĩthũagĩra, ihinda-inĩ rĩrĩa woimire bũrũri wa Misiri. Na ũgaahĩa na ũgaahĩa na ũrĩe handũ harĩa Mwathani Ngai waku agaathuura, na ũcooke rũciinĩ, na ũthiĩ mĩciĩ-inĩ yaku. Matukũ matandatũ ũrĩrĩĩaga mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, na mũthenya wa mũgwanja nĩ kĩũngano kĩa kũrĩkia, iruga rĩa Mwathani Ngai waku. Ndũgwĩka wĩra o wothe mũthenya ũcio, tiga o ũrĩa ũgwĩkwo nĩ roho.

Nĩũgatara ciumia mũgwanja wee mwene, kuuma rĩrĩa ũkwambĩrĩrĩria gũtũmĩra hiũ magethe-inĩ, ũambĩrĩrie gũtara ciumia mũgwanja. Na nĩũgathondeka gĩathĩ kĩa ciumia kũrĩ Mwathani Ngai waku, kũringana na ũrĩa guoko gwaku kũrĩ na hinya, kũringana na indo ciothe iria Mwathani Ngai waku angĩkũhe.

Na ũgaakena mbere ya Mwathani Ngai waku, wee na mũrũ waku, na mwarĩ waku, ndungata yaku, na ndungata ya mũirĩtu waku, na Mũlawii, na mũgeni, na mwana wa ngoriai, na mũtumia wa ndigwa ũrĩa arĩ thĩinĩ wanyu, thĩinĩ wa handũ

harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuurĩra we, kũĩtwo rĩĩtwa rĩake kũu.

Nawe nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, na nĩũkamenyerera na ũkarũmia maathani maya. Gĩathĩ kĩa hema ũgaaka harĩ wee mĩthenya mũgwanja rĩrĩa ũgaacookanĩrĩria kuuma kĩhuhĩro-ngano gĩaku na kuuma kĩhihĩro-ndibei gĩaku. Na ũgaakena thĩinĩ wa gĩathĩ gĩaku, wee na mũriũ waku, na mwarĩ waku, ndungata yaku, na mũirĩtu waku, na Mũlawi, na mũgeni, na mwana wa ngoriai, na mũtumia wa ndigwa ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa matũũra maku. Mĩthenya mũgwanja ũkũgĩa na iruga harĩ Mwathani Ngai waku kũndũ kũrĩa angĩthuura Mwathani Ngai waku, na angĩkorwo nĩarathima wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa maciaro maku mothe, na thĩinĩ wa wĩra wothe wa moko maku, na ũgaatuĩka ũkĩkenagĩra.

Mahinda matatũ ma mwaka-rĩ, arũme othe aku nĩmakooneka mbere ya Mwathani Ngai waku handũ harĩa angĩthuura Mwathani, thĩinĩ wa iruga rĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia, na thĩinĩ wa iruga rĩa ciumia, na thĩinĩ wa iruga rĩa hema. Ndũkaoneke mbere ya Mwathani Ngai waku ũtarĩ na kĩndũ. O mũndũ o wothe kũringana na hinya wa moko manyu, kũringana na kĩrathimo kĩa Mwathani Ngai waku kĩrĩa ekũheire.

Aciirithania na andĩki ũgaathondeka wee mwene thĩinĩ wa matũũra maku, marĩa Mwathani Ngai waku aheaga wee kũringana na mĩhĩrĩga, nao matuanĩre andũ ciira wa ũthingu.

Matigarũraga ciira, kana nĩmakoya iheo, tondũ iheo nĩihumagĩra maitho ma arĩa oogĩ, na nĩirutaga ciugo cia arĩa athingu. Kĩhooto kĩrĩa kĩagĩrĩire ũrĩrũmagĩrĩra, nĩguo mũtũũre, na mwĩtoonyithie mũgae bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee.

Ndũkahaande wee mwene mũtitũ, mũtĩ o wothe hau hakuhĩ na kĩgongona kĩa Ngai waku, ndũkeyakĩre wee mwene. Ndũkahaande gĩtugĩ gĩa kũhooya, kĩrĩa Jehova Ngai waku athũire.

17

Ndũkarutĩre Mwathani Ngai waku njaũ kana ng'ondu ĩrĩa ĩrĩ na kaũũgũ thĩinĩ wayo, ũndũ o wothe mũũru, nĩgũkorwo ũndũ ũcio nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku.

Angĩkorwo no wonekane thĩinĩ wa ĩmwe ya matũũra maku, marĩa Mwathani Ngai waku akũheaga wee, mũndũ mũrũme kana mũndũ mũka ũrĩa ũgwĩka ũũru mbere ya Mwathani Ngai waku, kũhĩtũkĩra kĩrĩkanĩro gĩake, Na mathiĩte matungatĩre ngai ingĩ, na macinamĩrĩre, riũa, kana mweri, kana kĩndũ o na kĩrĩkũ kĩa cia kuuma thĩ ya igũrũ, iria ndaakwathire. na amenyithio wee na ũtuĩrie mũno mũno, na ona ti-itherũ nĩgũtuĩkĩte ũhoro ũcio, nĩgũtuĩkĩte kĩndũ kĩrĩ magigi kĩu thĩinĩ wa Isiraeli, Nĩũkũruta mũndũ ũcio, kana mũndũ-wa-nja ũcio, na mũkaamahũũra na mahiga, nao nĩmagakua. Kũringana na ũira

wa eerĩ kana ũira wa atatũ nĩakooragwo, ũrĩa ũkuragwo ndakooragwo kũringana na ũira wa ũmwe. Na guoko kwa aira maheani ũira nĩgũkorwo igũrũ rĩake mbere gũũraga we, na guoko kwa andũ igũrũ kwa mũthia, na nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene.

Angĩkorwo na rĩrĩa gũkaagĩa hinya kuuma harĩ wee kiugo thĩinĩ wa ciira gatagatĩ wa thakame na thakame, na gatagatĩ wa ciira na ciira, na gatagatĩ wa kũhutia na kũhutia, na gatagatĩ wa ngarari na ngarari, ciugo cia ciira thĩinĩ wa matũũra manyu, nawe ũrĩkia gũũkĩra ũkambate ũthiĩ handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura kũu, Na wee nĩũgathiĩ kũrĩ athĩnjĩri-Ngai arĩa Alawii, na kũrĩ mũtuanĩri-ciira ũrĩa ũgaakorwo arĩ ho matukũ-inĩ macio, na maarĩkia gũtuĩria-rĩ, nĩmagakwĩra ituĩro rĩu. Na ũgaathondeka kũringana na ũhoro ũrĩa mangĩkwĩra kuuma handũ-inĩ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura, na ũmenyerere gwĩka mothe marĩa mangĩathwo watho harĩ we. Kũringana na watho na kũringana na ituĩro rĩrĩa mangĩkwĩra, nĩũgwĩka; ndũkehera kuuma kũrĩ kiugo kĩrĩa mangĩkwĩra, mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho.

Nake mũndũ ũrĩa angĩĩka na mwĩtĩĩo, nĩguo ndakae gwathĩkĩra mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũrũgamĩte gũtungata igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku, kana mũtuanĩri-ciira ũrĩa ũngĩkorwo arĩ matukũ-inĩ macio, nĩagakua mũndũ ũcio, nawe nĩũkeheria ũũru kuuma Isiraeli. Nao andũ othe marĩkia kũigua nĩmakamaka, na matigeeka maũndũ matarĩ matheru rĩngĩ.

Angĩkorwo no ũtoonye thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku arakũhe wee, na ũgaĩgara kuo, na ũtũũre igũrũ rĩakuo, na ũnjarie, nĩngahaanda igũrũ rĩakwa mwene mũthamaki, o ta ndũrĩrĩ iria ingĩ ithiũrũrũkĩirie niĩ, Gũtua nĩũgatua igũrũ rĩaku mwathi ũrĩa Mwathani Ngai nĩagathura we, kuuma kũrĩ ariũ a ithe waku nĩũgatua igũrũ rĩaku mwathi. Ndũkaahota gũtua igũrũ rĩaku mũndũ mũgeni, tondũ ti mũrũ wa ithe waku. Tondũ ti akeyongeria mwene ihenya, na ti akaagarũra andũ mathiĩ bũrũri wa Misiri, nĩguo ndakeyongerie mwene ihenya, nake Mwathani oigire atĩrĩ, mũtikongerera kũgarũra njĩra ĩno rĩngĩ. Nake ndakeyongeria atumia aingĩ, nĩguo ngoro yake ndĩkagarũrũke, na betha na thahabu ndakeyongeria mũno.

Na rĩrĩa aikara igũrũ rĩa wathani wake, nĩakaandĩkĩra we mwene watho ũyũ wa keerĩ thĩinĩ wa ibuku kuuma kũrĩ athĩnjĩri-Ngai a Alawii, na ĩgaakorwo hamwe nake, na nĩagathoma thĩinĩ wayo mĩthenya yothe ya muoyo wake, nĩguo emenyere gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku, na kũmenyerera maathani mothe maya, na gwĩka mawatho maya nĩguo ndĩkanenehio ngoro yake kuuma kũrĩ ariũ a ithe wake, nĩguo ndĩkahĩtie kuuma kũrĩ maathani mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nĩguo aingĩhie matukũ igũrũ rĩa wathani wake, we mwene na ariũ ake thĩinĩ wa ariũ a Isiraeli.

18

Gũtigakorwo na athĩnjĩri-Ngai Alawii, rũrĩrĩ ruothe rwa Lawi,

gĩcunjĩ kana mũgũnda hamwe na Isiraeli; maruta ma Mwathani nĩmo mũgũnda wao, nao nĩmakarĩa mo. Gĩkeno no ti gĩgaakorwo kũrĩ o gatagatĩ-inĩ ka ariũ a ithe wao, Mwathani we mwene nĩwe gĩkeno gĩake, o ta ũrĩa aamwĩrire. Na ũyũ nĩguo ũtuanĩro wa athĩnjĩri-Ngai indo kuuma kũrĩ andũ, kuuma kũrĩ arĩa marutaga magongona, kana nĩ njaũ, kana nĩ ng'ondu, na ũkaheana guoko kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai, na matama, na nda. Na maciaro ma mbere ma ngano yaku, na ma divai yaku, na ma maguta yaku, na maciaro ma mbere ma guoro ng'ondu ciaku ũkaheana kũrĩ we. Tondũ Mwathani nĩamũthuurire kuuma mĩhĩrĩga-inĩ yaku yothe, nĩguo arũgame mbere ya Mwathani Ngai, atungate na arathime rĩĩtwa rĩake, we mwene hamwe na ariũ ake gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli.

Akorwo no oke Mũlawii ooke kuuma itũũra rĩmwe rĩa matũũra ma ariũ othe a Isiraeli, kũrĩa we atũũraga arĩ mũgeni, kũringana na ũrĩa roho wake wendaga, handũ harĩa angĩthuura, Nĩagatungata rĩĩtwa-inĩ rĩa Mwathani Ngai wake, o ta ariũ a ithe othe ake Alawii arĩa marũngiĩ kũu mbere ya Mwathani Ngai waku. Gĩcunjĩ kĩrĩa kĩgaĩtwo nĩakarĩa, tiga kĩa kwendio kũringana na nyũmba. Angĩkorwo no ũtoonye bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee, ndũkwĩruta gwĩka kũringana na marĩ magigi ma ndũrĩrĩ icio.

Gũtikooneke thĩinĩ waku mũndũ ũrĩa ũtheragia mũriũ wake na mwarĩ wake na mwaki, mũrathi wa ũrathi, mũtaũri wa imenyithia, na mũrathi wa nyoni, na ũrogi. Kũina igũrũ rĩa mũndũ na kũmũhoya, mũhianĩrie, na mũrathi wa imenyithia,

akĩũria arĩa makuĩte. Nĩgũkorwo nĩ thũũrani kũrĩ Mwathani Ngai waku mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga maũndũ macio, nĩgũkorwo nĩ ũndũ wa thũũrani ici Mwathani nĩakanangithia o acio mehere ũthiũ-inĩ waku. Mũthembe ũgaatuĩka mbere ya Mwathani Ngai waku. Nĩgũkorwo ndũrĩrĩ ici, iria wee ũraingatithia, nĩigathikĩrĩria imenyithia na ũragũri, no harĩ wee ti ũguo Mwathani Ngai waku aheete.

Mũnabii kuuma kũrĩ ariũ a ithe wanyu, ta niĩ, nĩakarahũra kũrĩ inyuĩ Mwathani Ngai wanyu; wake nĩmũkamũigua. Kũringana na mothe marĩa mũndũ ũrĩa wĩtirie kuuma kũrĩ Mwathani wa Ngai waku kũu Horebu mũthenya wa kĩũngano, makiuga atĩrĩ, Tũtigacooka kũigua mũgambo wa Mwathani wa Ngai waku, na mwaki ũyũ mũnene tũtigacooka kũwona rĩngĩ, kana tũgakua. Nake Mwathani akĩnjĩĩra atĩrĩ, nĩ wega maũndũ mothe marĩa maaragia kũrĩ wee. Mũnabii nĩngaarahũra harĩ o kuuma kũrĩ ariũ a ithe wao, o ta wee, na nĩngaheana ciugo thĩinĩ wa kanua gake, nake nĩakaaria nao kũringana na ũrĩa wothe nĩngaamwatha. Nake mũndũ ũrĩa ũtakathikĩrĩria ũhoro wothe ũrĩa mũnabii ũcio akaaria na rĩĩtwa rĩakwa, niĩ nĩngamũherithia. Tiga mũnabii ũrĩa ũngĩĩka ũthingu-ĩ kwaria igũrũ rĩa rĩĩtwa rĩakwa kiugo kĩrĩa ndĩathire kwaria, na ũrĩa ũngĩaria thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa ngai ingĩ, akua mũnabii ũcio. Angĩkorwo no ũnjũũrie thĩinĩ wa ngoro yaku atĩrĩĩ, Tũkũmenya atĩa kiugo kĩrĩa Mwathani ataarie? Maũndũ mothe marĩa mũnabii ũcio angĩaria na rĩĩtwa rĩa Mwathani, na matikahaana, na matikahingio, ũndũ ũcio nĩ kiugo kĩrĩa Mwathani ndaaririe; mũnabii ũcio aaririe na waganu, mũtikamwĩtigĩre.

19

Akorwo no Mwathani Ngai waku ananiina ndũrĩrĩ iria Ngai akũhe bũrũri wacio, na mũgaagaya ũgai wao, na mũtũũre matũũra-inĩ mao na nyũmba-inĩ ciao, Matũũra matatũ nĩũkeyamũrĩra wee mwene gatagatĩ-inĩ ka bũrũri waku, ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe. Wĩcũririe ũhoro wa njĩra yaku, na ũgayanie mĩhaka ya bũrũri waku ĩtuĩke icunjĩ ithatũ, bũrũri ũrĩa Jehova Ngai waku akũhe, nayo ĩtuĩke handũ ha kũũrĩrwo nĩ mũndũ wothe ũrĩa ũraganĩte. Ũyũ no ũgaakorwo ũrĩ watho wa mũũragani, ũrĩa ũngĩũrĩra kũu, na agatũũra muoyo, ũrĩa ũngĩgũtha mũndũ wa itũũra rĩake atekũmenya, na ũyũ atamũthũire mbere ya ira na wa gatatũ. Na ũrĩa ũngĩtoonya hamwe na mũndũ wa itũũra rĩake thĩinĩ wa mũtitũ kũũngania ngũ, na guoko gwake kũhĩtũka na ithanwa rĩgĩtema mũtĩ, nakĩo kĩgera kĩa kĩgũtha kĩgũa kuuma mũtĩ-inĩ kĩgũthe mũndũ wa itũũra rĩake, nake akue, ũcio nĩakoora thĩinĩ wa itũũra rĩmwe rĩa matũũra macio, nake nĩagatũũra muoyo. Nĩguo ti ũrĩa ũrĩhĩria wa thakame arũmĩrĩre thuutha wa ũrĩa ũragĩte, tondũ nĩmacinĩtwo nĩ ngoro, na amũkinyĩrĩre, angĩkorwo njĩra nĩ ndaaya mũno, na agũthe roho wake, na ũyũ ti kũrĩ na ituĩro rĩa gĩkuũ, tondũ ti ũrĩa ũmũthũire arĩ we mbere ya ira, kana mbere ya mũthenya wa gatatũ. Nĩ ũndũ ũcio nĩkĩo ndĩragwatha kiugo kĩu, ngĩkwĩra atĩrĩ, matũũra matatũ nĩũkamũra harĩ wee mwene.

Angĩkorwo no Mwathani Ngai waku akaaria mĩhaka yaku, o ta

ũrĩa ehĩtĩire maithe maku, na Mwathani akũhe bũrũri wothe ũrĩa oigire atĩ nĩakũhe maithe maku, Angĩkorwo nĩũgũthikĩrĩria gwĩka maathani mothe maya marĩa ndĩragwatha ũmũthĩ, ũgwendete Mwathani Ngai waku, na ũthiiage na njĩra ciake ciothe matukũ mothe, nĩũkeyongera matũũra matatũ mangĩ hamwe na macio matatũ. Na thakame ya arĩa matarĩ na mahĩtia ndĩgaitwo bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe ũtuĩke igai rĩaku, na ndũgatuĩka mũrĩa ũrĩ na mahĩtia ma thakame.

No angĩkorwo mũndũ ũrĩa ũthũire mũndũ wa itũũra rĩake agĩtuĩka thĩinĩ waku, na amũoherie, na okĩre igũrũ rĩake, na ahũũre roho wake, na akue, na orĩre itũũra-inĩ rĩmwe rĩa matũũra macio, Nao nĩmagatũma kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩake, na nĩmakamũoya kũu, na nĩmakamũneana moko-inĩ ma andũ a thiritũ a thakame, nake nĩagaakua. Riitho rĩaku rĩtigamũhonokia, na nĩũgatheria thakame ĩtarĩ na ũũru kuuma Isiraeli, nayo nĩĩgũtuĩkĩra wega.

Ndũkagarũre mĩhaka ya mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, ĩrĩa maithe maku maarũgamĩtie igai-inĩ rĩrĩa wagaĩire bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga na ũndũ wa mĩtĩ. Mũira ũmwe ndagaikara kũruta ũira wa gũũkĩrĩra mũndũ kũringana na ũthingu wothe, na mehia mothe, na mehia mothe marĩa angĩkorwo ehia. Igũrũ rĩa kanua ka aira eerĩ, na igũrũ rĩa kanua ka aira atatũ, nĩho kiugo gĩothe gĩkaarũgama. Akorwo no mũira ũtarĩ wa kĩhooto arũgame gũũkĩrĩra mũndũ, akĩmũthitanga ũrĩa atarĩ mwĩhokeku harĩ Ngai wake Na andũ acio eerĩ arĩa marĩ na ngarari nĩmakarũgama mbere ya Mwathani, na mbere ya

athĩnjĩri-Ngai, na mbere ya aciirithania arĩa mangĩkorwo marĩ kuo matukũ-inĩ macio. Na aciirithania matuĩrie ũhoro ũcio na ũũgĩ mũingĩ, na ona mũira ũcio ũtarĩ wa kĩhooto nĩoigĩte maũndũ ma maheeni, arũgamĩrĩire mũrũ wa nyina. Na inyuĩ nĩmũkamwĩka o ta ũrĩa eekire ũũru gwĩka kũrĩ mũrũ wa nyina, na nĩũkeheria ũũru kuuma thĩinĩ wanyu ene. Na arĩa angĩ matigaire maiguĩte nĩmakamaka, na matikongerera rĩngĩ gwĩka kũringana na kiugo kĩrĩa kĩũru kĩu thĩinĩ wanyu. Riitho rĩaku rĩtigakaiguĩra tha, roho handũ ha roho, riitho handũ ha riitho, igego handũ ha igego, guoko handũ ha guoko, kũgũrũ handũ ha kũgũrũ.

20

Kana no ũthiĩ ũtoonye mbaara-inĩ igũrũ rĩa thũ ciaku, na ũone mbarathi na mũhaici na andũ maingĩ gũkĩra waku, ndũgetigĩra kuuma kũrĩ o, nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku arĩ hamwe nawe, ũrĩa waambatithirie wee kuuma bũrũri wa Misiri. Na gũgaatuĩka rĩrĩa ũgaakuhĩrĩria mbaara, nake mũthĩnjĩri-Ngai akuhĩrĩria, nĩakaaria andũ, Na nĩakoiga kũrĩ o atĩrĩ, Thikĩrĩria Isiraeli, inyuĩ nĩmũrathiĩ ũmũthĩ mbaara-inĩ gũũkĩrĩra thũ cianyu, ndĩkaregere ngoro yanyu, mũtigetigĩre, kana mũtihuunjwo, kana mũtĩgarũrũke kuuma ũthiũ-inĩ wao. Tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩwe ũthiiaga mbere hamwe na inyuĩ, kũrũa mbaara hamwe na inyuĩ na thũ cianyu, nĩguo amũhonokie.

Nao nĩmakaaria andũ-a-marũa kũrĩ andũ makiuga, Nũũ mũndũ ũrĩa wakĩte nyũmba njerũ na ndaamĩamũrĩte? Nĩathiĩ na acooke mũciĩ gwake, ndakae gũkua mbaara-inĩ, na mũndũ ũngĩ nĩakamĩamũra. Nũũ mũndũ ũrĩa ũhaandĩte mũgũnda wa mĩthabibũ na ndakenire kuuma harĩo? Nĩathiĩ na acooke mũciĩ gwake, ndagakue mbaara-inĩ, nake mũndũ ũngĩ akenere kuuma harĩo. Na nũũ mũndũ ũrĩa ũhikĩtie mũndũ wa nja, na ndamũoire? Nĩathiĩ na acooke mũciĩ gwake, ndakae gũkua mbaara-inĩ, na mũndũ ũngĩ amũoe. Nao andũ-a-marũa nĩmakongerera kwaria kũrĩ andũ, na nĩmakoiga atĩrĩ, Nũũ mũndũ ũrĩa wĩtigĩrĩte na arĩ mwĩtigĩri ngoro-inĩ? Nĩathiĩ acooke mũciĩ-inĩ wake, nĩguo ndagatũme ngoro ya mũrũ-wa-nyina ĩĩtigĩre, o ta ĩrĩa yake ĩtariĩ. Nĩgũkorwo rĩrĩa andũ-a-marũa matigĩtiga kwaria kũrĩ andũ, nao nĩmagathondeka atongoria a mbũtũ ya ita matongoragia andũ.

Angĩkorwo no ũgaathiĩ harĩ itũũra inene kũrũa mbaara nao, ũmeete nao na thayũ. Akorwo nĩmakũcookeria ũhoro wa thayũ na makũhingũrĩre, andũ othe arĩa makonekete thĩinĩ wayo magaatuĩka aku a kũrĩha igooti na a gũgwathĩkĩra. Kana no matigeathĩkĩra wee, na meeke harĩ nawe mbaara, nĩũgaathiũrũrũkĩria rĩo, nginya rĩrĩa angĩkũneana kũrĩ wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa moko maku, na nĩũkahũũra arũme othe ao na rũhiũ rwa njora, Tiga o atumia na mĩrigo, na mahiũ mothe, na indo ciothe iria ingĩkorwo kũu itũũra-inĩ, na indo ciothe cia gũtahwo nĩũgacitaha wĩ mwene, na ũrĩe indo ciothe cia gũtahwo cia thũ ciaku, iria Mwathani Ngai waku ekũhe wee. Ũguo nĩũgwĩka matũũra mothe marĩa maraihu marĩ

aku mũno, ti kuuma matũũra-inĩ ma ndũrĩrĩ ici, cia Mwathani Ngai waku ekũhe kũgaya bũrũri wao. Mũtikahonokia kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩhũmaga No mũtũũrĩre nĩ kĩrumi mũkaaneana o kĩrumi: Mũhiti, na Mũamori, na Mũkaanani, na Mũperizi, na Mũhivi, na Mũjebusi, na Mũgirigashi, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku agwathire, Nĩguo matikaramĩrutanie gwĩka inyuĩ maũndũ mothe marĩ magigi mao, marĩa mothe meekire kũrĩ ngai ciao, na nĩmũkwĩhia mbere ya Mwathani Ngai wanyu.

Angĩkorwo ũthiũrũrũkĩrie itũũra rĩmwe mĩthenya mĩingĩ kũrĩhũũrana narĩo nĩguo ũrĩnyiite, ndũkananiine mĩtĩ yarĩo na kũmĩgwatĩria igera, no kuuma harĩo ũrĩe; no rĩrĩ, ndũkanamĩteme. Kaĩ mũtĩ ũrĩa ũrĩ mũgũnda-inĩ nĩ mũndũ, atĩ ũtoonye mbere yaku thĩinĩ wa rũgiri? No mũtĩ ũrĩa ũũĩ atĩ ti wa kũrĩa matunda, ũcio nĩũkanange na ũũtemange, na ũũake mĩgĩĩko igũrũ rĩa itũũra inene ĩrĩa ĩkũrũagĩra mbaara, nginya ĩneanwo.

21

Angĩkorwo no wonekane mũndũ mũgurarĩtio thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga nĩguo ũwĩgaĩre, agũĩte werũ-inĩ, na matimenyi ũrĩa amũgũthĩte, Kĩama kĩa athuuri aku na aciirithania aku nĩmakoima nja, na nĩmakaigana igũrũ rĩa matũũra marĩa marĩthiũrũrũkĩirie mũndũ ũrĩa ũragĩtwo. Na nĩgũgaakorwo itũũra rĩrĩa rĩhakuhĩrĩirie harĩa mũndũ ũrĩa ũgurarĩtio arĩ, nake kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩu nĩgũkuoya

moori wa ngombe, ũrĩa ũtarĩ ũrutĩtwo wĩra, na ũrĩa ũtarĩ ũguucĩtio icooki, Nao nĩmakaharũrũkia kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩu mũhũũri thĩ kũrĩma kũrĩa kũrĩ na mahiga, kũrĩa gũtarĩmĩtwo kana gũkahandwo mbegũ, na nĩmakauna mũhũũri ũcio ngingo kũrĩma kũu. Nao athĩnjĩri-Ngai arĩa Alawii nĩmagooka, tondũ nĩo Mwathani Ngai athuurire kũrũgama mbere yake, na kũrathima na ũndũ wa rĩĩtwa rĩake, na kũringana na kanua kao nĩkuo gũgaatuĩrwo ngarari ciothe, na ũhutanĩri wothe. Na kĩama gĩothe kĩa athuuri a itũũra rĩu arĩa maguhĩrĩria mũndũ ũrĩa mũgurarĩtio nĩmagathambia moko mao igũrũ wa mũtwe wa moori ĩrĩa yaunĩtwo ngingo kũu mũkuru, Na magĩcookia, makiuga atĩrĩ, Moko maitũ ti moitire thakame ĩno, na maitho maitũ ti monete. Tuĩka mũigua tha kũrĩ andũ aku a Isiraeli, arĩa wekũũrire Mwathani, nĩguo thakame ĩtarĩ na ũũru ndĩkagie gatagatĩ-inĩ ka andũ aku a Isiraeli, na thakame ĩyo nĩĩkahorohererio harĩ o. Wee no nĩũkeheria thakame ĩtarĩ na ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene, angĩkorwo nĩũgwĩka ũrĩa mwega na ũrĩa ũkenagia mbere ya Mwathani Ngai waku.

Akorwo no ũthiĩte ũtoonye mbaara-inĩ igũrũ rĩa thũ ciaku, nake Mwathani Ngai waku aciheane moko-inĩ maku, nawe ũtahe indo ciao iria itahĩtwo, na wone thĩinĩ wa indo cia mbaara mũndũ-wa-nja mwega mũno kũrora, na ũmwĩrirĩrie, na ũmũoe atuĩke mũtumia waku, na ũmũrehage thĩinĩ wa nyũmba yaku, na ũmũenjage mũtwe wake, na ũmũtemage njara, Na ũkaaruta nguo cia ũtahe kuuma harĩ we, nake nĩagaikara thĩinĩ wa nyũmba yaku, na nĩakarĩra ithe na nyina mweri wa matukũ, na

thuutha wa maũndũ macio ũgatoonya kũrĩ we na ũgatũũrania nake, nake nĩagatuĩka mũtumia waku.

Na gũgaakorwo ũtamwenda, ũkaamũrekereria athiĩ eheri, na kwendia ndagaendio betha, ndũkamũnyarare, nĩ ũndũ nĩwamũnyiihirie.

Angĩkorwo mũndũ mũrũme arĩ na atumia eerĩ, ũmwe wake wendete, na ũmwe wake athũire, nao eerĩ mamũciarĩre ciana, nake mũriũ wa irigithathi atuĩke wa ũrĩa athũire, Na rĩrĩa mũthenya agaagayania ariũ ake indo ciake ta igai, ndangĩhota kũhe ũhoro wa irigithathi mũriũ wa ĩrĩa yendetwo, aregete mũriũ wa ĩrĩa ĩthũirwo ũrĩa irigithathi, No rĩrĩ, mũriũ wa irigithathi wa mũndũ-wa-nja ũrĩa ũthũirwo nĩakamenyithia kũmũhe maita meerĩ kuuma indo ciothe iria ingĩonekana harĩ we, tondũ ũyũ nĩwe kĩambĩrĩria kĩa ciana ciake, na ũyũ nĩwe wagĩrĩirwo nĩ ũhoro wa ũrĩa wa irigithathi. Angĩkorwo mũndũ ũmwe arĩ na mũriũ ũtathĩkagĩra na ũremeire ũtathĩkagĩra mũgambo wa ithe na mũgambo wa nyina, na nĩmamũherithie, no ndathĩkagĩra, Na rĩrĩa baba wake na nyina wake maanyiita, nĩmakamuuma kũrĩ kĩama kĩa athuuri kĩa itũũra rĩake, na kũrĩ kĩhingo kĩa handũ hau, Nao nĩmakoiga kũrĩ andũ a itũũra rĩao atĩrĩ, Mũriũ witũ ũyũ ndarathĩkĩra na nĩarakaria, ndathĩkagĩra mũgambo witũ, mũtinyi wa mbeca na nĩanyuuaga ndibei mũno. Nao nĩmakamuura na mahiga we anduiru a itũũra rĩake na mahiga, na nĩagakua, na nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ ene, na arĩa angĩ maiguire nĩmakamaka.

Angĩkorwo no gũtuĩka thĩinĩ wa mũndũ ũmwe wĩhia ũrĩa ũtuanĩrwo gĩkuũ, na akua, na mũmĩcuuragie mũtĩ-inĩ, Mwĩrĩ wake ndũgaakomaga igũrũ rĩa mũtĩ, no mũkaamũthika na mbĩra mũthenya ũcio, tondũ mũndũ wothe ũcunjurio igũrũ rĩa mũtĩ nĩ mũrumĩtwo nĩ Ngai, na mũtikanathaahie bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe ũrĩ igai.

22

Ndũkaone njaũ ya mũrũ wa thoguo, kana ng'ondu yake, ikĩũrũũra njĩra-inĩ, ũcirikane. Ũcookerie mũrũ wa thoguo, na ũmĩnengere. Angĩkorwo mũrũ wa thoguo ti akuhĩrĩria kũrĩ wee, kana ti ũmũmenye, ũkaamũcookanĩrĩria thĩinĩ wa nyũmba yaku, na ũgaakorwo hamwe na wee nginya rĩrĩa angĩmacaria mũrũ wa thoguo, na ũkaamũcookeria. Ũguo nĩũgwĩka ndigiri yake, na ũguo nĩũgwĩka nguo yake, na ũguo nĩũgwĩka kũringana na indo ciothe cia mũrũ wa nyũkwa iria ciũrĩte kuuma harĩ we, na ũcione. Ndũngĩhota gũtiganĩria. Ndũkaona ndigiri ya mũrũ wa nyũkwa kana njaũ yake ĩgũĩte njĩra-inĩ, ndũkanaregane nacio; ũkĩambararia nĩũgaciambararia hamwe nake.

Gũtikagĩa indo cia mũndũ mũrũme igũrũ wa mũndũ-wa-nja, na mũndũ mũrũme ndakehumbaga nguo ya mũndũ-wa-nja, nĩgũkorwo kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku nĩ mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga maũndũ macio. Akorwo ũgũtũnga gĩtara kĩa nyoni mbere ya ũthiũ waku njĩra-inĩ kana igũrũ rĩa mũtĩ o wothe kana igũrũ rĩa thĩ, tũnoru kana matumbĩ, na nyina

arĩ amahatagĩra igũrũ rĩa tũnoru kana igũrũ rĩa matumbĩ, ndũkoe nyina hamwe na ciana. Kũrekia ũgaatũma nyina, no ciana ũgacikuĩra wee mwene, nĩguo wega ũgũtuĩke harĩ wee, na ũtũũre matukũ maingĩ.

Angĩkorwo wee ũaka nyũmba njerũ, na ũthondeke thũmbĩ kũrĩ marũa ma nyũmba yaku, na ndũgathondeke ũragani thĩinĩ wa nyũmba yaku, angĩkorwo mũndũ agũa kuuma kũu. Ndũkahaande mũgũnda waku wa mĩthabibũ na mbegũ cia mĩthemba mĩingĩ, nĩguo maciaro na mbegũ ĩrĩa ũngĩhaanda hamwe na maciaro ma mũgũnda waku wa mĩthabibũ itigatuĩke nyamũre. Ndũkarime na njaũ na ndigiri hamwe. Ndũkehumbata nguo ya ungumania, guoya wa ng'ondu na gatani hamwe. Mĩkanda ĩrĩa mĩogothe ũgaathondeka wee mwene igũrũ rĩa mĩthia ĩna ya nguo ciaku, iria ũngĩĩhumba nacio.

Angĩkorwo no mũndũ ũrĩa ũkuoya mũtumia na atũũranie nake, na athũire ũcio, na aigĩrĩre kũmĩigĩrĩra ciugo cia kũhitha ũndũ, na aharũrũkie rĩĩtwa rĩake rĩũru, na oige, Mũndũ-wa-nja ũyũ nĩndamũkĩra, na rĩrĩa ndamũkuhĩrĩria, ndiigana kũona ũtheru wake wa ũirĩtu, Na kuoya ithe wa mwana na nyina nĩmakarutia ũthoni wa mwana kũrĩ kĩama kĩa athuuri kĩhingo-inĩ. Na nĩakoiga ithe wa mwana kũrĩ kĩama kĩa athuuri, mwarĩ wakwa ũyũ nĩndaheete mũndũ ũyũ mũtumia, na aathũire we. Rĩu ũyũ nĩekĩraga harĩ ĩno ciugo cia ũhoro wa kũhitha, akiuga atĩrĩ, Ndionete ũthoni kũrĩ mwarĩ waku, na ici nĩcio ũthoni wa mwarĩ wakwa. Nao nĩmagatambũrũria nguo mbere ya kĩama kĩa athuuri a itũũra. Nao kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩu nĩmakooya

mũndũ ũcio, na nĩmakamũruta. Na nĩmakamuherithia cekeri igana, na nĩmakaheana ithe wa mũirĩtu ũcio, tondũ nĩarutire rĩĩtwa rĩũru igũrũ rĩa mũirĩtu gathirange wa Isiraeli, na nĩagaatuĩka mũtumia wake, na ndangĩhota kũmũte matukũ mothe.

Angĩkorwo no igũrũ rĩa ma-kĩhooto gĩtuĩke kiugo kĩu, na ũthaka wa mũirĩtu ndũonekire harĩ mũirĩtu ũcio mwĩthĩ, Na nĩmakarutia mũirĩtu ũcio mĩrango-inĩ ya nyũmba ya ithe wake, na nĩmakamũhũũra na mahiga, nake nĩagakua, tondũ nĩekire ũrimũ gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli na ũndũ wa kũhũũra ũmaraya nyũmba ya ithe wake, na nĩũkaeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ.

Angĩkorwo no wonekane mũndũ komete na mũndũ-wa-nja ũrĩa ũhikĩtio mũndũ, mũkooraga eerĩ, mũndũ ũcio komete na mũndũ-wa-nja ũcio, na mũndũ-wa-nja ũcio, na nĩũkeheria ũũru kuuma Isiraeli. Angĩkorwo no gũtuĩka mũirĩtu mũtheru ahikĩtio mũndũ mũrũme, na mũndũ akĩmũona thĩinĩ wa itũũra, akomaga nake, Mũkaaruta eerĩ igũrũ rĩa kĩhingo kĩa itũũra rĩao, na makahũũrwo na mahiga, na makue, mũirĩtu mũnini, tondũ ndaanĩrĩire thĩinĩ wa itũũra, na mũndũ mũrũme, tondũ anyiihirie mũtumia wa mũndũ wa hakuhĩ, na nĩũkeheria ũũru kuuma kũrĩ inyuĩ. Angĩkorwo no rĩrĩ thĩinĩ wa werũ kũgĩa mũndũ mũirĩtu ũrĩa mũhikanie, na akĩmũhatĩrĩria akomana nake, mũkooraga ũrĩa ũkomana nake wiki. Na mũirĩtu ũcio mũnini ti kũrĩ na mehia ma gĩkuũ, o ta ũrĩa mũndũ angĩarahũka igũrũ rĩa mũndũ wa itũũra, na oorage roho rĩake, ũguo nĩguo

ũndũ ũyũ ũtariĩ. Tondũ mũgũnda-inĩ nĩkuo aamũonire, mũirĩtu ũcio wahikĩtio nĩanĩrĩire, na gũtiarĩ mũndũ wa kũmũteithia.

Angĩkorwo no mũndũ onaga mũirĩtu mũthiũ ũrĩa ũtarĩ ahikĩtio, na arĩkia kũhatĩrĩria akomaga nake, na onekaga, Mũndũ ũrĩa komete na we nĩakaheana kũrĩ ithe wa mũirĩtu mĩrongo ĩtano ya didrachma cia betha, na nĩagatuĩka mũtumia wake, tondũ wa ũrĩa amũnyiihirie, ndangĩhota kũmũingatia ihinda rĩothe.

23

Mũndũ ndagoya mũtumia wa ithe wake, na ndakaguũria kĩhumbĩri kĩa ithe wake.

Mũndũ ũrĩa mũthuthĩre kana ũrĩa mũtinĩtwo ndagatoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani. Mũndũ ũrĩa ũciarĩtwo nĩ mũmaraya ndagatoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani.

Mũamoni na Mũmoabi matikoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani, na nginya rũciaro rwa ikũmi matikoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani, na nginya tene. Tondũ matiacemanirie nao hamwe na mĩgate na maaĩ njĩra-inĩ, rĩrĩa mwoimaga Misiri, na tondũ maandĩkire Balaamu mũrũ wa Beori kuuma Mesopotamia nĩguo akũrume. Na Mwathani Ngai waku ndaigire gũthikĩrĩria Balaamu, na Mwathani Ngai waku akĩgarũra irumi igĩtuĩka kĩrathimo, tondũ Mwathani Ngai waku nĩendete wee. Ndũkaarie maũndũ ma thayũ kana ma kũmaguna kũrĩ o mĩthenya yothe

yaku nginya tene. Ndũkaregere Mũiduma, tondũ mũrũ wa nyũkwa waku nĩwe, ndũkaregere Mũmisiri, tondũ mũgeni watuĩkire bũrũri-inĩ wake. Ciana angĩkorwo maciarĩirwo, rũciaro rwa gatatũ nĩmagatoonya kĩũngano-inĩ kĩa Mwathani.

Angĩkorwo no ũthiĩ kũamba hema igũrũ rĩa thũ ciaku, na ũmenyerere kuuma ũhoro-inĩ wothe wa ũũru. Akorwo kana, thĩinĩ waku kũrĩ mũndũ ũrĩa ndagathera theru kuuma kũrĩ ũtukũ wake wa ũtukũ, nĩakoima nja ya kambĩ ĩyo, na ndagatoonya thĩinĩ wa kambĩ ĩyo. Na gũgaatuĩka hĩndĩ ya hwaĩ-inĩ nĩegwĩthamba mwĩrĩ wake na maaĩ, na riũa rĩathũa nĩagatoonya kambĩ. Na handũ nĩhakorwo harĩ kũrĩ we nja ya kambĩ, na ũkuuma ho nja. Na mũtĩ ũgaatuĩka waku igũrũ rĩa mũcibi waku, na ũgaatuĩka rĩrĩa ũgaikara thĩ nja, ũgeenja thĩinĩ waguo, na ũrĩkia kũrehe, ũhumbĩre ũtheri waku. Tondũ Mwathani Ngai waku athiiagĩra thĩinĩ wa kambĩ yaku nĩguo akũhonokie na aneane thũ yaku mbere yaku, kambĩ yaku ĩrĩtuĩkaga theru, na ndĩkoneke thĩinĩ waku ũndũ wa thoni, nĩguo ndakae gũgarũrũka kuuma harĩ wee.

Ndũkaneana ndungata kũrĩ mwathi wake, ũrĩa anyiitanĩtio harĩwe kuuma kũrĩ mwathi wake. Hamwe na waku nĩagatũũra, thĩinĩ wanyu nĩagatũũra kũrĩa kĩngĩoneka kĩega harĩ we; ndũkanamũthĩĩnia. Gũtirĩ gũgaakorwo mũmaraya kuuma kũrĩ airĩtu a Isiraeli, na gũtirĩ gũgaakorwo mũndũ ũrĩa wĩmarayagia kuuma kũrĩ aanake a Isiraeli. Gũtirĩ gũgaakorwo mũndũ ũrĩa ũrehaga kĩrĩkanĩro kuuma kũrĩ airĩtu a Isiraeli, na gũtirĩ gũgaakorwo mũndũ ũrĩa ũrehagwo kĩrĩkanĩro kuuma kũrĩ

aanake a Isiraeli. Ndũkanarehe mũcaara wa mũmaraya, kana ũhũũranio wa ngui thĩinĩ wa nyũmba ya Mwathani Ngai waku nĩ ũndũ wa mwĩhĩtwa o wothe, tondũ nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku, na icio cierĩ.

Ndũkanatokia mũrũ wa nyũkwa waku uumithio wa betha, na uumithio wa irio, na uumithio wa kĩndũ o gĩothe kĩrĩa ũngĩmũkombithia. Kũrĩ mũndũ wa kũngĩ ũkamuonia uumithio, no kũrĩ mũrũ wa thoguo waku ndũkamuonia uumithio, nĩguo Mwathani Ngai waku akũrathime thĩinĩ wa mawĩra mothe maku igũrũ wa thĩ ĩrĩa ũratoonya kuo kũmĩgaya.

Kana no ũngĩĩhĩtia ĩhĩtia kũrĩ Mwathani Ngai waku, ndũgaikara ũkũmĩcũkĩria kũmĩcookia, nĩgũkorwo ũcaragia nĩakacaria Mwathani Ngai waku kuuma kũrĩ wee, na ĩgaatuĩka mehia thĩinĩ waku. No ũngĩkorwo ndũkwenda kũhooya, gũtirĩ mehia harĩwe. Ũrĩa wothe ũkiumaga na kanua gaku ũkamenyerera, na ũkeka o ta ũrĩa wĩhĩtire Mwathani Ngai kĩheo, kĩrĩa waririe na kanua gaku.

Angĩkorwo no ũtoonye thĩinĩ wa magetha ma mũndũ wa hakuhĩ nawe waku, na ũcookanĩrĩrie masira ma ngano na moko maku, ti ũkaiga rũhiũ rwa gũgetha igũrũ wa magetha ma mũndũ wa hakuhĩ nawe waku. Kana no ũtoonye thĩinĩ wa mũgũnda wa mĩthabibũ wa mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, ũrĩe thabibũ, o ũingĩ wa kũhũũnia roho yaku, no thĩinĩ wa indo ya kũigĩra ndũkae ũciĩkĩre.

24

Akorwo no mũndũ ũrĩa ũngĩoya mũtumia, na atũũranie nake, na gũgaatuĩka akorwo ndangĩmũona ũtugi mbere yake, nĩ ũndũ nĩonete thĩinĩ wake ũndũ wa thoni, na nĩakamwandĩkĩra ibuku rĩa gũtigana, na amĩneengere moko-inĩ make, na amũrutie kuuma nyũmba yake, na athiĩte atuĩke wa mũndũ-rũme ũngĩ, Na athũire ake mũndũ ũrĩa wa kũrĩkĩrĩria, na andĩke ake ibuku rĩa gũtigana, na aheane thĩinĩ moko make, na amũingate kuuma nyũmba yake, na akue mũndũ ũrĩa wa kũrĩkĩrĩria ũrĩa aamũnyiitire we mwene mũka. Mũndũ ũrĩa wa mbere ũrĩa wamũrutire ndangĩhota kũmũcookia kũmũoya atuĩke mũtumia wake rĩngĩ thuutha wa kũgwatwo nĩ thaahu, tondũ ũndũ ũcio nĩ kĩndũ kĩrĩ magigi mbere ya Mwathani Ngai waku, na mũtigathaahia bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe ũrĩ igai.

Angĩkorwo mũndũ ũrĩa ũkuoya mũtumia o rĩu, ti akuuma agathe mbaara-inĩ, na ti akuigĩrĩrwo ũndũ o na ũrĩkũ. Atheru akaakorwo thĩinĩ wa nyũmba yake mwaka ũmwe, akenagia mũtumia wake ũrĩa oyire.

Ndũkaagwata ihiga rĩa gĩthĩo ta kĩhitio, kana ihiga rĩa gĩthĩo rĩa igũrũ, tondũ ũyũ nĩegwataga roho ta kĩhitio. Angĩkorwo mũndũ anyiitwo akĩiya roho kuuma kũrĩ ariũ a ithe ake a ariũ a Isiraeli, na arĩkia kũmũhinyĩrĩria amwendie, mũici ũcio nĩagakua, na nĩmũkeheria ũũru kuuma kũrĩ anyu ene. Menyerera wee mwene thĩinĩ wa kũhutania kwa mangũ, ũmenyerere mũno

gwĩka kũringana na watho wothe ũrĩa athĩnjĩri-Ngai a Alawii mangĩmwĩra, o ta ũrĩa ndamwatha; menyererai gwĩka. Ririkana ũrĩa wothe Mwathani Ngai waku eekire Miriamu njĩra-inĩ, rĩrĩa mwoimaga Misiri.

Akorwo nĩ kũrĩ na thiirĩ kana, harĩ mũndũ ũrĩa ũrĩ hakuhĩ nawe, thiirĩ o ũrĩkũ, ndũkanatoonye thĩinĩ wa nyũmba yake kuoya kĩndũ gĩa kũrũgamĩrĩra thiirĩ ũcio wake. Nja ũrũgame, na mũndũ ũrĩa ũrĩ na thiirĩ yaku thĩinĩ wake nĩakarehera wee kĩhitũ nja. Angĩkorwo mũndũ nĩathĩĩnĩte, ndũkakome ũrĩ na kĩndũ kĩa kũrũgamĩrĩra gĩake. Nĩũgacookia kĩndũ kĩa rũhitho gĩake kũrĩ gũthũa riũa, nake nĩagakoma na nguo yake, nake nĩagakũrathima, naguo ũndũ ũcio ũgaatuĩka ũtugi harĩwe mbere ya Mwathani Ngai waku. Ndũkanerere mũcaara wa mũthĩĩni na wa mũndũ ũrĩa ũbataire kuuma kũrĩ ariũ a thoguo, kana kuuma kũrĩ ageni arĩa marĩ thĩinĩ wa matũũra maku. Mũthenya o ũcio ũkaahe mũcaara wake, riũa rĩtikagũa igũrũ rĩake, tondũ nĩ mũthĩĩni, na thĩinĩ wake arĩ na mwĩhoko, nake akaanĩrĩra kũringana nawe kũrĩ Mwathani, na ũkaagĩa na mehia. Maithe matikakua nĩ ũndũ wa ciana, na ariũ matikakua nĩ ũndũ wa maithe; o mũndũ akakua nĩ ũndũ wa mehia make mwene. Ndũkaagarũra ciira wa mũgeni na wa mwana wa ngoriai na wa mũtumia wa ndigwa. Ndũgakuoya nguo ya mũtumia wa ndigwa ũmĩtuĩke kĩndũ gĩa kũrũgamĩrĩra thiirĩ, na nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, na Mwathani Ngai waku nĩagũkũũrire kuuma kũu, nĩ ũndũ ũcio niĩ ndĩragwatha gwĩka ũhoro ũyũ.

Akorwo nĩũgetha magetha mũgũnda-inĩ waku, na ũriganĩrwo nĩ kĩoho mũgũnda-inĩ waku, ndũgacookerere kũgĩkuua; kĩgaakorwo kĩrĩ kĩa mũgeni, na kĩa mwana wa ngoriai, na kĩa mũtumia wa ndigwa, nĩguo Mwathani Ngai waku akũrathime mawĩra-inĩ mothe ma moko maku. Akorwo ũngĩuna matunda ma mĩtamaiyũ, ndũgacooka thuutha kũũngania iria irĩ thuutha waku. Kũrĩ mũgeni, na kũrĩ mwana wa ngoriai, na kũrĩ mũtumia wa ndigwa ĩgaatuĩka. Na nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, niĩ ndĩragwatha gwĩka kiugo kĩu. Angĩkorwo no ũgaatunga mũgũnda waku wa mĩthabibũ, ndũgaatunga rĩngĩ ũrĩa ũtigĩtwo thuutha waku; ũrĩa ũtigĩtwo ũgaakorwo nĩ mũgeni, na mwana wa ngoriai, na mũtumia wa ndigwa. Nĩũkaririkana atĩ warĩ ndungata bũrũri wa Misiri, nĩ ũndũ ũcio niĩ nĩndĩragwatha gwĩka ũhoro ũyũ.

25

Angĩkorwo no kũgĩe ngarari gatagatĩ ka andũ, na moke ciira-inĩ, na matuĩre ciira, na matuĩre ũrĩa ũrĩ kĩhooto atĩ nĩ kĩhooto, na matuĩre ũrĩa ũtarĩ mwĩtigĩri-Ngai ciira, Na nĩgũkorwo, angĩkorwo agĩrĩire iboko ũrĩa ũtarĩ mũthingu, ũkaamũharũrũkia mbere ya aciirithania, na nĩmakamũhũũra mbere yao kũringana na ũtarĩ mũthingu wake. Na namba mirongo ĩna makaamũhũũra, we matikoongerera; angĩkorwo no wongerere kũmũhũũra igũrũ rĩa iboko icio nyingĩ, mũrũ-wa-nyũkwa waku nĩakaconorithio mbere yaku. Ndũkahaicia

ndegwa ĩrĩa ĩrahũra ngano.

Angĩkorwo ariũ a ithe maikaraga hamwe igũrũ rĩa kĩndũ kĩmwe, na ũmwe wao akue, na ndaarĩ na mbegũ, mũtumia wa ũrĩa ũkuĩte ndagatuĩka wa mũndũ ũngĩ nja ũtarĩ wa gũkuhĩrĩria, mũrũ wa ithe wa mũthuuriwe nĩagatoonya kũrĩ we, na nĩakamũoya atuĩke mũtumia wake mwene, na nĩagatũũrania nake. Nake kaana karĩa angĩciara, nĩgekagwo kuuma rĩĩtwa-inĩ rĩa ũrĩa ũkuĩte, na rĩĩtwa rĩake ndĩrĩthario kuuma Isiraeli.

Kana no mũndũ ũcio ndarendaga kwendia kuoya mũtumia wa mũrũ-wa-nyina wake, nake mũtumia ũcio nĩakahaica athiĩ kĩhingo-inĩ kũrĩ kĩama kĩa athuuri, nake nĩakoiga atĩrĩ, mũrũ-wa-nyina wa mũthuri wakwa ndarendaga kũrũgamia rĩĩtwa rĩa mũrũ-wa-nyina wake thĩinĩ wa Isiraeli, mũrũ-wa-nyina wa mũthuri wakwa ndarendire. Nao nĩmakamuĩta kĩama kĩa athuuri a itũũra rĩake, na nĩmakaaria nake, na arũgamĩte oige, Niĩ ndikwenda kũmĩoya ĩyo. Na mũndũ-wa-nja wa mũrũ-wa-nyina wake akuhĩrĩria mbere ya kĩama kĩa athuuri, nĩakaruta kĩratu gĩake kĩmwe kuuma kũrĩ kĩgũrũ gĩake, na atuĩre ũthiũ-inĩ wake, na acookie oige atĩrĩ, Ũguo nĩguo makaĩka kũrĩ mũndũ ũrĩa ũtaaka nyũmba ya mũrũ-wa-nyina wake thĩinĩ wa Isiraeli. Nake rĩĩtwa rĩake nĩrĩkeetwo thĩinĩ wa Isiraeli, nyũmba ya ũrĩa wohororire kĩraatũ.

Akorwo no andũ marũe hamwe, mũndũ na mũrũ wa nyina, na mũtumia wa ũmwe wao oke kũhonokia mũthuuriwe kuuma guoko-inĩ kwa ũrĩa aramũgũtha, na atambũrũkie guoko gwake

anyiite nda cia mũndũ ũcio, Ũgaatinia guoko, riitho rĩaku ti rĩgaatigĩra ũtha igũrũ rĩayo.

Ndũkagie na ithimi igĩrĩ mũhuko-inĩ waku, ĩmwe nene na ĩngĩ nini. Ti gũgaakorwo thĩinĩ wa nyũmba yaku gĩthimo na gĩthimo, kĩnene kana kĩnini. Ũritũ wa ma na wa kĩhooto ũgaatuĩka waku, na gĩthimo kĩa ma na kĩa kĩhooto kĩgaatuĩka gĩaku, nĩguo ũtũũre matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani Ngai waku akũheaga na rũgongo. Nĩgũkorwo kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani Ngai waku nĩ mũndũ wothe ũreka maũndũ macio, mũndũ wothe ũreka ũtarĩ wa kĩhooto.

Ririkana ũrĩa wothe Amaleki aakwĩkire njĩra-inĩ, rĩrĩa woimaga bũrũri wa Misiri, Ũrĩa akũrũgamĩrĩire harĩ wee njĩra-inĩ, na agũtinia andũ arĩa maarĩ thuutha waku, arĩa manogu, rĩrĩa wee warĩ mũhũtu na ũnogu, na ndeetigĩra Ngai. Nayo nĩgũgaakorwo hĩndĩ ĩrĩa angĩkorwo ahoorerie wee Mwathani Ngai waku kuuma kũrĩ thũ ciaku ciothe iria ikũrigiicĩirie thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku aheana kũrĩ wee ũwĩgayĩre, nĩũkaniina rĩĩtwa rĩa Amaleki kuuma gũkũ thĩ rungo rwa igũrũ, na ndũkanariganĩrwo.

26

Nĩgũkorwo ũngĩtoonya bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe wee kũgaya, na ũwĩgayĩre, na ũtũũre kuo, Na ũkuoya kuuma kũrĩ maciaro ma mbere ma thĩ yaku, ĩrĩa Mwathani Ngai

waku aheaga wee, na ũmaike thĩinĩ wa gĩkabũ, na ũthiĩ handũ harĩa Mwathani Ngai waku angĩthuura rĩĩtwa rĩake rĩĩtwo kuo. Na ũgaathiĩ kũrĩ mũthĩnjĩri-Ngai ũrĩa ũgaakorwo arĩ kuo matukũ-inĩ macio, na ũmwĩre atĩrĩ, nĩndĩramenyithia ũmũthĩ Mwathani Ngai wakwa, atĩ nĩndonire bũrũri-inĩ ũrĩa Mwathani eehĩtire maithe maitũ atĩ nĩagatũhe. Nake mũthĩnjĩri-Ngai nĩakoya gĩkabũ kuuma moko-inĩ maku, na aige mbere ya kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku. Na ũcookia ũkoiga mbere ya Mwathani Ngai waku atĩrĩ, Suriamu ĩtiganĩirio nĩ ithe wakwa, nake agĩikũrũka agĩthiĩ Misiri, na agĩtũũra kũu marĩ anini, nao magĩtuĩka rũrĩrĩ inene na kĩrĩndĩ kĩingĩ. Na andũ a Misiri maatũnyĩrĩirie, na maatũnyiihirie, na maatũigĩrĩire mĩrimo mĩritũ, Naitho tũkĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani Ngai witũ, nake Mwathani akĩigua mũgambo witũ, na akĩona kũnyiihio kwitũ, na wĩra mũritũ witũ, na mĩnyamaro yaitũ. Nake Mwathani nĩatũrutire kuuma Misiri we mwene na hinya wake mũnene, na na guoko kũrĩ hinya, na na gĩcoka kĩrĩa kĩraihu na igũrũ, na na cioneki nene, na na imenyithia, na na magegania. Nake aatũtongoria thĩinĩ wa handũ haha, na aatũheire bũrũri ũyũ, bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ. Na rĩu ona, nĩndehete maciaro ma mbere ma ciaro cia thĩ ĩrĩa wandeithirie, Mwathani, thĩ ĩrĩa ĩtherũkaga iria na ũũkĩ, na nĩũgaũtiga mbere ya Mwathani Ngai waku, na nĩũgahooya mbere ya Mwathani Ngai waku. Na ũgaakena thĩinĩ wa maũndũ mothe mega marĩa Mwathani Ngai waku akũheete, na nyũmba yaku, na Mũlawi, na mũgeni ũrĩa ũrĩ thĩinĩ waku.

Angĩkorwo no ũrĩkia kũruta gĩcunjĩ gĩa ikũmi kĩa indo ciothe cia

magetha maku mwaka-inĩ wa gatatũ, gĩcunjĩ kĩa keerĩ gĩa ikũmi ũkaahe Mũlawii na mũgeni na mwana wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa, nao marĩe matũũra-inĩ maku, na makene.

Na ũkoiga mbere ya Mwathani Ngai waku atĩrĩ, nĩnjeheririe indo iria theru kuuma nyũmba-inĩ yakwa, na nĩndaciheire Mũlawii na mũgeni na mwana wa ngoriai na mũtumia wa ndigwa, kũringana na maathani mothe marĩa wandathire, ndiahĩtĩirie rĩathani rĩaku, na ndiariganĩirwo. Na ndirĩ ndaarĩire thĩinĩ wa ruo rwakwa kuuma harĩ o, ndirĩ ndeyoeire kuuma harĩ o thĩinĩ wa thaahu, ndirĩ ndaheire kuuma harĩ o kũrĩ ũrĩa mũkuũ, ndathĩkĩire mũgambo wa Mwathani Ngai witũ, ndeekire o ta ũrĩa waathire niĩ. Rora thĩ kuuma nyũmba-inĩ yaku theru kũu igũrũ, na ũrathime andũ aku a Isiraeli, na bũrũri ũrĩa wamaheire, o ta ũrĩa wehĩtire maithe maitũ, atĩ nĩũkamahea bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ.

Mũthenya ũyũ Mwathani Ngai waku nĩagwathire wee gwĩka mawatho mothe na matuĩro, na nĩmũkamenyerera na mũkamĩĩka kuuma ngoro-inĩ yanyu yothe, na kuuma roho-inĩ yanyu yothe. Ngai ũthuurĩte ũmũthĩ kũgĩa Ngai waku, na kũgera njĩra-inĩ ciake ciothe, na kũmenyerera mawatho na ciira ciake, na kũiguithania mũgambo wake. Nake Mwathani nĩagũthuurire ũmũthĩ ũtuĩke kũrĩ we andũ a kĩndũ kĩa goro, o ta ũrĩa oigire, nĩguo ũrangagĩre maathani make. na gũtuĩka wee ũrĩ igũrũ rĩa ndũrĩrĩ ciothe, o ta ũrĩa agũtuĩte mũgwetererio na mwĩtĩĩo na mũgoocithio, ũtuĩke andũ atheru a Mwathani Ngai waku, o ta ũrĩa arĩtie.

27

Nake Musa na kĩama kĩa athuuri a Isiraeli nĩmaathanire, makiuga atĩrĩ, Menyererai maathani mothe maya marĩa niĩ ndĩramwatha ũmũthĩ. Nayo nĩgũkorwo mũthenya ũrĩa mũkaaringa Jorodani mũtoonye bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũhe, nĩũkĩhaanda mahiga manene wĩ mwene, na ũmahake na rĩũmba. Na ũkaandĩka igũrũ rĩa mahiga maya ciugo ciothe cia watho ũyũ, rĩrĩa mũkaringa Jorodani, hĩndĩ ĩrĩa mũgatoonya bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu ekũhe, bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu eerire. Nayo gũgaakorwo ta ũrĩa mũngĩringa Jorodani, nĩmũkaahaanda mahiga maya marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Ebali, na ũkaamahaka na rĩũmba. Na nĩũgaaka kũu kĩgongona kĩa Mwathani Ngai waku, kĩgongona kĩa mahiga, ndũkaigĩrĩre kĩgera igũrũ rĩakĩo, Mahiga mothe nĩũgaaka kĩgongona kũrĩ Mwathani Ngai waku, na nĩũkarutĩra igũrũ rĩakĩo maruta ma njino kũrĩ Mwathani Ngai waku. Nĩũkarutanĩria kũu igongona rĩa ũhonokio, na ũrĩe, na ũhũũnie, na ũkene mbere ya Jehova Ngai waku. Na nĩũkandĩka watho ũyũ wothe igũrũ rĩa mahiga wega mũno.

Na aaragirie Musa na athĩnjĩri-Ngai arĩa Alawii kũrĩ Isiraeli wothe, makiuga atĩrĩ, Kira na ũigue, Isiraeli. Mũthenya ũyũ ũtuĩkĩte andũ a Mwathani Ngai waku. na ũthikĩrĩrie mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na wĩke maathani make mothe, na mawatho make marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ.

Nake Musa agĩatha andũ mũthenya ũcio, akiuga, Aya nĩmakarũgama kũrathima andũ kĩrĩma-inĩ kĩa Garizimu maarĩkia kũringa Jorodani: Simeoni, Lawi, Juda, Isakaru, Josephu, na Benjamini. Nao aya makarũgama igũrũ rĩa irumi kĩrĩma-inĩ kĩa Ebali: Rubeni, Gadi, na Asheri, Zebuluni, Dani, na Nafitali.

Na macookia, Alawii nĩmakoiga kũrĩ Isiraeli wothe na mũgambo mũnene Mũndũ ũrĩa ũgaathondeka mũhianano wa kũicũhio na wa gũtwekio, kĩndũ kĩrĩ magigi harĩ Mwathani, wĩra wa moko ma mabundi, na aũige handũ ha hitho, nĩ mũrumĩtwo, na andũ othe macookerie, makoiga, Nĩgũtuĩke ũguo. Mũndũ ũrĩa ũrĩ na kĩrumi nĩ ũrĩa ũtatĩĩaga ithe wake kana nyina wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo nĩ ũrĩa ũgarũraga mĩhaka ya mũndũ wa hakuhĩ, nao andũ othe nĩmakoiga, kĩrĩ ũguo. Kĩrumi kĩrĩ harĩ ũrĩa ũhĩtithagia mũtumumu njĩra-inĩ, na andũ othe makoiga, nĩgũtuĩke ũguo. Kĩrumi kĩrĩ harĩ ũrĩa ũngĩgarũra ciira wa mũgeni na wa mwana wa ngoriai na wa mũtumia wa ndigwa, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, kĩrĩ o ũguo. Kĩrumĩtwo nĩ mũndũ ũrĩa ũkomaga na mũtumia wa ithe wake, tondũ nĩaguũrĩirie kĩhumbĩri kĩa ithe wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, Kũrogĩtuĩka. Mũndũ ũrĩa ũkomaga na nyamũ o yothe nĩ mũrumĩtwo, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke ũguo. Mũndũ ũrĩa ũkomaga na mwarĩ wa nyina kana wa ithe wake nĩ mũrumĩtwo. Nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo ũrĩa ũkomaga na mũhiki wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, ũgĩe ũguo. Mũrumĩtwo ũrĩa ũkomaga na mwarĩ wa nyina na mũtumia

wake, nao andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, ũgĩe ũguo. Mũndũ ũrĩa ũgũthaga mũndũ wa itũũra rĩake na ũhinga nĩ mũrumĩtwo kĩrumi, nao andũ othe nĩmakoiga, Nĩgũtuĩke ũguo. Mũrumĩtwo nĩ ũrĩa ũngĩoya iheo nĩguo agũthe roho wa thakame ĩtarĩ na ũũru, na andũ othe nĩmakoiga, Ĩtuĩke. Kĩrumi kũrĩ mũndũ ũrĩa wothe ũtaikara thĩinĩ wa ciugo ciothe cia watho ũyũ nĩguo acieke, na andũ othe nĩmakoiga atĩrĩ, nĩgũtuĩke.

28

Na nĩgũkorwo ũngĩthikĩrĩria ũiguage mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera na gwĩka maathani mothe maya marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ, nake Mwathani Ngai waku nĩagagũtũma ũkorwo igũrũ wa ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ. Namo irathimo ici ciothe nĩigũkora, na nĩigũkinyĩra, ũngĩkorwo nĩũkũigua mũgambo wa Mwathani Ngai waku. Ũrathimwo wee thĩ wa itũũra, na ũrathimwo wee thĩ wa mũgũnda. Kũrathimwo nĩ ciana cia nda yaku, na maciaro ma thĩ yaku, na ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku. Kũrathimwo makũmbĩ maku, na matigari maku. Ũrathimwo rĩrĩa ũratoonya, na ũrathimwo rĩrĩa ũroimagara.

Mwathani Ngai waku nĩaneane thũ ciaku iria ciagũthũire ciunange mbere ya ũthiũ waku, nĩmagooka kũrĩ wee na njĩra ĩmwe, na nĩmakoora mehere ũthiũ-inĩ waku na njĩra mũgwanja. Mwathani nĩagatũma kĩrathimo kĩũke igũrũ rĩaku thĩinĩ wa makũmbĩ maku, na igũrũ rĩa maũndũ mothe marĩa ũkaigĩrĩra

guoko gwaku, thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai waku akũhe. Mwathani nĩakarũgamia wee atuĩke andũ ake atheru, o ta ũrĩa ehĩtire kũrĩ maithe maku, ũngĩthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na ũthiage na njĩra ciake ciothe, Nao nĩmagakuona wee ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ, tondũ rĩĩtwa rĩa Mwathani nĩrĩĩtĩtwo harĩ wee, na nĩmagakwĩtigĩra wee. Nake Mwathani Ngai waku nĩagakũingĩhia maũndũ mega thĩinĩ wa ciana cia nda yaku, na igũrũ wa ciana cia mahiũ maku, na igũrũ wa maciaro ma thĩ yaku, igũrũ wa thĩ yaku ĩrĩa eehĩtĩire Mwathani kũrĩ maithe maku gũkũhe.

Mwathani nĩakahingũra kĩgĩĩna gĩake kĩrĩa kĩega, igũrũ, nĩguo akũhe mbura thĩ-inĩ yaku ihinda-inĩ rĩrĩa rĩagĩrĩire, na arathime mawĩra mothe ma moko maku, na nĩũkakomboithia ndũrĩrĩ nyingĩ, no wee ndũkakomboa. Na nĩũgathamaka ndũrĩrĩ nyingĩ, no ndũrĩrĩ icio itigathamaka igũrũ rĩaku. Mwathani Ngai waku nĩagagũtũma ũtuĩke mũtwe na ti mũting'oe, na ũgaakorwo igũrũ na ndũgaakorwo rungu, angĩkorwo ũiguaga mũgambo wa Mwathani Ngai waku, indo ciothe iria niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ kũmenyerera. Ndũkagarũrũke kuuma maathani-inĩ mothe marĩa ndĩragwatha ũmũthĩ mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho, nĩguo ũthiĩ thuutha wa ngai ingĩ ũcirutĩre.

Na nĩgũkorwo ũngĩaga gũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera maathani make mothe marĩa niĩ ngũgwatha ũmũthĩ, nĩmagakũkora irumi ici ciothe, na nĩmagakũhĩtũkĩra. Mũrumĩtwo wee thĩinĩ wa itũũra, na mũrumĩtwo wee thĩinĩ wa mũgũnda. Makũmbũ maku nĩ kĩrumi,

na matigari maku o namo. Irumĩtwo ciana cia nda yaku, na maciaro ma thĩ yaku, ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku. Ũrĩ mũrumĩtwo rĩrĩa ũratoonya, na ũrĩ mũrumĩtwo rĩrĩa ũkuuma.

Gũtũma Mwathani igũrũ rĩaku ũhoro wa kwaga, na ũhoro wa kũhinyĩrĩria, na ũhoro wa kũniinwo igũrũ rĩa mothe ũrĩa ũgaigĩrĩra guoko gwaku, nginya rĩrĩa agaakũniina, na nginya rĩrĩa agaakũharagania na ihenya nĩ ũndũ wa mĩtugo yaku mĩũru, tondũ nĩwandiganĩria. Mwathani nĩagatũma gĩkuũ gĩkũnyiitĩrĩre, nginya rĩrĩa agaakũniina biũ kuuma bũrũri-inĩ ũrĩa ũratoonya kuo kũgaya. Mwathani nĩagagũtha na ũthĩĩni, na homa, na kũinaina, na ũrũaru, na mũhuhu, na ũtheru, nao makũrũmĩrĩrie nginya makũniine. Nayo igũrũ rĩrĩa rĩrĩ igũrũ wa mũtwe waku nĩrĩgũtuĩka rĩa gĩcango, nayo thĩ ĩrĩa ĩrĩ rungu rwaku ĩtuĩke ya kĩgera. Mwathani Ngai waku nĩaheane mbura ya thĩ yaku ĩtuĩke rũkũngũ, na rũkũngũ nĩrũikũrũka kuuma igũrũ, nginya akũniine, na nginya akũthũkie na ihenya. Mwathani arokũhe wee igũrũ rĩa gũtinwo mbere ya thũ. Njĩra ĩmwe nĩũkuuma ũthiĩ kũrĩ o, na njĩra mũgwanja nĩũkoora kuuma ũthiũ-inĩ wao, na nĩũgatuĩka kĩhurunjũko thĩinĩ wa mothamaki mothe ma thĩ. Nao andũ anyu arĩa akuũ magaatuĩka irio cia nyoni cia igũrũ, na cia nyamũ cia gĩthaka, na gũtikagĩa mũndũ wa kũmamakia. Mwathani nĩagagũtha na ironda rĩa Kĩmisiri thĩinĩ wa gĩtĩ, na mũkũũ wa gĩthaka, na mũkũnyo, nĩguo ndũkaahote kũhonio. Mwathani nĩagagũtha na ũgũrũki, na ũtumumu, na kũgega gwa meciiria. Na ũgaatuĩka ũkũhambatia mũthenya wa mũcii, ta mũndũ ũrĩa mũtumumu ahambataga

thĩinĩ wa nduma, na ndũkagaacĩra njĩra ciaku, na ũgaatuĩka hĩndĩ ĩyo ũkĩĩkwo ũũru, na ũkĩtahwo mĩthenya yothe, na gũtikagĩa ũrĩa ũgũteithia.

Mũndũ-wa-nja nĩũkuoya, na mũndũ ũngĩ nĩwe ũkamũgĩa, nyũmba nĩũkaaka, na ndũgatũũra thĩinĩ wayo, mũgũnda wa mĩthabibũ nĩũkahaanda, na ndũkaũgetha. Njaũ yaku ĩthĩnjĩtwo mbere yaku, na ndũkarĩa kuuma harĩo, ndigiri yaku ĩnyiitĩtwo kuuma harĩwe, na ndĩgacookio harĩwe, ng'ondu ciaku ciheanĩtwo kũrĩ thũ ciaku. Na ti gũgaakorwo na ũrĩa ũgũteithia. Ariũ aku na airĩtu aku nĩmakaheanwo kũrĩ rũrĩrĩ rũngĩ, na maitho maku nĩmakona magĩthira makĩmacũthĩra, no guoko gwaku ti gũkaahota. Maciaro ma thĩ yaku, na mĩrimo yaku yothe, nĩĩkarĩĩo nĩ rũrĩrĩ ũrĩa ũtooĩ, na nĩũgatuĩka ũkĩhinyĩrĩrio na ũkĩhehenjwo matukũ mothe. Nĩ ũgaatuĩka mũgũrũki nĩ ũndũ wa cioneki cia maitho maku iria ũkoona.

Mwathani nĩagagũtha na ihĩndĩ rĩũru maru-inĩ maku na magũrũ-inĩ maku, nĩguo ndũkanahote kũhonio kuuma kĩgũrũ-inĩ kĩa magũrũ maku nginya mũtwe-inĩ waku.

Mwathani nĩahotire gũgũtongoria ũthiĩ hamwe na atongoria aku, arĩa ũngĩthuura igũrũ rĩaku wee mwene, kũrĩ rũrĩrĩ rũrĩa ũtooĩ wee na maithe maku, na nĩũgatungatĩra kũu ngai ingĩ cia mĩtĩ na mahiga. Na ũgaakorwo kũu ũrĩ ndaĩ na thimo na rũgano gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ ciothe kũrĩa Mwathani angĩgũtwara.

Mbegũ nyingĩ ũkuumagaria kũrĩa gĩthaka-inĩ, na nini

ũkareherera thĩinĩ, tondũ ndigĩ nĩĩkamĩrĩa. Mũgũnda wa mĩthabibũ nĩũkahaanda na ũũrutĩre wĩra, no ndibii ndũkanyua kana ũkene kuuma kuo, tondũ kĩgunyũ nĩkĩomarĩria. Mĩtĩ ya mĩtamaiyũ ĩgaakorwo kũrĩ we mĩhaka-inĩ yaku yothe, na maguta ndũkehaka, tondũ mũtĩ wa mũtamaiyũ waku nĩũgathethera. Ariũ na airĩtu nĩũkaciarithia na matikaagĩa, nĩgũkorwo nĩmagathaama marĩ thĩĩna-inĩ. Mĩtĩ yaku yothe, na maciaro ma thĩ yaku nĩmakaaniinwo nĩ mũthiro. Mũndũ ũrĩa ũtũũraga thĩinĩ waku nĩakahaica igũrũ mũno, no wee ũgaikũrũka thĩ mũno. Ũyũ nĩagakũkombania, no wee ũyũ ndũkamũkombanĩria, ũyũ nĩagakĩra mũtwe, no wee ũgakĩra mũting'oe.

Nacio nĩigũgũkora igũrũ rĩaku ciothe irumi ici, na nĩigũthingatana, na nĩigũkinyĩra, nginya angĩkwananga, na nginya angĩkũharagania, tondũ ndũiguire mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũrangĩra maathani make, na mawatho marĩa mothe aagwathire. Na nĩgũgaakorwo thĩinĩ waku imenyithia, na magegania thĩinĩ wa mbegũ yaku nginya hĩndĩ ĩrĩa ĩtathira. Handũ ha ũrĩa ũtaatungatĩra Mwathani Ngai waku na gĩkeno na ũgaacĩru mwega nĩ ũndũ wa ũingĩ wa indo ciothe.

Nĩũgatungata thũ ciaku iria Mwathani akaarehera igũrũ rĩaku, thĩinĩ wa ng'aragu, na thĩinĩ wa nyoota, na thĩinĩ wa ũtheri, na thĩinĩ wa kwaga indo ciothe, na nĩũkehumbĩra mũhĩndo wa kĩgera ngingo-inĩ yaku, nginya rĩrĩa akaamĩniina. Mwathani nĩakarehera igũrũ rĩaku rũrĩrĩ kuuma kũraya, kuuma mũthia wa thĩ, ta ũthiĩ wa nderi, rũrĩrĩ ũrĩa ũtakaigua mũgambo wakĩo.

Rũrĩrĩ rũtarĩ thoni ũthiũ-inĩ, rũrĩa rũtarĩ gũtĩĩa ũthiũ wa mũthuuri, na rũtarĩ kũiguĩra mũnini tha. Nacio nĩigakũrĩa ciana cia mahiũ maku, na maciaro ma thĩ yaku, nĩguo ndĩgatigĩrie wee ngano, ndibei, maguta, ndũũru cia ng'ombe ciaku, na ndũũru cia ng'ondu ciaku, nginya rĩrĩa ĩkaananga wee. Na nĩakaniina wee thĩinĩ wa matũũra maku, nginya rĩrĩa thingo iria nene na iria njĩgitĩre, iria wee wĩhokete igũrũ rĩacio thĩinĩ wa bũrũri waku wothe, nĩikamomorwo, na nĩagakũthĩĩnia wee thĩinĩ wa matũũra maku marĩa aakũheire. Na nĩũkarĩa ciana cia nda yaku, nyama cia ariũ aku na airĩtu aku, iria ciothe akũheire, thĩinĩ wa mĩnyamaro yaku na thĩinĩ wa ruo rwaku ũrĩa thũ yaku ĩkũnyariire.

Mũndũ ũrĩa mũhũthũ ũrĩ thĩinĩ waku na ũrĩa mũnyoroku mũno, nĩakagĩĩra ũiru na riitho rĩake mũrũ wa nyina, na mũtumia ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ gĩake, na ciana iria igũtigara iria ingĩtigara. kũrĩ we, nĩguo kũheana ũmwe wao kuuma nyama-inĩ cia ciana ciake, iria angĩrĩa nĩ ũndũ wa gũtikĩtio kĩndũ o na kĩmwe kũrĩ we thĩĩna-inĩ waku, na ruo-inĩ rwaku, kana angĩthĩĩnia wee thũ ciaku matũũra-inĩ mothe maku.

Na mũndũ-wa-nja ũrĩa mũhoro thĩinĩ wanyu na ũrĩa mũnyoroku, ũrĩa kĩgere gĩake gĩtarĩ kĩgeria gũthiĩ igũrũ rĩa thĩ nĩ ũndũ wa ũnyoroku wake na nĩ ũndũ wa ũhoro wake, nĩakagĩra na riitho rĩake mũthuuriwe ũrĩa ũrĩ gĩthũri-inĩ gĩake, na mũriũ wake na mwarĩ wake, na kĩrĩa kĩriumĩte gatagatĩ ka magũrũ make, na mwana wake ũrĩa angĩciara, nĩgũkorwo nĩakamaria nĩ ũndũ wa ũbataru wa indo ciothe na hitho thĩĩna-

inĩ waku, na ruo-inĩ rwaku ũrĩa thũ yaku ĩgaakũrehera matũũra-inĩ maku. Angĩkorwo ndũgũthikĩrĩria gwĩka ciugo ciothe cia watho ũyũ, iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩĩrĩ, nĩguo wĩtigĩre rĩĩtwa rĩu rĩa gĩtĩĩo na kĩgegania, MWATHANI NGAI waku. Nake Mwathani nĩagatũma mahũũra maku matuĩke ma kũgegania, na mahũũra ma rũciaro rwaku, mahũũra manene na ma kũgegania, na mĩrimũ mĩũru na mĩĩhokeku. Na nĩagacookia ruo ruothe rwa Misiri ruo ruuru, ruo weheretie kuuma ũthiũ-inĩ wao, na nĩmaganyiitana harĩwe. Na ũrũaru wothe, na kĩgũtha gĩothe kĩrĩa gĩtaandĩkĩtwo, na kĩothe kĩrĩa kĩandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ, Mwathani nĩakarehera igũrũ rĩaku, nginya angĩananga wee. Nĩmũgatigio mũrĩ anini mũno, handũ ha ũrĩa mwarĩ ta njata cia igũrũ kũingĩha, tondũ ndwathikĩrĩirie mũgambo wa Mwathani Ngai waku.

Na gũgaakorwo o ta ũrĩa Mwathani aakenirio nĩ inyuĩ gwĩka wega harĩ inyuĩ, na kũmũingĩhia, ũguo noguo Mwathani agaakenia nĩ inyuĩ kũmũniina, na nĩmũkeeherio na ihenya kuuma bũrũri ũcio mũratoonya kuo kũũgaya. Nake nĩagakũhurunja wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciothe, kuuma mũthia wa thĩ nginya mũthia wa thĩ, na nĩũgatungatĩra kũu ngai ingĩ, mĩtĩ na mahiga, iria wee na maithe maku mũtietĩkirie. No wega o na thĩinĩ wa ndũrĩrĩ icio itigakũhurũkia, na o na itigakorwo kũgĩa na kũrũgama kũrĩ kĩgũrũ kĩa kũgũrũ gwaku, na Mwathani nĩagakũhe kũu ngoro ĩngĩ ĩtaathĩkaga, na maitho marĩa matigaga hinya, na roho ũrĩa ũhooraga. Nayo muoyo waku ũgaakorwo ũcunjuurĩtio mbere ya

maitho maku, na nĩũkamaka mũthenya na ũtukũ, na ndũgeetĩkia muoyo waku. Rũciinĩ ũkoiga, atĩa ũngĩtuĩka hwaĩ-inĩ, na hwaĩ-inĩ ũkoiga, atĩa ũngĩtuĩka rũciinĩ, nĩ ũndũ wa guoya kwa ngoro yaku ũrĩa ũketigĩra, na nĩ ũndũ wa cioneki cia maitho maku iria ũkoona. Na Mwathani nĩakagũcookia Misiri thĩinĩ wa marikabu, thĩinĩ wa njĩra ĩrĩa ndoigire, Ndũgacooka rĩngĩ kuona yayo, na mũkwendio kũu kũrĩ thũ cianyu ũtuĩke ndungata na ndungata cia airĩtu, na gũtikagĩa ũrĩa ũkũgũra.

Ici nĩcio ciugo cia kĩrĩkanĩro kĩrĩa Mwathani aathire Musa ahaande harĩ ariũ a Isiraeli bũrũri-inĩ wa Moabi, tiga kĩrĩkanĩro kĩrĩa aagĩire nao kũu Horebu.

29

Nake agĩĩta Musa andũ othe a Isiraeli, akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ nĩmũronete maũndũ mothe marĩa Mwathani ekire bũrũri wa Misiri mbere yanyu kũrĩ Firaũni na ndungata ciake, na bũrũri wake wothe, Magerio marĩa manene marĩa macionirwo nĩ maitho maku, imenyithia na ciama iria nene icio. Na Mwathani Ngai ndamũheire ngoro ya kũmenya, na maitho ma kuona, na matũ ma kũigua nginya ũmũthĩ. Nake amũtongoretie mĩaka mĩrongo ĩna kũu werũ-inĩ, nguo cianyu itiathirire, na iraatũ cianyu itithirire magũrũ-inĩ manyu. Mũgate mũtiamũrĩire, ndibei na kĩnyunyũ kĩrĩ hinya mũtianyuire, nĩguo mũmenye atĩ niĩ nĩ Mwathani Ngai wanyu. Na inyuĩ mwokire nginya handũ haha, nake Sihoni mũthamaki wa Heshiboni, na Ogi mũthamaki

wa Bashani makiuma gũtũtũnga mbaara-inĩ. Na tũkĩmahũũra, na tũkĩoya bũrũri wao, na ngĩũheana ũrĩ igai kũrĩ Rubeni, na kũrĩ Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase. Na inyuĩ nĩmũkamenyerera gwĩka ciugo ciothe cia kĩrĩkanĩro gĩkĩ, nĩguo mũtaũkĩrwo nĩ maũndũ mothe marĩa mũgeeka.

Inyuĩ mũrũgamĩte othe ũmũthĩ mbere ya Mwathani Ngai wanyu, atongoria a mĩhĩrĩga yanyu, na kĩama kĩa athuuri anyu, na aciirithania anyu, na andĩki anyu, mũndũ wothe wa Isiraeli, Atumia anyu, na ciana cianyu, na mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũrĩ gatagatĩ-inĩ ka kambĩ yanyu, kuuma harĩ mũtemaga mĩtĩ wanyu nginya mũkuuaga maaĩ wanyu, gũthiĩ thĩinĩ wa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai wanyu, na thĩinĩ wa irumi ciake, o ta ũrĩa Mwathani Ngai waku ekũgĩa kĩrĩkanĩro nawe ũmũthĩ, Nĩguo akũhaande wee ũtuĩke rĩũndũ rĩake rĩa andũ, nake we mwene atuĩke Ngai waku, o ta ũrĩa akwĩrire, na o ta ũrĩa ehĩtĩire maithe maku Iburahĩmu, na Isaaka, na Jakubu. Na ti inyuĩ mwiki niĩ ndĩhaanda kĩrĩkanĩro kĩu na kĩrumi kĩu. No ti arĩa marĩ gũkũ hamwe na inyuĩ ũmũthĩ mbere ya Mwathani Ngai wanyu tu, no o na arĩa matarĩ hamwe na inyuĩ gũkũ ũmũthĩ.

Tondũ inyuĩ nĩmũũĩ ũrĩa tũikarire bũrũri wa Misiri, na ũrĩa tũhĩtũkĩire gatagatĩ ka ndũrĩrĩ iria mũhĩtũkĩire. Na mũone marĩ ma magigi mao, na mĩhianano yao, mũtĩ na ihiga, betha na thahabu, iria irĩ gatagatĩ kao. Tiguo mũndũ ũrĩ thĩinĩ wanyu mũndũ mũrũme, kana mũndũ-wa-nja, kana nyũmba ya maithe, kana mũhĩrĩga, ũrĩa meciiria make magarũrũkĩte kuuma kũrĩ Mwathani Ngai wanyu, mathiĩ gũtungatĩra ngai cia ndũrĩrĩ icio,

tiguo mũndũ ũrĩ thĩinĩ wanyu mũri ũkũrĩte igũrũ ũkũraga na nyongo na ũrũrũ. Na nĩgũkorwo angĩigua ciugo cia irumi ici, na eĩre ngoro-inĩ yake akiuga atĩrĩ, ũtheru ũrogĩa harĩ niĩ, tondũ thĩinĩ wa kũhĩtia kwa ngoro yakwa nĩngũthiĩ, nĩguo mwĩhia ndakananiine ũrĩa ũtarĩ na mehia, Aca ti-nĩ ũkwenda Ngai kũmũiguĩra tha, no hĩndĩ ĩyo nĩgũkũrĩra marakara ma Mwathani na kĩyo gĩake thĩinĩ wa mũndũ ũcio, na nĩikanyiitana nake ciothe irumi cia kĩrĩkanĩro kĩu iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩu, na Mwathani nĩakatharia rĩĩtwa rĩake kuuma thĩ ya igũrũ. Nake Mwathani nĩakamuamũra nĩ ũndũ wa maũndũ mooru kuuma kũrĩ ariũ othe a Isiraeli, kũringana na irumi ciothe cia kĩrĩkanĩro iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ.

Na nĩmakoiga rũciaro rũu rũngĩ ciana cianyu, iria ikaarahũka thuutha wanyu, na mũndũ wa kũngĩ ũrĩa ũgooka kuuma bũrũri wa kũraya, na nĩmakona mahũũra ma bũrũri ũcio na mĩrimũ yaguo, iria Mwathani aatũmire igũũkĩrĩre. Kĩndũ kĩa Ngai na cumbĩ gũcinĩtwo, bũrũri wothe wakĩo ndũkahaandwo, na ndũkamerũke, na ndũkahaande igũrũ rĩakĩo kĩndũ gĩothe kĩa kĩruru. O ta ũrĩa kwanangirwo Sodoma na Gomora, Adama na Seboimu, iria Mwathani aanangire thĩinĩ wa marakara na mang'ũrĩ, Nao nĩmakoiga ndũrĩrĩ ciothe atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire Mwathani ekire ũguo bũrũri ũyũ? Nĩ marakara marĩkũ ma mang'ũrĩ macio manene? Na makiuga atĩ nĩmatiganĩirie kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai wa maithe mao, kĩrĩa aagĩire maithe mao rĩrĩa aamarutire kuuma bũrũri wa Misiri, Na mathiĩte magatungatĩra ngai ingĩ, iria matiamenyete, kana

ndaamagaĩire. Nake Mwathani arakario nĩ marakara igũrũ rĩa bũrũri ũcio, nĩguo arehe igũrũ rĩaguo irumi ciothe iria ciandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ. Na Mwathani akĩmaingata kuuma bũrũri-inĩ wao arĩ na marakara, na mang'ũrĩ, na kĩrimũ kĩnene mũno, na akĩmaikia bũrũri-inĩ ũngĩ o ta ũrĩa gũtariĩ rĩu.

Maũndũ marĩa mahithĩtwo nĩ ma Mwathani Ngai witũ, no marĩa monekaga nĩ maitũ na ma ciana citũ nginya tene, nĩguo twĩke ciugo ciothe cia watho ũyũ. Maũndũ marĩa mahithĩtwo nĩ ma Mwathani Ngai witũ, no marĩa monekaga nĩ maitũ na ma ciana citũ nginya tene, nĩguo twĩke ciugo ciothe cia watho ũyũ.

30

Na gũgaatuĩka ta rĩrĩa magooka igũrũ rĩaku ciugo ciothe ici, kĩrathimo na kĩrumi, kĩrĩa ndaaheire mbere ya ũthiũ waku; na ũkaamũkĩra thĩinĩ wa ngoro yaku thĩinĩ wa ndũrĩrĩ ciothe, kũrĩa angĩkorwo Mwathani nĩagakũhurunja kũu, na ũgaacooka kũrĩ Mwathani Ngai waku, na ũigue mũgambo wake kũringana na maũndũ mothe marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ, na ngoro yaku yothe, na roho yaku yothe, Nake Mwathani nĩagahonia mehia maku, na nĩagakuiguĩra tha, na rĩngĩ nĩagakuũngania kuuma kũrĩ ndũrĩrĩ ciothe iria aahurunjĩire wee Mwathani kuo. Angĩkorwo ũhurunjĩko waku ũrĩ kuuma mũthia wa igũrũ nginya mũthia wa igũrũ, kũu nĩkuo Mwathani Ngai waku agaakũcookanĩrĩria, na kũu nĩkuo Mwathani Ngai waku

agaakũoya. Nake Ngai waku nĩagatũma wee kuuma kũu ũtoonye bũrũri ũrĩa maithe maku maagaĩ, na nĩũkaũgaya, na nĩagagũtũma ũgaacĩre, na nĩagagũtũma ũingĩhe gũkĩra maithe maku. Nake Mwathani nĩagatheria ngoro yaku, na ngoro ya rũciaro rwaku, nĩguo wendage Mwathani Ngai waku na ngoro yaku yothe, na na roho yaku yothe, nĩguo ũtũũre muoyo.

Nake Jehova Ngai waku nĩakaiga irumi icio igũrũ rĩa thũ ciaku, na igũrũ rĩa arĩa makũthũire, arĩa makũingatithirie. Na wee nĩũgacooka na ũigue mũgambo wa Mwathani Ngai waku, na wĩke maathani make mothe marĩa niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ. Na nĩakarathima wee Mwathani Ngai waku thĩinĩ wa wĩra wothe wa moko maku, thĩinĩ wa ciana cia nda yaku, na thĩinĩ wa ciana cia mahiũ maku, na thĩinĩ wa maciaro ma thĩ yaku, tondũ nĩagacooka Mwathani Ngai waku gũkenia igũrũ rĩaku thĩinĩ wa maũndũ mega, o ta ũrĩa akenire igũrũ rĩa maithe maku. Angĩkorwo wee ũthikĩrĩria mũgambo wa Mwathani Ngai waku, kũmenyerera maathani make, na mawatho make, na matuĩro make marĩa mandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho ũyũ, angĩkorwo wee ũcookerera kũrĩ Mwathani Ngai waku kuuma ngoro yaku yothe, na kuuma roho yaku yothe. Nĩgũkorwo rĩathani rĩrĩa rĩrĩa niĩ ndĩragwatha wee ũmũthĩ, ti rĩritũ mũno, kana ti haraaya kuuma harĩ wee. Tiri igũrũ kũu igũrũ, ũkiuga atĩrĩ, nũũ ũgaatwĩra igũrũ, agatũrehera yo, na tũmĩigue nĩguo tũmĩhingie? Kana ti mũrĩmo wa iria nĩ kuo, tũkiuga, Nũũ ũkaatũringĩria kũrĩa mũrĩmo wa iria, na atũgĩĩre kuo, na atũiguithie kuo, na nĩtũgwĩka? Kiugo kĩrĩ hakuhĩ na wee mũno kanua-inĩ gaku, na ngoro-inĩ yaku, na moko-inĩ maku nĩguo

ũgĩĩke.

Taarĩra, ũmũthĩ nĩndĩkũigĩte mbere yaku muoyo na gĩkuũ, kĩega na kĩũru. Akorwo ũthikĩrĩria maathani ma Mwathani Ngai waku, marĩa niĩ ndĩragwatha ũmũthĩ, wendaga Mwathani Ngai waku, gũthiĩ thĩinĩ wa njĩra ciake ciothe, na kũmenyerera mawatho make, na matuĩro make, na nĩmũgũtũũra muoyo, na nĩmũgũtuĩka aingĩ, na Mwathani Ngai waku nĩarĩkũrathimaga thĩinĩ wa bũrũri wothe ũrĩa ũratoonya kuo kũwĩgayĩra. Na angĩkorwo ngoro yaku ĩgarũrũka, na ndũgathikĩrĩria, na ũhĩtithio ũhooe ngai ingĩ na ũcitungatĩre, Nĩndĩramenyithia ũmũthĩ atĩ nĩmũkanangwo, na mũtigatũũra matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ kũrĩa inyuĩ mũraringa Jorodani kũgaya.

Ndĩramũira inyuĩ ũmũthĩ igũrũ na thĩ, muoyo na gĩkuũ nĩndĩmũhe mbere ya ũthiũ wanyu, kĩrathimo na kĩrumi. Thuura muoyo wee, nĩguo ũtũũre muoyo wee na rũciaro rwaku. Kwendia Mwathani Ngai waku, gũthikĩrĩria mũgambo wake, na kũnyiitĩrĩra harĩ we, tondũ ũndũ ũyũ nĩguo mũtũũrĩre waku na ũraihu wa matukũ maku, gũtũũra igũrũ rĩa thĩ ĩrĩa Mwathani eehĩtire maithe maku Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu kũmahe.

31

Nake Musa akĩrĩkia kwaria ciugo ici ciothe kũrĩ ariũ othe a Isiraeli. Nake akĩmeera atĩrĩ, Ndĩ na mĩaka igana na mĩrongo ĩĩrĩ ũmũthĩ, ndingĩhota rĩngĩ gũtoonya na gũthiĩ, nake Mwathani

nĩanjĩĩrire atĩrĩ, ndũkaringa Rũũĩ rwa Jorodani rũrũ. Mwathani Ngai waku ũrĩa ũthiiaga mbere yaku, nĩwe ũkaananga ndũrĩrĩ icio mbere yaku, na nĩũkagaya igai rĩao, na Joshua ũrĩa ũthiiaga mbere yaku, o ta ũrĩa Mwathani aaririe. Nake Jehova Ngai waku nĩekwĩka kũrĩ o ta ũrĩa ekire Sihoni na Ogu, athamaki eerĩ a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na kũrĩ bũrũri wao, o ta ũrĩa aniinire o. Nake Mwathani nĩamaheire inyuĩ, na nĩmũkameka o ta ũrĩa ndĩramwathire. Gĩa na hinya na ũgĩe na hinya, ndũgetigĩre, kana ndũgatikie, kana ndũmake nĩ ũndũ wa ũthiũ wao, tondũ Mwathani Ngai waku ũrĩa ũthiiaga mbere hamwe na inyuĩ thĩinĩ wanyu, ndagatiganĩria wee, kana ndagatigana nawe. Nake agĩĩta Musa Joshua, na akĩmwĩra mbere ya Isiraeli wothe, Gĩa na hinya na ũgĩe na hinya, nĩgũkorwo wee nĩũgũtoonya mbere ya ũthiũ wa andũ aya thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani eehĩtire maithe manyu kũmahe, na wee nĩũkũmagayania. Na Mwathani ũrĩa ũthiiaga hamwe nawe ndagakũtigia, kana ndagakũrekia; ndũgetigĩre, kana ndũgatikie.

Na Musa nĩandĩkire ciugo cia watho ũcio thĩinĩ wa ibuku, na akĩhe athĩnjĩri-Ngai a ariũ a Lawi arĩa makuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, o na athuuri a ariũ a Isiraeli.

Nake Musa akĩmaatha mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, thuutha wa mĩaka mũgwanja thĩinĩ wa ihinda rĩa mwaka wa kũrekerwo thĩinĩ wa gĩathĩ kĩa hema, Rĩrĩa andũ othe a Isiraeli magĩthiĩ hamwe kuonwo mbere ya Mwathani Ngai wanyu, handũ harĩa Mwathani angĩthuura, nĩmũgathoma watho ũyũ mbere ya andũ othe a Isiraeli matũ-inĩ mao. Kũgania andũ, arũme na andũ-a-

nja na ciana na mũgeni ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wa matũũra manyu, nĩguo maigue, na nĩguo mamenye gwĩtigĩra Mwathani Ngai wanyu, na nĩmakaigua gwĩka mothe ciugo cia watho ũyũ. Nacio ciana ciao iria itimenyaga, nĩikaigua, na nĩikamenya gwĩtigĩra Mwathani Ngai waku matukũ mothe maria ikaatũũra igũrũ rĩa thĩ, kũrĩa inyuĩ mũraringa Jorodani kũu kũgaya kĩo.

Nake akiuga Mwathani kũrĩ Musa, Ona nĩmakuhĩrĩirie matukũ ma gĩkuũ gĩaku, ĩta Joshua, na mũrũgame harĩa ihũrũra cia hema ya ũira, na nĩngwatha we. Nake agĩthiĩ Musa na Joshua thĩinĩ wa hema ya ũira, na makĩrũgama harĩa ihũrũra cia hema ya ũira. Nake Mwathani agĩikũrũka arĩ thĩinĩ wa itu, na akĩrũgama hau mũrango-inĩ wa hema ya Ũira, nakĩo gĩtugĩ kĩa itu gĩkĩrũgama hau mũrango-inĩ wa hema ya Ũira. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, ona wee nĩũgakoma hamwe na maithe maku, na andũ aya maarũgama nĩmagathaahia na marũmĩrĩre ngai cia andũ angĩ cia bũrũri ũrĩa maratoonya, na nĩmakandiganĩria, na nĩmakaananga kĩrĩkanĩro gĩakwa kĩrĩa ndagĩire nao. Na nĩngarakara na marakara kũrĩ o mũthenya ũcio, na nĩngatiga o, na nĩngagarũra ũthiũ wakwa kuuma kũrĩ ao, na ũgaatuĩka irio, na nĩmakaona o maũndũ mooru maingĩ na mathĩĩna, na nĩakoiga mũthenya ũcio, tondũ ti Mwathani Ngai wakwa arĩ thĩinĩ wakwa, maũndũ maya mooru nĩmanyonete. No niĩ nĩngagarũra ũthiũ wakwa kuuma kũrĩ o mũthenya ũcio, nĩ ũndũ wa ũũru wothe ũrĩa meekire, tondũ magarũrire kũrĩ ngai cia kũngĩ.

Na rĩu andĩkai ciugo cia rwĩmbo rũrũ, na mũrute ariũ a Isiraeli,

na mũrĩikie tũnua-inĩ twao, nĩguo rwĩmbo rũrũ rũtuĩke kũrĩ niĩ mbere yao rũkĩrutaga ũira gatagatĩ-inĩ ka ariũ a Isiraeli. Nĩgũkorwo nĩngamarehe thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa mwega, ũrĩa ndehĩtire maithe mao kũmahe bũrũri ũrĩa ũtherũkaga iria na ũũkĩ, na nĩmakarĩa, na maahingĩtio nĩmakaigana, na nĩmakahũndũka kũrĩ ngai cia kũngĩ, na nĩmakacitungatĩra, na nĩmakarakaria, na nĩmakoinanga kĩrĩkanĩro gĩakwa. Nĩgũtuĩka rwĩmbo rũrũ nĩrũkahaandwo kũringana na ũthiũ ũkĩruta ũira, tondũ ti gũtikariganĩrwo kuuma kanua-inĩ kao, na kuuma kanua-inĩ ka mbegũ yao. Niĩ nĩgũkorwo nĩnjũũĩ ũũru wao, maũndũ mothe marĩa meekaga haha ũmũthĩ, mbere ya kũrehe nĩ niĩ o kũu bũrũri-inĩ ũrĩa mwega, ũrĩa ndehĩtire maithe-inĩ mao.

Nake Musa andĩkire rwĩmbo rũu mũthenya ũcio, na akĩruta ariũ a Isiraeli. Nake aathire Joshua, akĩmwĩra atĩrĩ, gĩa na ũcamba na ũgĩe na hinya, nĩgũkorwo wee nĩũgatoonyia ariũ a Isiraeli thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa Mwathani eehĩtire kũmahe, nake we mwene agatũũra hamwe nawe.

Rĩrĩa Musa aarĩkia kũandĩka ciugo ciothe cia watho ũcio thĩinĩ wa ibuku nginya mũthia, Na aathire Alawii arĩa makuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, akiuga, Mwoete ibuku rĩa watho ũyũ, mũrĩige mĩena-inĩ ya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai wanyu, na rĩgaakorwo kũu thĩinĩ waku rĩtuĩke ũira. Tondũ niĩ nĩnjũũĩ ũremi waku, na ngingo yaku ĩrĩa mĩũmu, o na rĩu niĩ ndĩ muoyo hamwe na inyuĩ ũmũthĩ, mũremeire mũrĩ kũrĩ Ngai, atĩrĩa mũtikũrema o na thuutha wa

gĩkuũ gĩakwa? Cookaniai kũrĩ niĩ atongoria a mĩhĩrĩga yanyu, na athuuri anyu, na aciirithania anyu, na andĩki anyu, nĩguo njarie thĩinĩ wa matũ mao ciugo ici ciothe, na nĩndĩmatuĩrie ũira igũrũ na thĩ. Nĩnjũũĩ nĩgũkorwo thuutha wa gĩkuũ gĩakwa nĩmũgatharia watho na mũgarũrũka kuuma njĩra ĩrĩa ndamwathire, na maũndũ mooru nĩmagaacemania na inyuĩ matukũ-inĩ ma kũrigĩrĩria, nĩgũkorwo nĩmũgeeka maũndũ mooru mbere ya Mwathani, mũmũrakarie na wĩra wa moko manyu.

Nake Musa akĩaria matũ-inĩ ma kĩũngano gĩothe ciugo cia rwĩmbo rũrũ nginya mũthia.

32

Thikĩrĩria igũrũ, na nĩngwaria, na thĩ ĩigue ciugo kuuma kanua-inĩ gakwa. Ciugo ciakwa cia ũhoro nĩĩtererio ta mbura, na ciugo ciakwa nĩikũrũke ta ime, ta mbura igũrũ rĩa nyeki, na ta tharunji igũrũ rĩa nyeki. Tondũ ndetire rĩĩtwa rĩa Mwathani, heanai ũnene kũrĩ Ngai witũ. Ngai, wĩra wake nĩ wa ma, na njĩra ciake ciothe nĩ tuĩro, Ngai nĩ mwĩhokeku, na gũtirĩ waganu, Mwathani nĩ mũthingu na mũtheru. Mehĩtĩtie ti kũrĩ we ciana cia kũnenwo, rũciaro rũogome na rũogometie. Ici nĩ Mwathani mũrĩrĩhaga ũguo? Ũguo andũ a kĩrimũ na ti oogĩ? Ti we mwene ũyũ thoguo agũgũrire we, na agũthondekire we, na agũũmbirire we? Ririkana mĩthenya ya tene, menya mĩaka ya njiarwa njiarwa. Ũria thoguo na nĩagakwĩra, athuuri aku na nĩmakwĩra.

Rĩrĩa Ũrĩa-ũrĩ-Igũrũ-Mũno aagayanirie ndũrĩrĩ, o ta ũrĩa aahurunjirie ciana cia Adamu, nĩakĩhaanda mĩhaka ya ndũrĩrĩ kũringana na mũigana wa aũmĩrĩri a Ngai. Na gĩcunjĩ kĩa Mwathani gĩkĩgĩa andũ ake Jakubu, rũrigi rwa igai rĩake Isiraeli. Nĩamũtũũririe werũ-inĩ, thĩinĩ wa nyoota ya ũrugarĩ, bũrũri-inĩ ũtarĩ maaĩ, nĩamũthiũrũrũkĩirie na akĩmũruta, na akĩmũrangĩra, o ta kĩhonokio kĩa riitho, Taarĩ nderi ĩkĩhumbĩra itara rĩayo, na igũrũ rĩa ciana ciayo cia itara ĩkĩerirĩria, ĩtambũrũkĩtie mathagu mayo ĩkĩamũkĩra, na ĩkĩmooya igũrũ rĩa mũgongo wayo. Mwathani we mwene nĩamatongoragia, na gũtiarĩ ngai wa kũngĩ hamwe nao. Nĩamaambatithirie igũrũ rĩa hinya wa thĩ, akĩmahe maciaro ma mĩgũnda, makĩnyua ũũkĩ kuuma ihiga-inĩ, na maguta kuuma ihiga rĩrĩa rĩũmũ. Thiagĩ wa ng'ombe, na iria rĩa ng'ondu, hamwe na maguta ma tũtũrũme na ndũrũme, ciana cia ndegwa na mbũri, hamwe na maguta ma higo cia ngano, na thakame ya thabibũ nĩanyuire ndibei. Nake Jakubu arĩire na akĩhũũna, nake ũrĩa wendete akĩhaica, akĩnora, akĩneneha, akĩarama, na agĩtiganĩria Ngai ũrĩa wamũmbire, na akĩgarũrũka kuuma kũrĩ Ngai mũhonokia wake.

Nĩmandakaria igũrũ rĩa andũ a kũngĩ, na thĩinĩ wa magĩko mao marĩ magigi nĩmandakaria. Maarutire ngoma, na ti Ngai, ngai iria matiamenyire, njerũ cia o rĩu nĩmokĩte, iria maithe mao matiamenyire. Ngai ũrĩa wakũgĩĩra nĩwamũtiganĩirie, na ũkariganĩrwo nĩ Ngai ũrĩa ũgũkũrera.

Nake Mwathani onire, na akĩgĩa na kĩyo, na akĩrakario nĩ ũndũ wa marakara ma ariũ ake na airĩtu ake. Na akiuga atĩrĩ,

nĩngagarũra ũthiũ wakwa kuuma kũrĩ o, na nĩngoonia kĩrĩa gĩgaatuĩka kũrĩ o matukũ-inĩ ma kũrigĩrĩria, tondũ nĩ rũciaro rũogomete, ariũ arĩa matarĩ na wĩtĩkio thĩinĩ wao.

O nĩmaatũmire njiguĩre ũiru nĩ ũndũ wa kĩndũ kĩrĩa gĩtarĩ Ngai, nĩmanakĩririe na mĩhianano yao, na niĩ nĩngatũma maguĩre ũiru nĩ ũndũ wa kĩndũ kĩrĩa gĩtarĩ rũrĩrĩ, igũrũ rĩa rũrĩrĩ rũtarĩ na ũmenyo nĩngatũma marakare. Nĩgũkorwo mwaki nĩũkĩtie kuuma kũrĩ marakara makwa, nĩũgaakana nginya Kuzimu kũu mũhuro, nĩũgaatambuurithia thĩ na ciaciarwo ciayo, nĩũgaakĩra mĩthingi ya irĩma. Nĩngacookanĩrĩria maũndũ mooru thĩinĩ wao, na mĩguĩ yakwa nĩngamĩhũthĩra kũmahũũrana nao. Gũthira nĩ ng'aragu na kũrĩa kwa nyoni, na mũthambo wa mũgongo ũtangĩhona, magego ma nyamũ cia gĩthaka nĩngũmatũmĩra kũrĩ o, hamwe na maruru ma iria ikuruuraga thĩ igũrũ. Kuuma nja rũhiũ rwa njora nĩrĩkamatua ciana acio, na kuuma thĩinĩ wa makũmbĩ, guoya, mwanake hamwe na mũirĩtu gathirange, mwana ũranyua iria hamwe na mũthuuri mũkũrũ. Njoigire atĩrĩ, nĩngamahurunjĩra, na nĩngatũma kĩririkano kĩao gĩthire harĩ andũ. Kũngĩkorwo ti nĩ ũndũ wa marakara ma thũ, nĩguo matikarekerie, nĩguo arĩa thũ matigatharĩkĩre hamwe, matikoige atĩrĩ, Guoko gwitũ kũrĩa kũraihu na igũrũ, na ti Mwathani, nĩgwĩkire maũndũ macio mothe.

Rũrĩrĩ rũrĩa rũũrĩte kĩrĩra, na gũtirĩ ũmenyo thĩinĩ wao. Matiigana gũtaũkĩrwo kũmenya; nĩmawĩtĩkĩre ũndũ ũyũ thĩinĩ wa ihinda rĩrĩa rĩũkaga. Atĩa ũmwe nĩagathingatana igiri, na eerĩ nĩmakaingata ikũmi cia ngiri, angĩkorwo ti Ngai aamendetie

o, na Mwathani nĩamaneanie o? Tondũ ngai ciao ti irĩ ta Ngai witũ, nao thũ ciitũ irĩ njinga. Tondũ kuuma mũthabibũ-inĩ wa Sodomu nĩ mũthabibũ wao, na rũhonge rwao kuuma Gomora; thabibũ yao nĩ thabibũ ya nyongo, kĩmanjĩ kĩa ũrũrũ kũrĩ o. Marakara ma ndiamũ nĩmo ndibei yao, na marakara ma nduĩra matangĩhona. Githĩ ici nĩ ũndũ ũrĩa ũngĩ-rĩ, maũndũ maya nĩmacookanĩirio harĩ niĩ, na nĩmahũũrĩtwo thĩinĩ wa igĩĩna ciakwa? Mũthenya wa kĩrĩhĩria nĩngarĩha, rĩrĩa kũgũrũ kwao gũkaagũa, tondũ mũthenya wa mwanangĩko ũrĩ hakuhĩ nao, na maũndũ marĩa mũhaarĩrie nĩmarĩ ho kũrĩ inyuĩ. Tondũ Mwathani nĩagatuĩra andũ ake ciira, na nĩakaiguĩra ndungata ciake tha, nĩgũkorwo onire atĩ nĩmanyiihie, na nĩmathirĩte hinya thĩinĩ wa kũrehithio, na nĩmanyiihie. Nake Mwathani akiuga atĩrĩ, Ngai ciao marĩ kũ, iria meehokete? Arĩa maguta ma iruta ciao mwarĩĩaga, na mũkanyua ndibei ya maruta mao ma kũitithio; nĩmarahũke na mamũteithie, na matuĩke agitagĩri anyu. Onai onai atĩ nĩ niĩ ndĩ, na gũtirĩ Ngai tiga niĩ. Nĩ niĩ njũragaga, na nĩ niĩ ndũmagia atĩ gũtũũre muoyo, nĩ niĩ ngũthaga, na niĩ nĩ niĩ ndoniagia, na gũtirĩ ũngĩhotora kuuma moko-inĩ makwa. Atĩ nĩngoya guoko gwakwa kũrĩ igũrũ, na nĩngehĩta na guoko gwakwa kwa ũrĩo, na njoige, nĩndĩ muoyo niĩ nginya tene, Nĩgũkorwo nĩngũnooreria ta rũheni rũhũ mũraũ wakwa, na guoko gwakwa nĩgũkanyiitĩrĩra ũtuanĩri ciira, na nĩngũrĩha iherithia kũrĩ thũ, na kũrĩ arĩa maathũire nĩngũmarĩhĩria. Nĩngatũma mĩguĩ yakwa ĩrĩĩo nĩ thakame, naruo rũhiũ rwakwa rwa njora nĩrũkarĩa nyama kuuma thakame-inĩ ya arĩa magurarĩtio na ũtahe, kuuma mĩtwe-inĩ ya atongoria a thũ.

Kenai igũrũ hamwe nake, na nĩmahooe othe atũmwo a Ngai, kenai ndũrĩrĩ hamwe na andũ ake, na nĩmagĩe na hinya kũrĩ we othe ariũ a Ngai, nĩgũkorwo thakame ya ariũ ake nĩĩrĩhĩrio, na nĩarĩhĩria na nĩarĩhia kĩhooto kũrĩ thũ, na kũrĩ arĩa mamũthũire nĩarĩhia, na Mwathani nĩagatheria bũrũri wa andũ ake.

Nake Musa nĩandĩkire rwĩmbo ũcio mũthenya ũcio, na akĩruta ciana cia Isiraeli. Nake Musa agĩtoonya, na akĩaria ciugo ciothe cia watho ũcio matũ-inĩ ma andũ, we mwene na Joshua mũrũ wa Nun. Nake Musa akĩrĩkia kwarĩria Isiraeli yothe. Nake akĩmeera atĩrĩ, Mwĩkĩrei ũhoro na ngoro igũrũ wa ciugo ici ciothe, iria niĩ ndĩramũira ũmũthĩ, iria mũkaatha ciana cianyu, nĩguo imenyagĩrĩre na ikage ciugo ici ciothe cia watho ũyũ. Nĩgũkorwo ti kiugo gĩa tũhũ kĩu kũrĩ inyuĩ, nĩgũkorwo ũyũ nĩguo mũtũũrĩre wanyu, na nĩ ũndũ wa kiugo kĩu nĩmũgatũũra matukũ maingĩ igũrũ rĩa thĩ, kũrĩa inyuĩ mũraringa Jorodani kũu kũgaya igai. Nake Mwathani akĩaria na Musa mũthenya ũcio, akiuga, Ambata igũrũ ũthiĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Abarim, kĩrĩma gĩkĩ kĩa Nabau kĩrĩa kĩrĩ bũrũri-inĩ wa Moabi mwena wa Jeriko, na wone bũrũri wa Kanani, ũrĩa niĩ ndĩrahe ariũ a Isiraeli, Na ũgaakua kũu kĩrĩma-inĩ kĩrĩa ũrahaica, na ũnyiitanĩrio na andũ aku, o ta ũrĩa Harũni mũrũ wa nyũkwa akuire kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Horu, na akĩnyiitanĩrio na andũ ake. Tondũ mwagire ũremi kiugo gĩakwa harĩ ariũ a Isiraeli kũu maaĩ-inĩ ma ngarari kũu Kadeshi werũ-inĩ wa Sini, nĩ ũndũ mũtiatherie niĩ mbere ya ariũ a Isiraeli. Mbere ũkoona bũrũri ũcio, no kũu ndũgatoonya.

33

Nakĩo nĩkĩo kĩrathimo kĩrĩa Musa mũndũ wa Ngai aarathimire ariũ a Isiraeli mbere ya gĩkuũ gĩake. Nake akiuga atĩrĩ, Mwathani kuuma Sinai nĩokĩte, na nĩatuĩkanĩirie kuuma Seiri, na nĩahiũhire kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Parani arĩ hamwe na ciũmbe nyingĩ cia Kadeshi, kuuma mwena wake wa ũrĩo arathumanĩri marĩ hamwe nake. Nake aahonokirie andũ ake, na othe arĩa atheru nĩ ũndũ wa moko maku, na aya marĩ rungu rwaku, nake nĩamũkĩrire kuuma ciugo-inĩ ciake Watho ũrĩa Musa aatũathire nĩ igai rĩa ciũngano cia Jakubu. Na nĩgũgaakorwo thĩinĩ wa ũrĩa wendete mũthamaki, rĩrĩa athamaki a andũ makaanyiitanio hamwe na mĩhĩrĩga ya Isiraeli. Rubeni arotũũre na ndakanakue, na atuĩke mũingĩ kũringana na mũigana.

Na ĩno nĩ Juda, thikĩrĩria Mwathani mũgambo wa Juda, na ũũke kũrĩ andũ ake, moko make nĩmakamũthuuranĩria, na ũtuĩke mũteithia wake kuuma kũrĩ thũ ciake.

Na kũrĩ Levi akiuga, heai Levi ũhoro ũrĩa ũtarĩ na ngemi wake, na ma wake kũrĩ mũndũ ũrĩa mũtheru, ũrĩa maamũgeririe kũu mũgerio-inĩ, makĩmũruma igũrũ rĩa maaĩ ma ngarari. Ũrĩa weeraga ithe na nyina atĩrĩ, Ndikuona wee, na ariũ a ithe ndamamenya, na ariũ ake amarega, nĩarangĩire ciugo ciaku, na kĩrĩkanĩro gĩaku nĩakĩrangagĩra. Nĩmakanĩrĩria mawatho maku kũrĩ Jakubu, na watho waku kũrĩ Isiraeli, nĩmakehagĩra ũbumba

thĩinĩ wa marakara maku hĩndĩ ciothe igũrũ rĩa kĩgongona gĩaku. Rathima, Mwathani, hinya wake, na wĩtĩkĩre mĩbango ya moko make, una njohero ya thũ iria imũũkĩrĩire, na arĩa mamũthũire matikarũgame. Nake kũrĩ Benjamini akiuga atĩrĩ, mwendetwo nĩ Mwathani nĩagatũũra ehokete, nake Ngai nĩamũhumbagĩra mĩthenya yothe, na gatagatĩ ka ciande ciake nĩahurũkĩte.

Nake kũrĩ Jusufu akiuga atĩrĩ, kuuma kĩrathimo kĩa Mwathani bũrũri wake, kuuma ihinda rĩa igũrũ, na ime, na kuuma irima cia ithima kuuma rungu, na kũringana na ihinda rĩa maciaro ma kũgarũrũka kwa riũa, na kuuma kũrĩ mĩcemanio ya mĩeri, kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa irĩma cia kĩambĩrĩria, na kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa tũrĩma tũrĩa tũtathiraga Na kũringana na ihinda rĩa thĩ ya kũiyũrania, na indo iria ciĩtĩkĩrĩka harĩ ũrĩa wonekire thĩinĩ wa ihinga, ciũke igũrũ rĩa mũtwe wa Jusufu, na igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ agoocithio igũrũ rĩa ariũ a ithe. Irigithathi rĩa ndegwa nĩ ũthaka wake, hĩa cia nyamũ ĩrĩa ĩrĩ na rũhĩa rũmwe nĩ hĩa ciake, na hĩa icio nĩagatheeca ndũrĩrĩ hamwe, nginya kuuma mũthia wa thĩ. Ici nĩ ikũmi cia ngiri cia Efiraimu, na ici nĩ ngiri cia Manase. Nake harĩa Zebuluni akĩmwĩra atĩrĩ, kena Zebuluni ũkiuma, na Isakaru arĩ hema-inĩ ciake. Ndũrĩrĩ nĩigananiina, na inyuĩ nĩmũgweeta kũu, na mũrute igongona kũu igongona rĩa ũthingu, tondũ ũtonga wa iria nĩũkamũrera, na wonjoria wa arĩa matũũraga hũgũrũrũ-inĩ cia iria.

Nake harĩa Gadi akiuga atĩrĩ, kũrathimwo ũrĩa ũramũra Gadi, ta mũrũũthi nĩahurũkire, atunyanĩte guoko na mũthamaki. Nake

onire maciaro make ma mbere, tondũ kũu bũrũri wa atongoria wagayanĩirio rĩrĩa maarĩ monganĩte hamwe na atongoria a andũ; ũthingu Mwathani ekire, na ciira wake hamwe na Isiraeli.

Nake kũrĩ Dani akiuga, Dani nĩ kaana ka mũrũũthi, na nĩakarũgarũga kuuma Bashani. Na Nafutali akĩĩra, Nafutali ũiyũrĩte wa indo iria ciĩtĩkĩrĩku, na ũiyũrwo nĩ kĩrathimo kuuma kũrĩ Mwathani, iria na Gũthini nĩakagaya. Nake kũrĩ Asheri akiuga atĩrĩ, Asheri nĩarathimwo nĩ ciana, na nĩagetĩkĩrĩka kũrĩ ariũ a ithe wake, nĩagatobokia kĩgũrũ gĩake thĩinĩ wa maguta. Kĩgera gĩa kĩratu gĩake nĩgĩkorwo kĩrĩ kĩa iron na shaba, na o ta ũrĩa mĩthenya yaku ĩhaana-rĩ, noguo hinya waku ũgaatuĩka.

Gũtirĩ ta Ngai wa ũrĩa wendete, ũrĩa ũkũhiũrũka igũrũ rĩa matu arĩ mũteithia waku, na ũrĩa mũnene mũno wa kĩgerekanyo. Nake nĩagakũhumbĩra Ngai wa kĩambĩrĩria, na ũrĩ rungu rwa hinya wa moko ma tene, nake nĩakaingata thũ kuuma ũthiũ-inĩ waku, akiuga atĩrĩ, ũthire. Nake Isiraeli agaatũũra ehokete, arĩ wiki igũrũ rĩa bũrũri wa Jakubu, hamwe na ngano na ndibei, nayo igũrũ rĩkũheage ime rĩiyũrĩte na matu. Kũrathimwo wee Isiraeli, nũũ ũhaana nawe andũ marĩ kũhonokanio nĩ Mwathani? Nĩagatitĩra mũteithia waku, na rũhiũ rwa njora nĩ mwĩtĩĩo waku, na nĩmakaheenia wee thũ ciaku, na wee igũrũ rĩa ngingo ciao nĩũkarangĩrĩra.

34

Na Musa akĩambata kuuma Arabothi ya Moabu igũrũ rĩa kĩrĩma Nabau, igũrũ wa gacũmbĩrĩ wa Phasga, ĩrĩa ĩrĩ igũrũ wa ũthiũ wa Jeriko, na Mwathani akĩmuonia bũrũri wothe wa Gileadi nginya Dani, na bũrũri wothe wa Nefuthali, na bũrũri wothe wa Efuraimu, na Manase, na bũrũri wothe wa Juda nginya iria-inĩ rĩa mũthia, Na werũ, na mĩhaka ĩrĩa ĩthiũrũrũkĩirie Jeriko, itũũra inene rĩa mĩkĩndũ, nginya Zoari. Nake Mwathani akĩĩra Musa atĩrĩ, Ũyũ nĩguo bũrũri ũrĩa ndehĩtire Iburahĩmu na Isaaka na Jakubu, ndĩroiga atĩrĩ, Nĩngaũhe rũciaro rwanyu, na nĩndĩkuonetie na maitho maku, no kũu ndũgatoonya.

Nake Musa ndungata ya Mwathani akuire bũrũri wa Moabi nĩ ũndũ wa kiugo kĩa Mwathani. Nao makĩmũthika kũu Ai hakuhĩ na nyũmba ya Peori, na gũtirĩ mũndũ wonire mbĩra yake nginya mũthenya ũyũ. Moses aarĩ na mĩaka igana na mĩrongo ĩĩrĩ rĩrĩa aakuire, maitho make matiahũthĩrire, kana nyamũ cia ndigiri ciake itianangĩka.

Nao maarĩrire aanake a Isiraeli Musa kũu Arabothu ya Moabu igũrũ rĩa Jorodani kũringana na Jeriko matukũ mĩrongo ĩtatũ, nao makĩrĩkia matukũ ma kĩeha kĩa kũrĩra kwa Musa. Nake Joshua mũrũ wa Nun aiyũrirwo roho wa ũmenyo, nĩgũkorwo Moses nĩaigĩrĩire moko make igũrũ rĩake, nao ariũ a Isiraeli nĩmamũthikĩrĩirie, nao magĩĩka o ta ũrĩa Mwathani aathire Moses.

Na gũtirĩ mũnabii ũngĩ ũkĩrĩra rĩngĩ thĩinĩ wa Isiraeli ta Musa, ũrĩa Mwathani aamenyire ũthiũ kwa ũthiũ Thĩinĩ wa imenyithia

ciothe na ciama cia kũgegania, ũrĩa Mwathani aamũtũmire kũciĩka thĩinĩ wa bũrũri wa Misiri kũrĩ Firaũni, na atungata ake, na bũrũri wothe wake, Ciama icio nene, na guoko kũrĩa kũrĩ hinya, iria Musa eekire mbere ya Isiraeli wothe.

Marũa ma Johana

1

Kĩrĩa kĩarĩ kuuma kĩambĩrĩria, kĩrĩa tũiguĩte, kĩrĩa tuonete na maitho maitũ, kĩrĩa tuonete na moko maitũ mahutĩte, ũhoro wa kiugo kĩa muoyo, Na muoyo nĩwaguũrĩirio, na nĩtuonete, na nĩturutaga ũira, na nĩtũramenyithia inyuĩ muoyo ũrĩa wa tene, ũrĩa warĩ harĩ Ithe, na nĩwaguũrĩirio ithuĩ. Kĩrĩa tũonete na tũiguĩte, nĩtũramwĩraga inyuĩ, nĩguo o na inyuĩ mũgĩe na ũrata hamwe na ithuĩ, na ũrata witũ nĩ hamwe na Ithe na hamwe na Mũriũ wake Jesũ Kristũ. Na ici tũkũmwandĩkĩra inyuĩ, nĩguo gĩkeno giitũ kĩiyũre.

Naguo ũyũ nĩguo ũhoro ũrĩa tũiguĩte kuuma harĩ we na tũkũmũhe ũhoro inyuĩ, atĩ Ngai nĩ ũtheri, na gũtirĩ nduma o na ĩrĩkũ thĩinĩ wake. Angĩkorwo tũgĩĩre atĩrĩ ũgwatanĩro tũrĩ nao, na tũthiiage kũrĩ nduma, tũheenanagia na ti tũĩkaga ũhoro wa ma. No rĩrĩa tũthiiaga ũtheri-inĩ, o ta ũrĩa we mwene arĩ ũtheri-inĩ, tũrĩ na ũiguano ũmwe na ũrĩa ũngĩ, na thakame ya Jesũ Kristũ Mũrũ wake nĩĩtũtheragia mehia-inĩ mothe. Angĩkorwo

twoige atĩrĩ tũtirĩ na mehia, nĩtwĩheenanagia ithuĩ ene, na ũhoro wa ma ndũrĩ thĩinĩ witũ. Angĩkorwo tũtumbũra mehia maitũ, nĩ mwĩhokeku na nĩ mũthingu, nĩguo atũrekere mehia maitũ na atũthere kuuma waganu wothe. Angĩkorwo tũkiuga atĩrĩ tũtĩ twĩhĩtie, nĩtũmũtuaga mũheenania, na kiugo gĩake ti kĩrĩ thĩinĩ witũ.

2

Ciana ciakwa, ici nĩndĩmwandĩkĩra nĩguo mũtikehie, na angĩkorwo mũndũ o wothe nĩehĩtie, tũrĩ na mũtethi kũrĩ Ithe, nĩwe Jesũ Kristũ ũrĩa mũthingu, Na we mwene nĩ ũhoroherio wa mehia maitũ, ti wa maitũ ithuĩ tũrĩ o ithuĩ tu, no na wa thĩ yothe. Na ũndũ-inĩ wa ũndũ ũyũ nĩtũũĩ atĩ nĩtũmũmenye, angĩkorwo nĩtũrũmagia maathani make. Ũrĩa ũkuuga atĩrĩ, Nĩndamũmenye, na ndakũmenyagĩrĩra maathani make, nĩ mũheenania, na thĩinĩ wake ũhoro wa ma ti ũrĩ ho. Ũrĩa ũngĩtũũria kiugo gĩake, ti-itherũ thĩinĩ wake wendani wa Ngai nĩũhingĩrĩirio. Ũndũ ũyũ nĩguo tũmenyaga atĩ tũrĩ thĩinĩ wake. Ũrĩa ũroiga atĩ aikaraga thĩinĩ harĩ we agĩrĩirwo, o ta ũrĩa ũcio aceerire, na we mwene aceere ũguo.

Ariũ na aarũ, ti watho mwerũ ndĩramwandĩkĩra, no nĩ watho wa tene, ũrĩa mwarĩ naguo kuuma kĩambĩrĩrĩria. Watho ũcio wa tene nĩ kiugo kĩrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩrĩria. Rĩngĩ ndĩramwandĩkĩra watho mwerũ, ũrĩa ũrĩ wa ma thĩinĩ wake na thĩinĩ wanyu, tondũ nduma nĩĩrathiĩ na ũtheri wa ma

nĩũracangarara. Ũrĩa ũkuuga atĩ arĩ thĩinĩ wa ũtheri, na akĩthũũra mũrũ wa nyina, arĩ thĩinĩ wa nduma nginya o rĩu. Ũrĩa wendete mũrũ wa nyina kana wa ithe wake aikaraga thĩinĩ wa ũtheri, na gũtirĩ kĩndũ gĩa gũtũma mũndũ ahĩngwo thĩinĩ harĩ we. Ũrĩa ũthũire mũrũ wa nyina arĩ nduma-inĩ na athiiaga nduma-inĩ, na ndamenyaga kũrĩa athiiaga, tondũ nduma nĩyoheire maitho make.

Nĩndĩmwandĩkĩra inyuĩ, ciana nini, tondũ mehia manyu nĩmũrekereirwo nĩ ũndũ wa rĩĩtwa rĩake. Nĩndĩmwandĩkĩra inyuĩ maithe, tondũ nĩmũmenyete ũrĩa warĩ kuo kuuma o kĩambĩrĩria. Nĩndĩmwandĩkĩra inyuĩ aanake, tondũ nĩmũtoretie ũrĩa mũũru. Nĩndamwandĩkĩra inyuĩ, ciana, tondũ nĩmũmenyete Ithe. Nĩndamwandĩkĩra inyuĩ, maithe, tondũ nĩmũmenyete ũrĩa kuuma kĩambĩrĩria. Nĩndamwandĩkĩra inyuĩ, aanake, tondũ mũrĩ na hinya, na kiugo kĩa Ngai gĩikaraga thĩinĩ wanyu, na nĩmũtoretie ũrĩa mũũru.

Mũtiendage thĩ kana indo iria irĩ thĩinĩ wa thĩ. Angĩkorwo mũndũ nĩendete thĩ, wendani wa Ithe ti ũrĩ thĩinĩ wake, Tondũ kĩrĩa gĩothe kĩrĩ thĩinĩ wa thĩ, mũrĩrĩro wa mwĩrĩ, na mũrĩrĩro wa maitho, na kwĩgaatha kwa mũtũũrĩre, ti kuuma kũrĩ Ithe, no nĩ kuuma kũrĩ thĩ. Na thĩ ĩrahĩtwo hamwe na merirĩria yayo, no ũrĩa wĩkaga wendo wa Ngai aikaraga nginya tene.

Ciana, thaa ya kũrigĩrĩria nĩ ĩyo, na o ta ũrĩa mwaiguire atĩ ũrĩa mũũkani wa Kristũ nĩarooka, na rĩu andũ aingĩ aũkani wa Kristũ nĩmatuĩkĩte, nĩ ũndũ ũcio nĩtũũĩ atĩ thaa ya kũrigĩrĩria nĩ

ĩyo. Kuuma kũrĩ ithuĩ moimire, no matiaarĩ a ithuĩ, tondũ korwo maarĩ a ithuĩ, nĩmangĩaikarĩte hamwe na ithuĩ, no nĩguo monanio atĩ ti othe marĩ a ithuĩ. Na inyuĩ mũrĩ na mũitĩrĩrio kuuma kũrĩ ũrĩa mũtheru, na nĩmũũĩ maũndũ mothe. Ndandĩkĩire inyuĩ ti tondũ mũtiũĩ ũhoro wa ma, no tondũ nĩmũũĩ ũhoro ũcio, na tondũ maheeni mothe matiũmaga kuuma kũrĩ ũhoro wa ma. Nũũ nĩ mũheenania tiga ũrĩa ũrarega atĩ Jesũ ti Kristũ? Ũyũ nĩwe mũcokeri-wa-Kristũ, ũrĩa ũrarega Ithe na Mũriũ. Mũndũ wothe ũrĩa ũrakaana Mũriũ ndagĩaga na Ithe. Inyuĩ nĩ ũndũ ũcio, kĩrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩria nĩkĩikare thĩinĩ wanyu. Angĩkorwo kĩrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩria gũgaikara thĩinĩ wanyu, na inyuĩ nĩmũgaikara thĩinĩ wa Mũriũ na thĩinĩ wa Ithe. Na ĩno nĩ kĩĩranĩro kĩrĩa we mwene eeranĩire ithuĩ, muoyo wa tene na tene. Ici nĩ ndĩmwandĩkĩire ũhoro wa arĩa maramũheenia. Na inyuĩ, itarĩko rĩrĩa mwamũkĩrire kuuma harĩ we rĩikaraga thĩinĩ wanyu, na mũtirĩ na bata wa atĩ mũndũ amũrute, no ta ũrĩa itarĩko rĩu rĩo rĩmũrutaga ũhoro wa maũndũ mothe, na nĩ ma na ti maheeni, na o ta ũrĩa rĩamũrutire, mũgũikara thĩinĩ harĩ we. Na rĩu, ciana ciakwa nini, ikarai thĩinĩ wake, nĩguo rĩrĩa akaguũrio tũgĩe na ũmĩrĩru na tũtikonwo nĩ thoni kuuma harĩ we hĩndĩ ya ũrĩa akooneka. Akorwo mũngĩmenya atĩ nĩ mũthingu, mũũĩ atĩ mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga ũthingu nĩaciare kuuma harĩ we.

3

Onai mũrũ wa wendani ũrĩa Ithe aheete ithuĩ, nĩguo twĩtwo

ciana cia Ngai. Nĩ ũndũ ũyũ thĩ ndĩmũmenyaga inyuĩ, tondũ ndĩamũmenyire we. Endwa, rĩu tũrĩ ciana cia Ngai, na gũtirĩ kũguũrĩrio ũrĩa tũgaatuĩka. No nĩtũũĩ atĩ angĩguũrĩrio, tũgaatuĩka ta we, nĩgũkorwo tũkaamuona o ta ũrĩa arĩ. Na mũndũ wothe ũrĩ na mwĩhoko ũyũ igũrũ rĩake nĩetheria we mwene, o ta ũrĩa ũcio arĩ mũtheru.

Mũndũ wothe ũrĩa wĩkaga mehia nĩekaga ũtarĩ wa watho, na rĩĩhia nĩ ũtarĩ wa watho. Na inyuĩ nĩmũũĩ atĩ ũcio onanirio nĩguo eherie mehia maitũ, na mehia thĩinĩ wake ti marĩ. Mũndũ wothe ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wake ndehĩthagia, na mũndũ wothe ũrĩa ũrehĩthagia ndamuonete kana ndamũmenye. Ciana, gũtikagĩe mũndũ ũramũheenia, ũrĩa wĩkaga ũthingu nĩ mũthingu, o ta ũrĩa ũcio arĩ mũthingu. Ũrĩa wĩkaga rĩĩhia arĩ wa thaitani, tondũ kuuma kĩambĩrĩria thaitani nĩehĩtie. Nĩ ũndũ ũyũ Mũrũ wa Ngai oonithirie, nĩguo anange mĩbango ya thaitani. Mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩtwo nĩ Ngai ndekaga mehia, tondũ mbegũ yake ĩikaraga thĩinĩ wake, na ndangĩhota kwĩhia, tondũ nĩaciarĩtwo nĩ Ngai. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩkuo ciana cia Ngai na ciana cia ngoma cionekaga. Mũndũ wothe ũrĩa ũtekaga ũthingu ti wa Ngai, o na ũrĩa ũtendaga mũrũ wa nyina. Nĩgũkorwo ĩno nĩyo ũhoro ũrĩa mwaiguire kuuma kĩambĩrĩria, nĩguo twendane. Tigũtuĩke ta Kaini ũrĩa warĩ wa ũrĩa mũũru na akĩũraga mũrũ wa nyina, na nĩ ũndũ wa kĩĩ akĩmũũraga? Tondũ mĩĩko yake yarĩ mĩũru, no ya mũrũ wa nyina yarĩ ya ũthingu. Mũtigagĩrĩre kũgega, ariũ na aarĩ a baba witũ akwa, angĩkorwo thĩ ĩno ĩmũthũire. Ithuĩ nĩtũũĩ atĩ nĩtũtuĩkĩte kuuma gĩkuũ-inĩ tũgakinya muoyo-inĩ, tondũ nĩtwendete ariũ a ithe witũ. Ũrĩa

ũtawendete mũrũ wa ithe witũ aikaraga gĩkuũ-inĩ. Mũndũ wothe ũrĩa ũthũire mũrũ wa nyina mũũragani nĩ, na nĩmũũĩ atĩ mũndũ wothe mũũragani ndagĩ na muoyo wa tene na tene ũikaraga thĩinĩ wake. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩtũmenyete wendani, tondũ ũcio nĩekĩrire roho wake nĩ ũndũ witũ, na ithuĩ nĩtwagĩrĩirwo kũiga mĩoyo nĩ ũndũ wa ariũ a ithe witũ. Ũrĩa ũngĩkorwo arĩ na mũtũũrĩre wa thĩ na one mũrũ wa nyina arĩ na bata, na ahinge nda ciake kuuma harĩ we, wendani wa Ngai ũtũũraga atĩa thĩinĩ wake? Ciana ciakwa, tũtikendie na kiugo kana na rũrĩmĩ, no thĩinĩ wa wĩra na ma. Na ũndũ wa ũndũ ũyũ nĩtũmenyaga atĩ tũrĩ a ma, na mbere yake nĩtũkũhooreria ngoro ciitũ, Nĩgũkorwo angĩkorwo ngoro iitũ ĩngĩtũtuĩra ciira, tondũ Ngai nĩ mũnene gũkĩra ngoro iitũ na nĩamenyaga maũndũ mothe. Acio endete, angĩkorwo ngoro yitu ndĩratũtuĩra ciira, tũrĩ na ũgwĩkĩrie harĩ Ngai, Na kĩrĩa gĩothe tũngĩhooya tũnyiitaga kuuma harĩ we, tondũ nĩtũmenyagĩrĩra maathani make na tũmekaga maũndũ marĩa mamũkenagia mbere yake. Na ĩno nĩyo rĩathani rĩake, nĩguo tũtĩkĩe rĩĩtwa rĩa Mũriũ wake Jesũ Kristũ, na twendane o ta ũrĩa aaheanire rĩathani. Na ũrĩa ũrũmagia maathani make aikaraga thĩinĩ wake, nake we aikaraga thĩinĩ wake. Na ũndũ ũyũ nĩtũũĩ atĩ aikaraga thĩinĩ witũ, kuuma Roho ũrĩa aatũheire.

4

Inyuĩ endwa, mũtigetĩkie roho o wothe, no gerimiai maroho kana nĩ ma Ngai, tondũ anabii a maheeni aingĩ nĩmoimĩte

magathiĩ thĩinĩ wa thĩ. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩmũmenyaga Roho ya Ngai: roho yothe ĩrĩa yetĩkagĩra atĩ Jesũ Kristũ ookĩte thĩinĩ wa mwĩrĩ, nĩ ya kuuma kũrĩ Ngai. Na roho wothe ũrĩa ũtarĩ ũmbũraga Jesũ Kristũ okĩte na mwĩrĩ, ti wa kuuma kũrĩ Ngai, na ũyũ nĩ roho wa mũũkani wa Kristũ ũrĩa mũiguĩte atĩ nĩarooka, na rĩu nĩ ũrĩ gũkũ thĩ o na rĩu. Inyuĩ mũrĩ a Ngai, ciana ciakwa nini, na nĩmũmatooria, tondũ ũrĩa ũrĩ thĩinĩ wanyu nĩ mũnene gũkĩra ũrĩa ũrĩ thĩ. O moimagĩrĩre kuuma thĩ ĩno marĩ, nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ maaragia ũhoro wa thĩ ĩno, na thĩ ĩno nĩĩmaiguaga. Ithuĩ tũrĩ a Ngai, nake ũrĩa ũmenyaga Ngai nĩatũthikagĩrĩria. Ũrĩa ũtarĩ wa Ngai ndatũthikagĩrĩria. Kuuma ũndũ-inĩ ũyũ nĩtũmenyaga roho wa ma na roho wa kũhĩtia.

Inyuĩ endwa, nĩtwendane, tondũ wendani uumaga kũrĩ Ngai, na mũndũ wothe ũrĩa wendaga nĩaciarĩtwo nĩ Ngai na nĩamenyaga Ngai. Ũrĩa ũtendaga ndaamenyire Ngai, tondũ Ngai nĩ wendo. Thĩinĩ ũyũ nĩkwonekanirio wendani wa Ngai harĩ ithuĩ, tondũ Ngai nĩatũmire Mũriũ wake ũrĩa wa mũmwe thĩ nĩguo tũtũũre muoyo na ũndũ wake. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ nĩkuo kũrĩ wendani: ti tondũ ithuĩ nĩtwendete Ngai, no tondũ we mwene nĩendete ithuĩ, na agĩtũma Mũriũ wake atuĩke kĩhoroherio kĩa mehia maitũ. Aya endete, angĩkorwo ũguo Ngai endete ithuĩ, na ithuĩ no nginya twendane. Ngai gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wamwonire o rĩ, no angĩkorwo nĩtwendanaga ũmwe na ũrĩa ũngĩ, Ngai aikaraga thĩinĩ witũ, na wendani wake nĩũhingĩrĩirio thĩinĩ witũ. Ũndũ-inĩ ũyũ nĩtũmenyaga atĩ thĩinĩ wake nĩtũikaraga na we mwene arĩ thĩinĩ witũ, tondũ nĩaheete Roho wake kũrĩ ithuĩ. Naithuĩ nĩtuonete na nĩtũruthagia atĩ Ithe nĩatũmĩte Mũriũ

mũhonokia wa thĩ. Mũndũ ũrĩa wothe ũngĩetĩkĩra atĩ Jesũ nĩ Mũriũ wa Ngai, Ngai aikaraga thĩinĩ wake, nake we aikaraga thĩinĩ wa Ngai. Na ithuĩ nĩtũmenyete na tũmetĩkia wendani ũrĩa Ngai arĩ naguo thĩinĩ witũ. Ngai nĩ wendani, na ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wa wendani aikaraga thĩinĩ wa Ngai, na Ngai aikaraga thĩinĩ wake. Thĩinĩ wa ũndũ ũyũ wendo nĩũhingĩrĩirio hamwe na ithuĩ, nĩguo tũgĩe na ũmĩrĩru mũthenya wa ciira, tondũ o ta ũrĩa we arĩ, no taguo o na ithuĩ tũrĩ thĩinĩ wa thĩ ĩno. Guoya ti kũrĩ thĩinĩ wa wendani, no wendani ũrĩa mũkinyanĩru nĩũikagĩra guoya nja, tondũ guoya ũrĩ na iherithia, nake ũrĩa ũrĩ na guoya ndakinyĩtie ũkinyanĩru thĩinĩ wa wendani. Ithuĩ tũmwendete tondũ nĩwe waatwendete mbere. Angĩkorwo mũndũ oiga atĩrĩ nĩndendete Ngai, na nĩathũire mũrũ wa nyina, mũheenania nĩwe, nĩgũkorwo ũrĩa ũtendete mũrũ wa nyina ũrĩa onete, Ngai ũrĩa onetie-rĩ, atĩa no ahotage kũmwenda? Na tũrĩ na rĩathani rĩĩrĩ kuuma harĩ we, nĩguo ũrĩa wendete Ngai endete o na mũrũ wa nyina.

5

Mũndũ wothe ũrĩa ũĩtĩkĩtie atĩ Jesũ nĩwe Kristũ, nĩaciare nĩ Ngai, na mũndũ wothe ũrĩa wendete ũrĩa waciarire nĩendete o na ũrĩa ũciarĩtwo nĩwe. Thĩinĩ ũyũ nĩtũmenyaga atĩ nĩtwendete ciana cia Ngai, rĩrĩa twendete Ngai na tũkamenyerera maathani make. Ĩno nĩyo wendani wa Ngai, nĩguo ithuĩ tũmenyagĩrĩre maathani make, na maathani make matirĩ mũritũ. Tondũ kĩrĩa gĩothe kĩciarĩtwo kuuma kũrĩ Ngai nĩkĩhoootaga thĩ, na ĩno nĩyo

ũhootani ũrĩa ũhootete thĩ, wĩtĩkio witũ. Nũũ ũtoragia thĩ angĩkorwo ti ũrĩa wĩtĩkĩtie atĩ Jesũ nĩ Mũriũ wa Ngai? Ũyũ nĩ ũrĩa ũũkĩte ũgereire maaĩ na thakame, Jesũ Kristũ, ti thĩinĩ wa maaĩ o wiki, no thĩinĩ wa maaĩ na thakame, na Roho nĩ ũrĩa ũrutanĩria ũira, tondũ Roho nĩ ũhoro wa ma. Nĩgũkorwo atatũ marĩ arĩa marutanagĩra ũira kũu igũrũ, Ithe, Kiugo na Roho Mũtheru, na aya atatũ ũmwe marĩ, na atatũ marĩ arĩa marutanagĩra ũira gũkũ thĩ. Roho na maaĩ na thakame, na acio atatũ marĩ ũmwe. Angĩkorwo tũwamũkagĩra ũira wa andũ, ũira wa Ngai nĩ mũnene kũrĩ guo, tondũ ũyũ nĩguo ũira wa Ngai ũrĩa arutĩte ũhoro-inĩ wa Mũriũ wake. Ũrĩa wĩtĩkĩtie Mũriũ wa Ngai arĩ na ũira thĩinĩ wake, ũrĩa ũtarĩ wĩtĩkĩtie Ngai nĩatũmĩte Ngai atuĩke mũheenania, tondũ ndeetĩkĩtie ũira ũrĩa Ngai arutĩte ũhoro wa Mũriũ wake. Nayo ĩno nĩyo ũira, atĩ Ngai ataheire ithuĩ muoyo wa tene, na muoyo ũcio ũrĩ thĩinĩ wa Mũriũ wake. Ũrĩa ũrĩ na Mũriũ arĩ na muoyo, ũrĩa atarĩ na Mũriũ wa Ngai ndarĩ na muoyo.

Ici ndandĩkĩire inyuĩ arĩa mwĩtĩkĩtie rĩĩtwa rĩa Mũriũ wa Ngai, nĩguo mũmenye atĩ mũrĩ na muoyo wa tene na tene, na nĩguo mwĩtĩkie rĩĩtwa rĩa Mũriũ wa Ngai. Na ũyũ nĩguo ũgwati wa kwaria ũrĩa tũrĩ naguo kũrĩ we: atĩ angĩkorwo tũrahooya kĩndũ kũringana na ũrĩa endaga, nĩatũiguaga. Na tũngĩkorwo nĩtũũĩ atĩ nĩaiguaga mahooya maitũ kĩrĩa o gĩothe tũngĩmũhooya, nĩtũũĩ atĩ tũrĩ na mahooya marĩa tũmũhooire kuuma harĩ we. Angĩkorwo mũndũ onaga mũrũ wa nyina ekaga mehia matarĩ ma gĩkuũ, nĩakahooya, nake nĩakamũhe muoyo, kũrĩ arĩa mekaga mehia matarĩ ma gĩkuũ. Kũrĩ mehia ma gĩkuũ, ti ũhoro

wa mo ndĩroiga nĩguo ahooe. Ũthingu wothe nĩ mehia, na kũrĩ mehia matarĩ ma gĩkuũ. Nĩtũũĩ atĩ mũndũ wothe ũrĩa ũciarĩtwo nĩ Ngai ndehĩtaga, no ũrĩa ũciarĩtwo nĩ Ngai nĩegitĩire we mwene, na ũrĩa mũũru ndamũhutaga. Nĩtũũĩ atĩ tũrĩ a Ngai, na thĩ yothe ĩkomete thĩinĩ wa ũrĩa mũũru. Nĩtũũĩ atĩ Mũriũ wa Ngai nĩokĩte na nĩaheete ithuĩ ũmenyo nĩguo tũmenye ũrĩa wa ma, na tũrĩ thĩinĩ wa ũrĩa wa ma, thĩinĩ wa Mũriũ wake Jesũ Kristũ. Ũyũ nĩwe Ngai wa ma na muoyo wa tene na tene.

Ciana, mwĩgirai kuuma kũrĩ mĩhianano, ti-itherũ.

Joshua

1

Na gũkĩhana thuutha wa gĩkuũ kĩa Musa, Mwathani akĩĩra Joshua mũrũ wa Nuni, ũrĩa warĩ mũteithĩrĩria wa Musa, akiuga, Musa mũteithia wakwa nĩakuĩte. Rĩu nĩ ũndũ ũcio ũkĩra, ringa Rũũĩ rwa Jorodani wee hamwe na andũ aya othe ũthiĩ bũrũri-inĩ ũrĩa niĩ ndĩraheana kũrĩ o. Handũ hothe harĩa mũkaahata na nyarĩrĩ cia magũrũ manyu, nĩngamũhe ho, o ta ũrĩa ndeerire Musa. Werũ na Antilebano, nginya Rũũĩ rũrĩa rũnene, Rũũĩ Efurate, na nginya iria rĩa mũthia, kuuma riũa gũthũa, nĩguo gũgaatuĩka mĩhaka yanyu. Gũtirĩ mũndũ ũkaagirĩrĩria mbere yaku matukũ mothe ma muoyo waku, na o ta ũrĩa ndaarĩ hamwe na Musa, ũguo noguo ngaakorwo hamwe nawe, na ndikũtiganĩria wee kana ndikũrega wee. Gĩa na hinya na ũgĩe ũcamba, nĩgũkorwo wee nĩũkagayania andũ aya bũrũri ũrĩa ndehĩtire maithe manyu atĩ nĩngũmahe. Gĩa na hinya nĩ ũndũ ũcio na ũgĩe na ũcamba, kũmenyerera na gwĩka o ta ũrĩa aagwathire wee Musa ndungata yakwa, na ndũkahũgũka kuuma harĩ cio mwena wa ũrĩo kana mwena wa ũmotho, nĩguo

ũgaacĩre thĩinĩ wa maũndũ mothe marĩa ũngĩka. Na ibuku ya watho ũyũ ndĩkoima kanua gaku, na ũkamacaria mũthenya na ũtukũ, nĩguo ũmenye gwĩka mothe marĩa mandĩkĩtwo, hĩndĩ ĩyo nĩũkagaacĩra, na ũkagaacĩria njĩra ciaku, na hĩndĩ ĩyo nĩũkamenya. Ona nĩndakwathire, gĩa na hinya na ũgĩe njamba, ndũkamake, o na ndũgetigĩre, nĩgũkorwo Mwathani Ngai waku arĩ hamwe nawe kũrĩa guothe ũgũthiĩ. Nake Joshua agĩathana andĩki a andũ, akiuga atĩrĩ, Toonya gatagatĩ-inĩ ga kambi ya andũ, na mwatha andũ, mũkiuga, Mwĩhaarĩriei irio, nĩgũkorwo o na rĩu mĩthenya ĩtatũ na inyuĩ mũraringa Jorodani ũyũ, mũtoonye gũkũũra bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai wa maithe manyu ekũmũhe inyuĩ.

Nake kũrĩ Rubeni, na kũrĩ Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, Joshua akiuga, Ririkana kiugo kĩrĩa Musa ndungata ya Mwathani aamwathire, akiuga, Mwathani Ngai wanyu nĩamũhurũkirie, na nĩamũheire bũrũri ũyũ. Atumia anyu na ciana cianyu na mahiũ manyu nĩmatuĩkage thĩinĩ wa bũrũri ũrĩa aamũheire, no inyuĩ mũrĩngage mwĩhaarĩirie mbaara mbere ya ariũ a ithe wanyu, othe arĩa marĩ hinya, na nĩmũkamateithia. Nginya rĩrĩa Mwathani Ngai witũ akaahe ariũ a ithe wanyu ũhurũko, o ta ũrĩa amũheete inyuĩ, na o nao magae igai bũrũri ũrĩa Mwathani Ngai witũ amaheaga, hĩndĩ ĩyo nĩmũgacooka o mũndũ igai-inĩ rĩake, rĩrĩa Musa aamũheire mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani mwena wa irathĩro rĩa riũa. Na maacookia Joshua makiuga atĩrĩ, Maũndũ mothe ũrĩa ũngĩtwatha tũgwĩke, nĩtũkwĩka, na kũndũ guothe kũrĩa ũngĩtwatha tũthiĩ, nĩtũgũthiĩ. Kũringana na maũndũ mothe

marĩa tũiguire Musa, nĩtũgũkũigua wee, no reke Mwathani Ngai witũ akorwo hamwe nawe, o ta ũrĩa aarĩ hamwe na Musa. Mũndũ ũrĩa ũngĩkũregera, na ũrĩa ũtangĩthikĩrĩria ciugo ciaku o ta ũrĩa ũngĩmwatha, nĩakue; no gĩa na hinya na ũrũme.

2

Nake atũmire Joshua mũrũ wa Nun kuuma Shittim aanake eerĩ gũthigaana, akiuga, Ambai na muone bũrũri na Jeriko. Nao mathiĩte, aanake acio eerĩ maatoonya Jeriko, na maatoonya nyũmba ya mũndũ-wa-nja mũmaraya, rĩĩtwa Rahabu, nao maraara kũu.

Nake gũkĩmenyithio mũthamaki wa Jeriko, makiuga atĩrĩ, nĩ matoonyire haha andũ a ariũ a Isiraeli nĩguo mathigaane bũrũri. Nake mũthamaki wa Jeriko agĩtũma, na akĩĩra Rahabu, akiuga atĩrĩ, rutũra andũ arũme arĩa matoonyire nyũmba yaku ũtukũ, nĩgũkorwo nĩmokĩte gũcũthĩrĩria bũrũri. Nake mũndũ-wa-nja ũcio akĩoya andũ acio eerĩ, akĩmahitha, na akĩmeera akiuga atĩrĩ, Andũ acio nĩmatoonyire kũrĩ niĩ, Rĩrĩa kĩhingo kĩahingagwo kũrĩ nduma-inĩ, nao andũ acio nĩmoimire, ndiũĩ kũrĩa mathiĩte. Rũmĩrĩrai thuutha wao, no gũkorwo nĩmũkamakinyĩra. Mũndũ-wa-nja ũcio nĩambĩrĩirie kũmatwara igũrũ wa nyũmba, na akĩmahitha thĩinĩ wa ũguta wa tharakũ ũrĩa warĩ ũigĩtwo igũrũ wa nyũmba. Nao andũ acio maarũmĩrĩire thutha wao njĩra ya Jorodani nginya mariũko-inĩ, na kĩhingo gĩkĩhingwo.

Na gũkĩhana rĩrĩa andũ arĩa maathingataga magĩthiĩ thuutha wao, na o nao mbere ya gũkoma toro, mũndũ-wa-nja ũcio akĩambata kũrĩ o ĩgũrũ rĩa nyũmba, Nake akĩmeera atĩrĩ, Nĩnjũũĩ atĩ Mwathani nĩamũheete bũrũri ũyũ, tondũ guoya wanyu nĩũtũgwĩrĩire. Nĩtũiguĩte nĩgũkorwo Mwathani Ngai nĩahũithirie iria rĩa itune rĩrĩ mbere yanyu, rĩrĩa mwoimire bũrũri wa Misiri, na ũrĩa wothe ekire athamaki eerĩ a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, Sihoni na Ogu, arĩa mwaniinire. Na rĩrĩa twaiguire, ithuĩ twagegire ngoro-inĩ ciitũ, na roho ndĩarũgamire o na rĩngĩ thĩinĩ wa mũndũ o na ũmwe witũ kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩ Ngai kũu igũrũ na igũrũ ya thĩ kũu thĩ. Na rĩu mwĩhĩte harĩ niĩ na Mwathani Ngai, atĩ tondũ nĩndĩramwonania ũtugi, mũgacooka o na inyuĩ mwonanie ũtugi kũrĩ nyũmba ya baba wakwa, Na mũhonokie muoyo nyũmba ya ithe wakwa, nyina wakwa, na ariũ a ithe wakwa, na nyũmba yakwa yothe, na indo ciothe iria irĩ ciao, na mũkũũre roho wakwa kuuma gĩkuũ-inĩ.

Nao andũ acio makĩmwĩra atĩrĩ, Roho ciitũ handũ ha cianyu thĩinĩ wa gĩkuũ, nake akiuga atĩrĩ, Rĩrĩa Mwathani akaamĩneana kũrĩ inyuĩ itũũra rĩu inene, mũgeeka harĩ niĩ ũtugi na ma. Na akĩmaharũrũkia kũgera ndirica-inĩ. Nake akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi kũrĩma-inĩ nĩguo arĩa maramũingatithia matigakũtũnge, na mwĩhithe kũu mĩthenya ĩtatũ nginya arĩa maramũingatithia macooke thuutha wanyu, na thuutha wa ũguo mũgacooka njĩra yanyu.

Nao makĩmwĩra atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ atheru harĩ mwĩhĩtwa ũyũ

waku. Taarĩra, ithuĩ tũratoonya thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa itũũra inene, na ũkaiga kĩmenyithia, mũhĩndo ũrĩa mũtune ũyũ ũkaũharũrũkia thĩinĩ wa ndirica kũrĩa watwĩkĩririe ithuĩ, na ithe waku, na nyina waku, na ariũ a ithe waku, na nyũmba yothe ya ithe waku ũkamacookanĩrĩria harĩ wee mwene thĩinĩ wa nyũmba yaku. Na gũgaakorwo wothe ũrĩa ũngĩuma mũrango wa nyũmba yaku nja, arĩ na ũhoro we mwene gũgaakorwo, no ithuĩ tũrĩ atheru kũrĩ mwĩhĩtwa waku ũyũ, na arĩa othe mangĩkorwo hamwe nawe thĩinĩ wa nyũmba yaku, ithuĩ tũrĩ na ũhoro tũgaakorwo. Kana no mũndũ ũrĩa ũngĩtũhĩtia kana nĩakaguũria ciugo ici ciitũ, tũgaatuĩka atarĩ na mahĩtia harĩ mwĩhĩtwa waku ũyũ. Nake akĩmeera atĩrĩ, Kũringana na kiugo kĩanyu nĩguo gũtuĩke, na akĩmatũma mathiĩ, nao magĩthiĩ. Nao magĩũka bũrũri wa irĩma, na magĩikara kũu mĩthenya ĩtatũ, nao arũmĩrĩri makĩrongooria njĩra ciothe, na matiigana kũmona.

Nao aanake acio eerĩ magĩcooka, na makĩharũrũka kuuma kĩrĩma-inĩ, na makĩringa magĩthiĩ kũrĩ Joshua mũrũ wa Nun, na makĩmwĩra maũndũ mothe marĩa maamakorete. Nao makĩĩra Joshua atĩ Mwathani nĩaneana bũrũri wothe moko-inĩ maitũ, na atĩ andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio nĩmanyiitĩtwo nĩ guoya nĩ ũndũ witũ.

3

Nake Joshua akĩroka rũciinĩ tene, na akiuma Shittimu, nao magĩkinya Jorodani, na magĩikara kũu mbere ya kũringa. Na

gũkĩoneka thuutha wa mĩthenya ĩtatũ, andũ-a-marũa nĩmahĩtũkĩire kambĩ-inĩ. Nao nĩmaathire andũ makiuga atĩrĩ, Rĩrĩa mũkuona ithandũku rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai witũ, na athĩnjĩri-Ngai aitũ na Alawii makĩrĩkuua, mũkuume kuuma handũ hanyu, na mũthiĩ thuutha warĩo. No ĩrekwo ĩrĩ haraaya gatagatĩ kanyu na ĩyo, ta mĩkono ngiri igĩrĩ mũkarũgama, mũtikaĩkuhĩrĩrie ĩyo, nĩguo mũmenye njĩra ĩrĩa mũkagererа, tondũ mũtigerĩte njĩra ĩyo kuuma ira na mũthenya wa gatatũ.

Nake Joshua akĩĩra andũ atĩrĩ, Mwĩtheraei mũtuĩke atheru nĩ ũndũ wa rũciũ, tondũ rũciũ Mwathani nĩekwĩka maũndũ ma magegania thĩinĩ wanyu. Nake Joshua akĩĩra athĩnjĩri-Ngai atĩrĩ, Oyai ithandũku rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, na mũthiĩ mbere ya andũ. Nao athĩnjĩri-Ngai makĩoya ithandũku rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, na magĩthiĩ mbere ya andũ. Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Mũthenya ũyũ nĩndambĩrĩria gũgũtũũgĩria mbere ya ciana ciothe cia Isiraeli, nĩguo mamenye atĩ o ta ũrĩa ndaarĩ hamwe na Musa, noguo ngũkorwo hamwe nawe. Na rĩu atha athĩnjĩri-Ngai arĩa makuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro, ũkiuga atĩrĩ, Rĩrĩa mũgaatoonya igĩkeno rĩa maaĩ ma Jorodani, na thĩinĩ wa Jorodani nĩmũkarũgama.

Nake Joshua akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Ũkai haha, na mũigue kiugo kĩa Mwathani Ngai witũ. Thĩinĩ ũyũ nĩmũkamenya atĩ Ngai ũrĩa mũrĩ muoyo arĩ thĩinĩ wanyu, na ũrĩa ũraniinaga nĩakaniina kuuma mbere-inĩ ciitũ Mũkaanani, na Mũhiti, na Mũperizi, na Mũhivi, na Mũamori, na Mũgirigashi, na Mũjebusi.

Ona ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa thĩ yothe nĩrĩringaga Rũũĩ rwa Jorodani. Thuurai andũ ikũmi na eerĩ kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, ũmwe kuuma o mũhĩrĩga. Na gũgaatuĩka, ta ũrĩa makaahurũka magũrũ ma athĩnjĩri-Ngai arĩa makuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa thĩ yothe thĩinĩ wa maaĩ ma Jorodani, maaĩ ma Jorodani nĩmagaathira, na maaĩ marĩa maikũrũkaga nĩmakarũgama.

Nao andũ makiuma hema-inĩ ciao nĩguo maringĩre Jorodani, nao athĩnjĩri-Ngai makĩoya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani mbere ya andũ. Rĩrĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa maakoretwo makuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro maatoonya Jorodani, na magũrũ ma athĩnjĩri-Ngai arĩa maakoretwo makuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani maatobokithio thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa maaĩ ma Jorodani, nayo Jorodani yarĩ ĩiyũrĩte kũringana na hũgũrũrũ yayo yothe, ta matukũ ma kũgetha ngano. Na maaĩ marĩa maikũrũkaga kuuma igũrũ makĩrũgama, makĩrũgama kĩhumbu kĩmwe kĩrũgamĩte haraaya mũno nginya gĩcunjĩ kĩa Kariathiarimi, no kĩrĩa gĩikũrũkaga gĩikũrũkire thĩinĩ wa iria rĩa Araba, iria rĩa cumbĩ, nginya mũthia rĩathirire, nao andũ makĩrũgama mbere ya Jeriko. Nao athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani makĩrũgama igũrũ rĩa thĩ nyũmũ gatagatĩ ka Jorodani, nao ariũ othe a Isiraeli maaringaga na thĩ nyũmũ, nginya andũ othe maarĩkia kũringa Jorodani.

4

Na tondũ andũ othe maarĩkirie kũringa Jorodani, Mwathani akĩĩra Joshua, akiuga, Kũruta andũ kuuma kũrĩ andũ, ũmwe kuuma o mũhĩrĩga, Atha maatha kũrĩ o, na mwoe kuuma gatagatĩ ka Jorodani mahiga ikũmi na ĩĩrĩ marĩa mehaarĩrie, na maya mũkuuithie hamwe na inyuĩ, mũmaige thĩinĩ wa kambĩ yanyu, kũrĩa angĩkorwo mũgaaka kambĩ kũu ũtukũ.

Nake Joshua etĩte andũ ikumi na eerĩ arĩa maarĩ igweta kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, ũmwe kuuma o mũhĩrĩga, Oigire kũrĩ o atĩrĩ, Rehei mbere yakwa hau mbere ya ũthiũ wa Mwathani thĩinĩ wa gatagatĩ ka Jorodani, na mũrĩkia kwoya kũu, o mũndũ nĩatware ihiga igũrũ rĩa ciande ciake kũringana na mũigana wa mĩhĩrĩga ikũmi na ĩĩrĩ ya Isiraeli. nĩguo matuĩke kũrĩ inyuĩ aya thĩinĩ wa kĩmenyithia kĩrĩa kĩigĩtwo hĩndĩ ciothe, nĩguo rĩrĩa mũrũ waku egũkũũria rũciũ akiuga atĩrĩ, mahiga maya nĩ ma kĩĩ kũrĩ ithuĩ? Na wee ũkuonia mũrũ waku, ũkiuga atĩrĩ, nĩ ũndũ Jorodani rũũĩ nĩrwatiganirie mbere ya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani wa thĩ yothe, rĩrĩa rĩrarĩngĩra, na mahiga maya magaatuĩka kĩririkano kũrĩ inyuĩ kũrĩ ariũ a Isiraeli nginya tene.

Nao magĩĩka ũguo ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Mwathani aathire Joshua, na makuua mahiga ikũmi na meerĩ kuuma gatagatĩ ka Jorodani, o ta ũrĩa Mwathani aathire Joshua rĩrĩa kũringa kwa ariũ a Isiraeli kwarĩkire, na makĩmatwara hamwe nao kambĩ-inĩ, na makĩmaiga kũu. Joshua akĩhaanda mahiga mangĩ ikũmi na meerĩ thĩinĩ wa Rũũĩ rwa Jorodani, handũ harĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani maarũgamĩte, namo marĩ kũu nginya ũmũthĩ.

Athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuaga ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro maarũgamĩte thĩinĩ wa Jorodani, nginya rĩrĩa Joshua aarĩkirie maũndũ mothe marĩa Mwathani aathĩte kũmenyithia andũ, nao andũ makĩhiũha, na makĩringa. Nayo gũkĩgĩa rĩrĩa andũ othe maarĩkirie kũringa, ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani rĩaringa, na mahiga marĩ mbere yao. Nao makĩringa ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase mehaarĩirie mbere ya ariũ a Isiraeli, o ta ũrĩa Musa aamaathĩte. Andũ ngiri mĩrongo ĩna arĩa mehaarĩirie mbaara nĩmaringire mbere ya Mwathani magĩthiĩ mbaara-inĩ kũrĩ itũũra rĩa Jeriko. Mũthenya ũcio, Mwathani nĩatũmire Joshua atuĩke mũnene mbere ya rũrĩrĩ ruothe rwa Isiraeli, nao makĩmwĩtigĩra o ta ũrĩa metigĩrĩte Musa matukũ mothe marĩa aatũũrire muoyo.

Nake Mwathani akĩĩra Joshua, akiuga, Atha athĩnjĩri arĩa makooya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa ũira wa Mwathani, moimei thĩinĩ wa Jorodani. Nake Joshua agĩathana athĩnjĩri-Ngai, akiuga atĩrĩ, Umai muume Jorodani. Na gũkĩhana rĩrĩa athĩnjĩri-Ngai arĩa maakuuĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani moimire Jorodani, na makĩiga magũrũ mao thĩ, maaĩ ma Jorodani makĩhanyũka kũringana na bũrũri, na magĩthiĩ o ta ira na mũthenya wa gatatũ kũgera hũgũrũrũ yothe.

Nao andũ makĩambata moimĩte Jorodani mũthenya wa ikũmi wa mweri wa mbere, nao ariũ a Isiraeli makĩamba hema kũu Giligali mwena wa irathĩro kuuma Jeriko. Na mahiga macio ikumi na igiri, marĩa aoire kuuma Jorodani, Joshua akĩmahaanda kũu Giligali, kũuga atĩrĩ, rĩrĩa ariũ anyu

maakũũria inyuĩ makiuga atĩrĩ, mahiga maya nĩ atĩa? Menyithiai ciana cianyu, atĩ igũrũ rĩa thĩ nyũmũ Isiraeli nĩaringire Rũũĩ rwa Jorodani ũyũ. Kũũmia Mwathani Ngai witũ maaĩ ma Jorodani kuuma mbere yao nginya rĩrĩa maaringire, o ta ũrĩa ekire Mwathani Ngai witũ iria rĩa ndune rĩrĩa aũmirie Mwathani Ngai witũ mbere yitũ nginya tũhĩtũkire, Nĩguo ndũrĩrĩ ciothe cia thĩ imenyage atĩ hinya wa Mwathani nĩ ũrĩ hinya, na nĩguo inyuĩ mũhooe Mwathani Ngai witũ mawĩra-inĩ mothe.

5

Nayo ĩkĩhana rĩrĩa maiguire athamaki a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, na athamaki a Foinike arĩa maarĩ hakuhĩ na iria, atĩ nĩahũithĩtie Mwathani Ngai rũũĩ rwa Jorodani mbere ya ariũ a Isiraeli hĩndĩ ĩrĩa maaringaga, meciiria mao makĩtwekia, na makĩgeega, na gũtiarĩ na ũũgĩ o na ũmwe thĩinĩ wao nĩ ũndũ wa ariũ a Isiraeli.

Nĩ ũndũ wa ihinda rĩu Mwathani oigire kũrĩ Joshua atĩrĩ, wĩthondekere hiũ cia mahiga kuuma ihiga-inĩ rĩa mũthia mũũgĩ, na ũikare thĩ ũruithie ariũ a Isiraeli riita rĩa keerĩ. Nake Joshua athondekire ruhiũ rwa mahiga noru, na aruithia ciana cia Isiraeli handũ heetagwo Kĩrĩma kĩa Ngwati. Ũrĩa na njĩra ũrĩa Joshua athambirie ciana cia Isiraeli, arĩa othe rĩrĩa rĩothe matuĩkire njĩra-inĩ, na arĩa othe rĩrĩa rĩothe matarĩ aruithie maarĩ a acio moimĩte kuuma Misiri, Joshua nĩaruithirie othe aya, nĩgũkorwo mĩaka mĩrongo ĩna na ĩĩrĩ Isiraeli nĩorũũrĩte

werũ-inĩ wa Mabaritidt. Nĩ ũndũ ũcio mataruagĩte acio aingĩ ao a arũi arĩa moimĩte kuuma bũrũri wa Misiri, arĩa maagĩte gwathĩkĩra maathani ma Ngai, arĩa o nao aathanire ti kuona o bũrũri ũrĩa eehĩtire Mwathani kũrĩ maithe mao kũheana bũrũri ũtherũkaga iria na ũũkĩ. Handũ ha acio-rĩ, nĩahaandũririe aanake ao, arĩa Joshua aruithirie, tondũ maciarĩtwo njĩra-inĩ matarĩ maruithie. Maarĩtio maruithĩtio, nĩmaikarire na kĩhooro kũu thĩinĩ wa kambĩ nginya maahonire. Nake Mwathani akĩĩra Joshua mũrũ wa Nun atĩrĩ, Ũmũthĩ nĩnjeheririe thoni ya bũrũri wa Misiri kuuma kũrĩ inyuĩ. Nake agĩĩta handũ hau rĩĩtwa rĩa Giligali.

Nacio ciana cia Isiraeli nĩciakũngũire Bathaka mũthenya wa ikũmi na ĩna wa mweri kuuma hwaĩ-inĩ mwena wa ithũĩro wa Jeriko kũu mũrĩmo wa Jorodani werũ-inĩ. Nao makĩrĩa mĩgate ĩtarĩ na ndawa ya kũimbia na njerũ kuuma kũrĩ ngano ya thĩ. Mũthenya ũcio nĩkwagire mana thuutha wa kũrĩa kwao ngano ya bũrũri ũcio, na gũtirĩ rĩngĩ mana kũrĩ ariũ a Isiraeli, no makĩgetha bũrũri wa Mĩkĩndũ mwaka-inĩ ũcio.

Nayo gũkĩhana rĩrĩa Joshua aarĩ kũu Jeriko, na aarorire na maitho make, akĩona mũndũ arũgamĩte mbere yake, na rũhiũ rwa njora rũcomoretwo guoko-inĩ gwake, nake Joshua aathengerete, akĩmũũria atĩrĩ, Ũrĩ witũ, kana wa thũ? Ũcio akĩmwĩra atĩrĩ, Niĩ ndĩ mũnene wa mbara wa ita rĩa Mwathani, rĩu nĩndokĩte. Nake Joshua akĩĩgũithia ũthiũ thĩ, na akĩmwĩra atĩrĩ, Mwathi wakwa, nĩ kĩĩ ũrathaana ndungata yaku? Nake mũnene wa mbũtũ ya ita wa Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ,

Ohora kĩratu kuuma magũrũ-inĩ maku, nĩgũkorwo handũ harĩa ũrũgamĩte rĩu igũrũ rĩaho nĩ hatheru.

6

Na Jeriko yarĩ ĩhingĩrĩrie na ĩgitĩre hinya, na gũtiarĩ mũndũ woimaga kuuma thĩinĩ wayo, kana ũtoonya. Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ona, niĩ nĩndĩneana Jeriko moko-inĩ maku, hamwe na mũthamaki wayo ũrĩa ũrĩ kuo, na andũ arĩa marĩ hinya na ũhoti. Wee na ũhaande arũi thĩinĩ wa mũciĩ ũyũ mũthiũrũrũ. Na gũgaakorwo ta inyuĩ mũhuhaga coro na coro, andũ othe nĩmaanĩrĩre hamwe, na rĩrĩa maanĩrĩra, thingo cia itũũra inene igũgwa cio ene, na andũ othe nĩmagaatoonya maateng'erete, o mũndũ kũringana na ũthiũ, thĩinĩ wa itũũra inene.

Nake Joshua mũrũ wa Nun agĩtoonya kũrĩ athĩnjĩri-Ngai, Na akĩmeera, akiuga atĩrĩ, athani andũ mathiũrũrũke na mathiũrũrũke itũũra, nao arũi nĩmathiĩ meohete mbere ya Mwathani. Na athĩnjĩri-Ngai mũgwanja marĩ na tũrumbeta tũmũgwanja tũtheru nĩmahĩtũke o ũguo mbere ya Mwathani, na nĩmahuhe na hinya, na ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani nĩrĩrũmĩrĩre. No acio maahũũranaga-rĩ, nĩmaagerekere mbere, nao athĩnjĩri-Ngai arĩa marehagĩra thuutha wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani makĩhuhaga tũrumbeta. Kũrĩ andũ acio no Joshua nĩamathire, akiuga atĩrĩ, mũtikaanĩrĩre, kana mũtikarekererie mũndũ o na ũrĩkũ mũgambo wanyu, nginya

mũthenya ũrĩa akaanĩrĩra we mwene kũanĩrĩra, na hĩndĩ ĩyo nĩmũkaanĩrĩra. Nayo yarĩa yathiũrũrũkĩte ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Ngai, o rĩmwe ĩgĩthiĩ kambĩ-inĩ, na ĩgĩkoma kũu.

Mũthenya wa keerĩ, Joshua akĩrũgama rũciinĩ, nao athĩnjĩri-Ngai makĩoya ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani. Nao athĩnjĩri-Ngai mũgwanja arĩa maakuuaga tũrumbeta tũrĩa mũgwanja maathiiaga mbere hau mbere ya Bwana, na thuutha wa maũndũ macio andũ a mbaara maatoonya, na kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩngĩ gĩtigaru thuutha wa ithandũkũ rĩa kĩrĩkanĩro kĩa Bwana. Nao athĩnjĩri-Ngai makĩhuha tũrumbeta, nakĩo kĩrĩndĩ kĩrĩa kĩngĩ gĩothe gĩkĩthiũrũrũkĩria itũũra inene maita matandatũ marĩ hakuhĩ, na magĩcooka rĩngĩ kambĩ-inĩ. Ũguo nĩguo meekaga mĩthenya ĩtandatũ.

Na mũthenya wa mũgwanja makĩarahũka rũciinĩ tene, nao magĩthiũrũrũka itũũra inene mũthenya ũcio maita mũgwanja. Na gũkĩhana rĩrĩa mũthenya wa mũgwanja athĩnjĩri-Ngai makĩhuha tũrumbeta, nake Joshua akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Anĩrĩrai, nĩgũkorwo Mwathani nĩamũnengere itũũra rĩĩrĩ. Nayo itũũra rĩu nĩrĩgaatuĩka kĩndũ kĩrumĩtwo, rĩo hamwe na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ warĩo, kũrĩ Mwathani wa mbũtũ cia igũrũ, tiga Rahabu ũrĩa mũmaraya; mũmũhonokie hamwe na indo ciothe iria irĩ thĩinĩ wa nyũmba yake. No inyuĩ mwĩmenyerere mũno kuuma kũrĩ kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩirwo, ndagakorwo mwĩciiririe inyuĩ ene mwoe kuuma kũrĩ kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩirwo, na mũtue kambĩ ya ariũ a Isiraeli kĩndũ kĩrumĩtwo, na mũniine ithuĩ. Na betha yothe kana thahabu,

kana gĩcango kana kĩgera, nĩĩgũtuĩka theru kũrĩ Mwathani, na nĩĩgũtwarwo kĩgĩĩna-inĩ kĩa Mwathani.

Nao makĩhuha coro icio athĩnjĩri-Ngai, na rĩrĩa andũ maiguire mũgambo wa coro icio, anĩrĩire andũ othe hamwe na mũkayo mũnene na wa hinya, naruo rũthingo ruothe rũkĩgũa rũthiũrũrũkĩirie, nao andũ othe makĩambata magĩtoonya itũũra rĩu inene. Nake Joshua akĩamũrĩra rĩo, na indo ciothe iria ciarĩ thĩinĩ wa itũũra kuuma harĩ mũndũ mũrũme nginya harĩ mũndũ mũka, kuuma harĩ mwanake nginya harĩ mũthuuri, na nginya njaũ na nyamũ ya kũruta wĩra, na kanua ka rũhiũ rwa njora.

Nake Joshua akĩĩra aanake acio eerĩ arĩa maathigaanĩte bũrũri atĩrĩ, toonya mũciĩ-inĩ wa mũndũ-wa-nja ũcio, na mũmũrute kuuma kũu, hamwe na indo ciothe iria arĩ nacio. Nao aanake acio eerĩ arĩa maathigaanĩte itũũra inene magĩtoonya nyũmba ya mũndũ-wa-nja, na makĩruta Rahabu mũmaraya, na ithe wake, na nyina wake, na ariũ a ithe wake, na andũ a rũgongo rwake, na indo ciothe iria ciarĩ ciake, nao makĩmũiga nja ya kambĩ ya Isiraeli. Nayo itũũra rĩacinirwo na mwaki hamwe na indo ciothe iria ciarĩ kuo, tiga betha na thahabu na gĩcango na kĩgera iria ciaheanirwo nĩguo itoonyanio kĩgĩĩna-inĩ kĩa Mwathani.

Na Rahabu mũmaraya, na andũ othe a nyũmba yake ya ithe, akĩmahonokia Joshua, na akĩmatũũria thĩinĩ wa Isiraeli nginya ũmũthĩ, tondũ ahithire athigaani arĩa Joshua atũmĩte

gũthigaana Jeriko. Nake Joshua nĩehĩtithirie mũthenya ũcio mbere ya Mwathani, akiuga atĩrĩ, Nĩ mũrumĩtwo mũndũ ũrĩa ũgaaka itũũra rĩu inene; thĩinĩ wa irigithathi rĩake nĩakahaanda mũthingi warĩo, na thĩinĩ wa mũnini wake nĩakahaanda ihingo ciarĩo. Nake ũguo nĩguo Uzzen wa kuuma Betheli eekire; thĩinĩ wa Abiron irigithathi rĩake nĩahaandire mũthingi warĩo, na thĩinĩ wa mũnini ũrĩa wahonokire nĩahaandire ihingo ciarĩo.

Nake Mwathani aarĩ hamwe na Joshua, na rĩĩtwa rĩake rĩarĩ bũrũri wothe.

7

Nao maahĩtirie ariũ a Isiraeli mahĩtia manene, na makĩĩyoera kuuma kũrĩ indo iria ciamũrĩirwo, na Akari mũrũ wa Karami mũrũ wa Zamabiri mũrũ wa Zara wa mũhĩrĩga wa Juda akĩoya kuuma kũrĩ indo iria ciamũrĩirwo, na Mwathani akĩrakarĩra ariũ a Isiraeli na marakara.

Joshua nĩatũmire andũ kũrĩ Ai, ĩrĩa ĩrĩ hakuhĩ na Betheli, akiuga atĩrĩ, Thiĩi mũthigaane Ai. Na andũ acio maambatire igũrũ na magĩthuthuuria Gai. Nao magĩcooka kũrĩ Joshua, na makĩmwĩra atĩrĩ, Ndũkareke andũ othe mambate igũrũ, no andũ ta ngiri igĩrĩ kana ngiri ithatũ mambate igũrũ na mathiũrũrũkie itũũra. Ndũkarehithie andũ othe kũu, nĩgũkorwo nĩ anini. Nao maambatire ta andũ ngiri ithatũ, nao makĩũra mbere ya andũ a Ai. Nao andũ a Ai makĩũraga andũ ao mĩrongo ĩtatũ na

atandatũ, na makĩmaingatithia kuuma kĩhingo-inĩ, na makĩmahehenja kũu gĩtherero-inĩ, nayo ngoro ya andũ ĩkĩmaka, na ĩgĩtuĩka o ta maaĩ.

Nake Joshua agĩtembũra nguo ciake, na akĩgũa thĩ aturunyĩte ũthiũ mbere ya Mwathani o nginya hwaĩ-inĩ, we hamwe na athuuri a Isiraeli, nao makĩĩkĩra rũkũngũ mĩtwe-inĩ yao. Nake akiuga Joshua, nĩndĩraithia Mwathani, nĩ kĩĩ gĩatũmire ndungata yaku ĩringe andũ aya Jorodani kũneana we kũrĩ Mũamori, kũniina ithuĩ? na angĩkorwo twatigĩrĩire na twatũũrire hau Jorodani. Nĩ kĩĩ ingĩuga tondũ Isiraeli nĩagarũrire ngingo mbere ya thũ yake? Na kũigua Mũkaanani na andũ othe arĩa matũũraga bũrũri ũcio, nĩmagatũthiũrũrũkĩria, na nĩmagatũniina kuuma thĩ, na nĩ atĩa ũgwĩka rĩĩtwa rĩaku rĩrĩa inene?

Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, ũkĩra, nĩ kĩĩ gĩtũmĩte wĩgũithie ũthiũ thĩ? Andũ nĩmehĩtie na nĩmagarũrũkĩtie kĩrĩkanĩro kĩrĩa ndathondekire nao, maiyĩte indo iria ciamũrĩirwo Ngai nĩmacikĩtie thĩinĩ wa indo ciao. Na ariũ a Isiraeli matigacooka kũhota kũrũgama mbere ya thũ ciao, no nĩmagacookereria ngingo mbere ya thũ ciao, tondũ nĩmatuĩkire kĩndũ kĩrumĩtwo. Ndigacooka kũikara hamwe na inyuĩ, tiga mũkehereria kĩndũ kĩrumĩtwo kuuma kũrĩ inyuĩ ene. Ũkĩra ũtherie andũ, na ũmeere atĩ nĩmathererwo rũciũ, ũũ nĩguo Mwathani Ngai wa Isiraeli aragĩra, kĩndũ kĩrume kĩrĩ gatagatĩ-inĩ wanyu, mũtikahota kũrũgama mbere ya thũ cianyu, nginya mũkeheria kĩndũ kĩrume kuuma harĩ inyuĩ. Nĩmũkoonganio

othe rũciinĩ kũringana na mĩhĩrĩga, na mũhĩrĩga ũrĩa Mwathani angĩonyoonia, mũkaũrehere kũringana na mbarĩ, na mbarĩ ĩrĩa Mwathani angĩonyoonia, mũkamĩrehere kũringana na nyũmba, na nyũmba ĩrĩa Mwathani angĩamũkĩra, mũkamĩrehere kũringana na mũndũ mũrũme. Nake ũrĩa wothe ũngĩonekania nĩagacinwo na mwaki, hamwe na indo ciothe iria irĩ kũrĩ we, tondũ nĩaregire kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani, na nĩekire ũhoro wa gũthũkia watho thĩinĩ wa Isiraeli.

Nake akĩroka rũciinĩ tene Joshua, na akĩrehe andũ kũringana na mĩhĩrĩga, nayo mũhĩrĩga wa Juda ũkĩonania. Na nĩarehirwo kũringana na mĩhĩrĩga, na mũhĩrĩga wa Zerai nĩwonanirio. Na nĩarehirwo kũringana na mũndũ, Na akonirio Akari mũrũ wa Zambiri mũrũ wa Zara.

Nake Joshua akĩĩra Akari atĩrĩ, heana riiri ũmũthĩ kũrĩ Mwathani Ngai wa Isiraeli, na ũmbũre mehia maku, na njĩĩre ũrĩa wĩkĩte, na ndũkahithe ũndũ harĩ niĩ. Nake Akari agĩcookeria Jeshua, na akiuga, ti ũhoro wa ma nĩnjĩhĩirie mbere ya Mwathani Ngai wa Isiraeli, ũguo na ũguo nĩndekire. Nĩndonire thĩinĩ wa indo cia itaha nguo njega ya mĩgathano, na mĩrongo ĩĩrĩ igana cia didrakima cia betha, na rũrĩmĩ rũmwe rwa thahabu rwa mĩrongo ĩtano cia didrakima, na ndĩrĩkia gwĩcũũrania ũhoro wacio nĩndĩroire, na atĩrĩrĩ icio ihithĩtwo thĩinĩ wa hema yakwa, na betha ĩyo ĩhithĩtwo rungu rwacio. Nake Joshua agĩtũma andũ-njĩra, nao magĩteng'era hema-inĩ kũu kambĩ-inĩ, na indo icio ciarĩ ihithĩtwo hema-inĩ yake, nayo betha ĩrĩ rungu rĩacio. Nao makĩrutire cio kuuma hema-inĩ, na

makĩrehera harĩ Joshua na athuuri a Isiraeli, na makĩiga cio mbere ya Mwathani.

Nake Joshua akĩoya Achar mũrũ wa Zara, na akĩmũtwara mũkuru-inĩ wa Achor, na ariũ ake, na airĩtu ake, na njaũ ciake, na nyamũ cia mĩrigo ciake, na ng'ondu ciake ciothe, na hema yake, na indo ciake ciothe, na andũ othe hamwe nake, nake akĩmatwara Emekachor. Nake Joshua akĩĩra Akari atĩrĩ, Nĩ kĩĩ ũtũrehithĩirie? Mwathani nĩagũkũniina o ta ũmũthĩ. Nao andũ othe a Isiraeli makĩmũhũũra na mahiga, na makĩmũigĩrĩra hĩba nene ya mahiga, nake Mwathani akĩtiga marakara ma mang'ũrĩ wake. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũcio agĩĩta handũ hau Emekachor nginya ũmũthĩ.

8

Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ndũgetigĩre, o na ndũgetigĩre, oya hamwe nawe andũ othe arũme acio arũi a mbaara, na ũkĩra ũthiĩ Ai. Ona, nĩndĩheete mũthamaki wa Ai moko-inĩ maku, na bũrũri wake. Na ũgeeka Ai, o ta ũrĩa wekire Jeriko, na mũthamaki wayo, na ũtahĩ wa mahiũ ũgataha wee mwene, haarĩria no wee mwene mũtego itũũra-inĩ kũrĩa thuutha.

Nake akĩrũgama Joshua hamwe na andũ othe a mbaara nĩguo mathiĩ Ai. Nake Joshua akĩthuura andũ arũme ngiri mĩrongo ĩtatũ arĩa marĩ na hinya mũingĩ, na akĩmatũma ũtukũ. Nake

akĩmaatha akĩmeera atĩrĩ, inyuĩ oherai thuutha wa itũũra rĩu, mũtikae haraaya na itũũra rĩu, na mũgaakorwo othe mwĩhaarĩirie. Nacio niĩ na andũ othe arĩa marĩ hamwe na niĩ tũgũkuhĩrĩria itũũra rĩu inene, na rĩrĩa andũ arĩa matũũraga Ai mangiumĩra gũtũtũnga, o ta ũrĩa mekire hau mbere, nĩtũgũũra tũmoorĩre. Na rĩrĩa mangĩũka thuutha witũ, tũkaamaguucũrũria moime itũũra-inĩ inene, nao nĩmakoiga, Nĩmaroorĩra kuuma ũthiũ-inĩ witũ, o ta ũrĩa meekire mbere. Inyuĩ no mũkaarahũka kuuma mũtego-inĩ, na mũgaathiĩ thĩinĩ wa itũũra. Kũringana na kiugo kĩu nĩmũgeeka, onai nĩndamwatha. Nake Joshua akĩmatũma, nao magĩthiĩ handũ ha mũtego, na magĩikara gatagatĩ ka Betheli na Ai, mwena wa ithũĩro wa Ai.

Na aarĩkia kũũkĩra rũciinĩ tene Joshua, nĩathanĩire andũ, nao makĩambata we mwene na athuuri mbere ya andũ igũrũ rĩa Ai. Nao andũ othe arĩa maarũaga mbaara hamwe nake makĩambata, na magĩthiĩ makĩkinya mwena ũrĩa ũngĩ wa itũũra kuuma mwena wa irathĩro. Na ciĩhitho cia itũũra kuuma iria-inĩ, Nake gũkĩhana rĩrĩa onire mũthamaki wa Ai, ahiũhire na akiumire gũthiĩ gũtũngana nao na rũgendo rũrũngĩrĩru gũthiĩ mbaara-inĩ, we mwene na andũ othe arĩa maarĩ nake, nake we mwene ndaamenyire atĩ mũhiriga warĩ kũrĩ we thuutha wa itũũra. Nao makĩona, nake Joshua na Isiraeli makĩehera kuuma mbere yao. Na makĩrũmĩrĩria ariũ a Isiraeli, nao o ene makĩehera itũũra-inĩ rĩu. Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe watigirwo kũu Ai ũtaathiire kũrũmĩrĩra Isiraeli, nao makĩtiga itũũra inene rĩhingũrĩtwo, na makĩrũmĩrĩra Isiraeli.

Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Tambũrũria guoko gwaku ũkuuĩte itimũ rĩrĩa rĩrĩ guoko-inĩ gwaku ũrore itũũra inene, nĩgũkorwo nĩndĩrĩneanĩte moko-inĩ maku, nao andũ a mũthiĩga nĩmakarahũka na ihenya kuuma handũ hao. Nake Joshua akĩtambũrũria guoko gwake akuuĩte itimũ arorete itũũra inene. Nacio icio cia kũhitha ikĩrũgama na ihenya kuuma handũ hao, na ikiumire rĩrĩa atambũrũkirie guoko, na igĩtoonya itũũra inene, na ikĩrĩnyiita, na igĩteng'era ikĩgũcina itũũra inene na mwaki. Na thuutha wa andũ arĩa maatũũraga Ai kũrora na thuutha wao, nĩmoonire ndogo ĩkĩambata kuuma itũũra-inĩ inene ĩgĩthiĩ matu-inĩ, na matiagĩkorwo na handũ ha kũũrĩra. Na Joshua na andũ othe a Isiraeli monire atĩ arĩa meehithĩte nĩmatunyanĩte itũũra, na atĩ ndogo ya itũũra yarĩ yambatĩte matu-inĩ, nao makĩgarũrũka makĩhũũra andũ a Ai. Na acio moimire kuuma itũũra-inĩ rĩrĩa inene gũtũngana, na makĩitagwo gatagatĩ ka kambĩ, acio kuuma mwena ũmwe na acio kuuma mwena ũrĩa ũngĩ, na makĩmahũũra nginya gũtikĩrĩrio wao mũhonokĩtio kana ũrĩa ũroorĩte. Nao makĩnyiita mũthamaki wa Ai arĩ muoyo, na makĩmũrehe kũrĩ Joshua.

Na rĩrĩa ariũ a Isiraeli maatigire kũũraga arĩa othe maarĩ kũu Ai, na arĩa maarĩ mĩgũnda-inĩ, na kĩrĩma-inĩ igũrũ wa gĩtherero, kũrĩa maamarũmĩrĩirie kuuma kuo nginya mũthia, Joshua agĩcooka Ai, na akĩũhũũra na kanua ka rũhiũ rwa njora. Nao arĩa maagwire mũthenya ũcio kuuma mũndũ mũrũme nginya mũndũ wa mũka maarĩ ngiri ikũmi na igĩrĩ, othe arĩa maatũũraga Ai. Tiga indo cia itũũra-inĩ ciothe, iria maatahire ene ariũ a Isiraeli kũringana na watho wa Mwathani, o ta ũrĩa

Mwathani aathire Joshua.

Nake Joshua akĩhĩa itũũra rĩu na mwaki, na akĩrĩtua kĩhumbu gĩtarĩ andũ gĩa tene nginya ũmũthĩ. Nake mũthamaki wa Ai akuuithia igũrũ rĩa mũtĩ wa mĩthemba ĩĩrĩ, na aarĩ igũrũ rĩa mũtĩ nginya hwaĩ-inĩ, na riũa rĩgĩthũa Joshua aathanire, nao makĩharũrũra mwĩrĩ wake kuuma mũtĩ-inĩ, na makĩũikia irima-inĩ, nao makĩmũigĩra hĩba ya mahiga, nginya mũthenya ũyũ.

9

Rĩrĩa athamaki a Aamori arĩa maarĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani maiguire ũhoro ũcio, arĩa maarĩ bũrũri wa irĩma, na arĩa maarĩ werũ-inĩ, na arĩa maarĩ mĩena-inĩ yothe ya hũgũrũrũ cia Iria Inene, na arĩa maarĩ hakuhĩ na Antilebano, na Ahiti, na Akaanani, na Aperizi, na Ahivi, na Aamori, na Agerigashi, na Ajebusi,

Mookire hamwe kũrũa mbaara na Joshua na Isiraeli othe hamwe.

Nao andũ arĩa maatũũraga Gibeoni nĩmaiguire maũndũ mothe marĩa Mwathani eekire Jeriko na Ai. Nao magĩĩka ũguo o nao ene marĩ na wara, na maakinya makĩĩhitũkĩra irio na makĩĩhaarĩria, na makĩoya makũnia ma tene makĩmaigĩrĩra ciande ciao, na mondo cia ndibei cia tene na cia tũũranĩtio iria ciohetwo. na itina cia iratu cia magũrũ mao, na iratu cia magũrũ

mao nĩ nene na ithondeketwo magũrũ-inĩ mao, na nguo ciao nĩ nene igũrũ rĩao, na mũgate wao wa mĩthiithũ nĩ mũũmũ na ũrĩ na ũkungu na ũtuĩkĩte tũcunjĩ.

Nao mokire kũrĩ Joshua thĩinĩ wa kambĩ ya Isiraeli kũu Giligala, na makĩĩra Joshua na Isiraeli atĩrĩ, Tũũkĩte kuuma bũrũri wa kũraya, na rĩu mũthondekere kĩrĩkanĩro na ithuĩ. Nao ciana cia Isiraeli makiuga kũrĩ Mũhori atĩrĩ, Ona ndũgatũũraga gatagatĩ-inĩ witũ, na tũgũthondeka atĩa kĩrĩkanĩro nawe? Na makĩĩra Joshua atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ ndungata ciaku, nake Joshua akĩmooria atĩrĩ, Mũrĩ a kũ, na mũũkĩte kũrĩ kũ? Na makiuga, kuuma thi kũraya mũno nĩmokĩte ndungata ciaku thĩinĩ wa rĩĩtwa rĩa Mwathani Ngai waku, nĩgũkorwo nĩtũiguĩte rĩĩtwa rĩake, na maũndũ mothe marĩa ekĩte thĩinĩ wa Misiri, na indo ciothe iria ekire athamaki a Aamori, arĩa maarĩ mwena ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, Sihoni mũthamaki wa Aamori, na Ogu mũthamaki wa Bashani, ũrĩa atũũraga Ashitarothu na Ederei. Na rĩrĩa maiguire, athuuri aitũ na andũ othe arĩa matũũraga bũrũri witũ moigire kũrĩ ithuĩ, makiuga atĩrĩ, Oyai irio cia rũgendo, na mũthiĩ mũmatũngane, na mũmeere atĩrĩ, Tũrĩ ndungata ciaku, na rĩu thondekerai kĩrĩkanĩro na ithuĩ. Mĩgate ĩno, mahiũ twamĩigire tũrĩ nayo mũthenya ũrĩa twoimire gũũka kũrĩ inyuĩ, no rĩu nĩmahumĩte na makatuĩka ta marĩĩtwo. Na hondo ici cia divai iria twaiyũririe irĩ njerũ, na ici nĩitũrĩkĩte, na nguo ciitũ, na iraatũ ciitũ nĩithirĩte nĩ ũndũ wa rũgendo rũraihu mũno.

Nao aathani macio mooire irio cia andũ ao, na matiũũrie Mwathani. Nake Joshua akĩgĩa thayũ na o, na magĩthondeka

kĩrĩkanĩro na o gĩa kũmahonokia, nao atongoria a kĩũngano makĩmehĩtĩra.

Na gũgĩtuĩka thutha wa mĩthenya ĩtatũ thutha wa kũruta nao kĩrĩkanĩro, nĩmaiguire atĩ marĩ hakuhĩ nao, na atĩ nĩmatũũraga thĩinĩ wao. Nao ariũ a Isiraeli makiuma, nao magĩũka matũũra-inĩ mao, namo matũũra mao maarĩ Gibeoni na Kefira na Beerothi, na matũũra ma Jarini. Na ariũ a Isiraeli matimarũire nao, tondũ atongoria othe mehĩtire kũrĩ o Mwathani Ngai wa Isiraeli, na kĩũngano gĩothe gĩkĩnung'unĩra atongoria acio.

Nao atongoria makĩĩra kĩũngano gĩothe atĩrĩ, ithuĩ twehĩtire kũrĩ o na Mwathani Ngai wa Isiraeli, na rĩu tũtingĩhota kũmahutia. Ũndũ ũyũ nĩtũgwĩka, kũmanyiita marĩ muoyo, na nĩtũkamahonokia, na gũtikagĩa marakara mathĩ na ithuĩ nĩ ũndũ wa mwĩhĩtwa ũrĩa twehĩtire kũrĩ o. Nĩmagatũũra, na nĩmagatuĩka atemi a mbaũ na atwari a maaĩ kũrĩ mũingano wothe, o ta ũrĩa aathani maameerire.

Nake Joshua akĩmeeta hamwe, na akĩmeera atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩatũmire mũheenie, mũkiuga atĩrĩ, Ithuĩ tũrĩ kũraya mũno kuuma kũrĩ inyuĩ, no inyuĩ mũrĩ andũ a gũkuhĩ a arĩa matũũraga gatagatĩ-inĩ witũ? Na rĩu mũrĩ arume, gũtigĩtigĩra kuuma harĩ inyuĩ ngombo, kana mũtembi wa ngũ, kana mũkuui wa maaĩ harĩ niĩ na harĩ Ngai wakwa. Nao macookirie Joshua, makiuga, kwamenyithirio ithuĩ indo ciothe iria Mwathani Ngai waku aathire Musa ndungata yake, kuhe inyuĩ bũrũri ũyũ, na kũniina ithuĩ na othe arĩa matũũraga igũrũ rĩaguo kuuma ũthiũ

wanyu, na tũtigĩire mũno ũhoro wa mĩoyo yaitũ kuuma ũthiũ wanyu, na tũgĩĩka ũndũ ũyũ. Na rĩu onai ithuĩ tũrĩ rungu rwanyu, o ta ũrĩa kũmũkenia na o ta ũrĩa kũonekaga harĩ inyuĩ, tũĩkai ũguo.

Nao magĩĩka kũrĩ o ũguo, nake Joshua akĩmahonokia mũthenya ũcio kuuma moko-inĩ ma ariũ a Isiraeli, nao matiigana kũmooraga. Nake Joshua amathuire mũthenya ũcio atemi a mĩtĩ na akuui a maaĩ kũrĩ kĩũngano gĩothe na kĩgongona kĩa Ngai, nĩ ũndũ ũcio andũ arĩa maatũũraga Gibeoni magĩtuĩka atemi a mĩtĩ na akuui a maaĩ a kĩgongona kĩa Ngai nginya mũthenya wa ũmũthĩ, na handũ harĩa Mwathani angĩthuura.

10

Rĩrĩa Adonibezeki mũthamaki wa Jerusalemu aiguire atĩ Joshua nĩatunyanĩte Ai na akĩmĩananga yothe, o ta ũrĩa meekire Jeriko na mũthamaki wayo, noguo meekire Ai na mũthamaki wayo, na atĩ andũ arĩa maatũũraga Gibeoni nĩmoorĩire kũrĩ Joshua na kũrĩ Isiraeli, Na magĩtigĩra kuuma kũrĩ o mũno, nĩgũkorwo nĩamenyaga atĩ Gibeoni nĩ itũũra inene, ta rĩmwe rĩa matũũra ma ũthamaki, na andũ othe a rĩo maarĩ na hinya. Nake Adonibezeki mũthamaki wa Jerusalemu agĩtũma kũrĩ Elamu mũthamaki wa Hebironi, na kũrĩ Pidoni mũthamaki wa Jarumuthu, na kũrĩ Jefitha mũthamaki wa Lakishi, na kũrĩ Dabiri mũthamaki wa Odollamu, akiuga atĩrĩ, Ũkai, ambatai kũrĩ niĩ, na mũndeithie, na nĩtũhũũrane na Gibeoni, nĩgũkorwo

nĩmatiganĩire kũrĩ Joshua na kũrĩ ariũ a Isiraeli. Na magĩambata athamaki ithano a Ajebusi, mũthamaki wa Jerusalemu, na mũthamaki wa Hebironi, na mũthamaki wa Ierimu, na mũthamaki wa Lakishi, na mũthamaki wa Odolamu, o ene na andũ ao othe. Nao magĩthiũrũrũkĩria Gibeoni, na magĩmĩrigiicĩria.

Na magĩtũma arĩa maatũũraga Gibeoni kũrĩ Joshua thĩinĩ wa kambĩ ya Isiraeli kũu Giligala, makiuga, Ndũkanahurũre moko maku kuuma kũrĩ ndungata ciaku, ambata ũũke kũrĩ ithuĩ narua, na ũteithie ithuĩ, na ũhonokie ithuĩ, nĩgũkorwo monganĩtio nĩ igũrũ riitũ othe athamaki a Aamori, arĩa matũũraga bũrũri wa irĩma. Nake Joshua akĩambata kuuma Giligali, we mwene na andũ othe a mbaara arĩa maarĩ hamwe nake, othe marĩ na hinya wa ũhoti.

Nake akiuga Mwathani kũrĩ Joshua, Ndũkametigĩre, nĩgũkorwo moko-inĩ maku nĩndĩmaheete; gũtirĩ o na ũmwe wao ũgaatigara mbere yanyu.

Na tondũ Joshua akinyire kũrĩ o o rĩmwe, nĩathiire rũgendo rwa ũtukũ wothe kuuma Giligali. Nake Mwathani akĩmagarara mbere ya ciana cia Isiraeli, nake Mwathani akĩmahehenja na kũhehenja kũnene kũu Gibeoni, nao makĩmaingatithia njĩra ya kũambata Bethi-horoni, na makĩmatema nginya Azeka na nginya Makeda. Rĩrĩa mooraga kuuma mbere ya ariũ a Isiraeli kũu gĩikũrũko-inĩ kĩa Horonini, Mwathani akĩmahũũrĩra mahiga ma mbura ya mbembe kuuma igũrũ nginya Azeka, nao andũ

arĩa maakuire nĩ ũndũ wa mahiga ma mbura ya mbembe maarĩ aingĩ gũkĩra arĩa ariũ a Isiraeli mooragire na rũhiũ rwa njora mbaara-inĩ.

Hĩndĩ ĩyo Joshua nĩaririe kũrĩ Mwathani, mũthenya ũrĩa Ngai aaheire Mũamori rungu rwa guoko rwa Isiraeli, rĩrĩa aahehenjire o kũu Gibeoni, na makĩhehenjwo kuuma mbere ya ariũ a Isiraeli, nake Joshua akiuga atĩrĩ, riũa nĩrĩrũgame kũringana na Gibeoni, na mweri kũringana na mũkuru wa Ailoni. Nake riũa rĩkĩrũgama na mweri ũkĩrũgama, nginya Ngai aagitĩrire thũ ciao, nake riũa rĩkĩrũgama gatagatĩ ka igũrũ, na rĩtiathiire ithũĩro-inĩ nginya mũthenya ũmwe ũkĩrĩkĩra. Na gũtirĩ mũthenya wahaanire ta ũcio, kana mbere kana thuutha, nĩguo Ngai aigue mũndũ, tondũ Mwathani nĩarũire hamwe na Isiraeli.

Nao athamaki acio atano moorire, na makĩĩhitha thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa yarĩ Makeda. Nĩ kĩamenyithĩtio kũrĩ Joshua, makiuga, Nĩmakoneka athamaki ithano mahithĩtwo thĩinĩ wa ngurunga ĩrĩa ĩrĩ Makeda. Nake akiuga Joshua, Kungariai mahiga kanua-inĩ ka ngurunga, na mũthuurie andũ a kũmarangĩra. Inyuĩ no mũtikarũgame, mũkĩrũmĩrĩra thuutha wa thũ cianyu, na mũnyiite mũthia wao, na mũtikanareke gũtoonya thĩinĩ wa matũũra mao, nĩgũkorwo nĩaneanire o acio Mwathani Ngai witũ thĩinĩ wa moko maitũ. Na gũkĩgĩa rĩrĩa Joshua na ciana ciothe cia Isiraeli maarĩkirie kũmatemaga ũtemwo mũnene mũno nginya mũthia, nao arĩa maahonokaga maahonokire magĩthiĩ matũũra-inĩ marĩa mairigĩre.

Nao andũ othe magĩcooka kũrĩ Joshua kũu Makeda marĩ agima, na gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wa ariũ a Isiraeli waranĩrire na rũrĩmĩ rwake.

Nake Joshua akiuga atĩrĩ, Hinguurai irimũ, na mũrute athamaki acio atano kuuma irimũ-inĩ. Nao makĩrutia athamaki acio ithano kuuma kũrĩa ngurunga, mũthamaki wa Jerusalemu, na mũthamaki wa Hebironi, na mũthamaki wa Ierimu, na mũthamaki wa Lakishi, na mũthamaki wa Odolamu. Na tondũ nĩmamarutire kũrĩ Joshua, Joshua agĩĩta Isiraeli yothe hamwe, na arĩa mambĩrĩria ma mbaara arĩa maathiiaga nake, akĩmeera atĩrĩ, Thiĩi mbere na mũige magũrũ manyu igũrũ rĩa ngingo ciao, nao makĩhĩngĩrĩria, makĩiga magũrũ mao igũrũ rĩa ngingo ciao. Nake akiuga Joshua kũrĩ o atĩrĩ, Mũtigamatigĩre, kana mwĩtigĩre, gĩai na ũcamba na mũgĩe na hinya, nĩgũkorwo ũguo nĩguo Mwathani ekũhĩka kũrĩ thũ cianyu ciothe, iria inyuĩ mũrũaga nacio. Nake Joshua akĩmoragĩra, na akĩmacuuria igũrũ rĩa mĩtĩ ĩtano, nao maarĩ macuurĩtio igũrũ rĩa mĩtĩ o nginya hwaĩ-inĩ. Na rĩrĩa gũkinyire riũa gũthũa, Joshua nĩathanire, nao makĩmaharũrũra kuuma mĩtĩ-inĩ, na makĩmaikia ngurunga-inĩ, kũrĩa maahũngĩire, nao makĩgaragaria mahiga igũrũ wa ngurunga nginya ũmũthĩ.

Nao maanyiitire Makeda mũthenya ũcio, na makĩũraga na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩananga kĩndũ gĩothe kĩahũmaga kĩarĩ kuo, na gũtiarĩ mũndũ o na ũmwe wataririo kuo wahonokete kana ũũrĩte, na magĩĩka mũthamaki wa Makeda o ta ũrĩa meekire mũthamaki wa Jeriko.

Nake Joshua akiuma hamwe na Isiraeli wothe kuuma Makeda, magĩthiĩ Libina, nake akĩrigiicĩria Libina. Nayo nĩyaneanirwo nĩ Mwathani moko-inĩ ma Isiraeli, nao makĩmĩoya hamwe na mũthamaki wayo, na makĩmĩũraga na kanua ka rũhiũ rwa njora, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahũmaga thĩinĩ wayo, na gũtirĩ mũndũ watigirwo thĩinĩ wayo ũhonokete kana ũũrĩte, nao magĩĩka mũthamaki wayo o ta ũrĩa meekire mũthamaki wa Jeriko.

Nake Joshua akiuma hamwe na Isiraeli wothe kuuma Lebna, magĩthiĩ Lakishi, makĩrigiicĩria, na makĩmĩrigiicĩria. Nake Mwathani nĩaneanire Lakishi moko-inĩ ma Isiraeli. Nao makĩmĩoya mũthenya wa keerĩ, na makĩmĩũraga na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩmĩniina biũ, o ta ũrĩa meekire Libina. Hĩndĩ ĩyo Elamu mũthamaki wa Gazeri ambĩrĩirie gũteithia Lakishi, na Joshua akĩmũgũtha na kanua ka rũhiũ rwa njora, na andũ ake, nginya gũtikaatigwo mũndũ wao ũhonokete kana ũũrĩte.

Nake Joshua akĩehera hamwe na andũ othe a Isiraeli kuuma Lakishi, magĩthiĩ Odolamu, nao makĩrigiicĩria na makĩrĩtharĩkĩra. Nake Mwathani akĩmĩneana moko-inĩ ma Isiraeli, nao makĩmĩoya mũthenya ũcio, na makĩmĩũraga na rũhiũ rwa njora, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahota mũhũmũko makĩũraga, o ta ũrĩa meekĩte Lakishi.

Nake Joshua akĩehera hamwe na andũ othe a Isiraeli, magĩthiĩ Hebironi, na makĩrigiicĩria. Nao magũthia kĩo na kanua ka rũhiũ

rwa njora, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahota gũcama kĩrĩa kĩarĩ thĩinĩ wakĩo, gũtiarĩ kĩndũ kĩahonokire. O ta ũrĩa meekire Odoliamu, nĩmanangire kĩo biũ, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩarĩ thĩinĩ wakĩo.

Nake Joshua akĩgarũrũka hamwe na andũ othe a Isiraeli magĩthiĩ Debir, na makĩmĩthiũrũrũkĩria, Maatunyire guo, na mũthamaki waguo, na tũtũũra twaguo, na makĩgũtha na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩananga biũ, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahembaga thĩinĩ waguo, na matiigana kũmĩtigĩria mũndũ o na ũmwe wahonokete. O ta ũrĩa meekire Hebironi na mũthamaki waguo, noguo meekire Debiri na mũthamaki waguo.

Nake Joshua akĩhũũra bũrũri wothe wa kĩrĩma-inĩ, na Negebu, na werũ-inĩ, na Asedothu, na athamaki ao, matiigana mũndũ mũhonokete wao, na kĩndũ gĩothe kĩrĩa kĩahota gũcama mũhũmũ akĩananga biũ, o ta ũrĩa Mwathani Ngai wa Isiraeli aathĩte. Kuuma Kadesh Barnea nginya Gaza, Goshen yothe nginya Gibeon. Nao athamaki ao othe, na bũrũri wao, Joshua nĩamahũũrire riria rĩmwe, tondũ Mwathani Ngai wa Isiraeli nĩarũaga hamwe na Isiraeli.

11

Rĩrĩa Jabis mũthamaki wa Hazor aiguire ũhoro ũcio, atũmire kũrĩ Jobab mũthamaki wa Maron, na kũrĩ mũthamaki wa Symoon, na kũrĩ mũthamaki wa Aziph, na kũrĩ athamaki arĩa

kũringana na Sidoni ĩrĩa nene, thĩinĩ wa bũrũri wa irĩma, na thĩinĩ wa Araba mbere ya Kenerothi, na thĩinĩ wa werũ, na thĩinĩ wa Phenaedori, na kũrĩ Akaanani a hũgũrũrũ-inĩ kuuma mwena wa irathĩro, na kũrĩ Aamori a hũgũrũrũ-inĩ, na Ahiti, na Aperizi, na Ajebusi arĩa maarĩ kĩrĩma-inĩ, na Ahivi, na arĩa maarĩ rungu wa Herimoni bũrũri-inĩ wa Masima. Nao makiuma o ene na athamaki ao hamwe nao, ta mũthanga wa iria ũingĩ-inĩ, na mbarathi na ngaari nyingĩ mũno. Na makĩonganĩra othe athamaki acio ene, na magĩũka hamwe, na makĩamba hema hakuhĩ na maaĩ ma Maron nĩguo marũe na Isiraeli.

Nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, Ndũgetigĩre ũthiũ wao, nĩgũkorwo rũciũ thaa ĩno niĩ nĩndĩramaneana mooragĩtio mbere ya Isiraeli; mbarathi ciao nĩũgacitinia, na ngaari ciao cia ita nĩũgacicina na mwaki. Nake agĩũka Joshua hamwe na andũ othe a mbaara, makĩmakorithĩria maaĩ-inĩ ma Maron o rĩmwe, nao makĩmahithũkĩra kũu bĩrĩra-inĩ. Nake Mwathani akĩmaneana moko-inĩ ma Isiraeli, nao makĩmahũũra makĩmarũmĩrĩra nginya Sidoni ĩrĩa nene, na nginya Maseroni, na nginya werũ wa Masoki mwena wa irathĩro, nao makĩmatemanga nginya gũtikũtigara o na ũmwe wao mũhonokete. Na akĩmeeka o ta ũrĩa Jehova aamwathĩte, Joshua akĩtemenga mbarathi ciao magũrũ, na akĩcina ngaari ciao cia ita na mwaki.

Nake Joshua akĩgarũrũka ihinda-inĩ rĩu rĩrĩa, na akĩnyiita Hazor, na mũthamaki warĩo, nayo Hazor mbere yarĩ ĩthamakaga mothamaki mothe maya. Nao mooragire kĩndũ gĩothe kĩrĩ muoyo thĩinĩ wakuo na rũhiũ rwa njora, na maanangire othe, na

gũtirĩ kĩndũ kĩrĩ muoyo kĩatigĩtwo thĩinĩ wakuo, na Hazor maacĩcinire na mwaki. Na matũũra mothe ma ũthamaki, na athamaki ao Jeshua akĩoya, na akĩmooraga na kanua ka rũhiũ rwa njora, na makĩmaniina o biũ, o ta ũrĩa Musa ndungata ya Mwathani aathanire. No rĩrĩ, matũũra mothe marĩa mairigĩirwo na hinya ti macinirwo nĩ Isiraeli, tiga Hazoru ĩmwe ĩcinirwo nĩ Isiraeli. Nacio indo ciothe cia ũtahĩko ciacio nĩmeyĩire o ene ariũ a Isiraeli, no o ene othe nĩmamanangire na kanua ka rũhiũ rwa njora, nginya rĩrĩa maamanangire o, na matiigana gũtiga kuuma kũrĩ o kĩndũ o na kĩmwe kĩrĩa kĩahota gũcama. Ũrĩa Mwathani aathire Musa ndungata yake, na Musa o ũguo aathire Joshua, na ũguo Joshua ekire. Ndaagarũrũkire kĩndũ o na kĩmwe kuuma kũrĩ indo ciothe iria Musa aamwathire.

Nake Joshua akĩoya bũrũri wothe wa irĩma, na bũrũri wothe wa Nagebu, na bũrũri wothe wa Gosomu, na werũ, na mwena wa ithũĩro, na kĩrĩma kĩa Isiraeli, na mĩkuru Icio cia kũrĩma-inĩ kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Chelcha, na kĩrĩa kĩambataga gũthiĩ Seir, na nginya Balagad, na icio ithambĩ cia Lebanon rungu rwa kĩrĩma kĩa Hermon, na athamaki ao othe amatunyire, na akamaniina, na akimoragire. Na mĩthenya mĩingĩ Joshua akĩruta mbaara kũrĩ athamaki acio.

Na gũtiarĩ itũũra rĩrĩa rĩtanyiitirwo nĩ Isiraeli, mothe manyiitire thĩinĩ wa mbaara. Atĩ nĩ ũndũ wa Mwathani kwarĩ kũgĩa na hinya ngoro ciao gũcemania thĩinĩ wa mbaara na Isiraeli, nĩguo maanangwo, nĩguo matikaaheo ũtha, no nĩguo maanangwo, o ta ũrĩa Mwathani eerire Musa.

Nake Joshua agĩũka hĩndĩ ĩyo, na akĩniina Anakim kuuma bũrũri wa irĩma, kuuma Hebironi, na kuuma Dabiri, na kuuma Anabothu, na kuuma Juda guothe hamwe na matũũra mao, nake Joshua akĩmaniina biũ. Gũtiarĩ Anakim maatigarĩtio kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli, no tiga thĩinĩ wa Gaza, na thĩinĩ wa Gathi, na thĩinĩ wa Ashidodi nĩkuo maatigarĩtio.

Nake akuoya Joshua bũrũri wothe, o ta ũrĩa aathire Mwathani Musa, nake akĩmahe Joshua ũrĩ igai kũrĩ Isiraeli kũringana na mĩhĩrĩga yao, nake bũrũri ũkĩhurũka kuuma mbaara-inĩ.

12

Na aya nĩo athamaki a bũrũri arĩa mooragire ariũ a Isiraeli, na magĩgaya bũrũri wao ta igai mũrĩmo wa Jorodani mwena wa irathĩro kuuma mũkuru wa Arinoni nginya kĩrĩma kĩa Herimoni, na bũrũri wothe wa Araba mwena wa irathĩro. Sihon mũthamaki wa Aamori, ũrĩa atũũraga Heshiboni, akĩathaga kuuma Arinoni, ĩrĩa ĩrĩ mũkuru-inĩ kũringana na gĩcunjĩ kĩa mũkuru ũcio, na nuthu ya Gileadi nginya Jaboku, mĩhaka ya ariũ a Amoni. Na Arabu nginya iria rĩa Chinerethu kũringana na mwena wa irathĩro, na nginya iria rĩa Arabu, iria rĩa cumbĩ kuuma mwena wa irathĩro, njĩra ĩrĩa ya kũringana na Bethi-Jeshimothu, kuuma Temani ĩrĩa yarĩ rungu rwa Asedothu Pisiga. Nake Og mũthamaki wa Bashani nĩatigarĩtio kuuma kũrĩ njamba cia igũrũ, ũrĩa watũũraga Ashtarothu na Edrei, Mwathi kuuma kĩrĩma-inĩ kĩa Herimoni na kuuma Sekhai, na Bashani

yothe nginya mĩhaka ya Geregesi, na Maki, na nuthu ya Gileadi ya mĩhaka ya Sihoni mũthamaki wa Heshiboni. Musa ndungata ya Mwathani na ariũ a Isiraeli nĩmahũũrire o. Nake akĩheana kĩo Musa thĩinĩ wa igai kũrĩ Reubeni, na Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase.

Nao acio nĩ athamaki a Aamori, arĩa Jeshua na ariũ a Isiraeli mooragire kũu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani hau iria-inĩ Balagadi kũu werũ-inĩ wa Lebanoni, na nginya kĩrĩma kĩa Chelcha andũ makĩambata magĩthiĩ Seiri, nake akĩmĩhe Jeshua mĩhĩrĩga ya Isiraeli kũmĩgaya kũringana na igai rĩao. Kũu kĩrĩma-inĩ, na kũu werũ-inĩ, na Arabah, na Asedothi, na kũu werũ-inĩ, na Negebu, Ahiti, na Aamori, na Akaanani, na Aperizi, na Ahivi, na Ajebusi.

Mũthamaki wa Jeriko, na mũthamaki wa Ai, ũrĩa ũrĩ hakuhĩ na Betheli, Mũthamaki wa Jerusalemu, mũthamaki wa Hebironi, Mũthamaki wa Hierimouth, mũthamaki wa Lachish, mũthamaki wa Ailamu, mũthamaki wa Gazeri, mũthamaki wa Dabir, mũthamaki wa Gader, Mũthamaki Hermath, mũthamaki Ader, Mũthamaki wa Lebna, mũthamaki wa Odollam, Mũthamaki nĩathiire, Mũthamaki Taphout, mũthamaki Opher, Mũthamaki Ophek wa Arok, Mũthamaki Asom, Mũthamaki Symeoni, mũthamaki Mamũbũrothi, mũthamaki Aziphu, Mũthamaki wa Kadesh, mũthamaki wa Zahhak, Mũthamaki Maredoth, mũthamaki Iekom wa Karameli, mũthamaki wa Odollam wa Pheneador, mũthamaki wa Gei wa Galilaya, Mũthamaki wa Thersa, othe aya nĩo athamaki mĩrongo ĩĩrĩ na kenda.

13

Na Joshua mũthuuri nĩakũrĩte wa matukũ, nake Mwathani akĩĩra Joshua atĩrĩ, wee nĩũkũrĩte wa matukũ, na bũrũri mũingĩ ũtigĩtwo ũtuĩke igai. Na ũyũ nĩ bũrũri ũrĩa ũtiganĩirio, mĩhaka ya Afilisti, Agesiri, na Mũkaanani. Kuuma kwa itarĩ andũ kwa kũringana ũthiũ wa Misiri nginya mĩhaka ya Ekironi kuuma mwena wa ũmotho wa Akanani, nĩkũtarwo harĩ ithano cia ũthamaki wa Afilisti: kũrĩ Mugaza, na kũrĩ Muashidodi, na kũrĩ Muashikeloni, na kũrĩ Mugiiti, na kũrĩ Muekironi, na kũrĩ Muevaio. kuuma Temani na bũrũri wothe wa Kanaani mbere ya Gaza, na Asidoni nginya Afeki, nginya mĩhaka ya Aamori, na bũrũri wothe wa Galiath wa Afilisti, na Lebanoni yothe kuuma mwena wa irathĩro rĩa riũa kuuma Giligali mũhuro wa kĩrĩma kĩa Herimoni nginya mũromo wa Hamathu, Andũ othe arĩa matũũraga bũrũri wa irĩma kuuma Lebanoni nginya Maseretha Memephomaimi. Asidoni othe, niĩ nĩngamananga mbere ya Isiraeli, no ũmĩgayanie na mũtĩ kũrĩ Isiraeli, o ta ũrĩa ndagwathire.

Na rĩu gaya bũrũri ũyũ ũtuĩke igai kũrĩ mĩhĩrĩga kenda, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase. Kuuma Jorodani nginya iria rĩrĩa inene mwena wa gũthũa riũa nĩũkarĩhe, iria rĩrĩa inene nĩrĩo rĩgaatuĩka mũhaka. Mĩhĩrĩga ĩrĩa ĩĩrĩ, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manasseh, Reuben, na Gad nĩmaheeirwo nĩ Moses mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Rũũĩ rwa Jordan, mwena wa irathĩro rĩa riũa; Moses ndungata ya Mwathani nĩwe wamaheire. kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ

igũrũ rĩa mũthia wa rũũĩ rwa Arinoni, na itũũra rĩrĩa rĩrĩ gatagatĩ ka mũkuru, na Misori yothe kuuma Medeba Matũũra mothe ma Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa aathamakaga kũu Heshiboni nginya mĩhaka ya ciana cia Amoni, Na Galaaditis, na mĩhaka ya Gesiri, na Machati, kĩrĩma gĩothe kĩa Hermon, na Basanitis yothe nginya Acha, Ũthamaki wothe wa Og kũ Bashani, ũrĩa wathamakaga kũ Ashitarothu na kũ Ederei, ũyũ atigĩtwo kuuma kũrĩ njamba, nake Musa akĩmũhũũra, akĩmũniina. Na ciana cia Isiraeli matianiinire Agesiri, na Amakati, na Akanani, na mũthamaki wa Agesiri na Amakati maatũũrire gatagatĩ ka ciana cia Isiraeli nginya ũmũthĩ.

Tiga mũhĩrĩga wa Levi ndwaheanirwo igai, Mwathani Ngai wa Isiraeli, ũyũ nĩ igai rĩao, o ta ũrĩa Mwathani eerire o, na ũyũ nĩ ũgaĩ ũrĩa Musa agaĩire ciana cia Isiraeli kũu Arabothu Moabu mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani kũringana na Jeriko.

Nake Musa akĩheana kũrĩ mũhĩrĩga wa Rubeni kũringana na mĩhĩrĩga yao. Na nĩkwagĩire mĩhaka yao kuuma Aroeri, ĩrĩa ĩrĩ kũringana na ũthiũ wa mũkuru wa Arinoni, na itũũra inene rĩrĩa rĩrĩ thĩinĩ wa mũkuru wa Arinoni, na Misori yothe. ũhoro Eseboni, na matũũra mothe marĩa marĩ thĩinĩ wa Misori, na Daiboni, na Baimoni Baali, na nyũmba ya Meelbothi, na Bashani, na Bamothi, na Mephaathi, na Kiriathaimu, na Sebama, na Serada, na Sioni thĩinĩ wa kĩrĩma Enabu, na Beth peor, na Asedoth Phasga, na Baiththaseinoth, Na matũũra mothe ma Misori, na ũthamaki wothe wa Sihoni mũthamaki wa Aamori, ũrĩa Musa ahũũrire we na atongoria a Midiani, na Evi, na

Rekemu, na Suru, na Huru, na Reba mwathi ũrĩa ũragĩtwo wa Sioni, na arĩa maatũũraga Sioni.

Nao Balaamu mũrũ wa Beori, ũrĩa warĩ mũrathi, mooragire hĩndĩ ya mbaara.

Mĩhaka ya Rubeni ĩkĩgĩa Jorodani ĩrĩ mũhaka. Ũyũ nĩguo warĩ ũgai wa ariũ a Rubeni kũringana na mĩhĩrĩga yao, hamwe na matũũra mao na mĩgũnda yao.

Musa nĩaheire ariũ a Gadi kũringana na mĩhĩrĩga yao. Na mĩhaka yao ĩkĩgĩa Jazeri, matũũra mothe ma Gileadi, na nuthu ya bũrũri wa ariũ a Amoni nginya Arabia, ĩrĩa ĩrĩ mwena wa Aradi. Na kuuma Heshbon nginya Araboth kũringana na Mizpah, na Botanim, na Maan nginya mĩhaka ya Dibon, na Enadoᴍ, na Othargai, na Bainthanabra, na Sokchotha, na Saphan, na ũthamaki ũrĩa ũngĩ wa Sihon mũthamaki wa Heshbon, na Jordan nĩĩkahakania nginya gĩcunjĩ kĩa iria rĩa Chinnereth mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jordan kuuma mwena wa irathĩro. Ĩno nĩyo igai rĩa ariũ a Gadi kũringana na mĩhĩrĩga yao na kũringana na matũũra mao, kũringana na mĩhĩrĩga yao ngingo nĩmagacooka mbere ya thũ ciao, tondũ kwahaana kũringana na mĩhĩrĩga yao matũũra mao na mĩgũnda yao.

Nake Musa akĩheana kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nayo mĩhaka yao ĩkĩgĩa kuuma Maani, na ũthamaki wothe wa Bashani, na ũthamaki wothe wa Ogu mũthamaki wa Bashani, na tũtũũra tuothe twa Jairi, tũrĩa

tũrĩ kũu Bashani, matũũra mĩrongo ĩtandatũ. Na nuthu ya Gileadi, na thĩĩnĩ wa Ashitarothi, na thĩĩnĩ wa Ederei matũũra ma ũthamaki wa Ogu kũu Bashani, kũrĩ ariũ a Makiri ariũ a Manase, na kũrĩ nuthu ya ariũ a Makiri ariũ a Manase, kũringana na mĩhĩrĩga yao. Aya nĩo arĩa Moses aagaĩire igai mũrĩmo wa Jorodani kũu Arabothi ya Moabi mũrĩmo wa Jorodani wa kũringana na Jeriko kuuma mwena wa irathĩro.

14

Nao aya nĩo arĩa maagaĩire igai ciana cia Isiraeli thĩĩnĩ wa bũrũri wa Kanaani, arĩa maagaĩirwo igai nĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua ũrĩa wa Nunu, na aathani a nyũmba cia maithe ma mĩhĩrĩga ya ciana cia Isiraeli. Kũringana na mĩtĩ, nĩmagaĩire igai, o ta ũrĩa Mwathani aathire na guoko kwa Joshua kũrĩ mĩhĩrĩga kenda, na nuthu ya mũhĩrĩga kuuma kũu mũrĩmo wa Rũũĩ rwa Jorodani. Na kũrĩ Alawii ti amaheire igai thĩĩnĩ wao, Tondũ ariũ a Jusufu maarĩ mĩhĩrĩga ĩĩrĩ, Manase na Efiraimu, na Alawii matiigana kũgaĩrwo gĩcunjĩ thĩĩnĩ wa bũrũri, no matũũra ma gũtũũra, na ithaka iria ciamũrirwo ciao nĩ ũndũ wa mahiũ mao. Ũrĩa Mwathani aathire Musa-rĩ, noguo ariũ a Isiraeli meekire, na nĩmagayanire bũrũri ũcio.

Nao magĩũka ariũ a Yuda kũrĩ Joshua kũu Giligali, nake akĩmwĩra Kalebu ũrĩa wa Jefune ũrĩa Mũkenizi, Wee nĩũũĩ kiugo kĩrĩa kĩaranĩirio nĩ Mwathani kũrĩ Musa mũndũ wa Ngai ũhoro wakwa na waku kũu Kadeshi Barinea. Mĩaka mĩrongo ĩna

nĩgũkorwo ndaarĩ rĩrĩa Musa ndungata ya Ngai aandũmire kuuma Kadeshi Barinea gũthigaana bũrũri, na nĩndamũcookerie kiugo kũringana na meciiria make. Ariũ a baba akwa arĩa maambatire hamwe na niĩ nĩmagarũrire ngoro ya andũ, no niĩ nĩndĩongeretie kũrũmĩrĩra Mwathani Ngai wakwa. Nake akĩhĩtia Musa mũthenya ũcio, akiuga atĩrĩ, bũrũri ũrĩa warangĩrĩirie igũrũ rĩaguo, ũgaatuĩka waku ũrĩ igai hamwe na ciana ciaku nginya tene, tondũ werĩirwo kũrũmĩrĩra Mwathani Ngai witũ. Na rĩu Mwathani nĩandĩithĩtie o ta ũrĩa oigire, ũyũ nĩ mwaka wa mĩrongo ĩna na ĩtano kuuma rĩrĩa Mwathani aarĩirie Musa kiugo kĩu, na Isiraeli magĩthiĩ werũ-inĩ, na rĩu ona niĩ ũmũthĩ ndĩ na mĩaka mĩrongo ĩnana na ĩtano, Ngiri ndĩ hiũ o na ũmũthĩ, ta rĩrĩa Musa aandũmire, ũguo o na noguo ndĩ hiũ rĩu kuuma na gũtoonya mbaara-inĩ. Na rĩu ndĩrakũhooya kĩrĩma gĩkĩ, o ta ũrĩa Mwathani oigire mũthenya ũcio, tondũ wee nĩwaiguire kiugo gĩkĩ mũthenya ũcio. Rĩu Aanakimu marĩ kũu, matũũra manene mairigĩre na manene. Angĩkorwo nĩ ũndũ ũcio Mwathani arĩ hamwe na niĩ, nĩngamaniina, o ta ũrĩa Mwathani anjĩĩrire.

Nake Joshua akĩmũrathima, na akĩhe Kalebu mũrũ wa Jefune mũrũ wa Kenazu Hebironi ĩrĩ igai. Nĩ ũndũ wa ũndũ ũyũ, Hebironi ĩkĩgĩa ya Kalebu mũrũ wa Jefune wa Kenizi ĩrĩ igai nginya mũthenya ũyũ, tondũ we mwene nĩarũmĩrĩire watho wa Mwathani Ngai wa Isiraeli. Rĩĩtwa rĩa Hebironi rĩarĩ mbere itũũra rĩa Arigobu, itũũra inene rĩa Aanakimu, na bũrũri ũgĩtiga mbaara.

15

Na gũkĩoneka mĩhaka ya mũhĩrĩga wa Juda kũringana na mĩgongo yao, kuuma mĩhaka ya Idumeya, kuuma werũ wa Sini kũgera Kadeshi, kwerekera mwena wa gũthini.

Nayo mĩhaka yao yarĩ kuuma Gũthini nginya gĩcunjĩ kĩa iria rĩa cumbĩ, kuuma mũhuro-inĩ ũrĩa ũrorete Gũthini. Nayo ĩhĩtũkaga mbere ya mwambato wa Akarabini, na ĩthiũrũrũkaga Sena, na ĩambataga kuuma Mwena wa Gũthini igũrũ rĩa Kadeshi Baranea, na ĩthiaga nja Asoroni, na ĩambataga thĩinĩ wa Sarada, na ĩthiaga nja ya kũringana na ithũĩro Kadeshi. Na ũthiaga ũkiumaga igũrũ rĩa Salmona, na ũtuĩkanagĩria nginya mũkuru wa Misiri, na ũgaatuĩka wake njĩra ya kuuma ya mĩhaka igũrũ rĩa iria; ũyũ nĩguo mĩhaka yao kuuma Gũthini.

Namo mĩhaka kuuma mwena wa irathĩro nĩ iria rĩothe rĩa cumbĩ nginya Jorodani. Namo mĩhaka yao kuuma mwena wa gathigathini, na kuuma kĩharũrũka kĩa iria, na kuuma gĩcunjĩ kĩa Jorodani. Mĩhaka nĩyambataga nginya Bethaglaim, na ĩgahĩtũkĩra kuuma mwena wa gathigathini nginya Betharabah, na ĩgacooka ĩkambata nginya ihiga rĩa Baion mũrũ wa Reuben. Na mĩhaka ĩkambata igũrũ kana rĩa ĩna rĩa mũkuru wa Akori, na ĩgaikũrũka igũrũ wa Giligali, ũrĩa ũrĩ mbaĩ-inĩ ya kwambata kwa Adumimu, ũrĩa ũrĩ mwena wa Gũthini wa mũkuru ũcio, na ĩgathiĩ ĩhĩtũkĩire maaĩ-inĩ ma gĩthima kĩa Riũa, na mũthia wayo ũgaatuĩka gĩthima kĩa Rogeli. Na mĩhaka ĩthiiaga igũrũ gũthiĩ

mũkuru-inĩ wa Ennomi, igũrũ rĩa mũgongo wa Jebusi kuuma Mwena wa Gũthini, ũyũ nĩguo Jerusalemu, na ĩtoonyaga mĩhaka igũrũ rĩa gacũmbĩrĩ ka kĩrĩma, ũrĩa ũrĩ kũringana na ũthiũ wa mũkuru wa Ennomi mwena wa iria, ũrĩa ũrĩ kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa bũrũri wa Rafaimu mwena wa Gathigathini. Namo mũhaka ũcio ũtuĩkanagĩra kuuma gacũmbĩrĩ-inĩ ka kĩrĩma kĩu nginya gĩthima-inĩ kĩa maaĩ kĩa Nafitho, na ũtuĩkanagĩra nginya kĩrĩma-inĩ kĩa Efironi, na ũgaatongooria mũhaka ũcio nginya Baali, ũrĩa ũrĩ itũũra inene rĩa Jarimu. Na mũhaka ũgaathiũrũrũka kuuma Baali igũrũ rĩa iria, na ũhĩtũkĩre thĩinĩ wa kĩrĩma Asari igũrũ rĩa mũgongo itũũra Jarini kuuma Gathigathini, ĩno nĩyo Chasaloni, na ũikũrũke igũrũ rĩa itũũra rĩa riũa, na ũhĩtũkĩre igũrũ rĩa Gũthini. Nayo mũhaka ũthiũrũrũkaga kũringana na thutha wa Ekironi mwena wa gathigathini, na ũkoimagara mĩhaka kũrĩ Sukothu, na ũkahĩtũkĩra mĩhaka mwena wa gũthini, na ũkoimagara kũrĩ Libina, na gĩthuurũko kĩa mĩhaka gĩgaakorwo kũrĩ iria. Na mĩhaka yao kuuma iria-inĩ, iria rĩrĩa inene nĩrĩo rĩgaatũma mũhaka. Ici nĩcio mĩhaka ya ariũ a Juda mĩthiũrũrũ-inĩ kũringana na mĩhĩrĩga yao.

Nake Kalebu mũrũ wa Jefune aheirwo gĩcunjĩ gatagatĩ ka ariũ a Juda nĩ ũndũ wa watho wa Ngai, nake Joshua akĩmũhe itũũra rĩa Ariboki itũũra inene rĩa Anaki, narĩo nĩ Hebironi. Nake Kalebu mũrũ wa Jefune akĩniina kũu ariũ atatũ a Anaki, nĩo Sheshai na Talamai na Ahimani. Nake Kalebu akĩambata kuuma kũu athiĩ kũrĩ andũ arĩa maatũũraga Debiri, narĩo rĩĩtwa rĩa Debiri rĩarĩ mbere Itũũra rĩa Marũa.

Nake Kalebu akiuga atĩrĩ, Ũrĩa ũngĩtunyana itũũra inene rĩa Marũa na arĩtunyane, nĩngũmũhe Akisa mwarĩ wakwa atuĩke mũtumia wake. Nake Othiniĩli mũrũ wa Kenazi, mũrũ wa nyina na Kalebu, akĩmĩoya, nake Kalebu akĩmũhe Akisa mwarĩ wake atuĩke mũtumia wake. Nayo gũkĩhana rĩrĩa oimaga nja, akĩmũtaarĩria, akiuga atĩrĩ, Nĩngũhooya baba wakwa mũgũnda. Nake akĩanĩrĩra arĩ igũrũ rĩa ndigiri, nake Kalebu akĩmũũria atĩrĩ, Nĩ kĩĩ kĩragũthĩĩnia? Na akĩmwĩra, Heana kĩrathimo, tondũ nĩũheete bũrũri wa Nagebu, heana Bothanis. Nake akĩmũhe Gonaithlah ya igũrũ na Gonaithlah ya mũhuro.

Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Juda. Matũũra mao magĩtuĩka matũũra ma mũhĩrĩga wa ariũ a Juda mĩhaka-inĩ ya Edomu werũ-inĩ, na Baseeleel, na Ara, na Hazor, na Ikam, na Regma, na Arouel, na Kadesh, na Asorionain, na Mainam, na Balmaana, na itũũra ciao, na matũũra ma Asheroni, ũyũ nĩ Hazori, na Yaku, na Salma, na Moladah, na Seri, na Baalathu, na Cholasheola, na Beersheba, na tũtũra twao, na mĩgũnda yao, Bala, na Bakok, na Asom, na Elboudad, na Bethel, na Hormah, na Ziklag, na Macharim, na Sethennak, na Labos, na Sale, na Eromoth, matũũra mĩrongo ĩĩrĩ na kenda, na tũtũũra twao.

Kũu werũ-inĩ kwarĩ Ashtaol, na Zorah, na Eshtaol. Na Ũrĩa Watumire, na Ũrĩa Watambũrũkirie, na Iluthoth, na Mũciarithia. na Jermouth, na Odollam, na Membra, na Saocho, na Iazeka, na Sakarim, na Gadera, na ithaka ciakuo, matũũra ikũmi na mana, na tũtũũra twakuo. Seneh, na Adasan, na Magadalgad, na Dalad, na Mizpah, na Iachareel, na Basedoth, na Ideadalea, na Chabra,

na Maches, na Maachos, na Gedori, na Bagadieli, na Nomani, na Makedani, matũũra ikũmi na itandatũ, na tũtũũra twao. Lebna, na Ithak, na Enoch, na Iana, na Nasibu, na Keilam, na Akiezi, na Kezib, na Bathesar, na Ailom, matũũra ikũmi, na tũtũũra twao. Ekron, na tũtũra ciayo, na mĩciĩ ya mĩgũnda yao, kuuma Ekron nginya Gemna, na ciothe iria irĩ hakuhi na Asedoth, na tũtũra twao, Asiedoth, na tũtũra ciayo, na mĩgũnda ciayo, Gaza, na tũtũra ciayo, na mĩgũnda ciayo nginya rũũĩ rwa Misiri, na iria inene nĩrĩo mũhaka.

Na kũu bũrũri wa irĩma-inĩ Samiri, na Jetheri, na Soko, na Rũũĩ rũrĩa Rũtherera, na itũũra rĩa Marũa, ũrĩa ũrĩ Debiri. na Anon, na Into, na Manna, na Aisam, na Gosem, na Halu, na Hanna, na Gilom, matũũra ikũmi na ĩmwe, na tũtũũra twao. Airem, na Remna, na Soma. na Jemain, na Baethachu, na Phakoua, na Euma, na itũũra rĩa Arbok, ũrĩa ũrĩ Hebironi, na Sorathu, matũũra kenda, na cia kũrĩma ciao. Maon, na Carmel, na Ziph, na Juttah, na Jariel, na Arikam, na Zakanaim, na Gibeah, na Timnah, matũũra kenda, na tũtũũra twao, Ailoua, na Beth zur, na Geddon, na Magaroth, na Bethanam, na Thekoum, matũũra matandatũ, na tũtũũra twao, Kiriath baal, ũyũ nĩ itũũra rĩa Jarim, na Sotheba, matũũra meerĩ, na ithaka ciao. na Baddargeis, na Tharabaam, na Kũgooca / Aenon / Ainon. Na Aiochioza, na Naflazon, na matũũra manene ma Sadon, na Arcades, matũũra manene mũgwanja, na tũtũũra twao.

Nake Mũjebu atũũraga thĩinĩ wa Jerusalemu, na ariũ a Juda matingĩahotire kũmananga, nao Ajebu magĩtũũra thĩinĩ wa

Jerusalemu nginya mũthenya ũyũ.

16

Na gũkĩgĩa mĩhaka ya ariũ a Josephu kuuma rũũĩ-inĩ rwa Jorodani kũu mwena wa Jeriko kuuma mwena wa irathĩro, na nĩgũkambata kuuma Jeriko ũthiĩ bũrũri wa irĩma, werũ-inĩ, ũthiĩ Betheli Luza. Nayo nĩĩkuuma ĩthiĩ Betheli, na ĩhĩtũkĩre mĩhaka-inĩ ya Ahatarthi. Nayo nĩĩgatuĩkanĩria igũrũ rĩa iria nginya mĩhaka ya Ataalimu o nginya mĩhaka ya Bethi-Horoni ya mũhuro, naguo ũthiĩ wao ũgaakinya iria-inĩ. Nao magĩgaya igai ariũ a Jusufu, Efiraimu na Manase.

Na gũkĩgĩa mĩhaka ya ariũ a Efiraimu kũringana na mĩhĩrĩga yao, na gũkĩgĩa mĩhaka ya igai rĩao kuuma mwena wa irathĩro Ataroth na Eroku nginya Bethi-horoni ya igũrũ, na Gazara. Na mĩhaka nĩĩgũũka igũrũ rĩa iria thĩinĩ wa Icasmon kuuma Gathigathini Cia-Ũrugarĩ, nayo nĩĩgathiũrũrũka mwena wa irathĩro thĩinĩ wa Thenasa, na Selles, na nĩĩgahĩtũkĩra kuuma mwena wa irathĩro thĩinĩ wa Ianoka, Na thĩinĩ wa Macho, na Ataroth, na itũũra ciao, na ũgooka igũrũ wa Jericho, na ũkuuma igũrũ wa Rũũĩ rwa Jorodani. Na kuuma Mbĩrĩra mĩhaka ĩgaathiĩ igũrũ rĩa iria igũrũ rĩa Chelkana, na mũthia wao ũgaakorwo igũrũ rĩa iria, ũyũ nĩguo igai rĩa mũhĩrĩga wa Efiraimu kũringana na mĩhĩrĩga yao.

Na matũũra marĩa maatũrĩtwo ariũ a Efiraimu gatagatĩ ka igai

rĩa ariũ a Manase, matũũra mothe na tũtũũra twao. Na ti Efiraimu aanangire Mũkaanani ũrĩa watũũraga Gezeri, na Mũkaanani atũũrire thĩinĩ wa Efiraimu nginya mũthenya ũyũ, nginya Firaũni mũthamaki wa Misiri ambatire, na atunyire kuo, na acinire kuo na mwaki, na Akaanani, na Aperizi, na arĩa matũũraga Gezeri, mooragirwo, na Firaũni aheire kuo ũrĩ indo cia ũhiki kũrĩ mwarĩ wake.

17

Na gũkĩgĩa mĩhaka ya mũhĩrĩga wa ariũ a Manase, nĩ ũndũ ũyũ aarĩ irigithathi rĩa Jusufu, kũrĩ Makiri irigithathi rĩa Manase ithe wa Gileadi, nĩgũkorwo aarĩ mũndũ mũrũi wa mbaara, kũu Gileadi na kũu Bashani. Na gũkĩgĩa kũrĩ ariũ a Manasseh arĩa angĩ kũringana na mĩhĩrĩga yao: kũrĩ ariũ a Iezi, na kũrĩ ariũ a Kelezi, na kũrĩ ariũ a Ieziĩli, na kũrĩ ariũ a Suchemu, na kũrĩ ariũ a Sumarimu, na kũrĩ ariũ a Oferi. Aya nĩ arũme kũringana na mĩhĩrĩga yao.

Na Salpaadi mũrũ wa Opher ndaarĩ na aanake harĩ we, no airĩtu, na ici nĩcio marĩĩtwa ma airĩtu a Salpaadi: Maala, na Noua, na Egla, na Melcha, na Thersa. Nao makĩrũgama mbere ya Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na mbere ya Joshua, na mbere ya arĩa aathani, makiuga atĩrĩ, Ngai aathanire na guoko kwa Moses kũheana ithuĩ igai thĩinĩ wa ariũ a ithe witũ, na kũheanirwo kũrĩ o kũgĩra watho wa Mwathani mũtĩ thĩinĩ wa ariũ a ithe wa baba wao. Nacio mĩhĩndo yao ĩkĩgũa kuuma Anassa, na werũ wa

Labeki kuuma bũrũri wa Gileadi, ũrĩa ũrĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, Tondũ airĩtu a ariũ a Manase maagaĩire igai gatagatĩ ka ariũ a ithe wao, na bũrũri wa Gileadi ũkĩgĩa wa ariũ a Manase arĩa maatigaire.

Na gũkĩhaana mĩhaka ya ariũ a Manase yarĩ Delehanathi, ĩrĩa ĩrĩ mbaara-inĩ na ariũ a Anathi, na ĩthiiaga igũrũ rĩa mĩhaka kũrĩ Jamini na Jasibu nginya gĩthima-inĩ kĩa Taphathothi. Kũrĩ Manase nĩkũgaakorwo, na Tafethu ĩrĩ mĩhaka-inĩ ya Manase, kũrĩ ariũ a Efiraimu. Nacio mĩhaka nĩĩkũharũrũka igũrũ rĩa mũkuru wa Karana igũrũ rĩa Gũthini kũringana na mũkuru wa Jarieli, mũtĩ wa terebinthu kũrĩ Efiraimu gatagatĩ ka itũũra rĩa Manase, na mĩhaka ya Manase igũrũ rĩa gathigathini thĩinĩ wa rũũĩ rũrĩa rũtherera, na gũkaagĩa gwake kĩhingo iria. Kuuma mwena wa Gũthini kũrĩ Efiraimu, na mwena wa Gathigathini kũrĩ Manase, na iria nĩrĩo rĩgaatuĩka mĩhaka yao, na mwena wa Asheri nĩmagacemania mwena wa Gathigathini, na kũrĩ Isakaru kuuma mwena wa Irathĩro. Na gũgaakorwo Manase thĩinĩ wa Isakaru na thĩinĩ wa Asheri arĩ na Baitani na tũtũra twayo, na andũ arĩa matũũraga Dori na tũtũra twayo, na andũ arĩa matũũraga Megido na tũtũra twayo, na gĩcunjĩ kĩa gatatũ kĩa Mafeta na tũtũra twayo.

Na ariũ a Manase matingĩahotire kũniina matũũra macio, na Mũkaanani nĩambĩrĩirie gũtũũra bũrũri-inĩ ũcio. Na gũkĩhana rĩrĩa ariũ a Isiraeli maarĩ na hinya, na magĩtua Akaanani ndungata, no kũmaniina-rĩ, matiamaniinire.

No ariũ a Jusufu makĩaria na Joshua, makiuga atĩrĩ, Nĩ kĩĩ gĩtũmire ũtũhe igai rĩmwe, na gĩthimo kĩmwe? Niĩ ndĩ andũ aingĩ, na Ngai nĩandathimire. Nake Joshua akĩmeera atĩrĩ, Angĩkorwo mũrĩ andũ aingĩ, ambatai mũthiĩ mũtitũ-inĩ, mwĩtheree kũu angĩkorwo kĩrĩma kĩa Efiraimu nĩkĩmũhinyĩrĩirie. Nao makiuga atĩrĩ, Kĩrĩma kĩa Efiraimu gĩtitũkenagia, nĩgũkorwo Akaanani arĩa matũũraga kuo kũu Bethi-shani na tũtũũra-inĩ twakĩo, o na kũu mũkuru-inĩ wa Jezireeli, marĩ na mbarathi cia gũthuurwo na indo cia kĩgera. Nake Joshua akĩĩra ariũ a Joseph atĩrĩ, angĩkorwo ũrĩ andũ aingĩ na ũrĩ na hinya mũnene, ndũgaakorwo na mũgũnda ũmwe, Kĩhinga kĩa mĩtĩ nĩgũkorwo gĩgaatuĩka gĩaku, tondũ nĩ kĩhinga kĩa mĩtĩ na nĩũgakĩtheria, na gĩgaatuĩka gĩaku, na rĩrĩa ũkaaniina Mũkaanani biũ, o na gũtuĩka mbarathi cia gũthuura irĩ harĩ we, wee nĩgũkorwo nĩũkamũtooria hinya wake.

18

Nacio kĩũngano gĩothe kĩa ariũ a Isiraeli nĩkĩũnganirio Shilo, na makĩamba hema ya Ũira kũu, nayo bũrũri ũkĩhoota nĩo.

Nao magĩtigara ciana cia Isiraeli iria itiarĩ igaĩ igai, mĩhĩrĩga mũgwanja. Nake Joshua akĩĩra ariũ a Isiraeli atĩrĩ, Mũgũikara nginya rĩ mũkĩnooga gũtuĩka a igai bũrũri ũrĩa Jehova Ngai witũ aamũheire? Heanai kuuma harĩ-inĩ cianyu andũ atatũ kuuma mũhĩrĩga-inĩ, na maarĩkia kũrũgama nĩmagerere bũrũri ũcio, na nĩmawandĩke ũhoro waguo mbere yakwa, o ta ũrĩa gũgaatuĩka

wa bata kũwagayania. Na nĩmagerereire kũrĩ we. Nake akĩmagayania icunjĩ mũgwanja, Juda nĩakarũgama mũhaka wao kuuma Gũthini, na ariũ a Jusufu nĩmakarũgama mũhaka wao kuuma Gathigathini. Inyuĩ no mũgayana bũrũri icunjĩ mũgwanja, na mũrehe haha kũrĩ niĩ, na nĩngamũrutĩra mũtĩ mbere ya Mwathani Ngai witũ. Tii nĩgũkorwo kũrĩ gĩcunjĩ kũrĩ ariũ a Lawi thĩinĩ wanyu, nĩgũkorwo ũthĩnjĩri-Ngai wa Mwathani nĩ gĩcunjĩ gĩake, na Gadi na Rubeni na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmakuuire igai rĩao mũrĩmo wa Jorodani mwena wa mambũrũko, ũrĩa amaheire Musa ndungata ya Mwathani.

Nao andũ macio maokĩrire, magĩthiĩ, nake Jeshua akĩatha andũ arĩa maathiiaga gũthima bũrũri, akiuga atĩrĩ, Thiĩi mũthime bũrũri, na mũcooke kũrĩ niĩ, na haha nĩngamũrutĩra mũtĩ mbere ya Mwathani kũu Shilo. Nao magĩthiĩ, na magĩtuĩkania bũrũri ũcio, na makĩona guo, na makĩandĩka guo kũringana na matũũra, icunjĩ mũgwanja thĩinĩ wa ibuku, na makĩrehe kũrĩ Joshua. Nake Jeshua akĩmaciria mĩtĩ kũu Shilo mbere ya Jehova.

Mũtĩ wa mũhĩrĩga wa Benjamini ũkĩgũa wa mbere kũringana na mĩhĩrĩga yao, na mĩhaka ya mũtĩ wao ĩkĩgũa gatagatĩ ka ariũ a Juda na gatagatĩ ka ariũ a Josephu.

Nayo mĩhaka yao yoimire Gathigathini, kuuma Jorodani mĩhaka ĩkambata kũringana na thutha wa Jeriko kuuma Gathigathini, na ĩkambata igũrũ rĩa kĩrĩma igũrũ rĩa iria, na mũthia wayo ũgaatuĩka Mabdariti Bethoni. Nayo mĩhaka ĩgaatuĩkanĩria

kuuma kũu Luza ĩgereire mũgongo wa Luza kuuma Mwena wa Gũthini wayo, ĩno nĩyo Betheli, nayo mĩhaka ĩgaikũrũka Matarot Oreki igũrũ rĩa bũrũri wa irĩma, ũrĩa ũrĩ mwena wa Gũthini wa Beth-horoni ya mũhuro.

Na nĩgũtuĩkanĩria mĩhaka na nĩgũhĩtũkĩra igũrũ rĩa gĩcunjĩ kĩrĩa kĩroraga harĩa harĩ iria kuuma Gũthini, kuuma kĩrĩma-inĩ igũrũ rĩa ũthiũ wa Bethi-horoni Gũthini, na ũthiũ waguo ũgaakorwo Kiriathi-Baali, ĩyo nĩyo Kiriathi-jearimu, itũũra inene rĩa ariũ a Juda, ũyũ nĩguo gĩcunjĩ kĩrĩa kĩrorete iria.

Na gĩcunjĩ kĩrĩa kĩrorete Gũthini kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa Kiriath Baal, na nĩgĩkahĩtũkĩra mĩhaka ĩgĩtoonya Gasin, igũrũ rĩa gĩthima kĩa maaĩ kĩa Nephtoah. Na mĩhaka nĩĩgaikũrũka igũrũ rĩa gĩcunjĩ, ũyũ nĩ kũringana na ũthiũ wa mũkuru wa Sonnam, ũrĩa ũrĩ kuuma gĩcunjĩ-inĩ kĩa Emek Rephaim kuuma Gathigathini, na nĩĩgaikũrũka Gaienna igũrũ rĩa mũgongo wa Jebousai kuuma Gũthini, ĩikũrũke igũrũ rĩa gĩthima kĩa Rogel, Na nĩgũtuĩkanĩria igũrũ rĩa gĩthima kĩa Bethi-shemeshi, na nĩgũhĩtũkĩra igũrũ rĩa Galilothu, ĩrĩa ĩrĩ mbaara na kũrĩa kũambataga Ethamu, na nĩgũikũrũka igũrũ rĩa ihiga rĩa Baioni rĩa ariũ a Rubeni. Na nĩgũtuĩkanĩria kũringana na mũgongo wa Betharabah kuuma Gathigathini, na nĩgũikũrũka igũrũ rĩa mĩhaka ya mũgongo wa iria kuuma Gathigathini. Na nĩgũkorwo kĩhingo kĩa mĩhaka igũrũ rĩa kĩrĩma kĩa iria rĩa cumbĩ igũrũ rĩa Gathigathini thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa Jorodani kuuma Gũthini, icio nĩcio mĩhaka kuuma Gũthini.

Nake Jorodani nĩũrĩ mũhaka kuuma mwena wa irathĩro, ĩno nĩyo igai rĩa ariũ a Benjamini, mĩhaka yayo mĩthiũrũrũ kũringana na mĩhĩrĩga.

Namo matũũra ma ariũ a Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao maarĩ Jeriko, na Bethegai, na Amekasis, na Baithabara, na Sarai, na Besana, na Aien, na Phara, na Ephrathah, na Karafaha, na Kefira, na Moni, na Gabaa, matũũra ikũmi na meerĩ, na tũtũũra twao. Gibeon, na Ramah, na Beeroth, na Mass, na Miron, na Amok, na Phira, na Kaphan, na Nakan, na Zelekan, na Thareela, Na Jebusu, ũyũ nĩ Jerusalemu, na Gabaothu, Jarimu, matũũra ikũmi na matatũ, na tũtũũra twao. Ũyũ nĩ igai rĩa ariũ a Benjamini kũringana na mĩhĩrĩga yao.

19

Na mũtĩ wa keerĩ ũkĩuma ũrĩa warĩ wa ariũ a Simeoni, na igai rĩao rĩkĩgĩa gatagatĩ ga igai rĩa ariũ a Juda. Nayo mĩgũnda yao ĩkĩgĩa Beersheba, na Samaa, na Moladah, na Arsola, na Bola, na Jason, na Erthoula, na Mĩbango, na Hormah, na Sicelac, na Baithmachereb, na Sarsusin, na Batharoth, na mĩgũnda yao, matũũra ikũmi na matatũ, na tũtũũra twao. Quiet, na Warm, na Jether, na Asan, matũũra mana na tũtũũra twao. Gũthiũrũrũka kwa matũũra mao nginya Balek mathiiaga Bameth kũringana na Mwena wa Gũthini, ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni kũringana na mĩhĩrĩga yao. Kuuma mũgai-inĩ wa Judah nĩkuo kwoimire igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni, tondũ

gĩcunjĩ kĩa ariũ a Judah kĩarĩ kĩnene gũkĩra kĩao, nao ariũ a Simeoni makĩgaya igai thĩinĩ wa mũgai wao.

Nake mũtĩ wa gatatũ ũkĩgwĩra Zebuluni kũringana na mĩhĩrĩga yao, mĩhaka ya igai rĩao ĩgaatuĩka Eshedekgola mĩhaka yao. Iria rĩa cumbĩ na Mageldā, na nĩĩgakorania kũu Betharabā thĩinĩ wa mũkuru, ũrĩa ũrĩ mbere ya Jeknamu. Na ĩgacooka kuuma Seddouk kuuma mwena wa irathĩro wa Beth shemesh igũrũ rĩa mĩhaka ya Chaseloth aith, na nĩĩgatuĩkanĩria igũrũ rĩa Dabiroth, na nĩĩkambata igũrũ rĩa Phanggai. Na kuuma hau nĩgũthiũrũrũka kuuma mwena wa mbere igũrũ wa mwena wa irathĩro igũrũ wa Gebere, igũrũ wa itũũra rĩa Katasemu, na nĩgũtuĩkanĩria igũrũ wa Rimona Matharaoza. Na mĩhaka ĩgaathiũrũrũka mwena wa Gathigathini igakinya Hamathu, na mũthia wayo ũgaakorwo Zifironi, na Katanath, na Nabaal, na Symoon, na Jeriko, na Baithman. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Zebuluni kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra na tũtũũra twao.

Na harĩ Isakaru, mũtĩ wa kana ũkiumĩra nĩ wa kana. Na gũkĩhaana mĩhaka yao yarĩ Iazieli, na Chasalothi, na Sunamu. na Agis, na Siona, na Reeroth, na Anachereth, na Dabiron, na Kishon, na Rebes, na Remmas, na Ieon, na Tomman, na Aimarek, na Bersaphes. Na nĩgũtũngana mĩhaka igũrũ rĩa Gathbor, na igũrũ rĩa Salim kũringana na iria, na Beth-shemesh, na mũthia wa mĩhaka yake ũgaakorwo ũrĩ Jorodani. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Isakaru kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra na tũtũũra twao.

Nayo mũtĩ wa gatano ũkĩgwĩra Asheri kũringana na mĩhĩrĩga yao. Nayo mĩhaka yao ĩkĩgĩa Exeleketh, na Aleph, na Baithok, na Keaph, na Elimeleki, na Amieli, na Maaseya, na nĩgũkinyania na Karimeli kũringana na iria, na na Sioni, na Labanathi. Na nĩgũcooka kuuma mambũrũko-inĩ ma riũa na Bethgeneth, na nĩgũcemania na Zebulun na Ekgai, na Iphtahel kũringana na Gathigathini, na nĩgũtoonya mĩhaka ya Saphthaibaithme, na Inael, na nĩgũtuĩkanĩria thĩinĩ wa Chobamasomel. Na Njoka-ya-gũũka, na Rahabu, na Nĩndĩ-hĩahĩte, na Kanithani nginya Sidoni ĩrĩa nene. Nayo nĩĩkagarũra mĩhaka thĩinĩ wa Rama, na nginya gĩthima kĩa Masphassat, na kĩa Aturii, na nĩĩkagarũra mĩhaka igũrũ rĩa Jasiph, na mũthia wayo ũgaatuĩka iria, na Apoleb, na Echozob. na Archob, na Aphek, na Rhaau. Ũyũ nĩguo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Asheri kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra na tũtũũra twao.

Na harĩ Nafutali, mũtĩ wa kũgaya wa kana-gatandatũ nĩwoimire. Nayo mĩhaka yao ĩkĩgĩa Moolam, na Mola, na Besemiin, na Arme, na Nabok, na Iephthamai, o kũgĩkinyia Dodam, nacio njĩra cia kũgereria ciake ikĩgĩa Iordani. Nayo nĩĩgacooka mĩhaka igũrũ rĩa iria kũu Aththabor, na nĩĩgatuĩkanĩria kuuma kũu Iakana, na nĩĩgatũngana na Zebulun kuuma Gũthini, na Asher nĩagatũngana kũringana na iria, na Jorodani kuuma mambũrũko ma riũa.

Namo matũũra marĩa mairigĩirwo na thingo ma Aturii maarĩ Turo, na Omathadakethe, na Kenerethe, na Armath, na Arael, na Hazor, na Ndigithũ, na Assarion, na gĩthima kĩa Asor, na Keroe,

na Megalaarim, na Baiththame, na Thessamys. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Nafutali.

Nake kũrĩ Dani gũkĩuma mũtĩ wa kũgaya ũrĩa wa mũgwanja. Nayo gũkĩgĩa mĩhaka yao yarĩ Sarathu, na Asa, na matũũra ma Samausi, na Salamisi, na Mũthanga, na Silatha, na kũoya, na Timnah, na Ekron, na Alcatha, na Begeton, na Gebeelan, na Azor, na Banaibakat, na Gethremmon, Na kuuma iria-inĩ rĩa Hierakon, mũhaka ũrĩ hakuhĩ na Jopa. Ĩno nĩyo igai rĩa mũhĩrĩga wa ariũ a Dani kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra mao na tũtũũra twao.

Nao ariũ a Dani magĩthiĩ na makĩrũa na Lakishi, na makĩmĩnyiita, na makĩmĩhũũra na rũhiũ rwa njora, na magĩtũũra kuo, na magĩĩta rĩĩtwa rĩayo Lasenidani,

Nao magĩthiĩ kwĩgwatĩra bũrũri kũringana na mĩhaka yao, nao ariũ a Isiraeli nĩmaheire Joshua mũrũ wa Nun igai gatagatĩ kao Nĩ ũndũ wa watho wa Ngai, nao makĩmũhe itũũra rĩrĩa endire, Thamnasaarch, rĩrĩa rĩrĩ kĩrĩma-inĩ kĩa Efiraimu, nake agĩaka itũũra rĩu, na agĩtũũra thĩinĩ warĩo.

Ici nĩcio igayana iria Eleazari mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua mũrũ wa Nuni, na atongoria a nyũmba cia maithe thĩinĩ wa mĩhĩrĩga ya Isiraeli maagaĩire ta igai na ũndũ wa mĩtĩ kũu Shilo mbere ya Mwathani, hakuhĩ na mĩrango ya hema ya ũira, nao magĩthiĩ gũtoonya bũrũri ũcio.

20

Nake Mwathani akĩaria na Joshua, akiuga, Aria kũrĩ ariũ a Isiraeli, ũkiuga atĩrĩ, Heai matũũra ma kũũrĩra, marĩa ndoigire kũrĩ inyuĩ nĩ ũndũ wa Musa. Kĩhitho kũrĩ mũũragani ũrĩa ũgũthĩ roho hatarĩ na ũrĩa ekwenda, na igaatuĩka kũrĩ inyuĩ matũũra kĩhitho, na mũũragani ndagakua nĩ ũndũ wa mũrĩhĩria thakame, nginya arũgame mbere ya kĩũngano thĩinĩ wa ciira.

Nake akĩamũra Kadeshi kũu Galilaya kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Nafutali, na Shekemu kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Efuraimu, na itũũra rĩa Ariboki, rĩrĩa nĩ Hebironi, kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Juda.

Na mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, aheanire Bosori werũ-inĩ wa kĩanda kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Rubeni, na Aremothu kũu Gileadi kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Gadi, na Gauloni kũu Basanitidi kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Manase.

Ici nĩ matũũra marĩa mathuurĩtwo ciana cia Isiraeli na mũgeni ũrĩa ũikaraga thĩinĩ wao, kũũrĩra kuo mũndũ wothe ũragĩte roho atekwenda, nĩguo ndakae gũkua moko-inĩ ma mũrĩhĩria wa thakame, nginya arũgame mbere ya kĩũngano nĩ ũndũ wa ciira.

21

Nao nĩmokire hau mbere athĩ maithe arĩa anene a ciana cia Lawi kũrĩ Eleazaru ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai, na Joshua ũrĩa wa Nun, na kũrĩ athĩ atongoria arĩa anene a nyũmba cia maithe kuuma mĩhĩrĩga-inĩ ya Isiraeli, Na ndoigire kũrĩ o kũu Shiloh kũu bũrũri wa Canaan, ndoiga atĩrĩ, Mwathani aathire na guoko kwa Moses kũhe ithuĩ matũũra ma gũtũũra, na ithaka cia kũrĩithia mahiũ maitũ. Nao ciana cia Isiraeli ikĩheana Alawii matũũra na ithaka ciao cia ũrĩithio rĩrĩa maagayanaga igai kũringana na watho wa Mwathani.

Nayo mĩtĩ ĩkĩgũũkĩra andũ a Kaathu, na ariũ a Aroni athĩnjĩri-Ngai a Alawii makĩheo matũũra ikũmi na matatũ kuuma mũhĩrĩga wa Juda, na kuuma mũhĩrĩga wa Simeoni, na kuuma mũhĩrĩga wa Benjamini, na ũndũ wa mĩtĩ.

Nao ariũ a Kaathu arĩa maatigarĩte kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu, na kuuma mũhĩrĩga wa Dani, na kuuma nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na mĩtĩ, matũũra ikũmi.

Nao ariũ a Gedesoni makĩheo kuuma mũhĩrĩga wa Isakaru, na kuuma mũhĩrĩga wa Asheri, na kuuma mũhĩrĩga wa Nafutali, na kuuma nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kũu Bashani, matũũra ikũmi na ithatũ.

Nao ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao kuuma mũhĩrĩga wa Reubeni, na kuuma mũhĩrĩga wa Gadi, na kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni, na ũndũ wa mĩtĩ, matũũra ikũmi na meerĩ.

Nacio ciana cia Isiraeli ikĩheana Alawii matũũra na ithaka cia kũrĩithia ciacio, o ta ũrĩa Mwathani aathire Musa, na mĩtĩ.

Na mũhĩrĩga wa ariũ a Juda na mũhĩrĩga wa ariũ a Simeoni na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa ariũ a Benjamini makĩheana matũũra macio, namo magĩĩtwo Kũrĩ ariũ a Aroni kuuma kũrĩ andũ a Kohathu a ariũ a Lawi, tondũ kũrĩ aya nĩkuo kwagĩire mũtĩ. Nake akĩmahe Kariathiariboki, itũũra inene rĩa nyina wa Anaki, rĩrĩ nĩrĩo Hebironi kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Juda, hamwe na ithaka cia ũrĩithio iria ciathiũrũrũkĩirie. Na mĩgũnda ya itũũra inene, na tũtũũra twayo Joshua nĩaheire ariũ a Kalebu mũrũ wa Jefune ũtunyani-inĩ.

Nao ariũ a Aaroni nĩamaheire itũũra inene rĩa kũũrĩra mũũragani, nĩrĩo Hebironi, hamwe na indo iria nyamũre iria ciarĩ harĩ rĩo, na Lemuna, hamwe na indo iria nyamũre iria ciarĩ harĩ rĩo, Na Ailom, na iria nyamũrĩtwo nĩyo, na Tema, na iria nyamũrĩtwo nĩyo. Na Gella, na iria nyamũre ciayo, na Debir, na iria nyamũre ciayo, Na Asa, na iria ciamũrirwo ĩno, na Tanu, na iria ciamũrirwo ĩno, na Beth shemesh, na iria ciamũrirwo ĩno, matũũra kenda kuuma kũrĩ mĩhĩrĩga ĩĩrĩ ĩno. Nakuuma kũrĩ mũhĩrĩga wa Benjamini, Gibeoni na iria ciamũrĩtwo ĩno, na Gathethi na iria ciamũrĩtwo ĩno, Na Anathothu, na iria nyamũre cia kuo, na Gamala, na iria nyamũre cia kuo, matũũra mana. Matũũra mothe ma ariũ a Harũni athĩnjĩri-Ngai maarĩ ikũmi na ithatũ.

Nao kũrĩ andũ ariũ a Kaathu arĩa maarĩ Alawii arĩa matigaire

kuuma kũrĩ ariũ a Kaathu, na gũkĩgĩa itũũra inene rĩa athĩnjĩri-Ngai ao kuuma mũhĩrĩga wa Efiraimu, Na makĩmahe itũũra inene rĩa kũũrĩra rĩa mũũragani, Shekemu, na cia kũamũranĩrio narĩo, na Gazara na cia harĩ rĩo, na cia kũamũranĩrio narĩo. Nao Beth-horon, na matũũra mana marĩa maamũrĩirwo. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Dan, Elkothaim, na indo iria ciamũrĩirwo, na Gethedan, na indo iria ciamũrĩirwo. Na Ailoni, na cia ciamũrĩtwo mwena ũcio, na Getheremoni, na cia ciamũrĩtwo mwena ũcio, matũũra mana. Na kuuma kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, Tanaki na iria ciamũrĩtwo harĩ yo, na Iebatha na iria ciamũrĩtwo harĩ yo, matũũra meerĩ. Matũũra mothe ikũmi, na indo iria ciamũrĩtwo ĩno iria ciarĩ harĩ o, kũrĩ andũ a ariũ a Kaathu arĩa maatigaire.

Na kũrĩ ariũ a Gershon arĩa maarĩ Alawii kuuma kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, matũũra marĩa maathuurĩtwo nĩ ũndũ wa arĩa mooragĩte: Gauloni kũu Bashani na ithaka ciayo iria ciathuurĩtwo, na Bezeri na ithaka ciayo iria ciathuurĩtwo, matũũra meerĩ. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Isakaru, Kishoni, na indo iria nyamũre cia guo, na Deba, na indo iria nyamũre cia guo, Na Ramothu, na iria ciamũrirwo ĩyo, na Gĩthima kĩa Marũa, na iria ciamũrirwo ĩyo, matũũra mana. Na kuuma mũhĩrĩga-inĩ wa Asheri, Basellath na iria ciamũrĩtwo ĩno, na Dabbon na iria ciamũrĩtwo ĩno. Na Chelkat, na iria nyamũre cia ĩno, na Rahab, na iria nyamũre cia ĩno, matũũra mana. Na kuuma mũhĩrĩga wa Nafutali, itũũra rĩa kũigwo mwena harĩ mũũragani, Kadeshi kũu Galili, na cia kũigwo mwena harĩ rĩo, na Nemathi, na cia kũigwo mwena harĩ rĩo, na Themoni, na cia kũigwo mwena harĩ rĩo,

matũũra matatũ. Matũũra mothe ma Gershon kũringana na mĩhĩrĩga yao, matũũra ikũmi na ithatũ.

Na kũrĩ andũ a ariũ a Merari, Alawii arĩa maatigaire, kuuma mũhĩrĩga wa Zebuluni: Maan na ithaka ciayo cia kũrĩithia, na Kadeshi na ithaka ciayo cia kũrĩithia, Na Sella, na cia ũrĩithio ciake, matũũra matatũ. Na mũrĩmo wa Jorodani wa kũringana na Jeriko, kuuma kũrĩ mũhĩrĩga wa Reubeni, itũũra inene kĩhitho kĩa mũũragani, Bosoro thĩinĩ wa werũ, Miso, na ithaka cia kũrĩithia ciarĩo, na Jazeri, na ithaka cia kũrĩithia ciarĩo. na Dekmon na mĩgũnda ya ũrĩithio yayo, na Mapha na mĩgũnda ya ũrĩithio yayo, matũũra mana. Na kuuma kũrĩ mũhĩrĩga wa Gadi, itũũra rĩa kũũrĩra wa mũũragani, na Ramothi thĩinĩ wa Gileadi, na ũrĩithio warĩo, Kamini, na ũrĩithio warĩo, na Heshbon, na mĩgũnda ya ũrĩithio wayo, na Jazer, na mĩgũnda ya ũrĩithio wayo, matũũra mothe mana. Matũũra mothe marĩa maaheirwo ariũ a Merari kũringana na mĩhĩrĩga yao ya arĩa maatigĩtio kuuma mũhĩrĩga wa Lawi, namo matũũra macio maarĩ ikũmi na meerĩ.

Matũũra mothe ma Alawii gatagatĩ-inĩ wa ũgwati wa ariũ a Isiraeli, mĩrongo ĩna na ĩnana matũũra, na cia kũrĩithia ciao. Gũthiũrũrũka kwa matũũra manene maya, itũũra inene na bũrũri wa kũrĩithia ũrĩa ũthiũrũrũkĩte itũũra rĩu inene matũũra-inĩ mothe maya,

Nake Mwathani akĩhe Isiraeli bũrũri wothe ũrĩa ehĩtire kũhe maithe mao, nao makĩwĩgaya, nao magĩtũũra kuo. Nake

Mwathani akĩmarahũria mĩena yothe, o ta ũrĩa eehĩtĩire maithe mao. Gũtirĩ mũndũ o na ũmwe wakĩrũgama mbere yao kuuma thũ ciao ciothe; thũ ciao ciothe Mwathani nĩacinengeire moko-inĩ mao. Gũtirĩ kĩndũ kĩagĩte kuuma ciugo-inĩ ciothe cia wega iria Mwathani aaririe ariũ a Isiraeli; ciothe ikĩhingio.

22

Hĩndĩ ĩyo Joshua nĩetire hamwe ariũ a Reuben, na ariũ a Gad, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manasseh, Na akĩmeera, inyuĩ nĩmũiguĩte maũndũ mothe marĩa maingĩ Musa ndungata ya Mwathani aamwathire, na nĩmwathĩkĩire mũgambo wakwa kũringana na maũndũ mothe marĩa maingĩ aamwathire. Mũtitigithĩtie ariũ a ithe wanyu matukũ maya maingĩ, nginya ũmũthĩ mũmenyereire watho wa Mwathani Ngai wanyu. Rĩu no Mwathani Ngai witũ nĩahurũkĩtie ariũ a ithe witũ, o ta ũrĩa eerire o, rĩu nĩ ũndũ ũcio mũgarũrũkĩte, thiĩi kũ mĩciĩ yanyu, na kũ bũrũri wa ũtunyani wanyu, ũrĩa Musa aaheire inyuĩ kũ mũrĩmo wa Jorodani. No rĩrĩ, mwĩmenyererei mũno gwĩka maathani na watho ũrĩa Musa ndungata ya Mwathani aatũathire gwĩka, wendaga Mwathani Ngai witũ, gũthiĩ njĩra ciake ciothe, mwĩmenyererei maathani make, na kũnyiitanĩra nake, na kũmũtungatĩra kuuma meciiria-inĩ manyu mothe, na kuuma ngoro-inĩ cianyu ciothe. Nake Joshua akĩmarathima, na akĩmatũma, nao magĩthiĩ mĩciĩ yao.

Nake nusu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩaheanirwo nĩ Musa kũu Basani, na nusu ĩyo ĩngĩ nĩyaheanirwo nĩ Joshua hamwe na ariũ

a ithe wao mũrĩmo wa Rũũĩ rwa Jorodani mwena wa ithũĩro, na rĩrĩa Joshua aamatũmire macookere mĩciĩ yao, akĩmarathima. Na marĩ na mbeeca nyingĩ, magĩthiĩ kũraya mathiĩ mĩciĩ yao, na ng'ombe nyingĩ mũno, na betha, na thahabu, na kĩgera, na nguo nyingĩ; magayana indo iria maatahĩte cia thũ hamwe na ariũ a ithe wao.

Nao magĩthiĩ ariũ a Rubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kuuma kũrĩ ariũ a Isiraeli kũu Shilo bũrũri-inĩ wa Kanaani nĩguo mathiĩ Gileadi, bũrũri-inĩ wa ũgwati wao, ũrĩa maagaĩire nĩ ũndũ wa watho wa Mwathani ũrĩa waheanirwo na guoko kwa Musa.

Nao magĩũka Gileadi ya Jorodani, ĩrĩa ĩrĩ bũrũri wa Kanaani, nao ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase makĩaka kĩgongona kũu hũgũrũrũ wa Jorodani, kĩgongona kĩnene gĩa kuoneka.

Na ariũ a Isiraeli nĩmaiguire makiuga atĩrĩ, Onai ariũ a Reubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase nĩmakĩte kĩgongona mĩhaka-inĩ ya bũrũri wa Kanaani kũu Gileadi kwa Jorodani mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa ariũ a Isiraeli. Nao ariũ othe a Isiraeli maacookanĩrĩirie kũu Shilo, nĩguo maarĩkia kwambata makahũũrane nao.

Nacio ciana cia Isiraeli maatũmire kũrĩ ciana cia Rubeni, na kũrĩ ciana cia Gadi, na kũrĩ ciana cia nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase thĩ-inĩ ya Gileadi, na Finehasi mũriũ wa Eleazari mũriũ wa

Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene. Na ikũmi cia atongoria marĩ hamwe nake, mũtongoria ũmwe kuuma nyũmba ya mbarĩ kuuma mĩhĩrĩga yothe ya Isiraeli; atongoria a nyũmba cia mbarĩ nĩo anene a ngiri cia Isiraeli. Nao magĩkinya kũrĩ ariũ a Rubeni, na kũrĩ ariũ a Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase bũrũri-inĩ wa Gileadi, nao makĩaria nao, makiuga, Ici indo ciugaga kĩrĩndĩ gĩothe kĩa Mwathani, Nĩ ũũru ũrĩkũ ũyũ ũrĩa mwĩkire mbere ya Ngai wa Isiraeli, kũgarũrũka ũmũthĩ kuuma kũrĩ Mwathani, mwĩakĩire inyuĩ ene kĩgongona, na mũtuĩke atigani a Mwathani? Kaĩ ti nini itũ rĩehia rĩa Peori, nĩgũkorwo tũtiathambĩirio kuuma harĩ rĩo nginya mũthenya ũyũ? na gũkĩgĩa mũthiro thĩinĩ wa kĩũngano kĩa Mwathani. Na inyuĩ nĩmwĩgarũrire ũmũthĩ mweherere Mwathani, na gũgaatuĩka atĩ angĩkorwo nĩmũkweherera ũmũthĩ mweherere Mwathani, na rũciũ marakara magaakorwo igũrũ rĩa Isiraeli wothe. Na rĩu angĩkorwo bũrũri wanyu wa ũgai wanyu nĩ mũnini, mũringe mũtoonye bũrũri wa Mwathani wa ũgai, kũrĩa hema ya Mwathani ĩtũũraga, na mũgaĩ igai hamwe na ithuĩ, na mũtikagĩe aremi kuuma kũrĩ Ngai, na inyuĩ mũtikanarema kuuma kũrĩ Mwathani, nĩ ũndũ wa gwaka kĩgongona nja ya kĩgongona kĩa Mwathani Ngai witũ. Githĩ ti Akari mũrũ wa Zara wahĩtia na ũhĩtia harĩ kĩndũ kĩrĩa kĩamũrĩtwo, nayo marakara magĩkorwo kĩũngano gĩothe kĩa Isiraeli? nake ũcio mũndũ ũmwe we mwene agĩkua nĩ ũndũ wa mehia make mwene.

Nao magĩcookia ariũ a Rubeni, na ariũ a Gadi, na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na makĩarĩria anene a ngiri cia Isiraeli, makiuga, Ngai Ngai Mwathani nĩwe, na Ngai Ngai we mwene

nĩamenyaga, na Isiraeli we mwene nĩakamenya, angĩkorwo thĩinĩ wa ũremi tũhĩtĩirie mbere ya Mwathani, ndagatũhonokie mũthenya ũyũ. Na angĩkorwo nĩtwakĩire itĩ rĩa kũrutĩra magongona nĩguo tũtigane na Mwathani Ngai witũ, nĩguo tũrutage magongona ma njino igũrũ rĩaguo, nĩguo tũrutage magongona ma ũhonokio igũrũ rĩaguo, Mwathani nĩagatuoria.

No nĩ ũndũ wa mwĩhĩtio wa kiugo-rĩ, twĩkire ũndũ ũyũ, tũkiuga atĩrĩ, nĩguo ciana cianyu itikoige rũciũ kũrĩ ciana ciitũ atĩrĩ, Inyuĩ mũrĩ na ũhoro ũrĩkũ na Mwathani Ngai wa Isiraeli? Nake Mwathani nĩaigire mĩhaka gatagatĩ witũ na inyuĩ, nĩrĩo Rũũĩ rwa Jorodani, na inyuĩ mũtirĩ na gĩcunjĩ kĩa Mwathani, nake ariũ anyu nĩmagatũma ariũ aitũ matigĩe na ũhoro na Mwathani, nĩguo matikahooe Mwathani. Nĩtwoigire gwĩka ũguo, wa gwaka kĩgongona gĩkĩ ti nĩ ũndũ wa maruta kana nĩ ũndũ wa magongona, No tondũ nĩguo ĩkorwo ĩno nĩ ũira gatagatĩ witũ na inyuĩ, na gatagatĩ wa njiaro citũ thutha witũ, wa gũtungatĩra ũtungata Mwathani mbere yake, thĩinĩ wa maruta maitũ na thĩinĩ wa magongona maitũ na thĩinĩ wa magongona ma ũhonokio witũ, na ciana cianyu itikoiga ciana citũ rũciũ atĩrĩ, mũtirĩ na gĩcunjĩ kĩa Mwathani. Na tũkiuga atĩrĩ, angĩkorwo gũtuĩka rĩmwe na maarĩrie kũrĩ ithuĩ, kana kũrĩ njiarwa ciitũ rũciũ, na moorĩe atĩrĩ, onai ũhaana wa kĩgongona kĩa Mwathani, kĩrĩa maathondekire maithe maitũ ti nĩ ũndũ wa maruta kana nĩ ũndũ wa magongona, no nĩ ũira gatagatĩ kanyu na gatagatĩ gaitũ, na gatagatĩ ka ariũ aitũ. Tiga gũtuĩka nĩ ũndũ ũcio ithuĩ kũgarũrũka kuuma kũrĩ Mwathani thĩinĩ wa mũthenya wa ũmũthĩ kweherera kuuma kũrĩ Mwathani, nĩguo gwaka ithuĩ

kĩgongona kũrĩ maciaro ma irio, na magongona ma Salamisi, na igongona rĩa ũhonokio, tiga kĩgongona kĩa Mwathani kĩrĩa kĩrĩ mbere ya hema yake.

Na rĩrĩa Finehasi mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria othe a kĩũngano kĩa Isiraeli arĩa maarĩ hamwe nake maiguire ciugo iria ciarĩtio nĩ ariũ a Rubeni na ariũ a Gadi na nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, nĩmakenirio. Na akiuga Finehasi ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai kũrĩ ariũ a Rubeni, na kũrĩ ariũ a Gadi, na kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, Ũmũthĩ nĩtũmenyete atĩ Mwathani arĩ hamwe na ithuĩ, tondũ mũtiahĩtĩirie mbere ya Mwathani ũhĩtia, na atĩ nĩmũkũũrire ariũ a Isiraeli kuuma guoko-inĩ kwa Mwathani. Na Finehasi mũthĩnjĩri-Ngai na atongoria makĩgarũrũka kuuma kũrĩ ariũ a Rubeni, na kuuma kũrĩ ariũ a Gadi, na kuuma kũrĩ nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase kuuma Gileadi, magĩthiĩ bũrũri wa Kanaani kũrĩ ariũ a Isiraeli, nao makĩmacookeria ciugo. Nayo ĩgĩkenia ariũ a Isiraeli, nao makĩaria kũrĩ ariũ a Isiraeli, na makĩrathima Ngai wa ariũ a Isiraeli, na makiuga atĩ matigacooka kwambata kũrĩ o harĩa mbaara nĩguo manange bũrũri wa ariũ a Rubeni na wa ariũ a Gadi na wa nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, nao magĩtũũra igũrũ rĩayo.

Nake Joshua agweta kĩgongona kĩa Rubeni na kĩa Gadi na kĩa nuthu ya mũhĩrĩga wa Manase, na akiuga atĩ nĩ ũira gatagatĩ kao atĩ Mwathani nĩwe Ngai wao.

23

Na gũkĩgĩa thuutha wa matukũ maingĩ, thuutha wa Mwathani kũhurũkia Isiraeli kuuma kũrĩ thũ ciao ciothe mĩena yothe, Joshua aarĩ mũthuuri na nĩakũrĩte mũno matukũ-inĩ. Nake akĩĩta hamwe Joshua ariũ othe a Isiraeli na kĩama kĩa athuuri ao, na aathani ao, na aciirithania ao, na andĩki ao, nake akĩmeera atĩrĩ, niĩ nĩndĩkũrũ na nĩthiiire na mbere matukũ-inĩ, Inyuĩ no nĩmwonete maũndũ mothe marĩa ekire Mwathani Ngai witũ kũrĩ ndũrĩrĩ ici ciothe mbere iitũ, tondũ Mwathani Ngai wanyu nĩwe warũire inyuĩ. Onai atĩ nĩndamũgaĩire inyuĩ ndũrĩrĩ iria itigĩtwo inyuĩ ici thĩinĩ wa mĩgũnda kũrĩ mĩhĩrĩga yanyu, kuuma Jorodani, ndũrĩrĩ ciothe, na nĩndananangire, na kuuma iria inene nĩĩkahakania mwena wa ithũĩro rĩa riũa.

Mwathani no Ngai witũ ũyũ nĩakamaniina kuuma ũthiũ-inĩ witũ, nginya rĩrĩa mangĩthira, na nĩakamatũmĩra nyamũ cia gĩthaka, nginya rĩrĩa akaamaniina o hamwe na athamaki ao kuuma ũthiũ-inĩ wanyu, na nĩmũkagaya bũrũri wao, o ta ũrĩa Mwathani Ngai witũ aamwarĩirie. Gĩai na hinya mũno mũno kũrangĩra na gwĩka maũndũ mothe marĩa mandĩkĩtwo thĩinĩ wa ibuku rĩa watho wa Musa, nĩguo mũtikanagarũrũke mwena wa ũrĩo kana wa ũmotho. Nĩguo mũtigatoonyere thĩinĩ wa andũ a ndũrĩrĩ arĩa matigĩtie aya, na marĩĩtwa ma ngai ciao itigeetagwo thĩinĩ wanyu, kana mũtigatungatĩre, kana mũtigacinamĩrĩre. No inyuĩ nĩmũkanyiitanĩra na Mwathani Ngai witũ, o ta ũrĩa mwĩkĩte nginya mũthenya ũyũ. Nake Mwathani nĩakanangithia

ndũrĩrĩ nene na irĩ hinya ciehere mbere yanyu, na gũtirĩ mũndũ ũrũgamĩrĩire mbere iitũ nginya ũmũthĩ. Mũndũ ũmwe wanyu aathingatire andũ ngiri ĩmwe, tondũ Mwathani Ngai witũ ũyũ nĩwe warũire mbaara kũrĩ inyuĩ, o ta ũrĩa eerire ithuĩ.

Nĩmũmenyerere mũno wa kwendaga Mwathani Ngai witũ. Angĩkorwo nĩgũkorwo mũgarũrũka na mũnyiitanĩre ndũrĩrĩ iria itigĩtwo ici iria irĩ hamwe na inyuĩ, na mũhikanie nao, na mũtukanie nao na o inyuĩ, Mũmenye atĩ Mwathani ndagacooka kũniina ndũrĩrĩ ici mbere yanyu, nacio igaatuĩka mĩtego kũrĩ inyuĩ, na ciũmbe cia kũhĩngwo, na mĩcumarĩ ndembe-inĩ cianyu, na mĩguĩ maitho-inĩ manyu, nginya mũniinwo kuuma bũrũri ũyũ mwega, ũrĩa Mwathani Ngai wanyu aheire inyuĩ.

Niĩ no nĩngũthiĩ njĩra, o ta ũrĩa andũ othe arĩa marĩ igũrũ rĩa thĩ mathiiaga, na nĩmũkamenya na ngoro cianyu na roho cianyu, tondũ gũtirĩ kiugo o na kĩmwe kĩagwĩte kuuma ciugo-inĩ ciothe iria cierirwo nĩ Mwathani Ngai witũ kũrĩ indo ciothe iria itũkoniĩte; gũtirĩ o na kĩmwe kĩatigire kuuma harĩ cio. Na gũgaakorwo o ta ũrĩa ciugo ciothe njega iria Mwathani aaririe igũrũ rĩanyu ciokire kũrĩ ithuĩ, ũguo noguo Mwathani Ngai akaarehera igũrũ rĩanyu ciugo ciothe njũru nginya rĩrĩa akaamwananga kuuma bũrũri-inĩ ũyũ mwega ũrĩa Mwathani aamũheire. Thĩinĩ wa inyuĩ gũtharia kĩrĩkanĩro kĩa Mwathani Ngai witũ kĩrĩa aatũathire, na mũthiĩ mũtungatĩre ngai ingĩ na mũcihooe.

24

Nake Joshua akĩũnganĩrĩria mĩhĩrĩga yothe ya Isiraeli kũu Shilo, na agĩĩta hamwe athuuri ao, na andĩki ao, na aciirithania ao, na akĩmahaanda mbere ya Ngai.

Nake Joshua akĩĩra andũ othe atĩrĩ, Mwathani Ngai wa Isiraeli ekuuga atĩrĩ: Maithe manyu maatũũraga mũrĩmo wa rũũĩ kuuma o kĩambĩrĩria, Tera ithe wa Iburahĩmu na ithe wa Nahoru, nao nĩmatungatagĩra ngai ingĩ. Nĩndooire baba wanyu Iburahĩmu kuuma mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa rũũĩ, na nĩndamũtongoretie bũrũri-inĩ wothe, na nĩndaingĩhirie rũciaro rwake, na nĩndamũheire Isaaka. Nake kũrĩ Isaaka ndaheire Jakubu na Esau, na ndaheire Esau kĩrĩma kĩa Seiri nĩguo kĩgaye, nake Jakubu na ariũ ake maikũrũkire Misiri, na matuĩkire kũu rũrĩrĩ inene na nyingĩ na rũrĩ na hinya, nao andũ a Misiri makĩmaherithia. Na ndahũũra bũrũri wa Misiri na ciama iria ndekire gatagatĩ kao. Na thutha wa maũndũ macio nĩarutire maithe maitũ kuuma Aiguputo, na mũtoonyire iria-inĩ rĩrĩa itune, na Aigupto makĩrũmĩrĩra maithe maitũ na ngaari na mbarathi nginya iria-inĩ rĩrĩa itune. Naithuĩ tũkĩanĩrĩra kũrĩ Mwathani, nake akĩheana itu na nduma gatagatĩ witũ na gatagatĩ wa Amĩgĩpito, nake akĩrehera igũrũ rĩao iria, nayo ĩkĩmahumbĩra, namo maitho manyu makĩona maũndũ mothe marĩa Mwathani ekire bũrũri-inĩ wa Mĩgĩpito, na mwarĩ werũ-inĩ mĩthenya mĩingĩ.

Nake atũtongorie thĩinĩ wa bũrũri wa Aamori arĩa maatũũraga mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa Jorodani, nake Mwathani akĩmaneana moko-inĩ maitũ, na inyuĩ mũkĩgaya bũrũri wao, na mũkĩmaniina mehere ũthiũ-inĩ wanyu.

Na akĩarahũka Balaki ũrĩa wa Zipori mũthamaki wa Moabi, na akĩhaarĩria mbaara na Isiraeli, na atũmĩte agĩĩta Balaamu atũrume. Nake Mwathani Ngai waku ti endire kwenda gũkũniina, na nĩarathimire ithuĩ na irathimo, na nĩatũhonokirie kuuma moko-inĩ mao, na akĩmaneana o. Na mũringire Rũũĩ rwa Jorodani na mũgĩũka Jeriko, nao maarũire na ithuĩ arĩa matũũraga Jeriko: Mũamori, na Mũkaanani, na Mũperizi, na Mũhivi, na Mũjebusi, na Mũhiti, na Mũgirigashi, nake Mwathani akĩmaneana moko-inĩ maitũ. Nake agĩtũma mbere yanyu mũrumbĩ wa njũkĩ, nake ũkĩrutũra o mbere yitũ athamaki ikũmi na eerĩ a Aamori, ti na rũhiũ rwaku rwa njora kana na ũta waku.

Na nĩamũheire bũrũri igũrũ rĩa ũrĩa mũtiarũthĩirie igũrũ rĩaguo, na matũũra marĩa mũtiakire, na mũgĩtũũra thĩinĩ wamo, na mĩgũnda ya mĩthabibũ na mĩgũnda ya mĩtamaiyũ ĩrĩa mũtiahandire inyuĩ, nĩmũrarĩa.

Na rĩu mwĩtigĩrei Mwathani, na mũmũtungatĩre na ũrũngĩrĩru na ũthingu, na mweherie ngai icio cia kũngĩ iria maithe maitũ maatungatagĩra mũrĩmo wa rũũĩ na kũu Misiri, na mũtungatĩrei Mwathani. Kana no ti kwendaga inyuĩ gũtungatĩra Mwathani, ithuurĩrei inyuĩ ene ũmũthĩ nũũ mũrĩtungatĩra, kana ngai cia

maithe manyu iria irĩ mũrĩmo ũrĩa ũngĩ wa rũũĩ, kana ngai cia Aamori kũrĩa inyuĩ mũtũũraga igũrũ rĩa bũrũri wao. Niĩ no na nyũmba yakwa nĩtũgũtungatĩra Mwathani, tondũ nĩ mũtheru.

Na gũcookia, andũ moigire, Ti gũtuĩke ithuĩ gũtiganĩria Mwathani, nĩguo tũtungatĩre ngai ingĩ. Mwathani Ngai witũ, we mwene nĩ Ngai, we mwene nĩwe waambatirie ithuĩ na maithe maitũ kuuma Misiri, na nĩwe waagitire ithuĩ njĩra-inĩ yothe ĩrĩa twagerire, na gatagatĩ-inĩ ka ndũrĩrĩ ciothe iria twahĩtũkĩire. Nake Mwathani aingata Muamori na ndũrĩrĩ ciothe iria ciatũũraga bũrũri kuuma ũthiũ-inĩ witũ, no o na ithuĩ nĩtũgũtungatĩra Mwathani, nĩgũkorwo ũyũ nĩ Ngai witũ.

Na Joshua akĩĩra andũ atĩrĩ, mũtingĩhota gũtungatĩra Mwathani, tondũ Ngai nĩ mũtheru, na nĩ mũiru, ũyũ ndakarekereria mehia manyu na ciĩko cianyu cia ũthũku, Rĩrĩa mũngĩtiga Mwathani na mũtungatĩre ngai ingĩ, nĩagooka amũthĩĩnie na amũniine handũ ha ũrĩa wega amwĩkĩire. Na andũ makĩĩra Joshua atĩrĩ, Aca, no Mwathani nĩtũrĩtungatagĩra.

Nake Joshua akiuga kũrĩ andũ atĩrĩ, Inyuĩ nĩ aira a ũhoro wanyu ene, atĩ nĩmwathuurire Mwathani nĩguo mũmũtungatĩre. Na rĩu eheriai ngai cia kũngĩ iria irĩ thĩinĩ wanyu, na mũrũngĩrie ngoro cianyu kũrĩ Mwathani Ngai wa Isiraeli. Nao andũ makĩĩra Joshua atĩrĩ, Mwathani nĩwe tũgaatungatĩra, na mũgambo wake nĩwe tũkaigua.

Nake Joshua agĩthondeka kĩrĩkanĩro na andũ mũthenya ũcio, na

akĩmahe watho na ciira kũu Shiloh mbere ya hema ya Ngai wa Isiraeli. Nake akĩandĩka ciugo icio thĩinĩ wa ibuku rĩa mawatho ma Ngai, na akĩoya ihiga inene, nake Jeshua akĩrĩhaanda rungu rwa mũtĩ wa terebinthu mbere ya Mwathani. Na akiuga Joshua kũrĩ andũ, Onai, ihiga rĩrĩ rĩgaatuĩka thĩinĩ wanyu ũira ũmboni, tondũ rĩo mwene nĩrĩiguĩte maũndũ mothe marĩa maarĩtio kũrĩ rĩo nĩ Mwathani, tondũ aaririe kũrĩ inyuĩ ũmũthĩ. Na rĩrĩ rĩgaatuĩka thĩinĩ wanyu ũira ũmboni igũrũ rĩa ma-ũthĩ ma matukũ, rĩrĩa mũngĩheenania Mwathani Ngai wakwa. Nake Joshua akĩrekereria andũ, nao magĩthiĩ o mũndũ handũ hake. Na Isiraeli nĩatungatire Mwathani matukũ mothe ma Joshua, na matukũ mothe ma athuuri arĩa othe maatũũrire ihinda thuutha wa Joshua, na arĩa othe moonire mĩbango yothe ya Mwathani ĩrĩa ekĩire Isiraeli.

Nayo gũkĩhana thuutha wa icio, Joshua mũrũ wa Nun, ndungata ya Mwathani, agĩkua arĩ na mĩaka igana na ikũmi. Nao makĩmũthika mĩhaka-inĩ ya gĩkeno gĩake kũu Thamnasaarch, kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Efiraimu, mwena wa gathigathini wa kĩrĩma kĩa Gileadi.

Namo mahĩndĩ ma Joseph marehirwo nĩ ariũ a Isiraeli kuuma Misiri, na magĩthikwo Shekemu, thĩinĩ wa gĩcunjĩ kĩa mũgũnda ũrĩa Jakubu agũrire kuuma kũrĩ Aamori arĩa maatũũraga Shekemu na tũtũrũme igana rĩmwe, nake akĩmĩhe Joseph ĩrĩ gĩcunjĩ.

Na gũkĩhana thuutha wa maũndũ macio, Eleazar mũrũ wa

Aroni ũrĩa mũthĩnjĩri-Ngai mũnene agĩkua, na agĩthikwo Gibeah ya Phinehas mũrũ wake, ĩrĩa aaheire kũu kĩrĩma-inĩ kĩa Ephraim.